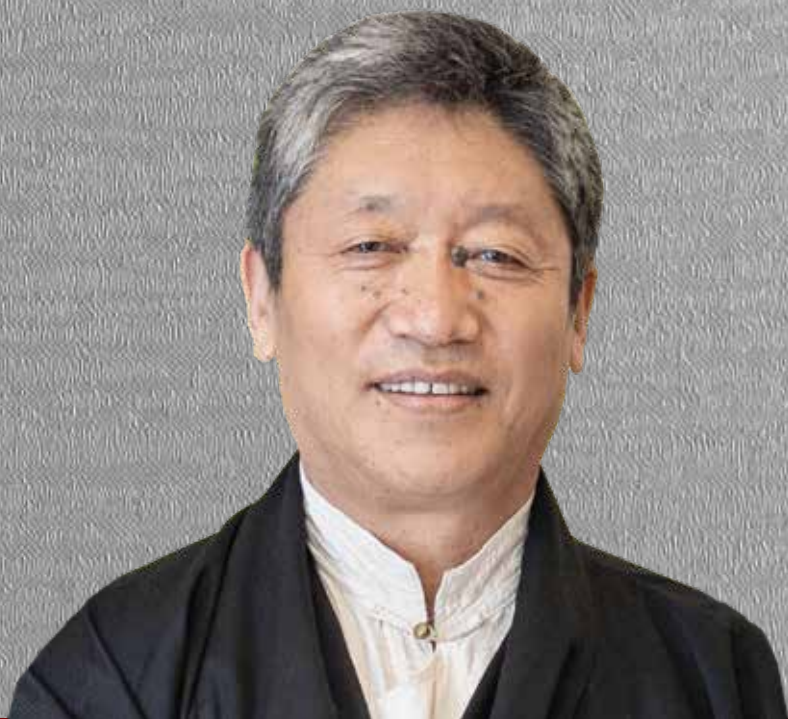

མང་པོས་བཀྱར་བའི་ཉེར་གཅིག་

སྤྱི་ཚོལ་འོས་མི།

བཀའ་བྱར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ།

བཀའ་བྱར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཉེར་གཅིག་སྤྱི་ཚོལ་འོས་ཆུང་
ཆུབ་སྤྱོད་ལྷ་མཁན་ཐུན་མོང་གིས་དཔར་འགྲེམས་ལྷན་

མང་པོས་བཀྱར་བའི་ཉེར་གཅིག་ སྤྱད་སྦྱོང་འོས་མི།

བཀའ་བྱར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ།

བཀའ་བྱར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཉེར་གཅིག་སྤྱད་སྦྱོང་འཁོད་རྒྱུ་
རྒྱབ་སྦྱོར་ཁྱེད་མཁན་གྱི་མོང་གིས་དཔར་འགྲེམས་ལྷན་

ཚུམ་སྒྲིག་ཚུགས་རྒྱུ་།

སྒྲིག་པ་ལག་ཁྱུང་དང་ལམ་སྟོན་པ།	བྱུང་ཆེ་བྱུང་པ་ཀུན་དགའ་བཟླ་ཤིས།
གཙོ་ལག་ཚུམ་སྒྲིག་པ།	ངམ་རིང་སློབ་བཟང་བསྟན་དར།
ཚུམ་སྒྲིག་པ་གཙོ་བོ།	འབྲུམ་རམས་པ་རིག་འཛིན་ལྷན་གྲུབ།
ཚུམ་སྒྲིག་པ།	ཨ་མའི་བྱ་བསྟན་འཛིན་ཆེ་རིང་།
དེབ་གཟུགས་སྒྲིའི་བྱས་འགོད་པ།	ངམ་རིང་སློབ་བཟང་བསྟན་དར།
རྒྱབ་ཤ་བྱས་འགོད་པ།	བསྟན་འཛིན་སྐལ་བཟང་།
དཔེ་དེབ་འགྲེམས་གཏོང་ལས་བྱེད།	བྱུང་མཚོ་རྒྱ་མཚོ།

མང་པོས་བཀྱར་བའི་ཉེར་གཅིག་ཁྱིད་སྒྲོང་ལོས་མི་བཀའ་བྱུང་འབྲོང་རྒྱུང་དངོས་གྲུབ།

པར་སྐྱབ་བདག་དབང་།	བཀའ་བྱུང་འབྲོང་རྒྱུང་དངོས་གྲུབ།
པར་སྐྱབ་བྱས་ལོ།	ཕྱི་ལོ་༢༠༢༡
པར་ཐངས་དང་བོ།	དེབ་གྲངས། ༦༠༠
དེབ་ཆད།	17x24 cm
ཁྱོན་བསྐྱམས་ཤོག་ངོས།	༥༡༠

SIKYONG NOMINATE KASUR NGODUP DONGCHUNG FOR 2021

Copyright:	Kasur Ngodup Dongchung
Published in:	2021
First printed:	600 copies
Book size:	17x24 cm
Total pages:	510
ISBN:	978-93-91092-11-5

Printed at New Dhili by: Norbu Graphics

དཔེ་དེབ་འདིའི་པར་སྐྱབ་དང་། དེབ་འགྲེམས་གཏོང་གི་སྒྲིག་སྒྲུབ་ཤིང་པར་སྐྱབ་དང་འབྲེལ་བའི་
འགྲོ་སྲིད་ཡོངས་རྒྱུགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཨི་ཏུ་ལིར་གནས་བཞུགས་ཤར་བྱུགས་བསྟན་འཛིན་བྱ་བའི་ལགས་
དང་། ཟླ་བ་སྟོལ་མ་ལགས་ནས་ཉིན་སྟོར་༡༢༠༠༠༠༠༠ དང་། ཨ་རིར་གནས་བཞུགས་མཚན་འགོད་
འདོད་མི་གནད་བ་ཞིག་ནས་ཨ་སྟོར་༡༠༠༠༠༠ ལྷན་སིར་གནས་བཞུགས་བཅུ་དཔོན་པ་བསྟན་འཛིན་
ཀུན་གསལ་ལགས་ནས་ལྷན་སྟོར་༡༠༠༠༠༠ བཅས་གནད་བར་ལྷགས་རྩི་ཆེ་ལྷན་ལྷན་ཡིན།

ཡུལ་འཕེལ་སྐྱོང་།

མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་མི་མང་མི་རེ་རེ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་དབྱ་ཁིད་
འདེམས་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་དང་། ཆབ་ས་ཅིག་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཤིག་གི་མ་འོངས་པའི
ཁ་ཕྱོགས་དང་། བདུན་ལམ་ཅི་འདྲ་ཞིག་བསྐྱུན་རྒྱུར་འོས་འགན་སྤྱི་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་བཤད་ག་ལ་
དགོས། ད་ལམ་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་མཆོག་ཏུ་བཀུར་བར་འོས་པའི་བཀའ་རྒྱར་འཁྲིང་རྒྱུར་དོས་
བྱུང་མཆོག་གི་ལོ་༢༠༢༡ ལོའི་སྤྱི་ཚུངས་འོད་རྒྱུར་རྒྱུར་དོས་ལུགས་བརྒྱུད་གསུམ་ནས་
ཞུས་ཡོད་ཅིང་། ལྷག་པར་དུ་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་དོས་སུ་ཐོན་ནས་ཅོམ་ལུས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སློ
ནས་ཅོམ་ཡིག་མང་པོ་ཞིག་བཅན་ཁྱོད་ལ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གསར་ཤོག་ཆེ་ཁག་དང་། སྐར་གྱི་རོ་དེ་བ་
སོགས་སྤྱི་ཚོགས་ཏུ་ལམ་ཐོག་ཡོངས་གྲགས་སུ་རྗེས་རིམ་པར་སླེབ་ཡོད།

ཚུམ་ཡིག་ནི་སྤྱི་ཚུགས་ཀྱི་འཚོ་བ་དངོས་ལས་ལྷུང་ཞིང་། སྤྱི་ཚུགས་ཀྱི་མེ་མོང་དུ་ལྷུང་
 ཡོད་པས། རིན་ཐང་ལྷན་པའི་ཚུམ་ཡིག་རྣམས་འལུང་འལུང་གི་མི་རབས་གསར་བ་རྣམས་
 དང་། ལྷག་པར་དུ་ཞིབ་འཇུག་པ་ཚོར་དབྱེད་གཞིའི་རྒྱ་ཆ་གསལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པ་སྤོས་གསལ་
 དགོས། བཅན་ཤོལ་སྤྱི་ཚུགས་ཀྱི་ཚུམ་བ་པོ་དང་ཤེས་ཡོན་ཅན་མང་པོས་སྤྱི་ཚུགས་ལ་འགན་
 འཁུར་བ་དང་། འལུང་འལུང་ལ་ཡིད་ཆེན་དང་རེ་བ་བཅངས་ཏེ། བཀའ་ལྷུར་འཕྲོང་རྒྱུད་དངོས་གྲུབ་
 མཆོག་གི་རྣམ་དཔྱིད་དང་གཞུང་ཅང་། བབ་སྡིང་བརྟན་གསུམ་སོགས་དབུ་ཁྲིད་ཅིག་ལ་ཆང་
 དགོས་པའི་ཁྱད་ཡོན་རྣམས་ལ་སློ་སྦྱར་གང་ཡང་མེད་པར་མ་བཅོས་ལྷག་པོར་གྲིས་པ་ལ་སྦྱག་
 ཡིན་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། ཚུམ་ཡིག་འདི་དག་གི་བརྗོད་བྱ་མང་པོ་ཞིག་པོད་ཀྱི་འདས་མ་དྲ་གསུམ་
 དང་། བོད་ཆགས་འདིག་གི་གནས་བབ་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་མང་དག་ཅིག་བཅོས་མ་མ་
 ཡིན་པར་རང་བབས་སུ་ཐོན་པའི་བདག་ཉིད་ཅིག་ཡིན་སྟབས་དེབ་ཐོག་དུ་མ་བཀོད་རང་བཀོད་
 ཆགས་ཡོད། དེར་བརྟེན། དེབ་འདིའི་ནང་ཁྱོད་བསྟོམས་ལེན་བརྒྱད་ཡོད་དེ།

༡༽ བཀའ་ལྷན་འཁོར་ཆུང་དངོས་ཀྱི་མཆོག་ལ་མཛོད་པར་བསྟོད་པ་ཚུམ་ཡིག་གི་ལཱ་ར་
ཚུམ་ཡིག་སྐུལ་ཅུ་སོ་ལྔ་དང་།

- ༡༽ མངོན་པར་བསྟོད་པ་ཀ་བཤད་ཀྱི་ལེའུར་ཚློ་ཡིག་གསུམ།
- ༢༽ མངོན་པར་བསྟོད་པ་གནས་ཚིག་གི་ལེའུར་གནས་ཚིག་ཁག་བརྒྱད།
- ༣༽ བཀའ་བྱུང་མཆོག་ལ་བཅན་གྱིས་ནང་གི་གསར་ཁང་ཆེ་ཁག་གིས་བཅར་འདྲི་ཞུས་པ་
ནམས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་པབ་པ་བཅར་འདྲིའི་ལེའུར་བཅར་འདྲི་ཁག་བཞི།
- ༤༽ བཅར་འདྲིའི་སྟེང་དོན་བྱུང་དུ་བཏོན་པ་བོད་ཨིན་ཤན་སྐར་གྱི་ལེའུར་སྟེང་དོན་མི་འབྲ་བ་
བཅུ་བཞི།
- ༥༽ ཨིན་སྐད་ཐོག་སྒེལ་བའི་ཚློ་ཡིག་དང་། བོད་ཚློ་ཨིན་འགྱུར་གྱི་ལེའུར་ཚློ་ཡིག་བཅུ་
གཉིས།
- ༦༽ བཀའ་བྱུང་མཆོག་ལ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟར་ཁྱེད་ཀྱི་དཔེ་མཆོན་ལེའུར། བཅན་གྱིས་སྤྱི་ཚོགས་
ཀྱི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་ཀྱང་དར་གཞིན་གསུམ་མང་པོ་ཞིག་གིས་དངོས་སུ་ཐོན་ནས་ཡོངས་
བསྐྱོན་རྒྱུ་རྒྱུ་གནད་སྐབས་གང་གསུངས་པའི་བོད་ཨིན་ཤན་སྐར་དང་སྐར་པར་མཉམ་
དུ་ཡོད་པའི་དཔེ་མཆོན་མི་གངས་༣༥ དང་། སྟོན་འགྲོའི་འོས་བསྐྱེལ་བྱས་གོང་ཡུལ་
ཕྱོགས་འདྲ་མིན་ནས་བཀའ་བྱུང་མཆོག་ལ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟར་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་བྱེད་སྤྱོད་སྤྱི་ཚོགས་
ལ་ནང་མཉམ་ཞུགས་གནད་མཁན་གྱི་སྐྱེ་བར་ཁག་བཅས་དང་།
- ༧༽ ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའི་ལེའུར་བཀའ་བྱུང་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའི་གསུང་བཤད་ཡིག་
འབེབས་ཞུས་པ་དང་དེ་མིན་ཚློ་ཡིག་དུག་མཐའ་མ་མཇུག་བསྐྱེད་གཏམ་བཅས་ཕྱོགས་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པས་ཏེ། མང་པོས་བཀྱར་བའི་ཉེར་གཅིག་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འོས་མི་བཀའ་བྱུང་
འཁོར་ཆུང་དངོས་གྲུག་ ཅས་པ་དེ་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་བྱུང་ཡོད། དེ་ཡང་ཚློ་ཡིག་ནམས་
སྤྱི་ཚོགས་འོས་ཐོག་ཐོན་སྤྱི་ཚོགས་གཞིར་བཞག་དང་། ད་དུང་ཡང་འདྲིར་མ་ཆུང་པའི་
ཚློ་ཡིག་ལྷག་ལུས་ཤོར་བ་ཡོད་སྤྱིད་པས། ཚློ་ཡིག་ཐོ་ཆོར་སེམས་གཏིང་ནས་དགོངས་
སེལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ལྷག་པར་དུ་མི་སྣ་ཉ་ཅང་འཁོར་ཆེན་གྱིས་བརྟེན་འཕྲིན་བརྒྱུད་ལམ་སྟེང་
བརྟན་ཐོག་ནས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟར་ཡོད། འོན་ཀྱང་། ཁོང་ནམས་ཀྱི་མཆོན་ཐོད་དང་གང་
གསུངས་པ་ནམས་འདྲིར་ཡིག་ཐོག་ཏུ་འགོད་ཐབས་མ་བྱུང་བས། ཁོང་ནམས་ལ་དགོངས་
སེལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་ཐུགས་རྗེ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཆེ་ཞུ།

ད་དུང་འདིར་བྱི་ལོ་༢༠༡༢ ལོར་བཀའ་བླར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་གིས་མི་ལོ་བཞི་བཅུ་ཉེ་
 རིང་བདེ་སྤང་ལས་ཁུངས་སུ་གནས་རིམ་འདྲ་མིན་ཐོག་སྤྱི་ཞུ་བསྐྱབས་པར་གདོང་འཛོག་ཞུ་བྱིར་
 བདེ་སྤང་ལས་གྲེད་ཐུན་མོང་ནས་མི་ལོ་བཞི་བཅུ་ཉེ་ཞབས་ཁུངས་གདོང་འཛོག་ཅེས་པའི་དེབ་དཔར་
 འགྲེམས་ཞུས་པའི་རྩོམ་ཡིག་༢༩ རྣམས་ཀྱང་། དེབ་འདིའི་མཐུག་མཐར་ཐིམ་ཐིམ་བཞིན་བསྐྱར་
 དཔར་ཞུས་ཡོད།

བྱི་ལོ་༢༠༡༡ ལོའི་སྔོན་འགྲོའི་ལོས་བསྐྱེད་རྒྱུ་བསྐྱབས་དང་། མཐའ་མའི་གནས་སྤངས་
 ཅི་བྱུང་ནི། རྒྱ་ཆའི་མི་མང་གིས་ཐག་བཅད་པ་ཡིན་སྟབས། དེ་ལ་ལེགས་ཉེས་སོགས་ཞུ་བབ་གང་
 ཡང་མ་མཆིས་ཀྱང་། སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་དགྲུང་ལོའི་བབས་དང་། བོད་
 གྱི་བསྟན་པ་ཆབ་སྲིད་གྱི་གནས་སྤངས། བྱེས་འཁོད་བོད་མིའི་འཆོ་གནས། ལྷ་ཚུལ་སོགས་ཁ་
 འཛོར་དགུ་འཛོར་དུ་མི་འགོ་བ་དང་། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་གཞིས་བཞུགས་བོད་མིར་གཉའ་
 གཞོན་གཏུག་རྒྱབ་རྩེ་ཆེར་གཏོང་བཞིན་པ་བཅས་ཀྱི་གནས་སྤངས་ལ་ལེགས་པར་བསམས་ན།
 བཅན་གྲོལ་བོད་མི་ཆོས་དབུ་ཁྲིད་ལོས་འདེམས་ཀྱི་བྱ་བར་དོ་གལ་ཆེན་པོ་ག་ཆོད་ཅུམ་གནང་
 ཡོད་མེད་དང་། གང་གི་ཚུགས་སུ་ལེབས་ཡོད་མེད་ནི། བསམ་གཞིག་གཏིང་རིང་ཅུམ་བྱས་ཆེ་
 ཤེས་སུབ་པ་ཞིག་རེད་ལ། གནད་དོན་འདི་འབྲེལ་མཐུག་གཏམ་ནང་ཁ་གསལ་ཅུམ་སྤེང་སྤོང་བྱས་
 ཡོད།

ར་ཆོས་བཀའ་བླར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུས་པ་ནི། འབྲུང་འབྲུང་
 མི་རབས་ཆོས་དུས་སྐབས་འདིར་བཅན་གྲོལ་ནང་གི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་དང་། རྩོམ་པ་པོ། ཤེས་
 ལྡན་པ། སྤྱི་ཚུལ་པ། ལྷག་པར་དུ་བོད་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་འཐབ་རྩེད་ནང་དངོས་སུ་སློབ་
 གཏོང་བྱས་སྤོང་བའི་ཆབ་སྲིད་བཅོན་བླར་མང་པོས་རྩེ་མི་སྟམ་པ་དང་། གྲག་འགྲུལ་གང་ཡང་
 མེད་པར་ལྟད་མོ་བསྟམ་ནས་བསྐྱད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འགན་མ་ཁུར་བར་བསྐྱད་པ་མ་ཡིན་པ་
 གསལ་བོར་རྟོགས་རེས་ཡིན།

རྩོམ་ཡིག་འབྲི་ཡུལ་ལས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུ་ཡུལ་བཀའ་བླར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་
 ལ་ཆ་བཞག་ནའང་། ཁོང་ནི་བཅན་གྲོལ་ནང་གི་མི་ཐོག་དང་པོའི་གས་ཡིན་པ་དང་། སློབ་ཆུང་
 རས་མཐོ་སློབ་བར་བསྐྱབ་པ་ལེགས་པར་ཐོན་པའི་འདབ་གཤོག་གཉིས་ལྡན་དང་སྤྱོད་ཡོན་གཉིས་
 ལྡན་གྱི་མི་སྣ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ། མི་ལོ་ངོ་ཞེ་ལྷ་ཅུམ་རིང་བོད་བསྟན་སྲིད་སྤང་སྤྱི་ཞུ་རྣམ་དག་

བསྐྱབས་དང་སྐྱབ་མུས་ཀྱི་ཉམས་སྦྱོང་དང་། གཞིས་བྱེས་གཉིས་ཀ་ནས་ཆད་མཐོའི་ཡིད་ཆེས་
ཡོད་པ། སྤྱི་ཚོགས་ཆིག་སྤྱིལ་བཟོ་བྱུང་མཁན་ཞིག་ཆགས་ཡོད་ལྟ་བུས། ཁོང་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ལྷན་ལྷན་
བྱུང་བ་ནི་ང་ཚོའི་སློབས་པ་དང་གཟེ་བཟེད་ཡིན་ཞེས་ལུ་འདོད་བྱུང་།

མདོར་ན། བོད་ཀྱི་ཚོས་སྤིད་རིག་གཞུང་གི་གནས་སྐབས་ཇ་དྲག་ཅན་གྱི་དུས་འདིར།
བོད་གཞིས་བྱེས་གཉིས་དབར་དམ་ཆོག་འོ་ཆུ་གཅིག་འདེས་དང་། བཅན་གྱོལ་བོད་མི་ནམས་
མ་ཐུན་ལམ་རྟོག་ཅ་ཆིག་སྤྱིལ་འོག་འདི་བྱེ་གཉིས་ཀྱི་མགོན་སྐྱབས་ལྷན་ན་མ་མཆིས་པ་སྤྱི་ནོར་
ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་རྒྱབས་ཆེན་དགོངས་གཞིའི་ཐོག་མ་ནོར་མ་འཕྲུག་
པར་ཤར་སྐྱོད་དང་། ལག་ལེན་དོན་སྤྲོད་ཡོང་ཐབས་ལ་ཉིན་མཆན་དུས་བྱུག་ཏུ་འབད་བཅོན་བྱ་
དགོས་པ་ནི་གནད་དམ་པར་ཁུམས་སོ།།

ཚུམ་སྤྱིག་ཚོགས་ཚུང་ནས་བྱེ་ལོ་༢༠༢༡ ལྷ་༢ ཆོས་༡༤ ཉིན་བྱིས།།

བཀའ་བྱུང་འབྲང་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་གིས་མི་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་
པའི་དིང་གི་གཟེངས་སྤྱོད་ཐོན་པའི་ཞབས་ཞུ་དང་མཇུག་རྗེས།

བྱི་ལོ་༡༧༦༠ ནང་།

བཀའ་བྱུང་འབྲང་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་ནི། བལ་བོད་ཀྱི་ས་མཆོམས་དང་ཐག་ཉེ་ལ་
སྟོད་བྱུང་མཆོར་འཁྲུངས་ཤིང་། བྱིས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འཆོ་བ་ས་མ་འབྲོག་གི་བྱིས་ཆང་ནང་
འཆར་ལོངས་བྱུང་། བྱི་ལོ་༡༧༥༩ ལོར་བོད་ལ་དུས་འགྱུར་བྱུང་སྐབས་བོད་མི་ཁྱིམ་མང་པོ་
བཅན་གྱོལ་དུ་ཡོང་དགོས་བྱུང་བ་དང་འདྲ་བར་ཁོང་ཡང་ནང་མི་དང་ལྷན་དུ་བལ་ཡུལ་ཤར་ཁུམ་
བྱུང་འབྱོར། ཤར་ཁུམ་བྱ་ནི་བཅན་གྱོལ་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་ཐོག་མའི་གས་ཤིག་ཡིན་པར་མ་
ཟད། ཤར་ཁུམ་བྱའི་ནང་རྒྱལ་སྤྱིའི་རྒྱ་གམ་དམར་པོའི་ཆོག་ས་བ་དང་བལ་གཞུང་གཉིས་ནས་བོད་
མི་བཅན་གྱོལ་བ་ཆོར་སྤེལ་ནང་འཆོ་གོས་སོགས་ཀྱི་རོགས་རམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་སྐབས། གནས་
སྐབས་རིང་ངལ་གསའི་དབྱུགས་དབྱུང་ཐོབ་སའི་ཡུལ་ཞིག་ཏུ་ཡང་གྱུར་ཡོད།

བྱི་ལོ་༡༧༦༣ ལོར་རང་ལོ་༩ ལ་སོན་སྐབས་ཁོང་ཡང་སློབ་སྦྱོང་གི་ཆེད་ས་མ་དང་ཁ་
བལ་ནས་གཅེན་གཞུང་ཆོའི་མཉམ་དུ་བལ་ཡུལ་ནས་རྒྱ་གར་ལ་ཐོན་ཏེ་ཁལ་ཏོར་བོད་མིའི་གཞན་
འཇགས་སློབ་གྲའི་ནང་འཇུག་ཞུགས་གནང་། བ་མ་གཉིས་ནས་བོད་ལ་བྱིར་ལོག་ཐེབས་རྒྱའི་རེ་
བ་དང་བཅས་སྤྱོད་མཐུད་ཤར་ཁུམ་བྱུང་བཞུགས།

བྱི་ལོ་༡༧༧༠ ནང་།

ཁལ་ཏོར་གཞན་འཇགས་སློབ་གྲའི་ནང་ལོ་༡༠ ཅམ་སློབ་གཉེར་གནང་རྗེས་ལོ་རབས་
༧༠ པའི་འགོ་སྟོད་དུ་གཞི་རིམ་སློབ་གྲ་མཐར་བྱིན། བཅན་གྱོལ་ནང་འཆར་ལོངས་བྱུང་བའི་མི་
རབས་དང་པོ་བ་མང་ཆེ་བའི་གནས་སྐབས་དང་འདྲ་བར་ཁོང་ཡང་མཐོ་སློབ་འགྲིམ་རྒྱའི་གོ་སྐབས་
ཐོབ་མཁན་དང་པོའི་གས་ཡིན་པས། སློབ་ཐོན་སློབ་མ་གཞན་དང་མཉམ་དུ་ཉི་མ་ལ་ཡའི་བྱང་རྒྱུད་

ཁལ་ཉོར་ནས་ཀྱི་གར་གྱི་རྒྱལ་ས་ལྷོ་མིའི་ནང་མཐོ་སློབ་ལ་བསྟོད་པ་དང་། ལོ་གསུམ་རིང་ལྷོ་མི་གཙུག་ལག་སློབ་ཆེན་རམ་ཇ་སི་མཐོ་སློབ་ནས་ཆབ་སྲིད་རིག་པའི་ཐོག་སློབ་མཐར་མོན་པ་རེད།

ཕྱི་ལོ་༡༩༧༧ ལོར་ཁོང་མཐོ་སློབ་ཐོན་སྐབས་རང་ལོ་༣༠ ཅུ་ཁྲའས་ལས་མོན་མེད་ནའང་། བོད་བརྟན་སྲིད་མི་རིགས་ཀྱི་དོན་དུ་ཕྱག་ལས་གནང་རྒྱའི་དམ་བཅའ་བཟུང་ཞིང་། ཉི་མ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་ནང་དུ་ཉེན་གཞི་བྱས་པའི་བཅན་ཁྱོལ་བོད་གཞུང་གི་ལྷོ་གནས་བཞུགས་སྐར་དྲ་རམ་ས་ལར་ཕེབས་རྒྱུ་ཐུགས་ཐག་བཅད། གཞུང་ཞབས་ཡིག་རྒྱུགས་ནང་ཞུགས་ཏེ། ཕྱི་ལོ་༡༩༧༧ ཟླ་༦ ཆོས་༡༥ ཉེན་བདེ་སྤང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་གནས་བཞུགས་སྐོད་སྒྲིག་གནང་བ་ནས་བཟུང་སྤྱི་ཞུའི་ལས་དོན་སྐྱབ་འགོ་བཙུགས་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་༡༩༩༠ ནང་།

རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཟེར་བ་མཚུགས་སྤྱི་ལ་ནས་ལོ་ཤས་སོང་རྗེས་ལོ་རབས་བརྒྱད་ཅུའི་ནང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་རིམ་བས་བྱ་ཡངས་ཐུན་བྱ་གཏོང་འགོ་བཙུགས་པའི་སྐབས་དང་བསྟུན། ཕྱི་ལོ་༡༩༩༣ ལོར་ཁོང་གིས་སྐབས་དེའི་བདེ་སྤང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་རྒྱུ་ཆ་སྤྱོད་ཞབས་བྲམས་པ་སྐལ་ལྷན་ལགས་ཀྱི་བཞུགས་མངགས་ལྟར། ཉེན་ཁར་མ་འཛེམས་པར་རང་སྤྱོད་སྒྲོས་གཏོང་གིས་གསང་བའི་ལས་དོན་བསྐྱབ་ཆེད་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷོ་སར་ཕེབས་པ་དང་། མདོན་གསལ་མེད་པའི་སློན་ནས་བོད་ནང་བོད་བརྟན་སྲིད་མི་རིགས་ཀྱི་དོན་དུ་རྒྱ་གཞུང་ལ་འགོག་སྐོལ་གྱི་ལས་འགུལ་སྤེལ་མཁན་མང་པོ་དང་ཐུག་འཕྲད་གནང་སྟེ། བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་དབར་ཕན་ཚུན་གནས་ཚུལ་གྱི་གོ་ཐོས་དཀའ་བའི་སྐབས་དེར་ཁོང་གིས་བཅན་ཁྱོལ་བོད་གཞུང་དང་གཞིས་བཞུགས་བོད་མིའི་དབར་སྤར་མེད་པའི་འབྲེལ་ཟུང་གསར་པ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་སྐྱབ་པའི་ལས་འགན་བསྐྱབས་ཡོད། ཆེད་གཉེར་ལས་དོན་འདི་བརྒྱུད་ཁོང་སྤེར་དང་བདེ་སྤང་ལས་ཁུངས་གཉིས་ནས་གཞིས་བཞུགས་བོད་མི་མང་པོ་དང་འབྲེལ་ཟུང་བཙུགས་པ་དེས། ལོ་ངོ་བཅུ་ལྷག་འགའ་ཤས་ཀྱི་རིང་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་འཆི་མེད་ཞི་བའི་རང་དབང་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་གསང་བའི་གནས་ཚུལ་མཁོ་འདོན་བྱེད་རྒྱའི་ལེགས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་འབྲུལ་བྱས་པ་རྒྱུ་ཡོད།

བྱི་ལོ་༡༩༩༡ ན་མ་༢༠༡༤ བར།

བྱི་ལོ་༡༩༩༡ ན་མ་༢༠༠༢ བར་ཁོང་གིས་བདེ་སྤང་བྱུང་ཆེད་ལས་འགན་གཞིངས་སུ་
ཐོན་པར་བཞུགས་ཡོད་པ་དང་། བྱི་ལོ་༢༠༠༢ ན་མ་༢༠༡༤ བར་བཀའ་འགན་སྐབས་གཉིས་རིང་བདེ་
སྤང་བཀའ་ཐོན་གྱི་སྤྲུགས་འགན་བཞུགས་སྐབས། ཁོང་གིས་བཀོད་བྱས་དང་སྤྱི་ལུང་ལམ་སྟོན་
འོག་བསྐྱབས་པའི་ཡོངས་གྲགས་སུ་མཐོང་ཐོས་ཡོད་པའི་ལས་དོན་འགའ་ཞིག་མཐུན་ཉིགས་སྤང་
བྱུང་འདོན་ཞུས་ན།

ཡགོང་ས་ཡལྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་རྒྱ་ལྗོངས་ཞབས་ཞུ་བསྐྱབས་པ་ཁག

- ༡༽ རྒྱ་ཁོར་ཡགོང་ས་ཡལྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་བཞུགས་སྐར་དུ་སྤྱི་བཞུགས་གནང་
སྐབས་དང་། ལྷག་པར་རྒྱ་གར་ནང་ཁུལ་གྱི་ཆིབས་སྐྱར་སྐབས་མཆམས་སོ་སོར་སྤྱི་ལུང་
སྤང་སྟོབ་འགན་ཁུར་འཇུག་གཙང་ཞུ་བྱེད་པ་བྱུང་ཡོད་པ་དང་།
- ༢༽ རྒྱ་གར་གཞུང་གི་འབྲེལ་ཡོད་ཁག་དང་སྟོན་ཚུད་ནས་འབྲེལ་གཏུགས་ཞུ་དགོས་ཞུས་ཏེ་
སྤྱི་སྤང་ཆ་དང་ཐེབས་སྒྲིག་སོགས་གོ་སྒྲིག་འཆམས་ལུས་མེད་པར་ཞུས་ན།
- ༣༽ བདེ་སྤང་གི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་ཆེར་བྱུང་ལས་གྱི་སྤྱིང་བརྒྱུད་གོ་སྒྲིག་གིས་སྤང་སྟོབ་
གྱི་ལས་དོན་ཆགས་ཚུད་དུ་བཏང་ན།
- ༤༽ ཆིབས་སྐྱར་གནང་ཡུལ་ཁག་དུ་དགོས་ཤེས་གྱི་དོད་མ་དང་ཞིབ་བཤེར་བྱ་དགོས་རིགས་
འཇུག་ཆང་ཞུས་ན།
- ༥༽ ཆིབས་སྐྱར་གནང་ཡུལ་ས་གནས་ཁག་སོ་སོའི་དངོས་ཡོད་གྱི་གནས་སྟངས་ཤེས་
ཉིགས་དང་། དེ་མཚུངས་ལས་དོན་བཀོད་སྒྲིག་ལེགས་པོ་ཡོང་ཆེད་ས་གནས་སོ་སོར་
རྒྱ་ས་ཡོད་རང་རིགས་མི་སྣ་ཁག་གནས་སྐབས་རིང་དང་ཁྲུང་སྤྱི་སྤང་བར་བསྐོ་འཇུགས་
བྱ་རྒྱུའི་ལམ་སྟོབ་གསར་གཏོད་མཛད་ན།
- ༦༽ བཞུགས་སྐར་སོ་བྱང་དང་། སོ་བྱང་ཉེ་འདབས་ས་ཁུལ་གལ་ཆེ་ཁག་ལ་དེད་དུས་དང་

མ་ཐུན་པའི་སྐྱའི་སྤང་སྐྱོབ་ཀྱི་མ་ཐུན་ཆེན་བཀོད་སྤྱོད་གནང་བ་བཅས་མདོར་ན་ཁོང་གིས་
 མི་ལོ་༧༠ བདེ་སྤང་གི་ཐུགས་འགན་བཞེས་རིང་སྐྱའི་སྤང་སྐྱོབ་ཀྱི་ལས་དོན་ཐོག་གཞིས་
 གེས་གཉིས་སྒོ་འཆབ་སྐྱེ་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་གཅིག་ཀྱང་བྱུང་མེད།

བོད་ནས་གསར་དུ་འབྱོར་བ་ནམས་ལ་མ་ཐུན་ཆེན་སྒྱུར་སྟོང་།

- ༡༽ གྱི་ལོ་༡༩༩༠ གྲ་གངས་ནང་བོད་ནས་གསར་དུ་ཐེབས་མཁན་ཆོའི་ཆེད་དབུས་སྡེ་ལོན་
 ཁང་གསར་འཛུགས་ཀྱིས། བལ་ཡུལ་རྒྱལ་ས་ཀ་ཏ་མན་བྱ་དང་ཕྱི་ལི་གཉིས་ལ་སྡེ་ལོན་
 ཡན་ལག་ལས་ཁུངས་གསར་བཙུགས་ཞུས་པ།
- ༢༽ བོད་ནས་གསར་དུ་ཐེབས་མཁན་ཆོ་རྒྱ་གར་ནང་ཡོང་ཆོག་པ་དང་། རིམ་བཞིན་རྒྱ་གར་
 ནང་གནས་སྡོད་ཆོག་པའི་སྐྱབས་བཅོལ་ལག་དེབ་ཐོབ་ཆེད་གྱི་ལོ་༢༠༠༥ ནས་བརྒྱང་
 བོད་ནས་ཐེབས་མཁན་ཆོ་རྒྱ་གར་ནང་དམིགས་བསལ་འཛུལ་ཞུགས་ཆོག་པའི་བཀའ་
 འཁོལ་(Special entry permit) ཐོབ་སོན་བྱུང་བ།
- ༣༽ བོད་ནས་ཐེབས་མཁན་ཆོར་ཤེས་ཡོན་གྱི་གོ་སྐྱབས་གསར་པ་ཐོབ་ཆེད་དགོན་སྡེ་གྲ་
 ཆང་ཁག་དང་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཉེ་གནས་ཁང་ཁག་དང་མཉམ་དུ་འབྲེལ་མ་བྱུང་གི་ལས་དོན་
 ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པ།
- ༤༽ སྐྱབས་བཅོལ་བར་གཟིགས་རྟོག་གནང་མཁན་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཆོག་གས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་
 (UNHCR) དང་། བལ་ཡུལ་གཞུང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་གཞུང་བཅས་ཀྱི་དབར་འབྲེལ་
 མ་བྱུང་གི་ལས་འགན་འཁུས་ཆང་ཞུས་པ།
- ༥༽ ལོ་ན་རྒྱུ་ཟད་ཀན་པ་ཆོར་ཤེས་ཡོན་གྱི་གོ་སྐྱབས་ཐོབ་ཆེད་ཤེས་རབ་དགའ་ཆལ་སྟོན་
 གླིང་གསར་བཙུགས་བསྐྱུངས་པ། ད་ལྟའི་ཆར་ཤེས་རབ་དགའ་ཆལ་སྟོན་གླིང་ནི་སྟོན་བྲ་
 གྱི་མཚུངས་ལྟར་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བྱུང་ཁོངས་སུ་ཡོད་པ་བཅས།

སྐབས་བཅོལ་ལག་དེབ་དང་། རྟ་ས་ཡན་ལག་ལས་ཁྲངས།

༡༽ སྐབས་བཅོལ་ལག་དེབ་ནི་རྒྱ་གར་ནང་ཁྱིམ་ས་མ་སྤྱད་གནས་སྡོད་ཆོག་པའི་ལག་ཁྲེར་
ཡིན་ཞིང་། བོད་མི་རང་ལོ་༡༦ སོན་པ་ཡན་ནས་བཟོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ལག་དེབ་གསར་
བཟོ་དང་། དུན་ཆད་པར་འགྱངས་ཞུ་བའི་ཐད་འབྲེལ་ཡོད་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་བཀའ་ཕྱོང་
དང་། མི་མང་ལ་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་སོགས་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་ཀྱི་ཞབས་ཞུ་
བསྐྱབས་པ།

༢༽ རྟ་སའི་ཉེན་རྟོག་ལས་ཁྲངས་ཀྱི་ཁྲབ་ཁོངས་འོག་ཕྱི་མི་དེབ་སྐྱེལ་ལས་ཁྲངས་དང་འབྲེལ་
མ་སྤྱད་ཀྱིས། བོད་མི་བཅོན་གྱོལ་བ་རྣམས་རྒྱ་གར་ནས་ཕྱིར་ཐོན་བའམ་རྒྱ་རྒྱུ་ལོག་ཆོག་
པ་(Exit Permit & Return Visa)བཅས་ཀྱི་བཀའ་འཁྲོལ་ཞུ་རྒྱུར་རམ་
འདེགས་ཞུས་པ།

༣༽ ཕྱི་རྒྱལ་དང་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་མང་སོགས་ལ་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་ནས་མང་
མཇུག་ཡོད་པའི་བཀའ་ཐེབས་པ་དང་། དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་སོགས་ཕྱི་ནང་མི་རིགས་
ཡོངས་ལ་ཆོས་འབྲེལ་ཡོད་པའི་སྐྱབས། མཉམ་ཞུགས་གནང་མཁན་ཁྱི་ཆོ་མང་པོ་ཡོད་པ་
རྣམས་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་འཇུག་དང་འབྲེལ་གསུང་ཆོས་ལག་ཁྲེར་བཟོ་རྒྱུ་ས་མཆོན་པའི་
གོ་སློག་ཞབས་ཞུ་འཇུག་ཆང་ཞུས་པ་བཅས།

བདེ་སྤྱང་བོད་གནས་ཉན་ཞིབ་ཁང་།

༡༽ བོད་གནས་ཉན་ཞིབ་ཁང་ནི། བདེ་སྤྱང་ལས་ཁྲངས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༠ ལོན་གྲངས་ནང་
བོད་དང་རྒྱ་ནག་གི་གནས་ཚུལ་ཏ་ཅང་དཀོན་པའི་སྐབས་གསར་བཙུགས་གནང་བ་ཞིག་
ཡིན་ཞིང་།

༢༽ གལ་ཆེད་ཡིག་ཆ་ཁག་པག་སྤྱར་ཀྱིས་གཞུང་གི་མཇུག་གཅོ་རྣམ་པར་མཁོ་སྤྲོད་དང་། རྒྱ་
ཆེད་མང་ཆོགས་ཀྱི་མཁྱེན་རྟོགས་ཆེད་ཨོན་བོད་གཉིས་བརྒྱུད་དཔེ་དེབ་དབར་འབྲེམས་
ཞུས་པ།

༣༽ ཕྱི་ལོ་༡༩༥༠ གྲུ་གུངས་སྐབས་ནང་ལས་བྱེད་བཅུ་བཞི་དང་བཙོ་ལཱ་ལའི་བར་ལས་མེད་རུང་།
བོད་སྐད་དང་ཀློང་གི་རྒྱུང་འཕྲིན་བརྒྱུད་བོད་དང་ཀློང་གི་གནས་ཚུལ་རྒྱུང་མིང་བྱས་
པ་ནམས་སྒྲ་པལ་ཁྱེ་རྒྱུའི་ལས་དོན་སྒྲེལ་བ།

༤༽ ཕྱིས་སྤྱད་ཀྱི་འགྲུར་འགྲོས་དང་བསྐྱུན་ནས་ཉན་ཞིབ་ཁང་གི་མིང་། བདེ་སྤྱད་བོད་
གནས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་དུ་བསྐྱུར་བ་དང་། དེ་རྗེས་ལས་ཁུངས་དེའི་མིང་འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་
དུང་ཡིག་ཆང་གི་ཁྲབ་ཁོངས་ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཁོངས་སྤྱུ་རྒྱ་སྒྲིལ་བཏང་བ་དང་
ཆབས་ཅིག་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༡ ལོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མིང་བོད་ཀྱི་སྤྱད་བྱས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་དུ་
བསྐྱུར་ནས། བོད་མིའི་སྤྱིག་འཛུགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲེའི་བང་མཛོད་ཨོ་ཐོའི་ཐོག་ནས་ཕྱི་མི་
ཉམས་ཞིབ་པ་ཆོས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཆོག་པར་བཞོས་པ་བཅས།

རྒྱན་ལྷན་འཛིན་སྐྱོང་གི་ལས་འགན་ཅུ་མ་ཟད། བོད་ནང་འབྲེལ་བ་འཛུགས་རྒྱ་དང་། རྒྱ་གར་
གཞུང་གི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ཁག་དང་འབྲེལ་ལམ་ཉར་རྒྱ་སོགས་བདེ་སྤྱད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་
གསང་གནས་མཁོ་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་དོན་རྒྱ་སྤྱོད་གཏོང་རྒྱུར་ཞབས་འདེགས་ཆེན་པོ་ཞུས་ཡོད་པ་
བཅས།

དཀར་ཆབ།

༡༡། །བཀའ་བྱུང་འབྱོར་རྒྱུ་དངོས་ཀྱི་བ་མཆོག་ལ་
མངོན་པར་བརྟོད་པ་རྩོམ་ཡིག་གི་ལེན།

[illegible]

བཀའ་བྱར་འབྱོར་ཆུང་དངོས་བྱུང་ལགས་མ་འོངས་པའི་མིང་སྟོང་དུ་འོས་སམ།   ཞེས་
པའི་ཚཱ་ཡིག་བསྐྱགས་བྱང་།..... 59

གངས་ལྷ་མེ་ཏོག

འབྱོར་ཆུང་ཡིན། 71

ལྷ་རྒྱུ་ཨག་ལོ།

དབུ་ཁྱིད་ཀྱི་ཁྱད་ཡོན་འབྱར་དུ་ཐོན་པའི་བཀའ་བྱར་འབྱོར་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་ 74

ངམ་རིང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ།

བཀའ་བྱར་འབྱོར་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་ལ་རྒྱུ་སྟོར་བྱེད་དགོས་པའི་བྱན་མིན་རྒྱ་
མཆོན་བརྒྱ་གསུམ། 78

ཤར་ཕྱོགས་ཁྱག་ན།

མི་ཁ་ཤས་གོ་ནོར་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་པ་འདྲ། 86

གཙང་པ་དགེ་བཤེས་ཆེ་དབང།

བབ་ལྷིང་བརྟན་གསུམ་ལྷན་པའི་མི་དེ་ཁྱོད་ཡིན།..... 88

ཆེ་འབར།

བཀའ་བྱར་འབྱོར་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་མིང་སྟོང་ལ་འོས་པ་གང་ཡིན་ནམ། ... 92

བསྟན་འཛིན་དོན་ལྡན།

ཨ་མ་དངོས་བྱུང་ལགས་རྩང་ཙམ་སྟོང་བ།..... 97

དུར་བྱང།

ཆབ་མིང་བཙོན་མའི་ཨ་པ་ཞིག་རྩང་ཙམ་སྟོང་བ། 102

དུར་བྱང།

བསམ་སྒྲོ་ཡུན་རིང་བཏང་རྗེས་ཀྱི་ཐག་གཙོད་ཅིག..... 105

དགའ་ལྡན་ཆེ་རིང།

བསམ་སྒྲོ་ཡུན་རིང་བཏང་རྗེས་ཀྱི་ཐག་གཅོད་ཅིག་ཅེས་པའི་རྩོམ་ཡིག་བསྒྲགས་
བྱང་།..... 108

བདེ་སྦྱིད།

བཀའ་བྱུང་འབྲོང་རྒྱུ་དངོས་བྱུང་ལ་ཆང་བའི་འགོ་ཁྲིད་ཀྱི་བྱང་ཡོན་ཉེར་གཅིག་ 113
འབྲུམ་རམས་པ་རིག་འཛིན་ལྷན་གྲག།

སྦྱིང་གཏམ། 124
བསྟན་དར།

ཉེར་གཅིག་མིད་སྒྱུར་གི་འོས་མི་ཅེ་བྱང་དེ་ལྷ་རྟེན་དམ།..... 128
ཨ་མའི་བྱ་བསྟན་འཛིན་ཆེ་རིང་།

འབྲོང་དང་ཉིས་སྟངས་ཉེར་གཅིག་གི་མིད་སྒྱུར་།..... 132
རྒྱ་བ་འཕྲིན་བཟང་།

མི་མང་གིས་མཁྱེན་དགོས་པའི་གནད་དོན་གཉིས།..... 136
བསྟན་འཛིན་ནམ་དག།

ཉེར་གཅིག་མིད་སྒྱུར་འབྲོང་རྒྱུ་ཁྲིད་ལས་སྒ། 139
རྒྱ་དབར་བྲ།

མཐའ་མའི་ཐག་གཅོད་བྱས་ཆང་བ་ཡིན། འབྲོང་རྒྱུ་དངོས་བྱུང་ཡིན།..... 145
དོ་རྗེ་རྒྱལ།

ར་རྩོས་བཀའ་བྱུང་འབྲོང་རྒྱུ་དངོས་བྱུང་མཆོག་མིད་སྒྱུར་ལ་སྤྲུལ་ཆགས་བྱེད་དགོས་དོན་
གང་ཡིན་ནམ། 148

སྐལ་བཟང་ཆེ་རིང་།

རའི་ཉེར་གཅིག་མིད་སྒྱུར་འོས་མི།..... 152
འཛོམས་བྱ་ཆེ་བརྟན་ནོར་བྲ།

ཉེར་གཅིག་མིང་སྒྲོང་ལྷ་ཞིག་འདེམས་དགོས་སམ།..... 154
ཐོལ་པའི་རྗེ།

ར་དང་བཀའ་བྱར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་ལགས་མཉམ་གཤིབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བཟུང་།156
འབྲུམ་རམས་པ་དག་དབང་རབ་བྱས།

ར་ཆེས་འོས་ཤོག་འབྲོང་ལ་འཕེན་ན། ར་ཆེ་བོད་འབངས་བྱུགས་ལ་སྦྱིད།..... 162
ཨ་མའི་བུ་བརྟན་འདྲིན་ཆེ་རིང་།

ཉེར་གཅིག་ལོ་མིང་མིང་སྒྲོང་འོས་མི་ཆེ་བྱུང་། 166
ཐུན་ཆོགས།

དུས་དང་འཆམས་པའི་མིང་སྒྲོང་། ཞེས་པའི་ཅི་འཕྲོས་མ་ལ་འཕྲོས་ཀྱི་བརྟན་བྱུང་བལྟས་
རྗེས། 168
བདེ་སྦྱིད།

ཕེབས་བསྐྱེད་མཉམ་ཆེག་ 174
གངས་རྟོང་ཆ་ལོ།

ལུས་པའི་མིང་སྒྲོང་འོས་མི་ཞིག་འདེམས་ཉུངས་སྒྲོང་།..... 176
དག་དབང་ཆོས་ཅན།

བཀའ་བྱར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་ཆོག་ལ་མཛན་ པར་བརྟན་པ་ཀ་བཤད་ཀྱི་ལུ་བྱ།

བཀའ་བྱར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་ལ་ཕྱལ་བའི་ཀ་བཤད་རྒྱ་རྒྱུད་ལ།.. 189
མིང་ཁྱིམས་ཞིབ་འདུག་པ་ཀ་བཅན་ལྷ་མ་སྒྱུབས།

ཉེར་གཅིག་མིང་སྒྲོང་འོས་མི་བཀའ་བྱར་སྒྱུ་རྒྱུ་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་ལགས་སྒྱུ་བརྟན་
པའི་ཀ་བཤད་ཁ་ཀླད་མ། 192

འཕན་པོ་སྐལ་ལྷན།

འབྱོར་གི་ཀ་ཚྭ། 194

ཨྲ་ལྷ་ཨྲ་ཨྲ་ལྷ།

བཀའ་བྱར་འབྱོར་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཚེག་ལ་མངོན་
པར་བསྟོད་པ་གཞས་ཆེག་གི་ལེན།

འབྱོར་ཆུང་དངོས་བྱུང་ལགས། 199

གཞས་ཆེག་ རྒྱལ་མོ།

གཞས་པ། ངག་ཆེ།

གཞས་གདངས། ངག་ཆེ།

བཀའ་བྱར་འབྱོར་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཚེག་ལ་བསྟོད་པའི་སྒྲུ་དབྱངས་སེམས་ཀྱི་མཚན་
མིན། 201

གཞས་ཆེག་ འདྲ་ཤེས་གསུམ་པ།

མ་འོངས་མིན་སྒྲིང་། 203

གཞས་ཆེག་ འཕན་པོ་བསྟན་དར།

གཞས་པ། བསྟན་འཛིན་དར་རྒྱས།

གཞས་གདངས། གནམ་གང་ཆེ་རིང་།

མིན་སྒྲིང་ཁྱི་ལ་བསྐྱེད་པའི་གཞས། Onto the Sikyong seat. 205

གཞས་ཆེག་ བསྟན་འཛིན་རྣམ་དག།

Lyrics: Tenzin Namdak

གཞས་པ། སྔ་བྱང་དམར་པོ་རོལ་དབྱངས་ཆོགས་པ།

Music: Phodrang Marpo Band

བོད་ཀྱི་འབྲོང་། 207

གཞས་ཆིག་ རྒྱུ་ཆེ་རིང་།

གཞས་པ། ས་རྒྱུ་འཕྲིན་ལས་སྐལ་ལྷན།

འབྲོང་དང་འབྲོང་གི་ལས། 209

གཞས་ཆིག་ ཆབ་བྲག་པོ་ཉ།

འབྲོང་ལ་དགའ། འབྲོང་ལ་སྒྲོབས། འབྲོང་ལ་འོས། 211

གཞས་ཆིག་ ཤག་སྒྲང་པ་སངས་ཆེ་རིང་།

གནོད་འབྲོད་མེད་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར། 213

གཞས་ཆིག་ ཆབ་བྲག་ལྷ་པོ་སྐྱབས།

གཞས་མ། ཆོ་གཡང་།

གཞས་གདངས། ཆོ་གཡང་།

བཀའ་བྱུང་འབྲོང་རྒྱུ་དངོས་བྱུང་མཆོག་ལ་གསར་ འགོད་པས་བྱས་པའི་བཅར་འདྲིའི་ལེའུ།

ནོར་ལེ་བོད་ཀྱི་རྒྱུ་འཕྲིན་ཁང་གིས་བྱས་པའི་བཅར་འདྲི་དང་པོ། 217

ནོར་ལེ་བོད་ཀྱི་རྒྱུ་འཕྲིན་ཁང་གིས་བྱས་པའི་བཅར་འདྲི་གཉིས་པ། 223

ཨ་རིའི་བོད་སྐད་རྒྱུ་འཕྲིན་ཁང་གི་ཀྱན་སྐྱོང་བཅར་འདྲི། 247

ཨེ་ཤི་ཡ་རང་དབང་རྒྱུ་འཕྲིན་ཁང་གི་བཅར་འདྲི། 257

བཅར་འདྲིའི་སྒྲིང་དོན་བྱུང་བྱ་བའོན་པ་བོད་ཨིན་ ཤན་ལྷུང་གི་ལེའུ།

ངམ་རིང་གློ་བཟང་བསྟན་དར་གྱིས་བྱུང་འདོན་དང་།

ཕིའོ་ན་ཡིས་བྱས།

སྤྱི་ཅོར་ལ་ཁོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་མཆོན་གནས་སྤང་སྟོབ།	275
སྤྱི་ཅོར་ལ་ཁོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཡང་སྤྱི་བདག་དབང་།	276
བཅན་ཁྱོལ་པོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་སྤྱ་བརྟན།	277
པོད་རྒྱ་ཞི་མོལ།	278
འགོ་ཁྱིད་དང་མི་མང་བར་གྱི་འགྲེལ་བ།	279
རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱིའི་པོད་དོན་གནས་བབ།	280
བཅན་ཁྱོལ་ནང་གི་ཤེས་ཡོན་སྤྱི་བྱས།	281
ཆོས་གསུམ་པོད་མིའི་མཐུན་སྤྱིལ།	282
རྒྱ་ཆེའི་མང་ཆོག་གི་སྤྱུགས་རེ་ལ་བཅི་འཛོག།	283
ལ་ཁོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་བསྐྱབ་དགོས་པའི་རེས་ཤེས།	284
བཅན་ཁྱོལ་པོད་མིའི་འཛོད་བསྟེན།	285
མ་འོངས་པོད་མིའི་སྤྱི་ཆོག་གི་ཆེག་སྤྱིལ།	286
གཞིས་བཞུགས་པོད་མིས་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལྷ་གྲུབ་རྒྱན་སྟོང་གནང་བ།	287
གནས་ལུལ་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་བཀའ་རིན།	289

ཡིན་ངེས་ཅིང་ཡིག་གི་ལེན།

Artical in praise Kasur Ngodup Dongchung

Ngodup Dongchung is my Sikyong candidate for 2021. 293

	By Lobsang Tendar Ngamring
Sikyong election 2021 and our collective future	296
	By Tsewang Rigzin
Why is Kasur Ngodup Dongchung qualified for Sikyong?	300
	By Kalsang Tsering
Election Issues of Unity and Trust: Kasur Ngodup Dongchung Fits the Bill	304
	By Ngawang Phuntso Professor
Is Kasur Ngodup Dongchung a suitable future Sikyong?	307
	By Phuntsok Tendar Barpu
13 Reasons Why I am Supporting Kasur Ngodup Dongchung	312
	By Sharchok Khugta
The Reasons Kasur Ngodup Dongchung is Worthy to be Sikyong	319
	By Tenzin Dhonden
A Decision Made After a Long Deliberation	323
	By Gaden Tsering
21 Leadership Qualities of Kasur Ngodup Dongchung	326
	By Rigzin Lhundup Jangpa
How I am Choosing my Sikyong Candidate	334
	By Ngawang Choechen
A Personal Conclusion	342
	By Kunsel Chuponpa
Why I voted for Kasur Ngodup Dongchung	344
	Geshe Ngawang Sonam [Lharampa]

བཀའ་བྱུང་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་ལ་རྒྱབ་
 གྱིད་ཀྱི་མཁན་གྱི་དཔེ་མཆོན་ལེན།

ལྷན་པ་མེ་མོ་ལྷ་པོ་ལྷ།

བཀའ་བྱུང་འཁྲོད་ཆུང་འཕགས་ཀྱི་བྱུང་ཁྱེད་ཀྱི་ཆོ་མཛད་གཉིད་ན་མཁོར་འཁྲོད་ཅིང།

375

ཨ་མའི་བྱ་བསྟན་འཛིན་ཆེ་རིང་།

ཡི་ཨ་གྲོགས་ནས་བཟུང་ཤིང་སྒྱུར་དུ་ཕར་དཀོས་པའི་མི་འདུན་ལྷན་ཁག་༥ 380

ཤར་ཕྱོགས་བླ་མ་ཏ།

ཕྱི་ལོ་༡༠༡༧ ལོའི་བཅུན་ཁྲིའང་ཐོད་མིའི་ཤིང་ལྷོ་ཐོན་འགྲའི་ཨ་མ་བརྟའི་ཆོད། .. 381

གཙང་པ་དག་བཤེས་ཆེ་དབང་།

བཀའ་གྲུ་རྩམ་ཆུང་དེར་ཡུལ་མཆོག་ལ་ཕུང་པའི་བྱ་བ་ཡིན། 382

ངམ་རིང་སློ་བཟང་བསྟན་དཔ།

རྒྱ་བྱེད་མཁའ་མཁྱེད་ཀྱི་ལྷ་སྐུ་ལྷན་སྐྱེད་མཁའ་མཁྱེད་..... 384

ཐུགས་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕོངས་ཁྲུང་གསལ་པུ་ཡུགས། 386

བཀའ་ལྟར་འཁོར་ཆུང་དཔེ་ལྷན་གྱི་མཆོག་གི་ཡོངས་ཁྱབ་གསུང་བཤད་ཀྱི་ཕབ། . 391

མཆུག་བུལ་གྱི་གཏམ།..... 393

མི་ལོ་བཞི་བརྒྱའི་ཞབས་བྱར་གདེང་འཛོག

བདེ་སྤྱང་ལས་བྱེད་ཐུན་མོང་ནས།

དཔར་སྐྱོན་གསལ་བཤད། 407

བཀའ་སློན་འབྱོར་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་སློང་བ། 409

ཆུང་ཆེ་རིང་།

ནམ་ཡང་བྱན་པར་འོས་པའི་བདེ་སྤྱང་བཀའ་སློན་འབྱོར་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་ 413

ཁོར་བསམ།

བདེ་སྤྱང་བཀའ་སློན་འབྱོར་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་བྱན་པ། 416

བདེ་སྤྱང་ལས་བྱེད་ཟུར་པ་སྟག་པ་ཆེ་རིང་།

བདེ་སྤྱང་བཀའ་བྱར་སྐྱོར་འབྱོར་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་ཕྱིར་བྱས་པ། ... 419

ཆབ་སྲིད་བཅོན་ཟུར་དགའ་ལྡན་ཆེ་རིང་།

བདེ་སྤྱང་བཀའ་སློན་དགོངས་བྱེད་གནང་བའི་ཉིན་མོ། 421

བདེ་སྤྱང་བྱང་ལས་རྒྱན་དགའ་བཟ་ཤིས།

སྐྱོར་འབྱོར་ཆུང་དངོས་བྱུང་ལགས་མཉམ་ཏུ་མི་ལོ་༡༥ གཤེབས་པའི་སྤྱི་ཚེར། 425

བདེ་སྤྱང་བྱང་གཞོན་ཁྱེད་ཀྱི་ཆང་ཉི་མ་ཆེ་རིང་།

གཞུང་མིའི་ཀ་ཉེན་དང་། སེམས་དབྱས་ཀྱི་ལ་མི་རྗེ། 427

ནམ་གྱི་སྤྱབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ།

བདེ་སྤྱང་བཀའ་བྱར་སྐྱོར་འབྱོར་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་གི་འོག་ལོ་རྩ་༡༩ ཞབས་བྱ་སྤྱད་

པའི་སྤྱི་ཚེར་བ་མདོ་ཙམ་སློང་བ། 429

འཛིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ།

མཆོག་ཏུ་བཀུར་འོས་བདེ་སྤྱང་བཀའ་བྱར་འབྱོར་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་..... 432

བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་བཅོན་ཟུར་དག་དབང་གསལ་སྒྲོལ།

ཐོད་མིའི་ཀྱན་པན་པཟང་སྒྲོད་ཀྱི་མངའ་བདག་རིས་པ་དོན་གྱི་དཔལ་ལྡན་མི་རྗེ་བཀྱར་
འོས་སྐྱ་རྩ་བ་དེ་སྤྱད་བཀའ་སྒྲོན་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་..... 434

བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་བཅོན་ཟུར་མགོ་ལོག་འཛིགས་མེད།

མི་རྗེ་བདེ་སྤྱད་བཀའ་སྒྲོན་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་གི་མཛད་བཟང་གི་ཆ་གས་
བརྗོད་པ་གཟུར་གནས་དབྱེས་པའི་མཆོད་སྨིན། 437

གསེར་རྟ་རྩལ་སྤྲིམས་འོད་ཟེར།

ཁྱེད་འཕྲིན་སྒྲིབ་གི་ཆེད་མ། 444

སྤྲེལ་ལྟ་བུའི་དཀར་ཅན་པོ།

ལས་ལ་བརྩོན་ཞིང་གཞུང་བླ་མ་ལས་མ་ལྡན་པའི་བདེ་སྤྱད་བཀའ་སྒྲོན་འབྲོང་ཆུང་
དངོས་བྱུང་མཆོག་..... 447

བདེ་སྤྱད་ལས་ཁྱེད་ཟུར་པ་ཤར་ཆ་དགའ་དགའ།

ཀ་བཤད་སྒྲོན་ལ་བརྩོད་པ། 449

བདེ་སྤྱད་ལས་ཁྱེད་དག་དབང་ཡར་འཕེལ།

ངས་རྩ་ཤེས་པའི་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་། 451

སྤེལ་འཇམ་གནས་སྒྲོད་ས་བརྟོལ།

བླ་མ་པའི་རང་སྒྲུ། 454

བདེ་སྤྱད་བྱུང་ལས་ཆེ་རིང་དར་རྒྱས།

དཔལ་ལྡན་བདེ་སྤྱད་བཀའ་སྒྲོན་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་ལགས། 456

བྱུང་བསྟན་ལགས་ལེ།

བདེན་སྒྲོང་དབུ་ལྗོངས་དབྱ་གཉེན་དབྱེ་མཁས་པ། ཀྱན་གྱི་བཀྱར་འོས་བཀའ་བྱར་དངོས་
བྱུང་མཆོག་..... 457

བདེ་སྤྱད་ལས་ཁྱེད་སྐལ་བཟང་བཟླ་ཤིས།

སྐྱོད་དཔྱད་ཐུབ་ལགས། ང་ཁྱེད་ལ་ཉར་སངས་སྤོང་། 460

ཀ་ཚ་ངག་དབང་འོད་འབར།

བདེ་སྤྱད་བཀའ་བྱུང་འཁྱོད་ཆུང་དཔྱད་ཐུབ་ལགས། བཀའ་ཁྲིན་ཆེ། 465

ཁྱི་བྱར་ཆེའུ་མགོན་པོ་མཆོ།

མི་ལོ་ཉེད་བཞིའི་མཉམ་ལས་ཀྱི་གོ་བསྐལ་བཟང་ལོ། 466

བདེ་སྤྱད་ལས་བྱེད་ནམ་སྤྱིང་བསྟན་འཛིན་འདུན་བཟང་།

བྱགས་རྗེ་ཆེ་བྲ། 468

བདེ་སྤྱད་བྱང་ལས་གཤམ་ནང་བསྟན་འཛིན་ནམ་དག

རྩ་སྐྱོད་ལྡན་པའི་བྲིས་ཚང་ཡུན་དིང་སྟོང་སྟོང་གནང་མཁན་ཨ་མ་ལགས། 469

བདེ་སྤྱད་ལས་བྱེད་ཀྱན་བཟང་ལྟ་ལོ།

བརྗེད་དཀའ་བའི་བདེ་སྤྱད་བཀའ་སྟོན། 471

ཆབ་སྤྱིད་བཅོན་བྱར་ངག་དབང་འཆི་མེད།

འཕྱོད་རྟོན་རྒྱན་མཐུད་སྟོང་བའི་གསལ་འདེབས། 473

རོང་པོ་སྟོ་བཟང་སྟན་གཤགས།

བདེ་སྤྱད་བཀའ་སྟོན་འཁྱོད་ཆུང་དཔྱད་ཐུབ་ལགས་དགོངས་བྱེད་འབྲེལ་བའི་སེམས་
ཆེད། 477

ཡེ་ཤེས་རྟོགས་ལྡན།

བརྗེད་པར་དཀའ་བའི་བཀའ་བྱུང་འཁྱོད་ཆུང་དཔྱད་ཐུབ་མཆོག 480

བོད་ཀྱི་ཆབ་སྤྱིད་བཅོན་བྱར་ཉི་མ་མཆམས་གཙོད།

བཟང་བྱ་བཞི་བཅའི་གཞེངས་སྟོན་ཕྱག་རྗེས། 483

བྱབ་བསྟན་སྐལ་ལྡན།

༡༡། །བཀའ་བྱར་འབྱོར་ཆུང་དངོས་
བྱུང་མཆོག་ལ་མདོན་པར་བསྟོད་པ་
ཚུམ་ཡིག་གི་ལེན།

ཕྱི་ལོ་༢༠༢༡ ལོའི་བཀའ་ཤག་སྐབས་བཅུ་དྲུག་པའི་སྤྱི་ཚུང་ལོས་མི་ བཀའ་བྱར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང།

ངམ་རིང་སློབ་ཐང་བསྟན་དང།

༡༡། །ཆེས་མཆོག་ཏུ་བཀུར་བར་ལོས་པའི་རང་རིགས་ཐོད་མི་ཡོངས་ལ་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་
པའི་ལྷགས་གྱི་ལོ་གསར་ལ་སྐྱེ་ཁམས་བཟང་ལྷ་བ་དང་ཆབས་ཅིག ད་རེས་ཀྱི་ང་ཆོའི་ཕྱི་
ལོ་༢༠༢༡ ལོའི་བཀའ་ཤག་སྐབས་བཅུ་དྲུག་པའི་སྤྱི་ཚུང་ལོས་མི་དེ་ཆོད་ལྡན་ཞིག་
འདེམས་བསྐོས་ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱུ་ནི་ཏ་ཅང་གལ་གནད་ཆེན་པོ་ཡིན།

གང་ཡིན་ཟེར་ན།

༡༽ སྤྱི་ནོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དགྲུང་ནའི་བབས་དང་བསྐྱུན་ནས་
སྐྱེ་གཟུགས་འཕྲོད་བཞེས་དང་སྐྱེ་བྱུང་ཉེན་སྲུང་ལྷ་སྤྲུགས་འདི་ཐུགས་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་
པ་དང་གཅིག

༢༽ ད་ལྟའི་ཐོད་མིའི་སྤྱི་ཆོགས་ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱི་ཆེག་སྤྱིལ་གྱི་རྒྱས་པ་སྤར་ལྷག་དགོས་པ་དང་
གཉིས།

༣༽ ཐོད་རྒྱ་ཞི་མོལ་གྱི་ལས་དོན་འདི་ཡ་གོང་ས་མཆོག་སྐྱེ་འཆོ་བཞུགས་རང་ལ་འབྲུབ་ཐུབ་
པ་དགོས་པ་དང་གསུམ་ནི་ཁ་ཆ་དགོས་གཏུགས་དང་། ཏ་ཅང་གལ་གནད་ཆེན་པོ་ཡིན་
པས། ང་ཆོའི་གཞུང་དང་མི་མང་གཉིས་ཀའི་ངོས་ནས་འབྱར་བྱ་མཉམ་འདེགས་ཀྱིས་
རྒྱས་པ་སྤར་ལྷག་འདོན་པའི་དུས་ལ་བབས་ཡོད།

དེར་བརྟེན།

ད་ཐེངས་ཀྱི་སྤྲོད་ཆོས་ཤོས་ནི་བདེ་སྤྱང་བཀའ་བྱུང་འཁོར་ཚུང་དངོས་བྱུང་མཚོག་ཡིན།

ཁོང་གི་རྒྱ་ཆེའི་ཨ་རྒྱུས་མདོར་བཅུས།

བྱི་ལོ་༡༩༥༤ ལོར་ལ་སྟོན་བྱུང་མཚོ་ཞེས་པར་བ་ཆོས་འཕེལ་དང་མ་བདེ་སྤྲོད་གཉིས་
ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྱུ་འབྱུངས། བྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོར་བོད་ལ་མི་བཟད་པའི་དུས་འགྱུར་བྱུང་སྐབས་ནང་མི་
གཉེན་འཁོར་བཅས་བཅན་བྱོལ་དུ་འབྱོར། བྱི་ལོ་༡༩༥༧ ལོ་ནས་བྱི་ལོ་༡༩༥༩ བར་བཅན་བྱོལ་
བོད་གཞུང་བདེ་སྤྱང་ལས་ཁུངས་སུ་ཀླན་བྱུང་ནས་ཐེག་པ་རིམ་འཛེགས་ཀྱིས་བཀའ་ཁྲོན་གྱི་ལས་
གནས་བར་གཞུང་ཞབས་གནང་བ་དང་། བྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོ་ནས་ཕྱི་མིའི་སྐྱོལ་འདོན་གཙོད་ཀྱི་
བྱུག་ལས་གནང་བཞིན་པ་ཡིན། བྱི་ལོ་༡༩༦༣ ལོར་རྒྱ་ནག་གི་ཆབ་སྲིད་འཕོ་འགྱུར་དང་བོད་ཀྱི་
གནས་སྐྱད་ལ་གཞིགས་ཞིབ་ཆེད་རང་སློབ་སློས་གཏོང་གིས་གསང་བའི་ཐོག་བོད་ལ་ཆེད་
ཕེབས་གནང་སྟེ་གཞིས་ཀྱིས་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་མི་མངོན་པའི་འབྲེལ་ཟམ་འཇུགས་པ་དང་། བོད་
རྒྱུའི་གནས་སྐྱད་ལ་ཞིབ་འཇུག་སོགས་གཞེངས་སུ་ཐོན་པའི་བྱུག་ལས་གནང་བྱུང་ཡོད།

ཁོང་གི་ཡོན་ཆད།

གཞི་རིམ་བོད་སློབ་ཐོན་རྗེས། རྒྱ་ལར་གྱི་རྒྱལ་ས་ཕྱི་མིའི་མཐོ་སློབ་རམ་ཇ་སི་ནས་སྤྲོད་
དོན་ཚན་རིག་ཐོག་ཉེ་བའི་གཙུག་ལག་རབ་འབྱུངས་པ་ལེགས་པར་ཐོན། བོད་ཨིན་ཉིན་གསུམ་
ཀྱི་རྒྱད་ཡིག་གསུམ་ལྟན་ཡིན།

དེ་ལས་གལ་ཆེ་བའི་འཛོན་ཐང་།

ཁོང་གིས་འཇམ་གླིང་གི་སྤྱི་ཚེས་༧་ལོང་ས་༧་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་རྒྱ་བྱའི་
སྤྱང་སློབ་ཐད་བྱུག་ལས་མི་ལོ་༧༠ ཙམ་གནང་རིང་ཞིབ་ཚགས་དང་། རྒྱན་སྤྲོད་། བབ་སྟེང་བརྟན་
གསུམ་གྱི་སློན་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཉེ་ཞོ་གང་ཡང་མེད་པར་ལྷ་མི་ཀུན་གྱིས་ཡིད་ཆེས་དང་། ལྷག་
པར་༧་ལོང་ས་མཚོག་གི་བྱུགས་སློ་ཡོངས་སུ་འགེལ་སའི་མི་སྤྱིའི་བྱས་སུ་གྱུར་བ། ཁོང་གི་ལས་
སྟོན་འོག་བོད་མི་ཆེད་ལྷན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གསོ་སྦྱོང་གནང་སྟེ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཁོད་མིག་
དཔེར་འོས་པའི་བྱུག་ལས་གནང་བཞིན་ཡོད་པ། དེ་བཞིན་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་བོད་གཞིས་

བྱེས་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་ཟམ་བ་ལྟ་བུའི་བྲག་ལས་གནང་བྱུང་ཡོད་སྟབས་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་ཁྱོན་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆད་མཐོའི་ཡིད་ཆེས་དང་གདེང་འཛོག་ཆེན་པོ་ཐོབ་བྱུང་བ་འདི་དག་ནི་ཁོང་གི་འཛོན་ཐང་ཡིན།

དེ་ལས་ཀྱང་གལ་ཆེ་བའི་མི་གཞི་དང་ལྷག་བསམ།

མི་གཞི་ཏ་ཅང་བཟང་པོ་ཡོད་སྟབས་མི་ལོ་བཞི་བཅུ་ལྷག་རིང་གཞུང་གི་བྲག་ལས་གནང་རིང་སྟོག་གཅོད་མ་བྱིན་ལེན་སོགས་ཡོངས་གྲགས་བསྐྱབ་གཞི་ལྷ་ལ་སླེང་རྟོག་གང་ཡང་མེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་བསམ་ཆེ་བས་བོད་བསྟན་པ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ལ་ཉི་མ་གཅིག་ལྟར་སྟོད་པ་མེད་པའི་བྲག་ལས་ནར་མར་གནང་བ། གཤམ་འོག་ལས་བྱེད་ཆོས་རང་གི་པ་མ་ལྟར་བཅི་བ། བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་ས་ཁུལ་གང་ས་ནས་ཐེབས་པའི་བོད་མི་མཐོ་དམན་ཀྱན་ལ་བྱོགས་རིས་དབྱེ་འབྱེད་གནང་གི་མེད་སྟབས་ཀྱན་གྱིས་གྲུས་བརྒྱར་བྱ་བ། གཞུང་ཞབས་ཀྱན་གྱིས་ཡིད་ཆེས་དང་གདེང་འཛོག་ཆེན་པོ་ལྷ་བཞིན་ཡོད་པ་འདི་དག་ནི་ཁོང་གི་མི་གཞི་དང་ལྷག་བསམ་ལ་ཆད་འཇལ་ཞུས་པའི་བདེན་དབང་ཡིན།

མདོར་ན།

ཁོང་ལ་ཤེས་ཆད་ཡོད། ཉམས་སྤྱོད་ཡོད། འཛོན་ཐང་ཡོད། ལྷག་བསམ་ཡོད། བོད་གཅིག་སྤྱིལ་གྱི་བསམ་བ་ཡོད། གཞིས་བྱེས་གཉིས་ཀ་ནས་ཡིད་ཆེས་དང་གདེང་འཛོག་ཡོད། སྐས་བྲགས་མེད། གཞོན་བྲགས་མེད། ཏག་ཏག་དུས་ལ་བབས་པའི་སྲིད་སྤྱོད་ཞིག་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་སྤྱི་ནོར་ལགོང་ས་ལྷུབས་མགོན་ཆེན་པོའི་དགོངས་གཞི་ཁག་དང་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་ལ་ཡིད་གཉིས་ཐེ་ཆོམ་སྤྱུ་ཅམ་མེད་པར་ཤར་སྤྱོད་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། དེས་པར་དུ་ཁོང་འོས་འདེམས་གནང་རོགས།

བདེན་པ་ཉིད་ནམ་པར་རྒྱལ་བྱུང་ཅིག

བྱེ་ལོ་༢༠༢༠༡༡༢༥ ཉིན། ཨོ་སི་ཁོ་ལི་ཡའི་གྲོང་ཁྱེར་སིར་ཁི་ནས།

སྐྱེ་ངོ་འབྱོར་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་ལ་རྒྱུ་བ་སྐྱོར་བྱེད་དགོས་དོན།

སྒོ་བཟང་ནཱ་རྒྱལ།

གཅིག འགོ་བརྒྱད།

ཕྱི་ལོ་༢༠༡༢་ལོར་ཆོག་མཆོག་ཆེན་ཞིག་བསྐྱེད་སྐྱོར་བྱེད་རྒྱུ་དང་འབྲེལ། ང་དང་ལས་རོགས་གཉིས་བཅས་སྐྱེ་ངོ་འབྱོར་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་གི་གཟིམ་ཤག་ཏུ་བཅར་ཏེ། ཆོག་མཆོག་གི་སྐྱེ་མགོན་གཙོ་བོར་ཐེགས་གནང་ཡོང་བའི་གསོལ་འདེབས་ཞུ་ཞོན། བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་བདེ་ཅུང་དགོངས་ཏེ་མ་འོངས་པར་སྲིད་སྐྱོར་གི་ཐུགས་འགན་བཞེས་རྒྱུ་དགོངས་བཞེས་གནང་རོགས་ཞེས་སྐུ་འཕྲུལ་དེ་དུས་ནས་ཞུས་པ་ཡིན། སྐྱེ་ངོ་མཆོག་གིས་ཞུ་དོན་དེར་ཐུགས་སྦྱང་ཅམ་ཡང་གནང་སོང་བས་མས་པ་མ་བྱུང་། དེ་ནས་ལོ་འདི་དག་གི་རིང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བཅོན་བྱོལ་བོད་མིའི་ལས་དོན་ཁོད་སྲི་ཞུ་སྐྱེ་རྒྱུའི་གོ་སྐུ་འཕྲུལ་བྱུང་བས། བཀའ་ཤག་གོས་ཆོག་སྤྲེལ་ཞིམས་འཛིན། སྐྱེ་ཆོག་མཆོག་བཅས་གང་སར་ཤེས་ཆོད་ཀྱིས་དོ་སྦྱང་བྱས་རིམ་ནང་། མ་འོངས་པའི་སྲིད་སྐྱོར་གི་གནད་འགག་ནཱ་ས་ཡིད་དོར་འཕྲོ་རིམ་འཕྲོར་བབས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ལ། སྐྱེ་ངོ་དངོས་བྱུང་མཆོག་མ་འོངས་སྲིད་སྐྱོར་ལ་འོས་ཤིང་འཆ་མས་ཤོས་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེ་བརྟན་ནས་མེ་གསལ་དུ་བྱུང་། ཕྱིས་སུ་རིམ་པར་གཞུང་ཞབས་ཟུར་པས་གཙོ་སྤྱོད་ཡོད་མི་སྤྱ། དོ་སྦྱང་ཅན་གི་མི་མང་བཅས་ཕྱོགས་ཡོངས་ལ་བསམ་སྒྲོས་གཙུན་རྒྱས་པ་མང་པོས། གཏམ་གྲགས་དང་། གོ་གནས། ཆེ་འདོད་ཀྱི་དབྱིངས་ཁྱོན་ནས་མེད་པའི་སྐྱེ་ངོ་དངོས་བྱུང་མཆོག་སྲིད་སྐྱོར་ལ་ལང་དགོས་པའི་བཅོས་མ་མིན་པའི་འབོད་སྐུལ་ཕྱོག་མེད་རིམ་བསྐྱེད་དུ་ཞུ་བཞིན་པ་མིག་མཐོང་ལག་ཟེན་དུ་བྱུང་། ད་ལོ་༢༠༢༠ ཆོས་རྗེས། བོད་མིའི་ནང་གང་སར་སྲིད་སྐྱོར་འོས་མི་སྤྱོད་འགོ་ཆུགས། དེ་རྒྱུན་ལོ་རྒྱུས་ལ་འགན་འཁུར་ཏེ་སྐྱེ་ངོ་དངོས་བྱུང་མཆོག་ལ་རྒྱུ་བ་སྐྱོར་ཞུ་དགོས་དོན་ཡིག་ངག་གཉིས་ནས་སྤེལ་དགོས་པ་གལ་ཆེར་མཐོང་།

གཉིས། གསལ་བཤད།

ང་ཚོའི་འདས་པའི་སྤྱི་དུང་འོས་བསྐྱེད་ཉམས་མེད་ལ་གཞིགས་ན། ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་པོའི་ཡང་དག་པའི་མང་གཙོའི་ལྷ་བྱུང་གི་གཏིང་མ་ལོན་པར། འོས་མིས་འོས་འགན་བྱེད་ཕྱོགས་དང་། རྒྱལ་སྐྱོར་པས་རྒྱལ་སྐྱོར་བྱེད་སྐྱོང་ས་གཉིས་ཀ་ལོག་ལམ་དུ་བྱིན་ཏེ་བརྟུག་གསེག་མང་པོ་ཐེབས་པ་བྱས་ལམ་དུ་ཡོད་པ་བཞིན། སྐྱོང་དངོས་བྱུང་མཆོག་ལ་རྒྱལ་སྐྱོར་ཞུ་དགོས་དོན། བོད་སྤྱི་པའི་རྩ་དོན་དང་འབྲེལ་བ་ལས། རང་དོན་ཡིད་བྱེད་གིས་བྱང་ས་ཏེ་སྤྱི་པའི་དོན་བྱེད་ཁུལ་གི་རིགས་ཅན་དང་གཏན་ནས་མི་མཚུངས་ལ། ཆོལ་ཁའི་ཞེན་ཞོག་ཀྱང་ཡོད་ཡུལ་མེད། དེ་བཞིན་སྤྱི་དུང་འོས་མི་ཞིག་ལ་དབྱེད་སྐབས། ཆོལ་ཁོངས་དང་། རང་ཉིད་ལ་ཕན་བཅུགས་མ་བཅུགས། འབྲེལ་བ་ཡོད་མེད། ཆོར་བརྗོད་པའི་གནད་དོན་བྱེད་བྱ་གཅིག་གམ། ཡང་ན་བྱས་རྗེས་གཅིག་གནས་དུ་འབྱར་ནས་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མ་མཐོང་བར་རྒྱལ་སྐྱོར་བྱེད་པ་སོགས་མ་འདང་བའི་ཆ་ནམས་གཅིག་ཀྱང་རང་གི་སྒྲོ་ཡིད་དུ་ཡོང་ས་མེད་པ་བཟོས་ཤིང་། བྱ་བུ་ཡོད་པ་ནམས་ཀྱང་གཅོང་མ་བཟོས་ཏེ། བསམ་སྒྲུབ་མེད་པའི་ཞུ་དག་ཆད་ལྷན་བྱས་ཁུལ་སྟོན་དུ་བཅུང་ཡོད། དེ་བཞིན། བསམ་ཚུལ་འདི་སྐྱོང་དངོས་བྱུང་མཆོག་གི་རྒྱལ་སྐྱོར་བ་ཆོས་གོས་སྤྱར་བྱས་ཏེ་གིས་པ་རེད་ཅེས་དགོག་གཏམ་ཡང་གསུང་མི་རུང་། འདི་འབྲེས་སྐབས་སྐྱོང་མཆོག་དང་རྒྱལ་སྐྱོར་བ་ཆོར་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད། དེར་དགོན་མཆོག་དཔང་དུ་འཇུགས་སྟབས། སྤྱི་དུང་འོས་མིར་ལང་འཆར་ཡོད་པ་རེ་འགས་རང་གི་རྒྱལ་སྐྱོར་བར་སྐད་ཆ་བསྐབས་ཏེ། རྒྱལ་སྐྱོར་པས་བཞད་མདོག་མདོག་གི་ནམ་པ་རེ་བྱང་ཐོན་བཞིན་བའང་ཤེས་སོང་། དེའི་ཆ་ནས་བསམ་ཚུལ་འདི་ལ་དེ་འདྲའི་རྗེ་མ་ཙམ་ཡང་མེད་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

གསུམ། སྐྱོང་འབྱོར་ཚུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་ལ་འཇོམས་པའི་བཅུན་བཟང་གི་མང་གཞིའི་སྐོར།

༡༽ ལྷག་བསམ་དང་ཆོད་སེམས་ཀྱི་མང་གཞི་བཅུན་པ།

ཐོག་མར་བོད་གཞུང་གི་སྤྱི་ཞུར་ཞུགས་རྒྱའི་ལྷག་བསམ་གི་མང་གཞི་བཅུན་པ། ལྷག་བསམ་དེ་བཞིན་དོན་འཁྱོལ་ཡོང་བར་སྐྱོ་ཆེ་ཟིལ་པོར་བྱུག་བསྐྱར་གིས་ཆོད་སེམས་བཅུན་ཅིང་འགྱུར་བ་མེད་པ། སྤྱི་ཞུར་ཞུགས་པའི་ཚུལ་ཡང་ལྷ་བྱུང་ཡོད་པའི་བཞེངས་ཕྱོགས་དམ་འཛིན་གནང་ཞིང་། ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་ཁོད། བར་བདེན། ཕྱོགས་རིས་

མེད་པ། རུང་ཞིབ་ཚགས། ཆེད་ལས་པའི་བྱད་ཐོན་པ། ལས་བྱེད་ཆེ་མ་མཉམ་བཞོལ་
བྱས་པ། རྒན་བྱང་ནས་བྱང་ཆེ་བར་གྱི་ལོ་མང་རིང་གི་ལས་དོན་གནང་བྱོགས་ལ་གོང་
རིམ་དང་དཔལ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལས་བྱོགས་ཆང་མས་སྤྲུགས་གདེང་ཡོངས་སུ་གཏད་དེ།
ལས་ཁུངས་གཅིག་ཏུ་ལོ་༥༠ རིང་གནས་སློས་ཅམ་ཡང་གནང་མ་དགོས་པར་སྤྱི་བུའི་
སྤྱང་སློབ་གཙུག་། བོད་བྱི་ནང་གི་འབྲེལ་བ། གསང་གནས་འཚོལ་བསྟུ་དང་ཞིབ་དཔྱད།
བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་བདེ་འཇགས་བཅས་པར་བདེ་སྤྱང་བཀའ་སློན་རིམ་བྱོན་
ཀྱི་བྱས་པ་བྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམས་པ་ལྟ་བུའི་བྱག་ལས་གནང་བ་གཞུང་ཞབས་མཐོ་
དཔལ་བར་གསུམ་གཙུག་། མཁུན་ལྷན་ཚོའི་ཁྲིད་བྱ་ངོས་འཛིན་གསལ་པོ་ཡོད་པ་ནི་
མཐོང་གསལ་ལྟར་ལགས།

བདེ་སྤྱང་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཁོང་གི་མི་ལོ་༥༠ སྤྱི་ཞུར་ཞུགས་པའི་བཀའ་བློན་
རྗེས་བྱ་གྱི་མཛད་སྟོན། སྤྱི་ངོ་ཁོང་གིས་རང་ཉིད་ཐོག་མར་བོད་གཞུང་དགའ་ལྷན་པོ་བླང་
བྱོགས་ལས་ནམ་རྒྱལ་གྱི་ལས་སྤྱིར་ཞུགས་སྐབས་ཐོག་མའི་ལྷག་བསམ་དང་ཆོད་
སེམས་ཕྱིར་བྱོར་གནང་ཡོད། སྐབས་དེར་བོད་ནས་ཡོང་བའི་ཁོང་དང་སྤྱི་ཡུལ་གཅིག་
པའི་ཚུང་བྱོགས་ཞིག་གི་རྣམ་ཉམས་དང་ཤེས་ཡོན་གྱི་གནས་ཆད་དང་། རང་ཉིད་ལ་
ཡགོང་ས་མཆོག་དང་བོད་གཞུང་གིས་བཀའ་བློན་བསྐྱེད་པའི་བྱུང་འབྲས་གཉིས་
''བསྟར་ཏེ། བློན་ལན་འཇལ་འདོད་ཀྱི་ལྷག་བསམ་དང་ཆོད་སེམས་རི་བཅུགས་པ་ནང་
བཞུགས་སུ་འཁུངས་ཏེ་སྤྱི་ཆེ་མིལ་པོར་བྱག་བསྟར་གཡོ་བ་མེད་པར་གནང་བའི་
བྱང་བཞི་ཀུན་ཡིད་འཕྲོག་པ་ཞིག་རེད།

༡༽ མི་གཤེས་བཟང་ལ། ཡ་རབས། གཞུང་བློན་གི་མང་གཞི་བཟླ་བ།

ད་ལྟ་ངས་ཤེས་གསལ་ལྟར་ན། སྤྱི་ངོ་མཆོག་དགེ་བསྟེན་ཆད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་རེད།
མཐར་དགེ་བསྟེན་ཆད་ལྷན་ཞིག་ཆགས་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ནི་ལས་སྤྱི་མོ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན།
ཁོང་དགའ་ལོ་ཚུང་ཚུང་སྐབས་༧ལ་ཉོར་གཏན་སློབ་ཏུ་ཡོད་དུས་ནས་སློབ་བྱོགས་ཆོས་
''ཨ་མ་དངོས་བྱུང་''ཅས་འབོད་ཀྱི་ཡོད་འདུག ཏྲག་ཏུ་སློབ་བྱོགས་གཞན་ཆོར་སྤྲུགས་
ཁུང་དང་། ལས་དོན་ཐད་རོགས་རམ་གནང་ཞིང་། ཐན་བྱོན་གོས་སྐྱམ་སར་བསྟུ་རྒྱ་ལུས་
པ་རྣམས་ཀྱང་ཁོང་གིས་བསྟུ་གི་ཡོད་འདུག དེ་ལྟར་གནང་གི་ཡོད་པ། བོད་མིའི་སྤྱི་

ཆོག་ས་ནང་ཆེས་ལུལ་དུ་བྱུང་བའི་དགེ་ཆན་དང་སྟོབ་གསོ་བ་མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་
 རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་གསུངས། ལོ་ངོ་༢༠ ལྷོན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་མཁས་དབང་ཟམ་
 གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ཁ་སང་བྱུང་བ་བཞིན། ཐུགས་ལ་ཉར་ཏེ་གསུངས་པ་ནི་
 རང་ག་བ་ཞིག་དང་མི་འདྲ། འདི་གཅིག་ལུས་ཀྱང་མཆོན་ལུས། ངས་བཀའ་སྟོབ་འདིར་
 མངལ་རྩེས་ཡིད་ཀྱི་རྩ་རྒྱལ་སྟོམས་པ་ལྟ་བུའི་བསམ་གཤིག་གི་སྒོར་དུ་ཚུད་ཅིང་། ཅི་
 ཅམ་གཟབ་ནན་ཆེན་པོས་ཉན་ན་བཀའ་སྟོབ་འདིའི་ཆོག་རེ་རེ་ལ་གོ་བ་གཏིང་ཟབ་ལེན་
 རྒྱ་ཡོད་པའི་རེས་བ་རྟེད། ངས་སྐྱོང་མཆོག་གི་འཛིན་གྲོགས་དང་། སྟོབ་བླ་གཅིག་པ་ཁ་
 ཤས་ལ་སྤང་མེད་དང་སྐྱོང་འདི་ཚུད་དུས་ཀྱི་གཤེས་ཀའི་སྟོར་བཀའ་མོལ་ལུས། ཁོང་རྣམ་
 བ་བརྒྱ་ཁ་གཅིག་གྲགས་ཀྱིས་ཡ་རབས་ཤིང་། ཁོག་རྒྱ་ཆེ་བ། ཀུན་ལ་མཐུན་པ། སྟོབ་ལ་
 བཅོལ་བ། སྤངས་འབྲས་བཟང་བའི་སྟོབ་མ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་གསུངས་བྱུང་། ང་ལ་གོ་
 སྐབས་ནས་བྱུང་ལ། བདེ་སྤང་གི་ལས་བྱེད་གཙོས་སྐྱོང་ར་དང་བཀྱར་ལུ་མཁན་ཆེར་
 བཀའ་མོལ་མང་པོ་ལུས་སྟེང་། སྤྱི་གཅིག་ལ། དཔོན་ཉམས་སྟོན་གི་འདུག་སྐྱེ་རྒྱུ་ལང་གི་
 འདུག་ བཀའ་བཀྲོན་གནང་གི་འདུག་ དྲང་པོ་གནང་མ་སོང་། འྲོགས་རེས་གནང་གི་འདུག་
 བཀའ་མོལ་ལུ་ས་མི་འདུག་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་རེད། ཡགོང་ས་མཆོག་གི་སྤྱི་གཅིག་
 པོ་མངའ་རིས་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ཀྱང་། “དངོས་བྱུབ་ལགས་དང་མཉམ་དུ་རྒྱུན་རིང་
 ལས་ཀ་བྱས་པ་ཡིན། བལ་ཆེར་ལོ་༢༠ ལྷག་མིན་འགོ། ཐུགས་གཤེས་ཏ་ཅང་འཇམ་པོ་
 ཡོད་པ་རེད། ངས་ཁོ་རང་རྒྱུང་ལངས་པ་གཅིག་ཀྱང་མཐོང་མ་སྟེང་།” ཞེས་གསུངས།
 བདེ་སྤང་ལས་ཁུངས་སུ་བདེ་སྤྱུག་ལུ་བཅར་རིགས་ཆན་གཞོན་བར་གསུམ་ཆང་མར་
 སྐྱོང་མཆོག་ནི་མི་གཤེས་བཟང་ལ། ཡིད་ཆེས་བཅོལ་སའི་ལས་བྱེད་ཅིག་དང་། དྲང་ཆེ་
 ཞིག་ བཀའ་སྟོན་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆོར་བ་མ་བྱུང་མཁན་ཏ་ཅང་ཉུང་། དེ་བཞིན། ཆང་། ཐ་
 མག་ འཆལ་སྟོང་སོགས་ཀྱི་སྤྱང་སྤྱང་ཅམ་ཡང་མེད་ཅིང་། ཡ་རབས་གཞུང་བྱེད་གི་དམ་
 ཆོག་གིས་བསྐྱེད་ཏེ་རང་གི་བྱུང་མེད་ལ་ཤིན་ཏུ་གཅིས་ཤིང་། འགྱུར་མེད་བརྟེ་བས་
 འགྲོགས་སྐབས། ཁོང་གི་བྱ་མོ་གཉིས་ཀྱང་སྟོང་པ་མཛེས་ལ། བཀའ་མོལ་གནང་སྤངས་
 ཡག་པ། སྟོམས་རྒྱུ་ཚུལ་མཐུན་དུ་གནས་ཞེས་རྒྱས་ཡོད་མཁན་ཆང་མས་སྟེང་།

ཡ་རབས་དང་། གཞུང་བྱེད་། འྲོགས་རེས་མེད་པ་བཅས་ནི་ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་ཉག་ཏུ་
 ཐུགས་རེ་གནང་བའི་བོད་མི་དང་། བོད་གཞུང་གི་ལས་བྱེད། འགོ་ཁྲིད་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བའི་

ཚད་གཞི་མ་ཡིན་ནམ།

༣༽ རྟོ་ཕྱགས་བཅོལ་སའི་མང་གཞི་རི་རབ་བཞིན་བརྟན་པ།

སྐྱེ་ལོ་མཆོག་བདེ་སྲུང་བཀའ་རྒྱོན་སྟག་ལྟ་ཕུན་ཚོགས་བཟ་ཤིས་ནས་བདེ་སྲུང་བཀའ་རྒྱོན་མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེའི་བར་བདེ་སྲུང་ལས་ཁུངས་སུ་བཞུགས། ལོ་ཡུན་དེ་དག་གི་རིང་། ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཕྱད། བཀའ་བླུ་ཞིང་ག་ཤེགས་སྟག་ལྟ་ཕུན་ཚོགས་བཟ་ཤིས་མཆོག་གི་མཁུན་རྒྱབས་དང་། བབ་སྤིང་བརྟན་གསུམ་གི་ཕྱག་ལས་གནང་སྟངས་ལོག་འཆར་ལོངས་བྱུང་། བཀའ་བླུ་སྟག་ལྟ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་རྒྱ་ནག་དང་འབྲེལ་བའི་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་གནད་དོན་གྱིས་མཆོན་གང་སར་མཁུན་པ་མཁའ་ལྟར་ཡངས་པའི་མཁས་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་ཅེས་ཞུ་མི་ཆོག་པ་ག་ལ་ཡོད། ཁོང་གི་སྐྱེ་ཆེའི་བྱང་བ་བརྗོད་པའི་དེབ་ཐེར་དེ་དག་གིས་ང་ཆོན་གཞོན་ནམས་ལ་ཕྱགས་རྒྱུ་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་ཐེབས། བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་སུ་ཕྱགས་རྒྱུ་ཆེ། སྐྱེ་དངོས་བྱུང་མཆོག་གིས་དུས་ཡུན་རིང་པོའི་བར་སྟག་ལྟ་ཕུན་ཚོགས་བཟ་ཤིས་དང་སྟག་ཕྱག་ལས་གནང་། འགག་ཆེ་སར་ཁོང་གི་སྒྲོར་ཡང་ཡང་ཕྱིར་བྱ་གནང་གི་ཡོད་ལ། སྐྱེ་ལོ་མཆོག་ལ་བཀའ་བླུ་རྗེས་བྱུང་གི་མཛད་སྒྲོའི་སྐབས་ཀྱང་སྟག་ལྟ་ཕུན་ཚོགས་བཟ་ཤིས་ལགས་རྗེས་བྱུང་གནང་ཡོད།

དེ་བཞིན་སྐབས་རྗེ་མཁས་དབང་བཀའ་རྒྱོན་ཁྱི་བྱར་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ཁོང་གི་རྟོ་ཕྱགས་བཅོལ་ས་རེད། རྒྱུ་རྒྱུ་སྐབས་ནས་དགེ་སློབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བྱུང་། བར་དུ་བྱང་ཆེ་དང་བཀའ་རྒྱོན་གི་མཉམ་ལས་གནང་། མཐར་ཕྱག་སྤེལ་བཀའ་རྒྱོན་དུ་བསྐྱོས་པ་བཅས་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་ཉིལ་པོར་ཞིབ་ཏུ་གཟིགས་ན། སྐྱེ་ལོ་མཆོག་གི་མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱགས་ན་ཡོད་པའི་སློབ་བྱ་ཞིག་དང་། ལས་བྱེད་ཅིག་བྱང་ཆེ་ཞིག་ཕྱག་སྤེལ་བཀའ་རྒྱོན་ཞིག་རེད། སྐྱེ་ལོ་མཆོག་ལ་རྗེས་བྱུང་མཛད་སྒྲོའི་སྟངས་མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས། ཁལ་ཤྱོར་གི་སློབ་ཕྱག་ཡིན་དུས་ནས་བཀའ་རྒྱོན་དུ་མ་བསྐྱོས་བར་ཀྱི་ཁོང་གི་བཟང་པོའི་ག་ཤིས་ཀ་དང་། ཆོད་སེམས། ཏུར་བཅོན། འཕྲལ་ཕྱགས་ཀྱང་ལ་དཔྱོད་ཏུས་པའི་ལས་དོན་བྱེད་སྟངས་བཅས་ལ་གདོང་འཛིག་གཞན་འགྲུག་མེད་པ་གནང་ཡོད། ངས་ད་བར་སྐབས་རྗེ་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་

གདེང་འཛིག་འདི་ལྟར་གནང་བའི་གཞུང་གི་ལས་ཟུར་ཞིག་མཛུལ་མ་སྟོང་། སྐྱོད་མཚོག་གིས་བཀའ་སློན་ནས་དགོངས་པ་ཞུས་པ་དེ་ལྟ་བུ་གི་ཆ་ནས། བཟང་སྟོད་ཀྱི་ཆ་བཅས་གང་ཅིར་ཆོད་ལྡན་ཡིན་པའི་བསྟོན་བསྒྲགས་གནང་ཞིང་། རིན་པོ་ཆེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཨམ་ཐག་ཏུ་ཆེས་གངས་མ་གྲིས་པའི་དགོངས་ཤོག་བཅུག་བཅུག་པར་བཞུགས་པའི་སྐྱེ་ཆེད་བྱུང་བ་དང་བསྐྱར་ནས། སྐྱོད་དངོས་བྱུབ་ཀྱི་ཕྱག་ལས་གནང་སྟངས་ལྟ་བུ་བ་དང་དུས་ལ་མ་ཐུན་པ། དགེ་མཚན་ཆེ་བ་བཅས་ཡིན་པར་གཏན་ཆོག་གས་ཀྱི་ལམ་ནས་བཀའ་སློབ་གནང་བ་ནི་ཡིད་སློན་ཡི་རངས་ཤོར་བའི་གཞིར་བྱུང་། སྐྱོད་དངོས་བྱུབ་རང་གིས་ཀྱང་། མ་ཤེས་མ་གསལ་བ། འབྲུན་ཐག་མ་ཆོད་པ་བྱུང་ཆེ་སྐྱབས་རྗེ་མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེར་ལམ་སྟོན་ཞུ་བཞིན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཁས་དབང་མཚོག་ནས་ཀྱང་དེ་དེ་བཞིན་རང་གི་ཐུགས་གདེང་གཏོང་སའི་སློབ་བྱ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་གནང་བ་ནི་གཞན་གིས་འགྲན་དགོན་པ་ཞིག་རེད།

འདི་ལྟར་ཡང་ཞུ་ཆོག་སྟེ། ཁལ་ཤྱོར་གཞི་རིམ་སློབ་གྲན་ས། མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེས་སྐྱོད་དངོས་བྱུབ་ལགས་ལ་ཏྲགས་གསལ་པོ་ཞིག་བརྒྱབ་འདུག་ལ། བར་དུ་བྱུང་ཆེ་གནང་སྐབས་ཀྱང་ཐུགས་མཉམ་བཞག་པ་མ་ཟད། བཀའ་སློན་ཁྲི་བ་དང་བདེ་སྲུང་བཀའ་སློན་གཅིག་སྟེགས་གནང་སྐབས་བདེ་སྲུང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བྱུང་ཆེ་དངོས་བྱུབ་ལགས་སྟེག་གཏུབ་འཕེར་ཅང་ལས་ཁུངས་སུ་མང་པོ་ཕེབས་དགོས་མ་ཐུག་སྟེ། མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་བཀའ་སློན་ཁྲི་བའི་དུས་ལྡན་གཅང་སྟེ་ཕེབས་སྐྱེལ་གསོལ་སྟོན་སྟེང་བཀའ་སློབ་གནང་འདུག་པ་བཅས་ཀྱིས། མིས་ཁུར་བསྟོད་ཅུ་མ་མིན་ལ། རང་གིས་ཡིན་མདོག་བྱེད་པའང་མིན་པར། རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་ཐུགས་ན་ཡོད་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རང་གི་ཞལ་ནས་གསུངས་ཡོད་སྐབས། ཏུ་མགོ་གངས་ལ་ཐུག་པ་ཞེས་བཤད་སྟོལ་ཡོད་པ་ལྟར་བྱུང་འདུག་པས། སྐྱོད་དངོས་བྱུབ་ལྟ་བུའི་སྲིད་སྟོང་འོས་མི་ཞིག་བཅུལ་ན་རྟེན་ས་རེད་དམ།

མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་སྟོའི་སྐབས་སྐྱོད་དངོས་བྱུབ་མཚོག་ལ་སྟོམ་ཆོག་འདི་ལྟར་བཀོད་འདུག་སྟེ། (༡) ཏུང་དུས་ཐུགས་གཤེས་འཇམ་ལ་མི་ཡ་རབས་ཡིན་པ། (༢) བར་དུ་བདེ་སྲུང་ལས་བྱེད་གནང་རིང་ཞི་བྲག་གཉིས་ཀའི་བྱུང་ཆོས་ལྡན་པ། (༣) རྗེས་སུ་བདེ་སྲུང་བྱུང་ཆེ་གནང་སྐབས་ལས་དོན་གང་ལའང་ཆེད་ལས་པའི་དག་ཐོན་

ཏེ། འབྲུལ་བྱུགས་གང་ལའང་སྤོན་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པའི་བྱུག་ལས་གནང་བ། (༤)
མཐར་བྱུག་སྤེལ་བཀའ་སྟོན་གནང་སྐབས་ཀྱང་ལས་དོན་གང་ལའང་ཁྲིམས་སྤྲིག་
དགོངས་དོན་འགལ་མེད་ཐོག་ ལྟ་བུའི་ལྡན་པའི་བྱུག་ལས་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་རིན་
པོ་ཆེ་རང་ཉིད་དང་བསྐྱར་ནས་གསུངས་པ་འདི་དག་ལོ་ངོ་བཅུ་བྲག་ལྷག་རིང་སྤྱི་
མཆོག་ལ་བརྩེད་བའི་རང་གི་ལྟ་སྤངས་ནོར་མེད་པའི་ངེས་པ་རྟེན་གཞིར་གྱུར་ཅིང་།
མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྒྱུ་སྐྱོར་བྱེད་དགོས་དོན་གྱི་སྤྱིང་པོ་འདྲ་ཡིན། སྤྱི་དངོས་བྱུག་མཆོག་
གི་འདི་ཕྱི་ཀུན་གྱི་ཆེ་མོས་སྤྲོད་མེད་པ། རྒྱ་ཆེ་མི་མང་གིས་ཁོང་ལ་ཡིད་ཆེས་སྟོས་
འགལ་བྱས་པ་ནོར་མེད་པའི་དན་རྟགས་འབྲུལ་མེད་དུ་འཁུམས།

༤ ོ དོན་དམ་མཛད་འབྲེལ་དང་རྒྱུ་སྐྱོར་གྱི་མང་གཞི་བརྟན་པ།

གངས་ཅན་སྤྱིད་གཤོངས་གཙུག་པོ་བཅོམ་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱོད་གནས་ཁག་ཏུ། ད་ལྟའི་སྤྱིད་
སྐྱོང་འོས་མིར་བཞེངས་འཆར་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་དགའ་ཞེན་མེད་པ་གལ་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱི་
ངོ་དངོས་བྱུག་མཆོག་ལྟ་བུའི་པལ་མོ་ཆེས་བཙེ་བཀའ་དང་གདེང་འཛིག་ཁུ་ས་ཞིག་མེད་
པ་གསལ་པོ་རེད། བཅོམ་བྱོལ་བོད་མི་རྣམས་རབས་པ་ཆོ་ཡིན་ནའང་འདྲ། མི་རབས་
གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་གང་ཞིག་ཡིན་རུང་། སྤྱི་བ་ཅུང་ལ། གཞི་བརྟན་པའི་སྤྱི་དངོས་
བྱུག་ལ་སྤང་ཆུང་གཏོང་མཁན་ཏ་ལམ་མེད་པ་ལྟ་བུ་རེད། བཅོམ་བྱོལ་ནང་འོས་བསྐྱེད་
ཕྱོགས་ཞེན་གྱི་འབྲུགས་ཆ་དོད་སྤང་། སྤྱི་མཆོག་གིས་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་ནན་
དང་། སྤང་མ་དམར་ནག་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་ལུང་གཞི་ལྷི་མོ་སྤེལ་བར་བརྟེན་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་
ཆ་ནས་བཀའ་སྟོན་ནས་དགོངས་པ་ཁུ་ས་ཡོད། ལོག་བཤད་རྒྱག་མཁན་ཁ་གསུལ་གྱིས་
ཡར་མར་འབྲེལ་བ་བཏགས་ཡོད་ཀྱང་། བདེ་སྤང་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་མཛད་
སྤྱོད་སྤྱིང་བྲག་གསུམ་མ་ཆང་བ་མེད་པར་དངོས་སུ་མེད་པ་ཡོད་ལ། ལྷག་པར་དུ་སྤྱི་བས་ཇེ་
ཟུག་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན། བདེན་པའི་གནས་ཚུལ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་
མཛད་སྤྱོད་ཞིག་ལ་མེད་པ་མི་སྲིད། འོན་ཀྱང་། མེད་པ་མ་ཟད། སྤྱི་མཆོག་གི་གནང་
སྤངས་ཆང་མ་ཆད་ལྡན་ཡིན་པའི་བསྐྱུགས་བརྟོན་གནང་། སྤྱི་གཙུང་པོ་མཛད་ངེས་རིན་
པོ་ཆེ་ཡང་ཆེབས་སྤྱར་གནང་། སྤྱི་གཙུང་པོ་མཛད་སོ་སོགས་སུ་མེད་པ་རྒྱ་ཏ་ཅང་
དགའ། འོན་ཀྱང་གལ་ཆེར་གཟིགས་ཏེ་མེད་པ་ནི་ནང་དོན་ཟབ་མོ་ལྡན་པ་བཤད་གལ་
དགོས།

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྒོ་ལྡན་གྱི།

རིགས་ནི་མཚན་མ་དག་ལས་ཤེས།

གསུངས་པ་ལྟར། གོ་དོན་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ལྡན། ཡགོང་ས་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་དགོངས་
གཞི་ལས་སྟོན་ལྟར། དེའི་སྤྱི་ཁྱེད་སྤྱི་གཞི་ལ་བསྟོན་ཏེ་མི་ཆེ་གཏོང་བྱུང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ།
ད་བར་པངས་མེད་དུ་བཏང་བ། བཏང་ཚུལ་ཆད་དང་ལྡན་པ། བཏང་བར་འབྲས་བྱ་བྱང་
ཡོད་པ་གནད་འདི་ཁོ་ནས་སྐབས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།

དེ་བཞིན་སྐབས་དེར་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་གི་བྱང་ཆེ་ལྡན་རྒྱས་པེབས་ཡོད། དེས་སྐྱོར་
མཆོག་གི་ཡ་རྒྱལ་བའི་སྐྱུ་བྱ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱག་ལས་སྤྱི་ལ་གདེང་འཛིག་དང་ངོས་
འཛིན་རྒྱུ་ཆེན་གནད་བ་མཆོན། མཛད་སྟོའི་སྐབས་བདེ་སྤངས་ལས་བྱེད་སྤྱོད་ལས་འབྱོར་
དང་ལས་ཐོག་བཅས་ཆད་མས་མཛད་སྟོ་དེ་བཞིན་དགའ་ལྡན་སྟོའི་མིག་ཚུ་དང་མཉམ་དུ་
འཆོགས་ཤིང་གྲོལ། ངས་ད་བར་དགའ་ལྡན་སྟོའི་མིག་ཚུའི་ཆོར་བ་དེ་ལྟར་ནོ་བའི་མཛད་སྟོ་
བཅོས་མ་མེན་པ་ཞིག་བཅན་གྲོལ་ནང་མཛུལ་བ་ཉུང་ཉུང་ཡིན། རྣམ་པ་ཆོར་ཡང་དེ་
བཞིན་ཡིན་ངེས། གོང་གསལ་གནད་འགག་འདི་དག་ལས་སྐྱོར་དངོས་བྱུང་མཆོག་ལ་
ཡིད་ཆེས་དང་། གདེང་འཛིག་ཡི་རངས། རྒྱུ་སྐྱོར་ཁྱེད་མཁན་བཅས་ནི་རྒྱུ་ཆེན་ཆེན་མི་
སྤྱོད་གཙོས་པའི་གཟུ་ཐོར་གནས་པ་ཞི་ཅིག་རེད་ལ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཁ་ཅོམ་ཆོག་ཅམ་
མེན་པར། སྐྱོར་མཆོག་གི་སྐྱུ་ཆེ་འདིའི་ལས་བསོད་དང་། སོན་དུས་བསགས་པའི་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཁོང་ཆེན་པོར་ཆོར།

དེ་མིན་རང་རེའི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་། དྲག་ཞན་མང་པོར་གང་ལ་གང་འཆོམ་གྱི་རྒྱུ་སྐྱོར་ཡི་
རངས་ཁྱེད་མཁན་ཡོད་པ་ཆོས་ཉིད་ལྟར་ཡང་། དོན་ལ་མཛུབ་མོ་འཛུགས་དགོས་ཆེ། ཡང་
ན་མཐུན་དུ་ཐོན་དགོས་བྱུང་ཆེ། འཇའ་ཆོན་ལྟར་གྱུར་བ་ཉམས་སྦྱོང་ལྟར་ལགས་པས།
སྐྱོར་དངོས་བྱུང་མཆོག་ནི་ཆད་དེ་དག་ལས་ཡོངས་སུ་བརྒྱལ་ཡོད་པ་ནི་ཁྱེད་བསྟོན་
དང་། སྟོ་འདོགས་ཁྱེད་དགོས་པ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་མ་རེད་སྟེ། མདོ་དོན་བོད་མིའི་སྤྱི་ག་
འཛུགས་ཀྱི་གནད་ཡོད་ལས་ཐོག་ལས་བྱུང་དང་བཅས་པའི་གནད་ཡོད་མི་སྤྱིའི་ཁྲིད།
ཁོང་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་སྐྱོར་གི་མང་གཞི་བརྟན་པ་ཞིག་བཅུལ་ན་རྟེན་དུ་མེད།

༥༽ རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་མང་གཞི་བརྟན་པ།

བདེ་སྤང་ལས་བྱེད་ཀྱི་དང་ནས་བཀའ་སློན་གནང་རིམ་གི་མི་ལོ་༢༠ རིང་། ཡལོང་ས་
མཆོག་གི་སྐུ་ཕྱུང་དང་། གསང་བའི་གནས་ཚུལ་བཅས་ཀྱི་ཐད། ཆེད་ལས་བའི་དག་ཐོན་ས་
ལྟར་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་མཉམ་ལས་ལུ་གྲུ་བརྒྱད་དུ་བྱས་རིམ་ལ། ལབ་སྤེང་ཐུན་ཆོག་ས་
ཀྱང་མེད་པར་མཐར་འཁྱོལ་སྟབས། ཡལོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་སྤེང་ཡིག་ཆང་ངམ། དགའ་
ལྡན་པོ་བྱང་ཡིག་ཆང་གི་རྗེས་སུ། བོད་ནང་ནས་གནས་ཚུལ་འབྱོར་ལུལ་གོང་ན་མེད་
པར་གྱུར། རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་ཡིད་ཆེས་མཐའ་གཅིག་དུ་ཐོབ་པ་བཅས་རང་རེད་མི་མང་
གིས་མཁྱེན་བཞིན་པར་བརྟེན། ༢༠༡༡ ལོར་སློབ་ཐར་སེང་གོ་ལགས་སྤྱི་ལྗོངས་དུ་ལང་
དུས་ལོས་བསྐྱེད་སྐབས་མི་མང་ལ་གསང་བའི་གཏེར་མཛོད་སྐུ་དོད་སྤྱོད་གྲུབ་བཀའ་སློན་
དུ་བསྐྱོད་གི་ཡིན་ཞེས་བསྒྲགས་ཏེ་ལོས་ཤོག་མང་པོ་ཐོབ་ཡོད།

ད་ལྟའི་དུས་ཆོད་ལ་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་འབྲེལ་བ། གསང་བའི་ཆོན་པ་ཁག་གི་འབྲེལ་བ་ནི་
རང་རེད་སྤྱིག་འཇུག་ས་ལ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེ་བའི་གནད་དོན་ཞིག་དུ་གྱུར་ཡོད། གསང་བའི་
ཆོན་པ་ཁག་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཆང་མའི་ལས་དོན་ཐག་གཅོད་ཀྱི་གཞི་འཛིན་སའི་དོ་གཤོང་
བྱེད་ཀར་གྱུར་པ་ལྟར། རྒྱ་གར་གཞུང་དང་གསང་བའི་ལས་དོན་མཉམ་ལས་བྱེད་ཕྱོགས་
ཐད་སྐུ་དོད་སྤྱོད་གྲུབ་ལས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་སུ་ཡང་མེད། དེ་ནི་བརྒྱུད་རིམ་རིང་པོ་
ཞིག་བརྒྱུད་ནས་མ་གཏོགས་ལམ་སེང་ཡོང་བུབ་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་མིན་པ་ཆང་མས་
ཤེས་གསལ་རེད། རྒྱ་གར་གཞུང་དང་མཉམ་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆད་དང་ལྡན་པ་གནང་
སྟབས། ད་བར་ཡལོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་ཕྱུང་ཕྱི་ལོ་འགའ་ཆུན་གང་ཡང་བྱུང་མེད་པ་ཆང་
མས་མཁྱེན་གསལ་ལྟར་རེད། ཡང་སྟོན། རྒྱ་གར་གཞུང་ལའང་བོད་མིའི་སྤྱིག་འཇུག་ས་
ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་ཡིད་ཆེས་སློབ་འགྲེལ་ཆོག་པ་ཞིག་དགོས་ལ། བོད་མིའི་སྤྱིག་འཇུག་ས་ཀྱི་
འགོ་ཁྲིད་ཀྱང་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དགོངས་པ་བཞེས་ཕྱོགས་ཆ་ཆང་མཁྱེན་མཁན་ཞིག་
དགོས། དེ་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཆེས་
གལ་ཆེ་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་ཡིན། དེ་ལ་འཛོན་ཞིང་བྱས་པ། བརྗེད་པ་ཞིག་ནི་སྐུ་དོད་སྤྱོད་
གྲུབ་ལས་གཞན་བཅའ་ན་རྟེན་དཀའ། དེ་ལྟར་གཏམ་ཅམ་མིན། རྣམ་པ་ཆོས་གཟུ་བོར་
གནས་ཏེ་ཞིབ་དཔྱད་གནང་རོགས། ད་ལྟ་སྤྱི་ལྗོངས་དུ་ལང་འཆར་ཡོད་པ་གཞན་ཆོའི་
ནང་སྐུ་དོད་སྤྱོད་གྲུབ་ལྟར་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་འབྲེལ་བ་ཆད་འཕེར་མེད་པ་དཔེ་མཆོན་དང་
བཅས་ཞུ་བར་བྱ་བའི་གཏམ་ཞིག་འདུག་ཀྱང་། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་མཚུངས་བསྐྱར་དུ་གོ་

ཉེན་ཆེ་ཞིང་། རྟོགས་གཅིག་ནས་དགག་དགོས་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གནས་སྐབས་རིང་ཞུ་རྒྱ་
མིན།

༦༽ གསར་འབྱོར་དང་གཞིས་ལུས་མི་མང་གི་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པ།

བོད་ནས་གསར་དུ་ཐེབས་པའི་བྱས་ཐེས་ཅན་གི་བཅོན་ཟུར་ནས་བྱིས་པ་ལོ་གསུམ་ཡན་
གྱི་ད་བར་གི་གནས་ཚུལ་ལ་རྒྱས་མངའ་ཆེ་ཤོས་སྐྱོད་འབྱོར་རྒྱུ་དངོས་བྱུང་ལགས་
ཡིན། བོད་ནང་བྱས་ཐེས་འཛོག་མཁན་གྱི་བཅོན་ཟུར་ཆང་མས་རང་གིས་བོད་ནང་ཅི་
བྱས་དང་། རྟོགས་བསམ་ཅི་ཡོད་ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོར་ཡིག་དག་གཉིས་
ནས་ཞུས་ཐེས། བདེ་སྲུང་ལས་ཁུངས་དང་། གཙོ་བོ་བཀའ་བློན་ལ་ལྷག་ལུས་མེད་པར་
སྟོན་གསེང་ཞུ་གི་ཡོད། སྐྱོད་དངོས་བྱུང་མཆོག་ལ་གསར་འབྱོར་བས་མཇུག་འབྲུད་ཞུ་
བ་ནི་རྫོགས་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། པལ་མོ་ཆེས་ཡིད་ཆེས་བཅོལ་སའི་འགོ་ཁྲིད་ཅིག་
ཏུ་ངོས་འཛིན་ཞུ་བཞིན་ཡོད།

བོད་དུ་གསར་བའི་ངང་བསྐྱོད་དེ་དབུས་ཁུལ་གི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་ཚགས་རྒྱས་ལོན་
གནང་བ་དང་། གསར་འབྱོར་དག་གས་རྣམས་བརྒྱུད་བོད་ནང་ནས་བསམ་ཚུལ་བསྐྱུ་
དགོས་རིགས། གཞན་ཁོར་ཡུག་ བཅོན་པ་སོགས་གནས་སྐབས་མང་པོར་ཞིབ་ཅད་ཞུ་
དགོས་རིགས་ལ་ཉམས་སྦྱོང་ལྡན་ཞིང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ། གཏིང་རྒྱས་ལོན་པ་ཞིག་
ཡིན་པར་མ་ཟད། གོ་སྐོས་བྱས་ན། བདེ་སྲུང་བཀའ་བློན་ནས་འཁྱུར་ཐེས་ཀྱང་། བོད་ནང་
ནས་ཐུ་མ་ཐུད་སྐྱོད་མཆོག་ལ་འབྲེལ་བ་ཞུ་བཞིན་པ། བདེ་སྲུང་ལས་ཁུངས་ནས་ཀྱང་སྐྱོ་
ངོ་མཆོག་ལ་ལམ་སྟོན་ཆད་མེད་ཞུ་བཞིན་པ། རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་ཀྱང་གོས་འདྲི་གནང་
བཞིན་པ་སོགས་གྱིས་ཏུ་ཅང་དགོས་ངེས་ཅན་གི་གནད་དོན་གལ་ཆེ་འདིའི་ཐད། སྐྱོད་
མཆོག་ནི་བསམ་བཞིན་སྐྱེ་བ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཡོད་པས། ཁོང་སྤྱིད་སྐྱོད་དུ་མ་
སྐྱེ་བས་ན་འགྲིག་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་མ་རེད་དམ། སྤྱིད་སྐྱོད་གི་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཐེས་
དམིགས་བསལ་བདེ་སྲུང་ལས་ཁུངས་སུ་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་མ་བསལ་བར་གོ་འཕེར་
རང་འབྲེལ་ས་བྱེད་གསོ་སྐྱོད་བྱེད་པ་ནི་ཞུ་མ་དགོས་པ་ཞིག་རེད།

ངའི་རེ་བ་ལ། མ་འོངས་སྐྱོད་མཆོག་གི་བཀའ་འགན་ལ། ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་

པོར་མཚན་དམས་ཁུས་ཏེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་འདོད་པ་གོང་ན་མེད་པ་སྐྱབ་མཁན་ཚོའི་
རྒྱབ་སྐྱོད་སྟེ། རོ་བོ། དམིགས་ཡུལ་དང་བཅས་པར་ཞིབ་འཇུག་ཆད་ལྡན་གནང་གི་རེད་
སྟེ། ལ། འདིའི་ཐད་རྒྱལ་སྤྱི་དང་གནས་ཡུལ་རྒྱ་གར། བཅན་གྲོལ་བོད་མིའི་བཅའ་
ཁྲིམས། ད་ལྟའི་བོད་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་བབ་བཅས་ལ་གཞིགས་ཏེ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཞི་
ལྡན་པའི་སྤྱི་རྒྱུས་ཆད་ལྡན་ཞིག་བཟེངས་པའི་ཡིད་ཆེས་ཞུ་བཞིན་ཡོད། ཅི་ཙམ་
གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེ་མི་མང་གི་གནས་བབ་གསལ་པོ་མཁྱེན་པ་དང་། ཡགོང་ས་ཡུབས་
མགོན་ཆེན་པོ་བོད་ཀྱི་སློབ་སྟོན་ཏུ་མཐོང་བའི་ངེས་ཤེས་བརྟན་པའི་ཕྱག་ལས་གནང་བ་
དེའི་ཆོད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་བདེན་མཐའ་གང་མཚུགས་སེལ་ངེས་པ་ནི་ཞུ་མ་དགོས་པ་ཞིག་
ཡིན་སྟབས། རོན་དམ་པའི་གོམ་པ་སྟོ་ཐུབ་པར་ཡིད་ཆེས་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་གནང་ཆོག་གི་
རེད།

༥༥ བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོས་ཡིད་རྟོན་འཕེར་བར་བཅི་བ།

བཅན་གྲོལ་བོད་མིའི་མཐོང་མི་སྣ་རྣམས་དང་ལས་ཀྱི་སྤྱོ་མོ་བ། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
རྣམ་པ་བཅས་སྤྱོད་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ལ་རྒྱས་མངའ་ཆེ། བཀའ་ཤག་སྐབས་༡༣ དང་
༡༤ གཉིས་ཀའི་བཀའ་སློན་དུ་སྤྱི་མོས་ཀྱིས་བདམས་ཐོན་བྱུང་ཡོད། རིམ་བསྟུང་དུ་སྤྱི་
མོས་ཐོབ་རྒྱུར་ཏུ་ཅང་དགལ། ཡིན་ན་ཡང་། སྤྱོད་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ལ་ཆེ་མཐོང་ཆེན་
པོའི་ངང་རིམ་བསྟུང་དུ་སྤྱི་མོས་ཐོབ་ཡོད། བོད་ཕྱི་ནང་གི་འབྲེལ་བའི་གནས་ཚུལ།
གསང་བའི་གནས་ཚུལ། བོད་ནང་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ། རྩིས་རྒྱལ་གི་གནས་
ཚུལ་གང་སར་སྤྱོད་དངོས་སྤྱོད་ཐོན་ཏུ་བཞུགས་རིང་། ཁོང་གིས་གྲོས་ཆོག་སུ་གསུངས་
པའི་གཏམ་བཤའ་ལ་སྤྱི་འཐུས་ཆང་མས་གདེང་འཛིན་ཐོབ་ཡོད། དེ་དག་ཆད་ལྡན་མིན་
པར་ངོས་འཛིན་ཞུ་མཁན་བྱུང་མེད། མ་འོངས་པར་ཁོང་གི་ཕྱག་སྐྱེལ་བཀའ་སློན་ཆེ་ལ་
ཡང་གྲོས་ཆོག་སུ་གསུངས་ཚུལ་ལེགས་པོ་ཡོང་ངེས་པ་ད་བར་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལས་
ཕྱོགས་བསྟོམས་རྒྱབ་ཆོག་པར་སྟེ། གཞན་ད་ལྟའི་སྤྱི་འཐུས་ལས་ཐོག་ནང་། ཆོལ་
གསུམ་ཆོས་བརྒྱུད་དང་བཅས་པའི་སྤྱི་འཐུས་མང་པོས་སྤྱོད་དངོས་གྲུབ་སྤྱི་དཀྱིང་ལ་ཏ་
ཅང་འོས་པའི་བཀའ་མོལ་གནང་གི་ཡོད་པ་ཐོས། ད་ལྟ་གི་བའི་དཔེ་མཆོན་འགའ་ཞུས་ན།
མདོ་སྐད་ནང་། སྤྱི་འཐུས་ཐུབ་བརྟན་ལུང་རིགས། ཆེ་རིང་ལྷ་མོ། སློབ་ཐང་ཆོས་འབྱོར།
རྒྱ་རིགས་ཐར། བཀའ་ཤེས་རོན་གྲུབ་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་དབུས་གཙང་ནང་། སྤྱི་

འཕུས་སྒོལ་མ་ཆེ་རིང་། རྩ་བ་ཕུན་སྒྱིད། རོན་གྲུབ་བཟ་ཤིས། པར་འབྱུང་གནས། བསམ་གཏན་ཆོས་སྒོན་སོགས་དང་། མདོ་སྟོང་ནང་། དགོན་མཆོག་ཡར་འཕེལ། སྒོ་བཟང་གྲགས་པ་སོགས་འདུག་སྐད་ཀྱང་། བྱུས་ནས་ཞིབ་ཏུ་རེ་རེ་བཞིན་འདི་ཅད་ལྷ་རྒྱ་མ་བྱུང་བས། ཆ་ཆང་བདེན་པའི་ངེས་པ་མེད། འོན་ཀྱང་། རྩོགས་མང་པོའི་གནས་སྤངས་ལ་གཞིགས་ན་པལ་ཆེར་གཞི་འཛིན་ས་བརྒྱ་ཆའི་བརྒྱད་ཅུ་ནས་དགུ་བཅུ་འདུག་སེམས་པ་བཅས་ཀྱིས། རྒྱ་ཆེ་མི་མང་གིས་རང་ཉིད་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པའི་རང་ཁོངས་སྤྱི་འཕུས་ཆེར་བཀའ་འདི་དགོངས་སྒྲོར་ལྷ་དགོས་པའང་གནད་ཀྱི་དོན་པོར་མཐོང་།

བཞེ། སྐུ་རྩོད་འབྱོར་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་གིས་སྤིད་སྐྱོང་གི་མཛད་འགན་ཅི་སྟར་བཞེས་སམ།

གནད་དོན་འདིའི་ཐད། རེད་རང་ཏུ་ཅང་སྟོ་བདེ་ཤོས་ནི་སྐུ་རྩོད་དངོས་བྱུང་མཆོག་རེད། ར་དང་ངས་བྱས་པ་ཡིན་རབས་རྒྱུ་ཀྱི་གོམས་གཤེས་སུ་ཆེར་མེད་པ་ཞིག་ནི་སྐུ་རྩོད་དངོས་བྱུང་མཆོག་ཡིན་པས། ཁོང་གིས་སྤིད་སྐྱོང་གི་མཛད་འགན་བཞེས་སྐབས། ཆོག་ཐག་བཅད་ནས་ལྷ་ཆོག་པ་ཞིག་ནི། རས་བྱས་པ་ཡིན་རབས། གསར་དུ་བཏོད་རབས། འགོ་བརྩམས་རབས། ཡིད་ལ་དན་རབས་སོགས་ཀྱི་ར་ཤུགས་ཆེ་བའི་རྣམ་པ་ཆེར་མེད་པ་དེ་གསལ་པོ་རེད། སྐུ་རྩོད་དངོས་བྱུང་མཆོག་བབ་སྤྱིང་བརྟན་གསུམ་ཡིན་ཞེས་ནས་རྒྱུན་བཤུད་དང་ཤོད་བཞིན་པའི་གཞི་འཛིན་སའང་འདིར་ཐུག་ཡོད། ཁོང་ཉིད་བཀའ་སྒྲོན་ཁྱི་པ་མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། སྤིད་སྐྱོང་འབྱུང་རམས་པ་སྒོ་བཟང་སེང་གེ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་ཤག་ཏུ་ལས་ཁུར་སྤངས་སྟོང་ཅང་། ལ་གོང་ས་ལ་སྐུ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་སྟོབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་དགོངས་གཙོ་བོ་བཞག་ཐོག་སྤིད་སྐྱོང་སྒོ་བཟང་སེང་གེ་མཆོག་གི་བཀའ་ཤག་སྐབས་གཉིས་ཀྱི་ལས་ལུན་རིང་གི་བཟང་ཆའང་བསྟན་ཏེ། དབུ་མའི་ལམ་ཀྱི་སྤིད་བྱས་དམ་འཛིན། ཆོལ་གསུམ་ཆེག་སྒྲིལ་ལ་དམིགས་བསལ་རྩས་པ་འདོན་པ་བཅས་ཀྱི་སྤིད་སྐྱོང་ཆད་འཕེར་ཞིག་གནད་ཐུབ་པ་ནི་ལྷ་ག་ལ་དགོས་པས། འདིའི་ཐད་ཐུགས་ཁུལ་གནད་དགོས་དོན་མེད་སྟུམ།

ཕ། སྐུ་རྩོད་དངོས་བྱུང་ལས་བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་ཀྱི་ཁྲ་ཕྱེའི་གནས་ཆུལ་གཏིང་རྒྱས་ལོན་མཁན་མེད།

བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་ནི་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་སེལ་ཐབས་ཀྱི་གནད་ཆའི་ཐབས་ལམ་

གཉིས་པ་མེད་པ། དུས་ལ་རན་པ། གོང་ན་མེད་པ། གཞིས་ཀྱིས་བོད་མི་མང་གི་མངོན་འདོད་དང་
མཐུན་ཤོས་དེ་ཡིན། ཐབས་ལམ་འདི་བརྒྱད་མེས་འཆིག་མེར་གཏུག་གནང་རྒྱུ་ལས་མེད་པ་སྐྱོད་
མཆོག་གི་བཀའ་སློབ་ཁག་ལས་ཏུ་ཅང་གསལ་པོ་ཆོར་ཐུབ། ཕྱི་ལོ་༡༩༩༥ ལོ་ནས་༢༠༡༠ ལོར་གྱི་
གཞིགས་སྒྲོར་སྐྱེ་ཆབ་ཆོགས་རྒྱུད་དང་། འབྲེལ་མོལ་སྐྱེ་ཆབ་ཆོགས་རྒྱུད་རིམ་པའི་ཕྱི་ནང་གསལ་
གསུམ་གི་གནས་ཚུལ་གཏིང་རྒྱས་ལོན་མཁན་སྐྱོད་འབྲོང་རྒྱུད་དངོས་གྲུབ་མཆོག་རེད། དེ་ལྟའི་
གཞིགས་སྒྲོར་སྐྱེ་ཆབ་ཆོགས་རྒྱུད་གིས་བསྐྱམས་ཡོང་བའི་བོད་ནས་ཕྱལ་བའི་རེ་འདུན་དང་སྟན་
ལུ། དགོངས་ཚུལ་སོགས་ཅ་ཆའི་ཡིག་ཆ་ཀྱན་ལས་པལ་མོ་ཆེ་སྐྱོད་མཆོག་གི་སྟན་ལམ་དུ་མ་
གྱུར་པ་དགོན་ལ། ཡང་བཅན་གྱོལ་ནང་གི་གལ་ཆའི་གནས་ཚུལ་ཆེད་བོད་ནང་གི་གནད་ཡོད་
སེར་སྐྱེ་ཆོར་དགོངས་སྒྲོར་ཞུ་དགོས་ཐུག་སྐབས་ཀྱང་། དེའི་ཐབས་ལམ་དང་གནས་ཚུལ་བཅས་
པར་གཙོ་འགན་བཞེས་མཁན་རེད། ཕྱི་ལོ་༢༠༠༩ ལོར་གྲུས་པར་བདེ་སྤང་ལས་ཁུངས་ནས་ཁ་
པར་ཞིག་སྤྲེལ་སྟེ། དམིགས་བསལ་ཆོགས་ཆེན་དང་འབྲེལ་བའི་བརྗོད་གཞི་ག་གི་མོའི་སྒྲོར་པ་
ཡུལ་གྱི་གནད་ཡོད་མི་སྣར་དགོངས་སྒྲོར་ཞུ་བ་ན་རབ་ཅེས་གསུངས་སོང་། དེ་འདྲའི་གནས་
ཚུལ་ཁ་ཤས་ལ་དངོས་སུ་འཕྲད་སྐབས། ལས་དོན་གྱི་ཕྱོགས་སོགས་གང་ས་ནས་ཞིབ་ཆོགས་
ལ་འཆར་གཞི་དང་ཐབས་བྱས་ལྟན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ཆོར། ད་ལྟའི་ལས་ཀྱི་སྤྲེལ་བ་སྟན་རྒྱས་ཀྱང་
སྤྲེལ་བའི་གནས་ཚུལ་དེ་རྣམས་ལ་ཞིབ་དུ་རྒྱས་ཡོད་མཁན་ཅུང་། ལོ་རབས་འདི་དག་གི་ནང་ཁོང་
དངོས་སུ་གསལ་བའི་ངང་བོད་ནང་དུ་བསྐྱོད་དེ་ལས་དོན་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་བ་བཅས་བོད་ནང་གི་
བོད་མིའི་མངོན་འདོད་དོ་མ་ཅི་ཡིན། དེ་དང་འབྲེལ་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་འབྲེལ་བ་ཞུ་བྱས་ཐད་
ལྟ་སྟངས་ཆད་ཡོངས་པའི་ཆ་རྒྱུན་ལྟོན་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་༢༠༠༣ ལོ་ནས་འབྲེལ་མོལ་མཐུན་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་ནས། འབྲེལ་མོལ་མཐུན་ཐབས།
འབྲེལ་མོལ་གི་ནང་དོན་བཅས་པར་ཞིབ་ཆོགས་མཁྱེན་པར་མ་ཐད། སྐབས་དེའི་དམིགས་བསལ་
སྐྱེ་ཆབ་རྣམས་གཉིས་ཀྱིས་ཐབས་བྱས་གང་འདྲ་ཞིག་གིས་འབྲེལ་མོལ་ཡོང་ཐབས་ལ་འབད་བཞིན་
པ། སྐྱེ་ཆབ་རྣམས་གཉིས་མིན་པར། རྒྱ་གར་གཞུང་གི་བརྒྱུད་ལམ་གྱིས་གཙོས་བརྒྱུད་ལམ་ཁ་ཤས་
ནས་སྐྱོད་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ལ་གནས་ཚུལ་འབྲོར་གྱི་ཡོད། ཆོང་པ། དཔོན་རིགས། མི་སྣ་སྐྱོད་
གྲགས་ཅན། ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་མི་སྣ་སོགས་གང་འདྲ་ཞིག་བརྒྱུད་དེ། ཚུལ་རི་ལྟར་འབྲེལ་མོལ་
མཐུན་ཐུབ་པ་བྱུང་ཚུལ། དེའི་རྒྱབ་གཞི་ན་དུ་རང་གཞུང་གི་བཀའ་ཤག་དང་བཅན་གྱོལ་བོད་མིའི་
སྤྱི་ཆོགས་ནས་མཐུན་འགྱུར་གནང་སྟེ་ཡོད་སོགས་ལ་རྒྱས་ལོན་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་

ཡོད་པས། འབྲེལ་མོལ་སྐྱོར་ཕྱོགས་ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གཏིང་རྒྱས་ལོན་པ་ཁོང་ལས་གཞན་མེད། དམིགས་བསལ་བདེ་སྤང་བཀའ་སློན་བོད་རྒྱ་ཞི་མོལ་ལས་དོན་ཚེགས་རྒྱུད་གི་མི་གཙོ་གས་ཤིག་ཡིན་པ་མི་མང་གིས་མཐུན་གསལ་ལྟར། ཕྱི་ནང་གསལ་གསལ་གང་ནས་དབྱེ་ཀྱང་། བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་གཞན་དྲིང་མི་དགོས་པ་ཁོང་ལས་མེད་པ་རིགས་པའི་ལས་ནས་བསྐྱབས་ན་བྱུང་བས། སློང་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེ་པར་རིགས། ཀ་བ་གསལ་ལས་འབྲེལ་མོལ་ཕྱག་བསྟར་ལ་གཙོ་འགན་བཞེས་མཁན་བཅའ་ཁྲིམས་དགོངས་དོན་ལྟར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ཤག་ཡིན་ཅིང་། སྐོས་ཚེགས་ལ་གནས་ཚུལ་དང་བསྟན་ནས་ལན་འདེབས་ཞུ་གི་ཡོད། བཀའ་སློན་ཚོའི་གས་ནས་ཀྱང་ཞི་མོལ་ལས་དོན་ཚེགས་རྒྱུད་གི་ཚེགས་མི་ཕྱི་དྲིལ་དང་བདེ་སྤང་བཀའ་སློན་གཉིས་ལས་གཞན་མེད།

གུས་ནས་བློན་པ་ཞིག་ལ། ཉིན་གཅིག་གུས་པ་སྐྱོང་མཆོག་གི་བྱང་བྱ་བཅར་ཉེ་བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་གྱིས་མཆོན་གནད་དོན་འགར་ལས་སྟོན་བཀའ་མོལ་ཞུས་པ་ཡིན། བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་ཐད། བཅན་བོལ་ནང་གི་མཐོ་རིམ་མི་སྣ་མང་པོའི་མཉམ་བཀའ་མོལ་ཞུས་སྤྱིང་ན་ཡང་། སྐྱོང་མཆོག་གི་ཕྱོགས་ཁྱོན་ཡོངས་བསྐྱེམས་པའི་གཞིགས་སྤངས་རྣེ་ཞིང་དག་ཐོན་པ་དེ་འབྲེལ་སྤྱོད་པ་སྤྱིང་། ཕྱོགས་རེ་བ་དང་རགས་པ་རེ་ཟེར་པ་དེ་རྩ་བ་ཉིད་ནས་མ་རེད། ད་དུང་འབྲེལ་མོལ་ཁྱོན་ནས་མ་ཡོང་ཆེ་ཞེས་པའི་དྲི་བ་འདི་ལའང་ཁོང་གིས་དགོངས་བཞེས་གཟབ་ནན་གནང་འདུག ཉིན་མོ་དེ་ལའང་སྐྱོང་རང་སྤྱིད་སྐྱོང་ལ་བྱུང་ན་ཨང་བསམས་པ་འགོག་མེད་དུ་བློ། གོང་གསལ་གནད་དོན་འདི་དག་ལ་ཞིབ་ཆགས་པོས་དབྱེད་དང་། ཉན་ཉན་སྐྱོང་མཆོག་གིས་འབྲེལ་མོལ་ཐད་ཐབས་བྱས་གསར་པ། བསམ་གཞིག་གསར་པ་བསྐྱོན་བྱུང་བ་ནི་ཐོ་ཚཱ་མི་དགོས་པ་ཞིག་རེད།

བླུག་སྐྱོང་དངོས་བྱུང་མཆོག་གིས་གཞིས་ལུས་ཁོང་མིའི་གནས་བབ་གསལ་པོ་མཐུན་གྱི་ཡོད།

བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་མཐུན་དགོས་པ་ནི། བཅན་བོལ་བོད་མིའི་འགོ་ཁྲིད་ཚོར་མེད་དུ་མི་བྱུང་བའི་ཆ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན། བོད་ནང་ལག་བསྟར་བྱེད་བཞིན་པའི་རྒྱ་གཞུང་གི་ཚུལ་མིན་སྤྱིད་བྱས། བོད་མིའི་ཡུལ་གོམས་གཤིས་ལུགས། མངོན་འདོད། ས་བབ། དགོན་སྡོང་གི་བྲག་པའི་ལོ་རྒྱས་དང་མི་སྣ་གི་བྲག་པ་ཚུན་གྱི་ལོ་རྒྱས་མཐུན་མཁན་ད་ལྟའི་འགོ་ཁྲིད་ཚོའི་གས་ན་སྐྱོང་འགོང་རྒྱུ་ཞིག་མི་འདུག་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་དང་། གང་ནས་བསྟན་ཀྱང་།

བཅུ་ལ་ན་རྟེན་དུ་མེད། བོད་དུ་བྱུང་ཙམ་རེ་ཞུས་པ་བཞིན། བོད་ནས་འབྱོར་བའི་ཤར་གཞིན།
བཅོན་བྱར་བྱས་ཙན། སེར་སྐྱ་སྒྲོབ་སྒྲོང་དོན་གཉེར་བ་བཅས་༡༩༩༥' ནས་ད་བར་འབྱོར་རིགས་
གངས་ལས་འདས་པར་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་ཡོད་ལ། བདེ་སྤང་གི་གསང་བའི་གནས་ཚུལ་གི་འགན་བབ་
དང་འབྲེལ་མི་སྟེ་བྲག་པ་རེ་རེ་ལ་འང་རྒྱས་ལོན་དང་། བཟང་འབྲེལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ། ཨོ་སྤྱིང་དུ་
བཞུགས་པའི་བཅོན་བྱར་གཙོས་ཨ་རི་དང་ཡུ་རོབ། རྒྱ་གར་སོགས་སྤྱི་ཡོད་པ་ཆོལ་ཁ་རིས་མེད་
ཀྱི་བཅོན་བྱར་ཆོས་བརྒྱ་ཁ་གཅིག་གྲགས་ཀྱིས་སྐྱོད་དངོས་བྱུང་མཆོག་ལ་ཡིད་ཆེས་སྒོ་གཏད་
ཞུ་བཞིན་པར་མ་ཟད། གང་སར་འདོད་པ་ཆོམས་པའི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་བཞིན་པ་མཁྱེན་གསལ་
ལྟར་རེད། བོད་ནས་ཕེབས་མཁན་ཆབ་སྲིད་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་མཁན། ཤེས་ཡོན་ཙན་སོགས་
བརྒྱ་ཆ་༩༥ སྐྱོད་མཆོག་དང་མ་མཇུག་བ་དགོན། མཇུག་བ་ཙམ་མིན་པར་ཆེ་ས་རྒྱལ་ཁབ་དང་
ཆུང་བ་སྤེར་གྱི་ལས་དོན་ཚུན་བཀའ་མོལ་ཞུ་གི་ཡོད་སྟབས། བོད་ནང་གི་བོད་མིའི་མངོན་འདོད་
སྐྱོད་མཆོག་གིས་མི་མཁྱེན་རང་མཁྱེན་ཆགས་ཡོད། དེ་བཞིན་བདེ་སྤང་ལས་ཁུངས་ནས་སྤྱིར་
བོད་ནང་དུ་བསམ་ཚུལ་བསྟན་པའི་བསམ་ཤོག་ཀྱང་གོས་ཆོགས་དང་མི་མང་གཉིས་ཀར་སྟན་
སྟོན་ཞུས་ཟིན་པ་བཅས། གཞིས་ལུས་མི་མང་གི་མངོན་འདོད་མཁྱེན་དགོས་པ་དང་། དེའི་སྐྱོལ་
གསར་དུ་འབྱོར་བའི་བོད་མི་པལ་མོ་ཆེས་ཡིད་སྒོ་ལིངས་ཀྱིས་འགོལ་བ་བཅས་ནི་དབྱ་བྲིད་ཅིག་
གི་འགྲན་རྒྱ་མེད་པའི་ཆད་གཞི་དེ་རེད། མི་མང་ཡིད་ཆེས་བྲལ་བའི་གཞུང་དང་དབྱ་བྲིད་སྤྱི་ཡོན་
ཡང་། སྤྱི་མ་གཏོགས་འཕོ་ལུག་རྒྱལ་ལས་མེད་པ་གསལ་པོ་ཡིན་སྟབས། གལ་གནད་ཙན་གྱི་
གནད་དོན་འདིར་རྒྱ་ཆེ་མི་མང་གིས་ཟེར་རྟེན་མ་འབྲང་བར་ངེས་པར་བསམ་ཞིབ་ནན་ཏན་གནང་
སྟེ། རྣམ་བུའི་རྣམ་ཉམས་ལོན་དགོས་པ་ཡིན།

བཅུན། སྐྱོད་དངོས་བྱུང་མཆོག་ལ་སྤྱིད་སྒྲོང་གི་འཆར་གཞི་ག་རེ་ཡོད་དམ།

ཕྱི་ལོ་༢༠༡༡ ལོའི་སྤྱིད་སྒྲོང་དོས་མི་གཞན་ཆོ་ལྟར་འཆར་གཞི་འོག་གྲུབས་ག་རེ་ཡོད་
དམ་ཞེས་སྤྱིད་སྒྲོང་གནང་གི་ཡོད། ཚུལ་འདི་ལས་ཐོག་མར་ཤེས་པ་ཞིག་ནི། སྐྱོད་མཆོག་དབྱ་
བྲིད་དུ་སྤེབས་སྤངས་ཆབ་སྲིད་པའི་སྐྱས་འཛུགས་བརྒྱུད་དེ་ཡོང་བ་མིན་སྟབས། ཆབ་སྲིད་པ་ཆོ་
ལྟར་རང་དོན་ཁོག་བཅུག་དང་། བརྒྱུད་ལམ་ཆལ་ཆོལ། རྒྱབ་སྟེགས་ལ་དོ་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་
རྣམ་པ་མེད་པ་དེ་མཁྱེན་དགོས་པ་རེད། སྤྱིད་སྒྲོང་ནི། དོས་བསྟུའི་སྐབས་ཀྱི་གཏམ་བཤད་དང་
འཆར་གཞི་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་འདེམས་དགོས་ཆོ། དེ་ནི་ཏ་ཅང་གི་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། མང་
གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་གང་དུ་འང་གདམ་བུའི་འགོ་བྲིད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱབ་སྤྱིངས་ལ་མི་གཟིགས་པའི་མི་

མང་མེད། མཚམས་རེར་ཆོར་བའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་སྐབས་མི་མང་གིས་འདེམས་བྱེད་སྐབས་ལ་ནོར་འཁྱལ་བྱུང་བ་རེ་བྱུང་ཡོང་གི་ཡོད། གལ་སྲིད་ཁ་རྒྱགས་པ། གཏམ་སྟུན་མོ། འཆར་གཞི་འབྲེལ་ཆགས་པོ། རྣམ་པ་སྦྱང་རྩེ་པོ་བསྟུན་ཏེ་འགན་སྦྱར་རང་བྱེད་དགོས་ཆེ། ད་ལྟའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཆེའི་ནང་དུ་འང་སྲིད་སྐྱོང་ལ་ལང་ཐུབ་མཁན་མང་ཞིང་། སྤྱི་ཚོགས་ནང་དུ་འང་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། གནད་འགག་སྐབས་མཚམས་གང་བཤད་པ་དེ་མ་རེད། རྟག་ཏུ་ག་རེ་གནང་གི་འདུག ད་བར་ག་རེ་བྱས་མིན། རོན་ལ་སླེབ་གཏུབ་འཕེར་བ་ཞིག་རེད་འདུག་མིན་ལ་བལྟ་དགོས་པ་དེ་རེད།

སྤྱི་ལོ་མཚོག་ཆབ་སྲིད་དང་། བོ་གནས། གཏམ་གྲགས་ལ་དབྱིངས་མེད་པར། ལྷན་སྐྱེས་གཤེས་ཀ་འཇམ་ལ། བག་དང་ལྷན་གཤེས། མ་འོངས་སྲིད་སྐྱོང་གནང་རིམ་གྱི་ལས་འཆར་ཡང་། ལྷན་ཁང་ཁག་ལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་ཆེ། གོས་ཚོགས་ལ་འགན་སྦྱར་ཞུ་སྐབས་གཏིང་ལོན། རྒྱ་གར་གཞུང་དང་རྒྱ་ལྗོངས་སྤྱི་འཐུས་འབའ་མཁུན་པ། བོད་ཕྱི་ནང་གི་བོད་མིའི་མངོན་འདོད་ལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་ཆེ་བ་བཅས་ཀྱིས་གནང་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་སྤྱགས་ལ་ཁ་ལམ་མེར་ཤར་ཡོད་པས་སོམ་ཉི་ཤུ་ལ། མ་གཞི་ནས། ལས་འཆར་གསར་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་གཞན་གི་ལད་མོ་ཅམ་རེད། ང་ཚོ་བོད་མིའི་འགོ་ཁྲིད་ཆོར་གང་གནང་དགོས་པ་ཡགོང་ས་མཚོག་གིས་ལམ་སྟོན་མ་ཐེབས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ལ། འཇམ་བུ་སྤྱིང་གི་རྩེ་མི་ཆོད་པའང་གཅིག་ཀྱང་མེད། འོན་ཀྱང་། ཆོད་སེམས་བརྟན་པོས་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱས་བསྟར་གནང་མཁན་དགོན་སྐབས། ང་ཚོ་ད་བར་མི་ཡུལ་དུ་ལུས་པ་རེད།

སྤྱི་ལོ་མཚོག་ལ་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་བཀའ་དགོངས་རྣམས་ལྷག་མེད་དུ་སྐྱབ་རྒྱར་སྐྱོབས་པ་དང་། དེས་ཤེས། འཆར་གཞི་ ཆོད་སེམས། དམ་ཚིག་བཅས་གཞན་འགན་མེད་པ་ཡོད་པས། མི་ཁ་ཤས་ཀྱི་འུར་རྒྱག་སྐབས་ལ་མ་གསན་པར། སྤྱགས་སྟོད་སྟོད་ངང་ཞིབ་ཏུ་དགོངས་པ་བཞེས་ཆེ། སྤྱི་ལོ་སྲིད་སྐྱོང་གི་ལས་འཆར་ལ་སྤྱགས་གཡེང་ཁྱོན་ནས་དགོས་དོན་མི་འདུག འདི་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་མ་དཔོགས་ཆེ། རྒྱ་སྐྱོར་ཞུ་ཡུལ་གྱི་སྐྱོན་མིན་པར། ཞུ་མཁན་གི་སྐྱོན་ཡིན་པའང་ངོས་ལེན་ཞུ་དགོས་སྟུགས།

བརྒྱད། སྤྱི་ལོ་དངོས་བྱུང་མཚོག་གསུང་བཤད་དང་། རྒྱ་ཡིག་གཞན། ཞི་བླག་གི་ཐབས་བཅས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས།

རྣམ་པ་ཚོས་མཁུན་དགོས་པ་ཞིག་ནི། དཔལ་ལྷན་སྲིད་སྐྱོང་ནི་བཅའ་ཁྲིམས་དགོངས་

དོན་འཛིན་སྐྱོང་གི་འགན་འཛིན་པ། བཀའ་འགག་གི་འགོ་འདོམས་པ། རང་གི་སློང་དང་ཡོངས་སུ་
མ་ཐུན་པའི་བཀའ་སློན་ལྟན་ཀླས་དང་ཁུར་མཉམ་རྒྱུ་གིས་བཀའ་འགག་གིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགན་
འཁུར་ཏེ། གྲོས་ཚོགས་དང་མི་མང་ལ་ཅིས་རྒྱག་ལན་འདེབས། གཞུང་གི་དབལ་འབྱོར་ཐབས་
འཚོལ་གནང་དགོས་པ་བཅས་ཡིན་པས། མཇུག་འཕྲིན་ཐམས་ཅད་ཆེ་མཐོང་དང་བབ་སྐྱིད་བརྟན་
གསུམ་དང་མ་བྲལ་བ་བྱེད་དགོས། ད་ལྟའི་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཤུགས་ཆེར་བསྐྱོད་
དབང་གིས་སྲིད་སྐྱོང་ཏན་ཏུ་བྱི་རྒྱལ་དུ་ལེབས་མཁན་ཞིག་དགོས་པར་བསམ་མཁན་ཡོད། དེ་ནི་
གཞི་ཅིའི་ཆ་ནས་ནོར་བ་རེད། གནད་དོན་གལ་ཆེའི་ཐད་ཆེས་མཐོའི་དབྱ་ཁྲིད་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་
ལེབས་དགོས། ལོས་ལེབས། ཡིན་ཡང་། ཡོད་ཆད་ལ་རྒྱག་དགོས་དོན་མེད། རྒྱ་མཚན། གཅིག་
ནས་ཆེ་མཐོང་དང་། གཉིས་ནས་གནད་དོན་གི་གལ་ཆེའི་རིམ་པ། གསུམ་ནས་ས་གནས་ས་ཐོག་
ཏུ་སྐྱེ་ཆབ་དོན་གཅོད་དང་བོད་རིགས་ཚོགས་པ་ཁག་ མི་སྣ་སྐར་བ་འཛོལ་ཐང་ཅན་བཅས་ཡོད་
པས། ཉན་ཡང་ཁུས་པ་མཉམ་སྡུང་མཉམ་བཞེས་གིས། གལ་གནད་ལ་གཞིགས་ཏེ་ཕྱོགས་སྐྱོད་
བྱེད་དགོས། དེ་སྔ་མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མང་པོ་ལེབས་གི་མེད། ལེབས་དགོས་སར་
ལེབས་ཏེ། གཏམ་བཤད་ཚུན་གིས་བོད་མིའི་དབྱ་ཁྲིད་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་བག་ཆགས་ཟབ་མོ་
བཞག་ཡོད། གནད་འགག་འདི་དག་ལས་ངས་པར་སྐྱོད་མཆོག་གིས་མ་འོངས་པར་དགོངས་པ་
བཞེས་ངས་སྟུམ་ཞིང་། དུལ་དུས་དང་གནས་བབ་ལ་དབགས་ཏེ་འགྲོ་ལུགས་ཆད་ལན་གནང་གི་
རེད་སྟུམ།

དེ་ནས། ངས་གོ་ཐོས་བྱས་ན། ད་ལྟའི་སྲིད་སྐྱོང་འོས་གཞིར་ལང་འཆར་ཡོད་པ་ཞིག་
གིས་སྐྱོད་དངོས་བྱུང་མཆོག་ལ་སྔ་ཚུད་ནས། སྐྱོད་ཁྲོད་རང་བཞེངས་ཀྱི་ཡོད་ན། ང་ལང་གི་མིན་
ཞེས་དངོས་སུ་ཞུས་སྐད། སྐབས་དེར་སྐྱོད་མཆོག་གིས་བཞད་མོ་ཞིག་བཞད་དེ་གང་ཡང་མ་
གསུངས་པ་རེད་ཟེད། ཡང་སྲིད་སྐྱོང་འོས་གཞིར་ལང་འཆར་ཡོད་པ་གཞན་ཞིག་གིས། སྐྱོད་
དངོས་བྱུང་གི་རྒྱུ་སྐྱོར་པ་ཞིག་ལ་བཀའ་མོལ་གནང་སྐབས། སྐྱོད་དངོས་བྱུང་མཆོག་བཞེངས་
ཀྱི་ཡོད་ན། ང་རང་ལང་དགོས་དོན་མི་འདུག་ འོན་ཀྱང་། མ་འོངས་སྲིད་སྐྱོང་འོས་མི་གཞན་དང་
མཉམ་དུ་གཏམ་བཤད་གནང་དགོས་ཐུག་ཆོ། སྐྱོད་དེ་ཅམ་ཞལ་གསལ་པོ་གནང་གི་ཡོད་ན་
ཞེས་གསུངས་སྐད། གོང་གི་བཀའ་མོལ་འདི་གཉིས་ལས་བསྟན་པ་ནི། གཞི་ཅིའི་ཆ་ནས་ཁོང་རྣམ་
པ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱོད་དངོས་བྱུང་མཆོག་འོས་ཤིང་འཆམས་ཤོས་ཡིན་པ་ཞལ་བཞེས་མི་གནང་
རང་གནང་ཆགས་པ་རེད།

མི་མང་གིས་རྩ་ནས་སྤྲུགས་ཁལ་གནང་མི་དགོས་པ་ཞིག་ནི། སྐྱོང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་གི་ཡིན་སྐད་དང་ཉིན་སྐད་སྤྲུས་དག། བརྟེན་སྐད་དང་མཐུན་པ་བསྟོན་དགོས་ཆེ་དཀའ་ངལ་སྔ་མོ་ཅམ་ཡང་མེད་པ་ཁྱོད་ནམ་པས་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དང་། ཡང་ན་ཞལ་པར་སོགས་བརྒྱད་དེ་སོ་སོའི་དོས་ནས་བཀའ་མོལ་གཞོངས་དང་། གསལ་པོ་མཁྱེན་གྱི་རེད། རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་མཆོན་ཡིག་འབྲེལ་ཞུ་ཡུལ་ཁག་ལ་བདེ་སྤྱང་ནས་ད་བར་ཡིག་འབྲེལ་གནང་རིགས་ལ་མཐའ་མའི་ཞུ་དག་སྐྱོང་མཆོག་གིས་གནང་གི་ཡོད་པས། ད་བར་ཡིན་ཉིན་གཉིས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐད་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་སྤྱང་སྐད་ཅམ་ཡང་གོ་རྒྱུ་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་། འོས་བསྐྱེད་སྐབས་སྤྱི་ཚོགས་གཞན་དང་། ཆབ་སྲིད་ཚོགས་པ་ཅན་གི་མི་དགོས་པའི་འོས་བསྐྱེད་འགན་ཚུན་ལ་བཅན་བྱེད་ཐོང་མི་ཆོས་ལཱ་མོ་གང་འཆམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟར་བྱེད་ལས་མེད་པས། མི་མང་གིས་དེས་པར་དུ་སྤྲུགས་གཟབ་གནང་སྟེ་ཞིབ་དབྱེད་གནང་དགོས་པ་རེད།

དེ་ནས་གཙོ་བོ་གཞན་ཞིག་ནི། སྐྱོང་མཆོག་ཞི་བྲག་གི་ཐབས་ལ་མཁས་མིན། དུས་ལ་རན་མཆམས་ཆར་གཅོད་རྗེས་འཛིན་ལ་འཛིགས་ཞུས་ཡོད་མེད་ཐད་སྤྲུགས་ཁལ་ཁྱོད་ནས་མི་དགོས་སྤྲུལ། མ་གཞི་ནས་ཁ་རི་ཁ་སྤྲུག་ཞུ་བ་དེ་ཡང་ཆ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁ་རི་ཁ་སྤྲུག་གནང་ན། སྤྲུག་དུག་ཏུ་འགྱུར་ཉིན་ཆེ་ལ། ཆ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྲེལ་ལད་ཆོག་འཇམ་སྤྱི་རྩ་སྤྲུལ་རལ་གནང་ན། མགོ་དུལ་ན་བས་མ་འཆོར་བའང་ཡོང་བས། དེ་གཉིས་ཀ་ནས་ཡགོང་ས་ལྷ་བ་ཆེན་པོས་སྤྱི་ཐེ་ལའི་བྲང་བར་གསུངས་པ་ལྟར། འོས་ཤིང་འཆམས་པ། བཏང་སྟོན་རན་པ་ཞིག་གནང་སྤུབ་མཁན་ནི་སྐྱོང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཡིན་པས། གནང་དོན་འདི་རིགས་ལ་རྩ་ནས་སྤྲུགས་ཁལ་དགོས་དོན་མ་མཐོང་།

དགུ། སྐྱོང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ལ་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བ།

མི་ལལ་བ་ཞིག་གིས་མི་ཞིག་ལ་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་དམ་རང་དོན་ཁོག་བཅུག་གི་ཆ་ཤིན་ཏུ་ཉུང་ཞེས་སྤྲུས་ན་རེ་འགའ་སྤྱང་བ་འགོ་མི་སྤྲིད། འོན་ཀྱང་། སྐྱོང་མཆོག་གི་ད་ལྟའི་གནས་བབ་ལ་གཞིགས་ན། སྐྱོ་སྤྱི་སྤྱན་མཆེད་དང་བཅས་པའི་ནང་མི་ཆོས་ཁྲིམ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ལ་འགན་འཁུར། རང་རང་སོ་སོའི་དོས་ནས་ཀྱང་འབད་སྤྱབ་གནང་སྟེ། ད་ཆ་སྐྱོང་མཆོག་སྤྱི་སྤྱི་ལ་བཟའ་སྤྱིའི་གསུགས་གཞིའི་གནས་བབ་ལས་དཀའ་ངལ་གཞན་གང་ཡང་མེད། དགུང་ནའི་བབས་དང་། སྐྱོ་ཆེའི་བྱས་རྗེས། མི་མང་གི་གདེང་འཛིག་དང་བཅི་བཀུར་གྱི་ཆད་སོགས་གང་ལ་གཞིགས་ཀྱང་། གཏམ་གྲགས་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ལ་མགོ་སྤྱང་དོན་མེད་པ་བྱུར་བལྟས་ལེབ་མཐོང་ཡིན་ཁར། སྐྱོང་

རང་གི་གཤེས་བབ་ནས་བཤད་ཀྱང་། ཤེས་ཚད་ལྟར་ན། ཉག་ཏུ་ཚས་དང་དགེ་སྐྱབ་ལ་བཙོན་བ།
རྒྱ་འབྲས་གཙུག་ཏུ་བཀྱར་ཞིང་གཞན་ལ་སྐྱུལ་བ། སྐྱུ་ཆེ་མིལ་པོ་འཆར་གཞི་ཆད་དང་ལྷན་པའི་མི་
ཆེ་དོན་ལྷན་སྐྱེལ་སྤུལ་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱིས། སྒྲིང་གི་གཏམ་དོད་ཆེད་སྲིད་སྒྲིང་ལ་བཞེངས་འདོད་
མེད་པ་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་རེད།

གཞན་ཡང་། སྐྱེ་ལོ་མཆོག་སྲིད་སྒྲིང་ལ་བཞེངས་པར་འབོད་སྐྱུལ་གནང་མཁན་ཆང་མ་
བཙོས་མ་མིན་བ། ཁེ་ཕན་དང་བྲལ་བ། ལྷག་བསམ་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་བ། རྒྱུ་གི་སྒྲིང་ལས་
དང་བསམ་བློགས་སོགས་མང་ཆེ་བ་ཆད་འཕེར་རིགས་རང་ཡིན་པ་གོ་བ་དང་། མཐོང་བ་ཅི་
རིགས་བྱུང་བས། རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ཡུལ་ན་མེད་པའི་ལས་དོན་ཞིག་ལ། བཙོས་མ་མིན་པའི་འབོད་
སྐྱུལ་སྐྱོན་ཞུ་རིམ་བསྐྱད་དུ་འབྱོར་ཡང་སྟོས་མེད་གནང་ན་བཟང་སྒྲིང་དང་འགལ་བ་བཅས་ཀྱི་ཆ་
ནས། རང་དང་ར་ལྟ་བུས་སྐྱེ་ལོ་མཆོག་སྲིད་སྒྲིང་དུ་ལང་རོགས་ཞེས་མིག་རྒྱ་དང་བཅས་ཏེ་ཞུ་བ་
འབྲུལ་མཁན་མང་པོས་སྐྱེ་ལོ་མཆོག་ལ་མཇུག་དཀའ་གཏད་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱི་དོན་རང་ལ་བསམས་པ་
ཡིན་སྟབས། རང་དོན་ཁོ་གོ་བ་ཅུག་དང་མ་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་གཙང་མ་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་ལ། ཉན་
ཉན་འབྲས་བྱ་ཡང་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་བ། གཙང་མ། སྤྱི་ལ་ཕན་པ་ཞིག་འབྲུངས་ངེས་པར་ཡིད་ཆེས་
ཀྱིས་བརྟམ་ཤིང་། རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་དང་། གངས་ཅན་སྤྱིད་གཤོངས། སྤྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྲུ་ཁག་
གང་ལ་བསྟམས་ཀྱང་། སྐྱེ་ལོ་མཆོག་རང་ལས་སྲིད་སྒྲིང་གཞན་ཞིག་མི་ཡོང་བ་གསལ་པོ་རེད་འདུག་
ཀྱང་། གཙོ་བོ་བོད་མི་ཆང་མས་འོས་བསྐྱད་དང་འབྲེལ་བའི་བཟང་སྒྲིང་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱངས་ཏེ།
འོས་གཞིར་ལང་མཁན་དང་རྒྱུ་སྒྲིང་ཞུ་མཁན་ཆང་མས་རང་དོན་ཁོ་གོ་བ་ཅུག་དང་མ་འབྲེལ་བ་
གནང་རྒྱ་ནི་ཕིན་ཏུ་ནས་གལ་ཆ།

བརྒྱ། མཐུག་བཟུ།

ཁོ་པོས་ལོ་རྒྱུས་དང་སྤྱི་དོན། སྒྲིང་གི་མི་གཤེས་བཅས་ལ་འགན་འཁུར་ཏེ་སྐྱེ་ལོ་འབྲོང་
རྒྱུ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ལ་རྒྱ་བ་སྒྲིང་ཞུ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་གང་འདྲ་ནམས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་རིམ་པ་
དང་པོ་བཀོད་ཅིན་ཟེས། བཙོན་བྱོལ་བོད་མི་རྒྱ་གཞིན་བར་གསུམ་བསམ་ཡོད་ཆང་མས་དཀིང་
ཆོར་སྤྱིང་འཇགས་དང་། བརྟམ་བཞིང་ཞིག་དགོས་པའི་འདུན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ཡང་། སྐྱེ་ལོ་
དངོས་གྲུབ་མཆོག་གིས་ཉན་ཉན་བསྐྱུམས་པེབས་སྤུལ་གྱི་རེད་ཅེས་ཆོག་ཐག་བཅད་ནས་ཞུ་བ་
དང་སྤྲུགས་གཏམ་འདིས་མཐུག་བསྐྱུ་རྒྱ་ཡིན། བོད་མི་ཆང་མས་སོ་སོས་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་

རིགས་ཡོད་པ་ནམས་བྱང་བཟོད་ཀྱིས་འོས་བསྟུའི་ཆ་ཤས་ཚད་ལན་ཞིག་ལེན་ཐུབ་ན། ཡགོང་ས་
མཆོག་ཐུགས་དགེས་ཤིང་། ཅ་དོན་ལ་པན་པ། སྤྲིག་འཛུགས་སྤྲོ་བརྟན་གི་རྒྱ་དེ་ལས་གཞན་མེད་
སྟབས། དེ་ལུགས་ཅིས་ནས་ཀྱང་དགོངས་བཞེས་ཡོང་བ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་ན། སྤྲི་ཆོགས་བརྒྱད་
ལམ་ཁག་ཏུ་ཡིབ་མིང་དང་གདོང་མི་གསལ་བའི་བྲ་འབྲུ་ཚང་མ་གཙང་བསྟུབ་ཀྱིས། བོད་མི་པན་
ཚུན་བར་ཆིག་འཇམ། གྲུས་བཅི། ཉན་ཤེས་གོ་ཤེས་ཀྱིས་བསྟོ་སྦྱང་གནང་རྒྱ་གལ་ཆེ་བ་འདུག་
བཅས།

བཞུགས་སྐར་དྲ་རམ་ས་ལ་ནས་ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠ ཟླ་༤ ཚེས་༡༤ ཉིན་སྐྱོད་དངོས་གྲུབ་
མཆོག་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཁུ་དགོས་དོན་ཡི་གེར་བཀོད་དེ་སྟོ་བཟང་ནས་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱན་ལ་ཕུལ་བ་དག་
བར་གྱུར་ཅིག།

བསྟན་དང་དེ་འཛིན་ཆབ་སྲིད་རང་རིགས་སྤང། །
གཅེས་པའི་ལུས་སྟོག་ལོངས་སྟོད་ཡོངས་བཏང་སྟེ། །
བསྐལ་བ་བརྒྱ་པག་སྟུབ་པའི་སྤྱི་བོ་ནམས། །
བྱ་འཛིན་མགོན་དེས་ཐུགས་རྗེས་སྟོང་བར་མཛོད། །

བཀའ་བྱུང་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་གི་བྱུན་མོང་མིན་པའི་བྱུང་ཆོས།

བསྟན་འཛིན་རྣམ་དག།

བཅན་ཤོལ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་སྤྱི་སྤྱོད་འོས་མི་གོ་འཕེར་རིགས་མང་དུ་བྱུང་ན་དེ་ནི་དགའ་
འོས་པ་ཞིག་ཡིན། རང་དོན་ཁོག་བཅུག་ཡང་ན་ཆོལ་ཞེན་སོགས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་
ཡང་དག་པར་གཞི་བཅོལ་ཏེ་རྒྱ་བསྐྱོར་ཞུ་དགོས་པ་ནི་སྤྱི་དོན་ལ་ཕན་ཞིང་། བོད་དོན་བདེན་མཐའ་
བསལ་བའི་མ་བུ་རྒྱ་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བས། སྤྱི་སྤྱོད་དུ་ལང་འཆར་ཡོད་པ་ཚོའི་ཁྱོད་སྤྱོད་
བཀའ་བྱུང་། ལྷོ་ལི་དོན་གཙོད་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཚོག་ལ་བྱུན་མོང་མིན་པ། གཞན་ལ་མེད་
པའི་བྱུང་ཆོས་འགའ་ཡོད་པར་མཐོང་བ་ཁྱོད་ལ་ཞུ་འདོད་པས། གཞིགས་དབྱེད་གནང་རོགས་ཞུ།

བརྗོད་དོན་གཙོ་བོ། ཉམས་སྤྱོད་བྱུན་སྤྱོད་ཚོགས་པ། སྤྱི་བ་ཉུང་ལ་བཤད་པ་དག་ཐོན་པ། ཆོལ་
གསུམ་ཆིག་སྤྱིལ་དང་གཞིས་བྱེས་མཉམ་རུབ་ཀྱི་དབྱེད་ལྷན་སྤྱོད་སྤྱོད་པ། བསམ་སྒྲུབ་ཡངས་ལ་ལྷ་
བ་ཆང་མ་མཉམ་ཁྱིད་སྤྱོད་པ། དབྱེད་མེད་ལམ་དང་འབྲེལ་མོལ་ལ་མཁས་པ། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་
གིས་བསྐྱུན་པའི་བོད་མིའི་ཞག་ཅི་ཆད་ལོངས་པ་ཡོད་པ། གཞིས་ཆགས་དང་སྒྲོབ་བྱ་ཁག་ལ་
སྤྱོད་སྤྱོད་པ།

༡༽ ཉམས་སྤྱོད་བྱུན་སྤྱོད་ཚོགས་པ་ཞིག་རེད།

ཉམས་སྤྱོད་བྱུན་སྤྱོད་ཚོགས་པའི་དོན་ནི་ཉམས་སྤྱོད་བསམ་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ཆལ་
ཆོལ་མིན་པར། བར་དུ་མ་བཅད་པ། མཐར་ཕྱིན་པ། དུལ་དུ་བྱུང་བའི་གཞུང་ཞབས་ཤིག་
གི་ཉམས་སྤྱོད་བསམ་པ་པར་མ་བཅད། ཆབ་སྤྱོད་དང་སྤྱི་ཚོགས། གསང་བའི་གནས་ཚུལ།
རྒྱ་གར་གཞུང་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་མ་བུ་རྒྱ་ཚོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་དང་དངོས་ཤུགས་བརྒྱུད་
གསུམ་གྱི་འབྲེལ་ལམ། རང་གཞུང་བཀའ་འགན་དང་སྤྱོད་དོན་གཙོད་བཅས་ཀྱི་ལས་

དོན་ཐད་ཉམས་སྲོང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཤིང་། དམིགས་བསལ་ལྷ་སྤྲུལ་ཁྱི་རུང་རྒྱལ་ལོ་
 དོན་གྲུབ་མཆོག་གི་ལྷན་དུ་༡༩༩༡ ལོ་༡༩༩༣ བར་དང་། ཆབ་སྲིད་མཁས་ཅན་བདེ་
 སྲུང་བཀའ་རྒྱུང་དུང་ཡིག་ལྷ་མོ་ཆེ་རིང་མཆོག་གི་ལྷན་དུ་༡༩༩༣ ལོ་༡༩༩༩ བར་ཕྱག་
 ལས་གནང་བ། དེ་བཞིན་བདེ་སྲུང་བཀའ་རྒྱུང་ཕྱག་ལྷ་ཕུན་ཚོགས་བཟ་ཤིས་དང་བཀའ་
 རྒྱུ་ཁྱི་རུང་མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེའི་ལྷན་དུ་ལོ་བཅུ་ཕྱག་གཉིས་ལྷག་ཕྱག་
 ལས་གནང་བ་བཅས་གང་ཅིར་ཉམས་སྲོང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས། འོག་དུང་ཆེན་ལས་
 རྒྱུད་དཔྱད་མའི་བར་སྐྱེ་ལོ་མཆོག་གི་མཁུན་དཔྱད་དང་། འཛིན་སྲོང་རིགས་ལམ། ཕྱག་
 ལས་གནང་སྤངས་ཡོངས་ལ་ཡིད་ཆེས་སྒོ་གཏོང་ཞུ་ཞིང་། ལོ་མང་བཞི་བས་པའི་ལས་
 རྒྱུད་ཆོས་སྐྱེ་ལོ་མཆོག་ལ་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་བཅི་བཀྱར་ཐོབ་སྟེ། ལས་དོན་ཐོག་པ་མ་
 བཞིན་གསེ་སྲོང་གནང་སོང་ཞེས་གསུང་མཁན་ཉ་ཅང་མང་། དེ་བཞིན་ལས་རིགས་དང་
 གོགས་པོ་བཅས་ཀྱིས་ཀྱང་བཅོས་མིན་ཡིད་ཆེས་ཞུ་ཞིང་། བབ་སྤྱིང་བཏན་གསུམ།
 མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ། ཉེ་རིང་ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་ཉེ་མ་གཅིག་ལྟར་འགྱུར་བ་
 མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་མགྲིན་གཅིག་གིས་གསུངས།

༡༥ ཁ་ཉུང་ལ། བཤད་པ་དག་ཐོན་པ་ཞིག་རེད།

གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་ཤིག་ལ་མཆོན་ན། ཁ་ཉུང་རྒྱ་ནི་ཉ་ཅང་གལ་ཆེ། སྐྱེ་ལོ་མཆོག་
 གིས་གཞུང་དོན་གལ་ཆེ་དང་། ཡང་ན་གསང་གནས། དེ་བཞིན་རང་ཉིད་སྤེར་དང་འབྲེལ་
 བའི་གཞུང་གི་ལས་དོན་བཅས་དུས་ཚོད་ལ་མ་སྟེབས་པ་ཞིག ལན་བརྒྱུད་ནི་བ་ལྷས་
 ཀྱང་མི་གསུངས་ལ། རང་ཆགས་ཀྱི་རྣམ་པས་ཀྱང་གསུངས་པ་སྤྱང་སྤྱང་ཅམ་གྱི་རྒྱ་མེད།
 དེ་ནི་གཞུང་ཞབས་དཔྱད་མ་ནས་རིམ་པར་བརྒྱུད་རིམ་ཆད་དང་ལྷན་པའི་གོམ་པ་སྟོས་
 ཉེ་རིགས་གཅིག་ཀྱང་འཛིན་ལྟར་གཞུང་དོན་སྐྱབ་ཕྱོགས་ཀྱི་མང་གཞི་བཏན་པོ་བཅིགས་
 པ་ལས་བྱུང་བས། ཆབ་སྲིད་པ་ཆོའི་མི་དགོས་པའི་ངན་གཤེས་ཁ་མང་པའི་ནོར་འཁྲུལ་
 བྱི། སྐྱེ་ལོ་མཆོག་ལ་དྲི་ཅམ་ཡང་མེད་ལ། གང་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་དག་མ་ཐོན་པ། རང་
 འགལ། རུང་ཟ། རྒྱུད་ཁོག་མེད་པ། མང་ཉུང་རན་འཆམས་མིན་པ། བཤད་ལུལ་རྒྱས་མ་
 ལོན་པ། བཤད་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ། ཆོག་རྒྱུབ་པ། མདོར་ན་གཏམ་གང་བཤད་ཕྱོགས་
 རིས་པར་འགྱུར་ཉེན་བཅས་རྩ་ནས་མེད་པ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ན་མཁྱེ་ཅིང་། ད་བར་བྱུང་
 སྲོང་མེད། གཙོ་པོ་མི་ལོ་༣༠ རིང་བོད་གཞུང་གི་གསང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷེ་མིག་ཕྱག་ཏུ་

བཟུང་ཡོད་ཀྱང་། གསང་བ་འདི་དང་གན་ཤོར་བཅུག་པ་རེད་ཅེས་མཛུ་བ་མོ་འཇུགས་ས་
ཁྱོན་ནས་མེད། འཛིན་སྐྱོང་གི་ལས་དོན་གཤམ་ཆེད་རིམ་པ་བཅས་པ་གང་ལ་སྐྱུག་ཀྱང་ཉར་
དགོས་སར་ཉག་ཉག་ཉར། འཛིན་དགོས་སར་ཉག་ཉག་བཞག་ཡོད་པ་ལས། ཡར་གྱི་
གནས་ཚུལ་མར་བཤད། སར་གྱི་གནས་ཚུལ་ཚུར་བཤད་པའི་གཏམ་ཞིག་གོ་རྒྱུ་མེད།
བོད་ཀྱི་ཡབ་མེས་རྗེ་དཔལ་སྤྲུལ་དང་རྗེ་འབྲི་གུང་བ་སོགས་མཁས་པ་ཚོས་ཀྱང་ཁ་ཉུང་
ལ། བཤད་པ་དག་ཐོན་པ་ནི་ཕོ་རབ་དང་བོད་ཀྱི་མི་གཤེས་ལ་རྣལ་མ་ཡིན་ཚུལ་ལན་མང་
གསུངས་ཤིང་། བོད་བཅའ་པོའི་སྐབས་ནས་ཀྱང་། ཕོ་ཁྱོ་གར་ཕོ་ཆལ་སྒྲ་དགུ་དགོས་པ་
བསྟན་ཅིང་། དེའི་ནང་དག་གི་ཆལ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་འདྲ། སྤྲ་བ་ཉུང་ལ། སྤྲས་པ་དག་ཐོན་
པ། སྤྲ་མཁས་པ་ཡིན་དགོས་ཚུལ་བཀོད་ཡོད།

༡༽ ཆོལ་གསུམ་ཆེག་སྤྱིལ་དང་། གཞིས་བྱེས་མཉམ་ཅུབ་ཀྱི་དབྱེ་ཁྱིད་བྱེད་བྱབ།

སྤྱི་དོ་དོས་བྱུབ་ལགས་ལ་བཅའ་བྱོལ་ནང་ཆོལ་གསུམ་རིས་མེད་ཀྱི་བྱས་ཅན་བཅོན་
ཟུར་རྣམས་པ་དང་། ཤེས་ཡོན་ཅན། གཞུང་ཞབས་ལས་ཟུར། མི་མང་བཅས་ཀྱིས་དགའ་
མོས་དང་ཡིད་ཆེས། སྐྱགས་རེ་གནང་པའི་ཆད་ཤིན་ཏུ་མཐོ་རྒྱ་ཆེ་མི་མང་གི་སེམས་ལ་
བབས་པའི་སྤྱི་དོ་དོས་བྱུབ་ཀྱི་སྤྲ་བརྟན་ནི་སྤྱི་མི་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། ཟུར་གཅིག་གམ་
ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གཅོད་མཁན་ད་བར་གོ་རྒྱུ་མེད་པས། ཆོལ་གསུམ་ཆེག་སྤྱིལ་གྱི་དབྱེ་
ཁྱིད་བྱེད་བྱབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་དང་། འཛིན་ཐང་། ཉམས་སྤྱོད་གསུམ་འཛོམས་ཡིན། ཕྱོགས་
གཞན་ཞིག་ནས་དབྱེད་ཆོ། གང་དུ་དོན་དམ་པའི་ཆེག་སྤྱིལ་ཡོང་དགོས་ཆེ་དེའི་འགལ་
རྒྱུན་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་རིས་ཤིང་། རྒྱ་མ་ཕུ་འདེད་ལྟར་སྐྱགས་དོར་ཏེ་ཅང་གསལ་བ་ཞིག་
དགོས། དེ་ཡོད་ན་ཕྱོགས་སྤྱོད་དང་ཉོལ་རྒྱུག་ཀྱང་ཡོང་ཤེས་མེད། བཅའ་བྱོལ་ནང་ཁུལ་
ལ་བ་སྤེང་གི་གཞིར་གྱུར་པའི་རྟོག་གྲ་རིམ་པའི་གནས་ཚུལ་ཆ་ཆང་ལ་ཟེར་སྒྲོས་ཅམ་མིན་
པར་གཏིང་ལོན་པའི་རྒྱས་མངའ་ཡོད། རྒྱས་མངའ་དེ་ཡང་ལས་འགན་བབ་འབྲེལ་གྱིས་
ཞིབ་དཔྱོད་ཀྱི་ལམ་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་སྟབས། སྤང་བར་གྱི་གཏམ་ཅམ་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ་
གཏམ་བཤད་མཁན་དག་དང་མི་འབྲ། དཔེར་ན། སྤན་བཅོས་ཁྱེ་བ་ལ་ནད་དོས་འཛིན་
གསལ་པོ་དགོས་པ་ཅི་བཞིན། ཀུན་གྱིས་སྤྱི་མིར་དོས་འཛིན་པའི་མི་ཞིག་གིས་གང་དུ་
ཆེག་སྤྱིལ་མ་ཡོང་པའི་འགལ་རྒྱུན་རྣམས་མཁྱེན་པའི་ཐོག་ ཆེག་སྤྱིལ་ཡོང་ཐབས་གནང་
ན་དོན་དམ་གྱི་ཆེག་སྤྱིལ་གོང་འཕེལ་འགྲོ་བའི་རེ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ། དེར་མ་ཟད་གཞིས་བྱེས་

མཉམ་རུབ་གི་དབུ་ཁྱིད་ཀྱང་བྱེད་ཐུག། གང་ཡིན་ཞེ་ན། བོད་ནས་གསར་དུ་འབྱོར་བའི་
བྱས་ཤེས་ཅན་གྱི་བཅོན་ཟུར་ནམ་པ་གཙུག་མང་ཆེ་བས། སྐྱོང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་གི་
བོད་ནང་འབྲེལ་བ་ཞུ་ཕྱོགས། གསར་དུ་འབྱོར་བ་ཆོར་འཆོར་བ་དང་ལས་ཀ་ མདུན་ལམ་
བཀོད་སྤྱི་ག་བྱེད་སྤངས་ལ་ཏ་ཅང་ཡིད་ཆེས་ཐོབ་ཡོད། མ་གཞི་ནས་བོད་ནང་བྱས་ཤེས་
ཆེ་བའི་ཆབ་སྲིད་བཅོན་ཟུར་ཆོས་གནད་དོན་འདི་རིགས་རིམ་བཞིན་གསལ་བ་ཤད་ཞུ་
ངེས་སྐུམ་པ་བཅས། ཆོལ་གསུམ་ཆིག་སྤྱིལ་དང་གཞིས་བྱེས་མཉམ་རུབ་གི་དབུ་ཁྱིད་སྐྱོ་
ངོ་དངོས་གྲུབ་གིས་ཆད་དང་ལྡན་པ་བྱེད་ཐུག།

༤༽ བསམ་སྒྲོལ་གྱ་ཡངས་པས་ལྟ་བ་ཆད་མ་མཉམ་ཁྱིད་བྱེད་ཐུག།

སྐྱོང་མཆོག་ལ་གཞོན་སྤྱེས་ཆོས་དགའ་མོས་བྱེད་པ་བཞིན། སྐྱོང་མཆོག་གཞོན་སྤྱེས་
ཆོར་ཏ་ཅང་ཐུགས་སྤང་ཆེ། བྱི་རྒྱལ་སྤྱི་ཆོགས་ནང་འཆར་ཡོངས་བྱུང་བའི་གཞོན་སྤྱེས་
ཆོར་ཏྟག་ཏུ་བོད་རང་གི་རིག་གཞུང་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་འདབ་གཤོག་གཉིས་ལྡན་ཞིག་ཡོང་
ཐབས་ལ་ཐུགས་ཁུར་རྒྱ་ཆེར་བཞེས་གྱི་ཡོད་པ། སྐྱོང་མཆོག་དང་མངལ་འཕྲད་ཞུས་
མྱོང་མཁན་མང་ཆེ་བས་སྤོང་། བཅོན་བྱོལ་ནང་རང་བཅོན་དང་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་ལྟ་བ་
འཛིན་མཁན་ཁག་གཉིས་ཡོད་པ་ནམས་ལ་འད་གཟིགས་ཚུལ་ཆད་དང་ལྡན་པ་ཡོད་པ་
ཕྱོགས་གཉིས་ལ་ངོས་འཛིན་ཡོད་པས། མཆམས་རེར་ར་ཆོའི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་འདི་དག་
ལ་བཞེན་ནས་མི་དགོས་ལ་བ་སྤོང་ཡོང་བཞིན་པ་དག་ལ་ལམ་སྟོན་རུས་མཁན། ལམ་སྟོན་
གནང་ན་གསན་འཛིག་ཞུ་ཡུལ་སྐྱོང་དངོས་གྲུབ་ལས་རྙེད་པར་དགའ། སྐྱོང་དངོས་གྲུབ་
མཆོག་གིས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གལ་གནད་ནམས་དེ་སྤྱི་བདེ་སྤྱང་ཉམས་ཞིབ་གྱི་འགོ་
འདོམས་གནང་སྐབས་ཡོངས་སུ་མཁྱེན་ལ། བདེ་སྤྱང་ཉམས་ཞིབ་གྱིས་བཏོན་པའི་རྒྱ་
བོད་གཉིས་ལོ་རྒྱུས་ནང་ཐ་དད་ཡིན་པའི་གཏམ་དོན་ཆད་དུག་ཅུ་པ་ཞེས་པའི་དེབ་དེ་ནི་
བཅོན་བྱོལ་ནང་དག་ཐོན་པའི་དེབ་དེབ་ཆད་འཛིན་སར་གྱུར་ཡོད་པས། དབུ་མའི་ལམ་
དང་རང་བཅོན་གྱི་རྒྱབ་སྤྱོད་དང་བཅས་པའི་གནས་ཚུལ་ཆ་ཆད་མཁྱེན་གྱི་ཡོད། དེ་
བཞིན་གནད་དོན་གང་ཞིག་ཁ་ལ་སྤྱིར་ནས་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་མཆོན་སྤྱད་ཞུས་ཆེ། སྐྱོ་
ངོ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་གིས་དེ་སྤྱི་ནས་མི་མང་གི་སྤྱིངས་ཆར་གྲོལ་ལན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
སྤྱད་པ་ལྟར། མ་འོངས་པར་དེའི་ཐད་བྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་དབྱེད་པ་
བྱས་ནས་ལན་འདེབས་གནང་ཆེ། རྒྱ་གཞུང་གི་བོད་སྤྱོད་འོག་ཡོད་པ་མང་པོ་ཞིག་རང་

བཞིན་གྱིས་འགགས་འགྲོ་གི་ཡོད་པས། གྲུ་ཡངས་སར་གྲུ་ཡངས། བཅན་དགོས་སར་
བཅན་ཐུབ་པ། ཕྱི་ནང་གི་ས་མཆོམས་གསལ་བོ་བཀར་ཐུབ་མཁན་ནི་སྐུ་ངོ་འཛོང་ཆུང་
དངོས་གྲུབ་ལས་གཞན་མེད་ཅེས་ན་ཁྱུང་གཏམ་དུ་ནམ་ཡང་མི་འགྲོ།

༥༽ དབྱ་མའི་ལམ་དང་འབྲེལ་མོལ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ།

རྒྱ་ནག་གི་གནས་ཚུལ་ལ་མཁྱེན་རྒྱ་ཡངས་པའི་མདའ་དཔོན་ཟུར་པ་སྟག་ལྷ་ཕུན་ཚོགས་
བཟ་ཤེས་དང་། དབྱ་མའི་ལམ་ལ་མཁྱེན་རྒྱ་ཡངས་པའི་བདེ་སྲུང་དྲུང་ཆེ་ཟུར་པ་སྟོ་བཟང་
སྦྱིན་པ། བཀའ་སྟོན་ཁྱི་ཟུར་མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་སོགས། རྒྱ་ནག་ལ་
མཁས་པ། རྒྱལ་སྦྱིར་མཁས་པ། རྒྱ་གར་ལ་མཁས་པ། བོད་ལ་མཁས་པ། དབྱ་མའི་ལམ་
དང་འབྲེལ་མོལ་ལ་མཁས་པ་ཞེ་གཅིག་གི་མཉམ་དུ་ཉིན་མཆོན་བསྟུང་དེ། ལོ་ནས་ལོར་
བྲག་ལས་གནང་ཅང་། དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་སྡེ་ཕྱིའི་འགངས་ཆེའི་གནད་དོན་ཡོངས་ཇོགས་
དང་། རྒྱ་ནག་དང་འབྲེལ་བ་བྱུང་བ་ནས་འབྲེལ་མོལ་ཐངས་བདུན་གནང་བའི་བར་གྱི་
བརྒྱུད་རིམ་ཉིལ་བོར། དངོས་དང་ཐད་ཀར་གྱིས་འབྲེལ་བ་ཡོད་སྟབས། གཞན་ལས་
མཁྱེན་རྒྱ་དང་དངོས་དོན་ཇི་བཞིན་གཟེགས་ཡོད་པའི་མང་གཞི་ཏ་ཅང་བརྟན་པ་བཅས་
ཀྱིས། མ་འོངས་པར་འབྲེལ་མོལ་གནང་ཐོགས། དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་འཛིན་
ཐོགས་ལ་གཞན་བྱིང་མི་དགོས་པ་ཡིན། ལྷག་པར་དམིགས་བསལ་སྐྱེ་ཆབ་རྣམ་གཉིས་
གྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་རིང་གི་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཡོད་དོ་ཅིག་ལ།
སྐབས་དེའི་བཀའ་སྟོན་ཁྱི་པ་དང་བདེ་སྲུང་བཀའ་སྟོན་འཛོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་
རྒྱུས་ཡོད་ཆེ་ཤོས་ཡིན་སྟབས། ཐོགས་གང་ནས་བལྟས་ཀྱང་སྐུ་ངོ་དངོས་གྲུབ་ལས་འོས་
པ་གཞན་མེད་ཚུལ་མི་བཤད་ཀ་མེད་རེད།

༦༽ བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གིས་བསྐྱུན་པའི་བོད་མའི་ཞག་ཅི་ཆད་འོངས་པ་ཡོད།

ད་ལྟ་དུས་ངན་ཞིང་། མིའི་ལུང་པར་གྱར་ནས་དུས་རབས་ཕྱིད་ལྷག་འཁོར་བས། བོད་ནང་
བོད་མི་རྒྱ་བསྐྱར་གྱི་དངངས་འཆབ་ཉིན་རེ་བཞིན་ཡོད་ཐུབ། བོད་ཕྱི་ལོགས་སུ་བོད་ཀྱི་
རིག་གཞུང་གི་ཞག་ཅི་ཅན་གྱི་མི་རབས་འཆར་འོངས་ཡོང་བར་དམིགས་བསལ་ལྷགས་
རྒྱག་དགོས་པའི་དུས་ལ་བབས་ཡོད། རང་གི་རིག་གཞུང་བརྒྱགས། གཞན་གྱི་རིག་
གཞུང་ལ་ཡང་གཏིང་མ་ཚུགས་པར། མི་དགོས་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ལ་ལང་མོ་བྱས་ཏེ། བོད་

ཀྱི་བྱང་ཚུལ་ལྟར་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་འགྱུར་བ་འགོ་བཞེན་པའི་སྐབས་འདིར། དེས་པར་དུ་
 བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཀྱི་ཞག་ཅི་ལྟར་ལ། བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་དེས་པ་རྟེན་པའི་མི་ཞིག་
 གིས་དབུ་ཁྲིད་སྐབས་ན་དགེ་མཚན་སྒྲ་ལྟག་ཏུ་ཆེ། སྤྱི་དངོས་གྲུབ་ལགས་དེའི་ཐང་
 གཞེངས་སུ་ཐོན་ཅིང་དེས་པ་རྟེན་པ་ཞིག་རེད། ཉག་ཏུ་ལས་འབྲས་ཙམ་ཆེ་བཅི་ཞིང་། རང་
 ཚོས་ཀྱི་གཞི་རིམ་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཁག་ལ་ཐུགས་སྐྱོང་ཟབ་པོ་གནང་སྟེ་མ་ཟད། གོ་
 མོས་བྱས་ན། ལོང་ནས་ཡོད་ལ་བརྟན་འཕྲིན་ནང་ཡགོང་ས་མཚོག་གི་གསུང་ཚུལ་གསན་
 བཞིན་བཞུགས་ཀྱི་ཡོད་འདུག ཉན་རེའི་ཁ་བཏོན་དག་སྤྱིར་ཀྱི་རིམ་པའང་རྒྱས་ཡོད་
 གོགས་པོ་ཚོས་བཤད་ན། ཐུན་མང་དུ་བཅད་དེ། ཉན་དགེ་བསྟེན་ཡིན་སྟབས་སྤང་བྱ་
 མཐའ་དག་ལ་བྲན་ཤེས་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་ཏེ་འཚོ་བ་སྦྱེལ་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་
 དམིགས་བསལ་ཀྱི་བྱང་ཚུལ་ཤིག་རེད་སྟེ། འགོ་བྱེད་ཚོས་ཅི་ཙམ་ནང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་
 འབྲས་རྣམས་གཞག་དང་། ལྟ་གྲུབ་ཁག་ལ་དེས་པ་རྟེན་པ་དེའི་ཚོད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་
 རིག་གཞུང་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་བྱེད་སྤྱོད་ཐུགས་ཐང་ལུས་ཤུགས་གཅིག་ཏུ་སྤྱངས་དེས་
 སྟབས། ང་ཚོ་བོད་མི་ཚོར་དགོས་པའི་དོན་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ནི་འདི་རེད། ཆབ་སྲིད་ནི་འཕར་
 འབབ་དང་འགྱུར་བ་ཆེ་ཞིང་། མང་ཆེ་བ་གཞན་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་རང་གི་
 ཚོས་རིག་འཛིན་སྤྱིང་ནི་རང་གིས་ག་ཚོད་འཛིན་ན་དེ་ལྟར་དུ་གནང་ཚོག་སྟབས། བོད་ཀྱི་
 རིག་གནས་ཀྱི་ཞག་ཅི་ལྟར་པའི་དབུ་ཁྲིད་ཚད་ལྟར་ཞིག་དགོས་པ་སྟོན་མེད་ལ་སོང་།
 སྤྱིད་སྤྱིང་འོས་མའི་ཁྲིད་སྤྱི་དངོས་གྲུབ་ལས་ལྟག་པ་མེད་པ་ཆང་མས་མཁྱེན་གསལ་
 ལྟར་ལགས།

ལ། གཞིས་ཆགས་དང་སྟོབ་བྱ་ཁག་ལྷན་སྦྲེལ་ལ་བྱམས་ཁྲུང་ཆེ་བ།

གཞིས་ཆགས་དང་སྟོབ་བྱ་ཁག་གི་ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱི་གནས་བབ་ལ་ལོ་བརྒྱ་ལྟག་བཀའ་
 འགན་ནང་མཁྱེན་རྟོགས་གནང་ཡོད་པར་མ་ཟད། བོད་ནང་ནས་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཤེས་
 ཡོན་སྒོར་བཏོན་པའི་དགོངས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་ན་ཐོག་མར་དགའ་ལྟན་པོ་བྱང་དང་སྤྱི་
 དངོས་གྲུབ་གང་རུང་ལ་འབྱོར་ཀྱི་ཡོད། ཉག་ཏུ་ཤེས་ཡོན་གཙོས་གལ་གནད་ཅན་ཀྱི་
 ལས་དོན་མཐའ་དག་ལ་ཐུགས་རྒྱས་ཞིབ་ཚགས་མངའ་སྟབས། ཁོང་ལ་ལས་སྟོན་ཞུ་མི་
 དང་། མཇལ་འཕྲད་ཞུ་མི་དོ་སྤྱང་ཅན་དང་། དགེ་ཤུགས་ཤེས་ཡོན་ཅན་མང་པོའི་འདོད་སྟོ་
 ཡོངས་སུ་ཆོམས་ཡོད། གཞིས་ཆགས་དང་སྟོབ་བྱ་ལྷན་སྦྲེལ་ སྟོབ་བྱ་ཁག་ཏུ་ནང་དོན་

རིག་པ་ཆེད་སྦྱོང་སྡེ་ཆེན་གསར་འཛུགས་བཅས་ལ་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་འབྲེལ་བ་
དམིགས་བསལ་ཆེ་སྟབས། ལས་དོན་ལམ་སྟོང་གི་གོམ་བསྟོད་ཆེ་ཞིང་། བོད་མིའི་སྤྱི་
ཚོགས་ནང་མཐོ་དམའ་ཤེས་ལྡན་མང་པོས་ཡིད་ཆེས་གཅིག་ཏུ་ཞུ་བས། གང་སར་ལས་
དོན་ལེགས་འབྲུབ་ཡོང་ངེས་ཀྱི་ཉགས་མཆན་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ནི་སྤྱི་ངོ་འབྲོང་ཚུང་
ལགས་ཏུང་། གཞན་ལ་འཛོམས་དཀའ་བར་སྟམ་པ་བཅས། གཙོ་བོར་མི་སོ་སོའི་རྣམ་
དཔྱོད་གཞན་བྱིང་བུ་མ་བཏང་བར། སྤྱི་སེམས་ཀྱི་སྒོ་རྒྱ་སྦྱེད་དེ་དགོངས་བཞེས་གནོངས་
དང་། ཉན་ཉན་སྤྱི་ངོ་དངོས་བྱུང་ནི་གཞན་དང་མ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་ཅོ།

ཚུམ་ཁུངས། བོད་ཀྱི་དུས་བབ། གྱི་ལོ་༢༠༢༠།༢།༡༡ ཉིན།

བྱི་ལོ་༡༠༡༡ ལོའི་སྤྱི་དུས་སྐྱོད་ལོ་མ་མ་བཞེངས་ཐབས་མེད་གྱི་མི་ སྣ་ཞིག

ཆབ་སྲིད་བཅོན་ཟུར་མགོ་ལོག་འཛིགས་མེད།

ཀྱུ་གར་རྒྱལ་ས་ལྷོ་ལོའི་སྤྱི་ཚབ་དོན་གཅོད་བཀའ་ཟུར་སྤྱི་དོ་འཕྲོད་ཚུང་དངོས་བྱུབ་མཆོག་ནི་
༡༠༡༡ ལོའི་སྤྱི་དུས་སྐྱོད་ལོ་མ་མ་བཞེངས་ཐབས་མེད་གྱི་མི་སྣ་གཙོ་བོ་གལ་ཆེན་དེ་ཡིན།

༡༽ སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྤྱབས་མགོན་ལ་རྒྱལ་དབང་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་
བཀའ་དགོངས་ནི་བཞིན་སྤྱབ་པར་སྤྱི་དོ་ཁོང་གི་གཤེས་ཀ་ལ་ནམ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད།

༢༽ ཁོང་ནི་བོད་ནང་གི་ཆབ་སྲིད་བཅོན་པ་དང་། བཅོན་ཟུར་འདས་གསོན་མང་པོས་ཡིད་
ཆེས་སྒོ་འགོལ་ཞུ་ཡུལ་དང་། བོད་ཀྱི་ཅ་དོན་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་མང་པོས་རེ་བ་དང་
ཡིད་ཆེས་ཡོད་པའི་མི་སྣ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན། གཞིས་བཀྲུགས་ངེས་དོན་
རྒྱལ་གཅེས་དཔལ་པོ་ཆབ་སྲིད་བཅོན་ཟུར་དེ་ཟུང་གིས་ཀྱང་། ༡༠༡༡ལོའི་སྤྱི་དུས་སྐྱོད་ལོ་
སྤྱི་དོ་འཕྲོད་ཚུང་དངོས་བྱུབ་མཆོག་བཞེངས་སྤྱབ་པར་ཤུགས་རྒྱུ་བ། ཅེས་རེ་སྤྱལ་བདག་
ལའང་འཕྲོད་བཞིན་ཡོད།

༣༽ ཁོང་ནི་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་ཀྱང་གནད་འགག་ཅན་གྱི་མི་སྣ་ཞིག་ལ་དོས་འཛིན་
བྱེད་བཞིན་པ་དང་། ཁོང་ནི་མ་ཤེས་ཤེས་མདོག་ཙམ་མིན་པར་བོད་བྱི་ནང་གཉིས་ལ་
རྒྱས་མངའ་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ཅིག་ཡིན།

༤༽ ཁོང་བོད་ཨིན་ཉིན་གསུམ་གྱི་སྐད་ཡིག་ལ་བྱང་རྒྱུ་བ་དང་། ཁོང་གིས་མི་ལོ་༥༠ མ་ཟིན་
ཙམ་རིང་ཐེག་པ་དེམ་འཛེགས་ཀྱིས་གཞུང་མང་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུས་པའི་གང་ཅིའི་

ཉམས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པོ་ཡོད། ལྷག་ཏུ་ལོ་མང་རིང་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་སྤྱི་བུའི་
ཆེད་དཔེགས་བསལ་གྱིས་ཕྱག་ལས་གནང་རིང་། སྤྱི་བུའི་ལས་དོན་སོགས་ལ་འཕུས་
ཤོར་རིགས་གཅིག་ཀྱང་བྱུང་མེད།

༥༽ ཁོང་ལ་འཐབ་ཚོད་ཀྱི་རྒྱས་ཤུགས་ངོས་འཛིན་དང་། དེ་སྤང་སྐྱོབ་སྤྱབ་པའི་ཤེས་འཛོན་
ཡོད། དེར་བརྟེན་བོད་གཞིས་བྱེས་གཞུང་མང་ཡོངས་རྩོགས་མཐུན་སྤྱི་ལོ་ཚེ་ཆེན་
སྤྱི་ལོ་ཀྱི་ལམ་ཆེན་དུ་འཐོན་རྒྱས་པའི་ཤེས་འཛོན་ལྷག་བསམ་ཁོང་ལ་ཡོད། དེ་བཞིན་
ཁོང་ལ་ཐེངས་མང་དངོས་མཛེས་རྒྱས་ལོན་བྱས་པའི་བརྒྱད་རིམ་ནས་ཁོང་གི། མིང་དོན་
མཚུངས་པའི་ན་གཞོན་བོད་དོན་འཐབ་ཚོད་པ་རྣམས་ལ་ཏ་ཅང་མཐོང་ཆེན་རྒྱབ་སྐྱོར་
གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་སོགས་སྤྱོགས་ཡོངས་ནས། ད་ལྟའི་ཆེས་རྩ་བའི་དུས་
འདིར་ཁོང་གི་སྤྱི་ཚོགས་འདིའི་ནང་སྤྱོད་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་བདུན་ཅི་སྟན་
མཆོག་ལྟ་བུའི་མི་སྣ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན།

༦༽ ཁོང་ལ་བོད་ནང་དུ་ཡང་གོང་ཁུས་ལྟར་ཡིད་ཆེས་ཅི་གཅིག་བྱེད་མཁན་གང་མང་ཡོད་
ཅིང་། ང་རང་ཡང་སྟོན་མ་དེའི་ནང་གི་གཅིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་། བོད་ནང་ནས་ང་ཚོས་སྤྱི་ངོ་
ཁོང་གཅིག་བྱས་ག་ལ་ཆད། མི་སྣ་གང་མང་ཞིག་ལ་ཏ་ཅང་རེ་བ་ཆེན་པོ་བྱས་སྤྱོད། བྱིས་
སྤང་བཅན་བྱོལ་ལ་འབྱོར་རྩིས། དེ་སྟོན་རེ་བ་ཆེ་བའི་མི་སྣ་གང་མང་ལ་རྒྱས་ལོན་བྱུང་
ཆོ། མི་སྣ་རེ་བྱུང་ཞིག་གི་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་མཆོན་པེད་སྤྱོད་བཏང་སྟེ། རང་དོན་ཉག་
གཅིག་བསྐྱབ་རྒྱ་མ་གཏོགས། བོད་མིའི་འཐབ་ཚོད་དང་བོད་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་
སོགས་ནི་ཁོང་ཚོའི་ཉམས་བཤད་དང་སྟོང་གཏམ་གྱི་ལམ་ནས་རང་ཉིད་སྐྱེར་གྱི་ཁེ་ཕན་
སྤྱབ་བྱེད་ཅམ་ཡིན་པའི་ཆོར་སྤང་བྱུང་།

༧༽ སྤྱི་ངོ་འབྱོར་ཆུང་དངོས་བྱུབ་མཆོག་ནི་དེའི་རིགས་དང་མི་འབྲེ་བར། གསེར་ལྟ་བུའི་ཁོང་
གི་བབ་སྤྱིང་བརྟན་གསུམ་གྱི་ཐུགས་གཤེས་ལ་ནམ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་པར། རང་དོན་
རྒྱབ་ཏུ་བཞག་སྟེ། སྤྱི་དོན་གཙོ་བོར་འཛིན་མཁན་ཞིག་དང་། ཐུགས་རྒྱུད་བར་ལ་ལྷག་
བསམ་ཤེས་འཛོན་ཉམས་སྤྱོད་ཆེ། ཁོང་ལ་ཐུགས་སྦྱོབས་ཆེ་ཞིང་། གནད་འགག་གི་
སྐབས་བྱ་བ་ཆེ་ཆུང་གང་ཡིན་ཡང་ཐག་གཅོད་གཅོད་མ་གནང་རྒྱུའི་སྒོ་སྦྱོབས་ཡོད། དེར་
བརྟེན་སྤྱི་ངོ་མཆོག་ནི་༢༠༡༡ ལོའི་སྤྱི་ལོ་སྤྱོད་ལ་མ་བཞེངས་ཐབས་མེད་ཀྱི་མི་སྣ་གཙོ་བོ་

དེ་ཡིན་པས། གྲུ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཀྱང་ཉེན་ཆབས་ཆེ་བའི་དུས་སྐབས་དང་།
གལ་ཆེའི་བོད་སྤྱི་བའི་རྩ་དོན་བཅས་གཅིག་གས་འཛིན་གྱིས། གདམ་བྱ་འདེམས་བྱེད་མ་
ནོར་བ་གནང་རོགས་ཞུ།

ཚུམ་ཁུངས། བོད་ཀྱི་དུས་བབ། གྱི་ལོ་༢༠༢༠།༠༤།༢༩ ཉིན།

ཕྱི་ལོ་༢༠༡༡ ལོའི་སྤྱི་དུང་སྐྱོང་འོས་བསྐྱུ་དང་དང་ཆེ་འོ་མ་འོངས་པ།

ཆེ་དབང་རིག་འཛིན།

(གོ་ལམ་གྱི་ཡ་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་གི་མི་འབོར་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཁང་གི་ཉམས་ཞིབ་པ་
དང་། སྤྱི་ཚོགས་སྤྱི་དུང་གི་འབྲུམ་རམས་པའི་སློབ་མ།)

ཚུམ་ཡིག་འདིའི་ནང་དངས་འབྱུང་འབྱུར་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༡ ལོའི་སྤྱི་དུང་འོས་བསྐྱུ་འོང་གི་
འོས་མི་འདེམས་སྒྲུག་ཆེད་དུ་བཅད་སྤྱོད་བྱས་པའི་ཆ་རྒྱུན་བཞི་བཀོད་ཡོད། ཆ་རྒྱུན་བཞི་པོ་དེ་དག་
གཞིར་བཞག་སྟེ། ངའི་༢༠༡༡ ལོའི་སྤྱི་དུང་འོས་མི་དེ་བཀའ་བླུང་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་
ཡིན་པ་གསལ་འདོན་བྱས་ཡོད་པར་མ་ཟད། སྤྱི་དོར་ཆ་རྒྱུན་བཞི་པོ་དེ་དག་འོས་མི་གཞན་ལས་རི་
ལྟར་ལྷག་ཚུལ་ཁུངས་སྐྱེལ་བྱས་ཡོད། ངས་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་གསལ་པོ་བཟོ་རྒྱུར། ཁོང་ལ་མོས་
མཐུན་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་དོན་ནི། ང་ཆོའི་ཐུན་མོང་གི་ཁེ་ཕན་དང་མ་འོངས་པ་ཁོ་ནར་དམིགས་
ནས་ཁྱུས་པ་ལས། ང་དང་བཀའ་བླུང་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་བར་ལ་སྐྱེར་གྱི་འབྲེལ་བ་གང་
ཡང་མེད་པར་མ་ཟད། ཀུན་སྲོད་གཞན་གང་ཡང་མེད།

འོང་ལ་ཉེ་བའི་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༡ ལོའི་སྤྱི་དུང་སྐྱོང་འོས་བསྐྱུ།

སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དབུ་ཁྲིད་བཟང་པོའི་འོག་ལ་བཅན་
བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་བཅན་བྱོལ་བའི་ཉམས་སྤྱོད་ཐོག་ནས་གྲུབ་འབྲས་ཉེ་ལས་པའི་
ལག་པོ་ཐོན་དང་འཕྲོན་བཞིན་ཡོད། དེ་དག་ཁྲོད་ནས་གཞུང་སྤྱི་ཐོན་པའི་གྲུབ་འབྲས་གཅིག་ནི།
བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཆབ་སྤྱི་དུང་ལས་ལུགས་མང་གཙོའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་འབྱུར་བཞིན་པ་དེ་
ཡིན། སྤྱིར་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་སྤྱོད་ལོངས་ཀྱི་མང་གཙོའི་ལག་བསྟར་ཐད་ལ་
ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱེད་ཡོད། འོན་ཀྱང་། བྱིས་པ་ལན་མང་འབྲེལ་གྱིན་འབྲེལ་གྱིན་གོམ་པ་སྟོ་

ཐབས་སྐྱོང་བ་ནང་བཞིན། སྤྱི་ཕྱི་ལོ་ལྔ་པ་ལོ་ལྔ་པ་ལྟ་ཆེན་མོ་ཐངས་བཞི་པའི་(༢༠༡༢)
སྐབས་སེམས་ཁམས་བྱེད་དགོས་པའི་གནད་དོན་ལགའ་ཤས་བྱུང་བ་རེད། ངའི་རེ་བ་ལ། ད་ཆང་
ཆོས་དེ་ནས་བསྐབ་བྱ་ལེན་གནང་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཞུ་གི་ཡོད།

ད་ལྟའི་ལས་ཐོག་སྤྱི་ཕྱི་ལོ་ལྔ་པ་ལོ་ལྔ་པ་སྐྱོང་བའི་སྐྱོང་ལགས་ཀྱི་ལས་ལྷན་གཉིས་
མཁུག་སྤྱི་ལ་ལ་ཉེ་བ་དང་། བཅན་གྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་མ་འོངས་པའི་སྤྱི་ཕྱི་ལོ་
བསྐྱེད་ཆེད་དུ་གསྐྱེག་བྱེད་བཞིན་ཡོད། མང་གཙོའི་ལས་ལྷན་ལྟ་བུ་པའི་གཞུང་ཞིག་ལ་འོས་
འཕེན་རྒྱ་མེད་ན་སྤྱི་ལོ་མེད་ལ། དེ་བཞིན་འོས་མིར་ཞིབ་འཇུག་གང་ཡང་མེད་ན་འོས་འཕེན་པས་
མང་གཙོ་ཉེན་ཁའི་ནང་ལྷུང་འཇུག་གི་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན། རར་མ་ནིའི་རྒྱ་ལོ་ལྔ་པ་སྤྱི་ཚོགས་
རིང་ལུགས་ཚོགས་པ་ཞེས་པ་ཡོངས་གྲགས་སུ་རྒྱ་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཞེས་པ་དེ་ཕྱི་ལོ་༡༩༣༣ ལོའི་
རར་མ་ནིའི་རྒྱ་ལོ་ལྔ་པ་སྤྱི་ཚོགས་འོས་བསྐྱེད་ནང་ཆབ་སྤྱི་ཚོགས་པ་ཆེ་ཤོས་ཆགས་པ་
རེད། ངས་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༡ ལོར་བཀའ་སློབ་ཁྲི་བ་དང་སྤྱི་འཐུས་འོས་བསྐྱེད་ནང་འོས་ཤོག་ལྷག་འགོ་
བཙུགས་པ་ནས་བཟུང་སོ་སོའི་འོས་ཤོག་གི་ཐོབ་ཐང་དང་ལས་ལགན་ཐང་ལ་དོ་ནན་པོ་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད་ཅིང་། ག་དུས་ཡིན་ཡང་སོ་སོའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འོས་ལྷགས་པ་མ་གཏོགས་མི་གཞན་
ཀྱིས་ཤུགས་རྒྱུན་སྤྱད་པ་གང་ཡང་མེད། ངས་འོས་མི་དེར་སྤྱི་ཕྱི་ལོ་ལྔ་པ་ཆང་དགོས་པའི་འོས་ཆོས་
གལ་ཆེ་བ་དེ་ལགའ་བསམ་སྒྲོར་ཡོད་པ་བཞིན་ཆང་གི་ཡོད་ན། སོ་སོ་དང་ཆོལ་ཁ་གཅིག་པ་མིན་
ཀྱང་འོས་མི་དེར་འོས་ལྷག་པར་ཐེ་ཆོམ་མེད་མཁན་ཞིག་ཡིན། ངའི་འོས་མིའི་ཞིབ་འཇུག་སྒྲིམ་
གཞིའི་ནང་ལ་འོས་མི་དེ་གའི་པ་ལྷུལ་གང་ཡིན་གྱི་ཁྱད་པར་སྤྱི་ཚུལ་བཟོ་གི་མེད། འདས་པའི་ལོ་
རྒྱས་ཐོག་བྱུང་བའི་བཅན་གྱོལ་བའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཆབ་སྤྱི་ཚོགས་དོན་ལགའ་ཤས་ཀྱི་ཉམས་སྐྱོང་
ལ་དབྱེད་ཞིབ་གཞུག་ནན་བྱས་ཆེ། བཅན་གྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཤོག་ཁའི་འཕེན་འཁྱེར་ནི་གཞི་རྒྱུ་
ཆབ་སྤྱི་ཕྱི་མངོན་འདོད་འབྱུང་པར་འགོག་རྒྱུ་ཆེ་ཤོས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ངས་ཉེན་ཁ་འདི་ལ་དོ་
སྤྱང་ཆེན་པོ་བྱས་པའི་ཐོག་ནས་ནང་ཁུལ་འཕེན་འཁྱེར་རིགས་ལས་རྟག་ཏུ་གཡོལ་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད། གལ་ཏེ་ང་ཆོས་བོད་ནང་གི་བོད་མི་ཆོར་རང་དབང་དགོས་པ་དང་། གཞི་བརྟེན་ལྟ་བུ་
ཐོག་ནས་ཕྱིར་ལོག་བྱེད་འདོད་ཡོད་ན། ང་ཆོ་ཆང་མ་དེ་བཞིན་བྱེད་དགོས་པའི་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད།

སྤྱི་ཕྱི་ལོ་ལྔ་པ་ལོ་ལྔ་པ་ལྟ་ཆེན་མོ་ཐངས་བཞི་པའི་སྤྱི་ཕྱི་ལོ་ལྔ་པ་ལོ་ལྔ་པ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལས་ལྷན་གཉིས་

མིང་སྐྱོད་འོས་མི་ཡག་པོ་ཞིག་འདེམས་སྐྱེའི་སྐྱོམ་གཞིའི་ནང་ལ་ང་རང་གིས་གལ་ཆེ་
 འོས་བཅི་བའི་ཆ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་བཞི་ཡོད་དེ། (༡) འོས་མི་དེའི་ཆབ་སྲིད་ལངས་སྤྱོད་གས་ལ་གོང་ས་
 མཆོག་གི་བོད་ཀྱི་འཆར་སྤྱང་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་མིན། (༢) འོས་མི་དེ་ལ་བོད་ནང་གི་བོད་
 མིའི་ལ་ཞེན་དང་བཅན་གྱི་ལ་བོད་མིའི་ཆེད་སྤྱིལ་ཉར་སྤྱང་ཁྲེད་ལའི་རུས་པ་ཡོད་མེད། (༣) འོས་
 མི་དེར་བོད་ཀྱི་ཅ་དོན་བསྐྱབ་སྐྱར་སྐྱེའི་སྐྱབ་སྐྱོར་ལྷགས་ཆེ་བྱ་གཏོང་སྐྱེའི་རུས་པ་ཡོད་
 མེད། (༤) མཐའ་མ་དྲར་འོས་མི་དེར་བོད་མིའི་སྤྱིག་འཕྲུགས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོང་ཆགས་ཚུད་ཁྲེད་
 སྐྱེའི་ཅལ་ཡོད་མེད་བཅས་ཡིན།

འཛམ་གྱི་སྤྱ་དང་སྤྱ་ལ་ཆ་སྤྱོད་ཡོད་མཁོ་གས་མོར་གྱི་ཡོད་མེད་དང་། རའི་འཛམ་གྱི་

སྤོངས་ཆ་འདྲ་མིན་ཐོག་ཐོན་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་འོས་མི་པལ་ཆེ་བར་དགོས་པེས་ཆ་
 རྒྱུན་འདི་དག་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཆང་འདུག དེ་འདྲ་སོང་ཅང་། གཤམ་ཏེ་འོས་མི་ཆང་མར་
 ཆ་རྒྱུན་འདི་དག་གིས་དབྱུང་ཞིབ་བྱས་པ་ཡིན་ན། སྤྱི་སྐྱེས་གངས་མང་བ་ལེན་བྱུང་མིན་འདི་དྲི་
 བ་རེད། སྤྱི་སྐྱེས་གངས་མང་བ་སྤྲངས་པ་དེ་ཉིད་དའི་འོས་མི་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དས་དུས་ཆོད་
 རིང་བྱང་ལ་མ་ལྟོས་པར་བྱེ་ལོ་༡༩༥༡ ལོའི་སྤིང་སྤྱོད་འོས་མི་གཙོ་ཆེ་བ་པལ་ཆེ་བའི་ལྷན་དུ་ལས་
 ཀྱི་བྱེད་སྤྱོད་ཡོད་ལ། ལས་ཀའི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་འོས་མི་ཆོ་ཡང་སྐྱེར་ངོས་ནས་ངོ་
 བཤེས་ཀྱི་ཡོད། དས་ཁོང་ཆོ་ཆང་མ་སྐྱེར་ཀྱི་འོས་ནས་བོད་གངས་ཅན་སྤྱོད་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་
 ཆེད་དུ་སེམས་སྦྱར་དང་ཆོད་སེམས་བརྟན་པོ་ཡོད་པའི་འཛོན་མང་ཅན་གྱི་སྤྱན་ཡིན་པ་ཤེས་ཀྱི་
 ཡོད། དེའི་དབང་གིས་དའི་བྱེ་ལོ་༡༩༥༡ ལོའི་སྤིང་སྤྱོད་འོས་མི་གཙོ་བྱེད་ཀྱི་འདམས་བྱེད་པར་
 དཀའ་ལས་སྤོང་བྱ་བྱུང་། མཐར་བསམ་གཞིག་མང་པོ་བྱས་ཐེས་དས་བྱེ་ལོ་༡༩༥༡ ལོའི་སྤིང་སྤྱོད་
 འོས་མིའི་ཁྲོད་ནས་བཀའ་བླུང་འཁྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་ལགས་སོ་སོའི་འོས་མིར་ཐག་བཅད་པ་
 ཡིན།

[illegible]

ངས་གོང་དུ་ཞུས་པའི་ཆ་རྒྱུན་བཞི་གཞིར་བཞག་ཐོག་ བཀའ་ལུང་འཕྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་
ལགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༡ ལོའི་སྤྱིད་སྟོང་ལོས་མི་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཞུ་གི་ཡིན།

ཉ། ལགོར་ས་མཆོག་གི་ཐོད་བྱི་འཆར་ལྷན་དང་པག་ལྷན་འབྲོག་ཆུང་དཀར་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་

ལགས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལངས་ཕྱོགས།

བཀའ་ཟུར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་༡༩༧༧ ལོར་ཕྱི་ལི་མཐོ་སློབ་ནས་
 ཆབ་སྲིད་རིག་པའི་ཆེད་སྦྱོང་སློབ་ཚན་ཐོག་ཉེ་བའི་གཙུག་ལག་རབ་འབྲམས་པ་མཐར་
 སོན་མ་ཐག སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་བོད་མིའི་སྤྱིག་
 འཛུགས་ལ་ལྷག་བསམ་ནམ་དག་གིས་ཞབས་ཕྱི་ཞུས་གནང་བར་མ་ཟད། ད་ལྟའི་ཆ་
 ལའང་ཕྱི་ལི་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ཁང་དུ་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ཀྱི་ཕྱག་ལས་གནང་བཞིན་པའི་
 ཐོག་སྐུ་ཆེ་ཉིལ་པོ་ཞབས་ཕྱི་ཞུས་དང་ཞུ་མཉམ་རེད། སྐུ་ངོའི་སྐུ་ཆེ་ཉིལ་པོ་ལ་གོང་ས་
 མཆོག་གི་དགོངས་པ་སྐྱབ་ཐབས་ཐོག་བོད་མིའི་སྤྱིག་འཛུགས་ལ་ཞབས་ཕྱི་ཞུས་དང་ཞུ་
 བཞིན་པར་བརྟེན། སྐུ་ངོས་ལ་གོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་གཞིའི་སྤྱིང་པོ་ཇི་ཡིན་མཁྱེན་
 པར་མ་ཟད། བོད་མིའི་སྤྱིག་འཛུགས་ཀྱི་སྲིད་སྦྱོང་གསར་པའི་དོས་ནས་ཀྱང་ལ་གོང་ས་
 མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་ལྟར་ཕྱག་ལས་གནང་བའི་ཡིད་ཆེས་ལྷོས་འགོལ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་
 འདུག དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཐོག་ནས་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་
 མཆོག་སྐུ་ན་མཐོ་དུ་འགོ་བཞུགས་པ་དང་བསྐྱུན་ནས། འོས་ཐོབ་སྲིད་པའི་དོས་མིས་(གལ་
 ཉེ་ང་ཆོ་བོད་ལ་ལོག་མ་ཐུབ་པའི་དབང་དུ་བཟང་ན།) ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠ བར་དུ་ཕྱག་ལས་
 གནང་ཐུབ་པའི་དབང་དུ་བཟང་ན། སྲིད་སྦྱོང་གསར་པས་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་ཡག་པོ་མཁྱེན་དགོས་པ་དེ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་
 ཡིན་པ་བརྗོད་མི་དགོས། ད་ལྟ་མཐོང་ཆོས་སུ་ཡོད་པའི་སྲིད་སྦྱོང་དོས་མིའི་ཁྱོད་ནས་
 བོད་མིའི་སྤྱིག་འཛུགས་དང་ལ་གོང་ས་མཆོག་ལ་ཞབས་ཕྱི་བཀའ་ཟུར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་
 གྲུབ་ལགས་ལས་ལོ་གྲངས་མང་བ་ཞུས་ཡོད་ཚུལ་བརྗོད་མི་ཐུག། ཆ་ཆུན་འདིའི་ཐོག་ལ་
 སྐུ་ངོས་སྐར་གྲངས་མཐོ་ཤོས་སྒྲངས་པའི་ལྷ་ཚུལ་བརྟན་པོ་ཡོད། ཆ་ཆུན་འདིའི་འོག་ལ་
 གནད་དོན་གལ་ཆེ་བ་གཞན་ཞིག་ནི། སྲིད་སྦྱོང་གི་ཕྱག་ལས་ནི། རྒྱ་ནག་དཔོན་པོ་དང་
 བོད་མིའི་སྤྱིག་འཛུགས་དབར་གཉིས་སྤྲོན་གྲོས་མོལ་ལམ་ནས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་སེལ་
 བའི་འགན་ཁུར་ཡོད་པའི་མི་སྣ་གཙོ་བོ་དེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། བོད་རྒྱ་ཞི་མོལ་ལས་དོན་
 ཆོགས་ཆུང་ནང་ཕྱག་ལས་རྒྱུན་རིང་ཤོས་གནང་མཁན་གྲས་ཀྱི་ཆོགས་མི་ཞིག་ཡིན་
 པའི་ཆ་ནས། བཀའ་ཟུར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་ཀྱིས་བོད་རྒྱ་ཞི་མོལ་གནད་དོན་
 ཞིབ་ཐ་མཁྱེན་རྟོགས་ཡོད་པ་དེས་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་ལྷན་དུ་གྲོས་མོལ་གོ་སྐབས་བྱུང་བ་

ཡིན་ན་བཏང་ཆོག་ཆོག་ཡོང་གི་རེད།

༡༽ བོད་ནང་གི་བོད་མིའི་ལ་ཞེན་དང་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཆེག་སྤྱིལ་དང་བཀའ་
ཟུར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང།

ཆ་རྒྱུན་དང་པོ་ལྟར་གལ་ཆེ་མཉམ་ཡིན་པ་གཅིག་ནི། འོས་མི་དེ་ལ་བོད་ནང་གི་བོད་མིའི་
ལ་ཞེན་དང་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཆེག་སྤྱིལ་ཉར་སྤྱང་གྲེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་ཞིག་
དགོས། དེ་ནི་ཆེས་གལ་ཆེ་བའི་ངའི་སྤྱིད་སྤྱོད་འོས་མིར་ཆང་དགོས་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཞིག་
ཡིན། ཆ་རྒྱུན་འདིའི་ནང་ལ་ཆ་ཤས་གཉིས་ཡོད། (༡) བོད་ནང་གི་བོད་མིའི་ལ་ཞེན་དང་།
(༢) བཅན་བྱོལ་ནང་གི་བོད་མིའི་ཆེག་སྤྱིལ་ཡིན།

ཆ་ཤས་གཉིས་ཀ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། འོན་ཀྱང་། དང་པོ་དེ་ང་ཚོའི་འཐབ་ཚྭ་གྱི་ཀ་བའམ་
ལྟེ་བ་དེ་རེད། གལ་ཏེ་བོད་ནང་གི་བོད་མིའི་ལ་ཞེན་དེ་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱིག་འཇུག་ས་
དང་སྤྱན་དུ་མེད་ན། ང་ཚོའི་འཐབ་ཚྭ་ལ་གཞི་རྒྱུ་མེད་པ་ཆགས་པ་རེད། རྒྱ་མཚན་དེ་
ལ་བརྟེན་ནས། སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྤྱད་པ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དུས་རྟག་དུ་བོད་
ནང་གི་བོད་མིའི་ལ་གོང་ས་མཆོག་དང་བོད་མིའི་སྤྱིག་འཇུག་ས་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་ཆོད་
སེམས་ཡོད་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ནན་ཏན་གསུང་གི་ཡོད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ།
བཅན་བྱོལ་བོད་མི་ཆང་མས་སྤྱི་མོས་ངོས་ལེན་དང་སྤྱགས། “བོད་ཀྱི་དོན་གྱི་བདག་པོ་
གཞིས་ལུས་མི་མང་ཡིན།” ཞེས་རྟག་དུ་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། ངས་བྱས་ན་བཀའ་ཟུར་འབྲོང་
ཆུང་དངོས་བྱུང་ལགས་ལས་ལྟག་པ་འོས་མི་སྤྱད་ཀྱང་བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་པ་
མཐུན་གྱི་ཡོད་ཞེས་གསུང་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད། བཀའ་ཟུར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་
ལགས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་༡༩༤༣ ལོར་སོ་སོའི་ཆེ་སྤྱིག་ལ་ཉེན་ཁ་ཡོད་བཞིན་དུ། བོད་ནང་གི་
གསང་བའི་ལས་འགྲུལ་བ་དང་བོད་མིའི་སྤྱིག་འཇུག་ས་དབར་ལ་གསང་བའི་བཀའ་མོལ་
དང་འབྲེལ་ལ་མ་འཇུག་ས་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་བོད་ནང་ལ་གསང་བའི་སློན་ནས་ཕེབས་ཡོད།
འབྲེལ་ལ་མ་མང་པོ་ཞིག་ད་ལྟའི་དུས་སུ་འདྲ་མཐུན་བཞིན་པ་རེད། བཅན་བྱོལ་བའི་
ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་ལྟ་ཚུལ་ཐོག་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་འཐབ་ཚྭ་སྤྱད་
ཐབས་གཙོ་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་ཁྱེད་རང་ད་ལྟའི་སྤྱིད་སྤྱོད་འོས་མིར་དོ་སྣང་ནན་
པོ་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། བོད་ནང་གི་ཆབ་སྤྱིད་བཙོན་ཟུར་རྣམས་ཀྱིས་འོས་མིའི་

ཆ་རྒྱུན་གཉིས་པའི་ཆ་ཤས་གཉིས་པ་ནི། བཅན་བྱོལ་ནང་གི་བོད་མིའི་ཆིག་སླིལ་རེད། ཉེ་
བའི་ཆ་ལ་ང་ཚོའི་བཅན་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་སེམས་ཁལ་དང་མ་སྤྱིད་པའི་གནས་
སྟངས་ཡང་སེ་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་ཁག་དཀྱི་པན་ཚུན་བྱེད་རེས་བཅས་ནས་ཆོ་མེད་པ་
མཐོང་གི་འདུག། འོན་ཀྱང་འདས་པའི་ཉམས་སྤྱོད་ལས་བསྐྱབ་བྱ་བྱངས་ཏེ་སེམས་ལ་
བཞག་ཐོག་ང་ཚོའི་མ་འོངས་པའི་འཐབ་རྩེད་ནང་ལ་པ་ཡུལ་སོགས་ཀྱི་འཐེན་འཁྱེར་མེད་
པར་མདུན་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་ལ། བཀའ་རྒྱུར་འབྲོང་རྒྱུད་དངོས་བྱུང་ལགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་
འོང་བར་སྡེ་ཁྲིད་གནང་བྱུང་བའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད།

འོས་མི་དང་ཐོད་ཀྱི་ཅ་དོན་ཆེད་དུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་རྒྱལ་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེ་དུ་གཏོང་རྒྱུའི་ནུས་
 བ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ནི་ཆ་སྐྱོན་གསུམ་པ་དེ་རེད། འང་པོ་བཤད་ན། བཀའ་བླུང་
 འཁོར་ཆུང་དངོས་བྱུང་ལགས་ཀྱི་འོས་ཆོས་གཙོ་པོ་ཆགས་ཀྱི་མེད་ལ། དགོས་ངེས་འོས་
 ཆོས་ཡོངས་རྩོགས་ཆང་བའི་སྤྱི་སྐྱོར་འོས་མི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་འདོད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་
 དངོས་ཡོད་ཐོག་ནས་རག་ཁག་ལ། འང་མ་བྱ་སྤྱིར་གི་མང་གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འོས་
 ཆོས་ཡོངས་སུ་ཆང་བའི་མི་ཞིག་རག་རྒྱུ་ཡོད་པ་ང་ལ་ཉན་ཉན་མེད། གང་ལྟར་ཡང་ཞན་
 ཆ་དེ་ཉིད་སེལ་ཐབས་སུ་བཀའ་བླུང་འཁོར་ཆུང་དངོས་བྱུང་ལགས་ཀྱིས་བཀའ་ཤག་ལྟན་
 རྒྱས་ལག་པོ་ཞིག་བཙོ་བྱུང་བའི་རེ་བ་ཡོད། དེ་མིན་ཆ་སྐྱོན་དེ་ཉིད་གཙོ་པོའི་གས་ཡིན་
 མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ངས་གནད་འགག་ཆེན་པོ་མཐོང་གི་མེད། གང་ལགས་ཟེར་ན། ཐོད་
 ཀྱི་འཐབ་ཅོད་དང་འབྲེལ་བའི་ནང་ཁུལ་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་གས་ཆེ་བ་ཆང་མ་
 བཀའ་ཤག་ལྟན་རྒྱས་སུ་གྲོས་སྐྱར་མཐེལ་བྱིན་པ་གནད་གི་ཡོད། དེ་འདྲ་སོང་ཅང་བཀའ་
 བླུང་འཁོར་ཆུང་དངོས་བྱུང་ལགས་ལ་ལོ་མང་པོའི་བཀའ་སློན་གྱི་ཉམས་སྤྱོད་ཡོད་པའི་

ཐོག་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ལ་བོད་ཀྱི་འཐབ་ཚིང་གི་མཁུན་རྟོགས་ཡག་ཐག་ཆོད་ཡོད་པ་
རེད།

༤༽ བོད་མིའི་སྤྱིག་འཕུགས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོང་ཆགས་ཚུད་བྱེད་རྒྱུའི་རྩ་ལ་དང་བཀའ་
ཟུར་འབྱོར་ཚུད་དངོས་བྱུང།

གོང་དུ་ཞུས་པའི་ཆ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་བཞིའི་ཁྲོད་ནས་བཞི་པ་ནི། འོས་མི་དེར་བོད་མིའི་སྤྱིག་
འཕུགས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོང་ཆགས་ཚུད་བྱེད་རྒྱུའི་རྩ་ལ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས། བཀའ་ཟུར་
འབྱོར་ཚུད་དངོས་བྱུང་ལགས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༧ ལོ་ནས་བཟུང་ནང་སོན་པའི་མི་ཆེ་
པལ་ཆེ་བ་བོད་མིའི་སྤྱིག་འཕུགས་ནང་ཕྱག་ལས་གནང་ཡོད་པར་མ་ཟད། ད་དུང་ཡང་
ཕྱག་ལས་སྤྱ་མ་ཐུང་གནང་བཞིན་ཡོད། བོད་མིའི་སྤྱིག་འཕུགས་ནང་ལོ་ངོ་༢༣ (སྤྱ་
མ་ཐུང་གནང་བཞིན་པ་) ཕྱག་ལས་གནང་བའི་རིང་ལ་ཉུས་པ་དང་གོ་གནས་མི་འདྲ་བའི་
ཐོག་ཕྱག་ལས་གནང་ཡོད། ལོ་མང་ཞབས་སྤྱི་ཞུས་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་ལས་རོགས་
ཆང་མས་ཆེ་བསྟོད་ཆེན་པོ་གནང་གི་ཡོད། སྤྱི་ངོའི་གཞུང་འབྲེལ་དང་། ལྷག་བསམ།
གཤེས་སྟོན་བཟང་པོ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོག་སོ་མང་པོ་ཡོད་པར་མ་ཟད། རྩེ་བྲག་
ཏུ་བཅན་གྱིས་བོད་མིའི་སྤྱི་ཆོགས་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་བྱས་བཟོ་རྒྱུར་གལ་གནད་ཅན་
ཀྱི་རྒྱ་གར་གྱི་གསར་བའི་ལས་བྱེད་དང་ཆབ་སྲིད་པ་མང་པོ་དང་མཛའ་འབྲེལ་དམ་ཟུབ་
ཡོད། གལ་ཏེ་ཁྱེད་རང་གིས་སྤྱི་ངོ་དང་ལྷན་དུ་འཇུག་སྤྱི་ངོའི་འོག་ལ་ཕྱག་ལས་གནང་སྟེང་
མཁན་མི་དེ་འདྲ་ངོ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་ན། ཁོང་ཆོར་སྤྱི་ངོའི་སྟོར་ལ་བཀའ་འདྲི་གནང་ན། བཀའ་
ཟུར་འབྱོར་ཚུད་དངོས་བྱུང་ལགས་གང་འདྲ་ཡོད་མེད་མཁུན་ཐུབ།

མཐུག་ཏུ་ངས་ནན་ཏན་ཞུ་རྒྱུ་རུ། ང་དང་བཀའ་ཟུར་འབྱོར་ཚུད་དངོས་བྱུང་ལགས་དབར་
ལ་སྐྱེར་གྱི་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་པར་མ་ཟད། མོས་མ་ཐུན་དང་རྒྱུ་སྐྱོར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་ང་
ཆོའི་ཐུན་མོང་གི་མ་འོངས་པ་དེ་ཡག་པོ་མཐོང་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་ཁོ་ན་ལས་གཞན་གང་ཡང་མེད།
གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཆོས་ངའི་རྩ་ལ་ཡིག་ནང་ལ་ཉག་ཉག་མ་བྱུང་བའམ་འདྲ་མིན་གནད་དོན་རྙེད་ན། ངས་
དགའ་པོའི་ངང་ནས་ཁྱེད་རང་གི་ཁོར་བཙོས་དང་བསམ་འཆར་ལ་དགའ་བསུ་ཞུ་གི་ཡིན། འོན་
ཀྱང་། ཁྱེད་རང་གིས་ངའི་དབྱུང་བརྗོད་རྩ་ལ་ཡིག་ཆེས་རྙེད་སོང་ན། ཁྱེད་ཉིད་ཀྱིས་སོ་
སོའི་རྩ་ཆེ་བའི་འོས་ཤོག་དེ་བེད་སྤྱོད་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས་པས། འོང་རྒྱུའི་སྤྱི་ངོ་འོས་བསྐྱེད་

སྐབས་སུ་བཀའ་ཟུར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་རོགས་ཞེས་འབོད་སྐུལ་
ནན་སོ་ཞུ་གི་ཡོད།།   བོད་རྒྱལ་ལོ།།

ཚུམ་ཁུངས། བོད་ཀྱི་དུས་བབ། གྱི་ལོ་༢༠༢༠།༥།༢' ཉིན།

ཕྱི་ལོ་༢༠༢༡ ལོའི་སྤྲིན་སྐྱོང་འོས་བསྐྱེད་དང་ད་ཆའི་མ་འོངས་པ་ཞེས་ པའི་ཚུམ་ཡིག་བསྐྲགས་བྱང་།

བདེ་སྦྱིང།

ཨ་རིའི་ཀོ་ལམ་རྩེ་ཡའི་སློབ་ཆེན་གྱི་འབྲུམ་རམས་པའི་སློབ་མ་ཆེ་དབང་རིག་འཛིན་
ལགས་ཀྱིས་བོད་ཨིན་སྐད་ཡིག་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ ཕྱི་ལོ་༢༠༢༡ ལོའི་སྤྲིན་སྐྱོང་འོས་བསྐྱེད་ཆེན་མོ་
དང་འབྲེལ་བའི་ཚུམ་ཡིག་ང་ཚུ་ཁག་གི་ཐོག་སྤེལ་འདུག་པ་བསྐྲགས་པ་ཡིན། ཁོང་གིས་བྲིས་སྤེལ་
གནང་བའི་བོད་ཡིག་ཚུམ་ཡིག་གི་ཁ་བྱང་ནི། ཕྱི་ལོ་༢༠༢༡ ལོའི་སྤྲིན་སྐྱོང་འོས་བསྐྱེད་དང་ད་ཆའི་
མ་འོངས་པ། ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པ་དང་། ཨིན་ཡིག་ཚུམ་ཡིག་གི་ཁ་བྱང་ནི་(Sikyong elec-
tion 2021 and our collective future) ཞེས་པ་དེ་རེད། དུས་གཅིག་ལ་བརྗོད་
གཞི་གཅིག་གི་ཐོག་སྐད་ཡིག་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ལ་ཚུམ་ཡིག་སྤེལ་མཁན་བཅན་གྱོལ་བོད་
མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་དཀོན་ཆ་འདྲ་། སྐུ་ཞབས་ཆེ་དབང་རིག་འཛིན་ལགས་ཀྱིས་བཅན་གྱོལ་བོད་
མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་བོད་སྤྱོད་མང་ཤོས་བྱེད་པའི་སྐད་ཡིག་གཉིས་ལས་བོད་ཡིག་དང་ཨིན་
ཡིག་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་དུས་ཆོད་གཅིག་ལ་ཚུམ་ཡིག་ད་ལན་ཅམ་མིན་པར་དེ་སྤྲུལ་སྤེལ་སྤྱོད་ཡོད།
དཔེར་ན། ཁོང་གིས་བཅན་གྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སྡངས་དངོས་ལ་ཉམས་ཞིབ་དང་
རྒྱུ་ལོན་བྱས་པའི་ཚུམ་དེབ་བཅན་གྱོལ་བོད་མིའི་དཀའ་ངལ་དང་རེ་བ།(The Exile Ti-
betan Community: Problems and Prospects) ཞེས་པའི་བོད་ཨིན་དེབ་
ཐུང་གཉིས། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༤ ལྷ་༡༡ ཆེས་༣ ཉིན་རྒྱུ་ཆུ་ཆོད་༣༡༣༠ ཐོག་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་
གི་ཚོགས་ཁང་དུ་བོད་ཀྱི་ཨིན་ཡིག་ཚུམ་པ་པོ་ཆུན་གསུམ་སྐུ་ཞབས་ཐུབ་བསྟན་བསམ་འབྲེལ་
ལགས་དང་། བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་དགེ་བཤེས་རྣམ་ལྗོངས་ལགས་གཉིས་ཀྱིས་དབུ་
འབྱེད་འབྲེམས་སྤེལ་གནང་ཡོད།

དེང་སྐབས་ཨ་རིའི་འོས་བསྐྱེད་ཆེན་མོའི་དྲིལ་བསྐྲགས་ལས་རིམ་འགོ་བཞེན་ཡོད་ལ།

དེའི་ལད་རྫོས་མ་ཡིན་ནའང་། དུས་ཚོད་སྤྲིག་སྤངས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཅན་གྱི་ལ་བོད་མིའི་སྲིད་སྲི་གཉིས་ཀྱི་འོས་བསྐྱེད་ཆེན་མོའི་ལས་རིམ་འགོ་འཇུགས་ཀྱིས་ལས་རིམ་འགོ་བཞིན་ཡོད། ཐུགས་སྒྲུབ་ཅན་མང་པོ་ཞིག་གིས་གཅིག་བྱས་ན་ཐུགས་སྒྲུབ་བྱུང་ཡོད་པ་ནི། ཨ་རིའི་བོད་སྐད་རྒྱུད་འཕྲིན་ཁང་གི་ཐད་གཏོང་དུས་ཡུན་གྱི་དུ་ལས་མེད་པ་དང་། ད་དུང་བརྗོད་གཞི་གཤམ་ཆེན་ཁག་ལ་ཀྱུན་སྐྱོད་བཟོ་སྐྱེད་ལས་རིམ་དུས་ཡུན་དེ་བས་སྤང་ནའང་། ཨ་རིའི་འོས་བསྐྱེད་ལས་རིམ་སྐྱོར་ལ་བཟོ་སྐྱེད་བྱས་པར་མ་ཟད། ད་དུང་བཟོ་སྐྱེད་གདན་ཞུའི་སྐྱེ་མགོན་དུ་སྐྱེ་ཞབས་ཆེ་དབང་རིག་འཛིན་ལགས་གདན་ཞུས་བྱས་ཏེ། བཟོ་སྐྱེད་ཐེངས་གཅིག་ལས་མང་བ་བྱས་སོང་བྱ། ད་ལན་ཁོང་གིས་བཅན་གྱི་ལ་བོད་མིའི་སྲིད་སྲིད་འོས་བསྐྱེད་སྐྱོར་ལ་ཚཱ་ཡིག་གིས་པ་དེར་དོ་སྒྲུབ་མི་བྱེད་ཀ་མེད་ཆགས་སོང་། ངས་ཁོང་ནི་འོས་བསྐྱེད་ལས་རིམ་དང་། ཡང་ན་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་སྐྱོར་ལ་ཆེད་ལས་ཉམས་ཞིབ་པ་དང་། ལས་དོན་གཉེར་མཁན་ཡིན་མིན་ཤེས་རྟོགས་མེད་ཀྱང་། ཁོང་གི་དེ་ཀྱི་གནད་དོན་ཐོག་ལ་ཐུགས་སྒྲུབ་ཅན་གྱི་གཞོན་སྤྲེས་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད།

སྐུ་ཞབས་ཆེ་དབང་ལགས་ཀྱི་ཚཱ་ཡིག་ནང་ལ། ངའི་༢༠༢༡ ལོའི་སྲིད་སྐྱོང་འོས་མི་དེ་བཀའ་བླུང་འབྲོང་རྒྱུད་དངོས་གྲུབ་ལགས་ཡིན་ཞེས་གསལ་འདོན་བྱས་ཡོད་པར་མ་ཟད། སྐུ་དོར་ཆ་རྒྱུན་བཞི་པོ་དེ་དག་འོས་མི་གཞན་ལས་རྗེ་ལྷར་ལྷག་ཚུལ་ཁྱད་སྤྲེལ་སྤྱེད་བྱས་ཡོད། ཅེས་གིས་འདུག ཁོང་ཅམ་མིན་པར་བཅན་གྱི་ལ་བོད་མིའི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་དེ་བྱང་གིས་ཀྱང་སྐྱེར་གྱི་ངོ་དེ་བ་སོགས་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ནས། སྲིད་སྐྱོང་གི་འོས་ཤོག་བཀའ་བླུང་འབྲོང་རྒྱུད་ལགས་ལ་འབྲུལ་གྱི་ཡིན་ཟེར་པ་སོགས་གིས་སྤྲེལ་བྱས་པ་མཐོང་རྒྱུ་འདུག འོས་བསྐྱེད་སྤྲིག་གཞི་བསྐྱར་བཅོས་ནང་ལ་ཚོགས་པ་སྤྲིག་འཇུགས་ཁག་ནས་སྲིད་སྐྱོང་འོས་མི་རྩིལ་བསྐྱགས་བྱེད་མི་ཚོག་པ་གསལ་པས་མི་སྐྱེར་དོས་ནས་འོས་བསྐྱེད་རྩིལ་བསྐྱགས་བྱེད་སྤངས་ཤིག་མིན་ནམ་བསམ། ད་དུང་། དེ་སྔ་ཡིན་ན་གསང་བའི་འོས་ཤོག་ཟེར་ནས་གཞན་ལ་མི་བརྗོད་པའི་ལུགས་སྟོལ་ལས་འདས་ནས་ཨ་རི་ལྷ་བུ་ཐོན་ཚུད་ནས་མང་གཙོ་ཚོགས་པ་དང་། སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པའི་འོས་མི་སུ་ལ་འོས་འཕེན་རྒྱུ་ཡིན་པའི་གསལ་བསྐྱགས་བྱེད་སྤངས་སོགས་ལས་ཤུགས་རྒྱུན་བྱུང་མེད་དམ།

འོན་ཀྱང་། སྐུ་ཞབས་ཆེ་དབང་ལགས་ཀྱིས་སྤྱི་ཡོངས་ནས་བཅན་གྱི་ལ་བོད་མིའི་མང་གཙོའི་ལག་བསྟར་ཐད་ཡང་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་པར་དོས་འཛིན་བྱས་འདུག་ལ། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༦ ལོའི་འོས་བསྐྱེད་ལས་རིམ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་ལེན་དགོས་པའི་བྱུང་བསྐྱེད་ཡང་བྱས་འདུག རོ་མ་རེད། ལོ་རྒྱས་ལ་སྤྱི་བ་སྐྱོང་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་མང་པོ་ཡོད་པ་ལས་གཙོ་པོ་གཅིག་ནི་འདས་པའི་

བྱུང་བ་ཁག་ལས་བསྐབ་བྱ་སྒྲངས་ནས་སྒྲང་དོར་བྱེད་ཤེས་པ་དགོས་པ་དེ་མིན་ནམ།

ཁོང་གི་ཚུམ་ཡིག་ནང་། སྲིད་སྐྱོར་གི་རྒྱལ་ཡོངས་འོས་བསྐྱུ་ཆེན་མོ་ཐངས་བཞི་པའི་
(༢༠༡༤)སྐབས་ཞེས་བྲིས་འདུག དེའི་ཐད་དོགས་འབྲི་བྱེད་མཁན་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་མཐོང་གི་འདུག
དེ་ཡང་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ད་ལྟའི་ལས་ཐོག་སྲིད་སྐྱོར་སྒྲོ་བཟང་སེང་གེ་ནི་བོད་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོར་དང་པོ་ཡིན་
པ་བརྟེན་པ་དང་། ད་དུང་མི་མང་ནས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་བཀའ་སློན་ཁྲི་བ་དང་པོ་ཡིན་པ་
བརྟེན་མཁན་འདུག ཡིན་ནའང་། ར་ཆོས་ཤེས་དགོས་པ་ནི་བྱེ་ལོ་༢༠༠༡ ལོ་ནས་སློབ་དཔོན་
མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནི་མི་མང་ནས་ཆད་མཐོའི་འོས་ཤོག་ཕྱལ་ཐོབ་བྱུང་
པར་བརྟེན། སྐབས་གཉིས་རིང་བསྐྱེད་མར་དཔལ་ལྷན་བཀའ་སློན་ཁྲི་པའི་མཆོན་གནས་བཞེས་
ཡོད་ལ། སྐབས་དེ་གཉིས་རིང་ལ་བོད་མིའི་སྒྲོ་བེད་པའི་དབུ་ཁྲིད་སྤྱི་ཙོར་ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བྱེད་བགྲུས་ཡོལ་ཡིན་པའི་བཀའ་གསལ་ལེབས་སྤྱོད་ཡོད། དེ་བས་ར་
ཆོས་གསལ་པོ་ཤེས་ཐུབ་པ་ནི་ཆེ་དབང་རིག་འཛིན་ལགས་ཀྱིས་བྲིས་པ་ལྟར་བྱེ་ལོ་༢༠༡༤ ལོ་ནི་
བཀའ་ཁྲིའམ། རེས་སུ་སྲིད་སྐྱོར་ཞེས་གྲོས་ཆོགས་ནས་མཆོན་སྦྱར་གནང་བའི་འོས་བསྐྱུ་སྐབས་
བཞི་པ་དེ་ཡིན་པ་དང་། མི་མང་ནས་ཐད་ཀར་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་བཀའ་ཁྲི་དང་པོ་ནི་དཔལ་
ལྷན་བཀའ་སློན་ཁྲི་བ་སློབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་རེད།

ཆེ་དབང་རིག་འཛིན་ལགས་ཀྱི་ཚུམ་ཡིག་ནང་ལ་གང་བྲིས་པ་ཆང་མར་སྟོག་མཁན་
ཆོས་རྒྱལ་སྐྱོར་དང་། མོས་མཐུན་བྱ་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་ལ། དེ་བས་དགག་པ་དང་། ཟུར་ཟ་
ཡང་ངེས་པར་དུ་བྱ་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད། ཡིན་ནའང་། བོད་པ་གཞོན་སྤྱེས་ཤིག་གིས་བྲིས་
པའི་ཚུམ་ཡིག་ཆ་ཆང་ངེས་པར་དུ་སྟོག་དགོས་ལ། བསམ་ཚུལ་ཡང་འབྲི་ཐུབ་ཆེ་བོད་པ་གཞོན་
སྤྱེས་ཚུམ་འབྲི་བ་སྤྱེད་སྲིད་བྱ་རྒྱུ་དོན་དམ་པའི་ལག་རེས་འཛོག་ཐུབ། དེར་སྐབས་ཏ་རྒྱའི་
མཐུན་ཁྲིན་ལུགས་ཆེ་དུ་སོང་བས་བོད་པ་གཞོན་སྤྱེས་མང་ཆེ་བས་ཏ་རྒྱའི་ཐོག་ལ་དུས་ཆོད་མང་
པོ་གཏོང་གི་ཡོད་ནའང་། རྣམ་གཤམ་གི་རྒྱ་ཆ་དོན་སྤྱིར་དེ་ཅམ་མེད་པའི་དགོད་བྲིའི་བརྟན་སྤང་
འགྲེམས་སྤེལ་བྱེད་མཁན་མང་བ་ལས་བོད་ཨོན་སྐད་ཡིག་གང་རུང་ཐོག་ལ་བོད་དོན་དང་། བང་
པའི་སེམས་ཁམས་རིག་པ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཚུམ་ཡིག་ཆད་ལྷན་འབྲི་སྤེལ་བྱེད་མཁན་ཏ་ཅང་
དགོན་པ་དངོས་ཡོད་ཡིན་སྟབས། ར་ཆོས་ཅི་ནས་ཀྱང་སྤྱེད་སྲིད་བྱ་མི་དགོས་སམ། གཅིག་བྱས་
ན་སྤན་རང་ཉིད་དེར་དུས་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་རེས་མ་ཐེན་པ་ཡིན་ངེས་ནའང་། བོད་པའི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་
ལ་དེ་བ་སྟོག་མཁན་དང་ཚུམ་ཡིག་འབྲི་མཁན་དགོན་པ་དངོས་ཡོད་གནས་སྤངས་རེད།

སྐྱེ་ཞབས་ཆེ་དབང་རིག་འཛིན་ལགས་ཀྱིས། སྤྱི་ལོ་འོས་མི་ཡག་པོ་ཞིག་འདེམས་
 རྒྱུ་ལྟེ་སྤྱོད་གཞིའི་ནང་ལ་ར་རང་གིས་གལ་ཆེ་ཤོས་བརྩེ་བའི་ཆ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་བཞི་ཡོད་དེ། (1) འོས་
 མི་དེའི་ཆབ་སྲིད་ལངས་ཕྱོགས་ཡལོང་ས་མཆོག་གི་བོད་ཀྱི་འཆར་སྤང་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་
 མིན། ཞེས་གྲིས་འདུག འཆར་སྤང་ཞེས་པ་ནི་དེ་སྤྱི་བཙན་གྲོལ་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལོ་རྒྱུས་ནང་བེད་
 སྤྱོད་གནང་མཁན་བྱུང་ཡོད་ནའང་། ད་ལྟོ་བཀའ་ཤག་གི་སྐབས་སུ་༥༡༠ འཆར་སྤང་ཟེར་བ་
 སོགས་འཆར་སྤང་གི་ཆོག་བརྗོད་མེད་སྤྱོད་གནང་མཁན་མང་པོ་འདུག གཅིག་བྱས་ན་སྐྱེ་ཞབས་
 ཆེ་དབང་ལགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཙཱ་ཡིག་ནང་ལ་ཡལོང་ས་མཆོག་གི་བོད་ཀྱི་འཆར་སྤང་ཞེས་གྲིས་པ་
 ཡིན་པེས། འོན་ཀྱང་། ལྷགས་བསམ་ཡག་པོ་བཞེས་དགོས་པ་ནི། ཡིན་ཡིག་ནང་(Vision)
 ཞེས་པ་བོད་ཡིག་ནང་ལ་འཆར་སྤང་ཞེས་ཆང་མས་བསྐྱར་རྒྱུ་བྱས་ན་གོ་དོན་ཡག་པོ་ཡོང་གི་
 ཡོད་མེད་ཐད་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས། སྐྱེ་ཞབས་ཆེ་དབང་ལགས་ཀྱི་ཡིན་ཡིག་ཙཱ་ཡིག་ནང་
 ལ་(His Holiness' vision of Tibet) ཞེས་གྲིས་གནང་འདུག དེ་ལ་བོད་ཡིག་ནང་
 ལ། ཡལོང་ས་མཆོག་གི་བོད་དོན་ཐོག་ལྷགས་ཀྱི་དགོངས་བཞེད། ཞེས་པ་དང་། ཡལོང་ས་མཆོག་
 གི་བོད་ཀྱི་འཆར་སྤང་། ཞེས་པ་གཉིས་ལེགས་པ་འདུག་གས། དེ་ནི་མོང་ས་པའི་མོང་ས་གཏམ་ཡིན་
 ལྷགས་དགོངས་དབྱེད་གནང་རོགས།

སྐྱེ་ཞབས་ཆེ་དབང་རིག་འཛིན་ལགས་ནི་དགྲུང་ན་གཞོན་ཡང་། དེར་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་
 ལུན་སུམ་ཆོགས་ལ། བོད་ཀྱི་ཆོས་རིག་ལ་དོ་སྤང་གིས་མཁྱེན་རྒྱ་གང་འཚམ་ཡོད་མཁན་ཞིག་
 ཡིན་པ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། ད་དུང་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་བོད་མིའི་ལས་དབང་ལ་དོ་ཁུར་གྱིས་སྤྱི་ལོ་
 འོས་མི་ཁག་ལ་རང་ཚུགས་བརྟན་པོས་ཞིབ་དབྱེད་གྱིས་ཁོང་སླེར་ངོས་ནས་༢༠༢༡ ལོའི་སྤྱི་ལོ་
 འོས་མི་བཀའ་བྱར་གྱི་ཡི་དོན་གཙོ་བོ་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཡིན་པ་གསལ་བཏོན་བྱས་
 འདུག དེ་བས་ངས་བློ་བཞི་ང་ཆོའི་བཙན་གྲོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་བོད་མི་ཁོང་ལྟ་བུ་མང་
 ཅམ་དགོས་ཀྱི་འདུག་ལ། དམིགས་བསམ་གཞོན་སྤྱོད་ཆོས་ཁོང་ལྟ་བུ་རང་ངོས་ནས་དུས་ཚོད་
 བཏང་ནས་སྤྱོད་དང་ཞིབ་འཇུག་ལམ་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་འོས་མི་ཐག་གཙོད་བྱེད་ལུ་
 མཁན་དེ་བས་མང་ཅམ་དགོས་ཀྱི་འདུག

སྐྱེ་ཞབས་ཆེ་དབང་ལགས་ཀྱིས་༢༠༢༡ ལོའི་སྤྱི་ལོ་འོས་མི་བཀའ་བྱར་འབྲོང་ཆུང་
 དངོས་གྲུབ་ལགས་མིང་འདོན་གནང་བ་དེ་ཡང་ཆོལ་ཞེན་དང་། དགའ་ཉེ་ཡིན་པས་མིང་འདོན་
 གནང་བ་མིན་པར་། རྒྱ་མཆོན་བཞིའི་ཐོག་ནས་གསལ་སྟོན་བྱས་པ་དེ་ཡང་ཤེས་ལྡན་མི་སྣ་དང་།

ནམ་དཔྱིད་ཡོད་མཁན་གྱི་བྱེད་སྤངས་ལས་སྤངས་ཤིག་ཅི་ལ་མིན། ཁོང་གི་རྒྱ་མཚན་དང་པོའི་
ནང་ལ་གང་བརྗོད་པ་ནི་བདེན་པ་རེད་འདུག། ༡༩༧༧ ལོར་བཀའ་ཟུར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་
ལགས་ལྷེ་ལི་རམ་ཇ་སི་མཐོ་སློབ་ནས་སྤྱིད་དོན་ཚན་རིག་ཐོག་ནས་ཉེ་བའི་གཙུག་ལག་རབ་
འབྱམས་པའི་སློབ་ཐོན་བྱུང་མ་ཐག་བཅན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་ལས་སྡེར་འཇུག་ལྷགས་གནང་བ་
ནི་དུས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ཆགས་ཡོད། སྐབས་དེ་དུས་ཁོང་གིས་བཅན་བྱོལ་བོད་གཞུང་ལ་ཐུགས་
པན་གསོས་པོ་ཞི་བྱས་བྱུང་ཡོད་པ་ནི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་རེད། དུས་དེ་ནས་བཟུང་ད་ལྟའི་
བར་བསྐང་བྱ་བ་ཅུ་ལྷག་བཞི་ལྷག་རིང་སྤྱི་མཐུན་ནས་༧་རྒྱལ་བའི་ཞབས་འོག་ལ་གཞུང་སྤྱི་ཐོན་
པའི་ཞབས་ཞུ་བསྐབས་ཡོད་པ་ནི། ལོར་བས་བལྟས་ཀྱང་ཁམས་གསུམ་གྱི་དཔེ་རྒྱུར་ཡོད་པ་
ས་རིས་ཐང་གསལ་ཆགས་འདུག། རྒྱ་མཚན་གལ་ཆེ་ཤོས་ནི་བཀའ་ཟུར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་
མཆོག་གིས་དུས་རྟག་ཏུ་༧་རྒྱལ་བའི་བཀའ་སློབ་དཔྱོངས་དོན་ཁག་གི་ཆོག་འབྱུང་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་
སློབ་སྦྱོང་ཉམས་ལེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཞུས་དང་ཞུ་སྤྱོད་དང་། བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་ལས་དོན་ཆོགས་
ཆུང་ཐོག་མར་བཙུགས་སྐབས་ནས་ད་ལྟ་ཡང་ཆོགས་མི་སྤྱི་མཐུན་གནང་གི་ཡོད་སྟབས། བོད་
དོན་དང་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་འབྲེལ་མོལ་ལས་ནས་གསལ་རྒྱུར་ཤིང་ཤིང་གསུམ་ཆང་ཡོད།

སྤྱི་ཞབས་ཆེ་དབང་ལགས་ཀྱིས་ཚུལ་ཡིག་ནང་། བཀའ་ཟུར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལ་
བོད་ནང་གི་བོད་མིའི་ལ་ཞེན་དང་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཆོག་སྤྱི་ལ་ལུས་པ་ཉར་སྤྱང་གི་ཆ་རྒྱུན་ཆང་
འདུག ཅེས་གྲིས་འདུག ད་དུང་ཁོང་གིས་ཚུལ་ཡིག་ནང་ལ་ཁ་གསལ་དོན་གསལ་གྱི་འབྲེལ་བརྗོད་
མང་པོ་གནང་འདུག་པ་ཆ་ཆང་བསྐྱུགས་པ་ཡིན་ལ། བསམ་སློབ་ཡང་བཏང་བ་ཡིན། གཞིས་གྲེས་
བོད་མི་ནི་མགོ་ལྷུས་སྤྱར་བ་བཞིན་ཁ་གྲུལ་ཐབས་མེད་པ་དང་། བན་ཚུན་འབྲེལ་བ་དམ་པོ་དགོས་
ཀྱི་ཡོད་ལ། ཡུལ་ས་མཆོག་གིས་དུས་རྟག་ཏུ་བོད་ཀྱི་དོན་གྱི་བདག་པོ་གཞིས་ལྷུས་བོད་མི་
ནམས་ཡིན་པ་དང་། གྲེས་འཁོད་བོད་མི་ནམས་ནི་གཞིས་ལྷུས་བོད་མིའི་རང་དབང་ལྷན་པའི་
མགྲིན་ཆ་བ་པ་ཡིན་པ་གསུངས་ཡོད། ཆེ་དབང་ལགས་ཀྱིས་གྲིས་པ་བཞིན་དུས་རབས་༣༠ པའི་
ལོ་རབས་༤༠ པའི་ནང་ལ་བཀའ་ཟུར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་གི་གཞུང་དོན་ཆེད་ཉེན་ཁར་
མ་འདྲེམས་པར་བོད་ནང་དུ་དངོས་སྤྱོད་པ་དང་། ལས་དོན་ཁག་ཆགས་ཚུད་བསྐྱབས་ཡོད་པ་
ནི་ཆེས་སྤྱིང་སྤྱོད་སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔེ་མཆོན་གསོན་པོ་ཞིག་མིན་ཅན། དེར་གྱི་དུས་སྤྱོད་ཡིན་
ཁོ་ཡིན་ཟེར་མཁན་སྤྱིད་དོན་པ་ཆོས་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་དང་བསྐྱབ་པོད་ཀྱི་རེད་དམ།

སྤྱི་ཞབས་ཆེ་དབང་ལགས་ཀྱིས་བའི་དོགས་གནད་ཅིག་སེལ་སོང་། བན་དང་ལྷན་འདྲེས་

བའི་མི་མང་པོའི་དོགས་གནད་ཅིག་སེལ་འདུག་པར། མི་ཁ་ཤས་ཀྱིས་བཀའ་ཟུར་འབྲོང་ཆུང་
དངོས་གྲུབ་མཆོག་ལ་བྱི་འབྲེལ་གྱི་ཉམས་སྲོང་མེད་ཟེར་ནའང་། ཆོ་དབང་ལགས་ཀྱིས་གསུངས་
པ་ལྟར་ན། ཁོང་སྤྱི་དྲུང་ལ་མེབས་པ་ཡིན་ན། ཁོང་གིས་ད་བར་བཀའ་ཤག་སྐབས་གཉིས་རིང་
བསྟུང་མར་འཛིན་སྲོང་དབུ་ཁྱིད་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་འོག་ལ་བྱག་ལས་གནང་སྲོང་མཁན་ཞིག་
ཡིན་སྟབས་ཁོང་གིས་སྤྱགས་ཉམས་སྲོང་ལ་གཞིགས་ནས་བཀའ་ཤག་ལྟན་རྒྱས་གཞན་དང་མི་
འདྲ་བ་ཞིག་བསྐྱར་ངེས་པས་བྱི་འབྲེལ་ཐད་ལས་དོན་འཇུག་ཤོར་མི་འགྲོ་བ་རེད། ཡོངས་གྲགས་
སུ་ཡང་། བཀའ་ཤག་གི་སྤྱགས་འགན་ནི་སྤྱི་དྲུང་གཅིག་ཤུ་མིན་པར་། མཉམ་འདུས་ཀྱི་སྤྱགས་
འགན་ཡིན་སྟབས་ཐག་གཅོད་པལ་ཆེ་བ་བཀའ་ཤག་ལྟན་རྒྱས་ཐོག་ལ་གནང་གི་ཡོད།

སྤྱི་ཞབས་ཆོ་དབང་ལགས་ཀྱིས་རྩིས་ཡིག་ཀྱི་པོའི་ནང་ལ་ནང་དོན་གཙོ་བོ་སྤྱི་དྲུང་
ཞིག་ལ་ཆང་དགོས་པའི་ཆ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་བཞི་ནན་བརྟུན་བྱས་པ་དང་འབྲེལ་ཆ་རྒྱུན་བཞི་པོ་ཆང་
མཁན་ནས། ད་ལྟོ་སྤྱི་དྲུང་འོས་མི་ཁག་ལས་བརྒྱ་ཆ་མང་ཤོས་ཐོབ་མཁན་ནི་ཕྱི་ལོ་དོན་གཅོད་
བཀའ་ཟུར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཡིན་པ་བྲིས་འདུག་གོང་བརྟུན་དོན་ཆེན་དང་། དོན་ཆེན་
བཞི་པ་བོད་མིའི་སྤྱི་གཙུག་ནང་ལས་དོན་ཆགས་ཚུད་ཡོང་བར་ཆ་རྒྱུན་བརྒྱ་ཆ་མཐོ་ཤོས་
ཡོད་མཁན་བཀའ་ཟུར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཡིན་པ་བཤད་མི་དགོས་པ་རེད་པར་།
༡༩༥༧ ནས་ད་ལྟ་ཡང་སྤྱི་མཐུན་མི་ལོ་༤༣ རིང་བྱག་ལས་གནང་བཞིན་པ་དང་། འབྲེལ་ཡོད་
ལས་བྱེད་ཅུ་མིན་པར་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་མི་སྣས་ཀྱང་གྲུས་བཀའ་ལྟར་
བཞིན་པ་ཡོངས་གྲགས་ཆགས་འདུག།

ངས་རྩིས་ཡིག་དེ་འབྲི་བའི་སེམས་ཤུགས་ནི། སྤྱི་ཞབས་ཆོ་དབང་ལགས་ཀྱིས་རྩིས་
མཐུག་ལ་བསམ་འཆར་དང་ནོར་སྤྱོད་གང་བཏོན་ནའང་འགྲིག་པ་བརྟུན་པ་དང་། ནོར་བཙོས་བྱེད་
ཀྱི་ཡིན་ཞེས་བྲིས་འདུག་པས། ནོར་འཁྲལ་སྤྱོད་འདོན་བྱ་རྒྱ་མེད་ནའང་། རྩིས་ཡིག་བསྐྲགས་བྱང་
ལྟ་བུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁོང་གིས་བྲིས་པའི་རྩིས་ཡིག་ལ་ཆེ་བསྟོན་མཆོན་བྱེད་ཅུ་བྲིས་པ་ལགས་
སོ།།

རྩིས་ཁུངས། བོད་ཀྱི་དུས་བབ། ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠།༩།༡ ཉིན།

བཀའ་བྱུང་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་ལགས་མ་འོངས་པའི་སྤྱིད་སྦྱང་དྲ་ འོས་སམ།

སྤྱན་རམས་པ་བར་སུ་སྤྱན་ཚོགས་བསྟན་དར།

དེས་ལན་ནི་གཤམ་གསལ་དོན་ཚན་ཁག་ནས་ཤེས་བྱལ།

༡༽ བོད་སྤྱག་ཚེའི་ཤེས་ཡོན་ལ་བྱུགས་སྤང་ཆེ་བ།

མི་ལོ་ཉེར་གསུམ་གྱི་ཡར་ཕྱོད་རང་ལོ་བཅུ་དྲུག་སྐབས་ར་རང་བོད་ནས་རྒྱ་གར་ནང་
ལ་སྐབས་མགོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཞལ་མཇལ་བཀའ་གསུང་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ཕྱོགས་
གཞན་ནས་ཅ་ཆེན་གྱི་སློབ་གྲ་འགྲིམས་ནས་གཞན་པན་སྤྱན་བཤམ་དག་ཀྱང་གྱི་ལས་སྒྲེ་
གཉིས་ལས་གང་རུང་ཞིག་བྱ་རྒྱུར་སློམ་པ་རྒྱ་འདོད་ལྟར་ཆོད་སེམས་དང་རེ་སྤྱག་ཆེན་
པོས་བཅན་བྱོལ་དུ་འབྱོར། ཐོག་མར་ལ་སྐབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་པོ་བྱང་དུ་མཇལ་དུས་ན་
ཆོད་མི་གཅིག་པའི་བོད་མི་སུམ་བརྒྱ་སློར་ཞིག་འདུག པལ་ཆེར་གྱི་མིག་རྒྱ་དང་དྲ་ངག་
གི་ཤུར་སྤྲས་རང་ལུས་ཆ་ཆོད་སྤྱིད་པ་ལྟར་ཆགས་ནས་པ་མ་གཉིས་པོ་མཉམ་དུ་ཡོད་ན་
ཅི་འདྲའི་དགའ་བ་ལ་སྦྱུང་བྱུང་། ཁོང་གི་སྤྱ་དུང་དུ་བཅུན་བ་དང་། ལས་བྱེད་པ། སྤྱ་སྤྱང་བ་
སོགས་བོད་མི་ཁམས་གཅོང་མཐོང་སྤང་དོད་པོ་མང་པོ་འདུག དེ་དག་གི་ཁྱིད་ནས་སྤྱ་
གཟུགས་ཅུང་ཆུང་ལ། དབུ་སྤྱ་མུང་བ། སྤྱན་ཟུར་གཡོན་གྱི་ནང་ཟུར་དུ་སྒྲེ་བ་ནག་པོ་ཡོད་
པའི་སྤྱེས་བ་དར་ཡོལ་ཞིག་གིས་ང་ཚོར་ལན་མང་གཟིགས་ནས་ཞལ་འཇུ་མ་ཡང་ཡང་
གནང་བ་མཐོང་། ཁོང་གི་གཡོ་ཐོལ་མེད་པའི་འཇུ་མ་མདངས་དང་ཞལ་ངོ་མཇལ་དུས་པ་
མ་དཔན་བཞིན། “ཁྱེད་ནི་ཅི་འདྲའི་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་ལ་ཨང་།” ཞེས་རང་གིས་རང་ལ་
སློག་ལབ་ཀྱང་ཐལ། དུས་སུ་ཁོང་ནི་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་ལགས་ཡིན་པ་ཤེས་རྟོགས་

བྱང་།

ཡ་རྒྱལ་བའི་པོ་བྱང་ནས་ལོག་རྗེས་ང་ཚོ་ན་ཚུང་བཞི་བཅུ་ཙམ་སུ་ང་སྟོབ་བྱར་མ་བསྟོད་
གོང་ཁོང་ཡ་རྒྱལ་བའི་པོ་བྱང་ནས་ལས་ཁུངས་སུ་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་ཞོར་དུ་ང་ཚོར་
འབྲུག་ཙམ་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་འཇུ་མ་མདངས་དང་བཅས་” ད་རེས་ཀྱི་སྐབས་འདི་ཚོ་སྟོབ་
བྱར་བསྟོད་ན་བསམ་པ་ཤ་སྟག་འདུག” ཅེས་དང་། ལོ་ན་ཚུང་ཆེ་ལ་གཟུགས་པོ་རིང་བའི་
པོ་གཞོན་ཞིག་ལ་དམིགས་སུ་གཟིགས་ཏེ།” ཁྱེད་རང་ལོ་དང་སྐྱེ་གཟུགས་ཚུང་ཟད་ཆེ་
བས་དམིགས་བསམ་ལ་སྟོབ་སྟོང་ལ་འབད་བཙོན་གནང་དགོས།” ཞེས་གསུངས། ཁྱེད་
མཚར་བ་ཞིག་ལ་པོ་གཞོན་དེ་ཡུན་རིང་མ་སོང་བར་སྟོབ་བྱ་ནས་ཐོན་སོང་། དེ་དུས་ནས་
བཀའ་ཐུར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་ལགས་ཀྱིས་པོད་ནས་གསར་དུ་འབྱོར་བར་དམིགས་
བསམ་ལ་ཐུགས་བརྩེའི་གཟིགས་པ་ཆེ་ལ། ན་གཞོན་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་སྟོབ་སྟོང་ལ་ཐུགས་
ཁུང་ཆེན་པོ་གནང་གི་ཡོད་ཆོད་འདུག།

༡༽ སྟོད་གཙང་རང་གཤེས་བཟང་བའི་མིག་དཔེར་འོས་ལ།

ལོ་བདུན་རྗེས་སུ་ན་བཞུགས་སྐར་དྲ་སར་སྟན་ཅིས་མཐོ་སྟོབ་འགྲིམས་སྐབས་ཆེ་རབས་
ཀུན་ཀྱི་ཡ་རྒྱལ་མགོན་ཡ་རྒྱལ་དབང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་གས་དང་ཕེབས་རྗེས་སུ་ཁོང་ཡང་
ཡང་མཇལ་བྱུང་། ཞལ་འཇུ་མ་དང་། ཞི་འཇུ་མ་སྲར་བཞིན་ཡིན་པར་མ་ཟད། ཐན་དབུ་
སྐྱའི་བཟོ་ལྷ་ཡང་དེ་རང་རེད་འདུག གངས་ཅན་སྟོད་གཞོངས་སུ་མི་ཕར་འགྲོ་ཆུར་འོང་གི་
གན་རབས་དང་། ལས་བྱེད། སྟོབ་སྐྱག་སོགས་ཀྱིས་ཁོང་ལ་གྲུས་བཀུར་ངང་འཆམས་
འཛི་གནང་བ་ལྟར། ཁོང་གིས་ཀྱང་མཐོ་ཉམས་དང་། བཙོས་ལྟ་ཆ་བ་ནས་མེད་པར་ཆང་
མར་མི་གཅིག་པ་དང་། སྟན་ཆཱིའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་མཇེའ་སེམས་ཁོལ་བོས་དབུ་སྐྱར་སྐྱར་
ངང་ཐུག་གཏོང་བ་ལན་མང་མཐོང་། དེས་ང་རང་གཞུང་ཞབས་པར་སྲར་བས་གྲུས་བཀུར་
སྟེ་བའི་རྒྱ་ཁྱེན་དུ་བྱུར། དེ་མཚུངས་པོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཐུགས་སྦང་ཆེ་བའི་པོད་ཀྱི་
ནང་གི་རྩམ་པ་པོ་དང་། མཐོ་རིམ་མི་སྒྲ། ལས་བྱེད། དུག་རྒྱུས་ལས་བྱེད་སོགས་མི་
མང་པོར་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་གཟིགས་སྒྲུང་འདུག་པར་མ་ཟད། ཕྱིས་སུ་བཀའ་ཁྲོན་ནས་
བཟང་སྟོད་ཀྱིས་དགོངས་ཞུ་གནང་སྐབས། མ་རྩ་བ་རྩེའི་སྐབས་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་
རིན་པོ་ཆེས་གཟེངས་བསྟོད་མཇུག་པ་དང་། བདེ་སྐྱང་ལས་བྱེད་ཀྱིས་བཀའ་འདིན་རྗེས་

བཞུགས་པའི་མདོ་སྟོན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་སྐྱོད་ལྟུང་ལྟུང་བཞུགས་པ་སོགས་ཀྱིས།
ཁོང་ནི་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་། ཁོར་ལུག་གོམས་གཤེས་བཅས་ལས་རྟག་བརྟག་
འགྱུར་མེད་ཀྱི་བཟང་སྟོང་ནལ་མ་འཁུངས་པའི་མིག་དཔེ་ཡག་ཤོས་ཤིག་ཡིན་པ་དངོས་
སུ་ར་འཛིན་བྱུང་།

༡༽ མཁུན་ཡོན་དང་ཉམས་སྦྱང་གིས་བྱུག་པ།

བཀའ་ལྷན་མཆོག་ནི་གཞི་ཅའི་མི་ཞིག་གིས་བརྒྱུད་དགོས་པའི་སྟོབ་གྲའི་ཤེས་ཡོན་ནས་
ཆེད་ལས་སྤྱད་དོན་ཆོད་རིག་རབ་འབྱམས་བར་བསྐྱབ་པ་མཐར་སོན་ཅིང་། བོད་ཨིན་
དྲིན་གསུམ་གྱི་སྐད་ཡིག་མཁུན་པ། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༥ ལོར་བཅོན་བྱོལ་སྤྱི་གཤམ་འཇུགས་སུ་
ཡིག་རྒྱགས་ལམ་ནས་གཞུང་ཞབས་པར་ཞུགས་པ་ནས་བཟུང་། བོད་མི་རྒྱལ་དཀའ་
ངལ་ཆེ་བའི་སྐབས་སུ་བདེ་སྤང་ལས་བྱེད་སོགས་ཐེག་པ་རིམ་འཛུགས་ཀྱིས་ལས་བྱེད་
དཀའ་སྤྱོད་པ་དང་། སྤང་ཆའི་ལས་རོགས། སྤང་ཆའི་ལས་ཆ་བ། སྤང་གཞོན། སྤང་ཆེ། བདེ་
སྤང་ལྷན་ཁང་གི་ཡུལ་བའི་སྐྱ་ཕྱ་དང་གསང་དོན་ལས་དོན་གྱི་སྤང་ཡིག་ཆེན་མོ། བདེ་
སྤང་བཀའ་ལྷན། སྐྱ་ཆ་བ་དོན་གཅོད་མཛད་པ་སོགས་མི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་བཞིའི་རིང་
དཀའ་རྟོག་དང་། སྤང་གཞོན། རྟོར་འཁུལ་རྩ་བ་ནས་མེད་པར་གཙོ་ཆེན། ཡུལ་བའི་སྐྱ་ཕྱ་
སྤང་སྟོབ་ཆགས་ཚུད་ཆེད་མཐོང་དང་། བོད་ཕྱི་ནང་གི་འབྲེལ་ཟམ་རྒྱུན་མཐུད། བོད་མིའི་
དཀའ་རྟོག་དག་སེལ། ཆབ་སྤྱད་བཅོན་པའི་བདེ་སྤྱུག་གཞིགས་རྟོགས། ཕྱི་བསྟོད་བོད་
མིའི་ཐོངས་མཆན་ངལ་སེལ་འགན་ཁུར་པ་སོགས། མདོར་ན་ཡགོང་ས་མཆོག་ཆེབས་
སྐུར་མཛད་འཕྲིན་ཆེ་སྐབས་ཡུལ་བའི་སྐྱ་ཕྱ་སྤང་སྟོབ་ལ་འཕུས་ཤོར་ཏིལ་འབྲུ་ཅམ་
ཡང་མེད་པའི་སྤྱུགས་ཁུར་ཆེ་བཞེས་ཐོག། བོད་དང་བོད་མིའི་དཀའ་སེལ་ཆེད་དུས་ལུན་
འདིར། སྐྱོ་རོ་མདའ་དཔོན་སྟག་ལྷ་ཕུན་ཆོགས་བཟ་ཤེས་མཆོག་དང་། སྤང་ཆེ་བྱམས་པ་
སྐལ་ལྷན། དབང་དོར་ལགས། མངའ་རིས་རིན་པོ་ཆེ། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཟམ་གདོང་རིན་
པོ་ཆེ། རྒྱ་གར་གྱི་མཐོ་རིམ་མི་སྣ་སོགས་གྲངས་ལས་འདས་པའི་ལས་བྱེད་དུ་མ་དང་
ལྷན་དུ་བྱལ་ལས་གནང་བའི་ལྷན་མེད་ལྷག་བསམ་དང་ཉམས་སྦྱང་ཆེད་ལྷན། ཁོང་ནི་ད་
ཀྱང་ལས་དོན་ཀྱང་ལ་མཁུན་རྩལ་ཡངས་པ། ཐབས་བྱས་མཁས་པ། ཞིབ་ཆགས་པ།
ཉམས་ཞིབ་ཆེད་ལས་ཀྱི་བྱེད་ཆོས་ཡོད་པ། ལས་བྱེད་ནང་ཁུལ་མཐུན་ལམ་ཆེ་བ། མི་
རིགས་དང་རྒྱལ་ཁབ་དུ་མར་མཛད་འགུགས་འབྲེལ་ཟམ་རྒྱུན་མཐུད་དུས་ལྷན་གྱི་བྱེད་

ཆོས་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་མངོན།

༤༽ བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་ནས་གྲས་བཀྱར་དང་གདེང་འཛུགས་ཆེ་བ།

བོད་ཕྱི་ནང་གི་འབྲེལ་བ་ཆད་པ་ལྟ་བུའི་དུས་ཚོད་གཉན་འབྲང་ཆེ་སྐབས་རང་སློབ་སློས་བཏང་གིས་བོད་དུ་ཕེབས་ཏེ་བོད་མིའི་བདེ་སྤྱད་ལ་ཞིབ་འཇུག་དང་། ཆབ་སྲིད་ཆོག་པ་སྤེལ་ཁག་ལ་གསང་ཐབས་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་གནང་ནས་ཡ་སྐབས་མགོན་པོ་མཆོའི་ཐུགས་དགོངས་དང་། འཕྲོད་བཞེས། མཛད་བྱས། བཅོམ་བྱེད་བོད་མིའི་གནས་སྤངས་སོགས་ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་གསུངས་པ་དང་། མཐུན་སྦྲེད་གཉིས་ཀས་གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་སེམས་ཀྱི་ཐུན་པ་སེལ་བའི་རྒྱ་འོད་པོ་ཉ་ལྟ་བུ་གནང་། སྐབས་དེར་རང་རྒྱུས་པ་མ་འབྱར་ཞིག་ཡིན་གྱི་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོང་ནི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་ཆེད་གཅེས་བའི་ལུས་སློབ་སློས་བཏང་བའི་དཔལ་ཚོད་གསོན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་ད་གཤོད་གཞི་ནས་རྟོགས། ལྷག་པར་གཞི་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་དང་། ཆབ་སྲིད་བཅོམ་བྱ། ཐུག་རྟོགས་ལས་བྱེད། ཤེས་ལྡན་མི་སྣ། བསམ་ཡོད་བོད་མི་དུ་མས་ཁོང་གི་མཛད་བྱས་དང་། མཐུན་ཡོན། གཞུང་དང་། ཡ་རབས། འཛོན་ཐང་སོགས་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་། སློབས་པ། གྲུས་བཀྱར་ཆེན་པོས་སྤར་ནས་བསྐྱུགས་བརྗོད་ཡང་ཡང་གནང་བ་དང་། དུས་འདིར་བོད་རིགས་པོ་མོ་རྒྱུན་གཞིན་དུ་མས་ཁོང་སྤྱོད་གནང་རྒྱུར། བཅོས་མིན་གྱི་ཐུགས་རེ་དང་། རྒྱུ་སྤྱོད་གནང་མཁན་དབྱར་མཆོ་བཞིན་རྒྱས་པ་འདིས་ཁོང་ལ་གྲུས་བཀྱར་དང་གདེང་འཛུགས་ཆེ་བ་སློས་ཅི་དགོས། གྲུས་པ་ཡང་ཅུང་ཟད་སློབ་དེ་བར་འགྱུར།

༥༽ ཡ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་གཞི་མཐུན་ཅིང་བཀའ་བཞིན་བསྐྱབ་བྱས་པ།

གང་ལྟར་བརྒྱ་བཤད་སྟོང་བཤད་གང་བྱས་ཀྱང་ད་ལྟའི་བོད་དང་བོད་མིའི་སློབ་ཅ་ནི་ཡ་སྐབས་མགོན་ཐབས་ཅད་མཐུན་པ་སྐྱེ་བའི་བཅུ་བཞི་པ་མཆོག་དང་། ཁོང་གི་བཀའ་དགོངས་ཇི་བཞིན་བསྐྱབ་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལས་ལྷག་པ་མེད་གཤིས། ཡ་མགོན་པོ་མཆོག་གི་སྐུ་བྱུང་དུ། བདེ་སྤྱང་བཀའ་རྒྱུར་མཆོག་ལོ་ནས་ལོ་བསྐྱེད་དེ་བཞུགས་ཤིང་། མཛལ་འབྲང་གནང་མཁན་མི་སྣ་གངས་ལས་འདས་པ་དངོས་སུ་གཟིགས་ཡོད། དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ནི། ཐུགས་རྒྱ་ཆེ་བས་རང་གི་ནང་མི་ལའང་ཐུགས་ཁུར་གནང་ཁོམ་མེད་པར་སྤྱི་སེམས་འབའ་ཞིག་གིས་སྤྱི་དང་གཞུང་ཨང་གི་དང་པོར་བཅེས་ནས་མི་ལོ་ཞིབ་ཞིའི་རིང་ཡ་རྒྱལ་

པའི་ཐུགས་བརྩེའི་བཀའ་གསུང་ལས་མ་ལག་ལ་ཞིང་། བོད་མིའི་སྤྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཞུ་
མཛད་བཞིན་པ་འདིས། ཇི་སྲིད་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་མ་གསལ་དེ་སྲིད་དུ་བོད་ཀྱི་མི་
རིགས་ཆེད་འཐབ་ཚོད་གནང་རྒྱུའི་ཚོད་སེམས་རི་བཙུགས་པ་བཞིན་ནམ་ཡང་འགྱུར་བ་
མེད་པའི་དམ་བཅའ་བརྟན་པར་ངས་སོ།།

༦༽ དགེ་ཆུན་བཟང་པོའི་དགེ་ལྷན་དང་ལ་མ་བཟང་པོའི་བྱ་བྱུག

ལ་སྐབས་མགོན་ཐུག་ན་བརྗོད་ཐུགས་སྤྲས་གཙོ་བོ་རྟག་ཏུ་དུ་ཡི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པ།
བཙུ་ཐུག་རིག་པའི་བདག་པོ། རེས་དོན་གྱི་མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་ནི། བཅན་
པོ་སྲོང་བཅན་སྐུ་པོའི་དུས་སུ་སློན་ཆེན་མགར་སྟོང་བཅན་དང་། རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཐེང་
ལུ་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་དུས་ཀྱི་ཕྱེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བྱ་ཁོང་གི་ཞལ་སྟོབ་དང་། གང་
ཉིད་བཀའ་སློན་ཁྲི་པ་མཛད་བཞིན་པའི་སྐུ་གསུང་དུ་བྱུང་ཆེ་དང་། བཀའ་སློན་ཡང་གནང་
སྟོང་བས། བཀའ་བྱར་མཆོག་སྟོབ་དཔོན་བཟང་པོའི་ཕུལ་བྱུང་དགེ་ཐུག་ཡིན་པས་གཞན་
དང་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་ཆོས་ཡོད་ལ། ང་རྒྱལ་དང་ཕྱོགས་ལྷང་མེད་པར་བོད་མིའི་སྤྲིག་
འཛུགས་སྤྱི་བརྟན་དང་། ཆེག་སྤྲིལ་གྱི་གོང་བུ་སྤར་ལྷག་གིས་དབུ་ཁྲིད་མཛད་ཐུབ་པར་ཐེ་
ཚོམ་མེད། ད་དུང་མི་ལོ་ཞི་བཞིའི་རིང་རྒྱ་གར་རང་དུ་བཞུགས་ནས་ཁོང་གིས་གཞུང་ལ་
སྤྱི་ཞུ་རྟུ་དག་ལྷ་མཐུད་གནང་བ་ནི། རང་མིའི་ཆོད་མཐོའི་རྒྱལ་སྐྱོར་དང་སེམས་ཤུགས་
ཀྱི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཀྱང་ཡོས་ཡོད། དེ་ཕྱིར་པ་མ་བཟང་པོའི་བུ་སྐྱུག་ཅིག་རེད་ཅེས་བརྗོད་
ཆོག་དེ་ནི་ང་ཚོ་ཆང་མ་པ་མ་དང་། ལྷ་མ། དགེ་ཆུན་མ་བསྟེན་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་དེ་
བས་གསལ་བ་ཤེས་ཐུག།

མཐའ་སྟོན།

ལ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དགོངས་ཚུལ་བཞིན་སྐྱབ་རུས་པ་དང་གཅིག།
སྐྱུན་སྤྲ་དུས་ནས་བཟང་སྟོད་ཀྱི་རང་གཤེས་བརྟན་པ་དང་གཉིས།
བསྐྱབ་པ་མཐར་སོན་པ་ནས་ད་བར་ཐེག་པ་རིམ་འཛུགས་ཀྱིས་གཞུང་ཞབས་ཉམས་སྟོང་
ཏུ་ཅང་ཆེ་བ་དང་གསུམ།

གཞུང་ཞབས་གནང་ངེད་ཡ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བཞེན་བསྐྱབས་ནས་སྟོགས་ཞེན་ཉེ་ངེད་གི་
སྟོན་ཆ་སྤྲོ་མོ་ཅམ་ཡང་མེད་པ་དང་བཞི།

དོན་གནད་ཀྱན་ལ་བརྟམ་དབྱང་ནན་ཏན་དང་ཞིབ་འཇུག་མཐར་ཕྱིན་གྱིས་ཐག་གཅོད་
མཁས་པ་དང་ལྷ།

དུས་རྟག་ཏུ་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་དང་མཐུན་པར་ཀྱན་སྟོད་གཙང་ལ་ཆོག་ཤེས་
པ་དང་དྲུག།

གཞིས་བྱེས་བོད་མིས་གདེང་འཛོག་རེ་འདུན་གཞན་ལས་ལྷག་པ་དང་བདུན།

བོད་མིའི་རྩ་དོན་ཆེད་སྟོས་བཏང་དང་གཏོང་བྱས་པ་དང་བརྒྱད།

ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་མཁུན་དཔྱོད་ཉམས་སྦྱང་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་དགུ།

གདོང་ལེན་གནང་དགོས་སར་རང་འདོད་དང་འདིགས་ལུས་སྤྲོ་ཅམ་མེད་པ་དང་བརྒྱེ།
བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་དང་ལྷན་པ་བཀའ་ཟུར་འགྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་བོད་མི་
རིགས་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྤྲོད་གནང་རྒྱུར་རེ་འདུན་དང་རྒྱབ་སྟོར་ལྷ་བཞེན་
ཡོད།།

རྩོམ་ཁུངས། བོད་ཀྱི་དུས་བབ། ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠།༩།༡༢ ཉིན།

འབྲོང་ཆུང་ལགས། བྱིད་མིད་སྐྱོང་རྒྱལ་ལོ།

ཨ་མའི་བུ་བསྟན་འཛིན་ཆེ་རིང་།

བཟང་བཟང་དཔོན་པོ་བཟང་པོ་འབྲོང་ཆུང་མཆོག །
མཁས་མཁས་འགོ་ཁྲིད་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་ཕྱག །
ལེགས་ལེགས་སྐུ་ཡོན་མཐོ་བའི་བཀའ་སློན་མཆོག །
མིད་སྐྱོང་འོས་མིར་བཞེངས་པར་དགའ་བསུ་ཞུ། །

དཀར་དཀར་དུང་ལྷར་དཀར་པའི་ལྷག་བསམ་དཀར། །
བྲང་བྲང་མདའ་མོ་ལྷ་བུའི་ཐུགས་རྒྱུད་བྲང། །
གལ་གལ་གནད་འགག་ཆེ་བའི་དུས་བབས་སུ། །
ཉར་གཅིག་མིད་སྐྱོང་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་བྱིད། །

བསྐྱོར་བསྐྱོར་གངས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་ཟུར་མཆོ་བུ། །
སྒྲོན་སྒྲོན་མཁས་པའི་ཆོགས་ཀྱི་རིག་པའི་བྲོང། །
གཤམ་གཤམ་བཅན་པོའི་རྒྱུད་ནས་འབྱུངས་པའི་འབྲོང། །
དག་འདུལ་གཉེན་སྐྱོང་ལྷ་བུའི་མིད་སྐྱོང་བྱིད། །

འཕྱར་འཕྱར་གྱིན་དུ་འདེགས་ཤིང་བོད་ལ་དུང། །
རིག་རིག་ཤེས་རིག་གང་ཡང་འབྲོང་གིས་མཁྱེན། །
བསྟན་བསྟན་སྒྲིག་འཛུགས་བྱ་རྒྱུ་ཆེད་ས་བཟན་དགོས་ཆེ། །
ཐུན་པེལ་སྒྲོན་པེལ་ལྷ་བུའི་མིད་སྐྱོང་འབྲོང། །

བྱང་བྱང་གང་ལ་བྱང་བའི་རྩར་བཙོན་ཅན། །
འཕྱོར་འཕྱོར་བ་རྒྱབས་བཞེན་དུ་གཏམ་དོན་འཛོ། །
མ་ཐུན་མ་ཐུན་ཆོལ་གསུམ་བོད་རིགས་ཆེག་སྒྲིལ་སྦང། །
གནམ་འདེགས་ཀ་བ་ལྷ་བྱའི་སྤྲིད་སྦྱོང་འབྲོང་། །

གཟེགས་གཟེགས་བོད་འབངས་ཀུན་ལ་དབྱེར་མེད་གཟེགས། །
མཁེན་མཁེན་ཕྱི་ནང་གནད་དོན་ཁྱེད་ཀྱིས་མཁེན། །
འཛོམས་འཛོམས་ཉམས་སྦྱོང་དུ་མ་ཁྱེད་ཀྱིས་བསགས། །
རྩེས་ལོའི་སྤྲིད་སྦྱོང་གསེར་ཁྱིའི་བདག་པོ་འབྲོང་། །

འཇམ་འཇམ་གཤེས་རྒྱུད་འཇམ་ཞིང་ཀུན་དང་མ་ཐུན། །
འཇུ་མ་འཇུ་མ་རྣམས་འགྱུར་བཟང་བས་གཞན་ལ་གཅེས། །
མང་མང་བོད་འབངས་ཁྱིའི་འབྲུམ་ཁྱེད་ལ་བཀུར། །
འཆམས་འཆམས་འོས་ཤིང་འཆམས་པའི་སྤྲིད་སྦྱོང་ཁྱེད། །

རིང་རིང་ཆུ་ལྟར་རིང་བའི་ལས་ལྟན་རིང་། །
གཙང་གཙང་ལོ་རྒྱས་གཙང་པའི་པོ་རྟོན་ཁྱེད། །
བདེན་བདེན་བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་འཐབ་རྩེད་སྦང། །
གདོང་མཆོང་དམག་དཔོན་ལྷ་བྱའི་སྤྲིད་སྦྱོང་འབྲོང་། །

བརྟན་བརྟན་འཁྱིའི་ལྷ་བྱའི་རང་ཚུགས་བརྟན། །
བྱམས་བྱམས་ཉམ་དག་ཀུན་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་བྱམས། །
གསལ་གསལ་རྒྱ་བོད་བཀའ་རྒྱུག་སེལ་དགོས་ཆེ། །
མེས་དཔོན་རྣམས་གསུམ་ལྷ་བྱའི་སྤྲིད་སྦྱོང་འབྲོང་། །

ཡག་ཡག་དགོངས་བཞེས་སྟོན་མོའི་མཆོལས་ཟབ། །
འདས་འདས་མི་ལོ་བཞི་བཅུའི་ལོ་རྒྱས་ནང་། །
ནག་ནོག་ཆུ་ཐེགས་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་དཔོན། །
ཉེར་གཅིག་སྤྲིད་སྦྱོང་འབྲོང་རྒྱུ་མེན་ན་སུ། །

འཛིན་འཛིན་སྐྱོང་སྐྱོང་བྱེད་མཁས་འབྲོང་ཆུང་མཚོག།
འགྲིག་འགྲིག་ཤེས་འཛིན་གང་ལ་འགྲན་ཆེ་བཤ།
འཁྱུལ་འཁྱུལ་བྱི་མ་སྤངས་པའི་དམ་བཅའ་ཡིས།
ཉེར་གཅིག་སྤིང་སྐྱོང་བྱེད་ལས་ལྷག་པ་དགོན།

མཐོ་མཐོ་བོད་ཀྱི་འབྲོང་གི་སྟོབས་ཤུགས་བཞིན།
གསལ་གསལ་བག་ཐེབས་འདྲེང་སྟོབས་བྱེད་ལ་ལྷན།
རྒྱང་རྒྱང་རིང་ནས་གཞིས་ལུས་བོད་འབངས་ཚོས།
དུས་ཐོག་སྤྲང་ཆར་ལྷ་བྱའི་སྤིང་སྐྱོང་འབྲོང་།

ནོན་རྩ་ཅེ་ནོ་བའི་བོད་པའི་འབྲོང་།
བཟ་བཟ་ནམ་དཔྱོད་བཟ་བཞིན་གཞུང་སེམས་ཆེ།
དད་དད་ཆེ་མར་དད་ཅིང་བཀའ་དགོངས་སྒྲུབ།
ཚོལ་གསུམ་སྤྱན་རྒྱས་མོས་པའི་སྤིང་སྐྱོང་འབྲོང་།

དུངས་དུངས་རྒྱལ་གཅིས་བཅོན་ཟུར་ཀུན་ལ་བཅི།
ཆལ་ལེ་ཆལ་ལེ་མཛད་འཕྲིན་རྒྱང་ལྟར་བྱུང།
དུངས་དུངས་སེམས་པ་ལྷན་ཐེད་བོད་ལ་བཅངས།
རྗེས་ལོའི་སྤིང་སྐྱོང་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུབ་རྒྱལ།

ལྷུང་ལྷུང་དལ་གྱིས་འབབ་པའི་རྩབ་ཆུ་བཞིན།
བཀྱར་བཀྱར་གནད་ཡོད་མི་སྤྲས་བྱེད་ལ་བསྟོད།
ཀྱེ་ཀྱེ་དོན་ཆེན་འགྲུབ་པའི་པ་བཟང་བྱ།
ཉེར་གཅིག་སྤིང་སྐྱོང་འབྲོང་ཆུང་ནམ་པར་རྒྱལ།

བྱི་ལོ་༡༠༡༠༧༩༡༣ ཉིན། ཡུ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་སི་རུས་སི་སྤག་གི་ཉེ་འགམ་དུ་
ཤར་མར་བྲིས་པར་དགའོ།

བཀའ་ཕྱར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་ལགས་མ་འོངས་པའི་སྤྱིད་སྦྱོང་དུ་ འོས་སམ། ཞེས་པའི་རྩོམ་ཡིག་བསྐྲགས་བྱང་།

གངས་ལྷ་མེ་ཏོག

ང་ནི་ལོ་ངོ་མང་པོའི་སྟོན་ནས་ཁ་བརྒྱུ་བྱ་ཆོག་ས་དང་། བོད་ཀྱི་དུས་བབ་སོགས་ཀྱི་སྟོག་
པ་སོ་ཞིག་ཡིན། བོད་ཀྱི་དུས་བབ་ཞེས་ཐོས་མ་ཐག་དཔེ་ཚུགས་ལྟ་བུའི་ཡིག་གཟུགས་ཤིག་ཕྱན་
ཀྱི་མིག་ལམ་དུ་འཆར་གྱི་འདུག་ལ། སྟོབ་གྲའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་སྟོ་འགམ་ལ་ཆགས་པར་སྟོག་
སའི་སྟོམ་སྟེགས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཉིན་ལྟར་ཨིན་ཡིག་ཆགས་པར་ཡོད་ནའང་། བོད་ཡིག་
ཆགས་པར་བོད་ཀྱི་དུས་བབ་ཆགས་པར་ལྟ་བུ་ཉིན་གངས་བཅུ་རེའི་མཆོམས་ལ་ཐེངས་རེ་ལས་
སྟེབས་ཀྱི་མེད་སྟབས་ངང་སྒྲུག་བྱས་པའི་སྒྲུང་ཆུལ་དེ་ཡང་བཟོ་གྱི་འདུག འོན་ཀྱང་དེ་རིང་ངས་དེ་
ལྟར་བཟོ་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

དེ་སྟོན་ཡིན་ན་བོད་ཀྱི་དུས་བབ་ཆགས་ཤོག་སྟོག་གི་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་དེ་དུས་བོད་
ཀྱི་དུས་བབ་སྤྱིའི་འདོན་ཐེངས་ཞེས་འབྲི་རྒྱ་ཡོད་ནའང་། དེང་སྐབས་བྱ་རྒྱའི་ཐོག་ནས་བལྟ་སྟོག་བྱ་
རྒྱ་ཡོད་པས་སྤྱིའི་འདོན་ཐེངས་ཞེས་པ་ཡོད་མེད་ཤེས་ཀྱི་མེད་ལ་དེ་ཅུང་གལ་ཆེར་མ་མཐོང་བས་
འཆོལ་ཞིབ་ཀྱང་བྱས་མེད། ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠ ཟླ་༩ ཚེས་༡༢ ཉིན་བོད་ཀྱི་དུས་བབ་བྱ་རྒྱའི་ཐོག་ལ་
རྩོམ་ཡིག་ཁ་བྱང་ལ་(བཀའ་ཕྱར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་ལགས་མ་འོངས་པའི་སྤྱིད་སྦྱོང་དུ་འོས་
སམ།) ཞེས་པ་ཞིག་སྟེལ་འདུག དུས་རྒྱུན་དང་མི་འབྲུག་པའི་རྣམས་པ་གཉིས་རྩོམ་ཡིག་མ་སྟོག་སྟོན་
ནས་མངོན་གྱི་འདུག གཅིག་ནི་རྩོམ་ཡིག་འབྲི་མཁན་གྱི་པར་མཉམ་དུ་ཡོད་པར་མ་ཟད། པར་དེ་
ཡང་བྱེད་པར་མིན་པར་གཟུགས་སོ་ཆ་ཆང་ཡོད་པའི་པར་ཞིག་དང་། ད་དུང་པར་ནང་གི་མི་སྣས་
བསམ་གཞིག་ནན་པོ་བྱས་པའི་རྣམས་འགྱུར་མངོན་པ། འྟོན་གོས་ཡང་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་ལོ་
རབས་བརྒྱད་བཅུ་པའི་གཞོན་ནུ་ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་འྟོན་གོས་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་མེད་ཀྱང་། དེ་

དང་མི་འདྲ་བ་ཆེར་མེད་པ། མིག་ཤེལ་དཀར་པོ་ལྷང་ཐག་ནག་པོ་ཅན་ཞིག་གྱོན་པ་དང་། ལག་གཡོན་ལ་རྩ་ཆོད་བཟགས་པ། གང་ལྟར་བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་ཞི་འདུལ་བག་ཡོད་ཅན་ནམ། སྤྱི་ཤེས་བྱ་དང་ནང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་གཉིས་ཀ་ཆད་ཅུང་མཐོ་པོར་སླེབས་ཡོད་པའི་རྣམ་འགྲུར་མངོན་པའི་པར་གཅིག་རྩོམ་ཡིག་དང་མཉམ་དུ་སྦྱར་བ་དེ་དང་། མི་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་གཞན་གཅིག་ནི་བཙན་གྱིལ་ནང་བོད་ཀྱི་སྤྲན་རྩིས་ཁང་གི་སྤྲན་པས་སྤེད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་རྩོམ་ཡིག་འབྲི་མཁན་ད་བར་སྤན་གྱིས་མཐོང་མ་སྤྱོད་ཡང་ད་ལན་རྩོམ་ཡིག་མཐོང་བ་ཙམ་མིན་པར། ཆོག་སྦྱོར་དང་ནང་དོན་གཉིས་འཛོམས་ཀྱི་རྩོམ་ཡིག་སྟོན་སྐལ་བྱུང་བ་དེ་རེད།

སྤན་གྱིས་རྩོམ་ཡིག་འབྲི་མི་ཤེས་ནའང་། ད་བར་བོད་ཀྱི་དུས་བབ་དང་། ཁ་བརྟེན་བོད་ཡིག་བྲ་ཆོགས་སོགས་ཆགས་ཤོག་དང་། དུས་དེའལ། བྲ་རྩ་ལྟོག་བྱས་པར་བརྟེན་རྒྱས་མངའ་སྤན་བྱ་ཡོང་གི་འདུག་ལ། སྐབས་རེ་གཞན་གྱི་རྩོམ་ཡིག་བསྐྲགས་ནས་ཤེས་ཡོན་རྒྱར་ལེན་ཅི་སྟབ་བལྟས་པ་ལས། རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྲིས་པར་བརྟེན་གཞན་གྱི་རྒྱ་ལོར་སྒྲངས་ནས་བེད་སྤྱད་ནས་པར་མ་སྤྱད་པ་ལྟ་བུ་ཆོར་སྤྱོད་ཡོད་ལ། བོད་ནང་གི་དུས་དེའལ་ཅིག་གི་ཐོག་ལ་དཔེ་སྟོན་སྒྲོར་ལ་བྲིས་པའི་རྩོམ་ཡིག་བསྐྲགས་སྤྱོད་། རྩོམ་ཡིག་དེའི་ནང་ལ་དགེ་ཆེན་ཞིག་གིས་དཔེ་མང་པོ་བསྐྲགས་ནའང་རྩོམ་ཡིག་མ་བྲིས་པར་བརྟེན་ཁོ་རང་གིས་ཤེས་པ་ལས་གཞན་ལ་ཤེས་སུ་མ་བརྟུག་པ་རེད་ཅེས་དང་། དེའལ་སྟོན་པ་དང་མཉམ་དུ་འབྲི་རྒྱ་གལ་ཆེ་བ། འབྲི་རྒྱ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀར་པན་པའི་བྱ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་སོགས་རྩོམ་ཡིག་ལམ་ནས་བྲིས་པ་མཐོང་བས་སེམས་ཤུགས་ཅུང་སྦྱིས་པ་དེ་ཡང་རྩོམ་ཡིག་གི་རུས་པ་ཅི་ལ་མིན།

ཉོག་བཤད་བསྐྱར་ནས་དེ་རིང་གང་འབྲི་འདོད་པ་ནི། གོང་གི་རྩོམ་ཡིག་དེ་འབྲི་མཁན་སྤན་རྩིས་ཁང་གི་སྤྲན་རམས་པ་བ་ར་ལུ་ལུན་ཆོགས་བསྟན་དར་ལགས་ནི་གཞི་རིམ་སློབ་གྲུའི་འཛིན་གྲྭ་བརྒྱུད་པར་སྤན་གྱི་འཛིན་གྲོགས་རེད། ཁོང་ནི་སྐབས་དེ་དུས་ནས་བོད་ཀྱི་སྤྲན་ཡིག་གི་ཤེས་ཆད་ལུན་སུམ་ཆོགས་པས་མིང་ལ་ལུན་ཆོགས་ཞེས་པ་བཟགས་པ་དོན་ལ་གནས་འདུག་ཟན་སྤྱོད། བོད་ཁྱིམ་སློབ་གྲྭ་ཁག་ལ་དེང་སྐབས་ཡོད་མེད་མི་ཤེས་ནའང་། སྐབས་དེ་དུས་འཛིན་གྲྭ་ལྟ་བུ་དང་། བརྒྱུད་པ་གཉིས་ལ་བོད་ཁྱིམ་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་སྤྱི་ཡོངས་ཡིག་ཆད་གཏོང་སྟེལ་ཡོད། ང་ཆོའི་ཨང་རྩིས་ཆེན་ལགས་ཀྱི་མཆན་ལ་ཆེན་སྐལ་བཟང་ལགས་ཞུ་བ་དང་། སློབ་སྦྱོང་ཆང་མས་དགའ་མོས་དང་གྲུས་བརྩེ་ཞུ་ཡུལ་ཞིག་རེད། ངས་གསལ་པོ་ཟན་པ་ཞིག་ལ། ང་ཆོའི་འཛིན་གྲྭ་བརྒྱུད་པའི་སྤྱི་ཡོངས་ཡིག་ཆད་གསྟོན་གྱིད་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་གོང་དུ་བཟོད་པའི་རྩོམ་ཡིག་

འབྲི་མཁན་སྤྲོན་རམས་པ་ཕུན་ཚོགས་བསྟན་དར་ལགས་སྤྲོན་ཅིས་ཁང་དུ་སྤྲོན་སློབ་ཁོངས་སུ་
 ཡིག་ཆ་དང་བཏང་ནས་ཚུད་པའི་བརྗོད་ཐོ་འབྲུར་འདུག་པས། ཁོང་ཁང་ཅིས་སློབ་ཆ་ལ་སྟོན་སྟོན་
 བྱས་ནས་བསྟན་པར། གན་སྐལ་བཟང་ལགས་ཀྱིས་སྤྲོན་ཅིས་ཁང་ལ་ཚུད་པ་ཏན་ཏན་མིན་ན་ཁང་
 ཅིས་སློབ་མ་གཏོགས་ཞེས་བྲན་གསོ་གནང་སོང་། སྐབས་དེ་དུས་ང་ཆོའི་འཛིན་གྱའི་སློབ་ཕྲུག་
 གཅིག་གིས་ཀྱུ་རེའི་ཚུལ་དུ་ཕུན་ཚོགས་བསྟན་དར་ནི་རྗེས་མ་སྤྲོན་པ་བྱེད་ཀྱི་རེད་ཅེས་བརྗོད་
 པར། ཁོང་གིས་ག་པར་ག་པར་ཞེས་ངོ་ཆ་དང་ཚུང་མི་བདེ་བའི་རྣམ་འགྱུར་དང་བཅས་བརྗོད་སོང་།
 ཁོང་དུ་ཁོང་ལ་སྤྲོ་སྤྲོ་ཆགས་ཀྱི་རེད་ཟེར་མཁན་ཁོང་ཡང་འཛིན་གྱུ་བཅུ་གཉིས་ཐོན་རྗེས་སྤྲོན་
 ཅིས་ཁང་གི་སྤྲོན་སློབ་ཁོངས་སུ་འདྲེལ་ཞུགས་ཀྱིས་ད་ལྟ་སྤྲོན་དགེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཐོས། མདོ་དོན་
 ལོ་ངོ་མང་བའི་རྗེས་སུ་སློབ་གྲོགས་ཁོང་གི་ཚུམ་ཡིག་བོད་ཀྱི་དུས་བབ་བློ་གྲོས་ཀྱི་རྒྱ་
 བས་དགའ་སྟོ་འཕེལ་ལ། དེ་ལྟར་བཟུང་བོད་ཀྱི་དུས་བབ་ཆགས་ཤོག་དང་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱ་
 བར་དེ་བས་སློབ་འཕེལ། ད་ལན་ཕན་ཀྱིས་ཚུམ་ཉོག་འབྲི་དོན་ནི་སྤྲོན་རམས་པ་ཕུན་ཚོགས་
 བསྟན་དར་ལགས་ཀྱི་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཤེས་ཆ་ད། ད་དུང་སྤྲོན་ཅིས་ཁང་ལ་སློབ་ཞུགས་བྱས་པའི་
 གནས་སྟངས་ཡིད་ལ་བྲན་པ་ཁག་ཐད་ཀར་ཡིག་ཐོག་ལ་པབ་པ་ཅམ་ཡིན། བོད་ཀྱི་དུས་བབ་དང་
 ཁ་བརྗོད་ཆོགས་སོགས་ཀྱིས་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཤེས་
 ཆ་དཔོན་སྟེལ་དང་། གནས་ཚུལ་བྱུང་སྟེལ་སོགས་ལ་བྱས་རྗེས་ཆེན་པོ་བཞག་ཡོད་པ་ནི་ས་རིས་
 ཐང་གསལ་ལྟར་ཡིན་སྟབས་འགྲེལ་བརྗོད་དགོས་པ་མ་མཐོང་།

སྤྲོན་པ་ཕུན་ཚོགས་བསྟན་དར་ལགས་ཀྱིས་ཚུམ་ཡིག་གི་ཁ་བྱང་ལ་བྲི་བ་ཞིག་གིས་པ་
 དང་། ཚུམ་ཡིག་མ་ཡིག་ནས་བྲི་བའི་ལན་ཁ་གསལ་གོ་བདེ་གིས་པ་དེ་ཡང་སྟོག་མཁན་མང་པོས་
 སྟོག་འདུན་ཆེ་བ་དང་། བསྐྱགས་རྗེས་པན་ཐོགས་ཆེ་བ་བྱུང་ཡོད་པས། ཁོང་གི་ཚུམ་ཡིག་ཉིལ་པོ་
 ནི་༢༠༡༡ ལོའི་མིང་སྟོང་འོས་མི་བདུན་ཡོད་ཁོངས་ནས་མི་འདྲ་བའི་འོས་མི་གཅིག་ཕྱ་ལྷེ་ལི་སྟུ་
 ཆ་བ་དོན་གཅོད་བཀའ་བྱུང་འཕྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་ལ་ཚུམ་པ་པོས་གང་མཐོང་བ་དང་སྟོང་
 བ། དོན་དངོས་དང་སྒྲུར་ནས་གིས་པ་དེ་རེད། ཕན་ཀྱིས་སྟུ་ངོ་འཕྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་ནི་
 མིང་སྟོང་འོས་མི་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་རེད་ཟེར་དོན་ནི། མིང་སྟོང་འོས་མི་གཞན་རྣམས་ནི་རང་
 ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་ཐོན་པ་དང་། སྟུ་ངོ་འཕྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་ལགས་ནི་བོད་ཕྱི་ནང་གི་མི་
 མང་པོ་ཞིག་གིས་དངོས་ལུགས་བརྒྱུད་གསུམ་ནས་རེ་བ་ནན་པོ་བྱས་ནས་མིང་སྟོང་གནང་
 རོགས་ཞེས་དང་། བཀའ་སྟངས་གཞན་ནས་བརྗོད་ན་བོད་མི་མང་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་མིང་

སྐྱོང་ལ་འོས་པའམ། འོས་པའི་མི། འོས་མི་རེད་འདུག་ཅེས་བོད་བྱི་ནང་གཉིས་ནས་དངོས་ཤུགས་
བརྒྱུད་གསུམ་ནས་རེ་བ་ནན་ཞུ་གནང་བའི་འོས་མི་ཞིག་རེད། མི་མང་གི་འགོ་ཁྲིད་མི་མང་གིས་
མིང་འདོན་གནང་བ་ལ་འོས་མི་ཞེས་པ་པས། རང་དོས་ནས་འོས་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་འོས་མིར་འདོན་པ་
དང་། རང་བཙན་ཡོད་པའི་ལུང་པའི་ཆབ་སྲིད་པ་ལྟར་ང་ཡིན་ཞེས་འདོན་མཁན་ནམས་ལ་མ་གུས་
པ་མེད་ནའང་འོས་མི་དངོས་གནས་ཆགས་མིན་དང་ཆད་ལྡན་ཡིན་མིན་སྒྲ་ཚོགས་ཡོད་ཅེས་སྟུམ།
བཙན་བྱོལ་བོད་མི་མང་གིས་ཐད་ཀར་བདམས་པའི་བཀའ་སློན་ཁྲི་བ་དང་པོ་དང་། ཆད་མཐོ་པོས་
སྐབས་གཉིས་རིང་བཀའ་ཁྲིའི་ཐུགས་འགན་བཞེས་མཁན་བཀའ་སློན་ཁྲི་ཟུར་སློབ་དཔོན་ཟམ་
གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་འོས་ཤོག་སློང་ལ་གལ་གནད་ཅན་གྱི་གསུང་བཤད་གནང་བ་ལས།
དུས་བབ་ཞིག་འཇམ་དཔལ་མཁུན་བཅེ་ཞུ་བ་ཞིག་གིས་ཡིག་པབ་གྱིས་སྤྱི་ཚོགས་ཏྲ་ལམ་ཁག་ལ་
སྤེལ་འདུག་པ་དངོས་གནས་རེད་འདུག་ཨང་འུ་བ་དང་། སྤིང་སྐྱོང་འོས་མིར་བཞེང་མཁན་ཆང་
མས་དེ་ལྟ་བུ་གནང་ན་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཞི་བདེ་ལྷིང་འཇགས་དང་། ཆེག་སྤེལ་དུས་ལྡན་ཞིག་
ཡོང་བ་འདུག་ཨང་འུ། ངས་སྤྱི་ཚོགས་ཏྲ་ལམ་ནས་མཇུག་པའི་སློབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་
ཆེའི་གསུང་བཤད་དུས་བབ་དེ་རེད། གནད་དོན་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་འོས་ཤོག་བསྐྱངས་ནས་རག་
པ་ནི། གཞན་གྱི་སྤྱི་ཇེ་དང་ཕྱོགས་རིས་གྱིས་རག་པ་ཞིག་ཡིན། ཉེས་ནས་རག་པ་ནི། རྒྱ་དངོས་
ལ་བཞེན་ནས་ཉོ་ཆོང་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན། ཐོགས་ནས་རག་པ་ནི། གཞན་ལ་འཇིགས་སྐྱལ་སོགས་
བྱས་ནས་རག་པ་ཞིག་ཡིན། བརྒྱུས་ནས་རག་པ་ནི། གཡོ་སྒྱུ་ཁྲམ་གསུམ་འབྲས་ནས་རག་པ་
ཞིག་ཡིན། ཞེས་པ་དེ་རེད། ཅ་བའི་ཁྲི་ཟུར་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་བཤད་དེ་ནི་ཐུན་གྱིས་དངོས་སུ་
ཐོས་སྐྱོང་ཡོད་ནའང་། ད་ལན་སྤྱི་ཚོགས་ཏྲ་ལམ་ལ་བྱུང་སྤེལ་བྱེད་བཞིན་པ་དེ་ལུང་འཇུག་ཞུས་པ་
ཡིན། གལ་སྤིང་བོད་མི་མང་གིས་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་བཤད་དུས་བབ་དེན་པར་མཐོང་གི་ཡོད་ན།
ད་ཡོད་སྤིང་སྐྱོང་འོས་མི་བཀའ་ཟུར་འབྲོང་ཆུང་མཆོག་གིས་རིན་པོ་ཆེས་གང་གསུངས་པ་ཉམས་
ལེན་གནང་གི་ཡོད་པ་གསལ་པོ་རེད།

སྤྱན་པ་ཕུན་ཚོགས་བསྟན་དར་ཞེས་ཐུན་གྱིས་འབྲི་གི་ཡིན། སྤྱན་རམས་པ་ཞེས་པ་ཡིན་
པར་ཐེ་ཆོམ་མེད་ནའང་། དེ་སྤྱི་བོད་ཀྱི་སྤྱན་རྩིས་ཁང་བཙན་བྱོལ་རྒྱ་གར་ནང་ལ་ཡ་གོང་ས་མཆོག་
གིས་བསྐྱར་འཇུགས་གྱིས་ལོ་ངོ་ལྔ་བཅུ་འཁོར་པའི་དུས་འདྲ་སྐབས་སུ་སྤྱན་རྩིས་ཁང་ནས་འདོན་
སྤེལ་དུས་དེབ་བཅའ་ཚགས་ཤོག་གང་ཡིན་གསལ་པོ་མི་འདྲན་ནའང་། བཙར་འདྲི་ལེ་ཆོན་ཞིག་གི་
ནང་སྐྱའི་སྒྲ་སྤྱན་པ་ཞིང་ག་ཤེགས་ལེ་ཤེས་དོན་ལྡན་མཆོག་གིས་སྤྱན་རམས་པ་ཞེས་པའི་མིང་དེ་

ཡོད་དགོས་ན། སྤུང་གཞུང་ཚཱ་དགོས་སྟོར་བཀའ་ནན་ཕེབས་པ་ཞིག་མཇུག་ཐོང་། ངས་ཤེས་གསལ་ལྟར་ན་རྒྱ་གར་ནང་ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་སྤུང་ཅིས་ཁང་གི་སྤུང་རམས་པ་རྒྱུང་བ་ཞེས་པའི་མིང་འདོགས་སྤངས་ནི་སྤུང་པ་ཆགས་ནས་ལོ་བཅུ་སོང་མཆོམས་བདུན་སྟག་གཅིག་གཉིས་རིང་ཟབ་སྟོང་སྤྲད། ཡིག་ཆ་དང་གཅིག་བཏང་ནས་སྤུང་རམས་པའི་མིང་གནས་གནང་གི་ཡོད་འདུག དེ་བས་སྤུང་པ་ཕྱུན་ཆོགས་བསྟན་དར་ལགས་ཀྱིས་སྤུང་གཞུང་བརྩམས་ཡོད་མེད་སྟན་གྱིས་མི་ཤེས་ཀྱང་། ཁོང་ལ་སྤུང་པ་ཞེས་བོས་ན་སྤུང་རམས་པ་ཡིན་ནའང་སྟོན་མེད་པས་སྤུང་པ་ཞེས་པའི་སྟེ་མིང་དེ་འབྱི་གི་ཡིན།

བྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོ་བར་ལོ་ངོ་ཉི་ཤུ་རིང་གཞིས་གུས་བོད་མིའི་དབར་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་མ་ཐུབ་པའི་གནས་སྟངས་ལོག་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་འགོ་ཁྲིད་གཙོ་བོ་ཉིང་ཞའོ་ཕིང་གིས་སྤྱི་གཅིན་པོ་རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་མཆོག་དང་འབྲེལ་མ་ཐུད་ཀྱིས་རིམ་བཤས་བོད་ནང་ལ་རྒྱ་གར་ནས་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཆབ་ཆོགས་རྒྱུང་རིམ་པ་ཁ་ཤས་དངོས་སུ་ཕེབས་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད་ལ། གཞིས་ནས་གུས་སུ་བོད་སྟག་མང་པོ་ཞིག་སྟོབ་གཉེར་དང་། གཉེན་འབྲུད་སོགས་ལ་ཡོང་ཐུབ་པའི་གནས་སྟངས་བྱུང་ཡོད། དུས་རབས་ཉི་ཤུའི་ལོ་རབས་༤༠ འགོ་སྟོན་ནས་བཅན་བྱོལ་ལ་བོད་སྟག་མང་པོ་ཞིག་འབྱོར་ཡོད་པ་ནམས་ལ་གནའ་དེང་ཤེས་ཡོན་ལེགས་པར་ཐོབ་ནས། ད་ལྟའི་ཆར་ལས་གནས་འདྲ་མིན་ཐོག་ལ་འགན་ཁུར་མི་སྤར་གྱུར་ཡོད་པའི་ཁྲིད་ནས་སྤུང་པ་ཕྱུན་ཆོགས་བསྟན་དར་ལགས་ཀྱང་གཅིག་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཆོག ཁོང་རྒྱ་གར་ལ་ཕེབས་ནས་མི་ལོ་༢༣ འགོ་གི་ཡོད་པ་དང་། ད་ལྟ་སྤུང་རམས་པའི་མིང་བྱང་ལོག་འགོ་བཙན་པ་ནད་ལས་འགོ་ལ་པའི་བྱ་གཞག་རྒྱབས་ཆེན་སྤྱབ་བཞེན་ཡོད་པ་དེ་ཡང་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་སྟོབ་གསེའི་བྱུབ་འབྲས་དངོས་ར་འབྲིད་པ་ཞིག་ཅི་ལ་མིན། ཁོང་ཐོག་མར་བོད་ནས་ཕེབས་སྐབས་གཅེས་པའི་པ་མ་སྟུན་མཆེད་དང་མ་ཤི་གསོན་བྲལ་གྱིས་རྒྱས་མེད་གཞན་ཡུལ་ལ་ཡོང་དོན་ཡང་། ལྷ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་མཇུག་དང་། སྟོབ་སྟོང་གི་ལས་བྱུང་ཞུགས་ནས་མ་འོངས་པར་སྤུང་པའམ་དགེ་ཆན་ཞིག་བྱ་འདུན་ཡོད་ཅེས་ཁོང་གི་ཚཱ་ཡིག་ནང་ལ་གསལ་བ་ལྟར། ད་ལྟ་དམིགས་ཡུལ་དེ་བསྐྱབས་ཐུབ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ལྷ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆའི་བཀའ་བློན་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་ཨ་མ་བཀའ་བྱུར་རྗེ་བཙུན་པ་སྤྱི་མཆོག་གིས་དབུ་ཁྲིད་པའི་བོད་ཁྲིམ་སྟོབ་གྲ་སོགས་བྱོགས་མང་པོ་ཞིག་ནས་གསོ་སྟོང་གནང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཡོད། བོད་ནས་གསར་དུ་འབྱོར་པའི་བོད་མི་ཞིག་ལ་མཆོན་ན་བཅན་བྱོལ་ནང་ནས་ཐོབ་པའི་ལེགས་སྤྱིས་ཆེ་ཤོས་དང་པོ་ནི་བོད་མིའི་སྤུང་པའི་

དབུ་ཁྲིད་སྤྱི་ཚོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཞལ་མཇལ་བསྐྱལ་བཟང་གི་གོ་
སྐབས་བཟང་པོ་དེ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ནི་ནམ་ཡང་བརྟེན་ཐབས་མེད་པར་བློ་གསོ་མི་དགོས་པར་
ཡང་ཡང་བློ་སྤྲོད་པའི་ལེའུ་ཞིག་རེད། སྤྲོན་པ་སྤྲོན་ཆོག་པ་བསྐྱོན་དར་ལགས་ཀྱིས་མཇལ་ཁའི་
སྐབས་སུ་ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་མཇལ་ཐོབ་པའི་སྤྲོད་པ་བློན་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། སྤྱི་ལམ་སྤྱི་
ཞབས་ཞུ་གནང་མཁན་བཀའ་བླར་འབྱོར་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་ལ་དོ་སྤྲོད་དམིགས་བསལ་ཞིག་
བྱུང་འདུག ཁོང་གི་ཚུལ་ཡིག་ནང་བཀའ་བླར་འབྱོར་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་ལ་འབྲེལ་བརྟེན་དེ་
འདྲ་ཞིག་གིས་འདུག ཁོང་(ཡསྐབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་) གི་སྤྱི་བྱུང་དུ་བཅུན་པ་དང་། ལས་བྱེད་པ།
སྤྱི་སྤྲོད་པ་སོགས་བོད་མི་ཁམས་གཅང་མཐོང་སྤྲོད་དོད་པོ་མང་པོ་འདུག དེ་དག་གི་ཁྲིད་ནས་སྤྱི་
གཟུགས་ཆུང་ཆུང་ལ། དབུ་སྤྱི་བྱུང་བ། སྤྲོན་བྱུང་གཡོན་གྱི་ནང་བྱུང་དུ་སྤྱི་བ་ནག་པོ་ཡོད་པའི་
སྤྱི་ས་པ་དར་ཡོལ་ཞིག་གིས་ང་ཚོར་ལན་མང་གཟིགས་ནས་ཞལ་འཇུག་ཡང་ཡང་གནང་བ་མཐོང་།
ཁོང་གི་གཡོ་ཚེལ་མེད་པའི་འཇུག་མདངས་དང་ཞལ་ངོ་མཇལ་དུས་པ་མ་བློན་བཞིན། "ཁྲིད་ནི་ཅི་
འདྲའི་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་ལ་ཨང་།" ཞེས་རང་གིས་རང་ལ་སྒྲོག་ལབ་ཀྱང་ཐལ། སྤྱི་ས་སྤྱི་ཁོང་ནི་
འབྱོར་ཆུང་དངོས་བྱུང་ལགས་ཡིན་པ་ཤེས་ཆོག་སྤྱི་བྱུང་། ཡུལ་བའི་པོ་བྱུང་ནས་ལོག་རྗེས་ང་ཚོ་
ན་ཆུང་བཞི་བཅུ་ཅམ་སུ་ང་སྤྱོད་བྱུང་མ་བསྤྱོད་གོང་ཁོང་ཡུལ་བའི་པོ་བྱུང་ནས་ལས་ཁུངས་སུ་
སྤྱི་ལེབས་ཞོར་དུ་ང་ཚོར་འབྲུག་ཅམ་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་འཇུག་མདངས་དང་བཅས་" དེས་ཀྱི་
སྤྱི་གུ་འདི་ཚོ་སྤྱོད་བྱུང་བསྤྱོད་ན་བསམ་པ་ཤི་སྤྱི་གུ་འདུག" ཅེས་དང་། ལོ་ན་ཆུང་ཆེ་ལ་གཟུགས་པོ་
རིང་བའི་པོ་གཞོན་ཞིག་ལ་དམིགས་སུ་གཟིགས་ཏེ། " ཁྲིད་རང་ལོ་དང་སྤྱི་གཟུགས་ཆུང་ཟད་ཆེ་
བས་དམིགས་བསལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་འབད་བཅོན་གནང་དགོས།" ཞེས་གསུངས། ཁྲིད་མཆོར་བ་
ཞིག་ལ་པོ་གཞོན་དེ་ཡུན་རིང་མ་སོང་བར་སྤྱོད་བྱུང་ནས་ཐོན་སོང་། དེ་དུས་ནས་བཀའ་བླར་འབྱོར་
ཆུང་དངོས་བྱུང་ལགས་ཀྱིས་བོད་ནས་གསར་དུ་འབྱོར་བར་དམིགས་བསལ་སྤྲོད་པ་བཅུའི་
གཟིགས་པ་ཆེ་ལ། ན་གཞོན་གྱི་ཤེས་ཡོན་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་སྤྲོད་ཆེན་པོ་གནང་གི་ཡོད་ཆོད་
འདུག ཅེས་སྤྱི་ས་འདུག བོད་ཀྱི་བཤད་རྒྱུན་ལ། ཡང་ན་བཟླ་ཅམ་བྱས་པས་ཆོག་ཡང་ན་ཞག་
གསུམ་གཤེད་བས་པས་ཆོག་ཟེར་སྤྱོད་ཡོད་པ་ལྟར། སྤྲོན་པ་སྤྲོན་ཆོག་པ་བསྐྱོན་དར་ལགས་ཀྱིས་
བཀའ་བླར་འབྱོར་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་ངོ་མི་ཤེས་ནའང་། མཐོང་ཐེངས་དང་པོར་བག་ཆགས་
བཟང་པོ་བཞག་འདུག་ལ། ཡང་མིན་ན་ཚུལ་ཡིག་འབྲི་མཁན་ལ་མངོན་ཤེས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་
འདུག་ཟད། དེ་དག་ལས་དོ་སྤྲོད་བྱ་འོས་པ་ནི་མི་ལོ་༣༣ སྤྱི་ལ་བཅུན་བྱོལ་སྤྱི་ཆོག་པ་ནང་ལ་ཆ་
རྒྱས་དེ་ཅམ་མེད་པའི་བོད་སྤྲོད་གཅིག་གིས་སྤྱོད་སྤྱོད་རིམ་བར་བྱས་ནས་ད་ལྟ་སྤྲོན་རམས་པ་

ཆགས་སྐབས་སུ་ཡང་དེ་སྤྱི་མི་ལོ་༡༣ སྤོན་ལ་མཐོང་བའི་མི་སྤྱད་ར་གྲས་བཅི་རེ་ཆེར་བྱིན་ཡོད་
 པ་དང་། ༡༠༡༡ ལོའི་སྤྱིད་སྤྱོད་འོས་མི་བྱ་རྒྱའི་རེ་འཕོད་བྱེད་བཞིན་པ་དེ་ནི་ཅི་ནས་ཀྱང་དོ་སྤང་
 དང་རིན་ཐང་སྤྱོད་དགོས་པ་ཞིག་ཅི་ལ་མིན། འདྲིན་སྤྱོད་མི་སྤྱད་དང་། ཆབ་སྤྱད་མི་སྤྱད་མི་ཉུང་བ་ཞིག་
 ཐོག་མར་ཡག་པོར་མཐོང་ནའང་རིམ་བས་ཞེ་མེར་བའི་གནས་སྤངས་སུ་གྱུར་གྱི་ཡོད་ནའང་། སྤྱི་
 རོ་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ནི་དེ་ལྟར་མིན་པ་ཁོང་དང་མཉམ་དུ་ལོ་རོ་༡༣ ལྷག་མཉམ་དུ་
 ལས་ཀ་བྱེད་སྤྱོད་མཁན་ཞིག་གིས་ཉེ་ལམ་དུ་ཐོག་ནས་ཁོང་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་
 པ་ཞིག་མཐོང་།

གོང་གི་ཚཱ་ཡིག་འབྲི་མཁན་སྤོན་པ་ཕྱན་ཆོགས་བསྟན་དར་བཅན་གྲོལ་ལ་སྤྱོད་པས་ནས་
 ལོ་རོ་བདུན་རིང་གཞི་རིམ་སློབ་གྲར་བསྟན་རྗེས་སྤོན་ཅིས་མཐོ་སློབ་དུ་འཆུད་རྒྱུགས་ལམ་ནས་
 སྤོན་སློབ་ཁུངས་སུ་འཇུག་ཞུགས་བྱས་འདུག སྤོན་ཅིས་ཁང་གི་མཐོ་སློབ་ཆགས་ལུལ་ནི་བོད་
 མིའི་སྤྱིག་འཇུགས་གྱི་ལྟེ་གནས་ཆགས་ལུལ་གངས་ཅན་སྤྱིད་གཤོངས་དང་ཐག་ཉེར་ཡོད་པ་དང་།
 ཁོང་མཐོ་སློབ་ལ་ཡོད་སྐབས་སྤྱི་རོ་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཡང་ཡང་མཇུག་འདུག ཁོང་གི་
 ཚཱ་ཡིག་ནང་། གངས་ཅན་སྤྱིད་གཤོངས་སུ་མི་པར་འགོ་རྒྱུར་འོང་གི་རྒྱན་རབས་དང་། ལས་
 བྱེད། སློབ་སྦྱོང་སོགས་ཀྱིས་ཁོང་ལ་གྲུས་བཀྱར་ངང་འཆོམས་འདྲི་གནང་བ་ལྟར། ཁོང་གིས་ཀྱང་
 མཐོ་ཉམས་དང་། བཅོས་སྤྱད་ཅ་བ་ནས་མེད་པར་ཆང་མར་མི་གཅིག་པ་དང་། སྤོན་ཆེའི་འདུ་ཤེས་
 ཀྱིས་མཇུག་སེམས་ཁོལ་བོས་དབུ་སྐྱར་སྐྱར་ངང་བྱུག་གཏོང་བ་ལན་མང་མཐོང་། དེས་ང་རང་
 གཞུང་ཞབས་པར་སྤར་བས་གྲུས་བཀྱར་སྤྱི་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་དུ་འགྱུར། ཞེས་བྲིས་འདུག ཚཱ་ཡིག་
 དུམ་ཆན་དེ་བཞུགས་རྗེས་སྤོན་གྱི་སེམས་ནང་ལ་༧གོང་ས་མཆོག་གིས་གཞུང་ཞབས་ཆོ་ནི་མི་
 མང་གི་ཞབས་ཞུ་བ་ཡིན་པ་ལས་དཔོན་པོ་མིན་གསུངས་པ་དེ་བཞུགས་སྤྱི་རོ་འབྲོང་ཆུང་དངོས་
 གྲུབ་མཆོག་གིས་བཀའ་སློབ་དགོངས་དོན་ཉམས་སུ་སྤངས་འདུག་བསམས་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་
 སྤྱིས་བྱུང་ལ། ཚཱ་ཡིག་འབྲི་མཁན་ཁོང་གིས་སྤྱི་རོ་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་གི་གནང་སྤངས་
 མཐོང་བ་ཅུ་མ་གྱིས་གཞུང་ཞབས་པ་ཆོར་སྤར་བས་གྲུས་བཀྱར་སྤྱི་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཆགས་འདུག

ཁྲིམས་བཅི་སྤང་མེད་པའི་ལུང་པ་མང་པོ་ཞིག་གི་ནང་ལ་དཔོན་རིགས་གོ་གནས་མཐོ་
 པོར་སྤྱོད་པས་པ་མང་པོ་ཞིག་ལྷག་སྤོ་བརྒྱད་ནས་སྤྱོད་པས་པ་རེད་ཅེས་རིམ་བཤ་བརྒྱད་པའམ། ཚུལ་
 མཐུན་མིན་པར་ལམ་ཁ་བརྒྱད་ནས་གོ་གནས་ཐོབ་མཁན་ཡོད་པ་དང་། བཅན་གྲོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་
 ཆོགས་ནང་ལྷག་སྤོ་ཞེས་པ་མེད་ནའང་། སྤྱར་ལམ་ཐོག་ནས་སྤོ་བྱུང་དུ་གོ་གནས་མཐོ་པོར་སྤྱོད་པས་

མཁན་ཅ་བ་ནས་མེད་ཅེས་བརྗོད་མི་ཐུབ། ཡིན་ནའང་། སྐུ་ངོ་འབྱོར་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ནི་
ཐེག་པ་དེམ་འདྲེགས་ཀྱིས་ད་བར་མི་ལོ་༤༣ རིང་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་ནང་ཞབས་ཁུ་གནང་
ནས་ཡར་སླེབས་པ་ལས། སྤྱར་ལམ་ཐོག་ནས་སློ་བྱར་དུ་བྱུང་ཆེད་དང་། བཀའ་སློན། རོན་གཙོད་
སོགས་ཀྱི་མཆོན་གནས་བཞེས་མཁན་ཞིག་མ་ཡིན་པ་སྤྲན་པ་བྱུང་ཆོགས་བསྟན་དར་ལགས་ཀྱི་
ཚུམ་ཡིག་ལས་གསལ་ལོ་ཤེས་ཐུབ་ཀྱི་འདུག།

སྤྲན་པ་བྱུང་ཆོགས་བསྟན་དར་ལགས་ཀྱི་ཚུམ་ཡིག་ནང་། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༧ ལོར་བཙན་
ཁྲོལ་སྤྱི་གཞུགས་སུ་ཡིག་རྒྱགས་ལམ་ནས་གཞུང་ཞབས་པར་ཞུགས་པ་ནས་བཟུང་། བོད་མི་
རྣམས་དཀའ་ངལ་ཆེ་བའི་སྐབས་སུ་བདེ་སྤང་ལས་བྱེད་སོགས་ཐེག་པ་དེམ་འདྲེགས་ཀྱིས་ལས་
བྱེད་དང་། བྱང་ཆེའི་ལས་རོགས། བྱང་ཆེའི་ལས་ཆ་བ། བྱང་གཞོན། བྱང་ཆེ། བདེ་སྤང་ལས་ཁུངས་
ཀྱི་ཡ་རྒལ་བའི་སྐུ་བྱ་དང་གསང་དོན་ལས་དོན་གྱི་བྱང་ཡིག་ཆེན་མོ། བདེ་སྤང་བཀའ་སློན། སྐུ་
ཆབ་དོན་གཙོད་མཛད་པ་སོགས་མི་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་བཞིའི་རིང་དཀའ་ཉལ་གྱི་དང་། མྱེད་གཞི། འོར་
འབྲལ་ཅ་བ་ནས་མེད་པར་གཙོ་ཆེན། ཡ་རྒལ་བའི་སྐུ་བྱ་སྤང་སློབ་ཆགས་ཆུང་ཆུང་མཐོང་དང་། བོད་
ཕྱི་ནང་གི་འབྲེལ་ཟམ་རྒྱུན་མཐུན། བོད་མིའི་དཀའ་ཉལ་དག་སེལ། ཆབ་སྲིད་བཙན་པོའི་བདེ་སྤྱག་
གཟིགས་ཉེག་ཕྱི་བསྐྱེད་བོད་མིའི་ཐོངས་མཆན་ངལ་སེལ་འགན་ཁུར་སོགས། མདོར་ན་ཡ་གོང་ས་
མཆོག་ཆེབས་སྤྱར་མཛད་འཕྲིན་ཆེ་སྐབས་ཡ་རྒལ་བའི་སྐུ་བྱ་སྤང་སློབ་ལ་འཐུས་ཤོར་ཉིལ་འབྲུ་
ཅམ་ཡང་མེད་པའི་ཐུགས་ཁུར་ཆེ་བཞེས། ཞེས་གྲིས་འདུག།

ང་ཆོས་དོ་སྤང་ཆེ་ཤོས་དང་། རོ་མཆར་ཆེ་ཤོས། བྱས་བཀའ་ཆེ་ཤོས་བྱེད་སའི་སྐུ་ངོ་
འབྱོར་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་གིས་མི་ལོ་༤༣ རིང་ཞབས་ཁུ་བསྐྱབས་པ་ཅམ་མིན་པར། རྟོག་
སྤྲང་ཅ་བ་ནས་མེད་པ་གཙོ་བོ་ཡ་རྒལ་བའི་སྐུ་བྱའི་ཉེན་སྤང་དང་། བོད་ཕྱི་ནང་གི་འབྲེལ་ཟམ་
འཛུགས་རྒྱས་མཆོན་ལས་དོན་ཆེ་ཕ་ཡོངས་ལ་འཐུས་ཤོར་སྐུ་ཅམ་མེད་པར་ལས་དོན་གཟེངས་
སུ་ཐོན་པ་གནང་བ་དེ་རེད། གཞུང་དོན་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་བོད་ནང་དུ་གསང་ཐབས་ཀྱིས་སེབས་པ་ནི་
བོད་དང་བོད་མིའི་བདེ་དོན་ཆེད་དུ་སློས་གཏོང་དང་། སྤྱིང་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ཅི་ནས་ཀྱང་ངོས་
འཛིན་ཐུབ་པ་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་མི་བབ་སྤྱིང་བརྟན་གསུམ་འཛོམས་པ་དང་། གཞུང་དོན་དུས་ཐོག་
ལ་བསྐྱབས་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་གང་སྐྱབ་པ་རྣམས་ཀྱང་རྩ་དཔེ་བཞགས་དང་ཐུན་པ། ད་དུང་གྲུབ་
འབྲས་སོན་པ་རྣམས་ལམ་སངས་བྱས་ངས་འཛོན་གྱི་ཉིལ་བསྐྱགས་མེད་པར། དགོས་སར་མི་
ཆད་པ་དང་། མི་དགོས་སར་མི་ལྟག་པར་གནང་མཁུན་མཁན་ཞིག་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༡ མིད་སྐྱོང་གི་

འོས་མིར་རན་འཆམས་ཡིན་པ་སྟོས་ཅི་ལ་དགོས།

གོང་བཞིན་རྩོམ་ཡིག་འབྲི་མཁན་སྟན་པ་ཕུན་ཚོགས་པ་སྟན་པ་ལགས་ནི་བོད་ནང་
འཁུངས་པ་དང་། རང་ལོ་བཅུ་དྲུག་བར་བོད་ནང་ལ་བཞུགས་སྡོད་ཡོད། དེ་རྗེས་བཅན་གྲོལ་རྒྱ་
གར་ནང་ལ་ཕེབས་ནས་གཞི་རིམ་དང་མཐོ་རིམ་སྟོན་སྡོད་ལེགས་པར་སློབ་ནས་ད་ལྟ་སྟན་པ་མས་
པའི་གོ་མིང་བཞེས་བཞིན་ཡོད་སྟབས། བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་སམ། གཞིས་ཁྱིམ་བོད་མིའི་གནས་
བབ་ལ་རྒྱ་སྤྱོད་མངའ་བའི་ཆགས་ཡོད་མཁན་ཞིག་དང་། སྤྱགས་སྤྱང་ཅན་ཞིག་ཆགས་རིམ་ཡིན་པ་
གཏོན་མི་ཟ། དེ་བས་ཁོང་གིས་རྩོམ་ཡིག་ནང་སྤྱི་ལོ་འབྲོང་རྒྱུ་དང་སྤྱི་ལོ་འབྲོང་སྤྱི་ལོ་འབྲོང་སྤྱི་ལོ་
དེ་འབྲོང་ཞིག་གཞན་བཏོན་ལ་གནས་ཡོད་འདུག་ཟེ། རྩོམ་ཡིག་ནང་། བོད་ཕྱི་ནང་གི་འབྲེལ་བ་
ཆད་པ་ལྟ་བུའི་དུས་ཚོད་གཉིས་འབྲང་ཆེ་སྐབས་རང་སྟོན་སྟོན་གཏོང་གིས་བོད་དུ་ཕེབས་ཏེ་བོད་
མིའི་བདེ་སྤྱད་ལ་ཞིབ་འཇུག་དང་། ཆབ་སྲིད་ཚོགས་སྡེ་ཁག་ལ་གསལ་ཐབས་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་
གནང་ནས་ལགོ་ལ་སྤྱད་པ་མཁོན་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱགས་དགོངས་དང་། འབྲོང་བཞེས། མཛད་
བྱས། བཅན་གྲོལ་བོད་མིའི་གནས་སྤངས་སྟོན་གསལ་ནང་གསལ་གསལ་གསལ་བ་དང་། མཁུ་
སྟོན་གཉིས་ཀས་གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་སེམས་ཀྱི་སྟན་པ་སེམས་བའི་རྒྱ་ལོད་པོ་ལྟ་བུ་
གནང་། སྐབས་དེར་རང་བྱིས་པ་མ་འབྲུག་ཞིག་ཡིན་གྱི་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོང་ནི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་
བདེ་སྤྱད་ཆེད་གཅེས་པའི་ལུས་སྟོན་སྟོན་བཏང་བའི་དཔལ་ཚོད་གསེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་ད་གཞིན་
གཞི་ནས་རྟོགས། ལྷག་པར་གཞི་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་དང་། ཆབ་སྲིད་བཅོམ་པ། ཕྱག་རོགས་
ལས་ཁྲེད། ཞེས་ལྟན་མི་སྟེ། བསམ་ཡོད་བོད་མི་དུ་མས་ཁོང་གི་མཛད་བྱས་དང་། མཁུ་ཡོན།
གཞུང་དང་། ཡ་རབས། འཛོན་ཐང་སྟོན་པ་ཡིད་ཆེས་དང་། སྟོན་པ་གུས་བཀུར་ཆེན་པོས་
སྤྱར་ནས་བསྤྱོད་ཡང་ཡང་གནང་བ་དང་། དུས་འདིར་བོད་རིགས་པོ་མོ་ཆུན་གཞོན་དུ་
མས་ཁོང་སྤྱི་ཚོད་གནང་རྒྱུ། བཅོས་མིན་གྱི་སྤྱགས་རེ་དང་། རྒྱལ་སྤྱོད་གནང་མཁན་དབྱར་
མཆོ་བཞིན་རྒྱས་པ་འདིས་ཁོང་ལ་གུས་བཀུར་དང་གདེང་འཛིན་ཆེ་བ་སྟོས་ཅི་དགོས། གུས་པ་
ཡང་ཅུང་ཟད་སྟོན་བདེ་བར་གྱུར། ཅེས་བྲིས་འདུག ཁོང་གི་རྩོམ་ཡིག་ནང་དོན་ལ་སྟོན་མཁན་ཆང་
མས་མོས་མཐུན་དང་རྒྱལ་སྤྱོད་བྱ་དགོས་ཞེས་བཞིན་མི་སྤྱོད་ལ། ད་དུང་མོས་མཐུན་ཡོད་མཁན་
ཆོས་རྩོམ་ཡིག་གི་ཡིག་བཞིན་ཆ་ཆང་བར་མོས་མཐུན་ཡོད་དགོས་བཞིན་གྱི་མེད། རྒྱ་མཆན་ནི་
ནམ་མཁུ་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་མ་སློབ་ཕྱིན་སྟོན་མེད་པ་ཆགས་མེད་པས་སྟོན་ཀྱན་བལ་གྱི་མི་
ཞིག་མེད་པས་མིས་བྲིས་པའི་རྩོམ་ཡིག་ལ་ཡང་སྟོན་མེད་པ་ཅི་ལ་སྤྱི། ཡིན་ནའང་། སྤྱགས་དོར་

བཅུད་ལེན་གྱི་གདམས་ངག་སེམས་ལ་བཟུང་ནས་མི་ཆེའི་བྱ་གཞག་ཁག་ལ་འཇུག་ཆེ་མཁུན་
སྟོན་ཡར་རྒྱས་ཕྱོགས་སུ་གོམས་པ་སྟོ་ཐུབ་རྒྱ་ཡིན་པ་སྟོས་མི་དགོས་པས། སྟོག་མཁན་ཆོས་
ཁོང་གི་ཚུམ་ཡིག་ཤིལ་པོ་ལས་ལེགས་ཆ་ཁག་དང་ལེན་གྱིས་སྤིང་སྟོང་འོས་མི་སྐྱེ་ངོ་འཁྲོང་ཆུང་
དངོས་བྱུང་མཆོག་ལ་རྒྱབ་སྟོར་གནང་རྒྱ་གལ་ཆེར་མཐོང་།

ངས་གོང་དུ་བརྗོད་པ་བཞེན་སྟོན་པ་ཕུན་ཚོགས་ལགས་ཀྱི་ཚུམ་ཡིག་ནང་དོན་ལ་སྟོག་
མཁན་ཆང་མས་རྒྱབ་སྟོར་བྱེད་དགོས་དོན་མེད་ལ། ཆ་ཆང་ལ་ངོ་མྱོལ་བྱེད་དགོས་དོན་དེ་བས་
མེད། འོན་ཀྱང་ཐུན་གྱིས་ཚུམ་པ་པོའི་བརྗོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྟོར་ཞུ་གི་ཡོད། ཚུམ་ཡིག་ནང་། བདེ་
སྤྱང་བཀའ་ཟུར་མཆོག་ལོ་ནས་ལོ་བསྟུད་དེ་བཞུགས་ཤིང་། མཇུག་འབྲས་དག་ནང་མཁན་མི་སྣ་
གངས་ལས་འདས་པ་དངོས་སུ་གཟིགས་ཡོད། དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ནི། ཐུགས་རྒྱ་ཆེ་བས་རང་གི་ནང་
མི་ལའང་ཐུགས་ཁུར་གནང་ཁོམ་མེད་པར་སྤྱི་སེམས་འབའ་ཞིག་གིས་སྤྱི་དང་། གཞུང་ཨང་གི་
དང་པོར་བརྩིས་ནས་མི་ལོ་ཞི་བཞིའི་རིང་ལ་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་བརྩེའི་བཀའ་གསུང་ལས་མ་འགལ་
ཞིང་། བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཞུ་མཇུག་བཞེན་པ་འདིས། ཇི་སྤིང་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་མ་
གསལ་དེ་སྤིང་དུ་བོད་ཀྱི་མི་རིགས་ཆེད་འཐབ་ཚུད་གནང་རྒྱུའི་ཆོད་སེམས་དེ་བཅུགས་པ་བཞེན་
ནས་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བརྟན་པར་ངེས་སོ། །ཞེས་པ་དེ་རེད།

བདེ་སྤྱང་བཀའ་ཟུར་སྐྱེ་ངོ་འཁྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་ལས་གནས་ནས་དགོངས་ཞུ་
གནང་སྐབས་བདེ་སྤྱང་ལས་བྱེད་ཆོས་དུས་པའི་གནས་ཚུལ་ཏུ་ལམ་ཁག་ནས་མཐོང་ཐོས་བྱུང་ལ།
བདེ་སྤྱང་ལས་བྱེད་དང་ལས་ཟུར་ཡོངས་ནས་ཁོང་ལ་ཕེབས་སྟེལ་མཇུག་སྟོ་འཐུས་ཆང་ཞིག་གོ་
སྟོག་བྱས་པ་དང་། མཇུག་སྟེའི་སྐྱེ་མགོན་གཙོ་བོར་བཀའ་སྟོན་ཁྱི་ཟུར་མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་
རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། དམིགས་བསལ་སྐྱེ་མགོན་ལ་སྐྱེའི་གཙུང་པོ་མངའ་རིས་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་
གདན་ཞུས་ལྟར་ཕེབས་པར་མ་ཟད་གསུང་བཤད་གནང་བ་དེས་ཀྱང་གོ་དགོས་མཁན་ཞིག་ལ་གོ་
བརྟགས་ལ་པོ་འཁྲོད་ཆོད་ཡིན་སྟབས་རྒྱས་བཤད་མི་བྱ། ཡིན་ནའང་། ཐུན་གྱིས་མཇུག་སྟེའི་
བརྟན་འཕྲིན་ཆ་ཆང་བ་ཏུ་ཐོག་ནས་ཉན་པ་བརྒྱུད་ཐོས་པ་ནི། བདེ་སྤྱང་བཀའ་ཟུར་མཆོག་གིས།
ཁོང་གིས་གཞུང་དོན་ལས་དོན་བསྐྱབ་པར་དུས་ཆོད་དང་རྒྱས་པ་འུགས་ཆེ་བཏང་ནས་སྐྱེ་ཆུ་
སོགས་ནང་མིར་གཟིགས་རྟོགས་དེ་ཅུ་གནང་མ་ཐུབ་པའི་རྣམ་པ་ཐོན་པར་བརྟེན་ཁོང་གི་བྱ་
མོས་ཁོང་ལ། བྲ་ལགས་ཀྱིས་ཆང་ས་དང་པོ་གཞུང་གི་ལས་དོན་དང་མཉམ་དུ་བརྒྱབ་པ་རེད། ཆང་
ས་གཉིས་པ་ཨ་མ་ལགས་དང་བརྒྱབ་པ་རེད། ཅས་ཞུས་འདུག ཡིན་ནའང་། ང་ཆོ་ཆང་མས་ཤེས་

69

གྱི་བཀའ་འདྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ནི་བཤད་ཅི་ལ་དགོས། དེ་བས་ང་ཚོས་ཤེས་དགོས་པ་ནི་སྐུ་
ངོ་འབྱོར་རྒྱུ་ཁོ་རང་གི་རྣམ་དབྱིང་དང་ཀུན་སྨྱོད། རིག་རྩལ། རང་རྒྱལ་སྤྱོད་གཞན་དང་
མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཡོད་པ་ངེས་པར་དུ་ཤེས་དགོས།

ད་ལན་བོད་ཀྱི་དུས་བབ་ཏུ་བརྒྱུད་ཐུག་གི་འདྲིན་གྲོགས་བཟང་པོ་ཞིག་གི་རྩོམ་ཡིག་
མོག་རྒྱ་བྱུང་བ་དང་། ཁོང་ནི་སྤྲན་རམས་པ་ཆགས་པ་ཤེས་པས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཁྱེད་དང་འབྲེལ་
དུས་རྒྱུན་སྤྲན་པ་སྤིང་དོན་རྩོམ་ཡིག་སྤེལ་མཁན་ཅུང་བའི་ཁྲོད་ནས་ཁོང་གིས་བོད་དང་བོད་མིའི་
བདེན་དོན་ཆེད་རྩོམ་ཡིག་ཁ་གསལ་གོ་བདེ་ཞིག་བྲིས་པར་མ་ཟད། རྩོམ་མཁུག་ལ་མཐའ་སྟོམ་
ཞེས་མིང་བཏགས་ནས་རྩོམ་དོན་ཁག་དོན་ཆེན་བརྩམས་ཏེ་ལྷན་གསལ་བཤད་བྱས་པ་དེ་ནི་
རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེན་གྱི་དགེ་ལྡན་ཚོས་སྟོབ་ཁྲིད་ཀྱི་མཁུག་ཏུ་ཁྲིད་ཟིན་པའི་བརྗོད་དོན་རྣམས་སྟོམ་ཆེག་ལ་
བཀོད་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་ངོ་།

རྩོམ་ཁདུས་ཏེ་ཐག <http://www.khabdha.org/?p=101305>

འབྲོང་ཆུང་ཡིན།

ལྷ་རྒྱུ་ཨག་ལོ།

རང་གི་རིགས་ལ་ཞེན་པ་དཀར་བ་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །
ལྷག་བསམ་གཙང་མའི་རི་རབ་ཅེག་མཁན་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །
གཞན་པན་ཁུར་གྱི་དཀའ་སྤྲུག་ཐེག་མཁན་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །
ཉེར་གཅིག་སྤིང་སྐྱོང་འོས་མི་འཆམས་ཤོས་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །

ཞི་དུལ་ག་ཤལ་རྒྱན་དུ་སྤྲས་པ་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །
བབ་སྤྱིང་བརྟན་གསུམ་གཙུག་ཏུ་བཀྱར་མཁན་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །
འཇམ་རྩལ་མདའ་མོའི་སྒྲངས་འཛིན་ཤེས་མཁན་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །
ཉེར་གཅིག་སྤིང་སྐྱོང་འོས་མི་རན་ཤོས་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །

པོད་པ་གསུམ་ལྟན་གཤེས་སུ་འཇགས་པ་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །
རྣམ་དགྱོད་སྤྱུ་གི་རྣོད་བལ་ལངས་པ་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །
ཞུམ་མེད་སྤྱིང་སྤྱོད་བས་ཀ་བར་སྤྱིང་པ་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །
ཉེར་གཅིག་སྤིང་སྐྱོང་འོས་མི་འོས་ཤོས་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །

སྲོལ་རྒྱན་རིག་པའི་བྱི་བཟང་འཐུལ་ས་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །
དེང་རབས་ཤེས་བྱའི་ཁོ་ལག་རྒྱས་པ་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །
གནའ་དེང་རིག་པའི་ཉི་ཁྱུ་འཆར་བ་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །
ཉེར་གཅིག་སྤིང་སྐྱོང་འོས་མིར་བརྟལ་བ་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །

ཡ་རབས་སྒོལ་བཟང་ཆས་སུ་བསྐྱབས་པ་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །
དུས་རབས་ཤིག་གི་རྗེས་སྟེག་སྐྱབ་མཁན་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །
མཛེལ་མ་སྐྱོན་གསེར་ཐག་འཐེན་ལ་མཁས་པ་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །
ཉེར་གཅིག་སྤྲིད་སྟོང་འོས་མིར་ལུས་པ་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །

གོང་མར་བཀྱར་བསྟེའི་མཚོད་པ་འབྲུལ་མཁན་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །
མཉམ་ལ་མཛེལ་མ་སྐྱོན་ལག་དང་སྟེལ་མཁན་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །
དམན་ལ་བྱམས་པའི་གཞིགས་པ་ཡངས་པ་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །
ཉེར་གཅིག་སྤྲིད་སྟོང་འོས་མིར་ལྷོགས་པ་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །

ཡིད་བཞིན་འོར་བུ་སྤྱང་མི་སྤྱ་བོ་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །
གཞིས་བྱེས་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་གསེར་ཟམ་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །
དམར་པོ་གྲང་ཁན་སྒྲ་སྟོག་འདར་ས་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །
ཉེར་གཅིག་སྤྲིད་སྟོང་འོས་མི་སྐབ་པ་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །

མི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལྷོང་བའི་ཀླད་པོ་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །
བྱས་པ་ཅན་གྱི་དཔག་བསམ་ལྡོན་པ་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །
སྒྲ་མའི་སྤྱན་དུ་གཞིགས་པ་བདེ་ཤོས་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །
ཉེར་གཅིག་སྤྲིད་སྟོང་འོས་མི་ལེགས་ཤོས་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །

གཞིས་བྱེས་རེ་བའི་ས་བོན་འཇུགས་ས་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །
གཞུང་ཞབས་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་རྩ་བ་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །
ཚོལ་གསུམ་སྤྱན་རྒྱའི་མཐེ་བོང་སྤྲིང་ས་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །
ཉེར་གཅིག་སྤྲིད་སྟོང་འོས་མི་བཟང་ཤོས་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །

རྒྱ་བོད་གནས་ཚུལ་གཉིང་མཐའ་དཔོག་མཁན་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །
དཔོན་གྱི་ཁྱི་དུ་དམ་ཚིག་གཙང་ཤོས་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །

དམ་ཚཱ་གཙང་མར་རྩེས་འཛིན་གྱིད་མཁན་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །
ཉེར་གཅིག་སྲིད་སྐྱོང་འོས་མི་ཡག་ཤོས་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །

རང་དོན་ཡོད་ཚད་རྒྱབ་ཏུ་སྦྱར་མཁན་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །
གཞན་དོན་ཡོད་ཚད་བར་དུ་ལེན་མཁན་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །
མཛད་པ་ཀུན་ལ་བསྐྱབས་པ་ཐོབ་མཁན་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །
ཐེག་པ་རིམ་གྱིས་ཁྲི་ལ་འཛེགས་མཁན་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །
ཉེར་གཅིག་སྲིད་སྐྱོང་འོས་མི་ཡང་དག་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །

བར་བདེན་རྒྱ་མཐི་ཚངས་ཐེག་ལང་མཁན་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །
རྒྱན་ཐོག་བྱི་མ་བྱངས་ནས་སྤོང་མཁན་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །
གཞུང་ཞབས་གཞོན་བའི་ལམ་སྟོན་དམིགས་བྱ་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །
མདའ་ཤོང་མདུང་ཤོང་ཕོ་རབ་དཀྱེལ་ཡངས་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །
ཉེར་གཅིག་སྲིད་སྐྱོང་འོས་མི་ལེགས་ཤོས་འབྲོང་ཆུང་ཡིན། །

བྱི་ལོ་༡༠༡༠༧༩༡༥ ཉིན། བསྐྱེད།
རྩོམ་ཁུངས། རྩོམ་པ་པོ་ཁོང་གི་རོ་དེབ་ཐོག་སྤེལ་ཡོད།

དབུ་ཁྱིད་ཀྱི་ཁྱད་ཡོན་འབྱར་དུ་ཐོན་པའི་བཀའ་བྱར་འབྱོར་ཆུང་ དངོས་བྱུང་མཆོག

ངམ་རིང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ།

ཉེ་དུས་ནོར་མེ་བོད་ཀྱི་རྒྱུང་འཕྲིན་ཁང་གི་བཅར་འཕྲི་ལེ་ཆོན་བརྒྱུད་བཀའ་བྱར་འབྱོར་
ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་༢༠༢༡ ལོའི་སྤྲིད་སྐྱོད་གི་འོས་མིར་བཞེངས་གཏན་འཁེལ་བའི་གསལ་
བསྐྱེད་གནང་བས། ང་དང་ང་འདྲ་བའི་ཁོང་ལ་རེ་བ་བཅོལ་མཁན་གྱི་རང་རིགས་སེར་སྐྱ་པོ་མོ་
མི་ཉུང་བ་ཞིག་གི་སེམས་སྤྱོད་བདེའི་ཆོར་སྤང་ཞིག་དང་། རེ་བའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་སྤྲོས་ཅི་ལ་
དགོས། དེ་བས་ཀྱང་བཅར་འཕྲིད་བརྒྱུད་རིམ་ཁྲོད་ཁོང་གིས་གསུངས་པའི་བཀའ་མོལ་དེ་དག་ནི་
ད་ལྟའི་སྤྱི་ཚོགས་འདིར་ཉ་ཅང་གི་མཁོ་ཞིང་། རིན་ཐང་ཅན་ཡིན་སྟབས་བཀའ་མོལ་དེ་དག་ལས་
འཕྲོས་པའི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིང་ཆོར་འགའ་ཞིག་འདིར་ཆུ་བརྒྱ་ཟམ་འདུས་ཀྱི་ཆུལ་དུ་བརྗོད་པར་བྲ།

༡༽ ཁོང་སྤྲིད་སྐྱོད་འོས་མིར་བཞེངས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། སྤྲིད་སྐྱོད་འོས་མི་གཞན་དང་མི་
འབྲ་བར་ཁོང་སྤྲིད་སྐྱོད་ལ་བཞེངས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་ནི། གཞིས་ལུས་བོད་
དང་། གཞུང་ཞབས་བྱར་པ། ཆབ་སྤྲིད་བཙོན་བྱར་སོགས་རང་རིགས་སྐྱ་སེར་པོ་མོ་དང་།
གན་དར་གཞོན་གསུམ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གིས་བཀའ་བྱར་མཆོག་ལ་རེ་སྐུལ་ཞུས་པར་
བརྟེན། ཁོང་གིས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་དེ་དག་གི་རེ་འདུན་ནམས་རྒྱ་མཚོ་དོ་གཤམས་ལྟར།
གོ་མེད་ཆོར་མེད་དུ་མ་བཞག་པར། ཕྱི་ལོ་༢༠༢༡ ལོའི་སྤྲིད་སྐྱོད་གི་འོས་མིར་བཞེངས་
རྒྱའི་ཐུགས་ཐག་བཅད་ཡོད། ཁོང་གི་མཇུག་སྐྱོད་དེའི་ཐོག་ནས་ང་ཆོས་རྟོགས་ཐུབ་པ་ནི།
སྐྱ་རོ་འབྱོར་ཆུང་མཆོག་ནི་མི་མང་གི་བསམ་འཆར་དང་མངོན་འདོད་གཙུག་དུ་འཛིན་
མཁན་གྱི་དབུ་ཁྱིད་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་དབུ་ཁྱིད་ནི། མང་གཙོའི་སྤྱི་ཚོགས་སྤྱི་

དང་ལྷག་པར་དུ་རང་རེའི་སྲིད་སྲོད་ལམ་ལུགས་ནང་ཉ་ཅང་གི་དགོས་མཁོ་ཆེན་པོ་ཡོད།
གང་ཡིན་ཟེར་ན། རང་རེའི་བཅའ་བྱུང་སྲིད་གཞུང་ནི། མི་མང་གི་ཆེད་དུ་བཅུགས་པ་
དང་། མི་མང་གིས་བཟུང་བ། མི་མང་གི་གཞུང་ཡིན་པས་སོ།།

༡༽ འོས་སྡོད་སྡོད་སྡོད་དང་འགན་ཚུན་རིགས་མི་གནང་རྒྱ། ང་ཆོ་ནི་འཐབ་ཚུན་གྱི་ངོ་བོར་
གནས་པའི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་སྟབས། གནས་བབ་ལ་གཞིགས་ཏེ་གོས་པ་སྡོད་གོས་
ཀྱང་། ཕྱི་རོལ་ཁོར་ཡུག་གི་ཤུགས་རྒྱུན་མཐུན་དང་རབས་ཅན་ལ་བསྐྱད་པ་རྒྱུ་ཡང་།
རང་རེའི་བཅའ་བྱུང་སྲིད་སྡོད་སྡོད་ཀྱི་ཁབ་ཡོད་པའི་ཆབ་སྲིད་གྱི་འོས་འགན་ནང་
འཛུལ་བ་ལྟར་གྱིས། སྲིད་སྲིད་འོས་མི་འགས་ལས་འཆར་འགའ་རེ་འབྲེར་ཏེ། རྩ་རྒྱ་
དང་འཕྲར་གྱི་དེལ་བསྐྱགས་དང་། འོས་སྡོད་སྡོད་སྡོད། འོས་མི་མན་ཚུན་འགན་ཞིང་ཚུན་
པ་སོགས་མདོར་ན། མཆམས་རེ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཡ་རབས་བཟང་སྲོད་ལས་འདས་
པའི་ཆབ་སྲིད་དེལ་བསྐྱགས་ཀྱི་འཐབ་ཚུན་སྡོད་སྡོད་ཀྱི་འཐབ་པར་བརྟེན། གཅིག་ནས་
གནས་ལུལ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐོང་སྒྲུབ་ལ་མཛུས་པོ་མེད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་ང་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁ་དམག་དེའི་ཁོད་ང་ཆོ་ནི་གཅིག་སྒྲིལ་གྱི་འཕྲོད་བསྟེན་ལ་ཆམ་ནད་
པོག་སྟེ། ད་ལྟོ་ཆམ་ནད་དེ་དག་སྲོད་མཐར་ཕྱིན་བྱུང་མེད། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་བབ་ཁོད།
བཀའ་ལླུང་འཕྲོད་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་གིས་བཅའ་བྱུང་སྲིད་མེད་མེད་ཀྱི་གནས་བབ་ལ་
གཞིགས་ཏེ་བཟོས་པའི་འོས་བསྐྱེད་སྒྲིག་གཞི་རྩ་འཛིན་ཐོག འོས་སྡོད་སྡོད་སྡོད་དང་
འགན་ཚུན་སོགས་གང་ཡང་གནང་རྒྱ་མིན་ལུགས་གསལ་པོར་གསུངས་པའི་མཛད་སྲོད་
དེས་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་གཞི་རིམ་རྒྱ་སྲིད་མི་མང་ལ་ནམ་དུས་ཡོད་ན། རང་དབང་གི་
བསམ་སྡེ་གཏོང་སའི་ཁོར་ཡུག་གཅིག་བསྐྱེད་ཡོད་ལ། ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་རང་རེའི་
བཅའ་བྱུང་གི་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་དེ་རལ་གྱི་སོ་གཉིས་པར་མི་འགྱུར་བའི་སྡོན་
འགོག་ཞིག་ཀྱང་ཆགས་ངེས་ཡིན།

༢༽ འོས་མི་གཞན་ཆོར་སྡོན་བརྗོད་བྱེད་མི་ཉན་པའི་སྡོན་སྡོན། གཅིག་སྒྲིལ་ནི་སྟབས་ཤུགས་
ཡིན་ཡང་། རང་རེའི་སྟབས་ཤུགས་དེར་ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་རིང་ཆམ་ནད་པོག་སྟེ་ད་དུང་
ཡང་དག་སྲོད་བྱུང་མེད་པའི་གནས་སྟབས་འདིར་བཀའ་ལླུང་མཆོག་གིས་ཆམ་ནད་དག་
སྲོད་དང་སྡོན་འགོག་ཡོང་བའི་སྡོན་མཆོག་ཞིག་རྩལ་པ་ནི། ཁོང་གིས་ལྷག་བསམ་ནམ་
གིས་རང་ཉིད་ལ་རྒྱུ་སྡོད་གནང་མཁན་ཆོར་སྡོད་སྡོད་འོས་མི་གཞན་ནམས་སྲིད་ན་

ཞབས་འདེགས་སྐྱབ་འདུན་བཅངས་ཏེ་འོས་མིར་བཞེངས་པར་བརྟེན། ཁོང་ནམས་ལ་
སྟོན་བརྗོད་དང་ཟུར་ཟའི་རིགས་རྩ་བ་ནས་བྱ་མི་ཉན་པའི་སྟོབ་སྟོན་དེ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་
ཁོང་གི་ཞི་དུལ་བག་ཡོད་ཀྱི་བཟང་སྟོང་ནི་རང་རེའི་ཆམ་ནད་པོག་པའི་གཅིག་སྤྱིལ་
འདིར་སྐྱབ་ཁབ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་པས། སྐབས་རྗེས་མའི་སྲིད་སྟོང་འོས་ཤོག་
དེ་སྐྱོད་ཁོང་ལ་ཕུལ་ཆོ། ཁོང་གི་སྟོང་ཀར་གཞུང་བྱང་གི་གཤིས་བཟང་དེས་ང་ཚོའི་
གཅིག་སྤྱིལ་ལ་པོག་པའི་ཆམ་ནད་དེ་གཅང་སེལ་བྱུང་པའི་ངེས་པ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་
སྟོན་བྱུང་། དེས་ན། མ་འོངས་པར་ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་འདིའི་མཐུན་སྤྱིལ་གྱི་འཕྲོད་བསྟེན་
ལ་བདེ་ཐང་དགོས་ན། བྱིད་ཀྱི་འོས་ཤོག་དེ་བཀའ་ཟུར་འཕྲོད་ཆུང་མཆོག་ལ་འཕེན་
རོགས། ཁོང་གིས་ང་ཚོ་ནམ་ཡང་ཆུ་ལ་གཡུག་མི་སྲིད་ལ། སྟོབ་པས་དུ་འཇུག་མི་སྲིད།

༥༽ རང་ཁེ་ཆེད་ཡ་རྒྱལ་བའི་མཆོན་ཐངས་གཅིག་གྱང་མ་སྟུང་པ། དེང་རང་རེའི་ཆབ་སྲིད་པ་
མི་ཉུང་བ་ཞིག་གིས་གོ་སྐབས་ནམ་བྱུང་ལ། མི་མང་གི་བསམ་པ་བསྐྱར་ཆེད་ཡ་རྒྱལ་བའི་
མཆོན་སྟུང་དེ་རང་ཉིད་ལ་འོས་ཐོབ་ཐབས་བྱས་དང་བྱེད་ཐུས་ཡིན། འོན་ཀྱང་། དུས་
ཡུན་སྐར་མ་བཅུ་ཙམ་གྱི་བཅར་བྱིད་བརྒྱུད་རིམ་ཁོང་། བཀའ་ཟུར་འཕྲོད་ཆུང་དངོས་བྱུང་
མཆོག་གིས་འོས་བསྐྱུའི་སྤྱིག་གཞིའི་དགོངས་དོན་ལ་བཙེ་སྟུང་གིས་ཡ་རྒྱལ་བའི་མཆོན་
ཐངས་གཅིག་གྱང་བེད་སྟོང་བྱས་མེད་པ་དེའི་ཐོག་ནས། ཁོང་ལ་ཁྲིམས་སྟུང་གི་འདུ་ཤེས་
བརྟན་པོ་དང་གོ་དབང་ལ་འདོད་རྩམ་མེད་པའི་རང་གཤིས་གསེར་བཙེ་མ་ལྟ་བུ་དེ་འབྱར་
དུ་མངོན་ཡོད། མདོར་ན། ཁྲིམས་སྤྱིག་གཞི་ལྟ་བུར་ཏུ་བཀྱར་ཅིང་། མི་མང་གི་མངོན་འདོད་དང་
དུ་ལེན་པའི་སྟོང་ཡོན་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྤྱིས་བྱ་ཁོང་ནི་ད་ལྟའི་རང་རེའི་དུས་ལ་བབ་པའི་
སྲིད་སྟོང་འོས་མི་གཅིག་པོ་དེ་ཡིན།

༦༽ མི་མང་གིས་ནམ་རྒྱུན་དུ་འཛིན་སྟོང་གི་མཛད་ཕྱོགས་སྲིད་བྱས་ལ་དོ་སྣང་དགོས་པ་
གསུངས་པ། སྲིད་སྟོང་འོས་མི་ཚོར་བཅར་འབྲི་བྱས་པའི་མཐའ་སྟོམ་བཀའ་ཁོལ་གྱི་སྤྱི་
འཕྲོས་ལྟ་བུ་བྱས་ན། མི་མང་ཚོས་དོ་བདག་རང་ཉིད་ལ་འོས་འཕེན་ན། རང་ཉིད་ཀྱིས་
གང་དགའ་ཅི་ལེགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ལུགས་བརྗོད་དེ་རང་ཉིད་ལ་འོས་འཕེན་དགོས་ལུགས་
དངོས་ལུགས་ཅི་རིགས་ནས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། བཀའ་ཟུར་མཆོག་གིས་དེ་ལས་ལྡོག་
ཏེ། མི་མང་ཚོས་སྲིད་སྟོང་འོས་མི་འདེམས་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་ལོངས་སུ་སྟུང་བ་ཙམ་མ་བྱུང་།
མ་འོངས་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་སྲིད་སྟོང་གི་སྲིད་གཞུང་དེའི་མཛད་

ཐོགས་སྤིང་བྱས་ལ་བྱར་དང་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་ལུགས་སྐྱལ་མ་གནང་བ་ལས། མི་མང་ལ་ང་ལ་འོས་འཁེན་ན་ངས་རྩར་བཙོན་བྱེད་གྱི་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་མདོར་ན། མི་མང་ཁོད་ནས་འོས་སྤོང་བའི་སྤྱོད་ཚུལ་མ་བསྟན་པ་དེའི་ཐོག་ནས་ཀྱང་། ཁོང་གི་གཞུང་བྱ་སྤྱི་སེམས་དེ་འབྱར་དུ་མངོན་བྱུང་། མདོར་ན། ཁོང་གི་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཁྱིམ་ས་སྤྱིག་གཙུག་རྩ་བ་ཀྱང་བའི་གཤེས་བཟང་དང་གཅིག་མི་མང་གི་མངོན་འདོད་རྩ་བར་འཛིན་པའི་ལམ་ལུགས་སྤོང་སྤངས་དང་གཉིས། ཤེས་འཛིན་ལྷག་བསམ་དང་གསུམ། མི་ལོ་བཞི་བཅུ་ལྷག་གི་ཉམས་སྤོང་དང་བཞི་བཅས་གང་ལ་གཞིགས་ཀྱང་། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༡ ལོའི་དུས་ལ་བབས་པའི་སྤིང་སྤོང་ནི་དཔལ་ལྷན་བཀའ་ཟུར་འབྲོང་ཚུང་དངོས་བྱུང་ལས་ལྷག་པ་གཅིག་ཀྱང་ངའི་མིག་ལམ་དུ་མངོན་རྒྱ་མི་འདུག་གོ། །

ཚཱ་ཁུངས་བླ་ཐག <http://www.khabdha.org/?p=101251>

བཀའ་བྱུང་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་དགོས་ པའི་བྱུན་མིན་རྒྱ་མཚན་བཟུང་གསུམ།

ཤར་ཕྱོགས་ཁྲག་རྩ།

སྒྲིབ་སྒྲིབ་།

ད་ཆ་འོས་བསྟུང་སྤྱི་གཞི་བསྐྱར་བཅོས་ཀྱིས་ཆོག་སྟེ་ཁག་གིས་འོས་མི་འདོན་ལམ་
བཀའ་ཟིན་པས། མི་མང་མི་རེ་དོ་རེས་རྒྱས་པ་རྩལ་བཏོན་གྱིས་འོས་མི་སྐོར་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་
དགོས་པ་ནི་གཡོལ་ཐབས་མེད་པའི་ལས་འགན་ཞིག་ཆགས་ཡོད་ལ། རྒྱ་མཚན་ཁོ་ནར་གཞི་
བཅོལ་ཏེ་འོས་བསྟུང་ལས་རིམ་ནང་ཞུགས་བྱུང་ཆོ། བོད་སྤྱི་ལ་ཐན་རེས་པ་ཐེ་ཆོམ་མེད་སྟབས།
གྲུས་པས་བཀའ་བྱུང་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་དགོན་དོན་ཡང་རང་
སེམས་ཁོ་ནར་མ་བཞག་པར། གཟུར་གནས་སྒོ་ལྟན་ནམས་ལ་ཞུ་བར་སྒྲོ་ལ། གྲུས་ལ་ཡིད་ཆེས་
དང་རེ་བ་བྱེད་མཁན། དེ་བཞིན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུ་ས་ནོར་བར་ངོས་འཛིན་གནང་མཁན་རེ་བྱུང་ཞིག་
གིས་ཀྱང་དངོས་བསྐྱུད་གང་རུང་ནས་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་གྱི་དེ་བ་རེ་འགའ་འབྱོར་སོང་བས། དེ་
དག་ཆང་མར་དཀྲུས་གཅིག་ཏུ་ལན་འདི་འབུལ་བ་ཡིན།

༡༽ བཀའ་བྱུང་མཆོག་རོ་ཤེས་རིམ་དང་དེའི་རིང་གི་སྐྱོང་བ་ཕྱོགས་སྟོན།

བཅན་བྱོལ་དུ་ཐོག་མར་འབྱོར་ཉིན་ནས་བཀའ་བྱུང་མཆོག་བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་དང་འབྲེལ་ཏེ་
རོ་ཤེས་པར་གྱུར། དེ་ནས་ད་བར་མི་ལོ་༡༩ དང་། ལྷག་པར་གཞུང་དང་མི་མང་གི་སྤྱི་ཞུས་
ཞུགས་ཁུལ་གྱི་ལོ་༡༩ རིང་གངས་ཅན་སྤྱིད་གཤོངས་སུ། བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཞབས་
ཞུ་དང་སྒྲོབ་སྒྲོང་བྱུང་འབྲེལ་བྱས་རིམ་ནང་། བཀའ་བྱུང་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་

ཡིད་ཆེས་སྒོ་གཏད་ཆོག་པའི་དབུ་ཁྲིད་ཆད་འཕེར་ཞིག་ཏུ་རྒྱ་མཚན་རིམ་བཞེགས་ལ་
བརྟེན་ནས་ཡིད་ཆེས་དེས་རྟེན་ཟབ་མོ་བྱུང་བས། དེ་ལྟ་མཉམ་ནས་ཡུལ་མཆོག་གི་
སྟོན་བཞུགས་ཡོང་ཆེད་དང་བོད་མི་མང་གི་ཆེད་དུ་སྐུ་ངོ་མཆོག་མཉམ་པ་ལྟ་བུ་
བཞེངས་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་གསོལ་འདེབས་ནན་ཆར་བྱས་པ་ཡིན།

༡༽ བོད་མིའི་ཞག་ཚི་ལྗན་པའི་མི་སྤྱོད་ཆད་ཡོངས་པ་ཡོད་པ།

བོད་ཀྱི་ཅ་དོན་གྱི་སྤྱིང་པོ་རབ་ཏུ་བྱུག་པའི་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་ཐུག་བསམ། བོད་ཀྱི་རིག་
གནས་དང་དེའི་གཞི་རྟེན་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཉམས་ཆག་གིས་ཆོད་ཆོད་བོད་ཀྱི་བདེན་དོན་འཐབ་
ཚིང་གྱི་སྤྱིང་པོ་བོར་ཟེན། བོད་ཀྱི་སྤྱིང་སྐྱོང་ནི་བོད་རང་གི་རིག་གནས་ལ་བཅས་མིན་གྱི་
ཡིད་ཆེས་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། ཡུལ་མཆོག་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོས་དེ་སྐྱོབ་ཐབས་
ཀྱི་བཀའ་དགོངས་ལ་མ་སྟོན་ནམས་ཚུལ་བཞིན་ལག་བསྟར་བྱེད་མཁན་ཞིག་དགོས་པས།
བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཀྱིས་བསྐྱུན་པའི་མི་གཞི་ཆད་ཡོངས་ཤིང་། ལས་འབྲས་གཅིག་གསུ་
འཛིན་ཅིང་། བྱང་བདེན། ལ་རབས། བཟང་སྟོན། གཞན་པན་བཅས་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་དོན་
གང་གནང་ཁྲིད་དེ་ཕྱིར་མེད་དུ་འབྲས་པར་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པས། སྤྱིང་སྐྱོང་གི་
གནང་སྟོང་ཆ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁོང་གིས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་སྤྱིང་པོར་གྱུར་པའི་ལས་དོན་
ཐད་ཤུགས་བསྐྱོན་དེས་པ་ནི་ཡིད་ཆེས་སྒོས་འགོལ་བྱས་ཆོག་པར་སྟེན།

༢༽ དུས་ཚོད་ཀྱི་རྩ་བའི་བཞིན་ལ་གདོང་ལེན་བྱེད་བྱུང་བ།

ཡུལ་མཆོག་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དགྲུང་གངས་༤༥ སོན་མཆམས་ནི་བོད་མི་
རིགས་ཀྱི་གནས་བབ་སྤྱི་ཡོངས་ནས་བྱས་ན། རྒྱ་བ་ཡར་ངོ་མར་ངོའི་དཀྱིལ་ཐིག་ཡིན།
ད་ནས་ཅེས་པའི་མི་ལོ་༡༠ ནི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་བདེན་དོན་འཐབ་ཚིང་ནང་གིན་ཏུ་གལ་
གནད་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད་པས། གནས་སྤངས་འདི་འབྲེལ་སྐབས་ཆོས་གསུམ་ཆོས་
བརྒྱུད་དང་བཅས་པས་སྤྱི་མིར་ངོས་འཛིན་ཡིད་ཆེས་ཐོབ་པ་ཞིག་སྤྱིང་སྐྱོང་དུ་ཐོབ་
དགོས་པ། བོད་སྤྱི་པའི་དགོས་མཁོ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པས། དེ་ལྟ་བུའི་
མི་ཞིག་ནི་བཀའ་ལྟར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་རང་དེད་སྟེན།

༣༽ ཡུལ་མཆོག་བོད་མིའི་སྤྱོད་ཀྱི་དེས་ཤེས་རྟེན་ཅིང་བཀའ་དགོངས་བསྐྱབ་

རྒྱུ་ལྡན་ཁྱེན་འཛུམས་པ།

ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོའི་དགོངས་གཞི་ལམ་སྟོན། མཚན་གྱི་གཟི་བཞིན་ཚུན་
ཆད་བོད་ཀྱི་བདེན་དོན་འཐབ་རྩེད་དང་ཁ་བྲལ་ཐབས་མེད། ཇི་ཙམ་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་
ལམ་སྟོན་འོག་ཤར་བསྟོད་ཐུབ་ན་བོད་ལ་རེ་བ་ཡོད་ཅིང་། དེ་མིན་བོད་ནང་རིམ་བསྐྱར་
ཅད་རྫོགས་ཀྱིས་བོད་མི་རྒྱ་མིར་བསྐྱར་འགོ་བ་དང་། བཅན་གྱི་ལ་ནང་ཁ་འཐོར་ནས་རིམ་
ཡལ་དུ་འགྲོ་ངེས་པའི་རྟགས་མཚན་གང་སར་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པས། ཡགོང་ས་ཡུལ་
མགོན་ཆེན་པོའི་བཀའ་དགོངས་ལམ་སྟོན་གྱི་ཆ་ཙམ་ཡང་ལྷག་ལྷས་མེད་པར་དུས་ལྡར་
ལག་བསྟར་འབད་སྒྲུབ་ལ་གཞོལ་རྒྱུ་། སྙིང་སྙོམས། རྩོམ་གཏོང་། ཉམས་སྟོང་། ཞིབ་
འདུག་ གཞོགས་འདེགས་བཅས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུ་ཡོད་ཆད་བཀའ་ཟུར་འབྲོང་རྒྱུ་དངོས་གྲུབ་
མཆོག་ལ་ཆང་འདུག་སྟུམ།

༥༽ གཞིས་ལུས་མི་མང་གི་མདོན་འདོད་དང་གནས་ལྷངས་ཆེག་ཙམ་མིན་པར་ཞིབ་
དུ་མཁྱེན་པ།

བཀའ་ཟུར་མཆོག་བོད་དུ་འཁྲུངས་པ་དང་། བོད་ནས་ཐེབས་མཁན་ཆོའི་ནང་ཆབ་སྲིད་
དང་འབྲེལ་བ་ཆགས་པའི་མི་སྣ་བརྒྱ་ཆ་དགུ་ཅུ་གོ་དགུས་ཞིབ་དུ་མངལ་འཕྲད་ཞུས་ཡོད།
ལོ་རབས་༩༠ ནང་བོད་དུ་གསང་བའི་ངང་རང་སྟོག་སྒྲོས་གཏོང་གིས་ཐེབས་པས། བོད་
ནང་གི་བོད་མི་ཆོར་འཐབ་རྩེད་ཀྱི་སྙིང་སྙོམས་དང་རེ་བ་འཕར་མ་ཐོབ། གཉིན་འཕྲད་སྟོ་
མོ་བྱས་པ་ནས་གཞུང་སྟེར། གཞན་ཡང་བྱི་མི་སོགས་བརྒྱད་བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་
མང་པོ་འབྱོར་ཡོད། ༡༩༩༧ ལོར་མང་མོས་ཐག་གཅོད་འོས་བསྟེན་སྐབས་བོད་ནས་
འབྱོར་བའི་བསམ་ཤོག་དང་། ༢༠༠༩ ལོར་དམིགས་བསམ་ཆོགས་ཆེན་བསྟུ་སྟོང་སྐབས་
བོད་འབྱོར་བསམ་ཚུལ། ༢༠༡༡ ལོར་ཆབ་སྲིད་དང་འཛིན་སྟོང་གི་སྒྱུད་བར་ཅིས་སྟོན་
སྐབས་གཞུང་མང་རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་ཆེན་བསྟུ་སྟོང་སྐབས་བོད་ནས་དགོངས་ཚུལ་
འབྱོར་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱིས། ཡད་པལ་ལྡན་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་ཡིག་ཆང་བྱུང། གཞིས་
ལུས་བོད་མིས་དགོངས་ཚུལ་འབྲུལ་ས་གཉིས་པ་མེད་པ་དང་ཟམ་པ་ལྷ་བྲུ་ཆགས་ཡོད་
པས། བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་ཤ་མཁྱེན་རྟོགས་ཡོད་པ་བཀའ་ཟུར་འབྲོང་རྒྱུ་ལས་
ལྷག་པ་མེད་ཅེས་ཆེག་ཐག་བཅད་ནས་ཞུ་བ། གྲུས་པ་ལྷ་བྲུ་བོད་ནས་གསར་འབྱོར་

གསུམ་ཡིན་ཡང་། རང་གི་པ་ཡུལ་ཅམ་མ་གཏོགས། བོད་ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་
ཆ་གསུམ་ཤེས་ཀྱི་མེད། བཀའ་བླར་མཆོག་ལས་འགན་གྱི་ཆ་ནས་བོད་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་
གནས་ཚུལ་ཞུ་ས་ལྟ་བུ་ཆགས་ཡོད། དེ་ཅམ་མ་ཟད། ཁོང་གིས་བོད་དུ་མི་མང་པོ་སྤུལ་
ཞིབ་ཏུ་བཏང་ཡོད་ལ། ཡོངས་གྲགས་གསལ་པོ་ཆགས་པའི་དཔེ་མཆོན་གཅིག་ལ། ཆབ་
སྲིད་བཙོན་བྱར་དག་དབང་འཛིན་མེད་ལགས་སུ་བྱི་ཐངས་པ་ཅམ་བོད་དུ་བཏང་བ་ཁོང་གི་
ཚུམ་ཡིག་བརྗེད་དཀའ་བའི་བདེ་སྐྱོད་བཀའ་བློན་ཞེས་པར་གསལ་འདུག་པ་བཙས་རྒྱ་
མཆོན་ཆད་ཐུབ་གངས་མང་གིས་སྐྱབ་ཐུབ་པ་ནི། བོད་ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཞིབ་
ཏུ་མཁྱེན་པའི་དབུ་ཁྲིད་ཅིག་ཡོད་པ་ནི་བཀའ་བླར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་དེད་
སྟེ།

༦༽ གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེ་མི་མང་གི་སྤྱིང་སྤྱོད་ས་རྒྱ་ན་སྤིང་དང་། བོད་མིའི་ཆེག་སྤྱིལ་གྱི་
རྩ་བ་ཉམ་ཆག་འབྱོར་གཞི་གཏན་འགོག་བྱུང་བ།

བོད་ནང་གི་དོན་གྱི་བདག་པོ་བོད་མི་ཆོའི་དགོངས་ཚུལ་དང་སྤྲུགས་རེ་མཁྱེན་གྱི་ཡོད་
པས། རྣམ་ཡང་གཞིས་ལུས་བོད་མི་ཆོ་སེམས་ཤུགས་ཆག་གཞིའི་ལས་དོན་ཆོད་འཛིན་
ཐད། སྤྱོད་མཆོག་གིས་བྱི་ནང་གསང་གསུམ་ནས་ལས་དོན་སྤྲུལ་མང་བསྐྱབས་འདུག་པ་
ཞིབ་ཏུ་བལྟས་ན་ཤེས། ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་འཛམ་གླིང་གི་སྤྱི་ལོར་ཡིན་པ་
ལྟར། བོད་མི་ས་ཡ་དུག་གི་ཁོག་པའི་སྤྱིང་དང་དབུལ་བའི་མིག་ བོད་དོན་བདེན་མཐའ་
གསལ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་གོང་ན་མེད་པ་དེ་ཡིན། ཆོས་དང་ཆབ་སྲིད། སྤྱི་ཆོགས། མི་
མང་གི་མངོན་འདོད་དང་སེམས་ཤུགས་སོགས་གང་ཅིའི་སྟོག་རྩ་ཡགོང་ས་ཆེན་པོ་ཉག་
ཅིག་ལ་ཐུག་ཡོད་པས། བཀའ་བླར་མཆོག་གིས་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་སྤྱི་ལྗོངས་གཞི་
རིགས་དང་། མཆོན་སྤྱད་བྱར་ཟ་ཞུ་མཁན་ཆོར་གདོང་ལེན་མཐར་བྱིན་པ་གནང་ཡོད།
དཔེ་མཆོན་ནི། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གི་ཉེས་ཅན་པ། རྒྱ་དམར་གྱི་རྒྱུག་ཁྲི་དོལ་རྒྱལ་
ཆོགས་པའི་རང་མཆོང་དམར་རྩེན་དུ་བཏོན་ཏེ། འཛམ་གླིང་ནང་སྐད་གྲགས་ཆེ་བའི་
གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་ཐོག་ཁུངས་སྤྱིལ་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད་ལ། རྒྱ་གར་གཞུང་དང་ཨ་
རི་གཞུང་གཉིས་ཀར་དོལ་རྒྱལ་ཆོགས་པའི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་རོ་སྤྱོད་གསལ་པོ་ཞུས་
པས། ད་ཆ་ཁོ་པ་ཆོའི་གདོང་རིས་གསལ་པོ་ཆགས་ཡོད། དེ་བཞིན་མཆོན་སྤྱད་ཞུ་མཁན་
རྣམས་ལ་རྒྱ་མཆོན་ཆད་ཐུན་གྱི་ལམ་ནས་སྤྱི་བ་མེད་པའི་གནས་སུ་བཞོད་ཡོད་ཅིང་། མ་

འོངས་སྐྱོང་མཆོག་གི་བཀའ་ཤག་ནས་འདིའི་ཐད་དམིགས་བསལ་ཤུགས་སྟོན་ཀྱག་
ངེས་སྟབས། བོད་མི་འཛོར་བ་ཤིག་འགྲོ་གཞིའི་མཆོན་སྟེན་ཞུ་བའི་བྱས་ཉེས་འདི་རིགས་
ཅད་ནས་མེད་པ་བཟོ་ངེས་པ་ཞུ་མ་དགོས་པས། བཀའ་བླར་མཆོག་ནི་ལས་དབང་གིས་
བསམ་སྟོན་མ་རུང་བ་དེ་དག་གི་མགོ་གཞོན་དུ་མངགས་པ་ཡང་མིན་ནམ་སྟེ།

༡༽ རྒྱ་ནག་གིས་བོད་ཐོག་འཛིན་པའི་སྲིད་བྱས་རགས་པ་ཙམ་མིན་པར་ཞིབ་དུ་
མཁྱེན་པ།

བཅན་ཁྱོལ་ནང་གི་མཐོ་རིམ་མི་སྣ་ཆོས་རྒྱ་ནག་གིས་བོད་ཐོག་འཛིན་པའི་སྲིད་བྱས་ལ་
འབྲེལ་བ་ཤད་གནང་སྐབས། རྒྱ་རྒྱུན་ཞིབ་ཚགས་དེ་ཙམ་མཐོང་གི་མེད། ཡིན་ན་ཡང་།
སྐྱོང་འགྲོང་ཆུང་ལགས་ནི་དེ་ལས་ཕྱོག་སྟེ། བོད་དུ་རྒྱ་མི་སླེབས་པ་ནས། རིག་གནས་
གསར་བཞེ། མི་མང་སྤྱི་ཁབ་ཟེར་བ་སོགས་དང་། ལོ་རབས་བརྒྱད་ཅུའི་ནང་དུ་ཡའོ་
པང་གི་སྐབས་ནས་ཚུགས་པའི་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སྟོར་གྱི་བཞུགས་མོལ་ཆོགས་འདུ་ཟེར་
པ་ཁག་དེ་བཞིན་རྒྱ་རིགས་ཤེས་ལྡན་གཟུར་གནས་པ་སྟེར་གྱི་བསམ་ཚུལ་ཚཱ་ཡིག་
ཁག་དེ་སྤྱི་བདེ་སྤྱང་ཉམས་ཞིབ་ཁང་ནས་བོད་སྐྱོར་གནང་ཡོད་པ་དག་བདེ་སྤྱང་ཉམས་
ཞིབ་ཁང་གིས་བཏོན་པའི་རྒྱ་བོད་འབྲེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་སྟོར་གྱི་ཁྱད་སྤྱད་གཞུག་སའི་དེབ་
“གཏམ་དོན་ཆོན་བྱག་ཅུ་པ།” བདེ་སྤྱང་བཀའ་བླར་སྟག་ལྷ་ཤུན་ཆོགས་བཟ་ཤིས་ཀྱིས་
རྒྱའི་ཡིག་ཆར་ནས་བོད་འབྲེལ་ལོ་རྒྱུས་ཟུར་བཏོན་གནང་བ་དཔར་སྟན་བྱས་པས་
མཆོན། བཟང་མི་ཆར་པའི་གནས་ཚུལ་མང་པོའི་ཐད་དངོས་སུ་ལམ་སྟོན་བྱག་ལས་
གནང་ཅང་། རྒྱ་ནག་གིས་བོད་ཐོག་འཛིན་པའི་སྲིད་བྱས་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་། འགྱུར་བ། ཞི་
དྲག་གི་ཐབས་ལམ། དམིགས་ལུལ་བཅས་ཞིབ་དུ་མཁྱེན་པའི་ཐོག་གཏམ་བཤད་ཆོད་
འཕེར་གནང་ཡོད་པ་ཀྱང་གསལ་ལ་སོང་། རྒྱ་ནག་གིས་བོད་ཐོག་འཛིན་པའི་སྲིད་བྱས་
ལ་མཁྱེན་རྒྱ་མཆོག་དུ་ཡངས་པ་ཤེས་ལྡན་གཟུར་གནས་ཀྱང་གྱིས་ཁས་ལེན་ངེས་སྟེ།
གནད་འདི་ཉ་ཅང་གལ་ཆེ་བས་སྲིད་སྟོང་གི་ཐུགས་འགན་བཞེས་མཁན་ཞིག་ལ་མེད་
ཐབས་མེད་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཞིག་ཆགས་ཡོད།

༢༽ བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་གྱི་ཕྱི་ནང་གསར་གསུམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཆ་ཆར་མཁྱེན་པ།

དབུ་མའི་ལམ་གྱི་བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་ཐད། བོད་ནང་གི་དོན་གྱི་བདག་པོ་བོད་མི་ཚོའི་
དགོངས་ཚུལ་ཤེས་པ། ལགོང་ས་མཆོག་གི་ལམ་སྟོན་དགོངས་གཞི་རྣམས་སྤྲུགས་ལ་
ངེས་པ། ༡༩༥༩ ལོ་ནས་༡༩༩༥ ལོ་དང་། ༢༠༠༣ ལོ་ནས་༢༠༡༠ ལོ་ཀྱི་རྒྱ་བོད་འབྲེལ་
བའི་ཁྱེ་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཡོངས་རྫོགས། དེ་བཞིན་བཀའ་ཤག་གིས་
བརྟུགས་པའི་བོད་རྒྱ་ཞི་མོལ་ལས་དོན་ཆོགས་རྒྱུད་གི་ལས་དོན་མཐའ་དག། རྒྱ་གར་
གཞུང་གི་གསང་ལས་ཀྱིས་གཙོ་སྤྱོད་གཞུང་ཁག་གིས་བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་དང་དེའི་
མཐུད་ཐབས་གཉིས་ཀར་ལྟ་སྟངས་བཅས་སྤྲུགས་ཡོངས་ནས་ཞིབ་ཏུ་མཁྱེན་མཁན་ཡང་
བཀའ་རྒྱུ་མཆོག་སྤྲུགས་འགན་བབ་འབྲེལ་གྱིས་ཆགས་ཡོད་པས། མ་འོངས་པར་བོད་
རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་མཐུད་ཐབས་ཐད་བཀའ་རྒྱུ་འབྲིང་རྒྱུད་མཆོག་ལ་རྒྱས་སྤྱོད་དང་མ་ཅུ་
ཆ་ཆང་ཡོད་པས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་མིན་ནམ་སྟེ།

༩༽ བཀའ་རྒྱུ་ལས་ཁུངས་བདུན་དང་གྲོས་ཆོགས་ལ་འགན་ཁུར་བྱ་སྟངས་ཀྱི་ཉམས་
སྦྱོར་ཞུན་པ།

བཀའ་རྒྱུ་མཆོག་གིས་བཀའ་ཤག་ནང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལས་གནང་བས། བཀའ་
རྒྱུ་ལས་ཁུངས་བདུན་གྱི་ལས་དོན་ཐད་ཉམས་སྦྱོར་སྤྲུག་སྤྲུག་ཆོགས་ཤོས་ཡིན། བཅའ་
ཁྲིམས་དང་འཛིན་སྲོད་སྤྲུག་གཞི་གཉིས་ཀར་གསལ་བ་བཞིན། བཀའ་ཤག་གི་སྤྲུགས་
འགན་ནི་མཉམ་འདུས་ཀྱི་འགན་ཡིན་ཅིང་། བཀའ་རྒྱུ་ལས་ཁུངས་སོ་སོའི་ཅུ་བའི་སྤྱི་
བྱས་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་དོན་དང་། གཞུང་ཞབས་གནས་སྤྱོད་ཀྱིས་མཆོན་ལས་དོན་
འགངས་ཆེན་རིགས་བཀའ་ཤག་ལྟར་རྒྱས་ནས་ཐག་གཅོད་གནང་གི་ཡོད་པས། བཀའ་
རྒྱུ་དུ་བཞུགས་སྤྱོད་བཞིག་ཡིན་ན། བཀའ་རྒྱུ་ལས་ཁུངས་བདུན་ལ་རྒྱས་ཡོད་ཏེ་ཅང་
ཆེ་བས། ད་ཡོད་སྤྱི་སྤྱོད་འོས་མིའི་ཁྲོད་ལོ་བཅུར་བཀའ་རྒྱུ་གནང་སྤྱོད་བཀའ་རྒྱུ་
འབྲིང་རྒྱུད་དངོས་གྲུབ་ལས་མེད་ལ། གྲོས་ཆོགས་ནས་ཀྱང་གཞིགས་ཚུལ་ལེགས་པས་
བཀའ་རྒྱུ་ཐེངས་གཉིས་ཀར་སྤྱི་མོས་བདམས་ཐོན་བྱུང་ཡོད་པ་བཅས་འཛིན་སྲོད་ལྟར་
ཁང་བདུན་དང་། གྲོས་ཆོགས་ལ་འགན་ཁུར་བྱ་སྤྲུགས་གཉིས་ཀར་ཉམས་སྦྱོར་སྤྲུག་
ཆོགས་པ་འདུག་སྟེ།

༡༠༽ རྒྱལ་སྤྱིལ་བཀའ་རྒྱུ་ཆད་ཞུན་རག་ངེས་པ།

ཕྱག་སྒྲེལ་བཀའ་སྒྲོན་གྱི་ངོས་ནས་ཀྱང་བཅན་གྱོལ་བོད་མིའི་ཁྲིད་ཀྱན་གཞོན་པོ་མོ་
མཁུན་འདྲོན་རང་རྒྱ་ཐུབ་པ་ཞེ་ཅིག་རག་ངེས་པས། བཀའ་འགག་གི་ལས་འགན་ཏེ།
འབྲེལ་མོལ་སྤར་གསོ། རྒྱལ་སྤྱིར་འབྲེལ་ལས། རོགས་དངུལ་འཛོལ་བསྐྱ་སོགས་ལ་
ཆགས་ཚུད་ཅིང་། ལབ་སྐྱེད་མེད་པའི་འདྲོན་སྐྱོར་གནང་ངེས་པ་ཐེ་ཚོམ་མེད་སྟེ།

༡༡༽ མཉམ་ཁྲིད་མཉམ་བཀོལ་གྱི་རྒྱས་པ་ཕྱལ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡོད་པ།

མཉམ་ཁྲིད་གནང་ཐུབ་ཡོད་མེད་དུ་སྒྲུབ་ལས་གནང་སྟེང་སའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གནས་
བབ་ལས་སྟོན་བརྒྱབ་ན་ཤེས། བཀའ་བྱར་མཆོག་གིས་མགོ་ཁྲིད་གྱི་རྒྱས་པར་ལས་བྱེད་
ཆེ་སྤྱལ་ས་ཐོག་ཅམ་མིན་པར་ལས་བྱར་དང་བཅས་པས་སྟོབས་པ་བྱེད་ཅིང་། ལས་བྱེད་
ཀྱན་རབས་ཚོས་དགེ་ཀྱན་དང་ལམ་སྟོན་པ་ཡག་ཤོས། ལས་བྱེད་གཞོན་རབས་ཚོས་པ་
མ་ལྟ་བུར་བཅི་བ་ནི་གངས་ཅན་སྤྱིད་གཤོངས་ལ་རྒྱས་ཡོད་ཆང་མས་དངོས་སུ་མཐོང་
ཡོད། རང་གིས་བཤད་མ་དགོས་པར། མིས་གསུངས་པའི་ནང་། བཀའ་བྱར་མཆོག་གི་
མགོ་ཁྲིད་གྱི་རྒྱས་པ་དང་མཉམ་ཁྲིད་མཉམ་བཀོལ་ལ་འགྲན་རྒྱ་མེད་པར་གྱུར་ཡོད་པས།
མ་འོངས་པར་གཞུང་གི་སྒྲུབ་ཆོགས་ལྟ་བུའི་གཞུང་ཞབས་ཀྱན་གཞོན་ཆང་མར་རང་རང་
གི་ལས་འགན་དང་འབྲེལ་རྒྱས་པ་འདྲོན་སའི་ཁྲིའི་ཡུག་གྲུ་ཡངས་པོ་དང་། མ་འབྲེས་ལ།
ཆེ་མཐོང་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་བཅས་ལ་ཐེ་ཚོམ་མི་འདུག་སྟེ།

༡༢༽ མི་གསོ་སྐྱོར་དང་འབྲེལ་བ་ཆད་ལྡན་འཛོག་པར་མཁས་པ།

གཞིས་ལུས་བོད་མིའི་ཁྲིད་དང་། བཅན་གྱོལ་ནང་གཉིས་ཀར་བཀའ་བྱར་མཆོག་གིས་
དངོས་ཤུགས་བརྒྱད་གསུམ་ནས་གསོ་སྐྱོར་གནང་བཞག་པ་མང་པོ་ཡོད། བཀའ་བྱར་
མཆོག་གིས་བོད་ལ་པན་ཐོགས་ས་རེད་བསམས་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་སྤྱེས་ཁུངས་
སོགས་ལ་མ་ལྟོས་པར། གསོ་སྐྱོར་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་གི་ཡོད་པས། ཁྲོད་དང་འབྲེལ་བ་
ཡོད་པ་མང་པོ་ཞིག་ཁྲོད་ལ་བཅོས་མ་མིན་པའི་ཡིད་ཆེས་ཐོབ་ཡོད་པའང་གནད་འདི་
ལས་བྱུང་བ་ཐེ་ཚོམ་མི་འདུག་སྟེ།

༡༣༽ བཅན་གྱོལ་བོད་མི་མང་པོས་ཡོད་ཆེས་དང་བཅི་བཀྱར་འགྲན་མེད་ཐོབ་ཡོད་པ།

གཞུང་ཞབས་ལས་བྱར་དང་། གནད་ཡོད་མི་སྣ། ཆབ་སྲིད་བཅོན་བྱར། བཀྱར་འོས་མི་

མང་སོགས་བཙན་བྱོལ་བོད་མི་གངས་ལས་འདས་པས་ཆེ་མཐོང་དང་ཡིད་ཆེས་མི་འབྲ་
བ་ཞིག་ཞུ་ཡུལ་དུ་གྱུར་འདུག་པ་བཙས་གྲུས་ལ་ར་འཕྲོད་སྟབས། རང་ཐག་རང་གཙོད་
ཀྱིས་རྒྱ་མཚན་གལ་ཆེ་འདི་དག་བཟང་སྟེ། དུས་ལ་བབས་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་ངོ་མཚོག་ལ་བོད་
སྤྱི་པའི་ཆེད་དུ་བྱི་གསལ་གནང་གསལ། རང་དོན་ཁོག་བཅུག་མིན་པར་སྲིད་སྐྱོང་གི་ཁྲི་
ལ་འཁོད་རྒྱར་མི་ལས་ཚུན་གཏོང་མཁན་གྱི་གས་ཤིག་ཡིན་པའི་ཁུལ་ཡིན་ལགས།

འདི་ཡི་དགེ་བས་བདག་གཞན་འགྲོ་བ་ཀུན། །
སྐྱེ་ཀུན་ཐུག་ན་པཎྲོས་རྗེས་བབྱང་སྟེ། །
སྐད་ཅིག་གཡེལ་མེད་བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་པ་ལ། །
བསྐྱེད་དུ་མེད་པའི་སྐལ་བཟང་ཐོབ་པར་ཤོག །

ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠ ཟླ་༩ ཆེས་༢ མང་གཙོའི་དུས་བྱོན་ཉིན་གྲུབ་པར་བགྱིས།

ཚཱ་ཁུངས། བོད་ཀྱི་དུས་བབ། ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠།༠༩།༡༩

མི་ཁ་ཤས་གོ་ནིར་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་པ་འདྲ།

གཙང་པ་དགེ་བཤེས་ཆོ་དབང་།

བཀའ་བླུང་འགྲོལ་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་གིས་འོས་བསྐྱའི་འགྲན་ཚོད་ནང་ཞུགས་ཀྱི་
མིན་གསུངས་པ་དང་། དངོས་གཞིའི་འོས་ཁྲིའི་སྤྱི་ཚུད་ན་ཕྱིར་འཐེན་གནང་གི་མིན་གསུངས་པ་
ནི་ཉ་ཅང་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་ཞིག་རེད།

༡༽ མི་མང་ངོས་ནས་མཐུན་དགོས་པ་ཞིག་ལ། ཁྲིའི་གིས་འགྲན་ཚོད་ནང་ཞུགས་ཀྱི་མིན་
གསུངས་པ་དེ། འོས་བསྐྱའི་བྱིལ་བསྐྱགས་དང་། ཁྲབ་བསྐྱགས་ཀྱི་འགྲན་ཚོད་ནང་ཞུགས་
ནས་འོས་མི་རྣམས་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཞེ་སྤང་དང་། ང་རྒྱལ། སྤག་དོག་
གིས་སྦྱོན་བརྩོན་དང་། ཟུར་ཟ། ཆོག་རྩུབ། ང་བདེན་ཁྱོད་རྩུན་རྒྱུང་རྒྱུང་བཤད་ནས་འོས་
ཐོབ་ཐབས་བྱེད་པ་དེ་འདྲ་གནང་གི་མིན་གསུངས་པ་རེད། ང་ཆོས་ཐག་རིང་ལ་བལྟ་མི་
དགོས་པར། འདས་མ་ཐག་པའི་ལོ་ཤས་སྡོན་གྱི་སྤྱི་ཚུང་འོས་མི་དབར་འགྲན་ཚོད་དང་།
དེས་རྒྱུན་པས། བོད་པའི་སྤྱི་ཆོགས་ཁྱོད་ཡོངས་ལ་འཁྲུག་རྒྱུན་ག་ཆོད་ཅམ་ཐེབས་ཡོད་
མེད་མཐུན་གསལ་ཡིན། མདོར་ན། སྤྱི་ཚུང་གི་མཆོན་གནས་ཇེས་འབྲེལ་ལ་ཆགས་
ནས་ཁྱོད་ཀྱི་ང་གསོན་ལྟ་བུའི་འགྲན་ཚོད་བྱེད་པ་ནི། མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཅམ་མ་
ཟད། ཡ་རབས་བཟང་སྦྱོད་དང་ཡང་འགལ་བས་ང་ཆོར་དགོས་པ་མེད་གསུངས་པ་ཡིན།

༢༽ དངོས་གཞིའི་འོས་ཁྲིའི་སྤྱི་ཚུད་ན་ཕྱིར་འཐེན་གནང་གི་མིན་གསུངས་པའི་དོན་ནི། མི་
མང་གི་རྣམ་དཔྱད་དང་མི་མང་གི་འདོད་མོས། མང་གཙོའི་ཁེ་དབང་དང་འགན་ཁུར་ཡ་མ་
བྲལ་བར་ཡོངས་སུ་སྦྱུང་ནས་སོ་སོའི་མདོན་འདོད་ལྟར་འགྲུབ་སྟེ་སྤྱི་ཚུང་གི་སྤྱི་ཚུང་
བར་མ་ཟད། ད་ལྟ་བར་བོད་ཕྱི་ནང་གཉི་ག་དང་། ཆུན་གཞོན། སོ་སོ་སྤྱི་ཚུང་མེད་འདྲ་མིན་
མང་པོ་ཞིག་གིས་སྤྱི་ཚུང་གི་སྤྱི་ཚུང་གི་འདུག ད་དུང་ཡང་དེ་ལས་མང་བས་

ཐུགས་རེ་དང་རྒྱ་བ་སྐྱོར་གནང་བ་ཡིན་ན་སྟོན་འགྲོ་ཙམ་མ་ཟད་དངོས་གཞི་ནས་ནམ་
ཡང་བྱིར་འཐེན་གནང་གི་མིན་ཅེས་མཐའ་ཆིག་བསྒྲགས་པ་རེད།

དེས་ན་ཁོང་གི་ཞུས་པ་མེད་པའི་སྟོང་སྟོང་བས་དང་། འགྱུར་བ་མེད་པའི་ལྷག་བསམ།
དཔྱེལ་ཡངས་ཆེ་བའི་དགོངས་པ་ལ་ང་ཚོས་གྲུས་བཀུར་སྒྲ་མེད་དུ་ཞུས་ཏེ་སྟོན་འགྲོ་རང་
ནས་ཁོང་ལ་འོས་ཤོག་སྒྲགས། འོས་གངས་བརྒྱ་ཆ་དུག་ཅུ་ལྷག་ལོན་ཐུབ་པའི་དགོངས་
བཞེས་གནང་རོགས་ཞུ། ཐུགས་རེ་ཆེ།

བྱི་ལོ་༢༠༢༠ ཟླ་༩ ཚེས་༡༩ ཉིན།

བབ་མྱིང་བརྟན་གསུམ་ལྡན་པའི་མི་དེ་ཁྱེད་ཡིན།

ཆོ་འབར།

ང་རང་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༩ ལོར་རྒྱ་གར་འབགས་པའི་ཡུལ་དུ་བཅན་སྲོལ་ལ་འབྱོར། བཅན་བོད་ན་ཡོད་སྐབས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཆབ་སྲིད་ཉེས་མིང་འོག་ཐངས་གཉིས་ལ་འཇུ་བཟུང་བཅོན་འཇུག་བྱས་པར་མ་ཟད། ལྷ་སའི་བྲ་བཞི་བཅོན་ཁང་དུ་ཡུན་རིང་པོར་འདུག་སྲོང་མཁན་ཞིག་ཡིན་སྐབས་བོད་གཞུང་གིས་ཆབ་སྲིད་བཅོན་ཟུར་ཡིན་པ་ངོས་ལེན་གྱིས་བོད་གཞུང་བདེ་སྤྱང་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་དམིགས་བསལ་ལྟ་རྟོག་བྱ་ཡུལ་དུ་བྱུང། སྐབས་དེར་ད་ལྟའི་ལྷོ་ལིའི་དོན་གཅོད་ལས་ཐོག་པ་བཀའ་ཟུར་འབྲོང་ཚུང་དངོས་བྱུང་ལགས་བདེ་སྤྱང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བཀའ་ཁྲོན་རེད་འདུག་ང་ཐངས་དང་པོ་ལྒྱལ་བ་ཡིད་བཞིན་ཞོར་བུ་མཇུག་པའི་བསྐྱལ་བ་ལྡན།

དེ་ནས་བོད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་མཐོ་ཤོས་ཤིག་ལ་མཇུག་བྱུང་པ་བཀའ་ཟུར་འབྲོང་ཚུང་དངོས་བྱུང་ལགས་ཐངས་དང་པོ་ཡིན། ཁོང་ནི་ཉ་ཅང་གི་མི་བབ་ཆགས་ཞིག་རེད། རྣམ་འགྱུར་བབ་ཆགས་པར་མ་ཟད་སྐྱེ་ལུས་ཀྱང་བབ་ཆགས་ཤིག་ཏུ་སྤང། ད་དུང་ཁོང་གི་རང་བཞིན་བརྗེད་པོ། གློ་བྲོས་བརྗེད་པོ། རྣམ་འགྱུར་བརྗེད་པོ། མཐའ་ན་གོམ་པ་ཡང་བརྗེད་པོ་བྱས་ནས་འགྲོ་མཁན་ཞིག་རེད། རྒྱ་དཔོན་གཤུག་རྩལ་ཅན་དེ་དག་གིས་གཉའ་གཞོན་འོག་ནས་དཀའ་སྤྱུག་ཆད་མེད་སྲོང་མཁན་ཞིག་གློ་བྲུང་དུ་དཔོན་ཉམས་ཅ་བ་ནས་མི་སྟོན་མཁན་གྱི་དཔོན་པོ་བབ་ཆགས་ཞིག་དང་མཇུག་ན། དམིགས་གསལ་གྱིས་བབ་ཆགས་ཤིག་བཞག་ཡོད་པ་བརྗེད་ག་ལ་དགོས།

ཁོང་གིས་ང་ལ་བཞག་པའི་བབ་ཆགས་དམིགས་བསལ་བ་དེ་དུས་ནམ་ཡང་སེམས་ནས་བརྗེད་ཐབས་མི་འདུག དུས་དེ་ནས་བཟུང་རང་ཉིད་ཀྱི་བདེ་སྤྱུག་ཅི་ཞིག་ཞུ་རྒྱ་རྒྱ་ཡོད་ན་ཁོང་གི་མདུན་ལ་ཐད་ཀར་བཅར་གྱི་ཡོད། དེ་ནི་ང་ལྟ་བུའི་བོད་ནས་གསར་དུ་འབྱོར་བའི་བཅན་སྲོལ་བ་

སྐབས་མེད་མགོན་མེད་ཅིག་ལ་མཆོན་ན། རང་ཉིད་ལ་དཀའ་ངལ་ག་རེ་འབྲང་ཁྱད་སྐྱོད་ཁོང་ལ་ཞུ་
 ཆོག་གི་རེད་བསམ་དུས་སེམས་ལ་བྱོད་ཐིགས་ཤིག་སྟེར་གྱིན་འདུག། ཁོང་ནི་ཉ་ཅང་མི་བརྟན་པོ་
 ཞིག་རེད་འདུག། རྒྱ་མཚན། ཁོང་ལ་ཁྲལ་ཁྲལ་གྱི་གཡོ་སྐྱེའི་གཤིས་སྟོང་ཅི་ཡང་མེད་པར་ལས་
 ཁུངས་གཅིག་གི་ནང་དུ་ལོ་ངོ་སུམ་ཅུ་མོ་བྲངས་ཤིག་ལ་བཞུགས་སུབ་པ་དེས་ཁོང་མི་བརྟན་པོ་
 ཡིན་པ་གསལ་པོ་གསལ་ལ་རྒྱུ་མཆོན་འདུག་སྟུག། ཉེ་ལམ་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ས་ལྷོ་ཡིར་ཡོད་པའི་
 གསར་འགོད་པ་ཞིག་གིས་བཀའ་བླར་འབྱོར་ཚུང་དངོས་སྐབས་མཆོག་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་
 བཀའ་འདྲི་ཞུས་པར་སྐྱོད་མཆོག་གིས་“དེ་སྔ་སྤྱིད་སྟོང་གི་འོས་གཞིར་བཞེངས་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་
 གང་ཡང་མེད་ཁྱད་ཀྱང་། བར་ལམ་ནས་སྤྱི་ཆོགས་བྲ་ལམ་ཁག་དང་། ལྷག་པར་དུ་དངོས་སུ་སེར་སྐྱ་པོ་
 མོ་རྒྱན་གཞོན་བར་གསུམ་དང་སྤྱི་ཞུ་བ་བྱར་པ། དེ་བཞིན་བོད་ནས་ཕེབས་པ་དང་བོད་ནང་ཡོད་
 པའི་བོད་མི་ཁག་ཅིག་བཅས་ནས་རེ་སྐྱལ་ཡང་ཡང་ཞུས་དང་ཞུ་སུས་ཡིན་སྟབས། རེ་སྐྱལ་དེ་དག་
 ཅིས་མེད་དུ་བཞག་མ་སུབ་པས། ད་རེས་༢༠༢༡ ལོའི་སྤྱིད་སྟོང་གི་འོས་མིར་བཞུགས་རྒྱུའི་
 ཐུགས་ཐག་བཅད་པ་ལྟར་མང་ཆོགས་གིས་རྒྱ་བ་སྟོར་གནང་ཐོག་དངོས་གཞིའི་འོས་མིར་ཚུད་ཆེ་
 ཕྱིར་འཐེན་གནང་རྒྱ་མིན་”ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་དེ་ཉག་ཉག་འགྲིག་འདུག་སྟུག་པའི་དགའ་ཆོར་
 ཞིག་བྱུང་།

ད་ལྟའི་འོས་གཞི་ནང་ལ་བཞེང་མཁན་མང་ཆེ་བ་བཀའ་བླར་དང་ཆོགས་བྱར་སོགས་མི་
 རྙིང་པ་རྒྱུད་རྒྱུད་རེད་འདུག། བོད་སྤྱི་བའི་སྤྱིངས་ཆ་སྟེང་ནས་ལས་ཀ་ལོ་མང་བྱས་ཆར་མཁན་ཞིག་
 གིས་ད་དུང་གོ་སྐབས་སྤྱད་ན་སྔར་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་མདོག་མདོག་གསུང་བཞིན་ཡོད་
 པ་དེ་སྐྱལ་རྒྱན་ཡིན་པ་རེད། འིལ་བསྐྱགས་གིས་མི་མང་གི་ཁ་སྤྱོད་ལ་བསྐྱར་ནས་རང་ཉིད་ལ་གོ་
 གནས་མཐོ་པོ་རྒྱ་རྒྱ་དང་སྟོན་གྲགས་ཆེན་པོ་རྒྱས་ཆེད་ཁོ་ན་ལས། བོད་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་ཆེད་
 དུ་ལས་ཀ་གསར་བ་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད་བསམ་གྱི་མི་འདུག། ལྷག་པར་དུ་ལོ་ངོ་ཉི་ཤུ་སུམ་ཅུ་
 ལ་ལས་ཀ་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་མ་འོངས་པ་ཞིག་སྤྱིད་སྟོང་འོས་བསྐྱེད་ལ་ཉེ་བའི་སྐབས་སྟོན་བྱར་དུ་
 འབྱ་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་མདོག་སྟོན་གྱིན་པ་དེ་ཡང་བདེན་པ་རེད་ཟེར་ནས་བཤད་ཁག་པོ་འདུག།

སྐྱོད་བཀའ་བླར་མཆོག་ནི་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པར་“ང་དངོས་གཞིའི་འོས་མིའི་ཁོངས་སུ་
 ཚུད་ན་ས་གནས་ས་ཐོག་ལ་ཕེབས་ཏེ་ཁྲབ་བསྐྱགས་དང་གཏམ་བཤད། དེ་བཞིན་འགྲན་རྙེད་
 སོགས་གྱི་ལས་རིམ་ནང་ཆ་ཤས་བཞེས་རྒྱ་མིན་”གསུངས་པ་དང་ལྷག་པར་དུ་“འོས་འཐེན་པ་
 ཆོའི་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་བསམ་སྟོན་གདམ་ཀ་དེར་ཀྱས་བཅི་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་”གསུངས་པ་དེ་གཟི་བརླིང་ལྷན་

ད་ལྟའི་འོས་མི་དག་ལས་སུ་ཞིག་ལ་འོས་ཐོབ་སོང་ན་ཐོད་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱར་གསོ་པར་བཅད།

90

ད་དུང་ང་ཚོས་ངེས་པར་དུ་ཤེས་དགོས་པ་ཞིག་ལ་༢༠༡༤ ལྷ་༣ ཚེས་༢༠ ཉིན་གྱི་མཐའ་
མའི་དངོས་གཞིའི་འོས་བསྟར་མཛུགས་སྤེལ་ནས་ཉིན་བཅུ་དྲུག་གི་རྗེས་སུ་༢༠༡༤ ལྷ་༥ ཚེས་༤
ཉིན་བཀའ་བླུང་འབྲུང་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་གིས་བཀའ་སློན་ནས་དགོངས་ཁུ་གནང་ཡོད་པ་དེ་
ག་རང་གི་སྟེང་ནས་སྤྱོད་ཁོང་གིས་དཔལ་ལྷན་སྲིད་སྐྱོང་སློབ་ཐབས་སེང་གི་མཆོག་གི་འོས་ཤོག་ལ་
གཞོན་པ་ཉིལ་འབྲུ་ཙམ་ཞིག་བྱེད་འདོད་བསམ་པའི་ཡུལ་ལ་མེད་པ་ཤེས་གསལ་རེད་འདོད། མ་
ཟད་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༤ ལྷ་༣ ཚེས་༢༡ ཉིན་འགོ་འཇུག་གསུང་གི་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༤ ལྷ་༥ ཚེས་༡ ཉིན་དངོས་
སུ་གྲོལ་ཡོད་པའི་སྐབས་བཙུ་པའི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་མཐའ་མ་ལ་གསལ་བཤད་ལན་
འདེབས་ཆ་ཆང་བྱས་ནས་དཔལ་ལྷན་སྲིད་སྐྱོང་སློབ་ཐབས་སེང་གི་མཆོག་གིས་དབུ་ཁྲིད་པའི་
བཀའ་ཤག་སྐབས་བཅུ་བཞི་པ་ལ་སྤྱིད་སྤྱུག་མཉམ་སྲུང་གནང་ཡོད་པ་ང་ཚོ་ཆང་མས་ཤེས་
གསལ་ཡིན།

སྤྱོད་ཁོང་ནི་དད་པ་ཡོད་མཁན་གྱི་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ལྷ་ལ་བའི་བཀའ་གསུང་
དང་ཚོས་སྐྱོང་གི་བཀའ་ལུང་གཅིག་ཆེན་དུ་བཟུང་ནས་དགོངས་ཁུ་གནང་བ་དེ་ང་ཚོའི་བསམ་
ཤེས་བྱ་མི་ཐུབ་པ་དང་ཁོང་ཁོ་ལང་དགོས་དོན་ཞིག་རྩ་བ་ནས་མི་འདུག་སྟུང་། བདེ་སྲུང་བཀའ་
སློན་ནས་དགོངས་པ་ཁུ་གནང་པ་ཙམ་གྱིས་སྲིད་སྐྱོང་གི་འགན་འཁྱོག་གི་མ་རེད་གསུངས་པ་དེ་རྒྱ་
མཚན་ཡང་དག་ཅིག་མིན། རྒྱ་མཚན་ནི། སྟོན་བཀའ་སློན་ནི་བྱུང་ཐམ་གཤོང་རིན་པོ་ཆེས་མི་ལོ་
ཆེག་སྐྱོང་བཞི་བརྒྱ་བཀའ་བའི་སྟོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སོ་ཁ་ར་ཉིདེ་(Socrates)བཟོད་
གསོལ་ལ་དཔེ་སྤྲངས་ནས། བོད་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ནང་བཟོད་གསོལ་རིང་ཙམ་ཁུ་གནང་རྗེས་དགོངས་
པ་ཁུ་གནང་བ་རེད་དེ། དེའི་རྗེས་སུ་བཀའ་སློན་ནི་པ་འདེམས་ཐོན་བྱུང་ནས་ལོ་བཅུ་ལ་འགན་ཁུར་
སྤྲངས་པ་དེས་བཀའ་བླུང་འབྲུང་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་གིས་བདེ་སྲུང་བཀའ་སློན་ནས་དགོངས་
པ་ཁུ་གནང་པ་ཙམ་གྱིས་སྲིད་སྐྱོང་གི་འགན་འཁྱོག་གི་མ་རེད་གསུངས་པ་དེ་བདེན་པ་མིན་པ་གསལ་
པོ་ཤེས་ཐུབ་པོ།

ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠ ལྷ་༤ ཚེས་༡༤ རེས་གཟའ་ལྷག་དཀར་ཉིན་ལུང་ཨོ་སྤྱིང་ནས་སྤེལ།

བཀའ་བྱུང་འབྱོར་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་སྤྱིད་སྦྱོང་ལ་འོས་པ་གང་ ཡིན་ནམ།

བསྟན་འཛིན་དོན་ལྟན།

སྐབས་དེར་ང་སློབ་གྲུང་སློབ་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་ཡིན། ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་སློབ་གྲུང་ཆེན་པོ་སྐུ་ཐེངས་མང་བསྐྱེད་པ་ཡོད། རྒྱན་ལྡན་ནས་ཆེན་པོ་སྐུ་
བསྐྱེད་རྒྱུའི་ཉིན་ལས་ཐོན་དུ་སྐུ་ངོ་དངོས་བྱུང་ལགས་ཀྱིས་གཙོ་སྐུ་བདེ་སྐྱེད་གི་ལས་བྱེད་ཁ་ལས་
སྐྱེད་སློབ་སོགས་ཀྱི་གྲ་སྒྲིག་ཆེད་ཕེབས་ཀྱི་འདུག ང་ཡང་སློབ་གྲུག་ཆུང་བའི་གས་ཡིན་རུང་།
ཡགོང་ས་མཆོག་གི་དང་བླངས་སྐུ་སྐྱེད་གས་སུ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་རྒྱུའི་སྐུ་བཟང་གི་གོ་སྐབས་
ཐོབ་པས། སྐུ་ངོ་དངོས་བྱུང་ལགས་ཀྱིས་སྐྱེད་སློབ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་དོན་ལ་ཇི་ཅི་མ་ཞིབ་
ཆགས་གནང་བ་དང་། མི་དང་མིའི་དབར་གྱི་འབྲེལ་བ་གནང་སྟངས་སོགས་ལས་ཁོང་མི་ཆེད་ལྡན་
ཞིག་ཡིན་པའི་བག་ཆགས་ཟབ་མོ་བཞག་བྱུང་། ཁོང་ཉ་ཅང་དམན་ས་འཛིན་མཁན་ཞིག་ཡིན་པས།
ང་སློབ་གྲུག་ཆུང་གས་ཤིག་ཡིན་ན་ཡང་ཉ་ཅང་བྱེད་སྟབས་བདེ་པོ་ཡོད། ཁོང་དེ་དུས་ལོ་ན་གཞོན་
ཞིང་། བདེ་སྐྱེད་བྱུང་ཆེ་མིན་ཡང་འགན་འཁུར་མཁན་གས་མེད་འདུག དེ་ནས་ངས་ཁོང་འོས་
འགོ་ཚུགས་པ་མེད།

ཇིས་སུ་ང་བཞུགས་སྐར་དྲ་རམ་ས་ལར་འཕྱོར་སྐབས་སྐུ་ངོ་དངོས་བྱུང་མཆོག་བདེ་སྐྱེད་
བྱུང་ཆེ་ཆགས་ཟེན་འདུག དེ་ནས་རིམ་པས་སྐུ་ངོ་མཆོག་བཀའ་སློན་དུ་འང་བསྐོ་གཞག་བྱུང་སོང་།
ཁོང་གིས་བོད་ནས་ཕེབས་པའི་ཆབ་སྤྱིད་བཙོན་བྱུང་སོགས་ལ་ཇི་ཅི་མ་གཟིགས་རྟོག་ཡག་པོ་
གནང་བ་དང་། བོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཐོག་ཇི་ཅི་མ་འཁུར་ཟབ་ཡོད་པ། ཡགོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་སྤྱིའི་
ཐོག་ཀྱི་གར་གཞུང་དང་འབྲེལ་བ་ཇི་ཅི་མ་ཟབ་པོ་ཡོད་པ། འདུག་སེ་བསྟན་ན་ཉམ་ཆུང་ཡོད་ཀྱང་།

འགག་ལ་ཐུག་དུས་མདུན་དུ་ཐོན་ཐུབ་པ་སོགས་རིམ་བས་ཤེས་རྟོགས་བྱང་།

དཔེ་མཆོན་འགའ་ཞིག་ཞུས་ན། ཆབ་སྲིད་བཅོན་ཟུར་སོགས་ཨོ་སི་ཱོ་ཡི་ཡར་གཞིས་ཆགས་གཏོང་རྒྱུ་ལས་འཆར་དང་། བོད་ནས་རྒྱ་གར་དུ་ཁྲིམས་མ་ཐུན་པེབས་ཆོག་པར་མ་ཟད། རྒྱ་གར་དུ་གནས་སྡོད་སྐབས་བཅོལ་ལག་དེབ་ཆེད་བལ་ཡུལ་གྱི་རྒྱ་གར་གཞུང་ཆབ་ཁང་ནས་རྒྱ་གར་ནང་འཛུལ་ཞུགས་ཆོག་པའི་བཀའ་ཁྲིལ་ཐོབ་རྒྱུ་སོགས་ལ་སྒྲུང་ལ་ཇི་ཅམ་བསྟོན་ཡོད་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་མཐུན་གྱི་ཨོ་ཡོད་སྟུམ། དེ་བཞིན་ཁོང་ནི་བོད་ནང་གི་གནས་སྐབས་ཐོག་ཏུ་ཅང་མཐུན་པ་རྒྱས་ཤིང་། བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་མཁོ་སྐྱབ་ལ་བྱང་ཆུབ་པར་མ་ཟད། འུགས་ཡོངས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་རྟོག་ཞིབ་གཟབ་ནན་གནང་སྐབ་མཁན་ཞིག་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་བོད་དང་རྒྱ་ནག་གི་གནས་སྐབས་ཐོག་ཇི་ཅམ་མཐུན་མིན་བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་ལས་དོན་ཆོགས་རྒྱུད་གི་ཆོགས་འདུ་སོགས་སུ་གསལ་པོ་ཡོད་གི་ཡོད།

དེ་སྔ་ཁོང་བདེ་སྐྱེད་བྱུང་ཆེ་དང་བཀའ་སློན་ཡིན་སྐབས་ལ་གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་ཕྱུ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་དང་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ཡོད་པ་དང་། དེར་སྐབས་ལྷེ་ལི་སྐུ་ཆབ་དོན་གཅོད་ཡིན་པས་རྒྱ་གར་གྱི་གཞན་ཡོད་མཇེད་གཙོ་རྣམ་པ་དང་འབྲེལ་བ་རིམ་བྱུང་ལས་ཁོང་ཆོས་སྐུ་དོ་དངོས་བྱུབ་མཆོག་ལ་ཏུ་ཅང་ཡིད་ཆེས་སྒོས་འགེལ་དང་མི་ཆད་ལྷན་ཞིག་ཏུ་གཟིགས་པར་མ་ཟད། བཅོན་ཤུལ་གཞུང་གི་དུ་ལྷེ་མཇེད་གཙོ་རྣམ་པའི་ཁོང་ནས་གདེང་འཛིན་ཆེ་ཤོས་གནང་ས་ཞིག་ཡིན་པའང་ངས་གསལ་པོ་ཤེས་གྱི་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་ལྷེ་ལི་སྐུ་ཆབ་དོན་གཅོད་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་གནང་ས་གཙོ་བོ་དེ་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ཕྱི་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ལྷེ་ལི་སྐུ་ཆབ་དོན་གཅོད་ཀྱིས་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ས་ལྷེ་ལིར་ཡོད་པའི་འཛམ་བུ་སྤྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཆང་མའི་གཞུང་ཆབ་ཁང་དང་འབྲེལ་བ་ཡང་ཡང་ཡོང་སུས་སོགས་མང་པོ་ཞིག་གིས་དེ་ཅམ་ཡང་ཤེས་གྱི་ཡོད་ཆོད་མི་འདུག དེར་བཞེན་སྐུ་དོ་དངོས་བྱུབ་མཆོག་ཕྱི་སྲིད་ཐོག་ཏུ་གང་འདྲ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་པའི་ཐེ་ཆོས་གནང་མཁན་ཁ་ཤིས་ཡོང་བའང་གནས་ཚུལ་དེར་ཐུག་པ་རེད། དེ་ནས་འགག་ལ་ཐུག་དུས་མདུན་ལ་ཐོན་པ་ནི་གོས་ཆོགས་སུ་དོལ་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་གསལ་པོ་ཇི་ཅམ་བཟོས་ཡོད་པ་སོགས་ལས་གསལ་པོ་ཆགས་ཡོད། དེ་བཞིན་གཞན་གྱིས་བཀའ་སློན་མཉམ་འདུས་ཀྱི་འགན་ཁུང་རྒྱལ་བཞིན་མ་ཐེག་པར་བྱུང་ཆེ་རི་བོད་དོར་བརྩས་ལྟ་བུ་མ་བཞུགས་པར། ལྷ་བྱུབ་དང་བཟང་སྟོད་ལྷན་པའི་ཐོག་ནས་བཀའ་སློན་གྱི་གོ་གནས་ཀྱང་ཅམ་བཞག་ཐུབ་པ་སོགས་གནས་ཚུལ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལངས་པ་ཡོད་རུང་། མང་པོ་ཞིག་གིས་ཤེས་གྱི་ཡོད་ཀྱང་།

ཤེས་ཀྱི་མེད་མདོག་གིས་བཞུགས་པ་དང་། ཡང་མང་པོ་ཞིག་ལ་ནི་སྤྲུགས་ཁག་མེད་བཟོ་འདུག
གང་ལགས་ཟེར་ན། ཁོང་ནི་ངས་འཛོལ་ཡོད། ངས་བཏང་ཡོད་ཅེས་གསུང་མཁན་ཞིག་གཏན་ནས་
མ་རེད། ཁོང་ལ་ནི་ལས་དོན་གྱི་བྱ་བ་འབྲས་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ལས། བྱེད་མཁན་སུ་ཡིན་ལ་བྱུང་པར་
མེད་པ་ནི་ལས་དོན་གྱི་བརྒྱུད་རིམ་མང་པོ་ནས་མངོན་པར་གསལ་བྱེད་པ་རེད།

ད་དུང་གནས་ཚུལ་གཞན་ཞིག་ཞུས་ན། བཅན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་བཀའ་སློན་ལས་
བྱུངས་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། བདེ་སྤང་ལས་བྱུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་ཆེ་སྤྲུལ་མཐའ་དག་གིས་རི་ཅམ་སྐྱོད་
དངོས་བྱ་བ་མཆོག་ལ་གཏིང་ནས་གྲུས་ཞབས་དང་བཅི་བཀྱར་ཞུ་བ་བཀའ་སློན་ལས་བྱུངས་
གཞན་དུ་མཐོང་རྒྱ་མེད་པ་དང་རང་ལ་ཆོར་སྤང་ཡང་ཡང་ཡོད་གི་ཡོད། དེས་ན། ཁོང་རྒྱན་ལྷན་
འི་ལ་བསྐྱུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མི་རྒྱུག་པར་ཏུ་ཅང་ཁ་ཁུ་སེམ་མེར་བྱག་ལས་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་
མང་པོ་ཞིག་གིས་ངོ་ཤེས་ཀྱི་མེད་པར་དོགས་ཏེ་དང་རང་གིས་དངོས་སུ་ཤེས་པའི་དཔེ་མཆོན་
འགའ་ཞིག་ཞུས་པ་ཡིན།

དེར་སང་ང་ཆོས་བྱེད་མཐོང་སྤང་ངམ་བྱི་ཚུལ་ལ་གཙོ་ཆེར་བྱེད་པ་མ་གཏོགས། དོན་དུ་
བྱོགས་ཡོངས་ནས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་བྱ་བ་མཁན་ད་ཆ་ང་ཆོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དགོན་སེ་ཆགས་
འདུག དཔེ་མཆོན་ཞིག་ཞུས་ན། སྐྱོད་དངོས་བྱ་བ་མཆོག་གི་དགོངས་པ་བཞེས་བྱོགས་དང་ལས་
དོན་གནང་བྱོགས་ལ་མ་གཟིགས་པར། གསུང་སྐད་ཡག་པོ་མེད་པ་ཅམ་ལ་བཟུང་སྟེ་དགག་པ་
བྱེད་པ་ནི་ཅལ་ཆུང་མིན་ན་གང་རེད། ངས་ང་ཆོའི་བཅན་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་སྤར་བ་གང་ལས་མེད་
པའི་ནང་། ང་ཡིན་ཟེར་མཁན་ཆང་མའི་ཐོག་ཏུ་བསམ་སྒྲོ་ཞིབ་སྤྲུལ་བཏང་བ་ཡིན། ལྷག་པར་དུ། ཁོང་
ཆོའི་རྒྱན་ལྷན་ལས་དོན་གནང་བྱོགས་དང་དགོངས་པ་བཞེས་བྱོགས། ཐ་ན་མི་དང་མིའི་དབར་
ཀྱི་འབྲེལ་བ་གནང་སྤངས་སོགས་ཀྱི་ཀྱན་སྟོད་རྣམས་ང་རྟ་སའི་ཁོང་ཡུག་ནང་ཡོད་པས་གསལ་
བོ་གསལ་རྒྱུད་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན། ང་ནི་མིག་ལྷན་གཡང་མཆོང་བྱེད་འདོད་ཅ་བ་ནས་མེད།
གང་ལགས་ཞེ་ན། ད་ལྟ་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་དགྲུང་ནའི་བབས་དང་། ད་ལྟའི་བོད་ནང་གི་གནས་
སྤངས་ཉག་སྤྲུལ་པོ། བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་གནས་སྤངས་ཁ་འཐོར་དགྲུ་འཐོར་སོགས་ལ་བརྟེན། མིང་
སྟོང་ལ་མི་ཡག་པོ་ཞིག་དགོས་པ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་རེད། ད་ཆ་ང་ཆོའི་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་
དགོངས་པ་བཞེད་རྣམས་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱིས་སྤྱིང་དབུས་སུ་བཅངས་ཏེ། ཉམ་ཆུང་ལས་དོན་
གནང་མཁན་ཞིག་དགོས་ཀྱི་འདུག གལ་ཏེ་སྤྱི་པའི་སྤྱིག་འཛུགས་དེ་སྤྲུལ་ཐག་ཐག་བྱུང་ན་ཆོལ་ཁ་
གསུམ་གར་པན་ཐོགས་ཡོང་རྒྱུ་ལས། ཆོལ་ཁ་ཞིག་བྱུང་དུ་ལྷག་རྒྱ་མེད།

སྤྱིར་བཏང་ནས་དང་སང་གི་བོད་མི་ཀན་གཞོན་པལ་ཆེ་བས་རང་གི་རྣམ་དཔྱིད་བེད་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱ་དེ་མཆོམས་བཞག་ཆར་བ་ལྟ་བུ་མཐོང་གི་འདུག། ཁོང་ཆོ་ལ་བྱི་རྩིག་པོ་དང་མགོ་བདེ་བྱ་འཕྲུལ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་འགྲིག་གི་འདུག་ལ། ཡང་ན་ནི་ཆོལ་ཁ་གཅིག་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་འདུག། ཁོང་ཆོ་ལ་མི་བྱང་པོ་དང་། ལྷག་བསམ་ཅན། བོད་སྤྱི་བའི་དོན་དུ་བསམ་མཁན་ཞིག་ནས་ཡང་དགོས་ཀྱི་མི་འདུག། ང་ཆོའི་བསམ་སྒྲོའི་གནས་ཆད་དེ་རི་ཙམ་ཟགས་ཆར་བ་དེ་ནས་དཔོག་ཐུབ། ཡ་མཆོན་པ་ཞིག་ལ། གླེང་དགོ་བ་ཤེས་ཀྱི་མིང་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། མཁས་པའི་མིང་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་ནང་དུ་འང་ཆོལ་ཁའི་ཞེན་ཁོག་གི་རི་དན་གྱིས་ཁྲབ་བ་ད་ཆ་རི་གསལ་དུ་འཕྲོ་གི་འདུག། སོ་སོའི་ཆོལ་ཞེན་སྐྱམ་པོ་སྒྲོམ་གཏོང་མ་ཐུབ་པ་དེ་ཆོས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་ཁ་གཏད་རི་ལྟར་གཅོག་ཐུབ་བཅ། སོ་སོའི་སྤྱི་ཆོགས་རྒྱུད་དེ་འང་སྤྲུལ་ཐག་ཅིག་བཟོ་མི་ཐུབ་ན། རང་དབང་བསྐྱར་གསོ་བྱེད་རྒྱ་ནི་མི་ལམ་རང་རེད། ཞེན་ཁོག་སྐྱམ་པོ་དེས་ད་བར་སྤྱི་ཆོགས་ལ་གཞོན་སྒྲོན་མ་གཏོགས་པན་ཐོགས་བསྐྱབས་མེད་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་ད་དུང་དེ་ལ་ཤི་འཐམ་རོ་འཐམ་བྱེད་པ་མཐོང་དུས་དངོས་གནས་ཏང་སངས་ཀྱི་འདུག་ལ། གློ་པམ་ཡང་ཡོང་གི་འདུག། ཡིན་ནའང་བྱེད་ཐབས་གང་ཡང་མི་འདུག།

དེས་ན། གང་བཤད་ཀྱང་རུང་མ་བཤད་ཀྱང་རུང་། ད་ལྟ་ཡགོང་ས་མཆོག་སྐུ་འཆོ་བཞུགས་ཡིན་པའི་སྐབས་སུ་ང་ཆོས་རིག་པ་མ་བསྐྱེམ་ན་རྗེས་སུ་གང་ཡང་ཡོང་རྒྱ་མེད་པ་དེ་ང་ཆོ་ཆང་མས་གསལ་པོ་མཐོང་གི་ཡོད། གང་ལྟར་ཡགོང་ས་མཆོག་སྐུ་འཆོ་བཞུགས་སྐབས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ལ་ཐག་ཆོད་ཅིག་མ་བྱུང་ན། ང་ཆོའི་ཁ་སྐྱབས་དེས་འཕོ་ལུག་རྒྱ་ཡིན་པ་ཉག་གཅིག་རེད། སོ་སོས་སོ་སོར་མུ་བ་མོ་ཞིག་བཙུགས་ཏེ། ང་ཆོས་ཉིན་གཅིག་གི་ཚུ་ཆོད་༡༥ རང་བོད་སྤྱིའི་དོན་དུ་བསམ་སྒྲོ་ག་ཆོད་ཙམ་གཏོང་གི་འདུག་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་ཐོངས་དང་། གཞི་ནས་སོ་སོའི་གནས་སྒྱུངས་དེ་གསལ་པོ་ཤེས་ཀྱི་རེད། དེར་བརྟེན། ད་ནི་ང་ཆོ་ལ་འཕྲོ་བརྒྱག་གཏོང་རྒྱའི་དུས་ཆོད་མེད་ལ། རྩོགས་ལྷུང་འཐེན་འཁྲེར་གྱི་ཐོག་ནས་བོད་མི་པན་ཚུན་དབར་སྒྲོན་བརྗོད་དམའ་འབེབས་བྱེད་རྒྱའི་གནས་སྒྱུངས་ཀྱང་ལྷག་མེད།

གོང་ཞུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་ཆོང་ལ་མི་ཡག་པོ་ཞིག་དགོས་པེས་ཆགས་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་ཆོང་གི་འོས་ཆོས་གལ་ཆེ་བ་ནི་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་བཞེད་རྣམས་གསལ་ཉོགས་ཀྱིས་དེ་དག་ལམ་སྟོན་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱམ་ཐུབ་མཁན་དང་། གཞིས་བྱེས་བོད་མིའི་ཡིད་ཆེས་སྒྲོམ་འགོལ་ཐུབ་པ། གནས་ཆང་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ཡོད་པ།

བཅན་གྱི་ལ་སྤྱི་ཚོགས་རྒྱག་རྒྱག་བཟོ་སྤྱབ་མཁན་ཞིག་དགོས་པར་བཤེན། བྱང་ཚོས་དེ་དག་ནི་སྤྱོད་དངོས་གྲུབ་མཚོག་ལ་མ་གཏོགས་མེད་པ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲོ་གཏང་ན་གསལ་པོ་གསལ་ཆུང་རེད། གནས་ཚུལ་དེ་འདྲི་ཐོག་ནས་ཞིབ་ཏུ་བསམས་སྐབས་གཞི་ནས་སྤྱོད་དངོས་གྲུབ་མཚོག་མ་གཏོགས་མེད་པ་ར་འཛོད་གསལ་པོ་ཡོང་གི་འདུག།

ཁོང་གིས་ཉེ་ཆར་སྤྱི་དུང་གི་འོས་མིའི་ནང་བཞུགས་རྒྱུ་འདི་ཐོག་གསལ་ར་འགོད་པས་བཅར་འདྲི་ཞུས་པའི་ལན་འདེབས་ལ་ཐུགས་སྦྱང་གནང་ན། ཁོང་མི་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་གསལ་ཏོགས་སྤྱབ་རེས། དེའི་ནང་དོན་དག་དོག་དོག་གསུམ་གསུངས་འདུག བོད་ཕྱི་ནང་གི་ཞུ་མཁན་མང་པོའི་རེ་འདུན་ལ་བརྟེན་བཀྱར་ཞུས་ཏེ། དངོས་གཞིའི་འོས་མིའི་ནང་སྤེལ་བ་ན་ཕྱིར་འཐེན་ཞུ་རྒྱུ་མིན་པ་དང་། འོས་ཤོག་ཆེད་ས་གནས་ས་ཐོག་ལ་བསྟོད་དེ་གཏམ་བཤད་དང་བྲིས་བསྐྲུགས་སོགས་གནང་རྒྱུ་མིན་པ། ཁོང་ལ་རྒྱ་བ་སྟོར་བྱེད་མཁན་རྣམས་ལ་འོས་མི་གཞན་ལ་སྟོན་འདོགས་དམའ་འབེབས་དང་རྒྱུ་ཐ་སོགས་རྩ་བ་ནས་མི་གནང་བའི་རེ་སྐུལ་གནང་འདུག གནས་ཚུལ་དེ་གསུམ་ལས་ཁོང་གིས་རང་གི་ལྟ་གྲུབ་དེ་གསལ་སྟོན་གནང་ཡོད་ལ། དེ་ལས་གནས་ཚུལ་གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་མཐུན་སྤྱབ་པ་ནི། ཁོང་རང་དོས་ནས་བཞེངས་རྒྱུ་འདི་གསལ་བསྐྲུགས་གནང་མེད་པར་མ་ཟད། གསལ་འགོད་པས་ཉུ་ནན་གྱིས་བཅར་འདྲི་ཞུས་པར་ལན་འདེབས་གནང་བ་དེ་རེད། གནས་ཚུལ་བྱུང་རིམ་དེ་དག་ལས་ཁོང་གི་ལས་དོན་གནང་སྟོགས་དང་དགོངས་པ་བཞེས་སྦྱངས་ཀྱི་ཁ་སྟོགས་ཅམ་ཆོད་དཔག་སྤྱབ་རེས། ངས་ནི་གནས་ཚུལ་ཁ་གསལ་ཐོག་ནས་གཞན་སྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་ཅམ་ལས། མཐའ་མའི་ཐག་གཅོད་ནི་སོ་སོའི་ལག་ཏུ་ཡོད།

ཚུམ་ཁྲུངས། ༢༠༢༠ ལྷ་བ་༠༩ ཚེས ༡༢ བོད་ཀྱི་བང་ཆེན།

ཨ་མ་དངོས་བྱུང་ལགས་ཚུང་ཙམ་གླེང་བ།

དུར་བྱང་།

འཛམ་གླིང་སྐྱལ་བཞིན་པའི་རྒྱལ་མེ་བའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་བྱད་མེད་
ཅིག་དབུ་ཁྲིད་དུ་ཕེབས་པར་སློན་པ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེ་ནི་བྱམས་བཙུན་པའི་འཛམ་གླིང་ཞིག་
བསྐྱེད་པར་ལྷན་སྐྱེས་སུ་མངའ་བའི་རྒྱས་པ་བྱུང་འཕགས་ཤིག་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
པ་ཨ་ཅང་བརྗོད་མེད་རེད། རྒྱ་མཚན་འགྲེལ་བརྗོད་བྱེད་ཀ་ལ་དགོས་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱི་ཨ་མ་ལགས་
མཚན་དཔེ་དུ་བྱངས་ནས་དབུ་དམ་པར་བྱ་ཡི། ཁོ་བོས་ཡིག་ཚུགས་བསྐྱུང་བྱིར་ཞིབ་དུ་བརྗོད་པའི་
ངལ་བ་དང་དུ་ལེན་འདོད་མེད།

ཁ་ཅིག་ཨ་མ་དངོས་བྱུང་ལགས་གོ་ཐོས་བྱང་མེད་པའང་ཉན་ཉན་ཡོད་མིད། ཁ་ཅིག་ཁ་
བྱང་མངལ་མ་ཐག་ཏུ་ཅང་རྒྱས་ཡོད་ཀྱི་མི་སྣ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་གི་རེད། དེའང་བྱད་མེད་མ་ཡིན་པའི་
ཨ་མ་ཞིག་གི་སྤང་བརྟན་སྐྱེད་ལམ་དུ་མངོན་ཡོད་གི་རེད། ཨ་མ་དངོས་བྱུང་ནི་བྱིས་པ་དང་དར་
མའི་སྐྱབས་སུ་སློབ་གྲུ་ཁོ་བོར་ཡུག་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་མིང་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་ཁོ་
རང་གི་མཚན་དངོས་མིན། ཁོ་བོས་བྱུང་མིང་འདི་སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་
གསུང་ནས་ཐོས། ཁོང་གིས་ཐུ་མཐུད་དུ་འགྲེལ་བརྗོད་གནང་གི་འདུག། བཀའ་ཟུར་འབྲོང་རྒྱུ་
དངོས་བྱུང་ལགས་སློབ་གྲུ་ན་བཞུགས་སྐབས་དུས་རྒྱུ་དུ་སྤྱོད་སློབ་གྲུ་ཁོ་བོར་ཡུག་ཀྱང་ལ་
ཞིབ་གཟིགས་ཀྱིས་ན་མཉམ་སློབ་གྲོགས་ཚོས་གཏིང་བརྗོད་དུ་བྱུང་པའམ་སྤང་མེད་དུ་ཞོར་བའི་
ལས་རྒྱལ་མེད་ཀྱིས་བྱུང་དུ་བྱངས། སློབ་གྲུ་ཚོའི་གོན་པ་ཡར་ལེན་མར་སྐྱམ་ཚུན་ཆད་
ནས་གནང་གི་ཡོད། སྐབས་དེར་ཨ་མ་དངོས་བྱུང་ཅས་པའི་བྱུང་མིང་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་སློབ་
གྲུ་ཁོ་བོར་ཡུག་ཀྱང་བྱུང་པར་བྱུང། འདི་ནི་དཔེ་མཚན་རྒྱུང་རྒྱུང་ཞིག་གིས་དོན་དག་ཆེན་པོ་
ཞིག་འགྲེལ་བརྗོད་བྱེད་བྱུང་པའི་མཚན་གཞི་ཡག་པོ་ཞིག་རེད་ཨང་།

ཁོ་བོས་སྤྱ་མཐུད་ནས་བཀའ་བྱར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་སྒྲེང་རྒྱ་ཡིན། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བྲན་པ་
ནི་བདེན་པ་ཁོ་ནས་རྒྱབ་དབྱེད་དུ་འགྲོ་ངེས་པ་ནི་ཨ་ཅང་ཅང་བཟོད་མི་དགོས་པ་ཞིག་རེད། དེ་ནི་
གོམ་པ་བརྒྱ་སྟོས་པ་ལ་ཉིས་བརྒྱ་སྟོས་སོ་ཞེས་ཁྱུང་རྒྱག་པ་དང་གོམ་པ་གཏན་ནས་སྟོས་མི་
འདུག་ཅེས་རྒྱན་བཟོད་གཉིས་འབྲིག་པ་དང་ལམ་དུ་འདེད་པའི་ཐབས་ལམ་མཛད་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་
ཡིན་པར་བདག་འདོད།

ཕྱིར་མིག་དང་ཕྱིར་མིག་ལྟ་བཞིན་པ་ས་དང་པ་ཡུལ་ལུལ་དུ་བཞག་སྟེ་དཀའ་སྤྱུག་གིས་
རི་ཚོགས་བརྒྱལ་བའི་ང་དང་ངའི་འཐབ་གྲོགས་ཚོ་བལ་ཡུལ་སྟེ་ལེན་ཁང་དུ་འབྱོར་བ་དང་། དེ་
ནས་འཕགས་ཡུལ་དུ་མགྲོགས་སྐྱར་ངང་ཕྱིན་པའི་སྒྲོར་ལ་བཀའ་བྱར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་
ལགས་ནས་བཀའ་བཀོད་རི་ལྟར་གནང་བ་སོགས་རྗེས་སུ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་། འདི་འབྲེལ་གྱི་
གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་གང་བྱུང་དུ་ཞུ་ཆོག་མིན་དོགས་པར་གྱུར་པས་རེ་ཞིག་བསྐྱུངས།

མ་གཞི་སྤན་རང་དང་འབྲེལ་ནས་བཀའ་བྱར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་ཀྱི་ཞིབ་
ཆགས་ལྟར་པའི་སྤྱག་ལས་དང་སྤྱགས་བཞེད་ཟབ་མོ་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་དཔེ་མཚོན་ཞུ་རྒྱ་འགའ་
ཞིག་ཡོད་དང་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཡི་གེ་བ་འགས་དེ་འདྲ་དེ་འདྲར་མང་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་གིས་པ་མཛལ་
རྒྱ་བྱུང་བས་བསྐྱར་སྒྲོས་ཀྱི་དོན་སྦྱོར་འབྱུང་བར་དོགས་ནས་དེ་ཅུ་གྱིས་འཕྲུལ་པར་བྱའོ།

གྲོགས་པོ་ཞིག་ལ་ངག་བཅོལ་ལྟར་མི་ལོ་ཉི་ཤུ་སྟོན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་བདག་ལ་མཁོ་
འདོན་གནང་བྱུང་། དེ་ཡང་བི་བ་བིས་ལན་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། གསར་འགོད་པ་ན་རེ། རིན་པོ་ཆེས་སྤྱི་
འཕྲུལ་ཚོགས་གཙུག་ནས་འཛོན་པ་མི་འདུག་ཅེས་དགོངས་ཞུ་གནངས། སྤར་ཡང་བཀའ་སྒྲོན་ཁྱི་
པའི་འགན་བཞེས་དོན་ཅི་ཡིན་ནམ། དེ་ཡི་ལན་དུ། ཟམ་གདོང་ན་རེ། སྤྱི་འཕྲུལ་ཚོགས་གཙུག་ནས་
འཛོན་པ་མི་འདུག་ཅེས་སྒྲེར་ངོས་ནས་མི་མང་ལ་བཟོད་གསོལ་དང་བཅས་མི་སེར་དཀྲུས་མའི་
ལམ་དུ་ཐེབས་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་དགོངས་པ་ཞུས། སྤར་ཡང་ཁྱེད་རང་གིས་འཛོན་པ་འདུག་ཅེས་མི་
མང་ངོས་ནས་ང་ལ་བཀའ་སྒྲོན་ཁྱི་པའི་ལས་འགན་སྤྱི་མོ་དེ་གནངས་བྱུང་། བཀའ་ལན་དེ་ལྟར་
སྤྱལ། སྤྱབས་དེར་ཁོང་ལ་འོས་ཤོག་བརྒྱ་ཆ ༤༡ ལྟག་ཐོབ་པས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཟིན་ཐོར་བཀོད་ཡོད།
དེ་ལ་འགལ་བ་འདུག་གམ། དེ་ལ་གོལ་བ་དང་འཛོལ་བ་འདུག་གམ། སྤྱབས་དེར་གནད་ཡོད་མི་སྣ་
དག་བཀའ་སྒྲོན་པའི་སྟོན་འབྲེལ་འོས་མི་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ་དེང་སང་དང་འདྲ་བར་ལས་འཆར།
བསྐྱུགས་གཏམ། འདོད་སྤྱུ་ཟེར་བ་སོགས་གནང་སྟོལ་ཡོད་མེད་ག་ལེར་གཟིགས་དང་མཁྱེན་ངེས་

ལ་སོང་། སྟོན་སྟོལ་བཟང་པོ་དེ་བཅའ་ཁྲིམས་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པའི་མཐེལ་དུ་བྱིན་པ་སྟོས་
མེད་ཐོག་དེར་གི་ཕེབས་སྟོལ་དེའང་བཅའ་ཁྲིམས་རིན་པོ་ཆེའི་ཟུར་དང་ཕྱོགས་ཙམ་ལའང་འགལ་
བ་ཤོར་མེད་པ་སོགས་བཅའ་ཁྲིམས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྟོབ་གཉེར་ཐེན་པ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ནོར་འཛོལ་
ཅི་ཡང་མེད་པར་ཁྱེད་གངས་ལ་སོག་པ་ལྟ་བུའི་མཛེས་ཀྱན་དུ་གྱུར་ཡོད།

འདི་ནི་འདས་པའི་བྱུང་རབས་ཁྲོད་དུ་གསལ་བའི་དཔེ་མཚོན་ཞིག་ཡིན། དཔེ་མཚོན་
འདིས་ད་ཆ་མོངས་པའི་རྒྱལ་ཞུགས་འཛིན་པའི་ཤོག་ཁག་ཅིག་ལ་གསེད་བཀོལ་བྱེད་བཞིན་ཡོད།
ནམ་རྒྱུ་ཁ་ནས་སྤྱོད་པ་འཕུར་ཡོང་མཁན་ཚོར་པན་པའི་རེ་བ་ཉིལ་ཙམ་མེད་ནའང་། དཔེ་སྟོན་ཉུང་
བའི་སྟོ་ལྡན་འགའ་ཞིག་ལ་དབྱེད་པའི་སྟོབས་རྒྱས་པའི་སྤྲད་དུ་དཔེ་ཡི་ལམ་ནས་དོན་གྱི་གནད་
འབྲིན་པ་ལ་དགོ་བ་མེད་ནའང་ཉེས་པ་གང་ན་ཡོད་ཨང་། མདའ་གཅིག་གིས་བྱ་གཉིས་བསད་ཇེས་
སྤར་ཡང་སྟོན་མ་ཞིག་བརྒྱབ་ན་བསམ་བློང་།

བརྟུན་པའི་གཞུང་དག་ཏུ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལ་དཔེར་བརྟེན་ག་ཚོད་མང་པོ་ཞིག་
བཞག་ཡོད་པ་ཁྲོད་གསལ་ཆ་ཡོད་ལ་ང་ཡང་དེས་ཆ་ཡོད། དཔེར་བརྟེན་ལས་སྐབས་དོན་རྟོགས་
པར་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པ་སྤྱོད་པའི་སྟོན་དུ་མེད།

ཁོ་ཐོས་སུ་མཐུད་ནས་དཔེ་ཡི་ལམ་ནས་དོན་གནད་འབྲིན་པར་འབད་བཅོམ་ཞུ་རྒྱ་རྒྱ་ཡིན།
གལ་ཏེ། མི་ཅི་གེ་མོ་ཞིག་ལྷག་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱ་བྱས་ཏེ་བསྐབ་སྟོམ་སོགས་ལེན་གཏན་ཁེལ་
ཡོད་ན། བྱ་བུ་མ་བྱས་པའི་ལྷག་སུམ་གྱི་ནང་ཚུན་དུ་བྱ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤང་བཅི་བྱེད་དགོས་
སམ། དེ་གལ་དགོས་ཏེ། དངོས་སུ་དུར་སྟོན་གོས་ཀྱིས་བརྒྱན། བསྐབ་སྟོམ་རྒྱུད་ལ་སྤངས་པའི་
ཉིན་དེ་ནས་བཟུང་ད་གཟོད་འདུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆ་སྤོ་མོ་ཙམ་ཡང་འགལ་མེད་དུ་
ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ།

ཨ་པོ་མི་ནག་ཅིག་གིས་ཀྱང་གོ་སྤྱོད་པའི་དཔེ་མཚོན་འདིས་ཡང་སྤྱིང་ཅི་ཞིག་ཞུ་འདོད་
དམ་ཞེ་ན། བཀའ་ཟུར་འཁོར་རྒྱུད་དངོས་གྲུབ་ལགས་ད་ལྟ་སྤྲོད་ཀྱི་འོས་མི་མ་རེད། སྤྲོད་སྤྱོད་
གི་འོས་མི་མ་ཡིན་པའི་མི་ཞིག་ལ་དེའི་འོས་ཚུལ་དང་འགལ་ཡོད་མེད་བཟྱག་པ་དང་དབྱེད་པ།
སྤང་མོལ་དང་དོགས་པ་བྱེད་པ་སོགས་ནི་ཅི་འདྲའི་དགོད་བྱོ་བ་ཞིག་རེད་ཨང་། ཁོང་གིས་དངོས་
སྤྱོད་སྤངས་དོན། མི་མང་དོས་ནས་ཡིད་ཆེས་དང་རེ་བཅོལ་བྱས་ནས་དངོས་གཞིའི་ནང་ལ་
སྤོབས་པ་ཡིན་ན། ཁོང་ཅག་གི་ཐུགས་རེ་རྒྱུད་ཐོས་སུ་མི་འབྱོ་བའི་སྤྲད་དུ་དངོས་སུ་སྤྲོད་སྤྱོད་

འོས་མི་ནས་བྱིར་འཐེན་བྱ་རྒྱ་མིན། ད་ལྟའི་ཆར་གཞུང་ཞབས་ལས་དགོངས་པ་ཞུས་མེད་ལ། ལྷ་
དགོས་དོན་ཡང་མེད་ཅེས་ནན་ཏན་དུ་གསུངས། བྱིད་ཅག་གིས་དངོས་གནས་བཅའ་ཁྲིམས་རིན་
པོ་ཆེར་གཟིགས་སྤྱོད་ངས། དེ་ལས་མཆེད་པའི་འོས་བསྐྱེད་སྤྱི་གཞི་ལ་མངའ་སྤྱོད་ངས། དོགས་
པ་མེད་པའི་དོགས་པ་ཞིག་ཁྲད་པའི་ནང་དུ་རྩི་ལྟར་འཇུག་པ་ཡིན་ནམ།

མ་གཞི་སྡོན་འགྲོའི་སྐབས་སུ། མ་འོངས་ལས་འཆར་སོགས་དང་འབྲེལ་ནས་མི་མང་ལ་
བྱུང་བསྐྱབས་བྱེད་དགོས་གཟིགས་ན་གཞུང་ཞབས་ལས་བྱེད་ཡིན་ན་བཤད་ཆོག་དང་མི་ཆོག་གི་
སྤྱི་གཞི་ལས་བྱེད་ཐུན་མོང་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་ངེས་པར་དུ་དགོངས་ཞུ་གནང་དགོས་པ་ལས། སྤིང་
སྤྱོད་འོས་མི་རང་ལ་འབྲི་བའི་དམིགས་བསལ་སྤྱི་གཞི་དེ་འདྲ་གང་ཡང་མིན། སོང་ཅང་། དོན་
ཆན་དུག་ཅུ་རེ་བདུན་པ། སྤིང་སྤྱོད་གི་སྡོན་འགྲོ་དང་དངོས་གཞིའི་འོས་བསྐྱེད་བྱ་བྱོགས། བང་
གསེས།

༣ “ཀ འོས་གཞི་གཏན་འབེབས་གསལ་བསྐྱབས་མ་བྱས་པའི་ཉིན་གངས་༢༠ བང་ཚུན་འོས་
དམིགས་དུག་ལས་མ་མང་བ་སྡོན་འགྲོའི་འོས་གཞིར་གསལ་བསྐྱབས་བྱེད་དགོས།

ག དངོས་གཞིའི་འོས་གཞི་གསལ་བསྐྱབས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་འོས་བསྐྱེད་མ་བྱས་གོང་འོས་གཞི་
སུ་བྱང་ལ་འོས་ཆོས་ཆང་མིན་གྱི་ཁྲན་ཀ་སྤྱི་སྤེར་སུ་ཐད་ནས་བྱང་བའམ། དབུས་འོས་བསྐྱེད་ལས་
ཁང་ནས་ཤེས་རྟོགས་བྱང་སྐབས། ཁྲིམས་མཐུན་ཞིབ་འཇུག་གིས་སྤྱི་གཞི་དོན་གཞིར་བརྒྱུད་གསལ་
བསྐྱབས་ཟིན་པའི་འོས་གཞི་ཆ་ཆང་ངས། འོས་གཞི་བྱེ་བྲག་པ་སུ་བྱང་བྱིར་འཐེན་ཆོག་ཅིང་། འོས་
གཞི་ཆ་ཆང་བྱིར་འཐེན་བྱས་པ་ཡིན་ན་བསྐྱར་དུ་འོས་བསྐྱེད་བྱེད་དགོས་པ་དང་། འོས་གཞི་བྱེ་བྲག་
པ་བྱིར་འཐེན་བྱས་པའམ་སྒོ་བྱར་འཆི་སྡོན་བྱང་བ་ཡིན་ན། འོས་གཞིའི་གངས་འཁོར་ལ་གཞིགས་
ཉེ་ཐག་གཅིད་བྱ་འཐུས།”

ང་ཆོས་འོས་ཆོས་ཆང་མིན་གྱི་སྐད་ཆ་མཆམས་འདི་ནས་ཡོང་དགོས་པ་ལས་ད་ལྟ་ནང་
དེ་སྤྱི་བྲགས་འདུག་ཨང་། ཁྲད་ཆེན་སྡོན་བས་རལ་གྱི་གཡུག་པའི་སྤྱང་སྤྱི་རྗེ་མོ་ཞིག་ཐོས་སྤྱོད་
ངས། ཁ་ཅིག དེ་དང་དེ་བཅའ་ཁྲིམས་དང་འགལ་འདུག འདི་དང་འདི་འོས་ཆོས་དང་འགལ་འདུག་
ཅེས་མ་བཤད་པའི་སྡོན་དུ་ཁ་ནང་ལ་འཁོར་ནས་བསམ་གཞིག་རགས་པ་ཞིག་བྱེད་འདོད་མེད་པ་
ག་རེ་ཡིན་ནམ། དེའི་དོན་ནི། རང་རང་གིས་འོས་བསྐྱེད་དོན་ཆན་ཉེར་བཞི་པ་དང་ཉེར་ལྔ་པར་ངེས་
གཟིགས་གནང་རོགས་ཞུ། ང་ཆོས་ཁོང་ཆོ་ཁྲིམས་སྤྱི་གཞི་དང་འགལ་འདུག་ཅེས་མ་བཤད་པའི་སྡོན་

དུ་རང་ཉིད་ཁྱིམ་ས་སྤྲིག་དང་འགལ་ཡོད་པ་ཤེས་པར་གྱིས།

ཚུམ་ཡིག་འདི་སྟོ་ལྷན་སྤྲིས་བྱ་ཚོངས་པ་དག་གི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་ལས་བསམ་བཞིན་དུ་
ཚོངས་པའི་རྒྱལ་ཁྲིག་ས་འཛིན་པ་དང་གཡམ་རྒྱགས་རང་ལ་སྤྲོགས་པའི་སྤོན་པ་དག་གི་ཆེད་དུ་རྩ་
ནས་མིན། ཞེས་དུར་བྱང་འབོད་པ་དེས་ཨོ་སྤྲིང་རྒྱལ་སྤྲོགས་གོང་ཁྲིར་གྱི་མཆོ་འགམ་ནས་བྱེ་ལོ་
༡༠༡༠༧༩༡༠ ཉིན་གྱིས་བཤོ། །

ཚུམ་ཁྲུངས་བླ་ཐག <http://www.khabdha.org/?p=101336>

ཆབ་སྲིད་བཅོན་མའི་ཨ་ཕ་ཞིག་ཅུང་ཙམ་སྒྲིང་བ།

དུར་བྱང་།

འགྲོ་བ་མིའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་དུ། ཕྱི་ནང་གི་ལས་དོན་གང་ཞིག་ཕ་མ་གཉིས་ལ་བགོ་བ་ཤལ་བརྒྱབ་པ་ལྟ་བུའི་སྤང་ཚུལ་ནར་མར་ཡོང་གི་རེད། ཕྱིས་སྒྲིང་གཙོ་ས་ནང་གི་ལས་དོན་ཆེ་སྒྲ་ཡོད་ཆད་མ་ཡིས་གནང་སྟོལ་ལ། ཕྱི་ཡི་ལས་དོན་ཅི་ཡོད་གཙོ་ཆེར་དམག་དོན་སོགས་པ་ཡིས་གནང་སྟོལ་ཡོད། རྒྱལ་ཁབ་དབྱེ་ལག་དུ་ཞོར་བའི་ང་ཆོར་མཆོན་ན་ངེས་པར་དུ་ཕྱི་ཡི་ལས་དོན་ཆགས་ཚུད་གནང་མཁན་གྱི་ཨ་ཕ་ཞིག་དབུ་ཁྲིད་དུ་ཕེབས་དགོས་པ་ནི་གཡོལ་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན།

ཆབ་སྲིད་བཅོན་པའི་ཨ་ཕ་ཟེར་བའི་ཁྲད་མིང་འདི་ཁོ་བོས་དགུ་བརྒྱ་གསུམ་གྱི་ཆོགས་རྩུང་ཨ་ཁྲ་དག་དབང་འོད་འབར་ལགས་ཀྱི་ཞལ་གསུང་ནས་ཐོས། ཁོང་གིས་སྤྱི་མཐུན་ནས་གསུང་དོན། བཀའ་རྩུང་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་ཀྱིས་ཆབ་སྲིད་བཅོན་པའི་ལས་དོན་ཆེ་སྒྲ་གང་ཡིན་སྤང་མེད་དུ་ཞོར་བ་ཞིག་བཙུང་ཡང་མི་རྙེད་པ་ལྟ་བུ་ལ། ཁོང་ལ་ཆབ་སྲིད་བཅོན་པའི་ཨ་ཕ་ཞེས་ཟེར་སྟོལ་བྱུང་བ་རེད།

བཀྲར་འོས་མཆེད་གྲོགས་དམ་པ་ཞིག་གིས་གསུངས་དོན་ལ། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་རྒྱལ་སར་ཇི་ལྟར་འཁོད་པ་དང་འབྲེལ། རང་མི་རང་གིས་བསྐྱུགས་པ་དང་བསྟོན་པ་དང་བཀྲར་བ་སོགས་སྤྱི་མོ་ནས་དབུས་གཙང་པའི་ཐུགས་གཤིས་ན་མེད་པ་འདྲ་སྟེ། རང་ས་ཡལ་བར་དོར་ནས་གཞན་ལ་འབྲུམ་ཆུ་ལྡང་བའི་རྙེད་དོན་ལ། ལོ་རྒྱུས་སྤྱི་གསལ་པའི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མ་དེ་དང་མཆེད་ཁྲུངས་མི་གསལ་བའི་རྒྱ་གར་བ་ཞིག་ཡིན་ཤིང་གི་གཉའ་ལ་ཁྲར་ནས་ཁྲི་ལ་བཀོད་པར་གསལ་བ་ཨེ་བདེན།

མི་ལོ་ཉིས་སྟོང་འདས་པའི་ཡར་སྟོན་ཡར་སྟོན་ཞིག་ནས་བརྩུང་དངོས་གནས་དེ་ལྟར་

ཡིན་པ་བདེན་སྟུང་སྟེ། རྗེས་སུ་སྤོང་བཅན་སྟུང་པོ་དང་སྟོན་འཁོར་དག་གིས་རང་མི་དབའ་བ་དང་
མཛེངས་པ་སོགས་དེ་དང་དེའི་མཛེད་རྗེས་ལ་བྱ་དགའ་དང་ལེགས་གསོལ། དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་སྤར་
མ་དང་ཉེས་ཅན་སོགས་ལ་དེ་དང་དེའི་མཆོན་ཏྲགས་དང་ཉེས་ཆད་གཅོད་པ། འདི་དག་ཁྲིམས་སུ་
བཅས་པའི་ཉེར་ལེན་ལ་བརྟེན་སྟུང་ཉེས་ས་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་གདོང་དམར་བོད་ཅེས་གྲགས་
བའང་རྒྱ་རྒྱུན་དེ་དག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། རང་མི་རང་གིས་བཀྱར་བའི་སྟོན་བཟང་
ལས་བྱུང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཤས་ཆེ།

“དབའ་ལ་སྟག་གིས་མ་བསྟོན་ན། །

དབའ་ངར་བྱས་པའི་རྩ་མ་མེད། །

མཛེངས་ལ་ཡིག་ཆང་མ་བསྟོན་ན། །

བྱིན་ཆད་མཛེངས་ངན་ཤན་མི་བྱེད། །

ལེགས་ལ་བྱ་དགས་མ་བསྟོན་ན། །

སྤང་ཆད་ལེགས་པར་སུ་ཡིས་བྱེད། །

སྤར་མ་མ་ཞུས་མ་དམད་ན། །

དབའ་དང་སྤར་མ་ཤན་མི་བྱེད། །

ངན་ལ་ནན་རྩར་མ་བྱས་ན། །

ནམ་ཡང་བྲན་ཤེས་རེམ་མི་འགྱུར། །

ཉེས་ལ་ཆད་པ་མ་བཅད་ན། །

བྱིན་མ་ཉེས་བྱེད་རྒྱུན་མི་ཆད། །”ཅེས་སོ།

འོན་ཀྱང་། གང་ཞིག་འཕེལ་འགྲིབ་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་སྤྱོད་ཆོགས་འདུས་པ་ལས་བྱུང་དང་འབྱུང་བ་ཞིན་པ་
ལྟར། བོད་བཅན་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཉམས་ཆག་ཏུ་བྱིན་པ་དང་ལྷན་ཏུ་དབུས་གཅོང་པའི་ཐུགས་
གཤེས་དེའང་ལོག་ཤེབས་གནང་བ་འདྲ།

སྟོབ་དཔོན་ཆེན་མོ་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་གཙོས་ཁམས་ཡུལ་གྱི་མཁས་པ་དང་ཆབ་
སྲིད་བཅོན་པ། ཚུམ་པ་པོ་དང་མི་མང་དགུས་མ་མང་པོ་ཞིག་གིས་བཀའ་བྱར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་
ཀྱབ་ལགས་ཀྱི་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཐུག་ལས་དང་མི་གཤེས་ལ་སེམས་གཉིང་ནས་ཡིད་སྟོན་

ཤོར་བའི་གསུང་བཤད་དང་གིས་ཚུམ་ཁག་མངལ་སྟོག་གནང་ཐུབ་ན་དགེ་བ་མེད་ན་ཉེས་པ་
འབྱུང་མི་སྲིད།

དེ་བཞིན་དུ། ལོ་ལགའི་སྟོན་ལ་སྲུང་སིའི་མདོ་སྟོན་མི་མང་ནས་མཛད་རྗེས་ཅན་ལ་བཀའ་
འིན་མཚོན་ཕྱིར་མདོ་སྟོན་གསེར་གྱི་གཟེངས་རྟགས་ཟེར་བ་ཞིག་གནང་སྟོལ་བྱུང། སྤྱི་གཅེན་པོ་
རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་མོ་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ། བཀའ་བྱུང་འབྲོང་རྒྱུད་དངོས་གྲུབ་
ལགས་བཅས་ལ་ཕུལ་ཟེན་འདུག རང་མི་རང་གིས་བཀྱར་བའི་བཟང་པོ་སྟོན་པ་དེ་དང་དེ་སོགས་
དངོས་གནས་བསྟགས་པར་འོས་པ་ཞིག་རེད་འདུག འདི་ནི་མིག་དཔེར་འོས་པའི་དགོངས་འཆར་
སླ་ན་མེད་པ་ཞིག་རེད།

བྲང་མོར་ཞུས་ན། ར་ཆོར་སྲིད་སྟོང་དུ་འོས་པ་འབྲེལ་འདྲེལ་ནང་ནས་མི་འབྲེལ་བ་ཁག་ཅིག་
ཡོད། གཅིག་ལས་གཅིག་ཡག་གང་འདེམས་ཆོད་མི་ཐེག་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་གི་འདུག བསམ་གྱིན་
བསམ་གྱིན་དུས་ལ་བབས་པའི་སྲིད་སྟོང་དེ་བཀའ་བྱུང་འབྲོང་རྒྱུད་དངོས་གྲུབ་ལགས་རེད་འདོད།
གཡག་ཞར་གྱིས་རྩ་ཐོས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱལ་ཞུགས་འཛིན་པ་དེ་དག་ལ་གོ་བརྟེན་འབྲོང་ཨེ་ཡོང་
སྟམ་ནས་རེ་བ་མེད། འོན་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་རང་རེའི་སྟུན་སྟོབ་ཆོས་ངེས་པར་དུ་བསམ་
གཞིག་གཏོང་དགོས་པའི་ལགན་འབྲི་ཐོལ་བ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་ནན་སྟེལ་ཞུ་བཞིན་ཡོད།

མཁུན་གསལ་ལྟར། བཀའ་བྱུང་འབྲོང་རྒྱུད་དངོས་གྲུབ་ལགས་ལ་རྒྱུ་སྟོར་ཞུ་མཁན་
པལ་མོ་ཆེ། ཏ་ཅང་ཉམ་རྒྱུད་ལ་བཟང་སྟོན་དང་ལྡན་པའི་ཐོག་ཚུམ་འབྲི་གནང་བཞིན་འདུག སྲིད་
སྟོང་འོས་མི་གཞན་དང་གཞན་ལ་ཆོད་བཞུལ་གྱི་སྟོན་ཆ་དང་ཚུམ་འབྲི་ཅི་ཡང་མ་གནང་བར་
བཀའ་བྱུང་འབྲོང་རྒྱུད་དངོས་གྲུབ་ལགས་ཁོ་ན་བརྗོད་དོན་བྱས་ནས་ཚུམ་ཡིག་འབྲི་བཞིན་ཡོད།
དེ་ནི་རྒྱུ་སྟོར་ཞུ་ཡུལ་གྱི་དགོངས་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་དང་། རྒྱུ་སྟོར་ཞུ་མཁན་གྱི་བསམ་སྟོའི་
གནས་ཚུལ་གཉིས་ཆར་བ་རྩ་གོགས་སུ་སོང་བ་རེད་འདོད། གཞུང་ཞབས་བྱར་པ་དང་ཆབ་སྲིད་
བཅོན་བྱར། དགེ་ཞན་དང་ཞིབ་འདུག་པ། ཚུམ་པ་པོ་དང་མི་མང་དགྲུས་མ་བཅས་སྟེ་འཛོམས་རང་
བཞིན་གྱི་རྒྱུ་སྟོར་བ་ཡོངས་ལ་སེམས་གཏིང་ནས་བཀའ་འིན་ཆེ་ཞུ། ཞེས་དུར་བྱང་འབྲོང་བས་
ཨོ་སྤྱིང་རྒྱབ་ཕྱོགས་གོང་ཁྲེང་གྱི་མཚོ་འགམ་ནས་བྲིས་པ་དགེའོ།

ཚུམ་སྟངས་ཏ་ཐག <http://www.khabdha.org/?p=101424>

བསམ་མཁོ་ཕྱག་རིང་བཏང་རྗེས་ཀྱི་ཐག་གཅོད་ཅིག

དགའ་ལྷན་ཆེ་རིང་།

གྲུ་ལོ་༢༠༢༡ ལོའི་མེད་སྤོང་འོས་བསྟར་བཞེངས་སྤྱི་གསལ་བསྒྲགས་གནང་ཟིན་པ་
 རྣམས་ལོ་མང་བྱག་ལས་གནང་ནས་ཐེབས་བསྟན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་སྟབས་གྲུས་པས་ཆང་མར་
 གྲུས་བཅི་བྱ་གི་ཡོད། མེད་སྤོང་གི་ཞབས་སྟེགས་འདི་ཏུ་ཅང་གསལ་གནང་ཆེ་བས་བཞེངས་གྱི་ཡིན་
 གསུང་མཁན་དེ་ཆོའི་ཁོད་དུ།

- ༡ ་ ད་ལྟའི་དུས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་འཆ་མས་ཤིང་། བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་འདི། མ་
 བརྩའི་སློན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་བཞིན་འཆ་མ་མཐུན་བཟོ་སྟབས་མཁན་དང་།
 ༢ ་ ཡགོང་ས་མཆོག་གི་དགྲུང་ལོའི་བབས་དང་། དེའི་གནད་འགག་རང་བཞིན་མཐོང་སྟབས་
 མཁན།
 ༣ ་ བོད་ནང་འབྲེལ་བ་ཆེ་ཞིང་། བོད་ནང་གི་དངོས་ཡོད་གནས་སྐབས་མཐུན་མཁན། གཞིས་
 བྲེས་གཉིས་ཀའི་བོད་མིས་སེམས་གཏིང་ནས་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པ།
 ༤ ་ བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་ཞག་ཅི་ཡོད་ཅིང་། ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་ཐོག་རང་དབེ་
 གཞན་སློན་སྟབས་མཁན།
 ༥ ་ འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ཀུན་སྤྱོད་སོགས་གང་ཅིར་ལ་བ་སྐྱེད་མེད་པ་བཅས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་
 ཆང་བའི་སྤིང་སྤྱོད་ཞིག་སྟེ་འདུག་བསམས་ནས་མི་གཞན་ལ་གོ་སྐྱུར་བྱས། གཙོ་བོ་སོ་
 སོས་བསམ་སྒྲོ་མང་པོ་བཏང་། སྤྱད་པ་མང་པོ་དཀྲུགས་པའི་མཐའ་མའི་སྤོམ་དེ། བཀའ་
 ཟུར་འབྲོང་རྒྱུད་དངོས་བྱུངས་ལགས་འོས་ཤོས་མཐོང་བས་ཁོང་ལ་འོས་འཕེན་རྒྱའི་ཐག་
 གཙོད་བྱས་པ་ཡིན།

བཀའ་བྱུང་ཁོང་གི་མཆན་སྟེན་ང་རང་བོད་ནང་ཡོད་སྐབས་ནས་ཐོས་སྟོང་། ལོ་རབས་
དགུ་བརྒའི་ནང་གྲུས་པ་ཆབ་སྲིད་གནད་དོན་གྱིས་རྒྱུན་པས་བོད་ནང་སྟོད་ཐབས་མ་བྱུང་བར་
བཅོན་ཁྱོལ་དུ་འབྱོར། སྐབས་དེར་བོད་གཞུང་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་གི་ཆེས་མཐོའི་དབུ་ཁྲིད་དང་
མཇལ་མོལ་བྱུང་བ་དང་པོ་དེ་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་ཡིན་པ་དང་། སྐབས་དེ་དུས་ཁོང་བོད་
གཞུང་བདེ་སྤང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དྲུང་ཆེ་རེད་འདུག མཇལ་འཕྲད་སྐབས། ངས་ཁོང་ལ་བོད་ནང་གི་
ཡང་བའི་གནས་ཚུལ་སྟེན་སེང་ཞུས་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ཁོང་། སྤྱོད་མཆོག་གིས་བོད་ནང་གི་བོད་མི་
ཆོས་སྟོང་བཞིན་པའི་དཀའ་སྤྱད་ལ་ཉེ་ལས་པའི་སྤྱད་སྤྱོད་ཆེན་པོ་གནང་སྟངས་དང་། བོད་ནང་
གི་གནས་སྟངས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་རྒྱ་གཞུང་གི་བྱེད་སྤྱད་ས་བཅས་ཞིབ་ཆགས་པོས་མཁྱེན་
ཐབས་གནང་སྟངས་ལ་ང་རང་ཡིད་སྟོན་ཆེན་པོ་སྤྲེས་ནས། དབུ་ཁྲིད་ཟེར་ན་དེ་འདྲ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་
རེད་ཨང་བསམ་བཞིན་དུ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་ཐོག་ཏུ་དངོས་སུ་བྱུངས་པའི་དཀའ་སྤྱད་གི་སྤྱང་
དང་ལོ་རྒྱས་རྣམས། སྤྱ་གུ་དུ་ས་ཨ་མ་ཞེས་པའི་དཔེ་ལྟར་ཁོང་ལ་ཞིབ་ཅིང་སྤྲ་བ་ཏུ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་
བྱུང་། ཁོང་མཇལ་བའི་ཉིན་མོ་དེ་ངས་ག་དུས་ཡིན་ཡང་བརྗེད་མི་འདུག

འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་ནི་དངོས་གནས་མི་གཤེས་བཟང་ཞིང་དཔོན་ཉམས་མེད་
པ། ཞི་ཞིང་དུལ་ལ་སྤྱད་སྤྱོད་ཆེ་བ། གནས་ཚུལ་ལ་རྒྱས་མངའ་ཆེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཤེས་མདོག་
གི་སྟོབས་པ་མེད་པ་བཅས་མདོར་ན། དུས་དེ་ནས་བཟུང་ཁོང་ནི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་
སྤྱད་ཆད་མེད་སྤངས་པའི་ཆབ་སྲིད་བཅོན་བྱུང་ཞིག་ལ་རེ་བའི་བག་ཆགས་གསར་བ་སྟེར་མཁན་
ཞིག་ཏུ་གྱུར་པར་མ་ཟད། ཡིད་གཉིང་ནས་བཅོས་མིན་གྲུས་བཀྱར་དང་བསྐྱབས་བརྗོད་ཏུ་ལུས་
ཀྱི་བོད་གཞུང་གི་དབུ་ཁྲིད་ཅིག་རེད་བསམ་པའི་ཆོར་སྤང་ཟབ་མོ་བྱུང་།

དེ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་ཀྱིས། མི་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་བཞིའི་རིང་
གལ་གནད་ཆེ་བའི་སྟེན་ཁང་གཅིག་གི་ནང་ཕྱག་ལས་གནང་བ་དང་། ཕྱགས་འགན་བཞེས་པའི་
རིང་ལ་ཡང་ཉེན་ཁང་མ་འདྲེམས་པར་བོད་ནང་དངོས་སུ་ཆེད་པེབས་ཀྱིས་ལམ་སྟོན་དང་། གཞིས་
ཁྲེས་འབྲེལ་ཟམ་བཙུགས་གནང་སྐབས་བཅས་ཀྱི་ཕན་ལུས་དེ། དུས་དེང་སང་ཡང་ཐོན་བཞིན་
ཡོད། རྒྱ་མཆོན་དེར་བརྟེན། བོད་ནས་པེབས་མཁན་ཆང་མས་ཁོང་ལ་སྤར་བཞིན་ཆད་མཐོའི་
གདེང་འདྲིལ་གནང་སྐབས་དང་། ཆད་མཐོའི་གདེང་འདྲིལ་དང་ཡིད་ཆེས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས།
འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་ཀྱིས་བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་སྤྲོད་མཁྱེན་གྱི་ཡོད་པ་དང་།
མཁྱེན་ཐབས་གནང་བའི་འབྲེལ་ལམ་དེ་ད་དུང་ཡང་ཡོད་སྐབས་ཡིན།

གྲུས་པ་དེ་སྤྱི་བལ་ཡུལ་དང་རྒྱ་གར་དུ་བསྐྱད་པའི་སྐྱབས་གྲུས་པའི་ལས་ཀའི་ངོ་བོའི་ཆ་
ནས་གནད་ཡོད་མི་སྤྱི་མང་བོ་དང་འབྲེལ་འདྲིས་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་འབྲོང་ཚུང་དངོས་
གྲུབ་ལགས་ཟེར་དུས་མིག་དཔེ་བལྟ་ས་དང་། འབྲོང་ཚུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་ཀྱི་ཕྱག་ལས་ཀྱི་ངོ་
བོའི་ཆ་ནས་བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་དང་། བོད་རྒྱ་ཞི་མོལ་གྱི་སྤྱི་ཕྱི་དེ་གནས་ཚུལ་ཆ་ཆང་མཁྱེན་
མཁན་ཞིག་ལ་གཅིག་གྱུར་ངོས་འཛིན་གནང་གི་འདུག་པ་བཅས། གང་ལྟར་གྲུས་པའི་ངོས་ནས་
གོང་དུ་ཞུས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཁག་དང་། ད་ལྟའི་བཅའ་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་བཅས་ལ་
བལྟ་དུས། ༡༠༡༡ ལོའི་སྤིང་སྤྱོད་དེ་བཀའ་ཟུར་འབྲོང་ཚུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་སུ་རྒྱ་བ་སྤྱོད་ཞུ་
རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་ཡིན། རང་རིགས་སྤྱན་རློན་ཆུང་མ་པས་ཀྱང་ངས་བཤད་པར་གནས་ལུགས་
རྒྱ་མཆོན་གཟིགས་ཀྱི་ཡོད་ཆོ། ཁོང་ལ་རྒྱ་བ་སྤྱོད་གནང་རིགས་གནང་ཞེས་ཆབས་ཅིག་འབོད་
སྤྱོད་ཞུ་འདོད་བྱུང་།

ལ་སྐྱབས་མགོན་དགྲུང་ན་མཐོ་ཞིང་།
བོད་དང་བོད་མིའི་ཅ་དོན།
གཉན་འཕྲང་ཆེ་བའི་དུས་འདིར།
སྤིང་སྤྱོད་འོས་འདེམས་རན་སོང་།

འོས་ཆོས་ཆ་ཆང་ལྡན་པའི།
བཀའ་ཟུར་འབྲོང་ཚུང་མཆོག་ལ།
ཆང་མས་འོས་ཤོག་འཕེན་ན།
འབྲོད་པ་བྱ་དགོས་མི་ཡོང་།

(དགའ་ལྡན་ཆེ་རིང་ལགས་ནི་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༩ ཟླ་བ་༩ ཆོས་༩ ཉིན་ལྷ་སར་ཞི་ཆོལ་ནང་ཞུགས་པའི་རྒྱན་
གྱིས་ལོ་བཞིའི་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་དེ་བཅོན་དུ་བཞུགས་དགོས་བྱུང་། ཕྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལོར་རྒྱ་གར་དུ་བཅའ་
བྱོལ་ལ་མི་ཐེབས་ཀ་མེད་བྱུང་། དེང་སྐབས་ཨ་རིའི་ས་གནས་སྤོ་སི་ཀོན་དུ་བཞུགས་ཀྱི་ཡོད།)

ཚཱ་ཁུངས་བྲ་ཐག <http://www.khabdha.org/?p=101579>

བསམ་སྒྲོ་ཡུན་རིང་བཏང་རྗེས་ཀྱི་ཐག་གཅོད་ཅིག་ཅེས་པའི་ཚུམ་ ཡིག་བསྐྲགས་བྱང་།

བདེ་སྦྱིད།

ངའི་མིང་ལ་བདེ་སྦྱིད་ཟེར་གྱི་ཡོད། ཏུས་རྒྱན་ལས་སློབ་གྱི་ཞོར་ལ་བོད་ཡིན་གཉིས་ཀྱི་
ཐོག་ལ་ཡོད་པའི་ཤེས་ཡོན་སློབ་གསོ་གཙོ་གྲུར་དབྱེད་ཚུམ་རིགས་བཟླ་སྟོག་བྱ་རྒྱུར་དགའ་པོ་
ཡོད་ལ། དམིགས་བསམ་ལ་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པའི་ཚུམ་ཡིག་རིགས་བསྐྲགས་རྗེས་བརྗེད་ཐོའི་ཚུལ་དུ་
བསྐྲགས་བྱང་འབྲི་བའི་གོམས་གཤེས་ཡོད་ཟེར་ན་མི་འགྲིག་པ་མེད།

བསམ་སྒྲོ་ཡུན་རིང་བཏང་རྗེས་ཀྱི་ཐག་གཅོད་ཅིག་ཅེས་པའི་ཚུམ་ཡིག་དེ་ནི་ཁ་བརྟན་
ཆོག་པ་ཐོག་ནས་དེ་རིང་ཞོགས་པ་མཐོང་བས་བསྐྲགས་པ་ཡིན། ཚུམ་ཡིག་འབྲི་མཁན་གྱི་པར་
འོག་ལ་འདྲུག་ཀྱང་ཐུན་གྱིས་ངོ་མི་ཤེས་ལ། འབྲི་མཁན་ལ་རྒྱས་ལོན་བྱེད་འདོད་མེད། གང་ཟག་
ལ་མི་རྟོན་ཆོས་ལ་རྟོན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚུམ་ཡིག་སྟོག་མཁན་ལ་དགོས་པ་ནི་ཚུམ་ཡིག་གི་
ནང་དོན་དང་ཆོག་བརྗོད་འབྲི་སྟངས་སོགས་ལས་སྒྲོ་སྟེད་ཐོབ་རྒྱ་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་
བྱེད་གྱི་ཡོད། སྤྱི་ཞབས་དགའ་ལྡན་ཆེ་རིང་ལགས་ཀྱིས་ཚུམ་ཡིག་གི་འགོ་འཇུག་སྐབས་༢༠༡༡
ལོར་མིད་སྟོང་འོས་མིར་བཞེང་མཁན་ཆང་མར་གྲུས་བརྗེ་ཞུ་གི་ཡོད་ཅེས་གྲིས་པ་དེས་བོད་མིའི་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཟང་སྟོང་མཆོན་པས། ཚུམ་ཡིག་སྤུ་མཐུད་སྟོག་རྒྱུར་སྤུམ་མ་བྱས་པ་ལྟ་
བུ་བྱུང་། གཅིག་བྱས་ན་དེ་ནི་ཚུམ་པ་བོའི་འབྲི་ཚུལ་དང་། སྟོག་མཁན་གྱི་སེམས་ཁམས་ཤེས་པའི་
ཐོག་ནས་ཆེད་དུ་གྲིས་པ་ཡིན་མིན།

སྤྱི་ཞབས་དགའ་ལྡན་ཆེ་རིང་གི་ཚུམ་ཡིག་ནང་གྱི་ལོ་༢༠༡༡ ལོའི་མིད་སྟོང་ལ་ཆང་
དགོས་པའི་ཆ་རྒྱུན་ལ། ད་ལྟའི་ཏུས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་འཆོམས་ཤིང་། བཅོན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་

ཆོགས་པའི། ལོ་བཅུའི་སྔོན་གྱི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་བཞེན་འཆས་མ་ཐུན་བཟོ་སྤབ་མཁན། ཞེས་བྲིས་གནང་འདུག དེར་སྐབས་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་སློང་སློང་དང་། བརྒྱད་ལམ་ཁག་ནས་གནས་ཚུལ་དེའི་སྐོར་མང་པོ་མཐོང་ཐོས་བྱུང་བས་དམིགས་བསལ་དོ་སྣང་མི་བྱེད་ཀ་མེད་བྱུང་། ད་ལྟའི་བཅོན་གྲོལ་བོད་མིའི་གནས་སྟངས་དང་། ལོ་བཅུའི་གོང་གི་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་གནས་སྟངས་ལ་ཁྱད་པར་གང་ཡོད་དམ་ཞེས་པ་ནི་དེ་བཞེན་པོ་ཞིག་རེད། ལོ་བཅུའི་སྔོན་ཞེས་བརྗོད་ན་ད་ལྟའི་བཀའ་འགག་གི་ལས་ལུན་གཉིས་ཀྱི་སྔོན་ལ་ཆགས་ཡོད། ལོ་དུས་བྱས་ཆེ་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༡ སྔོན་ལ་རེད།

ཕྱི་ལོ་༢༠༡༡ ནི་བོད་མིའི་ལོ་རྒྱུས་ཁོད་དུ་གལ་ཆེའི་ལོ་ཆོགས་ཤིག་ཆགས་ཡོད། ལོ་དེར་བོད་མིའི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་དབུ་ཁྲིད་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྐྱེད་བའང་ཡོངས་རྫོགས་མི་མང་གིས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་ལ་གནང་བའི་ལོ་དུས་དེ་རེད། སྐབས་དེ་དུས་གཞིས་བྱེས་བོད་མི་ཡོངས་ནས་ལ་གོང་ས་མཆོག་ལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྐྱེད་བའང་སྤྱ་མ་ཐུད་བཞེས་རོགས་ཞེས་གསོལ་བ་སྤར་ཚུགས་སུ་བཟབ་ཡོད་ནའང་། ལ་གོང་ས་མཆོག་གིས་བོད་དང་བོད་མིའི་བདེན་དོན་ཉག་གཅིག་ལ་གཟིགས་ནས་ཡང་དག་ལམ་བཟང་སྟོན་གནང་མཛད་ཡོད་ལ་སྤྱགས་རེ་ཡང་ཆེན་པོ་ཞིག་གནང་ཡོད། འོན་ཀྱང་ས་པའི་ལོ་ངོ་བཅུའི་རིང་ལ་ལ་རྒྱལ་པའི་སྤྱགས་རེ་བཞེན་སྐྱབ་སྤབ་ཡོད་དམ། ལོ་ལྷན་དེའི་ནང་ལ་སྤྱགས་པམ་ཇི་ཅམ་བྱུང་ཡོད་དམ། དེ་བཞེདེའི་ལན་ནི་༢༠༡༡ ལོའི་སྤྱི་ཆོད་དམ་འབུལ་དང་། ༢༠༡༦ ལོའི་སྤྱི་ཆོད་དམ་འབུལ་གྱི་བཀའ་སློབ་ཁག་གཉིས་ལ་གཟིགས་ན་ཁྱད་པར་ཇི་ཡོད་ལ་གཟིགས་ནས་མཐུན་རེས་རེད་སྟེ།

དེ་ནས་སྤྱི་ཞབས་དགའ་ལྷན་ཆེ་རིང་ལགས་ཀྱིས་༢༠༡༡ ལོའི་སྤྱི་ཆོད་ནི་ལ་གོང་ས་ལ་མཆོག་གི་དགྲུང་ལོའི་བབས་དང་། དེའི་གནད་འགག་རང་བཞིན་མཐོང་སྤབ་མཁན། བོད་ནང་འབྲེལ་བ་ཆེ་ཞིང་། བོད་ནང་གི་དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་མཐུན་མཁན། གཞིས་བྱེས་གཉིས་ཀའི་བོད་མིས་སེམས་གཏིང་ནས་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པ། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་ཞག་རྩེ་ཡོད་ཅིང་། ལ་རབས་སྤྱོད་བཟང་ཐོག་རང་དཔེ་གཞན་སྟོན་སྤབ་མཁན། སོགས་ཁྱད་ཆོས་མང་པོ་ཞིག་བྲིས་སྤེལ་གནང་འདུག ཁོང་གིས་བྲིས་པའི་ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་ནི་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཆོད་གི་མཆོན་གནས་ཐོག་སྤྱི་ཞབས་ནའང་རེས་པར་དུ་ཆང་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་ཆོལ་ཁ་ཆོས་ལུགས་ལུང་ཆོན་གྱི་འཐེན་འཁྲུང་ཐོག་ནས་བྲིས་པ་ཞིག་མིན་པ་ལོང་བས་བལྟས་ཀྱང་ཁམས་གསུམ་ཞེས་པའི་དཔེ་རྒྱུར་བྱུང་འདུག ད་ཡོད་སྤྱི་ཆོད་ལ་བཞེང་མཁན་མི་སྤྱ་བརྒྱད་ཀྱི་ཁོད་དུ་གོང་གི་ཁྱད་

ཆོས་ཚང་མཁན་གཞི་ཡོད་དམ། བོད་ཀྱི་དོན་གྱི་བདག་པོ་གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་གནས་
སྤངས་རྒྱས་ལོན་ཆེད་དུས་ཆེད་མང་ཤོས་གཏོང་མཁན་དང་། དུས་ཆེད་ཅམ་མིན་པར་ཆེ་སྟོག་གི་
ཉེན་ཁར་མ་འདྲེམས་པར་བོད་ནང་དངོས་སུ་བསྟོན་ནས་གཞིས་གྲེས་བར་གྱི་འབྲེལ་ཟམ་འཇུགས་
མཁན་གཞི་ཡོད་དམ། ད་ལྟ་ཡིན་ནའང་གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་མཁན་ག་
ཆེད་ཡོད་དམ། དེ་བཞེད་ག་གི་ལན་ཐོན་གྱིས་འབྲི་མི་དགོས་པར། སྐྱེ་ཞབས་དགའ་ལྡན་ཆེ་རིང་
ལགས་ཀྱི་ཚུམ་ཡིག་ནང་གསལ་པོ་སྟོག་རྒྱ་འདུག ཁོང་གིས། ཆ་རྒྱུན་ཆང་བའི་སྲིད་སྟོང་ཞིག་སུ་
འདུག་བསམས་ནས་མི་གཞན་ལ་གོ་སྐྱར་བྱས། གཙོ་བོ་སོ་སོས་བསམ་སྟོང་མང་པོ་བཏང་། བླད་པ་
མང་པོ་དགྲགས་པའི་མཐའ་མའི་སྟོན་དེ། བཀའ་བྱར་འབྲོང་རྒྱུད་དངོས་གྲུབ་ལགས་འོས་ཤོས་
མཐོང་བས་ཁོང་ལ་འོས་འཕེན་རྒྱུ་ཡིན་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་ཡིན། ཞེས་གསལ་པོ་བྲིས་གནང་འདུག།

བཞེད་སྤང་བཀའ་བྱར་འབྲོང་རྒྱུད་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ལ་ཉེ་དུས་ནོར་མེ་རྒྱུད་འཕྲིན་ཁང་
སོགས་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ནས་སྲིད་སྟོང་འོས་མིར་བཞེངས་མིན་བཀའ་འདྲི་ཞུས་
པའི་ལན་དུ་བཅན་བྱོལ་ནང་གི་བོད་མི་ཅམ་མིན་པར་བོད་ནང་གི་བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་གཅིག་
ལ་གཅིག་བརྒྱུད་གྱིས་༢༠༡༡ ལོའི་སྲིད་སྟོང་འོས་གཞིར་བཞེངས་དགོས་པའི་ལན་བསྐྱར་འདུག་
ཅེས་གསལ་པོ་གསུངས་འདུག། བོད་ནང་གི་བོད་མི་མང་པོ་དང་། ལྷག་པར་རྒྱལ་གཅིས་ལྷག་
བསམ་གྱིས་ལྷག་པའི་བོད་མི་མང་པོས་ཁོང་ལ་རེ་བཅོལ་ཡིད་ཆེས་ཆད་མཐོ་པོ་ཞུ་བཞིན་ཡོད་
པའི་དཔེ་མཆོན་ནི། སྐྱེ་ཞབས་དགའ་ལྡན་ཆེ་རིང་ལགས་ཀྱི་ཚུམ་ཡིག་ནང་། བཀའ་བྱར་ཁོང་གི་
མཆོན་སྟན་རང་བོད་ནང་ཡོད་སྐབས་ནས་ཐོས་སྟོང་། ལོ་རབས་དགུ་བརྒའི་ནང་གྲུས་པ་ཆབ་
སྲིད་གནད་དོན་གྱིས་རྒྱུན་པས་བོད་ནང་སྟོད་ཐབས་མ་བྱུང་བར་བཅན་བྱོལ་དུ་འབྱོར། ཞེས་བྲིས་
གནང་འདུག། དེ་དང་དེ་འདྲ་བ་ཆབ་སྲིད་བཅོན་བྱར་མང་པོས་བྲིས་པ་དང་གསུངས་པ་བྱུང་འདུག་
དཔེར་ན། ཆབ་སྲིད་བཅོན་བྱར་ནམ་གྱ་སྐབས་བསྟན་ཡར་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས། རང་ཉིད་རྒྱུ་བཅོན་
དུ་ཚུད་སྐབས་ཞི་བླ་ལྷན་འགྲུར་སྤྲོད་ཆོག་གས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འདྲི་ཞིབ་བྱེད་སྐབས་བཅན་བྱོལ་བོད་
མིའི་ཁྲིད་ནས་གནད་ཡོད་མི་སྤྱ་གཉིས་ཀྱི་ཐད་བསྐྱར་འདྲི་ཡང་འདྲི་བྱས་པ་གཅིག་ནི་དཔལ་ལྡན་
བཞེད་སྤང་བཀའ་བྱར་འབྲོང་རྒྱུད་དངོས་གྲུབ་མཆོག་གི་སྟོར་ཡིན་པས། ཁོང་ནི་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་
དོ་སྤང་བྱ་ལུལ་དང་། འདྲིགས་སྤང་སྟེ་ལུལ་གྱི་གངས་ཅན་པའི་མི་སྤྱ་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་རྟོགས་
བྱུང་རྗེས་གྲུས་བཀུར་རེ་ཆེར་བྱུར། ཞེས་གསལ་པོ་བྲིས་སྟེལ་གནང་བ་ད་ལྟ་ཡིན་ནའང་འཛོགས་
ལ་མངལ་རྒྱ་འདུག།

དེ་བཞིན་ཆབ་སྲིད་བཅོན་ཟུར་དང་ཚཱ་པ་པོའི་མིང་གནས་ཡོད་པ་རྒྱུ་ཆེ་རིང་ལགས་
 གིས། འབྲོང་རྒྱུད་དངོས་གྲུབ་ལགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་རང་ཚུགས་ཟེན་པོ་དང་། སྤྱི་བ་ཉུང་ཉུང་།
 རོན་གནད་ཆང་མར་ཐུགས་སྤང་ཆེན་པོ། མི་མཐོང་མན་ཀུན་ལ་མཐོང་ཆེན་དང་འབྲེལ་བ་འཛིན་
 མཁས་པོ་དང་། བྱི་ནང་གསང་བའི་ལས་དོན་ཁག་གྱི་གྲར་རྩ་བ་ནས་མེད་པར་དམ་འཛིན་གནང་
 ཐུབ་མཁན་ཞིག་ཡིན་སྟབས། བཅོན་གྲོལ་ནང་ཅམ་མ་ཟད། བོད་ནང་གི་བོད་མི་ཆོས་ཀྱང་ཁོང་ལ་
 ཡིད་ཆེས་དང་གྲུས་བཀུར་ཆེན་པོ་ཞུ་གི་ཡོད། ཅས་གསལ་པོ་བྲིས་གནང་འདུག བོད་གི་མི་སྣ་དེ་
 དག་གིས་གང་ཞིག་བྲིས་སྟེལ་གནང་བ་དེ་དག་ནི་དཔེ་མཆོན་ཅམ་ལས་ཆང་མ་མེན་པ་དང་། དེ་
 དག་ལས་ང་ཆོས་གསལ་པོ་ཞེས་ཐུབ་པ་ནི། ད་ལྟའི་སྲིད་སྲོལ་བཞེང་མཁན་མི་སྣ་བརྒྱུད་ལས་
 བོད་ཀྱི་དོན་གྱི་བདག་པོ་གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་གནས་སྟངས་དོ་མ་མཁྱེན་མཁན་དང་།
 འབྲེལ་བ་ཟབ་ཤོས་ནི་དཔལ་ལྷན་བདེ་སྤང་བཀའ་རྒྱར་འབྲོང་རྒྱུད་དངོས་གྲུབ་ལགས་ཡིན་པ་ཐེ་
 ཆོམ་མི་དགོས་པ་རེད་འདུག་ཟེན།

སྲིད་སྲོལ་གི་མཆོན་གནས་ནི་མི་མང་གིས་འོས་བསྐྱའི་ལམ་ནས་འདེམས་བསྐྱོད་གནང་གི་
 ཡོད་སྟབས་མི་མང་གི་དཀའ་ངལ་མཁྱེན་ཐུབ་མཁན་དང་། དཀའ་མེལ་ཐག་གཅོད་དུས་ཐོག་ལ་
 གནང་ཐུབ་མཁན་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དཔལ་ལྷན་བདེ་སྤང་བཀའ་རྒྱར་འབྲོང་རྒྱུད་དངོས་གྲུབ་
 མཆོན་ནི་མི་མང་ཀླན་གཞོན་དབུལ་སྤྱུག་སྤྱི་མེད་སྤྱི་འདུན་ཞིག་དང་འཕད་ནའང་ཆང་མར་ལྟ་སྟངས་
 གཅིག་པའི་ཐོག་ནས་དཀའ་ངལ་དང་བདེ་སྤྱུག་གང་ཡིན་གསན་ཐུབ་མཁན་དང་། མི་མང་སྤྱི་ཡོན་
 ནའང་དཀའ་ངལ་ཞུས་ཆེས་འདོད་སྟོབས་པའི་ཆོར་བ་སྤྲོད་ཐུབ་མཁན་གྱི་འགོ་ཁྲིད་ཡིན་པ་ཁོང་
 དང་མཉམ་དུ་མི་ལོ་སྤུམ་ཅུ་ཅམ་སྤྱུག་ལས་གནང་སྲོང་མཁན་གྱི་མི་སྣ་ཁག་གིས་གསུངས་པ་ཐོས།
 དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་དཔེ་མཆོན་གཅིག་ནི། སྤྱི་ཞབས་དགའ་ལྷན་ཆེ་རིང་ལགས་སྤྱི་ལོ་འབྲོང་རྒྱུད་
 དངོས་གྲུབ་ལགས་ཐེངས་དང་པོ་མཇུག་སྐབས་ཀྱི་ཐུགས་ཆོར་རི་བྱུང་ཁོང་གི་ཚཱ་ཡིག་ནང་དེ་
 ལྟར་བྲིས་འདུག དབུ་ཁྲིད་ཟེར་ན་དེ་འདྲ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་རེད་ཨང་བསམ་བཞིན་དུ། རང་ཉིད་ཀྱིས་
 ལུས་ཐོག་ཏུ་དངོས་སུ་ཐུངས་པའི་དཀའ་སྤྱུག་གི་སྤྱི་དང་ལོ་རྒྱུས་རྣམས། ཐུ་གུ་དུ་ས་ཨ་མ་ཞེས་
 པའི་དཔེ་ལྟར་ཁོང་ལ་ཞིབ་ཅིང་སྤྱི་བ་ཞུ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བྱུང་། ཁོང་མཇུག་པའི་ཉིན་མོ་དེ་ངས་ག་
 དུས་ཡིན་ཡང་བཟེད་ཀྱི་མི་འདུག ཅས་བྲིས་འདུག ཁོང་གིས་མི་མང་གི་དཀའ་ངལ་ལ་ཉན་པ་ཅམ་
 མིན་པར་། འྲོགས་ཡོངས་ལ་ཐུགས་ཞིབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་ཐག་གཅོད་རི་དགོས་ཉིད་འགྲུངས་
 ཞིག་འགྲུངས་མེད་པར་དུས་ཐོག་ལ་ཐག་གཅོད་མ་ཞོར་བར་གནང་ཐུབ་མཁན་ཞིག་ཆགས་པ་

ཡོངས་གྲགས་རེད་འདུག དེ་བས་སྲིད་སྲོང་ལ་མི་མང་གི་འགོ་ཁྲིད་ཁོང་ལྟ་བུ་སླེབས་དགོས་པ་
དང་སླེབས་ན་འོས་འཆ་མས་རེད་དེ།

ཉེ་དུས་ཁ་བརྒྱུ་འཛིག་པ་ཐོག་ནས་(ཆབ་སྲིད་བཅོན་པའི་ཨ་པ་ཞིག་ཅུང་ཙམ་སློང་བ་)
ཞེས་པའི་ཚུམ་ཡིག་ཞིག་མཐོང་། དེ་བཞིན་དེང་སྐབས་ངོ་དེབ་སོགས་ཏེ་རྒྱའི་བརྒྱུད་ལས་ཁག་ནང་
ལ་སྲིད་སྲོང་འོས་མིའི་དེའ་བསྐྱགས་བྱེད་པའི་ལས་རིམ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས། སྐྱོང་འབྲོང་ཆུང་
དངོས་བྱུང་མཆོག་སྐྱེས་པའི་ནས་འོས་བསྐྱེད་དེའ་བསྐྱགས་གནང་གི་མིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
མཐོང་རྒྱུ་མེད་ནའང་། ཁོང་ལ་རྒྱ་བ་སྐྱོར་གནང་མཁན་ཆེན་གཞིན་སེར་སྐྱ་མང་པོ་ཡོད་པ་ལས་མང་
པོ་ཞིག་ཆབ་སྲིད་བཅོན་ཟུར་རེད་འདུག སྐྱེས་ཞབས་དགའ་ལྡན་ཆེ་རིང་ལགས་ཀྱང་ཆབ་སྲིད་བཅོན་
ཟུར་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཁོང་གིས་གྲིས་པའི་ཚུམ་ཡིག་ནང་། ཁོང་(སྐྱོང་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་
མཆོག་) བོ་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་སྤྱད་ཆད་མེད་མུངས་པའི་ཆབ་སྲིད་བཅོན་ཟུར་ཞིག་ལ་
རེ་བའི་བག་ཆགས་གསར་པ་སྟེར་མཁན་ཅིག་ཏུ་གྱུར་པར་མ་ཟད། ཡིད་གཉིང་ནས་བཅོས་མིན་
གྲུས་བཀུར་དང་བསྐྱགས་བརྗོད་ལྟ་བུ་གི་ཐོད་གཞུང་གི་དབུ་ཁྲིད་ཅིག་རེད་བསམ་པའི་ཆོར་སྣང་
ཟབ་མོ་བྱུང་། ཞེས་གྲིས་པ་མཐོང་བས་རྒྱལ་གཅེས་ཆབ་སྲིད་བཅོན་ཟུར་ཆོས་ཁོང་ལ་རྒྱ་བ་སྐྱོར་
ཙམ་མ་ཟད། ཡིད་ཆེས་སློས་འགྲུལ་མཛུང་བཅེ་གྲུས་བཀུར་ཆད་མེད་ཡོད་པ་གསལ་པོ་རེད་འདུག།

སྲིད་སྲོང་འོས་མིར་དབལ་ལྡན་བདེ་སྤང་བཀའ་ཟུར་འབྲོང་ཆུང་མཆོག་གི་མཆན་འདོན་
སླེལ་ཙམ་མིན་པར་། ཚུམ་ཡིག་ལམ་ནས་འབྲི་སླེལ་བྱེད་མཁན་མང་པོ་འདུག་ལ། གཅིག་བྱས་ན་
ད་ལྟའི་འོས་མི་བརྒྱུད་ལས་ཚུམ་ཡིག་ལམ་ནས་རྒྱ་བ་སྐྱོར་གི་རྣམ་པ་སྟོན་མཁན་མང་པོས་རེད་
འདུག བོད་དུ་ཚུམ་ཡིག་འབྲི་མཁན་སྐྱེས་ཞབས་དགའ་ལྡན་ཆེ་རིང་ལགས་ནི་༡༩༩༩ ཟླ་བ་༣ ཆེས་
༩ ཉིན་ལྷ་སར་ཞི་གོ་ལ་ནང་ཞུགས་པའི་རྒྱུན་གྲིས་ལོ་བཞིའི་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་དེ་བཅོན་དུ་
བཞུགས་དགོས་བྱུང་། ༡༩༩༩ ལོར་རྒྱ་གར་དུ་བཅོན་ཁྲོལ་ལ་མི་ཐེབས་ཀ་མེད་བྱུང་། དེང་
སྐབས་ཨ་རིའི་ས་གནས་སྤྱི་མི་གོན་དུ་བཞུགས་ཀྱི་ཡོད་འདུག ཁོང་གིས་ཚུམ་ཡིག་གི་ཁ་བྱུང་
ལྟར་བསམ་སྟོན་ལྟར་རིང་བཏང་ནས་གྲིས་པ་གསལ་པོ་རེད་འདུག་པས་སྟོག་རིན་ཡོད་པའི་ཚུམ་
ཡིག་ཅིག་རེད་འདུག་གོ།

ཚུམ་ཁུངས་ཏེ་ཐག <http://www.khabdha.org/?p=101601>

བཀའ་བྱུང་འབྲང་ཆུང་དངོས་བྱུང་ལ་ཆང་བའི་འགོ་ཁྲིད་ཀྱི་ཁྱད་ཡོན་ ཉེར་གཅིག

འབྲུམ་རམས་པ་རིག་འཛིན་ལྷན་གྲུབ།

འདས་ཟེན་པའི་མི་ལོ་དྲུག་ཅུའི་དུས་ཡུན་རིང་། བཅན་བྱོལ་བོད་མི་ཆོར་ཡལ་ས་
མཆོག་གི་བཀའ་བྱིན་ཉག་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས། རང་དབང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ་ལས་ཆང་
མཐོ་བའི་མང་གཙོ་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་དང་ཐོབ་ཐུས་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་བྱེ་ལོ་
༡༩༩༡ ནས་ཆབ་སྲིད་དབུ་ཁྲིད་བཀའ་སློན་ཁྲི་བ་དང་། བྱེ་ལོ་༡༩༩༡ ནས་བཟུང་བཀའ་ཁྲི་དང་
སྲིད་སྲོང་མི་མང་གིས་ཐད་ཀར་འོས་འདེམས་གནང་འགོ་ཆུགས། དེ་ནི་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་
ཚོགས་ཀྱི་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་དེ་གོམ་པ་མདུན་སློལ་སྤྱི་འགྲོ་བའི་བརྒྱུད་རིམ་ཞིག་ཡིན་ལ།
མི་མང་གི་མང་གཙོའི་འགན་དབང་གཉིས་སྒྲག་ཐོག་ཏུ་ལེན་དགོས་པའི་དབུ་ཁྲིད་དེ་ཡང་ཆགས་
ཡོད། ལོ་ལྔ་ཆུང་རེའི་སྲིད་སྲིད་འོས་བསྐྱེད་ཆེན་མོར་མི་མང་གི་མཉམ་ཞུགས་གནང་སྐབས་སྲིད་
སྲོང་གི་འོས་མི་དེ་ཉིད་སོ་སོའི་ཆོལ་ཁ་དང་ལུང་ཆུང་གཅིག་པ་ཡིན་མིན་དེ་ཆ་རྒྱུན་གཙོ་བཟུང་མི་
བྱེད་པར། “བོད་མིའི་སྲིད་སྲོང་” ཞེས་པ་གང་ཡིན་ངོས་འཛིན་གསལ་པོ་ཡོད་ཐོག་ ཆབ་སྲིད་དབུ་
ཁྲིད་དེ་ཉིད་ལ་ཆང་དགོས་པའི་འགོ་ཁྲིད་ཀྱི་ཁྱད་ཡོན་ལ་བསམ་གཞིག་ནན་པོས་ “བོད་མིའི་སྲིད་
སྲོང་” མཐོར་བ་ཞིག་འོས་འདེམས་བྱེད་དགོས་པར་མཐོང་། དེ་ནི་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཀྱིས་ང་
ཚོར་སྤྱད་པའི་འགན་དབང་གཉིས་ཀ་ཆགས་ཡོད།

ངས་འདས་པའི་ཁྲི་བ་འགའ་ཤས་ནང་འགོ་ཁྲིད་ཅིག་ལ་ཆང་དགོས་པའི་ཁྱད་ཡོན་སྟོར་
ལ། འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཡར་ཐོན་ཅན་གྱི་སྟོབས་ཆེན་
རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་ནང་འགོ་ཁྲིད་ཅིག་པ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཆུང་དང་། དེ་ཉིད་ལ་ཆང་དགོས་པའི་
ཁྱད་ཆོས་སོགས་ལ་ཉམས་ཞིབ་བྱས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་། ཨ་རིའི་རྩོམ་པ་པོ་གྲགས་ཅན་མག་སེ་

ཐེག་པ་བྱིས་བྱིས་པའི་འགོ་ཁྲིད་ཅིག་གི་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་བླ་ཡོན་ཉེར་གཅིག་(The 21 Indispensable Qualities of a Leader. by John C. Maxwell) ཅེས་པའི་དེབ་དེ་ཞིབ་བསྒྲགས་བྱས་པ་བརྒྱད། ཁོང་གིས་གསུངས་པའི་བླ་ཡོན་ཉེར་གཅིག་དེ་དག་ གྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལོར་བོད་མིའི་སྤྱི་དྲྀ་ཆེན་མོ་ལ་ཕེབས་འདུན་ཡོད་པའི་དེ་ཡོད་སྤྱི་དྲྀ་ཆེན་གི་འོས་མིར་ བཞེང་མཁན་རྣམས་ཀྱི་ཁྲོད་ནས་བཀའ་བླུང་འགྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཚན་གྱི་ཚང་ཡོད་པ་དེས་ ཞེས་བྱུང་བས་དོན་ཚན་དེ་དག་གཤམ་དུ་རེ་རེ་བྱས་ནས་བརྗོད་རྒྱུ་ཡིན།

ཉ རྒྱུ་མཐུན་གྱི་ཁྱད་ཡོན། བཟང་པོའི་རྒྱུ་པ་ནི། མང་དོན་ལྷ་བྱ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན།
ཁང་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་འདྲ་གས་སྤྱོད་བྱེད་པར། མང་དོན་གཞི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལྟར། འགོ་ཁྱིད་
ཆད་ལྷན་ཞིག་ཡིན་མེན་གྱི་ཆད་གཞི་དོ་མ་ནི། མི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བཟང་པོའི་རྒྱུ་པ་ལས་
འདལ་བྱལ། དེ་ཡང་མི་གཤེས་ཀྱང་རྒྱུ་པ་ནི་མི་ཞིག་གི་སྒོ་གསུམ་གྱི་བྱ་རྒྱུ་པ་ལས་ཐོན་
ཅིང་། དེ་ནི་ལྷན་སྤྱོད་དང་རིང་ནས་གོམས་པའི་རྒྱུ་པ་ལས་བྱུང་། བཀའ་བྱུང་འཁོར་
རྒྱུ་དངོས་བྱུང་མཆོག་ལ་ཆ་མཆོན་ན། ཁོང་ལ་ལྷན་སྤྱོད་ཀྱི་བཟང་པོའི་རྒྱུ་པ་མངའ་
བར་མ་ཟད། རིང་ནས་གོམས་པའི་ཀྱན་རྒྱུ་པ་བཟང་པོའང་ལྷན་ཡོད་པ་ནི། འདས་པའི་མི་
ལོ་བརྒྱ་ལྷག་བཞི་ལྷག་རིང་ཁོང་གིས་ཤོད་སྤྱི་པའི་ལས་དོན་གལ་གནད་ལྟ་པོ་ཅི་རིགས་
བཞེས་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ཁོང་། ཁོང་ལ་རྒྱས་མངའ་ཡོད་པའི་གཞུང་ཞབས་ལས་བྱུང་དང་།
ཁོང་གི་གཤམ་འོག་ལས་བྱེད་ཁོང་གི་བཟང་རྒྱུ་པ་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་མི་ཤོར་
མཁན་གྱི་མི་མེད་ཅེས་བཤད་ཆོག་པར་མ་ཟད། གཞུང་ཞབས་ཀྱན་གས་ཆོས་གསུང་
པར་གཞིགས་ན། བཀའ་བྱུང་མཆོག་ལ་གཞོན་སྤྱོད་ལས་བྱེད་པ་གསོ་རྒྱུ་པ་གནད་རྒྱུ་
དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྷན་ཡོད་པ་རེད་འདྲུག དེས་ན། ང་ཚོའི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་
བཀའ་བྱུང་ཁོང་ལྟ་བུ་ནི། མི་བཟང་པོ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་པ་ཆེན་གྱི་ལས་སྤོན་
འོག་ཆར་ཡོངས་བྱུང་ཞིང་། མི་གཤེས་ཀྱང་རྒྱུ་པ་བཟང་པོ་འབྱུང་དུ་ཐོན་པའི་དབྱ་ཁྱིད་
ཀྱི་དཔེ་མཆོན་དོ་མ་དེ་ཡིན།

[illegible]

རྒྱས་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་ཙམ་མ་ཟད། རོ་བདག་རང་ངོས་ནས་ཀྱང་སོ་སོའི་རྒྱས་པར་གདེང་འཛིན་ཇི་ལྟར་བྱེད་དགོས་པར་སྒྲུལ་དེད་དང་། སེམས་འགྲུལ་སྒྲུན་རྒྱས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཟེར་བ་མ་གཏོགས། འགོ་ཁྲིད་ཅིག་གིས་མི་མང་ཁྲོད་རང་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་རྩེ་ལེགས་སུ་གཏོང་བའི་སྒྲེར་དོན་སྒྲུབ་པའི་བྱ་སྟོན་དེར་ཟེར་གྱི་མེད། གོང་ཞུས་བརྗོད་དོན་དེ་གཞི་རྒྱ་བརྒྱུད་སྟེ། བཀའ་བླུང་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་དང་ལྷན་དུ་མི་ལོ་བརྒྱ་པ་ལག་ལས་སྤྱི་ཞུ་སྒྲུབ་སྟོང་མཁན་གྱི་བདེ་སྤྱང་ལས་བྱེད་དང་། དེ་མིན་ལས་ཁུངས་གཞན་བཅས་ཀྱི་གཞུང་ཞབས་པ་ཤན་དར་གཞོན་གསུམ་གྱི་གསུང་འགྲོས་ལ་གཞིགས་ཆེ། རང་ཉིད་ཀྱི་མིང་གསལ་དང་ཁེ་ཕན་དོན་དུ་མི་གཉེར་ཅིང་། ག་ལམ་འོག་ལས་བྱེད་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པའི་ཕུལ་བྱུང་གི་མཛད་སྟོན་དེའི་ཐོག་ནས་ཁོང་གི་གཞན་སེམས་འགྲུག་རྒྱས་ཀྱི་བྱེད་ཡོན་འདི་འབྱར་དུ་ཐོན་གྱི་ཡོད།

༣༽ སེམས་བསྐྱེད་དམ་བཅའི་བྱེད་ཡོན། དེའི་གོ་དོན་ནི། འགོ་ཁྲིད་ཅིག་ལ་མི་ལམ་གཏོང་བ་ཙམ་མིན་པར། ལག་ལེན་ཐོག་ནས་བྱ་གཞག་གི་དམིགས་ཆད་འཇལ་ཏེ། ཉམས་ཡང་ཞུས་པ་མེད་པར་མཐའ་འཁྲོལ་དོན་གྲུབ་ཡོང་བ་བྱེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་བརྟན་པོ་དགོས་པ་བཤད། བཀའ་བླུང་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལ་མཆོན་ན། ཁོང་གིས་བྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ནས་བརྒྱུད་ད་ལྟའི་བར་མི་ལོ་ཞེ་བཞི་ཙམ་རིང་ཞུས་དང་ཞུ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྤྱི་ཞུའི་མཛད་པ་ལས། ཁོང་གི་སེམས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་པལ་པས་ཡིག་འབྲུ་ནག་པོས་རྒྱས་བཤད་བྱ་དགོས་མ་མཆིས།

༤༽ འབྲེལ་ལམ་གྱི་བྱེད་ཡོན། འབྲེལ་ལམ་ཞེས་པ་ནི་བྱ་གཞག་གི་སྟེང་ནས་མཐོང་སྒྲུབ་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བཀའ་བླུང་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་གི་འབྲེལ་ལམ་གྱི་བྱེད་ཡོན་ཡང་། ཁོང་གིས་བྱ་གཞག་གི་སྟེང་ནས་གྲུབ་ཡོད། དེ་ཡང་བདེ་སྤྱང་ལས་ཁུངས་སུ་མི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་གནང་བའི་སྐབས། ཁོང་གིས་དངོས་ཤུགས་བརྒྱུད་གསུམ་ནས་བོད་བྱིན་གཉིས་བར་འབྲེལ་ལམ་གྱི་ཟམ་པ་ལྟ་བུ་གནང་ཡོད། དེ་ཡང་ཁོང་གིས་མི་གཞན་བརྒྱུད་ནས་གནས་ཚུལ་རང་སྒྲུག་གནང་ནས་བཞུགས་པ་ཙམ་མིན་པར། ཁོང་རང་ཉིད་དངོས་སུ་བོད་དུ་ཐེབས་ནས་ཆབ་སྲིད་བཅོན་པ་དང་། གསང་བའི་སྤྱི་ག་འཇུགས་འགན་ཁུར་བ་དང་། དེ་མིན་གྱི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་སྤྱད་འཇུག་གནང་ཡོད། འདི་ལ་བྱ་གཞག་སྟེང་ནས་གྲུབ་པའི་འབྲེལ་ལམ་ཟེར་ཞིང་། འདི་ནི་ཁོང་གིས་མཛད་པ་མང་པོའི་ཁྲོད་ནས་དཔེ་

མངོན་ཅམ་ཞིག་ཞིག་རེད། བོད་ནང་གི་མི་མང་དུས་མ་ཞིག་ནས་གནད་ཡོད་མི་སྣའི་
བར་དང་། ཤེས་ལྡན་པ་ཞིག་ནས་མཁས་པའི་བར་དང་། དགེ་འདུན་པ་དུས་མ་ཞིག་
ནས་སློལ་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་། དངོས་སུ་རང་སྟོག་སྟོག་གཏོང་མཛད་མཁན་གྱི་ཆབ་སྲིད་
བཅོན་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་མཛད་མཛད་བཅས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རེ་སྟོན་དང་། སེམས་ཀྱི་འདོད་
འདུལ། སྟོན་ཡི་འཆར་སྟོན་བཅས་ཀྱི་འབྲེལ་ཟུང་ཁོང་གིས་གནད་ཡོད། ཁོང་གི་འབྲེལ་ལམ་
ཀྱི་ཁྱད་ཡོན་ནི། ཏ་ཅང་གསལ་བ་དང་། ཏ་ཅང་བརྟན་པོ་དང་། ཏ་ཅང་བྱུང་ཆེན་པོ་བཅས་
ཡིན།

༥༽ འཛོན་ལུས་ཀྱི་ཁྱད་ཡོན། འགོ་ཁྲིད་ཅིག་གི་འཛོན་ལུས་ནི། གཙོ་བོ་བྱ་གཞག་སྤྱབ་སྤྱབ་
མིན་དེ་ཡིན་པ་ལས། འཆར་སྤྱང་དང་། ལས་འཆར་རྒྱུ་ལོ་བཞེད་སྤྱི་གཉེན་སྤྱི་གཉེན་ཅམ་དེ་
མིན། བྱ་བ་ལེགས་སྤྱབ་ཡོང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལྟེ་བ་ནི། འགོ་ཁྲིད་དེས་ཞིབ་ཆགས་དང་།
སྤྱུགས་སྤྱི་དང་། སྤྱི་གསལ་ཡོངས་དང་། སྤྱི་ཀུན་མཁུན་པ་བཅས་ཀྱི་སྟོག་ནས། སྤྱུག་རྟོགས་
ཆང་མས་རང་རང་གི་སྤྱུན་མིན་འཛོན་ལུས་མཉམ་སྤྱངས་བྱ་སའི་ཁོར་ལུག་བསྟན་ཏེ།
ཐོང་ཁ་ཆེག་སྤྱི་ལ་ཡོང་ཐབས་བྱེད་སྤྱབ་མིན་ལ་སྤྱུག་ཡོད། བཀའ་བྱུང་མཆོག་ལ་སྤྱུག་
ལས་གནད་སྤྱི་གསལ་ཀྱི་འཛོན་ལུས་འདི་རི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི། ཁོང་དང་སྤྱུན་དུ་སྤྱུག་ལས་
གནད་སྤྱི་འཆར་ཆོས་གསལ་པོ་མཁུན་གྱི་ཡོད།

༦༽ སྟོན་སྟོན་ཀྱི་ཁྱད་ཡོན། སྟོན་སྟོན་ནི་དཔའ་འོས་པར་མི་ཟེར་ལ། མང་པོའི་ཁོད་དུ་སྤྱོད་
ལུགས་ཆེན་པོ་རྒྱུ་སྤྱབ་པར་དེ་བས་མི་ཟེར། དོན་དམ་ཀྱི་སྟོན་སྟོན་ནི། ལེགས་ཉེས་
བརྟན་ཤེས་ཤིང་། བདེན་རྒྱུན་རྣམ་དཔེ་འབྱེད་དེ་ལེགས་པ་དང་བདེན་པ་སོགས་རང་
གཞན་ཀུན་ལ་པན་བདེའི་འབྱུང་གནས་ཡིན་ཕྱིན། དེ་ཉིད་བསྟན་པར་ཞུས་པ་མེད་པ་དང་།
ཡིད་ཐང་མི་ཆད་ལ། ཡོད་ཆད་སྟོན་གཏོང་སྤྱབ་པར་བརྟོན། ཁྱད་ཡོན་འདི་ཉག་ཉག་
བཀའ་བྱུང་འབྲོང་རྒྱུང་མཆོག་ལ་མངའ་འདུག ང་ཆོས་བཀའ་བྱུང་མཆོག་བདེ་ཞིང་སྤྱིང་
འཇགས་སྤྱབས་གང་དུ་སྤྱོད་ཡོད་པར་མི་བཟླ་བར། དཀའ་སྤྱུག་དང་གཏོང་ལེན་བྱེད་པའི་
དུས་སྤྱབས་སུ་ཁོང་གང་དུ་བཞེངས་འདུག་ལྟས་ན་ཤེས་སྤྱབ།

༧༽ རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་ཁྱད་ཡོན། ངས་དགྲའ་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་གསུམ་པེབས་པའི་བོད་པ་བགྲེས་
སོང་ཞིག་ལས། ངས་བཀའ་བྱུང་འབྲོང་རྒྱུང་དངོས་སྤྱབ་མཆོག་གི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་ཁྱད་

ཡོན་ཤེས་བྱུང་། དེ་ཡང་། བགྲེས་སོང་ཁོང་ནི་དང་དམག་གསལ་ལས་མི་ལོ་སྐྱུ་ཅུ་ཙམ་
 རྒྱ་གར་གཞུང་གི་གསང་བའི་ལས་བྱེད་གནང་སྲོང་མཁན་ཞིག་རེད། ཁོང་གིས་“དངོས་
 གྲུབ་ལགས། གནད་དོན་ཆེ་སྔ་ཚང་མར་དབྱེ་ཞིབ་མཐར་ཕྱིན་གནང་སྐབ་མཁན་ཞིག་
 རེད། “ཅེས་གསུངས་ཤིང་འདྲིར་གནད་དོན་ཞེས་པ་ནི་གསང་བའི་གནད་དོན་རིགས་ལ་
 གོ། ཆབ་སྲིད་དང་འབྲེལ་བའི་གསང་གནས་ནི། མི་རྒྱུ་དཔྱོད་ལྡན་པས་མ་གཏོགས་དབྱེ་
 ཞིབ་མཐེལ་ཕྱིན་གནས་ཐུབ། བཀའ་བླར་ཁོང་གིས་འདས་པའི་མི་ལོ་བཅུ་ལྔ་གཞི་ལྷག་
 ཡོངས་མཆོག་གི་སྐུ་ཕྱུ་སྐྱེ་སྐྱོབ་དང་། བཅོན་བྱོལ་སྤྲིག་འཇུགས་དང་སྤྱི་ཚོགས་བདེ་
 སྐྱེད་གི་གནད་དོན་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་རྟོགས་ཞིབ་དང་ཐུགས་འགན་བཞེས། དེ་ཡང་
 ཁོང་གིས་ཉིན་དང་ལྷན་མཉམ་པར་ལོ་ནས་ལོ་བསྐྱེད་དེ་གནང་ཡོད་པ་དེའི་ཐོག་ནས། ཁོང་གི་
 ཆོས་རབ་ཏུ་རྒྱུ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁྱད་ཡོན་དཔོག་ཐུབ།

༡༽ གློ་བྲོས་བརྟན་པའི་ཁྱད་ཡོན། འགོ་ཁྲིད་ཅིག་གི་གློ་བྲོས་རིམ་ཐོག་བརྟན་པ་དེའི་ཆོད་ཀྱིས་
 གློ་བྲོས་གསལ་བ་ཡོད་པ་གསུངས། གློ་བྲོས་བརྟན་པའི་གང་ཟག་གིས་གནད་དོན་གྱི་
 ཐུགས་འཆོལ་ཐུབ་ཅིང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཀའ་རྙོག་མང་པོའི་འབྱུང་ཁུངས་རྩད་གཅོད་
 ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། བཀའ་བླར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་གིས་འདས་པའི་མི་ལོ་བཞི་ཅུའི་
 རིང་པོར་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་བྱུང་བའི་དཀའ་རྙོག་ལ་ཞིབ་མོའི་གློ་བྲོས་
 བརྟག་དབྱེད་གནང་སྟེ། མ་འོངས་འབྱུང་ཉེན་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་མང་པོ་གཏན་འགོག་ཐང་
 དམིགས་བསལ་གྱི་གློ་བྲོས་བརྟན་གནང་ཡོད། དཔེ་མཆོན་ཞིག་ནི། རོལ་ཆོགས་ཀྱི་བྱེད་
 བབ་ངན་པ་རྩ་བ་བཀོག་ཏེ་མངོན་སྐྱུ་དུ་གྲོས་ཆོགས་ནང་ཀྲུལ་ལ་གསལ་སྟོན་གནང་
 ཡོད། དེ་འདྲའི་རྒྱ་མཆོན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ཅེས་བ་དེ། རྒྱ་གཞུང་
 གསང་བ་ཚན་པས་བཅོན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འཆོལ་བསྐྱེད་
 རྒྱུའི་ཐོག་ཞུང་ནང་ཡང་ཡང་ཐོན་པའི་མིང་ཆོག་ཅིག་ཡིན། བབ་ལྷིང་བརྟན་གསུམ་ལས་
 ཁོང་བརྟན་པ་ནི་གློ་བྲོས་བརྟན་པའི་ཁྱད་ཡོན་ཡིན། “ད་དུང་ཁོང་གི་རང་བཞིན་བརྒྱུ་པོ།
 གློ་བྲོས་བརྒྱུ་པོ། རྒྱུ་འབྱུང་བརྒྱུ་པོ། མཐའ་ན་གོམ་པ་ཡང་བརྒྱུ་པོ་བྱས་ནས་འགོ་
 མཁན་ཞིག་རེད།”ཅེས་ཆབ་སྲིད་བཅོན་བླར་བསྟན་པ་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས།

༢༽ གཏོང་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་ཡོན། འགོ་ཁྲིད་ཅིག་གི་རྒྱལ་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་སྤྱིན་གཏོང་ནི། མི་མང་
 ལ་བསྐྱུན་པའི་ཡི་ཆེས་དང་རེ་བ་ཡིན་པ་ལས་ཟང་ཟིང་རྒྱ་ལོར་ཆགས་ཀྱི་མེད། བོད་སྤྱི་

བའི་དོན་དུ་ཡོད་ཆད་སྒོས་གཏོང་གནང་མཁན་ནི། རྒྱལ་གཅེས་ཆབ་སྲིད་བཅོན་པ་
འདས་གསོན་རྣམས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་རྣམས་ཀྱི་སྒོས་གཏོང་ལ་ང་ཚོས་ཆོད་དཔག་
ནས་ཡང་རྒྱག་ཐུབ་ཐབས་མེད། བོད་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཆེད་དུ་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་
བྱུང་གསོད་མཛད་མཁན་ཆོད། བཅོན་བྱོལ་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་དགུས་མའི་ཁྲོད་ནས་རེ་
བ་དང་ཡིད་ཆེས་སྒྲུན་མཁན་ནི་བཀའ་བླར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུབ་མཆོག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།
དེ་ཡང་ཆབ་སྲིད་བཅོན་བླར་བསྟན་པ་རྒྱལ་གྱིས་“རྒྱ་དཔོན་གདུག་རྩལ་ཅན་དེ་དག་གི་
གཉའ་གཞོན་འོག་ནས་དཀའ་སྤྱུག་ཆད་མེད་སྤྱིང་མཁན་ཞིག་སྒྲེ་བྱར་དཔོན་ཉམས་ཅ་
བ་ནས་མི་སྟོན་མཁན་གྱི་དཔོན་པོ་བབས་ཆགས་ཞིག་དང་མཛུལ་ན། དམིགས་བསལ་
གྱི་བག་ཆགས་ཤིག་བཞག་ཡོད་པ་བརྗོད་ག་ལ་དགོས།”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱལ་
གཅེས་པ་མང་པོར་གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་སེམས་ཚོར་བྱུང་ཡོད། འཛམ་གླིང་འདིར་འགོ་
ཁྲིད་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། རང་བཞིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་མི་མང་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་རེ་བ་བསྐྱེད་
ཐུབ་པའི་གཏོང་སེམས་ཡོད་མཁན་ཏུ་ཅང་དགོན་པོ་ཡིན།

༡༠༽ རང་ཉིད་ནས་འགོ་འཇུགས་ཀྱི་བྱུང་ཡོན། འགོ་ཁྲིད་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན། རང་ཉིད་
ནས་འགོ་འཇུགས་ཀྱི་བྱུང་ཡོན་ལྷན་དགོས། རྒྱ་མཚན་ནི། འགོ་ཁྲིད་དེས་རང་ཉིད་ཀྱི་
འོས་འགན་ངོས་འཛིན་གསལ་པོ་བྱུབ་པ་གཅིག་དང་། རང་ཉིད་བྱ་བར་དངོས་སུ་ཞུགས་
པ་གཉིས། འགག་ལ་བྱུག་དུས་ཉེན་ཁར་འཛེམས་ཐོགས་མི་བྱེད་པར་མདུན་སྡོད་བྱེད་
པའི་བྱུང་ཡོན་གསུམ་ལྷན་དགོས་པ་ཡིན། བཀའ་བླར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུབ་མཆོག་ལ་
འགོ་ཁྲིད་ཀྱི་བྱུང་ཡོན་འདི་མངའ་བ་ནི། ཁོང་གིས་གནས་རིམ་མི་འདྲ་བའི་ལས་སྡེ་ཁག་
གི་ནང་ཕྱག་ལས་གནང་བའི་བརྒྱུད་རིམ་ལས་གསལ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བྱུང་ཡོན་འདི་
ལྷན་གྱི་འགོ་ཁྲིད་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་མི་མང་གི་དཔེ་སྟོན་དུ་བྱུང་གྱི་ཡོད་པ་ལྟར། ང་
ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་བཀའ་བླར་དངོས་བྱུབ་མཆོག་བོད་མི་ཁྲན་དར་གཞོན་གསུམ་གྱི་ཁ་
མིག་ཡར་བརྗེ་བྱ་ཡུལ་དུ་བྱུར་པར་མ་ཟད། བདེ་སྤྱང་གི་གནད་དོན་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་
རྒྱ་གར་གཞུང་གི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་མང་པོས་ཡིད་ཆེས་བྱ་ཡུལ་གྱི་མི་སྣ་ཆགས་ཡོད།

༡༡༽ ཉན་འཛིག་གི་བྱུང་ཡོན། ཨ་རི་སྲིད་འཛིན་བླར་པ་མེལ་སོན་གྱིས་“འགོ་ཁྲིད་ཀྱི་རྣ་བར་
མི་མང་གི་སྐད་སྒྲུ་ཐོས་དགོས།”ཞེས་སྟན་མཆོག་མི་མང་ལ་གཏད་མཁན་གྱི་འགོ་ཁྲིད་
ཅིག་དགོས་པ་གསུངས། བཀའ་བླར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུབ་མཆོག་ནི། སྤྱིས་བྱ་མཐོ་

དམའ་སྤྱི་ཡིན་དེ་བཅེད་པར། སྐད་ཆ་ཞིབ་ཚགས་པོ་དང་། ཆེ་ཉམས་གཏན་ནས་མེད་
པར་གསན་མཁན་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། བཀའ་མོལ་ཞུ་མཁན་མི་མང་དགྲུས་མ་ཞིག་
གིས་སྐད་ཆའི་གོ་རིམ་དང་། སྤྱི་གདངས་དག་མིན་དང་། རོན་དག་ཡོད་མེད་ལ་མ་སྟོས་
པར། སྟན་མཆོག་གཏན་ནས་ཡུན་རིང་གསན་གནང་གི་ཡོད། ཁོང་གིས་ཉན་འཛོག་
གནང་སྐངས་དེ་གས་བཀའ་མོལ་ཞུ་མཁན་ལ་སེམས་འགྲུལ་དང་ཡིད་ཆེམས་པའི་ཆོར་
བ་ངང་གིས་སྟེར་གྱི་ཡོད། མདོར་ན། བཀའ་བྱར་མཆོག་ནི་ཉན་མཁན་ཞིག་ལས་བཤད་
འདུག་མཁན་ཞིག་མིན། དེའི་ཤུགས་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་སྤང་ལས་བྱེད་ཆོའི་ཁ་རྒྱན་
ལ་ཆོག་གཅིག་འཇགས་ཡོད་པ་ནི། “མང་ཙམ་ཉོན། ཉུང་ཙམ་ཤོད།” ཅེས་བཤད་རྒྱུ་

༡༣༽ སེམས་ཤུགས་ཀྱི་ཁྱད་ཡོན། ་རང་ཉིད་གང་ལ་མངགས་པའི་ལས་དོན་དེ་ཉིད་ལེགས་བྱུང་
ཡོང་བའི་མང་གཞི་ལྟ་བུ་ནི། སྟོན་ཏུ་མེད་པའི་སེམས་ཤུགས་བྲག་པོར་རག་ལུས། རོན་
དམ་གྱི་སེམས་ཤུགས་ནི་མུ་ཚུགས་བརྒྱབ་པར་མི་གོ་བར། དགའ་ཞིང་སྟོོ་བའི་ཐོག་ནས་
བྱ་བ་སྦྱབ་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དེ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་དགའ་མོས་དང་དང་བ་ཡོད་
པ་ལས་བྱུང་། སེམས་ཤུགས་མེད་པའི་མིས་གང་ཡང་སྦྱབ་དཀའ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
སེམས་ཤུགས་ཀྱི་ཁྱད་ཡོན་ནི་བཙོན་འགྲུས་ཡིན། བཀའ་བྱར་མཆོག་གི་སེམས་ཤུགས་
ལ་འགྲེལ་བཞེད་མི་དགོས་པར། ཁོང་གིས་མི་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་བཞི་ལྷག་རིང་བསྐྱབས་དང་
སྦྱབ་སྤྲོས་ཀྱི་སྤྱི་ཞུ་ལས་རྟོགས་བྱུང།

༡༣༽ བསམ་སྒོ་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཡོན། བསམ་སྒོ་ནི་སྟོོབས་ཤུགས་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་
ལྟར། བསམ་པ་ཀུན་སྒོར་འབྱེད་ཕྱོགས་ནི་མི་ཞིག་གིས་བྱུང་བའི་བྱ་གཞག་ཡོད་ཆད་ཀྱི་
མང་གཞི་ཡིན། བསམ་སྒོ་བཟང་ཕྱོགས་སུ་གཏོང་བྱུང་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན། དཀའ་སྤྱུག་
ཐམས་ཅད་ལམ་དུ་འབྱེད་བྱུང་ཅིང་། རྒྱུན་དན་ཕྱོགས་ཤིང་གྱི་འདུ་ཤེས་ཟབ་མོས་རང་
ཉིད་ཀྱིས་དམ་བཅས་པའི་ལས་དོན་མཐའ་འཁྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བསམ་སྒོ་བཟང་ཕྱོགས་
ཀྱི་ཁྱད་ཡོན་མངའ་བའི་འགོ་ཁྲིད་ནི། རང་ཉིད་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པ་དང་། གང་ཟག་གཞན་
ཀྱི་བྱུང་འབྲས་ལ་རྗེས་སུ་ཡིད་རངས་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན། བཀའ་བྱར་འབྲོང་ཆུང་
དངོས་བྱུང་མཆོག་གིས་ཀྱང་། མདུན་དུ་ལྷགས་པའི་གནད་དོན་ཡོད་ཆད་ལས་སྦྱང་བྱ་
ལེན་བྱུང་ཅིང་། བཟང་ཕྱོགས་ཐོག་ནས་ལྟ་ཐབས་རང་བཞིན་བཀོལ་ཏེ། གནད་དོན་ལ་
དཔྱད་ཞིབ་དང་། བརྟག་དབྱང་། འགྲེལ་བཞེད་གནང་གི་ཡོད།

༡༩༽ དཀའ་ངལ་སེལ་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཡོན། མཚན་ཉིད་ཆང་བའི་འགོ་བྱིང་གིས་དཀའ་ངལ་ནི།
གོ་སྐབས་ཤིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱུང་ཅེས་གསུངས་ཡོད། འགོ་བྱིང་མང་པོས་དཀའ་ངལ་ལ་
གཡོལ་ཐབས་བྱེད་ཅིང་། ཇི་ཅུམ་མདུན་དུ་ལྷགས་པའི་གནད་དོན་ལ་བྱར་གཡོལ་བྱས་
པ། དེའི་ཆོད་གིས་དཀའ་ངལ་འབྱུང་ངེས། དཀའ་ངལ་སེལ་རྒྱས་ཞེས་པ་ནི། ཆེ་ཆུང་ལ་
མ་ལྟོས་པར་དཀའ་ངལ་ཅི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ཡང་། དེའི་འབྱུང་རྒྱུ་ལ་ཞིབ་ཚགས་པོས་དབྱེ་
ཞིབ་དང་། བརྟག་དབྱེ། ཅུང་གཅོད་བྱས་ཏེ། མ་འོངས་འབྱུང་འབྱུར་ལ་དེ་ཉིད་བསྐྱར་
རྒྱས་མི་ཡོང་བ་བྱེད། འགོ་བྱིང་ཅིག་ལ་དཀའ་ངལ་སེལ་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཡོན་མི་ལྟན་ཆོ།
དཀའ་ངལ་ལས་དཀའ་ངལ་ཐོན་པ་དང་། སྐབས་མང་པོར་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་ཏ་ལོག་
སྟེ། ཐབས་ལམ་གིས་དཀའ་ངལ་སེལ་རྒྱུའི་ཆར་ཏུ་དཀའ་ངལ་མང་བ་བསྐྱབ་ཀྱི་ཡོད།
བཀའ་བྱར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཚོག་གིས་དཀའ་ངལ་ཆེ་སྤྱོད་ཆང་མ་ལས་སྤང་བྱ་ཐོབ་
ཐབས་གནང་བ་དང་། དཀའ་རྟོག་ག་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། གཏིང་ལོན་དང་། ཞོག་དབུབ་པ་
དང་། མཐེལ་གཏོལ་ཐབས་གནང་གི་ཡོད་པས། ཁོང་ལ་དཀའ་ངལ་སེལ་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་
ཡོན་རང་ཆས་སུ་མངའ།

༡༥༽ འབྲེལ་འདྲིས་ཀྱི་བྱང་ཡོན། ཨ་རིའི་སྤྱི་དཔྱད་ཉེར་དུག་པ་རོ་སེ་མལ་ཉི་ཡིས་ལེགས་
གྲུབ་ཡོང་བའི་ཅ་དོན་ནི་མི་དང་མིའི་བར་འབྲེགས་འདྲིས་ཇི་ལྟར་བྱེད་བྱུང་མིན་དེ་རེད་
ཅེས་གསུངས། ཡང་དག་པའི་འགོ་བྱིང་ཅིག་ལ་ཆང་དགོས་པའི་འབྲེལ་འདྲིས་ཀྱི་བྱང་
ཡོན་ནི། གནད་དོན་གསུམ་གྱི་སྟེང་ནས་བྱུང་བུ། ༡། བསམ་ཤེས། འཇམ་པོས་རྩལ་
པོའང་འཇོམས་པར་བྱེད་ཅེས་པ་ལྟར། འཇམ་པོ་ནི་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་དང་འབྲེགས་
འདྲིས་བྱེད་པར་མེད་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་འཇམ་པོས་བསམ་
ཤེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གཞན་སྤྱོད་ཚུལ་ནི། འབྲེལ་འདྲིས་ཀྱི་བྱང་ཡོན་མངའ་བའི་དབུ་བྱིང་
ཆོས་གནང་གི་ཡོད། ༢། བཅེ་སེམས། འབྲེལ་འདྲིས་ཀྱི་མངའ་གཞི་ནི་བཅེ་སེམས་ཡིན། དེ་
ནི་པན་པའི་བསམ་པ་ཞེས་པ་དེ་རེད། མི་རྣམས་འདིག་ཉེར་འདིར་སྤྱེས་པའི་དགོས་དོན་
གཙོ་བོ་ནི། མི་གོ་ཆོད་པ་ཞིག་ཆགས་རྒྱུ་དེ་ཡིན། དེ་ནི་གཞན་ལ་པན་པ་སྦྱབ་པ་ལས་
བྱུང་། ༣། རོགས་རམ། གཞན་ལ་རོགས་རམ་བྱེད་པ་ནི། འབྲེལ་འདྲིས་ཀྱི་བྱང་ཡོན་ལྟར་
པའི་ཐོག་ནས་སྦྱབ་པ་ལས་ལྷག་པའི་པན་རྒྱས་ཆེ་བ་ཞིག་མེད། མི་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་
དང་འབྲེགས་འདྲིས་བྱེད་བྱུང་བ་ཞིག་དགོས་པ་ནི། འགོ་བྱིང་ཅིག་ལ་ཆང་དགོས་པའི་

ཁྱད་ཡོན་མེད་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། བཀའ་བྱར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ལ་ཆ་
མཆོན་ན། གཞན་དང་འབྲེལ་འདྲིས་གནང་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་ཡོན་རང་ཆས་སུ་མངའ།

༡༦༽ འགན་ཁུར་གྱི་ཁྱད་ཡོན། བཀའ་བྱར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ལ་ཆབས་ཆེན་གྱི་
འགོ་ཁྲིད་སྤྱི་ལ་ཆང་བའི་འགན་ཁུར་གྱི་ཁྱད་ཡོན་སུལ་དུ་བྱུང་བ་ལྟར་ཡོད། འགན་ཁུར་
ཞེས་པ་ནི། དབང་ཆ་འཛིན་རྒྱ་དང་། ཞབས་སྟེགས་སྤང་རྒྱ་ལ་མི་ཟེར་བར། རང་ཉིད་ལ་
འཁྲི་བའི་འོས་འགན་གང་ཡིན་དོས་འཛིན་ཐོག་ནས་དེ་ཉིད་རྒྱུ་སྤྱོད་བྱེད་པ་ལ་གོ། དེར་
ཡང་ལ་སྐྱབས་ཆེ་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས། “གཞུང་གི་ལས་བྱེད་ལོ་བཅུ་ལྷག་
བཞི། ལས་ཁུངས་གཅིག་གི་ནང་ལས་དོན་གཅིག་གི་ཐོག་བཞུགས་པ་དགོན་པོ་རེད།
དེས་ག་རེ་མཆོན་གྱི་ཡོད་པ་རེད་ཅེ་ན། རང་ཉིད་གང་ལ་མངགས་པའི་ལས་དོན་དེ་ལ་
འོས་ཤིང་འཆོམས་པ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་འོས་ཆོས་ཆང་གི་ཡོད་པ། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་
ལྷག་བསམ་དང་ཆོད་སེམས་ཀྱིས་འདད་གི་ཡོད་པ་མཆོན་གྱི་ཡོད་པ་རེད།”ཅེས་བཀའ་
བྱར་མཆོག་གིས་འགན་ཁུར་བཞེས་སྟོགས་ལ་གདིང་འཛིག་མཛད་པ་ལས་ལྷག་ཆོད་
སུས་བཤད་པར་བྱས། མདོར་ན། འགན་ཁུར་ནི་ལྷག་བསམ་དང་ཆོད་སེམས་ཡོད་མིན་
གྱི་སྟེང་ནས་མཆོན་བྱུང།

༡༧༽ བདེ་སྤང་གི་ཁྱད་ཡོན། འདིར་བདེ་སྤང་ཞེས་པ་ར་ཆོས་ལས་ཁུངས་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་གི་
ལས་ཀ་ལ་མི་ཟེར། རྒྱལ་ཁབ་དང་། སྤྱི་ཆོག་ས། སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་དང་ཉེན་
སྲུང་ལ་འདུ་ཤེས་འཛིན་སྤངས་དང་། འདས་མ་དག་སུམ་གྱི་གནད་དོན་ལ་དབྱེ་ཞིབ། བདེ་
སྤང་གི་རང་བཞིན་ཐོག་ནས་རྗེ་ལྷུང་འོས་འཛིན་ཚུལ་བཅས་ནི། འགོ་ཁྲིད་ཅིག་ལ་རེས་
པར་ཡོད་དགོས། འཐབ་ཅོད་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་འཆོ་བཞིན་པའི་མི་རིགས་ཤིག་ལ་ཆ་
མཆོན་ན། མི་སྐྱེར་གཅིག་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བར་བདེ་སྤང་གི་གནད་དོན་ནི་ཉ་ཅང་གལ་
གནད་ཅན་ཞིག་ཡིན། ད་ལྟའི་ཆར་བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀར་བདེ་སྤང་གི་ཐད་ལ་མཁྱེར་རྒྱ་
ཡངས་པ་བཀའ་བྱར་འབྲོང་ཆུང་ལྟ་བུ་དགོན་པོ་རེད། རྒྱལ་ཁབ་ཡོད་མཁན་ཅིག་ཡིན་ན།
བདེ་སྤང་ལས་ཁུངས་ནི་གསང་བའི་ལས་ཁུངས་མཐོ་ཤོས་དེ་ཡིན་ཞིང་། བཀའ་བྱར་
འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་གིས་ལོ་༢༠ བདེ་སྤང་ནང་བྲག་ལས་གནང་བར་བརྟེན།
ཕྱི་འབྲེལ་དང་། རང་སྤྱི་དང་། བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་བཅས་གང་ཅིའི་ཐད་ཁོང་ནི་བོད་
པའི་ཨ་རི་ཏ་ཾ་ལྷོ་ལྷོ་ Ajit Doval རེད་ཅེས་བཤད་ཆོག།

༡༩༽ ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བྱང་ཡོན། ཁྲིམས་རང་འཁུར་དང་སྡོམ་པ་རང་སྤྱང་ཞེས་པ་ལྟར། འགོ་
ཁྲིད་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་ཡིན་ཕྱིན། ཚུལ་ཁྲིམས་གཙང་
མ་དགོས་པ་ཡིན། རྒྱ་མཚན་ནི། མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ནང་གང་ཟག་གི་གོང་ན་ཁྲིམས་
ཡོད། ཁྲིམས་དེ་ཉིད་སྤྱོད་མཁན་འགོ་ཁྲིད་ནི་མི་མང་གི་སྤྱོད་ཆབ་རེད། མང་གཙོའི་ལམ་
ལུགས་ཀྱི་དབྱུ་ཁྲིད་ལ་རང་ཆས་སུ་འོས་འགན་ཁྱེ་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱིས་མི་
མང་གི་སྤྱོད་ཆབ་མཚན་པ་བྱེད་དགོས། ཚུལ་ཁྲིམས་མི་གཙང་བའི་མི་ཞིག་འགོ་ཁྲིད་ལ་
སྤེལ་ས་ཆེ། དེས་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གི་མི་མང་གི་མདོག་སྟོན་ཀྱི་ཡོད། མདོར་ན། འགོ་ཁྲིད་
རང་ཉིད་ཁྲིམས་ལ་གནས་ནས། མི་མང་ཁྲིམས་ཀྱིས་སྤྱོད་དགོས། བྱང་ཡོན་འདི་བཀའ་
ཟུར་མཚོག་ལ་རང་ཆས་སུ་ལྟན་ཡོད།

༡༩༽ སྤྱི་ཞུའི་བྱང་ཡོན། སྤྱི་ཚོགས་ཆང་མར་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་དང་། མི་རིགས་ལ་སྤྱི་ཞུ་སྤྱོད་
མཁན་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱི་ཞུའི་བྱང་ཡོན་མངའ་བའི་སྤྱིས་པོ་ཉུང་ཉུང་རེད། དེ་ནི་ལྷག་
པའི་བསམ་པས་ཅིས་ཟེན་ཅིང་། རྣམ་ཡང་ཞུམ་པ་མེད་པའི་ཆོད་སེམས་དང་། ཡོད་ཆོད་
སློས་གཏོང་ལ་དཔལ་བའི་བྱང་ཡོན་ལྟན་ཐོག་གོམས་པའི་གཤེས་ཀ་བཟང་པོ་ཞིག་རེད།
དཔེར་ན། བཀའ་ཟུར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཚོག་སློབ་གཉེར་བ་ཡིན་སྐབས། དུས་
ཅྱག་ཏུ་ལྷ་དགོང་སློབ་གྲའི་ཁོར་ཡུག་ཀུན་ལ་དེ་སྤྱང་དང་། སློབ་གྲོགས་གཞན་ཆོས་བླ་པ་
བརྗེད་པའམ་སྤྱང་མེད་དུ་འོར་བའི་ལས་ཀ་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁུར་དུ་བྱངས། སློབ་
སྤྱོད་ཆོའི་གོན་པ་ཡར་ལེན་མར་སྐམ་ཚུན་ཆད་གནང་གི་ཡོད་པའི་མཛད་སྤྱོད་བཟང་པོ་
ལ་བརྟེན་ནས། ཁོར་ལ་ཨ་མ་དངོས་གྲུབ་ཅེས་པའི་མཚན་བྱང་ཐོགས་པ་དེ་གའི་ཐོག་ནས་
ཁོར་ལ་གཞན་པན་སྤྱི་ཞུ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཡོན་སྤྱོད་ཆུང་དུས་ནས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པར་
མངོན།

༢༠༽ ཤེས་རྟོགས་རུས་པའི་བྱང་ཡོན། འགོ་ཁྲིད་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་འཐབ་ཚོད་བྱེད་བཞིན་པའི་
མི་རིགས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་ཅིག་ཡིན་ཕྱིན། གནས་ཚུལ་འདྲ་མིན་སྤྱོད་ཆོགས་མཐུན་དུ་ཉིན་ལྟར་
ཡོང་ངེས་པས། དེ་དག་བདེན་རྒྱན་གང་ཡིན་དང་། ཡ་ལན་བྱ་དགོས་མིན་སོགས་ཤེས་པ་
ཅམ་མིན་པར་རྟོགས་སུ་བ་བྱེད་དགོས། དེ་ནི་ཞིབ་ཚགས་པོ་དང་། དོན་ལ་དབྱེད་པ་
དང་། རྟོག་ཞིབ་བཅས་ལས་བྱུང་། དེ་ཡང་། རྒྱུ་བས་ཐེ་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་
གིས་ང་ཆོ་ལོ་བཅུའི་རིང་ལ། དུང་ཆེ་དང་བཀའ་སློན། བཀའ་སློན་ལས་རོགས་ངོ་པོ་ལ་

མཉམ་དུ་ལས་ཀ་བྱས་པ་རེད། ག་དུས་ཡིན་ནའང་། ཞིབ་ཆགས་པོ་དང་། འོན་དང་ལྷན་
པ། རྟོག་ཞིབ་དང་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་དགོས་པ་དག་དེང་རབས་ཆེད་ལས་པའི་སློབ་སྦྱོང་
ཡོད་པ་ནང་བཞིན་གྱིས་གནང་སྟབས་མཁན་ཡིན་པ་ར་འཕྲོད་བྱུང་། ཞིབ་བཀའ་ཟུར་
འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ལ་ཤེས་རྟོགས་ཀྱི་ནུས་པའི་བྱེད་ཡོན་ཅི་འདྲ་ཞིག་མངའ་
བ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་དངོས་སྤྱོད་ཐོག་ནས་སྟོན་བསྟན་གནང་ཡོད།

༡༡༽ འཆར་སྤང་གི་བྱེད་ཡོན། རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་ཅིག་གི་འཆར་སྤང་ནི། རྣམ་དཔྱད་
ལས་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནི་མ་འོངས་སྟོན་མཐོང་སྟབས་པ་ལ་ཟེར། དེ་ལྟར་ནའང་། ད་ལྟའི་ཆར་ང་
ཆོར་དགོས་པའི་སྤྱོད་སྦྱོང་ནི། འཆར་སྤང་གསར་པ་ཡོད་མཁན་དང་། སྤྱོན་མཁན་ཞིག་
མིན་པར། ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་དགོངས་གཞི་ཁག་མཁྱེན་
པ་དང་། མཁྱེན་ནས་ཕྱག་ལེན་བསྟར་བ་དང་། ཕྱག་ལེན་ཐོག་ནས་རྒྱན་འཛིན་སྟབས་མཁན་
ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་ཅིག་དགོས་པ་ཡིན། ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་པོས་བསྟན་གནང་
མཛད་པའི་བོད་ཀྱི་འཆར་སྤང་ནི། མགོན་པོ་མཆོག་གི་འགན་རྒྱ་བལ་པའི་མཁྱེན་དཔྱད་
དང་། ཀྱན་བྱུང་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་དགོངས་བཞེད། སྤྱི་ཆེ་མིའི་པོའི་གཞུལ་དུ་
མེད་པའི་ཐུགས་ཀྱི་སྤྱོད་བ། དངོས་ཡོད་གཞི་བཅོལ་གྱི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་བོད་
དང་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་བདེ་སྤྱུག་འཕུལ་ཕྱགས་རྒྱུ་གསུམ་ལ་སྤྱོན་པའི་ལམ་སྟོན་ཡིན་
པས། མ་འོངས་བོད་དང་མི་རིགས་ཀྱི་མདུན་ལམ་ཅི་འདྲ་ཞིག་འབྱུང་མིན་ཐད། ད་ཡོད་
བོད་མི་ཆོས་སྤྱོད་སྟབས་པ་དང་། ཡིན་ཅིག་བསྟོན་དགོས་པའི་འོས་འགན་ནི། དངོས་ཡོད་
ཐོག་ནས་མགོན་པོ་མཆོག་གི་དགོངས་བཞེད་མཐར་འཁྱོལ་ཞུ་རྒྱུ་ལས་ལྷག་པའི་ལས་
འགུལ་དང་འཐབ་རྩོད་གཞན་ཞིག་དོན་ལ་མ་གྲུབ། དེས་ན། བཀའ་ཟུར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་
གྲུབ་མཆོག་ནི། གང་ལ་མངགས་པའི་འོས་འགན་འདི་བསྟོན་པར་འོས་བབ་ཆེ་ཤོས་སུ་
སྤང་།

ཅོམ་ཁུངས། ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠ ལྷ་བ་༡༠ ཆེས་༡༩ རོད་ཀྱི་བང་ཆེན།

སྒྲིང་གཏམ།

བསྟན་དར།

གུས་པ་བསྟན་དར་གྱི་སྤྲིད་སྐྱོང་འོས་མི་བཀའ་བྱུང་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་ལགས་ཡིན།
ངའི་པ་ཏེ་ཉོར་དང་མ་ལྷ་ས་བཡིན། ཁོང་ལ་རྒྱ་བ་སྐྱོར་ཞུ་དོན་འགྲེལ་བ་འདད་བྱུང་ཙམ་ཞུས་ན།

རྒྱ་མཚན་དང་པོ་ནི། སྤྲིད་སྐྱོང་བོད་མིའི་འགོ་ཁྲིད་ཡིན་པར་བརྟེན། འོས་མི་དེར་མ་མཐར་ཡང་
བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། སྐད་ཡིག་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས། དུལ་གོམས་གཤེས་
ལུགས་བཅས་ཀྱི་སྐོར་གཞན་ལ་བསྟེན་མི་དགོས་པའི་གཞི་རྩ་གང་ལེགས་ཡོད་པའི་ཐོག་
བོད་མིའི་སྤྲིག་འཛུགས་ཀྱི་འགོ་སྐྱོང་དང་། བོད་མིའི་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་གནས་སྐྱོང་དབུ་
ཆོས་པོ་དགོས་པ་བཅས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་ཁོང་ལ་ཆང་ཡོད།

རྒྱ་མཚན་གཉིས་པ་ནི། བོད་དོན་དཀའ་འཛོལ་སྤྲུག་ས་རྒྱ་མི་དམར་པོ་རེད། དུས་ད་ལྟ་བར་བོད་དང་
རྒྱ་ནག་ལ་སྤྲེལ་སྤྲོའི་སྤྱི་ཆ་བཟང་མང་པོ་ལས་སྤྲུག་པ་དེ་ཆོ་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆའི་སྤྱི་ཆ་བ་
ཀྱི་ངོ་པོ་ཁོ་ནའི་ཐོག་ནས་ཐེབས་པ་ལས། བོད་གཞུང་གི་སྤྱི་ཆ་བ་རྒྱ་མིས་སྤྱི་བར་
གསུམ་དུ་ངོས་ལེན་བྱས་པ་བྱུང་ཐེད། དེ་འདྲ་ཡིན་ཙམ་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆའི་དགོངས་
པ་གཞིར་བཟུང་བོད་རྒྱའི་དབར་དཀའ་འཛོལ་སེལ་དགོས་ན། ལ་རྒྱལ་བའི་དབུ་ཁྲིད་འོག་
ཞབས་བྱི་རྒྱུན་རིང་ཞུ་ཁྱོང་མཁན་གྱི་མི་དེ་ལ་ལ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རི་བཞིན་རྒྱས་
མངའ་ཆེ་བ་ཡོད་པ་ལྟར་ཆ་རྒྱུན་དེ་ཁོང་ལ་ཆང་ཡོད།

རྒྱ་མཚན་གསུམ་པ་ནི། ང་ཆོས་རྒྱུན་དུ་བོད་ཀྱི་བདག་པོ་ངོ་མ་གཞི་ལུས་རྒྱ་ཆའི་མི་མང་ཡིན་
ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། སྐྱོང་དངོས་བྱུང་ལགས་ནས་བདེ་སྐྱོང་ལས་སྐྱོང་ས་ནང་ལོ་༢༠ སྐོར་
ཞབས་བྱི་ཞུ་ཁྱོང་ཡོད་པར་བརྟེན། བོད་ནང་གི་མི་སྤྱར་འགྲེལ་བ་ཡོད་པ་དང་། གཞིས་

ལུས་མི་མང་གི་འདོད་དོན་དང་། བོད་ནང་གི་དངོས་ཡོད་གནས་སྐྱབས་བཅས་གསལ་པོ་
མཁུན་རྟོགས་ཡོད་པར་བརྟེན། བོད་སྤྱི་དོན་སྐྱབས་པའི་ཆ་རྒྱུན་གལ་ཆེ་ཞིག་ཁོང་ལ་ཆང་
ཡོད།

རྒྱ་མཁོན་བཞི་པ་ནི། ཁོང་བདེ་སྤང་ལས་ཁྲུངས་ནང་ལོ་མང་ཞབས་ཤིང་ཁྱེ་ཕྱོད་ཡོད་པར་བརྟེན།
༡ རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་བུའི་ཞབས་ཤིང་ཁྱེ་ཕྱོགས་ཐོག་རྒྱས་མངའ་ཆེ་བའི་ཐོག་བོད་གཞུང་གི་
མིག་དང་རྣ་བ་བྱས་ཏེ་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཡོད་པར་བརྟེན། བོད་སྤྱི་ནང་གཉིས་ཀར་རང་
ཕྱོགས་ནས་དོ་སྣང་དང་དོགས་གཞི་དགོས་སའི་སྣང་ཀར་ནག་ཁྲ་གསུམ་ཡོད་པ་སུ་དང་
སུ་ཡིན་ཐུགས་རྒྱས་གཞན་ལས་ཆེ་བ་ཡོད།

རྒྱ་མཁོན་ལྔ་པ་ནི། བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་མགོ་དང་མཐིང་བ་ལྟར་ཡ་མ་བྲལ་བ་ཆང་མ་འཆས་མཐུན་
དགོས་རྒྱུ་འདི་ང་ཆོལ་གྱི་སྤྱི་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན། བར་སྐབས་བཅན་བྱོལ་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་
ལོ་རྒྱས་ནང་བྱུང་ཕྱོད་མེད་པའི་ཕྱོགས་རིས་འཐེན་འཁྲུང་དང་། དབྱུང་སྤིལ་བྱས་ཏེ་ནང་
ཁུལ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པའི་བཤད་རིས་བྱས་པ་དེས། བོད་མི་ནང་ཁུལ་གྱི་མཐུན་སྦྲིལ་ལ་
སེར་ཀ་གསལ་བ་ལྟར་དག་དགའ་གཉེན་སྤྲུག་གི་ཐབས་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བ་དེའི་མ་ཁ་
གསོ་དགོས་ན། སྤྱི་ཕྱོད་གི་འོས་མི་དེ་ཆོལ་ཁ་ལྟར་ཆོན་གྱི་བྱིང་ན། བར་ཕྱོགས་ཚུར་
ཕྱོགས་སྤྲུག་གིའི་ཐབས་དོར་ནང་མ་འཆུད་པ་བྱང་ཚུགས་བརྟན་པོ་འཛིན་མཁན་གྱི་སྤྱི་མི་
ཞིག་བྱུང་ན། སྤྱི་ཆོགས་སྤྱིང་འཇགས་དང་ཆོལ་གསུམ་བོད་རིགས་ཆང་མ་དོན་གྱི་སྤྱི་
རྒྱའི་ངོ་བོར་སྐྱོན་ཐུབ་པ་ཡོད་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལྟར། དེ་འབྲའི་དགོས་ངེས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་དང་རྣམས་
པ་ཁོང་ལ་ཆང་བའི་ཐོག་དོལ་རྒྱལ་ཆོགས་པ་ལྟར། དེ་མིན་གྱི་བོད་མི་གནད་ཡོད་ཆང་
མར་འབྲེལ་བ་དང་ངོ་ཤེས་དགོས་རྒྱུ་དེ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཆ་རྒྱུན་དེ་ཁོང་ལ་ཆང་ཡོད།

རྒྱ་མཁོན་དྲུག་པ་ནི། ཁོང་དང་ལོ་སུམ་ཅུ་བཞི་བཅུ་རིང་མཉམ་གཤིབས་བྱས་པའི་ལས་བྱེད་ཟུར་
པ་མང་པོས་ཁོང་ལ་སྤྱི་དུས་རྒྱུང་འོས་གཞིར་ལང་རོགས་ཞེས་རེ་སྐུལ་བྱས་པ་དེ་ཅ་ཆེན་པོ་
དང་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ཁོང་དང་ལོ་མང་མཉམ་གཤིབས་བྱས་པའི་
བྱས་ཐེས་ཡོད་པའི་མི་སྣ་དེ་ཆོས་ཁོང་གི་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་དང་རྒྱུན་དུ་སྤྱི་དོན་ཐོག་
དགོངས་པ་བཞེས་སྤངས། གཞུང་དང་མི་མང་གི་འགོ་ཁྲིད་ཐུབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཆང་བ་ཞིག་
ལ་ངོས་འཛིན་གྱིས་རེ་འདུན་ཞུས་པ་དེ་གཞི་བཞིན་མི་འབྲ་བ་ཞིག་མཐོང་བྱུང་།

རྒྱ་མཚན་བདུན་པ་ནི། བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་མི་མང་གིས་ཐད་ཀར་འོས་བསྐྱུ་བྱས་པའི་བཀའ་
ཚོན་ཁྲི་བ་དང་པོ་སློབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་རེད། ཁོང་དང་བཀའ་བླར་འཇུ་ཆེན་
ཟམ་གཉིས་དྲ་སར་གསར་འགོད་པས་ཐེངས་གཅིག་རང་བཅར་འདྲི་ཞུ་སྐབས་མཉམ་
ཞུགས་བྱས་པ་དེ་གཅིག་བྱ་ཅམ་ལས། དེ་མིན་རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་དང་ཕྱི་རྒྱལ་བཅས་
པ་ས་གནས་གཅིག་ལ་ཡང་འོས་གཞིར་ལང་དགོས་པའི་སྐོར་འདོད་སྤྱུལ་གསལ་
བསྐྱགས་གནང་བར་ཐེབས་པ་བྱུང་མེད་སྟབས། དདུལ་ཕོན་སྐོར་དོག་གཅིག་ཀྱང་བཏང་
མེད། མཐའ་མ་འོས་ཐོབ་པའི་རྗེས་ཉམས་སྤྱོད་གཞི་གདན་དུ་བྱས་ཏེ། ལས་འགན་སྒྲག་
པར་ཁུར་ནས། དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་དང་འཆམས་པའི་སྤྱི་དོན་གྲུབ་འབྲས་གང་འདྲ་
བྱུང་ཡོད་མེད་རྒྱུ་ཚུངས་མ་ཁུན་གསལ་རེད། བཀའ་ཚོན་ཁྲི་བ་དང་སྤྱི་དོན་སྤྱོད་དབར་
མིང་གནས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་ཅམ་ལས་ལས་འགན་ལ་ཁུད་པར་གང་ཡང་མེད།

རྒྱ་མཚན་བདུན་པའི་མི་འཕྲོད་འབྲུམ་གཅིག་དང་བྱེད་ཀ་ཅམ་ཡོད་པ་ནས། འདས་པའི་
མི་ལོ་ཉི་ཤུ་རིང་ལ་དངོས་སུ་འོས་འཕེན་ནང་ཞུགས་མཁན་མི་འཕྲོད་ཁྲི་ལྔ་ཡས་མས་ལས་བྱུང་མི་
འདུག གནམ་གྲུ། ཟ་ཁང་དང་། འབྲུལ་ཁང་། ཡིག་ཆ་སྐྱར་འབྲེམས་ལ་སོགས་པར་འགྲོ་སྐོང་རོབ་
ཅིས་ཉིན་སྐོར་འབྲུམ་ ༣༠ སྐོར་བཏང་དགོས་བྱུང་འདུག་པ་དེ་འོས་མི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྲུལ་ནས་
བཏང་ཡོད་མེད་སྐོར་སྐད་ཆ་མང་པོ་དང་རིང་པོ་རེད། གལ་ཏེ་འོས་མི་རང་ཉིད་ནས་དེ་ལྟར་འགྲོ་
སྐོང་གཏོང་བྱུབ་ཀྱི་མེད་ན། གཞན་ནས་ལག་པ་མི་བཟེད་ཀ་མེད་རེད། ལག་པ་བཟེད་ཕྱིན་མ་ཐུན་
འབྲུར་བྱེད་མཁན་སྤྱི་ན་བདག་དེའི་ངོ་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར། སྤྱག་ས་ནས་སྤྱི་ན་བདག་གི་བེད་སྤྱོད་འོག་
མི་འགྲོ་བའི་ངེས་པ་གཏན་ནས་མེད། དེ་འདྲ་ཡིན་ཅང་སྐྱོང་དངོས་གྲུབ་ལགས་ནས་ས་ཕྱོགས་
གང་སར་བྱིལ་བསྐྱགས་སུ་ཐེབས་ཅིས་མེད་གསུངས་པ་དེ་ལ་ལྷག་པར་དུ་དགའ་པོ་བྱུང་སྐོང་བས་
བསྐྱགས་བརྗོད་ཞུ་གི་ཡོད།

རྒྱ་གར་དང་ཨ་རི་ལྷ་བྱ་མི་འཕྲོད་ས་ཡ་མང་པོ་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཕྱི་ནས་དདུལ་
ཕོན་བཏང་ནས་གཡོ་འབྲུལ་ཐེབས་རྒྱ་ཏ་ཅང་ཁག་པོ་རེད། རྒྱ་མཚན་བདུན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རྒྱུང་
རྒྱུ་ནང་མང་རུང་ཉུང་རུང་མི་འཕྲོད་འབྲུམ་གཅིག་ལྷག་ཅམ་རེད། གལ་ཏེ་མ་འོངས་པར་རྒྱ་
ཕྱོགས་ནས་དདུལ་ཕོན་པངས་མེད་འགྲོ་སྐོང་བཏང་སྟེ་ཁོ་རང་ཚོའི་འདོད་པར་ཡོད་པའི་སྐབས་
འཚོལ་བ་ཆབ་སྤྱིད་ཁྲམ་པ་དེ་འདྲ་འོས་གཞིར་བསྐྱུངས་པ་ཡིན་ན། བོད་མིའི་ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་ཁ་ལོ་ཁོ་
རང་ཚོའི་འདོད་པ་གཞིར་བཟུང་བསྐྱར་བའི་ཉམ་ཁ་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་འདྲ་ཡིན་ཅང་རྒྱུ་རྐྱེན་རང་

དབང་ཆ་ཚང་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ལད་སྐྱོས་མ་བྱས་པར། རང་ཡུལ་བུལ་བའི་བཙན་བྱོལ་བའི་
གནས་སྐབས་དོ་མ་དོས་ཟིན་པའི་ཐོག་ནས། ང་རང་ཚོར་རན་ཚོད་འཆམས་པ་ཞིག་གི་ཐོག་འགོ་
ཐུབ་ན་འབྲེལ་ལ་སྦྱིད་པ་དང་། སྤྲུགས་ལ་བརྟན་པ་ཡོང་གི་རེད། ལག་ལེན་འཁེལ་ཐབས་དཀའ་
བའི་གཏམ་བཤད་འདྲ་ཆགས་པོ་དང་སྟོན་པའི་འོག་དབུ་འཁོར་ན། མཐའ་མ་རང་མེད་གཞན་མེད་
སྤྱི་ཚོགས་ལ་གྱོད་ཆེན་པོ་ཐོག་ཉིན་ཡོད། དེ་འདྲ་ཡིན་ཅང་སྤྱི་དོན་གྲུབ་ལགས་ནས་སྡོན་
འགོག་ཆེད་ས་ཕྱོགས་གང་སར་འོས་སྟོང་བའི་གསལ་བསྐྱབས་ལ་ཐེབས་ཅིས་མེད་གསུངས་པ་
དེ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུ་གི་ཡོད།

གྲུས་བསྟན་དར་གྱིས། ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠ ཟླ་བ་༡༠ ཚེས་༡༧ གཟའ་སྤུངས་དགེ་བའི་ཉིན་གྱིས་བ་དགེའོ།

ཉེར་གཅིག་སྤྱིད་སྐྱོད་གི་འོས་མི་ཅེ་ཕྱད་དེ་སྤྱོད་དམ།

ཨ་མའི་བུ་བསྟན་འཛིན་ཆེ་རིང་།

རྒྱལ་གཅིས་དཔའ་ཁྱོད་ཆབ་སྤྱིད་བཙོན་ཟུར་སྟོང་ཕྱག་མང་པོའི་འབོད་སྤྱོད་བཞིན། །
རིག་པར་དུང་བའི་ཤེས་ལྡན་མཁས་པ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོའི་མདོན་འདོད་ལྟར། །
ལྷགས་སྤྱོད་བཅིངས་པའི་གཞིས་ཞུགས་བོད་མི་ཁྱི་ཆོ་དུ་མའི་རེ་སྤྱོད་བཞིན། །
བྱེས་འབྱོར་བོད་མིས་བྱོགས་ཞེན་བསྐྱར་ཉེ་གཞན་དབང་སྟབས་བསྐྱར་ཡིད་ལ་སྟོམས། །

སྤྱིད་ལྷག་ས་ནས་ཡར་ལ་ལངས་ཉེ་མ་འོངས་གངས་ཅན་འཆོ་འདོད་ན། །
མང་པོས་འཐད་པའི་ཉེར་གཅིག་སྤྱིད་སྐྱོད་སྤྱོད་འབྱོར་ཆུང་དངོས་གྲུབ་གཤམ། །
གཞུང་ལུང་ཉམས་ལེན་ངོམས་སྤྱོད་ཆོག་ཅིང་གནའ་དེང་ཟུང་འབྲེལ་འབྱོར་གིས་མཐུན། །
ཤེས་རབ་ཉམས་སྤྱོད་ཡང་ཅེར་སོན་པའི་བྱི་ནང་གནས་བབ་འབྱོར་གིས་རྟོགས། །

བོད་ས་བྱི་ནང་གང་གི་བྱོགས་ནས་བོད་འབངས་ཡིད་ཆེས་འབྱོར་ལ་གཏད། །
མཐོ་བར་གྲུས་ཤིང་དམའ་བར་བྱམས་པའི་བྱང་སེམས་གཤེས་ཀ་འབྱོར་ལ་མདོན། །
ནམ་རྟོག་དོང་ནས་ཡར་ལ་བཏོན་ཉེ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་བཞེད་སྤྱོད་འདོད་ན། །
མང་པོས་མོས་པའི་ཉེར་གཅིག་སྤྱིད་སྐྱོད་བཀའ་ཟུར་འབྱོར་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག། །

ལས་ལ་བཙོན་ཞིང་དཔལ་ངར་ལྡན་པའི་རིགས་བཟང་བོད་འབངས་ཚུར་ལ་གསོན།
ཆོས་ལ་དད་ཅིང་དགེ་སེམས་ཆེ་བའི་སློ་མཐུན་བོད་རིགས་དབྱེན་དགྲ་གསོངས།
སྲིད་ལ་དུངས་ཤིང་རྒྱལ་ཞེན་ཟབ་པའི་ཆོལ་གསུམ་བོད་མི་ནང་འཁྲུག་དོར།
རིགས་ལ་སྦྲན་ཞིང་ཀུན་ལ་ཕན་ཆེད་མི་རིགས་སྟོབས་ཤུགས་གཅིག་ཏུ་སྒྲིལ།

བརྟུན་པའི་ས་ནས་ཡར་ལ་ལངས་ཏེ་དབྱང་པ་མཉམ་གཤིབས་འགྲོ་འདོད་ན།
མང་གིས་འདེམས་པའི་ཉེར་གཅིག་སྲིད་སྟོང་བཀའ་བྱར་འབྲོང་རྒྱུད་དངོས་གྲུབ་འོས།
བདེན་ལ་འཇུག་ཅིང་གཞུང་བླ་ཆེ་བའི་རིགས་མཐུན་གདོང་དམར་བདག་ལ་གསོན།
གཞན་ལ་གཅིས་ཤིང་སེམས་བསྐྱེད་ཆེན་པོའི་ཐེག་ཆེན་ནང་པ་རྩལ་བཞིན་བྱུངས།

རང་གི་གདོང་རིས་རྒྱལ་ཏུ་སྤྲས་ཏེ་སྤྱི་ཆོགས་བྲ་རྒྱར་བྲ་དམག་སྟོངས།
རིགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཕྱོགས་རིས་མ་བྱེད་སྤྲོན་གྲོགས་འདུ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་འཛིན།
རྒྱུད་པའི་ས་ནས་ཡར་ལ་ལངས་ཏེ་མི་རིགས་བདེན་དོན་སྦྱབ་འདོད་ན།
མང་གིས་བཀའ་བྱར་པའི་ཉེར་གཅིག་སྲིད་སྟོང་སྟེང་འབྲོང་རྒྱུད་དངོས་གྲུབ་མཆོག།

དགྲ་གྱི་རང་བཞིན་གཟེར་བའི་གྲང་ངར་བཟོད་པ་དཀའ་བའི་ན་ཟུག་སྟེ།
དབྱིད་ཀྱི་ཉི་འོད་ཤར་བའི་རྗེས་སུ་ས་གཞི་ཡོངས་ལ་ངོ་སྤྱིད་སྟེར།
སྟོན་ཀའི་དུས་སུ་གཉིད་ལས་སད་དེ་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡིད་ལ་བྲན།
དབྱར་གྱི་ཡུལ་ལྗོངས་མཛེས་སྤྱད་ལྡན་ཞིང་མི་ཡུལ་ཀུན་ལ་མེ་ཉྱེག་བཞད།

འགྲེལ་པའི་ས་ནས་ཡར་ལ་ལངས་ཤིང་མ་འོངས་བོད་འབངས་གསོན་འདོད་ན།
མང་གིས་བཏེགས་པའི་ཉེར་གཅིག་སྲིད་སྟོང་སྟེང་འབྲོང་རྒྱུད་དངོས་གྲུབ་འཆོམས།
འབྲོང་རིགས་རང་བཞིན་གཉེན་ལ་དུངས་ཤིང་དགའ་བོའི་ཕྱོགས་ལ་འཐབ་ཚོད་བྱེད།
གསེར་སྤང་གཡུ་སྤང་ལྡན་དུ་འཛོམས་ཏེ་སྤང་ཅི་ཆེན་པོ་རིམ་བས་བསགས།

གོག་མ་མིག་མེད་མཉམ་དུ་བསྐྱེལ་ཏེ་ས་རྟོག་ཁང་ཆེན་རིམ་བཞིན་བཅེགས། །
མ་ཏེ་སྤྱ་མེད་མཉམ་དུ་བྱལ་ཏེ་གཏུམ་པག་སྟག་གཟིག་རྩ་ཅེར་གཡོགས། །
པམ་ཁའི་ཁྲོད་ནས་ཡར་ལ་ལངས་ཏེ་གངས་ལྗོངས་སྤར་སྤྱན་བྱེད་འདོད་ན། །
མང་གིས་བཅི་བའི་ཉེར་གཅིག་སྲིད་སྦྱོང་བཀའ་ཟུར་འབྲོང་རྩེད་དངོས་གྲུབ་ལེགས། །

བཅན་གྱིས་འཇུལ་བའི་དམར་ཤོག་རྒྱ་འབྲེའི་བསྐྱ་བྱིད་དག་ལ་མགོ་མི་སྤྱད། །
རང་སྟོག་ཤོར་བའི་མཐའ་བྱ་སྤྲེགས་ཀྱང་སྤྱན་རྒྱའི་ལ་རྒྱ་གཙུག་ཏུ་བཞེད། །
བརྒྱུད་པ་གཅིག་ནས་མཆེད་པའི་བོད་འབངས་མཐུན་པའི་ལག་ཟུང་གཅིག་ཏུ་སྤྲིལ། །
ཆོལ་གསུམ་སྤྱན་རྒྱ་ཆེག་སྤྲིལ་མེད་ན་རང་བཅན་རག་ཀྱང་དགེ་མཚན་མེད། །

སྤྱང་བའི་གནས་ནས་ཡར་ལ་ལངས་ཏེ་དཔའ་བོའི་ཁ་ཆེམས་སྤྱབ་འདོད་ན། །
མང་གིས་གྲུས་པའི་ཉེར་གཅིག་སྲིད་སྦྱོང་སྤྱ་ཞབས་འབྲོང་རྩེད་དངོས་གྲུབ་མཛེས། །
ཆབ་དཔལ་རིག་གསུམ་སྤྱང་སྦྱོབ་དོན་དུ་འཛིན་སྦྱོང་དབུ་ཁྲིད་ཆད་ལྟན་དགོས། །
བོད་མིའི་སྤྲིག་འཇུགས་སྤྱ་བརྟན་ཡོང་ཆེད་རྒྱལ་ཁྲིམས་གཉའ་ཤིང་གཞོན་མཁས་མཁོ། །

ཆོལ་གསུམ་བོད་རིགས་ཆ་སྟོམས་ངང་ནས་གཟིགས་སྦྱོང་མཁས་པའི་སྲིད་སྦྱོང་གཤམ། །
གཞན་སེམས་མ་དགྲུག་རང་ཚུགས་མ་ཤོར་མཛེལ་གཙུགས་ཟབ་པའི་རྩམ་ཟན་ས། །
མྲོངས་གཉིད་གསེང་ནས་ཡར་ལ་ལངས་ཏེ་གསོན་པའི་རེ་འདུན་སྤྱབ་བསམ་ན། །
མང་གིས་བཀྱར་བའི་ཉེར་གཅིག་སྲིད་སྦྱོང་སྤྱ་རྩོ་འབྲོང་རྩེད་དངོས་གྲུབ་བཟང་། །

ཁ་སྤྱན་ཆེག་སྤྱན་གཏམ་འཆལ་རིགས་ལ་དེང་རབས་བོད་མི་མགོ་མ་འཛོམ། །
གོ་ས་དབང་ཆའི་རྒྱབ་སྟེགས་སྤྱད་དུ་ཐབས་བྱས་ཡོད་ཆད་སྟོན་མཁན་མང་། །
ལས་འབྲས་བསྐྱ་མེད་དཔའ་དུ་བཙུགས་ཏེ་སྤྱི་དོན་སྤྱབ་མཁན་འབྲོང་རྩེད་ལགས། །
མི་མང་ཀྱན་གྱིས་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ཏེ་མང་གཙོའི་འོས་འགན་སྟོག་ལྟར་གཟུང་། །

བྱིང་མྱོད་གཏིང་ནས་ཡར་ལ་ལངས་ཏེ་ཆོལ་གསུམ་འཆམ་མཐུན་གནས་དགོས་ན། །
མང་པོས་མགུ་བའི་ཉེར་གཅིག་སྤྱིད་སྦྱོང་བཀའ་བྱུང་འབྱོང་རྒྱུ་དངོས་གྲུབ་སྟོས། །
སྟན་ཐུགས་འཕྱར་བའི་རྩ་ཆེན་བཞི་པོ་ས་ཕྱོགས་གང་དུ་འབབ་ན་ཡང་། །
གངས་རི་གཅིག་ནས་བཞུར་བའི་རྩ་བཞིན་རྩ་ལ་ཁྱད་པར་མ་འབྱེད་ཨང་། །

ལོ་རྒྱུས་རིང་བའི་ཆོལ་གསུམ་བོད་མི་ས་ཕྱོགས་གང་དུ་གནས་ན་ཡང་། །
པ་མེས་ཡང་མེས་གཅིག་གི་རྒྱུད་ཡིན་རིགས་ལ་འཁྲུག་རྩྱུང་མ་ལོངས་ཤིག །
གྲུག་ཏེ་རྩ་ལ་ཉོན་མོངས་བཟུས་ཏེ་མི་རིགས་མདུན་ལམ་འཆོལ་འདོད་ན། །
མང་པོས་བསམ་བའི་ཉེར་གཅིག་སྤྱིད་སྦྱོང་སྦྱོང་འབྱོང་རྒྱུ་ཨེ་མ་མཆར། །

ཕྱི་ལོ་༡༩༩༠ ལྷ་བ་༡༠ ཆེས་༡༥ ཉིན་རྩོམ་པ་པོ་ཨ་མའི་བུ་ན་རྒྱུ་བསྟན་འཛིན་ཆེ་རིང་གིས། བ་
རན་སིའི་རྒྱལ་ས་པས་རི་སི་ Bibliotheque དཔེ་མཛོད་དུ་ཤར་མར་བྲིས་པར་དགེ།
རྩོམ་ཁུངས། ཁོང་གི་དོ་དུབ་ཐོག་སྤེལ་ཡོད།

འབྲོང་དང་ཉིས་སྟོང་ཉེར་གཅིག་གི་སྲིད་སྲུང་།

ཚུ་བ་འཕྲིན་བཟང་།

ད་ལོའི་སྲིད་སྲུང་ལོས་མིར་བཞེང་མཁན་ཚོའི་ནང་ནས་ངས་བལྟས་ན་འབྲོང་ཚུང་ཡག་ཤོས་རེད་
འདུག་སྟེ། དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་མང་པོ་ཞིག་བཤད་རྒྱ་འདུག་ཏེ། གཙོ་བོ་ཁོང་གི་འབྲོང་མིང་དང་
འབྲོང་གཤེས་གཉིས་རེད།

༡༽ མིང་གི་དང་པོར་འབྲོང་བཏགས་པ་དེ་གཅིག་པོས་ཀྱང་། ཁོང་སྲིད་སྲུང་ལ་ཐོབ་པ་ཡིན་ན།
གཞིས་ལུས་བོད་མི་ཡང་ན་གཞིས་ཀྱི་གཞོན་སྐྱེས་མང་པོ་ཞིག་གི་སེམས་ལ་ཉན་ཉན་རེ་
བ་དང་གསོན་ཤུགས་གསར་བ་ཞིག་སྟེར་ངེས། རྒྱ་མཚན་བོད་མི་ཚོ་འབྲོང་ལ་དགལ། དེ་
ཡང་འབྲོང་གི་རང་གཤེས་དང་སྟོང་སྟོབས་ལ་དགལ། གཞན་གྱིས་བྲན་གཡོག་བྱེད་ཆོག་
ཆོག་མིན་པའི་འབྲོང་གི་རང་གཤེས་མཁྲེགས་པོར་དགལ། དྲུག་བོའི་མདུན་ལ་མཆོང་
ཆོག་ཆོག་གིས་འབྲོང་གི་ཞུས་མེད་ཀྱི་སྟོང་སྟོབས་ལ་དགལ། བོད་མི་ཚོ་འབྲོང་ལ་དགལ།
འབྲོང་ཟེར་པའི་བོད་མཐོ་སྐྱང་གི་སྲོག་ཆགས་གཟི་བརྗེད་ཅན་དེའི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་སྟོང་
སྟོབས་དང་རང་གཤེས་མཆོན་ཡོད། དེ་བས་བོད་ཀྱི་རྩོམ་པ་བོ་དང་། གཞས་པ་མང་པོ་
ཞིག་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་མིང་བྲ་མིང་ལ་འབྲོང་བཏགས་པ་ཡོད་པར་མ་ཟད། འབྲོང་བྲན་
པའི་སྟན་ངག་དང་འབྲོང་བསྐྱགས་པའི་རྩོམ་ཡིག་འབྲོང་བསྟོན་པའི་སྤྱ་གཞས་མང་པོ་
ཡོད། དཔེ་མཆོན་ལག་ལ་ཞུས་ན། རྩོམ་པ་བོ་གྲགས་ཅན་གཉན་ལགས་ཀྱིས་འབྲོང་བྲན་
པའི་ཟིན་ཐོ་ཟེར་བ་ཞིག་གིས་ཡོད་པའི་ནང་གི་དུམ་བུ་གཅིག་འདིར་བཀོད་ན། འབྲོང་ནི་
སུས་ཀྱང་སློ་ཟོག་བྱས་མ་སྟོང་། འབྲོང་ནི་སུས་ཀྱང་བྲན་གཡོག་ལྟ་བུའི་སློ་ཟོག་བྱེད་མ་
བྱལ། འབྲོང་ལ་སྤྱོད་མེད་པས་འབྲོང་ལ་བྲན་གཡོག་གི་འདུ་ཤེས་མེད། འབྲོང་ནི་རང་
གཤེས་ཏེ་ཅང་མཁྲེགས་པོ་ཡིན། འབྲོང་ནི་གཉའ་གཞོན་དང་བཅན་འཇུག་ལ་སྤང་། འབྲོང་
ནི་ལག་དམར་གྱི་སྟེང་དུ་སློ་འཁྲབ་མཁན་ཞིག་རེད། འབྲོང་ནི་ལག་དམར་སྟེ་ལྷག་བྱས་

ནས་གསོད་མཁན་ཞིག་ཡིན། འབྲོང་ནི་སྟོག་རྒྱལ་བྱེད་མཁན་ཞིག་མིན། འབྲོང་ནི་རྩོད་
 བའི་བོད་མཆུར་གདོང་གཏད་ནས་རྒྱལ་མཁན་ཞིག་རེད། འབྲོང་ནི་རང་གཤིས་སྟོབ་
 ཆེད་སྟོག་བསྟོས་ཀྱིས་གཡང་ལ་ལྷེབས་པའི་སྟོན་ཡོད་ས་ཞིག་རེད། འབྲོང་ནི་སྟོ་ཐོག་
 ལྟར་སྟེ་བསྟུམས་ནས་རྟུགས་ཤི་རྒྱལ་མ་སྟོང་། འབྲོང་ནི་ནང་ཁུལ་ལ་མཐུན་སྦྱིལ་དམ་པོ་
 ཡོད་པས། འབྲོང་ནི་རང་གི་སྟུན་རྒྱུ་རྩལ་ན་དེར་དག་ལ་ཨེ་ལོན་ལྟ་མཁན་ཞིག་རེད།
 འབྲོང་ནི་རང་གི་སྟུན་རྒྱུ་རྩལ་ལ་གདུང་འབོད་བྱེད་མཁན་ཞིག་རེད། འབྲོང་ནི་སོང་ས་
 བསྟུང་ས་གང་དུའང་རང་བཅོན་གྱི་རི་དྲགས་ཤིག་རེད། རྒྱལ་མིང་ཆ་ནས་བཤད་ནའང་
 འབྲོང་བྱ་ཟེར་མཁན་དང་། འབྲོང་བྱུག་ཟེར་མཁན། ཡང་ན་འབྲོང་ཁྱོད་ཟེར་མཁན། རུ་
 དམར་ཟེར་མཁན་མང་པོ་ཞིག་ཡོད། གཞས་ཀྱི་ངོས་ཐང་ནས་བཤད་ན། བོད་ཀྱི་གཞས་
 བ་གྲགས་ཅན་གངས་ལྗོངས་ཁུ་བྱུག་སྟོན་མོ་སྟེ་བདུད་རྩེ་ལགས་ཀྱིས་གཞས་འདི་འདྲ་
 ཞིག་སྒྲངས་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱིན་འདུག།

ངའི་མིང་ལ་མ་རྩུའི་འབྲོང་ཁྱོད་ཟེར། །

འབྲོང་གེ་མེར་ལྟ་བུའི་དཔའ་སྟོང་ཡོད། །

རྩ་སྟུག་པོར་ཡི་པ་ཡུལ་ཡིན། །

ཟེར་ནས་སྒྲངས་ཡོད། འདྲི་ནི་འབྲོང་དང་འབྲོང་གི་མིང་ངམ། ཡང་ན། འབྲོང་དང་བོད་མི་
 རིགས་བར་གྱི་བརྟེན་དུང་། ཡང་ན། དེའི་རྒྱལ་ལྗོངས་ཀྱི་རིགས་གནས་དང་འདྲུ་ཤེས་ལ་
 འབྲེལ་བའི་བཀའ་ལྟར་འབྲོང་རྒྱུ་ལགས་ཀྱི་མཆོན་གྱི་ཆེ་བའི་ལྷན་ཅན་སྟེང་ཁུལ་ཡིན།

༡༽

མིང་དེ་དོན་ལ་སྦྱིར་གནད་ལ་འབྲེལ་ས་ལ་བབས་ནས་སྒྲུང་ཆ་འགའ་བཤད་ན། བཀའ་
 ལྟར་འབྲོང་རྒྱུ་ལ་འབྲོང་མིང་བཏགས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་འབྲོང་གཤིས་ཀྱང་འདུག་
 སྟུག། དེ་ཡང་རྒྱ་མཆོན་འགའ་བཤད་ན། ༡། ཁོང་སྟོབ་ཕྱག་ཡིན་དུས་སྟོབ་པའི་ནང་གི་དུ་
 ཕྱག་ལྟ་བུའི་སྟོབ་ཕྱག་ཆོས་ཁོང་ལ་ཨ་མ་དངོས་གྲུབ་ཟེར་ནས་འབོད་སྟོལ་ཞིག་ཡོད་པ་
 འདྲ། དེས་ག་རེ་མཆོན་འདུག་ལས་ན། ཁོང་ནི་འབྲོང་ལྟ་བུའི་རང་གི་རིགས་རྒྱུད་ཆེད་དུ་
 ཅི་ཡང་བྱེད་མོད་པའི་འབྲོང་གཤིས་མཆོན་ཡོད། ༢། སྟོབ་མཐར་ཕྱིན་རྗེས་དཔུལ་བ་མི་
 ཡུལ་ལ་འཕོས་པ་ལྟ་བུའི་བོད་ཡུལ་དང་ཡང་སྟོང་རྗེ་མེད་པའི་གཤིན་རྗེའི་ལས་མཁན་སྟེ་
 དག་པོ་རྒྱ་དམར་གྱི་མེ་མདར་གདོང་གཏད་ནས་བོད་ལ་ལེབས་སྟོང་ཡོད། དེས་གེ་མེར་
 འབྲོང་ལྟ་བུའི་ཁོང་གི་སྟོང་སྟོབས་མཆོན་ཡོད།

༣༽ བདེ་སྤང་བྱ་བའི་ཐོག་ལས་ཞུགས་བྱས་རིང་། སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་ཁོང་ལ་ཆབ་སྲིད་བཅོན་བའི་ཨ་ཕ་ཟེར་བའི་འབོད་སྲོལ་ཞིག་ཀྱང་བྱུང་འདུག། དེས་གང་ཞིག་མཚོན་གྱིན་འདུག་ལས་ན། ཁོང་དང་ཆབ་སྲིད་བཅོན་ཟུར་རམ་གྱེ་སེར་འབྲོང་ལྟ་བུའི་བོད་ཀྱི་དཔལ་ཚོད་དག་དང་ཁོང་གི་བར་གྱི་ས་བྱ་ལྟ་བུའི་འདྲང་བཅེ་དང་གྲུས་བཅུ་ཁོང་ཚོའི་རང་ག་ཤིས་མཚོན་ཡོད། དེ་ནི་ཉ་ཅང་གནད་འགག་ནང་གི་གནད་འགག་ཅིག་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད། ང་ཚོའི་བཅོན་བྱོལ་གཞུང་འདི་འཐབ་ཚྱད་ཀྱི་ངོ་བོར་གནས་པའི་གཞུང་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་སྤྱིར་བཏང་གི་གཞུང་ཞིག་མིན། དེ་བས་ཆབ་སྲིད་བཅོན་ཟུར་ལས་ནའང་རེད། ཆབ་སྲིད་བཅོན་པ་ཟེར་ན་འདྲ། མིང་ག་རེ་བཏགས་ཀྱང་མ་བཏགས་ཀྱང་ཁོང་ཚོས་ཡོད་ཆད་སྒོས་བཏང་ནས་དུས་ད་ལྟ་བར་དུ་འཐབ་ཚྱད་བྱས་པའི་བཀའ་འདྲིན་ལས་བོད་ཀྱི་འཐབ་ཚྱད་འདི་ད་དུང་ཡང་གནས་ཡོད་པ་རེད། དེ་མིན་བོད་ཀྱི་འཐབ་ཚྱད་པ་མེད་དུས་བོད་ཀྱི་འཐབ་ཚྱད་ཟེར་བ་ཞིག་གཏན་ནས་ཡོད་མི་སྲིད། དེ་བས་བོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ནའང་རེད། བོད་ཀྱི་མགྱོན་ཆབ་ཟེར་ནའང་འདྲ་ཁོང་ཚོ་ལས་གཞན་མེད་དོ། དེ་མིན་ཁྱོད་དང་ང་ལྟ་བུ་ཐོག་ནས་ལུང་རྒྱལ་མཁན་དག་གི་བོད་གཞིས་ཀྱི་མགྱོན་ཆབ་པ་ག་པ་ག་པ་རང་ཉིད་གནས་པའི་ས་གནས་ཀྱི་ཆབ་ཀྱང་མཚོན་དཀའ་མོ་རེད། དེ་གནད་འགག་ཡིན་ཏུ་བ་དང་བསམ་སྒོ་གཏོང་རོགས་ཞུ་འདོད་བྱུང་།

༤༽ ཐེངས་གཉིས་ལ་ཁོང་གིས་ལས་གནས་ནས་རང་འབྲུལ་གྱིས་དགོངས་ཞུ་གནང་འདུག་པ་དེས་ཁོང་ནི་སྒྲོ་ཁའི་བྱི་ལྟ་བུའི་ལྟ་ཡི་ཆེད་དུ་རྩ་རྩ་མ་གཡུག་མཁན་མིན་པ་དང་འབྲོང་ལྟ་བུ་རང་ག་ཤིས་གཅིགས་སུ་ཅི་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་མཚོན་ཡོད། དེ་ཡང་དཔེ་མཚོན་ཞིག་བཤད་ན། ཉིས་སྟོང་བཅུ་དྲུག་ལོར་ཁོང་གིས་བཀའ་འགག་ནས་དགོངས་ཞུ་གནང་བྱུང་མཚམས་སུ་ཁོར་མེ་རྒྱང་འཕྲིན་གྱིས་བཅར་འདྲི་ཞུས་པ་ཞིག་གི་སྐབས་སུ་འདི་ལྟར་གསུངས་ཡོད། འགན་འཁྲོག་གི་མི་འདུག་འགན་མ་འཁྲོག་པ་དེ་ཡང་རང་སྒོ་རང་ལ་སྒྲོག་དུ་མ་སྒྱུར་བ་ཡིན་དུས་ཟེར་ནས་གསུངས་ཡོད་པ་ལས་ཀྱང་ཤེས་ཐུག།

༥༽ ཁོང་གིས་ད་ལོར་སྲིད་སྐྱོང་འོས་མིར་བཞེངས་དུས་ཀྱང་འོས་མི་གཞན་པ་ནང་བཞིན་ནི་བསྐྱབས་དང་ཕྱོགས་སྐྱོད་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་སྡོན་འགྲོའི་ནང་འོས་ཐོབ་ན་ཡང་གི་ཡིན་ཟེར་ནས་འཇམ་ཐེང་རེར་བརྟན་སྡིང་རེ་བཞུགས་འདུག་པས་ཁོང་ནི་ཐོབ་དང་གོ་ས་རྩམ་མཁན་ཞིག་མིན་པར་འབྲོང་ལྟ་བུའི་རང་ག་ཤིས་གཅིགས་འཛིན་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་

པར་མཚོན་ཡོད།

༦༽ དན་སོས་པ་ཞིག་ལ་ཉིས་སྟོང་བཅུ་གསུམ་ལོའི་སྐུམ་བུའི་དུས་དན་སྐབས་ཤིག་ལ་ཁོང་གིས་ནེ་འུ་ཡོག་ནས་མི་མང་ལ་གཏམ་བཤད་ཅིག་གནང་སྐབས། འདི་ལྟར་གསུངས་ཡོད། བོད་ཀྱི་འཐབ་རྩོད་དེ་ནི་བ་ཡིན་པ་དང་ཐབས་བྱས་དེ་དབྱ་མའི་ལམ་ཡིན། དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མའི་དགོངས་གཞི་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་གནང་ཡང་མཐའ་མའི་ཐག་གཅོད་དེ་བོད་མི་མང་གིས་བྱས་ཡོད་པས། དབྱ་མའི་ལམ་འགྲིག་མ་འགྲིག་མི་མང་གི་ལག་པར་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད་པ་དེས། ཁོང་གིས་མི་མང་གི་མངོན་འདོད་གཅིག་ས་སུ་འཛིན་པའི་རང་གཤེས་མཚོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ།

ཞོར་འཕྲོས་སྟེན་ཆེ་དང་སྐལ་དོར་གཉིས་ཀྱི་སྟོར་ལ་ཆོག་འགའ་ཁུ་འདོད་བྱུང་། གང་ཡིན་ཞེ་ན། བརྟམ་ཆོད་ཀྱི་ཁོང་གཉིས་ལ་སྤྱི་ཆོག་ས་ཐོག་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་འདུག ཡིན་ནའང་མང་པོ་བཤད་ཡས་མེད། སྟེན་པ་ཆེ་རིང་སྤྱི་དུང་ལ་ཐོབ་པ་ཡིན་ན། ཁྱིམ་ས་དང་སྤྲིག་གཞིའི་དབང་སྦྱར་ཐད་རྒྱས་པ་ཏོག་ཙམ་ཐོན་སྤྱད་པ་རེད་དེ། ད་ལྟའི་རྒྱལ་སྤྱི་དང་རྒྱ་ནག་གི་འབྲུག་ཆ་དོད་པའི་ཆབ་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲུག་ལྟོག་དང་གོ་སྐབས་ཁོད་ནས་ཁོང་ནི་འཐབ་བྱེད་གཅིག་གྱུར་ཁང་གིས་འབྲབ་སྟོན་ལོག་དབྱ་འཁོར་ནས་འདུག་རྒྱ་ཡིན་པ་ངས་གཏན་ཡིན། རྒྱ་མཚན་སོ་སོས་བསམ་སྒོ་གཏོང་རོགས། བསམ་སྒོ་མ་འཁོར་ན་ངས་བཤད་ཆོག སྐལ་དོར་སྤྱི་དུང་ལ་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་རོགས་དེའུ་སྟོང་མཁས་དང་དེང་དུས་བསྐྱེད་མཁས་ལ་རྒྱས་པ་ཐོན་སྤྱད་ཀྱང་། ཁོང་ལ་དབྱ་ཁྲིད་ཀྱི་རྒྱས་འཛིན་དང་བྱད་ཆོས་རྩ་བ་རང་ནས་མི་འདུག་པས། དབྱ་ཁྲིད་དང་མི་མང་བར་རམ། ཡང་ན། གཞིས་དང་བྱེས་ཀྱི་དབར་ཐག་རིང་ནས་ཐག་རིང་དུ་འགྲོ་བར་ངས་གཏན་ཡིན། རྒྱ་མཚན་གོང་མཚུངས་བཞིན་ནོ། །མདོར་གནད་ལ་བསྐྱས་ནས་བཤད་ན། ང་ཚོ་ལ་དགོས་པ་ནི་གྲོ་སེར་འཕྲོང་གི་རང་གཤེས་མ་ཡལ་བའི་མི་ཞིག་ལས་ར་མིན་ལྷག་མིན་གྱི་བར་དོ་བ་མང་དུག་སོང་ཟེར་རྒྱ་དེ་ཡིན།

རྩོམ་ཁུངས། རྩོམ་ཡིག་དེ་ནི་ཨིན་ཡུལ་དུ་བཞུགས་པ་རྒྱ་བ་འཕྲིན་བཟང་ལགས་ཀྱིས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལྷ་བ་ ༡༠ ཚེས་ ༣༠ ཉིན་ཁོང་གི་དོ་དུབ་ཐོག་འགོད་སྟེལ་གནང་ཡོད།

མི་མང་གིས་མཐུན་དགོས་པའི་གནད་དོན་གཉིས།

བསྟན་འཛིན་ལྷ་མོ་དག

བཀའ་ཟུར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་གི་གནང་བའ་འདི་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རང་ཅག་ལ་ཡང་དག་
པའི་ལམ་ཞིག་བསྟན་མི་འདུག་གམ། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ཡང་དག་པའི་ལམ་བསྟན་འདུག་ཅེ་ན།

༡༽ རྩོན་འགྲོའི་སྐབས་དང་ལྷངས་ཐོན་མེད་པ།

རང་རེའི་འོས་བསྐྱའི་ལམ་སྟོལ་ལ་ཁྱད་ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་ནི་སྤྱི་དོན་ཆོག་པ་ཅན་གྱི་
ཁྱོད་ལེ་ང་གསོན་ནམ། རང་རྒྱལ་གཞན་པམ་ཅན་ཏེ། དངུལ་དངོས་དང་ཉམ་བཤད་
བརྒྱད་མགོ་སྐོར་བསྐྱེད་མི་ཡོང་བ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཐབས་དང་། དེ་བཞིན་སྤྱོད་འགྲོ་དང་
དངོས་གཞི་གཉིས་བརྒྱད། རྩོན་འགྲོར་མི་མང་གིས་འོས་མི་པར་བཅའ་ཏེ་རྟགས་བརྒྱབ།
དངོས་གཞིར་འོས་མི་སོ་སོས་མི་མང་རང་ཉིད་ལ་འདོད་མོས་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པ་མཐུན་
མཆོམས། པར་མི་མང་ལ་རང་གིས་མ་འོངས་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་འགྲེལ་བརྗོད་བྱེད་
དགོས། བོད་མིའི་ཡ་རབས་བཟང་སྟོད་དང་འགྲེལ་བ་ཁོ་ན་མིན་པར། འོས་བསྐྱའི་སྤྱི་ག་
གཞི་རང་དུ་འང་གསལ་ཁ་བཅོས་ཡོད་པས། ལྷབས་ཆེན་གྱི་དགོངས་གཞིའམ་དགོས་པ་
རྒྱ་མཚན་འདི་དག་ལྷག་བསྟར་རི་བཞིན་གནང་སྟེ། བཀའ་སྟོན་ཁྲི་པའམ་སྤྱི་དོན་དུ་
བཞེད་མཁན་གཉིས་བྱུང་ཡོད་པ་ནི། མང་བཀྱར་ཁྲི་ཟུར་མཁས་མཆོག་ལ་ཟམ་གདོང་རིན་
པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། བཀའ་ཟུར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ལྷན་གཉིས་རེད། བཀའ་
ཟུར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་གིས་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་འདི་དག་ལ་གཟེགས་ཏེ།
སྤྱོད་འགྲོའི་འོས་ཤོག་སྟོང་བའམ། འོས་ཤོག་གི་ཆེད་དུ་ལྷ་བ་བཅེན་པ། འོས་ཤོག་གི་ཆེད་
དུ་ལས་འཆར་འགྲེལ་བརྗོད་སོགས་གནང་སྟེ་རང་ཉིད་མ་གཏོགས་མེད་པ་ལྷ་བྱའི་དང་

སྒྲུངས་ཐོན་མེད་པའི་རིན་ཐང་ནི་མི་མང་གིས་ངེས་པར་དུ་མཁུན་དགོས་ལ། མང་ཆེ་བས་
མཁུན་གྱི་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་ཞིག་གང་སར་མཐོང་རྒྱ་འདུག

མི་མང་གི་བསམ་སྒྲོམ་གཞིན་ཤུགས་དང་ཅལ་འདྲོགས། མགོ་སྐོར། ཤོག་ཞེན་མ་འདྲེས་
པར་སྦྱི་བ་ཁོན་བསམས་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་བསྒྲུངས་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་ཞིག་བྱུང་ན། བོད་
མི་རིགས་ལ་དགོས་རྒྱ་དེ་ཡིན་ལ། ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་པོར་དགོས་རྒྱུ་འདྲ་
ལས་གཞན་མེད། རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ལེགས་པ་དང་ཅེ་གྲ། མཆོག་ཏུ་མཐོང་བ་ཙམ་
མིན་པར་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་གནས་བརྗོད་ཐུབ་ཆེ། དེ་ནི་ནང་ཆོས་དང་ཆོན་རིག་གང་
ནས་བཤད་ཀྱང་ནད་ཉགས་ཤིག་ལས་ཡག་ཉགས་ཤིག་མིན། བཀའ་བླུ་འཕྲོང་རྒྱུ་
དངོས་གྲུབ་མཆོག་གིས་ཐོག་མར་སྟོན་འགྲོའི་སྐབས་རང་ཉིད་ལ་མི་མང་གིས་ཡིད་ཆེས་
ངོས་འཛིན་ཅི་ཞིག་ཡོད་མེད་ལ་གཟིགས་པ་ནི། ཅི་འདྲའི་རྒྱལ་མེད་ཀྱི་དབྱ་བྱིད་ཅིག་
གི་གནད་སྒྲུངས་མིན་ནམ། ཨེ་མ། འོ་མཆར་ཆེའོ།

༡༽ འབྲན་རྩིས་ནང་ཞུགས་ཀྱི་མེད་པ།

བལྟས་མ་ཐག་ཏུ་འདྲ་ཆགས་པོ་ཡོད་པའམ། གོ་མ་ཐག་ཏུ་རེད་རེད་བསམས་པ་ཞིག་ལ་
སྒྲོས་འཁེལ་མི་རུང་། འོན་ཅི་བྱེད་དགོས་ཟེར་ན། མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དེ་དག་ཉག་ཉག་
བསྐད་ཡོད་མེད་བསྒྲུར་ཞིབ་ཡང་ཞིབ་ཀྱིས་བསམ་སྒྲོམ་གཏོང་དགོས། དཔེར་ན། སངས་
རྒྱུ་ཡིན་མིན་དང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཡིན་མིན་ཡང་། བལྟས་མ་ཐག་དང་གོ་བ་ཙམ་
ཀྱིས་འདྲ་ཆགས་པོ་གཅིག་བྱུར་གཞི་བཙུག་པའི་སྤྱི་དགའ། ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་
སྒྲུངས་ཡོད་མེད། གཞན་དོན་ཡོངས་སུ་ཁུར་དུ་འབྱེད་ཀྱི་ཡོད་མེད་ནི་མི་དེའི་སྦྱོང་ཆེའི་ལོ་
རྒྱུ་ལ་ཞིབ་ཏུ་བལྟ་དགོས། མི་ཆེའི་ལོ་རྒྱུ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བཤད་ན་གོ་མས་
གཤེས་ཤིག་རེད། གོ་མས་གཤེས་དེ་བཟང་ངན་གང་དུ་མང་བ་འདྲིས་ཡོད་མེད་བཟགས་
ན། མི་དེའི་བསམ་སྦྱོང་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་གི་མང་གཞིའི་ཅིག་པ་ནས་ཁུད་པར་
འཕགས་པའི་རྣམ་རྒྱལ་བར་མཐོང་ཐུབ། བྱེད་ཀྱིས་རང་གི་བཟའ་རྒྱ་ཞིག་འཆོལ་བའམ།
ཡང་ན་ཁྲོགས་པོ་ཞིག་བསྐྱེག་ན། གཙོ་བོ་མི་དེའི་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུ་ལ་གཞི་འཛིན་པ་
མིན་ནམ། དེ་བཞིན་བོད་མི་ཆོ་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་སྤྱོད་ཡུན་རིང་བས། རུབ་ཕྱོགས་སྤྱི་ཆོགས་
ནང་། མི་ཞིག་གིས་ལས་ཀ་ཆེ་རྒྱུ་གང་བཙལ་ཆེ། ཁ་སྤྱག་མངོན་པའི་འདྲ་ཆགས་པོ་

ལས་ཀྱང་མི་དེའི་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་གཞི་འཛིན་གྱི་མི་འདུག་གས། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་
གིས་རྒྱུ། ང་ཚོ་མི་མང་གིས་ངེས་པར་དུ་སྲིད་སྐྱོང་འོས་མི་ཚོའི་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་
དང་། རྒྱ་གསུམ་གྱི་ཀུན་སྐྱོད་ཡོངས་སུ་ཤེས་དགོས། ཞིབ་འཇུག་ནན་ཏན་གྱི་དགོས།
དེ་ནི་འབྲས་བུ་ཡག་པོ་ཡོང་མིན་གྱི་རྒྱ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། བཀའ་ལྷན་འབྲོང་ཆུང་དངོས་
གྲུབ་མཆོག་གིས་གདེང་སྟོབས་ཆེན་པོའི་ཐོག་ འོས་བསྐྱེད་སྐྱབས་མཆོམས་འགྲན་རྩོད་
གཏམ་བཤད་འབྲ་ཆགས་པོ་བྲས་པར་རྒྱ་མཚན་མེད་པ་མཐོང་སྟེ་འགྲན་རྩོད་ནང་ཞུགས་
གྱི་མིན་གསུངས། དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་སྟོབས་པ་རེད་ལ། ཡང་དག་པའི་ལམ་ཆེན་ཡང་
རེད། ང་ཚོ་མི་མང་གིས་ཁོང་གི་གནང་སྟོབས་འདི་དག་གི་རིན་ཐང་རེ་རེ་ལ་བསམ་སྟོ་
བཏང་ཡོང་དུས། སྟོབས་པས་ཁེངས་ཤིང་དགའ་བས་སྟོ།།

ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠ ཟླ་༡༡ ཚེས་༢༡ ཉིན།

རྩོམ་ཁུངས། <http://www.khabdha.org/?p=101974>

ཉེར་གཅིག་སྤིང་སྟོང་འབྲོང་རྩེད་ལས་སུ།

ཁུ་དབར་བྲ།

སྤྱ་བ་ཉེར་ཞིང་རང་རྩེད་སྤྱ་བ་ཉེར་གཅིག་།
སྤྱ་བ་སྤྱ་བ་ཉེར་སྤྱ་བ་ཉེར་གཅིག་།
སྤྱ་བ་ཉེར་སྤྱ་བ་ཉེར་གཅིག་།
ཉེར་གཅིག་སྤིང་སྟོང་འབྲོང་རྩེད་ལས་སུ།

ཉེར་བོད་མིན་ཅིའི་སྤྱ་བ་སྤྱ་བ་ཉེར་གཅིག་།
མི་གཉིས་བཟང་ཞིང་དཔོན་ཉེར་མེད་དང་གཉིས།
དཀའ་སྤྱད་བཟོད་སྤྱ་བ་ཉེར་གཅིག་།
ཉེར་གཅིག་སྤིང་སྟོང་འབྲོང་རྩེད་ལས་སུ།

བག་ཡོད་རྩེད་སྤྱ་བ་སྤྱ་བ་ཉེར་གཅིག་།
ཡ་རབས་བཟང་བཟོད་སྤྱ་བ་ཉེར་གཅིག་།
བག་སྤྱད་བཟོད་སྤྱ་བ་ཉེར་གཅིག་།
ཉེར་གཅིག་སྤིང་སྟོང་འབྲོང་རྩེད་ལས་སུ།

གནའ་དེང་མེས་ཡོན་རིག་གནའ་སྤྱ་བ་ཉེར་གཅིག་།
ཆབ་འབངས་བཟོད་བཟོད་སྤྱ་བ་ཉེར་གཅིག་།
མི་ལོ་བཟོད་བཟོད་སྤྱ་བ་ཉེར་གཅིག་།
ཉེར་གཅིག་སྤིང་སྟོང་འབྲོང་རྩེད་ལས་སུ།

བད་ཚུགས་ལྷན་ཞིང་སྟོང་སྟོབས་ཆེ་དང་གཅིག །
ཁོག་རྒྱ་ཡངས་ལ་མི་གཤིས་བཟང་དང་གཉིས། །
ཀན་གཞོན་བར་གསུམ་ཡིད་ཆེས་འཕེར་དང་གསུམ། །
ཉེར་གཅིག་སྟོང་འབྲོང་རྒྱུད་ལས་སུ། །

ཕྱི་ནང་གསང་བའི་འབྲེལ་ལམ་མཁས་དང་གཅིག །
ཉམ་ཐག་འབངས་ལ་གཟིགས་སྟོང་ཆེ་དང་གཉིས། །
མི་ལོ་བཞི་བཅུ་བཟང་མཐར་བསྐྱལ་དང་གསུམ། །
ཉེར་གཅིག་སྟོང་འབྲོང་རྒྱུད་ལས་སུ། །

སྟེ་བའི་ལས་དོན་ཞིབ་ཚགས་ལྷན་དང་གཅིག །
ཉམས་ཞིབ་ཆེད་ལས་ཁུད་ཆོས་ལྷན་དང་གཉིས། །
གང་ལ་མངགས་པའི་ལས་ལ་འོས་དང་གསུམ། །
ཉེར་གཅིག་སྟོང་འབྲོང་རྒྱུད་ལས་སུ། །

སྟེ་བའི་དོན་དུ་ལྷག་བསམ་ཆེ་དང་གཅིག །
གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྟོང་སྟོབས་ཆེ་དང་གཉིས། །
ཀུན་ལ་སྟེ་སྟོམས་གཟིགས་རྟོག་ཆེ་དང་གསུམ། །
ཉེར་གཅིག་སྟོང་འབྲོང་རྒྱུད་ལས་སུ། །

དག་པོའི་མདུན་དུ་འདྲིགས་ཞུམ་མེད་དང་གཅིག །
ཞི་བླ་འཐབ་བྱས་འདྲིན་ལ་མཁས་དང་གཉིས། །
ཉམ་རྒྱུད་ཆབ་འབངས་བྱམས་བཅེས་སྟོང་དང་གསུམ། །
ཉེར་གཅིག་སྟོང་འབྲོང་རྒྱུད་ལས་སུ། །

སྟེ་ཕྱི་སྟངས་སྟོབ་མཛད་རྗེས་ཆེ་དང་གཅིག །
གཞུང་ཞབས་གསོ་སྟོང་ཆགས་སུ་རྒྱུད་དང་གཉིས། །

མཐོ་དམན་བར་གསུམ་མཐུན་སྤྲིལ་བཟང་དང་གསུམ། །
ཉེར་གཅིག་སྤྱི་སྤྱོད་འབྲོང་རྒྱུད་ལས་སུ། །

མགོ་བདེ་བླ་འཕྲུལ་བྱས་རབས་མེད་དང་གཅིག །
ཆོས་ལུགས་ཆོལ་ཁའི་འཐེན་འབྲེར་མེད་དང་གཉིས། །
ཕྱི་ནང་གཉིས་ནས་རྟོག་སྤྱོད་མེད་དང་གསུམ། །
ཉེར་གཅིག་སྤྱི་སྤྱོད་འབྲོང་རྒྱུད་ལས་སུ། །

ལྟལ་བའི་དགོངས་པ་མ་མེད་རྟོགས་དང་གཅིག །
ལྟལ་བའི་སྤྱ་བྱ་སྤྱོན་མེད་བསྐྱངས་དང་གཉིས། །
ལྟལ་བའི་བཀའ་དགོངས་འགལ་མེད་བསྐྱབས་དང་གསུམ། །
ཉེར་གཅིག་སྤྱི་སྤྱོད་འབྲོང་རྒྱུད་ལས་སུ། །

གཞིས་བཞུགས་བོད་མིའི་གནས་སྤངས་མཐེན་དང་གཅིག །
གཞིས་བྱེས་གཉིས་བར་གསེར་ཟམ་བཞུགས་དང་གཉིས། །
གཞིས་བྱེས་གཉིས་ཀས་ཡིད་ཆེས་ཡོད་དང་གསུམ། །
ཉེར་གཅིག་སྤྱི་སྤྱོད་འབྲོང་རྒྱུད་ལས་སུ། །

བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་ཐབས་ལམ་བཟང་དང་གཅིག །
ཕྱི་འབྲེལ་སྤྱི་བྱས་རྒྱ་བ་སྤྱོད་ས་གསལ་དང་གཉིས། །
གཞིས་བྱེས་འབྲེལ་མཐུད་དུས་བསྐྱེད་བྱ་ཐབས་གསུམ། །
ཉེར་གཅིག་སྤྱི་སྤྱོད་འབྲོང་རྒྱུད་ལས་སུ། །

ཆབ་སྤྱི་ལྟ་བུ་ལང་ཕྱོགས་བརྟན་དང་གཅིག །
ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་སྤྱི་བྱས་འཛིན་དང་གཉིས། །
ད་ལྟའི་དུས་ཀྱི་དགོས་མཁོར་འཆམས་དང་གསུམ། །
ཉེར་གཅིག་སྤྱི་སྤྱོད་འབྲོང་རྒྱུད་ལས་སུ། །

རོ་བླ་གནང་སྟོ་དུས་ལྟར་བསྐྱབས་དང་གཅིག །
ལས་དོན་གང་ཅིར་ཞིབ་ཆ་ཆེ་དང་གཉིས། །
ལག་བསྟར་སྐབས་སུ་ཐབས་བྱས་མཁས་དང་གསུམ། །
ཉེར་གཅིག་སྟོང་འབྲོང་ཆུང་བྱེད་ལས་སུ། །

ལ་གོང་ས་མཆོག་གི་དགྲུང་ནའི་བབས་དང་གཅིག །
ད་ལྟའི་བོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་སྟུག་དང་གཉིས། །
བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཁ་འཁོར་བསྐྱེལ་དང་གསུམ། །
ཉེར་གཅིག་སྟོང་འབྲོང་ཆུང་བྱེད་ལས་སུ། །

ཆོལ་གསུམ་སྟོད་སྟུག་མཉམ་སྟོང་གནང་དང་གཅིག །
སྤེལ་ལས་བྱེད་ལམ་སྟོན་ལེགས་དང་གཉིས། །
ཤེས་ཡོན་སྟོད་བྱས་ཐབས་ལམ་བཟང་དང་གསུམ། །
ཉེར་གཅིག་སྟོང་འབྲོང་ཆུང་བྱེད་ལས་སུ། །

བཅའ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན་གཙུག་ཏུ་བཀུར་དང་གཅིག །
བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་ཁྲིམས་བཞེན་སྟོང་དང་གཉིས། །
གཞུང་གི་ཆབ་སྟོད་ལངས་སྟོགས་བརྟན་དང་གསུམ། །
ཉེར་གཅིག་སྟོང་འབྲོང་ཆུང་བྱེད་ལས་སུ། །

འབྲོད་བསྟེན་ལྟ་སྟོང་གལ་གནད་ཆེ་དང་གཅིག །
གཞོན་སྤྱེས་གསོ་སྟོང་ལས་འཆར་བཟང་དང་གཉིས། །
གཞིས་ཆགས་སྤྱ་བརྟན་མཛད་རྒྱལ་ཆེ་དང་གསུམ། །
ཉེར་གཅིག་སྟོང་འབྲོང་ཆུང་བྱེད་ལས་སུ། །

ཆོལ་གསུམ་གཅིག་སྤྱིལ་ཐུབ་པའི་རྩལ་དང་གཅིག །
བོད་རྒྱ་ཞི་མོལ་རྒྱས་མངའ་བའ་དང་གཉིས། །

བྱུང་འཕགས་འགོ་བྱེད་རྒྱས་པ་ལྡན་དང་གསུམ། །
ཉེར་གཅིག་སྟོང་འབྲོང་ཆུང་བྱེད་ལས་སུ། །

རྒྱ་གར་དཔོན་རིགས་འབྲེལ་ལམ་ཐབ་དང་གཅིག། །
འཕགས་ཡུལ་མི་སྤྲས་གྲུས་བཅི་ཆེ་དང་གཉིས། །
བྱི་རྒྱལ་གཞུང་ཆབ་འབྲེལ་ལམ་ཐབ་དང་གསུམ། །
ཉེར་གཅིག་སྟོང་འབྲོང་ཆུང་བྱེད་ལས་སུ། །

སྤྱི་ཚོགས་བདེ་འཇགས་མཉམ་བྱེད་རྒྱས་དང་གཅིག། །
ལ་རྒྱལ་བའི་མཆན་སྟོན་སྤྲང་སྟོབ་སྤྲུབ་དང་གཉིས། །
བོད་མིའི་རྒྱས་པ་མཉམ་སྤྲང་མཛད་དང་གསུམ། །
ཉེར་གཅིག་སྟོང་འབྲོང་ཆུང་བྱེད་ལས་སུ། །

གཞིས་ལུས་བོད་མིའི་མངོན་འདོད་མཁྱེན་དང་གཅིག། །
འཐབ་ཚོད་རྒྱན་སྟོང་ཆོད་སེམས་བཏན་དང་གཉིས། །
དབྱ་མའི་ལམ་ལ་ངེས་ཤེས་ཉེད་དང་གསུམ། །
ཉེར་གཅིག་སྟོང་འབྲོང་ཆུང་བྱེད་ལས་སུ། །

འདི་ལྟར་ལ་མི་ཐེ་འབྲོང་ཆུང་མཆོག་ཉིད་གྱི། །
སྟོན་མོང་མིན་པའི་བྱུང་འཕགས་ཡོན་ཏན་དང་། །
འདོན་ཐང་རྒྱས་པ་བརྒྱ་ཡི་རང་བཞིན་ནམས། །
སྟོ་སྤྲུང་སྤངས་ཏེ་སྟོང་བོར་སྤྲུ་ལ་སྟོབས། །

ནམ་དཔྱོད་ཅན་གྱི་དགེ་ལས་ཚཱ་པ་བོ། །
དོན་གྱི་བདག་པོ་གཞིས་ལུས་མི་མང་དང་། །
རྒྱལ་གཅིས་དཔའ་བོ་དཔའ་མོས་དགའ་སྟོབས་གྱིས། །
ལྷག་བསམ་དཀར་བོས་བྱེད་ལ་རྒྱབ་སྟོར་ཞུ། །

མདོན་པར་བསྟོད་པ་ཚུམ་ཡིག་གི་ལེན།

གཞུང་ཞབས་ལས་ཟུར་གནད་ཡོད་མི་སྣ་དང་། །
སེར་སྐུ་ལོ་མོ་ཀན་དར་གཞོན་གསུམ་དང་། །
རྣམ་རིག་བཀྲ་བའི་ཉམ་ཚུང་མི་མང་གིས། །
སྟག་བསམ་དཀར་པོས་བྲིད་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུ། །

འོས་མིའི་ཁྲོད་ནས་འོས་ཚུལ་ཆད་དང་ལྡན། །
འོས་འགན་ཁྲོད་ནས་བྲིད་ཉིད་འོས་སུ་ཆེ། །
འོས་འགན་ཁུར་ནས་འོས་ཤོག་བྲིད་ལ་འབྲུལ། །
འོས་འཕེན་ཁྲོད་ནས་འོས་མི་བྲིད་ཉིད་རྒྱལ། །

ཚུམ་པ་པོ་ཚུ་དབར་བྱས་ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠ ཟླ་བ་༡༡ ཚེས་༢༧ ལ།

ཚུམ་ཁྲུངས་བླ་ཐག <http://www.khabdha.org/?p=102040#more-102040>

མཐའ་མའི་བག་གཙོད་བྱས་ཆར་བ་ཡིན། འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་ཡིན།

དོ་རྩེ་རྒྱལ།

དེ་རིང་༢༠༢༠ ཟླ་༡༢ ཚེས་༤ བར་ད་ལོའི་སྤྱི་དྲུང་ལོས་བསྐྱེད་སྐྱོར་ཞིབ་ཏུ་བལྟས་པ་
ཡིན། རྒྱལ་སྐྱོར་པ་དང་ལོས་མིར་ལང་མཁན་ཆར་མའི་གནད་སྐད་སུངས་ལ་དབྱེད་དེ། མཐར་འབྲོང་
ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་ལ་དོན་དམ་པའི་སྤྱི་དྲུང་ཞོག་ཡོད་པ་ཆོར་ཞིང་། རྫོང་འབྲོད་མེད་པའི་ཐག་
གཙོད་བྱས་པ་ཡིན། རྒྱ་མཁན་འདི་ལྟར་ཡིན།

༡༽ རྒྱལ་གཙུག་ཆར་སྤྱི་དྲུང་བཙོན་བྱུང་ཞིག་གིས་བོད་ནང་ནས་ཀྱང་སྤྱི་དྲུང་ལ་འབྲོང་ཆུང་
དངོས་བྱུང་མཆོག་ལ་རེ་འདུན་ཆེ་སྐྱོར་སྐྱོད་འབྲོང་སོང་ཞེས་གསུངས་སོང་། ངས་དེར་
ཉམས་ཞིབ་ཡུན་རིང་བྱས་པ་ཡིན། བདེན་པ་རེད། ང་ལ་མིག་ཆུ་ཤོར་སོང་། ང་ལ་དགའ་
སྟོབས་སྟེས་སོང་། འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་གི་ཤུགས་ཆུན་བོད་ས་གང་སར་སྟེབས་འདུག
དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་དྲུང་ཞིག་འདེམས་རྒྱ་ཡོད་པ་འདི་བོད་ཀྱི་བསོད་ནམས་མིན་ནམ།

༢༽ འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་ལ་རྒྱལ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་ཆོར་ང་དང་ཁྱོད་ཅེས་པའི་ནང་ཁུལ་དུ་
ཅོད་གཞི་ཞིག་མི་འདུག ༢༠༡༤ ལོའི་ལོས་བསྐྱེད་ཅོད་རྟོག་ཀྱང་མི་འདུག ཆོལ་ཁ་དང་
ལུང་ཆན་ཡང་ཅོད་ཀྱི་མི་འདུག ཁོང་ཆོས་བོད་མི་ཆར་མས་སྤྱི་མིར་ངོས་འཛིན་ཞུ་ཡུལ་
དང་། བོད་མི་ཆར་མ་ཆིག་སྟེལ་ངང་འཁྲིད་བྱུང་པའི་བྱས་པ་ཡོད་མཁན་ཞིག་དགོས།
བོད་ནང་ནས་གནས་ཚུལ་རག་མཁན། བོད་ནང་ལ་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྱུར་བ་གཏོང་
བྱས་མཁན་ཞིག་དགོས། ནང་བཟ་ཤིས་ན། བྱེད་དོན་འགྲུབ་ཅེས། འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་
ལ་རྒྱལ་སྐྱོར་བྱེད་ཀྱི་འདུག དེ་ནི་ང་ལ་དགོས་རྒྱུའི་ཁོར་བུ་རང་རེད།

༣༽ ཁྱེད་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་ལ། བཙོན་ཕྱོལ་བོད་གཞུང་གི་ནང་དུ་ཞུགས་ནས་ད་བར་ལོ་༤༠

རིང་ཕྱག་ལས་གནང་བའི་གཞུང་ཞབས་ལས་ཟུར། བཀའ་ཟུར། སྤྱི་འཐུས་སྤྱི་ཟུར། རྒྱལ་གཅེས་ཆབ་སྲིད་བཅོན་ཟུར། མཁས་དབང་། ཚུལ་པ་པོ་སོགས་བཅོན་བྱོལ་བོད་མིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འགན་ཁུར་ལེན་མཁན་བརྒྱ་ཆ་༥༥ ལྷག་གིས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཁོང་ལ་རྒྱལ་སྤྱོད་གནང་གི་འདུག ཨ་ཡོད་ནང་གི་ད་ཡོད་ཆོས་ནས་ཡང་བོད་མི་རིགས་ལ་པན་པ་ཞིག་གནང་ངེས་པ་ཐག་ཆོད་པས། ངའི་དོགས་པ་ཐེ་ཚོམ་ཡོངས་སུ་སེལ་སོང་། ད་རྒྱལ་སྤྱོད་ལོས་ལྷ།

༤༽ འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་གིས་ད་ལོའི་སྲིད་སྤྱོད་འོས་བསྐྱར་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་ཚྭ་གཡང་མི་སྐབ་པ་ཞིག་བཅོས་སོང་། ཁྱོད་གྱིས་མཁུན་སོང་ངམ། ཞིབ་འཇུག་བྱས་པ་ལྟར་ན། ད་ལོ་འོས་མིར་ལང་མཁན་སྤྱིང་གཤམ་ཅན་ཆང་མས་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལས་རྒྱལ་ན་འདོད་ཀྱང་། རྒྱལ་ངེས་སྤྲུལ་པའི་གདེང་ཆོད་རྟེན་གྱི་མེད། འབྲོང་ཆུང་དངོས་སུ་མ་ཐེབས་ཀྱང་ཁོང་ལ་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་མང་ཞིང་ཆོད་ལོངས་པ་ཡོད་པས། ལྟོས་མེད་དང་སྤང་མེད་ཅ་ནས་གཏོང་བྱུང་གྱི་མེད། མང་ཆེ་བས་རྒྱལ་ཁ་ལུ་ལུ་སའི་འོས་མི་གཙོ་བོ་དེ་ཐང་ཐང་ནང་མ་ཞུགས་ཀྱིན། འོས་མི་པན་ཚུན་བར་ཅོད་སྤྱིང་ཡོང་གི་མེད། ཅོད་སྤྱིང་མ་བྱུང་བས་སྤྱི་ཆོགས་སྤྱིང་འཇགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ནི་ཁོང་གི་གཟི་བུ་དེ་ཅིག་རེད།

༥༽ སྤྱོན་འགྲོའི་སྐབས་འོས་མི་འཆོལ་རྒྱ་མི་མང་གི་ལས་འགན་ཡིན་པ་བཅོན་བྱོལ་བོད་མིའི་མང་གཙོའི་འོས་བསྐྱར་ལྟ་བུ་གྲུབ་དང་དམིགས་ལུལ་ཡིན་པ་གཞིར་བཟུང་། སྤྱོན་འགྲོའི་སྐབས་ནས་མི་མང་ལ་མ་འོངས་བྱེད་འཆར་སོགས་གང་ཡང་མ་བསྐྱགས་པ་ནི། སྤྱིང་པོ་མི་མང་གི་བརྟན་ཅིང་བརྒྱིང་བའི་ཡིད་ཆེས་འཆོལ་བ་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་མི་མང་གིས་རིན་གོང་ཚུར་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ན། མ་འོངས་པར་གཞུང་མང་དམ་ཆོག་འོ་ཚུ་གཅིག་འདྲེས་ཤིག་ཡོང་ངེས་པས། ཁོང་གི་གནང་སྤངས་འདི་ཡང་ཁ་ཤས་གྱིས་སྤྱི་བ་མང་པོར་སེམས་ལ་མི་འཁོར་བ་ཞིག་རེད་འདུག་པས། རོ་མཆར་ཆེའོ། །དངོས་གྲུབ་རང་འབར་ལགས།

༦༽ འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་གིས་''ང་ལ་དེ་སྔ་སྲིད་སྤྱོད་ཏུ་ལང་བསམ་པ་མེད་ཅེས་''གསུངས་པ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་རིན་ཐང་ལྡན་པ་ཞིག་སྟེ། སྲིད་སྤྱོད་ནི་གཅིག་ལས་མེད། བོད་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ང་གཅིག་ལུ་སྲིད་སྤྱོད་ཆགས་ན། ང་ཁོ་ནས་སྲིད་སྤྱོད་ལ་

འཛོན་ངེས། སྲིད་སྐྱོང་ཞིག་ཁྱེད་རྒྱ་བྱུང་ན་ཞེས་མི་ལམ་བཏང་མེད་པ། ཏམ་པ་ལངས་
མེད་པ་ནི་ཤུགས་ནས་གོ་ཐུབ། ལོ་མང་སྡོན་ནས། ཉིན་མཆན་མེད་པར། འོས་བསྐྱུ་འགོ་
མ་ཚུགས་སྡོན་ནས། སྲིད་སྐྱོང་ལ་ལང་གི་ཡིན། སྲིད་སྐྱོང་ཞིག་ཐོབ་ན་ཞེས་བསམ་སྒོ་
ཡང་ཡང་འཁོར་བསྟན་ན། དེ་རང་དོན་ཡིན་ནམ་སྤྱི་དོན་ཡིན། གཏམ་སྟན་གྲགས་ལ་
དགའ་བ་ཡིན་ནམ་བོད་མི་རིགས་ལ་དགའ་བ་ཡིན་སྟེན་པས་ལྟོས་ཀྱང་ཤེས་ཀྱས། མི་
མང་གིས་ཡིད་ཆེས་སྒོས་འགའ་ཀྱི་རེ་སྤྱུལ་འགྱོར་མཆོམས་རེ་འདུན་གཞིར་བཟུང་།
སྲིད་སྐྱོང་དུ་ལང་རྒྱུར་རང་ཐག་རང་གཅོད་གནང་བ་ནི་གཟི་བརླིང་ཆེའོ། །གཞན་དང་མི་
འབྲེལ། །སྤྱི་བུ་དམ་པའི་ཉམས་རང་རེད།

༥༽ གསར་ཁང་ཁག་གི་བཅའ་འཁྲིར་བཀའ་ལན་གནང་བའི་ནང་དུའང་། ལུར་གཏམ། མགོ་
སྒོར། སྐྱོང་གཏམ་གང་ཡང་མེད་པར། གཞི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལག་མཐེལ་ལ་
ལྷངས། རང་ལྗིད་རང་གིས་ལོན་པ། ཆབ་སྲིད་བཅོག་པའི་ཁེ་ཕན་བཅོང་རེས་ཀྱི་བྲན་
གཡོག་ཉག་ཅིག་ཏུ་འགྱུར་མི་རུང་བའི་བདེ་དོན་མངོན་པར་གསལ་བའི་གནད་ཆང་བ་
བཅས་ཀྱིས། སེམས་ཀྱི་སྟེང་ནས་རྒྱས་པའི་གསེང་ནས་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།།
འགྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་རང་དབང་ནམ་པར་རྒྱལ་ངེས།།

བྱེ་ལོ་༢༠༢༠ ཟླ་༡༢ ཚེས་༤ ཉིན།

ང་ཚོས་བཀའ་བྱུང་འབྱོར་ཚུང་དངོས་བྱུང་མཚེག་སྲིད་སྦྱོང་ལ་ལྷ་ ཚུགས་བྱེད་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

སྐལ་བཟང་ཆེ་རིང་།

ང་ནི་ནམ་རྒྱུན་སྤྱི་ལ་ཐོན་ནས་བཤད་ཐུབ་མཁན་ཞིག་མིན་ལ། ཁ་ཁྱ་སིམ་མེར་སོ་སེའི་
ལས་འགན་སྦྱུང་དགོས་མཁན་གྱི་མི་ཞིག་ཡིན། ཡིན་ནའང་། བར་ལམ་འོ་ཐོག་བཀོ་སྐྱོང་ནང་ཆ་
ཤས་ལེན་དགོས་བྱུང་བར་མ་ཟད། ཚུལ་ཡིག་ཐུང་དུ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཀྱང་སྤེལ་དགོས་བྱུང་སོང་།
གང་ལགས་ཤེ་ན། ད་ལན་ཐེངས་གཅིག་འཕྲུགས་སོང་ན་དངོས་གནས་པངས་པོ་ཡིན་པར་མ་
ཟད། གོ་སྐབས་མང་པོ་ཞིག་ཤོར་ནས་བཅོས་དཀའ་བ་ཞིག་ཡོད་རྒྱུ་ཡིན་པ་སྟོན་མེད་རེད་འདུག
དེས་ན་ད་ཆ་སྲིད་སྦྱོང་གི་སྡོན་འགྲེའི་འོས་བསྟུན་དུ་ས་ཚོད་རེ་ཉིས་འགྲོ་སྐབས་སེམས་ནང་
དངངས་སྒྲིག་དང་ཞེད་སྐྱོང་ཞིག་ཤུགས་མ་སྟུག་གིས་ཡོད་གི་འདུག དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བོད་མི་
ནམས་གིས་སྲིད་སྦྱོང་འོས་ཤོས་དེ་འདེམས་སྟུང་མིན་དེ་རེད། ལྷག་པར་དུ་ཡལོང་ས་ཡ་སྟུབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་དགྲང་ན་སྤྱིན་པ་དང་། བོད་ནང་གི་གནས་སྐབས་ཉིན་རེ་ནས་ཉིན་རེ་རྩ་དག་
ཏུ་འགྲོ་བཞིན་པའི་སྐབས་འདིར། ང་ཚོས་མང་གཙོ་སྦྱོང་བཟང་བྱས་ནས་སྡོད་པའི་དུས་ཚོད་ཅིག་
ག་ལ་ཡིན། ཡལོང་ས་མཚོག་སྦྱེ་འཚོ་གཞིས་སྐབས་སུ་བོད་དོན་འགྲིག་ཆགས་ཤིག་མ་བྱུང་ན།
བོད་ཀྱི་གནད་དོན་འཆི་རྒྱུ་ཡིན་པ་རིགས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བསྐྱབ་མི་དགོས་པར་དངོས་སུ་
མཐོང་སྟུང་བ་ཞིག་རེད།

ད་བར་འདས་པའི་ལོ་བཅུའི་རིང་ང་ཚོས་དུས་ཚོད་མང་པོ་འབྲོ་བརྒྱག་བཏང་བྱས་པ་རེད།
ཞར་དང་ཞོར་གྱི་གནད་དོན་ཚུང་ཅག་རིགས་ལ་མགོ་བོ་སྐྱོངས་པའམ་སྐྱོང་དུ་བཅུག་ཏེ་དོན་དམ་
བོད་ཀྱི་ཅ་དོན་ཐོག་སྒྲུང་མེད་སྦྱར་འཛིག་གནང་ཡོད། གལ་ཏེ། དཔུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་རྒྱུན་

སྐྱོང་གནང་གི་ཡོད་ན། བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་ལ་མ་བབས་པར་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལམ་ཞིག་གང་ན་
ཡོད། དེ་ལྟར་ན། ཆེ་ས་བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་ལ་གང་ཡང་གནང་མ་ཐུབ་པར་མ་ཟད། གསང་བ་
གསང་བ་ཞེས་པའི་མིང་ཁུར་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་འོག་ཏུ་སྤྲས་ཏེ་ལབ་རྒྱ་སྐྱོང་རྒྱ་མེད་བ་བཅོས་ཡོད།
དེ་མིན་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བླ་ས་ལ་མཆོན་ནའང་། མིང་སྤྲས་པོ་ཞིག་མ་གཏོགས་ནང་དོན་སྤྱིང་པོ་
རྣམས་ལག་ལེན་དུ་འཁྱེལ་ཐུབ་མེད། དེ་བཞིན་ཞིབ་འཇུག་ཡག་པོ་གནང་ན། བཅན་གྱིས་བོད་
གཞུང་གི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་སྐྱངས་ཀྱང་ཡག་པོ་མེད་པར། འི་རྒྱུ་ནང་སྟོང་གི་ལས་དོན་
མང་པོའི་ཐོག་ཚུད་ཆོས་བཀྲང་ཡོད་ཚུལ་འདུག།

ལྷག་པར་དུ། དེ་སྔོན་བཅན་གྱིས་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་ནས་
བཟུང་། གང་ཟག་གི་དབང་སྐྱུར་ནས་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་སྐྱུར་དུ་ཤེད་ཀྱིས་བཅུག་པ་དེ། ད་ལྟ་ལྷག་
ལོག་བརྒྱབ་ཏེ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་སྐྱུར་ནས་གང་ཟག་གི་དབང་སྐྱུར་དུ་སོང་བེན་པར་བརྟེན། འཛོན་
ཐང་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱིས་རང་གི་དགའ་ཉེ་སྤྱོད་གས་གཏོགས་རྣམས་མགོ་འབྲེན་གང་ཐུབ་ཀྱིས་ལམ་
སྟོལ་ངན་པ་ཞིག་གང་སར་བྱུང་ཡོད། གང་ལྟར་ང་ཚོ་ལ་འཛུལ་སྤྱོད་ནང་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་
ཆ་བས་ཆེན་གྱི་དབྱ་བྱིད་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། འགོ་འཁྲིད་མཁན་ནས་ང་ཚོ་མང་ཆོག་གས་ཀྱི་བར་
དུ་ཆོལ་ཁ་དང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དུག་ནད་ཀྱིས་ཟེན་ཏེ་མ་ཐུན་འབྲེལ་ཆེག་སྤྱིལ་མེད་པར་གྱུར་ཡོད།
གལ་ཏེ། དེ་ཚོ་འགྱུར་བ་གཏོང་དགོས་ན་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་སྤྱོད་གས་ཡོངས་ནས་གཟིགས་ཐུབ་
མཁན་དང་། དང་ཚུགས་ལྡན་པ། ཁྲིམས་སྤྱིག་གི་དབང་སྐྱུར་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་བཅི་
བཀྱར་ཡོད་མཁན་སྐྱོང་འབྱོར་ཚུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་ལས་གཞན་སུ་ལའང་འོས་བབས་མེད།

སྤྱིར་ད་ལན་སྲིད་སྐྱོང་གི་འོས་མི་མང་པོ་ཐེབས་པར་དགའ་སྟོམ་བྱེད་ཆོག་པ་རེད། འོན་
ཀྱང་། གཅིག་མ་གཏོགས་དེ་དག་ཆང་མ་སོ་སོའི་ངོས་ནས་བཞེངས་པ་ཤིས་ལྟག་རེད། སྐྱོང་འབྱོར་
ཚུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་ནི་བསམ་ཤེས་ཅན་མང་པོས་བདམས་བདམས་སིག་སིག་བྱས་ཏེ་སྲིད་
སྐྱོང་དུ་བཞེངས་དགོས་པའི་ཐུགས་རེ་ཆེན་པོ་གནང་བར་བརྟེན། ཁོང་ཚོ་དང་ཅ་བ་ནས་འདྲ་གི་མ་
རེད། ང་ཚོའི་མི་ཆེའི་ནང་འཛོན་རྒྱ་ཡོད། གཏང་རྒྱ་ཡོད་ཟེར་མཁན་མང་པོ་མཐོང་བེན་པར་བརྟེན།
ད་ཆ་དེ་དག་ལ་ཞེན་པའང་ལོག་ཡོང་གི་འདུག།

འོན་ཀྱང་། དགའ་དགོས་པ་དང་སེམས་ལུགས་འཕར་དགོས་པ་ཞིག་ལ། སྐྱོང་འབྱོར་
བྱུང་མཆོག་གི་རྒྱུ་སྐྱོར་བ་རྣམས་ནི་ང་ཚོའི་སྤྱི་ཆོག་ནང་གི་ཤེས་ཡོན་ཅན་དང་བསམ་ཤེས་

ཅན་རྣམས་ཡིན་པར་མ་ཟད། གཞུང་ཞབས་ཟུར་བ་དང་ལས་ཐོག་ཐོན་ཆེའང་ཡོད་འདུག། ཁོང་
ཆོས་རྒྱལ་སྐྱོར་བྱེད་སྐབས་ཏུ་ཅང་བཟང་སྟོན་ལྡན་བ་དང་། གཞན་ལ་དམང་འབེབས་མི་བྱེད་པ།
རིགས་བ་དང་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་བ་སོགས་མཐོང་དུས་རྒྱལ་སྐྱོར་བྱ་ཡུལ་དང་རྒྱལ་སྐྱོར་བྱེད་
མཁན་གཉིས་ཀ་སློ་སེམས་མཐུན་པར་མ་ཟད། དངོས་གནས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ལ་བཟང་ཕྱོགས་
ཀྱི་འགྲུལ་བ་གཏོང་བྱལ་བའི་བྱས་པ་ལྡན་འདུག་སྟེ་མ་ཡོང་གི་འདུག།

ད་ལྟའི་སྲིད་སྲོལ་གི་འོས་མི་གཞན་རྣམས་ལས་འགའ་ཞིག་ལ་སྤྱིང་རྗེའི་སློན་ནས་འོས་
ཤོག་ཐུག་ཐབས་གནང་བ་དང་། རེས་འགའ་ནི་ལོ་ཤས་ནང་བོད་དོན་འགྲིག་འཇགས་ཀྱི་ཁ་ཕོ་
སློག་པའི་ཐོག་ནས་འོས་ཤོག་ཐོབ་ཐབས་གནང་བ། ཁ་ཤས་ནི་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མིང་དོན་
མཚུངས་པའི་རང་སྲོལ་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་བསམ་འཆར་ཡིག་ཆ་བསྐྱར་བཙས་ལ་བསྟུང་དེ་འོས་ཤོག་
ཐོབ་ཐབས་གནང་བ། འགའ་ཤས་ནི་དོན་གྱིས་སྟོང་པའི་མིང་སྐུལ་པོ་རྣམས་གྲུབ་བསྐྱིགས་ཏེ་འོས་
ཤོག་ཐོབ་ཐབས་གནང་བ། གཅིག་ནི་སྤང་བ་སྤྱིད་སྤྱིད་ཚུལ་དུ་ཡངས་པ་སོགས་འབྲ་མིན་སྟེ་
ཆོགས་རེད། གང་ལྟར་པལ་ཆེ་བ་ཆང་མ་གོ་སྐབས་ལ་སྟོས་ཏེ་འགྲུལ་ཆོག་ཆོག་ཤིང་ལྟག་རེད།
འོན་ཀྱང་སྤྱི་དོན་གྲུབ་མཆོག་ནི་གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་སྤྱི་ཆོགས་ཐོག་གི་གནད་ཡོད་མི་སྟེ་མང་
པོས་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱིས་རེ་སྟུལ་ཞུས་པར་རྒྱ་མཚན་གཟིགས་ཏེ་སྲིད་སྲོལ་གི་འོས་མིར་
བཞེངས་རྒྱུར་རང་ཐག་རང་གཅོད་གནང་བ་ཞིག་རེད། དེ་བཞིན་ཁོང་ནི་སྐད་ཆ་སྟན་པོ་གསུང་
མཁུན་མཁན་ཞིག་མིན་ལ། རྒྱུན་ལྡན་ནས་དེ་སྟོན་གནང་མཁན་ཞིག་དེ་བས་མིན། ཁོང་ལ་བཙར་
འདྲི་ཞུས་པ་ཁག་གི་བཀའ་ལན་རྣམས་ལ་གཟིགས་ན་མཁུན་རྒྱུ་རེད། དེའི་ནང་འཛོན་འཛོན་
བཏང་བཏང་གི་བཀའ་མོལ་ཟུར་ལའང་མེད། སྤྱི་དོན་ཆོག་གི་ཡོན་ཏན་སྟོར་ལ་ཅོམ་བ་པོ་མང་
པོས་གང་སར་གིས་ཟིན་པར་བརྟེན། འདིར་བསྐྱར་སྟོན་ཞུ་རྒྱུ་མིན།

མདོར་ན། ང་ཆོས་ཞབས་སྟེགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རང་རྒྱལ་གཞན་པམ་འགྲན་ཅོད་ནང་
ཞུགས་མཁན་རྣམས་ལ་གོ་སྐབས་མ་ཕུལ་བར། ད་ལན་བོད་མིའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་སྤྱིས་སུ་ཡོད་
ཅིང་། ཞབས་སྟེགས་ལ་ཐུགས་སྤང་མེད་པར་ཞབས་འདེགས་དེ་སྟོན་མེད་པར་གནང་འདུན་ཡོད་
མཁན་སྤྱི་དོན་གྲུབ་མཆོག་ལ་གོ་སྐབས་འབྲལ་བྱལ་ན། རྗེས་སུ་ང་ཆོ་ཆང་མ་འགྲོད་པ་མེད་
པར་སྟོད་ཤིག་གེར་གནས་བཟོད་བདེ་བ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་རེད། དེ་མིན་འདས་པའི་ལོ་བཅུ་ཆོན་
གཅིག་ནང་བཞིན་ཆང་མ་སྟོང་ཟད་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཉག་ཅིག་རེད། གལ་ཏེ། བོད་དོན་ལ་ཐུགས་ཁུར་
ཤན་བྱ་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། གནས་ཚུལ་རྣམས་ལ་བརྟག་དབྱེད་གནང་མ་ཐུབ་པ་གང་ཡང་

མེད། དེ་ནི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན། འོས་མི་རེ་རེའི་རྒྱལ་
ལྗོངས་དང་། ལས་དོན་ངེ་བྱས། རྒྱན་ལྡན་འགོ་འདུག་སྟོང་གསུམ། མི་ཆེ་སྤྱེལ་སྤངས་སོགས་
ལ་ལམ་ཚམ་བལྟས་ན་ཤེས་ཐུབ་པ་ཡིན།

འོན་ཀྱང་། རྟོགས་སྤང་དང་འཐེན་འཁྲེར་གྱི་ནད་གིས་ཟེན་བ་རྒྱུ་ལ་འབྲེལ་བ་ཤད་ངེ་
ཚམ་བྱས་ཀྱང་པན་ཐོགས་མེད་པར་མ་ཟད། ད་དུང་འཐེན་འཁྲེར་གྱི་ནད་དེ་ཕྱི་རུ་འགོ་རྒྱ་རེད། ད་
དུང་རྒྱ་མཆན་དང་དགོས་ན་འབྲི་རྒྱ་མང་དག་ཡོད་རུང་། དེ་ཚམ་ཞུས་ན་གོ་ཤེས་ཉན་ཤེས་ཐུབ་
མཁན་རྣམས་གིས་མཐེན་རྟོགས་ཐུབ་རྒྱ་ཡིན་པ་ཞུ་མ་དགོས། རྒྱ་མཆན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉ་
ཅང་ཉག་པའི་དུས་ཚོད་འདིར་སློབ་ཐུ་བོར་གནས་ཏེ་ང་ཚོས་བཀའ་ཐུར་འགྲོང་རྒྱུང་དངོས་བྱུང་
མཆོག་ལ་རེ་བ་ཞུ་བ་ཞིན་པ་ལས། དེ་མིན་ཕྱོགས་ཞེན་ཕྱོགས་འཐེན་གྱི་གནས་ཚུལ་སྤྱི་ཚམ་ཡང་
མེད། མ་གཞི་ནས་དུས་ཚོད་ཇ་དྲག་ཅན་འདི་འདྲ་ལ་ཕྱོགས་སྤང་འཐེན་འཁྲེར་བྱེད་མཁན་ཡོད་ན་
དེ་ཆེ་སྟོན་པ་མིན་ན་གང་རེད།

བྱེ་ལོ་༢༠༢༠ ཟླ་༡༢ ཚེས་༤ ལ།

རྩོམ་ཁུངས་བློན་གྱི་ <http://www.khabdha.org/?p=102113>

བའི་ཉིད་གཅིག་སྤྱི་སྤྱོད་འོས་མི།

འདྲོམས་བྱ་ཆེ་བརྟན་ནོར་བུ།

དེ་ཡང་ཉེ་བའི་སྤྱི་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་འོས་བསྐྱུ་ཆེན་མོ་འདིར། སྤན་རང་ངོས་ནས་གཞན་དབང་དུ་མ་སོང་བར། རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་དཔྱད་བཅུ་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་འོས་མི་ཞིག་བདམས་ཟེན། དེ་བཞིན་རང་རེ་བོད་འབངས་ཡོངས་ནས་གཞན་དབང་དུ་མ་སོང་བར། རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་དཔྱད་དང་། རང་དབང་དེ་བཞིན་མང་གཙོའི་ཁེ་དབང་འོངས་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་འོས་འཕེན་གཤམ་ཆེ།

དེ་ལྟར་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་མཐུན་པ་རྩི་བཞིན། མི་རེ་ངོ་རེར་འོས་འགན་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་དེ་བས་མཐུན་གཤམ་ཆེ། དེ་ཡང་འོས་མི་རྣམས་པར་རྒྱས་ལོན་བྱ་རྒྱ་ནི། རེད་བོད་འབངས་ཡོངས་ཀྱི་སྐད་ཏུ་བབས་པའི་འོས་འགན་ཞིག་ཡིན་པར་སོང་། ཁོ་བོས་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་འོས་མི་མི་མི་རེ་ངོ་རེའི་འདས་ཟེན་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། མ་འོངས་པའི་ལས་འཆར་སོགས་ལ་རྒྱས་ལོན་ཅུང་ཟད་བྱས་པ་ཡིན། བར་སྐབས་འདིར་གྲུས་པའི་དགའ་ཉེ་མང་པོ་ཞིག་དང་ལྟན་དུ་འོས་མིའི་སྐོར་བཀོ་སྤྱོད་བྱུང་ནའང་། སྐབས་དེ་དུས་འོས་མི་འདི་ཡིན་ཞེས་མི་རེའི་མདུན་དུ་འོས་མི་མི་འདྲ་བའི་མིང་འབོད་ཀྱང་བྱས་སྤྱོད་། ཡང་སྐབས་འགར་ཁོང་ཆོར་ངན་བྱས་ཏེ་རྒྱབ་འགལ་གྱི་ལན་རེ་ལུལ་ཏེ་བཞག། རྒྱ་མཚན་ནི་སྐབས་དེ་དུས་རང་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ནང་འོས་མི་འདི་ཡིན་ཞེས་དམིགས་བཀའ་གྱི་འོས་མི་ཞིག་མ་མཆིས་ལ། དེ་བཞིན་ང་ཆོའི་འོས་ནི། མ་འོངས་བོད་ཞེས་པ་འདི་བསམ་སྒྲོམ་བཟུང་ནས། འོས་གཅིག་པོ་འདི་རྩ་ཆེར་བཅུས་ནས་དབྱུང་ཞིབ་བྱ་དགོས་པ་ཞིག་ཏུ་སྤང་བས་སོ། །འོས་མི་རྣམས་པར་མཚོན་ན་པལ་ཆེ་བས་འདས་ཟེན་པའི་མི་ཆེ་ཕྱེད་ལྷག་ཙམ་རིང་བོད་སྤྱི་པའི་རྩ་དོན་སྤང་ཞབས་ཞུ་སྤྱོད་མཐུན་ཡིན་པ་དང་། མ་འོངས་ཁོང་རྣམས་པ་ལས་སུ་ཞིག་སྤྱི་སྤྱོད་གི་ཁྱིར་འཁོད་པ་ཡིན་ནའང་ཆོག་གང་ལགས་ཤེ་ན། ཁོང་རྣམས་པར་དེ་ལྟ་བུའི་འདྲོན་

ཐང་ཡོད་ལ། དེ་བས་སྤྱིང་སྟོབས་དང་། ཤེས་ཡོན། ཉམས་སྟོང་། དེ་བཞིན་སྟག་བསམ་སྟན་པས་
སུ་ཞིག་འཁོད་ནའང་། བོད་མི་ཆང་མས་བཅི་བཀྱར་ཞུ་དགོས་པར་བསམ།

འོན་ཀྱང་། མི་རེ་ལ་འོས་རེ་ལས་འཕེན་དབང་མེད་པས། རང་ཉིད་ཀྱིས་སློ་ག་བྱ་བོར་
གནས་ནས་དབྱད་པ་ཅུང་ཟད་བྱས་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ཁོད། ཏུས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་འཆ་མས་པའི་
འོས་མི་གཅིག་མཐོང་བ་ནི། བོད་བྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་གནད་དོན་ལ་རྒྱས་མངའ་གཏིང་ཟབ་ཡོད་
མཁན་དང་། སྟག་བསམ་ཅན་གྱི་བཀའ་བྱར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ཡིན། བྱས་པས་སྟོགས་མང་
པོ་ཞིག་དང་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་མང་པོ་ཞིག་ལ་བསམ་གཞིག་གིས། མཐར་སྐྱོད་ཁོང་འོས་ཤིང་
འཆ་མས་པར་མཐོང་བ་ཞིག་ལས། གཞན་རྒྱ་མཚན་ཏུ་བྱས་ནས་བདམས་པ་ཞིག་གཏན་ནས་
མིན།

བྱི་ལོ་༢༠༢༠།༡༢།༣ ལ་སྟེལ།

ཉེར་གཅིག་སྲིད་སྐྱོང་སྲུ་འབྲེལ་ཞིག་འདེམས་དགོས་སམ།

རོལ་པའི་རྗེ།

བསྐྱན་དག་ཀྱི་དམར་གྱིས་བོད་ནང་འབྲེལ་གྱི་བརྒྱུད་པ་ནས་བརྒྱུད་དེ་བར་མི་ལོ་༦༠ ལྷག་འགོ་གི་ཡོད་ཀྱང་། གཞི་ལུས་བོད་མིའི་སེམས་སྤྲུགས་འོ་མཚོ་ལྷ་ར་འབྱུར་བཞིན་པ་མིག་མཐོང་ལག་ཟེན་དང་། སྲུ་འབྲེལ་བོད་མི་འཛམ་གླིང་གང་སར་བྱུང་ནས་བོད་དང་བོད་མི་ཞེས་པ་འཛམ་གླིང་འདིར་གྱུས་བཀྱར་ཡོད་པ་ཞིག་བཟོས་ཡོད། དེ་ཡང་བོད་སྲུ་ནང་གཉིས་ཀྱི་བོད་མི་ཡོད་དོ་ཅོག་གི་གོང་བུའི་རྒྱས་པ་གཅིག་ཏུ་སྤྲིལ་སྤྲུབ་མཁན་ནི་ཡགོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འབྲེན་ཉག་གཅིག་དང་། ཁོང་གི་མཁུན་ཡོན་མཛད་འཕྲིན་ལ་བརྟེན་ནས། བོད་དང་བོད་མིའི་ངོ་བོ་མ་བརྒྱག་པ་དང་དམ་པའི་ཚོས་ལས་བྲངས་པའི་ཡ་རབས་བཟང་སྟོང་རྒྱན་འཇགས་ཀྱི་མི་རིགས་གཞན་གྱི་དགའ་བསུ་ཐོབ་བཞིན་པ་འདི་ནི་ང་ཚོའི་བྱད་ཡོན་དང་གཅིས་ནོར་ཡིན།

འབྱུང་འབྱུར་གྱི་ལོ་ལྔའི་ནང་བོད་དང་བོད་མི་ཆགས་འཛིག་གྱི་ལས་དབང་བསྐྱན་རྒྱར་སོང་། འགག་ཅིའི་དུས་སྐབས་འདིར་སྲིད་སྐྱོང་སྲུ་འབྲེལ་ཞིག་འདེམས་དགོས་སམ་ཞེས་པའི་ཐད་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚོངས་འཆར་མདོ་ཅམ་ཞུ་འདོད་སྤྲུས། དེ་ཡང་སྲིད་སྐྱོང་དང་སྲུ་འབྱུར་འོས་མི་འཆང་ག་ལིག་ལིག་ཡོད་པ་ནི་དགའ་བསུ་ཞུ་འོས་པ་ཞིག་ཡིན། སྲིད་སྐྱོང་འོས་མི་མང་དག་ཐོན་པའི་ནང་ནས་གཅིག་འདེམས་དགོས་དུས། མ་འོངས་སྲིད་སྐྱོང་དེ་བོད་མིའི་བྱད་ནོར་དང་ལྡན་པ། དེ་དག་གཅིས་སྲུང་གནང་སྤྲུབ་མཁན་ཞིག་ངེས་པར་དགོས། འགྲོང་ཆུང་ལ་ཆ་བཞག་ན། ༢༠༡༦ ལོ་ལོ་སྲིད་སྐྱོང་འོས་མི་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལ་བསྐྱགས་གནང་བབས་ལ་ཡགོང་ས་མཚོག་དང་བཀའ་ཁྲི་ལུར་པ་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་ལ་སྤྲུགས་པམ་བཟོས་པ་དང་། སྲུང་མ་དམར་ནག་གི་བཀའ་བཀྱོན་ཕེབས་རྗེས་འགན་འཁུལ་ཞུར་པའི་ཐོག་ནས་བདེ་སྲུང་བཀའ་ཁྲོན་གྱི་ལས་གནས་ནས་ཡ་རབས་བཟང་སྟོང་གྱིས་དགོངས་ཞུ་གནང་བ་རེད། དེ་ནི་འགན་འཁུལ་འབྲེལ་སྤྲུབ་མཁན་ཞིག་དང་བོད་མིའི་

ཁྱད་ཅོར་ལྷན་པའི་མི་སྣ་ཞིག་གི་གནང་བབས་རེད།

སྲིད་སྲོད་འདེམས་སྐབས་ཐོད་སྤྱི་བ་དང་ཅ་དོན་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་འདེམས་དགོས་
རྒྱ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེར་མཐོང་། ད་ཆ་ཐོད་མི་རིགས་ལ་དག་པོའི་སྟོབས་ཤུགས་མེད་ཀྱང་། ལ་གོང་
ས་མཆོག་གི་སྐྱབས་ལུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་མི་རིགས་དྲང་པོ་དང་། བྱམས་སེམས་ཅན་ཞིག་
ཡིན་པའི་ཆེ་མཐོང་ལྷན་ཡོད། དེ་ལ་བལྟས་ན་བྱི་རྒྱལ་གཞུང་དང་མི་མང་ཆོས་ཐོད་པར་དགའ་
ཞེན་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་ཐུས་ཡིན། སྲིད་སྲོད་སློ་སེང་གཙོ་ས་པའི་མི་རབས་གཞོན་པ་ཆོས་ཡིན་
སྐད་ཐོག་ཐོད་དང་ཐོད་མིའི་གནས་ཚུལ་འཇུག་གི་སྤྱིངས་ཆར་བཞག་ཐུབ་པ་ནི་བསུགས་
བརྗོད་ཅེས་པ་ཡིན། ཅེན་ཀྱང་། ཁོང་སྐྱེས་ཀྱི་གནས་བབས་ལས་འབྲོས་ཏེ་བྱི་ནང་ཤེས་ལྡན་པ་
མང་པོས་སྟོན་བརྗོད་བྱེད་བབ་དེས་ཐོད་ཀྱི་ཅ་དོན་ལ་གཞོད་ཆ་བས་ཆེན་པོ་འབྱུང་གི་ཡོད། དེས་
ན་ཉེར་གཅིག་སྲིད་སྲོད་དེ་ལོ་ན་ཆུང་བ་དང་ཉམས་སྲོངས་ལྷན་པ། ཐོད་མིའི་ཁྱད་ཅོར་དང་ལྷན་པ་
ཞིག་དེས་པར་དུ་དགོས།

ཆབ་སྲིད་བཞད་དུས་ཕྱོགས་རིས་ཕྱོགས་ཞེན་ཡོང་རྒྱ་ནི་ལྷོག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན།
དམིགས་བསལ་༢༠༡༦ ལོ་ནས་བཟུང་ཟིང་ཆ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དང་། བན་ཚུན་ངན་སྤྲས་དང་ཟུར་
ཟ་བྱེད་བབ་དེས་གཟུ་བོར་གནས་པ་དང་ཤེས་ལྡན་ཐོད་མི་མང་ཆོགས་ཀྱི་སེམས་ལ་མ་ཁ་ཆེན་པོ་
བཅོས་ཡོད། ཤེས་ཡོན་མེད་མཁན་མང་པོ་ཞིག་ནི་བླན་པོ་ཆུ་སྐྱ་གར་བྲིད་ལྟ་བུ་ཆགས་ཡོད།

ཡོང་རྒྱའི་ལོ་རྒྱའི་ནང་འཇུག་གི་ཁྱོད་ཡོངས་ལ་འགྱུར་ལྷོག་ཆེན་པོ་ཡོང་རྒྱ་དང་།
ལ་གོང་ས་མཆོག་གི་དགྲུང་ལོའི་བབས་སོགས་ལ་བསྐྱས་ན། ང་ཆོས་༢༠༡༦ ལྟ་བུའི་ཡིད་སྲོའི་
དུས་སྐབས་དེ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་སྟེ་ཆོལ་གསུམ་གཅིག་ལ་བསྐྱེལ་བའི་ཐོད་ཀྱི་ལས་དབང་གསར་པ་
ཞིག་བསྐྱར་ནས་མདུན་སྲོད་བྱ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་བྱེད་པར་སྲིད་སྲོད་ཅེས་མི་གཅིག་ཕུ་དེ་སྐྱོང་
དངོས་འགྲུབ་ལས་མ་འདས།

ང་དང་བཀའ་བྱུང་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་མཉམ་གཤིབས་ཀྱི་ ལ་ཇོ་ང་བདུན།

འབྲུམ་རམས་པ་ངག་དབང་རབ་རྒྱལ།

(བོད་མིའི་སླིག་འཇུག་གི་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་བྱུང་བ།)

བོད་མིའི་སླིག་འཇུག་གི་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་བྱུང་བ་འབྲུམ་རམས་པ་ངག་དབང་རབ་རྒྱལ་ལགས་
ཀྱིས་གསུངས། བདེ་སྲིད་ཀྱིས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་པལ།

(ཁྱད་ཡོན་རྒྱག་དང་ལྷན་པའི་སྲིད་སྲྀང་འོས་མི་བཀའ་བྱུང་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལ་རྒྱུ་སྲྀར་
(ཁ།) དེང་སྐབས་ང་ཚོའི་སྲི་ཚོགས་ནང་ལ་༢༠༡༡ ལོའི་སྲིད་སྲྀང་དང་། སྲི་འཐུས་འོས་བསྐྱེའི་བཟོ་
སྒྲིང་དང་། ཁྱབ་བསྐྱགས། གཏམ་བཤད་ལ་སོགས་པའི་ལས་འགུལ་སྒྲ་ཚོགས་ཤིག་ཆ་ཆ་ཁྱུང་
ཁྱུང་ཐོག་སྒྲེལ་བཞེན་འདུག ཆང་མས་མཁྱེན་གསལ་ལྟར་སྲི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་
པོ་མཆོག་གིས་ཕྱགས་ཐག་རིང་པོར་དགོངས་པ་ཆེ་བཞེས་ཀྱིས། བོད་ལ་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་
སོལ་གཏོད་ཀྱིས་ང་ཚོར་གསོལ་རས་གནང་ཡོད། མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ནང་ལ་ཐོབ་ཐང་དང་
ལས་འགན་མང་པོ་ཡོད་པ་ལས། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་གདམ་རྒྱ་ནི་ལས་འགན་དང་ཐོབ་ཐང་
གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་རེད། དེ་བས་༢༠༡༡ ལོའི་སྲིད་སྲྀང་གདམ་རྒྱ་ནི་གལ་ཆེན་ཆགས་ཡོད་པས་ང་
ཚོ་ཆང་མས་བསམ་སྒྲོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། གྲུ་ཡངས་པོ། ཕྱགས་ཐག་རིང་པོའི་དགོངས་པ་གཟབ་
གཟབ་བཞེས་ནས་ང་ཚོའི་སྲིད་སྲྀང་ཆང་ལྷན་ཞིག་གདམ་རྒྱ་གལ་ཆེན་ཆགས་ཡོད།

སྲི་ར་འཛམ་གླིང་ནང་གི་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་མང་གཙོའི་དབུ་ཁྲིད་ལ་ཆང་དགོས་པའི་དོན་
ཆན་མང་པོ་ཡོད་ནའང་། ང་ཚོའི་སྲི་ཚོགས་དང་འབྲེལ་ནས་གལ་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་དོན་ཆན་ཁ་ལས་ཞུ་
འདོད་བྱུང་། ང་ཚོའི་སྲིད་སྲྀང་ལ་ཁྱད་ཆོས་རྒྱག་ཆང་དགོས་པ་མཐོང་གི་འདུག ཡ་རབས་བཟང་

སྟོན་དང་ལྷན་པ། དང་ཚུགས་དང་ལྷན་པ། མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་སྟོན་གཏང་ཞུ་ས། ཡགོང་ས་
མཆོག་གི་དགོངས་གཞིའི་འོག་ལ་ཤར་སྟོན་གནང་མཁན། བོད་ཆོས་གསུམ་མི་རིགས་ཀྱི་ཆེག་
སྒྲིལ་སྒྲུན་སྤུངས་མཁན། སྤྱིག་འཇུགས་དང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཉམས་སྟོང་དང་ལྷན་པ་བཅས་བྱུང་ཆོས་
བྲུག་དང་ལྷན་པའི་སྲིད་སྟོང་ཞིག་གདམ་རྒྱ་གཡ་ཆེན་ཆགས་འདུག།

ད་ལྟ་ཕྱི་ལོ་༢༠༢༡ ལོའི་སྲིད་སྟོང་འོས་མིར་བཞེང་མཁན་བདུན་ཡོད་པ་ལས་བརྒ་ཤིས་
སྟོབས་རྒྱལ་ལགས་མ་གཏོགས་ཆང་མ་ངས་ངོ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། གངས་ཅན་སྤྱིད་གཤོངས་ཀྱི་དུ་
བའི་ནང་ལ་མཉམ་དུ་གཤེབས་སྟོང་ཡོད། ཆང་མ་བོད་མིའི་སྤྱིག་འཇུགས་ཀྱི་ནང་ལ་བྱལ་ལས་
གནང་སྟོང་མཁན་ཤ་སྟག་ཡིན་སྟབས་གྲུས་བཅི་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཞུ་གི་ཡོད། འོས་མི་བྲུག་གི་
ནང་ནས་ང་རང་རྒྱན་རིང་ཤོས་སྤྱོད་བཀའ་བྱུང་འབྲོང་རྒྱུ་གྲུབ་ལགས་དང་མཉམ་དུ་
གཤེབས་པ་ཡིན། སྤྱོད་ཁོང་དང་དེད་གཉིས་རྒྱུང་དུས་བལ་ཡུལ་ཤར་ཁུམ་བུ་ཉིན་མོའི་སློབ་གྲུང་
མཉམ་དུ་འགྲོ་སྟོང་ཡོད་ལ། ཕྱི་ལོ་༡༩༩༩ ནས་གཞི་རིམ་སློབ་གྲྭ་མ་ཐོན་བར་དུ་༧ལ་ཉོར་བོད་
གཞུང་སློབ་གྲྭའི་ནང་ལ་མཉམ་དུ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པ་ཡིན། ད་དུང་ད་གཉིས་འཛིན་གྲྭ་གཅིག་པའི་
འཛིན་གྲོགས་ཀྱང་ཡིན། སློབ་གྲྭའི་ནང་ལ་དགེ་ཆན་དང་། ལས་བྱེད། སློབ་སྟུག་ཆན་གཞོན་བར་
གསུམ་གྱིས་སྤྱོད་དངོས་གྲུབ་ལགས་ལ་ཆ་འདོག་དང་། བཅི་བཀའ་བྱེད་ས་ཞིག་ཡིན་པ་དང་།
ཁོང་གིས་ཀྱང་ཆན་པར་གྲུས་ཞབས་དང་། རྒྱུང་བར་བྱམས་སྟོང་གནང་གི་ཡོད། སྐབས་དེ་དུས་
ནས་ཁོང་ནི་ལ་རབས་བཟང་སྟོན་ལྷན་པའི་སྤྱིས་བྲུ་ཞིག་རེད།

གཞི་རིམ་སློབ་གྲྭ་ཐོན་རྗེས་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༩ ནས་ང་ཚོ་མཉམ་དུ་ཕྱི་ལི་མཐོ་སློབ་ལ་སློབ་
སྟོང་བྱས་པ་ཡིན། མཐོ་སློབ་ནང་ལ་ཆབ་སྲིད་ཆན་རིག་ཐོག་ལ་སློབ་སྟོང་གནང་སྟེ་སྐབས་དེ་དུས་
ཀྱང་ད་གཉིས་འཛིན་གྲོགས་ཡིན། ཕྱི་ལོ་༡༩༩༩ ཕྱི་ཟླ་༩ ནང་ལ་ང་ཚོ་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་ཐོན། སྤྱོད་
དོད་དེད་གཉིས་མཉམ་དུ་དྭ་རམ་ས་ལར་གཞུང་གི་ཞབས་ཕྱི་ཞུ་བར་བཅར་བ་དང་། བོད་གཞུང་ལས་
བྱེད་བདག་གཉེར་ཁང་ནས་གོ་སྤྱིག་གནང་བའི་ལས་བྱེད་འཚུངས་རྒྱགས་ནང་ཞུགས་པ་ཡིན།
སྐབས་དེ་དུས་ཡིག་ཆ་དང་གཏོང་མཁན་ནང་མཐོ་སློབ་ཐོན་མཁན་བདུན་ཡོད་པ་ལས་ད་ལྟ་སུ་
མ་ཐུད་ཞབས་ཕྱི་ཞུ་བཞིན་པ་སྤྱོད་འབྲོང་རྒྱུ་གྲུབ་སྤྱོད་མ་གཏོགས་ད་ལྟ་གཞན་ཆང་མ་
ཆན་ཡོལ་ཆགས་ཡོད། སྤྱོད་འབྲོང་རྒྱུང་དུས་གྲུབ་ལགས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༩ ནས་གཞུང་གི་
ཞབས་ཕྱི་ཞུ་འགོ་བཙམས་ནས་ད་ལྟ་ལོ་ངོ་༢༣ ལྷག་འགྲོ་བཞིན་ཡོད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༥༠ ནས་༡༩༥༩ བར་ང་བདེ་སྤྱང་ལས་ཁུངས་ནང་སྐྱོང་དང་མཉམ་དུ་ལས་ཀ་
བྱས་པ་ཡིན། ང་དང་སྐྱོང་བཀའ་བླར་འབྲོང་ཚུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་མཉམ་གཤིབས་ཀྱིས་ད་ལྟ་ལོ་
ངོ་༥༧ ལྷག་འགྲོ་གི་འདུག བྱས་ཅང་། སྐྱོང་འབྲོང་ཚུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་ཀྱི་གཤིས་སྤྱོད་དང་།
སྤྱི་ནང་གི་ཡོན་ཏན། བྱད་ཆོས་སོགས་ལ་རྒྱས་མངའ་ཆེ་ཤོས་པལ་ཆེར་ང་ཆགས་ཡོད་པར་
བསམ་གྱི་ཡོད། དེ་བས་ངས་ཁོང་ལ་རྒྱས་མངའ་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་ངའི་སེམས་གཏིང་ནས་ཁོང་
ལ་གུས་བརྩེ་དང་། ཆ་འཛིག་དང་ཡིད་ཆེས་ཡོད། དངོས་གནས་ཁྱིམ་ཆང་ལ་རབས་ཀྱི་བྱ་ལ་
རབས་ཤིག་རེད། ངས་གོང་དུ་ཞུས་ཟིན་པའི་བྱ་དུ་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། བྱད་ཆོས་༤
ཆང་མ་སྐྱོང་བཀའ་བླར་འབྲོང་ཚུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ལ་ཆང་ཡོད།

ལ་རབས་བཟང་སྤྱོད་དང་ལྡན་པ་བྱ་རྒྱ་ནི་དེང་སྐབས་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་ཆགས་ཡོད། དེང་
སྐབས་འཛམ་གླིང་ནང་གི་དཀའ་ངལ་དང་། རྟོག་གྲ་མང་སོ་ཞིག་ལ་རབས་བཟང་སྤྱོད་ཉམས་རྒྱད་
དང་། ལ་རབས་བཟང་སྤྱོད་ཀྱིས་ཐོངས་པ། ལ་རབས་བཟང་སྤྱོད་མེད་པའི་དབང་གིས་ཡོང་གི་
ཡོད་པ་སྤྱི་ཚེ་༧༥འོང་ས་༧༥འོང་ས་མགོན་ཆེན་སོ་མཆོག་གིས་ཡང་ཡང་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་
ཐེབས་ཡོད། ང་ཚོའི་མཐོང་ཆོས་སུ་ཡང་གྱུར་ཡོད། དབུ་བྱིད་སུ་ཐེབས་ནའང་ལ་རབས་དང་བཟང་
སྤྱོད་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་ན་རྒྱལ་ཁབ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་ལྷིང་འཇགས་དང་། བག་ཐེབས། བདེ་
སྤྱོད་ལྡན་པ་ཡོང་ཐུག། དེ་ལས་ལྷོག་ནས་དབུ་བྱིད་མ་རབས་ཅན་ཞིག་ཐེབས་པ་ཡིན་ན། སྤྱི་
ཚོགས་ནང་ལ་ཟང་ཟིང་དང་། རྟོག་གྲ། དཀའ་ངལ། ཞི་བདེ་བག་ཐེབས་མེད་པ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ང་
ཚོས་མཐོང་གི་ཡོད། དེ་བས་གལ་སྤྱིད་ང་ཚོར་དབུ་བྱིད་ལ་རབས་བཟང་སྤྱོད་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་
ཀྱི་ཡོད་ན། དེ་ནི་སྐྱོང་བཀའ་བླར་འབྲོང་ཚུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་རེད་ཅེས་ཞུ་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་ང་
ཚོར་རང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པའི་དབུ་བྱིད་ཅིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། རང་རྒྱལ་ལྡན་པ་ཞེས་པ་ནི་ཉ་
ལས་པའི་གལ་ཆེན་སོ་ཆགས་ཡོད། དབུ་བྱིད་ནི་རང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པ། འོགས་ལྷུང་མི་བྱེད་
མཁན། རྒྱལ་མདུན་ངོ་སྟོག་མི་གནང་མཁན། འོག་ཟ་རུལ་སྤངས་མི་བྱེད་མཁན། རང་གཞན་
གཉིས་ཀར་དགོངས་པ་བཞེས་སུ་མཁན་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། གལ་སྤྱིད་ང་ཚོར་རང་རྒྱལ་དང་
ལྡན་པའི་དབུ་བྱིད་གཅིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན་དེ་ཡང་སྐྱོང་བཀའ་བླར་འབྲོང་ཚུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་
རེད་ཅེས་ཞུ་གི་ཡོད། མང་ཚོགས་ནས་ཡིད་ཆེས་སློབ་གཏད་བྱེད་སའི་དབུ་བྱིད་གཅིག་དགོས་ཀྱི་
ཡོད། མང་ཚོགས་ནས་སོ་སོའི་གཞུང་དང་དབུ་བྱིད་ལ་ཡིད་ཆེས་དགོས་པ་ནི་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་
ཆགས་ཡོད།

གཞུང་དང་འགོ་ཁྲིད་པན་ཚུན་ཡིད་ཆེས་སྒོ་གཏད་བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཨིན་སྐད་ཐོག་ནས་ཞུས་པ་ཡིན་ན་ Trust and confident དགོས་པ་གཤམ་ཆེན་ཆགས་ཡོད། དེར་བརྟེན། དབུ་ཁྲིད་ནི་སྒོ་གཟུ་ཐོར་གནས་པ་དང་། སྤར་པོ། བྱི་གསལ་ནང་གསལ་གནང་མཁན་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། གཤམ་སྲིད་ང་ཚོར་དབུ་ཁྲིད་མང་ཚོ་གསལ་ནས་ཡིད་ཆེས་སྒོ་གཏད་བྱེད་ས་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན་དེ་ནི་སྐྱེ་ལོ་བཀའ་ཟུར་འགྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་རེད། ཆིག་སྒྲིལ་དང་། མཐུན་སྒྲིལ། འཆམ་མཐུན་ནི་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་མ་ཟད། བར་སྐབས་ཀྱི་ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་བབ་ཐོག་ལ་ཡང་དགོས་མཁོ་གཤམ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། ད་ལྟ་ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སྐྱད་ས་གང་འདྲ་ཡིན་པ་ངས་གསལ་པོ་ཞུ་མི་དགོས་པར་ཆང་མས་མཁྱེན་གསལ་རེད། ང་ཚོ་ཆོལ་གསུམ་ཐོད་རིགས་སྤྱན་རྒྱ་ནམས་སྤྱིད་ན་སྤྱིད་མཉམ་དང་། སྤྱག་ན་སྤྱག་མཉམ་ཞེས། ལྟ་མཉམ་དུ་གྱིས་བཀའ་གནང་བ་བཞིན། ང་ཚོའི་ཆོལ་གསུམ་ཐོད་རིགས་སྤྱན་རྒྱ་ནམས་མཉམ་དུ་ཆིག་སྒྲིལ་བཟོ་ཐུབ་པའི་ཆ་ཤིན་སྐྱེ་ལོ་བཀའ་ཟུར་འགྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་ལ་ཐུན་ཡོད། གཤམ་སྲིད་ཆིག་སྒྲིལ་སྤྱན་མཁན་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ཅིག་དགོས་ན་སྐྱེ་ལོ་བཀའ་ཟུར་དངོས་གྲུབ་ལགས་གངས་དགོས།

ང་ཚོར་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལྟུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་ལམ་སྟོན་འོག་ལ་ཤར་སྟོན་བྱེད་མཁན་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ཅིག་དགོས་མཁོ་ཆགས་ཡོད། སྐྱེ་ལོ་བཀའ་ཟུར་འགྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་ཀྱིས་ད་ལྟ་བར་དུ་མི་ལོ་༩༣ ལྷག་རིང་ལ་ལ་གོང་ས་མཆོག་གི་དབུ་འོག་ལ་ཞབས་ཞུ་བསྐྱབས་ཡོད་ལ། ལྟུལ་བའི་དགོངས་གཞི་ལམ་སྟོན་འོག་ལ་ཤར་སྟོན་གནང་མཁན་ཞིག་རེད། གཤམ་སྲིད་ལྟུལ་བའི་དགོངས་གཞི་ལམ་སྟོན་འོག་ལ་ཤར་སྟོན་བྱེད་མཁན་སྤྱིད་སྟོང་གཅིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན་དེ་ནི་སྐྱེ་ལོ་བཀའ་ཟུར་འགྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་རེད།

སྤྱིད་སྟོང་ལ་སྤྱིག་འཇུགས་དང་ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་ཉམས་སྦྱང་ཐུན་དགོས་པས་སྐྱེ་ལོ་བཀའ་ཟུར་འགྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་ནི་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༧ ལོར་ཕྱི་མི་ལ་མཐོ་སྤྱོད་ཐོན་པ་ནས་བཟུང་། ༡༩༧༦ བར་དུ་བདེ་སྤང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ནང་དུ་ཞབས་སྤྱི་ཞུས་ཡོད། ལས་ཁུངས་གཅིག་གི་ནང་ལ་ཐོག་པ་རིམ་འཛུགས་ཀྱིས་ལས་འགོ་བཙུགས་པ་དང་། ཟན་ཡོལ་ལ་མ་ཐེབས་བར་དུ་ལས་ཁུངས་གཅིག་གི་ནང་ལ་ཐུག་ལས་གནང་མཁན་སྐྱེ་ལོ་བཀའ་ཟུར་འགྲོང་ཆུང་མེད་པེས་པ་དང་། ཐོད་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་ཀྱི་གསང་བ་ཉར་ཆགས་བྱེད་ས་ནི་བདེ་སྤང་ལས་ཁུངས་ཡིན་པས། ལས་ཁུངས་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གཤམ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད། ལས་ཁུངས་དེའི་ནང་ལ་དགོས་པ་ནི་མི་

ཡིད་ཆེས་སྒོས་འགོལ་ས། ཚང་མས་སྒོ་གཏད་བཅོལ་ས་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་སྟབས། དེ་ནི་སྐྱེ་བཀའ་བྱུང་འབྱོར་རྒྱུ་དངོས་བྱུང་ལགས་ཆགས་ཡོད་པ་གསལ་པོ་ཞེ་བྲག་རེད།

སྐྱེ་བཀའ་བྱུང་འབྱོར་རྒྱུ་དངོས་བྱུང་མཆོག་ནི་བོད་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་ཐོག་མར་གནང་བ་ནས་༢༠༡༦ བར་དུ་བདེ་སྲུང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཀླན་བྱང་ནས་བྱུང་ཆེ་དང་བཀའ་སྒོན་བར་གནང་ཡོད། སྐབས་རྗེ་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་ཁྲིད་འོག་ལ་བཀའ་སྒོན་གནང་བ་དང་། དེ་ནས་ད་ལྟའི་སྲིད་སྲུང་འབྲུམ་རམས་པ་སྐྱེ་བྱེད་བཟང་མེད་གོ་དང་མཉམ་དུ་བདེ་སྲུང་བཀའ་སྒོན་གནང་ཡོད། ཐེག་པ་དེམ་འཛེགས་ཀྱིས་གནད་འགག་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ཤིག་གི་ནང་ལ་ཞབས་བྱེ་ཞུས་ཡོད།

སྤྱི་གཤམ་གསུམ་ཀྱི་ལས་འགན་གལ་ཆེ་ཤོས་ནི་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ལ་རྒྱ་དེ་རེད། དེ་ཡང་ཞི་མོལ་ལམ་ནས་གནང་དགོས་པ་རེད། བོད་ནང་ལ་ད་ལྟ་དབང་སྐྱུར་མཁན་ནི་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཆགས་ཡོད་པས། དེ་དང་མཉམ་དུ་མི་དང་མི་པན་ཚུན་འབྲེལ་བ་བྱས་ནས་དོ་སྤྱོད་ཐོག་ནས་འབྲེལ་བ་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་བྲག་ཆགས་ཡོད། སྐྱེ་བྱེད་འབྱོར་རྒྱུ་དངོས་བྱུང་ལགས་ནི་བོད་རྒྱུ་འབྲེལ་མོལ་ལས་དོན་ཆོགས་རྒྱུ་དགོས་མི་རྒྱུ་ཤོས་པལ་ཆེར་ཆགས་ཡོད། ཆོགས་རྒྱུ་འགོ་བཙུགས་པ་ནས་བཟུང་བྲག་ལས་གནང་བ་དང་། ད་ལྟ་ཡིན་ནའང་ཆོགས་མི་གནང་བཞིན་པ་རེད། བྱི་ནང་བར་གསུམ་ནས་རྒྱ་ནག་མཉམ་དུ་པར་ག་རེ་བཤའ་བ་དང་། ཚུར་ལན་ག་རེ་འབྱོར་བ་ཆ་ཆང་མཁྱེན་མཁན་པལ་ཆེར་སྐྱེ་བྱེད་འབྱོར་རྒྱུ་དངོས་བྱུང་ལགས་མ་གཏོགས་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་བས་གལ་སྲིད་ང་ཚོར་སྤྱི་གཤམ་གསུམ་དང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ལ་ཉམས་སྲུང་ལྡན་པའི་སྲིད་སྲུང་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན་སྐྱེ་བྱེད་འབྱོར་རྒྱུ་དངོས་བྱུང་ལགས་མ་གཏོགས་མེད་ཅེས་ཞུ་བྱུ།

སྤྱི་གཤམ་གསུམ་ཀྱི་ལས་འགན་ཆེ་ཤོས་ནི་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ལ་ཐབས་དང་། བཅོན་ཁྲེལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་བདེ་ཐབས་རེད། སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་བདེ་ཐབས་ཟེར་ན་གཞིས་ཆགས་སྔ་བརྟན་དང་། ཤེས་ཡོན། འབྲོད་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ལ་སྐྱེ་བྱེད་འབྱོར་རྒྱུ་ལགས་ནི་མདོན་པར་བྱང་རྒྱུ་ལ། ཉམས་སྲུང་གིས་བྲག་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། སྤྱི་གཤམ་གསུམ་ལ་ཉམས་སྲུང་ལྡན་པའི་སྲིད་སྲུང་ཤིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན་དེ་ནི་སྐྱེ་བྱེད་འབྱོར་རྒྱུ་དངོས་བྱུང་ལགས་རེད། མདོར་ན། ང་ཚོ་ནི་བོད་གངས་སྒྲོངས་ཀྱི་ཆབ་འབངས་ཤིག་ཡིན་པས་ང་ཚོའི་སྲིད་སྲུང་གང་འདྲ་ཞིག་དགོས་པམ་ཟེར་ན། སྲིད་སྲུང་ཡ་རབས་བཟང་སྲོད་ལྡན་པ། དང་རྒྱུགས་ལྡན་པ། ལྷག་བསམ་སྦྱང་

སྟོབས་དང་ལྡན་པ། ཉམས་ཐོང་ལྡན་པའི་སྤྱི་ས་བུ་ཞིག་གཏམ་གྱི་ནི་ང་ཚོའི་སྐབས་སུ་བབས་པའི་
ལས་ལགན་ཆགས་ཡོད་དོ།

རྩོམ་གྱི་ཡོངས་སྤངས། ཁ་བཏང་བ་ཆོག་ས།

ང་ཚེས་འོས་ཤོག་འབྱོང་ལ་འཕེན་ན། ང་ཚེ་བོད་འབངས་ཕྱགས་ལ་སྦྱིད།

ཨ་མའི་བུ་བསྟན་འཛིན་ཆེ་རིང་།

རྩོ་མོ་སྤང་མའི་གངས་སེང་ངར་སྐད་སྟོག།
ཡར་སྤང་གཙང་པོའི་ཚུ་སྐྱ་སྟན་ཞིང་འཛེབས།།
ཉེར་གཅིག་སྤིད་སྟོང་འོས་ཤིང་འཆམས་ཤོས་འབྱོང་།།
མགོ་འཕྲེན་དཔོན་པོ་འབྱོང་ཚུང་རྣམ་པར་རྒྱལ།།

ཐང་ག་ཤོངས་བདེ་མའི་སྟེང་དུ་ཉ་རྒྱག་འགན།།
གྱི་ལིང་རྟ་པོའི་འགོས་བཟང་གཞན་ལ་མེད།།
ཉེར་གཅིག་སྤིད་སྟོང་འོས་མི་སྤར་ལས་མང་།།
འབྱོང་ཚུང་ལགས་གྱི་སྐྱ་ཡོན་བསྟན་དུ་མེད།།

འོས་བསྐྱའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་ལ་ཉེ་སོང་ཟེད།།
ས་མཐར་གྱར་བའི་བཙན་བྱོལ་བོད་མི་ཆོ།།
མང་གཙོའི་སྤིད་ཕྱགས་བཟང་ཕྱོགས་གནས་དགོས་ཆོ།།
འོས་ཤོག་འབྱོང་ལ་འཕེན་ན་དགེ་མཆོན་ཆོ།།

བདོག་པ་ཐམས་ཅད་འགོ་ཁྲིད་བྱུང་ཡོན་མདོན།།
ཆོལ་གསུམ་བོད་མིར་སྦྱོན་གཉིས་བཏང་སྟོམས་གཟིགས།།

ལྷན་སྐྱེས་ཡོན་ཏན་ཡ་རབས་བྲང་བདེན་ཅན། །
གཞིས་བྱེས་གཉིས་ནས་ཡིད་ཆེས་འབྲོང་ལ་གཏད། །

རྒྱན་ཆད་མེད་པར་སྤི་ཞུ་ནས་དག་བསྐྱབས། །
ཟག་པ་མེད་པར་རང་ཚུགས་སྟོག་ལྟར་བརྟན། །
ཚོད་གཞི་མེད་པར་ལོ་རྒྱས་བྲངས་ཤིང་གཙང་། །
ཆེད་པར་དཀའ་བའི་སྤིད་སྟོང་འབྲོང་ཚུང་མཆོག། །

ཉམས་པ་མེད་པར་སྤྲིག་འཇུགས་གནས་པའི་ཆེད། །
འཛིག་པ་མེད་པར་རིག་གཞུང་གསོན་པའི་སྦྲད། །
ཞུས་པ་མེད་པར་བདེན་མཐའ་སེལ་བའི་བྱིར། །
འོས་ཤོག་འབྲོང་ལ་འཕེན་ན་ཕྱགས་ལ་པན། །

ཉེར་གཅིག་འོས་བསྐྱེས་སྤྲེའུ་ལ་ཉེ་སོང་ཟེར། །
སྤྲོན་གྲོགས་ཆང་མས་བྲ་སྤྲིག་གནང་དགོས་གཤམ། །
སྤྲིང་དམར་སྤྲེའུ་ཆིག་སྤྲིལ་གཙོ་བསམ་ན། །
འོས་ཤོག་འབྲོང་ལ་འཕེན་ན་ཕྱགས་ལ་མཛེས། །

འོས་བསྐྱེས་ཆེན་མོ་སྤྲེའུ་ལ་ཉེ་སོང་ཟེར། །
བཅན་བྱེལ་བོད་མིས་སྟོ་རིག་སྤྲིམ་དགོས་གཤམ། །
བོད་ནང་བོད་མིའི་མངོན་འདོད་སྤྲེའུ་འདོད་ན། །
འོས་ཤོག་འབྲོང་ལ་འཕེན་ན་ཕྱགས་ལ་སྤྲིད། །

རིག་གནས་གསར་ཆེད་ལྷ་བྱུང་གསར་ཆེད་དང་། །
མི་རབས་གསར་ཆེད་སྤྲི་ཆོགས་གསར་ཆེད་སོགས། །
སྤྲེ་ཁྲིད་བྱུང་བའི་གདེང་སྤྲེའུ་འབྲོང་ལ་འདུག། །
འོས་ཤོག་འབྲོང་ལ་འཕེན་ཆེ་འབྲུལ་ཕྱགས་བདེ། །

ལུགས་གཉིས་མགོན་པོ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་མཆོག།
དབུལ་བའི་མིག་དང་ཁོག་པའི་སྤྱིང་ལྟར་བཀྲུ།
རྒྱ་མཚོའི་ཁྲོད་བཞིན་བདེ་སྤང་ཐབས་རྩལ་ཟབ།
འོས་ཤོག་འབྲོང་ལ་འཕེན་ན་ཕུགས་ལ་སྦྲུ།

ལངས་ཕྱོགས་གང་གི་འཐབ་ཚོད་དག་ལ་བཅི།
མཐོ་དམན་སྤུ་ལའང་འབྲ་མཉམ་འདྲིན་ཚུལ་མཁས།
རྩེ་དཔོན་བཟང་པོས་སྐྱེ་འགྲོའི་མདོན་འདོད་སྤྲུ།
འོས་ཤོག་འབྲོང་ན་འབྲུལ་ཆེ་ཕུགས་ལ་མད།

མི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་རྩ་དོན་བརྟགས།
དབུལ་རྩལ་ཅན་གྱི་སྤོ་སྟོབས་སྤྲུག་བཞིན་ཆེ།
རང་གཞན་གཉིས་པན་བགྱིད་པའི་ལྟ་སྦྱོད་མཆར།
འོས་ཤོག་འབྲོང་ལ་འཕེན་ན་ཕུགས་ལ་བཟང།

ག་བཏང་གོ་ཆོད་ལྟ་བུའི་འགོ་ཁྲིད་ཅིག།
དབང་བཅུལ་གཉེན་སྦྱོང་བྱེད་པའི་བཀའ་བྱུང་ཞིག།
སྦྱིད་སྤྲུག་མཉམ་སྦྱོང་གནང་བའི་དཔོན་ཆེན་ཞིག།
ཉེར་གཅིག་སྤིད་སྦྱོང་འབྲོང་ཆུང་བསྐྱོ་གཞག་མཛོད།

གཞུལ་དུ་མེད་པའི་མཛད་རྩེས་རྒྱབས་བཞིན་འབྱོ།
མི་རིགས་ལེགས་བྱང་མཐོང་ཆེན་བྱེད་པའི་དཔོན།
རང་རྒྱུད་རིང་ཞིང་ཕུགས་རྒྱུད་མདའ་ལས་བྱང།
འདེམས་ཤོག་འབྲོང་ལ་འབྲུལ་ན་གཞོང་འགྲོད་མེད།

སྤོ་གཏད་བཅོལ་སའི་འོས་མི་འབྲོང་ཆུང་ཡིན།

དཔལ་ཅུལ་ཅན་ཞིག་ཡོད་དུས་བདག་པོ་སྟོང། །
གཞོན་པའི་ཤེད་ལས་ཀྱན་པའི་རྩས་དེ་བཟང་། །
འགག་རྩར་ཐུག་སྐབས་འདེམས་ཤོག་འབྲོང་ལ་ཕུལ། །

དུས་ལ་མཁོ་བའི་ཞིང་པའི་ལོ་ཉོག་ལ། །
མཁའ་ཡི་སྤྱན་ཆེན་སྤང་ཆར་སིལ་མ་བཞིན། །
དུས་ལ་བབ་པའི་ལུགས་གཉིས་འཛིན་སྟོང་ཆེད། །
འོས་ཤོག་འབྲོང་ལ་འཕེན་ཆེ་གཞོང་འགྱུང་མེད། །

ཕྱི་བཤོལ་མེད་པའི་འཐབ་རྩོད་གནང་དགོས་ཆེ། །
བྱས་པ་ཅན་གྱི་འབྲོང་ཞོད་སྤྱིད་སྟོང་སྟོས། །
ནང་འཁྲུག་མེད་པའི་པར་ཁྲོལ་གནང་དགོས་ཆེ། །
བརྩོན་འགྲུས་ཅན་གྱི་འབྲོང་ཞོད་སྤྱིད་སྟོང་སྟོས། །

གཤེན་པོའི་ཁ་ཆེམས་འཛོགས་གཙོ་བོ་ཞིག །
གསོན་པོའི་རེ་འདོད་གཏད་ས་འོས་ཤོས་ཤིག །
དཔོན་བཟང་སྐུ་ངོ་འབྲོང་རྒྱུ་དངོས་གྲུབ་མཆོག །
ཉེར་གཅིག་སྤྱིད་སྟོང་ཁྱི་ལ་བསྟོར་བར་སྟོན། །

ཨ་མའི་བུ་བསྟན་འཛིན་ཆེ་རིང་གིས་ཉེར་གཅིག་སྤྱིད་སྟོང་གི་འོས་མི་བཀའ་བྱུང་འབྲོང་
རྒྱུ་དངོས་གྲུབ་ལགས་ལ་རྒྱུ་སྟོང་མཆོན་ཆེད་དུ་པ་རན་སའི་དཔེ་མཛོད་ཆེན་མོ་རུ་ཤར་མར་
བྲིས་པར་དགའོ། ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠།༡༢།༢༤ ཉིན།

ཉེར་གཅིག་ལ་འེ་མིད་སྒྱུར་འོས་མི་ཚེ་བྱད།

ཕུན་ཚོགས།

ཆུང་ཆུང་བྱིས་པའི་འཆོ་ཐབས། །
སྒྲོ་སྒྲོ་སྒྲོ་བའི་དུས་སྟེ། །
གཅང་གཅང་གངས་ཆབ་བསིལ་མས། །
བྱེད་ལ་སྒྲོ་རོགས་གནང་ཡོད། །
འབྲོང་ཆུང་ཆུང་། འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས། །

གཞོན་གཞོན་སྒྲོ་སེམས་བཟ་དུས། །
ནོར་ནོར་མདུན་ལམ་མ་ནོར། །
བསིལ་བསིལ་སྒྲོ་འོད་གཞོན་ཅུས། །
བྱེད་ལ་ལམ་བཟང་བསྐྱན་སོང་། །
འབྲོང་ཆུང་ཆུང་། འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས། །

དར་དར་ལང་ཆོ་དར་ནས། །
ལྷག་ལྷག་ལྷག་བསམ་ཆེན་པོས། །
ཆད་ཆད་གཡོ་ལྷད་མེད་པར། །
སྤེལ་ཅུ་ནམ་དག་བསྐྱབས་སོང་། །
འབྲོང་ཆུང་ཆུང་། འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས། །

གཅིག་གཅིག་རྒྱལ་བའི་བཀའ་གཅིག །
གཉིས་གཉིས་ཉེ་རིང་གཉིས་མེད། །
གསུམ་གསུམ་མཆོག་གསུམ་དཔང་འཕེད། །
མིད་སྐྱོང་ཅེ་ཕྱད་ཁྱེད་རེད། །
འབྲོང་རྒྱང་རྒྱང་། འབྲོང་རྒྱང་དངོས་གྲུབ་ལགས།

གཞི་ལུས་ན་གཞོན་པོ་མོ། །
མཁས་མཛེངས་གཞུང་ཞབས་སྟོང་ཅན། །
བོད་མི་ས་ཡ་མང་པོས། །
ཁྱེད་ལ་རེ་སྐྱུག་ཞུས་ཡོད། །
འབྲོང་རྒྱང་རྒྱང་། འབྲོང་རྒྱང་དངོས་གྲུབ་ལགས། །

བྱེ་ལོ་༢༠༢༠ ཟླ་བ་༡༢ ཚེས་༡༡ ཉིན།

དུས་དང་འཆ་མས་པའི་སྤྲིད་སྦྱོར་། ཞེས་པའི་ཅི་འཕྲོས་མེལ་འཕྲོས་ཀྱི་ བརྟན་བྱང་བལྟས་རྗེས།

བདེ་སྦྱིད།

དུས་དང་འཆ་མས་པའི་སྤྲིད་སྦྱོར་། ཞེས་པའི་བརྟན་འཕྲོས་ལེ་ཆོན་གྱི་ཁ་བྱང་འོག་ལ་བོད་
ཡིག་ཐོག་བཀའ་བྱུང་འབྲོང་རྒྱུ་དངོས་བྱུང་ལགས་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱོ་སྦྱང་ཁག་གི་ཕྱོགས་
བསྐྱོམས། ཞེས་བྲིས་འདུག་ལ། ཨིན་ཡིག་ནང་ལ་Concluding remarks based
on the three panels on Kasur Ngodup Dongchung ཞེས་བྲིས་
འདུག་བརྟན་བྱང་མ་བལྟས་སྟོན་ལ་ཁ་བྱང་འབྲི་སྐྱེད་ས་གཅིག་བྱ་ནས་ང་ཆོས་གནས་ཚུལ་ཁ་ཤས་
གསལ་པོ་མཐོང་ཐུབ་ཀྱི་འདུག་དཔེར་ན། ཁ་བྱང་བོད་ཨིན་གཉིས་ནང་ལ་བྲིས་པ་ནི་བཅན་བྱོལ་
བོད་མིའི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་གི་བོད་སྤྱོད་མང་ཞོས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གཉིས་ཡིན་སྟབས་བྲིས་པ་དང་། གོ་
རིམ་སྤྲིག་སྐྱེད་ས་ཆ་ནས་བོད་ཡིག་གོང་དང་། ཨིན་ཡིག་ག་ཤས་ལ་བྲིས་པ་དེས་ཨིན་ཡིག་ལ་
མཐོང་རྒྱུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནའང་། བོད་མི་རིགས་གནས་མིན་གྱི་སྟོག་ཅ་ནི་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་
ཡིན་སྟབས། བྱས་བཅི་ཞུས་པ་མཆོན་ཐུབ་ཀྱི་འདུག་དེ་བཞིན་ཁ་བྱང་གི་ནང་དོན་ལས་ད་བར་
སྤྲིད་སྦྱོར་གི་འོས་མི་ཕྱི་ལི་སྐྱ་ཆབ་དོན་གཙོད་བཀའ་བྱུང་འབྲོང་རྒྱུ་དངོས་བྱུང་མཆོག་ལ་རྒྱབ་
སྦྱོར་ཞུ་མཁན་ཉ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པ་ཁག་གིས་ས་ཕྱོགས་འདྲ་མིན་ནས། མ་བསྐྱུལ་དང་སྤངས་
ཐོག་སྤྲིད་སྦྱོར་འོས་མི་བཀའ་བྱུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་ལ་རྒྱབ་སྦྱོར་དང་། མི་མང་ལ་མང་གཙོའི་གོ་
ཉོགས་སྤེལ་སྤྱད་བོད་སྐད་ཐོག་ནས་བཟོ་སྦྱང་ཐེངས་གསུམ་དང་། ཨིན་སྐད་ཐོག་ནས་བཟོ་སྦྱང་
ཐེངས་གཉིས་གོ་སྤྲིག་བྱས་འདུག་བཟོ་སྦྱང་དེ་དག་གི་ཉིང་ཁུའལ། ཕྱོགས་བསྐྱོམས་ཀྱི་བཟོ་སྦྱང་
དེ་ལྟར་གནང་བ་ནི་མཁས་ལ་ཉམས་སྦྱོང་ལྟར་པའི་དགོ་ཀན་ཆེན་མོ་ཞིག་གིས་སྟོབ་ཆོན་ཆ་ཆང་།

སྟོབ་ཁྱིད་གནང་ཇེས། སྟོགས་བསྟོམས་གནང་བ་ལྟ་བུ་ལས་རིམ་གསལ་གཟིགས་གནང་མཁན་
དོན་གཉིས་ཅན་རྣམས་ལ་ཏུ་ཅང་པན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པ་གཏོན་མི་ཟ་བས། ལས་རིམ་
གོ་སྒྲིག་གནང་མཁན་རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་གི་ཡོད།

འོན། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༡ ལོའི་སྤྱི་དྲུང་འོས་མི་བཀའ་བླར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ལ་
རྒྱལ་སྟོར་ཆེད་ (དུས་དང་འཆམས་པའི་སྤྱི་དྲུང་) ཞེས་པའི་དམིགས་བསལ་ལེ་ཆོན་དེའི་ནང་
ལ་བཟོ་སྐྱོང་གནང་མཁན་སྤྱད་སྤྱེད་དཔལ། ད་བར་བོད་སྐད་ཐོག་ནས་བཟོ་སྐྱོང་རིམ་བུ་གསུམ་
གི་གཙོ་སྟོང་བུ་གསུམ་རེད། དང་པོ། རྒྱ་གར་གཞུང་དང་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་གཉིས་ཀའི་ནང་
ལ་བྱུང་ཆེ་དང་། བྱུང་ཆེ་ལས་འཕར་གྱི་ཞབས་ཞུ་གནང་སྟོང་བ་དང་། བོད་ཀྱི་ཡིག་གཞུགས་སྐྱུ་
རྩལ་པ་གྲགས་ཅན་ཆུན་འཇམ་དབྱངས་རྩོམ་ཞུ་ལགས་དང་། གཉིས་པ། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་
བྱུང་ཆེ་རྒྱར་བ་དང་། རྒྱ་རིགས་འབྲེལ་མ་ཐུད་པ་རྒྱར་པ། ད་ལྟ་ཨ་རིའི་བོད་ཀྱི་ཐབས་རྩལ་ཕྱག་
ལས་གནང་བཞིན་པ་བོད་རྒྱ་གནད་དོན་ཉམས་ཞིབ་པ་ཀུན་དགའ་བཟུ་གིས་ལགས་རེད། གསུམ་
པ། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་གཞུང་ཞབས་རྒྱར་བ་དང་། ཨ་རིའི་ནེ་ཏུ་ཡོག་དང་ནེ་ཏུ་རར་མིའི་
བོད་རིགས་སྤྱི་མཐུན་ཆོགས་པའི་ཆོགས་གཙོ་རྒྱར་པ་ལོར་བྱ་ཆེ་རིང་ལགས་བཅས་རེད། བཟོ་
སྐྱོང་ཐོག་བཀའ་མོལ་གནང་མཁན་དང་པོ་འཇམ་དབྱངས་རྩོམ་ཞུ་ལགས་ཀྱིས། ད་བར་སྤྱི་དྲུང་
འོས་མི་ལྗེ་ལི་སྐུ་ཆབ་དོན་གཅོད་བཀའ་བླར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་གི་རྒྱལ་སྟོར་པ་ཆོས་
བཟོ་སྐྱོང་གོ་སྒྲིག་བྱས་པ་ཁག་ནི་རང་རྒྱལ་གཞན་པམ་གྱི་རྣམ་པ་མིན་པར། རྒྱ་མཆོན་དང་ལྷན་
པའི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་བའདད་གནང་བར་བརྟེན། ཉིན་རེ་བཞིན་མང་ཆོགས་ཁྲིད་ནས་ངོ་གཏོང་
བསྟན་ནས་སྤྱི་དྲུང་འོས་མི་བཀའ་བླར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་སུ་རྒྱལ་སྟོར་བྱེད་མཁན་
ཉིན་རེ་བཞིན་མང་ནས་མང་དུ་འགོ་བའི་གནས་སྡངས་བྱུང་སོང་། ཞེས་གསུངས་སོང་། ལོ་དུ་
འབྲེལ་བའདད་བསྟོན་པ་ལྟར། འཇམ་དབྱངས་རྩོམ་ཞུ་ལགས་ནི་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་བོད་མིའི་སྒྲིག་
འཛུགས་ཀྱི་ཕྱག་ལས་བཟུངས་ཡོད་པ་གནང་བའི་བ་དང་། བོད་ཀྱི་ཡིག་གཞུགས་སྐྱུ་རྩལ་ཐོག་ནས་
འཇམ་སྐྱོང་གི་ཐོན་ཐོ་འགོད་མཁན་མི་སྣ་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཡིན་སྟབས་ཆབ་སྤྱི་དྲུང་གི་གོ་ཐོབ་དང་།
གཏམ་སྟན་གྲགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ད་ལན་སྤྱི་དྲུང་གི་འོས་མི་སྐུ་རོ་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ལ་
རྒྱལ་སྟོར་གནང་བ་མིན་པར། གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་རེ་བ་དང་། བོད་ཀྱི་སྒྲན་མེད་པའི་
དབྱུ་ཁྲིད་སྤྱི་ལོར་ལ་གོང་ས་ལྷུ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཐུགས་སྟོན་སྟོན་བྱུང་ན་དགོངས་ནས།
ཞལ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་བཀའ་བླར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་གི་མཛད་ཇེས་ཁག་མང་

ཆོགས་ལ་གོ་ཉོགས་སྤེལ་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། འཇམ་དབྱངས་དོ་རྩེ་ལགས་ནི་འབྲས་སྤྱོདས་ཁུལ་
ལ་བཞུགས་ཀྱི་ཡོད་ནའང་། ཁོང་གིས་དུས་རྒྱུན་དུ་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་ལས་འགུལ་
སྤྱ་ཆོགས་སྤེལ་བཞིན་ཡོད་ལ། བསྐྱེད་མཉམ་པའི་བོད་སྐད་བསྐྱོན་ནས་གཞིན་སྤྱེས་མང་པོར་
བོད་པའི་ཞག་ཅི་དང་། གཟུངས་ཡོད་དགོས་པའི་སློབ་གསོ་དང་གསོ་སྦྱོར་གནང་བ་ཡོངས་སུ་
གྲགས་ཡོད། དེ་བས་ཁོང་གིས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུ་ཡུལ་སྤིང་སྦྱོང་འོས་མི་བཀའ་བྱར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་
གྲུབ་མཆོག་ལ་ཡང་གནའ་དེང་ལེས་ཡོན་གཉིས་ལྡན་ཡིན་པར་མ་ཟད། དྲང་ཚུགས་དང་ལྡན་པ་
གསལ་པོ་རེད། འཇམ་དབྱངས་དོ་རྩེ་ལགས་ཀྱིས། བཀའ་བྱར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་མི་
ལོ་༩༣ ལྷག་རིང་སྤྱི་པའི་མི་ཞིག་བྱས་ཏེ་གཞུང་དོན་སྦྱབ་པའི་རིང་ལ་སྐྱོན་སྤྱེ་གཅིག་སྐྱོན་རྒྱ་མཉམ་
པ་ནི་དྲང་ཚུགས་ལྡན་པའི་ཐུགས་གཤིས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད། ཅེས་དངོས་སུ་གསུངས་
ཡོད།

ཅི་འཕྲོས་མོལ་འཕྲོས་ཀྱི་ལེ་ཆན་དེའི་ཐོག་ལ་བཀའ་མོལ་གནང་མཁན་གཉིས་པ་ནི་བོད་
མིའི་སྤྲིག་འཇུགས་ཀྱི་བྱུང་ཆེ་བྱར་པ་དང་། བོད་རྒྱའི་གནད་དོན་དཔྱེ་ཞིབ་པ་ཀྱང་དགའ་བཟ་ལིས་
ལགས་རེད། བྱུང་ཆེ་བྱར་པ་ཀྱང་དགའ་བཟ་ལིས་ལགས་ནི་བོད་ནང་ལ་འཁྲུངས་པ་དང་། བོད་
ནང་ལ་ཞིང་གཤེགས་སྤྱོད་སྤྱོ་བཟང་བསམ་གཏན་ལགས་དང་། འཇུ་ཆེན་སྐབ་བསྐྱན་སོགས་ཀྱི་
དབུ་ཁྲིད་པའི་གཟིགས་སྐྱོར་སྤྱོ་ཆ་བ་ཆོགས་ཆུང་པེབས་པ་དངོས་སུ་མཐོང་མཁན་ཞིག་ཆགས་
ཡོད། དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་ལོ་རབས་བརྒྱད་ཅུའི་ནང་ལ་ཁོང་བཅན་གྱིལ་ལ་པེབས་པ་དང་། བོད་
མིའི་སྤྲིག་འཇུགས་ཀྱི་གལ་གནད་ཆེ་བའི་ལས་འགན་བཞེས་ཏེ་ཞབས་ཞུ་ལོ་༣༣ ལྷག་ཞུས་པའི་
ཁྲིད་ནས་ཞབས་ལོ་༣༠ བདེ་སྤང་ལས་ཁུངས་རང་ལ་བཀའ་བྱར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་
དང་མཉམ་དུ་བྲག་ལས་གནང་སྤྱོད་ཡོད་སྐབས་བཀའ་བྱར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་གི་
ཐུགས་གཤིས་དང་། བྲག་ལས་འདོན་ཀུས། དམིགས་བསལ་བོད་ནས་གཉེན་འབྲུན་ལ་པེབས་
མཁན་རྣམས་ལ་པར་ཡགོང་ས་མཆོག་དང་བོད་མིའི་སྤྲིག་འཇུགས་ཀྱི་གནས་སྤངས་དོ་སྤྱོད་དང་།
ཆུར་བོད་ནང་གི་གནས་སྤངས་གང་ཡིན་གསན་རྒྱུར་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་ཡོན་ལྡན་པར་མ་
ཟད། གཞན་གྱི་བདེ་འཇགས་ལ་འགན་ལེན་གྱིས་གསང་བ་སྤྱི་བྱར་མཉམ་པར་སྤང་སྐབ་པའི་འདོན་
ཀུས། བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀར་རྒྱས་མངའ་དང་འབྲེལ་ལམ་ཟབ་མོ་ཡོད་པ། གཙོ་བོ་གཞིས་ལུས་
བོད་མིའི་རེ་བ་ཆེ་ཤོས་ནི་བོད་ཀྱི་ཁྲོན་མཉམ་པའི་དབུ་ཁྲིད་སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་
པོ་མཆོག་སྤྱོ་ཆེ་ཞབས་པད་བརྟན་པ་དང་། བོད་མིའི་སྤྲིག་འཇུགས་ཀྱི་ལས་དོན་ཆགས་ཆུང་ཡོང་

བ་བྱ་རྒྱ་དེ་ཡིན་པ་མཁུན་པའི་ཐོག་ནས་སྤྱི་ལོ་ཉེན་སྤང་ཞབས་ཞུ་དང་། བོད་མིའི་སྤྱི་གཙུག་གསུམ་བརྟན་ཡོང་ཐབས་སུ་རྒྱས་པ་དམིགས་བསལ་བཏོན་དང་འདོན་སྤྱོད་ཡིན་པ་མཁུན་གྱི་ཡོད། བོད་མིའི་སྤྱི་གཙུག་གསུམ་གྱི་བྱང་ཟུར་ཀུན་དགའ་བཟ་གིས་ལགས་ཀྱིས། སྤྱི་སྤྱོད་འོས་མི་བཀའ་ཟུར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་ནི་ད་ལྟོ་ལོ་གནས་བབ་ཞིག་གི་འོག་ནས་མང་ཆོགས་ལ་བྲིལ་བསྐྱུགས་གནང་བདེ་མེད་སྟབས། རྒྱ་བ་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་འཁུངས་དང་ཡོན་ཏན་ཁག་འོ་སྤྱོད་བྱ་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད། ཅས་དང་། ང་ཆོའི་མ་ཙཱ་གཙོ་བོ་ནི་གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་སེམས་ལུགས་དེ་ཆགས་ཡོད། གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་རེ་བ་ཆེ་ཤོས་ནི་ཡ་སྤྱབས་མགོན་འཕྲིན་པོ་ཆེ་སྤྱོད་ཞབས་པད་བརྟན་པ་དང་། བོད་མིའི་སྤྱི་གཙུག་གསུམ་གྱི་ལས་དོན་ཡག་པོ་ཡོང་བ་བྱ་རྒྱ་དེ་ཡིན་སྟབས། སྤྱི་སྤྱོད་ལ་མང་ཆོགས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པ་དང་། བོད་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་བོད་པའི་ཞག་ཅི་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་པ། སྤྱི་ཆོགས་ལྷིང་འཇགས་བྱུང་བ་ཡིན་ན། ཡགོང་ས་མཆོག་ཐུགས་སྤོ་པོ་ཡོང་གི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ཅས་གསུངས་སོང་།

དུས་དང་འཆམས་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་ཞེས་པའི་འགོ་བརྗོད་འོག་ཅི་འབྲོས་མོལ་འབྲོས་ལེ་ཆོན་ཐོག་བཀའ་མོལ་གནང་མཁན་གསུམ་པ་ནི་བྱང་ཨ་རིའི་ཁུལ་གྱི་བོད་མི་འདུས་སྡོད་གངས་འབོར་མང་ཤོས་ཀྱི་ས་གནས་ནི་འུ་ཡོག་དང་ནི་འུ་རར་སི་ས་གནས་བོད་རིགས་སྤྱི་མཐུན་ཆོགས་པའི་ཆོགས་གཙོ་ཟུར་པ་དང་། བོད་མིའི་སྤྱི་གཙུག་གསུམ་གྱི་ལས་ཀྱི་ཟུར་བཞོན་བྱ་ཆེ་རིང་ལགས་རེད། ཁོང་ནི་དུས་རྒྱུ་དུ་བོད་པའི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་ལ་སྤྱི་པའི་ལས་དོན་སྤྱབ་མཁན་ཞིག་ཡིན་སྟབས། ཁོང་གིས་བཀའ་ཟུར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་འོས་མིའི་ཁྱད་ཆོས་གཙོ་བོ་ནི་ད་བར་བཀའ་ཟུར་མཆོག་གིས་སྤྱི་པའི་མི་ཞིག་གནང་ནས་བྱག་ལས་གནང་ཡོད་པ་དང་། བཀའ་མོལ་གསུང་རྒྱུའི་རང་དབང་མེད་པའི་གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གིས་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པ་ཅམ་མིན་པར། གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་ངོ་ཆབ་ཡག་ཤོས་མཆོན་སྤྱབ་མཁན་ཆབ་སྤྱི་བཙོན་ཟུར་ནམས་ཀྱིས་ཁོང་ལ་རྒྱ་བ་སྤྱོད་ཡོད་པར་བརྟེན། ཁོ་རང་ཐུགས་བདེ་པའི་ཐོག་ནས་བཀའ་ཟུར་མཆོག་ལ་རྒྱ་བ་སྤྱོད་ཞུ་བཞིན་ཡོད་ཅས་གསུངས་འདུག ད་དུང་བཀའ་མོལ་གནང་མཁན་གསུམ་ལས་ནོར་བུ་ཆེ་རིང་ལགས་དང་། འཇམ་དབྱངས་རྩོམ་ལགས་གཉིས་ཀས་གཅིག་མཚུངས་གསུངས་པའི་བཀའ་མོལ་གཅིག་ནི། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༦ ལོའི་སྤྱི་སྤྱོད་འོས་བསྐྱུད་སྐབས་སུ་འཇུག་ཆ་དོད་པོ་ཆགས་པ་དེ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་རྒྱ་བ་སྤྱོད་པའི་ངོས་ནས་སྐད་ཆ་འདྲ་མིན་བཤད་པར་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཡོད་པས། སྤྱོད་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་གིས་དང་པོ་ཉིད་ནས་

རྒྱལ་སྐྱོར་པ་རྣམས་ལ་ལམ་སྟོན་ཅམ་མེན་པར་ཆ་རྒྱུན་གཉིས་བཏོན་གནང་ཡོད་པ་ནི། སྤྱིད་སྐྱོར་
འོས་མི་གཞན་ལ་ཆོག་ངན་བརྗོད་ན་མི་འགྲིག་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༦ ལོ་ནང་བཞིན་སྤྱི་ཚོགས་
འཁྲུག་ཆ་མི་ཡོང་སྟངས། སྤྱི་ཁོ་རང་འོས་བསྐྱེད་འགན་ཚུན་ནང་ལ་ཁྲུགས་ཀྱི་མིན་ཞེས་གསུངས་
ཡོད། ཅས་བརྗོད་སོང་། ད་དུང་འཇམ་དབྱངས་དྲེ་རྩེ་ལགས་ཀྱིས། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༦ ལོའི་སྤྱིད་སྐྱོར་
འོས་བསྐྱེད་ནང་ལ་རྩོག་སྤྱོད་བྱུང་པ་དེས་གཞིས་ལུས་མི་མང་ཡིན་ནའང་སྤྱགས་པམ་བྱུང་ཡོད་
དེས་པས། གནས་ཚུལ་དེ་ལྟར་བསྐྱར་དུ་མི་ཡོང་སྟངས་རང་ཉིད་འབྲ་བ་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་ཟུར་པ་
མང་པོས་མདུན་ལ་ཐོན་ནས་མི་བཤད་ཀ་མེད་བྱུང་། ཞེས་བརྗོད་སོང་།

བཀའ་ཟུར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་ཀྱིས་གསར་ཁང་ཁག་ཅིག་གི་བཅར་འདྲི་དང་
ལེན་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་ནི། མི་མང་དང་འགོ་ཁྲིད་དབར་པན་ཚུན་ཡིད་ཆེས་ཡོད་དགོས་པ་
དང་། འགོ་ཁྲིད་ཀྱིས་མི་མང་གི་ཡིད་ཆེས་བརྒྱལ་ཏུ་འཇུག་རྒྱ་མེད་པ་གསུངས་ཡོད། དེ་རིང་གི་ཅི་
འཕྲོས་མོལ་འཕྲོས་ཀྱི་བསྐྱོད་སྤྱོད་ཐོག་ལ་ཡང་། བོད་ནང་གི་བོད་མི་མང་པོས་བཀའ་ཟུར་འབྲོང་
ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་དངོས་སུ་མཇུག་སྟེང་མེད་ནའང་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པར་བརྟེན་གནས་ཚུལ་
མང་པོ་བསྐྱར་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་གར་གསར་བའི་ལས་ཁུངས་ཁག་ནས་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་གནང་གི་
ཡོད་པ་ཡང་བརྗོད་སོང་། ད་དུང་། ད་ལན་བཀའ་ཟུར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་གིས་འགན་
ཚུན་མེད་པར་སྤྱིང་འཇགས་པོའི་ཐོག་ནས་འོས་བསྐྱེད་ལས་རིམ་འགོ་སྐྱབ་པའི་མིག་དཔེ་བཟང་པོ་
སྟོན་གནང་གི་ཡོད་པ་ཡང་བརྗོད་མཁན་བྱུང་སོང་།

དང་སྐབས་སྤྱི་ཚོགས་འཁྲུག་ཆ་དོད་པོ་དང་། ང་རྒྱའི་མཐུན་རྐྱེན་བཟང་པོ་ཡོད་སྐབས་
མི་ཁག་ཅིག་གིས་ཆེད་དུ་མངགས་ནས་གནས་ཚུལ་རྒྱུན་སྤེལ་འགོ་བཞིན་ཡོད་སྐབས། བསྐྱོད་
འདྲིའི་ཐོག་ནས་གསལ་བཤད་ཁ་ཤས་གནང་སོང་། དཔེར་ན། སྤྱིད་སྐྱོར་འོས་མི་བཀའ་ཟུར་འབྲོང་
ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་གིས་བཅར་འདྲིར་བཀའ་ལན་གནང་སྐབས་བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་ནི་མེས་
འཆོག་མེར་གཏུག་གི་ཐོག་ནས་བྱ་དགོས་པ་ལས་རྒྱལ་སྤྱིའི་གཞོན་འཁྲུགས་གཅིག་ཟུར་བརྟེན་
ནས་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་པར་སྤྱགས་རེ་ཆེན་པོ་གནང་མཁན་མིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལས། བོད་དོན་
བསྐྱབ་པར་རྒྱལ་སྤྱིའི་རྒྱལ་སྐྱོར་མི་དགོས་པ་གསུངས་མེད། ཅས་དང་། བཀའ་ཟུར་འབྲོང་ཆུང་
དངོས་གྲུབ་མཆོག་ནི་ཕྱི་ལོ་སྤྱི་ཚུལ་དོན་གཅོད་ཀྱི་ཕྱག་ལས་གནང་བཞིན་པར་མ་ཟད། ལས་ལུན་
ལོ་བཞིའི་རིང་ཕྱག་ལས་ཡག་པོ་གནང་བར་བརྟེན་བཀའ་ཤག་ནས་ལོ་གཅིག་སུ་མཐུན་ནས་ཕྱག་
ལས་གནང་རོགས་ཞུས་ཡོད། དོན་གཅོད་ཀྱི་ཕྱག་ལས་གཙོ་བོ་ནི་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་དང་། ཕྱི་

ཡིར་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་གཞུང་ཚབ་ཁང་ལ་འབྲེལ་བ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་སྟབས། ཡིན་སྐད་མི་
མཁྱེན་པ་ཞེས་པ་ཆེད་དུ་རྩོམ་གཏམ་བཅོས་པ་ལས་འབྲེལ་བ་ཤད་མི་དགོས་པ་ཞིག་རེད། ཅེས་
དང་། བཀའ་བྱུང་བསྟན་པ་ལགས་ནི་ཡ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་བཞིའི་ལས་གཞི་
བསྐྱུབ་རྒྱུར་ཆེད་དུ་བསྐོས་གཞག་གནང་བ་ལས། ལྷོ་ཡི་དོན་གཅོད་ལས་ཐོག་བཀའ་བྱུང་འབྲོང་ཆུང་
དངོས་གྲུབ་མཆོག་གིས་མ་འདྲོན་པར་སྤྱོད་བསྟན་པ་ལགས་བསྐོས་གཞག་བྱས་ཟེར་བ་ནི་མི་ཤེས་
བཤམ། ཡང་ན་ཤེས་ཀྱང་ཆེད་དུ་སྤྱི་ཚོགས་དཀྱུག་གཞིར་དམིགས་ནས་དཀྱོག་གཏམ་བཅོས་པ་
ཆགས་ཡོད། ཅེས་སོགས་གསལ་བཤད་དགོས་པ་ཁག་ཅིག་གསལ་པོ་བཅོས་གནང་སོང་། མང་
ཚོགས་མང་པོས་ཤེས་ནའང་། ཆེད་དུ་དཀྱོག་གཏམ་བཅོས་མཁན་ཁག་ཅིག་གི་རྩོམ་རྒྱུབ་བརྟོལ་
ཡོད།

མདོར་ན། དུས་དང་འཆམས་པའི་སྤྱི་དྲུང་། ཞེས་པའི་ཅི་འཕྲོས་མོལ་འཕྲོས་ཀྱི་ལེ་ཆུན་
དེ་ནི་ཆ་ཆ་ལུང་ལུང་དང་། དོན་སྤྱིང་ལྡན་པ་ཞིག་བྱུང་སོང་། གཙོ་བོ་ནི་བརྗོད་གཞི་དང་། རྗོད་
མཁན་གཉིས་ཀ་ཡག་པོ་ཡོད་པར་བརྟེན་ནས་པན་ཐོགས་ལྡན་པ་ཞིག་ཆགས་པ་རེད། བརྗོད་གཞི་
ནི་དུས་དང་འཆམས་པའི་སྤྱི་དྲུང་ལྷོ་ཡི་དོན་གཅོད་བཀའ་བྱུང་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་
ཡིན་པའི་སྐོར་ཡིན་པ་དང་། རྗོད་མཁན་ནི་མི་ལོ་ ༣༠ ལྷག་རིང་སྤྱོད་དང་མཉམ་དུ་བྱུག་ལས་གནང་
ཁྱོང་མཁན་དང་། དུས་རྒྱུན་དུ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་སློ་གཟུ་པོར་གནས་ཏེ་སྤྱི་པའི་ཞབས་ཁུ་སྤྱོད་
གནང་མཁན་མི་སྣ་གསུམ་ཆགས་ཡོད་སྟབས། ལེ་ཆུན་ཉན་མཁན་ལ་ཡང་གསལ་པོ་མེད་པ་
རྣམས་གསལ་པོ་ཆགས་སྤུབ་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་བྲ་བ་གཅོད་སྤུབ་པ། རྒྱུ་སྐྱོར་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་
གདེངས་སྟོབས་འཕར་མ་བསྐྱུན་པ་བཅས་བྱུང་ཡོད་པ་སྟོས་ཅི་ལ་དགོས་སྟུང་མོ།

ཕེབས་བསྟེན་སྒྲིག་ཆེ་བ།

གངས་སྟོད་ཆ་མོ།

བྱི་ལོ་གསར་དུ་བཞད་པ་ཡི། །
ཉིས་སྟོང་ཉེར་གཅིག་དུས་བཟང་འདིར། །
བཀའ་སྒྲོན་ཁྱི་ཡི་བདག་པོ་བ། །
གངས་རིའི་འགོང་རྩེ་དངོས་གྲུབ་རྒྱལ། །

དབུ་རུ་ཐུ་མ་བསྟེན་པར་མཁས། །
བར་དུ་དམངས་ལ་ཞི་འཇམ་ཆེ། །
སྒྲིབ་དུ་མ་སྟེན་སྒྲིལ་གཙོ་བོ་བྱས། །
མཉམ་དུ་འབྲེལ་བའི་འགོང་གོད་རྒྱལ། །

གཡས་ནས་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་སྟོར། །
གཡོན་ནས་གཞིས་གྱེས་དམངས་གྱིས་སྟོར། །
གཡས་གཡོན་ཀུན་ནས་རེ་ས་གཅིག། །
སྟོང་སྟོང་སྟོང་གི་འགོང་རྩེ་རྒྱལ། །

གོང་ནས་གཞུང་ཞབས་རྣམ་པས་བསྟུགས། །
བར་ནས་བར་མ་བྱིངས་གྱིས་བཀྱར། །

མངོན་ན་ཆོལ་གསུམ་དབྱེར་མེད་གྱིས།
ཡང་ཡང་བསྟོན་པའི་འབྲོང་ཆུང་རྒྱལ།

ཡུལ་གྱར་བོད་མའི་རྩོག་སྤང་མེད།
གཞིས་བཞུགས་བོད་མིར་དུང་བ་ཆེ།
གཞིས་བྱེས་གཉིས་ཀ་སྐྱོང་མཁས་པའི།
འབྲོང་ཆུང་བྱེད་རང་རྒྱལ་བར་སྟོན།

ལྷག་བསམ་གངས་རིའི་མདངས་དང་ལྗན།
སྤྲོད་སྟོབས་རི་རྒྱལ་ལྷན་དང་མཉམ།
ཐབས་ཤེས་རལ་གྱི་རྩི་རར་ཅན།
སྤྱི་མི་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་རྒྱལ།

ཞེས་པ་འདི་ནི་རྩི་རིའི་ཉེ་འདབས་ཀྱི་བྱ་མོ་གངས་སྟོན་ཆ་མོར་འབོད་པས། སྤྱི་ལོ་༢༠༡༡།༡༡། ལ།

_____

Handwriting practice line with decorative flourishes.

གསུང་བཤད་དང་བཀའ་འདི་དང་ལེན་གནང་བ་ཆང་མར་དོ་སྒྲུང་གང་གཟབ་ཞུས་པ་ཡིན། མཐར་གནས་ཚུལ་རྒྱས་ལོན་དང་ཉམས་ཞིབ་ནན་ཏན་ཞུས་ཏེ། གྲུས་པས་འདི་ལོའི་སྤྱི་དུང་ལོ་མེད་མེད་མེད་ནས་བཀའ་ཟུར་འཛོལ་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་ལ་འོས་འཕེན་རྒྱུར་གཏན་འཁེལ་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་གྲུས་པས་བོད་མི་མང་ལ་ཞབས་ཤིང་ཞུ་འདོད་ཡོད་པའི་བཀྲར་འོས་སྤྱི་དུང་ལོ་མེད་མེད་མེད་ཞེས་ལའང་ཞུ་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཐོག་ཁོང་རྣམས་ཞབས་ཤིང་ཞུ་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་ཡོད་པར་བཀའ་དྲིན་འདྲན་བཞིན་ཡོད། དངོས་གནས་བྱས་ན། ད་ལྟའི་སྤྱི་དུང་ལོ་མེད་མེད་མེད་འགའ་འགའ་གསལ་ལ་བཀའ་སྒྲོན་གོ་གནས་སམ་མ་འོངས་པའི་སྤྱི་དུང་གོ་གནས་ལ་འོས་པོ་མཐོང་གི་འདུག གྲུས་པའི་ཐག་གཅོད་འདི་བཞིན་བོད་མི་ཆང་མ་ཆེག་སྤྱི་ལ་ཡོང་ཐབས་ཁོ་ནར་དམིགས་པ་ལས་ལུང་ཆན་དང་ཆོལ་ཁའི་འཐེན་འཁྲེང་སོགས་རྩ་བ་ནས་ཞུས་མེད།

གྲུས་པས་འོས་མི་ཁོང་དྲུས་ཡུན་རྒྱུ་ཅི་ཅམ་ནས་ངོ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་དམ།

གྲུས་ནས་བཀའ་ཟུར་འཛོལ་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཤི་ལོ་ ༡༩༥༡ ནས་ཁོང་༧༥་ཉིར་གཏན་སློབ་ནང་སློབ་སྦྱང་ཡིན་པའི་སྐབས་ནས་ངོ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། སྐབས་དེ་དྲུས་གྲུས་པ་དང་སློབ་དཔག་སྐར་ནང་ཡོད་པ་དང་། སྐར་ཐོག་ནས་སློབ་སྦྱོང་སྤྱི་མཐུན་བྱེད་ཅིས་ཡོད་པར་བརྟེན། སློབ་ཀྱི་སློབ་གྲོགས་ངོ་ཤེས་ཤིག་བརྒྱུད་སློབ་བྱ་དེའི་ནང་ཆེ་བ་གཉིས་ཅམ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བྱུང་། སྐབས་དེ་དྲུས་དངོས་གྲུབ་ལགས་སློབ་སྦྱོང་དུར་ཐག་གནང་མཁན་གྱི་སློབ་སྦྱང་ཅིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། སྤྱི་ན་ཆུང་དྲུས་ནས་སློབ་གྲོགས་གཞན་ཆོར་རོགས་པན་གང་དྲུས་གནང་བཞིན་འདུག བྱིས་སྐབས་རྗེ་ཐམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཁོང་ལ་སློབ་སྦྱང་གཞན་ཆོས་ཨ་མ་དངོས་གྲུབ་ཞུ་གི་ཡོད་པ་གསུངས་ཡོད། ཁོང་ལ་དགྲུང་ལོ་ཆུང་དྲུས་ནས་འགོ་བཟུང་གྱི་ཡོན་ཏན་འདུག

དེའི་རྗེས་ལ་སྐུ་ངོ་འཛོལ་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་ལྷེ་ལའི་ནང་གི་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་སྐོན་གྲགས་ཅན་ཞིག་ནང་སློབ་སྦྱང་ཡིན་སྐབས་མངལ་འཕྲད་བྱུང་། དེ་གར་གྲུས་པའི་ངོ་ཤེས་གྲོགས་པོ་འགའ་གསལ་ཡོད་པ་རྣམས་ནས་ཀྱང་ཁོང་གི་བཟང་སྤྱོད་ཡོན་ཏན་སྐོར་གསུང་བཞིན་འདུག ཤི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་ཁོང་དང་ལྷན་དུ་དེ་ལས་གཏིང་ཐབ་པའི་འབྲེལ་བ་བྱུང་། དེ་དྲུས་ཁོང་བཅན་གྱིས་བོད་གཞུང་ནང་བྱུག་ལས་གནང་བཞིན་འདུག གྲུས་རང་དགེ་ཅན་འོས་སྦྱོང་ཆར་མཆོམས་རྩ་སར་སློབ་དགའི་ལས་སྡེ་ཞིག་འཛོལ་སྐབས་བོད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ལྷན་ཆོགས་དབུས་སྤྱི་ཁབ་རྒྱན་ལས་ཀྱི་སྐབས་དེ་དྲུས་ཀྱི་ཆོགས་གཙོ་སྐུ་ངོ་སློབ་ཐབས་སྤྱི་ན་པ་ལགས་ནས་གྲུས་པར་

ཁོང་ཚོའི་གཞོན་ནུའི་ལས་ཁུངས་ནང་ལས་ཀ་ཞིག་གནང་བུང་། དེ་སྐབས་གཞོན་ནུ་ལྷན་ཚོགས་
ཀྱི་ལག་ལ་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཞིག་གནང་སྐབས་སྐུ་ངོ་དངོས་བྱུང་ལགས་པོད་ཡིག་ཐོག་གོས་ཚང་
ཟེན་གྱིས་འགོད་མཁན་གྱི་ཚོགས་བྱང་གཉིས་ནས་གཅིག་རེད་འདུག། གྲུས་པས་ཁོང་གི་བོད་ཡིག་
གནས་ཚད་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད་པ་དང་བྱུག་ལས་ཚོགས་ཚུད་གནང་བར་ཉིན་མང་པོ་དོ་སྤང་བུང་།
དེ་སྐབས་ཀྱི་མཉམ་འཛུལ་གྱི་འདྲ་པར་ཞིག་དུས་ད་ལྟ་ཡང་སྤྱི་ཚོགས་ཏང་ལམ་ནང་འགོ་བཞུགས་
འདུག།

དེ་རྗེས་གྲུས་པ་གྱི་ལོ་༡༩༥༥ ལོར་བོད་གཞུང་སྒྲོལ་གར་ནང་ཆེ་བ་གཉིས་རིང་ཟུང་སྤྱོད་
བྱེད་སྐབས་དང་། དེ་རྗེས་གྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོར་རྒྱ་ས་བོད་ཁྱིམ་ནང་སློབ་དགེ་བྱེད་སྐབས་ཁོང་གི་མི་
གཤེས་བཟང་བོ་དང་བྱུག་ལས་གནང་སྐབས་ལ་དེ་བས་རྒྱས་ལོན་བུང་། དེ་ནས་གྱི་ལོ་༡༩༥༩
ལོར་གྲུས་པའི་བྱ་རྒྱུ་ས་བོད་ཁྱིམ་ནང་སློབ་འཇུག་བྱེད་པར་བཅར་སྐབས། ངས་ཁོང་གིས་བྱུག་
ལས་བཟང་བོ་གནང་བཞིན་ཡོད་པ་ལྟར་བཞིན་གོ་ཐོས་བུང་། མཐར་གྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོར་སྐུ་ངོ་
དངོས་བྱུང་ལགས་པོད་སྤང་བཀའ་སྒྲོན་གནང་བའི་སྐབས་དངོས་སུ་མཇལ་འཕྲད་དང་བཀའ་མོལ་
ཞུ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བུང་ལ། ཁོང་སྤོན་ཁལ་ཉོར་སློབ་སྦྱོང་ཡིན་པའི་སྐབས་ལྟར་ཉམས་ཆུང་ཆུལ་ལྟར་
རང་འཇགས་ཡོད་པའི་ཚོར་སྤང་བུང་།

གྲུས་པས་ཁོང་དང་མཇལ་འཕྲད་དང་རྒྱུན་རིང་ནས་ངོ་ཤེས་བུང་བའི་སྐོར་འབྲི་དགོས་
པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་གྲུས་པས་ཁོང་གི་སྐོར་ཡུན་རིང་རྒྱས་ཡོད་པའི་དཔང་རྟགས་ཡིན། རྒྱུ་སྐོར་
གནང་མཁན་མང་པོ་ཞིག་ནས་ངོས་མི་ཞིག་གི་ཡིག་ཐོག་ཡོད་པའི་ཉམས་སྤྱོད་དང་། སྤྱི་བུས།
བསྐྱུགས་གཏམ། འོས་བསྐྱུའི་གཏམ་བཤད་ཁོ་ནར་ཡིད་ཆེས་གནང་བཞིན་པར་མ་ཟད། ཁ་ཤས་
ཀྱིས་ངོས་མིའི་སྐོར་གང་ཡང་ཤེས་ཀྱི་མེད་གསུང་མཁན་ཡང་འདུག་པས། གྲུས་པའི་བསམ་པར་
སོ་སོས་རྒྱུ་སྐོར་བྱེད་པའི་ངོས་མིའི་སྐོར་ངས་པར་དུ་ཤེས་དགོས་ཀྱི་འདུག་པས་མ་གྱི་ཡོད།
གྲུས་པའི་ངོས་མིའི་ཀྱན་སྦྱོང་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དམ།

གོང་གསལ་གྱི་ཤེས་རྟོགས་དང་རྒྱུ་སྐོར་བ་ཚད་ལྡན་མང་པོ་དང་ལྷན་དུ་བཟོ་སྤྱོད་དུ་
མ་བྱས་པ། རྒྱུ་སྐོར་བའི་གཏམ་བཤད་སོགས་ལ་བལྟ་ཉན་བྱས་ཏེ། གྲུས་པས་བཀའ་རྒྱུར་འབྲོང་
ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་གི་སྐོར་གཤམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཁག་ཤེས་རྟོགས་བུང་། གྲུས་པ་རང་ཉིད་
ལྟར་བཀའ་རྒྱུར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་ཀྱང་བོད་དུ་འཁུངས་པ་དང་། བོད་ས་ཤོར་བའི་རྗེས་
སུ་གྱིས་པའི་སྐབས་ནས་ལ་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་ལྷན་དུ་ཉི་མ་ལ་ཡ་བརྒྱུད་བཅན་བྱོལ་དུ་ལེབས།

བཅན་གྱིས་དུ་སྟོབ་སྟོང་ལེགས་ཐོན་བྱང་མཆམས་བཅན་གྱིས་བོད་གཞུང་ནང་ཞབས་མྱེ་ཞུས་པ་
 རེད། གྲུས་པ་ལྟ་བུ་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཕྱོགས་ཡུལ་ལ་འགོ་རྒྱ་བདམས་ཡོད་ཀྱང་བཀའ་བྱར་
 མཆོག་མི་ལོ་༢༣ རིང་བཅན་གྱིས་གཞུང་ནང་ཞབས་ཞུ་གནང་ནས་བཞུགས་པ་རེད།

ཁོང་གི་མཉམ་དུ་བྱས་ལས་གནང་མཁན་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཁོང་ནི་མི་གཤིས་བཟང་པོ་
 དང་། ཉམ་ཚུང་། བྱང་བདེན། རྒྱགས་སེམས་བཟང་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་བརྗོད་བཞིན་འདུག འདི་དག་ནི་
 བོད་མིའི་དབྱ་ཁྱིམ་ཆད་ལྡན་ཞིག་ལ་དགོས་གཤམ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན། དེ་བཞིན་ཁོང་ལ་ཆང་རག་
 འཕུང་རྒྱ་དང་། ཐ་མག་འཐེན་རྒྱ་སོགས་གོམས་གཤིས་ངན་པ་དང་། སེམས་ཆོར་ཉག་ཉག་མེད་
 པ་དང་མིས་མི་དགའ་བའི་གཤིས་ངན་གང་ཡང་མེད། ཁོང་ནི་མི་ཤར་གཞོན་དང་། ཤེས་ཡོན་ཡོད་
 མེད། བོ་མོ་གང་ཡིན་ཆང་མའི་ལྡན་དུ་མཉམ་གཤིས་གནང་བྱུང་མཁན་ཞིག་རེད། ཁོང་དང་ལྡན་དུ་
 གཤིབས་པའི་མི་ཆང་མས་ཁོང་མི་སྤྱི་དག་ཅིག་ཡིན་པ་འོད་མཁན་ཁ་གཅིག་གྲགས་རེད། ཁོང་
 གིས་སྒྲིག་ཟ་རུལ་སྤངས་དང་། ལས་འགན་སྟོན་གཡེང་བཏང་བ་སོགས་གཏན་ནས་གོ་རྒྱུ་མེད།
 ཁོང་ལ་མི་གཞན་གྱི་སྒྲིག་ཆར་ལན་འདེབས་མ་གནང་གོང་ལ་གསན་འཛིག་གནང་རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་
 ཡོད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་ལས་འགན་ཉག་ཉག་མི་སྤྱི་མཁན་གྱི་ངོ་ཆ་ཁྲིལ་གཞུང་མེད་པའི་
 རིགས་ལ་ཁོང་གིས་ཏ་ཅང་དོན་མོ་གནང་བྱུང་གི་ཡོད་འདུག

ངའི་ཁོས་མི་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་སྲ་དང་སྲ་རེད་དམ།

བཀའ་བྱར་འབྲོང་ཚུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་རང་ངོས་ནས་དང་སྤངས་ཀྱིས་བསྒྲགས་
 གཏམ་འཆོར་པོ་བཀམས་ནས་སྤྱི་དགའ་ལྷན་ཚོད་ནང་འཇུག་པ་ཞིག་མ་རེད། ཁོང་ནི་འཇོམ་
 སྤོང་གང་སར་བཞུགས་པའི་བོད་མི་ལས་སྡེ་སྡེ་མང་ནང་ཡོད་པ་མང་པོ་ཞིག་ནས་འབོད་སྐུལ་ཞུས་
 པ་ལྟར་སྟོན་འབྲོའི་ཁོས་མིའི་ནང་ཚུད་ན་ཕྱིར་འཐེན་གནང་གི་མིན་གསུང་མཁན་ཞིག་རེད། ཁོང་
 ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་ཆད་ལས་བརྒལ་བའི་ནང་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུང་གས་ཀྱི་མང་གཙོའི་ཀ་བ་
 གསུམ་གྱི་མཇུག་གཙོ་བྱར་པ་ཁག་དང་། བོད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ལྡན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་བྱར། བོད་མི་
 རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་མཐོ་གས་བྱར་པ། སྟོབ་བྲལ་གི་སྟོབ་སྤྱི་དང་དགོ་ཤོ། མཐོ་རིམ་
 སྟོབ་བྲལ་སྟོབ་དགོ་བཅས་ནས་ཁོང་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུ་བཞིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཆོང་བ་གྲགས་ཅན་
 དང་། སྤྱན་པ། ཤེས་ཡོན་ཅན། ལོ་རྒྱུས་ཉམས་ཞིབ་པ། གསར་འགོད་པ། རིག་གཞུང་འཁྲབ་སྟོན་
 པ། མཐོ་སྟོབ་སོགས་ཀྱི་སྟོབ་མ་མང་པོ་ཞིག་གིས་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བཞིན་ཡོད། རྒྱབ་སྐྱོར་བ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་ནི་ཆེག་སྤྱིལ་མཆོན་ཉགས་ཡིན་པའི་གདེང་འཛིག་གིས་སེམས་ཁུར་ཡོད་པ་ཆང་

མས་དགའ་པོ་གནང་བཞིན་འདུག།

བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་ནས་ཁོང་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

བོད་མི་མང་ཆེ་བ་བོད་ནང་ཡོད་ལ་ཁོ་ཚོའི་མངོན་འདོད་ཤེས་དགོས་ཀྱང་། ང་ཚོས་
ཤེས་རྒྱ་ཁག་པོ་ཆགས་ཡོད། འོན་ཀྱང་བོད་ནང་ལོ་མང་རྒྱ་མིའི་བཅོན་ཁང་ནང་ཚུད་པའི་ས་
སྤྲུགས་གང་སར་ཡོད་པའི་ཆབ་སྲིད་བཅོན་ཟུར་གྲགས་ཅན་མང་པོ་ཞིག་གིས་རང་གི་བར་གནས་
ཀྱི་ཆེ་མཐོང་སྤངས་ཏེ། བཀའ་རྒྱུ་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་གིས་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བཞིན་པ་
རེད། དེའི་ཁོངས་སུ་ལོ་མང་སྡེ་ལ་ཕེབས་པར་མ་ཟད། ཉེ་ལམ་ཕེབས་པའི་ཆབ་སྲིད་བཅོན་ཟུར་
ཆགས་ནས་བཅའ་བྱུང་ལ་ཕེབས་པ་ཁག་ཚུད་ཡོད། ངོས་རང་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༠ ལོ་མཇུག་ཙམ་ལ་
བལ་ཡུལ་ནང་ནོར་ཕེ་རྒྱུང་འཕྲིན་ཁང་གི་གསར་འགོད་པའི་ལས་ཀ་བྱེད་སྐབས་བལ་ཡུལ་སྡེ་ལེན་
ཁང་ནང་བོད་ནས་ཕེབས་པའི་ཆབ་སྲིད་བཅོན་ཟུར་དང་། ཆབ་སྲིད་ལས་འགྲུལ་བ་མང་པོར་
བཅར་འཕྲི་ཞུ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བྱུང་། ཁོང་ཚོ་འགའ་རེ་ལ་བོད་ནས་བོད་དོན་འཐབ་རྩོད་པས་གསང་
བའི་ཡིག་ཆ་བསྐྱར་བ་ཁག་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་ཚོས་གསང་བའི་ཡིག་ཆ་དེ་དག་ལྟ་རབ་བྱུང་ན་
ཡགོང་ས་མཆོག་དང་། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ན་བཀའ་སློན་ཁྲི་བ་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དེ་ལྟར་མ་
བྱུང་ན་སྐྱེ་ངོ་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་སུ་འབུལ་རོགས་ཞེས་བཀའ་ལན་ནན་པོ་ཡོད་པར་
བཤད་ཐོང་། དེས་ཁོང་ལ་བོད་ནང་གི་མི་ཚོས་ཡིད་ཆེས་རི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ནས་ཤེས་ཐུབ།
གོང་གསལ་བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་མང་པོས་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་འབོད་སྐུལ་ཞུས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས། བཀའ་རྒྱུ་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་གིས་སྡེ་ལེན་འགྲོའི་ངོས་བསྐྱེད་རྗེས་ངོས་
མིའི་ནང་སྐྱབས་པ་ཡིན་ན་ཕྱིར་འཐེན་གནང་གི་མིན་ཞེས་ཞལ་བཞེས་གནང་བ་རེད།

བོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་གཞིས་བྱེས་གཉིས་ཀར་ཡོད་པའི་བོད་མི་རྒན་པ་དང་གཞོན་པ།
སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེས་མ། ཤེས་ཡོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་མང་པོས་ཁོང་ལ་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་ཡོད་པ་
དང་། ཁོང་རྣམས་ནས་བཀའ་རྒྱུ་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་གིས་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་
དགོངས་དང་འགའ་བའི་ཕྲག་ལས་རྩ་བ་ནས་གནང་གི་མེད་པའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད། སྤྱི་ནོར་ཡགོང་
ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནི་ཆེག་སྤྱིལ་གྱི་མཆོན་རྟགས་ཡིན་པ་དང་། གཞིས་བྱེས་བོད་
མི་རྣམས་ཀྱིས་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་ཆེད་ཁོང་ལ་མགྲིན་དབྱངས་གཅིག་གྱུར་གྱིས་
བཅི་བཀྱར་ཆེན་པོ་ཞུ་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་ཉ་ཅང་གལ་གནད་ཆེན་པོ་རེད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་འགོ་
ཁྲིད་ཚོས་ཀྱང་ཡགོང་ས་མཆོག་མ་གཏོགས་བཅའ་བྱུང་བོད་མིའི་སྤྱིག་འཇུགས་ལ་བཀའ་མོལ་

ལྷ་གི་མེད།

བཀའ་བྱུང་མཚོག་ནི་ཆང་མར་འཆམ་མ་ཐུན་དང་། བོད་མི་ཡོངས་ཇོགས་ཆེག་སྤྱི་ལ་
ཡོང་ཐབས་སྤར་ལས་ལྷག་པ་འབད་བཅོམ་གནང་བྱུ་མཁན་ཞིག་རེད། ཁོང་གིས་ལོ་མང་ཕྱག་
ལས་གནང་བའི་ནང་མི་ཆང་མར་སྟོགས་ཞེན་གནང་མཁན་ཞིག་མིན་པ་དང་། དབྱ་མའི་ལམ་དང་
རང་བཅན་འདོད་མཁན་ཆང་མར་བསྟན་བྱུ་མཁན་གྱི་ཡངས་ཅན་ཞིག་ཡིན། འདི་སྐོར་ཁོང་གིས་
ལོ་གས་སྟོན་ནི་ལྷ་ཡོག་དུ་མང་ཆོགས་ལ་གསུང་བཤད་གནང་བའི་སྐབས་དང་། ཉེ་ལམ་རྒྱང་
འཕྲིན་ཁང་ཁག་གི་བཅར་འཁྲིལ་གནང་གསལ་པོ་ཡོད། ད་དུང་ཁོང་གིས་ཁོང་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་
མཁན་ཆོར་སྤྱོད་འོས་མི་གཞན་ལ་སྟོན་འཇུགས་ཅུ་བ་ནས་མ་གནང་རོགས་ཞེས་རེ་སྐུལ་
ནན་པོ་གནང་ཡོད།

འབྲེལ་ཡོད་ཉམས་སྦྱོང་དང་། གནའ་སྐོལ་དང་དེང་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གནས་ཆད།

བཀའ་བྱུང་དངོས་བྱུ་མཚོག་ནི་སྤྱོད་འོས་མིའི་ཁོད་ནས་བཅན་བྱོལ་གཞུང་ནང་
དམའ་རིམ་ལས་དྲུང་ནས་མཐོ་རིམ་བཀའ་སྟོན་བར་ཐེག་པ་རིམ་འཛེག་གནང་བའི་སྤྱི་ལ་བྱ་
ཡིན་སྐབས། ཁོང་ནས་རང་གཞུང་གི་འགོ་སྐྱོངས་ཆང་མ་ཞིབ་སྤྱོད་མཁན་གྱི་ཡོད། དེའི་ཁོངས་གལ་
གནད་ཆེ་བའི་རྒྱལ་ས་ལྗེ་ལིའི་སྐུ་ཆབ་དོན་གཅོད་གནང་བའི་ཉམས་སྦྱོང་ཡང་ཡོད། དེ་བཞིན་
བཅན་བྱོལ་གཞུང་གི་སྤྱི་གཞི་མཐའ་དག་གཏིང་ཟབ་མཁན་པ་དང་། མཁས་དབང་བཀའ་སྟོན་ཁྲི་
བྱུང་ལ་སྐབས་ཇེ་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་དང་། དེང་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཅན་སྤྱོད་འབྲུམ་
རམས་པ་སྟོ་བཟང་སེལ་ཞེ་ཞུ་གཉིས་ཀྱི་འོག་ཕྱག་ལས་གནང་ཡོད་པ་རེད། སྤྱོད་སྟོང་སྟོ་བཟང་
སེལ་ཞེ་མཚོག་ནས་བཀའ་བྱུང་འབྲོང་རྒྱུང་མཚོག་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་ཆད་ལྷན་ཡག་པོ་ཞིག་ཡིན་
པའི་སྐོར་འོས་བསྐྱེད་སྟོན་ལ་གསུངས་ཡོད་པ་བཞིན། བཀའ་བྱུང་འབྲོང་རྒྱུང་དངོས་བྱུ་མཚོག་
གཞུང་གི་འགོ་སྐྱོངས་འགོ་ནས་སྟོང་མི་དགོས་པར་ཉིན་དང་པོ་རང་ནས་ཕྱག་ལས་གནང་ཆོག་
ཆོག་རེད།

བཀའ་བྱུང་འབྲོང་རྒྱུང་དངོས་བྱུ་མཚོག་ནས་བོད་མིའི་གཏན་སྟོབ་ཀྱགས་ཅན་ཞིག་
ནས་སྟོབ་ཐོན་གནང་བ་དང་། ཁོང་གི་བོད་ཡིག་གི་གནས་ཆད་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད། བོད་མིའི་སྤྱི་ག་
འཇུགས་ནང་ཡིག་འབྲེལ་པལ་ཆེ་བ་བོད་ཡིག་ཐོག་གནང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་སྐབས། སྤྱོད་སྟོང་དེ་
བོད་ཡིག་ཡག་པོ་དགོས་པ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད། དེ་བཞིན་ཁོང་གིས་བོད་སྐད་ཐོག་
བཀའ་མོལ་གནང་སྐབས་སྐད་རིགས་གཞན་དག་མཉམ་བསྐྱེད་པ་གཞི་བཞུག་ཆེན་པོས་

གསུང་ཐུབ་ཀྱི་རེད། དེང་རབས་ཤེས་ཡོན་ལ་ཆ་མཚོན་ན། ཁོང་གིས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་ལྷི་ལིའི་
མཐོ་སློབ་ཆེན་ལྷན་ཞིག་ནས་ཨིན་སྐད་ཐོག་སྤྱིད་དོན་རིག་པ་སློབ་སྦྱོང་གནང་ཡོད། སྤྱིད་དོན་རིག་
པ་ནི་དེང་དུས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་འགོ་ཁྲིད་ཀྱི་སློབ་ཆུང་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་སྟབས། རུབ་
ཕྱོགས་པའི་ཆབ་སྲིད་འགོ་ཁྲིད་མང་ཆེ་བའི་སློབ་ཆུང་གལ་ཆེ་བའི་ནང་སྤྱིད་དོན་རིག་པའི་སློབ་
ཆུང་ཡོད་པ་རེད།

ཁོང་གི་བསྐྱབས་གཏམ་སྐོར་གང་ཡིན་ནམ།

བཀའ་ཐུར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་ཐུབ་མཆོག་གིས་རྒྱུང་འཕྱིན་གི་བཅར་འདྲི་ལ་བཀའ་ལན་
གནང་བ་མ་གཏོགས་བསྐྱབས་གཏམ་མཁ། གསལ་བསྐྱབས་གང་ཡང་གནང་མེད། མི་འགའ་ཤས་
ནས་འདི་སྐོར་གླེང་ཐོལ་གནང་གི་ཡོད། ང་ཚོས་གསལ་པོ་བྱེད་པ་ལྟར་བཀའ་སློན་ཁྲི་ཐུར་
ལསྐབས་ཇི་ཟམ་གཤོང་རིན་པོ་ཆེ་དང་བཀའ་སློན་ཁྲི་ཐུར་འབྲུ་ཆེན་ཐུབ་བསྟན་ཀླུ་རྒྱལ་གཉིས་
ཀྱི་སྐབས་འོས་བསྟུན་བསྐྱབས་གཏམ་དང་ལས་འགུལ་གང་ཡང་མེད་པར་ཞི་འཇམ་ངང་གནང་
ཐུབ་པ་བྱུང་བ་རེད། བཀའ་ཐུར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་ཐུབ་ལགས་ནས་ཀྱང་ཁོང་གཉིས་ལྟར་གནང་
ཅིས་རེད། ཁོང་ནི་རྒྱ་གར་དང་རུབ་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ཏུ་བྱེད་སློལ་ཡོད་པ་ལྟར་ཁོང་རང་ཉིད་
ཀྱི་མ་འོངས་ཕྱག་ལས་གནང་ཕྱོགས་སྐོར་དེའི་བསྐྱབས་གནང་གི་མེད་པ་རེད། གང་ལགས་ཟེར་
ན། ཁོང་ནི་རང་དོས་ནས་དང་སྒྲངས་ཐོག་བཞེངས་པ་ཞིག་མིན་པར་གནང་ཡོད་དང་དོ་སྣང་ཅན་
ཀྱི་ཐོད་མི་མང་པོས་འཐོད་སྟུལ་ཞུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞེངས་པ་ཞིག་རེད། སྐབས་མང་པོར་
དོས་མི་འགའ་ཤས་ཀྱིས་དོས་བསྟུན་དེའི་བསྐྱབས་ཆེད་བསྐྱབས་གཏམ་སྟེང་ཇི་མོ་དང་གྲ་རྒྱས་
པོ་བཟོ་བ་དང་། ཡང་འགའ་ཤས་ལ་དོས་སྟུག་མཁན་ཀླུ་སྟེང་གི་སྟོ་འགུགས་ཐུབ་པའི་གསུང་བཤད་
སྟན་པོ་གནང་ཐུབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ཀྱང་དོས་འདེམས་བྱུང་ཇིས་དོས་བསྟུན་སྐབས་ཁས་ལེན་
ཞུས་པ་ལྟར་ཕྱག་ལས་གནང་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད།

མ་གཞི་ནས་བཅོན་ཁྱོལ་ཐོད་མིའི་དོས་བསྟུན་སྟེག་གཞིའི་ནང་སྟོན་འབྲོའི་དོས་འདེམས་
སྟོན་ལ་བསྐྱབས་གཏམ་དང་དོས་བསྟུན་དེའི་བསྐྱབས་གནང་དགོས་ཀྱི་མེད། བཀའ་ཐུར་འབྲོང་
ཆུང་མཆོག་གིས་རང་གིས་གནང་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་གནང་གི་ཡིན་ཞེས་ཁས་ལེན་གནང་གི་མེད་
པར་མ་ཟད། ད་ལྟའི་ཆར་ཁོང་ལྷི་ལིའི་སྐྱ་ཆབ་དོན་གཅོད་ལས་ཐོག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་གནང་
ན་སྟེག་གཞི་དང་འགལ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། གལ་སྲིད་ཁོང་རང་དངོས་གཞིའི་དོས་མིའི་ཁོངས་སུ་
ཆུད་ན། བསྐྱབས་གཏམ་ཞིག་ངས་པར་དུ་འདོན་གནང་གི་རེད་སྟེ། གང་ལྟར་གྲུས་པའི་བསམ་

པར་བཀའ་ཟུར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ལོས་འདེམས་བྱང་ཆེ། ཁོང་གིས་ཁས་ལེན་གནང་
བ་ལས་ལྷག་པའི་ཕྱག་ལས་ངེས་པར་དུ་གནང་གི་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ཁོང་ནི་མི་བཟང་སྟོང་
དང་ལྷན་ཞིང་འགན་ཁུར་གནང་ཐུབ་མཁན་ཞིག་རེད།

ཆུ་ནག་གཞུང་ནས་བོད་མིའི་ཆིག་སློལ་གཏོར་རྒྱའི་ཆེད་དུ་ཐབས་བྱས་གང་ཅུས་བྱེད་
བཞིན་པར་ང་ཚོ་མང་པོ་ཞིག་གིས་འདི་སྐོར་དོ་སྣང་ཡོང་གི་ཡོད་པ་མ་རེད། བཀའ་ཟུར་འབྲོང་ཆུང་
དངོས་གྲུབ་མཆོག་ནས་ཡུན་རིང་བདེ་སྤང་ལས་ཁུངས་ནང་ཕྱག་ལས་གནང་བ་དང་བོད་ནང་གི་
གསང་བའི་སློག་འཇུག་ཁག་དང་མཉམ་དུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་བརྟེན། ཆུ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་
མིའི་དབར་དཀྲུག་ཤིང་རི་ལྷར་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་མཁྱེན་གྱི་ཡོད་སྐབས་གདོང་ལེན་གནང་ཐབས་
མཁྱེན་གྱི་རེད། ཁོང་གིས་གསུངས་དོན་ལྷར་རི་སྤྱིད་བོད་མི་ཡོངས་ནས་ལགོངས་པ་མཆོག་དང་
བོད་མིའི་སློག་འཇུག་ལ་བརྩི་བཀུར་ཆེ་མཐོང་དམ་ཟབ་ཡོད་ཆེ་ང་ཚོར་ཆིག་སློལ་དཀའ་ངལ་དེ་
ཅམ་འཕྲད་གི་མ་རེད་གསུངས་ཡོད།

ཁོང་གིས་དེ་སྔན་དོལ་རྒྱལ་གྱི་རྩོག་གྲའི་སྐོར་ལ་ཡང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནང་ཞིབ་
ཐའི་འབྲེལ་བ་འདད་བསྟོན་ཡོད་པ་རེད། དེས་ཁོང་གིས་དཀའ་ངལ་ཅི་བྱུང་ཡང་ཞིབ་འཇུག་མཐེལ་
ཕྱིན་པ་ཞིག་གནང་ནས་སློ་ཁོག་ཆེན་པོའི་ངང་སེལ་ཐབས་གནང་བཞིན་པ་གསལ་སྟོན་བྱེད་གྱི་
ཡོད།

དེ་སྔ་ལགོངས་པ་མཆོག་དང་ཚོས་སྟོང་ནམ་པས་བཅན་བྱོལ་གཞུང་ནང་ཐོན་བུའི་ཕྱགས་
སློ་མ་ཁེངས་པ་བྱུང་བར། བཀའ་ཟུར་མཆོག་ནས་འགན་ཁུར་ཆ་ཤས་བཞེས་ནས་བཀའ་སྟོན་ནས་
དགོངས་ཞུ་གནང་བ་རེད། དེ་ནི་དཔེ་མཆོན་བཟང་པོ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གོ་བ་ལོག་པ་ལེན་རྒྱ་
ཡོད་མ་རེད།

ཆུ་ནག་གཞུང་དང་མཉམ་དུ་བོད་རྒྱ་ཞི་མོལ་གོང་མཐོང་ཡོང་བྱེད་ཐབས།

གྲུས་པའི་བསམ་པར་སྤྱིད་སྟོང་གི་ཕྱག་ལས་གལ་ཆེ་ཤོས་དེ་བོད་རྒྱ་ཞི་མོལ་གནང་རྒྱ་
དེ་ཡིན་པ་དང་། ད་ལྟ་བོད་མིའི་སློག་འཇུག་གིས་འཛིན་བཞིན་པའི་སྤྱིད་བྱས་དེ་དབུ་མའི་ལམ་
རེད། དེའི་སྐོར་བཀའ་ཟུར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་གིས་ལྷུབས་རྗེ་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་
ཆའི་བོད་རྒྱ་ཞི་མོལ་ལས་དོན་ཚོགས་རྒྱུང་རབས་དང་རིམ་པའི་ནང་ཞུགས་ཡོད་པ་དང་། དེ་
སྐབས་ཆུ་ནག་གཞུང་དང་མཉམ་དུ་བཀའ་མོལ་ཐེངས་མང་བྱུང་བ་རེད། དེའི་ཐོག་ལ་བཀའ་ཟུར་

འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་ལགས་པོད་ནང་གསང་བའི་ཐོག་པེབས་ཏེ་སྟག་བྱག་གཞོན་ལུ་ཚོགས་པ་
ལ་སོགས་པའི་བོད་ནང་གི་གསང་བའི་ལས་འགྲུལ་སྤེལ་མི་རྣམས་པའི་ལྷན་དུ་ཡགོང་ས་མཆོག་དང་
བཅོན་བྲོལ་གཞུང་གི་གནས་སྐབས་སྒྲོར་ཞིབ་ཐ་གསུང་རྒྱ་བྱང་བར་འདི་ག་ཨ་རིའི་རྒྱུང་འཕྲིན་
ཁང་གི་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་བཅོན་ཟུར་ཞིག་དང་མཉམ་དུ་བཀའ་མོལ་གནང་སྐབས་གོ་ཐོས་བྱུང་།

གཞན་ཆབ་སྲིད་བཅོན་ཟུར་སྟན་བྲགས་ཅན་གཞན་ཞིག་ནས་ཀྱང་ཁོ་རང་རྒྱ་མིའི་འཛིན་བཟུང་
བྱེད་པའི་སྐབས་བཀའ་ཟུར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་དམ་ཞེས་འདི་ཅད་
བྱས་སོང་ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད།

ཨ་རིའི་རྒྱུང་འཕྲིན་ཁག་གི་བཅའ་འདི་སྐབས་གསལ་སྟོན་བྱུང་བ་ལྟར། བཀའ་ཟུར་འབྲོང་
ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་ནས་རྒྱ་གཞུང་ལ་སྒོ་པར་བརྟུང་དགོས་པ་ལས་རྒྱ་བྲོགས་ནས་ཚུར་སྐད་
ཆ་བཤད་རྒྱུར་དང་སྟག་བྱེད་ན་མི་འབྲིག་པ་གསལ་བོ་གསུངས་ཡོད། དེ་བཞིན་ཁོང་ནས་བྱེད་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཞོན་འུགས་འོག་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་བའི་རེ་བ་དེ་ཅུམ་རྒྱག་གནང་གི་
མེད། གང་ལགས་ཟེར་ན། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱིས་རང་གི་ཁེ་ཕན་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་
བྱེད་པར་འདོད་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་གིས་ང་ཚོ་འདོད་པ་ཡོད་རུང་མེད་རུང་རྒྱ་མིའི་མཉམ་དུ་སྐད་ཆ་མ་
བཤད་རང་བཤད་རེད་གསུངས་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་དེས། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐོབ་
ཐབས་བྱེད་ཀྱི་མིན་གསུང་གི་མེད་སྟབས་རྒྱལ་སྤྱིའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ལུ་མཐུད་ནས་ཐོབ་ཐབས་གནང་
གི་རེད།

གོང་ཁྲུས་ལྟར་ཁོང་གིས་བཀའ་སློན་ཁྲི་ཟུར་མཆོག་དང་ད་ལྟའི་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་རྣམས་གཉིས་
ལྷན་དུ་བྲག་ལས་ལོ་མང་གནང་བ་དང་འདས་པའི་ལོ་བཞི་ལྷག་ཁྱེ་ལི་སྐྱེ་ཆབ་དོན་གཙོད་ཀྱི་བྲག་
ལས་གནང་རིང་རྒྱ་གར་དང་བྱི་རྒྱལ་གཞུང་ཆབ་འདྲེ་མིན་མཉམ་འབྲེལ་ལམ་གནང་ཡོད་པར་
སོང་། ཁོང་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་གཞུང་ཆབ་ཁག་དང་ལྷན་དུ་འབྲེལ་ལམ་གནང་རྒྱའི་ཉམས་སྲོང་ཡོད་པ་
རེད། ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་དང་ལྷག་པར་དུ་ལོ་མང་རིང་བདེ་སྤང་ལས་
ཁུངས་སུ་བྲག་ལས་གནང་བའི་ཉམས་སྲོང་ཡོད་སྟབས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་གསང་བའི་དབུ་ཁྲིད་
མང་པོའི་མཉམ་དུ་འབྲེལ་ལམ་གང་ཟབ་ཡོད།

མཐུག་བཞུགས།

མཐའ་མཐུག་ཞུ་རྒྱུ།   སྤྱི་ལོ་ལོ་མིང་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་ཆང་མས་རང་གི་

རྒྱལ་སྐྱོར་གནང་སའི་གང་ཟག་དེའི་སྐོར་གང་མང་མཁུན་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་གྱི་
འདུག། རྒྱལ་སྐྱོར་བ་ཚོས་སོ་སོའི་འོས་མིའི་ཐོག་ལ་དོ་སྣང་དང་ཞིབ་འཇུག་ག་ཆོད་གནང་གི་ཡོད་
མེད་ཤེས་གྱི་མེད། འོན་ཀྱང་གྲུས་པས་ཞིབ་འཇུག་གང་ཟབ་ཞུས་པའི་མཐའ་མར་བཀའ་ཟུར་
འཁོར་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་སུ་སྤིང་སྐྱོང་ཞབས་སྟེགས་ཆེད་རྒྱལ་སྐྱོར་ཞུ་རྒྱུ་ཐག་གཅོད་བྱས་
པ་ཡིན། གྲུས་པའི་ཐག་གཅོད་དེ་བཞིན་ལུང་ཚན་ཆོལ་ཁ་སོགས་གྱི་ཞེན་ཁོག་གིས་ཞུས་པ་མིན་
པར། བཀའ་ཟུར་མཆོག་གི་སྤྱི་ནོར་ལགོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་
སྐྱབ་ཐུབ་མཁན་དང་། གཞུས་བྱས་བོད་མིས་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་ཡོད་པ། རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་
དཀའ་ཉུང་གང་མཁྱོག་གས་སེལ་འདོད་ཀྱི་ལ་ཞེན་ཡོད་པ། རང་གཞུང་ནང་ལོ་མང་རིང་བྱག་ལས་
གནང་བའི་ཉམས་སྤྱོད་ཡོད་པ། བོད་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་སྤར་ལྷག་ཆེག་སྤྱིལ་བཟོ་ཐུབ་པའི་
ཞུས་པ་ཡོད་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་བདམས་པ་ཡིན། མཐའ་བསྐྱོམས་སྤིང་སྐྱོང་གསར་པ་སུ་འདྲ་
ཞིག་མི་མང་གིས་མང་མོས་ཐོག་བདམས་ཐོན་བྱང་བ་ཁོང་ལ་གྲུས་པས་སྤྱོད་ཐག་པ་ནས་གྲུས་
བཅི་ཞུ་རྒྱུ་དམ་བཅའ་ཞུ་བཞིན་ཡོད།

གྲུས་པའི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱིང་བཟུས།

གྲུས་པ་རྒྱ་གར་ས་ཐོག་ནས་གཞི་རིམ་སློབ་གྲྭ་ནས་གཙུག་ལག་རབ་འབྲམས་པ་བར་
དང་། དགེ་འོས་སྤྱོད་བཅར་ཐོན་པར་མ་ཟད། བན་ཇབ་མཐོ་སློབ་ནས་བོད་ཡིག་རིབ་ལོ་མའི་ལག་
ཁྱེར་གྲངས་ཡོད། མི་ལོ་༣༠ ཅམ་རིང་སློབ་དགེ་དང་། སློབ་སྦྱི་སོགས་ཞུས་པར་མ་ཟད་དང་སློབ་
ནང་ལོ་དགུ་ཅམ་དང་། དེ་རྗེས་བལ་ཡུལ་དང་། ཨ་རི་སོགས་སུ་ས་གནས་གཞོན་ནུའི་ཆོགས་
གཙོ་བྱས་སྤྱོད་། དེ་མིན་ནོར་ཁེ་རྒྱུང་འཕྲིན་ཁང་གི་བལ་ཡུལ་གྱི་གསར་འགོད་པ་དང་། ཨ་རིའི་
ནང་བོད་རིགས་སྤྱི་མཐུན་ཆོགས་པ་གཉིས་ཀྱི་འགན་འཁུན་ལོ་ལྔ་ཅམ་ཞུས། ད་ལྟ་བྱང་ཁེ་རོ་ལི་
ན་ (North Carolina) ནང་བོད་ཀྱི་དངོས་ཐོག་གི་ཆོང་ཁང་ཞིག་གཉེར་བཞིན་ཡོད་པ་
བཅས་དང་མཉམ་དུ་ཁང་པ་ཉོ་ཆོང་གི་བར་མི་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

བཀའ་བྱུང་འཁྲོང་ཚུང་དཀྱིལ་བྱུང་
ཚོག་ལ་མངོན་པར་བསྟོད་པ་ག་
བཤད་ཀྱི་ཡིན།

བཀའ་བྱུང་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་ལ་ལྷུང་བའི་ཀ་ལྷང་རྩི་རྩི་ མཐུང་བ།

མིང་ཁྱིམས་ཞིབ་འདུག་པ་ཀ་བཙན་ལྷ་མ་སྐྱབས།

ཀ་ཆེན་བཞེན་དུ་རང་གཤེས་བཟན་ཅིང་བརྗེད། །
ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱན་ལ་སྒྲོམས་པར་འདུག།
ག་དུས་ཡིན་ཡང་དཀྱེལ་ཡངས་བཟོད་སྒྲོམ་ཅན། །
ང་ཡིས་མཐོང་བའི་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་ལགས། །

ཅ་ནེ་ཡོལ་གོ་འཛིན་པའི་བྱི་ནང་བོད། །
ཆ་ལུགས་སྐྱད་གདངས་སྒྱེ་ཁུངས་མི་འབྲེ་ཡང་། །
ཇ་ཐུན་ཅམ་རིང་ཁྱེད་དང་གླེང་མོལ་ཆོ། །
ཉ་མོ་ཆུ་ལ་འདྲེས་ལྟར་རབ་དུ་མ་ཐུན། །

ཏུ་ལའི་ལྷ་མའི་སྐུ་བྱའི་ལྷགས་རི་དང་། །
ཐ་ཤལ་དགྲ་བོ་འགོག་པའི་གོ་མཆོན་མཁན། །
ད་དུང་བྱི་ནང་གསང་གསུམ་འབྲེལ་ལམ་ཅན། །
ན་ནིང་དོ་ཆོགས་ཁྱེད་འབྲེ་རེ་བྱུང་ཅམ། །

བ་སངས་མདངས་ལྟར་ལྟག་བསམ་དཀར་བའི་བྱིར། །
བ་མས་རང་གི་བྱ་བྱག་སྦྱོང་བ་དང། །
བ་སྤང་མཆོག་གིས་རང་སྡེ་སྤང་བ་ལྟར། །
མ་འགྲིག་མ་འཆམ་འཁོར་ལ་བྱང་སྦྱང་མེད། །

ཅ་ཅིག་སྤྱི་ཆོགས་འཁྲག་བའི་དུས་སྐབས་དང། །
ཆ་གྲང་ལ་སོགས་འབྱུང་བའི་གཞོན་འཆོ་བཅས། །
ཇ་དག་ཅན་གྱི་ལས་དོན་བྱུང་བའི་སྐབས། །
མ་མ་མོལ་ལ་ཐག་གཅོད་བྱས་དུས་མེད། །

ཉ་མོ་ལྟམ་གོས་གཟིམས་ཁང་ཐེབས་འཁོར་དང། །
ཟ་འབྱུང་འགོ་འདུག་འཆོ་བའི་མཁོ་ཆས་སོགས། །
འ་ཅག་འབངས་མིའི་སྦྱོང་དང་འཆམས་པ་ལས། །
ཡ་མཆོད་ཆེ་བའི་རྒྱས་སྦྱོས་གནང་སྦྱང་མེད། །

ར་བ་གངས་རིས་བསྐྱོར་བའི་ཞིང་ཁམས་དང། །
ལ་ལྷང་ཀུན་ལ་དངོས་སུ་ཞབས་བཅགས་ནས། །
ཤ་ཁྲག་གཅིག་པའི་བོད་མིའི་བདེ་སྤྱད་རྣམས། །
ས་སྤྱིང་གསང་ཆེན་བྱིད་ཀྱིས་མཆོགས་མེད། །

ཏ་གཉིད་སད་པའི་སྤྱིས་མཆོག་བྱིད་རང་གིས། །
ཏ་ཅང་རྒྱ་ཆེའི་སྤྱི་ཆོགས་འབྲེལ་ལམ་ལ། །
ཏ་ལས་དགོས་པའི་བསམ་གཞིག་གནང་བ་ལས། །
ཏ་ན་རྟོ་ནེས་ཐག་གཅོད་གནང་སྦྱོལ་མེད། །

ཨ་མ་ཇི་བཞིན་གྲོགས་ལ་བྱམས་པའི་བྱིར།
ཨ་མ་དངོས་གྲུབ་ཅེས་པའི་མཆན་ཐོགས་ཞེས།
ཨ་ལགས་ཟམ་གདོང་མཆོག་གིས་གསུངས་པ་དེ།
ཨ་མ་དེའི་བྱ་ངས་བརྟན་འཕྲིན་བརྒྱད་ནས་མཐོང་།

ཨི་ཁུང་བསམ་པ་ཅན་ལ་མོ་སྐྱེད་སྐྱེད།
ཨུ་ཚུགས་ཅན་ནམས་དལ་སྟོད་ཚུལ་གྱིས་འདུལ།
ཨེ་མ་ངོ་མཆར་ཐབས་མཁས་ཐུགས་ཇི་ཅན།
ཨོ་ཐོབ་རང་བཞིན་མི་མངའ་གང་དེ་ལ།
ཨོ་མཇད་མགོན་དང་སྣ་མོས་གདོང་གྲོགས་མཛོད།

ལྷག་བསམ་བླང་བདེན་དང་། བབ་ལྗིང་བརྟན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་བཀའ་ཐུར་འབྲོང་ཚུང་
དངོས་གྲུབ་མཆོག་ལ་ཕུལ་བའི་ཀ་མེད་དེ་ཇི་མདུད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་བྱི་ལོ་༢༠༢༠ ཟླ་བ་༩
ཚེས་༢༠ ཉིན་ཀ་བཅན་ལྷ་མ་སྐྱབས་གྱིས་ཨ་རིའི་རྒྱལ་ས་ནས་གྲུས་ཕུལ།

ཉེར་གཅིག་སྟོང་ལྔ་མེ་བཀའ་བྱུང་སྐུ་རོ་འབྱོར་ཚུང་དངོས་
བྱུང་ལགས་སུ་བསྟོན་པའི་ཀ་བཤད་ཁ་སྐད་མ།

འཕག་པོ་སྐལ་ལྷན།

ཨ་གྲོག་པ་གྲོག་གིས་པའི་ཡིག་ཚུང་འདི། །
ཉ་ལས་ཉོན་འཛོར་མེད་པར་གཟིགས་པར་བྱ། །

ས་ཐའི་འབྲུམ་པོའི་སྟོང་གཏམ་ཡིན་ལགས་ན། །
ཤ་ཆའི་སེམས་ཀྱིས་མ་བཟོད་གིས་པར་ཐལ། །
ལ་རྒྱ་ཅན་གྱི་ཉེར་གཅིག་སྟོང་ཡིན། །
ར་གན་གསེར་ལ་བརྩུས་པ་མ་ཡིན་པར། །

ཡ་རབས་བྱང་བདེན་ལོ་ངོ་བཞི་བཅུའི་རིང་། །
འ་ཅག་གཞིས་བྱེས་གཉིས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ནི། །
ཟ་ངེ་ཟིང་ངེ་མེད་པར་བྱང་པོར་བཞུགས། །
ཞ་མའི་མགོ་ཡི་ཉོག་ལྟར་ཁྱེད་ཀྱིས་གནང་། །

ཕ་མོ་ལྷ་བྱའི་གཡོ་སྟེའི་བྱ་བ་དང་། །
ར་རེ་རོ་རེ་ལ་བ་རྒྱ་སྟོང་རྒྱ་མེད། །
ཆ་གང་འགལ་སྟེའི་སྟེ་ཆོགས་ཟང་ཟིང་ནང་། །
ཅ་ཀོར་ཀུ་ལྷན་བཞད་ལྟར་ལས་དོན་ལ། །

མ་སྟེ་ཉ་ལྟར་རིན་ཐང་ཆེས་ཆེར་དགོངས། །
བ་དན་རྒྱུང་དང་སྟན་ཅིག་བསྟོད་པ་བཞིན། །
པ་ཡུལ་གངས་ཅན་པ་ཡི་རེ་བ་བྱེད། །
བ་ཏ་ལྟ་བུའི་མཛེས་རྒྱན་བྱེད་ཉིད་ལ། །

ན་གཞོན་ཤེས་ཡོན་ཅན་པ་མང་སོ་དང་། །
ད་དྲང་ཆབ་སྲིད་བཙོན་རྒྱུར་མང་སོས་བཀྱར། །
ཐ་མལ་བདག་འདྲ་ཞིག་གི་འོས་མི་ཡིན། །
རྒྱ་ལའི་སྤྲ་མས་མང་གཙོ་གསོལ་སྦྱལ་གནང་། །

ཉ་རྒྱས་རྒྱ་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་ནས་ལྷ། །
ང་མར་ལ་སོགས་འབྲལ་རྒྱ་མེད་བ་དང་། །
ཆ་ལང་བཞིན་དུ་སྐད་སྟན་མེད་ན་ཡང་། །
ཅ་ལེ་ཙོལ་ལེ་ཆལ་གཏམ་འགའ་ཞིག་ཐལ། །

ང་ལན་ཁོ་ལན་འགྲོད་པ་མེད་པར་ཤོག། །
ག་ལེ་ག་ལེ་བསམ་སྒོ་གཏོང་རོགས་ལྷ། །
ཁ་སྐད་ཐོག་ནས་བྲིས་པར་ཐལ་སོང་བའི། །
ཀ་བཙོན་མེད་པ་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་པར་ལྷ། །

བྱི་ལོ་༢༠༢༠།༡༡༥ ལ། ལུལ།

ཙོམ་ཁུངས་བླ་ཐག <http://www.khabdha.org/?p=102040#more-102040>

འབྲོང་གི་ཀ་ཚུམ།

ཏཱ་ལྷ་སྐྱ་ཨག་ལོ།

ཀ་མད་མི་ཤེས་སྟོ་ཐོ་མོ་མོ་དང་། །
ཁ་འབྲས་མཚར་བའི་གཞོན་ལུ་ཐོ་མོ་ཀུན། །
ག་བཏང་གོ་ཚོད་གཞུང་ཞབས་བྱར་པ་བཅས། །
ང་རོ་གཅིག་མཚུངས་འབྲོང་ཚུང་ཁྱི་ལ་བསྟ། །

ཅ་ཅོ་གཏམ་གྱི་རྒྱུང་འཚུབ་མ་གཡོས་ཤིང་། །
ཆ་འཛིན་ཁྱིམས་ཀྱི་འགོ་ལུགས་མི་གཏོར་ཞིང་། །
ཇ་ཆང་སྒྲགས་ནས་གཞན་ཡིད་མི་བསྟུ་བར། །
ཉ་ཕྱིས་ལྷ་བྱའི་འབྲོང་ཚུང་དཔོན་དུ་བསྟ། །

ཏ་ལའི་ལོ་འདབ་འཛིང་འབྲའི་སྟེ་ཚོགས་ནང་། །
ཐ་ཤལ་སུ་ལའང་ཐོག་ཐུག་མི་གཏོང་བར། །
ད་ལྷ་བར་དུ་སྟོང་སྟོང་ལས་ཁྱུ་མེད་ཀྱིས། །
ན་ཚོད་གཞན་གཞོན་ཆང་མས་འབྲོང་ཚུང་བསྟ། །

པ་ལོ་བཅད་བའི་རབ་བྱུང་ཐོ་མོ་དང་། །
པ་རྟོལ་བྱས་བའི་ཆབ་སྲིད་བཅོན་བྱར་བཅས། །

བ་གམ་ཅན་གྱི་འབྱོར་ལྷན་མི་སྣས་ཀྱང་། །
མ་རིག་གཉིད་ལས་སད་ནས་འབྱོར་ཆུང་བསྟ། །

ཅ་རི་ལྷ་བུའི་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྱ་དང་། །
ཆ་འདྲི་གཏོང་སའི་སྤྱི་ཆོགས་ང་ལམ་དུ། །
ཇ་རེ་རྩོ་རེའི་འཛོན་གཏམ་མ་བཤད་ཀྱང་། །
མ་ལེར་ཀུན་གྱི་ཡིད་ནས་འབྱོར་ཆུང་བསྟ། །

ཞ་འབྱོས་མིན་པར་དུས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་གཟིགས། །
བ་འཐུང་མིན་པར་ཆོལ་གསུམ་མཐུན་སྤྱིལ་སོམས། །
འ་འུར་མིན་པར་ལྷ་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་བྱ་སོགས། །
ཡ་མེད་མ་གཏོང་འབྱོར་ཆུང་དངོས་བྱུང་བསྟགས། །

ར་བ་གངས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་གངས་ལྗོངས་སུ། །
ལ་རྒྱས་བཅིངས་པའི་བོད་མི་མང་བོ་ཡིས། །
ཤ་ཁྲག་གདོས་བཅས་ལུས་ཀྱང་ཡོངས་བཏང་ནས། །
ས་མཐའི་ཡུལ་གྱི་འབྱོར་ལ་རྒྱ་བ་སྐྱོར་བྱེད། །

ཏ་ཏ་དགའ་སྤྱིའི་སྣངས་སྣངས་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས། །
ཨ་ཙ་ང་ནི་འབྱོར་ཆུང་ཁི་རུ་བསྟ། །

ཕྱི་ལོ་༢༠༡༡།༡༢ ཉིན།

བཀའ་བྱུང་འབྱོར་ཚུར་དངོས་བྱུང་མཆོག་ལ་
མངོན་པར་བསྟོད་པ་གནས་ཆེག་གི་ཡིན།

འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་ལགས།

གཞས་ཆིག་   རྒྱལ་ལྗོངས་
གཞས་པ།   ངག་ཆོ།
གཞས་གདངས།   ངག་ཆོ།

ལ་གོང་ས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ།
ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་གང་ཡིན།
ཤེས་ནས་སྐྱབ་པར་བྱས་མཁན།
བཀའ་བླར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང།

ཆོས་བརྒྱད་ལུང་ཆན་དཔྱད་མེད།
ཆོས་གསུམ་བོད་མི་ཡོངས་ལྗོངས།
འཆམ་མ་ཐུན་གཅིག་སྤྲིལ་བྱུང་མཁན།
བཀའ་བླར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང།

གཞིས་བྱེས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་དགའ་།
བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུང་།
ཡར་རྒྱས་ཆགས་ཚུད་བྱུང་མཁན།
བཀའ་བླར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང།

ཆབ་སྲིད་ཉམས་སྲོང་ཡོད་མཁན།
ཆོས་ཀྱི་དད་མོས་ཡོད་མཁན།
སྐད་ཡིག་དྲུང་བ་ཡོད་མཁན།
བཀའ་བྱུང་འབྲོང་ཚུང་དངོས་གྲུབ།

ལྷག་བསམ་བློ་ཚུགས་ལྷན་པ།
ལྷིད་སྟོམས་སྟངས་འཛིན་སྲུབ་པ།
ལྷག་བསམ་གཡོ་བྱུང་མེད་པ།
བཀའ་བྱུང་འབྲོང་ཚུང་དངོས་གྲུབ།

གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛོམས་དགོས་ན།
བདེན་པ་མཐའ་གསལ་དགོས་ན།
བཀའ་བྱུང་འབྲོང་ཚུང་དངོས་གྲུབ།
སྲིད་སྲོང་གི་ལ་འཁོད་དགོས།

བཀའ་ཟུར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་ལ་བསྟོད་པའི་སྒྲུ་དབྱངས་
སེམས་ཀྱི་མཆོད་སྨྲིན།

གཞས་ཆིག་ འདྲ་ཤེས་གསུམ་པ།

ནམ་དཔྱོད་གསེར་གྱི་རི་ལ། །
ལྷག་བསམ་དར་ཆེན་འབྱར་ཏེ། །
ཡུལ་བའི་བཀའ་དགོངས་སྒྲུབ་མཁས། །
བཀའ་ཟུར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང། །
ཡ་ལ་ལ་ཡ་ཡེ་ཉི་མ་གསར་བ་ཤར་ཡོང། །

མི་ལོ་བཞི་བཅུའི་ནང་དུ། །
དང་ཚུགས་རི་ལྟར་བརྟན་ཅིང། །
འབངས་ནམས་བྱམས་ཀྱིས་སྐྱོང་བའི། །
བཀའ་ཟུར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང། །
ཡ་ལ་ལ་ཡ་ཡེ་ཉི་མ་གསར་བ་ཤར་ཡོང། །

བཅན་གྱོལ་སྒྲིག་འཛུགས་ནང་དུ། །
གཞུང་ལས་ཉམས་སྐྱོང་ལྷན་ཞིང། །
མི་གཤེས་གསེར་དང་འབྲེ་བའི། །
བཀའ་ཟུར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང། །
ཡ་ལ་ལ་ཡ་ཡེ་ཉི་མ་གསར་བ་ཤར་ཡོང། །

མངོན་པར་བསྟོད་པ་གཞས་ཆོག་གི་ལེའུ།

ཤེས་འཛོན་ལྷག་བསམ་གསུམ་ལྡན། །

བཀའ་ཐུར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ། །

སྲིད་སྦྱོང་ཁྲི་ལ་འཁོད་བའི། །

བཟ་ཤེས་གཏམ་བཟང་སྟོན་འདུན། །

ཡ་་་ལ་་་ཡ་ལ་ཡེ་་་ཉི་མ་གསར་བ་ཤར་ཡོང། །

ཆངས་ཐེག་དབུ་མའི་ལམ་ནས། །

གཉིས་སྒྲན་བོད་རྒྱ་ཞི་མོལ། །

གསེར་གྱི་ཟམ་བ་བཙུགས་ཏེ། །

གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛོམས་སྟོན་འདུན། །

ཡ་་་ལ་་་ཡ་ལ་ཡེ་་་ཉི་མ་གསར་བ་ཤར་ཡོང། །

མ་འོངས་མིང་གླིང་།

གཞས་ཆིག་འཕན་པོ་བསྟན་དར།

གཞས་པ། བསྟན་འཛིན་དར་རྒྱས།

གཞས་གདངས། གནམ་གང་ཆེ་རིང་།

འབྲོང་རྒྱུང་དཔའ་བོའི་སྐད་སྒྲ་ཀུན་ལ་ཁྲབ། །

དངོས་བྲུབ་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་སྟུན་གྱིས་བྲུབ། །

ཉིས་སྟོང་ཉེར་གཅིག་མིང་གླིང་ཁྲིད་བཞུགས་ན། །

བཅན་བྱོལ་གཞུང་དང་སྤྱི་ཆོགས་མངའ་ཐང་རྒྱས། །

ཆོལ་ཁ་ཆོས་བརྒྱད་བྱོགས་ལྷུང་ཁྲིད་ལ་མེད། །

མཐོ་དམན་གང་ལའང་ཚད་རྒྱུ་ཁྲིད་ལ་མེད། །

བྱི་ནང་གཉིས་ནས་ལབ་སྐྱེད་ཁྲིད་ལ་མེད། །

ཉིས་སྟོང་ཉེར་གཅིག་མིང་གླིང་ཁྲིད་ལས་སྟ། །

ཉིས་སྟོང་ཉེར་གཅིག་མིང་གླིང་ཁྲིད་ལས་སྟ། །

མི་ལོ་བཞི་བཅུ་གཞུང་ཞབས་སྤྱི་ཞུ་བསྐྱབས། །

ཡ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དགོངས་དང་ལེན་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱབས། །

གཞིས་བྱེས་བོད་མིའི་མངོན་འདོད་ཁྲིད་གྱིས་བསྐྱབས། །

ཉིས་སྟོང་ཉེར་གཅིག་མིད་སྟོང་ཁྲིད་ལས་སུ།
ཉིས་སྟོང་ཉེར་གཅིག་མིད་སྟོང་ཁྲིད་ལས་སུ།

བོད་མིའི་ཁྲི་སྟོག་སྐད་ཡིག་སྤང་སྟོབ་དང་།
ཆོས་དང་རིག་གཞུང་འཛིན་སྟོང་སྟེལ་གསུམ་བྲ།
ཆོལ་གསུམ་ཆིག་སྟེལ་དགྲང་སྟོན་དབྱིངས་སུ་བསྐྱེད་།
ཉིས་སྟོང་ཉེར་གཅིག་མིད་སྟོང་ཁྲིད་ལས་སུ།
ཉིས་སྟོང་ཉེར་གཅིག་མིད་སྟོང་ཁྲིད་ལས་སུ།
ཉིས་སྟོང་ཉེར་གཅིག་མིད་སྟོང་ཁྲིད་ལས་སུ།

ཕྱིད་སྐྱོང་ཁྱིལ་བསྐྱ་བའི་གཞས། Onto the Sikyong seat

གཞས་ཆིག་ བསྟན་འཛིན་རྣམ་དག

Lyrics: Tenzin Namdak

གཞས་པ། བོ་བྱང་དམར་པོ་རྩལ་དབྱངས་ཆོགས་པ།

Music: Phodrang Marpo Band

མིག་བཞི་ས་ལ་བཅུགས་ན། །
ས་ཆེན་ཡོམ་ཡོམ་འདར་ཞིང་། །
ངར་སྐད་རྩ་ལ་བསྐྱགས་ན། །
དེ་ཅིའི་སྐྱགས་བ་དྲངས་པ། །

When the dong's four hooves touches the ground,
The earth below trembles in its force.
When the dong roars over the barren hilltops,
The fog on the hill top clears away.

ཅག་རྒྱུ་མེར་བར་གྲོལ་དུས། །
གྲོད་པོ་ཐུར་མེད་ཡིན་པ། །
ང་ཅག་བོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཆོག། །
གཡང་ཆོག་འབྲོང་རྒྱུང་དར་མ། །

When the storm and the hail hits the land,
The dong faces the chaos, heads on.
The beloved Dong of Tibet
Is the auspicious Ngodup Dongchung la.

རི་གསུམ་ཅེ་ནས་འགྲིངས་པས། །
ཞེ་སྒོ་གཏིང་ནས་བདེ་སོང་། །
བདེན་དོན་གཏམ་རེ་བསྐྱགས་ན། །
རྩུན་པའི་རི་བོ་དྲིམ་ཅིང་། །

As the Dong gazes from the mountain top,
Our heart is at peace from deep within.
Each time he utters a word of truth,
The mountain of lies crumbles under its force.

བརྟན་པོའི་གོམ་རེ་སྟོས་ན། །
དཀར་ཕྱོགས་སྒྲ་ནམས་དགེས་པ། །
Each time he takes a firm step,
The deities in the sky rejoices.

མི་མང་བཅེ་བས་སྟོང་དུས། །
དེན་ཆེན་པ་མ་འང་ག། །
ང་ཅག་བོད་ཀྱི་སྲིད་སྟོང་། །
འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་རང་འབར། །
སྲིད་ཁྱིམ་སྟེ་བས་ལ་ཉེ་བས། །
ཡིད་སེམས་གཏིང་ནས་དགའ་བྱུང་།

Looking after people with care,
He reminds us of a kind parent.
Our Tibetan Sikyong,
Will be Ngodup Dongchung la.
As he comes closer to this seat,
My heart is full of joy.

བརྟམ་ལ་ཤིས། བརྟམ་ལ་ཤིས། བརྟམ་ལ་ཤིས་པ་ཤོག།
Victory Victory Let there be Victory.

བོད་ཀྱི་འབྲོང་།

གཞས་ཆིག་ རྒྱུ་ཆེ་རིང་།

གཞས་པ། ས་སྐྱ་འཕྲིན་ལས་སྐལ་ལྷན།

སྙིང་སྟོབས་འགྱུར་མེད་འབྲོང་རེད། །

The one with unshakeable courage is Dong

དག་གཉེན་ཤེས་པའི་འབྲོང་རེད། །

The one who can distinguish friends from enemy is Dong

འབྲོང་བླའི་བླ་མཆོག་ཉག་ཅིག །

Leading the pack of Dongs

བཀའ་ཟུར་འབྲོང་རྒྱུང་དངོས་གྲུབ། །

Is Kasur Ngodup Dongchung.

སྙག་བསམ་སྤྱོད་ཁ་བཟང་བ། །

His sincerity, pure and real,

ནམ་དཔྱོད་རྩ་ཅོ་རྩོ་བ། །

His analysis, sharp like a Dong's horn,

བྱས་ཐེས་མིག་ཐེས་མང་བའི། །

Carrying many accomplishments in his name,

བཀའ་ཟུར་འབྲོང་རྒྱུང་དངོས་གྲུབ། །

Is Kasur Ngodup Dongchung.

མངོན་པར་བསྟོད་པ་གཞན་ཆིག་གི་ལེའུ།

ལངས་ཕྱོགས་ལུས་སྟོབས་བརྟན་བ། །

His position, firm like a Dong's stand,

སྤྱི་སྟོབས་གཤིས་ཀ་བཟང་བ། །

His character, kind and decent.

ཀུན་གྱི་སྡེ་ཁིད་ཐུབ་པའི། །

The one with the ability to lead everyone,

བཀའ་ཐུབ་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ། །

Is Kasur Ngodup Dongchung.

འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ཐེབས་པས། །

For Ngodup Dongchung to come,

འབྲོང་ཁྱུ་གཅིག་དུ་བསྐྱེལ་འགྲོ། །

Let us all be united with the Dong.

འབྲོང་གི་འཕེལ་ཁ་དར་འགྲོ། །

With many more joining the Dong,

འབྲོང་ས་འབྲོང་ལ་དབང་འགྲོ། །

Let us return to the land of Dong.

འབྲོང་དང་འབྲོང་གི་པ་ས།

གནས་ཆིག་ ཆབ་བྲག་པོ་ཉ།

(བཀའ་བྱུང་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་གི་འཁྱུངས་སྐར་ཉེན་འབྲེལ་ལ་བུལ།)

༡༽

འབྲོང་ནི་གཡག་གི་མེས་པོ་དམ་པ།
བཙན་པོའི་མཛད་རྗེས་སྟོང་གི་འབྲོང་ཆུང་།
འབྲོང་ནི་བོད་ཀྱི་སྟོད་པོ་བདག་མེད།
བཙན་པོ་དག་ཡི་གཏོང་འཐབ་འབྲོང་ཆུང་།
འབྲོང་ནི་ཞི་བདེའི་སླ་མའི་ཆིབས་པ།
མཛའ་མ་ཐུན་ཆིག་སྒྲིལ་ནོར་བུ་འབྲོང་ཆུང་།
འབྲོང་ནི་གནའ་དེང་རིགས་རྒྱུད་དག་མ།
ཆོས་རིག་དཔལ་ཡོན་བསུ་བའི་འབྲོང་ཆུང་།

༢༽

འབྲོང་གི་པ་ས་གངས་ཅན་བོད་ཡིན།
འབྲོང་ཆུང་མི་སྟོད་འབྲོང་ཆུང་འགོ་རན།
སྟོད་ཀྱི་མངའ་རིས་སྟོར་གསུམ་ལ་འགོ།
མངའ་རིས་སྐྱ་སྐྱན་དཀོལ་བཞིན་དུ་འགོ།

བར་གྱི་དབུས་གཙང་རུ་བཞེ་ལ་འགྲོ། །
ཆོས་དྲུང་དཀར་པོ་འབྲུད་བཞིན་རུ་འགྲོ། །
སྤྲ་གྱི་མདོ་ཁམས་སྤང་བྱག་ལ་འགྲོ། །
གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྒྲོར་བཞིན་རུ་འགྲོ། །

ག།

འབྲོང་ནི་བོད་གྱི་གཡང་ཐོག་སྒྲ་འབྲོང་། །
འབྲོང་ཚུང་ཚུང་རྟ་ཡར་ལ་སྟོད་འགྲོ། །
འབྲོང་གཡག་རུ་འབྲེན་འབྲོང་ཚུང་དངོས་བྱུང་། །
འབྲོང་གི་པ་ས་བོད་ལ་ལོག་འགྲོ། །
འབྲོང་དང་འབྲོང་གི་པ་ས་དགོས་ན། །
ང་དང་ཁྱོད་གྱི་རེ་སྟོན་འབྲུབ་ཤོག །

ཨིང་ལན་གྱི་བྱ་མོ་མཐུ་རྒྱ་མཆོའི་ངོགས་ནས་རྣམ་དག་སྟོན་ལམ་དང་བཅས་ཆབ་བྲག་པོ་ཉལ།

འབྲོང་ལ་དགའ། འབྲོང་ལ་སྦྱབས། འབྲོང་ལ་འོས།

གཞས་ཆིག ཤག་སྒྲང་པ་སངས་ཆེ་རིང་།

གེ་སེར་འབྲོང་པོ་དངོས་གྲུབ། །
གསང་བདག་བཀའ་ལྷན་འབྲོང་ཆུང་། །
ཁྱེད་ལ་བཅོལ་ཡོད་ང་ཆོ། །
གཞིས་དང་གེས་ཀྱི་སེམས་བ། །
མི་འགྱུར་གསེར་ཟམ་བརྟན་པོ། །
བཅན་པོའི་ལ་རྒྱ་ཁྱེད་ཡིན། །
སྒྲ་མའི་གསང་གསུམ་གྱུད་མི། །
ལུང་རྒྱལ་ཁ་བའི་འབྲོང་ཆོད། །
དངོས་གྲུབ་གསང་བདག་བཀའ་ལྷན། །

ཨ་རོགས། ཨ་རོགས་...འབྲོང་ལ་དབའ་སྒྲིང་ཡོད།
ཨ་རོགས་...འབྲོང་ལ་མི་གཤིས་ཡོད།
ཨ་རོགས་...འབྲོང་ལ་རང་ཚུགས་ཡོད།
ཨ་རོགས་...འབྲོང་ལ་བཅེ་བ་ཡོད།
ཡཡཡ་...ཨ་ཡ་རི་ལོ་རྟ་འོ་རྟ་...དེ་གེ་སེར་རོག་པོ། ཁྱེད།

གཡག་ཆོད་རོག་པོ་ཡིན། །
ཤེས་ཡོན་སྤྱིད་བྱས་གསར་བའི། །
རྒྱ་ལམ་ཡངས་པོར་སྦྱོས་བའི། །

མངོན་པར་བསྟོན་པ་གཞས་ཆིག་གི་ལེན།

ཆོད་སེམས་བརྟན་པོ་འབྱོར་ལ། །

མ་གཏོགས་མེད་དོ་ཨ་རིགས། །

གཞན་ལ། ཨ་རིགས་.....འབྲོང་ལ་དཔའ་སྡིང་ཡོད།.....གཡག་རྒྱོད་རིག་པ་ཡིན།

གེ་སེར་འགྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ།

གསང་བདག་བཀའ་བྱུང་འགྲོང་ཆུང་། །

དབྱ་ལམ་གྱ་བོད་ལྗེ་མི། །

ཉེར་གཅིག་སྤྱོད་འགྲུར་ངེས། །ཨ་རྟེན།

ཨ་རིགས་དང་ཚོ་དགའ་བ་ལ་

ཨ་རིགས་...ང་ཚོ་སྐྱེད་བ་ལ་

ཨ་རིགས་དང་ཆོ་སྒྲུབས་པ་ཡིད།

ཡཡཡ་ཨ་རི་ལོ་རྟོ་རྟོ་.....ལྷ་རྒྱལ་ལོ།

ཡཡཡ་ཨ་ཅི་ལོ་རྟོ་ལོ་རྟོ་འགྲོང་རྟོ་པོ་རྟོ་ལོ་ལོ།

ཨ་མ་ཁི་བརྟེན་ཏུ་ བོད་རྒྱལ་ལོ། །གཞིས་བྱེས་རྒྱལ་ལོ། །

གནོད་འགྱུར་མེད་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར།

གཞས་ཆིག་ ཆབ་བྲག་ལྷ་མོ་སྐྱབས།

གཞས་མ། ཆོ་གཡང་།

གཞས་གདངས། ཆོ་གཡང་།

མི་ལོ་བཞི་བཅུ་ལྷག་ལ།

ལྷག་བསམ་ནས་པར་དག་པས།

ཡ་རྒྱལ་བའི་ཞབས་ཞུ་སྐྱབ་མཁན།

བདེ་སྤང་བཀའ་བླ་འབྲོང་ཅུང་།

མང་གཙོའི་སྲིད་སྐྱོང་གི་ལ།

ཁྱེད་ཉིད་བཞུགས་ན་བསམས་ནས།

ལྷག་བསམ་ཡིད་ཆེས་གཙང་མས།

དེ་སྐུལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུས་ཡིན།

འོས་གངས་མང་ཉུང་ཤོར་བ།

ཐོབ་ཤོར་རྒྱལ་པམ་ཙམ་སྟེ།

མི་མང་ལས་ལ་གང་བསྟོས།

འདི་ལས་མེད་པས་སྐྱོ་བྱུང་།

མདོན་པར་བསྟོད་པ་གཞས་ཆོག་གི་ལེའུ།

ཡིན་ཡང་ང་ཆོས་རྒྱལ་སྐྱོད།
གནོད་འགྱོད་མེད་པའི་བདེན་མཐུས།
འགྲོང་ཚུང་སྐྱ་ཆེ་བརྟན་ནས།
སྤར་སྤྲག་མཛད་བཟང་རྒྱས་ཤོག།

བཀྱར་འོས་བཀའ་བྱུང་མཆོག་གི་སྐྱ་ཆེ་བརྟན་ཞིང་ཕྱག་ལས་མཐའ་དག་ཡར་ངོའི་ཆེ་ལྷར་རྒྱས་
པའི་སློན་འདུན་ལྷ།

བཀའ་བྱུང་འགྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་
མཆོག་ལ་གསར་འགོད་པས་བྱས་
པའི་བཅར་འདྲིའི་ལུ་

ནོར་མེ་བོད་ཀྱི་རྒྱུང་འབྲིན་ཁང་གིས་ཁྱས་པའི་བཅར་འདྲི་དང་ཕྱེ།

(ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠ ཟླ་༩ ཚེས་༢༩ ཉིན་ནོ་མེར་བོད་ཀྱི་རྒྱུང་འབྲིན་ཁང་ནས་༢༠༢༡ ལོའི་སྤྲིད་སྐྱོང་འོས་མི་ལྷེ་
ལེ་སྐྱེ་ཆབ་དོན་གཅོད་བཀའ་བླར་འབྲོང་ཚུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ལ་བཅར་འདྲི་ཁྱས་པ།)

གསུམ་འགོད་པ་བསྟན་འཛིན་རྩི་ཆེ།

ནོར་མེ་བོད་ཀྱི་རྒྱུང་འབྲིན་ཁང་གི་ལས་རིམ་གསལ་གཟིགས་གནང་མཁན་ཡོངས་ལ་
སྒྲུབ་ཡང་འཆོས་འདྲིའི་བཀའ་ལྷོས་བདེ་ལེགས་ཀྱི་ ང་བསྟན་འཛིན་རྩི་ཆེ་ཡིན། ཟླ་བ་སྟོན་མའི་ཕྱི་
ཚེས་༥ ཉིན་དབུས་འོས་བསྐྱེད་ལས་ཁང་ནས་བཅན་གྲོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་། འོས་བསྐྱེད་
སྤྲིག་གཞིའི་དགོངས་དོན་འོག་༢༠༢༡ ལོའི་སྤྲིད་སྐྱོང་གཉིས་ཀྱི་འོས་བསྐྱེད་ཆེན་མོ་དབུ་འཇུག་ས་
དངོས་སུ་བསྐྱེད་ས་པ་ནས་བཟུང་ད་བར་བཅན་གྲོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲོད་སྤྲིད་སྐྱོང་གི་
འོས་གཞིར་བཞེང་མཁན་གང་ཟག་བདུན་ཐོན་ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཇ་ལམ་ཁག་གི་ཐོག་ལྷེ་ལེ་
སྐྱེ་ཆབ་དོན་གཅོད་བཀའ་བླར་འབྲོང་ཚུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་གི་མཆན་ཡང་ཁོང་ནས་པ་མཉམ་དུ་
ལན་མང་ཐོན་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། བཀའ་བླར་འབྲོང་ཚུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ནས་ད་བར་དེའི་སྐོར་
འགྲེལ་བརྗོད་གང་ཡང་གནང་མེད། དེ་རིང་ང་ཚོའི་ལེ་ཆན་ཐོག་ཀྱི་གར་གྱི་རྒྱལ་ས་ལྷེ་ལིར་ཡོད་
པའི་འདི་གའི་གསུམ་འགོད་པ་དཔལ་ཆེན་རྩི་ཆེ་ལགས་ཀྱིས་བཀའ་བླར་འབྲོང་ཚུང་དངོས་གྲུབ་
མཆོག་ལ་དམིགས་བསལ་བཅར་འདྲི་ཁྱས་ཡོད་པའི་ནང་བཀའ་བླར་འབྲོང་ཚུང་དངོས་གྲུབ་
མཆོག་༢༠༢༡ ལོའི་སྤྲིད་སྐྱོང་འོས་བསྐྱེད་ནང་ལ་བཞེངས་རྒྱུའི་ཐུགས་ཐག་བཅད་ཡོད་པ་དང་།
གལ་སྤྲིད་བཀའ་བླར་མཆོག་མ་འོངས་པར་དངོས་གཞིའི་འོས་གཞིའི་ཁོངས་སུ་ཚུད་པ་ཡིན་ན་
ཕྱིར་འཐེན་གནང་གི་མིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད་པའི་ལེ་ཆན་གསལ་གཟིགས་གནང་རོགས།

གསར་འགོད་པ་དཔལ་ཆེན་ཅོལ།

སྐྱོང་བཀའ་འདི་ཞུ་རྒྱུ་ལ། དེར་སྐབས་སྤྱི་ཚོགས་བླ་མ་ཁག་གི་ནང་ལ་སྐྱོང་འོས་སྤྱོད་པར་
དང་། དེལ་བསྐྱབས་ཡིག་ཆ་དེ་འདྲ་མང་པོ་ཐོན་འདུག། སྐྱོང་༢༠༡༡ ལོའི་སྤྱི་ཚུང་གི་འོས་བསྐྱུའི་
ནང་ལ་དངོས་སུ་བཞེངས་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་གནང་བྱུང་ཡོད་དམ། གང་འདྲ་ཡིན་ནམ།

ཇི་ལེ་སྐྱེ་ཆབ་དོན་གཅོད་བཀའ་བྱར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག

དེ་ག་རང་རེད། དཔལ་ཆེན་ལགས། སྤྱི་ཚོགས་བླ་མ་ཁག་ནང་ལ་འདྲ་མིན་མང་པོ་ཐོན་
འདུག་ཅེས་གསུང་མཁན་བྱུང་། དེ་དག་ཆང་མ་ནི་དེ་སྤྱི་རང་གི་བསམ་སྒྲུབ་ནང་ལ་མེད་པ་ཞིག་
ཡིན་ནའང་། ལོ་རྒྱུས་མ་༢༠༡༡ ལོའི་སྤྱི་ཚུང་འོས་གཞིའི་ཁོངས་སུ་སྤྱོད་རོགས་ཞེས་ཞུ་མཁན་
སྐྱེ་མེར་པོ་མོ་ཆུན་གཞོན་མང་པོ་འདུག། ལྷག་པར་དུ་དེ་སྤྱི་གཞུང་གི་ཞབས་སྤྱི་ཞུ་སྤྱོད་བའི་ལས་
བྱེད་བྱར་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ནན་པོ་བྱས་ནས་གསུང་གི་འདུག། བོད་ནས་དེ་སྤྱི་དཀའ་ལས་
བརྒྱབ་ནས་ཡོང་མཁན་ཁག་ཅིག་གིས་དེ་ག་རང་ཐུགས་རེ་གནང་གི་འདུག། ཁ་སང་དེ་རིང་ཉེ་བའི་
ཆར་ཡང་བོད་ནས་ཆུར་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྒྱད་བྱས་ནས་བཀའ་ལན་བསྐྱར་ནས་རེ་བ་ཡོད།
སྤྱོད་རོགས་ཟེར་བའི་རེ་བ་དང་སྐལ་མ་ནན་པོ་ཡང་ཡང་གནང་བར་བརྟེན། མང་ཚོགས་ཀྱི་རེ་བ་
ཅེས་མེད་དུ་གཏོང་མི་ཤེས་པ་འདྲ་པོ་བྱས་ནས་ངས་མ་འོངས་པའི་དངོས་གཞིའི་འོས་ཁོངས་སུ་
སྤྱོད་པས་པ་ཡིན་ན་ཕྱིར་འཐེན་ཞུ་གི་མིན་ཞེས་ངས་ཁས་ལེན་མ་ཞུ་ཐབས་མེད་འདྲ་པོ་བྱུང་། ད་ལྟོ་
ཆར་གནས་སྐབས་དེ་འདྲ་ཡིན།

གསར་འགོད་པ་དཔལ་ཆེན་ཅོལ།

དེ་འདྲ་གསུངས་དུས་སྐྱོང་སྤྱོད་འགྲོའི་འོས་བསྐྱུའི་ནང་ལ་དེལ་བསྐྱབས་མ་གནང་བ་མ་
གཏོགས། སྤྱིར་བཏང་སྤྱི་ཚུང་འོས་གཞིའི་ནང་ལ་ཞུགས་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཐག་གཅོད་གནང་བ་རེད་
དམ།

ཇི་ལེ་སྐྱེ་ཆབ་དོན་གཅོད་བཀའ་བྱར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག

ལགས་རེད། སྤྱོད་འགྲོའི་འོས་བསྐྱུའི་ཐད་ཅ་བའི་ང་ཚོའི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་། འོས་བསྐྱུའི་
སྤྱིག་གཞིའི་དགོངས་དོན་འོག་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་སོ་སོའི་གདམ་ཀ་སོ་སོར་ཡོད་པ་དང་། མང་

ཚོགས་ནས་འོས་གཞི་གདམ་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་ནི་བཅན་གྱི་ལ་བོད་མིའི་མང་གཙོ་དང་། བྱམས་ལུགས་ནང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཚོས་གཅིག་རེད་ཅན་གྱི་འདུག མང་གཙོའི་ལུང་པ་གཞན་ཚོར་ཆབ་སྲིད་ཚོགས་པ་ཡོད་པའི་མང་གཙོ་ཡིན་པ་དང་། ང་ཚོ་ལ་ཆབ་སྲིད་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་མ་རེད། དེར་བརྟེན་བཀའ་སློན་ཁྲི་བ་ཟེར་ནའང་འདྲ། སྲིད་སྲོད་ཟེར་ནའང་འདྲ། འོས་གཞི་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་རང་ནས་གདམ་ཀ་བྱས་ནས་སླེབས་པ་དང་། དེ་ལ་འོས་བསྐྱེད་ལས་ཁུངས་ནས་འོས་གཞིར་ཁྱབ་བསྐྱགས་བྱས་མེས་མང་ཚོགས་ཀྱིས་གདམ་རྒྱ་རེད། དེ་ལ་ངས་ཐོག་མར་བཅའ་ཁྲིམས་བཙོ་མཁན་དང་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་སྲོལ་གཏོད་གནང་མཁན་ཚོས་དགོངས་པ་ཞེ་དག་བཞེས་འདུག་བསམ་གྱི་ཡོད། ད་ལྟ་ང་གཞུང་གི་ཞབས་བྱི་ཁྱབ་ཞེན་པ་དང་། གཞུང་གི་ལས་ཀའི་ས་མིག་གཅིག་གི་ཐོག་ལ་ཡོད་ཅང་། ང་ནི་ད་ལྟའི་སྤྱི་གཞིའི་ཆ་ནས་དགོངས་པ་ཁྱེད་གོས་པ་ཆགས་གྱི་ཡོད་མ་རེད་ལ། དགོངས་པ་ཁྱེད་ཀྱི་མེད། མ་འོངས་པར་དངོས་གཞིའི་འོས་གཞིའི་ནང་ལ་སླེབས་པ་ཡིན་ན་ངས་བསྐྱད་ཆོག་ཅེས་ཁས་ལེན་ཁྱས་པ་ཡིན། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་འོས་གཞིར་ལང་རྒྱུར་གཏན་འཁེལ་བ་རེད།

གསར་འགོད་པ་དཔལ་ཆེན་རྗེ།

སྐྱོད་དངོས་གཞིར་ཁྱགས་རྒྱ་དང་། སྡོན་འགྲོར་བྱེད་བསྐྱགས་གནང་གི་མིན་གསུང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་ན། སྐྱོད་ལུགས་རེ་གནང་མཁན་རྒྱལ་སྡེར་བ་མི་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། གལ་སྲིད་སྐྱོད་ལུགས་ཅ་བ་ཉིད་ནས་མ་གནང་བར་བཞུགས་པ་ཡིན་ན། ཁོང་རྣམས་སེམས་ཤུགས་ཆག་པའི་གཞི་འདྲ་པོ་ཆགས་གྱི་མ་རེད་དམ།

ལྷོ་ལི་སྐུ་ཆབ་དོན་གཙོད་བཀའ་བྱར་འཁྱོད་རྒྱུད་དངོས་བྱུང་མཚོག

མི་མང་ཚོས་ང་ལ་ཐུགས་རེ་གནང་བ་དང་ལང་འོགས་གསུངས་པ། དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྡེར་གནང་བ་ཡིན་དུས་དེས་སེམས་ཤུགས་ཆག་པའི་གནས་སྤངས་ཡོང་གི་མ་རེད་ཅན་གྱི་འདུག གཞི་ཅའི་ངས་དངོས་གཞིའི་འོས་ཁོངས་སུ་སྡོད་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་བྱས་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། ང་ས་གནས་ས་ཐོག་ལ་དངོས་སུ་བསྐྱོད་ནས་ཁྱབ་བསྐྱགས་བྱེད་རྒྱ་དང་། གཏམ་བཤད་དང་འགྲན་རྩོད་རིགས་ཅ་བ་ཉིད་ནས་བྱེད་ཅིས་མེད། བྱེད་གྱི་མིན། ལྷག་པར་དུ་བཅན་གྱི་ལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་གཞི་ཅར་བཟུང་ནས་འོས་འཕེན་པ་ཚོའི་སེམས་ཁོངས་སུ་རང་བཞིན་གྱི་གདམ་ཀ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ངས་ངེས་པར་དུ་བརྩི་བཀུར་ཁྱེད་སེམས་ཡོད་ལ། ངེས་པར་དུ་ཁྱེད་

དགོས་ངེས་ཤིག་ཀྱང་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ངས་རྒྱ་བ་སྐྱོར་བ་རྣམས་པ་མེས་པ་ལྷགས་ཆག་གི་
རེད་བསམ་གྱི་མེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ཁོང་རྣམས་པས་ང་ལ་རེ་བ་བྱས་ནས་ལང་རོགས་གསུངས་
པ་རེད། ངས་ཀྱང་ཁོང་རྣམས་པར་རེ་འདུན་དང་གསོལ་འདེབས་ག་རེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་ན།
གཞི་རྒྱུ་འདི་ང་ཆོ་མང་གཙོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་ཡོད་རེད་དེ། མང་གཙོ་ཡིན་ཟེར་ནས་བྱུང་བསྐྱེད་པ་
རིགས་ང་ཚོའི་གནས་བབ་ལས་བཞུགས་བ་དང་། བོད་པའི་ཡ་རབས་གོམས་གཤིས་ལས་བཞུགས་
བའི་བྱུང་བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ནས་མ་གནང་རོགས་ཞེས་ང་ལ་རྒྱ་བ་སྐྱོར་གནང་མཁན་ཆང་མར་
དེ་རང་ཞུ་གི་ཡོད། དེ་ལས་གལ་ཆེ་བ་ག་རེ་ཞུ་གི་ཡོད་ཟེར་ན། འོས་མིར་བཞེང་མཁན་སུ་དང་སུ་
ཡོད་ནའང་། ད་ལྟའི་ང་ཚོ་བོད་པའི་མི་ཐོག་འདི་ནི་འཐབ་རྩེད་པའི་མི་ཐོག་ཡིན་སྟབས། བོད་སྤྱི་
པའི་དོན་དུ་ག་རེ་ཡག་པ་བྱེད་བསམ་པ་མ་གཏོགས་སྐྱེར་དང་ཚོགས་པ་བྱེ་བྲག་པའི་ལྷ་བྱུང་གི་ཁོ་
མན་བརྩེད་ནས་བྱེད་རྒྱུ་སུ་ལ་ཡང་དམིགས་ལུལ་ཡོད་པ་མ་རེད་ལ། དེ་འདྲ་དགོངས་པར་ཡོད་པ་
མ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་འོས་མིར་བཞེང་མཁན་ལ་སྐྱོན་འདོགས་བྱེད་པ་དང་།
ཟུར་བྱེད་པ། དམའ་འབེབས་བྱེད་པ་སོགས་རྩ་བ་ཉིད་ནས་མ་གནང་རོགས་ཞེས་ངས་དང་པོ་
ཉིད་ནས་རྒྱ་བ་སྐྱོར་གནང་མཁན་ཚོས་ཚུར་ཞལ་པར་གནང་སྐབས་མར་ཡང་དེ་རང་ཞུ་གི་ཡོད།
དོན་དམ་པར་ངའི་མེས་པ་ནང་ལ་དེ་རང་བསམ་གྱི་ཡོད།

གསར་འགོད་པ་དབའ་ཆེན་ཚེ།

སྤྱི་འོས་མི་ལོ་བཞི་བཅུ་ལྷག་རིང་ལ་གཞུང་ཞབས་གནང་ནས་བཞུགས་པ་རེད། ད་ལན་
དམིགས་བསལ་སྤིང་སྐྱོང་ལ་བཞེངས་དགོས་པའི་གལ་གནད་ག་རེ་གཟིགས་གྱི་ཡོད་དམ།

ལྷེ་ལེ་སྤྱི་ཆབ་དོན་གཙོད་བཀའ་བྱར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག

རེད། ངས་མི་ལོ་བཞི་བཅུ་ལྷག་རིང་གཞུང་ལ་ཞབས་བྱེ་ཞུས་པ་རེད། གཙོ་བོ་སོ་སོས་
བསོད་ནམས་ཀྱིས་རྒྱ་བ་ཁྱོག་པ་ཟེར་ནའང་འདྲ། ཞབས་བྱེ་ཞུ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་པ་རེད། ཁ་ཆག་
སྤྱི་རལ་མ་བྱུང་བར་ད་ལྟ་བར་དུ་ལས་ཀ་བྱས་པ་རེད། ཐོག་མའི་བསམ་པའི་ནང་ལ་ང་སྤིང་སྐྱོང་ལ་
ནམ་ཡང་ལང་རྩིས་མེད། ད་ལྟ་ཀན་ཨོལ་གཉིས་པའི་ཐོག་ནས་ལྟོད་ལྟོད་བྱས་ནས་བསྐྱེད་བསམ་པ་
རེད། ཡིན་ནའང་། གོང་དུ་ཞུས་པ་ནང་བཞིན་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ནས་རེ་བ་དང་སྐྱེལ་མ་ཞེས་ག་
གནང་པ་ཡིན་དུས། དེ་ཆོ་ཆང་མ་རྩིས་མེད་བཏང་ནས་ཁྱོད་ནས་ཡོང་བ་མི་འདུག་ཅིས་ལ་བ་མོད་
པ་མི་འདུག ད་ལྟ་བར་དུ་ཞབས་བྱེ་སྤྱི་འོས་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་བྱེད་རང་གིས་གསུངས་པ་ལྟར་ལོ་

༤༠ ཞེ་གངས་རིང་ལ་ཞབས་ཁུ་བསྐྱབས་པ་རེད། ད་ལྟ་མང་པོ་ཞིག་གིས་རེ་བ་བྱེད་དུས་ངས་བྱེད་
གི་མིན་ལའང་པ་ཡིན་ན། བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དག་ལ་སོ་སོའི་ངོས་ནས་འགན་ཁུར་མ་ལེན་པ་འདྲ་སོ།
ད་ལྟ་ང་ལོ་ཡང་ཆེན་གོག་འདྲ་སོ་ཆགས་ཆར་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། མིང་གནས་ཡོད་མེད་ལ་མ་
ལྟོས་པར་སྤྱི་པའི་ལས་ཀ་དེ་སྤྲུལ་སྤྱད་ནས་བྱེད་བསམ་པ་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་སོ་སོའི་དམ་བཅའ་
འདྲ་སོ་ཡིན་སྟབས། ངས་ཁས་ལེན་བྱས་པ་དང་། སྤྱི་སྤྱོད་འོས་མིར་སྤྱོད་རྒྱར་མོས་མཐུན་ཁྱས་
པ་རེད།

གསར་འགོད་པ་དཔལ་ཆེན་ཅོ་ཅེ།

སྤྱོད་རྒྱ་སྤྱོད་ཁུ་མཁན་དང་། འོས་བསྐྱར་ཆ་གས་བཞེས་མཁན་སྤྱི་ཡོངས་ལ་སྤྱི་
ངོས་ག་རེ་གསུང་རྒྱ་ཡོད་དམ།

ཞེ་ལི་སྤྱི་ཆབ་དོན་གཅོད་བཀའ་བྱུང་འཕྱོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག

དམིགས་བསལ་བྱར་དུ་ལབ་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། ངས་གོང་དུ་ཁྱས་པ་དེ་རང་རེད། མང་
གཙོའི་རིང་ལུགས་ནང་ལ་འོས་འཕེན་ཟེར་བ་ནི་ཐོབ་ཐང་ཆེན་པོ་ཞེ་བྲག་རེད། མང་གཙོའི་ནང་ལ་
ཐོབ་ཐང་དང་རང་དབང་ཡོད་པ་རེད། འགན་ཁུར་ཡང་ཡོད་པ་རེད། འགན་ཁུར་གྱི་ཐོག་ནས་སོ་
སོའི་དབྱ་ཁྲིད་འདེམས་སྐབས་ནམ་དུས་དེ་སྤྱོད་བེད་སྤྱོད་གཏོང་དགོས་པ་ལས། གཞན་གྱི་དབང་
ལུགས་དང་ཁ་ལོག་ལ་མ་ཆུད་པ་བྱ་དགོས། སོ་སོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ནམ་དུས་དེ་སྤྱོད་བེད་སྤྱོད་བཏང་ནས་
འོས་འཕེན་རྒྱ་ནི་གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་བྲག་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེ་འདྲ་ཡིན་དུས། མ་འོངས་པར་སོ་
སོའི་འགོ་ཁྲིད་སྤྱོད་འདེམས་གྱི་ཡོད་ནའང་། དེས་ལས་ཀ་གང་འདྲ་བྱེད་གྱི་འདུག་གམ་མི་འདུག་
འགྲིག་གི་འདུག་གམ་མི་འདུག དེ་ལ་སྤྱོད་བཟོད་དང་ཡོ་བསྐང་བྱེད་རྒྱ། བྱར་བྱེད་རྒྱའི་འགན་
ཡོད་པ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ང་ཆོས་གཅིག་བདམས་ཡོད་ཟེར་ནས། འགན་ཁུར་ཁྲོན་ནས་མེད་
པར་བསྐད་པ་ཡིན་ན་འགྲིག་གི་ཡོད་མ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེའི་ཐང་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ལ་འགན་
ཁུར་ཡོད་པ་རེད་ལ། མང་གཙོའི་ཁེ་ཕན་འོངས་སྤྱོད་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་འགན་ཁུར་ཡང་
བསམ་སློབ་བག་ཆགས་ནང་ནས་མ་དོར་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད།

གསར་འགོད་པ་བསྟན་འཛིན་ཅོ་ཅེ།

ཅ་པའི་ད་ལྟ་བར་དུ་བཅན་གྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཆོགས་གྱི་ནང་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་གི་འོས་གཞིའི་

ཁོངས་སུ་བཞེང་མཁན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཞིན་ཨྲ་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་ཕུན་
ཚོགས་ལགས་དང་། བཀའ་བྱར་རྒྱ་རི་སྤྱོལ་མ་ལགས། བཀའ་བྱར་སློབ་ཐང་སྣམ་གསལ་ལགས།
བྱང་ཨ་རིའི་སྤྱི་ཚབ་དོན་གཙོད་བྱར་པ་དང་ཚོགས་བྱར་སྟེན་པ་ཆེ་རིང་ལགས། བོད་མིའི་སྤྱི་ག་
འཛུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་ཐེབས་ཅིའི་འགན་འཛིན་བྱར་པ་དབུ་དཀར་ཆང་སྐལ་བཟང་དོ་
རྩེ་ལགས། བོད་མིའི་སྤྱི་མ་ཐུན་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་འགན་འཛིན་བྱར་པ་བཟླ་ཤིས་དབང་འདུས་
ལགས། བ་རན་སིའི་ནང་ལ་གནས་བཞུགས་ར་རྒྱ་བསྟན་འཛིན་ལགས་བཅས་མི་སྣ་བདུན་དངོས་
སུ་ཐོན་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། བདུན་པ་གསུམ་མའི་ནང་ལ་པ་རན་སིར་བཅའ་བཞུགས་ར་རྒྱ་
བསྟན་འཛིན་ལགས་སྤིང་སྤྱོད་གི་འོས་གཞིའི་ཁོངས་ནས་ཕྱིར་འཐེན་གནང་ཡོད་པ་རེད།

ནོར་མེ་བོད་ཀྱི་རྒྱུང་འཕྲིན་ཁང་གིས་ཁྱས་པའི་བཅར་འདྲི་གཉིས་པ།

(ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠ ཟླ་༡༠ ཚེས་༡༡ ཉིན་ནོར་མེ་བོད་ཀྱི་རྒྱུང་འཕྲིན་ཁང་ནས་༢༠༢༡ ལོའི་སྤྲིད་སྐྱོད་འོས་མི་ལྷེ་
ལི་སྤྱི་ཚབ་དོན་གཅོད་བཀའ་བླར་འབྲོང་རྒྱུད་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ལ་བཅར་འདྲི་ཁྱས་པའི་སྒྲུབ་པ།)

གསར་འགོད་པ་བསྟན་འཛིན་རྟོ་རྟེ།

ནོར་མེ་བོད་ཀྱི་རྒྱུང་འཕྲིན་ཁང་གི་གསར་འགྲུལ་ལས་རིམ་གསན་གཟེགས་གནང་མཁན་
ཡོངས་ལ་འཆམས་འདྲི་ཞུ། ར་བསྟན་འཛིན་རྟོ་རྟེ་ཡིན། ཕྱི་ལོ་༢༠༢༡ ལོའི་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་
ཀྱི་སྤྲིད་སྐྱོད་དང་། སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་སྡོན་འགྲོའི་འོས་བསྟར་ཆེན་མོ་
ཕྱི་ལོ་༢༠༢༡ ཕྱི་ཟླ་༡ པའི་ཆེས་༣ དང་། དངོས་གཞིའི་འོས་བསྟར་ཆེན་མོ་ཕྱི་ཟླ་༤ པའི་ཆེས་༡༡
ཉིན་གནང་གཏན་འཁེལ་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་ཆེའི་མང་ཆོག་གསན་ནས་སྡོན་འགྲོའི་འོས་བསྟར་ཆེན་མོའི་
སྐབས་དོ་བདག་མོ་མའི་འོས་ཤོག་དེ་རང་དོན་རང་གཅེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དགོས་ངེས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་
ཆར་བའི་གང་ཟག་སྤྱ་ལ་ལུལ་ནའང་འགྲིག་གི་ཡོད་ཀྱང་། སྤྲིད་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་འོས་བསྟར་ཆེན་མོ་འགོ་
འཇུགས་གསལ་བསྒྲགས་དངོས་སྤྱ་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་ད་བར་བཅན་གྱི་ལ་བོད་མིའི་སྤྱི་
ཆོག་གསན་ནང་ལ་སྤྲིད་སྐྱོད་གི་འོས་གཞིའི་ཁོངས་སྤྱ་གང་ཟག་བརྒྱུད་དངོས་སྤྱ་ཡོངས་གྲགས་བྱུང་
ཡོད་པ་རེད།

འདི་ག་རྒྱུང་འཕྲིན་ཁང་ནས་ངའི་སྤྲིད་སྐྱོད་ཞེས་པའི་ལས་རིམ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་སྤྲིད་
སྐྱོད་གི་འོས་གཞིའི་ཁོངས་སྤྱ་ཡོངས་གྲགས་བྱུང་བའི་གང་ཟག་བརྒྱུད་པོ་དེ་དག་གི་མ་འོངས་པའི་

འཆར་གཞི་དང་ལས་འཆར་ཐོག་ལ་བཀའ་འདྲི་ཞུ་བའི་ལས་རིམ་ཞིག་རྒྱང་སྤྱོད་ཞུ་བཞིན་པ་ལྟར།
དེ་རིང་ང་ཚོའི་ལས་རིམ་འདྲིའི་ནང་ལ་ཕྱི་ལོའི་སྐྱེ་ཆབ་དོན་གཅོད་བཀའ་བྱུང་འབྲོང་ཚུང་དངོས་
གྲུབ་མཆོག་དང་ལྷན་དུ་སློང་མོལ་ཞུ་གི་ཡིན།

ཙུ་བའི་བཀའ་བྱུང་འབྲོང་ཚུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་སྐྱེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་༢༠༡༡ ལོའི་སྤྱོད་
སྤྱོང་གི་འོས་གཞིའི་ནང་ལ་ཞུགས་རྒྱུའི་གསལ་བསྐྱབས་གནང་མེད་ནའང་། ང་ལས་ཐོག་ལ་རྒྱབ་
སྤྱོད་བ་ཁག་ཅིག་གིས་བཀའ་བྱུང་མཆོག་ལ་དེའི་བསྐྱབས་ཀྱི་ལས་འགུལ་སྤེལ་བཞིན་ཡོད་
ལྟར། འདི་ག་རྒྱང་འཕྲིན་ཁང་ནས་དེ་སྔ་བཀའ་བྱུང་མཆོག་ལ་བཀའ་འདྲི་ཞུ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བྱུང་
བའི་སྐབས་སུ། གལ་སྤྱོད་མང་ཆོག་ནས་རྒྱབ་སྤྱོད་ཐོག་ནས་དངོས་གཞིའི་འོས་མིའི་ཁོངས་སུ་
ཚུད་པ་ཡིན་ན། སྤྱིར་འཐེན་མ་ཞུས་པར་སྤྱོད་སྤྱོང་གི་དངོས་གཞིའི་འོས་མིའི་ཁོངས་སུ་ཞུགས་
རྒྱུའི་ཐུགས་ཐག་བཅད་ཟིན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད།

བཀའ་བྱུང་མཆོག་དང་སློང་མོལ་གྱི་ལས་རིམ་འདི་འགོ་འཇུག་མ་ཞུས་པའི་གོང་དུ།
བཀའ་བྱུང་འབྲོང་ཚུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་ཀྱི་དོ་སྤྱོད་མདོར་བསྡུས་ཤིག་གསན་གཟིགས་གནང་
རོགས་གནང་།

བཀའ་བྱུང་འབྲོང་ཚུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་ནི་བྱི་ལོ་༡༩༥༦ ལོར་བོད་ལ་སྟོད་བྱུང་
མཆོའི་འབྲོང་ཚུང་བྲིས་ཆང་དུ་འཁྲུངས་པ་དང་། བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་མི་ཐོག་དང་བོད་གསར་ཤིག་
ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་བྱི་ལོ་༡༩༩༠ ལོར་བཅན་བྱོལ་ལ་ཐེངས་པའི་རྩེས་སུ་ཁྲལ་ཉོར་གཏན་སློབ་
ཏུ་གཞི་རིམ་སློབ་སྦྱོང་གནང་སྟེ། མཐར་ཕྱི་ལོ་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་ནས་སྤྱོད་དོན་ཆོན་རིག་
ཐོག་ལ་ཉེ་བའི་གཙུག་ལག་རམ་འབྲུམས་པའི་སློབ་མཐར་མོན་ཡོད།

འབྲོང་ཚུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་ཀྱིས་ཉེ་བའི་ལོ་དུས་ཉེ་བྱི་ལོ་༡༩༩༡ ལོར་༢༠༠༢ ལོར་
བོད་མིའི་སློབ་འཇུག་ས་བདེ་སྤངས་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དབུ་ཆེ་གནང་བ་དང་། བྱི་ལོ་༢༠༠༢ ལོར་༢༠༡༩
ལོར་བདེ་སྤངས་བཀའ་སློན་གྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཡོད། ད་ལྟའི་ཆར་ཕྱི་ལོ་བོད་ཀྱི་སྐྱེ་ཆབ་དོན་
གཅོད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཐུས་ཙམ་མ་ཟད། བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་ལས་དོན་ཆོག་རྒྱང་གི་
ཆོག་མིའི་གསར་ཤིག་གྲང་རེད།

བྱི་ལོ་༡༩༩༢ ལོར་ཐོག་མར་སྐབས་དེའི་བཅན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་སྤྱི་ཞུ་ལས་བྱེད་

ཁོངས་སུ་ཁྱེད་ཀྱི་ནས་ལ་ཀྱུ་ལ་བའི་སྐྱེ་བུའི་ཞབས་ཁུ་དང་། བོད་ནང་གི་དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་
རྒྱུ་ལོན་བྱ་རྒྱུའི་ལས་དོན་བཞེས་པར་མ་ཟད། སྤྱི་ལོ་༡༩༤༣ ལོར་བོད་ནང་དངོས་སུ་ཐེབས་
ནས་གཞིས་བཞུགས་བོད་མི་རྣམས་དང་ལྷན་དུ་གལ་གནད་ཆེ་བའི་འབྲེལ་ལམ་ཁག་ཅིག་
འཛུགས་སྐབས་བྱུང་ཡོད་འདུག།

ཐོག་མར་ལྗེ་ལི་སྐུ་ཆབ་དོན་གཅོད་བཀའ་བྱར་འབྱོར་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ལ་འདི་ག་
ཆུང་འཕྲིན་ཁང་གི་འགན་འཛིན་དབུས་པའི་ལས་བྱེད་ཐུན་མོང་གི་ཆབ་ཁྱས་ནས་འཆ་མས་འདྲི་
བཀའ་གིས་བདེ་ལེགས་ཁུ་གི་ཡིན།

བཀའ་བྱར་མཆོག་ད་ལྟའི་ཆར་སྐུ་སླེར་ཐོག་ནས་སྤྱིད་སྦྱོང་གི་འོས་གཞིའི་ཁོངས་སུ་དངོས་
སུ་ཁྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། ཡིན་ནའང་། འ་ལམ་ཁག་ལ་སྐུ་དོར་རྒྱབ་སྦྱོར་གནང་མཁན་ཆོས་འདུན་ལ་
བསྐྱེད་གནང་གི་འདུག དེ་བཞིན་སྐུ་དོར་ང་ཆོའི་དེ་སྤྱིའི་བཅར་འདྲིའི་ལེ་ཆོན་ནང་ལ་མ་འོངས་
པར་དངོས་གཞིའི་འོས་མིའི་ཁོངས་སུ་ཆུད་པ་ཡིན་ན་ཕྱིར་འཐེན་གནང་གི་མིན་ཞེས་གསུངས་
ཟིན་པ་སོང་ཅང་། མ་འོངས་སྤྱིད་སྦྱོང་གི་ལས་གནས་ཐོག་ལ་ཐེབས་པ་ཡིན་ན། མ་འོངས་པའི་
འཆར་གཞི་དང་། སྤྱིད་བྱས་བསྐྱེད་གནང་དེ་འདྲ་པལ་ཆེར་གཏན་འབེབས་ཡོད་པ་རེད་བསམ་
ཀྱི་འདུག སྤྱིར་བཏང་ད་ལྟའི་ཆར་གཏན་འབེབས་འདྲ་པོ་ཡོད་དམ།

ལྗེ་ལི་སྐུ་ཆབ་དོན་གཅོད་བཀའ་བྱར་འབྱོར་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག།

རེད། ངས་སྤྱིན་མ་ཁྱེད་རང་ཆོའི་ལས་རིམ་ཐོག་ལ་མ་འོངས་པར་ང་སྤྱིད་སྦྱོང་གི་འོས་
གཞིའི་ཁོངས་སུ་སླེབས་པ་དེ་འདྲ་བྱུང་ན། ངས་མང་ཆོགས་ཀྱི་རེ་འདུན་ལྟར་དགོངས་པ་ཁུ་གི་
མིན་ཞེས་ཁས་ལེན་བྱས་པ་ཡིན། དེ་འདྲ་སོང་ཅང་ད་ལྟའི་ཆར་སྤྱིད་བྱས་བསྐྱེད་གནང་དེ་འདྲ་
ཡོངས་གྲགས་བྱ་རྒྱུ་གནས་བབ་ཅིག་གི་ཐོག་ནས་ཉག་ཉག་ཡོད་པ་མ་རེད། ཡིན་ནའང་། ང་ད་ལྟ་
བར་ལོ་མང་པོ་ཞིག་གི་རིང་ལ་ལས་ཀ་བྱས་ནས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཅང་། བོད་མིའི་སྤྱིག་འཛུགས་ཀྱི་
ནང་ལ་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སོ་སོའི་བསམ་སྒྲིའི་འཆར་སློབ་འདི་དང་དེ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག
འདི་བྱེད་རྒྱུ་འདུག འདི་དང་དེའི་ཐོག་ལ་ཤུགས་རྒྱག་དགོས་ཀྱི་འདུག་བསམ་པའི་བསམ་སྒྲིའི་
བག་ཆགས་ཉན་ཉན་ཡོད་པ་རེད་ལ། དེ་འདྲ་ཡོང་གི་འདུག།

གསར་འགོད་པ་བསྟན་འཛིན་ཚེ།

ད་ལྟའི་ཆར་སྤིང་བྱས་བསྐྱགས་གཏམ་དེ་ཆོ་གཏན་འབེབས་ཡོངས་བསྐྱགས་མེད་གསུངས་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། ད་ལྟའི་ཆར་སྤིང་གི་འོས་ནང་བཞེང་མཁན་གཞན་རྣམས་ལ་ཆོ་ཡིན་ན། སྤྱི་མཉམ་ཐོག་ནས་མ་བསྐྱལ་དང་སྒྲངས་ཐོག་ནས་བཞེངས་པ་རེད། འདས་པ་དང་། ད་ལྟའི་མ་འོངས་པའི་ཆར་ཡིན་ནའང་མ་འོངས་པའི་སྤིང་བྱས་བསྐྱགས་གཏམ་དེ་ཆོ་ཡོངས་གྲགས་གནང་དང་གནང་བཞིན་པའི་དུས་ཚོད་ཅིག་ཆགས་ཀྱི་འདུག ཡིན་ནའང་། ད་ལྟའི་ཆར་སྤིང་གི་ཆོག་ནང་ལ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་མཉམ་ཐོག་ནས་ད་ལྟའི་སྤིང་གི་འོས་གཞིའི་ནང་ལ་ཞུགས་མེད་ཅང་། མང་ཆོག་ས་ཀྱིས་དེ་སྤྱལ་གནང་བ་ཅམ་མ་གཏོགས། སྤྱི་མཉམ་གྱི་འོས་ནས་ཞུགས་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་གསུང་མཁན་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་འདུག དེ་ཆོའི་ཐོག་ལ་སྤྱི་ལོ་དགོངས་ཚུལ་གང་འདྲ་ཡོད་དམ།

ཞི་མེ་རྒྱ་ཆབ་དོན་གཅོད་བཀའ་བྱུང་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག

ངས་དེ་སྔ་ཞུས་པ་དེར་འགྱུར་བ་གང་ཡང་མེད། ང་ལ་སྤྱི་གས་གང་ས་གང་ནས་དེ་བ་དང་། འབོད་སྤྱལ་མང་པོ་ཞིག་གནང་བར་བརྟེན། འདི་ཞུ་བྱུང་གི་མི་འདུག་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་ནི་ཅ་བ་ཉིད་ནས་མ་འགྲིག་པ་འདྲ་པོ་དང་ཞུ་མི་ཤེས་པ་འདྲ་པོ་ཡིན་སྟབས། ད་ཆ་ངས་སེམས་ཐག་བཅད་ནས་སྤིང་གི་འོས་གཞིའི་ནང་ལ་སྤྱི་བས་པ་ཡིན་ན། ལུ་མ་ཐུད་ནས་བོད་སྤྱི་པའི་ཞབས་ཀྱི་ཞུ་རྒྱུ་འགན་ཞིག་འཁུར་བས་མ་པ་སེམས་ཐག་གཅོད་བཅད་ཡིན་ལ། ང་བཀའ་འགྲུ་སྤྱི་ཐུན་ནང་ལ་བསྐྱེད་པའི་མི་ཞིག་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་སྤིང་གི་འགན་དེ་ལྷིད་པོ་གཅོད་ཡིན་པ་གསལ་གསལ་ཐོང་ཐོང་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་སྤྱི་པའི་ཞབས་ཀྱི་ཞུ་རྒྱུ་སོ་སོས་སེམས་ཐག་བཅད་ནས་རང་ཐག་རང་གཅོད་བྱས་པ་ཡིན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

གསར་འགོད་པ་བསྟན་འཛིན་རྟོ་རྟེ།

ད་ལྟའི་ཆར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་ལགས་ཀྱིས་སྤིང་བྱས་བསྐྱགས་གཏམ་དེ་དག་ཡོངས་གྲགས་གནང་ཡོད་པ་མ་རེད། ཡིན་ནའང་། ལོ་དུ་གནང་འགྲུག་དེ་དག་གསུངས་སོང་། སྤྱི་རབས་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་གས་འཛུགས་ནང་ལ་སྤི་ཞུ་ལས་ཀྱི་ཞུ་རྒྱུ་དེ་པོ་གནང་ནས་བཞུགས་ཅང་སྤྱི་གས་འཛུགས་ཀྱི་གནང་སྤོ་ཁག་གི་ཐོག་ལ་ཐུགས་རྒྱས་ཆེན་པོ་ཡོད་གསུངས་པ་རེད། དེ་བཞིན་བཀའ་འགྲུ་རིམ་པའི་ནང་ལ་བཀའ་སྤོན་གནང་བ་སོང་ཅང་། མ་འོངས་པར་སྤིང་གི་ལས་གནས་ཐོག་ལ་བྱུག་ལས་གནང་དགོས་པར་ཐུགས་རྒྱས་ཡོད་གསུངས་པ་རེད། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་ཅ་དོན་ཐོག་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་དོན་ཆོན་ཁག་ཅིག་གི་ཐོག་ལ་བཀའ་འདི་ཞུ་ཆོག་པ་ཞུ་

གི་ཡིན། རྫོག་མར་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་རྫོག་ནས་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་ཡིན་
ན། དེ་སྤྱི་བོད་ནང་ལ་ཐེབས་པའི་ཉམས་སྤྱོད་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་བཀའ་སློན་གནད་བའི་ཉམས་
སྤྱོད་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲི་རྫོག་ནས་བོད་ཀྱི་འབྲེལ་མོལ་གནད་དོན་རྫོག་ལ་ཐུགས་རྒྱས་གང་
འཆམ་ཡོད་པ་རེད། མ་འོངས་པར་བོད་ཀྱི་འབྲེལ་མོལ་གྱི་གནད་དོན་བསྐྱར་མཐུད་ཐུབ་པར་སྤྲིན་
འཇུགས་ཀྱི་དོས་ནས་གནད་དགོས་པ་ག་རེ་གཟིགས་ཀྱི་འདུག་གས།

ཇི་ཡི་སྐྱ་ཆབ་དོན་གཙོད་བཀའ་བྱུང་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག

སྤྱིར་བཏང་ང་ཚོའི་བཅའ་ཁྲིམས་ནང་ལ་བོད་མིའི་སྤྲིན་འཇུགས་ཀྱི་བྱེད་སློབ་རྣམས་གསུམ་
གསལ་གསལ་ཐིང་ཐིང་འཁོད་ཡོད་པ་རེད། གཙོ་བོ་བོད་ཀྱི་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་རེད།
གཉིས་པ། བཅོམ་བྱེད་མེད་མིའི་བདེ་སྤྱི་བལྟ་བལྟ་རྒྱ་རེད། བོད་ཀྱི་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་ཐེར་
དུས། མེས་འཆོག་མེར་གཏུག་བྱས་ཏེ་འབྲེལ་མོལ་བྱ་རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་
ཡོད་པ་རེད། འདས་པའི་ལོ་ཤས་ནང་ལ་འབྲེལ་མོལ་བྱུང་ཡོད་པ་མ་རེད། ཡིན་ནའང་། འབྲེལ་
མོལ་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། འབྲེལ་མོལ་དེ་ཡང་རྒྱ་ནག་གི་དབང་འཛིན་པ་ཚོར་སྤྱིའི་
རྒྱལ་ཁབ་དང་རིམ་པ་གཞན་གྱི་རྫོག་ནས་གཞོན་ཤུགས་སྤྱད་ནས་འབྲེལ་མོལ་ཡོང་རྒྱ་རང་ཞི་རེ་
བ་བྱེད་མཁན་གས་མིན། ཁོ་ཚོའི་དངོས་ཡོད་གནས་བབ་རེད། ང་ཚོའི་གནས་བབ་རེད། ལྷག་པར་
དུ་ཁོ་ཚོས་ཡིད་ཆེས་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཆེད་པ་ཡིན་ནའང་གྲོགས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཡོད་པ་དེ་འདྲིའི་
བརྒྱུད་ལམ་རིགས་བཅས་ནས། འབྲེལ་མོལ་སྤྱར་གསོ་ཡོང་རྒྱུའི་རྫོག་ལ་ཁུས་ཤུགས་གང་ཡོད་
བཏོན་ནས་ཤུགས་རྒྱག་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ལ། དེ་ངེས་པར་དུ་ཞུ་རྒྱུ་ཅིས་ཡོད།

གསར་འགོད་པ་བསྟན་འཛིན་ཚེ་རིང་།

མ་འོངས་པར་སྤྱི་འབྲེལ་གྱི་ལས་དོན་རྫོག་ནས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་རྫོག་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་
རྒྱལ་སྤྱོད་ཐོབ་ཐབས་སུ་ཤུགས་གསར་པ་ག་རེ་བསྐྱོན་ཐུབ་ཀྱི་རེད་དམ།

ཇི་ཡི་སྐྱ་ཆབ་དོན་གཙོད་བཀའ་བྱུང་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག

སྤྱི་འབྲེལ་རྫོག་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ལ་བོད་དོན་རྫོག་ལ་རྒྱལ་སྤྱོད་ནི་༡༩༩༠ གྲུ་གངས་ནས་
བོད་དོན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆབ་སྲིད་སྤྱིངས་ཆའི་རྫོག་ལ་ཆད་མཐོ་པོ་སྤྲེགས་ཐུབ་ཡོད། དེ་དག་ཆང་མ་
ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆའི་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་འདྲིན་དང་། ག་ཤམ་འོག་གི་ལས་བྱེད་ཚོས་སྐབས་དུས་སོ་

སོར་སྤྱ་ལས་བསྐྱོན་པར་བཞེན་ནས་བྱང་བ་རེད། དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་ཐུ་མཐུད་ནས་འབད་བཅོམ་བྱེད་
གི་ཡིན།

ད་ལྟའི་ཆར་འཛམ་བུ་སྤྱི་བོ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགྱུར་འགྲོས་སྤྱར་བོའི་ཐོག་ནས་འགྱུར་བ་
འགོ་བཞེན་པ་རེད། ལྷག་པར་དུ་རང་རང་ཚོས་དོ་སྣང་བྱེད་ས་དང་གཏུག་ས་ཀྱི་ནག་དང་ཨ་རིའི་
འབྲེལ་བ། ཀྱི་ནག་དང་རྒྱ་གར་གྱི་འབྲེལ་བ། དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་ཉ་ལམ་ཉི་མ་རེ་རེར་འགྱུར་འགྲོས་
གསར་པ་དེ་འབྲ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཡིན་དུས། སྤྱི་དབང་མི་གཅིག་གིས་ཆང་མར་སྟོབ་ཐབས་ཡོད་པ་
མ་རེད། དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་ག་དུས་ཡིན་ནའང་སྤྱི་འབྲེལ་ཐོག་ལ་རྒྱས་ཡོད་པ་གཅིག་དང་། མི་འགྲོ་
འཕེར་པ་གཅིག་འཚོལ་དགོས་པ་རེད།

ལྷག་པར་དུ་སྤྱི་མ་དང་མི་འབྲ་བར་དེར་སྐབས་སྤྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་ནང་ལ་ཡང་བོད་
མི་གང་འཚོམ་གྱིས་མང་པོ་སྐབས་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་གི་ནང་ལ་ཉམས་སྲུང་ཡོད་པ་དང་། རྒྱས་
ཡོད་པ་ཡག་པོ་དེ་འབྲ་ཡོང་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོ་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དག་དེ་ཆང་མས་མཉམ་རུབ་བྱས་
ནས་འབད་བཅོམ་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་རེད།

༡༩༩༠ གྲུ་གངས་དང་། ༡༩༩༥ གོ་གངས་ནང་ལ་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པ་ཚོས་
འབད་བཅོམ་ཞེ་བླག་གནང་བ་རེད། ད་ལྟ་ང་ཚོའི་བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་སྤྱི་ལ་ཡོད་ཅང་། རང་དོན་
རང་གཅིས་བྱས་ནས་སོ་སོའི་ངོས་ནས་བོད་དོན་དེ་སྤར་ལས་ལྷག་པ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ལ་སྤྱེལ་བྱུབ་
དགོས་པ་དེ་ཆང་མས་ངོས་འཛིན་གཅིག་གྱུར་རེད། དེ་ཡོང་བར་བྱེད་པ་ལའང་གཞི་རྩ་དེ་བོད་ཀྱི་
གནས་ཚུལ་དེ་བོད་ནང་ལ་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཚོའི་དཀའ་ངལ་དང་། སྤྱག་བསྐྱུལ། འགྱུར་འགྲོས་དེ་
དག་དུས་ཐོག་ལ་མཐུན་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་རོགས་པ་འཚོལ་
དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ངས་ངོས་འཛིན་ཞུ་གི་ཡོད། དེའི་ཐོག་ལ་ཕྱགས་རྒྱག་དགོས་པའི་
དུས་ཚོད་གཅིག་རེད་ལ། ད་ལྟའི་ཆར་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་དེ་སྤྱི་དབང་ཡོང་རྒྱར་གོ་སྐབས་གསར་
པ་ཞིག་ཀྱང་ཉན་ཉན་ཆགས་ཡོད་པ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག།

གསར་འགོད་པ་བཟུན་འཛིན་ཇོ་ཇེ།

བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་རེད། འགྱུར་འགྲོས་དེ་དག་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ལ་མངོན་གསལ་
གནང་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་གསུངས་སོང་། ཡིན་ནའང་། བར་སྐབས་ཞིག་ནས་ང་ཚོར་

ང་ཚོའི་འཐབ་ཚྭ་གི་བརྒྱུད་རིམ་གི་ནང་ལ་འཐབ་ཚྭ་དག་ནང་མཁན་འབངས་མི་སེར་
ནུས་སྒྲིལ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་གསུང་གི་ཡོད་པ་རེད། ལྷག་པར་དུ་ད་ལྟོ་ང་ཚོའི་
འོས་བསྐྱེད་བརྒྱུད་རིམ་ནང་ལ་ཡིན་ནའང་། བོད་པ་ཆང་མ་ཆེག་སྒྲིལ་ཐོག་ནས་འབྲིང་ཐུབ་མཁན་
གི་སྲིད་སྲོད་གཅིག་དགོས་ཀྱི་འདུག་གསུང་མཁན་གང་འཆ་མ་མང་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
སོང་ཅང་། སྐྱེད་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་ལགས་ཀྱིས་ཐོག་མར་ང་ཚོ་བོད་པའི་ད་ལྟོ་ཆེག་སྒྲིལ་གི་
གནས་བབ་དེ་ལ་དགའ་ངལ་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་གནང་གི་ཡོད་དམ།

ཇེ་ལི་སྐྱེ་ཆབ་དོན་གཅོད་བཀའ་བྱུང་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་

འདས་པའི་ལོ་ཤས་ནང་ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་གི་གནས་སྡངས་གང་འདྲ་ཆགས་ཡོད་པ་
ང་ཚོ་ཆང་མས་ཏ་གོ་དོན་གསལ་རེད། གསལ་གསལ་ཐིང་ཐིང་རེད་མ་གཏོགས་དེ་ལ་སྤྱག་སྤྱག་
འདྲ་པོ་བྱེད་དགོས་པ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད། བྱས་ཅང་། ད་ལྟོ་མང་པོ་གཅིག་
གིས་ང་ལ་སྲིད་སྲོད་གི་འོས་གཞིའི་ནང་ལ་སྤྲོད་རོགས་ཞེས་རེ་འདུན་བྱེད་མཁན་ཆོས་འགྲེལ་
བཤད་བརྒྱབ་པའི་གནད་དོན་གཅི་བོ་གཅིག་ནི། ཆེག་སྒྲིལ་ཞིག་བྱུང་རོགས་བྱས་ན། ང་ཚོ་ཆོས་
ཁ་གསུམ་འདི། སྤྱིད་ན་སྤྱིད་མཉམ། སྤྱག་ན་སྤྱག་མཉམ། ཞེས་ཁ་རྒྱན་ལ་ཡོད་པ་གཞིར་བཟུང་
ཡོང་རྒྱུའི་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་འདུག

ང་ཚོ་མི་ཆང་མ་སེམས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བ་ནང་བཞིན་ཡོང་གི་མ་རེད། མང་གཙོའི་
སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་བསམ་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ཉན་ཉན་ཡོང་གི་རེད་ལ། ཡོང་ཆོག་གི་རེད། ཡོང་
དགོས་པ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་། ཆེ་ས་སྤྱི་པའི་ཙ་དོན་ཐོག་ལ་རྒྱས་པ་མཉམ་སྤྱང་དགོས་པ་དང་།
ཆེག་སྒྲིལ་བྱས་ནས་བསྐྱེད་དགོས་པ་དེ་ཏ་ལས་པའི་གལ་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེ་འདྲའི་
ཐོག་ལ་ཐུན་བྱའི་ཞབས་འདེགས་ཞུ་བ་ན་བསམ་པ་དང་། མང་ཆོགས་ནས་རེ་བ་བསྐྱོན་པ་ནང་
བཞིན་སོ་སོ་ལ་ཡིན་ནའང་སེམས་ཤུགས་འཕར་མ་དང་། སེམས་སྤྱོད་ཐོལ་པ་ཞིག་སྤེལ་སྤོང་
གི་འདུག དེ་འདྲ་ཡིན་དུས། ངས་ཁས་ལེན་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱབ་སྐྱོངས་ཀྱི་གཞི་ཙ་དེ་དག་ལ་
བརྟེན་ནས་བྱས་པ་རེད།

ཆེག་སྒྲིལ་དེ་དཔེ་མི་སྲིད་པའི་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ལྷག་པར་དུ་ང་ཚོ་བོད་པ་འཐབ་ཚྭ་
བྱེད་མཁན་གི་སྤྱིག་འཇུགས་ཤིག་རེད། སྤྱིག་འཇུགས་ལ་ཆ་བཞག་པ་ཡིན་ནའང་ཆེག་སྒྲིལ་གལ་
ཆེན་པོ་རེད། མི་མང་དང་འཐབ་ཚྭ་ལ་ཆ་བཞག་པ་ཡིན་ནའང་ཆེག་སྒྲིལ་ནི་མེད་ན་མེད་ཐབས་ཀྱི་

སྟོབས་ཤུགས་དང་རྒྱས་པ་ཞིག་རེད།

གསར་འགོད་པ་བསྟན་འཛིན་ཚེ་རྒྱུ།

མ་འོངས་པར་ང་ཚོ་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་ད་ལྟའི་གནས་བབ་འདི་ནས་ཆེག་སྤྱིལ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་བཞོ་སྤྱབ་ཀྱི་རེད་དམ།

ཇི་ལི་སྐྱ་ཆབ་དོན་གཙོད་བཀའ་བྱར་འབྱོར་ཚུང་དངོས་བྱུང་མཚོག

བཞོ་མ་སྤྱབ་པ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། གཞི་རྩའི་ཆ་ནས་བོད་མི་ཆང་མའི་སེམས་ནང་ལ་དབྱ་ཁྲིད་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སྤྱིག་འཇུགས་འདི་ལ་གཅིས་ཞེན་བྱེད་ས་ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་གཅིག་གྱུར་རེད། དེ་ཡིན་དུས་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་མ་རེད། བློ་བྱ་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་གྱི་བྱེད་སྤྱངས་འགྲིག་མེན་ལ་བལྟ་ཚུལ་དང་མཐོང་ཚུལ། བསམ་ཚུལ་ཡོང་ཆོག་པ་རེད་ལ། ཡོང་སྲིད་པ་རེད། དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་ཡིན་ནའང་གོ་ཤེས་ཉན་ཤེས་བྱ་རྒྱ་དང་། གནས་ཚུལ་གསལ་བཀོལ་བྱས་ནས་དཀའ་ངལ་སེལ་དགོས་པ་རེད་མ་གཏོགས། སྟོན་བརྗོད་བྱེད་མཁན་ཡོད་པ་ཆང་མ་སྟག་བསམ་མ་དག་པ་དང་། སྤྱི་པའི་ཐོག་ལ་འཁྱུར་མེད་པ་ལྟ་བུའི་དགོངས་པ་བཞེས་རྒྱ་ཡོད་པ་མ་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད། དས་ད་ལྟ་དེ་འདྲ་གནང་གི་འདུག་ཅེས་ཁྱེད་ཀྱི་མེད།

གང་ལྟར་སྤྱི་པའི་སྟོན་དེ་ཡག་པོ་དང་ཆོགས་ཚུད་པོ་ཡོང་བར་གོང་འོག་ཆང་མའི་རྒྱས་པ་སྤངས་ནས་བྱེད་དགོས་པ་རེད་མ་གཏོགས། འགོ་ཁྲིད་གཅིག་བྱས་ཞེ་པོ་གཅིག་གནང་སྤྱབ་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད། མང་ཚོགས་ལ་ཡིན་ནའང་ལམ་སྟོན་དང་། གཅིག་གྱུར་གྱི་རྒྱས་པ་དེ་ནི། གཙོ་བོ་དེ་མང་ཚོགས་ཀྱིས་བདམས་པའི་འགོ་ཁྲིད་དེར་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་བྱས་ནས་བདམས་པ་ཡིན་སྟབས། ཡིད་ཆེས་དེ་བརྒྱག་མི་ཤོར་བ་དང་། ཡིད་ཆེས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མང་ཚོགས་ལ་མར་འབོད་སྤྱལ་ག་རེ་ཁྱས་པ་ཡིན་ནའང་དེ་གསན་བཞེས་སྤྱབ་པ་དགོས་པ་དང་། སོ་སོར་ཡང་གདེངས་ཆོད་ཡོད་པ་བྱ་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

ཆེག་སྤྱིལ་མི་ཡོང་བའི་གནས་སྤངས་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་ངས་མཐོང་གི་མི་འདུག དཀའ་ངལ་བློ་བྱ་ད་ལྟ་ཡོད་པ་ནི་གཅིག་ནས་སྤྱི་ཚོགས་རྒྱུང་རྒྱུང་ཡིན་པ་དང་། མང་གཙོའི་ལྟ་བུའི་ལྟ་བུ་པའི་གོ་བ་ལོན་མ་སྤྱབ་པར་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད། བློ་བྱའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་སྐབས་མཐོ་ཙམ་དམའ་ཙམ་བཤད་རེས་ཀྱི་གནས་སྤངས་ཡོང་གི་རེད། དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་བོད་མི་རང་ངོས་ནས་

དངོས་གནས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་ཁོར་ལྗུས་ག་རེ་མཐོང་གི་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་། དེ་ལྟ་སྟབ་དགོས་པ་
དང་། ཡོ་སྤང་བྱེད་རྒྱའི་འགན་ཡོད་པ་ལྟར་དེ་བྱེད་དགོས། ཡིན་ནའང་། རྒྱལ་ནས་ཁྱས་ལུགས་
གཞན་པ་དེ་འདྲ་བཏོན་ནས་བོད་མིའི་ཆིག་སྒྲིལ་གཏོར་རྒྱའི་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཡོད་པས། དེ་ཆོའི་
ཐོག་ལ་ཆང་མས་རིག་པ་དྲངས་གསལ་དང་། གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས་པ་དཔེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་
བསམ་གྱི་ཡོད།

གསར་འགོད་པ་བསྟན་འཛིན་རྟོ་རྟེ།

དེ་ནས་ངས་བཀའ་འདི་ལྟར་། སྐྱོང་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་ལགས་ཡིན་ན། ཐོག་པ་
རིམ་འཛུགས་ཀྱིས་བོད་མིའི་སྤྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ནང་ལ་བྱག་ལས་རྒྱུན་རིང་པོ་གནང་བ་རེད། བྱས་
ཅང་། མ་འོངས་པར་སྤྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྤྲི་ལས་བྱེད་ནས་པར་དགོངས་པ་བཞེས་
དགོས་པ་ག་རེ་གཟིགས་གྱི་ཡོད་དམ།

ལྷོ་ལི་སྐྱ་ཆབ་དོན་གཙོད་བཀའ་བྱར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་

ང་སྤྱོད་མ་སྤྲི་ལས་བྱེད་པ་བྱས་ནས་བསྟན་པ་རེད། ཐོག་མའི་བསམ་སྒྲོག་ཏོར་
སྤངས་ནི་བོད་སྤྱི་པའི་ལས་ཀ་བྱེད་རྒྱ་བྱུང་ན་བསམས་ནས་ལུགས་པ་དང་། དེ་ནས་རིམ་བས་
འགན་འཁུར་དགོས་པའི་གནས་སྤངས་ཆགས་སྐབས་ལས་བྱེད་གསར་པ་ཆོར་དང་པོ་སྤྲིག་འཛུགས་
དང་། རོ་སྤྱོད་བྱེད་སྐབས་བཞད་སྤོལ་གཅིག་ཡོད། བྱེད་རང་ཆོ་ལྟོ་གོས་ཀྱི་དོན་དུ་བོད་མིའི་སྤྲིག་
འཛུགས་ཀྱི་ནང་ལ་ལས་ཀ་བྱེད་པར་ཡོང་བ་ཡིན་ན་ཡོང་ས་ལོར་བ་རེད། དེ་མེན་པར་སོ་སོ་བོད་
པ་ཡིན་པ་དང་། བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་རྒྱ་དང་། འཐབ་ཅོད་ཀྱི་དོན་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་པར་
ཡོང་བ་ཡིན་ན་འགྲིག་པ་རེད། འདིར་ཆ་རྒྱུན་དང་མཐུན་རྒྱུན་བཟང་པོ་ཡོད་པ་མ་རེད་དེ། ང་ཆོ་
འཐབ་ཅོད་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་རིགས་ཤིག་ལ་ད་ལྟ་ལྟེང་ཅམ་ཡོད་པ་དེས་ཆོག་ཤེས་པ་བྱ་རྒྱ་གལ་
ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་ངས་ཁྱི་ཡོད།

ད་ལྟ་དེ་འདྲ་བྱས་ནས་བསྟན་ཡོང་སྐབས་ང་ཆོ་མི་ཐོག་ཀན་པ་འདྲ་པོ་ཆགས་ཡོད།
༡༩༥༩ ཡི་མི་ཐོག་དེ་ཆོ་ཏ་ལམ་གཞུང་ཞབས་ཁོངས་ནས་ཀླས་ཡོལ་ལ་ཕེབས་ཆར་བ་རེད། ང་
ཆོ་ཀན་པའི་གས་ཆགས་ཡོད། འོ་གཞོན་པ་ཡོང་མཁན་ནང་ལ་ངས་དོ་སྤྲང་བྱེད་སྐབས་ཏ་ལས་
པའི་ཡག་པོ་འདུག གཅིག་ནས་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་པའི་

དོན་དུ་ལྷག་བསམ་ནས་དག་གིས་ཞབས་མི་ཞུ་རྒྱའི་བསམ་སྒྲུབ་མང་གཞི་ཡག་པོ་ཡོད་པ། དེའི་སྐར་ལ་དང་དུས་ཀྱི་མཐོང་རྒྱ་དང་། དང་དུས་ཀྱི་ལག་རྩལ་ཡག་པོ་ཤེས་མཁན་ཡོད་པས་བཏང་ཆོག་ཆོག་འདྲ་པོ་ཡོང་གི་འདུག ཡིན་ནའང་། སོ་སོས་གང་སྤངས་པ་དེ་དེའི་ཐོག་ལ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་མ་སྟབ་པའི་དཀའ་ངལ་སྐབས་རེ་འཛིན་སྤྱོད་ནང་ལ་འབྲད་ཀྱི་རེད།

ལས་བྱེད་ཆོ་སེམས་ལྷགས་ཀྱིས་མ་ལྟེང་བ་དང་། ཤེས་ཡོན་ཀྱི་མ་ལྟེང་བ་འདྲ་པོ་དེ་འདྲ་གང་ཡང་མཐོང་གི་མི་འདུག འོན་ཀྱང་དེ་ཆོའི་ཐོག་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྦྱལ་མ་དང་། ལས་སྟོན་བྱེད་དགོས་པ་ཡོང་ཆོག་གི་རེད། གལ་སྲིད། བསམ་སྒྲོའི་མ་གཏོང་དགོས་ན་མ་སྟན་རྒྱུན་ཐོག་ལ་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན་ནའང་། དེ་ནི་གནས་སྤངས་རྒྱུང་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་རེད། བསམ་ཤེས་སྟབ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལས་གཞན་པ་ལས་བྱེད་ཆོའི་ཐོག་ལ་བསམ་སྒྲོའཔར་མ་གཏོང་དགོས་པ་གང་ཡང་བྱུང་མ་སོང་།

གསར་འགོད་པ་བསྟན་འཛིན་ཅོ་ཅེ།

དེ་ནས་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བའི་བྱི་བ་གཅིག་བཀའ་འདྲི་ཞུ་གི་ཡིན། ཉེ་བའི་ཆར་རྒྱ་གར་དབྱུས་གཞུང་ནས་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་ཐོག་ལ་འགྱུར་བཅོས་ཤིག་གནང་ནས་གསར་པ་ཞིག་གཏན་འབེབས་གནང་ཡོད། དེའི་ཐོག་ནས་མ་འོངས་པར་ང་ཆོ་བོད་པའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ལ་འགྱུར་བཅོས་གནང་དགོས་པ་ཆགས་པ་ཡིན་ན། འགྱུར་བཅོས་གང་འདྲ་གནང་རྩིས་ཡོད་དམ།

ཇི་ལི་སྐུ་ཆབ་དོན་གཙོད་བཀའ་བྱུང་འབྱོར་རྒྱུ་དང་དངོས་བྱུང་མཆོག

སྤྱིར་བཏང་ད་ལྟའི་ཆ་ལ་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་ཐོག་ལ་ལས་སྟོན་གསར་པ་ཞིག་ཉེ་ཆར་གནང་སོང་། ངས་ཞིབ་ཆགས་པོ་བལྟ་རྒྱུ་མ་བྱུང་། ཡིན་ནའང་། ང་ཆོའི་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་འགོ་བཙུགས་ཁྱས་ཏེ་ལོ་བཅུ་གངས་འཕྲོ་གི་ཡོད་པ་རེད། དང་པོ་དེའི་ཐོག་ལ་བལྟ་རྒྱུ་ལ་མཐོང་རྒྱལ་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད་དེ། གོམ་པ་རིམ་སྒྲིལ་གྱིས་ཞིབ་ཆགས་པོ་བྱས་ཏེ་བལྟས་པ་ཡིན་ན། གྲུབ་འབྲས་ཡག་ཐག་ཆོད་ཐོན་ཡོད་པ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེ་འདྲའི་ཆ་ནས་དང་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཞེས་གཞི་གི་གལ་ཆེན་པོ་རེད་དེ། ནང་བསམ་སྒྲུབ་འགན་བབ་ཐོག་ནས་སྤོང་ཆ་ཞིག་ལྷག་ཡོད་སྟབས། དེ་ཆོའི་ཐོག་ལ་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་གསར་པ་ཅུ་མ་ཟད། ང་རང་ཆོའི་ལྟ་སྟབས་མགོན་རིན་པོ་ཆའི་སྤྱུགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་བཞི་ལི་ནང་ནས་

འཛིག་རྟེན་ཀྱན་ཁྱབ་ཡ་རབས་བཟང་སྤྱོད་དགོས་པ་དང་། མི་ཚང་མར་བསམ་སྒྲེའི་བདེ་སྤྱོད་
བསྐྱེད་སྒྱབ་པ་ཞིག་དགོས།

གང་ལྟར་དཔལ་འབྱོར་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་རེད། ཡར་ཐོན་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ནང་ལ་
ཡང་མ་སྤྱོད་པ་དང་། དངངས་སྒྲགས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་ཞི་བདེ་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་ལྷགས་ཆེན་པོ་
ཡོད་པ་རེད། དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་བསམ་སྒྲེ་བཏང་བ་ཡིན་ན། བོད་པ་ཚོ་སྤྱིར་འཇགས་པོ་དང་། བསམ་
སྒྲེ་གཞག་ས་ཡག་པོ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ང་ཚོའི་མ་ཙུ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ལྷ་སྒྱབས་
མགོན་པོ་པོ་ཆེའི་སྤྱི་ཚུལ་གྱི་བཀའ་སློབ་དང་། དགོངས་གཞི་དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་ང་ཚོས་ཚང་མས་
སྟོབ་སྒྱབ་གྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། ཞབས་སྤྱི་ཡིན་ནའང་རྩོམ་ས་པ་ཞིག་ཁྱེད་སྒྱབ་གྱི་ཡོད་པ་མ་རེད།
སོ་སོ་ཡིན་ནའང་སྤྱིག་འཇུགས་དེའི་ནང་ལ་ལས་ཀ་བྱས་སྤྱོད་བ་ཡིན་སྟབས། ཨ་ཁ། དེ་འབྲུ་ཞིག་
ཁྱེད་སྒྱབ་མ་སོང་བསམས་པ་དང་། དེ་འབྲུ་ཞིག་བྱེད་རྒྱུ་འདུག་བསམས་པ་དེ་འབྲུ་ཡང་སེ་ཡོང་གི་
འདུག ངས་དེ་དག་ཚང་མ་སྒྱབ་སྒྱབ་པ་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་ཁྱེད་ཀྱི་མེད། འབད་བཅོན་བྱས་ནས་དེ་
དག་གི་ཐོག་ལ་ལྷགས་རྒྱག་རྒྱ་དམིགས་བསམ་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་དག་བསྐྱབ་རྒྱུ་ང་ཚོར་ཆ་
རྒྱན་དང་། མཐུན་རྒྱུན་མེད་པ་མ་རེད། དཔེར་ན། བོད་དོན་རིག་པའི་བསམ་སྒྲེ་གཏོང་སྟངས་རེད།
དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་སོ་སོར་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་དེ་ཁྱེད་ནས་མི་ལ་ཞབས་འདེགས་ཁྱེད་སྒྱབ་པ་དང་། རྒྱལ་
སྤྱིའི་ཁྲིམ་པའི་ཐོག་ལ་ཡིན་ནའང་འགྲོ་རྒྱུ་སྒྱབ་པ་དགོས་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད།

ད་ལྟ་ང་ཚོ་བཅོན་ཁྲོལ་བོད་མི་ཚོར་ཤེས་ཡོན་གྱི་གནས་བབ་དེ་སྤྱི་ཡོངས་ནས་ཡིག་
སྒྲུངས་བསམ་པའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྐབས་ཡག་པོ་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། དེ་དུས་ཀྱི་ཤེས་
ཡོན་ཐོག་ནས་རིགས་གཅིག་རྒྱུ་འཛིན་ཐོག་ལ་ལྷགས་རྒྱག་རྒྱ་དང་རིག་པ་སྤྱི་ཚུལ་དགོས། ང་ཚོར་
རིགས་གཅིག་རྒྱུ་འཛིན་དང་ཁྱད་ལས་མང་པོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་གནའ་བོའི་
རིག་གཞུང་རྒྱུང་འབྲེལ་བྱས་ནས་འགྲོ་དགོས་པ་དེ་དཔེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད། གནའ་
བོའི་རིག་གཞུང་དེ་ཡ་མེད་བཏང་ནས་བོར་བཟུག་དང་། སྤང་མེད་དུ་ལུས་པ་ཡིན་ན། མི་རབས་
ཁ་ཤས་ཕྱིན་པའི་རྩིས་སུ་ཚུར་ཕྱིར་མིག་བལྟ་སྐབས། ཨ་ཁ་ཟེར་དགོས་པ་བྱུང་ན་དཀའ་ལས་
ཁག་པོ་ཞེས་གཞག་ཆུང་པ་རེད། དེ་དུས་ང་ཚོས་མི་གཞན་ནས་ཚུར་སྤྱོད་དགོས་པའི་གནས་
སྟངས་ཆགས་པ་ཡིན་ན། ཁ་སྤྱོད་ས་པོ་དང་ངོ་ཆ་པོ་རེད། ད་ལྟ་ང་ཚོར་རྒྱས་པ་དང་ཆ་རྒྱུན་ཡོད་པ་
རེད། དཔེར་ན། ཚོས་སྐར་ཁག་དང་གདན་ས་ཁག་གི་སྟོབ་གཉེར་ཁང་དེ་ཚོ་གཞི་ཡག་པོ་ཡོད་
པ་རེད། ཡིན་ནའང་། ང་ཚོའི་གཞོན་སྤྱིས་དེ་དུས་ཀྱི་མཐོ་རིམ་སྟོབ་ལྷ་སྤྱི་མ་ཁུ་ཁོད། ད་ཆ་

གཞི་ནས་དེའི་ཐོ་བ་རྟེན་དེ་དོ་སྒྲུབ་བྱས་ནས་ཚུར་ཡོང་མཁན་ཁ་ཤིས་འདུག ཆ་ཆར་ཡོང་ཐུབ་ཀྱི་
མ་རེད། ཡིན་ནའང་། དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་ལས་འཆར་མཉམ་རུབ་བྱས་ནས་སྤེལ་རྒྱ་ཏན་ཏན་ཡོང་གི་
རེད་བསམ་གྱི་འདུག

གསར་འགོད་པ་བསྟན་འཛིན་ཚེ་རྩེ།

ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱས་གཏན་འབེབས་གནང་ནས་ལོ་གང་འཆམ་འགོ་གི་ཡོད་པ་རེད། ད་
ལྟ་བར་དུ་དེའི་ཐོག་ལ་མ་འདང་བ་འབྲ་པོ་གཟེགས་གྱི་ཡོད་དམ།

ལྡི་ལི་སྐུ་ཆབ་དོན་གཙོད་བཀའ་བྱུང་འབྱོར་རྒྱུ་དངོས་ཀྱི་ཐུབ་མཆོག

མ་འདང་བའི་ཆ་ཁ་ཤིས་ངེས་པར་དུ་ཡོང་ཆོག་གི་རེད། ཡོང་སྲིད་པ་རེད། བསམ་སྒྲེའི་
ནང་ལ་ཡོད་པ་ཆང་མ་བསྐྱབ་རྒྱུར་མ་སྒྲུབ་ཀྱིན་གྱིས་མ་འདང་བ་དང་། ང་ཚོའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་
ཞིག་གཞན་དབང་སྒྲུབས་བསྐྱབ་བྱེད་དགོས་པའི་གནས་སྒྲུབས་ཀྱང་ཡོད་པ་རེད། དེ་འབྲ་ཡིན་དུས།
ངས་དམིགས་སུ་བཀར་ནས་འདིའི་ཐོག་ལ་འཕུས་ཤོར་གྱི་འདུག་ཅེས་ཞུ་དགོས་པ་ཆགས་ཀྱི་
འདུག་བསམ་གྱི་མི་འདུག དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱས་རང་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པ་དང་།
དེའི་ཐོག་ལ་ལས་ཀྱི་བྱས་ནས་ཉམས་སྦྱོང་བསགས་ནས་འབྲེལ་བ་འདད་མཐར་ཕྱིན་པ་རྒྱག་སྐབ་
མཁན་ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་ཡག་པོ་དེ་འབྲ་འདུག མི་ཁ་ཤིས་ཀྱིས་གཏམ་བཤད་བྱས་པ་དེ་
འབྲ་ཉན་རྒྱ་རྒྱུད། དངོས་གནས་དེ་དག་མེད་སྦྱོང་ཏག་ཏག་འགོ་སྐབ་རྒྱུར་ནུས་པ་འདོན་དགོས་པ་
དེ་འབྲ་ཏན་ཏན་ཡོད་པ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་འཕུས་ཤོར་ག་པར་ཕྱིན་མིན་དེ་ནི་
འགོ་ཁྲིད་གཅིག་ཕྱིས་མར་བལྟ་རྒྱ་མིན་པར་མང་ཆོགས་ནས་ཕྱར་བ་བྱ་འདེགས་བྱ་དགོས་པ་
གལ་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག

གསར་འགོད་པ་བསྟན་འཛིན་ཚེ་རྩེ།

ད་ལྟ་ང་ཚོ་ཐོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་སློབ་བྱ་དང་འབྲེལ་བའི་དགོངས་ཚུལ་ཆེ་བྱས་
གཅིག་ནི། སློབ་བྱ་གི་ཁྱངས་འཕོར་ལ་གཞིགས་ནས་སློབ་བྱ་ཁག་ལྔ་སྟེ་ལ་གཏོར་དགོས་ཀྱི་
འདུག་ཅེས་པ་འདིའི་ཐོག་འོ་བཞེས་གཞོད་གནང་གི་ཡོད་དམ།

ལྡི་ལི་སྐུ་ཆབ་དོན་གཙོད་བཀའ་བྱུང་འབྱོར་རྒྱུ་དངོས་ཀྱི་ཐུབ་མཆོག

དངོས་ཡོད་གནས་སྐབས་ལ་གཞིགས་ནས་ང་རང་ཚོར་དགོས་མཁོ་ག་རེ་འདུག ང་ཚོའི་
མི་འབོར་ཡང་ཉུང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད། སྤུས་སྤུ་བོད་ནས་ཡོང་མཁན་ཞིང་གཞི་ཉུང་དུ་སྤོན་པ་ཡིན་དུས།
སློབ་གྲྭ་ཁག་དང་གདན་ས་ཁག་གི་ནང་དུ་འདྲེས་མི་འབོར་ཉུང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད། དེ་འདྲི་ཐོག་ནས་
གལ་སྲིད་སློབ་གྲྭ་གཅིག་གཉིས་སྒྲིལ་བཏང་བ་ཡིན་ན། སློབ་གྲྲིལ་ཆགས་བབ་དང་། རྒྱབ་སྐྱོར་ས།
དེ་བཞིན་སློབ་སྦྱོང་གྲེང་མཁན་གྱི་ཁོར་ལྷག་བཅས་གནས་བབ་མང་པོ་ཞིག་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་
ནས་བཅོས་སྒྲིག་གྲེང་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཉན་ཉན་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་གྲེང་གི་ཡོད།

གསར་འགོད་པ་བསྟན་འཛིན་རྗེ།

དེ་ནས་ངས་གཞིས་ཆགས་ཁག་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བཀའ་འདྲི་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། གཞིས་
ཆགས་ཁག་ནས་བོད་པ་མང་པོ་ཞིག་སྤྱི་རྒྱལ་ཁག་ལ་ཕེབས་ནས་བཞུགས་མཁན་མི་འདུག་ཅེས་
གསུང་མཁན་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། ལྷག་པར་དུ། གཞོན་སྤྱིས་མང་པོ་ཞིག་རྒྱ་གར་ནང་དང་། སྤྱི་
རྒྱལ་ཁག་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་མ་འོངས་པར་དགོངས་པ་ག་རེ་བཞེས་སྐབས་ཀྱི་རེད་
དམ།

ཇི་ལེ་སྒྲི་ཆབ་དོན་གཅོད་བཀའ་བྱུང་འབྱོར་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག

གཞི་ཅའི་ཆ་ནས་ཁྱེད་རང་གིས་གསུངས་པ་དེ་བདེན་པ་རེད། བར་ལམ་སྤྱི་ལ་འགྲོ་
མཁན་གང་འཆོམ་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་གར་ནང་ཁུལ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེ་ཁག་ལ་སྤོན་ནས་ལས་
ཀའི་ཆ་ནས་སྤོབས་སྤོད་མཁན་ཡང་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། ང་ཚོའི་གཞིས་ཆགས་སྤ་
བརྟན་དང་། རྒྱུན་སྦྱོང་། དུགས་འཕེར་ཡོང་དགོས་པ་ནི་ང་ཚོའི་འཆོ་ཐབས་གཅིག་ཤུའི་ཆེད་དུ་
ཁྱོད་ནས་མ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེ་ནི་ང་ཚོའི་མི་རིགས་ཀྱི་རྩ་བ་འཛིན་ས་གཅིག་དང་། མི་
རིགས་བསྐྱེད་སྤྱད་མ་ཞོར་བ། ང་ཚོར་གཞིས་ཆགས་ཡོད་པའི་བཀའ་འདྲིན་གྱིས་ད་ལྟའི་མི་ཐོག་
ཡོང་བཞིན་པ་འདི་དག་བོད་པའི་བསམ་ཤེས་དང་བྲི་མ་མ་ཡལ་བ་གཅིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་
དུས། གཞིས་ཆགས་ནི་དཔེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

གཞིས་ཆགས་སྤ་བརྟན་གྱི་སྐད་ཆ་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། ང་ཚོས་ལྷག་ལོག་
བརྒྱབ་ནས་ཞིང་ལས་ཐོག་ལ་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ལྷས་པ་བཏོན་ནས་གྲེང་སྐབས་རྒྱ་ཁག་པོ་རེད། ཡིན་
ནའང་། དགའ་འོས་པ་ཞིག་ལ་བར་ལམ་ཞིག་ནས་ལོ་གཞོན་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་དེར་དུས་ཀྱི་

འབྲུལ་ཆས་དང་། དེ་དང་དུས་ཀྱི་རིག་གསར་ལ་བརྟེན་ནས་གཞིས་ཆགས་ནང་ལ་ཐོན་སྐྱོད་གསར་
བ་དང་། ཞིང་ལས་ཡིན་ནའང་བྱེད་སྒྲུངས་མི་འདྲ་བ་གསར་བ་བྱས་ཏེ་ཡག་ཐག་ཆོད་བྱེད་མཁན་
ཁག་ཅིག་འདུག དེ་དག་ནི་དཔེ་མཆོད་ཅུ་ཞེག་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེ་འདྲ་བྱེད་མཁན་མང་དུ་
སྤྱོན་པ་ཡིན་ན་གཞུང་ནས་མ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲིལ་ག་རེ་བྱེད་ཐུབ་པ་དེ་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

ང་རང་གི་རེ་བ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཀྱང་བྱེད་གྱི་ཡོད། དེ་གཞན་ལ་ཡང་བཤད་རྒྱ་བྱུང་། མི་
གང་འཆམ་སྤྱི་ལ་སྤྱོད་ཡོད་ནའང་། དེ་ཆོའི་སྤྱ་གྲུ་ཆོ་རྒྱ་རྒྱ་གར་ནང་ལ་ལོག་ནས་གཏན་དུ་བསྐྱད་
མ་སྤྱོད་ཀྱང་། དབྱར་ཁའི་གྲུང་གསེང་དང་སྤྱོད་སྤྱོད་ནས་འདི་ཁྱས་ལ་ཡོང་རྒྱུ་དེ་དར་གསོ་ཞིག་
ཆགས་ཡོད་པ་དེ་ཡག་པོ་ཞེ་དྲག་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ང་རང་གི་རེ་བ་ལ་དེ་ལས་ལོ་རྒྱུང་ཅུ་
ནས། མ་མཐའ་ཡིན་ནའང་ལོ་ལྔ་དྲུག་ནས་སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་High school level བར་རྒྱ་གར་
ནང་ལ་བསྐྱད། སོ་སོའི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཡོད་ནའང་འདྲ། ཡང་ན་སྤྱོད་སྤྱོད་ ཡང་ན་སོ་སོའི་བྱིས་ཆང་གི་
ངོ་ཤེས་ཀྱི་ནང་ལ་བསྐྱད་པ་ཡིན་ནའང་འགྲིག་གི་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱ་གྲུ་རྒྱུང་རྒྱུང་ཆོར་བོད་
པའི་གོ་མས་ག་ཤིས་དང་བསམ་སྤྱོད་གཏོང་སྤྱོད་གས་ལ་རང་ཉིད་བོད་པ་ཡིན་པ་རྒྱུད་ལ་འཇགས་སྤྱོད་
བ་དང་། སྐད་དང་ཡི་གེ་ལ་ཡང་སྤྱོད་སྤྱོད་དེ་སྤྱོད་སྤྱོད་ནས་པར་སྤྱོད་ནའང་ལམ་སང་བརྟེན་མ་
སྤྱོད་པར་སོ་སོའི་ངོ་ཤེས་ནས་སྤྱོད་སྤྱོད་ནས་ཤུགས་རྒྱག་སྤྱོད་སྤྱོད་བསམ་པ་དེ་འདྲ་ང་རང་གི་ངོ་ཤེས་
ནས་རེ་བ་རྒྱག་གི་ཡོད། ཡིན་ནའང་། ག་ཆོད་ཅུ་རྒྱུང་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་རེད་དམ་ཟེར་ན་དེ་ནི་ད་ལྟ་
ཆོད་མ་ཐིག་པའི་གནས་རྒྱལ་རེད།

སྤྱི་རྒྱལ་ཡུལ་ཁག་ལ་ང་རང་ཆོ་བོད་རིགས་སྤྱི་མ་སྤྱོད་ཆོག་པའི་སྤྱི་ག་འཇུགས་གང་
སར་ཡོད་པ་རེད། ཆགས་རྒྱུད་པོ་ཡོད་པ་ཅུ་མ་ཟད། གཟའ་མཇུག་སྤྱོད་སྤྱོད་ཡོད་པ་དང་དེ་ཆོའི་
ནང་ལ་སྐད་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་སྤྱོད་རྒྱུ་གོ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཡོད་པ་རེད། གལ་སྲིད་སྤྱི་
རྒྱལ་ནས་རྒྱ་གར་ལ་གཏོང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་མེད་པའི་དབང་དུ་བཏང་བ་ཡིན་ནའང་། སྤྱི་རྒྱལ་ནང་རང་དུ་
ཤུགས་ག་རེ་རྒྱག་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱེད་རང་གིས་ད་ལྟ་གསུངས་སོང་། སྤྱི་ལ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཆ་
ནས་སྤྱི་ལ་ཡོད་པའི་བོད་པ་ཆོ་དང་དོན་གཅོད་ཁག་སོ་སོའི་དབང་ལ་འབྲེལ་ལམ་དམ་གཟབ་ཡོད་
དགོས་པ་ཞེ་དྲག་གལ་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་དོན་གཅོད་ཆོའི་ལས་ཀའི་
ཐོག་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་བཅོས་སྤྱོད་དང་། གསར་གཏོད་འདྲ་བའི་ནས་བོད་མི་རང་གི་ཐོག་ལ་འབྲེལ་
མ་སྤྱོད་པ་བསྐྱོར་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་གནས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆགས་སྤྱོད་ཀྱི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག

དེ་འདྲ་སོང་ཅང་། འཐབ་ཅོད་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་རིགས་ཀྱི་གཞི་རྒྱ་ཚུགས་ས་འདྲ་སོ་གཞིས་ཆགས་ཁག་དང་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་འཛུགས་རེད་བསམ་གྱི་འདུག གཞིས་ཆགས་སྤྱི་བརྟན་དང་རྒྱུན་གནས་སྤུས་པ་དགོས་པ་ནི་དཔེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་དག་གཙོ་བོ་ནང་སྤྲོད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་འཆར་མང་པོའི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་གཞིས་ཆགས་སོ་སོའི་ནང་ལ་ལས་ཀྱི་བྱེད་མཁན་གཞིས་ཆགས་དེའི་ནང་གི་མི་རྒྱས་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་བྱུང་ན། བཅའ་ཁྲིམས་ནང་ལ་མཐུན་ཆེན་ཡོད་པ་བཞིན་འོས་བསྐྱའི་ལས་ནས་སོ་སོའི་འགོ་ཁྲིད་སོ་སོས་འདེམས་སྐྱོད་དེ་གཅིག་ནས་མང་གཙོའི་འགྲོ་ལུགས་ཀྱི་ཆ་ནས་སྤྱོད་བཟུང་ཞིག་ཡོང་གི་རེད། དེ་བཞིན་གཞིས་ཆགས་ནང་ལ་གནད་འགག་དང་། རྒྱུད་སྤྲོད་ནས་གནས་ཚུལ་གང་དང་གང་ཡོང་གི་འདུག དཔེར་ན། ང་ཚོའི་གཞིས་ཆགས་ཁག་ནང་སློབ་བླ་སྤྱི་ལ་བཏང་བ་དང་ཅིས་ལེན་བྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་བལྟས་ན། དེ་སྤྱི་གཞིས་ཆགས་སོ་སོའི་ནང་ལ་སྤྱི་གྲུ་རྒྱུད་རྒྱུ་ཚོ་འཛོགས་སྤྱི་བཅོལ་ཁང་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་བར་སྐབས་སྤྱི་གྲུ་རྒྱུ་ཚོ་འཛོགས་སེད་པའི་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རེད། དེ་དག་ཆང་མའི་ཐོག་ལ་བསམ་གཞིག་བྱེད་རྒྱ་ཏན་ཏན་གནད་འགག་ཡོད་པ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག

གསར་འགོད་པ་བསྟན་འཛིན་རྟོ་རྟོ།

གཞོན་སྤྱི་ཀྱི་ཐོག་ལ་མ་འོངས་པར་འཆར་གཞི་འདྲ་སོ་ག་རེ་བཟོ་སྤུས་ཀྱི་རེད་དམ།

ཇི་ལེ་སྤྱི་ཆབ་དོན་གཅོད་བཀའ་བྱུང་འབྲོང་རྒྱུད་དངོས་བྱུང་མཆོག

གཞོན་སྤྱི་མང་ཆེ་བ་ཞེས་ཡོན་ཡོད་པ་དང་། དེ་མིན་ལག་རྩལ་ཡོད་པ། ཁྱད་ལས་སློབ་སྤྱོད་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་འཛུགས་ལ་ཚུར་རུས་པ་སྤྲོད་ནས་མཉམ་ཞུགས་བྱེད་རྒྱ་དེ་ད་ལྟ་ཡག་པོ་ཞེ་བྱེད་འདུག་བསམ་གྱི་འདུག བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གཞོན་སྤྱི་ཚོར་མཐུན་ཆེན་མང་པོ་ཞིག་བསྐྱོད་རྒྱ་ཡོང་མིན་གང་ལྟར་ཀྱང་། གཞོན་སྤྱི་ཚོའི་རུས་པ་འདི་བོད་སྤྱི་པའི་རྩ་དོན་ཐོག་ལ་སྤྱོད་སྤུས་པ་དགོས། བསམ་སྒྲོ་ག་རེ་གཏོང་མིན་དང་། ལངས་སྤྱོད་ཀྱིས་ག་རེ་ཐོན་མིན་ལ་མ་སྤྱོད་པར་སོ་སོ་བོད་པ་ཡིན་བསམ་པའི་ཞེན་ཁོག་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། སྤྱི་མེད་སོ་སོའི་འདྲ་སྤྱི་བཟོས་ནས་ཁོ་ཚོའི་སེམས་ཀྱི་གཏོང་ལ་བོད་པའི་ཞེན་ཁོག་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཞེ་བྱེད་ཡག་པོ་འདུག ངས་དེ་ནི་དཔེ་རྩ་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག

དེ་ལྟ་སོང་ཅང་། ལོ་གཞོན་གཞོན་ཆོ་ངེས་པར་དུ་འཐབ་ཅོད་ནང་ལ་མཉམ་ཁིད་བྱེད་རྒྱ་
ཨང་གི་དང་པོ་རེད། བར་མཐུན་རྒྱུན་བསྐྱུན་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར། མང་ཆེ་བ་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་
སྤྱོད་མི་དགོས་པར་རང་རྒྱ་འཕེར་བ་ཡོད་པ་རེད། སོ་སོ་རང་ཉིད་ལ་ལས་ཀ་ཡག་པོ་ཡོད་པ་ཅམ་
མིན་པར་། ང་རང་ཆོ་བོད་པ་གཞན་ལ་ཡང་ལས་ཀ་མང་པོ་བསྐྱུན་ཐུབ་པའི་གནས་སྤངས་མང་པོ་
ང་ཆོའི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་ལ་མཐོང་རྒྱ་འདུག གཞོན་སྤྱི་ཆང་མས་སོ་སོའི་འགན་ཁུར་ནས་སྤྱི་ག་
འཇུགས་ཐོག་ལ་རུས་པ་སྤང་རྒྱ་ཡིན་ནའང་རེད། ཅ་དོན་ཐོག་ལ་ཁོ་ཆོས་ལས་འགུལ་སྤེལ་བ་དེ་
དག་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོང་ཐུབ་རྒྱའི་གནས་སྤངས་མཐོང་རྒྱ་འདུག ཁོ་ཆོར་སྐད་ཡིག་གི་དཀའ་ངལ་
མེད་པ་དང་། དེང་དུས་འབྲུལ་ཆས་ལག་རྩལ་གྱི་དཀའ་ངལ་མེད་པ་རེད། བྱས་ཅང་། ངས་གཞོན་
སྤྱི་ཆོ་མཉམ་ཁིད་བྱེད་ཐུབ་དགོས་པ་དང་། མཉམ་རུབ་ཐོག་ནས་ལས་ཀ་བྱེད་དགོས་པ་གཤམ་
ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟའི་ཐོག་ནས་བསམ་ཤེས་ཡོད་དགོས་པ་གཤམ་
ཆེན་པོ་རེད།

གསར་འགོད་པ་བསྟན་འཛིན་ཚེ།

འཕྲོད་བསྟེན་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ལ་དེ་སྔ་དངོས་སུ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཅོས་གཞིའི་ནང་ཐོན་ཡོད་
པ་རྣམས་པ་ཁག་ཅིག་ལ་བཅར་འདྲི་ཞུས་པའི་སྐབས་སུ། མ་འོངས་པར་འཕྲོད་བསྟེན་དང་འབྲེལ་བའི་
ཐོག་ནས་པོད་མི་ཆང་མར་རིན་མེད་ཐོག་ནས་སྤྱི་གཞུགས་བརྟག་དབྱེད་ཀྱི་མཐུན་རྒྱུན་བསྐྱུན་གྱི་
ཡིན་གསུང་གི་འདུག འཕྲོད་ཆུང་དངོས་བྱུང་ལགས་མ་འོངས་པར་དངོས་གཞིའི་ཅོས་མའི་ཁོངས་
སུ་ཅུད་ནས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆགས་པ་ཡིན་ན། འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་ཐོག་ལ་ག་རེ་གནང་ཐུབ་ཀྱི་རེད་དམ།

ཇི་ལི་སྤྱི་ཆབ་དོན་གཅོད་བཀའ་བྱུང་འཕྲོད་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག

ང་ཆོ་འཐབ་ཅོད་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་འཕྲོད་བསྟེན་ཡག་པོ་
དགོས་པ་དང་། གཞུགས་པོ་ཐང་ཐང་ཡོད་དགོས་པ་ཞེ་དྲག་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད། བྱས་ཅང་། ང་རང་
གི་བསམ་སྒྲུའི་ནང་ནས་རྒྱུན་ནས་ཡོད་པ་དེ་ནི་སྤྱན་བཅོས་བྱེད་རྒྱ་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད། དེང་དུས་ཀྱི་
འབྲུལ་ཆས་དང་ཆ་རྒྱུན་དཔེ་ཡག་པོ་ཡོད། ཡིན་ནའང་། དེ་ལས་གཤམ་ཆེ་བ་ནི་སྤྱོད་འགོག་བྱ་རྒྱ་དེ་
རེད། ང་ཆོ་བོད་པའི་བསམ་སྒྲུ་གཏོང་སྤངས་དང་དམིགས་བསམ་ལ་ལོ་ན་ཆན་པའི་ཁྱོད་དུ་ན་གི་ནི་
མི་འདུག སྤྱན་ཁང་ལ་ཕྱིན་ནས་ག་རེ་བྱེད་དགོས་རེད་དམ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟ་ཅ་བ་
ཉིད་ནས་མ་རེད། དེ་བཞིན་ལོ་གཞོན་པ་མང་པོ་ཞིག་ལ་སོ་སོའི་ལས་ཀ་སོགས་དུས་ཆོད་ཀྱི་

དབང་གིས་དུས་ཐོག་ལ་བརྟུན་དབྱེད་བྱེད་མ་ཐུབ་པའི་གནས་སྐབས་ཡོང་གི་རེད། ལོ་རེར་བརྟུན་དབྱེད་ཐེངས་རེ་བྱེད་དགོས་པ་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད། དེའི་འགོ་སོང་ཆང་མ་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱིས་ནར་གཏོང་མ་ཐུན་ཆེན་བསྐྱེད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་དམ་མེད་དེ་ངས་ད་ལྟ་གསལ་པོ་ཞིག་ཞུ་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག།

ལྷག་པར་དུ། ད་ལོའི་ནད་ཡམས་ལ་བལྟས་པ་ཡིན་ན། མ་འོངས་པའི་ལོ་ཁ་ཤས་རིང་ལ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་དཀའ་ངལ་ཤུགས་ཆེན་པོ་འབྱུང་རྒྱུ་ཡིན་པ་མཐོང་གི་འདུག། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ད་ལྟ་འཕྲོད་བསྟེན་དང་ཤེས་ཡོན། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཆོན་པ་ཁག་གི་ནང་ལ་རོགས་སྐྱོར་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་སྤྲུལ་ཐུན་ནས་ཡོང་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་དམ་བསམ་པ་ད་ལྟ་ནས་བསམ་སྒྲུབ་འོང་ལ་འཆར་གྱི་འདུག། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་འཕྲོད་བསྟེན་ཐོག་ལ་སྤོང་འགོག་བྱ་རྒྱུ་དཔེ་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད། སྤོང་འགོག་ཡག་པོ་གཅིག་ནི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་རེད། གསོ་བ་རིག་པའི་གཞུང་གིས་བཅོས་ཐབས་དེ་དག་ནི་ནད་གཞན་ལ་མི་གཞོད་པ་སོགས་ཉ་ལས་པའི་ཡག་པོ་རེད་འདུག།

ང་ཆོའི་བོད་སྤྱན་དང་གསོ་བ་རིག་པའི་ལས་ལུགས་དེ་ད་ལྟ་ལས་ལྷག་ཙམ་ཞིག་དར་སྒྲེལ་གཏོང་རྒྱུ་དང་རྒྱས་ཤུགས་བཏོན་ནས་ཆང་མར་བྱུང་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན། དེའི་ཐོག་ནས་བྱེད་འཕྲོད་བསྟེན་ཙམ་མིན་པར། ནང་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་བྱེད་ཀྱིས་དང་། སེམས་ཁམས་རིག་པའི་ཐོག་ལ་ཡང་དེའི་ཐོག་ནས་ཞབས་འདེགས་ཞུ་རྒྱུ་མང་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་དུས། དེ་དག་ཆང་མ་ངའི་བསམ་པར་ནད་རིགས་སྤོང་འགོག་གི་ནང་ལ་འགྲོ་གི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག། དེར་བརྟེན། ཟུང་འབྲེལ་བྱས་ནས་བྱ་རྒྱུ་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད་ལ། དམིགས་བསལ་གསོ་བ་རིག་པའི་ཐོག་ནས་སྤྱན་རྒྱུ་ཁང་ལ་མཆོན་ན་ཡན་ལག་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། ད་དུང་ད་ལྟ་ལས་ལྷག་ཙམ་འཛུལ་བྱ་སྤིང་ལ་ཞབས་བྱེ་ཞུ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག། བྱས་ཙང་དེ་ཆོའི་ཐོག་ལ་ཉན་ཉན་ཤུགས་རྒྱག་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད།

གསར་འགོད་པ་བསྟན་འཛིན་རྗེ།

འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་ལགས་ཡིན་ན་དེ་སྔ་བདེ་སྤང་ལས་ཁུངས་ནང་ལ་རྒྱན་རིང་པོ་བྲག་ལས་གནང་བ་དང་། བྱིས་སྔ་བདེ་སྤང་བཀའ་སློན་གྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་པ་རེད། བར་སྐབས་ཤིག་ནས་རྒྱ་ཀར་དང་ཨ་རི་ཁྲལ་ལ་རྒྱ་ནག་གི་སོ་སྤུལ་འཛིན་བཟུང་བྱས་པའི་གནད་དོན་བྱུང་ཡོད། དེར་སྐབས་སྤྱི་ཚོགས་ཏུ་ལམ་ཁག་ནང་ངོ་གདོང་ངོ་མ་མེད་པ་དང་། མིང་རྒྱན་བཟོ་བྱས་ནས་བོད་སྤྱིའི་ཅ་དོན་གྱི་གནད་དོན་རེད། དེ་བཞིན་འཐབ་ཅོད་སྤྱི་ལ་གཞོད་པའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་

མཁན་མང་པོ་ཐོན་གྱི་ཡོད། དེ་དག་གི་ཐོག་ལ་མ་འོངས་པར་གདོང་ལེན་གང་ལང་གནང་ཐུབ་གྱི་
རེད་དམ།

ཇི་ལི་སྐུ་ཆབ་དོན་གཙོད་བཀའ་བྱུང་འབྱོར་ཚུང་དངོས་བྱུང་མཚོག

རེད། བར་ལམ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཁ་གས་ཐོན་སོང་ད། བར་ལམ་སྤྱི་ཚོགས་ཐོན་པ་རེད།
ཨ་རི་ལའང་ཐོན་པ་རེད། རྒྱ་གར་ལའང་དེ་སྤྱན་ཁ་གས་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལང་རེ་བྱུང་ཡོང་
གི་རེད། ཡིན་ནའང་། དེ་ཚོ་ཆང་མའི་ལས་ཀ་མཐོང་ཆོག་ཆོག་དང་། སྐབས་བདེ་པོ་ཡོད་པ་མ་རེད།
སྤྱགས་བསྐྱེད་ནས་དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་དཀའ་ལས་མང་པོ་རྒྱག་དགོས་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ཁྱིམ་དང་
འཕེར་བ་ཞིག་དགོས་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ཁྱེད་ལ་འཁྱེད་པ་གཅིག་དགོས་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལང་སོང་
ཅང་། དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་སོ་སོ་ཡིན་ནའང་། ལས་རྒྱས་ཡོད། ལྟ་རྒྱས་ཡོད། ཟེར་བ་ལང་པོ་རེད། གང་
ཐུབ་པ་དེ་ལྟ་རྒྱས་ཡིན་དང་ཡིན།

ཡིན་ནའང་། ངས་གོང་དུ་ཁྱས་པ་བཞིན་ང་ཚོ་བོད་མི་ཆང་མའི་བསམ་སློབ་མང་གཞི་དེ་
ངས་གོང་དུ་ཁྱས་ཟེན་པ་ལྟར་མངོན་པར་བསྟོད་གྱི་ཡོད། དཔེ་མཚོན་ཚུང་ཚུང་ཞིག་ཁྱས་པ་ཡིན་
ན། དེ་སྤྱི་ཚོགས་ཐོན་པ་འོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གྲངས་བསྟུང་པའི་མི་གཅིག་ཕྱིས་སྤྱི་ཚོགས་ལ་
སྤྱི་བས་པ་རེད། ད་ལྟ་བཞིན་ཡོད་པ་མ་རེད། མི་དེ་ལ་ཁོ་རང་གི་ས་ཁུལ་དེའི་གསང་བའི་ལས་
ཁྱེད་ཀྱི་ཆོད་པས་འབྲེལ་བ་བྱས་ཏེ་ཁྱེད་རང་པར་ལོག་པེ་བས་ཤོག ད་བོད་ནང་ལ་སྤྱི་ཚོགས་དང་
ལང་གི་མེད། མཐུན་རྒྱུ་ཡོད། དཔལ་འབྱོར་ཡོད། ཁྱེད་རང་དེ་སྤྱི་ཚོགས་པོ་སྤྱི་ཚོགས་པ་རེད། འོན་
ཀྱང་པར་ལོག་ཡོང་བ་ཡིན་ན། གོ་གནས་སྟོད་གྱི་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ལང་བྱས་
ཡོང་གི་འདུག དེ་ཚོ་སྤྱི་ཚོགས་གཅིག་ནས་བལྟས་ན་སྤྱི་ཚོགས་པ་ཞེས་པོ་རེད། ཆོད་མ་ཐོགས་པ་དེ་ལང་རེད་
པ། སྤྱི་ཚོགས་པས་སྤྱི་བཏང་བ་ཡིན་ནའང་མི་ཚོ་རྒྱ་མིའི་བཅོམ་ཁང་ནང་ལ་བསྟུང་པ་ཞིག་གིས་ཤི་
ཁར་དུག་སྤྱི་ཚོགས་པ་ལང་བཟའ་གི་མ་རེད་པ། ཁོང་ཚོར་འབྲེལ་བ་དེ་ལང་བྱས་ནས་ཆོད་མ་ཐོགས་
པའི་ལས་ཀ་དང་། འིང་ཏྲོག་ལང་པོ་ཡིན་ན་ཡག་པོ་སྤྱི་ཚོགས་པའི་ཉུག་མཚན་རེད། དཔལ་
འབྱོར་དང་སྤྱི་བས་འབྱོར་ཡོད་བསམས་ནས་ཆང་མའི་ཐོག་ལ་གཅིག་བྱེད་པར་ཡོང་བ་ནི་བསྐྱུ་
ཐུབ་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག གནས་སྤྱི་ཚོགས་དབང་གིས་དེ་གཉིས་མགོ་འཁོར་པ་དེ་ལང་
ཡོང་གི་རེད་དེ། རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ནི་སྤྱི་ཚོགས་པོ་ཞེས་པ་ཐོན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་འཛུགས་
གྱི་རྒྱུ་ལ་སྤྱི་ཚོགས་པ་ལང་པ་ཡོད་པ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག

དེ་ལྟ་སོང་ཅང་གནས་ཚུལ་དེ་རིགས་ཡོང་སྲིད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་ཆོའི་རིགས་འབྲེལ་
ཡོད་ལས་ཁུངས་ལ་སྐབས་དུས་སོ་སོར་སྟོན་སེང་ཁྱེད་གོས་པ་དང་། ས་གནས་ཀྱི་ཁྲིམས་དང་
མ་ཐུན་པའི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་ཡོད་ལ་སྟོན་སེང་ཁྱེད་གོས་པ། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ལ་ཞུས་པ་
ཡིན་ན་ཆོན་པ་ག་པར་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཀྱི་འདུག དེ་ལ་ཞུས་ན་ལུང་པ་དེའི་འབྲེལ་བ་བྱེད་མཁན་
ལ་འབྲེལ་བ་ཞུ་གི་རེད། དེ་བས་ད་ལྟ་བྱེད་རང་གིས་གསུངས་པ་ནང་བཞིན་སྤྱི་ཚོགས་ཏང་ལམ་ཐོག་
ལ་མིང་མེད་པ་དེ་འདྲ་མང་སོ་ཡོང་གི་རེད་བསམ་ཀྱི་འདུག དེ་ཆོའི་ཐོག་ལ་ཆང་མས་སྤྱང་གྲུང་སྤི་
གསང་དོད་སོ་དང་། རིག་པ་དྲངས་གསལ་བྱས་ཏེ་ཐེར་འདོན་བྱེད་གོས་པ་ལས། དེ་ཆོར་གཞོགས་
འདེགས་འདྲ་སོ་བྱས་ནས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན། སོ་སོའི་ཀྱན་སྦྱང་ལ་གཞོགས་འདེགས་དང་རྒྱུ་སྦྱོར་
བྱེད་རྒྱའི་བསམ་སྒྲོ་མེད་ནའང་རྒྱུ་སྦྱོར་རང་བཞིན་གྱིས་ཆགས་འགྲོ་གི་རེད། དེ་ཆོའི་ཐོག་ལ་
ལས་ཀ་དེ་དག་འལས་ཁག་སོ་ཞེ་དྲག་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། ཆེ་སའི་སྤང་ནས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་
བ་ཡིན་ན་དག་འང་ལ་ཆེ་བ་རང་ཡོད་པ་མ་རེད། ཆང་མས་སོ་སོའི་རྒྱལ་ཁབ་བཞག་ནས་མིའི་ལུང་
པའི་ནང་ལ་སྤེལ་སྤྱོད་ཡོད་དུས། དེའི་ན་ཆ་དེ་ད་ལྟ་ཡིན་ནའང་སོ་སོ་བོད་པ་ཡིན་བསམ་པ་དང་།
དེའི་སྤེལ་སྤྱོད་པ་ལ་བཞེན་ནས་གྲུང་ཁྲུང་གི་ཞབས་སྤྱི་ཞུ་བསམ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད་བསམ་ཀྱི་
མི་འདུག

གསར་འགོད་པ་བཟླ་ན་འཛིན་རྩི།

སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ལ་ང་ཆོའི་བཅའ་ཁྲིམས་རིན་པོ་ཆེས་བསྐྱར་པའི་ལས་འགན་
གཙོ་བྱས་གཅིག་ནི། ལ་གོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་མཆན་སྟོན་སྤྱང་སྦྱོར་གནང་རྒྱུ་དེ་
ཆགས་ཀྱི་ཡོད། མ་འོངས་པར་ལ་གོང་ས་མཆོག་གི་མཆན་སྟོན་སྤྱང་སྦྱོར་དང་། སྤྱིའི་ཡང་སྲིད་
ཐོག་ལ་དབུ་འོག་དབུང་འདེགས་གང་འདྲ་ཞུ་བ་ཀྱི་རེད་དམ།

ཞེ་ལི་རྒྱ་ཆབ་དོན་གཙོད་བཀའ་བྱུང་འབྲང་རྒྱུ་དངོས་བྱུང་མཆོག

ད་ལྟ་བར་དུ་བོད་ཐེར་པ་དང་། བོད་མི། རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ལ་བོད་དོན་གནས་པ་དེ་ནི་གཙོ་
སོ་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་མི་གཅིག་ལག་གཅིག་གིས་སྤྱོད་ལས་བསྦྱོར་པ་རེད་ཅེས་ལབ་ན་མ་འགྲིག་
པ་མེད། ང་ཆོ་ཆང་མས་ཞབས་འདེགས་ཞུས་ནས་དག་འལས་བརྒྱུ་བཏེ་བྱས་པ་མཉམ་སྤྱང་འདྲ་
སོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་བྱུགས་བསྐྱེད་དང་དགོངས་པ་ཏ་ཅང་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་
སོ་དང་ཟབ་སོ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། བོད་དོན་དེ་ལས་སྤྱོད་སོའི་ངང་ལ་ལ་འགོ་རྒྱའི་གནས་སྤངས་ཤིག་

ད་ལྟ་བསྐྱེད་ཡོད་པ་མ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ལས་ལྷན་མགོན་པོ་ཆེ་འཇམ་མཉམས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་
 ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཆ་ཚད་མར་བཞུགས་གནང་བ་རེད། ཡིན་ནའང་། ལས་ལྷན་མགོན་པོ་ཆེ་འཇམ་མཉམས་
 སྲིད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མར་ཞོལ་གནང་བ་དང་ཆབ་སྲིད་གཅིག་ལ་ལས་ལྷན་མགོན་པོ་ཆེ་འཇམ་མཉམས་
 འཕྲིན་ལས་སྤར་ལྷན་རྒྱས་སོང་། སྤྱུགས་ཐེལ་ཞེས་ཀྱི་ཆེ་དུ་འགྲོ་གི་འདུག ང་འདིར་དོན་གཅོད་
 ལ་བསྐྱེད་ནས་ལོ་བཞི་ལྷན་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་རེད། སྒྲུ་སྒྲེར་ཡིག་ཚང་ལ་ཕྱག་ལས་གནང་མཁན་ཚང་
 མས་མཁུན་གྱི་རེད། ཚོགས་འདུ་དང་བཀའ་སློབ་གནང་བར་ཐེབས་རོགས་ཞུ་མཁན་ཉ་ཅང་མང་
 པོ་རེད། དེ་དག་བརྒྱ་ཆར་བརྩིས་ན་བརྒྱ་ཆ་མང་ཆེ་བར་ཞལ་བཞེས་གནང་མི་སྤུང་པའི་གནས་
 ལྟངས་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲིའི་དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་དུས་དེ་གལ་ཆེན་པོར་
 བརྩིས་ནས་ང་ཚོའི་ངོས་ནས་ལྷན་སྤྱུག་དགོས་པ་ཞིག་རེད།

སྒྲུ་ཚོགས་ནང་ལ་ལས་ལྷན་མགོན་པོ་ཆེ་འཇམ་མཉམས་སྤྱད་ཞུ་མཁན་ཡོང་བ་དེ་རིགས་
 བྱེད་པའི་བསམ་བློར་སོ་སོ་བྱུང་ཆུང་རེད། ངས་སྤྱོད་མ་གྲོས་ཚོགས་ནང་ལ་ཐེངས་གཅིག་ཞུས་
 གྲོང་། དེ་རྒྱལ་ལྷན་པོར་སྤྱད་མས་གཤེགས་ལྷན་ཐེབས་ལས་ཡོད་པ་མ་རེད། སྒྲོ་གཡེང་བྱེད་དགོས་
 པ་མ་རེད་ཅེས་ཞུས་པ་ཡིན། ད་ལྟ་ཡིན་ནའང་དེ་ག་རང་བསམ་གྱི་ཡོད། ཡིན་ནའང་། ལས་ལྷན་
 མགོན་པོ་ཆེ་འཇམ་མཉམས་སྤྱད་ཞུས་ནས་ཁོང་སྒྲུ་སྒྲེར་ལ་བྱེད་པར་གང་ཡང་ཡོང་གི་མེད་ནའང་།
 ང་ཚོ་ལས་ལྷན་མགོན་པོ་ཆེ་འཇམ་མཉམས་ཞེས་ཅན་དང་། དད་གྲུས་ཡོད་མཁན་ཚོའི་བསམ་སྒྲེའི་
 རྣམ་ལ་མ་ཁ་བཟོ་རྒྱ་དང་། མི་སྤྱིད་པ་བཟོ་རྒྱའི་ཐོབ་ཐང་དེ་མི་གཞན་ལ་མེད་པ་ཡིན་དུས། གདོང་
 ལེན་བྱེད་དགོས་པ་དང་། གསལ་བཀོལ་བྱེད་དགོས་པ། རྒྱ་མཚན་ལྷན་པའི་ཐོག་ནས་བརྒྱུ་ལ་
 བཅད་དེ་ངོ་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་པ་རེད་མ་གཏོགས་ཁ་རྩུང་འདྲེ་པོ་བཏང་ནས་པན་ཐོགས་ཡོད་པ་མ་
 རེད། དེ་མིན་ཐབས་ལམ་གཞན་བཅའ་ནའང་དགོས་པ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད།

མ་འོངས་པའི་ཡང་སྤྱིད་སྒྲོར་ལ་གཅིག་གསུངས་སོང་། ཡང་སྤྱིད་སྒྲོར་ལ་ངས་དེ་སྤྱོད་ནས་
 ལངས་ཕྱོགས་གསལ་པོ་ཞེས་ཀྱི་ཡོད། མ་འོངས་པའི་ལྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྤྱིད་དེ་
 བྱེད་ཀྱི་ཆའི་ཆ་ནས་ང་ཚོ་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པ་ཚོ་ཨ་ཅང་བརྗོད་མེད་རེད། བོད་བརྒྱུད་ནང་
 བསྟན་ཐོབ་འདུག་པ་ང་ཚོ་བོད་པ་གཅིག་ཀྱི་ཅམ་མེན་པར་རྒྱ་གར་གྱི་རི་རྒྱུད་མི་སྤྱད་དང་། སོག་པོ།
 ལྷོ་ཤར་ཨེ་ཤི་ཡ། ད་ཆ་འཛམ་བུ་སྤྱིད་གི་ནང་ལ་ལྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱོགས་པོ་ཐེར་ནའང་འདྲ།
 སྒྲོ་བ་མ་ཐེར་ནའང་འདྲ། དད་གྲུས་ཞུ་མཁན་མང་པོ་ཡོད་དུས། གང་ལྟར་མ་འོངས་པར་ལྒྱལ་བ་
 རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྤྱིད་ཐེབས་དགོས་པ་དེ་ང་ཚོ་ཚང་མས་གསོལ་བ་སྤྱར་ཆུགས་སུ་འདེབས་རྒྱུ་

གལ་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ཡིན་ནའང་། ལས་ལུགས་མགོན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྲིད་ཐོག་ལ་
ལས་ལུགས་མགོན་པོ་ཆེ་རང་གིས་སྤྲུགས་ཐག་གཅད་གནང་རྒྱ་རེད། ལྷག་པར་དུ་༢༠༡༡ ལོར་
ཡིག་ཆ་རང་གི་ཐོག་ལ་གསལ་པོ་བཅོས་གནང་ཡོད་པ་རེད། དེ་དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་རང་ནས་གནང་
དགོས་པ་གསལ་པོ་ཡོད་དུས། དེ་ག་རང་གི་ཐོག་ལ་བཞག་སྐབ་པ་ཞིག་དང་། དེ་ག་རང་གི་ཐོག་
ནས་གནང་རྒྱུར་ང་ཚོར་ཐེ་ཆོས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེ་མ་ཡིན་པའི་སྤྲིག་
འཛུགས་འིག་གིས་དེའི་ཐོག་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ཇུས་པ་ཡོད་མདོག་མདོག་བྲས་པ་
ཡིན་ན། དེ་ནི་ཡོང་རྒྱུ་མེད་པའི་སྐད་ཆ་རེད་ཟུག་གི་འདུག ཡིན་ནའང་། ལས་ལུགས་མགོན་པོ་
ཆེའི་ཡང་སྲིད་སྐོར་དེ་སྤྱད་སྤྱ་ཡིན་ནའང་ཆབ་སྲིད་ཐོག་ལ་མ་འཁྲིད་རྒྱུ་དེ་གནང་འགག་ཆེན་པོ་
རེད་བསམ་པར་ང་རང་གི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་སྐད་སྲིད་ཡིན། གལ་སྲིད་དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་ནས་
བོད་མིའི་སྤྲིག་འཛུགས་ལ་གནད་དོན་གྱི་བྲག་པའི་ཐོག་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་དགོས་པའི་བཀའ་
གནང་བ་ཡིན་ན། དེ་ནི་ཨ་ཅང་བརྗོད་མེད་རེད། ང་ཅས་མིན་པར་སྐབས་དེར་སྤྲིག་སྤྲིབས་ནའང་
དགའ་པོའི་རང་ནས་ཐེ་ཆོས་མེད་པར་ཞབས་འདེགས་ཞུ་གི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག

གསར་འགོད་པ་བསྟན་འཛིན་རྗེ་རྒྱལ།

དེ་ནས་ངས་བཀའ་འདྲི་ཞུ་རྒྱུར། དེ་ལྟ་ལྟར་ལོར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་ལགས་བཀའ་
སྒྲོན་ནས་དགོངས་ཞུ་གནང་བ་རེད། སྐབས་དེ་དུས་བཀའ་སྒྲོན་རེད། མ་འོངས་པར་དངོས་གཞིའི་
འོས་གཞིའི་ཁོངས་སུ་ཐོན་ནས་སྲིད་སྐྱོང་གི་ཞབས་སྤྲུགས་ཐོག་ལ་ཐེབས་པ་ཡིན་ན། སྲིད་སྐྱོང་
ཆགས་ཀྱི་ཡོད་སྐབས་ལས་གནས་ཀྱི་ཆ་ནས་གང་ལ་གང་འཆམ་སྤྱིད་པོ་རེད། མོང་ཅང་། གལ་
སྲིད་སྲིད་སྐྱོང་ལ་འཁོད་པ་ཡིན་ན་དེ་སྤེའི་གནས་སྐད་ནང་བཞིན་བྱུང་མི་སྲིད་པ་མ་རེད། གནས་
སྐད་དེ་འདྲ་བྱུང་བའི་སྐབས་ལ་གཏོང་ཡིན་གང་འདྲ་བྲས་ནས་གནང་ཅིས་ཡོད་དམ།

ཞེ་ལི་རྒྱ་ཆབ་དོན་གཅོད་བཀའ་བྱུང་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག

ཕྱི་ལོ་༢༠༡༦ ལ་ང་བཀའ་འགག་ནས་དགོངས་པ་ཞུས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་ངས་གང་ལ་
གང་འཆམ་གྱིས་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཆོགས་ནང་ལ་གསལ་པོ་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་སྐབས་པ་དེ་སྤྱི་ནས་
བསམ་གྱི་ཡོད། ངས་སྐབས་དེ་དུས་ནས་གསལ་བ་འདྲ་ཞུས་པ་ཡིན། དེ་འདྲ་མོང་ཅང་དེའི་ཐོག་
ལ་འགྲེལ་བ་འདྲ་ལོག་པ་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་ངས་བཅོ་ཐབས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད་མ་
གཏོགས། ང་ནི་སྐབས་དེ་དུས་སྐོར་བདེ་པོ་བྲས་ནས་དགོངས་པ་ཞུས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་བཟང་སྤྱིད་

ཐོག་ནས་དགོངས་པ་ཁྱས་པ་ཡིན་མ་གཏོགས། དེ་ལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རྒྱུ་ལྡོངས་དང་གནད་ལག་ག་
མེད། ལྷག་པར་དུ་དེ་དག་རིམ་པས་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཆོག་གིས་ཤེས་ཀྱི་རེད། ཡིན་ནའང་། སྐབས་
དེ་དུས་ངའི་སེམས་ནང་གི་གཡེང་བ་བྱེད་ས་ནི་གནས་སྐབས་དེ་སློ་བུར་ཞིག་ལ་བུང་བ་ཡིན་
སྟབས། བོད་ནང་གི་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ལ་གསལ་བའོལ་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ཅང་། ཁོ་ཆོ་སློ་པམ་ཡོང་གི་
རེད་བསམས་ནས་སེམས་ངལ་ཡོད་ཅེས་ཁྱས་པ་ཡིན།

ད་ཆ་ང་གལ་སྲིད་སྲིད་སྐྱོང་གི་ཞབས་སྟེགས་ཐོག་ལ་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ན། ཡ་རྒྱལ་བ་རེན་
པོ་ཆེའི་ཐུགས་མི་པམ་པ་དང་། དགོངས་གཞི་མི་འབྲུག་པ། བོད་ཀྱི་ཆོས་སྐྱོང་ཆོས་ཆོས་སྲིད་ཆང་
མའི་ཐོག་ཐོགས་དང་མཐུན་འགྱུར་གནང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པས། དེ་དག་གི་དགོངས་པར་མི་འཇུག་
པའི་ལས་ཀ་ཞིག་དང་པོ་ནས་མི་ཡོང་བ་བྱེད་རྒྱ་སོ་སོ་རང་ཉིད་ལ་འགན་ཡོད་པར་སོང་། ངའི་
བསམ་པར་དེ་འདྲ་ནམ་ཡང་ཡོང་གི་རེད་བསམ་ཀྱི་མི་འདུག སོ་སོ་ད་ལྟ་བར་དུ་ལོ་༣༠ ལྷག་གི་
རིང་ལ་ཞབས་སྟེ་ཁྱས་ཡོད་དུས། བོད་སྤྱི་པ་རང་གི་ཐོག་ལ་བསམ་སློབ་གཏོང་རྒྱ་དང་། ཡ་རྒྱལ་བ་
རེན་པོ་ཆེའི་བཀའ་དགོངས་བསྐྱུབ་མི་བྱུང་བའི་གནས་སྐབས་དེ་འདྲ་ཉན་ཉན་ཡོང་གི་རེད། ཡིན་
ནའང་། བསྐྱུབ་རྒྱུར་འབད་བཅོམ་བྱ་རྒྱ་དང་། བསྐྱུབ་དགོས་པའི་ངེས་པ་གསལ་བོ་ཉིད་ནས་སྤྱོད་
མཁན་གྱི་མི་ཞིག་ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་ཐུགས་པམ་ཡོང་གི་རེད་བསམ་པ་ངའི་བསམ་སློབ་རྒྱུ་
ལྡོངས་ནང་ལ་གང་ཡང་མེད། དེ་འདྲ་ཡོང་གི་རེད་བསམ་པ་གང་ཡང་འདྲ་བྱ་མེད།

གསར་འགོད་པ་བསྟན་འཛིན་ཀླེ།

ངས་མཐའ་མའི་བཀའ་བློ་རྒྱ་རྒྱར། ད་ལྟའི་ཆར་སྤྱོད་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་ལགས་
དངོས་སུ་སྲིད་སྐྱོང་གི་འོས་གཞིའི་ཁོངས་སུ་ཁྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། ཡིན་ནའང་། རྒྱུ་སྐྱོར་གནང་
མཁན་ཆོས་བློ་བསྐྱུགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་སྟེལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། དངོས་གཞིའི་འོས་
གཞིའི་ཁོངས་སུ་ཆུད་རྒྱུར་གདེང་ཆོད་ག་ཆོད་ཅམ་འདུག་གས།

ཕྱི་ལོ་སྤྱི་ཆབ་དོན་གཅོད་བཀའ་བླུང་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་

ང་ལ་ཆུར་འབྲེལ་བ་བྱས་པ་དང་། ཁུ་བ་འཐེན་ནས་ལང་རོགས་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། རེ་
སྤྱལ་བྱེད་མཁན་འདྲ་མིན་སྒྲ་ཆོགས་ཡོད་པ་རེད། ཁྱེད་རང་ཆོས་ཀྱང་ཁྱུང་བསྐྱུགས་བྱེད་མཁན་
ཁོད་དུ་མཐོང་ཡོད་ཀྱི་རེད། ལྷག་པར་དུ་བོད་ནས་སྤྱོད་ལས་བསྐྱོན་སྤྱོད་བའི་ཆབ་སྲིད་བཅོམ་བྱུང་

མང་པོ་ཞིག་གིས་བཤད་ཀྱི་འདུག གཞུང་ཞབས་ཟུར་པ་ཁ་ཤས་དངོས་སུ་ཐོན་པ་དང་། ཁ་ཤས་
 དངོས་སུ་མ་ཐོན་པར་ང་ལ་འབྲེལ་བ་གནང་མཁན་མང་པོ་འདུག རྒྱལ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་རྒྱ་ཆེའི་
 མང་ཆོག་མ་མང་པོ་ཞིག་ངས་ངོ་ཡང་ཤེས་ཀྱི་མི་འདུག དེ་འདྲ་སོང་ཅང་དེ་ནི་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཆོག་ས་
 ཀྱི་ཐུག་ལ་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་ཆེའི་མང་ཆོག་ས་ཀྱིས་ང་ལ་ཡང་རོགས་ཞེས་ལུ་ཚུགས་བརྒྱབ་ནས་
 རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་དུས། རྒྱ་ཆེའི་མང་ཆོག་ས་ཀྱིས་འོས་ཤོག་དེ་ཡང་རེ་བ་བྱེད་ས་དེ་ལ་འཕེན་ཀྱི་
 རེད་བསམ་པའི་གནས་སྤངས་གསལ་པོ་རེད། གལ་སྲིད་ང་སྲིད་སྐྱོང་གི་ཞབས་སྟེགས་ཐོག་ལ་
 བསྐྱལ་བ་ཡིན་ན། དེ་ངས་དང་ལེན་ཞུ་དང་ཞུ། དང་ལེན་ཞུ་རྒྱ་དེ་ཡང་ང་རང་གིས་རང་ཐག་རང་
 གཙོད་བྱས་པ་ཡིན། བོད་སྤྱི་པའི་འགན་འཁེར་རྒྱ་དེ་ད་ལྟ་བར་དུ་ཞབས་ཁྱི་ཞུས་པ་ཡིན་ལ། ལུ་
 མཐུད་ནས་འཁུར་དགོས་རྒྱ་དེ་ང་ཆོ་ཆང་མར་འོས་འགན་ཡོད་རེད་ལ། ལས་འགན་ཡང་ཆགས་
 ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲ་སོང་ཅང་ངས་ལྷག་བསམ་ནམ་དག་གིས་ཞུ་བསམ་པ་དང་། ང་ཀྱི་སྤྱི་ག་ཨང་
 གསར་ཡིན།

གསར་འགོད་པ་བསྟན་འཛིན་རྟ་ཆེ།

ཕྱིར་བཏང་ད་ལྟ་མི་ད་ཕྱིར་གི་འོས་གཞིའི་ཁོངས་སུ་དངོས་སུ་ཐོན་པ་ད་ལྟ་གང་ཟག་
གཞན་བདུན་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཚོ་འོན་ཀྱང་ནས་འོས་སུ་གཟིགས་ཀྱི་ཡོད་དམ།

ཉི་ཉི་ལྔ་ཚེ་རིན་པའི་དབང་ལྱུང་འབྱོར་ཚུར་དངོས་ཀྱིས་མཆོག་

ད་ལན་སྲིད་སྤྱིང་འོས་གཞིའི་ནང་ལ་ལང་མཁན་འོས་གཞི་ཆང་མ་དཔེ་ཡག་པོ་འདུག་
 བློ་བྱེད་འདུག ཉམས་སྤྱིང་ཡོད་པ། ཤེས་ཡོན་ཡང་ཡག་པོ་ཡོད་པ། ཆང་མ་ཡག་པོ་འདུག ཡག་པོ་
 ཡག་པོའི་ནང་ལ་ལྟན་སྤྱར་གྱི་དུས་དཀའ་དཔེ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟན་སྤྱར་འཕྲ་པོ་
 ཆགས་པ་རེད། སུ་འོས་པོས་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱ་ཆའི་མང་ཆོགས་ཀྱིས་ཐག་གཅོད་གནང་གི་རེད།
 ངས་ཁོང་ཡག་པོ་འདུག་ཅེས་བརྗོད་ནས་པན་རྒྱ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད།

གསར་འགོད་པ་བསྟན་འཛིན་རྟ་ཆེ།

བཀའ་ལྷན་པའི་ཆུང་དངོས་ལྷན་པ་གསུམ་གྱིས་ང་ཚོར་སྤྱི་ཡོངས་ནས་བཅར་པའི་ཞུ་
སྤྱི་ལོ་སྐབས་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་གི་ཡིན།

ནོར་བཟང་ལགས། ངས་འཆམས་འདྲིའི་བགྲིས་བདེ་ལེགས་ཞུས་པའི་ཐོག་ནས། གཙོ་བོ་
རྒྱ་མཚན་ཁ་ཤས་ཡོད། ད་ལྟ་སྤྱི་ཚུངས་མིར་བཞེང་མཁན་གང་ལ་གང་འཆམ་ཡོད་པ་དང་།
ཡག་པོ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ངའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ན་ཉོག་ཙམ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་རེད། ཐོག་མར་
ང་སྤྱི་ཚུངས་ལ་ལང་རྒྱའི་བསམ་སློབ་མང་གཞི་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད་དེ། ཡིན་ནའང་། སྤྱི་
ཆོགས་ཀྱི་གནས་བབ་སོགས་ལ་གཞིགས་ནས་རེ་འདུན་དང་། སྤྱགས་རེ་གནང་མཁན་མང་པོ་
ཞིག་གིས་འབྲེལ་བ་གནང་ནས་སྤྱི་ཚུངས་ཀྱི་འོས་ནང་སྤྱོད་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་གསུངས་བྱུང་།
བྱས་ཅང་། ད་ལྟ་ང་ཆོ་བོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་འདི་གཉིས་འཕྲང་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ཡོད་པ་དང་། ད་
ལྟ་བར་དུ་སོ་སོས་སྤྱི་པའི་ཞབས་བྲི་སྤྲེལ་སྤྲོ་བུ་ཞུ་བ་བྱུང་ཡོད་ལ། མ་འོངས་པར་ཡིན་
ནའང་སྤྲེལ་སྤྲོ་བུ་ཞབས་བྲི་ཞུ་བ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་བསམས་ནས། ངས་ཡིན་དང་ཡིན་ཞེས་ཐག་
གཅོད་བྱས་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱི་ཚུངས་ཀྱི་སྤྱོད་འགྲོའི་འོས་གཞིའི་ནང་འོས་ཐོན་པ་ཡིན་ན་ངས་དགོངས་པ་
མ་ཞུས་པར་བསྐྱད་ཆོག་ཅེས་གསལ་པོ་ཞུས་པ་ཡིན། དེ་ལ་འགྱུར་བ་གང་ཡང་མེད། དེ་འདྲ་སོང་
ཅང་། ངད་ལྟའི་ཆ་ལ་གནས་བབ་ཞིག་གི་འོག་ནས་གཞུང་སའི་ས་མིག་ཐོག་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་དུས་
ངས་ལས་འཆར་དང་། བསྐྱགས་གཏམ་ལ་སོགས་པ་གསལ་བསྐྱགས་བྱེད་རྒྱ་གནས་བབ་ཅིག་གི་
ཐོག་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་བདེ་པོ་མེད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ། ང་ཆོའི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་འོས་བསྐྱའི་
སྤྱིག་གཞི་བཅས་ཆང་མའི་ནང་ལ་སྤྱོད་འགྲོའི་འོས་བསྐྱའི་སྐབས་སུ་དེ་འདྲ་དགོས་པ་གང་ཡང་
གསལ་ཡོད་པ་མ་རེད། དང་པོ་ཉིད་ནས་སྤྱིག་གཞི་སྤྱོད་གཏོང་མཁན་ཆོས་དགོངས་པ་ཡག་པོ་ཞེ་
དག་བཞེས་ནས། རྒྱ་ཆེའི་མང་ཆོགས་ཀྱི་ལག་པར་བཞག་ཡོད་པ་ཡིན་ཅང་། རྒྱ་ཆེའི་མང་ཆོགས་
ཀྱིས་དགོངས་པ་བཞེས་ནས་ཐག་གཅོད་གནང་རྒྱ་ཡིན་སྐབས། ངས་ཀྱང་མི་མང་གི་འོས་ནས་ཐག་
གཅོད་གནང་རྒྱུར་བཞག་པ་ཡིན་མ་གཏོགས། ང་སྤྱིར་ཀྱི་འོས་ནས་དེ་བྱེད་སྤྱབ་ཀྱི་ཡོད། དེ་གཏོང་
གི་ཡིན་ཞེས་ཞུ་བར་བཅར་གྱི་མེད་ལ། དེས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་ཡང་དེ་ག་རང་རེད།

གསར་འགོད་པ་བཞུན་འཛིན་ནོར་བཟང་།

བཀའ་བླུ་འབྲོང་རྒྱུད་དངོས་བྱུང་ལགས་ཀྱིས། ད་ལྟ་གོང་གི་རྒྱུ་བའི་བཀའ་ལན་དེས་
རང་ཉིད་སྤྱོད་འགྲོའི་འོས་བསྐྱའི་ལས་རིམ་ནང་ལ་ཞུགས་རྒྱའི་སྤྱགས་འདུན་ཡོད་པ་གཅིག་དང་
སྤྱགས་ཐག་བཅད་ཟིན་པར་ངོས་འཛིན་ཞུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་དམ། གང་ཡིན་ཟེར་ན། མང་
ཆོགས་ནང་ལ་ཁག་ཅིག་གིས་བཀའ་བླུ་འབྲོང་རྒྱུད་དངོས་བྱུང་ལགས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལངས་པ་
མ་རེད། གཞན་གྱིས་འཛོད་སྐྱུལ་བྱས་ནས་ལངས་པ་རེད་ཅེས་དང་། རྒྱུ་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱུར་ཁག་པོ་

འདུག་ཅེས་གསུང་མཁན་ཡོད་པ་ལས།

ཞི་ལི་སྐྱ་ཆབ་དོན་གཙོད་བཀའ་བྱུང་འབྱོར་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག

དེ་ཏན་ཏན་ཡིན་གྱི་རེད། བར་ལམ་ང་ཆོའི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་ལ་སྤྲེལ་སྤྲོད་འགྱུར་བ་
མང་པོ་ཞིག་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་རེད། ང་ཆོའི་ཁྱིམ་ས་དང་སྤྱིག་གཞིའི་དགོངས་དོན་འོག་སྡོན་འགྲོའི་
འོས་བསྐྱའི་སྐབས་སུ་འོས་གཞིའམ་འོས་མིར་ལང་དགོས་པ་གང་ཡང་གསལ་ཡོད་པ་མ་རེད།
ཡིན་ན་ཡང་། མང་ཆོགས་ནས་རེ་བ་གནང་བ་བཞིན། ངས་དེ་སྡོན་ནས་བཅར་འདྲིའི་ནང་ལ་ཁས་
ལེན་བྱས་པ་གཞིར་བཟུང་། སལ་ཆེར་འོས་མིའི་ཁོངས་སུ་ལངས་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་ན་མི་
འགྲིག་པ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག། དེ་ངས་ཁས་ལེན་ཁྱས་ཟིན་པའི་གནས་ཚུལ་
ཞིག་ཡིན་པར་སོང་། སྤིང་སྤྱོད་འོས་མིར་བཞེངས་པར་ངོས་འཛིན་གནང་བ་ཡིན་ན་འགྲིག་གི་རེད།

གསར་འགོད་པ་བསྟན་འཛིན་ཞོན་བཟང་།

བཀའ་བྱུང་འབྱོར་ཆུང་དངོས་བྱུང་ལགས་ཀྱིས་བྲི་བ་དང་པོའི་བཀའ་ལན་ནང་ལ། གལ་
སྤིང་མང་ཆོགས་ནས་འོས་སྐྱབས་གནང་བ་དང་། དངོས་གཞིའི་འོས་མིའི་ཁོངས་སུ་ཆུད་པ་ཡིན་ན།
ཕྱིར་འཐེན་གནང་གི་མིན་ཞེས་སྐྱབས་ཐག་བཅད་ཡོད་གསུངས་སོང་། དེ་ལྟགས་མ་འོངས་ལོ་
ལྗེའི་རིང་གི་དགོངས་པ་ཏན་ཏན་བཞེས་ཡོད་ཀྱི་རེད་ཟེན་གྱི་འདུག། ད་ལྟ་བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་
གནས་སྟངས་དེ་ནི་གཉན་འཕྲང་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ལ་ངོས་འཛིན་གནང་དང་གནང་བཞིན་པ་རེད། མ་
འོངས་ལོ་ལྗེའི་ནང་ལ་བོད་དོན་ཐོག་ལ་ང་ཟླ་དང་གནད་འགག་ཆེ་ཤོས་གནང་དགོས་པའི་གནད་
དོན་ག་རེ་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་གནང་གི་ཡོད་དམ།

ཞི་ལི་སྐྱ་ཆབ་དོན་གཙོད་བཀའ་བྱུང་འབྱོར་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག

ང་ཆོའི་ད་ལྟའི་གནས་བབ་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་བ་ཡིན་ནའང་རེད། སྤྱིར་བཏང་བོད་
མི་རིགས་ཀྱི་འཐབ་ཚད་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་བ་ཡིན་ན། ད་ལྟ་ཅམ་དང་མ་འོངས་པ་ཡོང་
རྒྱུའི་ལོ་ལྗེ་ཅམ་མིན་པར་དངོས་གནས་དཀའ་ངལ་ཆེ་ཤོས་དང་ང་ཟླ་ཆེ་ཤོས། ཆང་མས་རུས་
པ་སྤྱངས་ནས་ཁྱེ་རྒྱ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཁྱེ་དགོས་ས་དེ། བོད་ནང་གི་དཀའ་ངལ་དེ་རེད་ག་དུས་ཡིན་
ནའང་བསམ་གྱི་ཡོད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ནི་ང་ཆོས་བསམ་པ་བཞིན་གཅིག་བྱེད་དགོས་བསམ་
ནའང་ང་ཆོའི་ལག་པར་མེད་པར་ཐད་ཀར་བྱེད་རྒྱུའི་ལམ་ཁ་ཞིག་མེད་པ་རེད། གནས་སྟངས་ཤིག་

གི་འོག་ནས་རང་དབང་དང་ཁོར་ཕྱག་མེད་པ་ཡིན་དུས། དེ་མིན་ང་ཚོའི་བཅན་གྱི་ལ་ནང་གི་བོད་
མིའི་བདེ་སྤྱད་ལ་ལྟ་རྟོག་བྱ་རྒྱུ་ནི། བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱིས་བསྐྱར་པའི་འགན་ཞིག་ཡིན་པ་ལྟར་བལྟ་
དགོས་པ་རེད། དེ་ཚོའི་རིགས་རྟོག་ཅུ་ཙམ་དྲག་གི་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ག་རེ་ཡིན་
ནའང་ཐབས་ཤེས་བྱ་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་ལ་ཡོད་པས་ཁོར་ཕྱག་གི་གནས་
སྐབས་ཐོག་ནས། དེ་རིགས་རྟོག་ཅུ་ཙམ་དྲག་གི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དཀའ་ངལ་དང་ཇ་དྲག་ཆེ་
ཤོས་ནི། བོད་ནང་གི་དཀའ་ངལ་སེལ་མི་ཐུབ་པ་དེ་ལ་ངོས་འཛིན་བྱ་གི་ཡོད།

གསར་འགོད་པ་བསྟན་འཛིན་ནོར་བཟང་།

བོད་ནང་གི་དཀའ་སྤྱད་དེ་དག་སེལ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་རྒྱས་པ་དམིགས་བསམ་ལ་ག་རེ་འདོན་
རྒྱ་ཡོད་དགོངས་གྱི་ཡོད་དམ།

ཞེ་ལི་སྐྱེ་ཆབ་དོན་གཅོད་བཀའ་བྱར་འབྲང་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག

ང་ཚོས་འདི་ནས་རྒྱས་པ་དམིགས་བསམ་འདོན་རྒྱ་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་བྱ་གི་མེད། གཙོ་
བོ་བོད་རྒྱ་ཞི་མོལ་ལམ་ནས་བོད་ནང་གི་མི་ཚོའི་ཐོག་ལ་ཐུན་བྱའི་རང་དབང་དང་། དེ་ལྟ་ ༡༩༩༠
ཀྱི་གཏངས་དང་། ༡༩༩༡ ༣༠༠༠ ཙམ་གྱི་བར་དུ་ཡོད་པའི་ཁོར་ཕྱག་དེ་འདྲ་ཞིག་བསྐྱར་གསོ་ཐུབ་
རྒྱུ་རེས་པར་དུ་ཤུགས་རྒྱག་དགོས་གྱི་འདུག དེ་བཞིན་སོ་སོའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། གོམས་
གཤེས་སོགས་སོ་སོ་རང་གི་བདག་སྲོད་བྱེད་རྒྱུ་དང་། སོ་སོས་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་ཐུབ་པར་ཁོར་
ཕྱག་ཅིག་དགོས་པ་དེ་ཡོང་གི་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། གལ་ཆེ་ཤོས་དེ་བོད་ནང་ལ་
ཡོད་པའི་བོད་མི་ཚོའི་བསམ་སྒྲིལ་མང་གཞི་དེ་ཉ་ལས་པ་རེད། མི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་བ་མཁའ་གསལ་སོ་
དང་། རྟོག་སྤྱིལ་སོ། རྟོགས་ཡོངས་ནས་ཞེ་དྲག་ཡག་སོ་འདུག དངོས་གནས་རི་བཙུགས་པ་ནང་
བཞིན་རེད་ཟེར་བ་དེ་ནི་བདེན་པ་རེད། ད་ལྟ་གོ་སྐབས་མེད་པར་བཞུགས། བསམ་རྒྱུ་ལ་འདོན་ཐུབ་གྱི་
ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་མི་མང་སོ་ཞིག་གིས་དེ་ཡོང་གི་མི་འདུག གཅིག་ཡོང་གི་མི་
འདུག་ཟེར་བའི་གནས་སྐབས་དེ་འདྲ་བསམ་སྤྲིད་པ་རེད།

ཡིན་ནའང་། ཅུ་བ་རང་བསྟོན་ནས་ཞིབ་ཆགས་སོས་བལྟས་པ་ཡིན་ན། ལྷག་པར་དུ་ལོ་
གཞོན་པ་དེ་ལྟ་རྒྱལ་བ་རེན་པོ་ཆེ་མངལ་སྤྱོད་མེད་པའི་མི་ཐོག་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། ཁོ་ཚོའི་
བསམ་སྒྲིལ་མང་གཞི་ཉ་ལས་དགོས་པ་རེད་འདུག གནད་དོན་དེ་རིགས་རེས་པར་དུ་མཁའ་གསལ་སོ་

གནས་སྐྱེད་སྤྱོད་ཐོག་ནས། དགོངས་པ་བཞེས་པ་ཡིན་ན་ཡོང་མི་སྤྱབ་པ་ཡོད་པ་མ་རེད་བསམ་གྱི་
འདུག རྒྱ་ནག་ནང་ལ་འགྱུར་བ་ཕྱིན་ནས་གོ་སྐྱབས་ཤིག་རག་པ་ཡིན་ན། བོད་ནང་ལ་སྤྱོད་ནང་
བཞེན་ལས་ཀ་མང་པོ་བྱེད་རྒྱ་ཡོང་གི་རེད། སྤལ་སྤན་བྱ་རྒྱས་ཡོད་རྒྱས་མེད་ཟེར་བ་ཡོང་གི་རེད་མ་
གཏོགས། བོད་ནང་ལ་ཡོད་པ་ཚོའི་དཀའ་ངལ་བདེ་སྤྱག་སེལ་རྒྱུར་ང་ཚོ་ཕྱི་ལ་ཡོད་པ་ཚོས་དཔལ་
འབྱོར་སོགས་ཀྱི་མ་སྤྲོད་འགྱུར་སྤྱོད་རྒྱུའི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་གི་མེད། ཁག་པོ་ཡང་ཞེས་ག་རེད།

གསར་འགོད་པ་བསྟན་འཛིན་ཞོར་བཟང་།

སྤྱི་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་ཀྱིས་ནོར་མེ་ཆུང་འཕྲིན་ཁང་གི་ལས་རིམ་ཐོག་ལ་
འབྲེལ་མོལ་བསྐྱར་མ་སྤྲོད་ཡོང་དགོས་པ་དང་། འབྲེལ་མོལ་བསྐྱར་མ་སྤྲོད་དེ་ཡང་ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་
དང་གཞན་གྱི་གཞིན་ཤུགས་ལ་དེ་ཅུ་གྱིས་རེ་བ་དང་སྤྱགས་འདོད་གནང་གི་མེད་ཅེས་དང་།
གཙོ་བོ་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་ཁྲིད་མཉམ་དུ་གྲོགས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཡོད་མཁན་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་འབད་
བརྩོན་གནང་གི་ཡིན་གསུངས་འདུག ལྷག་པར་དུ་སྤྱི་བཀའ་བྱུར་ཡིན་ན་བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་གྱི་
ད་ལྟའི་གནས་བབ་དང་། འདས་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ཆ་ཚང་རྒྱས་མངའ་མཁུན་ཏོགས་ཡག་པོ་ཡོད་
མཁན་གྱི་མི་སྣ་གཅིག་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། རེ་བ་གཙོ་བོ་གཞིགས་གནང་གི་འདུག་གས། དེའི་
ཐོག་ལ་གསུང་རོགས་གནང་།

ལྷེ་ལི་སྤྱ་ཆབ་དོན་གཙོ་བོ་བཀའ་བྱུར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག

རེད། རེད། ང་ཚོ་ཆང་མས་བོད་ནང་གི་དཀའ་ངལ་དེ་སེལ་པར་མེས་འཆིག་མེར་གཏུག་
གི་ཐབས་ལམ་ཐོག་ནས། རྒྱ་མི་དང་མཉམ་དུ་སྐད་ཆ་བཤད་ནས་བོད་ནང་གི་དཀའ་ངལ་སེལ་
དགོས་པ་ནི། འདོད་ནའང་རེད། མ་འདོད་ནའང་རེད། ལུ་དགོས་པ་ཞིག་རེད། དེ་བྱེད་པར་ཡང་། ང་
ཚོས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཁ་ཤས་ཤིག་ཁས་མི་ལེན་རང་ལེན་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དངོས་
ཡོད་གནས་ཚུལ་ག་རེ་རེད་དམ་ཟེར་ན། ད་ལྟ་བོད་ཀྱི་ས་སྤྱེ་མི་སྤྱེ་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱ་ནག་གི་དབང་
སྒྱུར་འོག་ལ་ཚུད་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་མིས་རང་བཅའ་ཁས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། རྒྱ་རམ་ས་
ལར་ཡོད་པའི་བོད་མིའི་སྤྱི་གཙུགས་ཡང་རྒྱ་མིའི་ངོས་ནས་ཁས་ལེན་དང་ངོས་ལེན་དེ་བས་ཀྱང་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་རྒྱ་མི་མཉམ་དུ་འབྲེལ་བ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ནི་༡༩༥༩ ལས་ད་ལྟ་
བར་དུ་སྤྱི་རྒྱུ་སྤྱོད་པ་ཉེ་ལྷག་པས་མགོན་པོ་ཆེའི་མཆོད་ཐོག་ནས་འབྲེལ་མོལ་བྱེད་སྤྱབ་པ་
དང་། གཞིགས་སྒྲོར་ཐེབས་སྤྱབ་པ་བྱུང་ཡོད། ད་ལྟ་བར་དུ་གང་བྱུང་བ་དེ་ནི་ལྷ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་

ཆེད་མཁས་མེ་བཀའ་འདྲིན་དང་། ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་མཆན་ཐོག་ནས་བྱང་བ་ཡིན་དུས། མ་
འོངས་པར་ཡང་ལམ་དེ་རང་གི་ཐོག་ནས། ང་ཆོས་རྒྱ་མི་དང་མཉམ་དུ་བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་མ་ཐུང་
ཐུབ་རྒྱུར་འབད་བཅོམ་བྱེད་དགོས་པ་ནི། བོད་མིའི་སྤྲིག་འཛུགས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་ཡིན་ན། ང་ཆོ་ཆང་
མར་འགན་དེ་ཉན་ཉན་ཡོད་པ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག། དེ་ནི་ལས་སྒྲ་པོའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་མ་རེད།
དེ་འདྲ་ཡིན་དུས། དེའི་ཐོག་ལ་བྱིན་ས་རྒྱུ་སྐྱོར་མི་དགོས་པ་འདྲ་བོ་དེ་འདྲ་གང་ཡང་མ་རེད། རྒྱུ་
སྐྱོར་ངེས་པར་དུ་དགོས་དང་དགོས།

ཡིན་ནའང་། ངས་རྣམ་ཀུན་ནས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་ཕྱོགས་འདྲ་པོ་ག་རེ་རེད་དམ་ཟེར་ན།
རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་རྒྱལ་ཁབ་བྱེ་བྲག་པ་དེ་འདྲ་ཡིས་གཞོན་ཕྱགས་སྤྲད་ནས་འབྲེལ་མོལ་ཡོང་རྒྱུར་
རེ་བ་བྱེད་མཁན་དེ་འདྲ་མིན་ཞེས་ངས་ཁྱས་པ་ཡིན། གང་ཡིན་ཟེར་ན། འབྲེལ་མོལ་བྱེད་པར་ཕན་
ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གོ་ཤེས་ཉན་ཤེས་སྐྱབ་པ་ཞིག་དགོས་པ་རེད་ལ། ཕན་ཚུན་ཡིད་ཆེས་
བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་མེད་པ་ཡིན་ནའང་། གང་ལྟར་གཏོང་བ་བསྟན་ནས་སྤྲད་ཆ་བཤད་དགོས་པར་སོང་།
ཁོ་ཆོའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་ཡང་བལྟ་སྐྱབ་པ་དང་། ང་རང་ཆོའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་
ཁོད་ནས་གལ་ཆེ་ཤོས་ནི་བོད་ནང་གི་དཀའ་ངལ་སེལ་དགོས་པ་དེ་ཡིན་དུས། རྒྱ་མི་དང་མ་ཐུག་
རང་ཐུག་རེད། འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་རུང་། མེད་ཀྱང་རུང་། སྒྲོ་བརྒྱངས་ནས་ཐབས་ཤེས་དང་འབད་
བཅོམ་ངེས་པར་དུ་ཁྱེད་དགོས་པའི་གནས་སྤངས་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག།
དེ་འདྲ་ཡིན་དུས། ངས་པར་དུ་རྒྱ་མིའི་གནས་བབ་ཐོག་ལ་ཡང་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས་ཀྱི་རེད།
རྒྱ་ནག་གི་གནས་སྤངས་ལ་འགྱུར་བ་ཡོང་གི་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད་ལ། འགྱུར་བ་ཡོང་མིན་ལ་མ་
ལྟོས་པར་ང་ཆོས་ཐབས་ལམ་གཞན་བཅས་ཏེ། རྒྱ་མི་ཁོ་རང་ཆོའི་ངོ་དཀར་ས་འམ་འབྲེལ་བ་
བཟང་ས་དེ་འདྲ་རེད། ང་ཆོའི་བརྒྱུད་ལམ་འདི་འདྲའི་ཐོག་ནས་ཁོ་ཆོའི་ན་བར་སྤྲུགས་ནས་འབྲེལ་
བ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ད་ལྟའི་ཆར་ཡུལ་ས་མགོན་རིན་པོ་ཆེར་འབྲེལ་བ་ཞུ་མཁན་ལུ་
མ་ཐུང་ནས་ཡོད་པ་རེད་ལ། འབྲེལ་བ་དེ་ཆད་ཡོད་པ་མ་རེད། ང་བོད་རྒྱ་ཞི་མོལ་ལས་དོན་ཆོགས་
ཚུང་ནང་ལ་ལོ་མང་པོ་ཞིག་བསྐྱང་ཅང་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། འབྲེལ་བ་ཅ་བ་ནས་མེད་པར་དཀར་བཅད་
ནག་བཅད་ལྟ་བུ་ང་ཆོའི་ངོས་ནས་ངོས་འཛིན་གནང་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད། ཡིན་
ནའང་། སྤོན་མ་ནང་བཞིན་བྱས་ནས་འབྲེལ་མོལ་གྱི་སྒྲིཊ་བ་པར་ཕེབས་ནས་པར་བཤད་རྒྱར་ཉན་
བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཆད་པ་རེད། སྤར་གསོ་བྱེད་ཐུབ་རྒྱུར་འབད་བཅོམ་བྱེད་རྒྱུ་དཔེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་
ངས་ངོས་འཛིན་ཞུ་གི་ཡོད།

རེད། སྤ་ལ་ཐུན་བྱ་བྱེད་ཚྭ་གས་ཐོག་ནས་བསམ་ཚུལ་རིང་ཐུང་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་པའི་ཆ་
ནས་སྤྲིག་འཕྲུགས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་ཟེར་བ་དེ་གཞི་རྩའི་ཆ་ནས་ཁོག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དགོས་པ་དང་། སྤྲི་བ་
རང་གི་ཐོག་ལ་དགོངས་པ་བཞེས་ནས་སྤྲོད་ཐུབ་པ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ངས་ད་ལྟ་བར་
དུ་མང་ཆོགས་རེ་བ་བྱེད་མཁན་དང་རྒྱ་བ་སྤྱོད་བྱེད་མཁན་ཆོར་བཤད་པ་ནི་ང་ལ་ལོ་༥༠ ཞེ་
གངས་རིང་ལ་བོད་མིའི་སྤྲིག་འཕྲུགས་ཀྱི་ནང་ལ་ལས་ཀ་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཤིག་བྱུང་བ་རེད།
དེའི་རིང་ལ་ངས་བོད་སྤྲི་པའི་ཐོག་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་བ་དང་། སྤྲི་པའི་མི་ཞིག་བྱས་ནས་བསྐྱད་པ་
ཡིན། དེའི་ཐོག་ནས་མང་པོ་ཞིག་གིས་ང་ལ་ཐུགས་རེ་གནང་བ་དང་། ང་ཡར་སྤེལས་པ་ཡིན་ན་དེ་
འདྲའི་ཐོག་ལ་པན་ཐོགས་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་རེད་ཅེས། རེ་བ་གནང་བ་གཞིར་བཟུང་ངས་ཁས་ལེན་བྱས་
པ་ཡིན། ཉན་ཉན་དེའི་ཐོག་ལ་ཡག་ཏུ་འགྲོ་གི་རེད་བསམ་པའི་ང་ལ་རེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད།

གསར་འགོད་པ་བསྟན་འཛིན་ནོར་བཟང་།

སྤྲི་པའི་མི་གཅིག་ཅེས་གསུངས་གནང་སོང་། སྤྲི་པའི་མི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ད་ལྟ་
ཉམས་རྒྱུད་ལ་སོང་བའི་ཆིག་སྤྲིལ་དེ་སྤར་གསོ་ཡོང་རྒྱར་བྱས་པ་གང་འདྲ་ཞིག་འདོན་ཐུབ་ཀྱི་
རེད་དགོངས་ཀྱི་ཡོད་དམ།

ཇི་ལི་སྤྱ་ཆབ་དོན་གཙོད་བཀའ་བྱུང་འབྱོར་རྒྱུད་དངོས་བྱུང་མཆོག་

བྱས་པ་ནི་ང་ཆོའི་གནས་ཚུལ་ག་རེ་ཡིན་ནའང་། མང་ཆོགས་ཀྱིས་གསལ་པོ་མ་ཉོགས་
པའི་ཐོག་ནས་གོ་བ་ལོག་སྐབ་ཀྱིས་མཐོང་ཚུལ་ཆགས་མཁན་གཅིག་ཡོད་པ་དང་། དེ་མིན་ང་ཆོས་
མང་གཙུ་ཟེར་བ་ལྟར་རིགས་གཅིག་མང་ཆོགས་ཀྱི་འདོད་པ་ལ་ཡང་བལྟ་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་
རེད། མང་ཆོགས་ཀྱི་འདོད་འདུན་ཆ་ཆོང་བསྐྱབ་ཐུབ་ཀྱི་རེད་ཅེས་ཞུ་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད། མང་ཆོགས་
དང་འགོ་ཁྲིད་དབར་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག་རྟེན་དང་དམ་གཟབ་དགོས་པ། གཅིག་གིས་
གཅིག་ལ་ཡིད་ཆེས་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་དུས། ཉན་ཉན་ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད་བསམ་པ་བྲན་
ཀྱི་ཡོད། ཐབས་ལམ་ཡག་པོས་ནི། ང་ཆོའི་དངོས་ཡོད་གནས་སྤངས་དེ་ཆོང་མས་ཤེས་པ་བྱས་ཏེ་
དེའི་ཐོག་ལ་གོ་མ་པ་སྤོད་གོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། སྤ་ལ་ཐུན་བྱའི་མཐོང་ཚུལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་
གསལ་བཤད་བྱས། འབྲེལ་བཤད་རྒྱག་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན་ན། རྫོགས་པ་དངས་
པ་དང་། ཆིག་སྤྲིལ་ཡོང་གི་རེད། བྱས་པ་གཅིག་ལ་སྤྲོད་ཐུབ་ཀྱི་རེད། ངས་བསམ་སྒྲོ་དེ་འདྲ་གཏོང་
གི་ཡོད།

གསར་འགོད་པ་བསྟན་འཛིན་ནོར་བཟང་།

བཀའ་བླར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས། ང་ལ་དེ་བ་ཐེས་མ་དེ་ཐུང་ཐུང་གཅིག་ཡོད། ང་ཆོས་འོས་མི་ཆང་མར་བཀའ་འདྲི་ཞུ་གི་ཡོད། རང་ཉིད་ལ་སྲིད་སྲོང་འོས་མི་གཞན་ལ་མེད་པའི་ ལུས་པ་དང་། ཁོ་ཆོས་བསྐྱབ་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་སྐྱབ་ཐུབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་དང་ལུས་པ་ག་རེ་ལྷན་ཡོད་ པར་ངོས་འཛིན་གནང་གི་ཡོད་དམ།

ཞེ་ལི་སྐྱ་ཆབ་དོན་གཅོད་བཀའ་བླར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་

ང་ལ་ཆ་རྒྱུན་འདི་ཡོད་ཅེས་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་སོ་སོས་བཤད་རྒྱ་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་ རེད། ང་ཆོའི་རྒྱན་ལྷན་གྱི་གཤེས་ཀའི་ནང་ལ་ཡང་མེད་པ་ཞིག་རེད། དེ་ནི་མི་གཞན་གྱིས་ཚུར་ འབྲེལ་བཤད་རྒྱག་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་རེད་བསམ་གྱི་འདུག་ཡིན་ནའང་། འོས་མི་གཞན་ ལ་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་གཅིག་ང་ལ་ཡོད་ཅེས་ཞུ་ཐོད་གྱི་མ་རེད་དེ། བོད་དུ་སྐྱེད་རང་གིས་བཀའ་ གནང་བ་བཞིན། ངས་བོད་མིའི་སྤྱི་གཙུག་གསུམ་གྱི་ནང་ལ་མི་ལོ་༥༠ ཞེ་གངས་ལས་ཀ་བྱས་པ་རེད། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་ཕྱ་ལ་ཐུན་བྱའི་ཉམས་སྲོང་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནས་བོད་དུ་ལུས་པ་བཞིན་ང་སྤྱི་ པའི་མི་ཞིག་བྱས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་དུས་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཆོག་གསུམ་གྱིས། ང་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་གདོང་ འཛིག་ཉོག་ཅམ་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་འདྲ་པོ་བར་ལམ་འོས་བསྐྱའི་ལས་རིམ་འགོ་བཙུགས་པ་ནས་དེ་ འདྲའི་ཆོར་བ་གསར་བ་ཞིག་ང་ལ་བྱུང་སོང་། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས། དེ་རིགས་ནི་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཆོག་ས་ རང་གིས་གཟིགས་དགོས་པ་ཞིག་རེད། དེ་ལས་སྤྱོད་པའི་ང་ལ་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་འོས་ཆོས་དེ་ འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་ངས་ཞུ་སྟབས་བདེ་པོ་མེད་པ་ཞིག་རེད། ངས་ཞུ་ཐོད་པ་ཡང་མི་འདུག་ ངས་དེ་ འདྲ་བསམ་གྱི་འདུག།

གསར་འགོད་པ་བསྟན་འཛིན་ནོར་བཟང་།

བཀའ་བླར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས། ང་ཆོར་དུས་ཆོད་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ།།

ཨ་ཤི་ཡ་རང་དབང་རྒྱུ་འཕྲིན་ཁང་གི་བཅར་འདྲི།

(ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠ ཟླ་༡༢ ཆེས་༡༠ ཉིན་ཨ་ཤི་ཡ་རང་དབང་རྒྱུ་འཕྲིན་ཁང་གི་བོད་སྐད་སྡེ་ཚན་ནས་༢༠༢༡ ལོའི་སྤྲིན་སྐྱོང་གི་འོས་མི་ལྷེ་ལི་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་བཀའ་བྱར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ལ་བཅར་འདྲི་ཁྱས་པའི་སྐབས་ལ།)

གསར་འགོད་པ་དབལ་ལྷན་རྒྱལ།

ཨ་ཤི་ཡ་རང་དབང་རྒྱུ་འཕྲིན་ཁང་གི་བོད་སྐད་སྡེ་ཚན་ནས་༢༠༢༡ ལོའི་སྤྲིན་སྐྱོང་འོས་མིའི་ཁོངས་ནས། འགན་ཚུན་ནང་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་མཁུ་ཁག་ཅིག་དང་སྤྱི་ཚོལ་ལས་རིམ་གྱི་སྤྲིན་ཁྱེད་གི་ཡོད། དེ་རིང་གི་ལས་རིམ་ནང་ལ་བཀའ་བྱར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་གདན་འདྲེན་ཁྱེད་ཀྱི་ཡོད། བཀའ་བྱར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་ནི་འདས་པའི་ལོ་༢༠ ལྷག་རིང་བཅོན་གྱི་ལོ་བོད་གཞུང་དང་། བོད་མིའི་སྤྲིན་འཛུགས་ཀྱི་ནང་ལ་ཕྱག་ལས་རྒྱུན་རིང་པོ་གནང་མཁན་ཞིག་རེད། དམིགས་བསལ་བདེ་སྲུང་བྱེད་ཆེད་དང་། བདེ་སྲུང་བཀའ་སློན་གྱི་ཕྱག་ལས་གནང་ཡོད་པར་མ་ཟད། ད་ལྟའི་ཆར་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ས་ལྷེ་ལིར་ཡོད་པའི་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ཀྱི་ཕྱག་ལས་གནང་དང་གནང་བཞིན་པ་རེད། བཀའ་བྱར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་དེ་རིང་ང་ཚོའི་ལས་རིམ་འདིའི་ཐོག་ཕེབས་པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

ལྷེ་ལི་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་བཀའ་བྱར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག

བཀའ་ཤིས་བདེ་ལེགས། དཔལ་ལྷན་རྒྱལ་ལགས།

གསར་འགོད་པ་དབལ་ལྷན་རྒྱལ།

བཀའ་ཤིས་བདེ་ལེགས། ད་ལྟའི་ཆར་སྤྲིན་སྐྱོང་གི་འོས་མིར་བཞེང་མཁན་ནམས་ཀྱིས་སོ་སོའི་ལྷ་བ་དང་། ལས་དོན་གྱི་དཔྱད་ཐོག་སྤྲིན་ཁྱེད་ཀྱི་འདུག ཁ་ཤིས་ས་གནས་ལ་ཕེབས་

ནས་ཤིལ་བསྐྱགས་ཤིང་གི་འདུག ཁ་གས་ཀྱིས་སྤྱི་ཚོགས་བརྒྱུད་ལམ་དང་བརྒྱུད་ཐོག་ནས་སོ་
སོའི་ལས་འཆར་དང་སྤྱི་སྤྱོད་ཆགས་པ་ཡིན་ན། ལས་ཀ་དེ་འདྲ་བྱེད་གི་ཡིན་ཞེས་ཤིལ་བསྐྱགས་
ཤུགས་ཆེན་པོ་བྱེད་གི་འདུག བཀའ་བླུ་འཕྲོད་ཆུང་དངོས་བྱུང་ལགས་ཡིན་ན། ད་ལྟའི་ཆར་
གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ལ་བཀའ་མོལ་གནང་བ་མ་གཏོགས། སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་ཤིལ་བསྐྱགས་
ཤུགས་ཆེན་པོ་བྱེད་གི་མི་འདུག ག་རེ་བྱས་ནས་སྤྱི་སྤྱོད་གི་འོས་མིར་བཞེང་མཁན་གཞན་དང་
གནས་སྐྱད་མི་འདྲ་བའི་ཐོག་ལ་ཡོད་པ་རེད་དམ།

ཇེ་ལི་སྤྱི་ཚབ་དོན་གཅོད་བཀའ་བླུ་འཕྲོད་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག

དེ་ནི་དཔལ་ལྷན་རྒྱལ་ལགས། བྱེད་རང་གིས་ད་ལྟ་འགྲེལ་བཤད་གནང་བ་བཞིན་རེད།
གནས་སྐྱད་མི་འདྲ་བའི་ནི། ང་ད་ལྟ་གཞུང་གི་ས་མིག་ཅིག་གི་ཐོག་ལ་ལས་ཀ་བྱེད་བཞིན་པ་
རེད། འོགས་གཅིག་ནས་ང་ཚོའི་འོས་བསྐྱེད་ལས་རིམ་ནང་ཁྱེད་མས་དང་། སྤྱི་གཞིའི་ཐོག་ནས་
དང་སྐྱབས་ཐོན་དགོས་པའི་གནས་བབ་འདྲ་པོ་ཡོད་པ་མ་རེད། སྤྱི་ཚོགས་འོས་བསྐྱེད་སྐབས་སུ་
འོས་མི་གངས་རྒྱ་ནི་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་ལག་པར་བཞག་ཡོད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས། ང་ལ་འོས་གཞིར་
སྤྱོད་རོགས་ཟེར་མཁན་ནམས་ལ་ཡང་དེ་རང་ཁྱས་པ་ཡིན། སྤྱི་ཚོགས་འོས་གཞིའི་ནང་ནས་ཐོན་
པ་ཡིན་ན་སྤྱོད་གི་ཡིན་ཞེས་ཁས་ལེན་བྱས་པ་ཡིན། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ངས་སྤྱི་སྤྱོད་གི་འོས་མིར་
བཞེང་མཁན་གཞན་ཚོ་ལྟར་ཤིལ་བསྐྱགས་ཤིང་བ་དང་། གཏམ་བཤད་བྱེད་པ། བརྒྱུད་ལམ་གཞན་
གི་རེ་འདུན་མང་པོ་ཞིག་ལ་ངས་དང་ལེན་བྱེད་བྱུང་མ་སོང་། ད་ལྟའི་ཆར་ངའི་གནས་སྐྱད་མི་འདྲ་
རེད།

གསར་འགོད་པ་དཔལ་ལྷན་རྒྱལ།

ལགས་སོ། ད་ལྟའི་ཆར་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞི་འཛུགས་ཀྱི་ལས་བྱེད་ཀྱི་ཞབས་སྟེགས་ཤིག་གི་
ཐོག་ལ་བསྐྱེད་ཡོད་པས། སྤྱི་སྤྱོད་གི་འོས་མིར་བཞེངས་རྒྱུའི་ཤིལ་བསྐྱགས་དེ་འདྲ་བྱེད་ཆོག་གི་
ཡོད་པ་མ་རེད་གསུང་གི་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། སྤྱི་ཚོགས་བརྒྱུད་ལམ་ནང་ལ་ཁག་ཅིག་གིས་
གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ལ་སྐྱོད་ཆ་བཤད་པ་ནི་ཤིལ་བསྐྱགས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པས། སྤྱི་གཞི་
གཞིའི་ཆ་ནས་གང་འདྲ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་དམ་ཞེས་དོགས་འདྲི་བྱེད་མཁན་ཡོང་གི་འདུག དེ་རིགས་
ལ་བྱེད་རང་གི་འོས་ནས་ག་རེ་གསུང་རྒྱ་ཡོད་དམ།

ཇེ་ལི་སྤྱི་ཚབ་དོན་གཅོད་བཀའ་བླུ་འཕྲོད་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག

ལྷ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཏན་ཏན་ཡོང་ཆོག་གི་རེད། རྫོག་མར་བྱེད་རང་ཆོ་ཨེ་ཤི་ཡ་རང་དབང་
རྒྱུང་འཕྲིན་ཁང་ནས་འབྲེལ་བ་གནང་སྐབས་དང་། བརྒྱད་ལམ་གཞན་ནས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་གནང་ཡོང་
སྐབས་བཅར་འདྲི་རང་ཡིན་པ་ལས། འོས་བསྐྱའི་ལས་རིམ་ནང་ལ་ཁྱེད་མཁན་ཆོ་དང་མཉམ་དུ་
བསྟོ་སྦྱང་དང་། འགན་ཚུན་གང་ཡང་མིན། སོ་སོའི་བསམ་ཚུལ་གང་ཡོད་བཅར་འདྲི་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པ་
གསུངས་པར་བརྟེན་ངས་བཅར་འདྲི་དང་ལེན་ཁྱས་པ་ཡིན། དེ་མིན་སྤྲོད་སྟོང་གི་འོས་ལ་བཞེང་
མཁན་གཞན་དང་མཉམ་དུ་བསྟོ་སྦྱང་གི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་དེ་རིགས་ད་ལྟ་བར་དུ་ངས་གང་ཡང་ཁྱ་གི་
མེད་ལ། ངས་བརྒྱད་ལམ་གཞན་དང་མཉམ་དུ་ད་ལྟ་བར་དུ་དང་ལེན་གང་ཡང་ཁྱས་མེད།

གསར་འགོད་པ་དབལ་ལྡན་རྒྱལ།

ལགས་སོ། །ད་ལྟའི་ཆར་བོད་ཕྱི་ནང་གང་དུ་ཡིན་ནའང་། བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་
རྒྱུར་སྤྲོད་སྟོང་གི་འོས་ཐོབ་པ་ཡིན་ན། སྤེལ་བྱེད་རྒྱུའི་ལས་འགན་གཙོ་བོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་།
གཞན་བཅོན་བྱེད་ཀྱི་བོད་མིའི་བདེ་སྤྱུག་ལ་ལྟོག་བྱེད་རྒྱུ་དེ་རེད། ད་ལྟ་ཡིན་ན་བཀའ་བླུ་
མཆོག་གིས་བོད་ཀྱི་འཐབ་ཚོད་ཁོད་དུ་འགག་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་བྱེད་དགོས་པ་དམིགས་བསལ་
ག་རེ་མཐོང་གི་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་སྐྱ་ཆབ་དོན་གཙོད་བཀའ་བླུ་འབྱོར་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་

སྤྱིར་བཏང་ང་ཆོ་བཅོན་བྱེད་ཀྱི་ལ་བཅའ་ཁྲིམས་གཅིག་ཡོད་པ་དང་། བཅའ་ཁྲིམས་
ཀྱིས་འགན་བསྐྱར་བ་འདི་གཙོ་བོ་དོན་ཆོན་གཉིས་ཡོད། གཅིག་ནི་བོད་ཀྱི་བདེན་མཐའ་གསལ་
ཐབས་དང་། གཉིས་པ་ནི་བཅོན་བྱེད་ཀྱི་བོད་མིའི་བདེ་སྤྱུག་ལ་བརྟུ་རྒྱུ་དེ་རེད། ད་ལྟའི་ཆར་དཀའ་
ལས་ཁག་ཤོས་དང་། ང་ཆོ་ཆང་མས་ཤུགས་རྒྱག་དགོས་ས། རིག་པ་སྤྲོས་དགོས་ས་ནི་བོད་ནང་
ལ་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཆོའི་བདེ་བ་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་། དཀའ་ངལ་གྱི་ཐོག་ལ་སྤྱོད་མིན་ལ་མ་སྟོས་
པར་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས་བོད་ནང་ལ་སྤྲོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོང་ཐབས་སུ་འབད་བཅོན་བྱེད་དགོས་
པ་དེ་རེད། ངས་ད་ལྟའི་ཆར་ལ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཐོག་ལ་དཀའ་ངལ་ཆེ་ཤོས་དེ་མཐོང་གི་ཡོད་ལ།
དེའི་ཐོག་ལ་ཤུགས་ག་རེ་རྒྱག་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་ནའང་བརྒྱབ་ནས་ཁྱས་པ་འདོན་རྒྱུ་དེ་ང་རང་གི་
སེམས་ནང་ལ་གཙོ་བོར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

གསར་འགོད་པ་དབལ་ལྡན་རྒྱལ།

རེད། བོད་ནང་ལ་མཆོན་ན་དཀའ་ངལ་འདྲ་མིན་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། ཆེ་ས་ནས་བཤད་
པ་ཡིན་ན། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། ཆོས་དད་རང་དབང་མེད་པ་སོགས་རེད། ད་ལྟའི་ཆར་རྒྱ་
ནག་གི་སྲིད་བྱས་ལག་བསྟར་གྱིད་སྤངས་ལ་བལྟས་པ་ཡིན་ན། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཉམས་ཆག་འགྲོ་
རྒྱུ་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་འདུག དེའི་ཐོག་ལ་ང་ཚོ་བྱིན་ས་ག་རེ་གྱིད་ཐུབ་ཀྱི་རེད་དམ།

ཇི་ལེ་སྐྱ་ཆབ་དོན་གཅོད་བཀའ་བྱར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག

སྐད་དང་ཡི་གེ་ནི་ང་ཚོའི་མི་རིགས་ཀྱི་སླ་སྟོན་རེད། ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་རང་དབང་ལུང་
པའི་ནང་ལ་སྤྱོད་མཁན་ཆོས་སྲིད་བྱས་གཅིག་གི་འོག་ནས་སློབ་སྦྱོང་གྱིད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་
དང་། དེ་བཞིན་འགོག་རྒྱུན་འདྲ་པོ་གང་ཡང་མེད་ནའང་། ཁོར་ཕྱག་སོགས་ལ་ལྟོས་ནས་འཐུས་
ཤོར་འགྲོ་བའི་ཉེན་ཁ་ང་ཚོར་ཤུགས་ཆེ་བ་ཆགས་ཡོད། བོད་ནང་ལ་ཆ་མཆོན་པ་ཡིན་ན། རྒྱ་ནག་
གཞུང་གི་སྲིད་བྱས་ཤིག་གི་ཐོག་ནས་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྦྱོང་རྒྱ་དང་སྟེལ་རྒྱ། བོད་སྤྱོད་བྱ་
རྒྱར་འགོག་རྒྱུན་ཞེས་ག་ཡོད། ཡིན་ནའང་། ད་ལྟ་བར་དུ་བོད་ནང་ལ་འགོག་རྒྱུ་མང་པོ་ཡོད་
ནའང་། བོད་ནང་གི་བོད་མི་ཆོས་ཐབས་ལམ་སྤྱི་ཆོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་ཐོག་ལ་ཤུགས་བརྒྱབ་
པ་དང་། རིག་པ་བསྐྱེམས། སློབ་སྦྱོང་ལ་འབད་བཅོམ་གྱིས་སྐད་ཡིག་ཤེས་རྒྱར་ཐབས་ལམ་སྤྱི་
ཆོགས་བརྒྱད་ནས་ཡག་པོ་ཞེས་གྱེད་ཀྱི་འདུག་བསམ་པ་ཡོད། སྲིད་བྱས་ཟེར་བ་ནི་རྟག་པ་
བརྟན་པ་གང་ཡང་མ་རེད། རིམ་པས་འགྱུར་བ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་གོ་སྐབས་གསར་པ་ཡོང་སྲིད་པ་
རེད། ༡༩༥༠ གྱུ་གུངས་ནང་ལ་བོད་ཡིག་གི་ཟང་གཞི་བྱས་ནས་སློབ་སྦྱོང་གྱིད་རྒྱུའི་ལས་རིམ་དེ་
འདྲ་མདོ་སྤྱོད་སྤྱད་ས་ཁུལ་དང་། བོད་རང་སྤྱོད་སྤྱོངས་ཀྱི་ནང་ལ་བྱུང་སྤྱོད་ཡོད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་
སྐད་ཡིག་ནི་གལ་ཆེན་པོ་ཞེས་གྱེད། བོད་ནང་ལ་ཡོད་མཁན་ཆོས་སྤྱིར་ངོས་ནས་ལས་འགུལ་
སྟེལ་མཁན་དང་དོ་སྤྱང་གྱེད་མཁན་ཡོད་པ་རེད་ལ། ལྷག་བར་དུ་སློབ་སྦྱོང་དང་ལོ་གཞིན་པ་ཆོས་
སྐད་ཡིག་གི་ཐོག་ལ་དོ་སྤྱང་དང་འབད་བཅོམ་ཞེས་གྱེད་ཀྱི་འདུག་བསམ་པ་ངས་དོ་སྤྱང་བྱུང་།

གསར་འགོད་པ་དབལ་ལྗན་རྒྱལ།

སྤྱི་ཆོགས་བརྒྱད་ལས་ཁག་གི་ནང་ལ་སྐད་ཆ་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་ན། བཀའ་བྱར་འབྲོང་
ཆུང་དངོས་བྱུང་ལགས་ནི་བོད་ནང་ལ་འབྲེལ་བ་ཤུགས་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པ་གསུང་གི་འདུག དེ་དང་
འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོར་བོད་ནང་ནས་བྱི་བ་གཅིག་སྟེལ་ཡོད་པ་དེ་ང་ཚོས་སྲིད་སྤྱོད་འོས་ལ་
བཞེང་མཁན་ཆང་མར་འདྲི་གི་ཡོད། ཇི་བ་དེ་ནི། སྲིད་སྤྱོད་ཞེས་པ་ནི་བོད་དོན་འཐབ་ཅོད་ཀྱི་སྟེ་

འཁྲིད་མཁན་ཞིག་འདེམ་གྱི་ཡོད་པས། གལ་སྲིད་ཁྲིད་རང་སྲིད་སྐྱོང་ལ་བདམས་པ་ཡིན་ན། བོད་
ནང་ལ་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཚོས་ཀྱང་ཉ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཅ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲིམ་གཞིའི་
འོག་ནས་ཚོས་དང་རང་དབང་དང་། སྐད་ཡིག་སྤྱང་སྐྱོབ་སྐོར་ལ་ལས་ཀ་བྱེད་རྒྱུར་ལམ་སྟོན་དང་།
སྤྱི་ཁྲིད་ག་རེ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་རེད་དམ།

ལྷོ་ཡི་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་བཀའ་བླར་འཁྱོད་ཚུང་དངོས་བྱུང་མཚོག

ངའི་བསམ་སྒོ་གཏོང་སྟེགས་ནི་དེ་འདྲ་ཡིན། བོད་ནང་ལ་བཞུགས་པའི་བོད་མི་ཚོས་དེ་
བའི་གནད་བ་ཡིན་ནའང་། ངས་ད་ལྟ་བར་དུ་བོད་ནང་ལ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་།
སྐད་ཡིག་སྤྱང་སྐྱོབ་གནད་བའི་དག་ནི་ང་ཚོ་བཅུན་བྱོལ་ལ་ཡོད་པ་ཚོས་ལམ་སྟོན་དང་སྤྱི་ཁྲིད་
གནད་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་མེད། གཙོ་བོ་དེ་སྤྱི་ཡུལ་ངས་པའི་
གནས་སྐབས་སུ་ཡ་སྐབས་མགོན་རིན་པོ་ཆའི་བཀའ་སྒྲོལ་ཉན་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཚང་མ་ལ་ཡོད་པ་
རེད། ད་ལྟ་བོད་ནང་ལ་གང་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་བོད་ཀྱི་ནང་ལ་ཡོད་པའི་ཤེས་ཡོན་ཅན་དང་། མི་
རབས་ཚོས་དངོས་སུ་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་ནས་བདག་པོ་བརྒྱབ་པ་དང་། འཕེལ་རྒྱས་བཏང་ནས་
བྱུང་བ་ཡིན་སྟབས། ང་ཚོས་ཁོ་ཚོར་པར་སྡེ་འཁྲིད་དགོས་པ་ངས་དམིགས་བསམ་ལ་གང་ཡང་མཐོང་
གི་མེད། ཡིན་ནའང་། ང་ཚོས་སྲིད་བྱུས་གཅིག་གི་ཐོག་ནས་བག་ཆགས་ཆེན་པོ་ཞིག་བཞག་ཡོད་
པ། ངས་ནས་རྒྱན་ནས་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན། འཆེ་མད་ཞི་བའི་ལྷ་གྲུབ་དེ་རེད། ལས་
འགུལ་ག་རེ་སྤེལ་བ་ཡིན་ནའང་དེའི་རྒྱ་ལས་མི་འགལ་བ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་རེད་ཅེས་པ་དེ་ནི་ང་ཚོའི་
ཅ་དོན་གཅིག་རེད་ལ། དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་བོད་ནང་ལ་ཡོད་པ་ཚོས་དངོས་གནས་ཉམས་ལེན་དཔེ་
ཡག་པོ་གནང་སོང་བསམ་པ་ངས་དུས་རྒྱུན་དུ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བོད་ནང་ལ་ཡོད་པ་ཚོས་
ང་ཚོར་ཚུར་ལམ་སྟོན་གནང་དགོས་པ་དང་ང་ཚོས་མིག་དཔེ་པར་བལྟ་དགོས་པ་ལས། ང་ཚོས་
པར་མཐུབ་ཁྲིད་ཀྱིས་དེ་བྱེད་དགོས་པ་རེད། དེ་བྱས་ན་ཡག་པོ་མི་འདུག ཅེས་བརྗོད་རྒྱ་མང་པོ་
ཡོད་པ་ཞིག་ངས་མཐོང་གི་མེད། ད་ལྟ་བར་དུ་དཔེ་ཡག་པོ་གནང་གི་འདུག གནས་བབ་གཅིག་གི་
འོག་ལ་ག་རེ་བྱེད་ཐུབ་པ་དེ་ཆ་ཆང་གནང་གི་འདུག་བསམ་གྱི་ཡོད།

གསར་འགོད་པ་དཔལ་ལྷན་རྒྱལ།

ལགས་སོ། །བོད་ཀྱི་གནད་དོན་དེ་རྒྱ་ནག་དང་འབྲེལ་ཚོལ་བྱས་ནས་གསལ་དགོས་ཀྱི་
ཡོད་པ་རེད། ཚང་མས་རྒྱ་བོད་འབྲེལ་ཚོལ་ཞེས་གསུང་གི་འདུག རྒྱ་དང་བོད་དབར་ལ་འབྲེལ་

མོལ་མ་བྱས་ན་གནད་དོན་དེ་སེལ་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པས། བཀའ་བྱར་མཆོག་གིས་ཀྱང་བོད་འབྲེལ་མོལ་
བསྐྱར་མ་ཐུང་དང་། ཡང་ན་དེའི་ཐོག་ལ་ཉུས་པ་ལྡན་པའི་ཕྱག་ལས་ག་རེ་གནང་ཐུབ་ཀྱི་རེད་
དགོངས་ཀྱི་ཡོད་དམ།

ཇེ་ལི་སྐྱེ་ཆབ་དོན་གཅོད་བཀའ་བྱར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་

དེ་ནི་བྱེད་རང་གིས་གསུངས་པ་དེ་བདེན་པ་རེད། ངས་དེ་སྔ་བཅར་འདྲི་གཅིག་གཉིས་ཀྱི་
ནང་ལ་ཞུས་པ་ཡིན། དེ་ནི་ང་ཚོས་འདོད་ནའང་རེད། མ་འདོད་ནའང་རེད། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་
ལ་ང་ཚོས་ཀྱང་མི་མཉམ་དུ་གདོང་གཏུགས་ནས་སྐད་ཆ་ཤོད་དགོས་པ་དང་སློབ་དཔྱད་དགོས་པ་དེ་
རེད། བོད་ཀྱི་ཞི་མོལ་དང་འབྲེལ་མོལ་གྱི་ཐོག་ནས་དཀའ་ངལ་དེ་སེལ་དགོས་པ་དེ་རང་ངས་ངོས་
འཛིན་ཏུ་གི་ཡོད། དེའི་ཐོག་ལ་ངས་དམིགས་སྤྱོད་བཀའ་ནས་ལས་ཀ་འདི་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཐབས་
ལས་འདི་བརྟེན་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་ད་ལྟའི་ཆར་ཞུས་པ་ཡིན་ནའང་འོས་བབ་ཆགས་ཀྱི་མ་རེད་ལ། ད་ལྟ་
བར་དུ་ང་བོད་ཀྱི་འབྲེལ་མོལ་ལས་དོན་ཆོགས་ཆུང་གི་ནང་ལ་ལོ་མང་པོ་ཞིག་བསྐྱད་པ་ཡིན། དེ་
སྔ་ལས་ཀའི་བབས་ཀྱིས་བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ཤེས་པ་དང་། སོ་སོས་དངོས་སྤྱི་ལོ་བའི་ལྷོང་
ཆོར་གྱི་ཐོག་ནས་ཕྱ་ལ་ཕྱན་བྱ་ཅིག་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་ཐབས་ལས་སྤྱོད་ཆོགས་བརྟེན་
དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ངས་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ་དེ་བརྟེན་ཡང་ཆོག་གི་རེད།

གསར་འགོད་པ་དབལ་ལྡན་ཀྱུལ།

ལགས་རེད། བོད་ཀྱི་འབྲེལ་མོལ་ཡོང་བར་ང་ཚོས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་བཟུང་
ཡོད། ད་ལྟ་བར་དུ་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་ལ་འགྲུར་བ་གང་ལ་གང་འཆོམ་ཕྱིན་ཡོད། ཕྱི་ལོ་
༡༩༩༧ ལོར་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཨ་རིའི་གྲོས་ཆོགས་ནང་ལ་ཞི་བའི་
དོན་ཆེན་ལྗེ་གྲོས་འཆར་གཅིག་བཏོན་ཡོད། དེའི་རྗེས་སུ་སི་ཁྲུལ་གྱི་གསུང་བཤད་དེ་རེད།
དེའི་རྗེས་སུ་༢༠༠༩ ལོར་ཀྱང་གསུང་ལ་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མིང་དོན་མཆུངས་པའི་རང་སྤྱོད་
ཡོང་ཐབས་ཀྱི་བསམ་འཆར་ཡིག་ཆ་ཞེས་པ་ཞིག་ཕྱལ་ཡོད། རྒྱལ་སྤྱིའི་དུས་བཀའ་བྱར་མཆོག་
བཀའ་སློན་ཡིན་པ་ཡོད། དེ་ལ་ད་ལྟ་བར་དུ་ཀྱང་གསུང་གིས་དང་ལེན་བྱས་ཡོད་པ་མ་རེད། མ་
འོངས་པར་བཀའ་བྱར་མཆོག་གིས་སྤྱི་མཐུད་དེ་ཡིག་ཆ་དེ་རང་གི་ཐོག་ནས་ཀྱང་གསུང་གིས་
དང་ལེན་བྱེད་ཀྱི་འབད་བཅོམ་གནང་ཀྱི་ཡིན་ནམ།

ཕྱི་ལོ་སྐྱ་ཆབ་དོན་གཙོད་བཀའ་བྱུང་འཁྱོད་ཚུང་དངོས་བྱུང་མཆོག

དེ་ནི་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་ཁྲིད་ཆོར་རག་ལུས་པ་ཞིག་རེད། ང་ཚོས་བསམ་འཆར་ཡིག་ཆ་
པར་སྤྲད་པའི་རྗེས་སུ་མི་གཞན་ཆང་མས་འདི་གཟིགས་ཀྱི་ཡོད་མིན་ངས་བཤད་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད།
ཡིན་ནའང་། ང་རང་གི་མཐོང་ཚུལ་འདི་རེད། བསམ་འཆར་ཡིག་ཆ་དེ་ལ་དངོས་གནས་ཏང་
གནས་སུས་བལྟས་པ་ཡིན་ནའང་། དེའི་ནང་ལ་མ་འོས་པའི་དོན་ཆོན་དང་། ལེའུ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་
པ་མ་རེད། དེ་སྤྲད་ནས་ལོ་གཅིག་གཉིས་རིང་དེ་ལ་ལན་མ་ཐེབས་པ་འདྲ་པོ་བྱས་ནས་ལུས་སོང་
ང་། མཐའ་མ་དེར་དེ་ནི་རང་བཅོན་ཞེས་པ་དངོས་སུ་མ་ཚོད་པ་མ་གཏོགས་མངོན་པར་མི་གསལ་
བའི་རང་བཅོན་ཚོད་པའི་གཞི་རྩ་རེད་འདུག རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་མང་པོ་ཞིག་ཁ་བྱལ་གཏོང་གི་
འདུག་ཅེས་ཁོ་ཚོས་འགྲེལ་བཤད་ལོག་པ་བརྒྱབ་པ་རེད།

ང་ཚོས་ད་ལྟ་བོད་མི་རིགས་ཟེར་བ་དེ་གནས་དང་འཛིག་གི་མཆམས་སུ་སྤེལ་ས་ཡོད་
པས། གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་དྲག་ཆགས་ཡོད་པ་རེད་བསམ་ཀྱི་འདུག ང་ཚོས་བསམ་འཆར་ཡིག་ཆ་དེ་
རང་གཞི་ལ་བཞག་ནས་བསྐྱབ་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། ད་ལྟ་ཁྱེད་རང་གིས་གོང་དུ་བཀའ་གནང་བ་ནང་
བཞིན། སྐད་དང་ཡི་གེ། ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ཆང་མའི་ཐོག་ནས། མི་རིགས་ཤིག་གནས་པར་
བྱེད་དགོས་ན། དེ་དག་གནས་དགོས། མི་རིགས་གནས་མ་ཐུབ་པའི་དབང་དུ་བཏང་བ་ཡིན་ན། དེ་
དག་སྐད་ཆ་ཤོད་ས་མེད་པ་ཆགས་པ་རེད། ང་ཚོས་བསམ་འཆར་ཡིག་ཆ་དེའི་ཐོག་གོ་སྐྱར་མང་
པོ་བྱས། ཁྱིམ་ས་དང་རྒྱ་ནག་གི་གནད་དོན་ཐོག་ལ་མཁས་པ་མང་པོར་བཀའ་སློབ་ཁྱུས་ནས་
བཅོས་བཞག་པ་ཅིག་རེད། བསམ་འཆར་ཡིག་ཆ་དེ་ངས་བལྟས་ན་དཔེ་འདྲ་ཞིག་ཡིག་པོ་སྤྲད་ཡོད་
པ་རེད་བསམ་ཀྱི་འདུག ངས་དེ་ནི་གཞི་རྩ་ཆེན་པོ་གཅིག་དང་མ་རྩ་ཆེན་པོ་ཞེ་དྲག་ཡིན་པར་ངོས་
འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེའི་ཐོག་ལ་དངོས་གནས་ཏང་གནས་རྒྱ་ནག་གི་དཔོན་རིགས་བསམ་ཤེས་
ཐུབ་མཁན་ཞིག་པེབས་ནས་བལྟས་པ་ཡིན་ན། ལག་ལེན་བསྐྱར་མ་ཐུབ་པ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་
རེད་བསམ་ཀྱི་ཡོད།

གསར་འགོད་པ་དཔལ་ལྷན་རྒྱལ།

ད་ལྟ་བཀའ་བྱུང་མཆོག་གིས་གསུངས་པ་ནང་བཞིན་ཡིག་ཆ་དེ་པར་སྤྲད་པས་མ་ཟད།
ཡིག་ཆ་དེ་ལ་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་གཅིག་ཀྱང་སྤྲད་ཡོད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་རང་བཅོན་ཚོད་ཀྱི་
མེད་པ་གསལ་པོ་གསལ་ཆུང་རེད། ཡིན་ནའང་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་རང་བཅོན་ཚོད་ཀྱི་འདུག་ཅེས་

ཡ་ལན་གྱི་མེད། དེ་ནི་དངོས་གནས་ངང་གནས་ཀྱི་ནག་གཞུང་གིས་ཡིག་ཆ་དེའི་དོན་མ་
རྟོགས་པ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་བོད་སྐད་ལ་བཀའ་མོལ་ཞུ་རྒྱུའི་འདོད་པ་མེད་པ་ཞིག་གིས་ཐོག་ནས་
འབྲེལ་བ་ཤད་འདི་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་རེད་དམ། སྐྱོད་པའི་ཐོག་ལ་ག་རེ་དགོངས་ཀྱི་འདུག་གམ།

ཇེ་ལི་སྐྱ་ཆབ་དོན་གཅོད་བཀའ་བྱར་འབྱོར་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག

དེའི་ནང་དོན་མ་ཤེས་པ་རྩ་བ་ནས་མ་རེད་བསམ་ཀྱི་འདུག། དེ་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་
ནག་གཞུང་གིས་དེ་ལ་ཡ་ལན་གྱི་རྒྱ་དང་། གདོང་ལེན་བྱས་ཏེ་དཀའ་ངལ་སེལ་རྒྱུ་དེ་ད་ལྟའི་ཆར་
རྒྱ་ནག་གི་འགོ་ཁྲིད་ཆོར་སློབས་པ་དང་རྒྱས་པ་རྙེད་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པ་ང་རང་གིས་ངོས་འཛིན་གྱིད་
ཀྱི་ཡོད། དེ་ལས་ལྷག་པའི་ཐབས་ལམ་གཞན་འགྲོ་ས་ཡོད་པ་མ་རེད་བསམ་ཀྱི་འདུག། མ་འོངས་
པར་རྒྱ་ནག་ལ་འགྱུར་པ་བྱིན་པའི་མཆོམས་སུ་ཡང་བསྐྱར་བསམ་འཆར་ཡིག་ཆ་དེར་ཁོ་ཆོས་
ལྷག་ཡོག་ཅིག་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ན་དེ་དང་བསམ་ཤེས་དང་ཡིད་ཆེས་གྱེད་ས་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ངས་
ངོས་འཛིན་གྱིད་ཀྱི་ཡོད་ལ། དེ་རང་བསམ་ཀྱི་ཡོད།

གསར་འགོད་པ་དབལ་ལྷན་རྒྱལ།

ལགས་སོ། །ང་ཆོས་ཡིག་ཆ་དེ་སྤྲད་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་བྱིན་ཟེན་པ་རེད། ཡིན་ནའང་
ཡིག་ཆ་དེར་བན་རྒྱས་ལྷན་པའི་རྒྱས་པ་ཞིག་ཐོན་ཡོད་པ་མ་རེད། ངས་རྒྱས་པ་ཐོན་མེད་ཟེར་བ་དེ་
ནི་རྒྱ་ནག་གཞུང་གྲོགས་ནས་ཡ་ལན་སྤྲད་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་སྤྲོད་གི་འོས་མིར་
བཞེང་མཁན་ཁག་ཅིག་གིས་ཡིག་ཆ་དེ་རྒྱས་མེད་གཏོང་བའི་དུས་ལ་བབས་པ་ཡིན། བསམ་སྒྲོ་
གཏོང་ཆོག་གི་རེད་ཅེས་དགོངས་པ་དེ་འདྲ་བཞེས་མཁན་འདུག། བཀའ་བྱར་མཆོག་གིས་ཡིག་ཆ་
དེར་བསྐྱར་ཞིབ་དང་། ཡང་ན་རྒྱས་མེད་གཏོང་དགོས་པ་དེ་འདྲ་གཟིགས་ཀྱི་འདུག་གམ།

ཇེ་ལི་སྐྱ་ཆབ་དོན་གཅོད་བཀའ་བྱར་འབྱོར་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག

ངས་དེ་འདྲ་གང་ཡང་མཐོང་གི་མེད། ད་ལྟ་ཁྲིད་རང་གིས་ཡིག་ཆའི་ཐོག་ནས་རྒྱས་པ་མ་
ཐོན་པ་རེད་གསུངས་སོང་བ་དེ་གང་འདྲ་ཡིན་ནམ། འབྲེལ་མོལ་ཐོག་ནས་རྒྱས་པ་མ་ཐོན་པ་ཟེར་ན་
འགྲིག་གི་ཡོད་ཀྱི་རེད་དེ། ཡིན་ནའང་། ང་ཆོས་རྒྱ་ནག་གི་ཐོག་ལ་དོ་སྣང་དང་ཉམས་ཞིབ་གྱིད་
མཁན་ནམ། དུས་རྒྱུན་དུ་ལྷ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་གྱི་བཞུགས་མོལ་ཆོགས་
འདྲ་འཆོག་སྤངས་དེ་རང་ནས་ང་ཆོས་གསལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་རེད། ཐོག་མར་ཆོགས་འདྲ་

དེའི་འཁོར་རྒྱ་དང་དམིགས་ས་ག་པར་རེད་དམ། དང་པོ་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གཅིག་ལུ་རེད། ཕྱི་
ལོ་༢༠༠༩ ཚུན་ནས་ཆོག་གས་འདུ་རིམ་པར་འཆོག་ས་པ་རྣམས་བོད་རིགས་འདུས་སྡེ་བྱེད་སའི་ས་
ཁུལ་ཆང་མར་ཁུབ་པའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་སྤྱི་ལྷན་ཡིན་ནའང་རེད། སྤྱི་ལྷན་གཞན་མང་པོ་ཞིག་
སྤྱི་ལྷན་དེ་རང་ལ་བལྟས་ནས་བྱེད་གྱི་ཡོད། ཁོ་ཆོས་ཁ་གསང་ནས་ལབ་གྱི་མེད་ནའང་། དོན་
ཐོག་ལ་བསམ་འཆར་ཡིག་ཆ་དེའི་ཐོག་ལ་ཁོ་ཆོས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་ངས་ངོས་འཛིན་དེ་
འདྲ་བྱེད་གྱི་ཡོད།

གསར་འགོད་པ་དཔལ་ལྷན་རྒྱལ།

ངས་བཅན་ཁྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཆོག་གས་གྱི་སྐྱོར་ལ་བྱི་བ་ཁ་ཤས་འདྲི་གི་ཡིན། མང་པོ་ཞིག་
གིས་རྒྱ་གར་དང་བལ་ཡུལ་ནང་ལ་བོད་མིའི་མི་འབོར་ཉུང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་དང་། སློབ་གྲྭ་ཁག་ལ་
ཡིན་ནའང་སློབ་སྦྱོང་ཉུང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ། གཞིས་ཆགས་ཁག་ལ་ཡིན་ནའང་གནས་སྡོད་བྱེད་
མཁན་ཉུང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད་པའི་དཀའ་ངལ་གསུང་མཁན་འདུག དཀའ་ངལ་དེ་དག་དངོས་ཡོད་
ཅིག་ལ་གཞིགས་གྱི་ཡོད་དམ། དེ་འདྲའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། གཞིས་ཆགས་སྲ་བརྟན་དང་།
རྒྱན་འཁྱོངས་ཡོང་བར་དཀའ་ངལ་དེ་དག་སེལ་སྟེ་བར་ཐབས་ལམ་གང་འདྲ་ཡོད་དམ།

ཇི་ཡི་རྒྱ་ཆབ་དོན་གཙོད་བཀའ་བྱུང་འབྱོར་རྒྱུ་དངོས་བྱུང་མཆོག

སྤྱིར་བཏང་བཅན་ཁྱོལ་ནང་གི་མི་འབོར་འཕེལ་རྒྱས་འགོ་བའི་གངས་ཀ་ཉུང་ཉུང་འདྲ་པོ་
རེད། ལྷག་པར་དུ་དེ་ལྷ་༡༩༩༠ གྱུ་གངས་ནས་བོད་ནས་རྒྱ་བཅན་ཁྱོལ་ནང་ལ་དེང་དུས་གྱི་སློབ་
གཉེར་དང་། གནའ་བོའི་རིག་གནས་ལ་སློབ་གཉེར་བྱེད་པར་མང་པོ་ཞེ་དྲག་ཐེབས་ཡོད་པ་སོང་
ཅང་། རྒྱ་བལ་ནང་མི་འབོར་གང་ལ་གང་འཆོམ་འཕར་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་ཕྱིས་སུ་མང་པོ་
ཞིག་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་རེད་ལ། ཤེས་ཡོན་ཡོད་པ་དང་ལས་འཕེར་ཡོད་མཁན་མང་པོ་རྒྱ་
གར་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེ་ཁག་ནང་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད། དེ་རིགས་ནི་སྤྱི་ཆོག་གས་ཆང་མའི་ནང་ལ་འཁོར་རྒྱ་
དེ་འདྲ་ཞིག་ཐོག་ལ་འགྲོ་གི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེ་རིགས་ལ་དམིགས་བསམ་ལ་བཀག་སྡོམ་བྱེད་
སྟེ་བར་དེ་འདྲ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། ཡིན་ནའང་། གཞིས་ཆགས་ནི་ང་ཆོའི་འཆོ་བ་བརྟེན་ས་
གཅིག་ལུ་མ་ཡིན་པར། ང་ཆོའི་མི་རིགས་འཆོ་གནས་སུ་བརྒྱུར་གནས་ས་དང་། སོ་སོ་མི་སྤྱིར་
གཅིག་ལ་མཆོན་ན། ཁྱིམ་ཆང་ཞིག་ཡིན་པས་དེའི་ནང་ལ་འཁོར་ས་ཡིན་པར་ངས་ངོས་འཛིན་ཞུ་
གི་ཡོད། དེ་རྒྱན་གནས་སུ་བར་སྡོམ་མ་ནང་བཞུགས་མི་འབོར་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་མཛོག་

ཁ་པོ་མ་རེད། ཡིན་ནའང་། རྒྱན་གནས་མ་སྤུངས་པར་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་ཞིག་གང་ཡང་མཐོང་གི་མི་
འདུག དེ་བཞིན་སློབ་གྲྭ་ཁག་དང་། དགོན་པ་གྲྭ་ཆང་ཁག་གི་ནང་ལ་མི་འབོར་ཉན་ཉན་ཅུང་ཏུ་འགོ་
གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཡིན་པ་དེ་ཆོ་ཆང་མས་ཁས་ལེན་བྱེད་དགོས་ཀྱི་
རེད། མི་འབོར་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་ལ་བྱིན་ནས་མི་རིགས་གཞན་དང་། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་མི་སེར་
ཆགས་པ་རེད་ཅེས་བོད་དོན་ཐོག་ལ་ཁུར་མེད་པ་དང་། བོད་པའི་བསམ་སྒྲོམ་མེད་པ་དེ་འདྲ་མ་རེད།
སོ་སོ་ས་ཆ་ག་པར་བྱིན་ནའང་། སོ་སོ་བོད་མི་གཅིག་ཡིན་བསམས་ནས་འགན་འཁུར་བ་དང་།
བོད་པའི་སྐྱེ་ཆ་བ་བྱས་ནས་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས། ངས་བོད་པ་ས་ཆ་ག་པར་བསྐྱད་པ་ཡིན་
ནའང་བྱུང་བར་ཡོད་པ་མ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག གཙོ་བོ་དེ་ཆོ་བོད་མི་རིགས་ཞེས་པ་འཛོལ་གནས་
སྤུངས་རྒྱུར་བསམ་སྒྲོམ་བརྒྱུག་པ་དང་། དེའི་ཐོག་ལ་རྒྱས་པ་འདོན་དགོས་པར་བསམ་ཤེས་བྱེད་
དགོས་པ་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད།

གསར་འགོད་པ་དབལ་ལྗན་རྒྱལ།

རྒྱ་གར་དང་བལ་ཡུལ་ནང་གི་བོད་མི་ཆོ་བྱི་རྒྱལ་ལ་འགོ་རྒྱུར་ཐབས་ཤེས་མང་པོ་བྱེད་
ཀྱི་ཡོད། ཁྱེད་རང་མིན་སྒྲོང་ལ་ཐོབ་པ་ཡིན་ན། ཁོ་ཆོ་བྱི་རྒྱལ་ལ་འགོ་རྒྱུར་བྱེད་རང་གི་འཛིན་སྒྲོང་
དོས་ནས་རོགས་རམ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་བྱི་རྒྱལ་ལ་འགོ་རྒྱུར་ཆོད་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་
ནམ།

ལྷེ་ལི་སྐྱེ་ཆ་བ་དོན་གཙོད་བཀའ་བྱུང་འབྲོང་རྒྱུད་དངོས་བྱུང་མཆོག་

དེ་ལ་ཆོད་འཛིན་བྱས་ནའང་མན་གྱི་མ་རེད། དེ་བཞིན་དེའི་ཐོག་ལ་གཞོགས་འདེགས་
དང་རོགས་པ་བྱེད་སྤུངས་རྒྱུ་ཡང་ཁག་པོ་ཞེ་བྲག་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེ་ནི་མི་རེ་རེ་སྤེལ་བསམ་སྒྲོ་
བཏང་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་རྒྱ་ཞིག་རེད། ད་ལྟ་བར་ཏུ་བྱི་རྒྱལ་ལ་འགོ་མཁན་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་
ཁོ་ཆོ་བྱི་རྒྱལ་ལ་སྤྱི་གཤམ་འཇུགས་བྱེ་བྲག་པས་བརྒྱུད་བསྐྱེད་བྱས་ནས་བཏང་བ་དེ་འདྲ་གང་ཡང་མ་
རེད། སོ་སོ་སྤེལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས་གོ་སྐྱབས་གསར་པ་ཞིག་བྱུང་ན་བསམས་ནས་འགོ་གི་ཡོད།
དེ་ལྟར་བྱི་རྒྱལ་ཁག་ལ་བྱིན་པར་བཞེན་ནས་སྒྲིན་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད་བསམ་གྱི་མེད།
འགོག་རྒྱུའི་བསམ་སྒྲོ་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་བཀག་སྤུངས་པ་ཞིག་མ་རེད། ཡག་ཤོས་ནི་གཞུང་དང་
གཞུང་བར་འབྲེལ་བ་བྱས་ནས་ལས་རིམ་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་འགོ་སྤུངས་པ་ཡིན་ན། འགོ་མཁན་ལ་
དཀའ་ངལ་མེད་པ་དང་། བར་སྤེལ་བ་ཡིན་ནའང་ཁྲིམས་དང་མ་ཐུན་པ། མ་ཐུན་རྒྱུ་སོགས་གང་

ཅིའི་ཆ་ནས་དཀའ་ངལ་མེད་པ། རང་མིར་མཆོན་ནའང་དཀའ་ངལ་མེད་པ་ཡོང་གི་རེད། དེ་འདྲི་
ལས་རིམ་ཐོན་པ་ཡིན་ན་ངེས་པར་དུ་བསམ་ཤེས་བྱེད་ཆོག་གི་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད། དེ་མིན་ཕྱི་
རྒྱལ་ལ་འགྲོ་དགོས་པའི་སེམས་ལྷགས་སྤར་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ནམ་ཡང་ཁྱེད་ཅིས་མེད། གཙོ་བོ་ར་
ཆོ་གནས་དགོས་ས་དང་གནས་བསྐྱད་སའི་རྟོན་གཞི་འདི་རྒྱ་གར་ནང་ལ་ཡིན་སྟབས། ལུ་མ་ཐུད་
གནས་དགོས་ཀྱི་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད། མང་ཉུང་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྒྱ་གར་ནང་དང་ཕྱི་ལ་ཡོད་པ་
ཆོས་བལྟ་ས་དང་འཁོར་ས་འདི་བོད་མིའི་སྤྲིག་འཇུགས་རེད། བྱས་ཅང་། སོ་སོའི་སྤྲིག་འཇུགས་
ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པ་ཡིན་ན། ས་ཐག་རིང་ཐུང་གིས་བྱུང་པར་འགྲོ་གི་རེད་བསམ་གྱི་མེད།

གསར་འགོད་པ་དཔལ་ལྷན་རྒྱལ།

ལགས་སོ། །གར་ལྟར་ད་ལྟའི་ཆར་ཨ་རི་དང་ཡུ་རོབ་སོགས་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་བོད་མི་མང་པོ་
ཞིག་སྤེལ་ས་ཡོད་པ་རེད། སོ་སོའི་རིག་གཞུང་བདག་པོ་རྒྱལ་རྒྱ་དང་། ལུ་ལྷོ་རྒྱ་རྒྱ་ལྷོ་ལྷོ་
རྒྱ་རྒྱ་དཀའ་ངལ་ཞིག་འཕྲད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། གལ་སྲིད་ཁྱེད་རང་སྲིད་སྲོང་ཆགས་པ་ཡིན་ན། ལུ་བ་
ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཆོས་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། རྒྱ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
རོས་ནས་རོགས་རམ་ག་རེ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་རེད་དམ།

ཕྱི་ལོ་སྐྱེ་ཆབ་དོན་གཅོད་བཀའ་བྱུང་འཁྱོད་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག

ད་ལྟ་བར་དུ་འཛིན་སྲོང་རོས་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་ཡོད་པ་ཆོར་ག་རེ་བྱས་ཡོད་པ་གསལ་པོ་
བརྗོད་ན། སྐྱེ་ཆབ་དོན་གཅོད་བཀའ་བྱུང་ནས་ཕྱི་ལོ་སྐྱེ་ཆབ་དོན་གཅོད་སོ་སོས་ལས་རིམ་སྤེལ་ཡོད།
ཡག་ཤོས་ལ་ར་ཆོ་ཆང་མ་དགའ་དགོས་པ་གཅིག་ནི་བོད་རིགས་ག་བར་ཡོད་ནའང་མཉམ་ཁུབ་
ཀྱིས་བོད་རིགས་ཕྱི་མ་ཐུན་ཆོགས་པ་ཐེར་ནའང་འདྲ། བོད་རིགས་ཆོགས་པ་ཐེར་ནའང་འདྲ། མིང་
སྐྱ་ཆོགས་འོག་ནས་ལུང་པ་སོ་སོའི་ཁྲིམས་དང་མ་ཐུན་པའི་ཆོགས་པ་དེ་འདྲ་བཅུགས་ཡོད་པ་
རེད། དེ་རིགས་ཀྱིས་ད་ལྟའི་ཆར་ལ་ལས་ཀ་ཡག་ཐག་ཆོད་བྱེད་ཀྱི་འདུག གཟུང་འཁོར་གཅིག་གི་
ནང་ལ་རྒྱ་ཆོད་ཁ་ཤས་ནང་ལ་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། རྒྱ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
ལས་རིམ་ཞིག་འགྲོ་རྒྱུ་ཅུང་ཟད་དཀའ་ངལ་ཁག་པོ་རེད། ཡིན་ནའང་། མང་གཞི་གལ་ཆེན་པོ་རེད་
བསམ་གྱི་འདུག ངས་ཉྱག་ཏུ་གལ་ཆེ་ཤོས་ནི་ལུ་ལྷོ་རྒྱ་རྒྱ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
གོམས་གཤིས། ཡ་རབས་སྲོད་བཟང་འཇགས་དགོས་པ། རྒྱ་དང་རིག་གཞུང་ཤེས་དགོས་ཀྱི་
ཡོད་ན། ཕྱི་རྒྱལ་ལ་ཡོད་པའི་པ་མ་ཆོས་དམ་འཛིན་བྱས་ནས་སོ་སོའི་ལུ་ལྷོ་དང་མཉམ་ཁུབ་
དུ་དུས་

ཆོད་མང་པོ་གཏོང་ཐུབ་པ་དགོས་སྐྱོད་དང་། བྱིས་ཆང་ནང་ལ་སྤྱ་གྲ་དང་མཉམ་དུ་བོད་སྐད་དང་བོད་
ཡིག་ག་དུས་ཡིན་ནའང་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་པ་གཤམ་ཆེན་པོ་མཐོང་གི་ཡོད།

ཡང་། ང་རང་གི་རེ་བ་ཆེན་པོ་གཞན་ཞིག་དེ་རེད། ཡིན་ནའང་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་རེད་
བསམ་གྱི་འདུག ད་ལྟའི་ཆར་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱ་གྲ་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་འགྲིམ་བཞིན་པ་དང་།
མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་འགྲིམ་ལ་ཉེ་བ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཕྱིས་སུ་དབྱར་ཁའི་གྲང་གསེང་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་འདི་ཁྱལ་ལ་ཡོད་པའི་སློབ་གྲྭ་དང་ལྷོ་གནས་ཁག་ལ་གཏོང་གི་འདུག ད་ལོ་ནད་ཡམས་
ཀྱི་རྒྱུན་པས་ཉོག་ཅམ་ཁག་པོ་ཆགས་པ་རེད། རྒྱ་བ་གཉིས་གསུམ་རིང་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པར་
གཏོང་བའི་ལམ་སྲོལ་དེ་ནི་ངས་དཔེ་ཡག་པོ་བྱུང་འདུག་བསམ་གྱི་ཡོད། སྤྱ་མཐུད་ནས་ཡར་རྒྱས་
གཏོང་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་ཡག་པོ་འདུག ལྷག་པར་དུ་ངའི་བསམ་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་ངས་དེ་སྔ་ཐོངས་
གཅིག་ཞུས་པ་ཡིན་ཟེན་གྱི་འདུག ལམ་སོང་ལག་བསྟར་བྱེད་ཐུབ་མིན་མི་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་ཕྱི་
རྒྱལ་ལ་སྤྱི་མཐུན་འཆར་བུང་བའི་སྤྱ་གྲ་མཐོ་འབྲིང་སློབ་གྲྭ་(High school)ལ་མ་འགྲོ་བའི་བར་
དུ་ལོ་བཞི་ལྗེའི་རིང་རྒྱ་གར་དང་། བལ་ཡུལ་ནང་ལ་སོ་སོའི་སློབ་པོ་དང་སློབ་མོའི་འགྲམ་དུ་བཞག་
ནས་སློབ་གྲྭར་གཏོང་རྒྱ་དང་། དེ་འདྲ་བཞག་ས་མེད་ན་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་ནང་ལ་གཏོང་ཐུབ་པ་ཡིན་
ན་མཐུན་རྒྱུ་ཡག་པོ་ཡོད་པ་རེད། ལོ་བཞི་ལྗེའི་རིང་ལ་དེ་འདྲ་གཏོང་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། སྤྱ་གྲ་དེར་
བོད་པའི་གོམས་གཤེས་དང་། རིག་གཞུང་གི་བག་ཆགས་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་གཟུང་མཁུག་བོད་ཡིག་
སློབ་གྲྭར་བསྐྱོད་པ་ལས་ཡག་པ་ཞིག་ཡོད་གི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེ་དང་མཉམ་དུ་དེང་དུས་ཀྱི་
སློབ་སྦྱོང་གི་གོ་སྐབས་ཡང་མ་ཤོར་བ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་སྟབས། ལོ་བཞི་ལྗེའི་རིང་སྤྱ་གྲ་ལ་
ལ་ལོག་ནས་སྤྱ་མཐུད་ནས་སློབ་གྲྭར་བསྐྱོད་པ་ཡིན་ན། དེང་དུས་ཀྱི་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭར་འགྲོ་རྒྱུའི་
གོ་སྐབས་བརྒྱག་གི་མ་རེད། ངས་དེ་འདྲ་བསམ་གྱི་ཡོད། ཚུར་ཡོང་ནས་ལོ་རེ་བྱུང་སྟོང་རྒྱུའི་ཐོག་
ལ་ཐོངས་མཆན་ཞུ་རྒྱ་སོགས་ལ་དཀའ་ངལ་ཆེ་བ་གང་ཡང་འཕྲད་ཀྱི་རེད་བསམ་གྱི་མེད།

གསར་འགོད་པ་དབལ་ལྗན་རྒྱལ།

མིད་སྦྱོང་གི་འོས་མིར་བཞེང་མཁན་ཆང་མས་ཆིག་སྤྱིལ་གྱི་རུས་པ་ཤུགས་ཆེ་དུ་
གཏོང་དགོས་པ་གསུང་གི་འདུག བཀའ་བླར་མཆོག་ལ་དེ་སྟོན་ལ་བཅར་འདྲི་ཞུ་སྐབས་མི་མང་པོ་
ཞིག་གིས་མིད་སྦྱོང་ལ་ཡང་རོགས་ལའ་བ་དང་། ལངས་པ་ཡིན་ན་ཆིག་སྤྱིལ་གྱི་རུས་པ་ཡོང་ཐུབ་
ཀྱི་རེད་ཅེས་ཟེར་བ་ངས་དེ་འདྲ་གཅིག་གོ་སོང་། བཀའ་བླར་མཆོག་གིས་ད་ལྟའི་ཆར་བཅན་ཤོལ་

བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་ཆེག་སྤྱིལ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་མཐོང་གི་འདུག་གས། ཆེག་སྤྱིལ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཞིག་མཐོང་བ་ཡིན་ན། སྤྱི་ཉིད་སྤྱི་ཚོང་ཆགས་པ་ཡིན་ན་དེ་མིགས་བསལ་གྱིས་སྤྱི་ཚོང་འོས་མི་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་ཆེག་སྤྱིལ་གྱི་རུས་པ་གང་འདྲ་འདོན་སྟབས་གྱི་རེད་དམ།

ལྷོ་ལི་སྐུ་ཆབ་དོན་གཅོད་བཀའ་བླར་འབྱོར་ཚུང་དངོས་བྱུང་མཆོག

ད་ལྟའི་བཅན་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་གི་ཆེག་སྤྱིལ་གྱི་གནས་སྐབས་དེ་གང་འདྲ་ཡོད་མེད་ངས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་མི་དགོས་པར་ང་ཚོ་ཆང་མས་གསལ་གསལ་ཐེང་ཐེང་མཐོང་བ་འདི་རེད། དཀའ་ངལ་ཐན་བྱ་བྱུང་སོང་། ལྷག་པར་དུ་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༤ ཚུན་ཆད་ནས་དཀའ་ངལ་ཐན་བྱ་བྱུང་སོང་། ཡིན་ནའང་། ངའི་ངོས་ནས་ནས་རྒྱན་ནས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་གི་ཡོད་ལ། ཉེ་བའི་ཆར་ཐེངས་གཅིག་གཉིས་ཁྱས་པ་བཞིན། ཆེག་སྤྱིལ་མི་ཡོང་བའི་འགོག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་གང་ཡང་མཐོང་གི་མི་འདུག། གཙོ་བོ་ང་ཚོར་ཡོད་པའི་མི་རིགས་གཞན་སྤུ་ལ་ཡང་མེད་པའི་ཡང་དག་པའི་དབུ་བྱིད་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཡོད་པ་ནི་ཆང་མས་བལྟ་ས་དང་འཁོར་ས། ཡོད་ཆེས་བྱེད་ས། སྐབས་བཅོལ་ས་ཞིག་རེད། དེ་བཞིན་ང་ཚོར་དབུ་བྱིད་སྤྱི་ཚོན་གཞན་ཁག་གྱང་ཡོད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ང་ཚོ་བཅན་བྱོལ་ནང་ལ་འབྱོར་ནས་ད་བར་ལོ་༤༠ རེ་གངས་ནང་ལ་བསམ་ཚུལ་རིང་ཙམ་དང་སྤང་ཙམ་དང་། བལྟ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། དེ་རིགས་ནི་སྤྱི་གཟུགས་བྱེ་བྲག་པ་ཡིན་ནའང་རེད། བྱིས་ཆང་ནང་ལ་འདྲ་ཡོད་གི་རེད། ཡིན་ནའང་གཞི་རྩ་སྤྱི་པའི་ཐོག་ལ་སེལ་མི་སྟབས་པའི་འགལ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་ངས་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་མེད། དེ་རིགས་ནི་སྤྱི་ཚོང་ལྟ་བུ་མི་བྱེ་བྲག་པ་འཕམ་སྐར་གཅིག་གིས་རུས་པ་འདོན་སྟབས་པའི་གནས་སྐབས་དེ་འདྲ་ཞིག་མ་རེད། དེ་ནི་གོང་འོག་ཆང་མར་རག་ལུས་ཡོད། མང་ཆོགས་ནི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ཡོད་པ་དང་། གཞུང་ལ་མང་ཆོགས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་སྟབས། མང་ཆོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་པ་རེད། རུས་ཙང་མང་གཙོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་སྟབས་ཆང་མས་རུས་པ་མཉམ་སྦྲུང་བྱེད་སྟབས་པའི་ཁོར་ལུག་ཡོད་པ་བྱ་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ལས་ཀ་བྱེད་སྐབས་གང་འདྲ་ཡིན་ནའང་། མང་ཆོགས་ཀྱིས་སྐབས་རེ་ཐན་བྱ་གོ་བརྟེན་པའི་གནས་སྐབས་བྱུང་སྐབས། ཁོག་རྒྱ་ཆེན་པོས་གསལ་བཀོལ་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས་པ་མ་གཏོགས། གཞུང་ལ་སྐབས་རེ་སྤྱོན་བརྗོད་བྱེད་མཁན་བྱུང་སྐབས་ལས་སེང་ཆོན་པ་གཞན་པ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་རྒྱ་ཞིག་མ་རེད།

ཡིན་ནའང་། ཁ་གསུང་གིས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་ཆད་ལས་བཞུལ་བའི་གཞི་རྩ་མེད་པའི་
སློན་བརྗོད་བྱེད་པ་དེ་རིགས་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་པ་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད། ཆེག་སྤྱིལ་ད་ལྟ་བར་དུ་
ཡག་ཐག་ཆོད་ཡོད་པ་རེད། ལྷག་པར་དུ་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ནི་སྤྱིད་ན་སྤྱིད་མཉམ་དང་། ལྷག་ན་
སྤྱག་མཉམ་ཟེར་པ་དེ་ནི་བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་ནང་ལ་བསམ་ཚུལ་དེ་ཡག་པོ་ཡོད་པ་རེད། ངས་
ཆེག་སྤྱིལ་ཐོག་ལ་རྒྱས་པ་འདོན་མི་ཐུབ་པའི་དཀའ་ངལ་ཆེ་བ་གང་ཡང་མཐོང་གི་མེད། གཙོ་བོ་
མང་ཚོགས་ནས་འགོ་ཁྲིད་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་དགོས་པ་དང་། དེ་མཚུངས་འགོ་ཁྲིད་ཀྱིས་ཀྱང་མང་
ཚོགས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཐུབ་པ་དགོས་སྒྲུ་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད།

གསར་འགོད་པ་དབུལ་ལྗན་རྒྱལ།

ལགས་སོ། ང་ཚོ་བོད་དོན་འཐབ་རྩེད་ཡིན་ན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ནས་རོགས་པ་བྱེད་མཁན་
གང་ལ་གང་འཆམ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། ད་ལྟ་ཡིན་ནའང་བོད་དོན་ཐོག་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ནས་སྤྱི་
གཞུང་ཁག་དང་ཚོགས་པ་ཁག་གི་རོགས་པ་གོང་མཐོང་གཏོང་དགོས་པ་གཞིགས་ཀྱི་ཡོད་དམ།
གཤམ་སྤྱིད་གཞིགས་ཀྱི་ཡོད་ན། གང་འདྲ་བྱས་ནས་གོང་མཐོང་གཏོང་ཅིས་ཡོད་དམ།

ཕྱི་ལི་སྤྱི་ཚབ་དོན་གཅོད་བཀའ་བླར་འབྱོར་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག

རེད། ང་ཚོའི་འཐབ་རྩེད་ལ་རྒྱལ་སྤྱི་ཅམ་མིན་པར་ཤྱགས་ཆང་མ་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་དགོས་
པ་གཤམ་ཆེན་པོ་ཞེས་ག་རེད། དེ་ལྟ་ཀྱི་འདྲ་བྱས་ནང་ལ་ང་ཚོར་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པ་
དང་། རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་ཁྲིམ་ཚོགས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པ་སོགས་ཡོད་པ་དེ་དག་ད་ལྟ་ཡིན་ནའང་
ཡོད། ཡག་ཐག་ཆོད་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོའི་གནས་བབ་དང་། མི་འཕོར་ལ་ཆ་བཞག་པ་ཡིན་ནའང་
རེད། ༡༩༥༩ བན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱི་འབྲེལ་བར་ཆ་བཞག་པ་ཡིན་ནའང་རེད། དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོང་ཐུབ་པ་
དེ་ནི་མི་ཆང་མ་ཉུ་ལས་ཉོན་འཐོར་དགོས་པའི་གནས་སྤངས་ཤིག་ཆགས་ཡོད། ང་ཚོའི་བོད་པའི་
གནས་ཚུལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ལ་ཆད་མཐོ་པོ་སྤྱོད་པས་པའི་གནས་སྤངས་དེ་དག་ཆང་མ་ཡསྐབས་
མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་བློན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད། དེ་འདྲ་ཡིན་
དུས། རྒྱབ་སྐྱོར་དགོས་པ་ཨ་ཅང་བརྗོད་མེད་རེད། ཡིན་དང་ཡིན། ང་ཚོས་ད་དུང་འབད་བརྩོན་
བྱེད་རྒྱུ་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད། ངས་དེ་ལྟ་ཡང་ཞུས་པ་ཡིན། ཕྱི་མིས་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་རྒྱས་པ་འདོན་རྒྱ་
གཤམ་ཆེན་པོ་རེད། ཡིན་ནའང་། གོང་དུ་བྱེད་རང་གིས་གསུངས་སོང་། ང་རང་ཚོའི་མི་གང་ལ་གང་
འཆམ་ཕྱི་ལ་སྤྱོད་པས་ཡོད་པས། བོད་པའི་འཐབ་རྩེད་དང་རྩེད་དོན་ཐོག་ལ་རང་མིས་རང་ལས་བྱེད་

དགོས་པ་དང་། སྤར་ལས་ལྷག་པའི་རྒྱས་པ་ཐོན་ཐུབ་པར་བྱི་ལ་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཆོར་འགན་ཡོད།
འགན་ཡོད་པ་ཙམ་མ་ཟད་ཆ་རྒྱུན་ཡང་ཡོད་པ་རེད། ལུང་པ་དེར་སླེབས་པས་ལུང་པ་དེའི་མི་སེར་
གྱི་ཐོབ་ཐང་དང་དེའི་ནང་གི་བྱུང་ཆ་གྲོས་ཆོག་ལས་འཐུས་མི་རྣམས་པར་ཞུ་གཏུག་བྱ་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་
གཅིག་ཀྱང་ཆགས་ཡོད། འབོད་སྐུལ་དང་ཞུ་བ་འཐེན་པ་གཅིག་བྱ་མིན་པར་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་པ་
དང་། གསལ་བཤད་བྱེད་རྒྱ་སོགས་ནི་དེར་སྐབས་ངས་ཆ་རྒྱུན་བཟང་དུ་བྱིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་
གི་ཡོད།

གསར་འགོད་པ་དཔལ་ལྗན་རྒྱལ།

བཀའ་བྱུང་དངོས་བྱུང་ལགས་ཡིན་ན། ད་ལྟའི་ཆར་ལྷོ་ཕུང་ཡོད་པའི་སྐྱེ་ཆབ་དོན་གཅོད་
རེད། སྤྱིར་བཏང་ང་ཆོ་བཅན་གྱོལ་གྱི་སྤྱིག་འཛུགས་གནས་ས་དང་། བོད་མི་མང་བ་ཡོད་ས་རྒྱ་
གར་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་བོད་མིར་རོགས་རམ་མང་པོ་བྱེད་གི་ཡོད་པ་རེད། ད་ལྟ་
ཁྱེད་རང་གིས་ལས་གནས་ཐོག་ནས་གཞིགས་པ་ཡིན་ན་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་ང་ཆོར་ཆབ་སྤྱིད་གྱི་
ཐོག་ལ་རོགས་པ་འཕར་མ་བྱེད་དགོས་པ་ག་རེ་གཞིགས་གྱི་འདུག་གམ། རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ངོས་
ནས་ག་རེ་བྱེད་ཐུབ་གྱི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག་གམ།

ལྷོ་ཕུང་སྐྱེ་ཆབ་དོན་གཅོད་བཀའ་བྱུང་འབྱོར་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག

རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ངོས་ནས་གང་གནང་བ་དེ་ལ་དངོས་གནས་བྱས་ན། ངས་འགྲེལ་བཤད་
རྒྱག་དགོས་ཡོད་པ་མ་རེད། སུ་གཅིག་གིས་གནང་མ་ཐུབ་པ་ཞིག་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་ང་ཆོར་བོད་པ་
བཅན་གྱོལ་བ་རྣམས་ལ་འདས་པའི་ལོ་ངོ་༦༠ རེ་གངས་ནང་ལ་གནང་ཡོད། ཁ་ཤས་གྱིས་ཆབ་སྤྱིད་
གྱི་ཐོག་ལ་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་ང་ཆོར་རོགས་པ་བྱེད་གི་མི་འདུག་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ང་རང་ཆོ་
རྒྱ་གར་ལུང་པའི་ནང་ལ་མང་གཞི་ཆགས་པ་དང་། སྤྱིག་འཛུགས་ཆགས་པ། སློབ་གཉེར་ཁང་ལ་
མཆོན་ན། ཆོས་སྦྲང་དང་། དགོན་སྡེ་གྲུ་ཆང་། སློབ་གྲྭ་སོགས་ཚུགས་ཐུབ་པ་དེ་དག་ཆང་མ་རྒྱ་
གར་གཞུང་གི་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་བྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་དང་། དེ་དག་ང་ཆོར་ཆབ་སྤྱིད་གྱི་མ་ཙུ་
ཆེན་པོ་ཞེས་བྱེད། དེ་རང་ལ་བསམ་སློབ་བཏང་བ་ཡིན་ནའང་། རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་ང་ཆོར་ཆབ་
སྤྱིད་གྱི་ཐོག་ལ་རོགས་པ་ཞེས་བྱས་ཡོད་པ་རེད་ཟེན་གྱི་ཡོད། བ་ལ་ཐན་བྱ་དཔལ་འབྱོར་སོགས་
གྱི་ཐང་ལ་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ནས་རོགས་སྐྱོར་བྱས་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཆོར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་
དགོས་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་ང་ཆོར་གང་གནང་བ་ལྟ་བུ་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་སུ་

གཅིག་གིས་གནང་ཡོད་པ་མ་རེད། ཉ་ལས་དགོས་པ་རེད། ང་ཚོ་ལ་ད་དུང་ཡང་གཅིག་དགོས་པ་
འདུག གཉིས་དགོས་པ་འདུག་ཅེས་ཞུ་བར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནའང་། དངོས་གནས་བྲང་གནས་གི་གནས་
ཚུལ་ཤེས་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། ཞུ་མི་བདེ་བ་དང་ཞུ་མི་ཤོད་པ་འབྲས་པོ་ཡོད་པ་རེད།

ཡིན་ནའང་། ད་ལྟའི་ཁོར་ལུག་དང་བར་ལམ་གི་ང་ཚོའི་གནས་སྐབས་མང་པོ་ཞིག་ལ་
མཆོད་ན། བར་ལམ་ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་ཐོན་བྱ་འདི་ལས་ཤུགས་ཆེ་
ཅུ་མ་གྱིད་ཐུབ་རྟོགས་བྱས་ན་བསམ་པའི་བསམ་ཚུལ་སྤང་མཁན་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་གར་དང་རྒྱ་
ནག་གཉིས་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་གཉིས་རེད། ཁོ་རང་ཚོའི་འབྲེལ་ལམ་བཟང་པོ་དང་ཡག་པོ་
དགོས་པ་དེ་ཡང་རྒྱལ་ཁབ་གི་ཁེ་ཕན་ལ་བརྩི་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་གནས་སྐབས་དེ་
ཚོ་ཆང་མ་གཞི་ལ་བཞག་པའི་ཐོག་ནས། རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་ཉ་ལས་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེན་
པོ་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད་བསམ་གི་འདུག ད་ལྟ་བར་དུ་ང་ཚོར་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་སོང་། དེ་སོ་སོས་
དངོས་སུ་མཐོང་བའི་གནས་སྐབས་ཡིན། དེ་ཕན་དེང་སྐབས་རྒྱ་མི་དང་མཉམ་དུ་འབྲེལ་བ་གྱེད་པ་
དེ་འདྲའི་ཐོག་ལ་ཐུ་ལ་ཐོན་བྱ་ཡིད་ཆེས་ཉམས་རྒྱུ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་ང་རང་གིས་ཀྱང་དོ་སྣང་བྱུང་།
དེ་ནི་རྒྱ་གར་མི་མང་གི་བསམ་ཚུལ་ཡིན་ནའང་རེད། ཚོགས་པ་ཁག་གི་དབུ་བྱེད་ཚོའི་ནང་ལ་
ཡིན་ནའང་རེད། གཞུང་གི་མི་སྣ་ཚོ་དང་བཀའ་ཁོལ་བྱུང་སྐབས་དེ་འདྲ་ཐོན་བྱ་ཡོད་གི་འདུག དེ་
རིགས་བཟང་སྤྱོད་པ་གི་འགྱུར་བ་ག་རེ་འགྲོ་གི་འདུག་པར་རྒྱ་རྒྱ་རེད་བསམ་གི་འདུག

གསར་འགོད་པ་དབལ་ལྡན་རྒྱལ།

ལགས་སོ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེ། དུས་ཚོད་གི་དབང་གིས་འདི་ནས་མཆོམས་འདྲི་དགོས་
བྱུང་སོང་། བཀའ་བྱར་འགོང་རྒྱུད་དངོས་བྱུང་ལགས་ཀྱིས་ད་ལྟའི་ཆར་གཞུང་འབྲེལ་གི་ཐོག་ནས་
སྲིད་སྐྱོང་ལ་བཞེངས་རྒྱུའི་གསལ་བསྐྱབས་གནང་མེད་ནའང་། དངོས་གཞིའི་འོས་བསྐྱེད་སྲིད་
སྐྱོང་གི་འོས་མིའི་ཁོངས་སུ་སྤྲོད་པ་ཡིན་ན་སྲིད་སྐྱོང་ལ་བཞེངས་གི་ཡིན་གསུངས་ཡོད། དེ་རིང་
བཀའ་བྱར་འགོང་རྒྱུད་དངོས་བྱུང་ལགས་ཀྱིས་ང་ཚོར་བཅར་འདྲིའི་གོ་སྐབས་གནང་བར་སྙིང་
ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་གི་ཡོད།

ཞེ་ཡི་རྒྱ་ཆབ་དོན་གཅོད་བཀའ་བྱར་འགོང་རྒྱུད་དངོས་བྱུང་མཆོག་

ཐུགས་རྗེ་ཆེ། དཔལ་ལྡན་རྒྱལ་ལགས། བཟ་ཤིས་བདེ་ལེགས།

བཅར་འདྲིའི་སྒྲིབ་དོན་ཟུར་དུ་བརྟོན་
པ་བོད་ཨིན་ཤན་སྐྱར་གྱི་ལེན།

ངམ་རིང་སློབ་ཐང་བསྟན་དར་གྱིས་ཟུར་འདོན་དང་།

བདེ་རབ་སྐལ་བཟང་ཆེ་རིང་གིས་ཕབ་སྐྱར།

ཕེའོ་ན་ཡིས་ཁྱེས།

ཕྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་མཆན་གནས་སྤང་སྐྱབ།

ཕྱི་ཆོག་ས་ནང་ལ་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་ཆེར་མཆན་སྤང་ཞུ་མཁན་ཡོང་བ་དེ་རིགས་ནི། ངའི་
བསམ་བར་སོ་སོ་བྱབ་རྒྱུ་དེད། ངས་སྤོན་མ་གྲོས་ཆོག་ས་ནང་ལ་ཐེངས་གཅིག་ཞུས་སྟེ། རི་
རྒྱལ་ལྷན་པོར་སྤང་མས་གཤོག་ལྷག་ཐེབས་ཡས་ཡོད་པ་མ་རེད། གློ་གཤེད་བྱེད་དགོས་པ་མ་རེད་
ཅེས་ཞུས་པ་ཡིན། ད་ལྟ་ཡིན་ནའང་དེ་ག་རང་བསམ་གྱི་ཡོད། ཡིན་ནའང་། ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་
པོ་ཆེར་མཆན་སྤང་ཞུས་ནས་ཁོང་ཡ་སྐྱ་སྤེར་ལ་ཁྱད་པར་གང་ཡང་ཡོང་གི་མེད་ཀྱང་། ང་ཆོ་
ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་ཆེར་དགའ་ཞེན་ཅན་དང་། དད་གུས་ཡོད་མཁན་ཆོའི་བསམ་སྒྲུའི་ནང་ལ་
མ་ཁ་བཟོ་རྒྱ་དང་། མི་སྤྱིད་པ་བཟོ་རྒྱའི་ཐོབ་ཐང་དེ་མི་གཞན་ལ་མེད་པ་ཡིན་དུས། གཤོད་ལེན་
བྱེད་དགོས་པ་དང་། གསལ་བཤོལ་བྱེད་དགོས་པ། རྒྱ་མཆན་ལྡན་པའི་ཐོག་ནས་བརྟན་ཤིང་བཅད་
དེ་རོ་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་པ་རེད་མ་གཏོགས། ཁ་རྟུང་ལྟ་སོ་བཏང་ནས་པན་ཐོགས་ཡོད་པ་མ་རེད།
ཅེས་གསུངས།

༢༠༢༠༡༡༡༡ ཉིན་གྱི་ནོར་མེ་རྒྱུང་འཕྱིན་ཁང་གི་བཅར་འདྲི་ལས་བྱངས།

“As far as I see, those who make derogatory remarks against His Holiness the Dalai Lama are stupid and silly people. I have previously said this in Parliament, also that there is no need to worry about such things, because it is insuperable that the slap of a fly’s wings cannot move the mountain. I believe the same even today. Therefore, it doesn’t make any difference to His Holiness personally. But this will cause unhappiness and incurable wounds in the hearts and minds of those of us who have immense deep devotion to His Holiness. So, it is correct to challenge and explain to those few ill intended people with thorough reasons instead of making derogatory remarks to them, which is not beneficial.”

On 31st October 2020 to a VOT interview

སྤྱི་ནོར་ཡལོན་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཡང་སྲིད་བདག་དབང་།

ཡ་སྐབས་མགོན་པོ་ཐེངས་འདི་ཡང་སྲིད་ཐོག་ལ་ཡ་སྐབས་མགོན་པོ་ཐེངས་རང་གིས་སྤྲུགས་ཐག་བཅད་གནང་རྒྱ་རེད། ལྷག་པར་དུ་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༡ ལོར་ཡིག་ཆ་རང་གི་ཐོག་ལ་གསལ་པོ་བཅོས་གནང་ཡོད་པ་རེད། དེ་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་ནས་གནང་དགོས་པ་གསལ་པོ་ཡོད་དུས། དེ་ག་རང་གི་ཐོག་ལ་བཞག་སྤྲུབ་པ་ཞིག་དང་། དེ་ག་རང་གི་ཐོག་ནས་གནང་རྒྱུ་ར་ཆོར་ཐེ་ཆོས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་གཙུག་ལས་ཤིག་གིས་དེའི་ཐོག་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ལུས་པ་ཡོད་མདོག་མདོག་བྱས་པ་ཡིན་ན། དེ་ནི་ཡོང་རྒྱུ་མེད་པའི་སྐད་ཆ་ཞིག་རེད་ཅན་གྱི་འདུག་ཡིན་ནའང་། ཡ་སྐབས་མགོན་པོ་ཐེངས་འདི་ཡང་སྲིད་སྐོར་དེ་སྤྱད་སྤྱི་ནོར་ཆབ་སྲིད་ཐོག་ལ་ས་འབྲིང་རྒྱུ་དེ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་པ་རང་རང་གི་བསམ་སྒྲོག་ཀློང་སྤངས་དེ་འདྲ་ཡིན། ཞེས་གསུངས།

༢༠༡༡༡༡༡༩ ཉིན་གྱི་མོ་མེ་རྒྱུད་འཕྲིན་ཁང་གི་བཅར་འདྲི་ལས་བྲངས།

On His Holiness the Dalai Lama's Reincarnation:

“When it comes to the reincarnation of His Holiness the Dalai Lama, His Holiness will make his own decision. Moreover, in 2011, it was made crystal clear through a written document in which this issue will be handled by the Gaden Phodrang itself, and this should be respected. Moreover, we have no doubt that it will work according to that document. Apart from that, I think it is inappropriate to pretend as if an organisation has the ability to act and provide service in this regard. However, I always think that it is extremely important not to politicise the reincarnation of His Holiness the Dalai Lama.”

On 31st October 2020 to a VOT interview

བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་སྤྱ་བརྟན།

ང་ཚོའི་གཞིས་ཆགས་སྤྱ་བརྟན་དང་། གྲུན་གནས། སྤྱགས་འཕེར་ཡོང་དགོས་པ་ནི། ང་ཚོའི་འཆོ་
ཐབས་གཅིག་སྤྱི་ཆེད་དུ་ཁྱོན་ནས་མ་རེད། དེ་ནི་ང་ཚོའི་མི་རིགས་ཀྱི་རྩ་བ་འཛིན་ས་གཅིག་དང་།
མི་རིགས་བསྐྱེད་སྤྱད་མ་ཤོར་བ། ང་ཚོར་གཞིས་ཆགས་ཡོད་པའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་ད་ལྟའི་མི་ཐོག་
ཡོང་བཞིན་པ་དེ་དག་ཐོད་པའི་བསམ་ཤེས་དང་། རྩི་མ་མ་ཡལ་བ་གཅིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་
དུས་གཞིས་ཆགས་ནི་དཔེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཅེས་གསུངས།

༢༠༢༡༡༡༡༩ ཉིན་གྱི་མོ་མེ་རྒྱང་འཕྲིན་ཁང་གི་བཅར་འདྲི་ལས་བྲངས།

Sustainability of Tibetan Settlements:

“Sustainability of the Tibetan Settlements is not solely for the purpose of our livelihood. But more importantly, it is to lay a strong foundation of our Tibetanness and also to not intermingle our race. Because of having separate settlements for the Tibetans, the present generation are able to preserve our culture and also it is important for the future generations to be acquired with Tibetanness.”

On 31st October 2020 to a VOT interview

བོད་ཀྱི་ཞི་མོལ།

བོད་ཀྱི་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་ཟེར་དུས། མེས་འཆིག་མེར་གཏུག་བྱས་ཏེ་འབྲེལ་མོལ་བྱ་རྒྱ་
རང་བཞིན་གྱིས་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། འདས་པའི་ལོ་ཤས་ནང་ལ་འབྲེལ་མོལ་བྱུང་
ཡོད་པ་མ་རེད། ཡིན་ནའང་། འབྲེལ་མོལ་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། འབྲེལ་མོལ་དེ་ཡང་
རྒྱ་ནག་གི་དབང་འཛིན་པ་ཆོར་བྱའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་། རིམ་པ་གཞན་གྱི་ཐོག་ནས་གཞོན་ཤུགས་
སྤྲད་ནས་འབྲེལ་མོལ་ཡོང་རྒྱུར་ང་ཉི་མེ་བ་བྱེད་མཁན་གས་མིན། ཁོ་ཆོའི་དངོས་ཡོད་གནས་བབ་
རེད། ང་ཆོའི་གནས་བབ་རེད། ལྷག་པར་དུ་ཁོ་ཆོས་ཡིད་ཆེས་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་མེད་པ་ཡིན་ནའང་།
གོགས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཡོད་པ་དེ་འདྲའི་བརྒྱད་ལམ་རིགས་བཅའ་ནས་འབྲེལ་མོལ་སྤར་གསོ་ཡོང་
རྒྱའི་ཐོག་ལ་ཏུས་ཤུགས་གང་ཡོད་བཏོན་ནས། ཤུགས་རྒྱག་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ལ། དེ་
ངེས་པར་དུ་ཞུ་ཅིས་ཡོད། ཅེས་གསུངས།

༢༠༢༡༡༠༡༩ ཉིན་གྱི་ཞོར་མེ་རྒྱུང་འཕྲིན་ཁང་གི་བཅར་འདྲི་ལས་བྱངས།

Resolution of the Tibetan Issue:

“When it comes to the resolution of the Tibetan issue, it is of the utmost importance to engage with the Chinese government by all means possible. In the last couple of years, there has been no direct contact with the Chinese leadership. Nonetheless, renewing a direct contact is extremely important. I am not of the view that we can bring Chinese to the negotiating table simply by employing international or other pressure tactics on the Chinese authorities. Rather, by understanding the ground realities of both the parties (Tibetans and Chinese), and particularly, through our mutual friends, irrespective of whether the Chinese fully trust them or not, it is important to make efforts to renew the dialogue process. I will certainly make efforts on this front.”

On 31st October 2020 to a VOT interview

འགོ་ཁྲིད་དང་མི་མང་བར་གྱི་འབྲེལ་བ།

སྤྱི་བའི་སྒྲོམ་དེ་ཡག་པོ་དང་ཆོག་མཆོད་པོ་ཡོང་བར་གོང་འོག་ཆང་མས་རྒྱས་པ་སྤངས་ནས་བྱེད་དགོས་པ་རེད་མ་གཏོགས། འགོ་ཁྲིད་གཅིག་ཟུང་ཞེ་པོ་གཅིག་གཞན་ཟུབ་སྐྱུ་ཡོད་པ་མ་རེད། མང་ཆོག་མཁའ་ཡིན་ནའང་ལམ་སྟོན་དང་། གཅིག་གྱུར་གྱི་རྒྱས་པ། གཙོ་བོ་དེ་མང་ཆོག་མཁའ་གྱིས་བདམས་པའི་འགོ་ཁྲིད་གང་ཞིག་མང་ཆོག་མཁའ་གྱིས་ཡིད་ཆེས་བྱས་ནས་བདམས་པ་ཡིན་སྟབས། ཡིད་ཆེས་དེ་བརྒྱག་མི་ཤོར་བ་དང་། ཡིད་ཆེས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མང་ཆོག་མཁའ་མར་འབོད་སྐྱེལ་ག་རེ་ཞུས་པ་ཡིན་ནའང་། དེར་གསན་བཞེས་ཟུབ་པ་དགོས་པ་དང་། སོ་སོར་ཡང་གཤེད་སྟོང་ཡོད་པ་བྱ་སྐྱུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཅེས་གསུངས།

༢༠༢༠༡༠༡༡ ཉིན་གྱི་ཁོར་མེ་རྒྱུང་འཕྲིན་ཁང་གི་བཅར་འདྲི་ལས་བྲངས།

“To have an efficient and well-organised structure, everyone from top to bottom has the responsibility. A leader cannot do much by himself except giving guidance to the public. A unified leadership is such that since the Tibetan public has chosen a Si-kyong by having faith in him or her. Thus, this faith should not be compromised and on the basis of this faith, appeal to the public will be acceptable and the leader also should have the confidence is important.”

On 31st October 2020 to a VOT interview

རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཀྱི་བོད་དོན་གནས་བབ།

ད་ལྟ་བར་དུ་བོད་ཟེར་བ་དང་། བོད་མི། རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ལ་བོད་དོན་གནས་བ་འདི་གཙོ་བོ་ལྟལ་
བ་རིན་པོ་ཆེ་མི་གཅིག་ལག་གཅིག་གིས་སྐྱེ་ལས་བསྐྱོན་པ་རེད་ཅེས་ལབ་ན་མ་འགྲིག་པ་མེད། ང་
ཆོ་ཆང་མས་ཞབས་འདེགས་ཞུས་ནས། དཀའ་ལས་བརྒྱབ་ཏེ་རྒྱས་པ་མཉམ་སྦྲང་ལྟ་བུ་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད་ཀྱང་། ལྟལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་འི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་། དགོངས་པ་ཏ་ཅང་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེན་དང་།
ཟབ་པོ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། བོད་དོན་དེ་ལས་སྤྱོད་པའི་ངང་ཡལ་འགོ་རྒྱུ་འི་གནས་སྟངས་ཤིག་ད་ལྟ་
བསྐྱེད་ཡོད་པ་མ་རེད། ཅེས་གསུངས།

༢༠༢༠༡༠༡༩ ཉིན་གྱི་ཨོ་ལེ་ལྷན་པོ་གྲུ་བཏོན་པའི་བཅར་འདྲི་ལས་བྱངས།

“If I am not wrong, it is solely because of the single-handed efforts of His Holiness that Tibet, the Tibetan people and the issue of Tibet have remained on the international stage until today. All of us have striven hard to live up to His Holiness’ efforts. I feel that it is because of this immensely compassionate leadership and guidance that awareness of the Tibetan issue has flourished and in future will not easily fade away.”

On 31st October 2020 to a VOT interview

བཅན་བྱུལ་ནང་གི་ཤེས་ཡོན་སློན་ལྷན།

ང་ཚོའི་ཤེས་ཡོན་སློན་ལྷན་འགོ་འཛུགས་ཞུས་ཏེ་ལོ་བཅུ་གངས་འགོ་གི་ཡོད་པ་རེད། དང་པོ་དེའི་
ཐོག་ལ་བལྟ་ཚུལ། མཐོང་ཚུལ་མང་པོ་ཡོད་རེད་དེ། གོམ་པ་རིམ་སློས་ཀྱིས་ཞིབ་ཆགས་པོ་བྱས་ཏེ་
བལྟས་པ་ཡིན་ན། གྲུབ་འབྲས་ཡག་ཐག་ཆོད་ཐོན་ཡོད་པ་རེད། དེ་འབྲའི་ཆ་ནས་དེང་དུས་ཀྱི་ཤེས་
ཡོན་ཞེ་དག་གི་གལ་ཆེན་པོ་རེད་དེ། ནང་བསམ་སློའི་གནས་བབ་ཐོག་ནས་སྟོང་ཆ་ཞིག་ལྷག་ཡོད་
སྟབས། དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ཤེས་ཡོན་སློན་ལྷན་གསར་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། ང་རང་
ཚོའི་ཡ་སྤྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་བཞི་ཡི་ནང་ནས་འཛིག་རྟེན་ཀྱན་ཁུབ་
ཡ་རབས་བཟང་སྟོང་དགོས་པ་དང་། མི་ཆང་མར་བསམ་སློའི་བདེ་སྐྱིད་བསྐྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་
པ་འདི་གལ་ཆེ་པོ་རེད།   ཅེས་གསུངས།

༢༠༢༠།༡༠།༡༡ ཉིན་གྱི་འོ་ཁ་མེ་རྒྱུང་འཕྲིན་ཁང་གི་བཅར་འདྲི་ལས་བྲངས།

Education Policy:

“It has been more than 10 years since the Basic Education Policy was put into practice. At the outset, there were some reservations. However, if we look at the progress that has been made over the passage of time, the achievement is commendable. Although modern education is very important, there is a vacuum with regard to inner human values. On these issues, the new education policy of the government of India is important. In particular, the universal responsibility from among the four commitments of His Holiness the Dalai Lama to cultivate good human values and inner happiness in all human beings is a must at this time.”

On 31st October 2020 to a VOT interview

ཚོལ་གསུམ་བོད་མིའི་མཐུན་ཁྲིལ།

འདས་པའི་ལོ་ཤས་ནང་ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་གི་གནས་སྐབས་གང་འདྲ་ཆགས་ཡོད་པ་ང་ཚོ་ཚང་
མས་ཏུ་གོ་དོན་གསལ་རེད། གསལ་གསལ་ཐིང་ཐིང་རེད་མ་གཏོགས། དེ་ལ་སྤྱག་སྤྱག་འདྲ་པོ་བྱེད་
དགོས་དོན་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། བྱས་ཅང་། ད་ལྟ་མང་པོ་གཅིག་གིས་ང་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་གི་འོས་
གཞིའི་ནང་ལ་སྡོད་རོགས་ཞེས་རེ་འདུན་བྱེད་མཁན་ཚོས་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་པའི་གནད་དོན་
གཙོ་པོ་གཅིག་ནི། ཆིག་སྤྱིལ་ཞིག་བྱུང་རོགས་བྱས་ན། ང་ཚོ་ཚོལ་ཁ་གསུམ་འདི། སྤྱིད་ན་སྤྱིད་
མཉམ། སྤྱག་ན་སྤྱག་མཉམ། ཞེས་ཁ་རྒྱན་ལ་ཡོད་པ་གཞིར་བཟུང་ཡོང་རྒྱུའི་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་འདུག
ཅེས་གསུངས།

༢༠༢༠༡༡༡༩ ཉིན་གྱི་ནོར་མེ་རླང་འཕྲིན་ཁང་གི་བཅར་འདྲི་ལས་བྱངས།

“The situation of the exile community in recent years is well known to each of us. It is crystal clear and there is nothing to conceal about this. Therefore, one of the main reasons that many have requested me to stand as a Sikyong candidate is that I can contribute positively in promoting unity amongst the exile community. As we often say, we Tibetans from all three Cholkhas share the destiny of happiness or sorrow in whatever situation comes.”

On 31st October 2020 to a VOT interview

ཀྱ་ཆེའི་མང་ཆོག་གི་བྱ་གསུང་འཕྲིན་ལྟོ་འཛུགས་

ཀྱ་ཆེའི་མང་ཆོག་གིས་ང་ལ་ཡང་རོགས་ཞེས་ཟུ་ཚུགས་བརྒྱབ་ནས་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་དུས།
ཀྱ་ཆེའི་མང་ཆོག་གིས་འོས་ཤོག་དེ་ཡང་རེ་བ་བྱེད་ས་དེ་ལ་འཕེན་གྱི་རེད་བསམ་པའི་གནས་
སྐབས་གསལ་པོ་རེད། གལ་སྲིད་ང་སྲིད་སྲོང་གི་ཞབས་སྟེགས་ཐོག་ལ་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ན། དེ་ངས་
དང་ལེན་ཞུ་དང་ཞུ། དང་ལེན་ཞུ་ཀྱ་དེ་ཡང་ང་རང་གིས་རང་ཐག་རང་གཅོད་བྱས་པ་ཡིན། བོད་སྤྱི་
པའི་འགན་འཁུར་ཀྱ་དེ་ད་ལྟོ་བར་དུ་ཞབས་སྟེ་ཞུས་པ་ཡིན་ལ། ཟུ་མཐུད་ནས་འཁུར་དགོས་ཀྱ་དེ་
ང་ཆོ་ཆང་མང་འོས་འགན་ཡོད་པ་རེད་ལ། ལས་འགན་ཡང་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། དེ་འབྲ་སོང་ཅང་
ངས་ལྷག་བསམ་ནམ་དག་གིས་ཞུ་བསམ་པ་དང་། ང་གྲ་སྒྲིག་ཨང་གསར་ཡིན། ཞེས་གསུངས།

༢༠༢༠༡༠༡༡ ཉིན་གྱི་ཁོར་མེ་རྒྱུང་འཕྲིན་ཁང་གི་བཅར་འདྲི་ལས་བྱངས།

“Since many are earnestly requesting me to stand for the Sikyong, it is clear that the public will cast their votes for the one who they think is the most promising. If I am elected to the post of Sikyong, I will accept the public mandate and I have decided to accept this mandate by myself. I have served the Tibetan cause until now and it is everyone’s duty to shoulder the responsibility in future as well. Therefore, I am prepared to take responsibility and do my best if I am elected.”

On 31st October 2020 to a VOT interview

ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ངེས་ཤེས།

གལ་སྲིད་ང་སྲིད་སྐྱོང་གི་ཞབས་སྟེགས་ཐོག་ལ་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ན། ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲུག་སྲི་པམ་བ་དང་། དགོངས་གཞི་མི་འཕུག་པ། བོད་ཀྱི་ཆོས་སྐྱོང་ཆོས་ཆོས་སྲིད་ཆང་མའི་ཐོག་སྟེགས་དང་མཐུན་འགྱུར་གནང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པས། དེ་དག་གི་དགོངས་པར་མི་འདུག་པའི་ལས་ཀ་ཞིག་དང་པོ་ནས་མི་ཡོང་བ་བྱ་རྒྱུ་སོ་སོ་རང་ཉིད་ལ་འགན་ཡོད་པར་སོང་། ངའི་བསམ་པར་དེ་འདྲ་ནས་ཡང་ཡོང་གི་རེད་བསམ་གྱི་མི་འདུག། སོ་སོ་ད་ལྟ་བར་དུ་ལོ་༣༠ ལྷག་གི་རིང་ལ་ཞབས་ཀྱི་ཞུས་ཡོད་དུས། བོད་སྤྱི་པ་རང་གི་ཐོག་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་བ་དང་། ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་དགོངས་བསྐྱབ་མི་སྤྲུབ་པའི་གནས་སྟངས་དེ་འདྲ་ཏན་ཏན་ཡོང་གི་རེད། ཡིན་ནའང་། བསྐྱབ་རྒྱུར་འབད་བཅོཅ་བྱ་རྒྱུ་དང་། བསྐྱབ་དགོས་པའི་ངེས་པ་གསལ་པོ་ཆེད་ནས་སྟོད་མཁན་གྱི་མི་ཞིག་ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་སྤྲུག་སྲི་པམ་ཡོང་གི་རེད་བསམ་པ་ངའི་བསམ་སྒྲོའི་རྒྱུ་ལྗོངས་ནང་ལ་གང་ཡང་མེད། དེ་འདྲ་ཡོང་གི་རེད་བསམ་པ་གང་ཡང་བྲན་གྱི་མེད། ཅེས་གསུངས།

༢༠༢༠༡༡༡༩ ཉིན་གྱི་ཞོར་མེ་རྒྱང་འཕྲིན་ཁང་གི་བཅར་འདི་ལས་བྲངས།

“If I am elected to the post of Sikyong, I will strive to cause no disappointment or disturbance to His Holiness the Dalai Lama. We need to have concordance from the protecting deities for both the Tibetan polity and Tibetan society. In a position of responsibility, it is important not to engage in activity that is against the wishes of His Holiness and the protecting deities and I am certain that I will never do this. I have had the opportunity to serve for more than 40 years and I possess the determination to continue to serve the Tibetan cause in future. Certainly there will be situations where the wishes of His Holiness cannot be fulfilled, but I am determined to work towards fulfilling them. Moreover, I feel a personal responsibility to work towards that goal. I never wish to cause disappointment and I am confident that this will never happen.”

On 31st October 2020 to a VOT interview

བཅན་བྱུལ་བོད་མིའི་འཕྲོད་བསྟེན།

ང་ཚོ་འཐབ་ཚུད་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་རིགས་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་འཕྲོད་བསྟེན་ཡག་པོ་དགོས་པ་དང་།
གཟུགས་པོ་ཐང་ཐང་ཡོད་དགོས་པ་ཞེས་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད། བྱས་ཅང་། ང་རང་གི་བསམ་སྒྲུབ་
ནང་ནས་རྒྱན་ནས་སྤྲོད་བཅོས་བྱེད་རྒྱ་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད། དེང་དུས་ཀྱི་འབྲུལ་ཆས་དང་ཆ་རྒྱན་
དཔེ་ཡག་པོ་ཡོད། ཡིན་ནའང་། དེ་ལས་གཤམ་ཆེ་བ་ནི་སྤྲོད་འགོག་བྱ་རྒྱུ་དེ་རེད། ང་ཚོ་བོད་པའི་
བསམ་སྒྲུབ་གཏོང་སྤངས་དང་། དམིགས་བསལ་ལོ་ཆུན་པའི་ཁྲོད་དུ་ན་གི་ནི་མི་འདུག་སྤྲོད་ཁང་ལ་
བྱིན་ནས་ག་རེ་བྱེད་དགོས་རེད་དམ་ཟེད། དེ་འདྲ་ཅ་བཞིན་ནས་མ་རེད། དེ་བཞིན་ལོ་གཞོན་པ་
མང་པོ་ཞིག་སོ་སོའི་ལས་ཀ་སོགས་དུས་ཚོད་ཀྱི་དབང་གིས་དུས་ཐོག་ལ་བརྟུག་དབྱེད་བྱེད་མ་
ཐུབ་པའི་གནས་སྤངས་ཡོང་གི་རེད། ལོ་རེར་བརྟུག་དབྱེད་ཐེངས་རེ་བྱེད་དགོས་པ་གཤམ་ཆེན་པོ་
རེད། ཅེས་གསུངས།

༢༠༢༠༡༡༡༩ ཉིན་གྱི་ནོར་མེ་རླང་འཕྲིན་ཁང་གི་བཅར་འདི་ལས་བྲངས།

Physical and Mental Wellbeing:

“Being a people struggling for their national cause, the physical and mental health of Tibetans is extremely crucial. Therefore, I think it is important to treat illnesses whenever one is feeling unwell, as modern equipment is excellent. However, it is more important to take preventative measures. In the Tibetan mentality, especially among the elderly, the attitude is ‘Why do I have to go to hospital, since I am not ill?’ It is absolutely incorrect. Also, among the younger generations, many have hectic work schedules and are not able to have regular check-ups. It is therefore important to have a medical check once a year.”

On 31st October 2020 to a VOT interview

མ་འོངས་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཆེག་སྤྱིལ།

དྲི་བ།   མ་འོངས་པར་ང་ཚོ་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་ད་ལྟའི་གནས་བབ་འདི་ནས་ཆེག་སྤྱིལ་གང་འབྲས་བྱས་ནས་བཟོ་ཐུབ་ཀྱི་རེད་དམ།

ལན།   བཟོ་མ་ཐུབ་པ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། གཞི་ཅིའི་ཆ་ནས་བོད་མི་ཚང་མའི་སེམས་ནང་ལ་དབུ་ཁྲིད་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སྤྱིག་འཛུགས་འདི་གཅེས་ཞེན་བྱེད་ས་ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་གཅིག་གྱུར་རེད། དེ་ཡིན་དུས་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་མ་རེད། ཐུན་བྱ་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་གྱི་བྱེད་སྤྲངས་འགྲིག་མིན་ལ་བལྟ་རྒྱུ་དང་། མཐོང་རྒྱལ། བསམ་རྒྱུ་ཡོང་ཆོག་པ་རེད་ལ། ཡོང་སྤྲིད་པ་རེད། དེ་ཆོའི་ཐོག་ལ་ཡིན་ནའང་། གོ་ཤེས་ཉན་ཤེས་བྱ་རྒྱུ་དང་། གནས་རྒྱལ་གསལ་བཀོལ་བྱས་ནས་དཀའ་ངལ་སེལ་དགོས་རེད་མ་གཏོགས། སྒྲིན་བརྗོད་བྱེད་མཁན་ཡོད་པ་ཚང་མ་ལྷན་བསམ་མ་དག་པ་དང་། སྤྱི་པའི་ཐོག་ལ་ཁུར་མེད་པ་ལྟ་བུའི་དགོངས་པ་བཞེས་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་རེད། ཅེས་གསུངས།

༢༠༢༠༡༠༡༩ ཉིན་གྱི་ཞོར་མེ་རྒྱང་འཕྲིན་ཁང་གི་བཅར་འདྲི་ལས་བྱངས།

Q: How can the present situation of exile community be brought more unified in the future?

A: “This is achievable. The fundamental issue is that we all Tibetans consider His Holiness the Dalai Lama as our leader and also take into account that all the Tibetans should have regard and respect to the Central Tibetan Administration. If this is so, there is nothing difficulty in doing so.”

On 31st October 2020 to a VOT interview

གཞིས་བཞུགས་པོད་མིས་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལྟ་བུ་བརྒྱན་སྦྱོར་གནང་བ།

བོད་ནང་ལ་ཡོད་པ་ཚོས་ད་ལྟ་བར་དུ་མི་རིགས་ཀྱི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་། སྐད་ཡིག་དེ་ཚོ་ཉར་
ཚགས་བྱེད་རྒྱ་དེ་བཅན་བྱོལ་ནང་ལ་ཡོད་པ་ཚོས་ལམ་སྟོན་དང་སྡེ་ཁྲིད་བྱས་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ལ་
ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་མེད། གཙོ་བོ་ལྷ་སྐབས་མགོན་འོན་པོ་ཆེའི་བཀའ་སློབ་དེ་སྲ་གྲ་ཡངས་པའི་
སྐབས་ལ་ཆང་མར་ཉན་པའི་གོ་སྐབས་ཤིག་བྱུང་བ་རེད། དེ་མ་གཏོགས། ད་ལྟ་བོད་ནང་ལ་གང་
ཡོད་པ་དེ། བོད་ནང་ལ་ཡོད་པའི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཚོ་དང་། ང་རང་ཚོའི་མི་རབས་ཚོས་དཀའ་ལས་
བརྒྱུ་བ། བདག་པོ་བརྒྱུ་བ། འཕེལ་རྒྱས་བཏང་ནས་བྱུང་བ་རེད། ཁོང་ཚོ་ལ་ཕར་སྡེ་འཁྲིད་དགོས་པ་
དེ་འདྲ་ངས་ནི་དམིགས་བསལ་གང་ཡང་མཐོང་གི་མེད། ཡིན་ན་ཡང་། ང་ཚོའི་སྲིད་བྱུས་ཤིག་གི་
ཐོག་ནས་སུ། བག་ཆགས་ཆེན་པོ་བཞག་པ་གཅིག་ནས་ཀུན་ནས་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་
དཔེར་ན། འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལྟ་བུ་དེ་རེད། ལས་འགུལ་གང་འདྲ་ཞིག་སྟེལ་བ་ཡིན་ན་ཡང་། དེའི་
རྒྱ་ལས་མ་བརྒྱལ་བ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་རེད་ཟེར་བ་དེ་ང་རང་ཚོའི་རྩ་དོན་གཅིག་རེད་ལ། དེའི་ཐོག་ལ་
བོད་ནང་ལ་ཡོད་པ་ཚོས་ཉམས་ལེན་དཔེ་ཡག་པོ་གནང་སྟངས་བསམས་པ་ང་རང་གིས་མཐོང་གི་
ཡོད། བོད་ལ་ཡོད་པ་ཚོས་ཚུར་ལམ་སྟོན་བྱེད་པ་དང་། ཕར་མིག་བརྒྱ་དགོས་པ་མ་གཏོགས། བོད་
ནང་ལ་ཡོད་པ་ཚོར་ཕར་ལམ་སྟོན་དང་། མཐུ་བ་ཁྲིད་བྱེད་དགོས་པ་དེ་འདྲ་གང་ཡང་མཐོང་གི་མེད།
ཅེས་གསུངས།

༢༠༡༧༡༣༡༠ ཉིན་གྱི་ཨ་ཤི་ཡ་རང་དབང་རྒྱང་འཕྲིན་ཁང་གི་བཅར་འདྲི་ལས་དྲངས།

“I don’t believe that our brethren back in Tibet have been able to preserve the rich unique Tibetan cultural heritage, religion and language because of the guidance and leadership of us in exile. The most important thing is that everyone got the opportunity to listen to the speeches of His Holiness the Dalai Lama during the time when the situation was more lenient. Apart from that, what exists in Tibet is because of the efforts of the educated people there, coupled with the resilience and hard work of our generation who preserved and promoted it. In my opinion, I don’t see that there is anything that we can do to guide or lead the Tibetans back in Tibet.

However, I strongly believe that one of our policies has greatly influenced them. That is the non-violent method of pursuing our struggle. Whatever activities we undertake should reflect the fact that non-violence is not only a method but is also our fundamental principle. I personally acknowledge that Tibetans in Tibet have fully cooperated in this regard. I seriously don’t see that we should guide and lead Tibetans back in Tibet. Instead, they are torch bearers who guide us and we should follow suit.”

On 10th December 2020 to a RFA interview

གནས་ཡུལ་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་བཀའ་བྱིན།

རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ཐོག་ལ་ངས་འབྲེལ་བ་གད་རྒྱལ་དགོས་ཀྱི་མ་དེད། ད་ལྟ་བར་དུ་སུ་ཞིག་གིས་
བྱེད་མ་ཐུབ་པ་ཞིག་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་བོད་མི་བཅོན་བྱོལ་བ་ཆོ་ལ་བྱས་ཡོད་པ་དེད། འདས་
པའི་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གངས་འདྲིའི་ནང་ལ་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཐོག་ལ་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་རོགས་པ་
བྱེད་ཀྱི་མི་འདུག་གསུང་བ་དེ། ང་རང་ཆོ་རྒྱ་གར་ལུང་པའི་ནང་ལ་མང་གཞི་ཆགས། སྤྱིག་འཇུགས་
ཆགས། ཆོས་སྐར་དང་དགོན་སྡེ་བླ་ཆད། སློབ་བླ་ཚུགས་ཐུབ་པ་ཆང་མ་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ཐུགས་
རྟེན་བཀའ་བྱིན་དང་། རོགས་རམ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་དེད། ཅ་བ་དེ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མ་ཅ་ཆེན་པོ་ཞེ་
པོ་གཅིག་དེད། དེའི་ཐོག་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་ཆོས་སྤྲོ་ལ་སྤྲོ་བྱ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རོགས་སྦྱོར་
དང་། མཉམ་ཁུར་བྱས་པ་དེ་འབྲ་ཉན་ཉན་ཡོད་པ་དེད། དེ་ཆོ་ལའང་ང་ཆོས་བཀའ་བྱིན་ཆེ་ལུ་
དགོས་པ་དེད་དེ། རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་ང་ཆོ་ལ་གནང་གནང་ཞིག་སུ་གཅིག་གིས་བྱེད་ཐུབ་ཡོད་
པ་མ་དེད། ད་དུང་ང་ཆོ་ལ་དེས་ཐེང་གི་མི་འདུག་ཟེར་ནས་ལུ་བར་བྱིན་པ་ཡིན་ན། ཐན་བྱ་མ་བདེ་
བ་ཞིག་དང་། དངོས་གནས་བྱང་གནས་བྱས་ན། ལུ་ཐོད་ཡས་མེད་པ་འབྲ་པོ་ཞིག་དེད། ཡིན་ན་
ཡང་། ད་ལྟའི་ཁོར་ཡུག་དང་། བར་ལམ་གྱི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ལ་བལྟས་པ་ཡིན་ན། ང་ཆོའི་
ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ལ་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་དེ་ལས་སྤྲོ་བྱ་ལུགས་ཆེ་ཅམ་ཞིག་ཐུབ་རོགས་བྱས་ན་
བསམས་པའི་བསམ་ཚུལ་ཉན་ཉན་ཡོད་པ་དེད། རྒྱ་གར་དང་རྒྱ་ནག་གཉིས་ཀྱང་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་
པོ་གཉིས་དེད། ཁོ་རང་ཆོ་ཡིན་ནའང་འབྲེལ་ལམ་དང་། ཡག་པོ་དགོས་པ་དེ་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀའི་
ཁེ་ཕན་ལ་བརྩི་གི་ཡོད་པ་དེད། གནས་སྐད་སྤྲོ་དེ་ཆོ་ཆང་མ་གཞི་ལ་བཞག་པའི་ཐོག་ནས། རྒྱ་གར་
གཞུང་གིས་ཉ་ལས་པའི་རྒྱལ་སྦྱོར་ཆེན་པོ་གནང་གི་ཡོད་པ་དེད། གནང་སོང་། ད་ལྟ་བར་སོ་སོས་
འདྲིར་དངོས་སུ་མཐོང་བ་ཡིན་དུས། རྒྱ་མིའི་མཉམ་དུ་འབྲེལ་བ་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཆོའི་ཐོག་ལ་སྤྲོ་བྱ་
ཉམས་རྒྱུ་འགྲོ་གི་ཡོད་པའི་དོ་སྣང་བྱུང་། རྒྱ་གར་མི་མང་གི་བསམ་ཚུལ་ནང་ལ་ཡིན་ནའང་དེད།
ཆོགས་པ་ཁག་གི་དབྱ་ཁྱིད་ཆོའི་ནང་ལ་ཡིན་ནའང་དེད། གཞུང་གི་དབྱ་ཁྱིད་ཆོའི་མཉམ་དུ་བཀའ་
མོལ་ཡོང་དུས། དེ་འབྲ་སྤྲོ་བྱ་ཡོང་གི་འདུག དེ་ཆོ་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་འགྱུར་བ་ག་རེ་འགྲོ་གི་འདུག
བལྟ་ཡས་དེད་བསམ་གྱི་འདུག ཅེས་གསུངས།

༢༠༡༠༡༡༢༡༠ ཉིན་གྱི་ཨ་ཤི་ཡ་རང་དབང་རྒྱུང་འཕྲིན་ཁང་གི་བཅར་འདི་ལས་བྱངས།

“I don’t need to explain what the Government of India has done for us. India has done the most for the Tibetans of any country. I can’t agree with those who say that in the last 60 or more years, India has not supported Tibetans politically. In fact, we have settled in India and established the Central Tibetan Administration, monasteries and monastic universities, and schools, all because of the support and kindness of the government of India. That said, other countries have also morally and financially supported us, which should be acknowledged. However, no one has done what India has done for us. Therefore, it is not only inappropriate but also unsustainable to ask for more support, if we really look at the situation. Nevertheless, looking at both the recent news and the general atmosphere, some people are of the opinion that India could strengthen its support still further.

India and China are two big nations and a cordial relationship between the two is to their mutual benefit. Taking into account all these considerations, the government of India has supported us immensely and continues to do so. I know this because of my responsibility here (as the Representative of His Holiness the Dalai Lama in New Delhi). Despite that, I have noticed that the relationship between China and India has deteriorated lately. And this has been acknowledged when I have had conversations with Indian government officials and party leaders. The general public also has the same feelings. We have to wait and watch to see what positive changes may ensue.”

On 10th December 2020 to a RFA interview

ཡིན་ཇི་འཁྱོ་མ་ཡིག་གི་ལེན།

Artical in praise Kasur
Ngodup Dongchung

Ngodup Dongchung is my Sikyong candidate for 2021

By Lobsang Tendar Ngamring

SYDNEY, Australia, 22 March 2020

Source: TibetSun.com

I would like to emphasize how important it is to elect a qualified Sikyong for the 16th Kashag in 2021: The role carries a big responsibility. This is of more importance now than ever before due to the many factors impacting the security and health of His Holiness the Dalai Lama because of his advanced age;

Secondly, there is a greater need for unity amongst the Tibetan community than ever before; and

Thirdly, it is critical that we reach a mutually beneficial solution on the lingering issue of Tibet with the People's Republic of China through dialogue during the lifetime of His Holiness the 14th Dalai Lama. In order for this to be achieved, now is the time that the people and their government (Central Tibetan Administration) must work together by making extra efforts.

In light of these circumstances, the most suitable candidate for Sikyong is honourable Ngodup Dongchung, former Kalon (Minister) to the Department of Security of the Central Tibetan Administration.

Brief bio of Kasur Ngodup Dongchung:

Ngodup Dongchung was born in 1956 in Latoe Surtso. In 1959, he escaped into exile with his father Mr. Choephel, mother Mrs. Dekyi, and other family members, because of the growing Chinese brutality in Tibet. After his formal education, he joined the Central Tibetan Administration in 1977 as an Assistant Office Secretary of the Department of Security, and climbed through the ranks to become the longest-serving Secretary of the Depart-

ment of Security until he was unanimously approved by the Tibetan Parliament-in-Exile as Minister for Department of Security in 2007. He served as Security Minister for two consecutive terms during the tenures of Prof. Samdhong Rinpoche and Dr. Lobsang Sangay. At present, he has been entrusted to serve as Representative of His Holiness the Dalai Lama in New Delhi.

In 1983, Ngodup went in disguise on a secret mission to Tibet to collect first-hand information about the situation and the Chinese policies implemented in Tibet. He contacted a number of Tibetan patriots working covertly for the Tibetan cause, and was able to create lines of communication that bridged closer contact between the Tibetans in exile and Tibetans in Tibet. This is a great achievement for a young intelligent officer.

Educational qualifications:

Ngodup completed his schooling at the Central School for Tibetans in Dalhousie. He then graduated with a degree in Political Science (Hons) from Ramjas College, University of Delhi. He is multilingual and well-versed in Tibetan, English, and Hindi.

Some important achievements:

Kasur Ngodup Dongchung has worked for 40 years, tirelessly coordinating the security of His Holiness the Dalai Lama. This feat alone demands appreciation and respect given the precarious status and schedule of His Holiness. His work ethics demonstrate a man of high calibre, with key qualities needed in a leader such as diligence, patience, courage, sound risk assessment capabilities, attention to details, and the ability to manage multiple situations at once.

He has gained His Holiness the Dalai Lama's trust, and his abilities have demonstrated he is worthy of the confidence entrusted to him. Under his leadership and guidance, many younger Tibetans have been able to flower and flourish, and they are making positive contributions in the larger Tibetan society.

Another distinctive impact of his career is his ability to facilitate as a medium that bridged the gap between Tibetans in exile and Tibetans within Tibet. This has awarded him with the trust and respect from people across all three provinces of Tibet. This is a testament to his good work.

Even more importantly:

His exceptional personal qualities and his patriotic spirit have driven his work principles. There has not been a hint of corruption nor other controversies throughout his more than 40 years of service.

Each and every day, he has worked tirelessly for the Tibetan cause. His junior colleagues respect him as if he was their parent. He respects and treats everyone equally irrespective of their status, regional background, or other attributes, which in turn has earned him universal respect. He holds the trust and confidence of all members in the Central Tibetan Administration and this is evidence of his own positive attributes.

In a nutshell:

Given his education qualifications, experience, competency, sincerity, understanding of the need for a unified Tibet, and the genuine trust placed in him by both Tibetans in exile and Tibet, Kasur Ngodup Dongchung is the most eligible and suitable to be the Sikyong of 2021. Above all, he wholeheartedly believes in the vision of His Holiness the Dalai Lama and the Middle-Way Approach to resolve the Tibetan issue. You must elect him!

May the truth always prevail!

Sikyong election 2021 and our collective future

By Tsewang Rigzin

In this write-up, I have laid down four key parameters that I used in identifying a candidate for the upcoming 2021 Sikyong election. Based on these four parameters, I have shown that my candidate for the 2021 Sikyong election is Kasur Ngodup Dongchung (hereafter known as KND) and argued why I believe he meets all my parameters much more impressively than others. I must mention at the outset that neither do I have any personal relationship with him, nor do I have any other intention in endorsing and supporting him. My sole motivation in endorsing KND is my firm desire for our dignified long-awaited return to our homeland.

Upcoming 2021 Sikyong election

Since our first general election for Kalon Tripa in 2001, the overall learning curve of the Tibetan community on the practice of democracy in exile has been an upward trend. However, just as infants learn to walk by falling several times, there were some worrying trends, particularly during the third (2016) general election for Sikyong. I hope we have learned our lesson now.

Now that the second term of incumbent Sikyong Dr. Lobsang Sangay is coming to an end, our exile community is getting prepared to vote for the next Sikyong and Chithues [Members of Parliament]. Democracy as a form of government is meaningless without vote, and vote without careful analysis puts democracy in peril. For instance, the Nazi Party became the largest political party in the 1932 national parliamentary elections in Germany.

Ever since I started voting, I have taken my voting privilege and responsibility with utmost seriousness and have always voted out of my conviction rather than the influence of others. I have often voted for Sikyong candidates outside my cholka [province] as long as the candidate meets the cri-

teria that are important for the office. The candidate's phayul [place of birth] does not count even a bit in the framework of my analysis. A careful study of the experiences of different exile political entities in the past will show you that factionalism within the exile community is the worst obstacle to attaining exile's primary political aspiration. I am acutely aware of this danger and always refrain from getting involved in such internal schisms. I firmly believe that we all should do the same if we genuinely desire our dignified return to Tibet soon.

My four parameters

In my framework for choosing the right candidate for the post of Sikyong, there are four key parameters that I consider to be the most important: (1) Whether or not the candidate's political stand aligns with that of His Holiness' vision of Tibet; (2) The candidate's ability to retain the loyalty of Tibetans inside and unity of Tibetan outside Tibet; (3) The candidate's ability to garner international support for the Tibetan cause; (4) The candidate's organizational skills to run the functioning of CTA effectively.

Who is my Sikyong candidate and why?

Albeit with differences in duration, I had the privilege of having working relationships with most of the Sikyong candidates for 2021, and personally knew other candidates that I did not have a working relationship with. I know that all of them are highly-capable individuals with unwavering commitment for the future of Gang chenpa. This makes my task a little bit difficult to come down to one candidate. After careful consideration, I decided to go with Kasur Ngodup Dongchung as my candidate for the 2021 Sikyong election. I will try to reason out why KND is my 2021 Sikyong candidate based on the four key parameters that I stated earlier.

First parameter: His Holiness' vision of Tibet and Kasur Ngodup Dongchung

Given the facts that His Holiness is in his advancing age and that the winning candidate may be running CTA till 2030 (if we are not able to return to Tibet), the need for a new Sikyong who thoroughly understands the vision of His Holiness is critical beyond description. Among visible Sikyong candidates, none can claim more years of service to the CTA and His Holiness than Kasur ND. For most of his life, beginning when he graduate with honors in political science from Delhi University in 1977, KND has served CTA and His Holiness with utmost dedication and sincerity, and continues to do so. Because of his lifelong service and commitment to His Holiness the Da-

lai Lama and the CTA, I have full confidence that he understands the vision of His Holiness to the core.

Another important aspect within this parameter is the role of Sikyong as a key individual responsible for the resolution of the issue of Tibet through mutually acceptable negotiation. As one of the longest-serving members of the Taskforce on Sino-Tibetan negotiation, KND's nuanced understanding of Sino-Tibetan negotiation will be critical when an opportunity for negotiation with arises. Hence, I am of the firm view that KND scores the highest on this first parameter.

Second parameter: Tibetan unity and Ngodup Dongchung

I cannot stress enough the importance of this criterion, i.e., the candidate's ability to retain the loyalty of Tibetans inside and unity of Tibetan outside Tibet. There are two components in this criterion: (1) Loyalty of Tibetans inside Tibet and (2) the Unity of Tibetans outside Tibet (in exile). While both are important, the first one is the central pillar of our struggle. If loyalties of Tibetans inside Tibet are no longer with exile Tibetan establishment, there is no basis for our struggle. For that reason, His Holiness always stresses the importance of trust and commitment of Tibetans inside Tibet on His Holiness and the CTA.

Similarly, all the exile Tibetans unanimously agree and often use the phrase “དོན་གྱི་བདག་པོ་གཞིས་ལུས་མི་མང་ཡིན།” [Tibet belongs to Tibetans in Tibet] If one sincerely believes in this sentiment, no other candidate can claim to have a better understanding of Tibetans inside Tibet than KND. With his life at risk, KND in 1983 undertook a secret mission to Tibet to institute communication between underground Tibetan activists in Tibet and CTA. Many of these contacts continue to this day.

From the exile entity's point of view, this insider-outsider nexus is central to achieving the exile's political goal. I cannot think of any better indicator for a candidate's association with Tibetans inside Tibet than the support for the candidate from former political prisoners. If you are an intelligent observer of current Sikyong candidates, you will see that the candidate with the highest number of supporters who were former political prisoners in Tibet will surely be KND.

The second component of the second criterion is 'unity of Tibetans outside Tibet (in exile)'. In recent times, we have had a few incidents in our exile community that make all of us worried and often emotionally distressed. There is no point in blaming one or another. However, we must keep the

lesson that we have learned from those experiences, and look forward to a future where our struggle is devoid of factionalism, mainly based on one's phayul [region]. I am confident that KND will lead us toward that end.

Third parameter: Ability to garner international support for our cause

Let me be honest here — this, I believe, is not KND's strongest point. At the same time, it is also unrealistic to expect a perfect Sikyong candidate who has all the necessary skill sets. I am not sure such candidates exist at all in any part of the democratic world. Regardless, in the grand scale of things, I do not see that this will be much of an issue, because all the critical matters related to our struggle (domestic or international) are thoroughly discussed in bi-weekly Kashag meetings. Consequently, his many years of experience as Kalon have equipped him with a thorough understanding of our struggle in both domestic and international contexts.

Fourth parameter: Organizational skills to run CTA effectively

While working for CTA for over 40 years (and counting), KND has worked in different capacities and levels. In the process of his long service, all his associates and colleagues speak highly of him. His honesty, sincerity, and down-to-earth nature have won him many friends, particularly among many of India's intelligence and political communities who are critical in forming India's policy toward the exile Tibetan community. If you know anyone who worked under or with him at CTA, do ask them about him, and you will know what kind of a person KND is.

In a nutshell, if anyone finds any inaccuracy or trace of dishonesty in my write-up, I sincerely welcome your corrections/suggestions. However, if you find my argument convincing, I urge you to use your precious vote wisely and support Kasur Ngodup Dongchung for the upcoming Sikyong election. Bod Gyal lo!

About the author

Tsewang Rigzin is a Research Fellow at Columbia University Population Research Center and a Doctoral student of Social Policy at Columbia University. He is also the author of a bi-lingual book, *Exile Tibetan Community: Problems and Prospects*, published by the Library of Tibetan Works and Archives, 2016. The article is originally published in TibetSun.com

Why is Kasur Ngodup Dongchung qualified for Sikyong?

By Kalsang Tsering

Source: TibetSun.com

Recently as I opened TibetSun.com — an English-medium news website on Tibet issues — I came across an article “Sikyong election 2021 and our collective future” penned by Tsewang Rigzin, a research fellow at the prestigious Columbia University. His opinion incorporates the overall image, positive qualities and personality of Ngodup Dongchung, and provided reasons for why he is endorsing Ngodup Dongchung for Sikyong (political leader) 2021. I hereby can’t agree more with the content of Tsewang’s column, and in fact this following piece is in continuation of his by highlighting a few more additional qualities of Ngodup Dongchung that makes him the most deserving candidate for Sikyong 2020. I, at the same time, equally share the author’s sentiment of high regards for the other Sikyong candidates and in whatsoever, do not undermine their service to Tibetan community, their competency, and their loyalty to the Tibetan people. In the following account, I narrowed down Kasur Ngodup Dongchung’s attributes into a few key points, and will attempt to justify why he is the rightful candidate for that seat.

Preservation of Tibetan language

Regardless of our political stances or goal — Rangzen (Independence) visioners or Umaylam (Autonomy) aspirants — there is no denying the fact that Tibetan culture, and our language in particular, has been an inalienable part of our struggle. I personally think (hope this view is shared by many) that as long as Tibetan language survives, there is a hope for our future, which is why Tibetan schools were established — set aside from mainstream Indian schools — in the beginning of our exile history, so as to keep the seed of Tibetan language alive. In the histories of the cultural genocides of Canada, US, or Australia, the essence — which is, the culture and language of Indigenous people (native) — were marginalized and eradicated, consequently leaving the natives unable to trace their origin. Simi-

lar incidents occur in China-occupied Xinjiang, where millions of Uyghurs were undergoing cultural genocide and language persecution, under the pretext of re-education by the Chinese government.

In our context, there is a fear of losing our Tibetan language in Tibet under Chinese government's Sinicization policy, and gradual unfortunate involuntary disappearance of language amongst exile Tibetans following our culture being diluted in foreign countries. The late 10th Panchen Lama, realizing this vulnerability, emphasized the significance of preservation of Tibetan language, and even demanded it in his 70,000 characters petition to the Chinese government. In his own words, he stated "Tibetan language is the soul of the Tibetan people." Ngodup Dongchung — having served the Central Tibetan Administration for almost four decades where Tibetan language has been an indispensable medium in administering the organization — is a significant figure who has a thorough, spontaneous, and fluency in the Tibetan language. It wouldn't be incorrect to say he is an epitome and most viable candidate in this aspect.

Sustenance of unity

Every election is a learning process, and no election process is perfect in any kind of democracy. Our exile Tibetan community is no exception from that. The last Sikyong election phase has created a minor disturbance — otherwise a smooth transition — in our community. I often compare it to a slight turbulence on the surface of the ocean, yet calm underneath. A sense of regionalism or regional chauvinism — whatever you name it — has become evident in our community. Let us stop sweeping it under the rug and instead let's call a spade a spade. In the service record of Ngodup Dongchung, in his numerous capacities as under-secretary, secretary, and minister (Kalon) of Central Tibetan Administration, there has never been a single incident of someone being treated unfairly based on their region (cholka) or sect (choluk). For instance, under the discretion of the Department of Security — where Ngodup Dongchung served the longest period — several hundred Tibetans (former political prisoners) were shortlisted and eventually emigrated to Australia. The list of beneficiaries involves Tibetans from all regional and sectarian backgrounds, and not a single case of scandal (unfair or unjust selection process) occurred.

In fact, in the past few weeks, we have noticed many Tibetan former political prisoners from all regional affiliation — notably Ngawang Sandrol who spent 23 years of imprisonment — endorsing, and at times a few even pleading, for Ngodup Dongchung to contend for the Sikyong seat. Last year

Ngodup Dongchung was honoured with the Third Golden Award in Rikon, Switzerland, in recognition of his selfless contribution to the Tibetan people. In another instance, a gratitude ceremony was observed a few years ago in honour of his forty years of service in the Central Tibetan Administration. These are a few examples among his numerous accolades. His stature was spoken of highly — by not only the staff of the Central Tibetan Administration and by Tibetans in exile, but also by Tibetans living inside Tibet. Former US president Barack Obama was initially a small community organizer in Chicago — who was favoured, respected and liked by community members because of his equal treatment of diverse people in the racially-divided US — before he was sworn in as the 44th president of the United States of America.

A man of integrity and conscience

In consideration of Ngodup Dongchung's exuberant characteristics, I recently inquired of someone as to what ways I could contribute to Ngodup Dongchung's campaign. He promptly responded, "Ngodup Dongchung has two underlying conditions for his supporters. His first condition was: his supporters must not misuse or politicize the name of His Holiness the Dalai Lama and Samdhong Rinpoche, in support of him (there is no denying the fact that such unethical act has lately become a trend in our political arena in procurement of vote). Second, his supporters, aside from constructive criticism, must not whatsoever, defame or vilify other Sikyong candidates who are equally capable and honest veterans in service of Tibetan people".

Later when I discussed these primary conditions with a few friends in our informal political discussions in the context of the upcoming Sikyong election, they were impressed by Ngodup Dongchung's principle and integrity. I am not attempting to be judgmental or ethnocentric here: Winning by fair means is in our Tibetan culture, but winning at the cost of other candidates is not.

His ethics and morality

In his recent interview with Voice of Tibet, Ngodup Dongchung has said, "As of now, I don't have any intention to make unrealistic slogans and engage in an unethical and extravagant campaign to procure votes in the upcoming Sikyong election. I leave the choice with each individual to vote after thorough research using their own intelligence." I think these are noble and exemplary words. Our community has in the last election witnessed and experienced some empty campaign rhetorics partly comparable to the on-going rhetorics in the current US election campaign in which President

Trump and Joe Biden were engaged in utterly disgraceful acts of name-calling and backlashing, consequently leaving the US in a polarized state. Some campaign strategies were extravagant and pseudo-Western.

I don't argue that we should not have slogans, but those slogans have to be pragmatic and need to be examined by studying the past record of the very candidate who makes them. We are in need of someone who not only talks, but also walks the talk. It is time perhaps for us to pause and reflect on our pseudo-Western campaign style, and also not to overlook the relevance of it to our community. Perhaps abstaining from this self-aggrandizing campaign strategy might consequently creates less disturbance than what was done in the last election process.

As a former civil servant in the Central Tibetan Administration, I can't avoid Ngodup Dongchung 's sincerity, dedication to Tibetan people and Tibet nation in general, with a record of serving the Tibetan people for more than half of human-life-span, and more importantly, his integrity, personality, loyalty, hardworking is something that can't go unnoticed. The Tibetan struggle is in a very deplorable and precarious state. With the advanced age of His Holiness the Dalai Lama, coupled with the gradual disappearance of our Tibetan language, we need a leader who has a strong moral stand and integrity in this troubled world. We need a leader whose loyalty to the Tibetan nation and Tibetan people is insurmountable and unquestionable. We need a leader whose determination and dedication is firm and consistent.

PS: The author extends sincere wishes to the rest of the other Sikyong candidates and aspires to see the best contender win.

Election Issues of Unity and Trust: Kasur Ngodup Dongchung Fits the Bill

By Ngawang Phuntso Professor

Emeritus, USA

Supporters of Kasur Ngodup Dongchung (KND), led ably by Mr. KungaTashi la, recently organized a timely and productive virtual panel discussion on November 28, 2020. Three invited panelists included ZongkarTopgyal Tsering, former Cabinet Secretary of the Central Tibetan Administration, Jig-mey Passang, member of the Tibet delegation team led by late Kasur Lodi Gyari, and Chapdak Lhamo Kyab, lecturer, writer, and former Chithue. With a series of questions, carefully sequenced and selected, the moderator asked each panelist to explore the topic of “What impact can Kasur Ngodup Dongchung make on the Tibetan struggle and particularly Sino-Tibetan dialogue?”

The session began with the moderator asking each panelist to share what comes to their mind when they think of KND. It is vital to keep in mind that each panelist has had several years of personal and professional relationships with KND at various levels of their involvement in the CTA, Dharamsala. Listening to each one describe their observations of KND’s qualities revealed a stunning convergence of attributes such as trustworthiness, integrity, sincerity, dependability, non-provincialism, non-sectarian, and equal treatment of all. The panelists also mentioned KND’s calmness and composure as an essential feature. Strangely, this aspect is often ignored in contemporary literature on leadership. I suppose this is a culturally significant-quality far more pronounced in a collectivistic Tibetan culture. In short, all these attributes suggest that Kasur ND is a man of uncompromising character.

More than ever before, the role of trust is a core and foundational issue in the current Sikyong election. Conventionally, a leader is perceived to be

trustworthy when one's behavior and actions are consistent with the organization's objectives and goals. The public is more likely to trust such a leader who attracts followers in promoting change and facilitate successful coordination of varied constituents. Trust is often rare, and a leader endowed with this attribute is far less susceptible to corruption, coercion, temptation, and nepotism.

Trust is a precious asset exemplified by a leader in his behavior consistently, even if it means stepping down from a high position when a situation compromises integrity. A leader with character maintains secrecy and protects it from leakage. Thus, a leader with a trusted character is the only antidote against internal or external forces from causing harm or disintegration of an organization. Such a leader can forge unity among diverse constituents for accomplishing the common goal. Trust also plays a critical role in connecting Tibetans in and outside Tibet, a link so essential for forging a united front to achieve the common aspiration of reuniting in a free Tibet. His engagement in several Sino-Tibetan Dialogue Task Force meetings over the years offers an edge over other candidates. So, I am led to believe Kasur ND is a candidate that fits this bill squarely.

Kasur Ngodup Dongchung is the only one who has upheld the election rules and regulation stipulation that a prospective candidate for Sikyong may not volunteer to run for office but may emerge as a viable one through the preliminary selection process. Therefore, he has refrained from issuing a manifesto or engaging in direct campaigning until the initial selection stage is completed in January 2021. He is to be complimented for staying the course as enshrined in the election mandate. This is one fine example that illustrates that Kasur ND respects the rule of law and walks the walk.

We need a candidate experienced and ready to work with the Indian government and its different agencies to strengthen existing relationships and take it to a higher level for resolving the Tibet issue. As is well-known, India is the only country with which Tibet has had a cultural, educational, and spiritual relationship for thousands of years. CTA, along with its various apparatuses, are located in India. India is the major country we rely on for support. Undoubtedly, the road to resolving the Tibet problem runs through India in reminiscence of Tibetan and Indian scholars' ancient route to promote the Tibetan language and Buddhism. Hence, the ancient birthplace of Tibetan Buddhism and Language, India could well be the origination of Tibetan Freedom in modern time.

The seeds of Tibetan freedom have already been sprouting in the land of Aryavarta. The unhindered schooling of Tibetan children supports this as-

Eulogy

---

sumption. We need a leader who must elevate educational, cultural, and spiritual bonds to reach the goal of returning to Tibet. This goal's urgency has reached a pivotal point within the current global context when China is now seen as ruthless behemoth intent on destroying the very fabric of democracy everywhere. In so doing, China has unwillingly earned the international community's wrath that is likely to lend a helping hand to Tibet's struggle to regain freedom.

I have highlighted the embodiment of trust in leadership and India's undisputable role in Tibet's future as two aspects that must be considered as we move into the Sikyong 2021 election. Unlike any other community globally, this election takes place in exile for an organization with the herculean task of garnering international and Indian support for Tibet's freedom.

Of all the candidates, Kasur ND is the only one with a proven record of having worked closely with several high Indian personnel consistently for several decades. Currently, as a Representative at the Bureau of His Holiness in New Delhi, and formerly as Secretary and the Kalon of the Department of Security, he has had uninterrupted personal and professional rapport with Indian and foreign dignitaries for many years. I have yet to discover a case when he may have compromised or breached the trust. He appears to have shown no interest in being vulnerable to financial gains or the promotion of celebrity image. So, I admire Kasur ND, who has an established record of serving our common cause with dignity, integrity, and composure without seeking fame or public adulation. I urge all to join me to vote for Kasur Ngodup Dongchung, so he emerges victorious by securing more than 60% votes in this initial phase. He may then issue an election manifesto we have all been eagerly waiting for. Meanwhile, it is worth remembering that trust and unity are precursors for moving closer to common aspirations dear and near to all Tibetans.

Source: Tibetan Review.net

Is Kasur Ngodup Dongchung a suitable future Sikyong?

By Phuntsok Tendar Barpu

Source: TibetSun.com

The title question could be answered with the following points:

Deep concern for the education of Tibetan children

Twenty-three years ago, I came from Tibet to India with firm determination to receive audience and teachings from His Holiness the Dalai Lama. I also aimed, by availing the precious educational opportunity, to become either a teacher or a medical practitioner, which are the two professions that serve best for the benefit of others.

During the initial audience with His Holiness at his residence, there were about 300 Tibetans of different ages. In his presence, there were many well-kempt Tibetans including monks, officials, and bodyguards.

Among them, I saw a man — just past his prime, a bit short in stature, with short hair and having a black mole on the inner corner of his left eye. He was watching and smiling at us frequently. Seeing his unpretentious smile and the beaming facial expression, I missed my parents and spontaneously exclaimed in silence, “How fortunate you are to be like this!” Later on, I learned that person was Mr.Ngodup Dongchung, then a secretary for the Security Department of CTA.

When about 40 of us were leaving for Suja school, Ngodup Dongchung was on his way from His Holiness’ residence to his office. He paused and briefly looked at us with a radiating smile and said, “This time all these children look well-suited to go to school.” Looking specifically at a young man a bit older and taller than the rest, he said, “since you are a little older and bigger, you must put special efforts in studies.” Strangely, not long afterwards, this young man left school.

From these anecdotes, we can see Ngodup Dongchung holds special con-

cern and affectionate attention for the new arrivals from Tibet, and that he takes great responsibility for the education of the youth.

An epitome of unblemished character and virtuous nature

Seven years later, when I was pursuing medical studies in Mentseekhang, I happened to see him frequently, either in the presence of His Holiness or after the departure of his entourage. He wore the same classic style, demeanor, and expression. I often used to see the staff and students residing in Gangkyi greeting him with supreme respect. Similarly, I had seen him bowing his head and giving handshakes to everyone he met. He was full of friendly fervor without any discrimination or inkling of pretention. It turned out this humbling gesture became the cause of escalating my respect for the officials of CTA.

Likewise, many people with deep concern for and interest in Tibetan society, including writers from inside and outside Tibet, high-ranking personnel, civil servants, and co-workers have similar observations about him. Furthermore, later when he resigned from the post of Kalon on the grounds of moral ethics, the great scholar His Eminence Professor Samdhong Rinpoche complimented him, the staff at Department of Security organised a commemorative ceremony to express their gratitude to him, and the Domey gold medal was awarded to him. These clearly confirm that he is the best example of moral ethics — genuine and unadulterated in its form — which is derived from the Tibetan religion, culture, environment, and customs.

Knowledge and experience

Kasur Ngodup graduated with a bachelor's degree in political science and is well-versed in the three languages of Tibetan, English, and Hindi. Since 1977, he has served in various capacities, and climbed each ladder from an ordinary staff to one of the most important positions in the Ministry of Security Department. He has served for a period of 44 years, shouldering numerous responsibilities, such as providing coordination and high level of protection and personal security for His Holiness, bridging the relations between outside and inside Tibet, resolving the plight of the Tibetans, looking after the well-being of Tibetan political prisoners, clearing bureaucratic Visa complications for Tibetans traveling abroad. He has fulfilled all these roles without any conflicts and shortcomings.

In short, during a time when His Holiness had the busiest schedules, he accepted the responsibility of the protection and security of His Holiness,

discharging this duty without a grain of oversight or incompetency. During his long service he has acquired deep experience and unadulterated dedication from working alongside countless numbers of people including Kungo DeponTaklha Phuntsok Tashi, Secretary Jampa Kalden, Wangdor la, Ngari Rinpoche, Professor Samdhong Rinpoche, and many high-ranking Indian dignitaries. As a person, it is observed that he is someone who has extensive knowledge in all matters, skillful in planning, meticulous and thorough, possessing qualities of a professional researcher, maintains cordial relationships with members of staff, and has the ability to foster and sustain friendly relationships with many races and countries.

Deep respect and high approval from both inside and outside Tibet

At a critical period when contacts between inside and outside Tibet were ostensibly broken, he risked his own life and went to Tibet to personally investigate the wellbeing and real conditions of Tibetans. He covertly builds connections with the political organizations to transmit the wishes and aspirations of His Holiness, his good health, and information about his policies and approaches.

However, it has come to my full understanding only now that he is a living example of a brave soul who will even sacrifice his precious life for the welfare of the Tibetan people. Particularly, the general Tibetan public in Tibet, the Tibetan political prisoners, his colleagues, educated people, and many thoughtful Tibetans trust him, take pride in him, and have been praising him for a long time for his approaches and strategies. His knowledge and wisdom, the uprightness of his inner nature, his decency, and his capabilities receive high respect from Tibetans from all walks of life.

Presently, there are many Tibetans — young and old, male and female — who are unpretentiously hoping and supporting him for the post of Sikyong. As the number of such supporters is increasing, it is quite needless to say that this is a testament to the amount of respect and confidence that they have in him.

Understanding the aspirations of His Holiness, and having the ability to execute his guidelines

In any case, HH the Fourteenth Dalai Lama is the lifeline of today's Tibet and Tibetans. There is no greater thing that we can do than carrying out his wishes and advices. The former Security Kalon has been in the presence of and in proximity to His Holiness for years, and has personally seen or interacted with countless number of people who came to meet with His Holi-

Eulogy

---

ness. As a consequence of this, he is broad-minded, thinks solely for the public welfare and considers the public and the government as the foremost priorities.

In this way, he has been serving the Tibetan people for 44 long years without ever even remotely going against the kind words and teachings of His Holiness, all of which ascertains his firm vow that so long as the Tibetan issue remains unresolved, he will continue working for the Tibetan people with a rock-like determination and affirmation.

Student of a kind teacher and son of good parents

Professor Samdhong Rinpoche — the heart son of the Supreme Protector Chakna Pedmo (Holder of the Lotus Flower) or Avalokiteshvara, a man of supreme learning and the owner of ten-fold knowledge and Science — is like the great minister Gar-tongtsen during the time of Songtsen Gampo, and like the famous regent Sangyae Gyatso of the Great Fifth Dalai Lama's period. Kasur Ngodup Dongchug is like a disciple of such an exalted personage as Rinpoche himself. Besides, he was also privileged to have served as the Secretary and Minister during Rinpoche's tenure as Kalon Tripa. Since Kasur Ngodup Dongchung can be called one of the finest disciples of such a kind and accomplished scholar as Rinpoche, he has qualities that are different from others.

Free from pride and partiality as he is, there is no doubt at all that he can be a leader who can strengthen the functioning the Tibetan Administration and forge the unity of the Tibetan people like it has never been before. The fact that he has been living only in India for these 44 years and continuing to serve the Tibetan administration wholeheartedly is indicative of his family's high level of support for him, and surely an aspect of their dedication and sacrifice for our cause. On that account, it is reasonable to say that he is a son of good parents.

Concluding remarks:

The ability to implement the wishes and aspirations of His Holiness.

High moral character and stable nature from a very young age.

Having a wealth of experiences as a civil servant.

Carrying out His Holiness' wishes without slightest fault of partiality or favouritism.

Skilful in decision-making following careful scrutiny and thorough examination of all matters.

Pure intention and well-immersed in Tibet's religion and culture.

Highest level of hope and trust from Tibetans from inside and outside of Tibet.

Ability to sacrifice and contribute for Tibet's cause.

Abundance of knowledge, good character, and experience.

Resilience against any form of challenges.

Kasur Ngodup Dongchung is someone who is endowed with all these ten good qualities of a virtuous person. For the sake of the Tibetan people and Tibetan nation, it is hoped that he ascends to the post of the next Sikyong. For fulfilling that end, I would like to extend my full and unwavering support.

13 Reasons Why I am Supporting Kasur Ngodup Dongchung

By Sharchok Khugta

The amendment of the Tibetan electoral regulations carried out by the 16th Tibetan Parliament in Exile ended the practice of non-governmental organizations bringing out their own lists of candidates for the Sikyong and parliamentary elections. This change has necessitated the importance of individual persons proposing their own candidates. Hence, if one is able to cite qualities of preferred candidates based on objective reasons, it will enable others to evaluate and determine the eligibility of candidates for the post of Sikyong. And this is sure to be a positive factor for Tibet in general. I would like to share the reasons why I support Kasur Ngodup Dongchung for the benefit of people who are rational and fair-minded, and those who have trust and hope in me. I also believe that this would serve as a clarification to those who cast doubts on my support for Kasur Ngodup Dongchung.

13 exceptional reasons to support Kasur Ngodup Dongchung's candidature

1. My acquaintanceship with Kasur Ngodup Dongchung began from the day of my arrival in India due to his involvement in matters pertaining to the basic cause of Tibet. Over the course of 18 year since then, and in particular, during the period of 13 years I have been immersed in Gangchen Kyishong in the service of the government and people of Tibet – and during which I both served and understood studies in matters concerned with information about Tibet – I found Kasur Ngodup Dongchung to be a credible person worthy of absolute trust. This conviction has only strengthened over the years with every instance of my involvement with him in his work. And it provides powerful reasons to reinforce my profound belief in his exceptional leadership qualities. Earlier, in 2018, I made an emphatic plea to him to stand for the Sikyong election for the sake of the people of Tibet and to enable His Holiness the Dalai Lama to remain

---

at ease.

2. The essence of the cause of Tibet lies in its extraordinarily rich culture. If the Tibetan culture and the foundation, on which it rests, namely the Tibetan language, went into decline, it will mean an end to the core essence underlying our struggle for the just cause of Tibet. The Sikyong of Tibet should be a person who has an ingrained, genuine faith in all fields of cultural knowledge that are unique to Tibet. He should be a person who would fully implement in a proper and wholehearted manner the calls and wishes made and instructions given by His Holiness the Dalai Lama to protect the Tibetan culture. Kasur Ngodup Dongchung is an exemplary person immersed in the culture of Tibet, who gives importance to the karmic law of cause and effect, is fair-minded and just, morally upright, ethically sound, considerate towards other people and devoid of pretensions, is indistinguishable in his personal and official conducts and freely intermingles with other people. It is my indubitable view that Kasur Ngodup Dongchung will ensure that all aspects of his efforts to discharge his responsibilities as the Sikyong will be seen to be fully informed with the essence of the culture of Tibet.
3. The milestone of His Holiness the Dalai Lama reaching the age of 95, speaking from the perspective of the situation of the Tibetan people in general, will be like a midline in the period between the waning and waxing of the moon. The period of 10 years starting from now will be a highly crucial one to the Tibetan people in our struggle for the just national cause. Such a situation warrants that the person who wins election to the post of Sikyong should be the one who commands the recognition of the Tibetan people belonging to all The Three Provinces and the various religious traditions of Tibet as their collective representative. This has become an extremely urgent requirement for the general good of Tibet. It is my view that Kasur Ngodup Dongchung is such a person.
4. The wishes and advisories as well as the charisma of the very name of His Holiness the Dalai Lama are inseparable from the struggle for the just cause of Tibet. The extent to which hope exists for the Tibetan cause is directly related to the extent to which we can proceed forthwith under the guidance of His Holiness. Otherwise the situation will become such that through a gradual process of assimilative extinction, the Tibetan people in Tibet will become Sinicized while those living in exile will become widely scattered. There are

already tell-tale signs everywhere that make this possibility pretty obvious. In order that there may be a full-throttled devotion to implementing in a wholehearted manner the directions, wishes, and advisories of His Holiness the Dalai Lama without even a fragment of deviation at all times, there is a need for the person responsible for it to be instilled with determination, a sense of self-sacrifice, experience, research-based knowledge, and someone who is accommodating of others. It is my view that Kasur Ngodup Dongchung possesses all these qualities.

5. Kasur Ngodup Dongchung was born in Tibet and 99 per cent of the Tibetans who had to flee into exile for political reasons have had close meetings with Kasur Ngodup Dongchung. He himself covertly undertook visits to Tibet in the 1980's without any consideration for his personal safety or life. The visits reinforced the determination and optimism of the Tibetan people in Tibet in their struggle. Ever since China opened Tibet to allow visits for meetings with family members, he was able to receive a large stream of information from Tibet by both official and non-official means, as well as through foreign visitors. He was able to receive opinion poll reports from Tibet during the 1997 referendum of the Central Tibetan Administration, written suggestions from Tibetans in Tibet during the 2008 Special General Meeting of the Tibetan People, and written opinions from Tibet during the Second Tibetan National General Meeting held in 2011. Apart from the Gaden Phodrang Office of His Holiness the Dalai Lama, Tibetans in Tibet had no one other than him to communicate with and he was therefore something like a bridge for them. I can say with unqualified certainty that there is no person who is more knowledgeable about the situation in Tibet today than Kasur Ngodup Dongchung. I have also fled Tibet but apart from my hometown, I have little knowledge about the rest of Tibet. But Kasur Ngodup Dongchung, on account of his official position, had become the most reliable person with whom Tibetans from across Tibet shared information and grievances. He had also sent to Tibet many people on covert missions to gather information. One example of a person sent on such a mission, which later became well known, was the former political prisoner Mr. Ngawang Chime, who was sent to Tibet for about five times. Mr. Chime later wrote a memoir titled "The Unforgettable Kalon of the Department of Security", which recounted his visit to Tibet under the auspices of Kasur Ngodup Dongchung. So, it is my view that Kasur Ngodup Dongchung has intimate knowledge about all aspects of the situation in

Tibet.

6. Kasur Ngodup Dongchung has full awareness of the feelings and aspirations of the people in Tibet who should have the determinative say over the land and its destiny. With regard to the need to minimize causes that would bring dismay to the Tibetan people in Tibet, it bears noting that the multitudes of accomplishments of Kasur Ngodup Dongchung in areas outer, inner, and covert, if studied in depth, could be seen to fully serve to fulfil it. As the common treasure of the world, heart and eyes of the six million Tibetan people, His Holiness the Dalai Lama has the capability to exert efforts for a just resolution of the issue of Tibet is unsurpassable. It is upon His Holiness the Dalai Lama alone, and no one else, that the quintessence of the religious, political, and social wellbeing of the Tibetan people, their aspiration, fortitude and so on absolutely depends. Kasur Ngodup Dongchung has pointedly and to decisive conclusions dealt with anyone who endangered the personal safety of His Holiness the Dalai Lama, or who sought to denigrate him. In this connection it is worth remembering one particular example regarding people who were guilty of committing historic crimes against Tibet: the Dolgyal followers. Kasur Ngodup Dongchung was able to make a stark exposure of the den of evil being run by the association of these running dogs of communist China with fool-proof materials which convinced one of the most prominent global news media agencies to publish a report on them. He was able to present a clear briefing on the group in terms of all aspects of their actions, their foot soldiers, and their targets of attacks against the governments of both India and the United States of America. As a result, the real face of their identity has now become clear. Likewise, he has rendered tongue-tied by means of refutations based only on qualitative reasoning people who had sought to denigrate His Holiness the Dalai Lama. There is no doubt that in future too he would give a special focus on continuing to exert efforts in these endeavours from the Kashag, should he win election to the post of Sikyong. It needs not mentioning that he would work to bring to a complete end the criminal denigrations of His Holiness the Dalai Lama which otherwise could lead to the disintegration of the ethnic integrity of the Tibetan people. Indeed, it would not be farfetched to imagine that Kasur Ngodup Dongchung has, in fact, been destined by fate to rein in such mentally misguided elements in the Tibetan society.

7. When leaders in the upper echelon of the Central Tibetan Administration give speeches on the policies being implemented by the government of China in Tibet, I usually do not find them all that informative in terms of their depth of knowledge. However, Kasur Ngodup Dongchung has been far from anything like them. Under him, the monitoring and research section of the Department of Security of the Central Tibetan Administration had earlier made a comprehensive translation into Tibetan of a large number of materials on subjects that encompassed the entire period of the Chinese occupation rule in Tibet, beginning from the start of the invasion, the period of the Cultural Revolution, the establishment of the Commune System and so on. The materials also included the other Chinese campaigns in Tibet started in the 1980's when a series of Work forum meetings on Tibet began to be held from the time of Hu Yaobang, as well as articles expressing personal opinions by non-biased Chinese intellectuals. The monitoring and research section of the Department of Security compiled these into a publication titled "A Sixty-Point Commentary" which became a standard reference work on the history of Sino-Tibetan relations. Also published was a compilation of historical materials related to Tibet gleaned by former Department of Security Kalon Phuntsok Tashi Takla from Chinese historical archives. These are but only some examples, for there will be no end to how much I can list more of them. Because he has been closely involved in guiding these works, it has been very obvious to everyone that any talk given by Kasur Ngodup Dongchung on Tibet is of high standard because they are based on his full knowledge about the sequence of policies adopted by the government of China on Tibet over the decades, the changes made in those policies, and the strategies, whether peaceful or violent, that were adopted to carry them out. I have no doubt that any intellectually informed person would agree that among the candidates standing for the Sikyong election this time, he is the one with the most extensive and profound knowledge on the Chinese government's policies on Tibet. And this is a critical matter of utmost importance and has today become an indispensable requirement for any person occupying the post of Sikyong.
8. Regarding the issue of Sino-Tibetan dialogue based on the Middle Way Approach, Kasur Ngodup Dongchung, on account of his position of responsibility, is the person with the best all-round comprehensive knowledge whether in terms of knowing the feelings of the Tibetan people in Tibet who are the true sovereign of the land; or

in terms of the appreciation of the wishes and advisories of His Holiness the Dalai Lama; or in terms of what happened in totality during the 1979 to 1994 and again during the 2002 to 2010 series of Sino-Tibetan talks; or in terms, likewise, of the entirety of the works of the Task Force on Negotiations with China set up by the Kashag; or the sense being made of the Sino-Tibetan contacts and what they sought to establish between the two sides by governments across the world, including the Indian government intelligence community. It is my feeling that he will be the excellent person to be in charge in any future endeavour to establish Sino-Tibetan contacts on account of his full familiarity with the matters at issue.

9. Kasur Ngodup Dongchung has the experience of having served in the Kashag for ten years. He is therefore the candidate with the greatest amount of all-round familiarity with the works of the seven departments of the Central Tibetan Administration. And as is clearly stated in the Charter of Tibetans in Exile and the relevant administrative rules: The responsibility of the Kashag is a collective one. All the important works of the different departments of the Central Tibetan Administration, each headed by a Kalon, have to be decided by the Kashag collectively, including with regard to policy matters and transfers of staff. Hence, if the decision-maker is someone who had previous experience of having served in the Kashag, he would have the familiar knowledge of working in all the seven departments of the Central Tibetan Administration. Among the present crop of candidates for the Sikyong election, Kasur Ngodup Dongchung is the only one with the experience of having served in the Kashag for ten years. Besides, he is highly regarded by the Tibetan Parliament in Exile which was why his nomination was approved unanimously by it on both the occasions. It is my view that Kasur Ngodup Dongchung has excellent experience in and familiarity with the working of all the three pillars of Tibetan democracy.
10. There is no doubt that people who are knowledgeable, competent, and able to fully run the different departments of the Central Tibetan Administration as kalons without having to depend on support from others could be found from within the exile Tibetan community if Kasur Ngodup Dongchung wins election as the Sikyong. I am confident that under him the task of the Kashag in reviving the dialogue with the government of China, establishing international relations, and raising aid money for the Central Tibetan Administra-

tion without any controversy will be accomplished with resounding success.

11. Kasur Ngodup Dongchung's exceptional leadership qualities are evident in his ability to command respect and loyalty from both senior and junior colleagues in the CTA. The profound trust and loyalty he inspires among the current and retired CTA staff and officials is well known to those who understand the workings of the CTA. It needs no mentioning that Kasur Ngodup Dongchung's unrivalled ethical leadership and effective administrative skills will ensure that both older and younger generation of staffs and officials – the backbone of CTA – are able to work in an environment marked by professionalism, open-mindedness, dignity and efficiency.
12. Kasur Ngodup Dongchung is responsible for mentoring and fostering many Tibetans, both in Tibet and in exile. He has offered unqualified guidance and support to anyone that he thought was capable of making valuable contribution to the cause of Tibet. Undoubtedly, this is one of the main reasons that inspire many people who know him to have so much trust and conviction in his leadership qualities.
13. It stands fully proven, in my view, that to the Tibetan people in exile both collectively and individually, including to former officials of the Central Tibetan Administration, eminent persons, former political prisoners, ordinary masses of the Tibetan public and others, Kasur Ngodup Dongchung is a person who has become an object very unlike others of high esteem and trust. It is on this basis that I have cited these important reasons by my own resolve like the proverbial coming of the time for doing so. I presume myself to be among those who, for the sake of the general good of Tibet, and acting with transparency and without any selfish motive, ardently wish, even in my dreams, for Kasur Ngodup Dongchung to ascend to the seat of the Sikyong of Tibet.

The Tibetan version of this article, originally published on tibettimes.net

The Reasons Kasur Ngodup Dongchung is Worthy to be Sikyong

By Tenzin Dhonden

It was the time I was studying at an educational centre, where His Holiness the Dalai Lama visited many times. Several days prior to a visit by His Holiness the officials of the security department (Desung) led by Kungo Ngodup la used to arrive in advance, for preparing the security logistics. I was a junior student, yet I was fortunate enough to be able to serve as a volunteer security assistant; and seeing the meticulous thoroughness Kungo Ngodup la worked in overseeing the security preparations, and expertise in interpersonal relationship and so on left on me a profound impression as a perfectly qualified person. In our Tibetan parlance, he is a person who “keeps oneself on the low spot”, a very modest person bereft of arrogance, so it was natural that even I, as a junior student, felt very easy to deal with him. At that time Ngodup la was young and not yet the Secretary of the security department, nevertheless, Ngodup la was among those who took the security responsibilities. That was when I started to know of Kungo Ngodup la.

Later, when I moved to Dharamshala Kungo Ngodup la had already become the Secretary of the security department. Subsequently, Kungo la also got appointed as a Kalon. I came to know of the greatly good care Kungo Ngodup la gave to former political prisoners arriving from Tibet, the depth of his knowledge about situation in Tibet, the admirable relationship with the government of India concerning providing security to His Holiness the Dalai Lama, the Kalon for security who might appear humble but was bold to come to the front when things come to a crisis, and so forth.

Here are some examples: I wonder if many people know how hard Kungo Ngodup la had worked for the program of settling in Australia the former

Tibetan political prisoners; not only obtaining the legal recognition of passage to India, from Tibet, but also to secure special entry permit, through the Indian Embassy in Nepal, for getting Refugees' Residential Permit in India, and other related matters. Similarly, Kungo Ngodup la has a vast knowledge of situation in Tibet and is professionally expert in gathering information on situation inside Tibet, besides being able to effectively analyse from all perspectives. Moreover, Kungo Ngodupla's vast knowledge of situation in Tibet used to come out clearly during the meetings of Task Force on Sino-Tibetan Dialogue. When Kungo Ngodup la was the Secretary, and later, the Kalon, of the security department the relationship with the leaders and the officials of the Indian government, concerning the security of His Holiness, was very amicably good, and with continued relationship with the chief officials of government of India now as the Representative at the Bureau of Tibet, New Delhi, the Indian officials highly trust Kungo Ngodup la and regard as a perfectly qualified person. I clearly know that among the present officials of the Central Tibetan administration Kungo Ngodup la is one of those regarded with highest esteem by the Indian officials. Moreover, the Bureau of His Holiness the Dalai Lama, New Delhi, works with is the Ministry of External Affairs, the government of India, and similarly, since most of the nations around the world have their embassies in New Delhi it is obvious that the Bureau of Tibet has contacts with them — it appears that many people even do not seem to know this, resulting in their unfounded doubt as regards Kungo Ngodupla's credentials on foreign affairs. As for Kungo Ngodupla's bold steadfastness when things come to a critical crux, this became very clear during providing in the Tibetan parliamentary sessions the official responses of clarifications on the issue of Dhogyal. Similarly, when others failed to carry on the common responsibilities of the Kashag, Kungo Ngodup la did not stay as "a hare pretending to be rock", instead was able to decisively leave the Kashag on grounds of principles and ethics. Innumerable many were such examples. Many people pretend not to know of them, and it appears with many others inadvertently do not know of them because Kungo Ngodup la is not someone who brags about one's achievements, rather Kungo la considers that the main importance is the result of a work, not the doer. This is already evident from his works over the years. During his tenure as the Kalon for security the genuine respect towards Kungo Ngodup la from their heart by all staff members of the security department was not something one would find in many other offices of Kalons of the Tibetan administration in exile — this was the observation and feeling I constantly used to get at that time. Kungo Ngodup la is not someone who is after self-advertisement, instead works quietly; therefore, doubting that perhaps many people do not know of Kungo

Ngodup la I have listed above some examples that I personally know of over the years.

These days, what appears externally or what a person projects as the external image seems to matter as more important, in our society it has now become rare to find persons who are able to think from all perspective, a holistic view of things. For example, isn't it trivial to not look at Kungo Ngodupla's thoughts and the way of working efficiently, but to speak ill of the apparent low voice! I have thought about key figures of our small — "only of a palm's scoop", as our Tibetan saying goes — exile society, who brag of themselves, "I'm the great one". By living within Dharamshala environment, I know very clearly of their regular ways of working, their ways of thinking, even their manners in interpersonal relationship and others, and I am not at all willing to be "one with eyes jumping off a cliff" because considering the age of His Holiness, the critical situation of Tibet now, the situation of the exile Tibetans gone scattered everywhere, Sikyong definitely has to be a good person. We now need someone who keeps genuinely — both "on the mouth and at heart not into two different things" — the thoughts of His Holiness the Dalai Lama, a humble person, who gets works done. If the common administration is stable there would be benefits to all three provinces, there would not be a province left on the side.

Generally, it seems that many in our Tibetan society, young and old, have stopped using their intelligence, it appears they are satisfied with someone who is a show-off, cunning, scheming, or they want someone of their province, they do not want an honest person, a dedicated person, one who thinks of the common interests. From that we can assess how much our standards have dropped. Strangely, even among those who have big names as a lama, a geshe and a title as a learned expert there has spread the stench of provincial bias, a fact that keeps becoming more obvious. How can those who cannot give up their provincial bias challenge the Chinese government? If they cannot make their society stable it is a dream to regain independence. While knowing that the dry bias has up till now damaged our society, rather than help it, yet they still cling on to that bias, like "a dying person's grip," "a grip on to a corpse", and when I observe that I am shocked and at the time feel sad. But there is nothing one can do about that.

Whatever we say or not, unless we pull ourselves together with the mind made attentive while His Holiness the Dalai Lama is alive, I see clearly that there would be nothing achievable later on. While His Holiness is alive if there does not take place a decision on the Tibet issue it is certain that

later on things would fall apart in shambles. Pointing the finger at oneself, check out how much one thinks of our cause in a course of a 24-hours. One would start to know clearly one's situation. Therefore, we do not have time to waste, and we, Tibetans, cannot afford a situation of criticizing one another by provincial bias and prejudice.

Due to the facts outlines above it has become vital that Sikyong has got to be a good person. The important qualities worthy for Sikyong are (1) to know clearly the thoughts of His Holiness the Dalai Lama and to take them as guidance, (2) someone who can be trusted by Tibetans both at home and in exile, and (3) someone who has a strong relationship with the host nation India's government. If one thinks truthfully it would be clear that there is not any candidate for Sikyong other than Kungo Ngodup la who has these worthy qualities. Thinking on those facts it becomes obvious that there is not any other worthy candidate other than Kungo Ngodup la.

If one looks at the recent press interview of Kungo Ngodup la on standing as a candidate for Sikyong one would know clearly from the responses by Kungo Ngodup la that what type of person he is. In summary, in that interview Kungo Ngodup la has mentioned three things: (1) In respecting the requests from many from both inside and outside of Tibet, he would not withdraw from the candidacy if he makes to it to the actual candidate stage (i.e., post-preliminary stage), (2) He would not embark on visiting places and campaigning, and (3) He has requested his supporters to not at all criticize, nor defame other candidates. Those three things have made clear his principles. More importantly, Kungo Ngodup la had not made any announcements of his candidacy, rather at the insistent requests of the media Kungo la simply responded to their interview questions. From these facts one can assess to some extent the way Kungo Ngodup la thinks and works. Through knowing the facts clearly, here I have made this plea, but the final decision is in your individual hands.

The Tibetan version of this article, originally published on The Tibet Express (Bangchen)

A Decision Made After a Long Deliberation

By Gaden Tsering

Original Tibetan article published on Khabdha.

First of all, all the candidates who have so far announced their decision to join the 2021 Sikyong election have many years of public service record and therefore I respect all of them.

Given how critical the post of Sikyong is, I discussed with many others about a candidate who has the following attributes:

Someone who meets the need of the hour and can rebuild the exile Tibetan society that existed 10 years ago

Someone who can see and understand the political stakes as His Holiness the Dalai Lama enters an advanced age

Someone who understands the ground reality of Tibet and has network and connections inside Tibet

Someone who is trusted by both Tibetans in and outside Tibet

Someone who has imbibed the cultural values of Tibetan Buddhism and can set a positive example to others.

Someone whose conduct and past work is without controversy.

Following my discussion, I sat down and carefully thought on my own. At the end, I saw Kasur Ngodup Dongchung as the most viable candidate and decided to cast my vote for him.

I heard of Kasur Ngodup la and his work when I was in Tibet. In the 90s, political circumstances forced me to leave Tibet and I came into exile in India. On my arrival, the first leader of Tibetan government that I met was Ngodup la. At the time, he was the secretary of the Department of Securi-

ty.

In the course of me sharing the difficult and sad situation inside Tibet, I was moved by Kasur Ngodupla's deep sense of empathy and solidarity towards the difficulties that Tibetans inside Tibet face. His understanding of the overall situation inside Tibet and in particular, his detailed knowledge of the Chinese government's treatment of Tibetans left a lasting impression on me and I thought to myself that this is how a leader should be. Just as a child would explain to their parents about a problem, I shared all the stories of the suffering that I had personally gone through inside Tibet. I will never forget the day that I met him.

Ngodup la is truly a humble and a decent person who is without the arrogance that comes with one's position or rank. Calm and collected, he is constantly attentive to Tibetan matters. Despite having a thorough understanding and knowledge on many issues, he does not have a know it all attitude in his interactions with others.

I had suffered both physically and psychologically as a political prisoner. Ngodup la gave me renewed hope and since then, I have always held him with respect and admiration and it moves me to think that he is a leader of our Tibetan administration.

During his life-long service at the security department, he went to Tibet while being fully cognizant of the risks it posed and helped to bridge the distance between Tibetans inside and outside Tibet. Even to this day, the contacts he built and maintained contribute to our larger movement. This is the reason why Tibetans who come from Tibet still hold him in high regard. Having earned the trust of Tibetans inside Tibet, he is able to get on ground and detailed information, a conduit that continues to this day.

When I lived in Nepal and India, due to the nature of my work, I met and interacted with many Tibetans in service to the Tibetan cause. They unanimously speak of Ngodup la as someone who is a positive example and a person with deep knowledge of our situation. Given the situation of our exile society and the reasons that I have given above, I will be supporting Kasur Ngodup Dongchung to be the 2021 Sikyong.

If my fellow Tibetans find my reasons to be valid, I request you all to support Kasur Ngodup Dongchung.

"As the Dalai Lama reaches an advanced age,

A precarious time has come upon Tibet and Tibetans.

As we come to elect a Sikyong,
If we cast our vote for Ngodup la,
We will have no room for regrets in the future.”

On March 4, 1988, Gaden Tsering took part in the peaceful protest in Lhasa. He was sentenced to prison for four years and was forced to come into exile. Today, he lives in Boston, United States.

21 Leadership Qualities of Kasur Ngodup Dongchung

By Rigzin Lhundup Jangpa

Introduction

His Holiness the Dalai Lama's political vision and leadership over the last six decades has ensured that today, stateless Tibetans have the opportunity to exercise our democratic rights, a condition that is not guaranteed to even many citizens of independent nations. From 2001, we began electing our political leader, then known as Kalon Tripa (Prime Minister). Since 2011, we have been directly electing our own Sikyong (President). These are the steps in the direction towards a democratic society and it is both our right and responsibility to exercise our vote. Every five years, we elect both Sikyong as well as People's representatives (Chithue). Without falling into regional or sectarian biases, it is important for us to choose someone on the basis of being a "Tibetan Sikyong" and therefore, we need to think about the qualities that are needed for a political leader.

In search of qualities required for a political leader, I have been looking at many written works published all over the world in democratic countries. I came across John C. Maxwell, a renowned American author's book, "The 21 Indispensable Qualities of a Leader." Having carefully read his work, among the Sikyong candidates we have so far, I found Kasur Ngodup Dongchung best embodies these qualities.

1. A person of character

When one constructs a house, the structure is stabilized by the initial foundational stones. Just as a stable house needs good foundational stones, whether someone can make a good leader depends on their character. Their character can be seen from their behavior or conduct in daily life. This conduct and behavior come from patterns of habit that are built over time. Kasur Ngodup Dongchung, in prioritizing the collective cause, has spent 40 years in public ser-

vice. Those who know him well, such as the former civil servants as well as many of his junior colleagues unanimously speak of his decency and integrity. The older civil servants also comment on the way he nurtures and mentors many of the younger staff, thus confirming his good character.

2. Charismatic

Charisma is a type of presence that draws people towards you. A person who is charismatic inspire confidence and respect in one's won ability and is secure enough to recognize and acknowledge the potential and skill that each individual hold, be it one's colleague, a younger staff or anyone from the public. Charisma does not refer to a leader's conduct among the public that is intentionally made to bolster one's own image and achieve one's own personal gain. The staff of Department of Security, with whom Kasur Ngodup Dongchung, worked for the longest, speak of his disposition as someone who does not seek publicity of his own name. Instead, by treating all his colleagues equally he emphasizes the collective efforts put by the team and inspires cooperation and sincerity from people he works with, thus setting him apart as a charismatic leader. This is a sentiment also echoed by many young as well as experienced civil servants from other department.

3. Conviction of heart

It is not enough for a leader to dream of achieving something. Practical experience allows them to set realistic plans and once set, they should work on implementing the task with conviction of heart. The fact that Kasur Ngodup Dongchung has worked from 1977 until now is a greatest testament to his conviction of heart. I do not need to express it any further with my words.

4. Building connections

A leader's ability to forge connections can be most clearly seen through their work performance. Throughout his professional career at the Department of Security, he puts in tremendous efforts to build and bridge a connection between Tibetans inside Tibet and the ones in exile. He was not merely collecting information from others. He personally went to Tibet and met with political prisoners as well as leaders of underground. This is one example of how built new connections and relations. He has built connections with Ti-

betans from all walks of life- be it an educated person, a monk, a tulku, a lay person- and worked to fulfill the heartfelt hopes, wishes and concerns of all. His nature of relations and connections he has built are firm, wide-ranging and low-key.

5. Competence

A person's competence can be seen from the results of their actions and should not be based simply on grand plans or impressions. The core factor to successfully carry out task is to have a leader who is meticulous, sharp and holistic in their undertaking. The person should create an environment where each team member can effectively bring out their individual strengths for a united goal. Kasur Ngodup Dongchung's competence is best known by those who have worked closely with him in the past and have come forward today to endorse him.

6. Courage

Courage is not about putting a show of bravado or being the most boisterous person in the room. It is the ability to differentiate right from wrong and truth from lie. A courageous person should be able to stand by this truth and sacrifice what may come their way. To see Kasur Ngodup Dongchung's courage, one only needs to look at the times when our society faces threats and how he always stands up to overcome such challenges.

7. Discernment

I was talking to a 73-year-old Tibetan gentleman who had worked for the Indian intelligence for 30 years. When I asked him about Kasur Ngodup Dongchung, he told me that Ngodup la is someone who can successfully analyze and discern all the essential issues. With "issues," he was referring to those related to political secrecy. His past service focused on His Holiness the Dalai Lama's security and protection. Working in the Department of Security, he also took responsibility for the security of Central Tibetan Administration and the Tibetan society from both external and internal threats. This service was not only for days or months but continued for many decades. His successful service demonstrates how he is a discerning leader.

8. Intelligence

An intelligence leader is able to find, understand, and rectify the root causes of greater societal issues.

Over the span of Kasur Ngodup Dongchung's lifelong service, he has carefully dealt with many crises and has put efforts in preventing certain societal problems from arising. For instance, by exposing the wrong doings of Dhogyal society during a parliamentary session, eh addressed this issue from the root cause. Due to such reasons, his name constantly comes up when the CCP intelligence interrogates people to find more information about the exile Tibetan society. His personal demeanor, as seen in the remarks of former political prisoner Tenpa Dhargyal la is of someone who is calm and composed in dealing with various affairs.

9. Generosity

A leader's most precious gift to the public is trust and hope they can build in the society. The group of people who have sacrificed the most for the larger Tibetan cause are the political prisoners. Kasur Ngodup Dongchung is someone who has earned and kept the trust and hopes of political prisoners alive. As former political prisoner Tenpa Dhargyal la remarked, "for someone who has suffered countless times under the brutal torture of the CCP, to meet a leader who shows no arrogance and is respectful to others, it leaves a lasting impression on them." This sentiment is unanimously echoed by other former political prisoners as well. Although there are many leaders in this world, it is rare to find one who has the generosity of heart to serve selflessly so that they can keep the trust and hope of people alive.

10. Initiative

A leader should be able to initiate new things for three reasons:

it shows the leader understand his/her responsibility well,

he/she is truly engaged in their work that they can see which direction to take it forward, and

if any challenges arises, they should be able to initiate reasonable actions without being indecisive.

The initiatives he took in strengthening the infrastructure of the

Department of Security and establishing new intelligence contacts speaks to the presence of his leadership quality in him. His professional career has set a positive example for younger civil servants as well.

11. A leader who listens

As the former U.S president Woodrow Wilson remarked, “The ear of the leader must ring with the voices of the people”, Kasur Ngodup Dongchung is someone who deeply and sincerely listens to everyone regardless of their status. When he engages with people he does not judge the person on the basis of whether they can speak in a polished way or has a certain dialect or accent. Many people who have met with him share that they come away feeling reassured and satisfied because he takes people’s concerns seriously and listens to them patiently. Due to the way he conducts himself in dealing with the public, there is also a saying among the staff of the Department of Security, “Listen more, speak less.”

12. Passion

The main factor that affects how someone performs their assigned duty is passion. Meaningful passion does not simply mean to be stubborn, but to pursue one’s work with a sense of enjoyment and purpose. This sense of satisfaction comes when one genuinely loves their job. As the saying goes, for a person without passion, achieving anything is difficult. With passion, hard work comes easily. Kasur Ngodup Dongchung’s passion for his work requires no further explanation. It is exemplified by his continued service.

13. Positive attitude

As the saying goes, “one’s mindset is a form of power, “one’s attitude and motivation are the basis that grounds everything the person does. Someone who can think positively is not only able to face challenges but can look at adversities as opportunities to grow. A leader with a positive attitude has confidence in one’s abilities and will also acknowledge and appreciate others for their achievements. Kasur Ngodup Dongchung has the positive attitude and ability to take on challenges with careful analysis and introspection.

14. Problem solving

We say that a qualified leader recognizes hardship as an opportunity. Many would try to avoid hardships, such that the problem would not be resolved in the long run. Problem-solving is the ability to determine its root cause and to tackle it head on irrespective of how big or small is, so that it would be prevented from happening in future. Whenever Kasur Ngodup Dongchung had to face any hardships, he has skillfully solved it through careful introspection and analysis.

15. Responsibility

Responsibility is not about being authoritative or protecting one's position of power. It is about clearly understanding one's duties and working to fulfill those. The way Kasur Ngodup Dongchung undertakes his responsibilities has won appreciation from former Trisur Professor Samdhong Rinpoche. He said of Ngodup la, "it is rare for a civil to service for four decades in a single department working resolutely on security matters". What this demonstrates is that the person can carry out the responsibilities of the job and ha the motivation and conviction to persevere and continue in this line."

16 Security

Security involves providing welfare and protection for the country, society and administration. A leader who is in charge of security also needs to analyze past and present events and should stay alert to recognize security threats and risks. For those striving for Tibet's political future, the question of security is important from an individual to a national level. It is very rare to find someone who has thorough knowledge and understanding of security issues of both Tibetans inside and outside Tibet. In an independent country, this would be the work of the highest intelligence bureau. With Kasur Ngodup Dongchung's 40 years of service, he can be called the Tibetan Ajit Doval.

17. Self-discipline

The law is above an individual. A democratic leader is chosen as a people's representative to protect the law. A democratic leader shoulders many responsibilities and needs to uphold the duties to be worthy of representing the people. Kasur Ngodup Dongchung personifies self-discipline and conducts his public duties by honoring the law.

18. Civic duty

While every country has civil servants, who work for the collective welfare, it is rare to find someone who wholeheartedly embodies the values of public service and takes duty with sincerity. Kasur Ngodup Dongchung was a highly dedicated and well-loved civil servant. Those who had known him from his student days speak of his natural inclination towards helping those in need. This sentiment continued when he worked at CTA for many years, a period during which the dignity and wholehearted effort with which he completed his duties earned him admiration from his colleagues.

19. An analytical thinker

For a political leader, one is bound to receive different kinds of information on a daily basis. The ability to analyze the credibility of the information and prioritize what warrants further attention is a required skill. A leader needs to have a strong analytical skill to evaluate and make sound decisions. This is what Samdhong Rinpoche said of Kasur Ngodup Dongchung, “I have worked with Ngodup la for ten years. It was in the course of these close interactions that I realized when it comes to investigation and analysis, he is someone who can conduct these works on the same level as modern researchers in academic settings.”

20. Relationships

As the thirty-second president of the United States, Franklin Roosevelt said, “keeping friendly interpersonal relations is an important aspect of doing any political work.” There are three ways in which leader usually builds relations, by demonstrating and acting with consideration, empathy, and support. Kasur Ngodup Dongchung embodies these qualities, as clearly espoused by those he worked with, and is therefore able to maintain a genuine and sincere relationship with many of his colleagues.

21. Vision

Vision for future gives clarity and decisiveness to the leader so that they can guide and work towards building the desirable future. A vision that is built on deep insight and well-rounded experience is important to build sustainable and long-term policies.

Kasur Ngodup Dongchung’s vision is built on his in-depth under-

standing of the pan-Tibetan society, particularly, the collective thoughts and aspirations of common people. Thus, whatever he strives to achieve in his position as a public servant, he has prioritized the common good. It is with the same principle that his vision for the Tibetan future is built.

The Tibetan version of the article was originally published in Tibetan on bangchen.net.

How I am Choosing my Sikyong Candidate

By Ngawang Choechen

(TibetanReview.net, Dec 26'20)

The Tibetan community in exile is honored that we have many highly respected persons possessing varied experience and willing to serve as the next Sikyong. But it makes us difficult to choose one from the promising candidates. Many people tend to choose one based on the attractive manifesto and fancy campaign events of the candidate. Are those supporters doing enough research about the candidate's background such as personality, education, experience, trustworthiness etc?

I have done a pretty thorough background research about all the candidates and also their supporters. I tried to understand the opinions of other people and analyze them. Also I discussed my opinions with others who I knew and those who were associated in various fields in the Tibetan community services.

In fact, I have known most of the honorable Sikyong candidates except one while they were serving the Tibetan government in various capacities in India as well as here in the United States. I spent years in Dharamsala serving the Tibetan community in different times with various capacities. Thus I had the opportunity to observe the personality & performances of most of the honorable candidates.

In addition, I read the manifestos or policy declarations of all of them, watched their campaign events and interviews in various places. After knowing and doing my pretty thorough research, I have decided to vote for Kasur Ngodup Dongchung la for this time. I have nothing against any candidate rather than my humble gratitude for their willingness to serve our cause. In fact I feel that some of them deserve Kalon positions or future Sikyong positions. My decision to support a candidate is entirely based on merit with the sole aim of reuniting us all and not on petty reasons such as regionalism or factionalism.

Do I know the candidate and how long

I know Kasur Ngodup Dongchung la as early as 1971 when he was a student in Central School for Tibetans in Dalhousie. During those years, I was serving in SFF and wanting to pursue my further studies as a private candidate. With the help of a friend in the school, I got permission to study in the school for a couple of months. During my stay, I observed that Ngodup la was a very hardworking and humble student. At such a young age, he was already helping other students as much as he could. As Professor Samdong Rinpoche has once mentioned that the students were calling him “Ama Ngodup” in the school. His leadership experience began at such a young age.

The next occasion I saw Ngodup la was when he was a college student in one of the reputed colleges under the Delhi University. I had some friends in the college and they were mentioning about his positive personalities furthermore. A deeper association with Ngodup la was in 1979 in Dharamsala when he was already serving in the Tibetan Government in Exile in Dharamsala. After completing my Bachelor of Education, I went to Dharamsala and while I was looking for a teaching career, I was offered a staff position in the Office of Central Executive Committee of Tibetan Youth Congress by Kungo Losang Jinpa la, the then President of Tibetan Youth Congress. During that time in 1979 I had the opportunity to learn and observe the well managed proceedings of the Working Committee Meeting of TYC. Ngodup la was one of the two chosen meeting secretaries drafting all the meeting resolutions in Tibetan language. I saw his proficiency in the Tibetan language and detail-oriented performance for several days. Our group photograph is still circulating in social media.

Later I gathered more positive information about his personality and exemplary performance while I was in TIPA for a short training in 1985 and also later as a teacher in TCV Senior school, Dharamsala in 1988. My next visit to Dharamsala was in 2009, Dharamsala when I went to try to admit my son in TCV school during which the same positive talk about his performance is heard. Lastly, I met him in 2015 in Dharamsala during which time Ngodup la was Kalon for the Security Department. We had a brief pleasant talk that time and he was as simple as when I met him many years ago as a high school student in Dalhousie.

I am narrating all these meetings to show that I have deeper knowledge about the candidate that I am supporting. As I said many people support a candidate based on the recorded experiences, policy declaration or campaign events. Some even admit that they do not know the candidate. I

think knowing the candidate is very important for a person to support.

What are the personal traits or character of the candidate

Based on my above knowledge and also listening to numerous panel discussions and testimony by responsible supporters, I gathered the following information about him. Kasur Ngodup la was born in Independent Tibet like myself, walked crossing over the Himalayan mountain passes at his childhood along with his parents while fleeing Tibet due to Chinese invasion. He was brought up and educated in exile in India as a Tibetan refugee all along and began to serve the Tibetan government in exile. Many of us chose to migrate to western world whereas Kasur Ngodup la chose to remain in India serving the Tibetan community for 43 years.

All the people who worked with Ngodup la praise his exemplary character, humbleness, simplicity, honesty and kind heartedness which are essential requirements for a Tibetan leadership quality. He does not have unwanted habits such as drinking, smoking, emotional imbalance and other unpleasant human habits. He can smoothly go along with all walks of people-old or young, educated or uneducated, men or women. Anyone associated with him says Kasur Ngodup la is a fine man. There is no issue of corruption and mismanagement or negligence of duty against him. He has the ability to patiently listen to any person before giving his response. At the same time, he is a tough and determined person who can face an unscrupulous person not fulfilling his or her duty.

Who are the supporters of my candidate

Kasur Ngodup Dongchung la is not standing as a candidate for Sikyong and exhibiting his vote catching manifestos but was approached by numerous responsible Tibetans ranging from all walks of life from all over the world where the Tibetans are scattered. His gallery of supporters includes senior former members of the three pillars of the Central Tibetan Administration including former Kalons, Justices Commissioners, Parliament members, Cabinet Secretary, General Secretaries, Representatives of H.H the Dalai Lama, etc. Some highly respected Khenpos, Gesheys, renowned monks and nuns from small as well as large monasteries also support Kasur Ngodup la. His supporters also include former Dapons, Senior Officers, other leaders and members of Special Frontier Force, Settlement heads, Presidents of Tibetan Youth Congress and other NGOs.

Tibetans who worked for the government of India including retired high Indian intelligence dignitaries close to the current Indian government lead-

ers support Kasur Ngodup la. Many educators including, school Directors, Principals, Headmasters and teachers of Tibetan schools and university professors and college teachers in India and abroad also support Kasur Ngodup la.

Many successful businesspersons and medical doctors also support him. His supporters also include scholars and intellectuals including historians and Ph.D candidates, media persons, noted artistes and college students pursuing higher studies in various universities. He is regarded as a symbol of unity and liked by all these responsible persons.

Why do the Tibetans inside and outside Tibet support him

Majority of the Tibetans are in Tibet and their voice is crucial for us. It is difficult to understand their wishes. But to know the wishes of the Tibetans inside Tibet, almost all the internationally renowned former political prisoners who spent many years in prison under the Chinese rule openly supports Kasur Ngodup la risking their neutrality prestige. They included former political prisoners who escaped decades ago as well as those who recently came into exile. I worked for Voice of Tibet in late 1990s in Kathmandu, Nepal and availed plenty of opportunities to interview with the new arrivals from Tibet. Some of them have important confidential messages from freedom fighters inside Tibet. They wanted to deliver the message directly to H.H the Dalai Lama or Prof Samdhon Ripoche, if not only to Kasur Ngodup Dongchung la. Such is the level of trust the Tibetans inside Tibet have.

In view of such strong support and earnest appeals from the above-mentioned responsible persons inside and outside Tibet, Kasur Ngodup la has decided and declared that he will not withdraw his candidature if he is shortlisted after the preliminary election on January 3, 2021.

The reasons why do these responsible Tibetans from all the three provinces inside and outside of Tibet and from all walks of life-old and young; men and women, educated and uneducated support him, is mainly the trust they have in Kasur Ngodup Dongchung la. They firmly believe that he will never do anything against the wishes of H.H the Dalai Lama. His Holiness the Dalai Lama is the symbol of our unity and our unanimous support for His Holiness is utmost important for achieving our common goal. The Chinese authorities are so much worried about H.H the Dalai Lama as they do not even want to talk to the Tibetans administration.

Kasur Ngodup la has not a single instance that made others who worked

Eulogy

---

with him unhappy. He is the right person to bring tangible unity of all the Tibetans. His long service record shows that he is always impartial. He has an open mind for the Tibetan following Middle Way Approach as well as those who follow Rangzen approach. He has made this stand clear during his recent interviews as well as the talk program in New Years a few years ago. He has emphatically urged all his supporters not to criticize any other candidates.

Relevant experience and level of traditional and modern education

Kasur Ngodup la is the only Sikyong candidate who has served the Tibetan Administration starting from the lower clerical responsibilities to the high post of Kalon rising gradually from bottom to the top with the required experiences. Thus, he knows the system of the Tibetan Administration thoroughly. His long experiences also include the position of the important position of Representative of HH the Dalai Lama in New Delhi, India. His long successful experience is relevant for the Tibetans and he is reputed following all the rules of CTA sincerely. He has the experience of serving as a Kalon under the most respectable leader and scholar in the Tibetan tradition professor Samdhong Rinpoche and also modern Harvard Educated Sikyong Dr. Lobsang Sangay la. Sikyong Lobsang Sangay la in fact revealed his choice of Ngodup la as one of his Kalons prior to his election. Therefore, Kasur Ngodup la is ready to serve as Sikyong from the day one and does not need to learn or familiarize the system of the Tibetan administration.

Kasur Ngodup Dongchung la has studied in a reputed residential Tibetan school India and his skill in the Tibetan language is excellent. I want to point out that most of the official transactions in CTA are done in Tibetan and a Sikyong should be well versed in the Tibetan language. His way of speaking Tibetan is also dignified and not mixing any foreign words while speaking with the Tibetans.

Regarding modern education, Ngodup la attended and graduated from one of the reputed universities in Delhi specializing in Political Science. Political Science is an important subject for a modern political leader as most of the political leaders in the west had political science as an important subject in their academic field.

What about his Manifesto

Ngodup la has not yet disclosed a written Manifesto except through recent interviews by Voice of Tibet and others. Some people question about this matter. We vividly remember that during the KalonTripa election, neither

KalonTrisur Prof Samdhong Rinpoche nor KalonTrisur Juchen Thupten la, had an election campaign or written manifesto. It went very smoothly. Kasur Ngodup Dongchung la also wants to follow in their footsteps. He does not want to publicize his future plans as done in India or western countries because he has not volunteered by himself to stand for election. On many occasions, some candidates prepare an elaborate and attractive Manifesto and others have great oratory skills during the election campaign to convince the electors. Unfortunately, many candidates do not achieve the result as promised during the election.

Also it is not a requirement to declare a Manifesto or hold campaign events before the Preliminary voting under the Tibetan election rules. Kasur Ngodup Dongchungla does not want to promise something which he is not sure he can accomplish. Moreover, he is currently holding the position of Representative of HH Dalai Lama in Delhi and cannot engage in campaign activities. If he is one of the two finalists, I am sure Kasur Ngodup la will bring out a written Manifesto. Anyway, I am confident that Kasur Ngodup la will certainly produce us better performances and achieve better results than he has promised if elected. He is a man of morality and responsibility.

The Chinese government is trying their best to disunite the exile Tibetan community. Many of us do not realize this fact. Having worked in the Department of Security for a long time and also meeting Tibetan secret freedom fighters inside Tibet, he has the knowledge how the Chinese government creates disunity among us thereby he has practical solutions for our genuine unity. He says so long as all the Tibetans sincerely follow HH the Dalai Lama and have full allegiance to the Tibetan Administration, there is no major unity problem.

Even concerning Dholgyal issue which also tried to create disunity among us through the Chinese involvement, Kasur Ngodup la gave a detailed information to the Tibetan parliament. It shows that he does a great deal of research in dealing with any problems and brave while facing challenges.

When he realized that there was an unfortunate situation prevailing in the exile government which created some dissent with the Tibetan protective deities as well as HH the Dalai Lama, he humbly took the share of responsibility and submitted his resignation. This is a very important example of a responsible leader and should not be taken otherwise.

Accelerating the dialogue with the Chinese government

Eulogy

I believe the most important task of a Sikyong is to work for the early resolution of the Tibetan issue. The current policy of the Tibetan Administration is Umay Lam or Middle Way Approach. Kasur Ngodup la has deeper knowledge and experience as he was a member of the dialogue committee and involved in the negotiations with Chinese government by the Tibetan administration under Prof S. Rinpoche. during their numerous interactions with the Chinese authorities. Moreover, Ngodup la personally went to Tibet risking his personal life and held interaction with some prominent clandestine freedom fighting organizations in Tibet such as TakTruk Shonu. This organization was very popular when I was working at TYC Office in Dharamsala in 1979/80.

During that time, Kasur Ngodup la had the opportunity to explain about the Tibetan administration in exile and also was able to obtain information about clandestine freedom movements in all the regions of Tibet. This is revealed by a prominent former political prisoner during an interview with Voice of America. Another prominent former political prisoner said that the Chinese authorities asked him if he has any connection with Ngodup la when he was in prison.

As revealed during his interview with Voice of America, Ngodup la explained that his policy is to initiate to knock on the doors of the Chinese authorities and engage with them without waiting for a response from them. He does not expect pressures from the foreign powers would bring a desired result as self interest is the most important for a country in extending any support. He said whether happily or reluctantly, we have to engage in dialogues with the Chinese government to reach a resolution using the Middle way approach or Rangzen approach. That does not mean he will neglect seeking support from the international communities. He will certainly continue seeking support from the international community.

Having served under Kalon Tripa and Sikyong Lobsang Sangay la, Kasur Ngodup la has gained tremendous experience of sharing diplomatic experience with numerous countries. More importantly, being the current Representative of HH the Dalai Lama in the Indian capital New Delhi, he has tremendous experience dealing with all the embassies of the world. Gaining support from the most important country India, he has cordial relationship with numerous Indian dignitaries. Having served in the department of security at Dharamsala, he has excellent relation with the Indian security authorities. Support from India is crucial for achieving a sustainable result for the Tibetan issue.

Conclusion

The bottom line is that all the supporters of a Sikyong candidate need a deeper understanding of the candidate. I don't know how many have done or are doing a thorough research about the candidates they are supporting. After doing my research, I have decided to support Kasur Ngodup Dongchungla for the next Sikyong. As I said earlier that I have not based my decision on petty regionalism consideration. My main basis were on the candidate's humility to H.H the Dalai Lama, trust from the Tibetans inside Tibet and outside, his patriotism finding an early solution to the Tibetan issues, his long experience serving the Tibetan Administration in exile and his capability to reunite all the Tibetans. I want to commit that eventually I will wholeheartedly respect and follow whoever becomes the next Sikyong elected by the majority of the Tibetans in exile. That is my firm commitment.

* Ngawang Choechen holds an M.A B.Ed. and Diploma in Tibetan Language from Punjab University, Chandigarh. He has served in the Special Frontier Force; as an English Teacher in schools in India including TCV Senior School, Dharamsala; as a Tibetan language teacher in Moravian Mission School, Leh; as headmaster and Principal of Tibetan High schools in Nepal; in the Office of Central Executive Committee of TYC, Dharamsala; as President of Regional TYC, Kathmandu as well as New York & New Jersey; and as a Radio journalist for Voice of Tibet, Norway while in Nepal. After immigration to the United States, he served as an Executive Director of New York Tibetan Alliance in New York and also Tibetan American Foundation of Minnesota, Minnesota. Currently he is a Realtor and owns a Tibetan gift shop in North Carolina. He can be reached at choechen@yahoo.com

A Personal Conclusion

By Kunsel Chuponpa

effort to support Kasur Dongchung Ngodupla for the Sikyong Election 2021 ends up here for now. I would like to take this opportunity to share my personal conclusion during this time.

On the one hand, this election race has taught me, as a youth, born and raised in exile, a lot. I admit that my attention to the circumstances of our government and current political and social issues was not that big before. However, being a part of the campaign, I had the opportunity to meet many inspiring personalities from all angles, for which I am very grateful. Those who have dedicated themselves for the cause of Tibet over many years, with an undeniable deep sense of knowledge and understanding of our history and current situation. **A special thank to all of you, for your trustworthy explanations, for the great education and for being role models for the youth.** I can still proudly say for myself without any doubt, that I supported the right candidate during this election.

On the other hand, this election race has shown me a sad reality triggered by the behavior of individuals within our society. His Holiness once said: **“We are social animals. But because of our intelligence - sometime an intelligence with a short-term interest, narrow-mindedness, and negative emotions - sometimes we forget our basic nature.”** and furthermore: **“When we lose control of our mind through hatred, selfishness, jealousy and anger, we lose our sense of judgment.”**

Exactly like that, seeing people from my own homeland, blindly sharing various hypotheses and evidence-less statements either from anonymous or dubious sources or from themselves, only with the aim to harm another candidate or his supporters, gave me a deep feeling of disappointment. Have we, among ourselves, really gotten to this point? Where will we end up in a few years? I still don't know. The only thing I know is that I want to call myself a proud Tibetan.

Social media is absolutely a great but also a very dangerous media, when its users are not aware of the consequences of their actions and therefore not able to handle it in a right way. Even when we have the privilege to live in a country, where we have all the rights, the Tibetans inside Tibet don't have, we should not begin to get too comfortable and misuse our rights against each other - we should use our rights for each other. First of all for our brothers and sisters in Tibet.

I have faced many outrageous, disrespectful and provocative statements and sometimes it was difficult to simply ignore them. However, I had to learn, that:

NomatterwhatIamconsideringtodo, toalwaysaskmyself2questions:

- 1. WouldHisHolinessbeproudoftimeandwhatI'mdoing?**
- 2. WillmybehaviourandactionsreallyhelpoursocietytogainUNITYagain?**

Well, these 2 questions, and respecting the words of Kasur Ngodup Dongchung la in the beginning of the race to his supporters, constantly led me to control myself and to develop compassion instead. I wish for myself that you, who read my post to this point, will keep these 2 questions in mind too. Not only for the final election round but also for anything else you are going to do in your precious life - **CALLINGYOURSELFATIBETAN.**

<https://www.facebook.com/kunsel.chuponpa/posts/10160550992584992>

Why I voted for Kasur Ngodup Dongchung

Geshe Ngawang Sonam [Lharampa]

I first heard about Kasur Ngodrup Dongchung when I was a new monk at Sera Monastery, in the late 90s. Since then, I have observed him from a distance whenever His Holiness visited any of the monasteries in the south and during my regular visits to Dharamsala for His Holiness's Spring Teachings. However, I have never known him personally until 2007 when I was chosen to become one of His Holiness's English translators. I have since then had many occasions of observing him closely. One particular incident that stuck with me was an observation at Pathankot Railway Station: I was travelling with officials from our Security Department and security personnel of His Holiness Varanasi by train. It was in 2009. We were in the advance party for His Holiness's visit to Sarnath Tibetan University. Kasur Ngodrupla was also in the party, and the senior most in the group. At that time, he was the Kalon [minister] of the Security Department of CTA. As our train arrived and people started boarding, I noticed that some from our group were completely lost in conversation and did not seem to care that the train was stopping only briefly. Ngodrupla hurried them to upload the boxes and bags of security equipment that they were carrying with them. When they still continued with their conversation and did not move immediately, Ngodrupla asked a staff member to help him lift a box. Immediately, those lost in conversation hurried to relieve him. That observation of his humility and leadership quality touched me deeply. From then onward, he has never failed my expectation. At the Central Tibetan University, I have had some casual encounters with him, mostly when we gathered for tea outside the guest house where we were placed. Since then, I got to know him quite well.

During my years of observation of Kasur Ngodrupla, I have never once felt that he had an air of arrogance, or was disrespectful to others. As I came to know others around His Holiness and from CTA, I have noticed that the kind of respect that naturally grew in me for Ngodrupla was widespread among all; This is something quite unique. Given his position and the nature of his

job, first as an ordinary staff at our Security Department, and then as Secretary and Minister for Security, winning people's affection and profound respect isn't easy. For his dedication to the cause of Tibet, his genuine devotion and sincerity to His Holiness the Dalai Lama and leadership qualities, I have the highest respect and love for Ngodrupla. I am not quite sure which year it was, but when his mother expired, I remember going to his own simple home on the side of the steep road that leads to Tushita Meditation Centre. That was my first time visiting him at home. The second time was when his own younger brother expired. Although others around his home have stacked up buildings and have even space to rent out to others, Ngodrupla's home was exactly how I remember as things were in the 1980s. As a monk who is usually required to be simple in terms of material needs, a deep sense of respect grew in me when I visited his home. I personally don't think that among the civil servants of our CTA, anyone compares to Ngodrupla in terms of his more than forty years of service with impeccable record, as well as the level of respect and love he has won through sheer sincerity and absolute honesty.

During the preliminary of the 2021 Sikyong election, we have all witnessed how people of all the three major provinces spoke in support of Ngodrupla. His unbiased attitude, equal and kind treatment of people of all the three provinces, particularly our ex-political prisoners, are the reasons why people love him genuinely. Therefore, it is a matter of great pride to know that despite his complete abstinence from campaigning, the number of votes he has won is quite high. As we were about to cast our preliminary votes, a close friend of mine, much senior to me, told me this:

"Given Ngodrup la's impeccable legacy, I am afraid his image might be tarnished if he actually became the Sikyong." Although in a way I am happy that his legacy will remain unsullied, the risk of their personal image being tarnished is there for all who run for the Sikyong. I sincerely hope that whoever becomes our next Sikyong isn't judged harshly. I neither support everything that our incumbent Sikyong does, nor see everything he does as negative. As a monk, I should never hate anyone for their mistakes. My request to whoever reads this is — we must learn to appreciate good things people in power do, but never remain silent over their political blunders.

When it became apparent that Kasur Ngodrupla was not winning, I posted my words of disappointment on my facebook with his picture. A good friend of mine, a highly skillful debater and one of the top Geshe Lharampas at Drepung Monastery messaged me: "Now, who is your next?" I told him there is no next and that I might not vote in the final. And then I asked him: "Who did you vote for?" He replied, "Dhonzung Ngodrupla". His answer came as a little surprise to me. He is from Phukhang Khamtsen of Loseling, and I only expected him to vote for his phayul chikpa. When asked for reason, he told me this: "I do not see much difference between the

leadership quality of Ngodrup Dongchung and Kalong Trisur Prof. Samdhong Rinpoche, except that one is in robe and the other is not.” We also have the same conclusion from watching the interviews of the candidates by VOA and other news agencies. Both of us agreed that the depth and speed of Ngodrupla’s thought and his overall perception of the Tibetan struggle were far better than those of the other candidates. However, since it is usually not wisdom, but emotion that is the deciding factor for most when choosing their candidates, I am sure many will disagree with us. As the choice of the majority will win in the final, the majority must ensure to check on the activities of their candidate. Accountability to people is important whoever comes to power; in a democratic system of governance, we have every right to rightfully criticize our leaders. In the case of the Tibetans, since our government is different from those who have their own independent country, we must never forget that we are choosing a leader for our national struggle, and not a ruler who abuses his power for personal or smaller concerns.

Right from the beginning of our time in exile, we have faced strings of problems. However, His Holiness has always managed to unite us. Without His Holiness’s influence within and outside, Tibet’s cause would never have made it to where it is now. For our struggling nation, unity is our greatest strength; the rest are just additional stimuli. Although we have various organizations in our small exile community, the communities are there to help their own community members; these are not founded to create rift and divisions in our society or to dominate over others who are humble or less flamboyant. Sadly, this wish to dominate over others seems to be quite strong among some; the younger generations must overlook these stupid regional ethos — even if their near ones are smothering them to submit to divisive politics — and work towards our total unity. While His Holiness is encouraging the world to embrace oneness of humanity, does it look sensible if we, as his followers, put emphasis on our minor differences and forget the greater good of Tibet? Our society has more politically uneducated people than the educated ones, and therefore, those who have the trust of people should shed their diplomatic stance and work towards our unity. In short, while thinking of those inside Tibet who are always under repression, we must remain united at all cost. Without unity, we will not survive. The survival of Buddha Dharma depends on the survival of our nation, and our politics, is completely different from the party-politics of independent nations where being subversive has become the norm: we should never follow that. Therefore, although I am a monk, I don’t feel it is wrong to be politically conscious. Even as a few words from me will not make any difference to the legacy of Ngodrupla, I have written these sincere thoughts for our younger generation with good intentions.

བཀའ་བྱུང་འགྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་
མཆོག་ལ་ཀྱུང་སྒྲོང་ཁྱ་མཁན་གྱི་
དཔེ་མཆོན་ལོ་ཏུ།

བཀའ་ཐུར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཚན་ཀྱི་སྐོར་གྱི་ཐུབ་སྐྱོར་དང་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞི་འཛུགས་ནང་ཐེག་པ་ལེན་འཛུགས་ཀྱི་སྐོར་ལྟོ་ལྟོ་དང་། དེ་མཐུད་ལ་ཤེས་སྤྱོད་ཅི་ལྟར་དང་། སྐབས་སོ་སོར་འགན་དབང་ཕྱག་བཞེས་གནང་ཕྱོགས། ཁྱིམ་སྤྱི་གཞི་ཁག་ལ་སྤྱང་བཅི། སྤྱི་ཐོ་མཚན་གྱི་བཟང་སྤྱོད་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་མི་གཤེས་བཅས་ལ་བརྟེན། གྲུས་ནས་ཁོང་ལ་བྱི་ལོ་༢༠༢༡ ལོའི་སྤྱི་སྤྱོད་དུ་སྤྱང་ཐག་པ་ནས་ཐུབ་སྐྱོར་ཁྱེད་ཀྱི་དང་སྤྱི་གཞི་ཁག་ལ་མང་ནས་ཁོང་ལ་ཐུབ་སྐྱོར་ཡོང་བའི་འབྲོང་སྤྱི་ཡོང་ཁྱེད་ཀྱི་ལོན།

ཁྱིམ་ཁྱིམ་པ་ཆེ་བ་ཐུར་པ། བཀའ་བཟུང་དོན་གྲུབ།

Kasur Dongchung Ngodup la has worked in various capacities in CTA starting from junior level staff to the highest post of Kalon. As such he has rich knowledge and experience, and he is someone who truly upholds rules and regulation. Based on these reasons and his leadership quality as well as impeccable integrity, I support him for 2021 Sikyong from the bottom of my heart and appeal others to vote for him.

Kagyü Dhondup

Former Chief Justice Commissioner of CTA

བཀའ་ཐུར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ནི། བཅན་བྱོལ་གཞུང་གི་ནང་གཞུང་ཞབས་ལས་བྱེད་ཐེག་པ་ལེན་འཛུགས་ཀྱིས་མི་ལོ་ཁྱེད་པོ་བཞི་བརྒྱ་བཞུལ་བའི་སྤྱི་ཁྱེད་ཞབས་འདེགས་སྤྱི་ཐོ་མཚན་ཐོན་ཀྱིས་མཚན་ཀྱི་ཡོད་པས། ཞབས་ཁྱེད་འདི་ལྟར་གསལ་དང་། ལ་ཐུ་སོགས་ཡིད་ཆེས་བྱ་ཡོངས་ཀྱི་དབང་རྟགས་བཅན་བྱོལ་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་དང་། མང་ཚོགས་ཀྱི་དོན་སྲུ་ས་ལེས་ཐང་གསལ་ལྟར་བཞག་ཡོད་ན། འདིར་ཐུས་བཞག་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱི་གཞི་ཁག་ལ་སྤྱང་ཐག་པ་ནས་ཐུབ་སྐྱོར་ཁྱེད་ཀྱི་དང་སྤྱི་ཡོང་ཁྱེད་ཀྱི་ལོན།

མཚན་ཡང་དག་ལ་བརྟེན། ད་ལྟོ་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་ཡོངས་ཁོང་ལ་ནས་ཐོན་ཀྱིས་བཀའ་ཐུར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཚན་ལ་ཐུབ་སྐྱོར་ཁྱེད་ཀྱི་ལོན།

ཁྱིམ་ཁྱིམ་པ་གཞན་ཐུར་པ། ཆེ་རིང་དོན་གྲུབ།

Like me, Kasur Dongchung Ngodup has worked in various capacities in Central Tibetan Administration (CTA) for the past four decades. While serving as a staff member, he has clearly displayed clearly his honesty and patriotism as well as his ability in the Central Tibetan Administration as well as to the public for everyone to witness. Therefore, I do not wish to repeat here all his achievements and trust everyone is aware. With this, I wholeheartedly support Kasur Ngodup Dongchung's candidacy for 2021 Sikyong.

Tsering Thondup

Former Justice Commission of the CTA

གྲུས་ཐུང་ནས་བཀའ་ཐུར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༡
ལོའི་སྤྱིད་སྐྱོད་དུ་ཀླུ་སྐྱོད་ལུ་ཐུ་ལྷོ་གསལ་བསྐྱགས་ལུ་ཐུ་དང་། ཆབས་
ཅིག་འོས་མི་གཞན་རྣམས་ལ་ཐུགས་རྩེ་ཆེ་ལུ་གི་ཡོད།

ཨ་རིའི་ཡུ་གྲ་མངའ་སྡེ་ནས། མ་སུ་རི་བོད་ཁྱིམ་དབུ་འཛིན་ཐུར་པ་
དང་། བོད་མིའི་སླློག་འཛུགས་ཀྱི་དྲུང་ཆེ་ཐུར་པ། བྱག་མཛོད་ཆང་
མཁའ་འགྲོ།

Rapten and I would like to announce our endorsement and support for Kasur Ngodup Dongchung as the Sikyong candidate for 2021.

Khando Chazotsang
Former general secretary of the Tibetan Homes School, Mussoorie,

རང་ངོས་ནས་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༡ ལོའི་སྤྱིད་སྐྱོད་དེ་བཀའ་ཐུར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་
གྲུབ་མཆོག་ལ་ཀླུ་སྐྱོད་ལུ་གི་ཡོད། དེའི་ཐུ་མཆོན་ནི། ཁོང་གིས་ལོ་མང་
རིང་བདེ་སྲུང་ལས་ཁུངས་སུ་ཐེག་པ་རིམ་འཛུགས་ཀྱིས་མཐར་བཀའ་སློན་
བར་ཞབས་ལུ་གནང་རིང་བདེ་སྲུང་ལས་ཁུངས་མ་ལག་དང་བཅས་པའི་ལས་
ཁྲིད་གསལ་སྤྱོད་གནང་སྐྱོད་དེ་ཡིད་སློན་སྤྱེད་གོས་པ་ཞིག་བྱུང་བར་མ་ཟད།
ལྷག་བར་དུ་ཁོང་ལ་བདེ་སྲུང་ལས་ཁུངས་ཁྱོན་ཡོངས་ཏེ་ཅང་ཆགས་ཚུད་
བཅོས་གནང་ཐུབ་པའི་རྒྱས་པ་ལྡན་པ་དེ་རང་གི་ཚོག་ནས། ཁོང་གིས་བོད་
མིའི་སླློག་འཛུགས་དང་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱང་ཆགས་ཚུད་བཅོས་ཐུབ་ཀྱི་

རེད་བསམ་སྟེ། འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༡ ལོའི་སྤྱིད་སྐྱོད་དུ་ཀླུ་སྐྱོད་ལུ་གི་ཡོད།

ཀླུ་གར་སྡེ་ལ་ཀོབ་སྡེ་ནས། བོད་ཀྱི་སྤྱིད་བྱས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་གི་འགན་འཛིན་ཐུར་པ་དང་བོད་མིའི་
སླློག་འཛུགས་ཀྱི་དྲུང་ཆེ་ཐུར་པ། ཐུབ་བསྟན་བསམ་འཕེལ།

I am supporting Kasur Ngodup Dongchung to be our next sikyong in 2021. As a civil servant who rose through the ranks within the Department of Security to eventually becoming the department's minister (Kalon), Kasur Ngodup Dongchung is greatly admired for the care and mentorship he has provided for his colleagues throughout the years. The Department of Security and its branch offices were able to successfully carry out their duties under his decades-long leadership, and I believe he will show the same level of commitment and rigor in leading the whole of CTA and the Tibetan community at large.

Thubten Samphel
Former CTA Secretary and former director of the Tibet Policy Institute. Bylakuppe, India

གྲུས་པ་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཟུར་པ་ཚུ་སྤྱོད་དག་དབང་ཐུབ་བསྟན་གྱིས་
 བོད་ མིའི་སྤྱི་གཞུང་འཛུགས་ནང་ལོ་མང་སྤེལ་ཞུས་ཐོབ་པའི་ཆ་ནས་སྤྱོད་བཀའ་
 ཟུར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་། རྒྱུ་ཆོས་རྣམས་ཆ་ཆར་
 རྒྱུས་མངའ་ཡོད། དཔེར་ན། སྤྱོད་མཆོག་གི་རྒྱུ་གཏན་ནས་ཐུགས་གཤིས་
 གྲུ་སྤྱོད་བཟང་བ། ལྷག་བསམ་དང་ཚུགས་ལྡན་བ། ཤེས་འཛོན་གཉིས་ལྡན།
 ཆབ་སྲིད་ལངས་སྤྱོགས་བཏན་བ། འཛིན་སྲོང་གི་ཉམས་སྤྱོད་དང་བྱི་ནང་

འབྲེལ་ལས་ཟབ་བ། མཐོ་དམན་བར་གསུམ་ལ་བསྟན་མཁས་ཟབ་བ། གཞིས་ཁྲེས་བོད་མི་མང་པོས་ཡིད་ཆེས་ཞུ་
 ཡུལ། ལྷག་པར་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་སྤྱིའི་ཉེན་སྲུང་ཐོག་ལ་འཐུས་ཤོར་བཏང་མེད་བ། དེ་བཞིན་སྒྲོག་ཟ་རུལ་སུངས་
 སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུགས་མེད་པའི་གཙང་མ་ཞིག་ཡིན་པས། ཁོང་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་གི་འོས་ཆོས་མཐའ་དག་ཆང་ཡོད་སྟབས་
 གྲུས་པ་ས་བཀའ་ཟུར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་གི་ལོ་ལྟ་ལྟ་ མིའི་སྤྱི་གཞུང་ལ་རྒྱུ་སྐྱོར་ཞུ་གི་ཡོད།

ཨ་རིའི་ཀ་ལི་ཐོར་ནི་ཡ་ནས། བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུང་འཛུགས་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཟུར་པ་ ཚུ་སྤྱོད་དག་
 དབང་ཐུབ་བསྟན།

As a former judge at the Tibetan Supreme Justice Commission and a person who had served the Central Tibetan Administration for many years, I am fully aware of the background and character of Kasur Ngodup Dongchung. He is a man of principle, integrity, and morality who is firm in his political stand, who has a rich administrative experience, who enjoys a good public relations both within the Tibetan community and outside, and who enjoys immense respect and trust by the Tibetans both inside and outside Tibet, especially in assuring not a slight negligence in terms of the security to His Holiness the Dalai Lama. He enjoys a clean record without any trace of corruption and thus fulfilling all the necessary qualities to become an ideal candidate for Sikyong. Therefore, I fully support Kasur Ngodup Dongchung for the 2021 Sikyong.

Ngawang Thupten Chuteng
 former judge at the Tibetan Supreme Commission (SJC), California, USA.

བཀའ་ཟུར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་ཀྱི་ལོ་ལྟ་ལྟ་ མིའི་སྤྱི་གཞུང་ལ་
 བེབས་རྒྱུ་གྲུས་མོས་རྒྱུ་སྐྱོར་ཞུ་གི་ཡོད།

ཨིན་ཡུལ་ལོན་ཏོན་ནས། བཀའ་མོན་ཟུར་པ། ལྷག་ལྷ་སྐལ་བཟང་
 དབང་སྤྱོད།

I support Kasur Ngodup Dongchung la as the candidate for Sikyong 2021.
 Kesang Yangkyi Takla

Former Kalon of Central Tibetan Administration. London, UNITED KINGDOM

ངས་འདས་པའི་མི་ལོ་ ༣༠ ལྷག་རིང་འཁོར་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་དང་མཉམ་
དུ་ལས་ཀ་བྱས་པའི་ཁྱོད་ཚོར་དྲ། ཁོང་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་མཚན་སྙན་ལ་མི་བལྟ་
བར་ལས་དོན་ཐོག་དང་བདེན་དང་སྤྱི་དོན་ཁོ་ནར་དགོངས་བཞེས་གནང་མཁན་
ཞིག་ཡིན་པ་དངོས་ར་འཁྱོད་པར་མ་ཟད། བོད་ནང་དུ་འདུངས་སུ་ལེབས་ནས་
གཞིས་གྱེས་དབར་ཐམ་པ་བཅུགས་ཁྱོད་བས་བོད་ནང་ཡོད་པའི་གནད་ཡོད་མི་
སྣ་མང་པོས་ཡིད་ཆེས་ཆེན་པོ་བྱེད་ས་ཞིག་ཡིན། ད་ལྟའི་དུས་ཀྱི་དགོས་
མཁུར་གཞིགས་ན། ཁོང་ནི་ཁྱོས་འགུལ་ཆོག་པ་དང་སྤྱི་ཚོགས་ལ་དགོས་མཁོ་
ཆེ་བའི་འགོ་བློན་ཅིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་ཞུ་གི་ཡོད།
ཨ་རིའི་ནེ་ཏུ་འཇར་སི་ནས། བོད་མིའི་སློབ་འཛུགས་ཀྱི་དྲུང་ཆེ་བྱར་པ་
དང་རྒྱ་རིགས་འབྲེལ་མཐུད་པ་བྱར་པ། ཀྲུང་དགའ་བགྱིས།

My experience of working closely with Ku-Ngo Ngodup Dongchung la for the more than 30 years convinced me that he is one who always keeps the interest of the community first, without bothering to place importance on his personal image and name. His clandestine visit to Tibet in the past facilitated a strong bridge between Tibetan people inside and outside in exile. Considering the call of the time, he is a leader who can be trusted and relied upon and who is currently needed in the community.

Kunga Tashi

Former Central Tibetan Administration Secretary and Chinese Liaison Officer. New Jersey, USA

གུས་མོས་བྲིད་ཐོག་མར་མཇུག་དུས་བྲིད་ནི་བབ་ལྗོངས་དང་ལྷན་པའི་རང་བཞིན་
བྱམས་བཅེ་ཅན་གྱི་ཞལ་འཇུག་པ་བག་དང་ལྷན་པའི་དབུ་བྲིད་ཅིག་གིས་གུས་
མོར་དག་འཇུག་པའི་སློན་པ་བཀའ་འདི་བཀའ་སློབ་གནང་སྐབས། གུས་མོར་
མཚོན་ན། ཆོག་དན་དང་ལྷན་མིག་བཅན་པོ་དབང་ཡོད་ཀྱི་དཔོན་དན་རིང་
ལྷགས་འོག་ནས་བྲལ་མ་ཐག་པའི་གུས་མོར་འདིགས་སྤང་སྤྱོད་ཅན་མེད་པར་ངོ་
སོབ་སོབ་ཀྱི་ཚོར་བ་ཞིག་གནང་བྱུང་།
ཨ་རིའི་སློ་མི་ཀྲོན་ནས། ཆབ་སྲིད་བཅོན་བྱར། དག་དབང་གསང་གྲོལ།

To someone like me who had just come out of an abusive, torturous and a harsh oppressive system; the first time we met, you interacted with me with a composure of a leader, and your words of compassion filled me with warmth and fearlessness.

Ngawang Sangdrol

Former political prisoner. Boston, USA

འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་ནི་བོད་ལ་དངོས་སུ་ཕེབས་ནས་བོད་ནང་ལོགས་
 གི་གནས་སྟངས་དང་། གཞིས་ལུས་བོད་མིའི་བསམ་སྒྲོག་ཏོང་སྟངས་མཆིན་
 རྟོགས་ཆ་ཚད་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། ད་ལྟའི་བཅོན་བྱེད་སྤྱི་
 ཆོག་ལ་འདི་བཞིན་ཆེག་སྤྱིལ་བཅོ་སྟེན་ཀྲུང་ཁུས་པ་འདོན་མཁན་གྱི་སྤྱི་བོ་ཞིག་
 ཡིན་པར་མང་པོས་ངོས་འཛིན་གནང་གི་འདུག་པ་བཞིན་ང་རང་གིས་ཀྱང་དེ་
 ལྟར་མཐོང་གི་ཡོད་སྟབས། ཁོང་གི་ལོ་ཡོ་༢༠༡༡ གི་སྤྱི་ཟླ་ལ་ཀྲུབ་སྐྱོང་ལྷ་མི་
 ཡོད།

ཨ་རིའི་སན་པ་རན་སི་སི་ཁོ་ནས། ཆབ་སྲིད་བཅོན་བྱར་དང་འཛིགས་བྲལ་སྒྲོག་བརྟན་བཅོ་མཁན། རོན་
 གྲུབ་དབང་ཆེན།

Mr. Ngodup Dongchung is the one who has personally visited Tibet and has a very
 good grasp of the situation inside Tibet and the thoughts of the Tibetans inside Tibet.
 Many people recognize him as one who has the capability to bring all Tibetans inclu-
 sively together and lead them effectively. Since I also see such quality in him, I support
 him for the 2021 Sikyong.

Dhondup Wangchen

Former political prisoner and filmmaker of Leaving Fear Behind. San Francisco, USA

ངས་ཉེར་གཅིག་སྤྱི་ཟླ་ལྟར་དེ་བཀའ་བྱར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ལ་རྒྱ་
 མཆོན་བཞིའི་ཐོག་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུ་གི་ཡོད། ཤེས་འཛོན་གཉིན་ལྟར་དང་ལྷག་
 བསམ་བློ་ཚུགས་ལྟར་ལ། ལ་གོང་ས་མཆོག་ནས་སྤྱི་བོ་འཛེམས་མེད་ངང་
 བརྩམས་གནང་བའི་བོད་གཞུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནང་མི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་
 རྒྱག་ལས་གནང་བའི་ཉམས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཆོག་ལས། གཞིས་བྱེས་གཉིས་ཀྱི་
 བོད་མིའི་མཛོད་འདོད་གང་ཡིན་གསལ་པོ་ཤེས་པའི་གདེང་སློབས་ཆད་ལྟར་
 ཡོད་ལ། འདས་པའི་མི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་བཅོན་བྱེད་སྤྱི་ཆོག་ནང་ཞབས་ཞུ་

བསྐྱབས་པའི་དུས་ལུན་དེ་དག་ནང་ལ་གོང་ས་ལྷ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གྲགས་པམ་ཡོང་གཞིའི་རིགས་ཀྱི་ནག་
 ཐེག་སོགས་གང་ཡང་མེད་པའི་གནད་དོན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ངས་ཁོང་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུ་གི་ཡོད།

རྒྱ་གར་རྒྱ་རམ་ས་ལ་ནས། ཆབ་སྲིད་བཅོན་བྱར་དང་། ལྷ་གྲུབ་དགེ་ཆེན། དག་དབང་བདེ་ལེགས།

I am supporting Kasur Ngodup Dongchung for 2021 Sikyong because of his integrity,
 competence, education, and 40 years of experience working in the inner circle of the
 Central Tibetan Administration. He is a confident man who is very familiar with the
 aspirations of the Tibetan people inside Tibet. In his 40 years of service, there was not
 a single incident related to him that led to His Holiness' disappointment.

Ngawang Delek

Former political prisoner and philosophy teacher Dharamsala, India

བཀའ་བླུ་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ནི་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་ཀྱང་གནད་
ལག་གཅན་གྱི་མི་སྣ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། ཁོང་ནི་མ་ཤེས་
ཤེས་མདོག་ཅི་མ་མིན་པར་བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་ལ་རྒྱུས་མངའ་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་དབྱ་
ཁྲིད་ཅིག་ཡིན།

ཐུད་སི་ཏུ་རིག་ནས། ཆབ་སྲིད་བཅོན་ལུས། མགོ་ལོག་འཛིགས་མེད་རྒྱ་
མཚོ།

Even the Chinese government has recognized him(Kasur Ngodup Dongchung) as a vital person and someone who is genuinely and thoroughly informed about situations inside Tibet and in exile.

Golog Jigme Gyatso

Former political prisoner. Zurich, SWITZERLAND

བཀའ་བླུ་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཚན་ནི་གྲུས་པས་བྱི་ལོ་༡༩༦༤ ལོར་
ཐོག་མར་སློབ་སླུག་སྐབས་ནས་བཀའ་སློན་བར་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ནང་
གཤེས་སློབ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན། ཁོང་གི་སླུགས་གཤེས་དང་གཞུང་ས་
སྤྱོད་པའི་འགོ་ཁྲིད་ཀྱི་རྒྱས་པ་སོགས་ལ་ཐག་ཉེ་བའི་སློན་ནས་རྒྱུས་མངའ་
ཡོད། དེར་བརྟེན་བབ་སྡིང་བརྟན་གསུམ་སློན་མོལ་གསུམ་མཉམ་ཁྲིད་ཐུབ་
པའི་སྲིད་སློང་ཞིག་འདེམས་སུ་བའི་ཆེད་དཔེ་ཁོང་ལ་རྒྱ་སྒྱུར་ཁྱེ་གི་ཡོད།

ཨ་སི་ཏུ་ལི་ཡའི་རྒྱལ་ས་ཁན་ཉི་ར་ནས། བོད་མིའི་སླློག་འཛུགས་ཀྱི་བྱང་ཆེ་བུར་པ། ཨ་ཏི་ཤ་བསྐྱན་འཛིན་
ཐུན་ཚོགས།

I have known Kasur Ngodup Dongchung since 1964 from our school days and then in CTA, where he rose to the post of Kalon. I have personally experienced his outstanding leadership quality and gentle nature throughout this period. As such, I am supporting him for 2021 Sikyong with the aim of electing someone who can provide us strong and stable leadership by uniting the people of Utsang, Kham and Amdo together.

Tenzin Phuntsok Atisha

Former Central Tibetan Administration Secretary. Canberra, AUSTRALIA

གུས་པ་རང་ཉིད་བདེ་སྤང་ལས་ཁྲུང་ནང་མི་ལོ་བརྒྱ་ཙམ་རིང་བཀའ་རྒྱུར་
འཁོར་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་དང་ལྷན་དུ་ཞབས་ཏུ་བོ་སྐྱབས་ཀྱི་ཉམས་སྤྱོད་
ལས་ཁོང་ནི། ལྷག་བསམ། ཤེས་འཛིན། གན་གཞིན་མཐོང་མན་ཆང་མར་
འབྲེལ་ལས་བཟང་བ་སོགས་གང་གི་ཐད་ནས་འགོ་བློད་ཅིག་ལ་ཆང་དགོས་པའི་
ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ངས་ཤེས་བརྟན་པོ་བྱུང་།

ཀླུ་གར་སྤེལ་ལོ་ཤིང་བེ་ནས། བོད་མིའི་སློག་འཛུགས་ཀྱི་བྱང་ཆེ་བུར་པ།
ཡེ་ཤེས་ཆོས་གྲགས།

From my experience of working under him in the Department of Security for nearly ten years, I can say without hesitation that Kasur Ngodup Dongchung is a man of integrity, knowledgeable and an able administrator who maintains excellent relationships with all staff throughout the ranks. He possesses all the qualities that a strong leader must have.

Ven, Yeshi Chodak
Former Central Tibetan Administration Secretary, Bylakuppe, India

བོད་མིའི་སློག་འཛུགས་ནང་ལོ་ཤིང་ཤིང་ཞབས་ཏུ་བསྐྱབས་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་
བཀའ་རྒྱུར་འཁོར་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་གི་ཐད་ཀར་བཀོད་ཁྲུབ་ལོག་ལས་
དོན་ཞུས་མེད་ཀྱང་། རང་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་ཚུལ་ལ་བཀའ་རྒྱུར་འཁོར་ཆུང་དངོས་
གྲུབ་མཆོག་ནི་ལྷ་གྲུབ་དང་ལངས་ཕྱོགས་བརྟན་པོ་ཡོད་པའི་ཉམས་སྤྱོད་ཅན་
ཀྱི་མི་སྣ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། མི་ཆེ་ཆུང་སུ་འདྲ་ཞིག་དང་ཐུག་ནའང་ཕྱོགས་ཞེན་
དང་ཉེ་རིང་གི་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷང་བར་གཟིགས་ཕྱོགས་གཅིག་འཁྱུར་ཡིན། ཁོང་
ནི་བོད་མིའི་སློག་འཛུགས་ནང་ཤིན་ཏུ་ཉམས་སྤྱོད་ཅན་དང་ལས་དོན་གང་ཅིའི་

ཐད་རྒྱུས་མངའ་ཡོད་པའི་མི་སྣ་ཞིག་ཡིན། ད་ལྟོ་ཁོང་ནི་ཐུན་གྱི་ཕྱི་ལོ་༢༠༢༡ ལོའི་སྤྱི་དྲུང་དོན་མི་འོས་ཤོས་དེ་
ཡིན།

ཨ་རིའི་གྲོང་ཁྱེད་ལོག་ནས། བོད་མིའི་སློག་འཛུགས་ཀྱི་བྱང་གཞིན་བུར་པ། ལྷལ་བཟང་མགོན་པོ།

Although I have never worked directly under Kasur Ngodup Dongchung while I served for a while in the Central Tibetan Administration, I observed that he is a man of integrity and great experience. He never differentiates between people whatever their background may be—people in power or ordinary one—and treats everyone same. He is one of the most experienced staff members in the Central Tibetan Administration who is familiar with every issue. I find him as the most suitable candidate for 2021 Sikyong.

Kelsang Gonpo
A former Deputy Secretary of CTA, New York, USA

མི་པོ་བཞི་བརྒྱའི་རྟེན་ལས་སྐྱེད་མེད་པའི་ལྷག་བསམ་ཞབས་ཀྱི་དེའི་ཉམས་
སྲིད་གིས་ད་སྐབས་བཅན་གྱིས་ནང་རྟོག་སྐྱེད་ཐུག་ཡོད་པ་རྩ་བ་བཅད་དེ།
བརྟན་སྐྱེད་གཅིག་སྐྱེས་གི་དབུ་འཁྱིད་ཐུབ་པའི་ནུས་པ་ཅན་དང་། བོད་སྤེེ་
ནང་གཉིས་དབང་ཟམ་པ་བརྟན་པོ་བརྟན་པས་ཏེ་བདེན་མཐའ་གསལ་པའི་
ནུས་པའད་པ་ག་ལུང་འགྲོད་རྒྱུད་དོས་སྤྱབ་མཆོག་ལ་ཡོད།

ཁྱ་ཁག་འབྲས་ལྗོངས་ནས།   འབྲས་ལྗོངས་མངའ་སྡེ་གཞུང་གི་བྱང་
འབྲེལ་རྒྱ་ཆེ་བྱེད་པ། འཇམ་དབྱངས་དོ་རྩེ།

With 40 years of unblemished transparent service record, Kasur Dongchung Ngodup can provide a stable harmonious leadership, free from internal discord. He has the confidence to build a bridge between Tibetans in Tibet, necessary for resolution.

Jamyang Dorjee

Former Joint Secretary, Government of Sikkim, Sikkim, INDIA

བཀའ་ལླུང་འཁོར་རྒྱུད་དེས་ལྷན་མཆོག་ནི་ཤེས་ཡོན་དང་། ཉན་ས་ཐོང་།
འཛོལ་ནང་། ཆེག་སྒྲིབ་ཀྱི་གཤེད་ཆེད་རང་བཞིན་རྟོགས་སྤེལ་མཁན་ཞིག་ཡིན་
ལ། བོད་ནང་ཡོགས་དང་ཕྱི་ཡོགས་གཉིས་ཀ་ནས་ཡིད་ཆེས་ཡོད་སྐབས།
ཁྱི་ལོ་༢༠༡༡ ལོའི་ཕྱིད་ཕྱོད་འོས་ཤོས་དང་འཆོམས་ཤོས་ནི་བཀའ་ལླུང་
འཁོར་རྒྱུད་དེས་ལྷན་མཆོག་ཡིན།

ཨ་མི་ཏོ་ལི་ཡའི་བྱང་ཁྱེད་མིར་ཁྱི་ནས།   བོད་བྱིན་ཤེས་ཡོན་འཕེལ་
ལྷན་གྱི་ཆོད་ཀྱི་ཨོ་པ་དེ་བ་ཚུ་སྒྲིག་དང་ཉམས་ཞིབ་པ་བྱེད་པ།   དམ་
འིང་མོ་བཟང་བསྟན་དང།

Kasur Ngodup Dongchung's educational qualification, experience, competency, sincerity, understanding of the need for a unified Tibet, and the genuine trust placed in him by both Tibetans in exile and Tibet makes him the most eligible and suitable to be the Sikyong of 2021.

Lobsang Tendar Ngamring

Former Researcher of Textbook at the TCV Educational Development and Resource Center (EDRC). Sydney, AUSTRALIA

འདས་པའི་མི་ལོ་༧༧ རིང་གཟེངས་སུ་ཐོན་པའི་ཞབས་ཁུ་གནང་སྐབས།
འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཚན་གིས་ལྷག་བསམ་དང་དྲང་ཚུགས་ལ་ནམ་ཡང་
གཡོ་ཐོལ་མེད་པ་གསལ་སྟོན་གནང་ཡོད།

ཨ་རིའི་ཀ་ལི་ཕོར་ནི་ཡ་ནས། ཀ་ལི་ཕོར་ཡ་མངའ་སྡེའི་སློབ་ཆེན་གྱི་
མཚན་འཛིན་དག་ཆེན་ཆེན་མོ་དང་། གཞི་རིམ་དང་སྐད་གཉིས་སློབ་
གསེལ་ཆེན་ཁག་གི་འགན་འཛིན་བྱུང་པ། དག་དབང་ཕུན་ཆོགས།

Kasur Ngodup Dongchung has consistently shown impeccable integrity throughout his 44 years of remarkable service to the Tibetan cause.

Nawang Phuntsog

Professor Emeritus and former Chair of Department of Elementary & Bilingual Education,
California State University, Fullerton, CA USA

བཀའ་བྱུང་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་ནི་བཟང་སྟོང་ལྷན་པའི་སྤྱི་བོ་ཞིག་
ཡིན་པ་དང་། ཁོང་གིས་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་གནས་བབ་གང་འདྲ་ཡིན་མིན་
མཁྱེན་རྟོགས་གཏིང་ཟབ་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། བོད་ནང་གི་གནས་སྐབས་ལ་
ཡང་ཐུགས་རྒྱུས་ཆེན་པོ་ཡོད། ཁོང་གིས་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་གནང་
སྟངས་དང་། ལྷག་པར་དུ་རྩ་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་གལ་གནད་ལ་གདོང་ལེན་
གནང་སྟངས་མཁས་པ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་སྟབས་
ངས་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༡ ལོའི་སྤྱི་དྲུང་ལ་རྒྱ་བསྐྱེད་ཁུ་བཞིན་ཡོད།

ཨ་རིའི་ནེ་ཏུ་ཡོག་ནས། ནེ་ཏུ་ཡོག་དང་ནེ་ཏུ་འཇར་སི་བོད་རིགས་སྤྱི་མཐུན་ཆོགས་པའི་ཆོགས་གཙོ་
བྱུང་པ། ཆོས་རྒྱུད་དོན་བྱེད་རིང་།

Kasur Ngodup Dongchung la is the epitome of sheer simplicity. He is a man with in-depth knowledge on all issues pertaining to Tibet and the diaspora community, especially with regard to the situation inside Tibet. His decisiveness and inclusive approach to dealing with important matters are a few of the many reasons why I am supporting him as our next Sikyong in 2021.

Norbu Tsering Choezung

Former president of the Tibetan Community of New York and New Jersey (TCNYNJ)

ལྷག་བསམ་གངས་ལྷར་དཀར་ཞིང་། ཆོ་སྐྱོབ་ས་འབྲོང་དང་འདྲ་བའི་བཀའ་བྱར་
འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་སྲིད་སྲྀང་ཁྱིལ་ལ་ཕེབས་ཀྱི་སེམས་ཐག་གཅིང་བཅད་
ཀྱིས་ཀླུ་སྐྱོར་ལྷ་གི་ཡོད།

ཕ་རན་སིའི་ཕེ་རི་སི་ནས། ཆོམ་པ་པོ་དང་། བོད་མི་མང་གྱི་བྱུར། ཕན་
རན་སི་ཀླུ་ཡོངས་ཤར་ཕྱོགས་སྐད་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་སློབ་སྦྱོར་
མའི་སློབ་དཔོན་བྱར་པ། ཆབ་བྲག་ལྷ་མོ་སྐྱབས།

I extend my unwavering support to Kasur Ngodup Dongchung for the post of Sikyong, a man whose motivation and

sincerity are pure as snow.

Chabdak Lhamo Kyab

Writer and Lecturer; former member of Tibetan Parliament; former Lecturer at the National Institute for Oriental Languages and Civilizations. Paris, France

མང་པོ་ཞིག་གི་བསམ་ཚུལ་ལྟར། ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་ལ་དགོངས་བཞེས་
གནང་སྟེ་བཀའ་བྱར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་སྲིད་སྲྀང་གི་འོས་མིར་
བཞེང་ཆུར་རང་ཉིད་ནས་ལྷག་བསམ་ནམ་དག་གིས་འབོད་སྐྱུལ་ཞུ་བ་དང་
ཆབས་ཅིག་མང་ཆོགས་ཀྱི་རེ་འདོད་གཞིར་བཟུང་ཁོང་ནས་ང་ཚོའི་ཐུན་མོང་
གི་འཐབ་ཅོད་ལ་དོན་ཕན་ལྡན་པའི་ཁུས་ལྷགས་སློད་རོགས་གནང་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
ང་ཚོའི་དོས་ནས་ཀླུ་སྐྱོར་སྟོན་གཡེང་དུ་མ་སོང་བ་ཞུ་གི་ཡིན།

ཀླུ་གར་གྱི་ཀླུ་ས་ལྷེ་ལི་གསར་པ་ནས། ཏཱ་མར་ཏེ་གཙུག་ལག་སློབ་
ཆེན་གྱི་སློབ་བྱར་དང་། ཏཱ་ལའི་སླ་མ་མཐོ་སློབ་གྱི་སློབ་དཔོན་བྱར་པ།
ནོར་འཛིན་བདེ་སྐྱིད།

Like many of us, I sincerely request Kasur Ngodup Dongchung la to rise to the occasion, announce his candidacy and give meaning and strength to our collective hopes and aspirations. We assure him of our strongest support.

Norzin Dickyi

Harvard University Alumna (MA in East Asian Studies, 2015) and former lecturer at the Dalai Lama Institute for Higher studies. New Delhi, INDIA

འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་རང་ཚུགས་ཟིན་པོ་དང་། སྤྱི་བ་
ཉུང་ཉུང་། དོན་གནད་ཆང་མར་སྤྲུགས་སྤང་ཆེན་པོ། མི་མཐོ་དམན་ཀྱན་ལ་
མཐོང་ཆེན་དང་འབྲེལ་བ་འཛིན་མཁས་པོ། བྱི་ནང་གསང་བའི་ལས་དོན་ཁག་
བྱི་གྲར་རྩ་བ་ནས་མེད་པར་དམ་འཛིན་གནང་བུ་མཁན་ཞིག་ཡིན་སྟབས།
བཅན་གྱི་ལ་ནང་ཅམ་མ་ཟད། བོད་ནང་གི་བོད་མི་ཆོས་ཀྱང་ཁོང་ལ་ཡིད་ཆེས་
དང་གྲུས་བཀྱར་ཆེན་པོ་ཞུ་གི་ཡོད།

ཨ་སི་ཁྲོ་ལི་ཡའི་གོང་ཁྱིམ་སེར་ཁྱིམ་གྱི་ཁྱེད་ཀྱི་གཞུག་ལག་སློབ་གྲུ་ཆེན་མོ་འདི་བོད་ཡིག་སློབ་དཔོན། ཆུང་ཆེ་རིང་།

Highly self-disciplined, taciturn and diligent, ability to care for all issues, skillful in maintaining public relations, as well as an untainted and impeccable record of integrity are few of the hallmarks of Kasur Ngodup Dongchung, which has earned him trust and respect of Tibetan people from both within and outside of Tibet.

Chung Tsering
Tibetan lecturer at Australian National University, Sydney, AUSTRALIA

གྲུས་པ་བདེ་སྤང་དུ་ལོ་དྲུག་དྲུང་ཆེད་ལས་འགན་ཁུར་རིང་བཀའ་བྱར་འབྲོང་
ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་ཀྱི་བོད་ནང་གི་འབྲེལ་བ་དང་། རྒྱ་གར་གཞུང་གི་
གནད་ཡོད་མི་སྣའི་དབར་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ཉང་སངས་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་
གཞི་ནས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་།

ཨ་རིའི་མན་ཁུ་མར་ནས། བོད་མིའི་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་དྲུང་ཆེ་བྱར་པ། བ་
བྱར་དབང་ཕུག

It was only during my six years as Secretary in the Department of Security, CTA that I came to know about, and was awestruck by the intense relationships and contacts that Kasur Ngodup Dongchung had within Tibet and the cordial, long-lasting and smooth relations he had established with the high-level Indian Govt. officials.

Wangchuk Phasur
Former Central Tibetan Administration Secretary, Vancouver, USA

ང་ཆོའི་སྤྱི་ཚེགས་ཆུང་ཆུང་འདི་ཤོག་འོགས་སྤྱི་ལ་ཐེད་པར་མ་སྤྱན་སྤྱི་ལ་དམ་
གཙང་ཡོང་བ་དང་། ཆོས་གསུམ་ཤོད་རིགས་སྤྱན་རྒྱའི་འདྲ་ཤོས་སྤྱི་ལ་ཤུན་
གནས་ཐུབ་པ་ཡོང་ཆེད་ངས་བཀའ་རྒྱུར་འཁོར་ཆུང་དངོས་ཀྱི་ལ་མ་ཆོག་སྤྱི་ལ་
༡༠༢༧ ལོའི་སྤྱིད་སྤྱོད་ལ་རྒྱུ་བ་སྤྱོད་ལྷ་བཞིན་ཡོད།

ཨོ་སེ་ཁོ་ལི་ཡའི་རྒྱལ་ས་ཁན་གྱི་ར་ནས། བོད་མིའི་རྒྱུག་འདུགས་ཀྱི་རྒྱུད་
 རྒྱུད་ལྷན་པ་དང་། དེ་སྡེ་དམིགས་བསལ་སྐྱེ་ཆབ་བཀའ་བྱར་རྒྱ་ཅི་མོ་
 གོས་རྒྱལ་མཆོད་གྱིས་དབུ་འཁྲིད་པའི་འབྲེལ་མོ་སྐྱེ་ཆབ་ཆོགས་པའི་
 ཆོགས་མི། འདིགས་མེད་པ་སངས།

I support Kasur Dongchung Ngodup for 2021 Sikyong because I believe he will bring unity and brotherhood among the people of three Cholkas, which is the bedrock of our struggle. We succeed through unity not by division.

Jigmey Passang

Former CTA Joint Secretary and member of the Tibetan negotiating team headed by Special Envoy Kasur Lodi Gyari that visited China. Canberra, AUSTRALIA

གལ་ཏེ་ངའོས། རྒྱལ་ཀུན་ འོན་ཀྱི་བདག་པོ་གཞིས་བཞུགས་པོད་མི་དེ་དག་
ཡིན། ཟེར་བདེ་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཡིན་ན། བཅོན་ཚུལ་ནང་ཡོད་པའི་ཆབ་
མིང་བཅོན་ཟུར་མང་ཆེ་བས་བཀའ་ཟུར་འཁྱོང་ཆུང་དངོས་ཟུབ་ལགས་སུ་
བྱུང་ཞེས་གནང་གི་ཡོད་པ་འདིས། ངའོར་ཉར་ཉར་བརྒྱ་ལན་ཞེས་གཏོང་གི་
ཡོད་པས། དེའི་དོན་དེས་མང་དུ་རྟོགས་པར་ཁྱེད་དགོས།

ཨ་རིའི་ནུ་ཡོག་གོ་ལམ་གྱི་ཡ་གུཅག་ལག་སློབ་ཁང་གི་མི་འབོར་ཞིབ་
འཇུག་ལྟེ་གནས་ཁང་གི་ཉམས་ཞིབ་པ་དང་། སྤྱི་ཚགས་སྲིད་བྱས་ཀྱི་འབུམ་རམས་པའི་སློབ་མ། ཆོ་
དབང་རིག་འཛིན།

Because of Kasur Dongchung Ngodup's consistent interaction with Tibetans inside Tibet, he knows the true aspirations of Tibetans inside Tibet. The fact that most of the former political prisoners are supporting him tells us something about him.

Tsewang Rigzin

Fellow at Columbia Population Research Center; Doctoral student at Columbia University, New York, New York, USA

བོད་མིའི་སྤྱི་གཞི་འཛུགས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་སྡེ་མོ་བའི་ནང་བོད་མིའི་བཟང་སྤྱོད་སྐྱར་གསོ་སྤྱད་བཀའ་ལླན་འཁོར་རྒྱུ་དངོས་གྲུབ་ལྟ་བུ་བཟང་སྤྱོད་ཆད་ལྡན་དང་། ཉམས་སྤྱོད་བྱལ་བྱུང་གི་སྤྱི་ལོ་ཞིག་དེས་བར་དུ་སྤྱོད་ལ་འདེམས་ཐོན་ཁྱེད་གོས་འཛུགས་ཐུབ་སྐྱོང་ཁྱེད་བཞིན་ཡོད།

ཨ་རིའི་ཀ་ལི་ཐོར་ནི་ཡ་ནས། ཐུག་ཀ་ཁུང་གི་ཚན་རིག་ལག་ཁྱེད་ཚན་པའི་ཞིབ་འཇུག་ལས་རྒྱུ་ལྷན་པ་སྐར་མ་ལྟ་མོ།

In order to revive the virtuous character of the CTA Leadership, I am supporting Kasur Ngodup Dongchung, a person with the highest moral character and with most profound experience to be the Sikyong 2021.

Karma Lhamo

Former Clinical Research Associate, Clinical Development Service Agency, Department of Biotechnology, Ministry of Science and Technology, Government of India. California, USA

ང་ཚོར་སྤྱོད་སྤྱོད་དུ་འོས་པ་འདྲ་འདྲའི་ནང་ནས་མི་འདྲ་བ་ཁག་ཅིག་ཡོད། གཅིག་ལས་གཅིག་ཡག་པས་གང་འདེམས་ཆོད་མི་ཐེག་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱི་འདུག བསམ་གྱིན་བསམ་གྱིན་དུས་ལ་བབས་པའི་སྤྱོད་དེ་བཀའ་ལླན་འཁོར་རྒྱུ་དངོས་གྲུབ་ལགས་ཅེད་འདོད། གཡག་ཞར་གྱིས་རྩ་མོས་བ་དང་འདྲ་བའི་རྩལ་ཞུགས་འཛིན་པ་དེ་དག་ལ་གོ་བརྟེན་འཕྲོད་ཨེ་ཡོང་སྟུང་པའི་མེ་བ་མེད། འོན་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་རང་ཅེའི་སྤྱོད་རྒྱ་ཆོས་དེས་བར་དུ་བསམ་གཞིག་གཏོང་དགོས་པའི་འགན་འཁུར་མཁའ་བ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་ནན་སྒྲུབ་ཁྱེད་བཞིན་ཡོད།

ཐུབ་ཨ་སི་ཁོ་ལི་ཡའི་པར་ཐེན་ནས། དུར་བྱང་།

We have few unparalleled Sikyong candidates and It is hard to choose one among them. However, while reflecting deeply, I believe, a Sikyong, who can meet the demand of the current challenging time, is Kasur Ngodup Dongchung. I do not hope to convince the stubborn, who grazes like a blind yak, yet, I appeal to the wise brothers and sisters and remind them about their special responsibility to contemplate on this issue.

Thur-Chang

Tibetan writer based in Australia. Perth, Western Australia

རང་ཉིད་རྒྱུ་ལོ་བཅོམ་དུ་ཚུད་སྐབས་ནི་དག་ནས་འགྲུར་སྒྲ་ཆོག་གི་ཐོག་ནས་
འདི་ཞིབ་བྱེད་སྐབས་བཅན་གྱི་ལོ་ཐོད་མིའི་ཁྲོད་ནས་གནད་ཡོད་མི་སྒྲ་གཉིས་ཀྱི་
ཐད་བསྐྱར་འདི་ཡང་འདི་གུས་པ་གཅིག་ནི་དཔལ་ལྷན་བདེ་སྤང་བཀའ་ཟུར་
འཛོལ་ཚུང་དངོས་གྲུབ་མཚོག་གི་སྒྲོར་ཡིན་པས། ཁོང་ནི་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དོ་
སྒྲུང་བྱེད་ཡུལ་དང་། འཛིགས་སྤང་སྒྲེ་ཡུལ་གྱི་གངས་ཅན་པའི་མི་སྒྲ་གལ་ཆེན་
ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ཟེས་གྲུས་བཀའ་དེ་ཆེར་གྲུས།

རྒྱ་གར་རྟ་རམ་ས་ལ་ནས། རྒྱ་གར་བདེ་ལེགས་བཤད་སྤྱིར་སྒྲོབ་གྱའི་
སྒོམ་གྱི། ཐུབ་བསྐྱར་ཡར་འཕེལ།

When I was imprisoned, the Chinese authorities interrogated me many times asking questions about two prominent Tibetans in the exile community, one being Kasur Ngodup Dongchung. After observing how the Chinese authorities took special notice of Kasur Ngodup Dongchung, my respect for him grew immeasurably.

Thupten Yerphel

Principal of Namgyal Monastery School Dharamsala, INDIA

བཀའ་ཟུར་འཛོལ་ཚུང་དངོས་གྲུབ་མཚོག་ཡུན་རིང་བོད་ནང་འབྲེལ་བ་ཏ་ཅང་
ཟབ་པ་དང་། བོད་ནང་ཞུགས་མཁན་ཆོས་ཀྱང་ཁོང་ལ་དུས་དུམ་ཡང་ཡིད་ཆེས་
ཆེན་པོ་གནང་བཞིན་ཡོད་སྟབས། བོད་ནང་ལོགས་ཀྱི་གནས་སྤངས་ལ་ཐུགས་
རྒྱས་ཆེ་བ་དང་། མི་ལོ་བཞི་བཅུ་ལྷག་ཙམ་གྱི་འཛིན་སྐྱོང་ཉམས་སྤྱོད་ལྡན་པ།
སྤྱི་ཕྱིར་ཉེན་ཁ་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་གཤོང་ལེན་བྱེད་མཁས་པ། བོད་རྒྱ་
མིལ་ལས་དོན་གྱི་སྤྱི་ཕྱིར་གནས་ཚུལ་ཆ་ཆང་ལ་རྒྱས་མངའ་ཟབ་པ་བཅས་ལ་
བརྟེན་ནས་འཛོལ་ཚུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་ཉེར་གཅིག་སྤྱིར་སྐྱོར་དུ་རྒྱ་བསྐྱོར་ཁྱེད་
ཀྱི་ཡོད།

རྒྱ་གར་རྟ་རམ་ས་ལ་ནས། ཆབ་སྲིད་བཅོམ་རྒྱུར་དང་། བོད་ཀྱི་དགྲ་བཅུ་གསུམ་ལས་འགྲུལ་ཆོགས་པའི་
ཆོགས་གཙོ་བོར་པ། དག་དབང་འོད་འབར།

Kasur Ngodup Dongchung has, for many years, maintained a wide network of contacts inside Tibet and the people inside Tibet continue to put their trust in him to this day. In addition to his familiarity with the situation inside Tibet, he has over 40 years of administrative experience within the CTA bureaucracy. Kasur Ngodup Dongchung is also recognized for his resourcefulness and experience in ensuring the security of His Holiness the Dalai Lama and familiarity with the history and evolution of Sino-Tibetan dialogues. For these reasons, I am supporting him to be our 2021 sikyong.

Ngawang Woebar

Former political prisoner and former President of the Gu-Chu-Sum Tibetan Movement of Tibet, Dharamsala, India

བཀའ་ཐུར་འཛོལ་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཚན་གྱི་མི་གཤེས་པོར་ཆུགས་དང་། ལྷག་
བསམ། འདས་པའི་མི་ལོ་༩༩ རིང་གི་ཉམས་སྲོང་། ལྷག་དོན་མཉམ་ཁིད་གྱི་
རྒྱུ་བ་དང་། དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པའི་སློན་ནས་ལངས་
ཕྱོགས་བརྟན་པོ་ཡོད་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས། རས་ཁོང་གི་ལོ་ན་༣༠༣༡ ལོའི་
སྲིད་སློང་ལ་ཀླུ་སྒྲོལ་ལྷ་གི་ཡོད།

ཨོ་སེ་རྩོ་ལི་ཡའི་རྒྱལ་ས་ཁན་གླི་ར་ནས། བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་བྱུང་
རྒྱུ་བར་པ་དང་། དེ་ལྷན་དམིགས་བསམ་སྒྲུ་ཆབ་བཀའ་ཐུར་རྒྱ་རི་སློ་
གྲོས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་དབུ་འཁྱུང་པའི་འབྲེལ་མོལ་སྒྲུ་ཆབ་ཆོགས་པའི་ཆོགས་མི། སྐལ་བཟང་ཆེ་རིང་།

I support Kasur Ngodup Dongchung for the 2021 Sikyong for his honesty, sincerity, rich experience and particularly for his ability to inclusively lead all Tibetans irrespective of the province they belong to, and also being a staunch supporter of Middle Way Approach Policy as a way forward.

Kalsang Tsering

Former CTA Joint Secretary and member of the Tibetan negotiating team headed by Special Envoy Kasur Lodi Gyari that visited China. Canberra, AUSTRALIA

འཛོལ་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཚན་གྱི་བོད་ཀྱི་ཅ་དོན་འཕམ་ལུགས་རྒྱུང་གསུམ་ལ་
བབ་ལྷིང་བརྟན་གསུམ་གྱི་རང་བྱུག་བསྐྱར་གནང་མཁན་དང་། དུལ་མི་མཐོ་
དམན་བར་གསུམ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པ་གཅིག་མཚུངས་གཟེགས་སློང་གནང་
མཁན། མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་གོང་བུ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་རྒྱུའི་རྒྱུ་བ་དང་
ལྷན་པ། ལྷག་པར་་་་རྒྱལ་བ་དོན་གྱི་བདག་པོའི་བཀའ་དགོངས་ཐོག་ཐང་ལྷོད་
མེད་པར་ཤར་སློང་གནང་མཁན་སྲིད་སློང་ཆད་ལྷན་ཞིག་ཆགས་རྒྱུར་གདོན་མི་
ཟ།

རྒྱ་གར་ཀལ་མན་ཾོན་ནས། སྐད་ཡིག་སྒྲེ་མང་མཁྱེན་མཁན་ལམ་ལྷོང་ཅན་གྱི་ཆོང་པ། རིན་ཆེན་ཆེ་རིང་།

Kasur Ngodup Dongchung has been steadfastly working for the future cause of Tibet with firm determination, dedication, and sincerity. His personal quality to treat everyone equally and his ability to maintain the unity of Tibet. On top of that his unwavering and steadfast in fulfilling the instructions and visions of His Holiness the Dalai Lama without any hesitation are the reasons that he is one of the most qualified to be the Sikyong.

Rinchen Tsering

Multilingual Businessman. Clement Town, INDIA

གྲུས་གཞས་པ་དག་ཆེད་སེམས་ནང་གི་མ་འོངས་དབྱ་ཁྱིད་ནི་ཀན་འབྲོང་རྩེ་
དངོས་གྲུབ་ལགས་ཡིན། དེར་བརྟེན་དཔེ་གཞས་ཉན་མཁན་ཆང་མས་ཁོང་ལ་
འོས་ཤོག་འཕེན་རོགས་ལྷ་གི་ཡོད།

བལ་ཡུལ་མཆོད་རྟེན་ནས། གཞས་པ། གཙང་དག་དབང་ཆེ་རིང།

I, a Tibetan singer named Ngatse, wholeheartedly aspire to see Kasur Ngodup Dongchung as our future leader. Therefore, I request all my fans and supporters to vote Kasur Ngodup Dongchung as the next Sikyong.

Tsang Ngawang Tsering
Artist , Boudha, NEPAL

ཕན་ལྷ་རྩ་ཏེ་སྤྱི་ལོ་འཛིན་སྐྱོད་ལས་བྱེད་ཡིན་སྐབས་སྤྱོད་བཀའ་བྱར་འབྲོང་
རྩེ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་དང་མཉམ་དུ་འབྲེལ་བ་བྱུང། བརྒྱད་རིམ་དཔེ་ནང་སྤྱོད་
རོ་མཆོག་ནི། སྤྱི་མས་རྩེ་བཀའ་ཡོད་ཚུལ་མཐུན་རྒྱུ་གྱི་སྤྱོད་པ་གསལ་ཞིང།
མཐོ་དམའ་དག་ཞན་སུ་ལའང་ཉེ་རིང་མི་གནང་བའི་མི་གཤེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
པ། ཆོལ་ཁ་དང་ལུང་ཆན་གྱི་ཞེན་ཁོག་དོར་ཉེ་སྤྱི་བ་གཙུག་ཏུ་འཛིན་མཁན།
ལྷག་པར་བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཁོང་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་རེ་བ་ལྷགས་ཆེན་
པོ་གནང་གི་ཡོད། རྒྱ་མཆོན་དེར་བརྟེན་ཡོང་རྒྱུ་ཕྱི་ལོ་༢༠༢༡ ལོ་གི་སྤྱི་ལོ་
དུ་སྤྱོད་མཆོག་ལ་ཀླུ་སྐྱོད་ལྷ་བཞིན་ཡོད།

ཁེ་ཏེ་ཁྱོ་རོན་ཁྱོ་ནས།
བཀྲ་ཤིས་སྟོབས་རྒྱལ།

ལྷ་རྩ་ཏེ་ཆེས་མཐོའི་གཙུག་ལག་སྟོབ་གཉེར་ཁང་གི་ལས་བྱེད་པ།

I first came in contact with Kungo Ngodup Dongchung la while I was working in the Vice-Chancellor office, CUTS. During the period, I observed that he is honest, humble, impartial and down to earth with excellent administration skills. In addition to the above, he is highly respected within as well as outside of our society. Therefore, it is an honor to support Kungo Ngodup la for the 2021 Sikyong Candidate.

Tashi Topgyal
Former Central Institute of Higher Tibetan Studies staff. Toronto, CANADA

བཀའ་ལྷན་འཛོལ་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ལ་ཐུབ་སྐྱོར་ལུས་པའི་བཟོ་སྐྱེད་ལྷན་ཁག་
བདུན་ནང་མཉམ་ཞུགས་གནང་མཁན་གྱི་སྒྲུབ་པ།

༡༥ ཟ࿳་ལོ་༡༠༡༠ ཟ࿳་བ་༡༡ ཚེས་༢ ཉིན་གྱི་བཟོ་སྐྱེད་།

གཙོ་སྐྱོར་པ་དོན་གྲུབ་ཆེ་རིང་།

ཕྱག་རོགས་དབང་འདུས་ཆེ་རིང་།

ཆབ་སྲིད་བཅོན་ལྷན་མགོ་ལོག་འཛིགས་མེད།

ཆབ་སྲིད་བཅོན་ལྷན་དག་དབང་གསང་གྲོལ།

ཚོམ་པ་པོ་ཨ་མའི་བྱ་ན་རྒྱུ་མ་བསྟན་འཛིན་ཆེ་རིང་།

དམིགས་བསལ་སྒྲུ་ཆབ་ཁིང་གཤེགས་བཀའ་
ལྷན་གྱི་རྒྱ་རི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་མཆོན་གྱིས་དབུ་འཁྱེད་
པའི་འབྲེལ་ལོ་སྒྲུ་ཆབ་ཆོགས་པའི་ཆོགས་མི་
ལྷན་པ་སྒྲུ་པ་བཟང་ཆེ་རིང་།

ཁྲིམས་ལུགས་རིག་པའི་སློབ་གཉེར་བ་བསྟན་འཛིན་ཡོན་ཏན།

༡༩ རྒྱ་ལོ་༡༩༥༠ ཟླ་བ་༡༡ ཚེས་༡༩ ཉིན་གྱི་བཟོ་སྒྲིང་།

གཙོ་སྤྱོད་བོད་མིའི་སྤྱི་ལམ་འཛུགས་ཀྱི་དྲུང་ཆེ་བླར་པ་ཀུན་
དགའ་བསྟེན།

བཀའ་བླང་བྱུང་པ་རྫོང་དཀར་སྟོབས་རྒྱལ་ཆེ་རིང་།

ཕྱི་བྱར་དང་ཕྱི་མ་པ་པོ་ཆབ་བྱག་ལྷ་མོ་རྒྱལ་པ།

དཀྱིལ་པས་སྐྱ་ཚབ་ཞིང་གཤེགས་པ་ཀའ་བུར་
 རྒྱ་རིམ་གྱིས་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་དབུ་འཁྱིད་པའི་
 འབྲེལ་མོལ་སྐྱ་ཚབ་ཆོགས་པའི་ཆོགས་མི་བུར་པ་
 འདྲིལ་མེད་པ་སངས།

༣༽ ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠ ཟླ་བ་༡༢ ཚེས་༡༢ ཉིན་གྱི་བཟོ་སྒྲིང་།

གཙོ་སྤྱོད་ནེ་ལུ་ཡོག་དང་ནེ་ལུ་འཇར་སི་བོད་རིགས་སྤྱི་
མཐུན་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་བླ་པ་དང་གཞུང་
ཞབས་བླ་པ། ཚེས་རྒྱུ་ལོ་རྒྱུ་ཆེ་རིང་།

སྤྱི་བླ་པ་དང་དབུས་བོད་ཀྱི་བྱུང་མེད་ལྷན་
ཚོགས་ཀྱི་བླ་པ་ཆེ་བླ་པ་དག་དབང་ལྷ་མོ།

སྤྱི་ལོ་༢༠༡༩ དབུས་བོད་ཀྱི་གཞུག་
ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་འབྲམ་
རམས་པའི་ཉམས་ཞིབ་པ་དང་།
རྒྱ་ལའི་སྤྱི་མ་མཐོ་རིམ་སློབ་
གཉེར་ཁང་གི་སློབ་དཔོན་བྱང་
པ་རིག་འཛིན་ལྷན་བྱེད།

ཀོ་ལམ་གྱི་ཡ་གཞུག་ལག་སློབ་ཁང་
གི་མི་འབོར་ཞིབ་འཇུག་ལྷན་གནས་
ཁང་གི་ཉམས་ཞིབ་པ་དང་། སྤྱི་
ཚོགས་སྤྱི་དབུས་ཀྱི་འབྲམ་རམས་
པའི་སློབ་མ་ཆེ་དབང་རིག་འཛིན།

ནོར་གླིང་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གཙོ་སྤྱོད་ཞིབ་འཇུག་ཚན་པའི་ལོ་རྒྱུ་བླ་པ་དང་མ་རིང་ཡོན་ཏན་བྱུང་མཚོ།

༩༽ བྱེ་ལོ་༢༠༢༠ ལྷ་བ་༡༢ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་གྱི་བསྐོས་ཐོག་།

གཙོ་སྤྱོད་པ་དོན་གྲུབ་ཚེ་རིང་།

ནང་ཚོས་མཁུ་པ་དང་སྐད་སྒྲུར་བ་
བསྟན་འཛིན་ཕུ་ཚུང་།

གོ་ལམ་གྱི་ཡ་གཙུག་ལག་སྤྱོད་ཁང་གི་མི་འབོར་
ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཁང་གི་ཉམས་ཞིབ་པ་དང་།
སྤྱི་ཚོགས་སྤྱི་དབྱུང་གི་འབྲུམ་རམས་པའི་སྤྱོད་མ་
ཚེ་དབང་རིག་འཛིན་།

བོད་རྒྱལ་ཡོངས་མང་གཙོ་ཚོགས་པའི་བྱུང་ཆེ་བྱུང་
པ་རྩི་རིང་བསྟན་འཛིན་ཕུ་ཚུང་གསལ།

༥༽ ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠ ཟླ་བ་༡༢ ཚེས་༢༠ ཉིན་གྱི་བགོ་སྐྱེད།

གཙུག་ལྷན་པ་ལྟེ་གཞི་གི་ཐུབ་པ་ལྟེ་
ཐུབ་པ་ལྟེ་ཐུབ་པ་ལྟེ་ཐུབ་པ་ལྟེ་

བོད་མིའི་སྤྱི་ལོ་ལྟེ་གྱི་ཐུབ་པ་ལྟེ་
དང་། སྤྱི་ལོ་ལྟེ་ཐུབ་པ་ལྟེ་

ཨོ་སེ་ཁོ་ལི་ཡ་ཐུབ་པ་ལྟེ་གཞི་གི་ཐུབ་པ་
ཐུབ་པ་ལྟེ་ཐུབ་པ་ལྟེ་ཐུབ་པ་ལྟེ་

ཐུབ་པ་ལྟེ་གྱི་ཐུབ་པ་ལྟེ་
གཞི་གི་ཐུབ་པ་ལྟེ་ཐུབ་པ་ལྟེ་
ཐུབ་པ་ལྟེ་ཐུབ་པ་ལྟེ་

༧༥ ཕྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ཚེས་ལྷན་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྐྱོད་མཐོན་པོ་སྒྲིབ།

འབྲས་ལྗོངས་མངའ་སྡེ་གཞུང་གི་ཕྱི་འབྲེལ་
བྱེད་སྒྲུབ་པ་འཇམ་དབྱངས་རྟོ་རྟེ།

བོད་མིའི་སྤྱི་ཁོག་འཛུགས་ཀྱི་བྱེད་སྒྲུབ་
ཕྱི་པ་ཀྱུན་དགའ་བསྐྱོད་ཀྱིས།

ནི་ལུ་ཡོག་དང་ནི་ལུ་འཇར་སི་བོད་རིགས་སྤྱི་
མཐུན་ཆོགས་པའི་ཆོགས་གཙོ་བྱེད་པ་དང་
གཞུང་ཞབས་ཕྱི་པ་ཆོས་རྒྱུ་ཆོ་རིང་།

༥༽ ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠ ཟླ་༡༢ ཚེས་༢༩ ཉིན་གྱི་བསྐོས་ཁྲིམས་ཀྱི་འགན་ཁུར་གྱི་འགན་ཁུར་

སྤྱི་ལོ་༢༠༢༠ ཟླ་༡༢ ཚེས་༢༩ ཉིན་གྱི་བསྐོས་ཁྲིམས་ཀྱི་འགན་ཁུར་གྱི་འགན་ཁུར་

སྤྱི་ལོ་༢༠༢༠ ཟླ་༡༢ ཚེས་༢༩ ཉིན་གྱི་བསྐོས་ཁྲིམས་ཀྱི་འགན་ཁུར་གྱི་འགན་ཁུར་

གཙོ་སྤྱིའི་ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་འགན་ཁུར་གྱི་འགན་ཁུར་

སྤྱི་ལོ་༢༠༢༠ ཟླ་༡༢ ཚེས་༢༩ ཉིན་གྱི་བསྐོས་ཁྲིམས་ཀྱི་འགན་ཁུར་གྱི་འགན་ཁུར་

སྤྱི་ལོ་༢༠༢༠ ཟླ་༡༢ ཚེས་༢༩ ཉིན་གྱི་བསྐོས་ཁྲིམས་ཀྱི་འགན་ཁུར་གྱི་འགན་ཁུར་

སྤྱི་ལོ་༢༠༢༠ ཟླ་༡༢ ཚེས་༢༩ ཉིན་གྱི་བསྐོས་ཁྲིམས་ཀྱི་འགན་ཁུར་གྱི་འགན་ཁུར་

གཙོ་སྤྱིའི་ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་འགན་ཁུར་གྱི་འགན་ཁུར་

ཐུགས་སྒྲུ་མེ་ཏུ་བའི་མེ་ཏུ།

བཀའ་བྱུང་འབྲོང་ཆུང་ལགས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་བ་ཚོའི་སེམས་གཏིང་ན་ གནོད་འགྱུར་མེད།

ཨ་མའི་བུ་བསྟན་འཛིན་ཆེ་རིང་།

མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་ལྟན་པའི་རྒྱལ་སྐྱོང་ཆེན་གྱི་འོས་མི་ཆེན་ལྟན་ཞིག་དངོས་
གཞིའི་འོས་མིར་མ་སྤྲེལ་བ་ལྟེ། མ་འོངས་པོད་འབངས་ཆེན་སྤྲེལ་གྱི་འཕེལ་བཟོད་ལ་གྱོད་གུན་
ཆེན་པོ་ཞིག་ཐོག་པས་ཤིན་ཏུ་མངས། མིག་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་དམ་བེད་མི་ཤེས་ཞེས་པའི་གཏམ་
དཔེ་ལྟར། བཀའ་བྱུང་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་ཀྱི་རིན་ཐང་མི་འགའ་ཞིག་གིས་མ་རྟོགས་
པའི་རྒྱུ་གྱིས། སྤྱོད་འགྲོའི་འོས་ཤོག་གི་གངས་ཆད་མཐོ་པོ་མ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཅིག་རེད།
སངས་རྒྱུ་མཐུན་དུ་བཞག་སྟེ་ཕྱག་རྒྱུ་ཏུ་འཆལ་ཞེས་པའི་དཔེ་བཞིན་དང་། ལྷག་པགས་གྱོན་
པའི་བྱི་སྤྱང་ལྟ་བུ་དོ་གཉིས་མ་མང་པའི་རྒྱུ་གྱིས་དང་། མཁྱིས་ནད་ཅན་ལྟ་བུ་ཆོགས་ཤིག་ལ་ཆོལ་
ནད་ཀྱི་ནད་ཡམས་ཀྱིས་ཐེན་པ། སྟོགས་དོར་བཙུན་ལེན་གྱི་དཔྱོད་ཤེས་ལ་མོངས་པ། ལུང་ཆན་
རིང་ལྷགས་པའི་འོས་མི་རྒྱལ་ཆེད་དུ། རྒྱལ་གཅིས་རིང་ལྷགས་པའི་ལྟ་བུ་པོར་བརྒྱག་ཏུ་བཏང་
བཞི་སྟོང་རྗེའི་ཡུལ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། བོད་བྱའི་ཨ་མ་ཆོག་ནང་མཁས་པའི་གདམས་ངག་མི་འཇུག་
ཞེས་པའི་བརྗོད་སྟེལ་དང་མཆོངས། དེ་ཡང་གལ་པོ་ཆེ་ལ་ནན་ཏན་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ལ་བརྒྱ་
ཆར་ཞེས་པ་ལྟར། བདག་གིས་སྤྱོད་འབྲོང་ཆུང་ལགས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་བ་ལྟན་མོང་གི་མགྱོན་ཆབ་
བྱས་ཏེ། རྫོང་ཀར་དམ་གཙང་གིས་ཐོག་རྒྱབ་སྐྱོར་ལུས་པ་ལྟེ། བོད་སྤྱི་བའི་བདེན་དོན་ཁོ་ནའི་ཆེད་
དུ་ཡིན་པས། སྤྱོད་ཆོག་གི་ཚུལ་དུ་གནོད་འགྱུར་སྤྱོད་ཅམ་མེད་པའི་གནས་ལྷགས་བཙུན་ཞིག་གྲེང་
འདོད་པའི་ཆོར་བས་བསྐྱེད་ཏེ་སྤྱི་གཞི་ལ་དེ་ཤོག་དཀར་སྟེང་དུ་ཤོར་སོང་།

གནད་དོན་དང་པོ། ཉེར་གཅིག་སྤྱི་དཔྱོད་འོས་མི་བཀའ་བྱུང་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ལྟེ།

ཆོལ་གསུམ་བོད་འབངས་ཐུན་མོང་གིས་བཙེ་བཀྱར་བྱས་ཞིག་དང་། མི་མང་གི་ལྟ་ཚུལ་
ཡག་པོ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས། ད་ལྟའི་སྤྱི་ཟུང་གི་གཏུགས་དང་སྤྱི་ཟུང་མང་མེ་ལྟ་བུའི་གནས་
སྤངས་འདི། འབྲུང་འབྲུང་བབ་ལྷིང་བརྟན་གསུམ་གྱི་སྤྱི་ཆོགས་ཡར་ཐོན་ཅན་ཞིག་ཏུ་ཁ་
ལོ་བསྐྱར་བའི་དོན་དུ། ང་ཆོས་སེམས་པ་མདའ་ལས་དངས་ཤིང་ལྷག་བསམ་ཐོལ་མེད་
ཀྱི་ངང་ནས། ཁ་མིག་ཡར་ལྷ། སྤྱོད་པ་ཡར་ཁེལ་ཞེས་པའི་དཔེ་ལྟར། རྫོང་ཀྱང་དམ་གཅོང་
གི་ཐོག་ནས་འཆོལ་སྟེག་བྱས་ཏེ་ཕུར་བྱ་མཉམ་འདེགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་པར་
གཞོད་འགྲོད་སྤྱི་ཅམ་མེད།

གནད་དོན་གཉིས་པ། འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལས་བསྐྱབ་བྱ་བླངས་ཏེ། མ་འོངས་ཆོལ་གསུམ་བོད་
འབངས་ཆེག་སྤྱིལ་ཡོང་བའི་ཆེད་དང་། མ་ཟད། ཆོལ་གསུམ་བོད་འབངས་དབྱེ་བ་མེད་
པའི་ཐོག་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ལམ་སྟེ་འཁྲིད་སྤྱོད་མཁལ་གྱི་འགོ་ཁྲིད་ཀྱི་ཁྱད་ཡོན་
ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་མཁོ་མཐོང་བ་གཞིར་བཟུང་། བཀྱར་འོས་བཀའ་ལླང་འབྲོང་ཆུང་
དངོས་གྲུབ་ལགས་ལ་སྤྱི་ཡོན་ཡང་དག་མཛོན་པའི་ཆ་ནས། ང་ཆོས་སྤྱགས་རྒྱང་ལ་
བསམ་སྒྲོ་རྒྱ་ཆེར་བཏང་སྟེ་ཁོང་ལ་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་པ་ནི་
གཞི་བཟུང་དང་སྟོབས་པ་ཡིན་པས་གཞོད་འགྲོད་མེད།

གནད་དོན་གསུམ་པ། ཉེར་གཅིག་སྤྱི་ཆོང་གི་འོས་མིའི་ནང་། གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གིས་
རྒྱུས་མངའ་དང་རེ་འདོད་གནང་ས་ནི། སྤྱི་ངོ་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་ཡིན་པར་
དངས་གཅོང་གི་མེ་འོང་དུ་གཟུགས་བརྟན་འཆར་བ་ལྟ་བུ་ཆང་མས་མཁྱེན་གསལ་
བཞིན། ཁོང་ལ་ཉེར་གཅིག་སྤྱི་ཆོང་གི་ཞབས་སྟེགས་དེ་འོས་ཤིང་འཆོམས། ད་དུང་།
ཁོང་གིས་དེ་སྤྱི་བོད་པའི་སྤྱི་ཆོགས་ཁོད་རྒྱལ་ཆོང་བ་མང་པོ་མར་གྱི་དཀྱིལ་ནས་སྤྱི་
བཏོན་པ་བཞིན་ཐེར་འདོན་མཛད་ཡོད་པར་བརྟེན། མ་འོངས་པའི་དཀའ་འཆོགས་ཆེ་བའི་
དུས་སྐབས་སྤྱུང་ནང་རུལ་བ་དེ་དག་གྲེལ་གཞིབ་ཏུ་བཅུད་པ་ལྟར་འདྲིན་གཟུང་བྱེད་
ཐུབ། གནད་ལ་འཁེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་འདིའི་དབང་གིས། དུ་ཆོས་བོད་སྤྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་
བདེ་སྤྱུག་ལ་བསམ་གཞིག་ནན་པོ་བྱས་ཏེ་ཁོང་ལ་རེ་འདུན་ཆེན་པོའི་ངང་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་
པར་གཞོད་འགྲོད་ཏིལ་འབྲུ་ཅམ་ཡང་མེད།

གནད་དོན་བཞི་པ། ཉེར་གཅིག་སྤྱི་ཆོང་གི་འོས་འགན་གཙོ་བོ་གཅིག་ནི། ལྒྱལ་བའི་བདེ་

བཅས་ལྡན་ཡོད་ཅང་། བཅན་སྤྱོད་པོད་མིའི་ཉམས་ཞིབ་པ་དང་འབྲུམ་རམས་པ། སློབ་གསོ་བ། ཚུལ་པ་པོ། ལོ་རྒྱུས་སློབ་པ། སྤྱི་ཞུ་བ། ལོ་རྒྱུ་བ། རྒྱལ་གཅེས་པ། བྱིན་པ་ཚོད་པ་སོགས་ཀྱིས་མཁས་བརྒྱའི་བཤོ་སྤྱོད་གི་འགྲོས་བཟང་ལྗིད་ཞིག་ལྡན་པའི་གནས་ལུགས་གཅིག་ཟེས་གཉིས་མཐུད་དུ་ཐོན་པོ་ལྟར། ང་ཚོས་ཀྱང་ཁོང་ལ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞུས་པར་གཞོང་འགྱོད་ཡོད་དོན་མེད།

གནད་དོན་བརྒྱད་པ། ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་འགོ་ཁྲིད་ཅིག་ལ་ངེས་པར་དུ་མཁོ་བའི་ཉན་འཛོག་གི་ཁྱད་ཡོན་དེ། ཉེར་གཅིག་སྤྱིད་སྤྱོད་གི་འོས་མི་བཀའ་རྒྱུར་འགྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ལ་ལྡན་སྤྱོད་སུ་ལྡན་ཡོད་པས་མ་ཆད། མཐོ་དམན་དབྱེར་མེད། པོ་མོ་དབྱེར་མེད། དབྱལ་ཕྱག་དབྱེར་མེད། སུ་དང་འཕྲད་ཀྱང་དཔོན་ཉམས་མེད་པ། ཉེ་རིང་མེད་པའི་ཐོག་ལྟ་ཚུལ་གཅིག་མཆུངས་འཛིན་གྱི་ཡོད་ཅང་། མང་ཆོགས་ཀྱི་དཀའ་སྤྱུག་སེལ་སྤུལ་མཁུ་ཁོང་ལྟ་བུའི་མི་གཞི་ཡག་པའི་དཔོན་བཟང་ཞིག་དགོས་ངེས་ཆེ་བས། ང་ཚོས་གདོང་འཛོག་ཆེན་པོ་དང་དབྱེད་ཞིབ་ཐེངས་མང་བྱས་ཏེ་ཁོང་ལ་ངོ་དགའ་རྒྱལ་མདུན་མེད་པའི་ཐོག་ནས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞུས་པར་གཞོང་འགྱོད་ཅ་བ་ནས་མེད།

གནད་དོན་དགུ་པ། རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀྱི་ཚོད་རྫོག་སེལ་དགོས་ཆེ། བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་སྦྲར་གསོ་མི་བྱེད་ཀ་མེད་དུ་གྱུར། དེས་ན་ཉེར་གཅིག་སྤྱིད་སྤྱོད་གི་འོས་མིའི་ནང་ནས། བརྒྱན་དུ་མེད་པའི་བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་གྱི་ཆ་རྒྱས་ཟབ་ཤོས་ནི་སྤྱོད་འགྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་ཡིན་པ་བརྗོད་མི་དགོས་ཤིང་། འཛམ་གླིང་ཤར་ཁུལ་གང་ས་ནས་ཤེས་ལྡན་པ་མང་པོས་སྤྲད་སྤྱུག་འགྲུལ་ཏེ། ཁོང་ལ་ཆེ་བསྟོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཕུལ་བའི་ཨིན་པོད་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ཡིག་འཕོར་ཆེན་ཐོན་པ་ནི། འདས་ཐེན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཤོག་ཆགས་སུ་བྱུང་མ་སྤོང་བའི་ཐེན་ཐོགས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པར་སྤྱི་ཅེ་ལ་དགོས། ལྗིད་ཏེག་ཏེག་གི་རྒྱ་མཆོན་དེ་དག་ལ་བརྟེན། ང་ཚོས་མོངས་པ་དང་བག་འཁུམས་ཀྱི་བསམ་པ་རིང་དུ་དོར་ཏེ་བཀའ་རྒྱུར་འགྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ལ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞུས་པར་གཞོང་འགྱོད་གང་ཡང་མེད་ཅེས་སྐད་གསེང་མཐོན་པོས་བརྗོད་པོད།

གནད་དོན་བརྒྱ་པ། རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གི་ཆབ་དབལ་རིག་གསུམ་འཛིན་སྤྱོད་སྤེལ་གསུམ་གནད་མཁུ་ཞིག་བསྐྱོ་གཞག་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཆ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ཞིག་ནི། གཞུང་དམངས་བར་ལ་

འབྲེལ་ལམ་གཏིང་ཟབ་ཡོད་མཁན་ཞིག་དང་། ཐེག་པ་དེམ་འདྲེགས་ཀྱི་ཉམས་སྐྱོང་ཡོད་
 བ། ལས་བྱེད་མི་སྤྱིའི་བརྩེ་མཐོང་ཡོད་པ། མི་མང་བྱིངས་ཀྱི་གཞིགས་ཚུལ་ཡག་པོ་བཅས་
 ཀྱི་སྐྱེ་ཡོན་དགོས་གཤམ་ལ་བརྟེན། གནས་ལུགས་འདི་ལ་བསམ་གཞིག་བྱས་ཏེ། བྱ་བ་ལ་
 མ་ལྟ། བྱས་ལུལ་ལ་སྟོས་ཞེས་པའི་དཔེ་བཞེན། ཉེར་གཅིག་སྤྱིད་སྐྱོང་གིས་འོས་མིའི་ནང་
 ཉམས་སྐྱོང་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུབ་ལགས་ལ་ཁྱད་ཡོན་དེ་དག་ལྟན་མེད་མངོན་ཞིང་། བོད་
 བསྟན་སྤྱིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཡོད་ཆད་སྟོས་གཏོང་བྱུབ་པའི་སྟོང་སྟོབས་ཅན་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་
 གྱུབ་ཅང་། ཁོ་མོ་ཅག་གིས་ཁོང་ལ་རེ་སྟོས་ཀྱི་མིག་བྱུང་གཏད་ཅིང་། ཐུགས་བསམ་ཀྱི་
 ཨམ་གཅིགས་བསྐྱམས་ཏེ་སེམས་ཐག་གཅང་བཅད་ཀྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་པར་གཞོང་
 འགྲོད་ཡུད་ཅམ་མེད།

མཚུག་བཞོམས་དག་གི་ཕྱུ་ཁྱི།

དེ་ཡང་མི་ཞིག་ཡང་དག་ཡིན་མིན་ནི། རྒྱབ་སྐྱོར་པའི་གངས་འབོར་དེ་ཅམ་མཐོ་བ་
 འདིས་མཆོན་མི་བྱུག། གཙོ་བོ་ནི་དོན་དངོས་སུ་བདེན་པ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་དག་ཅིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་
 བྱེད། གང་ལྟར། འུ་ཆོས་གཞན་ལ་ཁ་དག་ན་དག་བསགས་པའི་ཉེས་པ་མེད་ལ། རྟོགས་ཞེན་ཁྱད་
 གསོད་དང་དོན་མེད་སྟོན་དོར་སོགས་བྱས་པ་དེ་བས་མེད། དཔེ་ཆོས་ཉེར་གཅིག་གི་སྟོན་འགྲོའི་
 འོས་བསྐྱེ་ཆེན་མོ་ནི་འཇམ་བུའི་ཕྱུ་བས་མ་ཆད། འབྱུང་འབྱུར་གྱི་རྒྱུ་ལམ་སྤྱི་མཐོང་དུ་འོད་དཀར་
 ཁ་ལྟམ་མེར་འཆར་བའི་མིག་དཔེ་བཟང་པོ་ཞིག་བསྟན་བྱུབ་སོང་སྟམ་པའི་སྟོབས་པ་ཡོད།

ཉེར་གཅིག་སྤྱིད་སྐྱོང་གི་འོས་མི་བཀའ་བྱུར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུབ་ལགས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་
 ཞུ་མཁན་ཐུན་མོང་གི་མགྱོག་ཆབ་བྱས་ཏེ། ཚུམ་པ་པོའི་མིང་བྱར་ཅམ་ཡོད་པ་ཨ་མའི་བུ་བསྟན་
 འཛིན་ཆེ་རིང་གིས་བྲིས་པར་དགེ། ཕྱི་ལོ་༢༠༢༡།༡༡།༡༠ ཉིན།

ཕྱི་ལོ་༢༠༡༩ ན་མ་བཟུང་མིང་སྦྱོང་དུ་ཡང་དགོས་པའི་རེ་འདུན་བྱས་པ།

ཤར་ཕྱོགས་ཁྲུག་ན།

བཀའ་བླུང་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ལ་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༩ ན་མ་བཟུང་མིང་སྦྱོང་དུ་ཡང་དགོས་པའི་རེ་འདུན་བྱས། རྫོང་ཐག་ཆོད་པོས་ད་བར་རྒྱབ་སྦྱོར་བྱ་བ་བྱས་པ་འདི་བཞིན། ལགོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་ཡབ་སྐུ་ལ་རང་གི་བྱས་པ་ཡོད་ཆད་ཀྱིས་ཕུལ་བའི་སྤྱི་ཚུལ་མཆོད་པ་དང་། མི་ཆེའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གི་དོན་སྙིང་ལྡན་པའི་བྱ་གཞག་ཐོད་ཀྱི་དཀར་ཕྱོགས་སྦྱོང་བའི་ཡུལ་སྤྱོད་གཞི་བདག་རྣམས་དགེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ངོས་ཟེན་ཆོད་སེམས་ཏེ་ཅང་བཟུན་པོའི་མཐུས། སྤྲད་མར་ཡང་བཀའ་བླུང་མཆོག་གིས་ཐོད་ཀྱི་བདེན་དོན་འཐབ་ཆོད་ནང་ངེས་དོན་གྱི་ཀ་བ་ལྟ་བུའི་མཇུག་འཕྲིན་གོགས་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཡོང་བར་སྨོན།།

ཕྱི་ལོ་༢༠༢༡ ལྷ་ཀྱི་ཆོས་༢༥ ཉིན་གྱི་དགོང་མོར།

ཕྱི་ལོ་༡༠༡༡ ལོའི་བཅའ་བྱུང་བོད་མིའི་སྲིད་ཕྱི་ཕྱོད་འགྲོའི་འོས་ བསྐྱའི་ཁྲོད།

གཙང་པ་དག་བཤེས་ཆེ་དབང་།

ཕྱི་ལོ་༡༠༡༡ ལོའི་བཅའ་བྱུང་བོད་མིའི་སྲིད་ཕྱི་ཕྱོད་འགྲོའི་འོས་བསྐྱའི་ཁྲོད། བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་
དགོངས་དོན་ལྟར། མི་མང་རང་དོས་ནས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་སྟེ། བཀའ་བླར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་
མཆོག་ལ་ལྷག་བསམ་ནམ་དག་གིས་རྒྱ་བསྐྱོར་ཞུ་རྒྱ་བྱུང་བ་ནི། མི་ཆེའི་ནང་གི་དོན་སྤྱིར་ཆེ་ཤོས་
ཤིག་ཡིན། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ལྷག་བསམ་ཅན་གྱི་གཞུང་ཞབས་ལས་བླར་ནམས་དང་། ཆབ་སྲིད་
བཅོན་བླར་དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་ནམས། ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་མི་སྣ། མི་མང་དུ་ཤུས་མ་ཆུན་གཞོན་བར་
གསུམ་གྱིས་དངོས་སུ་སོན་ནས་རྒྱ་བསྐྱོར་ལྷགས་ཆེ་དང་བ་འདེན་བ་གནང་བྱུང་བ་ནི། དེ་སྔ་བྱུང་
ཁྲོད་མེད་ལ། ཕྱིས་ཀྱང་འབྱུང་བར་དཀའ་བས། གཟི་བུ་དང་སློབས་བ་ཡིན། དེ་ནི་རི་སྲིད་ནམ་
འཛོའི་བར་རྩོལ་རི་མོ་བཞོས་བ་བཞེན་གནས་ངེས།

བཀའ་བྱར་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་ལ་ཕུལ་བའི་ཞུ་འབྲིན།

ངམ་རིང་ལྗོ་བཟང་བསྟན་དར།

ཆེས་མཆོག་ཏུ་བཀའ་བར་འོས་པའི་རྒྱལ་ས་ལྷོ་ལིའི་སྤྱི་ཚབ་དོན་གཅོད་སྤྱི་ཅོ་བཀའ་བྱར་འབྲོང་
ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་གི་སྤྱི་གནས་དུ།

གསོལ་དོན། ཕྱི་ལོ་༢༠༢༡ ལོའི་སྤྱིད་སྤྱོད་སྤོན་འགྲོ་འོས་བསྐྱུའི་
མཇུག་འབྲས་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བསྐྱབས་གནང་མིན་ཅིང་ལས། ཆང་མས་མཁྱེན་གསལ་ཡིན་
ལ། ང་ཆོས་ཐོག་མ་ཉིད་མས་ཐོབ་ཤོར་གྱི་གནས་སྤངས་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཡང་མཁྱེན་གསལ་ཡིན།
འོན་ཀྱང་། ད་དུང་མི་མང་གིས་གྱི་བསམ་སྒྲུབ་འདུ་ཤེས་འགྱུར་བ་ཐེབས་པ་ལ་དུས་ཡུན་རིང་པོ་
འགོར་བར་ཐེ་ཆོས་མི་འདུག།

ད་རེས་གྱི་འོས་བསྐྱུ་ཆེན་མོའི་ནང་དེ་སྔ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཞེ་འཇམ་ཆེན་པོ་གནས་སྐབས་
ནི་སྤྱི་ཉིད་གཅིག་ཕྱེའི་མཛད་རྗེས་དེད་ཅེས་ཞུས་ན་མི་འཆོམས་པ་མེད། མི་ལོ་བཅུ་གངས་ཤིག་
གི་རིང་ལ་ཐོད་མེད་ཡ་རབས་བཟང་སྤྱོད་གྱི་གཤེས་ལུགས་ཆེས་ཆེར་འཁྱོམས་པའི་དུས་འདིར་
ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་གི་མིག་དཔེ་འགྲན་རྒྱ་བུ་བ་འཛོལ་སྐབས་པ་ཡང་། རྒྱལ་བ་དགེས་པའི་
མཆོད་སྤྱིན་དང་། དམངས་རྣམས་བདེ་བའི་གནས་སུ་གཤོད་པ་ཅི་ལ་མིན། ད་དུང་། སྤྱི་ཉིད་གྱི་
དགེལ་ཡངས་ཆེ་བའི་དགོངས་པ་དང་། གཞན་རིང་མི་འཛོལ་པའི་མཁྱེན་རྒྱལ་བ་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་
གྱི་སྤྱན་སྐར་བཞུགས་སྐབས་པ་ཡང་། མ་འོངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་འཇུག་བ་རྣམས་ལ་པ་ལམ་རྟོག་
ཅིག་བཞག་པ་དང་གཉིས་སུ་མ་མཆིས། གཞན་ཡང་། ད་པན་བོད་མིའི་སྤྱི་ཆོགས་ཁོད་སུ་གཅིག་
ལ་རག་མ་སྤོང་བའི་ཤེས་ཡོན་ཅན་རྣམས་དང་། གྲགས་ཅན་ཆབ་སྲིད་བཅོམ་ཟུར་རྣམས། གཞུང་
གི་སྒྲལ་ཆོགས་ལྟ་བུའི་སྤྱི་ཞུ་བ་དང་སྤྱི་ཞུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོས་གཏོང་ཆེན་པོ་དང་། སེམས་

ཐག་ཚད་པོས་སྒྲིལ་ཆད་ཏེ་ཅང་མཐོ་པོའི་རྒྱ་བ་སྐྱོར་ཤིང་གཅིག་ཀྱང་གཅིག་ཞུས་ཡོད། འདིས་
པོད་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་ཞིག་གིས་མི་ལོ་མང་པོ་སྤྱི་ཁྱིམ་བཞུགས་ནས་ཕྱག་ལས་གནང་བ་ལས་ཀྱང་
ངོས་འཛིན་ཆེ་བར་ཞུས་པ་ཡིན་པས་སྤྱོད་པོས་པ་ལོས་ཡིན།

ང་ཚོས་ཐོག་མ་ནས་སྤྱི་པ་འདི་རང་ཡག་པོ་བྱུང་རོགས་བྱས་ན་བསམས་པ་དང་། ཡགོང་ས་
མཆོག་ལ་དབྱ་ལོག་དབྱང་འདེགས་རྩོམ་གསུམ་ཞིག་བྱུང་རོགས་བྱས་ན་སྤྱི་པ་ལས། རང་རྒྱལ་
གཞན་པས་ཀྱི་ཀྱན་སྐྱོང་བཟུང་མེད་པ་ནི་དགོན་མཆོག་གིས་མཁྱེན་ངེས་ཡིན།

སྤྱི་སྤྱོད་གཞུགས་ལ་འཕྲོད་གཅིས་གང་གཟབ་གནང་གལ་དང་དགེ་སྐྱོར་གོང་དུ་འཕེལ་
བའི་སྤྱོད་འདུན་བཅས།

དགོངས་ལམ་པ་སློབ་ཐབས་བསྟན་དར་གྱིས་མོང་ཁྱེར་སེར་ཅིན་ས། ཕྱི་ལོ་༢༠༢༡ ལྷ་
ཆེས་༣༡ ཉིན།

ར་དེབ་ཐོག་གི་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ།

བཀའ་བླུང་འཁོར་ཆུང་དངོས་བྲུབ་མཆོག་གི་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ཚང་མར་བཅོས་མིན་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་ཡིན། སྤྱོད་མཆོག་གཞུང་གི་སྤྱི་ཞུར་ཞུགས་སྐྱེད་སྤྱུང་ཞབས་དཔྱུས་མའི་ངོ་བོར་ཐེག་པ་དེམ་འཛེགས་གྱིས་སྐྱབས་པར་མ་ཟད། རྒྱུན་གྱི་ཐུགས་གཤིས་སྤྱུང་མཁུན་དུ་ཐོན་རྒྱུར་དགའ་བོ་མེད་པ། ཆབ་སྲིད་པ་གཞན་ཆོ་ལྷར་མི་མང་དང་ཉག་འཛིས་མེད་པ། ལྷག་པར་འདི་ལོའི་སྟོན་འགྲོའི་སྐབས་རང་དེའི་འོས་བསྐྱེད་ལམ་སྟོལ་གྱི་ལྷ་བྲུབ་གཞིར་བཟུང་མི་མང་གི་མཁུན་དུ་ཐོན་མེད་པ་བཅས་གཞན་གྱིས་བྱ་དགའི་རྒྱབས་ཆེན་མཛད་བཟང་བསྐྱེད་སྤྱུང་གནང་མཛད་དེ། འགྲན་ཆོད་དང་འཁྲུག་ཆ་དོད་པོའི་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་འགྱུར་བ་དེ་ལྷར་གྲོད་ཀྱང་། སྟོན་འགྲོའི་ལས་དེམ་མི་མང་རང་གི་ཐུགས་དུ་སྤུལ་བས། རྒྱ་ཆེ་མི་མང་གིས་མིང་ལ་མ་གཟིགས་པར་དོན་ལ་གཟིགས་ཏེ། ཆོད་མཐའི་འོས་འཕེན་གནང་འདུག་པར་ཡི་རངས་ཞུ་ཡིན། དེ་ལྟའི་གདམ་གཞི་མི་ཅམ་མ་ཟད་ལྟའི་འཛིག་ཉེན་གྱི་དེགས་ལྷན་ཆེ་རྒྱ་ཆོད་སྤུལ་ཀྱན་ལ་དེས་ཀྱང་ཁོར་མེད་པ་ཐག་གཅོད་གནང་ངེས་ནའང་། བོད་སྤྱི་མཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཞན་པའི་དབང་གིས་ད་ལྟ་བརྒྱུད་ལམ་དུ་ཐོན་པའི་གནས་ཚུལ་ལྟར་ན། སྤྱོད་མཆོག་དངོས་གཞིར་ཆུད་མེད་པའི་ནམ་པ་ཞིག་མཛོན་གྱི་འདུག་ཀྱང་ཐུགས་པམ་གནང་དགོས་དོན་མི་འདུག་སྟུང་། བང་ཡིན་ཞེ་ན།

- ༡། ང་ཆོས་ཐོག་མ་ནས་བོད་སྤྱི་ལ་པན་པའི་སྤྱི་མི་ཞིག་འོས་མིར་བདམས་པ་ལས། ལུས་པ་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་ཁོ་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་མེད།
- ༢། འོས་འཕེན་སྐྱེད་ཀྱང་ང་ཆོ་བོད་མི་ནང་ཁུལ་གྱི་མ་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་ཆོར་གྱི་དབང་དུ་བཏང་མེད་པ།
- ༣། སྤྱི་དམྱེད་འོས་མི་འདེམས་སྤྱུག་འོས་འཕེན་སྐྱེད་མ་འོངས་ལས་དོན་བཅས་གང་ཅིར་དམིགས་ཆོད་འཛིན་སྐབས་ཀྱང་བོད་སྤྱི་དོན་ཁོ་ནར་སྤྲོད་པ་ལས། ཆོལ་ཁ། ལུང་ཆོན།

གཞན་ཡང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐེང་དང་འབྲེལ་བའི་སེམས་ཚར་དང་ཁྱོན་ནས་འདྲེས་
མེད་པ།

༤། བཀའ་ཟུར་མཆོག་གི་སྤྱོད་སྤྲོད་ཐུགས་ཅད་ཀྱི་ཁྱུ་མ་ལ་ཀྱན་ལས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ། ཐུན་
མོང་མིན་པ། རྒྱ་མཚན་གྱིས་བརྒྱན་ཏེ་བསྐྱར་ཆགས་སུ་བཟང་ཞིང་། དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་ད་
ལྱིང་དངོས་ཡོད་དཀའ་ངལ་དོ་སྤྱད་དེ་ཡིན་ལུགས་ཚུལ་མ་ཐུག། ཤེས་ནས་སྤྱི་བའི་ལས་
ནས་འོས་བསྐྱར་ཞུགས་པ།

༥། འོས་བསྐྱེད་སྐབས་རང་གི་འོས་མིའི་ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་རྒྱ་ལས། འོས་མི་གཞན་ལ་སྤྱོད་
བརྗོད་མེད་པ་རྒྱན་སྤྱོད་བྱས་པས། ༡༩༩༤།༡༩༩༦ ལས་ཀྱང་དེ་ལོ་གང་འཆམ་གྱིས་
བཟང་སྤྱོད་དང་ཐུན་པའི་སྤྱོད་སྤྲོད་སུ་འབྲིད་ཐུབ་ཡོད་པ་བཅས་ནི། གཙོ་བོ་སྤྱི་དོ་བཀའ་
ཟུར་མཆོག་གི་སྤྱོད་སྤྲོད་དང་རྒྱ་བསྐྱོར་པ་ཆོའི་བྱས་རྒྱུ་ཡིན་པས། རོན་དམ་
གཞན་གྱིས་བསྐྱར་དཀའ་བའི་རོན་གནད་འདི་དག་དོས་ཟེན་སྤྱོད་སྤྲོད་བཅས་ཡོད་པ་རྒྱ་
བཞིན། སྤང་མར་ཀྱང་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་ཆེན་དགོངས་གཞི་ཁོ་
ན་སྤྱོད་ཤིང་དུ་བཟུང་བའི་ལས་དུ་ཤར་བསྤྱོད་གིས། ཡོང་རྒྱུའི་དངོས་གཞིའི་འོས་བསྐྱེད་
ལས་རིམ་ནང་དུ་འང་གང་ན་བོད་སྤྱི་པ་གཙོ་བོ་འདྲིན་གྱི་བསམ་སྤྱོད་ཡོང་གི་ཡོད་མེད་ཐད་
བཟུ་ཞིབ་སྤྱོད་སྤྲོད་ཡན་པོར་མ་སོང་བ་བྱེད་དགོས་པར་སྤྱོད་པ་བཅས།

ཕྱི་ལོ་༡༩༩༡ ཟླ་༡ ཚེས་༤ ཉིན། རོ་དེ་བ་འདིའི་ཚོམ་སྤྱོད་སྤྲོད་པ་ཆོས་སྤྱོད་པ།

ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བྱ་བའི་ཡོངས་ཁྲབ་གསལ་བསྒྲགས།

རང་ཅག་བོད་འབངས་ཡོངས་ལ་བཀའ་བློན་ལྷ་མེད་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་བློན་ཉག་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་བཅན་བྱོལ་བོད་མི་ཚོར་འདི་ལོ་སྤར་
ཡང་སྤྱི་དུས་གཉིས་ཀྱི་འོས་བསྐྱེད་ཆེན་མོའི་མང་གཙོའི་ལས་རིམ་ནང་ཆ་ཤས་ལེན་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་
བྱུང་བའི་དགའ་སྟོབས་བྱེད་འོས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་བཀའ་བློན་འབྲོང་ཆུང་
དངོས་ཀྱི་ཐུབ་མཆོག་ལ་རྒྱ་བ་སྤྱོད་ཞུ་མཁན་ཆང་མའི་ཆ་བ་བྱས་ཏེ། སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་སྟོ་གསུམ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་བློན་ལྷ་མེད་དུ་ཆེ་ཆེ་ཞེས་
ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

༡༽ ཆང་མས་མཁྱེན་གསལ་ལྟར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དགྲུང་ནའི་
བབས་དང་། ད་ལྟའི་བོད་ནང་གི་རྩ་བཀའ་དགའ་ངལ། དེ་བཞིན་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་
ཚོགས་ཀྱི་གནས་སྡངས་བཅས་ཕྱོགས་གང་ནས་བལྟས་ཀྱང་ཕྱི་ལོ་༢༠༢༡ ལོའི་སྤྱི་དུས་སྤྱོད་
གི་འོས་བསྐྱེད་འདི་ཉ་ཅང་གི་གལ་གནད་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་སོང་། ར་ཆོས་བཀའ་བློན་འབྲོང་
ཆུང་དངོས་ཀྱི་ཐུབ་མཆོག་ལ་རེ་སྐུལ་དང་རྒྱ་བ་སྤྱོད་ཞུས་ཡོད། བཀའ་བློན་མཆོག་ནི། ལ་གོང་
ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་བཀའ་དགོངས་ཐེ་ཆོས་མེད་པར་སྐྱབས་མཁན་ཞིག་ཡིན་པར་
མ་ཟད། གཉིས་སྟེན་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྤྱི་དབུས་ལ་དོན་དམ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཡིད་ཆེས་
དང་། བོད་རྒྱ་ཞི་མོལ་གྱི་ལས་དོན་ཐད་ཉམས་སྲུང་སྐྱོན་སུམ་ཚོགས་པོ་ཡོད་མཁན་ཞིག་
ཀྱང་ཡིན། བཀའ་བློན་མཆོག་གི་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་བལྟས་ན། ཁོང་ནི་བཅན་བྱོལ་
བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཆེན་མོའི་དང་། བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་སྤྱི་བརྟན་གོང་འཕེལ་གཏོང་
རྒྱུའི་ཆ་རྒྱུན་ཡག་ཤོས་ལྟར་པའི་འོས་མི་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། གཞིས་བཞུགས་བོད་མི་
མི་ཉུང་བ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ཁོང་སྤྱི་དུས་སྤྱོད་གི་ཁྱིལ་འཁོད་རྒྱུར་རེ་བ་གནང་ཡོད།

༡༽ གོང་གསལ་ཀྱི་མཆན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་པོད་སྤྱིའི་ཅ་དོན་ལ་ཕན་ན་བསམ་བའི་དམིགས་ཡུལ་དང་ཀྱན་སྦྲོང་བཟང་པོ་བཟུང་སྟེ། བྱིས་མ་ཞིབ་པ་རྩུབ་པ་དང་། བཀའ་རྩུབ་སྤྱི་འཐུས་ལས་རྩུབ་བཅས་མང་གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་གྱི་མཛད་གཙོ་ལས་རྩུབ་དང་། གཞུང་ཞབས་རྩུབ་པ། རྒྱལ་གཅེས་ཆབ་སྲིད་བཙོན་རྩུབ། ཚོམ་པ་པོ་དང་གཞོན་སྤྱེས་ཤེས་ཡོན་ཅན། སློབ་གྲུའི་དབྱ་ལས་དང་དགེ་ཆན་ལས་རྩུབ། དང་སློབ་འགོ་དཔོན་རྩུབ་པ་དང་དང་རྩུབ། རྒྱ་རྒྱལ་པ། གཞས་པ་དང་གཞས་མ། མང་ཆོག་ས། དེ་བཞིན་ལྷ་རྩེས་བཟོ་སྒྲིང་ཁག་དུག་ནང་མཉམ་ཞུགས་གནང་མཁན་བཅས་ཀྱིས་བཀའ་རྩུབ་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ལ་མངོན་གསལ་དོད་པོས་རྒྱབ་སྦྲོར་བྱུགས་ཆེ་གནང་ཡོད། བཀའ་རྩུབ་མཆོག་གིས་ཀྱང་། གལ་སྲིད་མང་ཆོག་གིས་ཁོང་དངོས་གཞིའི་དོས་མིའི་ཁོངས་སུ་བདམས་པ་ཡིན་ན། དགོངས་ཞུ་མི་གནང་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་གནང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་དོས་མི་ཕན་ཚུན་དབར་གྱི་འགན་ཅོད་ནང་མི་ཞུགས་རྒྱ་དང་། དོས་ཤོག་གི་ཆེད་དུ་ཕྱགས་བསྦྱོར་བྱེད་པ་བསྐྱབས་མི་གནང་རྒྱ། རྩུབ་སྦྱོར་བཞིན་བྱེད་མཁན་བྱུང་བ་ཡིན་ནའང་། ཞི་འཇམ་ཡོང་སྐད་པར་སྦྱོར་བཞིན་བྱེད་མི་རུང་བའི་ལམ་སྟོན་དང་འགན་འཁུ་གནང་ཡོད། མང་ཆོག་ནས་རེ་སྤྱུལ་ཞུས་པ་ལྟར་བཀའ་རྩུབ་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་གིས་སྲིད་སྦྲོང་དུ་བཞེངས་རྒྱུའི་ཞལ་ཞེས་གནང་བར་མ་ཟད། དོས་ཤོག་ཐོབ་ཆེད་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་སྤྱི་ཆོག་གིས་ལྷིང་འཇགས་དང་། བཟང་སྦྱོར་གཙོ་བཟུང་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་ཡང་གནང་བར་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱད་ཁོང་ལ་ཕྱིན་ཏུ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བའི་ལེན་ཡིན།

༢༽ ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠ ལྷ་༦ ཆོས་༣༠ ནས་ལྷ་༡༢ ཆོས་༢༩ བར་ལྷ་བ་དུག་རིང་བཀའ་རྩུབ་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ལ་རྒྱབ་སྦྲོར་གྱི་ལས་འགུལ་སྟེལ་བའི་བརྒྱད་རེ་མཁོད། དོས་མི་གཞན་གྱི་རྒྱབ་སྦྲོར་བ་རེ་རྩུབ་གིས་བཀའ་རྩུབ་མཆོག་དང་། ཁོང་ལ་རྒྱབ་སྦྲོར་ཞུ་མཁན་རྒྱལ་གཅེས་ཆབ་སྲིད་བཙོན་རྩུབ་གསུམ་ཅན་དང་། མཛད་གཙོ་རེ་རྩུབ་དང་། གཞུང་ཞབས་རྩུབ་པ་སོགས་ལ་ཆད་ལས་བཀའ་བའི་གཞི་མེད་སྦྱོར་བཞིན་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱབ་སྦྲོར་བའི་དོས་ནས་བཟོད་སྟོམ་གནང་ཐུབ་པ་འདིས། སྦྱོར་འགོའི་དོས་བསྐྱེད་ལས་རིམ་ཞི་འཇམ་ངང་མཐུག་སྤྱིལ་བར་གཞོགས་འདེགས་རྒྱབས་ཆེན་བསྐྱབས་ཡོད། དེ་ནི་བཀའ་རྩུབ་མཆོག་གི་དགོངས་བཞེད་ལམ་སྟོན་དང་། རྒྱབ་སྦྲོར་བ་ཆེད་ལ་རབས་བཟང་སྦྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐངས་འདིའི་སྦྱོར་འགོའི་

འོས་བསྐྱེད་སྤྱི་ལོ་ཁ་ཕྱོགས་དེ། ཞི་བདེ་སྤྱིར་འཇགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་ཐུབ་པ་དང་།
མ་འོངས་པའི་འོས་བསྐྱེད་ཡང་མིག་དཔེ་བཟང་པོ་ཞིག་འདོགས་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། དེ་ནི་
བཀའ་བླུང་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་དང་ཁོང་ལ་རྒྱུ་བསྐྱོར་ཞུ་མཁན་ཆོའི་བྱས་རྗེས་
ཡིན་པར་མ་ཟད། གཞི་བཞིན་དང་སློབས་པའང་ཡིན།

༥༽ ད་ཆ་སྔོན་འགྲོའི་འོས་བསྐྱེད་མཁུག་སྤྱི་ལོ་ཟེན་པ་དང་། བྱི་རྩ་༥ ཆེས་༥ ཉིན་དབུས་འོས་
བསྐྱེད་ལས་ཁང་ནས་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བསྐྱགས་གནང་གཏན་འཁེལ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་
ཡང་། འ་ལམ་དུ་འོས་བསྐྱེད་གྲུབ་འབྲས་ཁག་ཐོན་དང་འཛོལ་བཞིན་པར་གཞིགས་ན། ང་
ཆོའི་རེ་བ་ལྟར་བྱུང་མེད་ཅུང་། ང་ཆོས་སུ་བྱི་བར་གསུམ་དུ་བཟང་སྟོང་ལྡན་པའི་སློན་ས་
འོས་བསྐྱེད་ལས་དོན་མཐའ་འཁྲོངས་ཞུས་ཡོད་སྟབས་གཞོང་འགྱོད་བྱེད་དགོས་པ་གང་
ཡང་མེད། ལྷག་པར་དུ་བཀའ་བླུང་མཆོག་ནས་རྒྱལ་པམས་གལ་ཆེར་བརྩིས་མ་གནང་བ་
ལྟར། རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་ཆེད་ཁོ་ནར་དམིགས་ནས་ཕྱོགས་བསྐྱོད་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱགས་དང་འོས་སྟོང་
འགན་ཚུན་རིགས་གནང་མེད་ཀྱང་། བཀའ་བླུང་མཆོག་གི་བཟང་པོའི་བྱེད་ཡོན་ནམས་རྒྱ་
མཆོན་དུ་གཞིགས་ཏེ་འོས་གངས་༡༠༩༠༠ ཐོབ་ཡོད་པ་དེ་ནི། མང་ཆོགས་ནས་གདེང་
འདོགས་དང་རྒྱུ་བསྐྱོར་ངེས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པའི་རྟགས་མཆོན་གསལ་པོ་ཡིན།

༦༽ མང་གཞོའི་ལམ་ལུགས་ནང་འོས་བསྐྱེད་མང་ཆོགས་ཀྱི་ཐག་གཅོད་ཆད་མཐོ་ཤོས་དེ་
ཡིན་པས། དེའི་བརྒྱུད་རིམ་ཁོང་འགྲོག་དང་མ་འགྲོག་དང་། རེ་བ་ལྟར་བྱུང་མ་བྱུང་།
འདོད་པ་ཁེངས་དང་མ་ཁེངས་སོགས་སྒྲ་ཆོགས་བྱུང་སྤིང་པ་ཡིན་ནའང་། འོས་བསྐྱེད་
གྲུབ་འབྲས་ལ་ཁས་ལེན་དང་བརྩི་བཀུར་ཞུ་རྒྱུ་ནི་ཡང་དག་པའི་མང་གཞོའི་ལམ་ལུགས་
ཀྱི་སློབ་བཟང་ཡིན་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ང་ཆོས་རྒྱུ་བསྐྱོར་ཞུ་ཡུལ་བཀའ་བླུང་མཆོག་གིས་
ང་ཆོར་ཡང་ཡང་བློན་སྐུལ་གནང་བའི་ཐོད་མི་རིགས་ཀྱི་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་ཡ་རབས་སྟོང་
བཟང་གི་བྱེད་སྤྱོད་ས་ཤིག་ཀྱང་ཡིན་སྟབས། རྒྱུ་བསྐྱོར་བ་ཆང་མར་མང་ཆོགས་ཀྱི་ཐག་
གཅོད་ལ་བརྩི་བཀུར་ཞུ་རྒྱུའི་སྒོ་སྟོབས་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་ཞུ་གི་ཡོད།

༧༽ ཐེངས་འདིའི་སྔོན་འགྲོའི་འོས་བསྐྱེད་བརྒྱུད་རིམ་ཁོང་ནམ་དཔྱོད་ལྡན་པའི་གཞོན་སྤྱིས་
བསམ་སྒྲོ་བ་དང་། ཤེས་ཡོན་ཅན། ཚིམ་པ་པོ་བཅས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གིས་ཀྱང་བཀའ་བླུང་
འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ལ་རྒྱུ་བསྐྱོར་ཞུ་དགོས་པའི་གནས་ལུགས་དང་རྒྱ་མཆོན་

བཀོད་པའི་དབྱང་ཚུལ་དང་། བསྟོད་སྤྱི་ལྟོ་ཆོག་གི་བཤའ་ཚུལ་ཡིག་སོགས་སྤེལ་བ་
 རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ན་དེ་བུ་གཟུགས་ཡོངས་ངེས་ཤིག་གྲུང་འདུག་པ་ནི། མྱོ་
 སྟོབས་འཕེལ་གཞི་ཞིག་ཡིན་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ཐེངས་འདིའི་འོས་བསྐྱེད་ཆོན་མོ་དང་
 འབྲེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དུམ་བུ་ཞིག་ཏུ་འདྲུང་ཐེན་པར་སོང་། བཀའ་བྱུང་མཆོག་གི་
 རྒྱུ་རྐྱེད་པ་ཡོངས་ཀྱི་ཆོབ་ཞུས་ཏེ་ཁོང་རྣམས་ལ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བའི་བ་
 དང་སྒྲུགས། མ་འོངས་པར་དུས་ཚོད་འོས་འཆམས་ཤིག་ལ་ཚུལ་ཡིག་དེ་དག་ཕྱོགས་
 སྤེལ་གིས་པར་འབྲེམས་ཞུ་འཆར་ཡོད།

༥༽ ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བའི་ཡོངས་ཁྲུབ་གསལ་བསྒྲགས་འདི་སྤེལ་ཉིན་ནས་བཟུང་བཀའ་བྱུང་
 འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ལ་འོས་བསྐྱེད་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེད་ཀྱི་བྱེད་
 བསྒྲགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་ཡོངས་རྫོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མཇུག་བསྐྱེལ་བ་ནི་ཞུ་ག་ལ་
 དགོས། འོན་ཀྱང་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོའི་བཀའ་དགོངས་བསྐྱུང་རྒྱུ་དང་།
 མགོན་པོ་གང་གི་མཆོན་སྟུང་སྤྱོད་ཞུ་རྒྱ། གཉིས་སྟུང་དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་སྤྱོད་རྒྱས་ལ་
 ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེད་ཞུ་རྒྱ། བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་གྱི་གནས་བབ་གོང་འཕེལ་
 ཡོང་ཐབས་བྱ་རྒྱ། བོད་མི་ནང་ཁུལ་ཆིག་སྐྱེལ་དང་བོད་མིའི་སྤྱིག་འཛུགས་སྤྱི་བརྟན་ཡོང་
 བ་བྱ་རྒྱ་བཅས་ནི་ཐེངས་འདིའི་འོས་བསྐྱེད་ལས་རིམ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། བོད་མི་སྤྱི་ཙོ་
 གནས་བསྟན་ཡོངས་ཀྱིས་ནམ་ཞག་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་ཉིན་རེའི་འཆོ་བའི་ནང་དོན་དམ་ལག་
 བསྟར་དགོས་པའི་གལ་ཆེའི་ཅུ་དོན་འབའ་ཞིག་ཡིན་པར་ང་ཚོས་ངོས་འཛིན་ཞུ་གི་ཡོད་
 ལ། གཞན་ལའང་དེ་ལྟར་བྱས་ཞུ་བཞིན་ཡོད།

༦༽ བཀའ་བྱུང་མཆོག་ལ་འོས་འཕེན་མཁན་ཆོའི་ད་ལྟའི་ཐུགས་ཀྱི་ཚོར་བ་གང་འདྲ་ཡིན་མིན་
 གསལ་པོ་ཤེས་ཀྱི་འདུག་ཀྱང་། སྤྱིང་སྟོབས་ཞུམ་ན་མི་འགྲིག་ལ། སྤྱི་དོན་དོར་ན་དེ་བས་
 མི་འགྲིག་པས། དངོས་གཞིའི་འོས་བསྐྱེད་ཆོན་མོ་མཇུག་པ་བསྐྱེལ་གྱི་བར་སྤར་བཞིན་ལ་
 རབས་སྤྱོད་བཟང་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཞི་ལྷིང་ཡོང་ཐབས་ལ་ཐུ་མ་ཐུང་འབད་བཅོན་གནང་སྟེ།
 རང་རང་སོ་སོའི་རྣམ་དཔྱོད་བེད་སྤྱོད་རྒྱལ་བཞིན་གནང་དགོས་པའི་རེ་སྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

མཐའ་དོན།

སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྐྱོ་ཆེ་ཡུལ་མས་པད་བསྐལ་བརྒྱུར་

ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་བའི་ལེའུ།

བཏུན་ཅིང་། ཐུགས་བཞེད་མ་ལུས་ལྷན་གྱིས་འབྲུབ་པ་དང་། གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛོམས་ཀྱི་སྐལ་
བཟང་ཉི་མ་ལྷུང་དུ་འཆར་བའི་སློན་འདུན་ལྷགས་བྲག་དང་བཅས།

བཀའ་ཐུང་འགོང་ཚུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་ལ་རྒྱ་བསྐྱོར་ཞུ་མཁན་ཐུན་མོང་གིས་བྱི་ལོ་༢༠༢༡ ཟླ་༡
ཚེས་༡༩ ལ།།

བཀའ་བྱུང་འབྱོར་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་གི་ཡོངས་ཁྲབ་གསུང་ བཤད་སྔ་ལབ།

༡༡། །དེ་རིང་འདྲིར་བཅར་ནས་གཞིས་བྱེས་པོད་མི་ཡོངས་ལ་སྒྲུབ་སེང་བྱང་ཅམ་ཞིག་ཞུ་
ཆུ་ཡོད། ཆང་མའི་དགོངས་མངའ་ལྟར་ཡགོང་ས་ཡསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་མང་
གཙོའི་ལམ་སློལ་གསོལ་སྦུལ་ཐོག་གོམ་པ་རིམ་སྤྱོད་ཀྱིས་ད་ཆ་བཅན་བྱོལ་པོད་མིའི་ཆབ་
སྲིད་དང་། འཛིན་སྲོང་གི་འགོ་ཁྲིད་བཅན་བྱོལ་པོད་མི་ཆོས་འོས་བསྐྱེད་ལམ་ནས་འདེམས་ཆུ་
བྱང་བ་འདི་ནི། མི་རིགས་ཤིག་གི་ལོ་རྒྱུས་བྱང་དུའི་ནང་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་མཛད་རྗེས་དང་། བྱུ་
འབྲས། ལེགས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་བསམ་གྱི་ཡོད་ཅིང་། ད་ལམ་༢༠༢༡ སྤྱི་ལོ་ལྷོ་ཁྱེད་གི་
འོས་བསྐྱེད་ནང་དངོས་སུ་མཉམ་ཞུགས་ཀྱིས་ཆུ་བྱང་བ་འདི་ཡང་ཉམས་སྲོང་གསར་པ་ཞིག་
དང་། ཆོ་སློབས་སྤྱོད་གཞི་ཞིག་བྱང་།

བརྒྱུད་རིམ་དེའི་ནང་ངས་ཐོག་མ་ནས་འཛོད་སྦྱུལ་རྗེ་ཞུས་བཞིན། རྒྱུ་སྤྱོད་བཙུགས་
སྤྱི་དོན་འགན་ཁུར་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་ཡ་རབས་བཟང་སྤྱོད་ཉམས་ལེན་
ཡག་པོ་གནང་སོང་བར་བརྟེན། ད་རེས་སྔོན་འགྲོའི་འོས་བསྐྱེད་འཇགས་ཡག་པོ་བྱང་སོང་
བསམ་པའི་སློབས་བཤེད་ཡོད།

དེ་འབྲས་སོང་ཅང་ང་ལ་རྒྱུ་སྤྱོད་གནང་མཁན་ཆེ་སྦྱུལ་དང་། དགེ་བཤེས། བྱ་བཅོམ་
ནམ་པ། རྒྱལ་གཅེས་ཆབ་སྲིད་བཅོན་བྱུར། པོད་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་བྱུར་བ་
ནམ་པ། བཀའ་བྱུང་ནམ་པ། པོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལས་བྱུར་ནམ་པ། བྱང་ཆེ་ཆུང་གཙོས་
གཞུང་ཞབས་བྱུར་བ་ནམ་པ། རྒྱུགས་མཆུངས་ན་གཞོན་ཤེས་ཡོན་ཅན་དང་། ཚུམ་པ་པོ། སྤྱི་
ཅལ་བ་དང་ཁྲད་ལས་པ། བཅན་བྱོལ་སྤྱི་ཆོགས་སྤྱོད་ཁག་སོགས་ཀྱི་དབུ་འཛིན་ལས་བྱུར། དགེ་
ཁན་བྱུར་པ། གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཆོགས་ཁག་གི་དབུ་ཁྲིད་ལས་བྱུར། དང་སློབ་འགོ་

འཛིན་དང་དཔག་དཔོན་ཟུར་བ། དང་སྟོབ་ཟུར་བ་བཅས་རེ་རེ་བཞིན་ཞུ་ཆོད་མི་འདུག་པས་ཡང་
སྟོང་མངོན་གསལ་དང་། མངོན་གསལ་མེད་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་དང་། གདེང་འཛིག་
གིས་རྒྱ་བ་སྟོར་གནང་མཁན་ཆང་མར་སྟོང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བའི་ཡོད། ཆབས་ཅིག་མང་
གཙོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་མི་མང་གི་གདམ་ཁ་ནི་མཐའ་མའི་གདམ་ཁར་སོང་། རོས་ནས་མང་གཙོའི་
སྤྱི་སྟོབ་བཟང་པོར་བརྩི་བཀྱར་གྱིས་དངོས་གཞིའི་འོས་ནང་ཐེབས་མཁན་ལ་འཆམས་འདྲི་བའི་ཞུ་གི་
ཡོད།

ཕྱོགས་མཚུངས་རྒྱ་བ་སྟོར་གནང་མཁན་ཆང་མར་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ལ་དྲིལ་
བསྐྱགས་དང་། ལས་འགུལ་ག་རེ་སྟེལ་བ་ཆང་མ་བཟང་སྟོད་དང་ལྗན་ལ། ལྟོང་འཇགས། དང་
བདེན། ཚུལ་མ་ཐུན་གནང་སོང་བར་དགའ་སྟོབས་བྱུང་བས་སྤར་ཡང་ཆང་མར་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་
འཛིན་ཆེ་བའི་ཞུ་གི་ཡོད། སྤང་ཀྱང་ཐུ་མ་ཐུད་དེ་ལྟར་གནང་རོགས་ཞེས་རེ་སྟེལ་བའི་རྒྱ་རྒྱ་ཡིན།

མཐའ་དོན། ཡགོང་ས་ཡརྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་སྐྱེ་ཆེ་ཞབས་པད་དོན་རྗེའི་ཁམས་སུ་བརྟན་ཅིང་།
གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛོམས་ཡོང་བའི་སྟོན་འདུན་དང་བཅས། བཟ་ཤིས་བདེ་ལེགས།

ཕྱི་ལོ་༢༠༢༡ ལྷ་བ་༡ ཆེས་༢༩ ཉིན།

མཆོག་བཟུངས་གཏམ།

འཛམ་གླིང་གི་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པའི་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འབྲེན་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཅིང་གཟིགས་པ་
ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བྱི་ལོ་༡༩༥༡ ལོར་བོད་ཀྱི་སྡོད་བཅུད་ཆགས་འཛིག་གི་སོ་ཁ་ནས་ཆབ་སྲིད་
ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་པ་དང་། བྱི་ལོ་༡༩༥༣ ལོར་བོད་ནང་སྤྱི་ཚོགས་ལེགས་བཅོས་ལས་
ཁུངས་གསར་འཛུགས་མཛད་པ། བྱི་ལོ་༡༩༥༤ ལོར་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་ས་པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས་ནས་
རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་གཞུང་ལ་ཐབས་ཤེས་ཡོད་རྒྱ་ཅལ་སྤྲུག་གིས་བསྐྱེད་མཁས་མཛད་དེ། བོད་ཀྱི་
སྡོད་བཅུད་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་སོར་གནས་ཡོང་ཐབས་ལ་འབད་བ་ལྟར་བཞེས་གནང་ཡོད་
པ། དེ་བཞིན་བྱི་ལོ་༡༩༥༤ ལོར་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་སར་རང་དབང་ལྡན་པའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ལས་
ཁུངས་ཤིག་གསར་འཛུགས་མཛད་པ་སོགས་སློབ་གང་ས་ནས་ཕྱག་བཞེས་གང་ཐུབ་ཅི་ཐུབ་མཛད་
ཡོད་ཀྱང་ཕན་འབྲས་ཐུགས་བཞེད་ལྟར་བྱུང་མེད། མཐར་བྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོར་རྒྱ་གར་ལ་བཅན་
བྱོལ་དུ་མ་ཕེབས་ཀ་མེད་ཀྱང་། ལོ་དེ་རང་ལ་རྒྱ་གར་མ་སྤྱི་རིང་བོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་གི་
སྤྱིག་འཛུགས་མ་ལག་དང་བཅས་པ་བསྐྱར་འཛུགས་མཛད་པ་དང་། བྱི་ལོ་༡༩༦༠ ལོ་ནས་བྱི་
འབྲས་འདེམས་བསྐོས་གནང་འགོ་བཙུགས་པ་དང་འབྲེལ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་འགྲོ་སྐྱངས་
ལ་སྤྱི་ཕྱིར་དུས་དང་མཐུན་པའི་འགྱུར་བ་རིམ་བར་མཛད་ཅིང་། ལྷག་པར་བྱི་ལོ་༡༩༩༡ ལོར་སྤྱི་
འབྲས་ཀྱི་བྱུ་བ་ཆ་རྒྱ་སྤྱིད་གཏོང་གནང་མཛད་པ་དང་། བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་གཏན་
ལ་པབ་པ། བྱི་ལོ་༡༩༩༣ ལོར་བཞུགས་སྐར་དྲ་རམ་ས་ལར་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གསར་
འཛུགས་མཛད་པ་སོགས་བཅན་བྱོལ་ནང་ཁྲིམས་བཟོ་དང་། འཛིན་སྲོང་། ཁྲིམས་ལུགས་དབང་
འཛིན་བཅས་པའི་མང་གཙོའི་ཆ་ལག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་ཆང་བ་མེད་པར་བསྐྱབ།

དེ་བཞིན་གཞིས་ཆགས་གསར་འཛུགས་དང་། མ་འོངས་བོད་དོན་གྱི་སོན་ཅ་བོད་ལྷག་
རྣམས་ལ་སློབ་གྲྭ་རྒྱར་འཛུགས། བོད་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཉེ་གནས་གདན་ས་གྲྭ་ཆང་
ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་གཡུང་དྲུང་བོན་དང་བཅས་པ་རིས་སུ་མ་ཆང་པའི་དགོན་སྡེ་གསར་འཛུགས་
མཛད་པ། བྱི་ལོ་༡༩༩༤ ལོར་བོད་རྒྱ་གཉིས་སྐྱོན་དབྱེ་མའི་ལམ་གྱི་སྤྱིད་བྱས་གཏན་ལ་པབ་སྟེ།

དོན་དམ་གྱིས་དཀའ་ལྷོག་སེལ་སྤྲད། རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་གཞུང་ལ་མེས་འཆིག་མེར་གཏུག་གིས་
བསྐྱེད་མཁས་གནང་དང་གནང་བཞིན་པ། དེར་སང་འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྱུ་གང་སར་ས་ཁྲབ་དོ་ཁྲབ་
ཏུ་འགོ་བཞུགས་པའི་ཡ་རྒྱལ་བའི་མཛད་ཆེན་བཞིའམ་སྤྱགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་བཞིས་སྤྱི་འགོ་ཀུན་
ཞི་བདེའི་གྲུ་ཆར་སྐྱུམ་པོས་འཆོ་བཞིན་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ང་ཚོ་བོད་མི་བཅན་གྱི་ལ་བ་རྣམས་
འཛམ་གླིང་གི་མི་གྲལ་དུ་འཛུད་པ་མཛད་པར་མ་ཟད། མདུན་གྲལ་དུ་སླེབས་སྐབས་འདི་དག་གྱུང་
འཛམ་གླིང་གི་སྤྱི་ཐོབ་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་བས་མགོན་ཆེན་པོའི་སྤྱགས་མེ་བཀའ་བློན་ཉག་ཅིག་ལ་
བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་ང་ཚོས་བློ་ཤེས་ནས་མར་བསྟེན་དགོས་པ་ཡིན།

ཡལོང་ས་མཆོག་གིས། ཕྱི་ལོ་༡༠༠༡ ལོར་ཆབ་སྲིད་གྱི་འགོ་ཁྲིད་དེ་བཅན་གྱི་ལ་མི་
མང་གིས་འོས་བསྐྱབས་བྱས་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། ང་རང་བྱེད་ཀྱན་ཡོལ་བྱས་ནས་བཞད་པ་
ཡིན། ཕྱི་ལོ་༡༠༡༡ ལོར་ང་རང་ཀྱན་ཡོལ་ཆ་ཆང་བྱས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱི་ལོ་
༡༠༠༡ ལོར་བྱེད་བགྱིས་ཡོལ་གྱི་རྣམ་པར་བཞུགས་ཤིང་། ཕྱི་ལོ་༡༠༡༡ ལོར་ཆབ་སྲིད་གྱི་སྤྱི་
དབང་ཡོངས་རྫོགས་མི་མང་གིས་ཐད་ཀར་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་ཆབ་སྲིད་གྱི་འགོ་ཁྲིད་ལ་
བཅན་ཐབས་སུ་དགྱེས་བཞིན་སྐུལ་པ་བཅས་ནི་ངོ་མཆར་བསམ་བཞིན་ལས་འདས་པ་འཛམ་གླིང་
གི་བྱུང་རབས་དེབ་ཐེར་ཏུ་གསལ་ཡོད་པའི་གནས་ལགས་སོ།

དེས་ན། ཕྱི་ལོ་༡༠༠༡ ལོ་ནི་མི་མང་གིས་ཐད་ཀར་བཀའ་བློན་ཁྲི་བ་འོས་འདེམས་བྱས་
པ་ཐེངས་དང་པོ་དེ་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་༡༠༠༦ ལོ་ནི་མི་མང་གིས་ཐད་ཀར་བཀའ་བློན་ཁྲི་བ་འོས་
འདེམས་བྱས་པ་ཐེངས་གཉིས་པ། ཕྱི་ལོ་༡༠༡༡ ལོ་ནི་མི་མང་གིས་ཐད་ཀར་བཀའ་བློན་ཁྲི་བ་འོས་
འདེམས་བྱས་པ་ཐེངས་གསུམ་པ། (ལོ་དེ་རང་ལ་སྤྱི་འཐུས་གོས་ཆོགས་ནས་བཀའ་བློན་ཁྲི་བའི་
མཆོན་གནས་དེ་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་བསྐྱུར།) ཕྱི་ལོ་༡༠༡༦ ལོ་ནི་མི་མང་གིས་ཐད་ཀར་འགོ་ཁྲིད་འོས་
འདེམས་བྱེད་ཐེངས་བཞི་པ་སྟེ། སྤྱི་སྤྱོད་འོས་འདེམས་བྱས་པ་དང་། འདི་ལོ་༡༠༡༧ ལོ་ནི་མི་
མང་གིས་ཐད་ཀར་འགོ་ཁྲིད་འོས་འདེམས་བྱེད་ཐེངས་ལྔ་པ་དེ་ཆགས་ཡོད།

ད་དུང་བློན་གསོ་བྱེད་འོས་པ་ཞིག་ལ། ཕྱི་ལོ་༡༠༠༣། ༣། ༡༥ ཉིན་བཅན་གྱི་ལ་བོད་གཞུང་
གི་བཀའ་བྱུར་ལྷན་འཛོམས་གྱིས་བཅན་གྱི་ལ་གནས་བབ་འགྱུར་བ་མ་སོང་བར་དུ་ཡལོང་ས་ཏུ་
ལའི་ཁྲ་མ་མཆོག་གིས་སྤྱི་མཐུན་བོད་གྱི་ཆོས་སྤྱི་དགཉིས་ཀའི་སྤྱགས་འགན་བཞེས་རྒྱུར་སྐྱེན་ཁུ་
ཡུལ་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་༡༠༠༥ ཕྱི་ཁྲ་༡༡ ཆོས་༡༢ ལོར་༡༤ བར་ཉིན་བདུན་རིང་འཛམ་གླིང་གི་
ཡུལ་ཕྱོགས་འདྲ་མིན་ཁག་ནས་བོད་རིགས་འཐུས་མི་༤༠༠ ཅམ་བཞུགས་སྐར་རྩ་རམ་ས་ལ་རྩ་

སྤྱི་ལོ་དེ་ལྟ་བུ་ལྟེ་མེད་ཆོག་ལ་ཁང་ཆེན་མོ་དུ། བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཆེན་ལྟ་
བཅུང་དགུ་པའི་འོག་དམིགས་བསལ་ཆོག་ལ་ཆེན་ཐངས་དང་པོ་འཆོག་ལ་ཉེ་མ་འོངས་པའི་བོད་
དོན་ལས་འགུལ་སྤེལ་བྱེད་ལ་ཐང་བསམ་ཚུལ་བསྐྱེད་དང་གོ་སྐྱར་བྱས་འབྲས་དབུ་མའི་ལས་
ཀྱི་སྤྱི་བྱས་རྒྱུ་སྐྱོད་བྱ་རྒྱུ་ཆད་མཐོང་མང་མོས་ཐག་གཅོད་བྱས་ཡོད།

བརྒྱུད་རིམ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་འབྱུངས་པའི་ཐོག་ནས་འདི་ལོ་ནི་གཞན་ཡུལ་དུ་མི་མང་གིས་
ཐང་ཀར་འགོ་ཁྲིད་འོས་འདེམས་བྱེད་ཐངས་ལྟ་བུ་པ་དེ་ཡིན། མི་མང་གིས་ཐང་ཀར་འགོ་ཁྲིད་འོས་
འདེམས་བྱེད་པའི་ལོ་ལྟ་ཆེན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་ལ་དེའི་སྤྱི་དང་མི་འབྲས་བྱེད་རྒྱལ་
ཁབ་ཀྱི་འོས་བསྐྱེད་འགན་ཅོད་བྱེད་སྐྱོད་ལ་དཔེ་བཞག་ལ། བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཆོག་ལ་
འཆམས་པོ་ཡོད་མེད་མ་བཞག་པར་ཞུ་དཔེ་སྤྱི་འགོ་བསྐྱེད་བྱས་པས། འོས་བསྐྱེད་འགན་ཅོད་ཀྱི་
རང་ལུགས་རྩི་ཆེན་པ་དང་། ཁྲིད་ལས་ར་འཛོན་དང་། ཁྲིད་འོག་ལ་ར་མེད་སོགས་གཅིག་
འོག་ཏུ་གཅིག་མི་བསྐྱེད་པའི་བྱང་རབས་སྤྱི་གོ་བོ་དེ་བྱང་། འོས་བསྐྱེད་རྒྱུ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་མི་
མང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་སྤྱོད་ལ་བརྟེན། རྒྱ་དམར་གཞུང་གི་རྒྱུ་ཁྲི་སྐབས་འཆོལ་བ་ཆེས་
ཉུང་ཤས་ཀྱིས་གོ་སྐྱབས་བརྟེན་པས། དེ་སྤྱི་བྱང་མ་སྤྱི་བའི་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་འདུས་སྤྱི་
གང་སར་ཆེག་སྤྱིལ་གྱི་གོང་བྱར་དོ་སོག་གང་འཆམ་བྱང་ཡོད་པ་ར་ཆོ་ཆང་མས་མཁྱེན་གསལ་
ཡིན། ལྷག་པར་དུ་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཐང་ཆེན་པོ་བྱང་བ་ཡང་ར་
ཆོས་བཟེད་ཐབས་མེད་ཅིང་། འབྲུང་འགྱུར་སྤྱི་དོར་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱེད་སྤྱི་གསལ་ཅམ་ཞུས་ན།

༡༩ ཕྱི་ལོ་༢༠༡༦ ལྷ་མོ་ཆེས་༡༣ ཉིན་དྲ་རམ་ས་ལའི་ཉེ་འགུམ་སྤྱི་གུལ་གནས་ཐང་དུ་སྤྱི་ཞོར་
ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་སྤྱི་སྤྱི་ལྷོ་བཟང་སང་གོ་དང་སྤྱི་འབྲས་
ཆོག་གཅོད་སྤྱི་པ་ཆེ་རིང་གཉིས་ལྟ་གིས་འཇུག་པ་གཞན་སྤྱི་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་བོད་
མི་རྣམས་ཆེག་སྤྱིལ་ཡོང་བའི་འགན་དེ་ཁྲིད་རང་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་གསུག་རེ་
ཆེན་པོས་བཀའ་སྤྱི་བལ་སྤྱི་པའི་ཡོད་པ་དང་།

༢༠ ཕྱི་ལོ་༢༠༡༦ ལྷ་མོ་ཆེས་༢༣ ཉིན་དྲ་ས་ཐེག་ཆེན་ཆོས་སྤྱི་གུལ་ལག་ཁང་གི་གསུང་
ཆོས་ར་བར་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚེས་ཁང་དབུ་བཞེས་ནས་མི་ལོ་བརྒྱ་འཁོར་བའི་དུས་བྱར་
མཛད་སྤྱིའི་སྤྱི་ཞོར་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས། གསོ་བ་
རིག་པར་ཆ་བཞག་ན། སྤྱི་ཚེས་ཁང་གིས་ད་ལྟ་བར་དུ་བྱུང་འབྲས་ལག་ཐག་

ཆོད་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། ད་དུང་གཞིས་ཆགས་ཁག་ལ་འགོ་དྲུས་ནད་པ་མང་པོ་ཞི་
ངག་འདུག རྩོན་འགྲོག་ཐད་ལ་འབྱས་ཤོར་ཕྱིན་པའི་རྟགས་གསལ་པོ་ཞི་ངག་
འདུག འཕྱོད་བཞེན་ལས་ཁུངས་རོས་ནས་འབྱས་ཤོར་ཆེན་པོ་ཕྱིན་འདུག རྩོན་
ཆེས་ཁང་གི་བོད་རྩོན་ཕྱི་ཆོན་ཁོངས་ནས་ཀྱང་འབྱས་ཤོར་ཕྱིན་འདུག ར་ཆོ་
འདིར་འབྲེལ་ཆགས་པོ་བྱས། རྩུས་རྩུས་རྩོས་རྩོས། རོ་བོག་ས་གནས་ས་བོག་ལ་ནད་
པ་དབུལ་ཡོངས། རྒྱབས་མེད་མགོན་མེད་རྣམ་པ་ཡིན་ན་རྒྱབ་མདུན་རོ་སྒོག་ས་
མཚུངས་པ་རེད། མདུན་ལ་འབྲེལ་ཆགས་པོ་བྱས། རྒྱབ་ཡོགས་ལ་འབྱས་ཤོར་ཕྱིན་
པ་ཡིན་ན། དརོས་གནས་ར་ཆོ་འདིར་འབྲེལ་ཆགས་པོ་བྱས་པ་ཡིན་ནའང་། གཟི་
བརྒྱུད་ཁོག་རྟོང་ཆགས་པ་རེད། ར་ཆོ་འབྲེལ་ཆགས་པོ་འདི་བོག་ལ་འགོ་རྒྱུ་མི་འདུག
ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱི་བོག་ནས་འགོ་དགོས་པ་རེད་མ་གཏོགས། འབྲེལ་ཆགས་ཆགས་
དང་ཁ་ཡམ་ཡམ་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན། ད་རྟ་བར་དུ་ཡུ་ཅི་ཁུངས་འཁྱོལ་བ་རེད།
ག་ལེ་ག་ལེར་ར་ནི་ཉི་མ་ལ་ཆས་ཀྱི་མཚམས་ལ་སླེབས་ཡོད་པ་རེད། ད་དུང་ལོ་
བརྒྱ་བཙོ་ལྷ་བཟུང་འགྲོ། དེ་ནས་ཤི་འགྲོ་གི་རེད། ད་ཁྱེད་རང་ཆོ་འདི་སྐར་ལ་འགན་
དེ་ཡོད་པ་རེད། གཟབ་གཟབ་བྱས་ན་མ་གཏོགས། ད་རྟ་བར་དུ་ཁུངས་འཁྱོལ་
ཅམ་བྱུང་ཡོང་། ད་དུང་ཁུངས་འཁྱོལ་གྱི་རེད་བསམས་ནས་བཟུང་ན་ནོར་འབྱུལ་
རེད། དེ་ཁྱེད་རང་ཆོ་ཆོང་མའི་མེམས་ལ་རེས་པ་བྱས། ར་རང་ཆོ་འདི་སྒྲི་ཆོགས་
ནད་ལ་ཡ་རབས་དང་། རྒྱོད་བཟང་ཟེར་བ་དེ་དག་ཁ་ནས་བཟང་། ལག་ལེན་རོ་
མའི་བོག་ལ་རྟོག་ཅམ་ཆོད་དམའ་བྱ་དམའ་བྱ་འགྲོ་གི་འདུག དེ་ཆོ་གཟབ་གཟབ་
བྱེད་དགོས་པ་རེད། ཤེས་ཡོང་ངམ། དེ་བཟང་ཞིང་འདོད་བྱུང་། འབྱས་ཤོར་ག་
པར་ཕྱིན་འདུག་ཁྱེད་རང་ཆོས་ཞིབ་འཛུགས་བྱས། ཡམ་ཙམ་འོན་པ་རྟ་བྱ་མ་བྱས་
པར་གནས་ཆུལ་མང་ཅམ་ཤེས་པ་བྱས། འབྱས་ཤོར་ཕྱིན་པ་དེ་ཆོ་ལ་འབྱས་ཤོར་
མི་འགྲོ་བའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་དགོས་པ་རེད། རྩོན་འགྲོག་གི་བྱ་བ་དེ་ཆོ་དཔེ་གལ་
ཆེན་པོ་རེད། ཁ་མེད་གདན་ས་ཆོ་ལའང་ལབ་པ་ཡིན། གར་རྟ་འབྱས་ཤོར་འགྲོ་
གི་ཡོད་པའི་བརྗོད་འདུག ཁག་མང་པོ་གཅིག་གིས་འབྱས་ཤོར་འགྲོ་གི་འདུག་ཟེར་
གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཆོ་འདི་གས་དེ་ཉམས་ཞིབ་བྱས་ནས་འབྱས་ཤོར་ག་འབྲེལ་གི་
འདུག་གས། དེ་མེལ་ཐབས་ག་འབྲེལ་དགོས་ཀྱི་འདུག་གས། གདན་སའི་མཁན་
པོ་ཆོ་དང་། དཔེ་ཁྱིད་དགོ་ཆོན། དཔེ་བཤེས་མཁས་དབང་ཆོར་ཆེད་མངགས་

བྱུག་ནས་ཁྱུས་པ་ཡིན། ང་ཚོ་སྤྱི་ཐུན་བྱས་ནས་འཆར་ཅན་འཆར་ཅན་ལ་བྱིན་པ་
ཡིན་ན། ཉེ་མ་གཅིག་བྱུག་མའི་འོག་གི་ཚུ་དོང་ཟེར་བ་ནང་བཞིན་གང་འཆར་
ཞིག་ནས་དོན་པའི་ཉེན་ཁ་ཞེ་བྲག་ཡོད་པ་རེད། དེ་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས་པ་
རེད། ཤེས་ཚད་ངམ། ད་ག་ཡིན། བྱ་ཤེས་བདེ་ལོགས། བྱུགས་རྗེ་ཆེ། ཞེས་སྐྱེལ་
ཡོད་པ་དང་།

༣༽ བྱི་ལོ་༢༠༡༦ ཟླ་༩ ཚེས་༡ ཉིན་བོད་མིའི་སྤྱི་ག་འཇུགས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ཤག་དང་
སྤྱི་འཐུས་གོས་ཚོགས་ལྷན་རྒྱས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྤྱི་འཐུས་གོས་ཚོགས་གོལ་བའི་ཉིན་མོར་
གཞུང་བསྐྱེད་དག་ལྟའི་གཙོ་བོ་གནས་ཚུང་ཚོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་དང་ཆེ་རིང་མཆེད་ལུ་སྐྱ་
གསོལ་ཁྱུས་ཏེ་བཀའ་ཁྲུང་ཁྱུས་པའི་ནང་དོན། སྐབས་དེར་བར་ལམ་བྱི་ནང་གི་གནས་
ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ཡལོང་ས་མཆོག་སྤྲུགས་པམ་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། དེའི་
དབང་གིས་ཚོས་སྐྱོང་ཚོས་ཡལོང་ས་ཆེན་པོའི་སྐྱ་ལྟའི་སྤྲུགས་འགན་བཟོད་མིན་གྱི་
གནས་སྐྱེད་སྐྱོར་བཀའ་ཁྲུང་ཏེ་ཅང་གཞི་ལྗོད་པོ་ཐེབས་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་དེར་
གནས་ཚུང་ཚོས་སྐྱོང་ཆེན་པོས་ང་ཚོའི་སྤྱི་སྐྱོང་དང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་གཉིས་ལ་
བྱུག་ནས་ཀྱིས་བྱུགས་པའང་ང་ཚོ་ཆང་མས་བརྟན་འཕྲིན་ལས་གཟིགས་ཡོད་ཤིག་རེད།
དེའི་དབང་གིས་བསམ་ཡོད་བོད་མི་ཆང་མར་སེམས་འཆབ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ཡང་དངོས་
ཡོད་གནས་སྐྱེད་སྤྱི་གཞི་རེད།

༤༽ བྱི་ལོ་༢༠༡༦ ཟླ་༩ ཚེས་༢ ཉིན་སྤྱི་སྐྱོང་འོས་མི་སྡེན་པ་ཆེ་རིང་མཆོག་དང་སྤྱི་སྐྱོང་
འོས་མི་སྡེ་བཟང་སེང་གོ་མཆོག་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་གསར་འགོད་གསལ་བསྐྱེད་སྤྱི་ག་
གནང་སྟེ། ད་ལོའི་སྤྱི་སྐྱོང་འོས་བསྐྱེད་སྐབས་སུ་གནས་ཚུལ་གང་བྱུང་བ་ཆར་ཆར་བ་
རེད། འདས་པའི་གནས་ཚུལ་ཆང་མ་ཅམ་འཛིན་བྱས་ཏེ་འབྱུང་འབྱུར་ཁྱུས་པ་མཉམ་སྦྲུང་
ཐོག་ལ་འགོ་གི་ཡིན། ཞེས་གསར་འགོད་གསལ་བསྐྱེད་སྐབས་སྐར་མ་བརྩུ་ཅན་ཞིག་བྱི་བའི་
ལས་ཁུངས་ཀྱི་གཞུང་འབྲེལ་གསར་འགོད་སྟེགས་བྱའི་ཐོག་ཏུ་གནང་ཡོད།

༥༽ བྱི་ལོ་༢༠༡༦ ཟླ་༩ ཚེས་༣ ཉིན་སྤྱི་མོར་ཡལོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
གིས་རྩ་ས་ཐོག་ཆེན་ཚོས་སྤྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གསུང་ཚོས་ར་བར་སྤྱི་སྐྱོང་ལས་
ཡུན་གཉིས་པའི་དམ་འབྲུལ་མཛད་སྟོའི་སྐབས་ཐེབས་པའི་སྐྱོང་དོར་བཀའ་སློབ་ལས།

སྒྲོ་པམ་གྱི་རང་བཞིན་རན་པའི་ཆ་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན། བར་སྐབས་འོས་པས་
 ཆེན་མོའི་སྐབས་སུ་ཡ་རབས་སྟོན་བཟང་གི་མཆམས་ནས་ཉི་ཤ་ཙམ་མར་བཤས་
 པའི་བཟོ་འདྲ་པོ་ཡོད་གི་འདུག། རྒྱལ་པར་ཏུ་རྟེ་བྱང་གིས་བྱེད་ལས་གི་སྒྲིན་པས་
 ཆོལ་ཁའི་འཕེན་འཁྲུང་གི་རྒྱུ་ལ་དེ་འདྲ་ཡང་ཕྱན་བྱ་ཐོན་ཡོད་གི་འདུག། དཔེ་མི་
 མིང་པའི་སྒྲོ་པམ་བྱུང་། ར་ཆོ་སྟོབས་པ་བྱེད་བྱལ་པ་འཛམ་བྱ་སྒྲིང་སྒྲི་ལ་མིག་
 དཔེ་སྟོན་བྱལ་པ་ཡོད་པ་འདི་སོ་སོས་ཉམས་སྟོང་གཏོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དཔོན་
 གནས་བྱང་གནས་གི་ཡ་རབས་སྟོན་བཟང་། བྱང་བཤེན། རྒྱལ་མདུན་རོ་སྟོག་
 མེད་པ། བྱི་གསལ་ནང་གསལ། སྟོབས་པ་བྱས་ནས། འཛམ་བྱ་སྒྲིང་འདི་འདྲི་སྐར་ལ་
 གཏོང་བཞུག་བྱལ་པའི་ཆ་སྒྲིན་གཙོ་བོ་དེ། ཡ་རབས། བྱང་བཤེན། སྟོན་བཟང་
 འདི་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། འདི་ཉི་ཤ་ཙམ་མར་བཞུག་པ་འགོ་ནས་བཤེན་པ་དེ་འདྲ་
 ཆགས་ཡོད་ཏུས་སྒྲོ་པམ་འགའ་རབས་ཡོད་གི་འདུག། དེ་འདྲ་ཡིན་ཏུས་དེ་ཉམས་
 པའི་ཆ་ནས་རེད། ད་ཆོལ་ཁའི་འཕེན་འཁྲུང་གི་སྐད་ཆ་ཕྱན་བྱ་ཕྱན་བྱ། མང་ཆེ་
 བར་ཁག་ཡོད་པ་མ་རེད། ཡིན་ནའང་། རྟེ་བྱང་རྟེ་བྱང་གིས་མགོ་བཤེན་པོ། མིག་
 རྒྱུང་བྱང་བྱང་། འཕལ་མེད་རོ་གཏོང་རང་མ་གཏོགས། ཆེ་ས་ནས་བསམ་སྒྲོ་མ་
 ཐོངས་པ་དེ་འདྲས་ཆོལ་ཁའི་འཕེན་འཁྲུང་། དེ་ག་ནང་བཞིན་ཆོས་ལུགས་གི་
 འཕེན་འཁྲུང་ཡོད་ཐལ་བྱེད་གི་འདུག། དེ་ཆོའི་ཐལ་དེ་སྟོན་ཡིན་པར་རོས་
 འཕེན་བྱས་ནས། དེ་འདྲ་མི་ཡོད་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་རེད། ཆོལ་ཁ་གསུམ་
 གཅིག་སྒྲིལ་ཟེར་བ་ནི་ཐུར་ཏུས་རབས་བཏུན་པ། བརྒྱུད་པ། དབྱ་པ། དེ་ཆོའི་
 སྐབས་ལ་ཆོས་རྒྱལ་བཀའ་བྱིན་ཅན་ཆོའི་འོག་ལ་གཅིག་ཐུར་ཆགས་པ་རེད། ཅེས་
 དང་།

ར་ཆོར་ཏུས་ཆོད་གི་དཀའ་ངལ། ཆབ་སྲིད་གི་འཕོ་འཕྱར་གར་འདྲ་ཞིག་བྱུང་བ་
 ཡིན་ནའང་། དེ་ལ་སྟོན་པ་མེད་པར་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གཏོང་བཟང་འདི་ཐོད་
 ཆོལ་ཁ་གསུམ་གཅིག་སྒྲིལ་གི་འོག་ནས་འདས་པའི་ལོ་སྟོང་ལྷག་ལྷག་རིང་ལ་ར་
 ཆོས་ཉར་ཆགས་བྱས་པ་རེད། མ་འོངས་པར་ཡིན་ནའང་། ཐོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་
 གཅིག་ཏུ་སྒྲིལ་བའི་བྱེད་མོང་གི་གོང་བྱའི་རྒྱས་པའི་ཐོག་ནས། ཐོད་གི་ཆོས་དང་
 རིག་གཞུང་སྐད་ཡིག་འདི་ཉམས་པ་སོར་ཆུད། མི་ཉམས་གོང་སྒེལ་ཡོད་བྱལ་པ་

གཅིག་རེད། དེ་འབྲེལ་ཡིན་ཏེ་མ་ཅོད། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་དགོས་པ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ལ་
དམིགས་ནས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འཕྲིན་འཁྲུང་དང་། ལུང་ཆོས་ཀྱི་འཕྲིན་འཁྲུང་བྱས་
ན། དཔོན་གནས་བྱང་པ་གནས་སྒྲོ་ཆུང་པ་ལྟགས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཁྱོད་
ནས་ཡག་པོ་ཡོད་པ་མ་རེད། ཤེས་སྤང་ངམ། དེ་འབྲེལ་ཡིན་ཏེ་མ་ཅོད། ར་ཆོའི་ཆོས་
ཁ་གསུམ་པོ་འདི་སྒྱིད་པོ་བྱུང་ནའང་སྒྱིད་གཅིག་ རྒྱག་པོ་བྱུང་ནའང་རྒྱག་གཅིག་
བྱས་ནས། སྒྱིད་རྒྱག་མཉམ་སྦྲུང་ཡིན་མ་གཏོགས། ར་ཆོའི་ཆོས་ཁ་འདི་དབྱེ་བ་བྱེ་ནས་
འགྲོ་བ་ནས་ཡང་མི་ཡོང་བ་ཞིག་ཁྱེད་རང་ཆོའི་ཆོས་ཁ་འདི་སྦྲུང་ལ་གཞག་དགོས་པ་
རེད། ཤེས་སྤང་ངམ། འགྲོ་འཁྲུང་མཁན་ཆོས་ཡིན་ནའང་སྦྲུང་ལ་གཞག་ ལས་
ཀྱེད་མཁན་ཆོས་ཡིན་ནའང་སྦྲུང་ལ་གཞག་ མི་མང་ཆོས་ཡིན་ནའང་དེ་
སྦྲུང་ལ་གཞག་ ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དབྱེ་བྱེད་ཆོས་ཡིན་ནའང་དེ་སྦྲུང་ལ་གཞག་
ཅིས་དང་།

ཆོས་ལུགས་འཕྲིན་འཁྲུང་དང་། ཆོས་ཁ་འདི་འཕྲིན་འཁྲུང་ནས་ཡང་མ་བྱེད། ཤེས་
སྤང་ངམ། ར་ཆོའི་གསུང་པོ་འདི་འདྲུ་ཤེས་ཏྲུག་ཙམ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། ཁ་ལ་ཉན་དགོས་
རེད། ཤེས་སྤང་ངམ། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་མཛུགས་ལ་བྱུག་པའི་སྐབས་ལ་འགའ་
རབས་ཤིག་ཡིན་མཛུགས་མཛུགས་བྱས། རྒྱལ་ཡོགས་ལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འཕྲིན་འཁྲུང་
བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཁ་འདི་འཕྲིན་འཁྲུང་བྱེད་པ། རྒྱག་རྒྱག་ཡང་ཏྲུག་ཙམ་ཏྲུག་ཙམ་
བཤད། ཏྲུག་པ་ཡང་ཏྲུག་ཙམ་ཏྲུག་ཙམ་བཤད་ན། ཡག་པོ་ཡོད་པ་མ་རེད། ཤེས་
སྤང་ངམ། ཞེས་ཐེགས་ཡོད།

༦༥ ཕྱི་ལོ་༢༠༡༦ ལྷ་༦ ཆོས་༡༩ ཉིན་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
གིས་ཨ་རིའི་སྤྱི་ཁོང་ཡི་སྤོང་ཉི་ཡའི་ཁུལ་གྱི་མངུག་འཕྲིན་གཉིས་པའི་སྤོང་མར། ཡལོང་ས་
མཆོག་གི་བཞུགས་གནས་གསེལ་མགོན་ཁང་དུ་བོད་རིགས་སྤྱི་མཐུན་ཆོགས་པས་རི་
ལྷར་གསེལ་འདེབས་ཁུལ་དོན་ལྷར་ཁུལ་དེར་གནས་སྤོང་བོད་མི་༢༠༠ ཙམ་ལ་སྤང་དོར་
བཀའ་སློབ་སྤྱུར་དོན། ར་ཆོའི་ཆོས་ཀྱི་སྤོང་གསེལ་ཆ་བཞག་ན་རྒྱ་ནག་ནང་
འབྲུང་བ་ཏན་ཏན་འགྲོ་གི་རེད། ར་ཆོའི་བོད་པ་ཆོས་ཆ་བཞག་ན་ར་ཆོས་མང་
གཙོའི་ལམ་གྱི་སྤོང་གཏན་འཁེལ་ཉེ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། བར་སྐབས་ར་ཆོས་འོས་
བསྐྱེད་ལས་རིམ་སྐབས་ཨ་རི་དང་རྒྱ་གར་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་

བྱས་ཡོད། ཁ་བྱག་དེར་ཐལ་འཆུབ་ཕྱན་བྱ་ཡངས་མོར་སྡེ་ད་ཆ་ཐལ་འཆུབ་ཆང་
མ་འཇགས་བཞད་ཡོད། ཅམ་མཁལ་གཡའ་དག་དང་ས་གཞི་རྒྱལ་དག་ཡིན། བྱིད་
རང་ཆོ་ཆང་མ་སྒོ་བདེ་བོ་བྱས། ཞེས་བཀའ་སློབ་ལས་སྟོན་ཐེབས་ཡོད།

གང་ལྟར་སྐབས་དེའི་གཡས་གཡོན་དུ་སྤྱི་ནོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་ཐུགས་པམ་ཆེན་པོ་བྱང་ཞིང་། སྤང་དོར་བཀའ་སློབ་སྤྲུ་རྩེས་ཐེངས་བཞི་དང་། གནས་ཚུང་
ཆོས་སྦྱང་ཆེན་པོའི་བཀའ་ལུང་གཞི་སྤྱི་དཔེ་ཐེངས་གཅིག སྤྱི་སྦྱང་འོས་མི་དོ་བདག་གཉིས་
ཀྱིས་ཀྱང་འདས་པའི་གནས་ཚུལ་ཆང་མ་ཅམ་འཛོག་བྱས་ནས་འབྱུང་འབྱུར་རུས་པ་མཉམ་སྦྲུང་
ཞུ་གི་ཡིན་ཞེས་གསར་འཛོད་གསལ་བསྐྱགས་ཐེངས་གཅིག་བཅས་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། དུས་ལུན་
རིང་པོ་མ་སོང་བར་ཆང་མ་བྲན་པའི་དཀྱུས་ལས་པོར་ཏེ་འཁྲབ་སྟོན་བྱས་པ་ལྟར་ཆགས་ནས། བྱི་
ལོ་༢༠༡༤ ལོ་མཁུག་ནས་བཟུང་རིམ་བཞིན་འོས་བསྐྱེད་སྐབས་ལས་ཀྱང་ཇེ་ཞན་ཇེ་སྐྱུག་ཏུ་ཕྱིན་
པའི་ཕྱིན་བྱས་ཏེ། ས་གནས་གཅིག་ལ་ནོ་སྤེལ་ཞི་བདེའི་གཞེངས་ཏྲགས་ཀྱི་སྦྱང་བཅི་མཛད་སྟོ་
དང་། གསུམ་བཅུའི་དུས་བྲན་གྱི་མཛད་སྟོ་གཉིས་བྱས་པ་སོགས་ན་བར་ཐོས་ན་སེམས་མི་སྦྱིད་པ་
སྤར་བྱང་མ་སྦྱང་བའི་གནས་ཚུལ་གཅིག་རྩེས་གཉིས་མཐུད་དུ་བྱུང་བས། བོད་མི་བསམ་ཡོད་
ཅན་ཏེ་ཅང་མང་པོའི་སེམས་ལ་སྟོ་པམ་ཆང་ལས་འདས་པ་བྱུང་ཡོད། དེར་བརྟེན། ང་ཆོ་ད་དུང་སྤྱ་
མཐུད་ནས་དེ་ལྟར་མཐོང་འདོད་མེད་ཅིང་། ཆོལ་གསུམ་ཡོངས་རྫོགས་གོང་བྱ་གཅིག་ཏུ་སྤྱེལ་བའི་
སྦྱིད་ན་སྦྱིད་མཉམ་དང་སྐྱག་ན་སྐྱག་མཉམ་གྱི་རྩ་དོན་ཡིད་ལ་བཟུང་། བཅོན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་
ཆོགས་ཚུང་ཚུང་འདི་ལོ་བཅུའི་གོང་གི་ཆིག་སྤྱིལ་གྱི་གོང་བྱ་བཞིན་བསྐྱར་གནས་སྐབ་རོགས་
བྱས་ན་བསམས་ནས། ང་ཆོས་འདི་ལོ་བྱི་ལོ་༢༠༢༡ ལོར་གཞུང་བྱང་ལ་སྤྱི་སེམས་འགྲན་རྒྱ་བལ་
བའི་བཀའ་བྱར་འབྲོང་ཚུང་དངོས་བྱུབ་མཆོག་སྤྱི་སྦྱང་འོས་མིར་འོས་འདོན་ཞུས་ཡོད།

བཀའ་བྱར་འབྲོང་ཚུང་དངོས་བྱུབ་མཆོག་བྱི་ལོ་༢༠༢༡ ལོའི་སྤྱི་སྦྱང་འབྲོང་ཚུར་ཁྱབ་
སྦྱོར་ཞུས་པའི་བརྒྱུད་རིམ་མདོར་བསྐྱས་ཤིག་ཞུས་ན། ད་ལོའི་སྤྱི་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་འབྲོང་འོས་
བསྐྱེད་ཁོང་དེ་སྤྱ་དང་མི་འབྲ་བར་རྒྱལ་པམ་སྤྱ་བྱུང་མིན་ལ་མ་སྟོས་པར་འོས་མི་པན་ཚུན་དབར་
དང་། ཁྱབ་སྦྱོར་བྱེད་མཁན་པན་ཚུན་དབར་ཆང་ལས་འདས་པའི་ཅོད་པ་དང་། རྟོག་སྦྱང་གང་ཡང་
མ་བྱུང་བར་ཞི་འཇམ་བདེ་སྒྲག་ངང་གནས་སྐབ་པ་ནི་བཀའ་བྱར་འབྲོང་ཚུང་དངོས་བྱུབ་སྤྱ་རྒྱང་
གིས་གནང་བ་རེད་ཅེས་ཞུས་ན་མི་འགྲིག་པ་གང་ཡང་མེད། གང་ཡིན་ཞུས་ན། ཁོང་གིས་ཐོག་
མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བོད་གཅིག་སྤྱིལ་གྱི་བསམ་པ་དམ་བཅར་བཟུང་། འོས་བྱངས་ཐོབ་རྒྱ་གཙོ་

པོར་མ་འཛིན་པར་ཡ་རབས་བཟང་སྟོང་གི་ལམ་ནས་འོས་མི་གཞན་སུ་ཞིག་ལ་འདར་བཞུགས་པ་དང་།
 ཟུར་ཟ་ཆོག་གཅིག་གཞན་མེད་ལ། ཁོང་ལ་རྒྱུ་སྟོར་ཞུ་མཁན་རྣམས་ལ་ཡང་ལམ་སྟོན་བཀའ་
 སྟོན་དེ་ག་རང་གཞན་བ་ཡིན་ཅང་། ཁོང་ལ་རྒྱུ་སྟོར་ཞུ་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཀའ་སྟོན་སྟོང་
 བཅངས་ཐོག་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་མ་ཐུན་སྤྱི་ལ་ཉར་སངས་དགོས་པའི་ལེགས་སྤྱིས་འབྲུལ་
 ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། དེ་ནི་ཡ་རྒྱལ་བ་དགེ་སྤྱི་པའི་མཆོད་སྤྱིན་ཡིན་ལ། གཞིས་བཞུགས་མི་མང་ལ་
 དུལ་བའི་ཕྱག་རྟགས་ཀྱ་ཐོམ་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།

ད་རེས་ཀྱི་འོས་བསྐྱེད་ཁྲོད་སྤྱི་ཡོངས་ནས་ཞུས་ན། སྟོ་འོས་པ་གཅིག་དང་དགའ་འོས་པ་
 གསུམ་བྱུང་སོང་། དང་པོ་སྟོ་འོས་པ་ནི། སྟོན་འགྲོའི་འོས་བསྐྱེད་བྱུང་འབྲས་ལ་ལྟ་སྐབས། བཀའ་
 ཟུར་འགྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་ལ་ཆང་བའི་བྱུང་ཆོས་སམ་སྟུ་ཡོན་དེ་དག་མི་ཆོས་མཐོང་མ་
 ཐུབ་པའམ། ཡང་ན། མཐོང་ཐུབ་ཀྱང་བསམ་སྟོང་གཞན་ཆང་མ་འོངས་པར་སེམས་ཆོར་ཨང་དང་
 པོར་བཞག་འདུག་སྟམ་པ་དང་། མི་ཆོས་ཉུང་ཤས་ཀྱིས་ཆེད་མངགས་བཅན་བྱོལ་བོད་
 མིའི་ཆེག་སྤྱི་ལ་དང་། སྤྱིག་འཇུགས་མ་ལག་གཏོར་བཞིག་གཏོར་སྟངས། ཆོལ་ཁའི་དབར་དང་།
 གཞིས་བྱེས་དབར། གསར་རྟེན་དབར། ཐོ་མོ་དབར། ཆོས་བརྒྱུད་དབར་ལ་དཀྲུག་དཀྲུག་ཆང་
 ལས་འདས་པ་བཏང་བ་མི་མང་པོས་བདེན་པར་འཁྲུལ་ནས་མགོ་བོ་གཏུགས་ལྟར་འཁོར་དུ་བཅུག་
 པ་ནི་སྟོ་འོས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་། མང་གཙོའི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་འོས་བསྐྱེད་བྱུང་འབྲས་ལ་བརྟེན་བཀའ་
 དང་ཁས་ལེན་ཞུ་རྒྱུ་ནི། མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྟོལ་བཟང་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་ཞུ་གི་ཡོད།

དགའ་འོས་པ་གསུམ་ནི། བཅན་བྱོལ་སྤྱི་ཆོགས་ནང་སྟུ་ཆེ་མིལ་པོ་ཞབས་ཕྱི་ཞུས་སྟེང་
 བའི་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ཁྱིམས་ཞིབ་པ་ཆེ་བ་ཟུར་པ་དང་། ཁྱིམས་ཞིབ་པ་གཞན་ཟུར་པ། བཀའ་སྟོན་
 ཟུར་པ། ཟུང་ཆེ་ཆུང་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ཞབས་ཟུར་པ། སྤྱི་ཟུར་དང་སྤྱི་འབྲས་ལས་ཐོག་བོད་
 ལས་མེབས་པའི་གྲགས་ཅན་ཆབ་སྲིད་བཅོན་ཟུར་རྣམས། བཅན་བྱོལ་ནང་གི་སྟུ་རྩལ་པ། ཆང་
 མཐོང་ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་མི་སྣ་ཉ་ཅང་མང་པོ། དང་སྟོན་འགོ་འཛིན་དང་དམག་དཔོན་ཟུར་པ། དང་
 ཞབས་ཟུར་པ། སྟོན་གྲུ་ཁག་གི་དབུ་འཛིན་ཟུར་པ་དང་དགེ་ཆུན་ཟུར་པ། སེར་མོ་བ། གཞོན་སྤྱིས།
 ཐོ་མོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་མི་མང་ལ་སོགས་པ་བསམ་ཤེས་ཅན་ཉ་ཅང་མང་པོས། ཆོལ་ཁ་གསུམ་གའི་
 ལྷན་ནས་ཤིན་ཏུ་ཆང་མཐོང་སྟུ་རོ་བཀའ་ཟུར་འགྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་ཉེར་གཅིག་སྤྱི་དང་
 འཁོད་རྒྱུར་ལྟག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྟོན་སྲོལ་རང་རང་གི་ལུས་ལྷགས། དག་ལྷགས། རྒྱ་

ཤུགས་གང་ཡོང་ཅི་ཡོང་གནང་ནས་ཆོལ་གསུམ་གོང་བྱ་གཅིག་ཏུ་སྒྲིལ་བའི་སྒྲིང་ན་སྒྲིང་མཉམ་
དང་སྒྲུག་ན་སྒྲུག་མཉམ་གྱི་ཅ་དོན་ཡིད་ལ་བབུང་སྟེ། ཁོང་ལ་རྒྱུ་སྐྱོར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གནང་བ་
ནི་ཉ་ཅང་དགའ་འོས་པ། བཀའ་སྒྲོན་ཁྱི་རྩུབ་སྒྲོབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་ལུ། ད་བར་བཅན་
བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་བཀའ་སྒྲོན་ཁྱི་བ་དང་། སྤྱིང་སྐྱོང་སྤྱ་གཅིག་ལ་དངོས་སུ་ཐོན་ནས་
རྒྱུ་སྐྱོར་ད་རེས་ལྟ་བུ་གནང་མ་སྐྱོང་བ་ཁོང་ལ་ཆད་མཐོ་ཤོས་གནང་སོང་བ་ནི་དགའ་འོས་པ་
དང་པོ་ཡིན།

གཉིས་པ། རོ་བདག་ཉེར་གཅིག་སྤྱིང་སྐྱོང་འོས་མིར་བཞེང་མཁན་བཀའ་རྩུབ་འབྲོང་ཆུང་
དངོས་གྲུབ་མཆོག་ནས་གསར་འགོད་པར་དེ་བ་དེས་ལན་ཐེངས་བཞི་གནང་བའི་ནང་དོན་གྱི་ཟབ་
ཆད་དང་། སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་གཞིགས་རྒྱུ་མདོར་དེའི་བའི་ཕྱོགས་སྒྲོམ་གནང་ཅུལ་ལ་སོགས་པ་
སྤྱིང་སྐྱོང་འོས་མི་སྤྱི་གཅིག་གི་དགོངས་པར་འཁོར་མ་སྐྱབ་པ། དོན་དམ་གྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྱ་སྤྱ་སྤྱ་
སྐྱོབ་དང་། ཡང་སྤྱིང་བདག་དབང་གི་གནད་དོན། བཅན་བྱོལ་ནང་གི་གཞིས་ཆགས་སྤྱ་བརྟན།
ཤེས་ཡོན་སྤྱིང་བྱས། འབྲོང་བསྟེན། དཔལ་འབྱོར། ཕྱི་འབྲེལ་སྤྱིང་བྱས། ལྷག་པར་དུ་དོན་དམ་གྱི་
བོད་རྒྱ་ཞི་མོལ་གནང་རྒྱུའི་སྤྱགས་འདུན་ཡོད་པ་དང་། དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་སྤྱིང་བྱས་མཐའ་འཁྲོངས་
གནང་རྒྱུའི་ཆོད་སེམས། བཅན་བྱོལ་ནང་གི་མི་མང་རྣམས་ཆེག་སྤྱེལ། དེ་བཞིན་གཞིས་བཞུགས་
བོད་མི་མང་གིས་མུངས་དང་སྐྱོང་བཞིན་པའི་གནས་སྤངས་གང་མཁྱོགས་སེལ་རྒྱུའི་སྤྱགས་
འདུན་ཤུགས་བྲག་ཡོད་པ། བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་གནས་སྤངས་དང་། ཉན་རེའི་ཆབ་སྤྱིང་གི་འགྱུར་
འགྲོས་ཁྱོན་ཡོངས་ལ་གཞིགས་རྒྱུ་ཉ་ཅང་རིང་བ་འོས་མི་སྤྱ་གང་ལ་མེད་པའི་བྱང་ཆོས་གསལ་
པོར་མཛོན་སོང་བ་དེ་ནི་དགའ་འོས་པ་གཉིས་པ་ཡིན།

གསུམ་པ། རོ་བདག་ཁོང་ཉིད་མི་ལོ་ཕྲེང་པོ་༧༥ ཅམ་རིང་གཞུང་གི་བྲག་ལས་གནང་
རིང་། སྟོག་གཙོད་པར་བཞག་ མ་སྤྱིན་པར་བསྐྱངས་པའི་རྒྱུ་བརྒྱས་པ་དང་། རྩན་བཤད་པ།
འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་སོགས་བག་མེད་པའི་སྤྱོད་ངན་གྱིས་གོས་པ་མེད་པར་སྤྱ་ཆེ་ཕྱིལ་
པོ་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་འཆོ་བ་ཁོ་ནར་རོལ་སྐྱབ་པ་འདི་འདྲ་ནི་ལྷ་རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོས་མི་
ལོ་བྲུག་ཅུ་ལྷག་རིང་བོད་སྤྱག་ཁྱི་སྤྱག་མང་པོ། འདབ་གཤོག་གཉིས་ལྡན་དང་། སྤྱོད་ཡོན་གཉིས་
ལྡན་གྱི་མི་སྤྱར་སྤྱིང་སྤྱིང་མཛད་པའི་འབྲས་བྱུང་མང་དཔེ་མཆོན་བཟང་ཤོས་ཏེ། ད་ཐེངས་ཀྱི་འོས་མི་
སྤྱ་གང་ལས་བྱང་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པས་དགའ་འོས་པ་གསུམ་པ་ཡིན།

གསེར་དང་མཚུངས་པའི་རང་ག་ཤིས་བཟང་པོ་དང་། །
གངས་རི་ལས་དྲུག་ལྷག་བསམ་བཟང་པོ་གཉིས། །
གོང་བཀྱར་དམངས་སྤོང་མཉམ་ཁྲིད་རུས་པ་ཅན། །
འབྲོང་ཆུང་སྲིད་ལ་མ་འཁོད་སྤྱི་ལ་གྱོང་། །ཞེས་དང་།

མཐོན་མཐིང་རྒྱལ་མོའི་འདབས་ནས་འཁྱུངས་པའི་འབྲོང་། །
འཕགས་ཡུལ་བརྟོལ་ཏེ་གངས་ཅན་མགོན་པོའི་ཞབས། །
ཆེ་གང་ཟེན་པའི་བྱས་པ་བསོད་ནམས་ཅན། །
སྤྱི་ཆེ་བརྟན་ཅིང་ཐུགས་བཞེད་ལྷན་གྲུབ་ཤོག །ཅེས་ཀྱང་སྤྱོད།

ད་དུང་བཤད་འོས་པ་ཞིག་ལ། ཨ་རིའི་ནེ་འུ་ཡོག་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་ཡ་གཙུག་ལག་
སློབ་ཁང་གི་མི་འཛོར་ཞེས་འབྲུག་ལྷེ་གནས་ཁང་གི་ཉམས་ཞེབ་པ་དང་། སྤྱི་ཆོགས་སྲིད་བྱས་ཀྱི་
འབྲུམ་རམས་པའི་སློབ་མ་ཆེ་དབང་རིག་འཛིན་ལགས་ཀྱི་ཚུལ་ཡིག་ནང་འདི་འདྲ་ཞིག་འཁོད་
འདུག མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ལྡན་པའི་གཞུང་ཞིག་ལ་འོས་འཕེན་རྒྱ་མེད་ན་སྤྱིང་པོ་མེད་
ལ། དེ་བཞིན་འོས་མིར་ཞིབ་འཁྱུག་གང་ཡང་མེད་ན་འོས་འཕེན་པས་མང་གཙོ་ཉེན་ཁའི་
ནང་ལྷུང་འཁྱུག་གི་ཡོད་པ་རེད། ཅེས་པའི་ཆོག་འདི་ཏ་ཅང་གལ་གནད་ཆེན་པོ་རེད་འདུག མང་
གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཆད་མཐོ་གས་སུ་བརྩི་བ་ཨ་རི་ཆ་བཞག་ནུའང་། མི་མང་རང་གིས་ཐག་
བཅད་པའི་འོས་གངས་དེས་མཐའ་མའི་ཐག་གཅོད་ཡིན་པར་མཆོན་མི་ཐུབ། གལ་ཏེ། མི་མང་
གིས་གྲགས་པའི་རྩིས་སུ་སྤྲེགས་པའམ། ཁེ་ཕན་ཆུང་ཅག་ཅམ་ལ་མགོ་འཁོར་ནས་འོས་ཤོག་བསྐྱེད་
ཐེད་ཤོར་བ་ཡིན་ན། དེ་ལམ་སྤྱོད་མི་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་རྒྱལ་གཞིའི་འོས་བསྐྱེད་ཆོགས་ཆུང་ཞེས་པ་
ཞིག་གིས་འོས་གངས་སམ་སྐར་མ་སྤོད་པའི་ལམ་ལུགས་ཤིག་ཡོད་པ་དེས་མི་མང་གིས་འོས་
མིར་བརྟན་དབྱེད་ཡང་དག་པ་བྱེད་མ་ཐུབ་པར་རྟོལ་རྒྱུ་ཤོར་བ་དེ་དག་འགོག་ཆེད་ཡིན་པར་
ཆོས་མཁྲོན་དགོས། དེས་ག་རེ་བསྟན་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། མི་མང་གཅིག་བྱས་ཐག་བཅད་པ་དེ་བྱང་
བདེན་ཡིན་པ་མཆོན་མི་ཐུབ་ཅིང་། དེས་ཀྱང་ལམ་གོལ་བར་འགྲོ་སྲིད་པས། དེ་ལའང་སྤངས་
འཛིན་བྱེད་མཁན་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཉམས་སྤོང་ཅན་ནམ་ཅ་ཁྲིམས་བཟོ་མཁན་གྱི་ཁྲུང་པ་བ་
ཆོས་གཞིགས་རྒྱུང་གང་འཆོམ་རིང་པོར་གཞིགས་ནས་བཟོས་པ་ཡིན་པ་ད་གཞོད་གཞི་ནས་ཤེས་
ཡོང་གི་འདུག

ང་ཚོའི་བཅའ་བྱུང་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལའང་དེ་སྤེལ་བོད་གཞུང་གི་འགྲོ་སྐྱབས་དང་བསྐྱར་
ན་བསྐྱར་ཐབས་མེད་པའི་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་ཡོད་ལ། ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་ནག་སྲིད་ཀྱི་དམར་པོའི་ལམ་
ལུགས་དང་བསྐྱར་ན། བསྐྱར་ཐབས་རྩ་བ་ནས་མེད་པའི་དགེ་མཚན་ཉ་ཅང་མང་པོའི་ལམ་དུ་ང་ཚོ་
སྤྱོད་བཞིན་ཡོད་མོད། ད་དུང་ཆད་མཐོང་མང་གཙོའི་འགྲོ་སྐྱབས་ལྟར་བྱས་ན། ཆད་ཆ་ཆད་ལོངས་
མི་འདུག་སྐྱམ་པའི་ཚོར་སྣང་ཞིག་ཀྱང་ངང་གིས་སྤྱི་ལོང་གི་འདུག། ད་ཐེངས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་
ཐེངས་སྤུ་མ་ཁ་ཤས་ལའང་བྱུང་ཡོད་པ་བསམ་སྒྲུབ་བ་མང་པོའི་སེམས་ལ་གསལ་པོར་གནས་ཡོད།
མི་མང་གཅིག་ལུས་ཐག་བཅད་པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱབ་གནོན་གྱི་ཚུལ་དུ་འོས་བསྐྱེད་ཚོགས་རྒྱུ་
ཞིག་གིས་མི་མང་གིས་ཐག་གཅོད་གང་དུ་འགྲོ་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་ལྷ་མཁན་ཞིག་དགོས་ཀྱི་མེད་
དམ་སྐྱམ་པའི་ཚོར་སྣང་འདས་ད་ལྷ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱུང་མོང། དེ་ནི་མ་འོངས་པར་ཡང་ང་ཚོས་
བསམ་གཞིག་བྱེད་དགོས་པའི་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན།

མཐའ་དོན་འཇམ་གླིང་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ། ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དག་དབང་སྒོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྐྱན་
འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སྤྱོད་གསུམ་དབང་སྐྱར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གིས་
དབུས་བསྐྱན་འཛིན་སྤྱི་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་སྤྱི་ཆེ་ཞབས་པད་བསྐྱལ་བརྒྱར་བརྟན་པ་དང་།
ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དགོངས་མཐའ་དག་ལྟན་གྱིས་འབྱུང་བ། འཇམ་གླིང་སྤྱོད་འགྲོ་སྤྱོད་ནད་ལྷག་
འཁྲུག་ཅོད་ཞི་ནས་དགའ་བདེའི་དཔལ་ལ་སྤྱོད་བ། ཡུལ་གཟིགས་པའི་ཆེན་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་
སྤྱོད་བཙུན་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་སྤྱོད་མཆོག་སྤྱལ་བསྐྱན་འཛིན་དགེ་འདུན་ཡེ་ཤེས་འཕྲིན་ལས་ལུན་
ཚོགས་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གང་མགྲོགས་རྒྱུའི་བཅོན་ཁང་ནས་བཅོན་གྲོལ་ཐོབ་བ། རྒྱུའི་
བཅའ་འོག་ཏུ་ཡོད་པའི་གཞིས་བཞུགས་སྤྱན་རྒྱ་ཡོངས་ཀྱི་མངོན་འདོད་དེ་རང་དབང་ལྷན་པའི་
འཚོ་བར་རོལ་ཐུབ་བ། བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་
བབ་གང་མགྲོགས་འབྱུང་བ། བོད་གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛོམས་ཀྱི་སྐལ་བཟང་ཉི་མ་ལྷུང་དུ་འཆར་
པའི་སྤྱོད་འདུན་ལྷགས་དག་དང་བཅས།

ཨོ་སི་ཱོ་ཡི་ཡའི་གྲོང་ཁྱེར་སིར་ཁི་ནས། ངམ་རིང་སྒོ་བཟང་བསྐྱན་དར་གྱིས། བོད་རྒྱལ་
ལོ་༢༡༩༩ རབ་བྱུང་བཙུན་པའི་ལྷགས་སྤང་བོད་ལྷ་ཉ ཆེས་ཉ དང་། ཕྱི་ལོ་༢༠༢༡ ལྷ་༢ ཆེས་
༡༢ ཉིན།

མི་ལོ་བཞི་བརྒྱའི་ཞབས་ཁྲུང་
གདེང་འཛོག

བདེ་སྤང་ལས་ཁྱད་ཐུན་མོང་ནས།

དཔར་སྐྱོན་གསལ་བཤད།

རང་དབང་ལྡན་པའི་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་དུ་བྱུང་ཕྱོགས་མང་གཙོ་ཡར་ཐོན་ཅན་གྱི་
ཡུལ་ཁག་ནང་ལས་ཡུན་མ་གཅིང་སྡོན་ལ་གལ་གནད་ཆེ་བའི་སློན་ཆེན་དགོངས་ཁྱེད་གནང་བའི་
གནས་ཚུལ་ཐོན་སྐབས་ཕྱོགས་ཆང་མས་དོ་སྣང་ཏུ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱེད་པར་མ་ཟད། ས་ཡོམ་བརྒྱབ་
པ་ཟེར་བའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མེད་སྤྱད་ནས་བཟང་ངན་གྱི་དབྱེད་བཞིན་བྱེད་སློལ་ཡོད། མི་ལོ་ཉིལ་པོ་
བཞི་བཅའི་རིང་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཕྱེད་ཐུགས་འགན་རྒྱུ་བཞེས་གནང་མཁན་
བདེ་སྤྱང་བཀའ་སློན་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་བཟང་སློན་ཐོག་ནས་ལས་དགོངས་ཁྱེད་ཀྱི་
གནས་ཚུལ་བརྒྱད་ལམ་ཁག་ནང་བྱུང་ཆེས། མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཅ་ཆེ་བའི་ཁོར་བུ་
ཞིག་པོར་བརྟགས་སོང་བ་ལྟ་བུའི་སློ་ཕམ་དང་། བངས་སེམས་བྱེད་མཁན་ཉུང་ཉུང་མ་ཡིན་པ་བོད་
ཀྱི་དུས་བབ་སོགས་ཏེ་ལམ་ཁག་ནང་ཐོན་པའི་ཚོམ་ཡིག་ཁག་ལས་གསལ་བོར་མངོན་སུག་

ཚོམ་ཡིག་ནི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཆོ་བ་དངོས་ལས་བྱུང་ཞེས་བཤད་སློལ་ཡོད་པ་ལྟར།
བཀའ་སློན་དངོས་གྲུབ་ལགས་དགོངས་ཁྱེད་གནང་ཆེས་ཏེ་ལམ་ཁག་ཏུ་ཆང་ལས་འདས་པའི་སློ་
ཕམ་དང་། སེམས་སྦྱུག་དོན་གདུང་བཅས་མཆོན་པའི་ཚོམ་ཡིག་གཅིག་འབྲུག་གཉིས་མ་ཐུད་ངང་
འགོད་སླེལ་བྱས་སོང་ལ། མང་པོ་ཞིག་གིས་དགག་དགོས་སྐུ་མཆོན་མང་པོར་གཞིགས་ནས་ཚོམ་
ཡིག་ཏེ་ལམ་ལ་མ་བཏོན་པར་ཐད་ཀར་ལས་ཁུངས་སུ་སྤྱད་མཁན་ཡང་བྱུང་སོང་། དེ་དག་ནི་བདེ་
སྤྱང་བཀའ་སློན་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ལ་གྲུས་བཅི་དང་། རེ་སེམས་འཆང་མཁན་ནས་
པས་ཅ་ཆའི་དུས་ཆོད་མེད་སྤྱད་ནས་འབྲི་ཚོམ་གནང་བ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། ཚོམ་ཡིག་རྣམས་
ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་ཏེ་དེ་བུ་ཆུང་འདི་དཔར་སྐྱོན་དང་འབྲེལ། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༦ ལྷ་བ་༥ ཆེས་༡
ཉིན་བདེ་སྤྱང་ལས་བྱེད་ཐུ་མོང་ནས་གོ་སྒྲིག་ཁྱེད་ཀྱི་བདེ་སྤྱང་བཀའ་སློན་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་
མཆོག་ལ་བཀའ་བྲིན་རྒྱུ་ཆེས་ཏེ་ཐུགས་རྒྱུ་ཆེ་ཆེ་ཞུའི་གསོལ་སྟོན་མཛད་སྟོན་དང་བསྐྱོན་ནས་
འབྲེམས་སླེལ་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིན།

གསང་ལས་དང་བདེ་སྤང་ལས་དོན་གྱི་འགན་ཁུར་རྒྱུ་ལོན་གྱིད་མཁན་ཞིག་གི་ངོས་
ནས་བཤད་ན། རྣམ་དཔྱད་དང་། གཞུང་བློན་ལྷན་གྱི་འཇུག་སྐབས་ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པ་
ནི་ཆོད་དགོས་པའི་ཆ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ཡིན། བདེ་སྤང་བཀའ་ལློན་འཕྲོད་ཚུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་གིས་
ཕྱི་ལོ་༡༩༥༡ ལོ་ནས་བདེ་སྤང་ལས་ཁུངས་སྤྱི་ལས་ཞབས་ཞུས་ཏེ་ཐེག་པ་རིམ་འཛེགས་ཀྱིས་ཕྱི་
ལོ་༡༩༥༡ ལྷ་༡༡ ཆོས་༤ བདེ་སྤང་བྱང་ཆེ་ལས་ཆབ་ལ་བསྐྱོད་གཞག་ཐུགས་འགན་བཞེས་པ་དང་།
ཕྱི་ལོ་༡༩༥༢ ལྷ་༤ ཆོས་༡༤ རྣམ་བདེ་སྤང་བྱང་ཆེར་བསྐྱོད་གཞག་གནང་ནས་ཞབས་ཞུ་སྤྱི་ལས་
སྐབས། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༥ ལྷ་༡༠ ཆོས་༡༥ ཉིན་དཔལ་ལྷན་བཀའ་ལློན་ཁྲི་བ་མི་༣ རིམ་འཛེགས་དབང་ཟམ་
གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་བཀའ་ཤག་སྐབས་བཅུ་གསུམ་པའི་བདེ་སྤང་བཀའ་ལློན་ལ་བསྐྱོད་
གཞག་ཐུགས་འགན་བཞེས་གནང་མཛད། དེ་ནས་སྤར་ཡང་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༧ ལྷ་བ་༤ ཆོས་༡༤ ཉིན་
བཀའ་ཤག་སྐབས་བཅུ་བཞི་པའི་བདེ་སྤང་བཀའ་ལློན་ལ་བསྐྱོད་གཞག་གིས་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༨ ལྷ་བ་༤
ཆོས་༥ ཉིན་ལས་དགོངས་ཞུས་ཉིན་བར་མི་ལོ་ཕྱི་ལོ་བཞི་བཅུ་ལོ་རིང་བྲག་ལས་གཞུངས་སུ་ཐོན་
པ་གནང་ཡོད།

བྱས་པ་བློན་དུ་གཙོ་བོ་ལ་རབས་བཟང་པོའི་སྤྱོད་ལུགས་ཞིག་ཡིན་པས། བོད་ཕྱི་ནང་
གཉིས་སུ་བཞུགས་པའི་བསམ་ཡོད་བོད་མི་སྤྱུག་ཐོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་མངོན་གསལ་དང་
མངོན་གསལ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་བཀའ་ལློན་མཆོག་གི་མཛད་རྒྱུ་ལ་བཀའ་བློན་རྒྱུ་ལྟར་དང་།
རེ་སྟོན་མཆོན་པའི་རྩིས་དང་འབྲི་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། ད་ལན་དུས་ཚོད་ལྷང་ལྷང་ཞིག་
ལས་མེད་སྐབས་བྱ་ཐོག་ལ་གང་ཐོན་པ་དང་། འདི་གར་ཐད་ཀར་བསྐྱར་འཕྲོར་བྱུང་བའི་རྩིས་ལིག་
རྣམས་ཕྱོགས་སྤྲིག་བྱས་པ་ལས་ཡོངས་གྲགས་ཐོག་རྩིས་བསྐྱེད་གསལ་བཟང་གཏོང་རྒྱ་བྱུང་མ་
སོང་བར་དགོངས་པའི་ཞུ་རྒྱ་ཡིན། རྩིས་ལིག་འབྲི་རྩིས་གནང་མཁན་ཡོངས་ལ་ང་ཆོ་བདེ་སྤང་
ལས་བྱེད་ཐུན་མོང་ནས་བཅོས་མིན་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་རེ་སྟོན་
ལྟར་སྤྱོད་ནང་མི་ལྷན་རྒྱས་བྱ་བ་ལས་འགྲོ་ཡོང་བ་དང་། བསམ་པོན་ལྷན་གྱིས་འབྲུག་པའི་སྟོན་
འདུག་ཞུ་རྒྱ་ཡིན། བཀའ་ལློན་མཆོག་ནི་མཁའ་ལྷོད་གིས་སྤྱུག་པས་མ་འོངས་སུ་མཐུད་བོད་སྤྱི་
པའི་རྩོད་ཆེད་དང་། ལྷག་པར་སྤྱི་ལོ་ཉིན་སྤང་ཞུ་ཕྱོགས་ཐད་ལས་སྟོན་བྱས་པ་གང་བྱེད་ཚུལ་
དུ་གནང་སྤྱོད་ཡོང་བའི་རེ་བ་དང་བཅས།

བདེ་སྤང་ལས་བྱེད་ཐུན་མོང་ནས། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༨ ལྷ་༥ ཆོས་༡ ལ།

བཀའ་སྒྲོན་འཁོར་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་གླེང་བ།

ཆུང་ཆོ་རིང་།

བདེ་སྤྱང་བཀའ་སྒྲོན་འཁོར་ཆུང་དངོས་བྱུང་ལགས། བཀའ་སྒྲོན་ནས་དགོངས་ཁྱེ་གནང་བའི་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བསྐྱབས་དེ་མཐོང་བས། སྐབས་ཤིག་རིང་ཡིད་མ་ཆེས་བ་ཞིག་བྱུང་། དེ་ནས་ནོར་མེ་བོད་ཀྱི་ཆུང་འཕྲིན་ཁང་སོགས་བཞུགས་སྐྱར་དུ་ཡོད་པའི་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་གིས་སྤྱོད་མཆོག་གི་གཟིམ་ཤག་ཏུ་བཅར་ནས་ཁོང་སྤྱོད་མར་དགོངས་ཁྱེ་གནང་དོན་བཅར་འདྲི་གནང་བ་དེ་མཇུག་བས། དགོངས་ཁྱེ་གནང་དགོས་ཀྱི་མཆོན་ནམས་ཤེས། ཙོ་མ་ཡིག་འདི་ནི་སྤྱོད་འཁོར་ཆུང་དངོས་བྱུང་ལགས་ཀྱིས། ད་པན་བོད་གཞུང་དམངས་དཀའ་ངལ་ཆེ་བའི་དུས་སྐབས་སུ། རང་གི་མི་ཆེའི་ནང་གི་དུས་སྐབས་ཡག་ཤོས་ཆ་ཆང་ཞབས་འདེགས་སུ་བྱུང་བར། བསྐྱབས་བརྗོད་དང་ཡི་རང་ཞུ་ཆེད་མིས་བ་ལས་དེ་མིན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་གང་ཡང་མེད། རང་འཁོར་ཆུང་དངོས་བྱུང་ལགས་ཀྱི་སྒྲོར་ཐོག་མར་ཐོས་ས་ནི། བོད་ནང་དུ་ཡིན། ར་དང་སྤྱན་ཐོགས་སྒྲོ་བཟང་ལུང་རྟོགས་གཉིས་བཅན་བྱོལ་དུ་ཡོང་ཁར། བོད་ནང་བོད་དོན་ཆེད་བྱུག་ལས་གནང་མཁན་གནད་ཡོད་ཅིག་ཡོད་པ་མཇུག་བར་སོང་། ཁོང་ལ་དེད་གཉིས་རིང་མིན་ཀྱི་གར་ལ་སྐབས་བཅོལ་དུ་འབྱོ་ཅིས་ཡོད་ཅེས་ཞུས། ཁོང་གིས་དེ་ཐུར་བདེ་སྤྱང་བཀའ་སྒྲོན་འཁོར་ཆུང་དངོས་བྱུང་ལ་ཞུ་རོགས་ཞེས་གསུང་བའི་གནས་ཚུལ་འགའ་ཞིག་གསུངས་གནང་བྱུང་། ཀྱི་གར་དུ་སླེབས་རྗེས་གནས་ཚུལ་དེ་ཞུ་བར་བདེ་སྤང་ལས་ཁྱུངས་སུ་བཅར་བ་ཡིན། སྐབས་དེ་དུས་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༡ ལོའི་ལོ་མཇུག་ལ་རེད།

འཁོར་ཆུང་དངོས་བྱུང་ལགས་དེ་དུས་བདེ་སྤང་ལས་ཁྱུངས་ཀྱི་བྱང་ཆེའི་ཡིག་ཆང་ནང་བཞུགས་འདུག་ཅིང་། ཁོང་གི་ཡིག་ཆང་ནང་ཡགོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྤྱི་པར་དང་། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་ཆེན་པོ་ཞིག་དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་ས་བཟང་བཅས་བཤམས་འདུག་པས། ཁོང་གི་

ཡུག་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་ནང་བཅན་གྱི་ལོ་ལོ་གཞུང་གི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་ཞིག་མཇུག་པ་མི་ཆེད་ནང་
ཐེངས་དང་པོ་ཡིན་པས་སེམས་པ་དག་ལ་སྤང་སྤང་བྱུང་། ཁྱོད་གིས་དེད་གཉིས་རྒྱུ་སྤྲེགས་ཐོག་
སྤོང་བཅུག་པ་དང་སྤྲེགས། དེད་གཉིས་ཀྱི་སྤྲེག་ཆར་སྤྲེགས་སྤང་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོས་གསན་གནང་
སོང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་ནང་གི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་དེས་བསྐྱར་བའི་གསང་འཕྲིན་རྣམས་ལ་དོ་དོ་ཏན་
ཏན་གནང་སྤྲེགས་ན་པར་མ་ཟད། བརྗེད་ཐོ་ཡང་བསྐྱོན་སོང་བས་སེམས་ལ་བག་ཆགས་ཆེན་པོ་
བྱུང་། ཕྱི་ལོ་༡༩༩༥ ལོར་ང་རང་སློབ་གྲྭ་ཐོན་རྗེས་གངས་སྤྱིད་དུ་བོད་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་པའི་
ཁྱོད་སྤྱི་ལོ་འཇུག་གིས་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༤ བར་གཞུང་ཞབས་ཁྱོད་སྤྱི་ལོ་འཇུག་གིས་བསྐྱར་དུ་སྤྲེག་དེའི་
རིང་གངས་སྤྱིད་ལས་བྱེད་པ་ཀྱང་དང་འདྲ་བར་སྤྱི་ལོ་འཇུག་ཆུང་དངོས་བྱུང་ལགས་ལ་ཆ་རྒྱས་
བྱུང་ལ། ཆ་རྒྱས་ཅི་ཅུང་བྱུང་བ་དེ་ཅུང་གིས་ཁྱོད་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་གྲུས་བཀུར་གྱི་བསམ་སློབ་ཆེ་
དུ་སོང་།

མ་གཞི་ང་རང་བདེ་སྤང་ལས་བྱེད་མིན་པས། སྤྱི་ལོ་འཇུག་ཆུང་དངོས་བྱུང་དང་ལས་དོན་
ནང་དངོས་སྤྱི་ལོ་འཇུག་ཆུང་དེ་གཞི་བས་རྒྱ་མ་བྱུང་ལ། སྤྱི་ལོ་འཇུག་ཆུང་འབྲེལ་ཐབས་
ཆགས་ཏེ་ཏྲུག་པར་མཇུག་ཐོས་ཏེ་བའི་གནས་སྤངས་དེ་འདྲ་མ་བྱུང་ཡང་། ལོ་ངོ་བཅུ་གངས་རིང་
གངས་སྤྱིད་ཀྱི་དེ་ལོ་འཇུག་ཆུང་གཉིས་ནང་མཉམ་དུ་གནས་པ་དང་། གསལ་ཆེད་གཞུང་འབྲེལ་འདྲུ་
འཛུམས་དང་ཆོག་འདྲུ་མང་པོར་ཐེབས་ཏེ་འགན་ཁུར་བཞེས་སྤངས། གནད་འགག་གི་སྐབས་
སྤྱི་ལོ་འཇུག་ཆུང་སྤངས་རྣམས་ལོ་ནས་ལོ་བསྐྱར་དེ་དངོས་སྤྱི་ལོ་འཇུག་ཆུང་ལ། གངས་སྤྱིད་ཀྱི་
ལས་བྱེད་དོ་སྤང་ཅན་གཞན་ཆོས་ཀྱང་ང་བཞིན་དུ་གཞི་བས་ཡོད་པ་རེད། སྤྱི་ལོ་འཇུག་ཆུང་དངོས་
བྱུང་ལགས་ལ་མི་ཆོས་གྲུས་བཀུར་ཆེན་པོ་ཞིན་གཙོ་བོ་ཞི། ཁྱོད་གི་སྤྱི་ལོ་འཇུག་ཆུང་ལས་བྱེད་གིས་
གཞི་བས་སྤྱི་ལོ་འཇུག་ཆུང་ཐད་ནས་ཏེ་ཅང་བཟོན་པོ་དོ་དོ་ཞིན་དུ་གཞི་བས་ཡོད་པ་རེད།
ཁྱོད་གི་ལས་བྱེད་གིས་ལོ་ལོ་སྤྱི་ལོ་འཇུག་ཆུང་ལས་བྱེད་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ལས་སྤྱི་ལོ་འཇུག་ཆུང་ལ་ཤེས་
ནས་ཡིད་ཆེས་ཐོབ་སྤྱི། དེའི་ལོ་འཇུག་ཆུང་དང་ཞེས་ཏེ་ཅང་བཟོན་པོ་ཞིན་པར་ཐེབས་མཁན་ཞིག་
རེད། ཁྱོད་གི་རང་བཞིན་ཞི་རང་ཆུགས་ཐེབས་པོ་དང་། སྤྱི་ལོ་འཇུག་ཆུང་། དོན་གནད་ཆེད་མང་སྤྲེགས་
སྤང་ཆེན་པོ། མི་མཐོང་མཉམ་གྱུར་ལ་མཐོང་ཆེན་དང་འབྲེལ་བ་འཛུམས་པོ་རེད། ལྷག་པར་དུ་
བདེ་སྤང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་ལས་དོན་ཁག་ཕྱི་ཀྱང་ཅང་བཟོན་པོ་ཞིན་པར་དམ་འཛུམས་
གནང་སྤྲེག་ཐེབས་ཞིག་ཡིན་སྤྲེགས། བཅན་གྱི་ལོ་ནང་ཅུང་མ་ཟད། བོད་ནང་གི་བོད་མི་ཆོས་ཀྱང་
ཁྱོད་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་གྲུས་བཀུར་ཆེན་པོ་ཞིན་གི་ཡོད།

བཅན་གྱི་ལ་ནང་སྤྱངས་ཆའི་སྐང་ནས་སྐྱད་ཆ་སྟུན་པོ་ཤོད་མཁན་མང་པོ་རེད་དེ། རོན་དངོས་གདོང་ལེན་བྱེད་དགོས་སར་ཐུག་དུས་མདུན་དུ་ཐོན་མཁན་ཉུང་ཉུང་རེད། འོན་ཀྱང་འགྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་ལགས་ནི་གདོང་ལེན་བྱེད་དགོས་པའི་གནད་དོན་གང་ལའང་རང་ཐོན་དང་འཛིགས་ཀྱིས་མེད་པར་ཐད་ཀར་གདོང་ལེན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་དཔེར་ན། བར་ལམ་ཞིག་ནས་བོད་གཞུང་ལ་ངོ་ལོག་རྒྱུ་གཏོད་བྱེད་མཁན་དང་། རོལ་རྒྱལ་ཆོགས་པས་ཡགོང་ས་མཆོག་དང་བོད་གཞུང་ལ་གཞི་མེད་སྟོན་འཇུགས་རིམ་པར་བྲས་པ་དེ་དག་ལ་རང་ཐོན་སྤངས་ཏེ་སྤྱང་སྟོབས་ཆེན་པོས་མདུན་དུ་ཐོན་ཏེ་གདོང་ལེན་གནང་བ་ཆང་མས་མཐོང་གསལ་རེད། དེའི་ཐོག་ཏུ་ཁོང་ནི་བྱི་ལོ་༡༩༥༡ ལོ་ནས་༡༩༩༠ བར་བོད་གཞུང་གི་གཞུང་ཞབས་དམའ་རིམ་ཀན་བྱང་ནས་མགོ་བཙུགས་ཏེ། ཐེག་པ་རིམ་འཛིགས་ཀྱིས་བྱང་ཡིག་ཆེ་མོ་བར་ལོ་༡༩ ཙམ་རིང་བྱག་ལས་གནང་བ་དང་། བྱི་ལོ་༡༩༩༠ ལོ་ནས་ད་ལྟ་བར་ལོ་བཅུ་ཙམ་རིང་བཀའ་རྒྱོན་གྱི་མཛད་འགན་བཞེས་པ་བཅས་བོད་གཞུང་དམངས་སྐྱེད་ལ་ཆེ་བའི་དུས་སུ་ཁོན་བཟོ་མས་མི་ལོ་༩༠ ཙམ་རིང་ཞབས་འདེགས་གནང་བའི་ཉམས་སྲོང་ཏེ་ཅང་ཟབ་མོ་ཡོད་པ་དང་། བོད་ནང་དུའང་བྱི་ལོ་༡༩༤༠ གྱུ་བྱངས་ནང་གསང་སྟོབས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་ཐེབས་ནས་བྱངས་ཞིབ་དང་། འབྲེལ་ཟམ་བཙུགས་པ། རྒྱུན་དུ་བོད་ནང་གི་གནས་སྟངས་ལ་ཐུགས་སྐྱེད་ཆེ་བ་བཅས། བཅོར་ན། གཞིས་བྲེས་གཉིས་ཀའི་གནས་སྟངས་ཐད་མཁྱེན་རྟོགས་དང་ཉམས་སྲོང་གཏིང་ཟབ་ཡོད་མཁན་ཞིག་རེད། ཁོང་ལ་མཁྱེན་ཡོན་དང་རང་ཚུགས། ཉམས་སྲོང་བཅས་ཡོད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། རང་འཁྲུའི་ལས་དོན་ཡོངས་དང་སྟག་པར་དུ་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་ཕྱའི་སྲུང་སྟོབ་ཀྱི་ཐད་བྱག་ལས་ཏེ་ཅང་གིས་ཞིབ་ཆགས་དང་། རྒྱུན་བསྐྱེད་སྟེན་ནས་ཐོན་པའམ་མཁན་ཞིག་རེད། ཁོང་བདེ་སྲུང་བྱང་ཆེ་དང་བཀའ་རྒྱོན་གནང་བའི་དུས་ལུན་ནང་། ཡགོང་ས་མཆོག་གི་ཆེབས་སྐྱེད་གནང་ཐེངས་མང་ཤོས་དང་། མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་དུས་སྐབས་ཤིག་འཁེལ་ཡོད་པར་མ་ཟད། སྐུ་ཕྱུང་བའོ་བའི་བསམ་སྟོར་ངན་པ་ཡང་འཕེལ་ཆེ་བའི་དུས་ཤིག་ཡིན་མོད། ལས་རྒྱུན་རིང་པོ་དེའི་ནང་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་ཕྱའི་སྲུང་སྟོབ་ཐད་འཇུག་ཤོར་བཏང་རིགས་སྟེ་གཅིག་ཀྱང་བྱུང་མེད་ལ། ཡགོང་ས་མཆོག་དང་བོད་མི་མང་སྟོ་པམ་དགོས་པའི་བྱག་ལས་གནང་བ་སྟེ་གཅིག་ཀྱང་མེད།

གཞན་ཡང་ཆོལ་ཁ་དང་ཆོས་ལུགས་མི་གཅིག་པའི་མི་ཆང་མར་དབྱེ་འབྱེད་མེད་པར་གཟིགས་མཁན་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། མང་ཆོགས་ཀྱི་ཞུ་དོན་ལ་ཞིབ་ཆགས་ཀྱིས་གསན་པ་ལས། གཞན་གྱི་ཤོད་མཆོམས་གཅོད་པ་དང་། རང་གིས་མང་པོ་བཤད་དེ་གཞན་གྱི་ཞུ་རྒྱུར་མི་

གསལ་བ་ལྟ་བུ་ཅ་བ་ནས་མི་གནང་། ལྷག་པར་སྤྱི་ཚོགས་ནང་རྟོག་ཟེ་རྒྱ་ཆེ་རྒྱ་ཅི་འདྲ་ཞིག་བྱང་
བྱང་། འཚོ་བ་འཚུབ་དང་ཏཱ་རེ་ཏཱ་རེ་མེད་པར་འབྲལ་དུ་དགོངས་བཞེས་གནང་བྱུང་མཁན་ཞིག་
དང་། ལམ་སྟོན་གནད་སློན་དུས་ཐོག་གནང་བྱུང་མཁན་ཞིག་རེད། ཉེ་ལམ་ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་གཞུང་བསྐྱོན་ཆོས་སྐྱོང་ནམ་པས། གཞུང་གི་ལས་དོན་དང་ཡགོང་ས་
མཆོག་གི་སྤྱོད་ལུ་མཐུན་ལམ་དམ་ཆོག་བཅས་ཀྱི་ཐད་བཀའ་ནན་གིན་ཏུ་སྤྱི་བ་ཐེབས་པ་ལྟར། དེའི་
ཐད་སྤྱོད་འབྲོང་རྒྱུ་དངོས་ཤུགས་མཆོག་གིས་འགན་ཁུར་བཞེས་ཏེ། བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཀའ་
ཚོན་ཀྱི་གོ་གནས་ནས་དགོངས་ཞུ་གནང་བ་རེད། གནང་སྟངས་འདི་ཡང་ཐོད་སྤྱི་བའི་ཆེད་དུ་རེད་
མ་གཏོགས་སྐྱེད་དོན་ཀྱི་ཆེད་དུ་མིན་པ་ནི། དགོངས་ཞུ་གནང་བའི་དུས་ཚོད་དེ་སྤྱི་བའི་འོས་
བསྟུན་དང་། ཁོས་ཆོགས་ལས་རིམ་ཡོངས་སུ་མཐུག་བསྐྱེལ་བའི་རྗེས་སུ་གནང་བ་དེས་གཤིས་ཐུག་
མཐུག་ཏུ་སྤྱོད་མཆོག་གང་དུ་ཐེབས་ཀྱང་སྤྱོད་ཁམས་བཟང་ཞིང་ཐོད་སྤྱི་བར་ཕན་པའི་མཛད་འཕྲིན་
ལུ་མཐུད་སྤྱོད་བ་དང་རྒྱས་པའི་སྟོན་འདུན་ལྟོ།

ནམ་ཡང་བྱན་པར་འོས་པའི་བདེ་སྤྱད་བཀའ་སློན་འབྲེང་ཚུང་དངོས་ བྱུང་མཆོག

འོར་བསམ།

ཁོང་ལ་རང་ངོ་རང་ཤེས་མེད་པར་དག་སྤང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཆེ་འདོད་དང་། སྤྱི་བླ་གསར་པའི་དཔོན་ཉམས་ཅུ་བ་ནས་མེད་ཀྱང་། བློན་བཀྱར་གཞིན་གཅེས་དང་ལྷག་བསམ་བློ་བདེན་གྱི་ཐུགས་གཤིས་བཟང་པོས་ཡུལ་བའི་བཀའ་དགོངས་ནམ་ཡང་འགལ་མེད་ཐོག་མི་ལོ་ ༤༠ རིང་བོད་དང་བོད་མིའི་བདེན་དོན་ཆེད་སྤྱོད་ཅེ་ཅེ་བའི་དུས་ཆོད་ལེགས་སྤྱོད་སྤྱུལ་ཡོད་པས་ཁོང་ནི་གཞིས་བྱེས་གཉིས་སུ་གནས་པའི་བསམ་ཡོད་ཅུ་ཟུང་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་སེམས་ཁོངས་སུ་ནམ་ཡང་གཡོ་མེད་བྱེད་པོར་གནས་པའི་དེ་ལྟུང་ལྷན་པོ་ཞིག་ལགས། བགྲང་བྱ་བཞི་བརྒྱའི་རིང་ཁོང་གིས་བོད་དང་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་བདེ་དོན་སྤྱད་ལྷག་བསམ་གཡོ་བ་མེད་པའི་སློན་སྤྱུལ་ལས་གནང་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ལྷ་བའི་མིག་དང་ཁོག་པའི་སྤྱི་ལྷ་བསམ་མགོན་ཡེད་བཞིན་ནོར་བུའི་སྤྱི་བུའི་ཉེན་སྲུང་ཐད་བྱུག་ལས་གཟེངས་སུ་ཐོབ་པ་གནང་བས། རྒྱ་དམར་དང་། འོས་ལྷན་ཕྱོགས་ཁག་གི་མིག་ནང་གི་ཆེར་མར་གྱུར་ཏེ། ཐབས་བརྒྱ་བྱས་སྟོང་གིས་བསྐྱེད་སེམས་དང་བྱ་ངན་ཅོམ་ཐབས་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། ཁོང་གི་མི་འགྱུར་དོན་མེད་ཐུག་ལྷན་བརྟན་པའི་ཐུགས་གཤིས་དང་རང་ཐོན་སྤངས་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་ལས། ལྷག་པར་དུ་སྤང་མེད་མ་བཞུགས་པར་སྤྱོད་ལྷག་གཞུག་གཞུག་ཡོད།

ད་དུང་ཁོང་གིས་ཐུགས་གཤིས་འཇམ་ཞིང་མཐུན་སྟོང་ཆེ་བས་མཐོ་དམན་ཀྱན་གྱི་བསམ་ཚུལ་གསན་ཐུབ་ཅིང་། དུལ་དུས་གནས་སྐབས་དང་འཆམས་པར་བྱེད་ཀྱི་ཐག་གཅོད་གནང་བར་བརྟེན། ད་བར་གཙོ་བོ་ཡུལ་བའི་སྤྱོད་ལྷན་དང་། སྤྱི་དོན་ཐད་འཐུས་ཤོར་ཅུ་བ་ནས་བཏང་མེད་པས་ལས་བྱེད་དང་། འབྲེལ་ཡོད་ཡོངས་ནས་གྲུས་བརྩི་ཆེན་པོས་བདེ་སྤྱུང་ལས་

ཁྲུངས་ནང་གི་ཀ་བ་དང་། སྤྱིའི་ལྷགས་རིང་ངོས་འཛིན་ཞུ་བཞིན་ཡོད་པས། ཁོང་ལས་དགོངས་ཞུ་བའི་གཏམ་དེ་ཐོས་ཙམ་གྱིས་བསམ་ཡོད་པོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་འཕྲ་སྤྱུག་ཐང་ལ་ལུས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོར་བས་མིག་ཟུང་མཆི་མས་བརྒྱན། ཁོང་གིས་ཡ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་ཏེ་ལས་བྱེད་ཆོ་ནི་མི་མང་གི་ཞབས་ཞུ་བ་རེད་ཅེས་པ་སྤྲུགས་སུ་ནམ་ཡང་བྲལ་མེད་བཅངས་ནས་རང་དཔེ་གཞན་སྟོན་གྱིས་མི་མང་གི་སེམས་ལ་ཐོག་སྤྲུག་གི་རྩ་ཁ་མི་བཟོ་བར། ལས་ཁྲུངས་སུ་བཅར་མཁན་དང་ལས་དོན་འབྲེལ་ཡོད་སུ་ཡིན་ཀྱང་ལ་དཔོན་ཉམས་སྦྲངས་ཏེ་གཞན་གྱི་བདེ་སྤྱུག་ལ་ཉན་པ་དང་། གཞན་གྱིས་རང་རང་རྩིག་རྩིག་རྩི་ཙམ་བྱས་ཀྱང་། གཞོད་ལན་ལ་ཕན་པ་སྤྱོད་པ་ཞེས་པ་ལྟར་ཕར་ཞལ་ངོ་འཇུག་གིས་བསུས་ཏེ་ལམ་སྟོན་བྲག་རྒྱུ་རྒྱུ་གནང་བར་བརྟེན་རྩིས་སུ་ངོ་གཞོང་དང་འགྲོད་སེམས་གྱིས་དགོངས་དག་ཞུ་བར་ཡོང་མཁན་གངས་ལས་འདས། ཁོང་གིས་ལས་དོན་དུས་ཐོག་བསྐྱབ་རྒྱུར་གལ་ཆེར་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་ལྟར་དང་། གང་གཞན་བ་ཆང་མ་བོད་དང་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་མཆོན་མཐོང་དང་། ཡ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བློན་རྩིས་བྲན་ཆེད་འབྲལ་བར་མོས། ཁོང་གིས་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་འབྲུང་ཙུང་དང་། འདི་ཕྱིའི་ཡ་སྤྱོད་མགོན། རྒྱ་སྟོག་ལ་ངོས་འཛིན་གྱིས་དགྲང་གངས་བཅུ་དྲུག་ནས་གཡས་སྒྲོར་གཡོན་སྒྲོར་གྱིས་བོད་མི་རིགས་བདེ་ལམ་ལ་འཁྲིད་གནང་མཛད་པའི་བཀའ་བློན་དང་། བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་རི་ཐེབས་ཆིག་འབྲུ་རེ་རེ་བཞིན་སློབ་སྦྱོང་གིས་བྲག་ལས་གང་གནང་ཆང་མ་བཀའ་སློབ་དགོངས་དོན་འགལ་མེད་དང་། གང་བྱས་ཆང་མ་ཡ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བློན་ཡིན་པར་དགོངས་བཞིན་ཡོད། ཁོང་གི་སྤྱི་ཆེའི་དུས་ཆོད་པལ་ཆེ་བ་གཞན་ལུས་བཅན་བྱོལ་ཁོང་བསྐྱལ་ནའང་། ཐོག་མའི་འཕྲིན་ཀྱི་དགྲངས་ཏྲ་འཐེན་ས་བོད་ལུལ་ཁ་བའི་སྡོངས་ཡིན་ལ། དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་ལོ་རབས་བརྒྱད་བཅུའི་ནང་ཉེན་ཐོན་སྦྲངས་ནས་གཞུང་དོན་ཁོ་ནའི་ཆེད་གསང་སྤྲུགས་གྱིས་བོད་དུ་ཐེབས་ནས་གཞིས་བྱེས་གཉིས་བར་འབྲེལ་མ་བྱུང་ཟམ་པ་བཅུགས་སུ་བ་བ་བྱུང་ཡོད།

ཁོང་གི་སྤྲུགས་སུ་བོད་ཀྱི་དོན་གྱི་བདག་པོ་གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་དུ་སྤྲུགས་འདིས་ཟབ་པའི་འབྲེལ་ཡོད་རྣམས་ཡིན་པ་གསལ་པོ་མཐོང་། ཁོང་གི་བཅོས་མིན་མཛུལ་སེམས་རྒྱ་མཆོའི་གཉིང་ལས་ཟབ་པས། དེ་རིང་ཁོང་གིས་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཀའ་སློན་མཆོན་གནས་ནས་དགོངས་ཞུ་གནང་སྐབས་སྤྲུགས་ཁལ་གནང་ས་གཙོ་བོ་རང་དབང་བྲལ་བའི་གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་སྤྱོད་རྒྱ་རྣམས་ལ་འབྲེལ་བཞེད་དཀའ་བས་སྤྲུགས་སེམས་མི་བདེ་བ་ཡོད་ཅེས་འགན་ཁུར་ལྟར་པའི་བཀའ་མོལ་གནང་བ་དེ་ནི་ཆེས་རྒྱལ་ཆེན་དང་གཟི་བརྟི་མ་ཡིན་ནམ།

ཁོང་གིས་གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་དོན་དང་གྲུབ་འབྲས་རང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་མོར་མི་འབྲེར་ལ། རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པའི་གྲུབ་འབྲས་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཐེན་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱི་དོན་ཆེད་བཤད་དགོས་མིན་གྱི་དབྱེ་མཆོམས་གསལ་པོ་སྤེ་སྟུབ་པའི་མཁུན་དཔྱོད་འགྲན་ཆེ་བའ་བ་མངལ། དུས་རྒྱུན་རང་ལས་མཐོང་བའི་རིགས་ལ་སྟག་དོག་གི་མདའ་མོ་མི་འཕེན་ཞིང་། རང་མཉམ་རང་དམན་གྱི་རིགས་ལ་མཐོང་ཆུང་དང་ཁྱད་གསོད་མེད་པར། མཆོག་དམན་བར་གསུམ་ཀུན་ལ་འབྲེལ་བ་ཉར་མཁས་ཤིང་། ལེགས་བཤད་བྱིས་པའི་རྒྱལ་ལས་ཉན་ཞེས་པ་བསྐྱབ་བྱར་བཟུང་སྟེ་གཞན་གྱི་བསམ་ཚུལ་ཉན་སྟབ་ཅིང་ལེགས་ཉེས་ལྡང་དོར་དང་། སྐབས་ཐོག་ཉམས་སྲུ་ལེན་སྟབ་མཁན་གྱི་ཆེད་ལས་མི་སྣ་ལུང་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པས་གཞན་གྱིས་ཆོད་དཔག་སྟབ་རྒྱ་ནི་དགའ་བའི་གནས་ལགས།

ཁོང་གིས་དུས་རྒྱུན་སྤྱི་དོན་སློབ་མི་གཏོང་ཞིང་ནང་མི་བྱ་བྲག་ལ་ལྟ་ཉྟག་འཐུས་མི་ཤོར་བ་གནང་མཁན་འགན་ཁུར་སྟབ་པའི་འདོན་ཐང་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས། རྟོགས་ཡོངས་ལ་སྤྱོད་ལ་འཛེམས་མེད་ཀྱིས་ལེགས་སྤྱིས་ཆེན་པོ་སྤུལ་ཡོད་ཀྱང་། ཉིན་རེ་བཞིན་མ་བསྟད་པར་ཁོང་གི་བགྲེས་ཉམས་མངོན་གསལ་ཐོབ་ཆེར་འགྱུར་བཞིན་པས། ཁོང་ལ་གྲུས་བཅི་ཆེ་བའི་འབྲེལ་ཡོད་མང་པོའི་སེམས་སྲུ་སྟག་གི་མཆི་མས་བརྒྱན་པ་ཉུང་ཉུང་མིན། ཁོང་གིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་དང་། གཡོ་མེད་བྱང་བདེན་གྱིས་གཞུང་དོན་བསྐྱབ་ན་གོང་རིམ་ནས་མགོ་ལྷག་པོག་ནའང་གཞོང་འགྲོད་བྱ་དགོས་དོན་མེད་ཅེས་དང་། ལས་བྱེད་ཆོ་ནི་སྤྱི་གཙུག་གསུམ་གྱི་སྤྲུལ་ཆོགས་ཡིན་པས་ནམ་ཡང་བྱང་པོར་ཡངས་ཏེ་རྒྱས་སྟོན་བྱ་དགོས་སོགས་གང་ཟག་ལས་སྤྱི་གཙུག་གསུམ་ཆེ་བ་དང་། ཁྲིམས་དང་དོན་དངོས་བསྟུན་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་ཟབ་པོ་གནང་བར་མ་ཟད། ཁོང་གི་བྲག་ལས་གནང་རྟོགས་ལས་གཤམ་འོག་ལས་བྱེད་ཡོངས་ལ་མིག་དཔེ་བཟང་པོ་སྟོན་གནང་མཛད་ཡོད།

དེ་རིང་ཁོང་གིས་བཟང་སྟོད་ཐོག་ལས་དགོངས་ཁུ་ཟེན་ཀྱང་བོད་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་སྲུ་མཐུད་སྤྱི་པའི་ལས་དོན་ཐོག་ལེགས་སྤྱིས་འབྲལ་རྒྱའི་ཞལ་བཞེས་དམ་བཅའ་བཞག་ཡོད། ཁོང་གིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་བྱེད་རང་དབང་ཡོད་པ་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པའི་མིའི་བྱེད་སྒྲུངས་ལ་དགོངས་ནས་རང་ཐག་རང་གཅོད་གནང་བ་ལས། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གོ་ཐོབ་ལ་རྩམ་པའི་མི་ཆོའི་བྱེད་སྒྲུངས་ལྟར་མིན་པར་འགན་ཁུར་དང་། བཟང་སྟོད་ཐོག་ནས་དགོངས་ཁུ་གནང་བ་དེ་ནི་སྲུ་མ་དགས་པ་དང་། བྱི་མ་དགས་པའི་ཡང་དག་པའི་ཐག་གཅོད་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་། བསྐྱབ་བྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་གནང་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་མཁན་མང་ཡང་། ཤེས་དགོས་མཁན་མང་པོ་ཞིག་གིས་ད་དུང་ཤེས་མེད་པའི་ཆོད་དུ་འདུག་གོ།

བདེ་སྤྱད་བཀའ་སློན་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཅན་པ།

བདེ་སྤྱད་ལས་བྱེད་བྱར་པ་ལྷག་པ་ཆེ་རིང་།

མི་ལོ་ཕྱེད་ལོ་བཞི་བརྒྱའི་རིང་པོར་བསྟན་སྲིད་དང་མི་རིགས་སྤྱི་འདུན་དུ་འཛེམས་ཐོན་སྤངས་ཏེ་ཞབས་འདེགས་སྐྱབ་མཁན་དང་། གཞིས་གྲེས་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་ཐམ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་བདེ་སྤྱད་བཀའ་སློན་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ནས་ཉེ་ལམ་རང་ཐག་རང་གཅོད་ཀྱིས་བཀའ་སློན་གྱི་མཛད་འགན་ནས་ལུགས་མ་ཐུན་དགོངས་པ་ཞུ་འཁྲོལ་བྱུང་བའི་བཀའ་བྱང་ཡིག་ཆ་དང་གི་གསལ་བསྐྱགས་དྲ་ལམ་ནས་མཐོང་མ་ཐག ངས་གང་ཉིད་ཀྱི་ཐག་གཅོད་དེར་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་བཅི་བཀུར་ཞུས་པ་ཡིན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྤྱོད་མཆོག་གིས་རྒྱན་དུ་ཐག་གཅོད་ཆུང་ཅག་གི་རིགས་ལའང་དགོངས་པ་ཞིབ་སྒྲ་བཞེས་གནང་གི་ཡོད་སྟབས། ད་རེས་ཀྱི་གནད་དོན་གསལ་ཆེན་འདི་ལྟ་བུར་སྤྱོགས་ཡོངས་ནས་དགོངས་བཞེས་ཞིབ་སྒྲ་གནང་སྟེ་ཐག་གཅོད་མཛད་ཡོད་པ་ནི་ཐེ་ཆོས་མི་དགོས་པ་ཞིག་རེད།

ཐན་ལ་མཆོན་ན་བདེ་སྤྱད་བཀའ་སློན་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་གི་སྐུ་འགམ་དུ་མི་ལོ་ཕྱེད་ལོ་ཉི་ཤུའི་རིང་མི་ཞུ་བསྐྱབས་སྤོང་སྟབས། སྤྱོད་མཆོག་གི་རྒྱན་གཏན་བབ་ལྷིང་བརྟན་གསུམ་གྱི་བྱག་ལས་མཛད་སྤྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མིག་མཐོང་ལག་ཟེན་གྱི་ཆ་རྒྱས་ཐབ་མོ་ཡོད། སྤྱོད་ཁོང་གིས་སྤྱག་བསམ་ནམ་དག་རང་ཉིན་རེའི་མཛད་འགན་བཞེས་སྟངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཉེ་འཁོར་གྱི་ལས་བྱེད་ཆེ་སྒྲ་ཡོངས་ལ་རྒྱན་པར་སྐྱེལ་སྤྱད་འགན་འཁུའི་སེམས་ཆོར་སྦྱིན་པའི་ལེགས་ཆ་ནི་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བ་ཞིག་རེད། ཐན་རང་ལ་མཆོན་ན། བོད་ནང་འཆར་ལོངས་བྱུང་སྟེ་རྒྱ་དམར་གྱི་བཙོན་དོར་ནང་སྤྱག་སྤོང་ཐོག་ནས་བཙན་བྱོལ་དུ་ཡོང་དགོས་བྱུང་བའི་གསལ་ཤིག་ཡིན། བཙན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་རྗེས་ནད་མནར་དཀའ་སྤྱག་འཕྲད་པའི་སྐབས་སུ བ་མས་བྱ་སྤྱག་སྤོང་བ་ལྟར་དུ་གཟིགས་རྟོག་བཀའ་བྲིན་བསྐྱངས་ཏེ་མཐའ་མ་བོད་མིའི་སྤྱིག་འཇུགས་ཀྱི་གལ་ཆའི་བདེ་

སྤང་ལས་ཁྱད་ནང་ཞབས་ཏུ་སྦྱབ་རྒྱའི་གོ་སྐབས་བསྐྱུན་པ་སོགས་ཐོད་ནས་འབྱོར་བའི་སྤང་
དོན་བཅོན་ཟུར་ཞིག་ལ་གཟིགས་སྤྱོད་གནང་བའི་དཔེ་མཆོན་འཛིག་ཡུལ་ཞིག་ཏུ་བྱས་ཀྱང་མི་
ཆོག་པ་མེད།

བདེ་སྤང་གི་ལས་སྤྱོད་འཁོད་རྗེས་རིམ་བས་སྤན་ལ་བདེ་སྤང་ལས་ཁྱད་ནང་གི་ཐོད་གནས་
དང་འབྲེལ་བའི་འགན་ཁུར་དང་། སྤྱོད་བཀའ་སློན་མཆོག་གི་སྤྱོད་སྤང་ལས་འགན་གནང་བས།
དུས་ཡུན་དེའི་རིང་སྤྱོད་མཆོག་ནི་ཐོད་ནང་གི་གནས་སྤངས་མཁྱེན་རྒྱ་ཟབ་མོ་ཡོད་མཁན་ཞིག་
དང་ཐུགས་སྤང་ཅན་ཞིག་ཡིན་པའི་ངེས་ཤེས་བྱུང་ལ། ཐེངས་གྲངས་མང་པོར་ཐོད་ནང་གི་གནང་
ཡོད་མི་སྤྱོད་ཐུག་འཕྲད་ཀྱིས་ཐོད་ཕྱི་ནང་གི་བསམ་ཚུལ་བརྗེ་ལེན་དང་། འབྲེལ་ཟུང་ལྟ་བུའི་ཐུག་
ལས་ལྷབས་ཆེ་གནང་ཡོད་པ་སོགས་ནི་རེ་རེ་བཞིན་ཏུ་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་རེད། སྤྱོད་ཁོང་ཐོད་
ནང་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་སྟེ་བཅོན་བྱོལ་དུ་སྤྱོད་པས་པའི་ཆབ་སྤྱོད་བཅོན་ཟུར་དང་། འབྲེལ་ཆགས་
འབྲེལ་ཡོད་སོགས་ལ་དབྱེ་འབྲེད་མེད་པར་རྒྱན་དུ་གཟིགས་ཆོག་དང་ལམ་སྟོན། མཐུན་འབྱུང་རི་
ཡོད་ངེས་པར་གནང་དགོས་ངེས་ཡིན་པའི་དགོངས་ཚུལ་ལྷགས་ཆེར་འཛིན་མཁན་ཞིག་ཡིན་
སྟབས། ཐོད་མིའི་སྤྱི་གཤམ་འཇུགས་ཀྱི་གལ་ཆའི་སྤྱོད་ཆོགས་ནང་། དེའི་སྤོར་སྤོང་སྤོང་ཡང་ཡང་
གནང་བ་དང་། དེ་བཞིན་སྤྱོད་མཆོག་སྤྱོད་ཆའི་ཐུགས་འགན་བཞེས་སྤྱོད་སྤྱོད་མི་ཉོ་ལི་ཡར་
ཐོད་མི་གཞིས་བསྐྱོད་བྱ་རྒྱའི་གོ་སྐབས་བསྐྱུན་སྤྱོད་པ་བྱུང་སྟེ། གོ་སྐབས་འདི་བཞིན་ཐོད་ནས་
ཐེབས་པའི་ཆབ་སྤྱོད་བཅོན་ཟུར་དང་འབྲེལ་ཆགས་འབྲེལ་ཡོད་ཆོར་གནང་སྤྱོད་པའི་གཞུང་
འབྲེལ་གྱི་སྤྱོད་བྱས་དེ་ད་ལྟ་བར་སྤྱོད་ཐག་གེར་གནས་ཡོད་པ་དེ་ཆོའི་ཐོག་ཏུ་སྤྱོད་བཀའ་སློན་
མཆོག་གིས་ཀུས་པ་ལྷགས་ཆེ་བཏོན་ཡོད།

ལྷག་པར་དུ། སྤྱོད་མཆོག་ལ་སྤྱོད་པས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྤྱོད་ཕྱིའི་ཐད། རྒྱུན་
པར་ལས་བྱེད་ཆེ་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་སྤྱོད་པས་ཀྱི་ལས་འགན་ནི་ལུས་དང་གི་པ་མ་འགྲོགས་པ་
བཞིན་ཡིན་པས། དུས་ཆོད་དང་ས་གནས་ཀྱི་དབྱེ་མཆམས་མེད་པར་ངེས་པར་དུ་ཆང་མས་ཁྱད་
མཉམ་ལེན་དགོས་པའི་བསྐྱེད་བྱ་ནན་པོ་གནང་སྟེ་དོན་ཞིབ་ཆགས་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་
ཞིང་། སྤྱོད་ཕྱིའི་ལས་དོན་ཐད། གཡས་ཁག་གཡོན་དཀྱི་མེད་པར་སྤྱོད་པས་འབྲེལ་སོ་སོར་བརྟེན་
དང་། སྤྱོད་པར་བདོ་བའི་ལས་ངན་རྩལ་མཁན་ཡོངས་ལ་མདུན་དུ་མཆོངས་ཏེ་བཤད་ཐོད་པ་དང་
བྱེད་ཐོད་པའི་ཐབས་བྱས་ཐོག་ནས་གདོང་ལེན་ཞུས་ཡོད་པར་བརྟེན། ད་བར་སྤྱོད་པར་བདོ་བའི་
ལས་ངན་རྩལ་མཁན་ཡོངས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་ཏེ་རྒྱུན་པར་གང་ཡང་བྱུང་མེད་པའི་མཛད་རྗེས་

དེའི་ཁྲིད་དུ་སྐྱོང་མཆོག་གི་མཛད་རྗེས་ནི་བསུབ་ཐབས་མེད་པའི་རྫོང་རིང་ལྷ་བུར་གནས་ཡོད།

མཐའ་དོན་ཡིག་ཆོག་མ་ལ་འཛིག་ཏེ་རིང་པོ་འབྲི་བའི་རལ་བ་མ་བྱས་པར། གངས་ཅན་སྐྱིད་གཤོངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་ནང་མི་ལོ་ཉི་ཤུའི་རིང་སྤེལ་སྤྱོད་བྱས་པར། རས་མཐོང་ཐོས་སྤྱོད་གསུམ་བྱུང་བའི་གཞུང་ཞབས་སྤེལ་བ་དང་། རྒྱ་ཆེའི་མང་ཆོག་ས། ལྷག་པར་གཞིས་ཁུགས་བོད་མི་ཆོས་ཆེ་མཐོང་ཆེ་ཤོས་ལྷ་ཡུལ་བཀའ་སློན་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་དེ་ནི་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུབ་ལགས་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲའི་བཀའ་སློན་ཞིག་བྲིས་སུ་འབྱུང་མེན་ལྷ་དཀའ་ཡང་། སློན་ཆད་བྱུང་མེད་པ་ནི་ངེས་གཏན་རེད། ད་ལན་སྐྱོང་བཀའ་སློན་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུབ་མཆོག་ནས་རང་ཐག་རང་གཅོད་ཀྱིས་བཀའ་སློན་གྱི་མཛད་ཁུར་ནས་བཟང་སྤྱོད་ཐོག་དགོངས་ལྷ་གནང་བར་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་བཅི་བཀུར་ལྷ་བཞིན་ཡོད།

བདེ་སྤྱད་བཀའ་བྱུང་སྐུ་རྩི་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་ཕྱིར་བཏུ་ བྱས་པ།

ཆབ་སྲིད་བཅོན་བྱུང་དགའ་ལྷན་ཆེ་རིང་།

བཀའ་བྱུང་སྐུ་རྩི་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་དེ་སྤྱི་མཐོ་སློབ་ཐོན་རྗེས། བདེ་སྤྱད་ལས་
ཁུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་དྲུས་མ་ཞིག་ནས་ཐེམ་སྐྱས་རིམ་འཛུགས་ཐོག་ད་བར་མི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཙམ་
ཀྱི་རིང་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་གཙུག་ལས་ནང་རང་ཆུགས་བཟོན་ཞིང་ལྷག་བསམ་ལ་གཡོ་བ་
མེད་པར་དཀའ་ངལ་དང་། ཉེན་ཁ་གང་ལ་ཡང་བཟོད་བསམན་དང་ཐུགས་དཀྱུལ་ཡངས་པོ་གཞན་སྟེ་
ད་ལྟའི་བར་དུ་གཟི་བརླིང་ཆེན་པོས་ཕེབས་པ་རེད། མདོར་ན། སྐུ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་སློག་གི་རྣམས་ལྷགས་
ཡོད་ཆད་ནས་ཡོད་ཆད་མི་རིགས་འདི་ཉིད་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་ཁོ་ནའི་ཆད་དུ་ལེགས་སྐྱེས་སུ་སྤུལ་ཡོད་
ལུས་ན་མི་ཆོག་པ་མེད། ཁོ་ལོ་བོད་ནང་དུ་འཆོ་གནས་བྱེད་སྐབས་སྐུ་རྩི་མཆོག་གི་མཆོན་སྟོན་
ཐོས་སྤྱོད་ལ། ༡༩༩༣ ལོར་ཁོ་བོ་བོད་ནས་བཅན་བྱོལ་དུ་ཡོང་སྟེ། བཞུགས་སྐར་དུ་འབྱོར་བའི་
ཉིན་ལས་རྗེས་སྐུ་རྩི་དངོས་བྱུང་མཆོག་ལ་དངོས་སུ་ཞུ་ཞུ་མཇུག་བཤུལ་བ་དང་། སྐབས་དེར་ཁོང་གིས་
བདེ་སྤྱད་གི་བྱུང་ཆེའི་ཐུགས་འགན་བཞེས་བཞིན་པ་རེད་འདུག། སྐབས་དེར་ང་དང་ལས་དབང་
གཅིག་པའི་གྲོགས་པོ་(ཆེ་བསོད་) མཉམ་དུ་ཡོད། དེ་ནི་ངའི་དོས་ནས་བཟོད་ན་རང་ཉིད་བོད་ནང་
འཆོ་གནས་བྱེད་སྐབས་རེ་བ་དང་ཡིད་ཆེས་སློ་གཏད་བཅོལ་སའི་བོད་མིའི་སྤྱི་གཙུག་ཀྱི་གལ་
ཆེའི་མཐོ་རིམ་མི་སྣ་ཞིག་ལ་མཇུག་ཏེ་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་ལྷ་རྒྱ་རག་པ་ཐོག་མ་དེ་
ཆགས་ཡོད། ཉིན་དེར་སྐུ་རྩི་མཆོག་གིས་བོད་ནང་གི་ཆབ་སྲིད་གནས་བབ་དང་། བོད་མི་ཆབ་སྲིད་
བཅོན་པའི་གནས་སྐབས་སོགས་ཐུགས་སྤྱད་ཆེན་པོས་བཀའ་འདྲི་ཞིབ་ཆགས་གནང་བ་དང་།
ཁོང་གིས་ཅུ་ཆེའི་བསྐྱབ་བྱ་ལམ་སྟོན་མང་པོ་གནང་བ་བརྒྱུད་དེ་སྐུ་རྩི་མཆོག་དང་ཏ་ཅང་སེམས་
ཐག་ཉེ་པོ་ཆགས་སོང་། ཡང་སློས་ཁོ་བོར་ཆ་མཆོན་ན་བཅན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་བའི་ཉིན་ནས་བརྒྱུད་
བོད་མི་ཆབ་སྲིད་བཅོན་བྱུང་གཅིག་མཆུངས་ལྷན་སློབ་སྤྱོད་གི་གོ་སྐབས་དང་། འཆོ་བའི་མཐུན་

རྒྱུན། ལས་གནས་བཞོད་སྤྱི་གཞི་གསུམ་གྱི་གཞིགས་སྤྱོད་ཐོབ་ཡོད།

དུས་དེ་ནས་བརྒྱུད་གང་ས་ཅི་ཐད་དུ་སྐྱོད་མཆོག་ལ་བཀའ་འདྲི་དགོངས་སྤྱོད་དང་།
བསྐྱབ་བྱ་ལམ་སྟོན་ཞུས་ཏེ་ཡོང་བ་ཡིན་ལ། མདོར་ན། ལོ་ངོ་དེ་དག་ནང་སྐྱོད་མཆོག་གི་ཕྱག་ལས་
གནང་ཚུགས་དང་དགོངས་པ་བཞེས་སྤངས་གང་ཅིར་སོ་སོ་རྒྱས་མངའ་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་སོང་
ལ། སྐྱོད་མཆོག་ནི་མི་གཤེས་བཟང་ཞིང་། ཉམ་ཚུང་དང་མཐོ་དམན་དག་ཞན་ཀྱན་ལ་དཔོན་ཉམས་
ཀྱི་བྱི་མས་མ་གོས་པའི་རང་གཞུང་གི་དབྱ་ཁྲིད་སློང་དཀར་གཞུང་བློ་ཞིག་ལ་དུས་རྒྱུ་དུ་ངོས་
འདྲིན་ཞུ་བཞིན་ཡོད།

ལྷག་པར་དུ་སྐྱོད་མཆོག་གིས་མི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་རིང་ཡགོང་ས་སྐྱབས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཡ་སྤྱའི་ཉེན་སྲུང་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་དོན་ཁག་ལ་བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་བོད་མི་
པལ་མོ་ཆེས་བསྐྱབས་བརྩོན་གནང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན། བོད་མིའི་སྤྱི་གཞི་འཛུགས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་
བཞེངས་ཚུགས་དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་ཐོག་ལ་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཐོག་ནས་མི་མང་ལ་སྲིད་
བྱས་དེའི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་རིམ་སོགས་ལམ་སྟོན་དང་གསལ་བཤད་གནང་ཡོད། དེ་དང་ཚུགས་
མཚུངས་ཡགོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་སྐྱ་བྱ་ལ་བདོ་བའི་དོལ་ཆོགས་ཀྱི་བྱེད་སྤྱོད་ལ་ཉེན་
གཡོལ་དང་འདྲིལ་ཞུས་མེད་པར་སྤྱི་སྲུང་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་དོན་ཁག་གོ་རིམ་དང་། ཞིབ་ཆགས།
བབ་ལྷིང་བརྟན་གསུམ་གྱི་སློན་སྐྱབས་ལས་མང་དག་ཅིག་གནང་ཡོད་པ་ནི་ཁོ་བོས་བརྩོན་གལ་
དགོས། བོད་མི་སྤྱི་བོ་གནམ་བསྟན་ཡོངས་ཀྱིས་མཁྱེན་གསལ་རེད། གོང་གསལ་དངོས་ཡོད་
གནས་ཚུལ་དེ་དག་སྐྱོད་མཆོག་གིས་རྩ་དགོངས་ཞུས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་ཐོས་མ་ཐག་གི་སེམས་
ཆོར་ཙམ་གྱིས་པ་ལས་དེ་མིན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་གང་ཡང་མེད།

བདེ་སྤྱང་བཀའ་སློན་དགོངས་ཁྱུ་གནད་བའི་ཉིན་མོ།

བདེ་སྤྱང་བྱང་འཕར་ཀྱན་དགའ་བཟ་ཤིས།

ཕྱི་ལོ་༢༠༡༤ ཟླ་བ་༩ ཆེས་ལྗེ་དགོང་མོར་བདེ་སྤྱང་འཛིན་སྐྱོང་གྲེ་ཚན་ནས་སང་
ཞོགས་ཆེས་ལྗེ་ཉིན་གྱི་སྤྱོད་ཆུ་ཚོད་༡༠༡ ༣༠ ཟེད། བཀའ་སློན་མཆོག་ནས་ལས་བྱེད་ཆང་མར་
འབྲུག་ཅམ་ཐུག་འཕྲད་གནད་རྒྱ་ཡིན་སྐབས། ལས་བྱེད་ཡོངས་དུས་ཐོག་ཏུ་འཛོམས་དགོས་པའི་
ཆོགས་བརྒྱུ་འབྱོར་བ་ལྟར། ཕྱི་ལོ་དང་ཕྱི་རྒྱུ་དུ་ཆེབས་ཞབས་སུ་བཅར་མཁན་དང་། དགོངས་
ཁྱུ་གནད་མཁན་རེ་བྱང་ཡོད་པ་ལྟར་དེ་མིན་བདེ་སྤྱང་ཁྱུ་ཁོངས་མ་ལག་དང་བཅས་པའི་ལས་
བྱེད་ཡོངས་ཆོགས་ཆེས་ལྗེ་ཉིན་གྱི་སྤྱོད་དུས་ལྟར་འཛོམས་སོང་། ངའི་བསམ་པར་ཉིན་དེར་
བཀའ་སློན་མཆོག་གིས་ནམ་རྒྱུན་ལྟར། ལས་བྱེད་ནམས་ལ་སྒྲུབ་དོར་ལམ་སྟོན་གྱི་བཀའ་སློབ་
གནད་གི་ཡོད་ཤག་ལས། མི་ལོ་ཕྱི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཐམ་པར་བྱག་ལས་གནད་སའི་བདེ་སྤྱང་ལས་
ཁྱུངས་ནང་བཀའ་སློན་གྱི་མཆོན་ཐོག་ནས་བཀའ་སློབ་མཐའ་མ་དེ་གནད་རྒྱ་ཡིན་པ་སེམས་གྱི་
བྱུང་དུ་འདྲན་མ་སོང་།

སྐབས་དེར་སྐྱོད་འབྱོར་རྒྱུ་དངོས་བྱུང་མཆོག་བཀའ་སློན་ལས་ཁྱུངས་ནས་མར་ཕེབས་
ཡོང་སྐབས་བྱག་ཏུ་ཡིག་སྟོགས་དཀར་པོ་ཞིག་བསྐྱམས་འདུག་ལ། བཞེན་མདངས་དང་རྣམ་
འགྱུར་སོགས་ནམ་རྒྱུན་དང་འདྲ་བ་ལས་དམིགས་བསལ་གང་ཡང་མེད་པར་ཞབས་སྟེགས་ཐོག་
ལ་བཞུགས་རྗེས་བར་ལམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཆང་མ་རྣམས་མཆོས་མཁྱེན་མཁྱེན་པ་རེད་སྟེ་ཞེས་
གསུངས་ཏེ་བཟང་སྟོད་དང་འགན་ཁུར་ཁོ་ནས་མ་བཞག་པར་བཀའ་སློན་གྱི་མཛད་ཁུར་ནས་
དགོངས་ཁྱུ་གནད་པ་མིན་སྐྱོང་མཆོག་ལ་སྟོན་སེང་ཁྱུས་ཟེན་པ་ཡིན་ཞེས་དགོངས་ཤོག་རོ་
བཟུས་ཤིག་འཛིན་སྐྱོང་བྱང་ཆེར་གནད་སོང་། འདི་ནི་ཅི་འདྲའི་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་
གནས་ཚུལ་ཞིག་རེད་ཨང་། སོ་སོའི་ཨ་མཆོག་ལ་འདྲ་མ་ཆེས་པ་ཞིག་བྱུང་སོང་། སྐབས་
དེར་ང་དང་ངའི་ལས་རོགས་བྱང་འཕར་གཉིས་སྐྱོད་འཛིན་སྐྱོང་བྱང་ཆེའི་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱད་

ཡོད་ལ། ངའི་མདུན་སྟོགས་དང་གཡས་སྟོགས་སུ་ལས་བྱེད་གཞན་རྣམས་བར་རིམ་ལྟར་བཞུགས་
འདུག། བཀའ་སློན་མཆོག་གིས་བཀའ་སློབ་དབྱ་འཇུགས་གནང་སྟེ་ཅུང་ཙམ་རྗེས། ངའི་མདུན་
སྟོགས་ཀྱི་ལས་བྱེད་བྱ་དང་བྱ་མོ་རེ་བྱང་གི་མིག་ནང་མཆི་མས་ཁེངས་འདུག་ལ། ཁ་ཤས་ཀྱིས་
རང་གི་སྟོད་ཐུང་གདོང་པར་བཀའ་ནས་དངངས་བཞིན་དུ་མཆི་མ་བྱི་བཞིན་འདུག། ངའི་གཡས་
སྟོགས་ཀྱི་ལས་བྱེད་རྣམས་མགོ་ལོ་སྦྲད་ནས་བཞུགས་འདུག་ལ། འགྲུལ་ཙམ་ཡང་མི་བྱེད་པར་
ཉར་སངས་བ་དང་ཉོན་འཛོར་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཤུན་གྱིས་དངོས་སུ་མཐོང་།

སྐབས་དེར་ངའི་གཡས་སྟོགས་སུ་བཞུགས་པའི་འཛིན་སྐྱོང་བྱུང་ཆེ་ཡིས་ཐུག་གཉིས་
འདར་བཞིན་དུ་བཀའ་སློན་མཆོག་གི་དགོངས་ཤོག་ལ་ཐུག་ཙམ་ཐུག་ཙམ་གནང་སྟེ། ཐུན་ཟུང་
འཕུར་འཕུར་གནང་བཞིན་དུ་དག་དང་བཅས་བཀའ་མོལ་ཆོག་འགྲུལ་གསུངས་སོང་ཡང་། ཨམ་
སྐད་དམ་པའི་སྟེང་ལ་དུ་སྐད་འདྲིས་པ་དང་། ང་རང་ཡང་ཉོན་འཛོར་ཉེ་བསམ་སློལ་དུ་གནས་
མེད་པའི་སྐབས་དང་འཁེལ་སྐབས། བྱུང་ཆེའི་གསུང་ཆོག་གི་ནང་དོན་གང་ཡང་གོ་ཐུབ་མ་སོང་།
ངའི་འཁྲིམ་གྱི་ལས་རོགས་བྱུང་འཕར་གྱིས་དབྱ་བྱང་དུ་སྦྲད་ཅིང་། མཆོམས་རེར་བཀའ་སློན་
མཆོག་གི་ཞལ་ལ་ལྟ་ཙམ་རེ་གནང་སྟེ། དཔྱགས་རིང་རེ་འཐེན་ནས་བཞུགས་འདུག། སྐབས་དེར་
ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཇ་པས་ཞོགས་པའི་གསོལ་ཇ་འདེགས་འབྲུལ་གྱི་སྒྲིག་གནང་གི་འདུག་ཀྱང་། ལས་
བྱེད་རྣམས་ཀྱི་བཞིན་མདངས་ཡལ་ཞིང་། ཉོན་འཛོར་བའི་ངང་ནས་རང་རང་སར་བྱོན་སོང་། སྤང་
ཚུལ་འདིས་བདེ་སྤང་ལས་བྱེད་མཐོ་དམན་ཆང་མས་འབྱོར་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ལ་བཅངས་
པའི་བཅེ་གདུང་དང་གྲུས་བཅི་མཆོན་པར་མ་ཟད། བྱིས་ཆང་ཞིག་གི་ཨ་མས་སློ་བུར་དུ་བྱིས་དེ་
ནས་འཐོན་གྱི་ཡིན་གསུངས་ན་སྤྱ་གྲུ་རྣམས་ལ་སློ་སྤང་ཆད་མེད་ཅིག་ཡོང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་
ལྟར། ལས་བྱེད་མཐོ་དམན་བར་གསུམ་ལ་གཟིགས་ཏེགས་ལས་སྟོན་གཅིག་མཆུངས་གནང་
མཁན་བཀའ་སློན་འབྱོར་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་འདི་ལྟར་སློ་བུར་དུ་ཕེབས་འབྱོ་སྐབས། ལས་
བྱེད་ཡོངས་ལ་སློ་སྤང་ཆད་མེད་ཅིག་དང་པངས་སེམས་བཅོས་མིན་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་སློས་ཅི་
དགོས། ལས་བྱེད་ཆང་མས་དེ་ལྟ་བུའི་བཅེ་དུང་དང་གྲུས་བཅི། སློ་སྤང་དང་པངས་སེམས་བྱེད་
དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནམ། ང་རང་བྱི་ལོ་༡༩༤༩ ལོ་ནས་བཟུང་བདེ་སྤང་བཀའ་སློན་འབྱོར་ཆུང་
དངོས་གྲུབ་མཆོག་དང་མཉམ་དུ་འདྲིས་ཉེ་ད་བར་མི་ལོ་༣༣ ལྷག་བྱོན་སོང་། ཁོང་ནི་གནས་ཚུལ་
དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་རིག་པ་རྣམས་དང་། མཐོ་དམན་བར་གསུམ་ལ་འབྲེལ་བ་འཛིན་ཐུབ་མཁན། གལ་
གནད་ཆེ་ཆུང་གི་དབྱེ་མཆོམས་གཙོད་མཁས་པ་དང་། ཆོལ་ཁ་ཆོས་ལུགས་ལུང་ཆོན་སོགས་ཀྱི་

དབྱེ་བ་མེད་པར་གཅིག་གྱུར་གྱི་གཞིགས་ཉོགས་གནང་ཐུབ་མཁན་ཞིག་ཡིན།

གནས་ཚུལ་ཆེ་མེད་ཀྱི་ཞིག་ཡིན་ཡང་། མང་ཚུལ་གསལ་ཞིང་ཉུང་ཚུལ་གསུང་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། དགོངས་གཞི་དང་འབྲེལ་བཟོད་དགོས་སར་མ་འཁྲུག་པ་གནང་མཁན། གཞན་གྱིས་ཕུལ་བའི་གནས་ཚུལ་ལ་དབྱེ་ཞིབ་གཏིང་ཟབ་གནང་བ་དང་འབྲེལ་ཏེ། གནས་ཚུལ་གྱི་རིན་ཐང་འཕྲོ་བརྒྱུག་ཏུ་མི་འཕྲོ་བའི་ཐབས་ཤེས་གནང་མཁས་པ། དེ་དག་གིས་བྱིན་དང་གཉིས་ཀར་རུས་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ཐོན་ཡང་། འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་ལ་ཤེས་ཉོགས་ཆེད་ཆོད་གཞི་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་མཉམ་སྦྱོད་གནང་བ་ལས། རང་ཉིད་ཀྱི་མིང་གྲགས་སྤང་དུ་བྱུང་བསྐྱབས་གནང་བའི་གཤིས་ཀ་གཏན་ནས་མེད།

ལས་བྱེད་མཐོ་དམན་བར་གསུམ་ལ་དཔོན་ཉམས་མེད་པར་གཅིག་གྱུར་གྱི་གཞིགས་སྤངས་འཛིན་ཞིང་། ཏུས་རྒྱན་ཡ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་གཞི་བསྐྱབ་རྒྱ་དང་། གཞིས་ལུས་མི་མང་གི་བདེ་སྤྱད་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་དོན་རིགས་ཏུས་ཀྱན་ཨང་དང་པོར་འཛིག་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་སོགས་ནི། ཐངས་འདིར་བཀའ་སློན་མཆོག་གློ་བུར་དགོངས་པ་ཞུ་གནང་སྐབས། བདེ་སྤྱང་ལས་བྱེད་ཆེ་མེད་ཀྱིས་སྒྲི་སྤང་དང་། བངས་སེམས་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་གཙོ་བོ་རེད་སྟེ། བཀའ་སློན་མཆོག་གིས་དེ་ལྟར་ཁོང་ཉིད་དགོངས་པ་ཞུ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་བརྒྱད་རིམ་མདོར་ཅམ་གསུངས་ཟིན་པའི་ཐེས་ལ། ལས་བྱེད་རྣམས་ཉོན་ཐོར་ཏེ་ཅི་ཡང་མི་སྒྲི་བར་པན་ཚུན་གྱི་གདོང་ལ་ལྟ་རེས་ཅམ་བྱས་ནས་ལས་ཁུངས་སྟེང་ཤོད་གཉིས་ཀྱི་རང་རང་གི་བཞུགས་གནས་སུ་ཕེབས་སོང་། བཅི་ཞིང་བཀྱར་བའི་བཀའ་སློན་མཆོག་གྲང་བདེ་སྤྱང་ལས་ཁུངས་དང་ཞལ་གྱིས་ནས་ཕེབས།

ཐོད་མིའི་སྤྱི་གཤམ་གས་བདེ་སྤྱང་ལས་ཁུངས་ལ་སྒྲོ་བུར་བའི་གནས་ཚུལ་དེ་བྱུང་སྟེ་ཅུང་ཅམ་འགོར་བའི་ཐེས་སུ། བདེ་སྤྱང་གི་ལས་བྱེད་རྣམས་སྤར་ཡང་འཛོལ་ས་ཏེ། ལས་བྱེད་སྤུན་མོང་གི་མཆན་རྟགས་འཁོད་པའི་སྟེན་ཁུ་ཞིག་བཀའ་སློན་མཆོག་ལ་ཕུལ་ཡོད། སྤུན་ཁུ་དེའི་ནང་རབ་བྱུང་ན་བཀའ་སློན་གྱི་མཆན་གནས་སུ་མ་ཐུང་བཞེས་གནང་ཡོང་བ་དང་། ཅི་སྟེ། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ཆེ། བཀའ་སློན་མཆོག་ནི་བདེ་སྤྱང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཀ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སྒྲི་ཉིད་ཀྱིས་དགོངས་པ་གཏིང་ཟབ་བཞེས་ཏེ་ཐག་གཅོད་གནང་བ་ལ་གྱུས་བཅི་ཞུ་རྒྱ་དང་། འབྲུང་འབྲུར་བདེ་སྤྱང་གི་ལས་དོན་ཐོག་སྤར་བཞིན་ལས་སྟོན་ཡོང་བ་ཞེས་འཁོད་ཡོད།

སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་སྤུལ་ཆེས་སྒྲུང་མཆོག་གི་ཐག་གཅོད་ལ་འགྱུར་བ་གང་ཡང་མ་བྱུང་ཡང་། སྤྱི་
པའི་དོན་དག་ལ་ཕན་བཞིག་ཡོད་ཆེ། ང་ཆོ་ག་དུས་ཡིན་ནའང་ཐུག་རྒྱ་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་གསུངས་
བྱུང་། ཉིན་གུང་ཞལ་ལག་བར་སེང་སྐབས་བཀུར་འོས་བྱུང་མེད་སྤྱི་འཐུས་ཞིག་ནས་ང་ཆོ་བ་དེ་
སྤྱང་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་ཅིག་ལ། བདེ་སྤྱང་བཀའ་སློན་དགོངས་པ་ཞུས་ཆེས་ལས་བྱེད་ཆར་
མ་དུས་པ་རེད་ཟེར་གྱི་འདུག རེད་དམ་ཞེས་ངེས་གནང་བའི་ལན་དུ། བདེ་སྤྱང་ལས་བྱེད་དེས།
རེད་རེད། བཀའ་སློན་དགོངས་ཀྱི་གནང་བ་ཡིན་གསུངས་དུས་ལས་བྱེད་ཆར་མ་པངས་སེམས་
ཀྱིས་དུས་སོང་ཞེས་ལན་འདེབས་བྱས། བཀུར་འོས་སྤྱི་འཐུས་དེས། ཨ་ལས། ངས། བདེ་སྤྱང་
ལས་བྱེད་ནམས་དུས་པ་རེད་ཟེར་མཁན་དེ་ལ། ཡིན་གྱི་མ་རེད། བདེ་སྤྱང་ལས་བྱེད་ནམས་ཐོ་
གསར་སྒྲུག་འབྲེལ་བ་རྒྱུ་རྒྱུ་རེད། དུ་ཞེས་ཀྱི་མ་རེད་ལཔ་པ་ཡིན། དེ་བྱེད་དུས་དངོས་གནས་ཡིན་
པ་རེད། ཅེས་གསུངས་འདུག དེ་ནས་ལས་ཁྲུངས་མ་གྲོལ་ཅམ་ལ་བོད་པའི་བརྒྱུད་ལམ་གྱི་གསར་
འགོད་པ་ཞིག་གིས་དབུགས་ཉལ་བཞིན་དུ་ང་ལ་ཁ་པར་འབྱོར་ཏེ། སྒྲུང་ལགས། བཟ་གིས་བདེ་
ལེགས། ང་ཆོ་བོད་པའི་གསར་འགོད་པ་ཆར་མ་མེག་སྟན་དུ་འཛོམས་བསྐྱད་ཡོད། བདེ་སྤྱང་བཀའ་
སློན་དགོངས་ཀྱི་གནང་བའི་སློར་ལ་བཅར་འདྲི་ཞིག་ཀྱི་ཡིན། མར་ཡོང་གྲུབས་ཡོད། ཅེས་
གསུང་གི་འདུག ངས་ཁོང་ལ། བདེ་སྤྱང་བཀའ་སློན་དགོངས་ཀྱི་གནང་བ་ལྟར་དེ་རིང་ནས་ལས་
ཁྲུངས་ལ་ཡོད་པ་མ་རེད། གཞིམས་ཤག་ལ་ཕེབས་སོང་། བྱེད་ནམ་པས་ཐད་ཀར་བཀའ་སློན་
མཆོག་ལ་འབྲེལ་བ་གནང་རོགས་ཞེས་ལན་འདེབས་བྱས་པ་ཡིན།

དགོང་དོའི་ཕུག་ཆོད་ལྷ་པ་ཡོལ་ཅམ་ལ་སྤྱི་ཆོགས་བརྒྱ་ཁག་གི་ནང་བཀའ་སློན་མཆོག་
ལ་གསར་འགོད་པ་ཆོས་བཅར་འདྲི་ཞུས་པའི་བརྒྱན་འཕྲིན་ཐོན་ཆེས་ང་དང་། དེ་མིན་གྱི་ང་ཆོའི་
ལས་བྱེད་ཁ་ཤས་ལ་ཕྱོགས་བཞི་མཆོམས་བརྒྱད་ནས་ཁ་པར་འབྱོར་ཏེ་བཀའ་སློན་དགོངས་ཀྱི་འོ་
སློར་སྐད་ཆ་ངེས་པ་དང་། སྐད་ཆ་འདྲི་མཁན་གྱི་ཁྲིད་དུ་པངས་པོ་བྱེད་མཁན། མིག་ཚུ་གཏོང་
མཁན་ཡང་ཉ་ཅང་མང་པོ་འདུག ང་ཆོས་ཁོང་ནམས་ལ་བཀའ་སློན་མཆོག་གིས་ཞོགས་པ་ཕུག་
ཆོད་བརྒྱ་དང་བྱེད་ཀར་ང་ཆོར་གང་གསུངས་པ་དེ་རང་འགྲེལ་བཟོད་བྱེད་བཞིན་དུ་ཆུ་ཆོད་ཐུག་པ་
ཟིན་ཏེ་ལས་ཁྲུངས་གྲོལ་བའི་དུས་ཆོད་ཟིན་སོང་། ཀང་ལྟར་བྱི་རྩ་༩ ཆོས་༦ ཉིན་ཏེ། ལྷག་དཀར་
གྱི་ཉིན་མོ་འདི་ལྟར་སྟོང་ལྟང་དང་ཉ་ལས་ཉོན་འཐོར་བའི་ངང་ནས་རྫོགས་སོང་།

སྐུ་རྩེ་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་ལགས་མཉམ་དུ་མི་ལོ་༡༥ གཤིབས་པའི་ ཆུང་ཆོར།

བདེ་སྲུང་བྱང་གཞོན་ཁྱུ་ཁྱིན་ཆང་ཉི་མ་ཆོ་རིང་།

སྐུ་རྩེ་དངོས་བྱུང་ལགས་ཀྱིས་དབུ་ཁྲིད་པའི་བདེ་སྲུང་ལས་ཁུངས་ནང་ལས་ཀྱི་བྱས་ཏེ་
ཡུད་ཙམ་རིང་ལ་མི་ལོ་༡༥ ཕྱིན་ཆར་འདུག མི་ལོ་༡༥ ཉམས་སྲོང་ཆ་ཆང་འབྲི་དགོས་བྱུང་ན།
དེ་བ་གཉིས་ཙམ་ཆགས་སྲིད་པས་དེ་ལྟར་འབྲི་བའི་དུས་ཆོད་མི་འདུག ཡིན་ན་ཡང་གྲུས་པར་
དངོས་སུ་བྱུང་བའི་ཉམས་སྲོང་མདོར་ཙམ་བཀོད་ན། བདེ་སྲུང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་འགན་གཙོ་བོ་
ལགོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་ཕྱའི་ཉེན་སྲུང་ཁྱུ་རྒྱ་དང་། བོད་མིའི་བདེ་འཇགས་སྲུང་སྐྱོབ་ཁྱུ་རྒྱ་དེ་ཡིན།
གྲུས་པ་ལགོང་ས་མཆོག་གི་ཆེ་བས་ཞབས་སུ་བཅར་སྐབས་མི་སྣ་འདྲ་མིན་དོ་སྙུག་ཡོང་གི་ཡོད།
ཁོ་ཆོ་སྙུག་མ་ཐག་སྐུ་རྩེ་དངོས་བྱུང་ལགས་མེ་བས་ཡོད་དམ་ཞེས་དྲི་གི་འདུག དེ་འདྲ་བྱུང་མ་ཐག་
སེམས་ནང་སྐུ་རྩེ་ཡི་དགོངས་གཞི་གང་འདྲ་ཡོད་མེད་དང་། སྙུག་ལས་གནང་སྲུངས་སྐྱོར་ལམ་སེང་
དན་གསོ་ཐེབས་ཡོང་གི་འདུག་པ་དེས་རང་ཉིད་ལས་དོན་གྱི་སྐྱབས་པའི་ཐོགས་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་
ཡོང་གི་འདུག ང་རང་སྐུ་རྩེ་ཡི་ལྷན་དུ་ས་གནས་འདྲ་མིན་མང་པོར་ཆེ་བས་ཞབས་སུ་བཅར་སྐྱའི་གོ་
སྐབས་ཐོབ་སྲོང་ཡོད། སྐུ་རྩེ་བཀའ་སློན་མཆོག་གིས་བདེ་སྲུང་བཀའ་སློན་གྱི་མཛད་ཁྱུང་ནས་
དགོངས་པ་ཁུས་པ་ཡིན་གསུང་མ་ཐག རང་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ནང་གང་ཤུར་ཤུར་དང་ལུས་ཀྱི་བ་སྐུ་
ལངས་ཤིང་སེམས་སྐྱོ་ལྡང་ལྡང་གིས་སྐྱང་བ་བར་སྐྱང་དུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་ཆོར་སྐྱང་བྱུང་། དེ་བཞིན་
ལས་རོགས་རྣམས་ཀྱང་ཆོར་བ་དེ་བཞིན་བྱུང་ནས་པར་བལྟ་ཆུང་བལྟ་གནང་བཞིན་འདུག ཐོག་
མར་སྐུ་རྩེ་དངོས་བྱུང་ལགས་ཀྱི་ཕྱིར་འཐེན་གནང་རོགས་ཞེས་གསོལ་བ་འདེབས་སྐྱའི་ཐོག་ལ་བསམ་སྐྱོ་
འདྲ་མིན་འཁོར་སོང་། ཡིན་ནའང་། སྐྱོ་སྐྱོབས་ངང་བརྗོད་སྙུག་པ་ཞིག་ལ་སྐུ་རྩེ་བཀའ་སློན་མཆོག་
གིས་དགོངས་པ་གཉིད་ཟབ་བཞེས་ཏེ་ཐག་གཅོད་གནང་བ་དེར་དགོས་པ་སྐྱུ་མཆོག་ཆེན་པོ་ཡོད་
པ་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཐམ་པ་ཡིད་ཆེས་དང་སྐྱོར་ཡོད་པའི་གདེངས་ཆོད་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བས།

སྐྱོ་རོ་བདེ་སྤྱང་བཀའ་ལློན་གྱི་མཛད་འགན་བཞེས་དུས་ནས་ང་རང་གི་སེམས་ནང་དགའ་
སྐྱོ་འབྲེས་མ་ཞིག་བྱུང་། གང་ཡིན་ཟེར་ན། བཀའ་ལློན་གྱི་དུས་ལུན་ལོ་ལྷ་རེད། ལོ་ལྷ་འི་རྗེས་སུ་
བསྐྱར་དུ་གང་འབྲེས་ཆགས་ཡོང་། གལ་སྲིད་བསྐྱར་དུ་བདེ་སྤྱང་བཀའ་ལློན་བསྐྱོས་ནའང་ལོ་ལྷ་རེད།
སྐབས་དེ་རང་ཉིད་གྱི་སེམས་ནང་བཀའ་ཁྲི་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་དགོངས་པ་ཆེ་
བཞེས་གྱིས་སྐྱོ་རོ་དངོས་གྲུབ་ལགས་བདེ་སྤྱང་བཀའ་ལློན་དུ་བདམས་གནང་བ་དེར་དགོས་པ་རྒྱ་
མཚན་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་ཞུ་གི་ཡོད། སྤྱིར་མི་ཞིག་གི་མེ་ཆེའི་ནང་ལོ་རོ་༣༠ རིང་ལྷག་
བསམ་ནམ་དག་དང་ཞུམ་པ་མེད་པར་བོད་སྤྱི་པའི་ཐོག་ཞབས་མྱེ་ཞུས་པ་དེ་བསོད་ནམས་དང་
གཟེ་བེད་རེད། ལྷག་པར་དུ་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་ལྷའི་ཐོག་མཛད་འགན་བཞེས་པ་དེ་ནི་དེ་
བས་ཀྱང་བསོད་ནམས་དང་གཟེ་བེད་ཆེ་བ་ཡིན་པ་སྟོས་མི་དགོས། ཡིན་ནའང་། ང་རང་གི་
སེམས་ནང་སྐྱོ་རོ་དེ་དུང་མཛད་འགན་སུ་མ་བྱུང་བཞེས་རོགས་ཞེས་གསོལ་བ་འདེབས་འདོད་ཆེན་
པོ་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན། མཐའ་དོན་སྐྱོ་རོ་མཆོག་དང་གང་གི་ནང་ཆང་ལྷན་རྒྱས་ཆེ་རིང་ནད་མེད།
བཟ་ཤིས་བདེ་ལེགས། ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་བྱ་བ་ལམ་འགྲོ་ཡོང་བའི་སྟོན་འདུན་ལྷགས་བྲག་
ཞུ།

ཡང་སློབ་ཁོང་ནི་གཞིས་ཀྱིས་གཉིས་ཀར་སྤྱོད་རྒྱས་ཆེ་ཞིང་འབྲེལ་འདྲིས་ཟབ་པ་དང་།
གཞིས་ཀྱིས་བོད་འབངས་ཁྱིམ་ལུས་དུ་མའི་རེ་བ་བཅོལ་ཡུལ་དང་། དཀའ་སྤྲུག་གི་མཆི་མ་འདོན་
ས། སེམས་ཀྱི་གསང་བ་ཞུ་ས་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། དམན་ལ་སྒྲག་པར་བཅེ་བས་ང་དང་ང་ལྟ་
བུའི་ཉམ་ཚུང་རྣམས་ལ་རོགས་མགོན་དང་ལམ་སྟོན་གནང་བ་ལན་གཅིག་གཉིས་མིན་ལ། གུས་པ་
སྐྱེད་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་འདིར་ཞུ་སྟོབས་བྲལ་ཡང་། བདེ་སྤྲུག་ཞུ་ས་
དཔོན་དང་། བྱས་ཡུས་ཤོད་ས་པ་མ་ཞེས་པའི་དཔེ་ལྟར། སྤྱིད་པའི་རང་ཡུལ་དང་བྱམས་ལྷན་གྱི་
པ་མ་སྤྲུན་མཆེད་སོགས་ཡོངས་སུ་བྲལ་ཏེ་རྒྱས་མེད་གཞན་ཡུལ་དུ་འབྱོར་བའི་ཁོ་བོ་ལྟ་བུར་
མཆོན་ན། བཀའ་སྟོན་འབྲོང་ཚུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ནི་བྱས་ཡུས་ཤོད་སའི་པ་མ་དང་། བདེ་སྤྲུག་
ཞུ་སའི་དབུ་ཁྲིད་གཅིག་སྟོགས་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ་ཁོང་ནི་ལུས་ཀྱིས་གུས་བཀུར་ཞུ་ས་དང་། དག་
གིས་བསྟོད་པ་འབུལ་ཡུལ། ཡིད་ཀྱི་རེ་བ་བཅོལ་སའི་མི་ལུད་གཅིག་ཡིན། ཁོང་ལྟ་བུའི་དབུ་ཁྲིད་
ཅིག་གྱུར་བ་ནི་ང་ཚོ་བོད་འབངས་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཞིག་ཏུ་བསམ་བཞིན་ཡོད།

གཞན་ཡང་རང་ཉིད་རྒྱའི་བཅོན་དུ་ཚུད་སྐབས་ཞི་དག་རྣམ་འགྱུར་སྤྱེའོགས་ཀྱི་ཐོག་
ནས་འདི་ཞིབ་བྱེད་སྐབས་བཅོན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཁྲིད་ནས་གནད་ཡོད་མི་སྣ་གཉིས་ཀྱི་ཐད་བསྐྱར་
འདི་ཡང་འདི་བྱས་པ་གཅིག་ནི་དཔལ་ལྷན་བདེ་སྤྱང་བཀའ་སྟོན་འབྲོང་ཚུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་གི་
སྟོར་ཡིན་པས། ཁོང་ནི་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་དོ་སྣང་བྱ་ཡུལ་དང་འདིགས་སྣང་སྤྱི་ཡུལ་གྱི་
གངས་ཅན་པའི་མི་སྣ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་ཏོགས་བྱུང་ཆེས་གུས་བཀུར་ཡང་རེ་ཆེར་གྱུར།
སྤྲུག་ཏུ་ཁོང་ནི་སྤྱི་དགའ་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་དང་། བོད་དགའ་དམར་གཞུང་གི་རྒྱལ་ཁྲི་དམ་སྤེའོལ་
རྒྱལ་རྒྱུ་འབྲུངས་སོགས་མདོར་ན་སྤྱི་བོད་དགའ་བོའི་ཁ་གཏོན་དོ་མ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། དེ་ལྟར་
དཔལ་ལྷན་བདེ་སྤྱང་བཀའ་སྟོན་འབྲོང་ཚུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་གིས་ད་བར་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་བུའི་སྤྱང་
སྟོབ་ཐད་ཉེ་ཞོ་གང་ཡང་མེད་པར་མཛད་ཆེས་རྒྱབས་ཆེན་འདོག་གནང་མཛད་པ་འདི་ཁོ་ནས་ཁྲིད་
ཀྱི་བཀའ་བྱིན་བོད་འབངས་རྣམས་ཀྱིས་རང་གར་འཇུག་སྤུབ་པ་ཞིག་མིན་ལ། གུས་པའི་སེམས་
ངལ་ཆེ་ཤོས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཡིན་པས། མ་འོངས་པར་ཡང་ཞུ་ས་ཟད། སྤྱི་ཉིད་ཀྱི་འགན་རྒྱ་བྲལ་
པའི་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་མཛད་ཆེས་འདི་དག་གཞིས་ཀྱིས་བོད་མིའི་སེམས་ཁོང་ནས་ནམ་ཡང་ཡལ་
ཐབས་མེད་པས་གུས་བཀུར་ཞུ་ས་དང་། རྒྱ་མེད་ཀྱི་ཐག་གཅོད་ལ་རྒྱབ་སྟོར། རྒྱབས་ཆེན་གྱི་
སྤྲུགས་བཞེད་མཐའ་དག་གོགས་མེད་སྤྲུན་གྱིས་འབྲུབ་པའི་སྟོན་འདུན་གངས་མེད་བཅས།

རྣམ་ཐྱ་སྤུབ་བསྟན་ཡང་འཕེལ་བས་བྱི་ལོ་༢༠༡༦ ཟླ་༩ ཚེས་༩ དགེ་བར།

བདེ་སྤྱང་བཀའ་བྱུང་སྐུ་རོ་འཕྲོང་ཚུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་གི་འོག་ལོ་ རོ་༡༤ ཞབས་ཁྲ་སྤྱབ་པའི་ཕྱིང་བ་མདོ་ཙམ་སྤྱིང་བ།

འཛིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ།

(བདེ་སྤྱང་ཡན་ལག་འགན་འཛིན།)

གུས་འཛིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༣ ལོར་བཞུགས་སྐར་དྭ་རམ་ས་ལར་བོད་མིའི་
སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་མི་ཁྱེ་ལས་བྱེད་དུ་བསྐོས་གཞག་བྱུང་སྟེ། བདེ་སྤྱང་ལས་ཁུངས་སུ་ལས་བཅར་ཞུ་
རྒྱའི་སྐལ་བཟང་གི་གོ་སྐབས་བྱུང་བ་དང་། སྐུ་རོ་འཕྲོང་ཚུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་ཐེངས་དང་པོར་
དངོས་སུ་མངལ་རྒྱ་བྱུང་། ཐུན་ར་མང་ལ་ཀུན་པན་སྤྱིང་གཞིས་ཆགས་ནས་བཞུགས་སྐར་དུ་
སྤེལས་པ་ཐེངས་དང་པོ་ཡིན་སྟབས། ས་བབ་དང་ལས་དོན་གྱི་རྒྱས་མངའ་སོགས་གང་ཡང་མེད་
ན་ཡང་། སྐུ་རོ་མཆོག་ནས་བྱུགས་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་ལས་བྱེད་སྤྱི་བྱིངས་ལ་གནང་བ་ལྟར། ལས་
དོན་ཞུ་སྐོའི་ཐད་ཁ་ཏ་བསྐྱབ་བྱ་དང་། ཐུན་གཞན་ལ་སྐད་ཆ་ཤོད་སྟངས་ཚུན་པ་ཡིས་བྱ་ལ་
གདམས་པ་ལྟར་གྱིས་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་དང་། སློབ་གསོ་རྒྱ་ཆེ་གནང་བའི་བཀའ་བྱིན་རྣམས་
དུས་ད་ལྟ་ཡིན་ནའང་ཡིད་ལ་གསལ་ལྷམ་མེར་བཞིན་ཡོད།

ཐུན་ལ་མཆོན་ན། སྐབས་རེ་ལས་ཀའི་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་སེམས་ངལ་དང་སློ་འཚབ་
སོགས་ཡོང་དུས། སྐུ་རོ་མཆོག་ལ་སྙན་སེང་དགོངས་སྐོར་ཞུ་སྐབས་སྐུ་རོ་མཆོག་གིས་ལས་དོན་
བྱེད་སྤྱོད་གས་དང་། དཀའ་ངལ་ལ་གདོང་ལེན་བྱེད་སྤྱོད་གས་སོགས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་ཐེབས་
པའི་ལོང་བར་མིག་དང་། སྐུགས་པར་སྤྱུ་ལས་དུ་སྤེལ་བ་ལྟར། སྟོན་གྱི་སེམས་ངལ་རྣམས་ཞི་
བར་བྱས་ཏེ་ལས་དོན་ཆགས་ཚུད་བསྐྱབ་རྒྱུར་པན་ཐོགས་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་

དུས་རྒྱུན་དུ་འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་གང་ཞིག་གིས་ལས་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་སྐོར་སྐྱོད་ལ་སྙན་སེང་
ཞུ་སྐབས་སྐྱོད་མཆོག་ནས་ཡིད་གཟབ་ཆེན་པོས་གསན་པ་ཅུམ་དུ་མ་ཟད། གཤམ་ཆེ་གཤམ་ཆུང་ལ་
གཞིགས་པའི་ལམ་སྟོན་ཡང་ཡང་གནང་བའི་བཀའ་བློན་གྱིས་ལས་བྱེད་ཆོ་སློ་ཡིད་ཆེས་པོ་
ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང་། ལྷག་པར་དུ་སྐྱོད་ཡིས་དུས་རྒྱུན་ལས་དོན་གང་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ལས་བྱེད་
གང་ཞིག་ལ་འགན་ཁུར་གནང་བའི་སྐབས་སུ་ལས་བྱེད་དེར་ཡིད་ཆེས་སློས་འགོལ་གནང་གི་ཡོད་
པར་བརྟེན། ལས་བྱེད་དོ་བདག་ནས་ཀྱང་སྐྱོད་མཆོག་གིས་བཀོད་མངགས་ཅི་གནང་ལས་དོན་
བརྒྱབ་རྒྱུར་ཏ་ཅང་གི་སྒོ་བདེ་པོ་དང་། རྒྱས་ལྷགས་གང་ཡོད་འདོན་གྱི་ཡོད་སྟབས་ལས་དོན་
ནུམས་འཇུས་ཤོར་མེད་པར་ཆགས་རྒྱུ་ཡོད་གི་ཡོད།

དེ་ནི་སྐྱོད་མཆོག་གི་རང་བཞིན་སྤྱགས་གཤིས་བཟང་ལ། ཡང་དག་པའི་ལམ་སྟོན་དང་
ཁ་བྲལ་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་བརྗོད་ག་ལ་དགོས། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༦ ལྷ་༩ ཆེས་༥ སྤྱི་ཁྱུས་
པ་སྐྱོད་བཀའ་སྟོན་མཆོག་གི་ཡིག་ཆ་དང་བཅས་ཏེ་རྒྱུན་ལྡན་བཞིན་ལས་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་
སྐོར་སྐྱན་སེང་ཞུ་སྐབས། དུས་རྒྱུན་དང་མི་འདྲ་བར་སྐྱོད་ནས་མ་འོངས་པར་སྤྱི་ཞུ་ལས་བྱེད་
གཅིག་གི་དོས་ནས་ལྷུ་ལ་བའི་སྐྱུ་ལྟ་དང་། སྤྱི་པའི་ལས་དོན་བྱེད་སྤྱགས་སོགས་ཀྱི་ཐད་སེམས་
འགྲུལ་ཐེབས་པའི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སྟོན་ཐབས་མོ་གནང་བྱུང་། ཉིན་གཅིག་གི་རྗེས་ཏེ། ཕྱི་ཆེས་༦
ཉིན་སྐྱོད་མཆོག་བཀའ་སྟོན་གྱི་མཛད་འགན་ནས་དགོངས་ཞུ་གནང་བའི་ཡིད་སྤྱིའི་རང་བཞིན་གྱི་
གནས་རྒྱུ་ལ་ཐོས་སྐབས་སེམས་གྲང་ལྟང་ལྟང་དུ་གྱུར་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ཆེས་༥ ཉིན་སྐྱོད་ས་
གྲུས་པར་ནུས་ཀྱན་དང་མི་འདྲ་བའི་བཀའ་སྟོན་ལམ་སྟོན་གནང་བ་དེ་དག་ནི། སྐྱོད་བཀའ་སྟོན་གྱི་
ལས་གནས་ལས་དགོངས་ཞུ་གནང་རྒྱུ་ཕྱི་བཟང་ཞིག་ཅེད་འདུག་ཡང་བསམ་པ་གཞི་ནས་ཆོར་
སྤང་བྱུང་། དུས་མཆུངས་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་ལམ་སྟོན་སེམས་བཅངས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ལ་འཁྲི་བའི་
ལས་འགན་ནུམས་སྤར་བཞིན་རང་རྒྱས་གང་སྤྱོགས་དང་། ལྷག་པས་མ་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་
བརྒྱབ་རྒྱུའི་དམ་བཅང་བརྟན་དུ་ཕྱིན་སོང་། འདས་པའི་མི་ལོ་༢༠ ལྷག་རིང་བོད་མིའི་སྤྱི་ག་
འཇུགས་ནང་སྤྱི་ཞུ་གནང་ནས་བཟུང་ཐེག་པ་རིམ་འཛེགས་ཀྱིས་དྲུང་ཆའི་མཆོན་གནས་པར་དང་།
དེ་ནས་བཀའ་སྟོན་གྱི་མཆོན་གནས་ཐོག་བོད་བསྟན་སྤིང་མི་རིགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཞབས་འདེགས་
ཆུབས་ཆེན་ཞུས་ཡོད་པར་བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་བོད་རིགས་སྤུན་རྒྱ་ཆོས་གདེང་འཛིན་ཆེན་པོ་
དང་། དམིགས་བསལ་གྱི་རེ་བ་ཆེན་པོ་ཞུ་བཞིན་ཡོད།

ད་ལས་སྐྱོད་ས་དགོངས་པ་ཞིབ་སྤྱོད་བཞིན་ནས་བཀའ་སྟོན་གྱི་མཆོན་གནས་ལས་

དགོངས་ཀྱི་གནང་དགོས་བྱུང་བ་ནི་ཉ་ཅང་གི་པངས་པོ་ཡིན་ན་ཡང་། སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ཚེ་མིའི་
རྒྱལ་མཆོད་ཀྱི་མཛད་ཇེས་ནམས་ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་མི་རབས་ཆོས་དུས་ནམ་ཡང་བརྟེན་ཐབས་
མེད་ལ། སྤྱི་ལོ་མི་ལོ་མིའི་སྤྱི་གཤམ་གསུམ་སྤྱི་དང་། ཡང་སྤོས་བདེ་སྤྱང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཅིག་ཉེན་ལྟ་
བྱ་ཡིན་པས་དེད་ལས་བྱེད་ཆོར་སྤར་བཞིན་ལས་དོན་ལྷན་མིའི་ཐད་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་རྒྱ་བོའི་
རྒྱན་བཞིན་སྤོལ་གནང་ཡོང་བའི་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན། སྤྱི་མར་ཡང་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ཁམས་
གསལ་ཐང་དང་། བྱ་བ་ལམ་འགྲོ་ཡོང་བའི་བཅོས་མིན་སྟོན་ལམ་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན།

ཕྱི་ལོ་༢༠༡༤ ཟླ་བ་༩ ཚེས་༡༣ ལ།

མཚོག་ཏུ་བཀྱར་འོས་བདེ་སྤྱང་བཀའ་བྱར་འབྱོར་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཚོག

བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་བཅོམ་བྱུར་དག་དབང་གསང་སྒྲོལ།

མཚོག་ཏུ་བཀྱར་འོས་བདེ་སྤྱང་བཀའ་བྱར་སྤྱོད་འབྱོར་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཚོག་ལ་སྤྱི་
ཁབས་བཟང་བའི་འཚམས་འདྲི་ཞུ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་གུས་མོས་སེམས་གཏིང་ནས་ཁྱེད་ལ་རྗེས་
ངན་གྱི་ཚོག་འབྲུ་འགའ་ཞུ་འདོད་བྱུང་། ཁ་སྔོན་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༦ ལྷ་ཁྲ་ཆེས་༦ ཉིན་སྤྱོད་མཚོག་
གིས་བར་ལམ་ཡགོང་ས་མཚོག་གི་བཀའ་སྒྲོབ་དང་ཆོས་སྤྱོད་གི་བཀའ་ལུང་གཞི་ལྗོད་པོ་སེབས་
པར་ཐུགས་འགན་མ་བཟོད་པར་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཀའ་སྒྲོན་གྱི་མཚན་གནས་དགོངས་ཞུ་
གནང་བའི་གསལ་བསྐྱགས་གོ་ཐོས་བྱུང་སྐབས་གུས་མོའི་སེམས་ནང་ཉ་ཅང་མི་བདེ་བའི་བརྗོད་
དཀའ་བའི་སྤྱོད་སྤྱང་འགའི་ཆོར་བ་ཞིག་བྱུང་། ལྷག་བསམ་དང་ཉམ་སྤྱོད་མཁུན་ཡོན་ཡངས་པའི་
དབུ་ཁྲིད་ཁྱེད་ཀྱི་རེད་ཅག་བོད་མིའི་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་སྤྱབས་གནས་སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡ་སྤྱབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ལ་དབུ་འོག་དབུང་འདེགས་ཞུ་མཁན་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་གལ་ཆེའི་མི་སྤྱི་
ཞིག་ཡིན་པ་སྒྲོས་མེད་ཡིན། མ་ཟད། ད་བར་སྤྱོད་མི་ལོ་ཉིལ་པོ་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་རིང་བོད་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བསྟན་སྲིད་མི་རིགས་དང་བཅས་པའི་སྤྱད་ཆེས་དཀའ་ངལ་ཆེ་བའི་བཅན་གྲོལ་གྱི་
སྤྱི་ཚོགས་འདིའི་ནང་སྤྱོད་འཛེམས་མེད་ཀྱིས་བྱག་ལས་རྒྱབས་ཆེན་གནང་རིང་བོད་ཕྱི་ནང་
གཉིས་ཀྱི་བོད་མིའི་སེམས་ནང་རྗེ་སྤྱོད་དང་། ཁྱེད་ལ་བཅངས་པའི་རེ་བ་དང་ཡིད་ཆེས་ཟབ་པའི་
རྒྱུན་གྱིས་སྤྱོད་ཀྱི་ཐག་གཅོད་གང་ལའང་ཡིད་གཉིས་ཐེ་ཆོམ་མེད་པའི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་ཡིད་
ཆེས་ཞིག་ཀྱང་དབང་མེད་དུ་འཆར་བྱུང་།

ཁྱེད་ཀྱི་བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་བོད་མི་ཚོའི་སྒྲོས་འགའ་སའི་དཔོན་བཟང་ཞིག་ཡིན་ལ་
ཁྱེད་ཀྱི་བཅན་འབྲེལ་དུ་གྱུར་བའི་ཆབ་སྲིད་བཅོམ་བྱུར་དང་དེ་བཞིན་འབྲེལ་ཡོད་འབྲེལ་ཆགས་

ཆོའི་བདེ་སྐྱེ་གུ་ལུ་ལྷ་གི་སེམས་ཐག་ཉེ་ཤོས་དེ་ཡང་ཡིན། གྲུས་མོས་ཐོག་མར་མངལ་དུས་ཀྱི་
 བྱིད་ནི་བབ་ལྷིང་དང་ལྷན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བྱམས་སེམས་ཅན་གྱི་ཞལ་འཇུག་བག་དང་ལྷན་པའི་
 དབྱ་བྱིད་ཅིག་གིས་གྲུས་མོར་དག་འཇམ་པའི་ཐོག་ནས་བཀའ་འདྲི་བཀའ་སློབ་གནང་བའི་སྐབས།
 གྲུས་མོར་མཆོན་ན་ཆོག་ངན་དང་། ལྷང་མིག་བཅན་པོ་དབང་ཡོད་ཀྱི་དཔོན་ངན་རིང་ལུགས་འོག་
 ནས་བྲལ་མ་ཐག་པའི་གྲུས་མོར་འདིགས་སྒྲུང་སྤྲོ་ཅམ་མེད་པའི་རྩོ་སོབ་སོབ་ཀྱི་ཆོར་བ་ཞིག་
 གནང་བྱུང་། སྐྱེ་འཕགས་བྱིད་ནི་དེད་བོད་མི་ཆོས་ནམ་ཡང་བརྟེན་པར་དཀའ་བའི་དབྱ་བྱིད་
 བཟང་པོ་ཞིག་ཡིན་ལ། བྱིད་ཀྱིས་ཐག་བཅོད་གང་གནང་བ་དེར་དེད་བོད་མི་ཆོས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་
 བཞིན་ཡོད་པས་ནམ་ཡང་བྱིད་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ལུ་ཞེས་ལུ་འདོད་བྱུང་།

ཆབ་སྲིད་བཅོན་ཟུར་དག་དབང་གསང་གྲོལ་ནས་བྱི་ལོ་༢༠༡༦ ཟླ་༩ ཆོས་༡༠ ལ།།

བོད་མིའི་ཀྲན་པན་བཟང་ལྷོད་ཀྱི་མངའ་བདག་རེས་པ་དོན་གྱི་དཔལ་
ལྡན་མི་རྗེ་བཀུར་འོས་སྐུ་རོ་བདེ་ལྷུང་བཀའ་སྒྲོན་འབྲོང་ཆུང་དངོས་
བྱུང་མཆོག།

བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་བཅོན་བྱུང་མགོ་ལོག་འཛིགས་མེད།

ལྷོང་ས་ལས་སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་མཆོག་བཙུ་བཞི་པའི།
རྒྱལ་མཆོན་དཔོངས་པ་གཞིར་བཞག་གངས་ཅན་གྱི།
བདེ་དོན་བསྐྱབ་ལ་འཛིགས་མེད་གདོང་ལྗེའི་དབང་།
མི་རྗེ་བཀའ་སྒྲོན་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་བསྐྱབས།

ལེགས་ཉེས་ལེགས་འབྲེད་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་མཁས།
སློ་གསུམ་སློ་ཀྲན་བག་ཡོད་གཏིར་གྱུར་བཙུན།
གང་དང་གང་ལ་སློགས་མེད་བྱམས་བརྩེས་བཟང་།
མི་མཆོག་མི་ཡི་དབང་པོ་བྲིད་ལ་བསྐྱབས།

བྲིམ་པའི་རྟེན་ལ་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གཏིར།
བོད་འབངས་ཐོག་ལ་བྱམས་བརྩེ་ལྷག་བསམ་གཏིར།
དག་སྡེའི་གདོང་ལ་དཔའ་མཛངས་སློབས་པའི་གཏིར།
ཕྱག་ན་བསྐྱོར་དད་དམ་འགྱུར་མེད་གཏིར།

ལགོང་མའི་ཞིང་ལ་དད་གྲུས་ཅེ་མོ་མཐོ། །
བར་མའི་ཡུལ་ལ་མཛེའ་བཅེའི་ཡལ་འདབ་བསྐྱངས། །
དམན་པའི་ཡུལ་ལ་པན་བདེའི་གྲིབ་བསེལ་འཛོ། །
མི་དབང་ཁྱེད་ནི་དཔག་བསམ་སྒྲོན་བཟང་དངོས། །

གཞིས་ལུས་ཉམ་ཚུང་རང་རིགས་སྤྲན་ཆེའི་ཆོགས། །
སྤྲེག་ཆེན་དག་སྤྲེས་དམར་གསོད་སྤྱོད་བའི་ཆོ། །
ལསྐྱབས་མགོན་ལ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དགོངས་སྐྱབ་མཁས་པའི། །
ཁྱེད་སྐྱབ་བཞུགས་པར་སྦྲུམ་ནས་སེམས་བདེ་སྤྱོད། །

བཅེ་བལ་དག་སྤྲེའི་བཀ་གཞོན་དམ་བཀ་ལོག། །
ཆོལ་གསུམ་དཔའ་ཞོད་སྤྲན་ཆེའི་དག་ལམ་ན། །
ལགོང་ས་ལསྐྱབས་མགོན་བཀའ་དགོངས་སྐྱབ་མཁས་པའི། །
ཁྱོད་ཡོན་རྒྱང་ལྟར་གྲགས་པ་ཉུང་ཉུང་མིན། །

བཅེ་བལ་དག་སྤྲེས་བདག་ཀྱང་གསོན་བཟུང་གིས། །
གསོད་ལ་ཁད་གྱིས་མནར་གཅོད་རྒྱུད་དེག་སྐྱབས། །
ལསྐྱབས་མགོན་ལ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དགོངས་སྐྱབ་མཁས་པའི། །
ཁྱེད་སྐྱབ་བཞུགས་ཡོད་སྦྲུམ་ནས་སྒོ་བདེ་སྤྱོད། །

ཐག་རིང་ཨ་མ་མདོའི་ཡུལ་གྱི་གནས་སྐྱོར་བས། །
འཕགས་ཡུལ་བསྐྱོར་ནས་རང་ཡུལ་འབྱོར་བའི་དུས། །
ལསྐྱབས་མགོན་ལ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དགོངས་བསྐྱབས་རབས་སོགས། །
ཁྱེད་ཡོན་ཡང་ཡང་སྐྱེད་མཁན་ཉུང་ཉུང་མིན། །

མ་འཛོན་སྤྱི་དོན་འཕུས་ཤོར་མི་བསམ་པར། །
པལ་ཆེར་དཔོན་སར་འཆང་ཀ་ཞིག་ཞིག་སྐབས། །
ཞེས་འཛོན་ལྷག་བསམ་ཉམས་སྤྱོད་དུན་ཆོགས་ཁྱེད། །
དཔོན་སར་ཆགས་ཞེན་མེད་འདིར་སྤྱི་ཞིག་འགྲན། །

ཐོབ་དང་གོ་སས་ཁྱེད་ལ་ཁེངས་ཐེགས་མེད། །
གངས་ཅན་སྤྱི་དོན་བསྐྱབས་པས་འཕུས་ཤོར་མེད། །
ཉམ་ཆུང་རེ་འཕོད་ཞུས་པར་སུན་སྤང་མེད། །
ཁྱེད་ནི་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཡ་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་སྤྲས་དངོས། །

ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཡ་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཆེན་ཐུགས་བཞེད་དང། །
ས་ཡ་དྲུག་གི་རང་དབང་སྤར་གསོའི་ཕྱིར། །
ད་དུང་ཐུགས་བསྐྱེད་གཡར་དམ་རེ་བརྟན་གྱིས། །
ཞབས་པད་ཉག་བརྟན་བཞེད་དོན་སྦྱར་འབྲུབ་ཤོག།

ཅེས་ཆབ་སྲིད་བཙོན་བྱར་མགོ་ལོག་འཛིགས་མེད་གྱིས་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༢ ལོའི་ཟླ་༩ ཆེས་༡༠ ཉིན་
ཡུ་རོབ་སྤྱད་སའི་གྲོང་ཁྱེར་རྩ་རྒྱུ་ཁྱིམ་བ་དགའོ།

མི་རྒྱུ་བདེ་སྤྱང་བཀའ་ལློན་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་གི་མཛད་
བཟང་གི་ཆ་ཤས་བརྗོད་པ་གཞུང་གནས་དབྱེས་པའི་མཆོད་སྨིན།

གསེར་རྩ་ཚུལ་ཁྲིམས་འོད་ཟེར།

༡༡། །ན་མོ་གུ་རུ་མཆུ་ཕྱི་ཡེ། །
རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བའི་བཙེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་སྤྱ། །
རབ་འབྱམས་གདུལ་བྱའི་མགོན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས། །
རབ་འབྱམས་སྤྱལ་བའི་སྤྱ་འབྱུལ་གངས་ཅན་མགོན། །
རབ་འབྱམས་བསྐྱལ་བརྒྱའི་བར་དུ་སྤྱི་བོས་མཆོད། །

མགོན་དེའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ལས་འབྱུངས་མི་རྩེ་མཆོག །
བདེ་སྤྱང་བཀའ་ལློན་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་པའི། །
ཤེས་འཛོན་ལྷག་བསམ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་ཆེའི། །
ཆ་ཤས་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་ལ་སྤྱོད་བ་འཕེལ། །

༡༡ ཁོང་གི་བཙུང་མིན་གྱི་གཤེས་ཀ

དཔལ་ལྷན་མི་རྩེ་བདེ་སྤྱང་བཀའ་ལློན་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ནི་གྲུས་པའི་སེམས་
གཏིང་ནས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་དུ་བཙེ་ཡུལ་གྱི་དཔལ་ལྷན་རང་གཞུང་གི་མི་སྣ་གལ་ཆེ་
ཤོས་དེ་ཡིན། དེ་བཞིན། དས་ནས་རྒྱན་སྤྱོད་མཆོག་གང་ཏུ་མཛུལ་ཡང་དེ་མ་ཐག་རང་
ཉིད་གྱིས་རང་གི་ཀྱན་སྤྱོད་ལ་ལྷ་རྟོག་རེ་བྱེད་དགོས་འབྱུང་བཞིན་འདུག དངོས་གནས་
བྱས་ན་ཁོང་ནི་མི་སྤྱི་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ང་ནི་གྲུབ་ཞིག་ཡིན་པས། ཁོང་ལས་ལྷག་པའི་ང་
ལ་ཀྱན་སྤྱོད་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་འོས་མོད། དེ་ལས་ལྷོག་ཏེ། ཁོང་ནི་མི་གཞི་བཟང་ཞིང་།

ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྦྱོང་ལམ་བཟང་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ངས་ཁོང་གང་དུ་མཇུག་ཡང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་
གྲས་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་སྦྱོང་ལམ་ལ་བརྟག་དབྱེད་རེ་མ་བྱས་ཐབས་མེད་བྱུང་། དེ་ནི་
ཁོང་རང་ཉིད་ཀྱི་བཙུགས་མིན་ཡོན་ཏན་གྱི་སྦྱོབས་ཀྱིས་ངས་སེམས་གཉིང་ནས་ཁོང་གལ་
ཆེན་དུ་བཅིང་དགོས་པ་འདི་བྱུང་བ་རེད།

ཁོང་ནི་བོད་ཉིན་ཨིན་གསུམ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཅིང་། ལྷག་བསམ་ནམ་དག་གིས་མི་ལོ་བཞི་
བརྒྱའི་རིང་ལ་སྐྱུ་བྱུའི་སྤང་སྦྱོབ་སོགས་ཀྱིས་གཙོས་རང་རེའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་གཞེངས་སུ་
ཐོན་པའི་ཞབས་འདེགས་སྒྲན་མེད་པ་བསྐྱབས་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཉམས་སྦྱོང་གི་རྒྱ་
མཆོར་གྱུར་ཅིང་། ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལ་མཁྱེན་རྒྱ་ཡངས་པའི་འཛོན་ཐང་ཅན་གྱི་དབྱ་ཁྱིད་
བཟང་པོ་ཁོང་གིས་རང་ཅག་གི་དབྱལ་པའི་མི་གཤམ་དང་། ཁོག་པའི་སྤྱིང་གཅིག་ལྟ་སྤྱི་ལོར་
ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཡིད་བཞིན་ལོར་བཀའ་བློན་མཁྱེན་པའི་སློན་མ་རྒྱལ་
ཆེན་བཀའ་དགོངས་འོག་ཤར་བསྦྱོང་གིས་ཁྱིམ་དང་སྤྱིག་གཞིའི་དགོངས་དོན་ལ་བྱུར་
ཅམ་ཡང་འགལ་མི་བརྟག་པར་མ་ཟད། ཆེ་འདོད་འཇགས་འདོད་ཅི་ཡང་མེད་པར་རང་ཉིད་
ནི་སྤྱི་ཚོགས་དང་། མི་མང་གི་ཞབས་བྱེ་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་མཉན་བར་
གསུམ་མི་མང་ཆང་མ་ལ་འདྲ་མཉམ་གྱི་གཞིགས་སྤངས་གཅིག་མཆོངས་སུ་གནང་རྒྱུ་མ་
གཏོགས། ཆོས་ཁ་དང་ཆོས་ལུགས། གསར་འཕྱོར་དང་། རྟིང་འཕྱོར་སོགས་ཀྱི་བྱེགས་
རིས་དབྱེ་འབྱེད་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཀུན་ལ་པན་གང་ཐོགས་གནང་བཞིན་པ་སོགས་ནི་ཁོང་
གི་བཙུགས་མིན་གྱི་གཤེས་ཀ་རེད།

༡། ཉིན་མཆན་ཁྲད་མེད་ཏུ་སྤྱི་དོན་ལ་བྱུར་བཅོམ།

སྤྱིར་བཏང་དེང་སྐབས་འཇམ་གླིང་འདིར་ལས་བྱེད་ཆེ་པ་སྤྱི་དང་། ལྷག་ཏུ་བོད་མིའི་སྤྱིག་
འཇུགས་ལ་མཆོན་ན་ལས་བྱེད་རྣམས་ཞོགས་པའི་རྒྱ་ཆོད་༥༡ ༣༠ ཅམ་ལ་ལས་ཁུངས་
སུ་འཕྱོར་རྒྱ་དང་། དགོང་མོའི་རྒྱ་ཆོད་༥ པ་ཅམ་ལ་ལས་ཁུངས་གྲོལ་རྒྱུ་ནི་རྒྱུན་ལྷན་
ཡིན་ཡང་། བདེ་སྤང་བཀའ་སློན་སྤྱོད་འཕྱོང་རྒྱུ་མཆོག་ལ་མཆོན་ན་ཞོགས་
པར་རྒྱ་ཆོད་༥ པ་ལས་མས་ནས་དང་། དེ་བཞིན། ལས་ཁུངས་གྲོལ་རྒྱེས་མཆོངས་རེར་
མཆོན་མོའི་རྒྱ་ཆོད་༡༠ པ་ཅམ་བར་གཙོ་ཆེ་བ་བཙན་འོག་ནས་ཡོང་ཞིང་། སྤར་ཡང་
བཙན་འོག་ཏུ་འབྱུལ་བསྦྱོང་དགོས་པའི་རང་རིགས་གནད་ཡོད་གང་མང་གི་རེ་སྐུལ་ཞིབ་

གསན་གནང་རྒྱ་དང་། ལུགས་གཉིས་ཀྱི་སློབ་སྟོན་སོགས་ཀྱི་བདེན་ལྡན་སྐོར་ཆེད་དང་།
 དེ་ཡང་ཁོང་ཚོའི་བདེ་འཇགས་སོགས་ལ་འདེད་གོངས་པ་ཆེ་བཞིས་ཀྱིས་གངས་སྤྱིད་
 བདེ་སྤང་ལས་ཁུངས་གཅིག་ལུ་མིན་པར་སྟབས་གང་བདེར་གཞིགས་ཞིབ་ཀྱིས་ཟུར་
 མཇུག་གནང་བཞིན་ཡོད་པ་སོགས་འདི་རིགས་ནི་སྤྱི་རབས་པ་ཚོས་མིག་དཔེར་ལེན་
 དགོས་ངེས་ཡིན། དེ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཡིད་དབང་འཕྲོག་ཀྱས་ཀྱི་ཁོང་གི་མཇུག་
 བཟང་ཞིག་ནི་ཐག་ཉེ་རེད་དང་། རོ་ཤེས་མིན་སོགས་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་མི་སྤྱི་ཞིག་
 གིས་ཐད་ཀར་བདེ་སྤང་བཀའ་སློན་སྤྱོད་འཕྲོང་རྒྱུ་དངོས་བྱུང་མཆོག་ལ་ཞལ་པར་སྤུལ་
 གྱུར། ཁོང་གིས་ཉིན་མཆོད་དང་། གྲུང་གསེང་ཡིན་མིན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་འབྲས་ཏུ་
 ཞལ་པར་སྤངས་ཏེ། གང་ལ་ཅེ་འོས་ཀྱི་ལན་གསལ་དང་། སློབ་སྟོན་སོགས་གནང་བཞིན་
 པ་དེ་རེད། སྤྱིར་ཁ་དཔར་ནི་མི་དང་མིའི་བར་ལ་སྤྲོད་ཆ་སྤྱེལ་བྱེད་ཅིག་ཡིན་མོད། དེར་
 སྐབས་རང་རེའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་གི་དཔོན་རིགས་འགའ་རེར་མཆོད་ན་ལས་ཀ་འགོ་མ་
 བཅུགས་གོང་དང་། ལས་ཁུངས་ཁྲོལ་རྗེས་ནས་གང་ཟག་གཞན་ཞིག་འཆི་བའི་སྟོག་ལ་
 སྤྱུག་ནས་ཁ་དཔར་བཏང་ཡང་མི་ལེན་པ་དང་། དེ་བཞིན། གྲུང་གསེང་ནམ་ཡིན་ལ་གྱུང་
 གསེང་ལ་བསྟན་ནས་རྒྱན་ལྡན་ཀྱི་ཁ་དཔར་སྟོ་རྒྱག་བཞིན་པ་སོགས་ཆེས་མ་རབས་ཐ་
 ཤལ་གྱི་བྱ་རན་ཡིན་པས། མ་རབས་ཀྱི་བྱ་རན་དེ་རིགས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཁྲབ་བརྒྱལ་འཕྲོ་
 ཉེན་ཆེ་བས། ལས་བྱེད་འདི་རིགས་ཀྱི་མིང་བཅས་ཐེར་འདོན་བྱ་དགོས་ཀྱང་དེ་རིང་
 སྐབས་སུ་མ་བལ། མཆོམས་འདིར་སྟོག་མཁན་ཚོས་ཞིབ་ཏུ་གོང་གསལ་བདེ་སྤང་
 བཀའ་སློན་སྤྱོད་འཕྲོང་རྒྱུ་དངོས་བྱུང་མཆོག་གི་བྱུག་ལས་གནང་སྟངས་ལ་བསམ་མ་སྟོ་
 ཞིག་ཐོངས་དང་། མི་ལོ་བཞི་བརྒྱའི་རིང་ཉིན་གཅིག་ལྟར་རྒྱན་ལྡན་འདི་ལྟར་སྤྱི་ཚོགས་ལ་
 ཞབས་འདེགས་སྤྱོད་མཁན་གྱི་དབྱ་ཁྱིད་ཅིག་བཅོན་བྱེལ་བོད་གཞུང་ཙམ་ཏུ་མ་ཟད།
 འཛམ་གླིང་འདིར་དགོན་ཚོད་ཏུ་འདུག་པས་ཁོང་ལྟ་བུའི་དབྱ་ཁྱིད་ནི་སྤྱི་ནོར་ཡ་གོང་ས་
 ཡ་སྤྱོད་མཁན་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་སྤྱུགས་བསྐྱེད་སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུ་ལས་བྱུང་བར་
 རེས་སོ།།

- ༡། ཁོང་བདེ་སྤང་བཀའ་སློན་ཏུ་མཆོན་འདོན་གནང་སྐབས་བྱས་པའི་སེམས་ཚུང་།
 ཕྱི་ལོ་༢༠༠༢ ཕྱི་ཟླ་༣ པའི་ནང་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཁྲོལ་ཚོགས་ནང་སྐབས་དེའི་

བཀའ་སློན་ཁི་བ་སྐབས་རྗེ་མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེས་ཁོང་གི་བྲག་རྒྱལ་སྐུ་
སྐབས་དེའི་བདེ་སྤང་དྲུང་ཆེ་འཁོར་རྒྱུ་དངོས་བྱུང་མཆོག་ལ་བདེ་སྤང་བཀའ་སློན་གྱི་
འོས་ཆོས་ཆང་ངེས་ཡིན། ཞེས་གྲོས་ཆོག་ནས་རྒྱུ་སྤྲོད་འབྱུང་ཆེད་ཁྲབ་བསྐྱུགས་
གནང་བྱུང་། སྐབས་དེར་ཐུན་སྐབས་བཅུ་བཞི་བའི་གྲོས་ཆོག་སྐུ་མེ་ཡིན་པ་དང་།
གྲུས་པ་ཏ་ཅང་སློ་པམ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཏེ། ཁོང་བདེ་སྤང་བཀའ་སློན་ལ་ཕེབས་རྒྱུར་
བཀའ་དགོས་ཟན་སོང་། དེའི་རྒྱ་མཆན་ནི། བདེ་སྤང་བཀའ་སློན་ལ་ཁོང་ལས་ལྷག་པའི་
ཤེས་འཛིན་ཉམས་སྤྱོད་ལྷག་བསམ་སོགས་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་ཞིག་ཕེབས་རྒྱུ་མེད་པ་
ཟན་གྱིས་ཤེས་བཞིན་པ་ཡིན་མོད། སྐབས་དེར་བཀའ་ཁི་རིན་པོ་ཆེས་ཁོང་བདེ་སྤང་
བཀའ་སློན་དུ་མཆན་འདོན་གནང་བ་དེ་ལྷ་དགས་པ་ཞིག་དང་། དེ་ལ་ང་ཆོས་རྒྱུ་སྤྲོད་
ཁྱེད་རྒྱུ་དེ་ཡང་ལྷ་དགས་པར་ཟན་གྱིས་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་ཡིན། དེའི་རྒྱ་མཆན་ནི་
སྐབས་དེར་ཁོང་བཀའ་སློན་དུ་ཕེབས་ན། དུས་དེ་ནས་བཟུང་བསྐྱུད་མར་བཀའ་སློན་
ཐེངས་གཉིས་ལ་ཕེབས་ངེས་ཡིན་པའང་ཟན་གྱིས་ཐག་གཅད་ཀྱས། བཀའ་སློན་བསྐྱུད་
མར་ཐེངས་གཉིས་ཀྱི་ཡུན་ཆད་དེ་ལོ་བཅུ་ཡིན་པས། ལོ་བཅུ་ཆད་ནས་སྤར་ཡང་ལྷ་
མཐུད་བཀའ་སློན་གནང་རྒྱུ་མེད་པ་ང་ཆོའི་བཅའ་ཁྲིམས་ནང་འཁོད་ཡོད་ཀྱིར། ལོ་བཅུའི་
རྗེས་ནས་ང་ཆོའི་ཆེས་ཤིན་དུ་གཤམ་ཆེ་བའི་ཡལོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་ལྷའི་སྤང་སྤྱོད་དང་།
པོད་ཕྱི་ནང་བར་ལ་འབྲེལ་ལམ་སོགས་ཕྱོགས་ཡོངས་དང་འབྲེལ་བའི་བདེ་སྤང་ལས་
ཁུངས་ནས་ཁོང་འཁྲོལ་འགྲོ་ངེས་ཡིན་སྐབས། དེ་ནི་ང་ཆོའི་གྲོང་གུན་ཆེ་ཤོས་ཤིག་རེད།
དེ་ལས་ད་དྲུང་ཁོང་གི་དགྲུང་ནའི་བབ་སོགས་གང་ཐད་ནས་ལྷ་མཐུད་བདེ་སྤང་དྲུང་ཆེའི་
འགན་ཁུར་བཞེས་ཏེ། ནམ་ཞིག་རྒྱས་ཡོལ་ལ་ཕེབས་པའི་མཆོམས་ཉག་ཉག་དེར་ཁོང་
བདེ་སྤང་བཀའ་སློན་དུ་བཞེངས་ན་ཁོང་གིས་ཤེས་འཛིན་ལྷག་བསམ་ཉམས་སྤྱོད་བཅས་
ལ་ང་ཆོས་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་ཏུ་ལོངས་སྤྱོད་བྱུང་ངེས་ཡིན་པ་ཟན་གྱིས་ཟན་བྱུང་།

འོན་ཀྱང་། སྐབས་དེར་ཡང་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་བསམ་སློ་གཏོང་སྐབས་ཁོང་གིས་ལོ་
མང་རིང་སྤྱི་དོན་ལ་ཞབས་ཀྱི་ཏུར་བཙོན་གནང་ནས་དེ་རིང་གྲོས་ཆོག་ནས་ནང་བཀའ་སློན་
ལ་མཆན་འདོན་གནང་སྐབས་དེ་ལ་བཀའ་འགོ་བྱས་ན། ཏ་ཅང་མ་འོས་པ་ཞིག་རེད་
སྐམ་བྱུང་། དཔེར་ན། དེ་སློན་ལྷག་བསམ་ཤེས་འཛིན་ཅན་གྱི་མི་སྣ་ཆད་ལྷན་གྲོས་ཆོག་ས་
ནང་བཀའ་སློན་ལ་མཆན་འདོན་གནང་སྐབས་བསམ་མེད་སྤྱི་འཐུས་རེ་བྱུང་གིས་གོ་

དབང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཅད་སྟོང་བཏང་སྟེ་བཀག་བ་ལྟར། ཁོང་ཆོས་ལོ་མང་རིང་སྤྱི་དོན་
བསྐྱབས་པར་བཀའ་བྱིན་རྗེས་བློ་རྒྱའི་ཆབ་ལ་བྱིན་ལན་ལོག་འཇལ་དུ་མི་འགོ་བའི་
ངེས་པའང་མི་འདུག་སྟུང་ནས། མཐར་ཁོང་བདེ་སྤང་བཀའ་ལློན་ལ་ཕེབས་པ་ཕྱན་གྱིས་
འགོག་ཀྱས་མ་སོང་ལ། ཁོང་ལ་དགག་པ་བྱེད་མཁན་གཞན་ཡང་སུ་གཅིག་མེད་པར་
གྲོས་ཆོགས་སྤྱི་མོས་གྱིས་ཁོང་བདེ་སྤང་བཀའ་ལློན་ལ་ཕེབས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་། གྲུས་
བས་བདེ་སྤང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་སྐོར་ལ་བསམ་སྟོར་ཤིང་གཏོང་སྐབས་དེ་ནས་
བརྒྱུད་སྟེ་མ་བྱུང་།

༥༡ བདེ་སྤང་བཀའ་ལློན་དགོངས་ཀྱི་འཇགས་ཚུལ་ཐོས་པ།

ཕྱི་ལོ་༢༠༡༦ ལོའི་ཟླ་༤ ཆོས་༤ ཉིན་གྱི་ཕྱི་རྒྱའི་ཚུ་ཆོད་དང་པོ་ཙམ་ལ་གོགས་པོ་ཞིག་
གིས་ཏ་ཅང་ཐུགས་པམ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པས་དེ་རིང་ཞོགས་པར་སྤྱོད་བདེ་སྤང་བཀའ་
ལློན་གྱིས་དགོངས་པ་ཞུས་འདུག། ཅེས་གསུངས་བྱུང་བ་དང་། དེ་ནས་ཚུ་ཆོད་ཁ་ཤས་
རྗེས་ནས་སྤྱོད་མཆོག་ལ་གསར་འགོད་པས་དངོས་སུ་བཅར་འདྲི་ཞུས་པར་བཀའ་ལན་
གནང་བ་སོགས་བྱེད་ལམ་ནས་དངོས་སུ་མཇལ་སྐབས་ཁོང་གིས་དགོངས་པ་ཞུ་དགོས་
པའི་རྒྱ་མཆན་གཙོ་བོ་ཉེ་ལམ་སྤྱོད་ཅིས་ཁང་གི་མཇུང་སྟོའི་ཐོག་ལ་སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་
ཆེ་མཆོག་གིས་བཀའ་ལྷུ་མོ་ཞེ་བྲག་ཕེབས་པ་དེ་དང་། དེ་བཞིན། ཉེ་ཆར་གྲོས་ཆོགས་
གོལ་སྐབས་གཏང་རག་སྤྱོད་འདེན་ཞུ་སྐབས་ཆོས་སྤྱོད་ཆོས་ཀྱང་བཀའ་ལྟར་ལྷུ་མོ་ཞེ་
བྲག་ཕེབས་པ་དེ་འདྲར་བརྟེན་ཏེ། འགན་འཁུར་མ་ཐུབ་པས་བཟང་སྟོང་གི་ཐོག་ནས་རང་
ཐག་རང་གཅོད་གྱིས་དགོངས་པ་ཞུས་སྟོར་སོགས་གསུངས་བྱུང་སྐབས། གྲུས་པས་
སེམས་ལ་ཡ་རབས་ཚུལ་མ་ཐུན་གྱི་གཤེས་ཀ་རང་ཆས་སུ་མངའ་བའི་སྐབས་ཆེན་གྱི་མི་
སྣ་ཁོང་གིས་ཡུལ་གོང་མ་བཀྱར་ཤེས་དང་། འོག་མ་སྤྱོད་ཤེས་ཀྱི་སྐོན་སྐྱར་ཡང་གཟི་
བརྗིད་ལྡན་པའི་ལས་དོན་སྐབས་པོ་ཆེན་ཞིག་བསྐྱབས་གནང་འདུག་སྟུང་། ཡིད་སྟོན་
ཤུགས་བྲག་པོ་ཞིག་སྤྱེས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་འབྱུང་འབྱུང་བདེ་སྤང་ལས་ཁུངས་ལ་འབྲི་
བའི་ལས་དོན་གལ་ཆེན་དེ་རིགས་དེ་སྟོན་ལྟར་འཐུས་ཚང་བསྐྱབ་ཐུབ་མིན་ལ་བསམ་
སྐབས་སུ་མའི་སེམས་ཁྲུལ་དེ་སྤྱར་ཡང་སྟེབས་སོང་།

༥༢ འབྱོར་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་གི་ཐུགས་བཞེད་ཀྱན་སྦྱོང་སོགས་ལ་སྦྲོབ་སྦྱོང་།

རྒྱན་འཁྲིངས།

གང་ལྟར་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བཀྱར་བར་འོས་པའི་བདེ་སྤང་བཀའ་ལློན་སྤྱོད་འབྲོང་ཆུང་དངོས་
གྲུབ་མཆོག་བདེ་སྤང་བཀའ་ལློན་ཏུ་ཐེབས་ཉིན་ནས་ང་ལ་ནི་སློ་པམ་ཆད་མེད་པ་བྱུང་
ཟིན་མོད། འོན་ཀྱང་། དེ་ནས་འདས་དོན་ལ་ཉག་ཏུ་སློ་པམ་བྱས་བསྐྱད་པ་ཅམ་གྱིས་ཅི་
ཡང་ཐོབ་རྒྱ་མེད་ཟྱིར། ད་ནས་ང་ཆོ་ཆང་མས་མཐོ་བསམས་གཞིག་ཏུ་གཏང་དགོས་ས་དེ་
ནི་ད་བར་སྤྱོད་བཀའ་ལློན་མཆོག་གིས་བསྐྱབས་གནང་བའི་རང་གཞུང་བདེ་སྤང་ལས་
ཁུངས་ཀྱི་རྒྱབ་ས་ཆེན་ཕྱག་ལས་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་དེ་དག་སྤྱི་མཐུན་འབྲུས་ཤོར་མེད་
པར་རྒྱན་འཁྲིངས་སྐབ་བ་དང་། ལྷག་ཏུ་སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཡིད་བཞིན་
ནོར་བུས་སྤྱོད་ལ་བརྒྱ་ལྷག་གི་ལམ་ནས་དུས་ཡུན་རིང་པོར་ཆོལ་གསུམ་ཆོས་བརྒྱད་
བཅས་འཆམ་མཐུན་སོགས་མེད་པ་ནས་ཡོད་པ་དང་། ཡོད་པ་ནས་སྤྱི་ཆོགས་ཡང་རྒྱས་
སོགས་འདི་འདྲ་ཞིག་བསྐྱན་གནང་བའི་རྒྱབ་ས་ཆེན་གྱི་མཛད་རྗེས་དེ་དག་ནས་ཐལ་བའི་
དུལ་དུ་གཏོར་བརྒྱག་མི་གཏོང་མཁན། དཔེར་ན། སྤྱོད་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལྟ་བུའི་
ཤེས་འཛོན་ལྷག་བསམ་ཉམས་སྤྱོད་སོགས་ཀྱིས་ཕྱག་པའི་ཀུན་སྟོམས་ཉི་མ་ལྟ་བུའི་དབྱ་
ཁྲིད་བཟང་པོ་གང་མང་མ་འོངས་པར་སྤྱི་མཐུན་ནས་འབྲུང་ཟྱིར་དུ་རང་རེས་ལས་གང་
ཞིག་བཅུམ་དགོས་དང་། བདེ་སྤང་བཀའ་ལློན་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་གི་ཤེས་
འཛོན་ལྷག་བསམ་ཉམས་སྤྱོད་བཅས་རང་རེའི་སྤྱི་ཆོགས་ལ་སྤྱིར་ཡང་ཐན་རྒྱབ་ས་ཆེ་བ་
གང་ཞིག་ལ་བེད་སྤྱོད་གཏང་དགོས་པ་སོགས་ནི་ད་ནས་ཕྱན་གྱིས་ཀྱང་མཐོ་བསམས་
གཏང་ས་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན་ནོ།

༦། མཚུག་བཟུའི་གཏམ།

སྤྱིས་པ།

ས་ལའི་སྤོངས་ཀྱི་རང་དབང་བདེན་དོན་ཟྱིར།
ས་གསུམ་རེ་སྐོང་བད་དཀར་འཆང་བའི་སྤྲེལ།
ས་མཐའ་འདིར་བསྐྱན་མང་གཙོའི་སྤྲིག་འཛུགས་ལ།
ས་ཆེན་དབང་བསྐྱར་སྟོབས་འབྲོང་འཕེལ་གྱུར་ཅིག།

བྱལ་ན་བསྐྱེད་ཆུ་བས་ཆེན་ལས་སྟོན་མཆོག།
མཆོག་ཏུ་རྟོགས་ནས་ཤེས་འཛོན་ལྷག་བསམ་གཏོང།
གཏོར་ཆེན་གཡང་འཁོར་བཀའ་སྤྱིའི་ལས་སྤྱེའི་དབྱང་།
དབྱང་ཆེན་བཙན་པོས་དག་སྤེ་འདུལ་བྱས་ཤོག།

བདེ་སྤང་བཀའ་སྟོན་འབྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་ལྟར།
བདེ་འཇགས་སྤང་སྟོབ་སྟུ་ཕྱའི་ལས་དོན་སོགས།
བདེ་སྤྱིད་འབྱུང་གནས་འཁྱུས་ཆང་སྤྱབ་པ་པོས།
བདེ་སྤང་ལས་ཁུངས་ཉག་ཏུ་སྟོང་བར་ཤོག།

ཅེས་བཀུར་ལོས་སྟུ་རོ་མཆོག་གིས་ད་བར་མི་ལོ་ཕྱིལ་བོ་༢༠ རིང་ལ་རང་རེའི་སྤྱི་ཆོགས་ལ་
ཆུ་བས་ཆེན་དོན་ལྡན་གྱི་ཞབས་འདེགས་གང་མང་བསྐྱབས་གནང་བར་བརྟེན་བཀའ་བྱིན་མཆོན་
བྱེད་ཅུ་ཕྱི་ཟུར་གསེར་རྟེན་ཆུ་ལ་ཁྲིམས་འོད་ཟེར་རམ། ཆངས་སྤྱས་རིག་པའི་འདོད་འཛོམས་ཕྱི་
ལོ་༢༠༡༦ ཟླ་༢ ཆེས་༡༠ ཉིན་གདན་ས་ཆེན་པོ་དགའ་ལྡན་གྱི་རང་འགག་ལྷ་རིག་ཁྱི་བསྤང་སྟོས་
ངད་ལྷང་ཁང་དུ་སྤྱར་བའོ།། སུ་མ་སྐྱ་ལོ།།

ལྷ་འཕྲིན་སྒྲིང་གི་ཆེར་མ།

སྒྲིས་ལྷ་བྲག་དཀར་ཅན་པོ།

(བོད་འབྲོར་ཚོམ་ཡིག)

དཔལ་ལྷན་མི་ཟླ་བོད་ཀྱི་བཀའ་ལློན་འབྲོང་ཚུང་མཆོག་གི་ཞབས་བྱུང་དུ།

གསོལ་བ་འདེབས་སྒྲིང་། གུས་པའི་

མིང་དང་འདུག་གནས་བཅས་དངོས་སུ་ཁྱེད་ལྷ་སྒྲིང་ལགས། མཁའ་ལྷ་སྒྲིང་བཞིན་ཀྱང་གཞུང་
དང་དེའི་གདུག་ལྷ་བ་ཅན་གྱི་སྲིད་བྱུས་འོག་ཏུ་གུས་པ་ཡོད་པས། དངོས་བརྒྱད་གང་རུང་དང་གཡོ་
ཐབས་སྣ་ཆོག་པས་ཁག་འདོགས་འདྲ་མིན་གྱིས་ཆེ་སྲོག་ཚུན་ཆད་ལ་འདིར་བཞུགས་གཞིས་ཀྱི་བོད་
མི་ཡོངས་ལ་བཅན་ཆོལ་དང་གཉའ་གཞོན་རབས་དང་རིམ་བུས་དང་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་ལགས་
སོ།།

སྐབས་དོན་ལྷ་སྒྲིང་གཙོ་བོ་ནི། ཉེ་ལམ་སྐྱེད་བཀའ་ལློན་གྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་
བཞིན་པར་སྒྲོ་བྱུང་དུ་དགོངས་ལྷ་གནང་བའི་གཏམ་ངན་བོད་ཁམས་ཡོངས་སུ་རིམ་གྱིས་བྲབ་
སོང་ལ། སྒྲིང་གཙོ་བོ་དེ་ལྷ་གས་པ་པེ་ཅིང་སྲིད་གཞུང་གི་དོན་ནས་ཀྱང་བེད་སྤྱོད་ལོག་པར་
བཏང་ཆར་སོང་། དེ་བས་ན། གུས་པའི་དོན་ནས་བརྒྱད་ལམ་གོ་སྐབས་ཡོད་ཆད་ནས། སྐྱེད་མཆོག་
དགོངས་ལྷ་གནང་དགོས་པའི་རྒྱུ་ལྷོངས་དང་རྒྱ་མཆན་དང་བཅས་ལ་དོ་སྣང་དང་བསམ་སྒྲོ་
གཏོང་ཁུལ་བྱས་པ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་། དེས་ཤིས་རྟེན་པ་དང་སྒྲོ་དོར་བབ་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་
དག་ཅིག་གུས་པས་ད་ལྟའི་བར་ཅི་ཡང་རྟེན་མ་སོང་ལགས། མ་གཞིན་ན། གུས་པའི་རྒྱ་མཆན་
རྟེན་མིན་གཙོ་བོ་གཏན་ནས་མ་རེད། གལ་ཤལ་དུས་ཆེ་བའི་སྐྱེད་ཀྱིས་ཐུགས་ཐག་གཅོང་བཅད་
གནང་བ་འདིས་རྒྱ་མཆན་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་གཏན་འཁེལ་ཞིང་། གནས་ཚུལ་འདི་ཆེས་སྒྲོ་པམ་
གྱི་གནས་སུ་གྱུར་སོང་།

མི་ལོ་བཞི་བརྒྱའི་གདང་འཛོག་

རེ་བ་ཉག་ཅིག་ཀྱང་ཡིན་ནོ།།

མཐའ་དོན།

གུས་པ་རྒྱ་གཞུང་གི་བཙོན་འཇུག་བཀག་ཉར་འོག་ཏུ་སྤོང་མཁན་གྱི་ཉམས་སྤོང་མདོར་
ཅམ་ཞུས་ན། གུས་པར་འདྲི་གཙོད་དང་གཙར་རྩུང་བྱེད་མཁན་རྫོང་མཁར་གྱི་ཉེན་རྟོག་པ་དགུས་
མ་ཞིག་རེད། གུས་པར་ཉེན་རྟོག་པ་དེས་འདྲི་གཙོད་བྱེད་དུས་རྒྱ་ལའི་སྤྲུལ་སྤྲུང་སྤྱོད་བྱེད་མཁན་
དངོས་བྱུང་ཟེར་བ་དེ་ཤེས་སམ། ཁོ་གང་ནས་རེད། ཁོའི་ལས་འགན་གཙོ་བོ་ཅི་ཞིག་རེད། ཁོ་སྤུ་
སྤུ་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་རེད། ཁོའི་འོག་ན་མི་སྤུ་སྤུ་ཡོད་པ་རེད། ཁོས་སྤྱོད་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་སོང་
ངམ་"སོགས་གྱི་ཁྲི་བ་འདྲི་སྒྲངས་འདིས། སྒྲེར་གཙོད་པ་པེ་ཅིང་སྤིད་གཞུང་དང་དབང་འཛིན་པ་
རྣམས་གྱི་མིག་ནང་གི་ཆེར་མ་ཆགས་ཡོད་པ་གསལ་པོ་རེད། དེའང་རྗེ་གསལ་དུ་བཏང་ན། སྤྱི་ཉིད་
མཆོག་གིས་སྤྱགས་དགོངས་ཟབ་མོ་བསྐྱར་དུ་བཞེས་གནང་ཡོང་བའི་གསོལ་བ་ཤུར་ཚུགས་སུ་
འདེབས་པ་ལགས།

སྤྱི་ལོ་ལྷ་བྲག་དཀར་ཅན་པོས། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༦ ཟླ་༩ ཆེས་༡༣ ཉིན།

ལས་ལ་བརྩོན་ཞིང་གཞུང་བློན་གྱི་བསམ་པ་ལྟར་བཞེས་ཐུང་བཀའ་ ལྟོན་འཁྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག

བཞེས་ཐུང་ལས་བྱེད་བྱུང་བ་ཤར་ཅ་དགའ་དགའ།

བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུང་ལྟུགས་ཀྱི་བཀའ་ལྟོན་འཁྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་ལས་ཡུན་གཙང་
ནས་ཅ་དགོངས་འགྲོ་གི་ཡོད་པར། ཁྱོད་རང་ཡུན་རིང་འབྲེལ་འབྲིས་རྒྱས་མངའ་ཡོད་སྐབས་ཁོང་
གི་ལྷ་སྤྱོད་ལས་དོན་སོགས་ལ་མཐོང་ཚུལ་དེ་ཡོད་བརྗོད་ལེགས་ཞེས་རེས་འགས་སྤྱི་མ་བྱུང་
བས་བསམ་ཚུལ་མདོ་ཅམ་ཞུ་རྒྱུ།

གྲུས་བ་བྱི་༡༩༥༩ ལ་བོད་ནས་རྒྱ་གར་དུ་འབྱོར། ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་རྒྱལ་བ་
རིན་པོ་ཆའི་མཇུག་བཅར་གྱིས་གནས་ཡུགས་རྒྱ་རྒྱུན་སྤྲུགས་རེ་སོགས་ཡ་སྐན་སེང་ཞུས་མཐར་
བཀའ་སློབ་དགོངས་དོན་ལྟར་བཞེས་ཐུང་ལས་ཁྲུངས་སུ་ལས་བཅར་ཞུས། སྐབས་དེར་འཁྲོང་ཆུང་
དངོས་བྱུང་གི་བཞེས་ཐུང་ལས་ཁྲུངས་སུ་གནས་བརྒྱད་པ་གཞན་བྱུང་གནས་རིམ་ཐོག་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་
ཅིས་བཟུང་དུལ་གཉེར་གྱི་ལས་འགན་འཁུར་བཞིན་འདུག ལས་ལ་བརྩོན་ཞིང་གཞུང་བློན་གྱི་
བསམ་པ་ལྟར་བ་ཞིག་ལ་མཐོང་། སྒྲེར་ལ་པན་གཞོད་ཀྱི་འབྲེལ་བཟུང་འགལ་བ་གང་ཡང་མེད། དེ་
རྗེས་ཐེག་པ་རིམ་འདྲེགས་ཀྱིས་བྱུང་གཞོན་དང་བྱུང་འཕེལ། བྱུང་ཆེ་བཅས་ལ་གནས་སྤར་གྱིས་
ལས་དོན་ཆེ་སྤྲ་གང་ཅིར་ཡུན་རིང་འགྲོགས་ན་མི་རྒྱས་ལོན་དང་། ལས་ཐག་རིང་ན་རྒྱ་ས་ལོན་
ཟེར་བ་ལྟར། ལས་དོན་བྱེད་སྤྱོད་གང་ཅིར་བོད་རང་དབང་བདེན་པའི་འཐབ་ཅོད་ཀྱི་ཅ་དོན་དམ་
འཛིན་ཐོག ཡར་ལུང་བ་རིན་པོ་ཆའི་བཀའ་དགོངས་གཞི་ཅར་བཟུང་སྟེ་གཞིས་བྱེས་བོད་མི་དཀར་
ལྷག་ཐུང་བ་རྣམས་ལ་དངོས་སྤྲུགས་བརྒྱད་བཅས་ནས་པན་གྲོགས་མཐུན་འགྱུར་གང་ཡོང་གནང་
བ་ལས་སྒྲེར་གྱི་གཏམ་དོན་གཉེར་མཁན་མིན་པའི་ཆོར་སྤང་བྱུང་ཞིང་ཡིད་ཆེས་ཀྱང་ཡོད། ང་རང་
གས་ཡོལ་བཏང་སྟེ་སྤྱི་སྤྱོད་ཡིག་ཆ་ང་ཁོངས་རང་ཁོངས་ལས་བྱེད་བྱས་ཏེ་ལོ་བཞི་ལྷག་སོང་བས་

འབྲེལ་བ་དེ་ཙམ་མང་པོ་མེད།

འཁོར་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་བདེ་སྲུང་བཀའ་ཁྲོན་ལས་གནས་སུ་སླེབས་ནས་ཀྱང་
ཡགོང་ས་མཆོག་གི་སྐྱེ་བུར་སྲུང་སྐྱོབ་བྱིན་གསང་བའི་གཡོ་འབྲུལ་ངན་བྱས་རིགས་ལ་གདོང་
ལེན་སྐབས་བརྩན་གནང་བ་ནི་དོན་དངོས་ར་སྒྲོད་ཡོད་པར་སོང་གསལ་བཤད་དགོས་པ་མ་
མཐོང་། ད་ཆ་སྤྲིག་དོན་ལམ་སྒོལ་ལྟར་བཀའ་ཁྲོན་ལས་དུས་རྒྱུས་ཉེ་བར་ཅ་དགོངས་ཁུས་
གནས་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ནས་ཐོས་པར་ཡ་མཚན་དང་དེ་ནི་འབྲིག་མི་འདུག རྒྱ་
མཚན་བཟང་བ་དེ་འདྲ་ཁུངས་ལྷན་ཞིག་མ་མཐོང་བ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚོངས་འཆར་ཙམ་དུ་ཟད། བོད་
གངས་ཅན་པའི་རྒྱལ་ཁབས་དག་པོའི་དབང་འོག་ཏུ་ཤོར་ཡང་ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་
པོས་ལམ་སྒྲོན་དབུ་ཁྲིད་འོག་གཞིས་བྱེས་བོད་མི་ཡོངས་ནས་དག་གཉེན་དབྱེ་འབྲེད་ཀྱིས་ལྷག་
བསམ་སེམས་ཤུགས་བརྟན་བོར་གནས་ན་འགྱུར་བ་འགྲོངས་ཡིན། གནམ་ལ་འདུ་ཤེས་ཡོད་ན་
གནམ་ཡང་ཀླས། །འགྱུར་ལྷོག་ཡོང་བ་འཛིག་ཉེན་ཆོས་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་བ་ལྟར་འགྱུར་ལྷོག་ཡོང་
ངེས་རེད། དག་པོ་རྒྱ་དམར་དབང་འཛིན་པས་དབང་ཆ་འཐབ་ཚོད་ཀྱིས་གཅིག་འོག་གཅིག་ལ་མ་
བསྐྱས་པར་མཐོ་ཅེ་རུང་ནས་ད་ཆ་ཞི་ཅིན་ཕིང་བར་བྱིན་བར་བཅས་ལ་བྲག་གཞོན་དང་རྩན་
གཏམ་ངན་གཡོ་ཁོ་ནར་གནས་ཡོད། བཟང་ལས་བྱས་ན་བཟང་འབྲས་སྤིན། ངན་ལས་བྱས་ན་ངན་
འབྲས་སྤིན། དུས་ལ་བབས་པའི་ཉི་མ་དེར། འབྲས་བུ་སོ་སོར་འབྱུང་ངེས་ཡིན། ཅེས་བ་ལྟར་དེ་ནི་
རང་འདོད་ལྟར་ཁ་ལོ་བསྐྱར་མི་ཐུབ་པར་རྫོགས་ཏུ་མེད་པའི་འགྱུར་འགྲོས་ཤིག་རེད། དེ་ནི་ཞོར་
འཁོས་དང་བན་སྐྱལ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལགས་སོ།།

ཨོ་སྤིང་མཆོ་ཁྲག་ཏུ་གནས་སྒྲོད་ཤར་ཅ་དགའ་དགའམ། འཕགས་མཆོག་མགོན་པོས། ཕྱི་ལོ་
༢༠༡༦ ལྷ་༧ ཆོས་༡༣ ལ་སྤུམ།།

ཀ་བཤད་ཚྲོན་ལ་བསྟོད་པ།

བདེ་སྤང་ལས་བྱེད་ངག་དབང་ཡར་འཕེལ།

ཀ་ཡེ་གསན་དང་སྐྱོ་རོ་དངོས་གྲུབ་མཆོག།
ཁ་ཅམ་མ་ཡིན་སྟིང་གཏམ་ཆོག་གསུམ་ཞུ།
ག་དུས་ཡིན་ཡང་ཁྱེད་གྱི་བྱ་གཞག་ནམས།
ང་ཚོ་ལས་བྱེད་ཡོངས་གྱིས་ཡི་རང་ཞུ།

ཅ་ག་བྱས་པའི་སྤྱི་དོན་ཡོངས་ཚོགས་ནམས།
ཆ་འཛོག་གདེང་འཛིན་ཀྱན་གྱི་བསྐྱབས་པར་བྱེད།
ཇ་ཆང་བཞིན་དུ་མེད་ན་འཆོ་བ་དཀའ།
ཉ་མོ་ཚུ་འཆོ་བཞིན་དུ་གཞན་སྦྱོང་གནང་།

དྲ་ལའི་སྒྲ་མའི་བཀའ་གསུང་སྤྱན་གྱིས་བསྐྱབས།
ཐ་ན་བསྐྱན་དགའི་ལག་དུ་མི་ཞུས་པར།
ད་བར་བཏང་སྟོམས་ངང་ནས་སྤྱི་པན་མཛད།
ན་སོ་དར་བའི་སྐབས་ནས་སྤྱི་འགན་བཞེས།

པ་ཏ་རི་མོ་བཞིན་དུ་འབྲེལ་ཟམ་མཐུད།
པ་ཕྱོགས་ཚུར་ཕྱོགས་ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་སྤངས།

བ་ཡི་བེ་ཏུ་བཞིན་བདེ་ལས་བྱམས་བཅེས་བསྐྱེདས། །
མ་གནང་མ་ཐོས་གསང་བའི་ལས་རིགས་མེད། །

ཅ་གི་ཅི་ག་གི་ག་ཞ་རབ་རིབ་འདི། །
ཆ་གི་ཆི་གིས་ཁྱིད་གི་གས་དུ་བྱུལ། །
ཇ་བྲག་ཆེ་མདོག་མེད་བཞིན་ཉམ་ཚུང་ངས། །
མ་མོ་བཞིན་དུ་གཡོ་སྐྱེ་ག་ལ་ཡིན། །

ཉ་མོ་བཞིན་དུ་ཆེ་འདོད་ཁྱིད་ལ་མེད། །
ཟ་མ་བཞིན་དུ་ཀུན་གྱི་བཤེས་སྒྲོམ་སེལ། །
འ་ཁུར་ཟང་ཟིང་སྒྲོང་ལ་ཞི་བདེ་བསྐྱེད། །
ཡ་རབས་སྐྱེད་བྱུང་ངང་ནས་བདེ་ནམས་སྐྱོང་། །

རྩ་ལོ་སྐྱིད་སྐྱིད་ཐོག་ནས་འགན་བསྐྱེད་མེད། །
ལ་རྒྱ་ཐུགས་ཁུར་མེད་ནས་འགན་བསྐྱེད་མེད། །
ཤ་བྱིས་རྗེས་འདེད་བཏང་ནས་འགན་བསྐྱེད་མེད། །
ས་ཐག་རིང་ནས་ཡིད་ཆད་འགན་བསྐྱེད་མེད། །

ཉ་ཅང་ཐུགས་ཚབ་ངང་ནས་འགན་བསྐྱེད་མེད། །
ཨ་ཅི་བྲལ་བ་དཀའ་བའི་སྒྲེ་དག་ཤོད། །

བདེ་སྐྱེད་ལས་བྱེད་དག་དབང་ཡར་འཕེལ་གྱིས་བྱི་ལོ་༢༠༡༤ ཟླ་༩ ཆེས་༡༩ ཉིན་སྐུལ།

ངས་རོ་ཤེས་པའི་འབྱོར་ཆུང་དངོས་གྲུབ།

སྤེལ་འཇམ་གནས་སྡོད་ས་བརྟོལ།

སྤྱི་བའི་ཅ་དོན་བསྐྱབ་ཕྱིར་རོ་ཤེས་ཤིང་། །
ཚོལ་མེད་བསམ་སྤྱོད་བཟང་བས་གྲོགས་སུ་གྱུར། །
གང་གི་ལྷག་བསམ་དཀར་པོའི་གཟི་ཕྱིན་གྱིས། །
དད་པའི་སོར་མོ་སྤྱིང་ཁར་བྱམ་པར་བྱེད། །

ཡགོང་ས་མཆོག་གི་སྐྱ་པར་གཙུག་ཏུ་སྒྲོན། །
གངས་སེང་དཀར་མོའི་དར་ཆ་ཕྱག་ཏུ་ཐོགས། །
གངས་ལྗོངས་ཡུལ་གྱི་ས་ཁ་སྤྱིང་ལ་བྲིས། །
འདི་གསུམ་ནམ་ཡང་ཁྱོད་གྱི་རྒྱན་དུ་གྱུར། །

མི་རིགས་ཅ་དོན་བསྐྱབ་ལ་ངལ་མེད་ཅིང་། །
སེམས་བ་དྭ་སའི་རྟོད་ཕུར་ལ་བཏགས་ནས། །
རྒྱལ་བའི་སྐྱ་ཕྱེ་ཆེད་དུ་གང་སར་རྒྱགས། །
གཞུང་སེམས་བྱང་བ་ཁྱོད་ལས་གཞན་མ་མཐོང་། །

ཕྱི་ནང་ཡིག་རིགས་གཉིས་ལ་ཐོགས་པ་མེད། །
ཕྱི་ནང་བོད་ཀྱི་གནས་རྒྱལ་ཅི་ཡང་མཁྱེན། །
ཆབ་སྲིད་མཁས་པའི་ཆོ་ལོ་མ་སྤུལ་རུང་། །
ཆབ་སྲིད་བསྐྱབ་ལ་མཁས་པའི་ཅེ་མོར་སོན། །

མཐོན་པོའི་དཔོན་ལ་སྤྲེལ་ལད་མི་འཁྲབ་ཅིང་། །
དམའ་མོའི་སྤྲང་ལ་རྩིག་ཉམས་མི་སྟོན་པར། །
སྤྲད་ཐུག་ཀྱང་སྤིངས་ཆ་གཅིག་གི་ཐོག་།
མཐོ་དམན་མེད་པར་སྐྱེང་མོལ་བྱིད་ཀྱིས་བྱེད། །

བྱང་ཆེན་ས་བཟུང་བཀའ་སྟོན་གནང་བའི་རིང་། །
སྤྱི་སྤེར་དཀའ་ངལ་ཅི་ཞིག་ཞུས་ན་ཡང་། །
དཀའ་ངལ་སེལ་བར་འབད་བཅོལ་གནང་རྒྱ་ལས། །
གཡོ་སྤྱོད་བཅའ་ནས་བྱོལ་ཐབས་ཡེ་མི་བྱེད། །

བདེན་པའི་རྒྱལ་རྩལ་མདའ་ལྟར་ལངས་པ་དང་། །
མི་ངན་བྱ་ངན་སོར་གང་མི་གཏོང་བར། །
དཀའ་ནག་འབྱེད་ལ་སྟོན་སྟོབས་ཆེར་ཡངས་པས། །
ངོ་ཤེས་ཀྱན་ཀྱིས་སྟིང་ནས་གྲུས་ཤིང་བཀྱར། །

ཅི་གསུང་ཆིག་ཐོག་དེ་ལས་མི་འདའ་ཞིང་། །
ཅི་བསྐྱབ་དོན་ཐོག་དེ་ལས་མི་བཀལ་བར། །
བྱིད་ཀྱི་རང་ཚུགས་བཏྲན་པོའི་གཤེས་སྟོན་ཀྱིས། །
སུ་ཞིག་འགྲོགས་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་ངང་གིས་སྟེར། །

ཡུན་རིང་དཔོན་གྱི་གོ་ས་བཟུང་ན་ཡང་། །
ཀྱན་སྟོན་གཙང་མས་རང་ཉིད་བཅུན་པའི་ངོར། །
རྒྱས་སྟོས་མེད་ལ་དཀྱས་མའི་ངང་ཚུལ་ལས། །
སྟོག་ཐ་རུལ་སྤངས་ལ་སོགས་ཅི་མི་བློ། །

གནས་ལུལ་གཅིག་དང་ལས་ཁུངས་གཅིག་གི་ནང་། །
བཞུགས་ཤིང་རྒྱན་རིང་ཐུག་ལས་གནང་བའི་རིང་། །
ཀུན་གྱིས་བསྐྱབས་བརྩོན་མེ་ཉོག་འཐོར་བ་ལས། །
སྤང་བའི་ཆོག་མཆོན་འདེབས་བ་གོ་སྤྱོད་མེད། །

གདོང་གཡོན་སྤྱན་ཟུར་སྟེ་བ་ནག་པོ་དང་། །
ཞལ་སྟེང་སྤྲ་འོག་སྤྲ་ར་སྤྲག་པོ་དང་། །
ཅུང་ཟད་འགགས་པའི་གསུང་སྤྲད་ལ་སོགས་པ། །
ཁྱོད་ཉིད་ཐོན་བྱེད་ཉགས་དང་རི་མོ་ཡིན། །

ཉེ་ཆར་ངོ་དེབ་ལ་སོགས་བ་ལམ་བརྒྱད། །
སྤྱི་ཉིད་དགོངས་ཞུའི་གནས་ཚུལ་ཐོས་པ་དང་། །
ཕངས་སེམས་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་སྟེ་བྱངས་པས། །
སྤོན་གྱི་འདས་དོན་མ་ལུས་སྤྲར་ཡང་བྱ། །

ད་བར་སྤྱི་དོན་ཁུར་བཞེས་མཛད་མཛད་པས། །
སྤྲར་ཡང་བཞེས་རོགས་མཛོད་ཅེས་ཞུ་བ་ལ། །
བདག་འབྲའི་རང་མགོ་རང་གིས་མ་ཐོན་པས། །
ཞུ་བར་འདོད་ཀྱང་ཐོབ་ཐང་ཡོད་མ་ཡིན། །

འོན་ཀྱང་སྤྱི་ཉིད་ས་སྟེང་འདྲིར་བཞུགས་ཆེ། །
རང་དབང་སྤྲར་གསོའི་ལས་ལ་པན་དེས་པས། །
དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མཐུས། །
ནད་མེད་ཆེ་རིང་ཡོང་བའི་སྤོན་འདུན་ཞུ། །

བྱི་ལོ་༡༠༡༤ ལོའི་བྱི་ཟླ་༧ ཆོས་ཀྱི་ལ།

བློན་པའི་རང་སྒྲུབ།

བདེ་སྤྱང་དྲུང་ལས་ཆེ་རིང་དར་བྱས།

དེ་ཡང་སྔོན་སྔོན་མཁས་པའི་གསུང་ལས།

རྟོགས་པ་སྣ་དང་མཉམ་ཡང་། །

སྟོན་པ་མི་དང་མཐུན་དགོས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དོན་དངོས་ང་རང་གི་མི་ཆེའི་ནང་ཐོག་མར་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལོར་བོད་མིའི་
སློབ་འཇུགས་ཀྱི་བདེ་སྤྱང་ལས་བྱེད་དུ་བསྐོས་གཞག་ལས་ཁུར་ཞུས་པ་ནས། ད་བར་མི་མཐོ་དམན་
དབུལ་སྒྲུག་འབྲས་མིན་མཉམ་དུ་ལས་ཀ་བྱས་པའི་ཉམས་སྦྱོང་ལ་གཞིགས་ན། ང་རང་གིས་མཐོང་
ཆུང་ཆུང་གསུང་པ་ཡིན་མིན་མི་ཤེས་ཏེ། གང་ལྟར་ངས་འདས་པའི་ལོ་མང་གི་ཞབས་ཞུའི་རིང་བདེ་
སྤྱང་བཀའ་བྱུང་འཛོལ་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་ནི་མི་བྲང་པོ། ལྷ་བ་དང་ལངས་སྟོགས་བཟོན་པོ། ཕྱི་
གསལ་ནང་གསལ། གོང་མར་བཀྱར་མཁན་དང་གཤམ་འོག་ལས་བྱེད་ལ་བརྟེན་དུང་དང་བསམ་
ཤེས་གནད་སྟབས་མཁན། མི་ལ་མི་ཡི་གྲུས་བརྟེན་དང་མཐོང་ཆེན་འབྲེལ་བ་འཛིན་སྟབས་མཁན། ཁ་
བཤད་ཅན་མིན་པར་དངོས་ཐོག་ལག་ལེན་ཇེ་མང་འཁེལ་སྟབས་མཁན་དེ་འབྲས་ཞིག་ཡིན་པ་ངས་
མཐོང་སོང་།

ང་ཆོའི་མི་ཆེ་འདི་སྟོགས་གཅིག་ནས་དུས་ཆོད་སྤྱང་སྤྱང་དང་། སྟོགས་གཞན་ནས་དུས་
ཆོད་རིང་པོ་འདས་ཟིན། སྤྱི་དོ་བདེ་སྤྱང་བཀའ་བྱུང་མཆོག་ནས་མི་ལོ་ཇི་ལ་པོ་༣༠ སློབ་འཇུགས་
ཅིག་གི་བདེ་འཇགས་སྤྱང་སྟོང་ཆེད་དངོས་ཤུགས་བརྒྱད་གསུམ་ནས་ཞབས་འདེགས་ཞུས་པ་ནི་
དངོས་གནས་ཉ་ལས་པ་ཞིག་རེད་ཟེན་གྱི་ཡོད། ལྷག་པར་ཁོང་ཉིད་ལས་ཁུངས་སུ་བཞུགས་པའི་
སྐབས་བོད་ནས་གསར་དུ་ཕེབས་མཁན་མི་སྣ་མང་པོ་ཞིག་དང་སྟག་འཕྲད་གནད་བཞིན་ཡོད་ལ།
བོད་ནང་གི་དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་དང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་གང་འཕྲད་པ་རྣམས་ཡིད་ཆེས་
སྟོ་གཏད་ཀྱིས་ཞུས་ཞིག་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད།

ང་ཚོ་ལས་བྱེད་ནམ་པ་ཡིན་ནའང་ལས་ལུན་རིང་བདེ་སྤྱད་དཀའ་ངལ་དང་ལས་དོན་དང་
འབྲེལ་བའི་ལས་སྟོན་གང་ཞུས་ནའང་ཞུ་བདེ་པོ་དང་། དགོངས་བཞེས་གནང་ཐུབ་མཁན་ཞིག་
རེད། ཉེ་ཆར་ཁོང་ཉིད་བདེ་སྤྱད་བཀའ་སློན་ནས་ཅ་དགོངས་ཞུས་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་ཐོག་མར་
སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་ལ་ཞུ་སྟོན་ཕུལ་བའི་འདས་མ་ཐག ལས་ཁུངས་སུ་ཕེབས་ནས་ལས་བྱེད་ཆར་
འཛོམས་ཐོག་ཁོང་ཉིད་ཅ་དགོངས་ཞུས་སྐོར་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་གསལ་བཟོད་གནང་སོང་། ང་
ཚོ་ལས་བྱེད་ཆོར་སྐྱོང་མཆོག་ནས་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཞིག་གསུང་རྒྱུ་རེད་བསམ་པའི་བསམ་
སློའི་ནང་འཆར་སྣང་ཅམ་ཡང་མེད་དུས་སེམས་ནང་སྐྱོ་སྣང་དང་། ལྷག་པར་ལས་བྱེད་ནམས་ཀྱི་ལྟ་
བའི་མིག་ལྟ་བུའི་འགོ་ཁྲིད་བཟང་པོ་དེ་ད་ཆ་ཅ་དགོངས་ཞུས་དུས་སོ་སོའི་ཨ་པ་དང་ཁ་བལ་སོང་
བསམ་པའི་སྐྱོ་བའི་མིག་ཚུད་བང་མེད་དུ་ཞོར་སོང་། སྐྱོ་སྐྱོ་བྱུང་དུ་ལས་དགོངས་ཞུས་པའི་
གནས་ཚུལ་ཐོས་སྐབས་སེམས་པ་སྟོང་ལྟང་ལྟང་གིས་མིག་ཟུང་མཆི་མས་བརྒན་ཡང་། རྗེས་སུ་
བསམ་གཞིག་བྱེད་སྐབས་ཁོང་གི་དུས་རྒྱུན་ནས་ཐུགས་བསམ་ནན་པོ་བཞེས་མཁན་དང་། ཡང་
དག་པའི་ཐག་གཅོད་མ་ཞོར་བར་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་སྟབས། རྫོང་འགྲོད་དེ་ཅམ་བྱེད་དགོས་
མེད་པ་བྲན་པ་དང་། ཁོང་གི་ཐག་གཅོད་ལ་དང་ལེན་དང་གུས་བཅི་ཞུས་པ་ཡིན།

བཅའ་ཁྲིམས་རིན་པོ་ཆའི་དགོངས་དོན་འོག་ཁོང་ཉིད་སྐབས་རྗེས་མའི་བཀའ་སློན་ལ་
ཕེབས་ལམ་མེད་པས། ཁོང་གིས་ལོ་འདྲིའི་ནང་གཞུང་འབྲེལ་ལས་གཞི་མང་ཆེ་བ་ཆོགས་རྒྱུང་སོ་
སོར་ལས་བཞོས། འགན་སྲུང་ནས་བསྐྱབ་དུ་བཅུག་པ་དང་། དགོས་གཤམ་ནམ་གཟིགས་ལ་ལམ་
སྟོན་དང་ཐག་གཅོད་གནང་བ་དེ་ནི་ཁོང་ཕེབས་ཀྱང་ལས་ཁུངས་ནང་ལས་དོན་མ་ཐག་ཐག་བསྐྱབ་
ཐུབ་རྒྱའི་ལམ་ཁ་བཟང་པོ་བཞེས་སོང་སྟམ་ནས་གུས་བཅི་ལྷག་པར་འཕེལ།

བཟང་གིས་ཐོས་པ་རྒྱ་མཚོའི་པ་མཐར་སོན། །
བཟང་གིས་བསམ་པ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་དང་མཉམ། །
བཟང་གིས་ཐོས་བསམ་ལེགས་བཤད་བང་མཛོད་འཛིན། །
བཟང་གིས་དངོས་གྲུབ་བྱེད་ལ་བཟང་གིས་ཤོག།

ཅེས་བཟང་གིས་པའི་ཆོག་དང་བཅས་གུས་བདེ་སྤྱད་དུང་ལས་ཆེ་རིང་དར་རྒྱས་མིང་འཛིན་པས་བྱི་
ལོ་༢༠༡༦ ལྷ་ཇ ཆེས་༡༥ ལ།

དཔལ་ལྷན་བདེ་སྤྱད་བཀའ་སློན་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས།

ཐུབ་བསྟན་ལགས་ལོ།

(ཨོ་སྤྱིང་གཏན་སྡོད་ཆབ་སྲིད་བཅོན་བྱུང།)

དཔལ་ལྷན་བདེ་སྤྱད་བཀའ་སློན་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས། སྐྱེ་ཉིད་བོད་མི་རིགས་ལ་ཁ་ཞེན་དང་ལ་རྒྱ། ལྷག་བསམ་དང་སྤྱིང་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱག་པའི་གངས་ཅན་གྱི་ཕོ་སྡོད་ཅིག་ཡིན་ལ། སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་ལོ་ངོ་བཞི་བརྒྱའི་རིང་ཡ་རྒྱལ་བའི་སྐུ་བྱ་དང་བསྟན་པ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་རང་སྲོག་འབེན་དུ་བརྩམས་པའི་རྒྱལ་ཆེན་ལས་དོན་བསྐྱབས་པ་དེ་ལ། གཞིས་བྱེས་གཉིས་སུ་བཞུགས་པའི་ལྷག་བསམ་དང་། ཤེས་འཛོན་གཉིས་ལྷན་གྱི་སྤྱན་རློང་དུ་མས་བསྐྱགས་བརྩེད་ཀྱི་མེ་རྟོག་འཛོར་བཞེན་ལགས་ན། འབྱུང་འབྱུང་ཡ་རྒྱལ་བའི་སྐུ་བྱ་དང་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྒྱལ་ཆེན་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་ངེས་པར་གནང་རོགས། སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་སྤྱད་གི་ལགན་གཙོ་བོར་བཞེས་པའི་སྐབས་སུ་སྐུ་བྱ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་དོན་རྒྱལ་ཆེན་གཟེངས་སུ་ཐོན་པ་དུ་མ་བྱུང་བ་དེ་ལ། འབྲེལ་ཡོད་སྤྱི་འགྲོ་དུ་མས་བསྐྱགས་བརྩེད་དང་གྲུས་བཀའ་ཁྱེད་ལེན་ཡོད། དེར་མ་ཟད། ལས་དོན་སྐབས་ངོ་སྟོན་རྒྱལ་ཆུང་མེད་ལ། གཡས་གཡོན་སྤྱོད་སྤྱོད་མེད་ལ། ཆོལ་ཁ་དང་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་ཤེས་ཞེན་ཡོངས་སུ་བྲལ་ནས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གཞི་ལ་བཅོལ་བའི་བྱང་བདེན་གྱི་ལམ་ལ་བསྐྱོད་པ་ནི་ཅི་འདྲའི་རྒྱལ་ཆེན་དང་གཟེ་བརྩེད་ཅིག་རེད། གངས་ཅན་བོད་པ་ཆང་གིས་སྐྱེ་ཉིད་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་སྟོ་གཏན་བཅོལ་ཡོད། སྐུ་ངོ་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས།

བདེན་སྒྲིང་དབུལ་སྒྲིབ་དབྱ་གཉིན་དབྱེ་མཁས་པ། ཀུན་གྱི་བཀུར་ འོས་བཀའ་བྱུང་དངོས་བྱུང་མཆོག

བདེ་སྤང་ལས་བྱེད་སྐལ་བཟང་བཟ་ཤིས།

བདུན་གཅིག་གི་ཡར་ཕྱིན་ཏེ་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༤ ཟླ་༥ ཆེས་༤ རེས་གཟའ་ལྷག་པ་ཉིན་མི་ལོ་
ཕྱི་ལོ་༢༠༠ རིང་བོད་མི་ས་ཡ་རྒྱལ་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་དུ་གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེ་མི་མང་ནམས་ཀྱི་བདེ་
སྤྱད་ལས་དོན་ཀུན་གྱི་ཅེ་མོར་འཛིན་གནང་མཁན་བདེ་སྤང་བཀའ་སློན་སྐུ་ངོ་འབྱོར་ཆུང་དངོས་
བྱུང་ལགས་སློབ་དུ་ལས་དཔོན་ཞུས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་གྲུས་པ་ཕྱོགས་མཐར་ལས་བྲེལ་
ཞིག་གི་སྐབས་སུ་ལས་རོགས་ནས་རོབ་ཅམ་སླེད་བྱུང་ཡང་། དེ་བདེན་པ་ཡིན་ནམ་བསམ་པ་
ལས་དེའི་ཐད་བསམ་གཞིག་ནན་མོ་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་མ་བྱུང་། དེ་ནས་ཉིན་དེའི་ལས་རིམ་ཡོངས་སུ་
ལེགས་བྱུང་བྱུང་ནས་མགྲོན་ཁང་དུ་འབྱོར་བ་དང་གནས་ཚུལ་དེའི་སློབ་ཡང་བསྐྱར་སླེད་མོལ་
བྱུང་དུས་གཞི་ནས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཡིན་པ་ཤེས་བྱུང་། ལྷག་པར་དུ་དེང་སང་བྱ་རྒྱུ་དུས་
རབས་འདིར་མི་ཆང་མ་རང་མོས་གསར་འགོད་པ་ཤིང་སྤྱི་ཡོད་པས་སྤྱི་ཆོགས་ནང་གནས་ཚུལ་
ཡག་སྤྱད་དང་། ཆེ་ཆུང་། བདེན་རྒྱན་གང་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ནའང་ལམ་སང་ངོ་དེབ་དང་སྐྱད་འཕྲིན་
སོགས་ཀྱི་ནང་དུ་གཅིག་མཇུག་གཉིས་མ་བྱུང་ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད་སྟབས། གྲུས་པས་ཀྱང་ངོ་དེབ་ལ་
བལྟས་པས་སྐུ་ངོ་ནས་བཀའ་སློན་གཞིམ་ཤག་ཏུ་གསར་འགོད་པར་ལན་འདེབས་གནང་བའི་
བརྟན་ཐུང་ཞིག་མཐོང་བྱུང་བ་དང་དེའི་མཇུག་ཏུ་ནམ་རྒྱུན་ལྟར་བྱ་འབྱེད་ཆོས་མཆན་མང་པོ་ཞིག་
བཀོད་འདུག

འོན་ཏེ་ནམ་རྒྱུན་དང་མི་འདྲ་བ་ག་རེ་དོ་སྤང་བྱུང་སོང་ཟེར་ན། དུས་རྒྱུན་ཡིན་ན་གནས་
ཚུལ་གང་འདྲ་ཞིག་ཐོན་ནའང་དེའི་མཇུག་ཏུ་མཆན་མང་ཆེ་བ་བྱུང་བ་དང་། དམའ་འབེབས། ཆོག་
ངན་རིགས་ཤིང་སྤྱི་ཡོད་ནའང་། ད་རིང་སྐུ་ངོ་བཀའ་སློན་མཆོག་གི་ཐུགས་ཐག་བཅད་གནང་བ་

དེར་ཆང་མ་སྒོ་པམ་དང་གདུང་སེམས་བྱེད་མཁན་ལས། ཁ་རྩུང་གཏོང་མཁན་རིགས་ཏ་ལས་
མཐོང་རྒྱ་མི་འདུག དེས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་སྤྱོད་ལ་གདང་འཛོག་གང་འདྲ་ཡོད་མེད་རོལ་ཙམ་མཐོང་
ཐུག། སྤྱོད་སྒོ་བྱར་དུ་ལས་དགོངས་ཞུས་པ་དེ་དངོས་སུ་ཤེས་མ་ཐག་སྒོ་པམ་དང་ཡིད་མ་ཆེས་པ་
འདྲ་པོ་ཞིག་ལས། སྤྱོད་ནས་ཐུགས་ཐག་བཅད་གནང་བ་དེ་ལེགས་ཉེས་དང་། འགྲིག་ཡོད་མེད་
སོགས་ཀྱིས་ཐད་ལ་བསམ་སྒོ་གང་ཡང་འཁོར་རྒྱ་མི་འདུག དེ་ནས་རང་སེམས་སྣོད་དུ་བབས་
རྗེས་བསམ་གཞིག་ནན་མོ་ཞིག་བྲས་དུས། སྤྱོད་ནི་མི་ལོ་ཕྱིལ་པོ་༣༠ རིང་གཞུང་གི་ལས་སྒར་
ཞུགས་པའི་ཉམ་སྤོང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པོ་དང་། ལྷག་པར་དུ་དུས་རྒྱུན་ནས་ཐག་གཅོད་ཆེ་ཆུང་
གང་འདྲ་ཞིག་གནང་ནའང་འབྲལ་ཕྱགས་རྒྱང་གསུམ་ལ་མཐོང་བསམ་ཞིབ་ཆགས་དང་། ཉན་ཏན་
གཏོང་གནང་མཁན་ཞིག་ལས་ཏ་རེ་རེ་གནང་མཁན་ཞིག་མིན་སྟབས་ཅུང་སྒོ་བདེ་དང་སེམས་
གསོ་འདྲ་བྱུང་།

ཅ་བའི་ཆ་ནས་བཅའ་ཁྲིམས་རིན་པོ་ཆའི་དགོངས་དོན་འོག་སྤྱོད་ལས་འཁྲུང་གནང་བར་
རྒྱ་ཤས་ལས་མེད་པས། སྒོ་པམ་ཞིང་ཡིད་སྒྲོ་བའི་ཉིན་མོ་དེ་སྤྱི་མ་གཏོགས་ཡོང་རྒྱ་ཡིན་པ་
བརྗོད་མེད་རེད། འོན་ཏེ། སྤྱོད་ཁོང་དང་འབྲལ་བ་ཡོད་པའི་གཞིས་བྲེས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་རྒྱ་མང་པོ་
ཞིག་དང་ལྷག་པར་དུ་ཉིན་རེའི་ལས་དོན་དང་ཐད་ཀར་འབྲལ་འདྲིས་ཐབ་པའི་སྤྱིག་འཇུགས་དང་
ལས་རིགས་ཆེ་མ་ཆུང་གསུམ་ལ་མཚོན་ན། ཁོང་འདྲ་པོ་ཉི་མ་གཅིག་ལས་ཁྲུངས་སུ་མ་བཞུགས་
ནའང་བོད་ཀྱི་ཅ་དོན་དང་སྤྱི་པར་གྱི་ཁྱེད་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་སྒྲོས་མེད་རེད། བོད་ཀྱི་གནས་
སྤངས་ཉག་ཐ་ཤོས་ཀྱི་དུས་སྐབས་འདིར་སྤྱོད་ནས་སྤྱོད་ཆེ་ཕྱིལ་པོ་མི་ལོ་༣༠ རིང་དམའ་ཆན་དུང་
ནས་མཐོང་བཀའ་སྒྲོན་བར་བོད་མི་རིགས་དང་། རྒྱལ་ཁབ། ལྷག་པར་ཡ་སྤྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆའི་
སྤྱོད་ཐུང་ཐད་ཞི་བྲག་གཉིས་ཐད་ནས་དབྱེ་འདུལ་གཉེན་སྦྱོང་གིས་སྤྱོད་ལས་གཞོན་པསྦྱོན་ཡོད་མེད་
དང་། བྱུང་འབྲས་གང་འདྲ་སོན་ཡོད་མེད་ནི་རྒྱུ་དུ་ནས་བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་སུ་ཀུན་གསལ་ཡིན།

ལྷག་པར་དུ་སྤྱོད་ལས་དགོངས་ཞུས་མ་ཐག་སྤྱི་ཚོགས་ཏ་རྒྱ་དང་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་འདྲ་
མིན་ནང་ཁོང་གི་མཇུག་རྗེས་དང་། ལྷག་བསམ། སྤྱོད་བཅས་ལ་བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་ནས་སེམས་
ཚོར་དང་། ཆེད་བསྟོད། བཀའ་འདྲིན་རྗེས་བྲན་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་ཡིག་འདྲ་མིན་ཕྱ་མཐུད་ཐོན་ཡོད་
པས་གྲུས་པ་འདྲ་པོ་ཤེས་འཛོན་གཉིས་ཀས་ཐོངས་བའི་མི་ཞིག་གིས་དེའི་སྒྲོར་འབྲལ་བརྗོད་བྱ་
ཐབས་བྲལ་ཡང་། ཆེ་ཆུང་ལ་མ་སྒོས་པར་གྲུས་པ་ཡང་ལོ་ངོ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་རིང་ཁོང་གི་མངའ་
འོག་ཏུ་ཞབས་ཞུ་བསྐྱབ་རྒྱའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཞིག་ཐོབ་པར་བརྟེན། རྒྱུ་དུ་ཁོང་གི་དགོངས་པ་

བཞེས་ཕྱོགས་དང་། བྱག་ལས་གནང་སྟངས་སོགས་ལ་རྒྱས་མངའ་ཕྲན་བྱ་ཡོད་པ་ནམས་ཕྱོགས་
བསྐྱེམས་བྱས་ན། བདེན་སྐྱོང་། དབྱལ་སྐྱོབ། དབྱ་འདུལ་གཉེན་སྐྱོང་གནང་མཁན་གྱི་དཔེ་མཆོན་
མི་སྣ་ཞིག་ཡིན། གང་ལྟར་སྐྱོང་ཕྱིན་ཆད་ས་ཕྱོགས་དང་གནས་སྟངས་གང་ལྟར་ཞིག་ཏུ་བཞུགས་
ནའང་། ཁོང་ནི་ནམ་ཡང་ངེད་ཚོའི་སེམས་ནང་གི་དཔའ་བོ་དང་དཔེ་མཆོན་མི་སྣ་ཞིག་ཡིན་པ་
སུས་ཀྱང་བརྗོད་ག་ལ་དགོས། མཐའ་དོན་ཁོང་བདེ་བར་སྐྱོན།

སྐུ་རོ་དངོས་བྱུང་ལགས། ང་ཁྱེད་ལ་ཉང་སངས་སོང་།

ཀ་ཚ་ངག་དབང་འོད་འབར།

(འོད་ཀྱི་དགུ་བརྒྱ་གསུམ་ལས་འགུལ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་བྱུང་པ།)

ཕྱི་ལོ་༢༠༡༢ ལོའི་ཟླ་༩ ཚེས་༩ གི་ཉིན་རྒྱ་བ་རྒྱ་ཚོད་གསུམ་པ་ཅམ་ལ་གྲོགས་པོ་ཞིག་གིས་སྐད་འཕྲིན་ནང་སྐུ་རོ་བདེ་སྤང་བཀའ་སློན་མཆོག་གིས་ལས་གནས་ནས་དགོངས་པ་ཞུས་འདུག་ཅེས་པའི་འཕྲིན་བྱང་ཞིག་བཏང་བྱུང་བས་ཡིད་ཆེས་དེ་ཅམ་མ་བྱུང་། གང་ཡིན་ཞུས་ན། ཉེ་ཆར་སྤྱི་ཚོགས་ཏ་ལམ་ཁག་ཏུ་ཡིན་པ་བརྒྱ་དང་མ་ཡིན་པ་སྟོང་འབྲི་བཤད་བྱས་ཏེ་ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་རྒྱང་རྒྱང་དེ་འཕྲུག་ཆ་དོད་པོ་ཞིག་ཆགས་སོང་བས་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རྒྱུ་རེད་སྟེ་སྐུ་རོ་ལས། དེ་ཅམ་དོ་སྤང་བྱས་མེད། རྒྱང་རྫོ་མི་བདེ་བ་ཞིག་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་རང་རེའི་གསར་འགྱུར་གྱི་བརྒྱུ་ཁག་དང་། རོ་དེ་བ་བཅས་པར་བརྟ་སྟོག་བྱས་པ་ཡིན། གནས་ཚུལ་དེ་དངོས་གནས་རེད་འདུག་གཟི་བརླིང་དང་སྟོབས་པ། དྲང་བདེན་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཁོང་དགོངས་པ་ཞུས་འདུག་སྐུ་རོ་མཆོག་ལ་གསར་འགྱུར་པས་དངོས་སུ་བཅར་འདྲི་ཞུས་པར་བཀའ་ལན་གནང་བ་སོགས་ཡིག་ངག་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཏ་ལམ་ནང་དངོས་སུ་མཇུག་སྐབས། ཁོང་གིས་དགོངས་པ་ཞུ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གཙོ་བོ་ཉེ་ལམ་སྤྲོན་ཅིས་ཁང་ལོ་བརྒྱ་འཁོར་བའི་མཇུག་སྟེ་ཐོག་ལ་སྐྱབས་མཁོན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་བཀའ་སློབ་ཏུ་ཅང་གི་ནུ་པོ་ཕེབས་པ་དེ་དང་། དེ་རྗེས་གྲོས་ཚོགས་གྲོལ་སྐབས་བཀའ་སྤྱི་སྟེན་རྒྱས་ཀྱིས་གཏང་རྒྱ་སྟེན་འདྲེན་ཞུ་སྐབས་ཆོས་སྟོང་ཁག་ནས་ཀྱང་བཀའ་ལྟར་ནན་པོ་ཕེབས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འགན་འཁུར་མ་བྱུང་བར་ལ་རབས་བཟང་སྟོང་གི་ཐོག་ནས་རང་གི་ཐག་རང་གིས་བཅད་ནས་དགོངས་པ་ཞུས་སྟོར་སོགས་གསུངས་གནང་འདུག་པས། རོ་མ་ཁོང་གིས་སྤྱི་ཚོགས་ལ་འགན་ཁུར་དང་། ལ་རབས་ཚུལ་མ་བྱུང་། གཟི་བརླིང་སྟེན་པའི་ཐག་གཙོད་ཅིག་གནང་བ་དེར་ང་ཉང་སངས་སོང་། ང་དངོས་གནས་ཁྱེད་ལ་ཉང་སངས་

སོང་། གལ་ཏེ་བྲིད་ཀྱིས་ཐག་གཅོད་དེ་འདྲ་ཞིག་གནང་མེད་ཆེ་ལོ་ངོ་བཞི་བརྒྱ་གཟིང་གཞུང་
ཞབས་དྲུག་མ་ནས་ཐེག་པ་རིམ་འདྲེགས་ཀྱིས་བདེ་སྤྱང་བཀའ་སློན་བར་རང་གཞུང་ལ་སྒྲགས་
བསམ་ནས་དག་དང་། དཔའ་ངར་ཞུས་མེད། འདྲེགས་ཞུས་ཆགས་སྤང་མེད་པ། དབྱ་ལ་སྤང་ཞིང་
གཉེན་ལ་བྱམས་ཀྱིས་བསྐྱངས་པའི་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་མཛད་རྗེས་ཁག་དང་། ལྷག་པར་ཡལོང་ས་
ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྤྱི་གསལ་བ་གསུམ་གྱི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ཁག་ལ་ཉིན་
གཅིག་ལྟར་འགན་ཁུར་དང་། ཏུར་སྤྱད་གནང་བ་དེ་དག་བོད་མི་ཆང་མས་ག་ལ་རྟོགས་སྤྱབ། ད་
ལན་བྲིད་ཀྱིས་ཡ་རབས་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ལས་གནས་ནས་དཔོངས་ཞུ་གནང་བ་དེས་བོད་
མི་ཆོས་བྲིད་ངོ་ཤེས་སྤྱབ་པ་བྱུང་སོང་། བྲིད་ལ་བསྐྱབས་བརྗོད་ཀྱི་མེ་རྟོག་འབྲུལ་མཁན་རྗེ་མང་
ནས་རྗེ་མང་དུ་འགྲོ་བའི་བྲིད་ཀྱིས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་དང་། མི་རིགས་ལ་བཅངས་པའི་སྒྲགས་བསམ་
དང་། བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་ཐག་གཅོད་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་སྒྲོས་ག་ལ་དགོས།

ང་རང་ནི་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༧ ལོར་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་སར་བོད་རང་དབང་སྐྱེར་ལངས་ནང་
དངོས་སུ་ཞུགས་ཤིང་རྒྱུ་འཕྲོད་པ་བྱུང་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷན་ཁྲིའི་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༧ ལོར་རྒྱ་
གར་དུ་བཅན་བྱོལ་ལ་འབྱོར་བ་ཞིག་ཡིན། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོར་ང་དང་ཆོས་གྲོགས་སམ་འཐབ་
གྲོགས་བཞི་ལ་སྤྱོད་འབྱོར་ཆུང་དངོས་སྤྱབ་མཆོག་དངོས་སུ་མཇུག་པའི་གོ་སྐབས་ཤིག་བྱུང་།
སྐབས་དེར་ཁོང་བདེ་སྤྱང་དུང་ཆེའི་མཛད་འགན་བཞེས་བཞིན་པ་རེད་འདུག དེའི་མི་ཆེའི་ནང་སྤྱ་
བྱ་དུ་ས་པ་མ་ལྟར་རང་ཉིད་ཀྱི་བདེ་སྤྱབ་དང་། ལྷག་པར་བོད་ནང་གི་སྐབས་དེའི་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱི་
གནས་སྤངས་དང་། བདེ་སྤྱབ་ཆབ་སྲིད་བཅོན་པའི་གནས་བབ། མདོར་ན་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་
གཞུང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྤངས་སོགས་ཞུ་འཕྲོད་བྱེད་སའི་བོད་གཞུང་གི་མཐོ་རིམ་མི་སྣ་གལ་
ཆེན་ཞིག་ལ་མཇུག་འཕྲད་ཞུས་པ་ཐེངས་དང་པོ་འདྲེན་ཡིན། སྐབས་དེར་བོད་ནང་བཞུགས་པའི་
ང་ཆོའི་འཐབ་གྲོགས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཁོང་གིས་ངོ་ཤེས་ཅམ་མ་ཟད། ད་དུང་མི་སྣ་དེ་དག་གི་ལས་
གནས་དང་། བཞུགས་ལུལ། མིང་སོགས་ཞིབ་ཅིང་སྤྱོད་པ་མཁྱེན་རྟོགས་ཡོད་པར་མ་ཟད་རྒྱུས་
མངའ་ཡང་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་འདུག་པས། ངས་ཁོང་དེ་སྤྱོད་ནང་ཐེབས་སྤྱོད་ཡོད་པ་སྐབས་དེར་
ཤེས་རྟོགས་བྱུང་།

དེ་བཞིན་སྤྱོད་མཆོག་གིས་བོད་ནང་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་བབ་དང་། བོད་མི་ཆབ་སྲིད་
བཅོན་པ་དང་། བཅོན་སྤྱད་ཀྱི་གནས་སྤངས་སོགས་ལ་སྤྱགས་སྤང་ཆེན་པོས་བཀའ་འདྲི་ཞིབ་
ཆགས་གནང་བ་ཁག་ལ་གང་ཤེས་གང་སྤྱབ་ཀྱིས་ལན་སྤྱལ་བ་ཡིན། རྒྱ་གར་དུ་འབྱོར་རྗེས་ལོ་ངོ་

གཅིག་གི་རྗེས་སུ་བོད་ནང་གི་ཆབ་སྲིད་བཅོན་པའི་གནས་སྐབས་སོགས་ངང་རྒྱུད་རིང་ལ།
ཐུགས་སྦྲང་ཆེན་པོས་བཀའ་འདི་གནང་མཁན་ཐོག་མའང་ཁོང་ཡིན། ཁོང་གིས་བཀའ་འདི་གནང་
བ་བརྒྱུད་ཁོང་གི་བློ་ཤེས་དང་། གཞིས་ལུས་བོད་མིའི་བདེ་སྤྱད་ལ་བཅངས་པའི་བརྟེན་བ་དང་།
སེམས་འཆོར་ལ་ངན་ཁོང་ལ་དད་པ་དང་ཡིད་ཆེས་འདྲིས་མའི་སྒྲིན་ས་ཁོང་ལ་ཉང་སངས་བྱང་།

ཁོང་ནི་མི་མང་གི་བདེ་སྤྱད་ལ་གསན་བཞེས་གནང་ཐུབ་མཁན་ཞིག་དང་། བབ་སྡིང་
བརྟན་གསུམ་ཐོག་ཁོག་རྒྱ་ཡངས་པ། ལས་དོན་ཆེ་ཆུང་གང་སར་དོ་སྣང་དང་ཞིབ་ཚགས་གནང་
མཁན་གྱི་རྒྱལ་སྐྱོད་ཆེན་གྱི་དབྱ་ཁྲིད་བཟང་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པ་དཔེ་སེམས་ནང་ད་བར་དོ་ལ་རི་མོ་
བརྟོན་པ་བཞེན་གནས་ཡོད། བོད་ནས་ཐེབས་པའི་མི་སྣ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ཆབ་སྲིད་བཅོན་ཟུར་
ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་དེ་བས་ཀྱང་ཁོང་མཇུག་འདོད་མི་བྱེད་མཁན་གཅིག་ཀྱང་མེད། མི་སྣ་དེ་དག་གིས་
བདེ་སྤྱད་གང་ཞུས་ཀྱང་གསན་འཛོག་ལེགས་པར་གནང་བར་མ་ཟད། ལམ་སྟོན་དང་བཀོད་སྲིག་
ཀྱང་ཆགས་ཆུད་གནང་མཁན་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན་ཁོང་ལ་ཆབ་སྲིད་བཅོན་པའི་ཨ་པ་ཞེས་
འབོད་ཀྱི་ཡོད། མཐུག་ཏུ་ཁོང་གིས་བརྟེན་སེམས་ཆེན་པོས་བསྐྱབ་བྱ་དང་། ལམ་སྟོན་གནང་བ་
བརྒྱུད་སྤྱོད་མཆོག་དང་ཉ་ཅང་སེམས་ཐག་ཉེ་པོ་ཆགས་སོང་། དུས་དེ་ནས་བརྒྱུད་ད་བར་ལོ་ངོ་ཉི་
ཤུ་ཙམ་བཞི་ཙམ་རིང་ཁོང་དང་འབྲེལ་བ་དམ་ཐབ་ཐོག་གནས་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་ལ། ལོ་ངོ་དེ་དག་
རིང་དང་སྤྱོད་མཆོག་མི་སྐྱེར་གྱི་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་པར་བོད་སྤྱི་བའི་བདེ་སྤྱད་ཐོག་འབྲེལ་བ་
རྒྱན་མཐུད་ནས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཁོང་དང་མཇུག་མོལ་བྱ་གི་ཡོད།

ལྷག་པར་གུས་པ་བྱེ་ལོ་༢༠༠༥ ལོར་བོད་ཀྱི་དགྲ་བཅུ་གསུམ་ལས་འགྲེལ་ཆོགས་པའི་
ཆོགས་གཙོ་འཁོད་རྗེས་དེ་བས་ཀྱང་བོད་ནང་གི་གནད་དོན་སྤྱི་དང་། ཆབ་སྲིད་བཅོན་པའི་
གནས་སྐབས། ཡང་སྒྲོས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལས་དོན་ཐོག་དུས་ནས་དུས་སུ་སྤྱོད་མཆོག་ལ་གང་ས་ཅི་
ཐད་ནས་བཀའ་འདི་དགོངས་སྐྱོར་དང་། ལམ་སྟོན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཞུས་ཏེ་ད་བར་འགྲོ་ཐུས་སུ་
མཆིས། ཁོང་གི་ཐུགས་གཤིས་འཇུག་ལ། རྒྱ་རྒྱུ་ཡངས་པའི་ལམ་སྟོན་དེ་དག་གིས་གུས་པར་པན་
ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱང་བས་བྱེད་ལ་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་ནས་སྤྱི་དབྱུས་ནས་བཀའ་འདི་ཆེ་ཞེས་ཞུ་
འདོད་བྱང་།

སྤྱན་རྒྱ་ཆོད་གོངས་པ་ཞིག་བཞེས་གཞོངས་དང་། བོད་ནས་རྒྱ་གར་དུ་གཉིན་འཕྲད་དང་
གནས་མཇུག་དུ་ཐེབས་མཁན་ཞིག་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་དང་། བོད་ནང་གི་གནས་སྐབས་

སོགས་ཀྱི་དགོས་ཆེ། གངས་ཅན་སྤྱི་དག་ཤོངས་ནང་ལས་ཀྱི་སྡེ་མོ་བ་ཆེ་པ་རྒྱུད་གསུམ་མང་དག་
 ཅིག་ཡོད་པའི་ནང་ནས་དེས་པར་དུ་སྐྱོད་དངོས་བྱུང་རང་ལ་མ་གཏོགས་མཇུག་འདོད་མེད་པ་
 དང་། བདེ་སྤྱག་ཀྱི་འདོད་མི་བྱེད་པ་དེས་གང་ཞིག་མཆོད་ཀྱི་འདུག་གས། དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་ནས་
 བར་བོད་ནང་གཉིན་འཕམ་དུ་འགྲོ་མཁན་གང་རུང་ཞིག་ལ་རྒྱ་གཞུང་གསར་བའི་ཉིན་རྟོག་པས་ཀྱི་
 རྩད་བཀག་སྤྱི་ལ་བྱས་ཆེ། ཁོ་པ་ཆོའི་ཀྱི་བ་གཅིག་ནི་སྐྱོད་དངོས་བྱུང་མཆོག་ཏེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་མེད་
 དང་། ཁོང་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་མེད། ཁོང་གིས་གང་གསུང་གི་ཡོད་མེད། གང་གནང་གི་ཡོད་མེད་
 སོགས་རྩད་གཅོད་བྱེད་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནམ། ང་ཆོས་དེས་པར་དུ་ཤེས་དགོས་པ་ནི། སྐྱོད་
 མཆོག་གིས་གཞུང་ཞབས་མི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་གནང་རིང་དང་། ལྷག་པར་བདེ་སྤྱང་བྱང་ཆེན་ས་
 བཀའ་སློན་གནང་བའི་སྐབས་ཡལོང་ས་མཆོག་གི་སྐྱེ་བུའི་ཐོག་ལ་བ་སྐྱོང་དང་འཕུས་ཤོར་བཏང་
 བའི་རིགས་བྱང་ཡོད་དམ།

ད་དུང་ཡལོང་ས་མཆོག་གི་སྐྱེ་བུར་བདེ་བའི་རྒྱ་གཞུང་གི་རྒྱུག་ཁྱི་དོལ་རྒྱལ་ཆོག་ས་
 པའི་བྱ་སྤྱོད་ལ་གཡོ་གཞོལ་དང་འཛིག་ས་ཀྱིས་མེད་པར་སྐྱེའི་སྤྱང་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་དོན་ཁག་གོ་རིམ་
 ལྡན་ལ་ཞིབ་ཆགས་པ། བབ་སྤྱིང་བརྟན་གསུམ་གྱི་སློན་ས་བྱག་ལས་གནང་བ་ལས་ཉིན་གཡོལ་
 བྱས་པའི་རིགས་བྱང་ཡོད་དམ། དེ་བཞིན་གྲོས་ཆོག་ས་ནང་བདེ་སྤྱང་ལས་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བའི་
 ལས་དོན་གང་ཅིར་འགན་ཁུར་ལྡན་པའི་ཐོག་ནས་ལན་འདེབས་གནང་བ་ལས་གཡལས་ཁག་གཡོན་
 དཀྱི་གནང་བ་དེ་བས་ཀྱང་བྱང་མེད་པས། དེ་ནི་སྐྱོད་མཆོག་ཉིད་རང་གཞུང་ལ་ལྷག་བསམ་དཀར་
 ཞིང་། རང་དོན་ལས་སྤྱི་དོན་གཡེལ་ཆེར་འཛིན་པའི་མི་གཤིས་བཟང་ཞིང་། དཔོན་ཉམས་ཀྱི་ཀྱི་མས་
 མ་གོས་པའི་ང་ཆོའི་དབུ་ཁྱིད་བཟང་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་མཆོད་པ་མ་ཡིན་ནམ།

སྐྱོད་ལགས་ངས་ཁྱེད་ལ་སྤྱིང་དབུས་ནས་རེ་བ་ཀྱི་རྒྱུར་ཁྱེད་ཀྱི་ཉམས་སྤྱོད་དང་། འཛིན་
 བར་། དགྲུང་ལོའི་བབ་སོགས་ལ་གཞིགས་ན། ད་དུང་ཡང་ཡལོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་
 མཆོག་གི་སྐྱེ་བུའི་ཐོག་སྤྱི་མཐུན་མཇུག་འགན་བཞེས་རོགས་གནང་ཞེས་ཀྱི་བཞིན་ཡོད་ལ། དེ་
 བཞིན་འབྲེལ་ཡོད་རྣམས་ནས་ཀྱང་དེ་དོན་དགོངས་པ་རྒྱ་ཆེར་བཞེས་ཏེ་ཁོང་གི་གཞུང་སེམས་
 དག་པའི་ལྷག་བསམ་ལ་བདག་སྤྱོད་ཡོང་བའི་འབོད་སྐུལ་ཤུགས་དག་ཀྱི་བཞིན་ཡོད། སྐྱོད་
 ལགས། ཁྱེད་ཀྱིས་ལོ་ངོ་དེ་དག་རིང་གུས་པར་ལམ་སྟོན་དང་། བསྐྱབ་བྱ། མཚུབ་སྟོན་སོགས་གང་
 ས་ཅི་ཐད་ལ་རོགས་རམ་གནང་བར་གུས་པས་ལག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྤྱར་ཏེ་ཁྱེད་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་
 ཀྱི་རྒྱ་ཡིན། མ་འོངས་པར་ཁྱེད་གང་དུ་ཐེབས་བཞུགས་གནང་ཡང་བྱ་བ་ལམ་འགྲོ་དང་། རྟེན་མེད་

མི་ལོ་བཞི་བརྒྱའི་གདེང་འཛིན།

ཆེ་རིང་། བདེ་སྲིད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བཀ་ཤིས་སྟོན་ལམ་ཡང་ཡང་ཞུ་རྒྱ་བཅས།

བོད་ཀྱི་དགུ་བཅུ་གསུམ་ལས་འགུལ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་ཟུར་པ་གྲུས་འབངས་ཀ་
ཚ་ངག་དབང་འོད་འབར་གྱིས་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༤ ཟླ་༩ ཚེས་༡༤ ཉིན་དགེ་བད།

བདེ་སྤྱད་བཀའ་བྱུང་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས། བཀའ་ཁྲིན་ཆེ།

སྤྱི་བྱུང་ཆེའུ་མགོན་པོ་མཆོ།

ཐོད་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ལ་སྤྲུལ་བསམ་དཀར་བའི་བཀའ་བྱུང་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་ནས་བཀའ་སློན་ལས་གནས་ནས་དགོངས་པ་ཞུས་པའི་གསལ་བསྐྱབས་ཐོག་མར་ཐོས་སྐབས་ཡིད་ཆེས་དཀའ་བའི་ཆོར་སྤང་བྱུང་། འོན་ཀྱང་། ཞིབ་ཏུ་བསམ་སྒོ་བཏང་ཆེ་སྤྱོད་བཀའ་བྱུང་མཆོག་ལ་རྒྱ་མཚན་དེས་ཅན་ཞིག་མེད་ན་བཀའ་སློན་གྱི་ལས་གནས་ནས་དགོངས་ཞུ་མི་གནང་བ་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཡིད་ཆེས་ཡོད། རྒྱ་མཚན་ནི། ཐོད་བསྐྱར་པ་ཆབ་སྲིད་དང་། ལགོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་དང་ལ་སྤྱི་སྤྱང་བྱའི་ཐད་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡང་ལྟོད་ཡངས་སུ་མི་གཏོང་བ། རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་ལ་གནས་སྡོད་བྱེད་བཞིན་པའི་ཆབ་སྲིད་བཅོན་པ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་སྤྲུལ་གསུམ་གསོ་དང་ལྟོག་བྱེད་པ། ལས་དོན་ཆེ་སྤྱོད་གནང་ཡང་འགན་ཁུར་བ་དང་། ཐག་གཅོད་ནན་ཏན་བྱེད་མཁན་གྱི་བྱུང་ཆེ་དང་བཀའ་སློན་གྱི་སྤྲུལ་འགན་བཞེས་སྤྱོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པས་བྱུང་བསྐྱབས་ལེབ་མཐོང་རེད།

མདོར་ན། བདེ་སྤྱད་བཀའ་སློན་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་དང་མཉམ་དུ་བྲག་ལས་གནང་མཁན་རྣམས་སྒྲིམ་ཅི། མང་ཆོག་སྤྲུལ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁོང་གི་བྲག་ལས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་བསྐྱབས་པ་མི་བརྟོད་མཁན་ཏུ་ལམ་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་ནི་གཞན་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་བདེ་སྤྱད་བཀའ་སློན་བྱུང་བ་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་སྤྲུལ་གསུམ་གསུམ་གྱིས་རེད།

བཀའ་བྱུང་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་ལ་གྲུས་མོས་རེ་བ་ཉག་ཅིག་ཞུ་བ་ནི། ལགོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་དང་ལ་སྤྱི་སྤྱང་སྤྱོད་ཀྱི་བྲག་ལས་སྤྱར་བཞིན་བསྐྱབས་པར་ཐེབས་གནང་རེ་བ་སྤྲུལ་བྲག་ཞུ་ཞུ།

ཕྱི་ལོ་༢༠༡༦ ལྷ་ཅེས་༡༥ ཉིན་སྤྱི་བྱུང་ཆེའུ་མགོན་པོ་མཆོས།

མི་ལོ་ཉེར་བཞིའི་མ་ཉམ་ལས་ཀྱི་གོ་བསྐལ་བཟང་པོ།

བདེ་སྲུང་ལས་བྱེད་ནམ་གླིང་བསྟན་འཛིན་འདུན་བཟང་།

ང་བདེ་སྲུང་བཀའ་བྱུང་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་གི་འོག་ལ་ལས་ཀ་བྱས་ནས་མི་ལོ་
༡༩ ཕྱིན་སོང་། འདས་པའི་ལོ་ངོ་དེ་དག་རིང་ངས་མཐོང་ཐོས་སྤྱོད་གསུམ་ཅི་བྱུང་ཆང་མ་བཟོད་
པར་དཀའ་ལ། བཟོད་བདེ་ཡང་མ་མཆིས་པས་ཆོག་ཆོགས་སྤངས་ནས་དོན་གྱི་སྙིང་པོ་འགའ་
ཞིག་འབྲི་འདོད་ཆེ། ཁོང་གིས་མི་ལོ་བཞི་བརྒྱའི་རིང་བོད་བསྟན་པ་ཆབ་སྲིད་མི་རིགས་དང་བཅས་
པའི་ཆེད་དུ་ལེགས་སྦྱོར་སུ་ཕུལ་བ་དང་། གཞེངས་སུ་ཐོན་པའི་ད་ཕྱག་ལས་རིམ་པར་གནང་བར་
གྲུས་པས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གྲུས་བཅེ་དང་སློབ་སྦྱོང་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ལ། རང་ཉིད་ཁོང་གི་འོག་ལ་ལས་ལྷན་
རིང་གང་ས་ཅི་ཐད་ནས་ཁོང་གིས་ཐུགས་བཅེ་ཆེན་པོས་ལམ་སྟོན་དང་། གོ་བསྟོན་སློབ་གསོ་
གནང་བར་བརྟེན་རང་ཉིད་ལ་དངོས་སུ་ཕན་ཆུབས་ཆེན་པོ་བྱུང་པས་ངས་ཁོང་གི་བཀའ་བྱིན་ནས་
ཡང་བརྟེན་མེད་ཐོག་ ཁོང་གིས་གནང་བའི་ལམ་སྟོན་ཁག་སྤྱི་སྤེར་ལས་དོན་ཐོག་བེད་སྤྱོད་གྲུབ་
འབྲས་སོན་པ་བྱས་ཏེ་ཁོང་ཐུགས་མཉེས་པོ་ཡོང་ཐབས་དང་བཀའ་བྱིན་རྗེས་བླ་རྒྱུ་ཡིན།

མི་ལོ་༣༧ རིང་ངས་མཐོང་བའི་སྐུ་ངོ་བཀའ་བྱུང་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ནི།
ཐུགས་གཤེས་འཇམ་ཞིང་། ཐག་གཅོད་དང་ལམ་སྟོན་དུས་ཐོག་ཆར་བ་ལྟར་གནང་བྱུང་མཁན།
གཞུང་བློན་རྒྱལ་མདུན་ངོ་སྟོག་མེད་པ། མཐོ་བར་སྤེལ་ལད་དང་དམན་པར་བརྟུས་བཅོས་མེད་
པར་མཐོ་དམན་པར་གསུམ་ཆང་མར་གཅིག་མཆུངས་གཞིགས་སུ་བ་མཁན། སྤྱི་དོན་དུས་ཐོག་
སྤྱོད་སྤེལ་བྱེད་པ། རང་མི་བྱིས་ཆང་ལྟོག་ཐད་འབྲས་ཤོར་མེད་པར་བཏང་སྟོམས་མཛད་སྤྱོད་
མཁན་སོགས། མདོར་ན། ཁོང་གིས་མི་ལོ་བཞི་བརྒྱའི་རིང་ཐེག་པ་རིམ་འཛོགས་ཀྱི་བདེ་སྲུང་ལས་
ཁུངས་ནང་ལས་གནས་འབྲུ་མིན་ཐོག་ཐུགས་འགན་བཞེས་པའི་རིང་བདེ་སྲུང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་
འགན་གཙོ་བོ་བོད་ཀྱི་སློབ་མེད་པའི་དབུ་ཞིང་སྤྱི་ཙོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་

གི་སྐྱེ་ལྷན་འཇུག་པོར་མེད་པའི་ཉེན་སྲུང་ཁུ་སྤྱོད་པ་དང་། གཞིས་ལུས་ཀྱི་ཆེད་མི་མང་དང་འབྲེལ་
གཏུག་ཟབ་མོ་གནང་ནས་གཞིས་བྱེས་བར་ལ་ཟམ་མི་ཆད་པའི་འབྲེལ་བ་ཉར་སྤྱོད་པ་སོགས་བྱུང་
ཡོད་པས། ངས་ཁོང་ལ་རྟག་ཏུ་གྲུས་ཤིང་ཁོང་གི་བཀའ་འདྲིན་ཚོར་བཞིན་ཡོད།

བྱི་ལོ་༢༠༡༤ ལོའི་ཟླ་༥ ཆེས་༤ ཉིན་ཁོང་གིས་ལྷུལ་བའི་བཀའ་སློབ་ནན་པོ་དང་།
ཆོས་སྐྱོང་ཁག་གི་བཀའ་ལུང་ནན་པོ་ཐེབས་པར་འགན་འཁུར་མི་སྤྱོད་པས་བཟང་སྐྱོད་ཀྱི་ཐོག་
ནས་ལས་དགོངས་ཁུ་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་ཁོང་གིས་རང་གར་ཐག་གཅོད་གནང་བ་ཞིག་མ་ཡིན་པར།
དགོངས་པ་གཏིང་ཟབ་བཞེས་ནས་ཐག་གཅོད་གནང་བར་ངོས་འཛིན་གྱིས་གྲུས་བཅི་དང་རྒྱབ་
སྐྱོར་ཁུ་རྒྱ་ལས་མ་འདས།

མདོར་ན། ཁོང་དང་ཁོང་ནང་གྱིས་ཡོངས་སྤྱོད་གཟུགས་གསལ་ཐང་དང་། བསམ་དོན་ལྷན་
གྲུབ་ཡོང་བའི་སློན་འདུན་དང་བཅས།

བདེ་སྲུང་ལས་བྱེད་ནམ་གླིང་བསྟན་འཛིན་འདུན་བཟང་ནས། བྱི་ལོ་༢༠༡༤ ཟླ་༥ ཆེས་༡༩ ཉིན།

བྱགས་རྩེ་ཆེ་ལྷ།

བདེ་སྤྱང་བྱང་ལས་གྲལ་ནང་བསྟན་འདིན་ནམ་དག།

ཡགོང་ས་ཡསྟབས་མགོན་ཆེན་པོའི།
བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་པའི་བཀའ་བྱུང།
འགྲོང་ཆུང་དངེས་གྲལ་མཆོག་ལ།
བཙུང་མིན་བྱགས་རྩེ་ཆེ་ལྷ།

གང་གི་གཟིགས་སྤྱོད་དེན་ཆེའི།
གྲིབ་འོག་ཞབས་ཡུན་རིང་དུ།
སྤྱོད་གསོག་གོ་སྐབས་བཟང་བར།
བཙུང་མིན་བྱགས་རྩེ་ཆེ་ལྷ།

སྒྲིབ་ཡུང་ལུང་རྒྱལ་ཆེད་དུ།
ལམ་སྟོན་རྒྱུན་སྤྱོད་མཛད་རྒྱའི།
ཞལ་བཞེས་བཀའ་དེན་ཆེ་བར།
བཙུང་མིན་བྱགས་རྩེ་ཆེ་ལྷ།

བོ་སྤྱི་དུ་ལྷན་པའི་བྱིས་ཚང་ཡུན་རིང་སྤྱོད་སྤྱོད་གནང་མཁན་ཨ་མ་ལགས།

བདེ་སྤང་ལས་བྱེད་ཀྱིན་བཟང་ལྷ་མོ།

རང་ཉིད་ཐོད་མིའི་སྤྱི་ག་འཇུགས་བདེ་སྤང་ལས་ཁུངས་སུ་ཐོག་མར་ལས་བཅར་ཞུ་
སྐབས་ནས་ཆོད་གྲུན་ཁ་རེད། ལས་ཉིན་དང་པོར་ངའི་སེམས་སུ་འཆབ་སྤང་དང་མི་བདེ་བ་ཅི་བྱུང་།
རང་ཉིད་སྤྱི་དོན་བསྐྱབ་རྒྱའི་བྱིས་སུ་གོམ་བ་དང་པོ་སྤོ་བཞིན་ཡོད་སྐབས་དགའ་སྤོབས་དང་
བཅས་བདེ་སྤང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྤོ་འཇུག་བ་ངས་གསལ་པོར་བྲན་གྱི་འདུག ལས་ཉིན་དང་པོར་དེ་
སྤྱི་མཆོན་ཐོས་ཅམ་ལས་དངོས་སུ་མཇུག་བསྐྱལ་མ་བྱུང་བའི་མཁྱེན་སྤྱོད་ཆེ་ཞིང་། གཞུང་བྱང་
ལྷག་བསམ་གྱིས་སྤྱག་པའི་བདེ་སྤང་བཀའ་སྤོན་འཕྲོང་ཆུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་མཇུག་བ་དང་།
ཁོང་གིས་སྤྱགས་སྤོད་སྤོད་དང་ཞལ་རོར་འཇུག་གིས་ཁེངས་ནས་གྲུས་མོར་འཆམས་འདི་དང་
ལམ་སྤོན་གནང་བ་བཅས་ངས་དུས་ནམ་ཡང་བརྟེན་མི་སྤིད།

དུས་ཆོད་ནི་ཡུད་ཅམ་ཡང་མི་སྤོད་བར་དགྲན་ཁ་ནས་དབྱར་ཁར་སྤོབས་བ་དང་། དེ་སྤྱི་
འབྲེལ་འདིས་མེད་པའི་ལས་རོགས་ནམས་ཀྱང་རྒྱས་མངའ་ཆགས་ཏེ་པན་ཚུན་བསམ་ཚུལ་སྤྱག་
པོར་བརྟེན་ལེན་བྱ་རྒྱའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་བྱུང་བའི་ཞོད། བདེ་སྤང་བཀའ་སྤོན་མཆོག་གིས་
འདས་པའི་ལོ་མང་རིང་སྤྱི་དོན་ཞབས་འདེགས་འབྱར་དུ་ཐོན་བ་རྩི་ཞུས་དང་། ལས་བྱེད་ཡོངས་ལ་
དབྱེ་འབྱེད་མེད་བར་གཅིག་མཆུངས་སུ་གཟིགས་ཚུལ། ཐོད་མིའི་རྩ་དོན་སྤྱི་དང་སྤྱག་པར་ཡགོང་
ས་མཆོག་གི་སྤྱི་སྤྱིའི་ཐད་སྤྱགས་ཁུང་ཆེ་བཞིས་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་བ་ཤེས་རྟོགས་ཀྱིས་ཁོང་
ལ་སྤྱར་བས་གྲུས་བཀའ་ཆེ་རུ་བྱིན་སོང་། རང་ཉིད་ད་བར་ལོ་རོ་གཉིས་སྤྱག་སྤྱོད་ཁོང་གི་ཞབས་
འདེགས་ཀྱི་བྱེད་རྒྱའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཐོབ་བར་བཅོས་མིན་དགའ་བས་སྤོས་བཞིན། ལམ་
སྤོན་ཐབ་མོ་གནང་བར་སྤོང་ཁོངས་ནས་སྤྱགས་རྩི་ཆེ་ཞུ་བཞིན་ཡོད།

ད་ལྟ་ངས་བརྟེན་འདོད་པ་ནི། སྤྱོད་ཁོང་གིས་ད་བར་འདས་པའི་མི་ལོ་བཞི་བརྒྱའི་རིང་སྤྱོད་

ངལ་དང་། ཉེན་ཁར་མི་འཛེམས་པར་བྱང་བདེན་དང་ལྷག་བསམ་ནམ་དག་གིས་བྱག་ལས་གཞེངས་
སུ་ཐོན་པ་ནི་གནད་ལ་ང་དང་ལས་རོགས་ཡོངས་ཀྱིས་གྲུས་བཅི་དང་ནམ་ཡང་བརྟེན་མེད། ལུ་
མ་ཐུད་སློབ་སྦྱོང་ཞུས་ཏེ་ལག་བསྟར་ཡོང་བ་ཞུ་རྒྱ་ཡིན། བདེ་སྤང་ལས་ཁུངས་ནི་དོ་སྦྱོང་ལྷན་པའི་
ཁྱིམ་ཆང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་ནི་ཁྱིམ་ཆང་དེ་སྟོར་སྦྱོང་གནད་མཁན་ཨ་མ་ལགས་ཡིན་པས།
ཁྱིམ་ཆང་འདིའི་ནང་ལོ་ངོ་གཉིས་རིང་འཆར་ཡོངས་བྱུང་བའི་བྱ་མོང་ཨ་མ་ཁོང་དང་བུ་ལ་དགོས་
པར་བསམ་སྐབས་མིག་བྱང་མཆི་མས་བརྒྱན་ནས། འཛིག་ཉེན་ཁམས་འདི་སྟོང་ལྷང་ལྷང་དུ་གྱུར་
བའི་ཆོར་སྤང་སྟེ་བཞེན་ཡོད། ཁྱིམ་ཆང་འདིའི་ནང་ང་ལས་ལོ་ངོ་མང་བ་འཆོ་བ་སྟེ་ལ་སྦྱོང་བའི་
གཅེན་པོ་དང་གཅེན་མོ་ནམས་ལ་སེམས་སྤྲུག་དེ་བས་ཆེ་བ་བརྟེན་ག་ལ་དགོས།

ངས་མང་པོ་ཞིག་བརྟེན་འདོད་ཀྱང་སེམས་ཁོངས་སྤྲུག་གིས་མནར་བས་བརྟེན་རྒྱའི་
ཅུས་སྟོབས་བུལ་འདུག། བདེ་སྤང་ལས་བྱེད་ཡོངས་ལ་ཡང་དག་པའི་ལམ་སྟོན་གནད་མཁན་གྱི་
འགོ་བློན་དང་། བྱམས་བཅི་དང་བཅོས་མིན་བཅི་སེམས་ཀྱིས་སྟོར་སྦྱོང་གནད་མཁན་གྱི་ཨ་མ་
ཁོང་གིས་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་མང་པོར་གཟིགས་ནས་ལས་དགོངས་ཞུས་ནའང་། ལུ་མ་ཐུད་ང་
ཆོར་ལམ་སྟོན་དང་རོགས་རམ། བཅི་སེམས་དོར་མེད་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པར་ངས་སྤར་ཡང་
ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་བ་དང་འབྲེལ། ཁོང་དང་ནང་ཁྱིམ་ཡོངས་བཟང་གིས་ལོ་ལེགས། བསམ་དོན་ལྷན་
བྱུང་ཡོང་བའི་སྟོན་འདུན་ཞུ་རྒྱ་ཡིན།

བརྗེད་དཀའ་བའི་བདེ་སྤྱང་བཀའ་ལློན།

ཆབ་སྲིད་བཙོན་ཟུར་དག་དབང་འཆི་མེད།

བདེ་སྤྱང་བཀའ་ལློན་འབྲོང་ཆུང་ཆང་དངོས་གྲུབ་ལགས་བཀའ་ལློན་གྱི་ལས་གནས་ལས་
དགོངས་པ་ཞུས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ། ཐོག་མར་གྱི་ལྷ་༩ ཆེས་༩ ཉིན་ཐོག་མར་འོར་ལེ་བོད་གྱི་
ཆུང་འཕྲིན་ཁང་བརྒྱུད་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་། ཉོབ་སྟེ་བསམ་དུས་སེམས་ནང་མ་ཤོངས་པ་ཞིག་བྱུང་
ཡང་། ཞིབ་ཏུ་བསམ་ན་དགོངས་པ་མང་པོ་བཞེས་ནས་དགོངས་ཞུ་གནང་བ་མ་གཏོགས། ཉ་མེ་
ཉོབ་མེ་བྱས་ནས་དགོངས་ཞུ་གནང་བ་ཡིན་གྱི་མ་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད། ཡང་སྟོང་རྒྱ་མཚན་ཅི་ལ་
བརྟེན་ནས་དགོངས་ཞུ་གནང་ཡོད་མེད་གཤམ་ཆེན་པོ་མི་འདུག་ལ་འདྲིར་སླེད་བའི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ་
ཡང་མིན། ཁོང་དང་ང་རང་དབར་ལས་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་བྱུང་བ་དང་། ངས་ཁོང་ལ་ག་རེ་བྱས་ནས་
གྲུས་བཀའ་ཆེན་པོ་ཞུ་བཞིན་ཡོད་ཟེར་ན། ང་བོད་ནང་གདན་སའི་བླ་པ་ཡིན་སྐབས་སེམས་
ཤུགས་ཅན་དང་། ཡིད་ཆེས་ཡོད་པ་ནང་ཁུལ་ཉིན་ཁ་ག་ཆོད་ཆེ་ཡང་། རྩ་འཁོར་བཙན་གྱིས་བོད་
གཞུང་སྐོར་ཡང་ཡང་སླེད་དུས། དངོས་གྲུབ་ལགས་ཞེས་པའི་མཚན་དེ་ཐོས་སྤྱོད་བ་ཅན་ལས།
དངོས་སུ་མཐོང་སྤྱོད་མེད་སྟབས། མི་དེ་དངོས་སུ་མཐོང་ན་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་འགྲོ་བསམ་པ་ཡོང་
གི་ཡོད།

བཙན་གྱིས་དུ་འབྱོར་རྗེས་དངོས་གྲུབ་ལགས་དངོས་སུ་མཇུག་ནས་བོད་ནང་གི་མི་མང་
ཆོའི་སེམས་ཤུགས་འབྲེར་སྟངས་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དགོན་སྡེ་གྲ་ཆང་ཁག་ལ་སྤྲོད་གཙུག་
བཙོན་སྟངས། བོད་ནང་གི་མི་ཆོས་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། བཙན་གྱིས་བོད་
གཞུང་ལ་ཡིད་ཆེས་སློང་གཏད་ཞུ་སྟངས་སོགས་གྱི་གནས་ཚུལ་སྟན་པེང་ཞུ་སྐབས་ཟབ་ནན་གྱིས་
གསན་པར་མ་ཟད། ཆུང་ཡང་བཀའ་འདྲི་མང་པོ་གནང་བ་སོགས་གྱིས་ཁོང་གི་བོད་ནང་གི་གནས་
ཚུལ་ལ་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་དང་། བོད་ནས་ཡོང་མཁན་གྱི་ཞུ་ཅར་གཤམ་ཆེན་པོ་ཅི་མཁན་ཞིག་རེད་

འདུག་བསམ་པའི་བག་ཆགས་ཟབ་མོ་ཞིག་སྟེ། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་སྒོ་ཐག་ཉེ་པོ་ཆགས་ཏེ་གྲུས་
བ་རང་ཉིད་ཁོང་གི་ཐད་ཀྱི་བཀའ་འབྲེལ་བཞིན་བོད་ནང་ལས་དོན་ཆེད་སྤྲུལ་སྤྲོད་མས་ཐེངས་
ལྔ་ཙམ་བསྟོད། ཐེངས་དེ་དག་ཆང་མར་ཉན་ཁ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་། རྟོག་ཁ་ཆེ་བ་གང་ཡང་མ་བྱུང་
བ་ནི་ཁོང་གིས་གསང་བྱ་དམ་སྲུང་གནང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། འབྲོང་ཚུང་
ཆང་དངོས་བྱུང་ལགས་ལ་དེ་བས་ཡིད་ཆེས་ཆེ་རུ་སོང་།

ང་རང་ཁོང་དང་ལོ་མང་ག་ཤིག་སྐྱུན་རིང་ཁོང་གིས་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་བླ་སྲུང་
སྟོབ་དང་། བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་དོ་སྣང་། བོད་ནས་འབྲོར་བ་སྤྱི་ཡོད་རུང་དབྱེར་མེད་གཟིགས་
རྟོག་དཔོན་ཉམས་མེད་ལ། བྱང་པོ་བྲག་བཞག་སྒོ་ཁོག་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་བཅས་ནི་ཁོང་བརྗོད་དགའ་
བའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་དེ་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད། འབྲོང་ཚུང་དངོས་བྱུང་ལགས། བཟ་ཤིས་བདེ་
ལེགས། ངས་སྐྱུ་ཉིད་ལ་ག་རེ་བྱས་ནས་བཀའ་སྒོན་ནས་དགོངས་ཁྱེད་གནང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེས་
བཀའ་འདྲི་ཁྱེད་ཀྱི་མིན། བཀའ་འདྲི་ཁྱེད་གོས་དོན་ཡང་མི་འདུག་མདོ་དོན། སྐྱུ་ཉིད་གང་དུ་ཐེབས་
ཀྱང་བྱ་བ་ལས་འབྲོ་ཡོང་བ་དང་། སྤར་བཞིན་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་སྐུ་འོག་ཏུ་སྤྱ་
མཐུད་གནས་པའི་སྒོན་ལམ་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིན། ང་རང་གི་ངོས་ནས་སྐྱུ་ཉིད་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་། བཙེ་
བཀྱར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་འདི་ང་རང་མ་ཤི་བར་འགྱུར་བ་མེད། བཞུགས་སྐར་དུ་བཅར་རྒྱུའི་གོ་
སྐབས་བྱུང་ཆེ། མང་བཀྱར་གྱི་མཛད་གཙོ་བྱུང་པ་ཁྱེད་དངོས་སུ་མཇུག་སྟབས་པའི་རེ་བ་ཡོད།

བཀའ་བྲིན་ཆེ།

ཕྱི་ལོ་༢༠༡༦ ཟླ་བ་༩ ཆེས་༡༠ ལ།

འགྲོ་དོན་རྒྱན་མཐུད་སྦྱོང་བའི་གསལ་འདེབས།

རོང་པོ་སློབ་མཁན་ལྷན་གྲགས།

(བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ལྷན་རམས་པ།)

མཆོག་ཉུ་གུས་ཤིང་བཀུར་བར་འོས་པའི་བདེ་སྤང་བཀའ་རྒྱུར་འཛོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་
མཆོག་གི་ཞབས་བྱུང་དུ་ཆེད་ལྷ། བཀའ་སློན་འཕྲུར་རྒྱུར་ཆེ་བ་ཁ་གསལ་ལས་མེད་པའི་དུས་ཆོད་ཇ་
དག་པོ་འདིའི་ནང་། སྤྱི་ཉིད་ནས་རྒྱ་ཆེ་གཏིང་ཟབ་རང་བཞིན་དང་། གཡས་གཡོན་མདུན་རྒྱ་བཟོན་
ཡོངས་ལ་དགོངས་པ་ཟབ་བཞེས་གནང་མཐར་བཟང་སྦྱོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཀའ་སློན་ནས་དགོངས་
པ་ལྷས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་གོ་འཕུལ་བསམ་སློབ་ནང་སྤྱི་མི་ཤེས་པའི་ཆོར་བ་ཞིག་རང་བཞིན་
གྱིས་སྤེབས་ཤིང་། དེ་ཡང་འུགས་དག་ལ་རྒྱན་རིང་བ་ཞིག་གྱུར་། ཆོར་བ་དེར་རང་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་
འགྲེལ་བརྗོད་ཐུབ་པ་ཞིག་མ་རེད། འོན་ཀྱང་བསམ་སློབ་ནང་འཆངས་འོངས་པའི་བྱི་བ་དང་སེམས་
འཆབ་དེ་དག་བརྗོད་དགོས་པ་མི་འདུག་ལ་བརྗོད་འདོད་ཀྱང་མ་བྱུང་།

དེད་རང་སྤྱི་ཉིད་དང་གོས་ཆོགས་ནང་མ་གཏོགས་སྒྲིབ་དོས་ནས་སྤྱི་སྒྲིབ་གང་ཅིའི་ཐོག་
སྦྱོད་མོལ་ལྷས་པ་ཞིག་ཀྱང་སེམས་དོགས་སུ་མི་བྱེད་ཡང་། སྤྱི་ཉིད་ནི་དེད་ཀྱི་བསམ་སློབ་ནང་
ཆེས་གུས་བཅི་དང་ཁས་ལེན་ཐོབ་པའི་བཅན་གྱིས་ནང་གི་རེ་བ་བཅོལ་སའི་གནད་ཡོད་མི་སྤྱི་ཅེ་
ཕུད་ཅིག་ཡིན། དངོས་གནས་ཡིན། སྤྱི་ཉིད་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༢་ལོ་ནས་༡༩༩༠་ལོ་བར་བོད་གཞུང་གི་
གཞུང་ཞབས་དམའ་རིམ་ཀླན་བྱུང་ནས་འགོ་བཙུགས་ཏེ། ཐེག་པ་རིམ་འཛུགས་གྱིས་བྱུང་ཡིག་
ཆེན་མོའི་བར་ལོ་༡༩༩༠ ཅམ་རིང་ཕྱག་ལས་གནང་བ་དང་། ཕྱི་ལོ་༡༩༩༠་ལོ་ནས་ད་ལྟའི་བར་ལོ་བཅུ་
ཅམ་རིང་བཀའ་སློན་གྱི་མཛད་འགན་བཞེས་པ་བཅས་ཁྲོན་བསྐྱོམས་མི་ལོ་༩༠ ཅམ་མམ་སྤྱི་ཆེ་
གང་ཆང་རིང་བོད་བསྐྱར་སྤྱི་ཆེད་སྤྱི་ལྷ་གནང་བའི་ཉམས་སྦྱོང་ཏུ་ཅང་ཟབ་མོ་ཡོད་པ་དང་། ལོ་
རབས་བརྒྱད་ཅུའི་འགོ་སྦྱོང་དུ་བོད་ནང་གསང་སྤྱོད་ཀྱིས་ཆེད་མེས་གནང་སྤྱི་བོད་ཀྱི་ནང་གི་

འབྲེལ་ཟམ་བཙུགས་པ་སོགས་བོད་ནང་གི་བདེ་སྤྱད་ལ་རང་ཁྱིམ་ནང་བཞུགས་སྐྱད་དང་།
བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་བདེ་དོན་ཐད་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་འབྲེལ་བ་བཟང་ཞིང་། རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་
ཆེ་མཐོང་ཁུ་ཕྱུལ་གྱི་མི་སྣ་ཆོད་མཐོ་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། བོད་ནང་གི་འགྱུར་འགྲོས་གནས་སྐྱད་ས་དང་།
གཞིས་ཁུས་བོད་ས་ཡོངས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་དང་ལས་ལུགས་ཤིས་ཉོགས་གཏིང་ཟབ་ཡོད་པར་མ་
ཟད། བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བཟང་དན་གཉིས་ཀའི་གནས་སྐྱད་ས་ལའང་རྒྱས་མངའ་
ཆེན་པོ་ཡོད་ལ། མདོར་ན། བོད་གཞིས་གཉིས་ཀའི་གནས་སྐྱད་ས་ཐད་མཁྱེན་ཉོགས་དང་
ཉམས་སྲུང་གཏིང་ཟབ་ཡོད་མཁན་ཞིག་དང་། ཡོ་ཁྱོམ་ཆེ་ཞིང་བཅན་བྱོལ་གྱི་གནས་བབ་འོག་
འཁྲུག་ཆ་དོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གོམ་པ་རིམ་སྤྱོད་ནང་། ཆབ་སྲིད་དང་། དཔལ་འབྱོར། ཀྱན་སྦྱོར་
བཅས་གང་ཅིའི་ཐད་རྟོག་སྒྲེང་གང་ཡང་མེད་པར་མ་ཟད། ཀྱན་གྱི་མིག་དབེ་ལྷ་ས་ཞིག་ཆགས་
ཡོད།

དུས་རྒྱུ་ཏུ་སྤྱི་ཉིད་ནས་བོད་གངས་ཅན་གྱི་བདེ་ཅ་སྤྱི་ནོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་
ཆེན་པོའི་སྐུ་བྱུང་ཐད་མདུན་རྒྱབ་རོ་སྒྲོག་མེད་པར་གཞི་རྒྱ་ཆེ་ལ་བྱུབ་འབྲས་མདོན་པར་གསལ་ལ་
གཟེངས་སུ་ཐོན་པའི་བྱག་ལས་རབས་དང་རིམ་བུ་གནད་བ་ཡོངས་བྲགས་དང་། རོལ་རྒྱལ་
ཚོགས་པས་ཡ་གོང་ས་མཆོག་དང་བོད་གཞུང་ལ་གཞི་མེད་སྦྱོན་འཛུགས་རིམ་བར་བྱས་པ་དེ་
དག་ལ་འཛིགས་ཞུས་ཆགས་སྐྱད་དང་འཛེམ་ཐོན་སྐྱད་ས་ཏེ། སྤྱིང་སྤྱོད་ས་ཆེན་པོས་གདོང་
མཆོངས་ཁ་གཏད་བཅག་གནད་བ་ཆོང་མས་མཐོང་གསལ་རྒྱས་ཡོད་པེ། དཔེར་ན། གྲོས་
ཚོགས་ནང་རོལ་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲོར་ལ་བྱི་བ་ནས་བྱུང་ལ་བྱུང་རིམ་དང་། གནས་སྐྱད་ས་
ཐབས་བྱས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་ཚགས་ཤིང་ཁ་གསལ་བའི་སྒྲུང་དོར་ལམ་སྦྱོན་རིམ་བར་གནད་བ་
དང་། ས་གནས་ས་ཐོག་ཏུ་རྟོག་བྱ་འབྲེལ་མེད་འབྱུང་སྐབས་ཡ་གོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་དང་།
རང་གཞུང་གི་ཁེ་ཕན་གཙོ་བོ་བཟུང་གིས་དཀའ་ངལ་ལ་གདོང་ལེན་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན། མང་
ཚོགས་ཀྱི་བདེ་དོན་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ལྟུང་གི་ཁྱིམ་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་
ཐོག་ལམ་སྦྱོན་དང་བཀོད་བྱས་དུས་ཐོག་གནད་འོས་གནད་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་ནས་གསར་
འབྱོར་བ་ཞིག་ལ་མཆོན་ན་དཀའ་ངལ་རིམ་བུ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་འགག་རྩའི་བཅན་བྱོལ་གྱི་དཀའ་
ངལ་སེལ་ཐབས་སུ་སྐབས་བཙུགས་པའི་ལག་དེབ་གསར་བཟོ་དང་པར་འབྲུངས་སོགས་ཀྱི་ཐད་སྐུ་ངལ་
བསྦྱོན་ཏེ་བྱུབ་འབྲས་མདོན་གསལ་ཐོབ་ལ།

ལྷག་པར་དུ་མིང་ཁྱོན་ནས་མེད་པར་རྒྱབ་སྤྲོས་སུ་བྱག་ལས་གནད་མཁན་དང་། དེ་

ཡང་གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ནང་རང་སློབ་མེ་མདའི་འབེན་ལ་བརྟུགས་ཏེ་བྱག་ལས་གནང་
མཁན་རིམ་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ཁོང་ཆོར་སྐབས་དང་དུས་ལ་འབྲེལ་ལམ་མ་ཐུན་འགྱུར་གྱིས་
མཆོན་བྱག་ལས་རིམ་པར་གནང་བ། བཅོན་བྱོལ་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་མི་རབས་རྙིང་པ་ཏ་ལམ་རྫོགས་
ནས་མི་རབས་གསར་པ་འཆར་ཡོངས་བྱེད་བཞིན་པའི་ཆེས་གཉན་འབྲང་གི་དུས་སྐབས་འདི་དང་
དེ་ལ་སོགས་པར་བདེ་སྤང་ལས་ཁུངས་སུ་དཀའ་སྤྱོད་ཆེན་པོས་སྦྱེལ་བའི་སྤྱི་ཆེའི་རིང་ཡགོང་ས་
སྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་སྤྱི་བྱའི་སྤང་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་འགན་ལོགས་བྱུང་བྱུང་ཡོད་པར་མ་ཟད། ལས་
དོན་དེའི་ཐད་སྤྱི་ཉིད་ནི་ཉམས་སྤྱོད་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པ། བོད་ཨིན་ཏིན་གསུམ་གྱི་སྐད་ཡིག་ལ་ཆགས་
ཐོགས་མི་མངའ་ཞིང་མི་བབ་བཟང་ཞིང་དང་ཚུགས་ལྡན་ལ་མང་པོས་བཀྱར་བ་ཞིག་ཡིན།

སྤྱི་ཉིད་ནས་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་དགོངས་གཞི་མཐེལ་བྱིན་གསལ་
རྟོགས་ཡོད་པར་མ་ཟད། ཁོང་གི་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་གྱི་གསུང་ཟུར་ཙམ་ལ་ཡང་ཡིད་གཉིས་ཐེ་
ཆོམ་མེད་པར་བཅི་བཀྱར་ཤར་བསྐྱོད་ཐོག་བབ་ལྷིང་བརྟན་གསུམ་གྱི་སྤྱི་བྱུང་མཇལ་བདེ་ཞིང་།
མཐོ་དམན་སུ་འདྲ་ཞིག་གིས་བདེ་སྤྱང་ཡིག་ངག་གང་ནས་ཁྱས་ཀྱང་གསན་བཞེས་དང་འབྲེལ་
པན་ཐོགས་གནད་ལ་སྤྲིན་པ་བཅོ་གང་ཐུབ་གནང་བ། ཟང་ཟེང་རྩི་ལྷར་ཆེན་འང་གཞན་གྱིས་བྱས་
པ་རང་གིར་མངོན་པར་བརྟེན་པ་དང་། རང་གིས་བྱས་པ་དེ་ཡང་ཆོགས་དབུས་སུ་གནམ་ལ་འབྱར་
བ་དེ་འདྲ་མིན་པར་མི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་བསྐྱལ་བ་དེ་ལས་སྤྱོད་ཐོ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན། ཆོམ་ཁ་དང་ཆོས་
ལུགས་ཆང་མར་འདྲ་མཉམ་གཟིགས་རྟོག་ཐུབ་ཅིང་། སྤྱི་སྟོམས་དང་ཚུགས་ལྡན་ལ། མི་མཐོ་
དམན་ཀུན་ལ་མཐོང་ཆེན་དང་འབྲེལ་བ་འཛིན་མཁས་ཤིང་། ལྷག་པར་དུ་བྱི་ནང་གསང་བའི་ལས་
དོན་ཁག་ཉར་ཆགས་དང་། ལག་བསྟར། དམ་འཛིན་གནང་ཐུབ་མཁན་ཞིག་ཡིན་སྟབས། བཅོན་
བྱོལ་ནང་ཙམ་མ་ཟད། བོད་ནང་གི་བོད་མི་ཆོས་ཀྱང་སྤྱི་ཉིད་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་། ཀུས་བཀྱར་ཙམ་
དུ་མ་ཟད་ཆེ་མཐོང་ཆེན་པོ་ཞུ་བཞིན་ཡོད།

དངོས་གནས་བཤད་ན། སྤྱི་ཉིད་ཀྱི་མཇུག་ཁྲིམ་ཡོངས་དང་དམིགས་བཀའ་བྱག་
ལས་ཐོག་ཞིབ་སྒྲིག་ཡིག་ཐོག་དུ་གྲི་འོས་གྲིས་ཏེ་མ་འོངས་པར་སྤྱི་སྟོན་གཞན་པན་གྱི་བྱག་ལས་
སུ་མ་ཐུད་རིམ་པར་རྒྱན་སྤྱོད་ཡོང་བའི་གསོལ་འདེབས་ཤིག་ཞུ་དགོས་པེས་ཀྱང་། མི་ཁོམ་དུས་
ཤེལ་རིམ་བསྟུད་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྱོད་ཙམ་ལས་གསལ་སྟོན་མ་ཐུབ་པ་སྤོ་འགྲོད་ཆེ། ར་ཆོའི་
སྤྱོད་འཇུགས་ཀྱི་རུས་ལུགས་དང་། འཐབ་ཚོད་ཀྱི་དབྱང་ལུགས། རོགས་ཆོགས་ཀྱི་ཆེ་མཐོང་
གང་ཅིའི་ཐད་འདབ་གསོག་གཉིས་ལྡན་གྱི་མི་སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་དང་། ཤེས་འཛིན་ལྷག་བསམ་ལྡན་པའི་

མི་སྣ་བདག་སྐྱོང་བེད་སྐྱོང་བྱ་རྒྱུ་ནི་རི་འབྲུའི་གལ་ཆེན་ཞིག་རེད་ཨང་། གང་ལྟར་སྤྱི་ཉིད་ནས་སྤང་
ཕྱིན་བདེ་སྤང་རང་གི་ཐོག་ནས་ཕྱག་ལས་གནང་མཁན་བྱེད་ལས་པ་ལྟ་བུའི་ལས་བྱེད་སྤྱིད་སྤིང་
གནང་ཡོད་པའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད་ལ། མ་འོངས་པར་ཡང་སྤྱི་མཐུན་ནས་གནད་དུ་ཁེལ་ཞིང་ནོར་
ལྷན་པའི་ལམ་སྟོན་གྱི་བྱམས་བཅེ་སྟོང་པ་མེད་ཅིང་། སྤྱི་མཐུན་ནས་བཅོན་ཁྱོལ་བོད་མིའི་སྤྲིག་
འཛུགས་ཀྱི་གནད་ཆེ་པའི་ཞབས་སྟེགས་ཤིག་གི་ཐོག་ཕྱག་ལས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱུན་སྐྱོང་ཡོང་བ་ལྷུ་
རྒྱ་དང་། སྤྱི་ཁམས་བདེ་འཇགས་དང་འཕྲོད་བཞེས་གསལ་དྲངས་ཐོག་སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡུལ་བས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབུས་པའི་བོད་མིའི་སྤྲིག་འཛུགས་དང་། ཕྱི་ནང་བོད་རིགས་སྤྱན་རྒྱ་
ཡོངས་ཀྱི་བདེན་དོན་འཐབ་ཅོད་ལ་སྤྱར་ལྷག་མཛད་འཕྲིན་སྐྱོང་གནང་ཡོང་བ་ལྷུ་རྒྱ་བཅས།

སྟོ་མཐའ་ནས་བོད་རྒྱལ་ལོ་༡༩༥༣ ཕྱི་ལོ་༡༩༥༤ ལྷ་ལ ཆེས་༡༩ ལ་དར་བཅས་གྲུས་པས་བུལ།

བདེ་སྤྱང་བཀའ་སློན་འགྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་ལགས་དགོངས་ཁྱེད་ཀྱི་ འབྲེལ་བའི་སེམས་ཆེད།

ཡེ་ཤེས་རྟོགས་ལྷན།

(བོད་ཀྱི་དགུ་བརྒྱ་གསུམ་ལས་འགྲུལ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་བླ་མ་པ།)

ཕྱི་ལོ་༡༩༩༦ ལྷ་ཅེ་ཆོས་༩ རོགས་པ་ལག་ཐོགས་ཁ་བར་དུ་སྤྱད་འཕྲིན་ཁ་ཤས་འབྱོར་
བའི་ནང་། བདེ་སྤྱང་བཀའ་སློན་དགོངས་ཁྱེད་གནང་བ་ཞེས་པའི་སྤྱ་སྤྱམ་ལྟ་བུ་ཞིག་འབྱོར་འདུག
བན་འཕྲིན་གྱི་དུས་རབས་འདིར་མི་ཁ་ཤས་ཀྱིས་བར་ལམ་སྤྱ་སྤྱམ་འདྲ་མེན་བཟོས་ནས་བདེན་
རྒྱུན་ཅི་རིགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འབྲེམས་སྤྲེལ་བྱས་པ་ལྟར། ད་རེས་སྤར་ཡང་དཀྱོག་གཏམ་གང་
འདྲ་ཞིག་བཟོས་ཡོད་སྟེ་ཁ་ཤས་སྤྱ་སྤྱམ་ལགས་བཀའ་སློན་ནས་སློ་བྱར་དགོངས་ཁྱེད་
གནང་བ་སློ་ཡུལ་མེད་པ་ཞིག་རེད། སྤྱ་སྤྱམ་ཁ་ཕྱེ་ནས་གང་འདྲ་ཡིན་པ་བཟླ་སྤྱམས་དེ་ནི་སྤྱ་སྤྱེ་
བཀའ་སློན་ནས་དགོངས་ཁྱེད་གནང་བའི་གསར་འགོད་གསལ་བསྐྱགས་རེད་འདུག་པས་གནས་
ནས་ཐོག་བརྒྱབ་པ་ལྟར་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་གསལ་བསྐྱགས་དེས་ཁོ་བོ་འདར་ཅིང་
དབྱགས་ཁ་མི་ནོན་པའི་ཆོད་དུ་གྱུར། སེམས་སམ་དང་འབྲེལ་ཞོར་དུ་སེམས་ནང་དེ་བ་སྤྱ་ཚོགས་
ཤིག་སྤྲེལ་ཡོང་བ་སོགས་དོགས་གནས་མང་པོ་མིག་ལམ་དུ་ཤར་བྱུང་།

དེ་དང་མཉམ་དུ་གཞིས་བྱེས་གཉིས་དབར་ཟམ་པ་ལྟ་བུའི་འབྲེལ་མ་ཐུད་ཀྱི་མི་སྤྱ་གལ་
ཆེན་ཞིག་དང་། བོད་ཀྱི་བདེན་དོན་འཐབ་རྩོད་གནང་མཁན་གཞིས་བཞུགས་རྩ་ཆའི་མི་མང་གིས་
ཡིད་ཆེས་སློས་འགོལ་ཁྱེད་ཀྱི་ ཡམོང་ས་མཆོག་གི་སྤྱ་སྤྱེའི་ཐོག་གི་བཀའ་སྤྱང་གསོན་པོ་ཞིག་ བོད་
ཀྱི་དགུ་བརྒྱ་གསུམ་ལས་འགྲུལ་ཚོགས་པ་དང་དེ་འབྲེལ་ཆབ་སྲིད་བཅོམ་བྱུར་ནམས་དང་
དམིགས་བསལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་མཁན། ཁོ་བོ་ནི་བཅོམ་བྱུར་དུ་འབྱོར་བ་ནས་ད་བར་མི་ལོ་༡༩

ལྷག་འབྲེལ་བ་ཡོད་བསྐྱད་པ་སོགས་གནད་དོན་མང་པོ་ཞིག་སྐྱོད་དངོས་གྲུབ་ལགས་ད་རེས་སློ་
བྱར་དགོངས་ཁྱ་གནང་བ་དེར་སེམས་ཆོར་སློ་པམ་ཆད་ལས་འདས་པ་ཞིག་གྱུར།

གང་ལྟར་སྐྱོད་མཆོག་ནས་ཐག་གཅོད་གནང་གྲུབ་པའི་དངོས་ཡོད་གནས་སྐྱདས་འདིར་
གྲུས་བཅི་མི་ཞུ་ཐབས་མེད་གྱུར་ཞིང་། དེ་ནི་ཁོང་གིས་གནད་དོན་ཆེ་ཆུང་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་འང་
བསམ་གཞིག་ནན་ཏན་ཐོག་ཐག་གཅོད་གནང་མཁན་དང་། འཕྲལ་ཕྱགས་རྒྱུང་གསུམ་དགོངས་
པར་འཁོར་ཐུབ་མཁན་གྱི་མཁས་མཛེངས་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཞུ་བ་ཞིག་ཡིན་པས། ད་རེས་གྱི་ཐག་
གཅོད་དེ་ཡང་། དེ་ལྟར་གནང་ཡོད་པ་ཏན་ཏན་རེད།

ཁོ་ལོ་བཅོན་གྲོལ་ཐོབ་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༠ ལོར་བཅན་གྲོལ་དུ་འབྱོར་བ་ནས་ལོ་ངོ་༡༥
ཅམ་བོད་ཀྱི་དགུ་བརྒྱ་གསུམ་ལས་འགྲུལ་ཆོགས་པའི་ཆོགས་གཅིང་འགན་ཁུར་བའི་རིང་ཆོགས་
པའི་ལས་དོན་རིགས། དཔེར་ན། བོད་ནང་གི་ཆབ་སྲིད་བཅོན་པ་དང་བཅོན་ཟུལ། འབྲེལ་ཡོད། དེ་
འབྲེལ་ལས་དོན་འདྲ་མིན་ཐོག་ནས་སྐྱོད་དངོས་གྲུབ་ལགས་ཀྱི་སྐྱེ་མདུན་ལ་བཅར་སྐྱབས་ཆེ་
ཉམས་དང་བྲེལ་འཇུག་གྱི་ཉམ་པ་མེད་པར་གསན་བཞེས་ལྟོད་ལྟོད་གནང་བར་མ་ཟད། ཐག་གཅོད་
ཐུབ་པའི་རིགས་སྐྱབས་འཕྲལ་ཐག་གཅོད་གནང་བ་དང་། མི་ཐུབ་པའི་རིགས་ལ་ལམ་སྟོན་གསལ་
བཀོལ་གནང་ནས། སྐྱོད་འཇུག་ནས་བཅར་ལ་སེམས་པ་ལྟོད་ལྟོད་དང་བོ་སོ་བ་སོ་བ་ཀྱི་ཆོར་
སྐྱང་ཞིག་སྐྱེན་གྱི་ཡོད། ང་དང་ང་འདྲ་བའི་རྩ་དོན་འཐབ་ཅོད་ནང་མནར་གཅོད་ཐོག་པ་དང་། བཅོན་
ཁང་འགྲེམས་ནས་གཞན་ལུལ་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ལ་མཆོན་ན། སེམས་ལྷགས་སྐྱམ་པོ་ཞིག་ཁུར་
ནས་ལྷོང་ས་མཆོག་དང་བོད་གཞུང་ལ་བཅེ་སེམས་བཅངས་པ་ལས་གཞན་ཡང་བལྟས་ན་
གནམ་སྟོང་པ་དང་། མར་བལྟས་ན་ས་སྟོང་པ་རེད། ལྷག་དོན་གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆའི་མི་མང་འབྲེལ་
བ་བྱ་རྒྱ་དེ་སྐྱོད་མཆོག་ནས་གཅིགས་ཆེར་བཅིས་ནས་ལས་ཁུངས་མ་ཆོགས་སྟོན་དང་། ཡང་ན་
གྲོལ་རྗེས་ཀྱི་སྤྱ་དགོང་དུས་ཆོད་ནང་གནས་ཆང་དང་། འགྲུལ་ཁང་སོགས་སུ་སྒྲེར་དང་དགྲུས་
མའི་རྣམ་པའི་ཐོག་ནས་གནད་ཡོད་མི་སྣ་དང་ཐུག་འཕྲད་གནང་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་བྱེད་མཁན་
ཞིག་གི་ལས་དོན་ལ་བདེ་འཇགས་འགན་སྐྱོང་གནང་བཞིན་པ་དེ་ནི་གངས་སྐྱིད་ལས་ཁུངས་ནང་
གི་ཆུ་ཆོད་བརྒྱུད་དེ་འཛིན་སྐྱོང་གི་ལས་དོན་དང་། སྤྱ་དགོང་གཉིས་དེ་སྐྱོད་མཆོག་གི་དོན་དམ་
པའི་ལས་དོན་གལ་ཆེན་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཡོད།

བདེ་སྤང་བཀའ་སློན་སྐྱོད་འབྱོར་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་དང་གྲུས་པའི་བར་མི་ལོ་༣༥

སྤྱི་བའི་ལས་དོན་ཆེད་འབྲེལ་བ་བྱུང་བའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་སྤྱོད་ཅི་ལྷག་བསམ་ཆེ་བ། ཡིད་ཆེས་
འཕེར་བ། ཐབས་བྱས་ཟབ་བ། དང་ཚུགས་ལྡན་བ། གློ་སྣོབས་ཆེ་བ། ཞི་འདུལ་སྐྱམ་བརྒྱུད་ཅན།
ལྷག་བར་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་སྤྱུ་ཕུའི་སྲུང་སྦྱོར་ཐོག་ཉིན་མཆོན་དུས་དྲུག་འཆར་ཡགོང་ག་ཟབ་ནན་
གནང་མཁན་གྱི་མཛུངས་པའི་གློན་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་གཏིང་ཟབ་བྱུང་། འབྲེལ་ལས་
བྱུང་བའི་གནད་དོན་དང་གྲུབ་དོན་གང་བྱུང་བ་རེ་རེ་ནས་འབྲི་བའི་སྐབས་སུ་མ་བབ་ལ། སལ་ཆེར་
ནམ་ཡང་གསང་བར་གནས་རྒྱུ་རེད། མཐའ་དོན་དཔལ་མཛུངས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མི་ཇེ་བཀའ་གློན་
འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་སྤྱི་ཁམས་གསལ་ཐང་། མཆོན་གནས་ཡོད་མེད་ལ་མ་སྟེས་བར་
ཡགོང་ས་མཆོག་གི་སྤྱུ་ཕུས་གཙོ་ས་པའི་བོད་ཆོས་ལྡན་ཞིང་ལ་བྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་ལས་དོན་
ལ་སྤྱི་ཞུ་ནམ་འཛོའི་བར་བསྐྱབ་གནང་ཡོང་བའི་སློན་འདུན་བཅས།

ཁྱེད་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་ཁེངས་པའི་བོད་ཀྱི་དགྲ་བཅུ་གསུམ་ལས་འགྲུལ་ཆོགས་པའི་
ཆོགས་གཙོ་བྱུང་བ་ཡི་ཤེས་ཏོགས་ལྡན་ནས་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༤ ཟླ་༩ ཆེས་༡༥ ཉིན་བྲིས།

བརྗེད་པར་དཀའ་བའི་བཀའ་བྱུང་འབྱོར་ཚུང་དངོས་བྱུང་མཆོག

བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་བཙོན་བྱུང་ཉེ་མ་མཚམས་གཅིད།

བརྗེད་པར་དཀའ་བའི་བཀའ་བྱུང་པ་སྐྱེ་ལོ་འབྱོར་ཚུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་ལ་སྐྱེ་
ཁམས་གསལ་བའི་སློན་འདུན་དང་ཆབས་ཅིག་གྲུས་མའི་སེམས་ཚོར་མདོར་བསྡུས་ཤིག་ལྟ་
འདོད་བྱུང་། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༦ ཟླ་༩ ཚེས་༦ ཉིན་སློ་བྱུང་དུ་སྐྱེ་ལོ་འབྱོར་མཛད་འགན་ནས་
དགོངས་ལྟ་གནང་བའི་གསལ་བསྐྱགས་ཐོས་སྐབས་སློ་ཡུལ་དུ་མི་ཤོང་བའི་སེམས་སྡུག་གིས་
ཚོར་བ་བྱགས་ཆེ་སྐྱེས་པའི་ཐོག་སློ་པམ་དང་སེམས་འཚབ་ངང་མིག་གཉིས་ནས་མཆོ་མ་སྤྱང་
སྤྱང་བབས་བྱུང་། སྐྱེ་ལོ་མི་ལོ་ཕྱི་ལོ་༢༠ རིང་ལ་བོད་མི་རིགས་དང་བསྐྱན་སྲིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་
རང་དོན་སྐྱུ་ཅམ་མེད་པར་སྐྱེ་ངལ་རྒྱབས་ཆེན་གྱིས་བྱ་གཞག་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་མཛད་གནང་ཡོད་
ལ། བོད་མི་གཞིས་ཁྲེས་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་ལམ་ཟབ་མོ་འཛུགས་སྐྱོན་གནང་བའི་ཐོག་གི་བོད་མིའི་
ངོས་ནས་སྐྱེ་ལོ་འབྱོར་ཚུང་དངོས་བྱུང་མཆོག་ལ་དད་གྲུས་དང་ཡིད་ཆེས་སློས་འགྲེལ་དངས་
གཙང་གིས་བཅངས་པའི་ཐོག་སྐྱེ་ཉིད་མཆོག་ནས་ཀྱང་བོད་ནང་དུ་བྱགས་ཁུར་དང་། གཞིགས་
ཏོག་རྒྱབ་སྐྱོར་རྒྱ་ཆེ་བཅས་སྤྱི་བར་གསུམ་དུ་འབད་བཙོན་མཐའ་ཅིག་དུ་གནང་དང་གནང་
ལུས་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་ང་ཚོ་བོད་མི་སྤྱི་ལོ་གནམ་བསྐྱན་ཡོངས་ཀྱི་བལྟ་བའི་མིག་དང་། ཁོག་པའི་
སྤྱིང་ལྷ་བུ་སྤྱི་ལོ་༢༠ལོར་ས་༢སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དབུ་འོག་ཞབས་ལྷ་དབུང་འདེགས་
སྐབས་མཁན་མེད་དུ་མི་བྱུང་བའི་མི་སྣ་གསལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ལ། ལྷ་ཡི་སྤྱང་བའི་ཐང་ལ་འཛིན་སྐྱོང་
ཟབ་ཅིང་སློད་གཡོང་དང་འབྲུས་ཤོར་གྱི་རྣམ་པ་ཉིད་འབྱུ་ཅམ་ཡང་ད་བར་རང་ཉིད་གྱིས་གོ་ཐོས་
མེད།

བོད་མིའི་སྤྱིག་འཛུགས་ནང་དུ་སྐྱེ་ལོ་མཐུན་ལམ་ཞབས་འདེགས་སྤྱག་བསམ་གཞོས་
མེད་ཀྱིས་རང་ལས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱག་ལས་མཛད་མཁན་རྒྱབས་ཆེན་བཞེས་མཁན་ལས་ཀྱི་

སྤྲེལ་མོ་བ་ཁོང་གིས་མི་མང་ནང་ལ་སྤྱིང་འཛགས་དང་བཅེ་སེམས་བདེ་སྦྱིད་བཅས་གནང་། དབུ་གནས་མཐོ་ཡང་དམའ་སར་བཞུགས། མཁའ་ལོན་ཆེ་ཡང་རང་ཚུགས་སུ་གནས་སུབ་མཁན་བཅས་སྟོགས་ལྷང་བུལ་བའི་དཔོན་བཟང་གིས་དབུ་ཁྱིད་བཀའ་སློན་ཁོང་ལྟ་བུས་བོད་མིའི་ཕྱི་ནང་གཉིས་ལ་མིག་དཔེ་བཟང་པོ་ཞིག་ཀྱང་བཏོན་གནང་བར་སྒྲིམ་ཅི་དགོས། གྲུས་མོ་རང་ཉིད་ལ་ཆ་མཚོན་ན་གཅེས་པའི་རང་ལྷལ་དང་པ་མའི་དོ་སྦྱིད་བུལ་ནས་མི་ལྷལ་དུ་འགྱུར་སྐབས་དོ་ཤེས་པ་ནི་ས་དང་གནམ་ཡིན་ཅུང་། དུས་དེར་སྐྱེ་ངོས་པ་མ་གཅིག་གི་སྤྱན་མཆེད་ལྟར་གང་ཅིའི་ཐད་ལ་སེམས་ཁུར་དང་བྱམས་སྦྱོང་མཐུན་འགྱུར་འོག་ཡིན་ལན་དང་། སུད་སི་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཆོག་ལ་དམར་པོའི་སྤྱིད་བྱས་བཅན་འོག་གི་བོད་མིའི་བདེ་སྤྱུག་བཀའ་སའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཞིག་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ཐོབ་བྱུང་བས། དེ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་མི་ཆེའི་ནང་སྟོབས་པ་སྦྱེ་འོས་པ་ཞིག་དང་། བརྗེད་ཐབས་མེད་པའི་ཉིན་མོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།

ར་དང་ར་འབྲ་བའི་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་བཅོན་ཟུར་ཡོངས་ལ་བྱམས་དང་སྤྱིང་རྗེས་སྦྱོང་མཁན་གྱི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་གཞུང་བཟང་གི་བཀའ་སློན་ཟུར་པ་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ལ་བརྗེད་པར་དཀའ་བའི་བྲན་གསོ་དང་ཆབས་ཅིག་མི་མང་རྣམས་ཀྱིས་མཁའ་དགོས་རྒྱུར། སྐྱོང་མཆོག་གིས་བོད་མི་མང་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ལ་བཅངས་པའི་དཀའ་ཞེན་དང་། སྤྱི་སེམས། ལ་རྒྱ་ནི་སུས་ཀྱང་འགན་ཁུངས་པ་ཞིག་རེད། ལྷག་པར་དུ་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡལིད་བཞིན་ནོར་བུ་མཆོག་གི་སྤྱུགས་ཀྱི་བཀའ་དགོངས་བཞིན་ཤར་སྦྱོད་གནང་མཁན་གྱི་དབུ་ཁྱིད་གཞུང་བཟང་ཞིག་ཡིན་པ་དོ་སྦྱིད་མཛོར་བསྐྱས་ཤིག་ཀྱང་སྤྱན་ལམ་དུ་འབྲལ་འདོད་བྱུང་།

ཉེ་ལམ་ཡལོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་སློབ་དང་། ཆོས་སྦྱོང་ཁག་ནས་བཀའ་ལུང་གཞི་ལྗིད་པོ་ཤེས་པར་བཏོན་སྐྱོང་ས་བཟང་སྦྱོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་མཛོད་འགན་ནས་སྤྱུགས་མ་བཟོད་པར་དགོངས་ཞུ་གནང་བར་གྲུས་མོའི་ངོས་ནས་ཕྱི་མིག་ཞིག་བལྟ་སྐབས་སྐྱོང་ས་མི་ལོ་ཉིལ་པོ་༢༠ རིང་ལ་ཉམས་སྦྱོང་དང་། མཁའ་ཡངས་ལྷན་པའི་སྤྱུག་ལས་ཞིབ་ཅིང་རྒྱས་པ་མཛོད་གནང་ཐོག་གྲུས་མོ་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་སྨོ་དང་ཡིད་ཆེས་བཏོན་པོའི་སྟོན་ས་བཅེ་བཀྱར་དང་རྒྱབ་སྦྱོར་ཞུ་བཞིན་ཡོད།

སྤྱད་སྐྱོང་ས་བོད་ཀྱི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་དབུ་ཁྱིད་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡལིད་བཞིན་ནོར་བུ་མཆོག་ལ་ཞབས་ཕྱི་སྤྱ་མཐུད་ནས་ཞུ་གནང་ཡོང་བ་མཁའ་ལྟོན་མཁའ་བཅས། ཁྱིད་ཀྱི་སྐྱོང་ས་

མི་ལོ་བཞི་བརྒྱའི་གདེང་འཛོག་

གཞུགས་ལ་བར་ཆད་མེད་པ་དང་། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པའི་སློན་འདུན་དང་
བཅས། བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་གྲངས་མེད་འབྲུལ།

བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་བཅོན་བྱུང་ཉི་མ་མཆམས་གཙོད་ནས་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༤ ཟླ་༩ ཚེས་༡༩ ཉིན་ལུགས།

བབྱང་བྱ་བཞི་བརྒྱའི་གཟེངས་ཐོན་ཕྱག་རྒྱས།

ཐུབ་བསྟན་སྐལ་ལྷན།

དཔལ་ལྷན་བདེ་སྤང་བཀའ་སློན་དངོས་གྲུབ་མཆོག །
སློ་བུར་དགོངས་ཞུའི་ཡིད་པམ་ངང་ཚུལ་འདི། །
ཐོད་འབངས་བསོད་ནམས་རྒྱད་པའི་སྤྲ་ལྷས་དང། །
བསྐྱེབས་ནས་བྱང་བ་ལྷག་པར་ཀྲེ་མ་ཉུང། །

བབྱང་བྱ་བཞི་བརྒྱར་ལ་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་ཕྱ་ཀྱུན། །
ལེགས་བསྐྱེད་གཞིས་གྲེས་འབྲེལ་ལམ་སྤྱི་ཁྱེ་བྱག །
ཡང་དག་མཐུད་དང་གམ་བཞུགས་སློན་འཁོར་རྣམས། །
བྱམས་བཅེས་བསྐྱེད་ལ་སྤྱིང་ནས་བཀའ་བྲིན་ཆེ། །

གང་གི་མཁུན་དཔྱོད་མཛད་བཟང་མཁའ་སྤྱིན་ལས། །
བདག་ཅག་སློ་ཡི་ས་གཞི་འབྲས་བཟང་གིས། །
མགོ་ལྷོག་ལྷེས་པའི་སྐལ་བཟང་ཁོད་འདི་ན། །
སློ་བུར་མི་རྟག་ཆོས་ཉིད་བཅན་པོས་འཛིགས། །

འོན་ཏེ་དེང་དུས་ཤེས་གསར་མཁས་སྒྲོམས་ཅན། །
འདུན་ན་འདོན་གྱི་ཚུལ་འཆོས་སྤྲིན་ནག་ཁོང། །
བདེན་པའི་རྟ་བདུན་དབང་པོ་ཆེས་གསལ་ཡང་། །
དོ་སྦྱིད་འགྲོ་བའི་བསོད་ལ་སྦྱོད་བསྐྱལ་དབེན། །

དེས་ན་འཇམ་དཔལ་དཔའ་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཡི། །
རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་རྒྱབས་ཆེའི་མཛད་བཟང་དག། །
བྱང་ཆུབ་སྤྱིར་པོ་གྱུར་ནས་ཆེ་རབས་ཀུན། །
འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་བསྐྱོས་རྗེས་བཟུང་མཛོད། །

ཅེས་པ་འདི་ནི་གང་གི་མཛད་བཟང་དང་ལས་འབྲེལ་ཅན་དད་ལྡན་ལྷག་བསམ་དགེ་བ་སྤྱབ་བསྐྱེན་
སྐལ་ལྷན་གྱིས་དང་བས་ཀུན་ནས་སྒྲངས་ཏེ་བྲིས་པའོ། །

མང་ཚོགས་ཀྱིས་བདམས་པའི་འགོ་ཁྲིད་གང་ཞིག་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་བྱས་ནས་
བདམས་པ་ཡིན་སྟབས། ཡིད་ཆེས་དེ་བཞག་མི་ཤོར་བ་དང་། ཡིད་ཆེས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
མང་ཚོགས་ལ་མར་འབོད་སྐུལ་ག་རེ་ཞུས་པ་ཡིན་ནའང་། དེར་གསན་བཞིས་བྱུང་བ་
དགོས་པ་དང་། སོ་སོར་ཡང་གདེང་ཚིད་ཡོད་པ་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

གལ་སྲིད་ང་སྲིད་སྦྱོང་གི་ཞབས་སྟེགས་ཐོག་ལ་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ན། ལྗུལ་བ་རིན་པོ་ཆའི་
ཐུགས་མི་ཕམ་པ་དང་། དགོངས་གཞི་མི་འབྱུག་པ། བོད་ཀྱི་ཆོས་སྦྱོང་ཆོས་ཆོས་སྲིད་ཆང་
མའི་ཐོག་གྲོགས་དང་མཐུན་འཁྱུར་གནང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པས། དེ་དག་གི་དགོངས་པར་
མི་འབྱུག་པའི་ལས་ཀ་ཞིག་དང་པོ་ནས་མི་ཡོང་བ་བྱ་རྒྱུ་སོ་སོ་རང་ཉིད་ལ་འགན་ཡོད་
པར་བརྟེན། ངའི་བསམ་པར་དེ་འདྲ་ནམ་ཡང་ཡོང་གི་རེད་བསམ་གྱི་མི་འདུག།

བོད་ཀྱི་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་ཟེར་དུས། མས་འཚོག་མེར་གཏུག་བྱས་ཏེ་འབྲེལ་མོལ་
བྱ་རྒྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། འདས་པའི་ལོ་ཤས་ནང་ལ་འབྲེལ་
མོལ་བྱུང་ཡོད་པ་མ་རེད། ཡིན་ནའང་། འབྲེལ་མོལ་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་།
འབྲེལ་མོལ་དེ་ཡང་རྒྱ་ནག་གི་དབང་འཛིན་པ་ཚོར་བྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་། རིམ་བུ་གཞན་
ཀྱི་ཐོག་ནས་གཞོན་ཤུགས་སྤང་ནས་འབྲེལ་མོལ་ཡོང་རྒྱུར་ང་ནི་རེ་བ་བྱེད་མཁན་གྱས་
མིན། ཁོ་ཚོའི་དངོས་ཡོད་གནས་བབ་རེད། ང་ཚོའི་གནས་བབ་རེད། ལྷག་པར་དུ་ཁོ་ཚོས་
ཡིད་ཆེས་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་མེད་པ་ཡིན་ནའང་། གྲོགས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཡོད་པ་དེ་འདྲའི་བརྒྱུད་
ལམ་རིགས་བཅས་ནས་འབྲེལ་མོལ་སྤར་གསོ་ཡོང་རྒྱའི་ཐོག་ལ་ཁུས་ཤུགས་གང་ཡོད་
བརྟོན་ནས། ཤུགས་རྒྱག་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ལ། དེ་ངས་པར་དུ་ཞུ་རྒྱུ་ཡོད།

ISBN: 978-93-91092-11-5

9 789391 092115